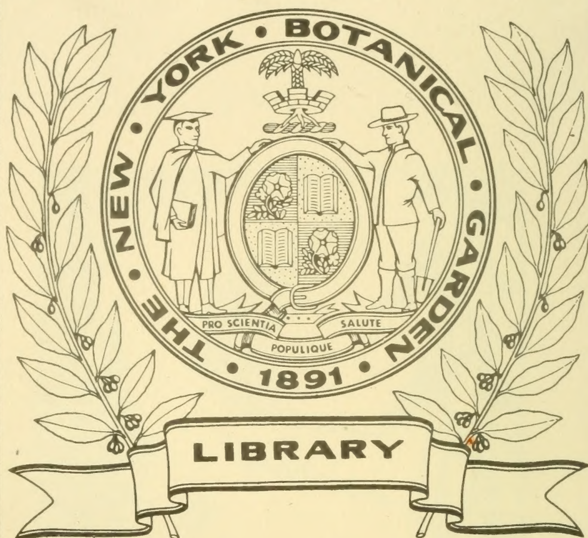

THE NEW YORK • BOTANICAL GARDEN
PRO SCIENTIA
POPULIQUE
SALUTE
• 1891 •
LIBRARY

* Some names published herein and which appear in Gray's Manual 7th ed.

.335 Ranunculus acris Steveni

HAANDBOG

i

DEN DANSKE FLORA

af

Joh. Lange.

Kjöbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler C. A. Reitzel.

Trykt hos Kgl. Hofbogtrykker Bianco Luno.

1851.

Fortale.

Idet jeg overleverer mine Landsmænd nærværende Arbeide over den danske Flora, turde det maaskee være nödvendigt at ledsage samme med nogle Bemærkninger, i hvilke jeg skal söge at gjöre Rede, deels for de Grunde som have foranlediget mig til at optræde som Forfatter, deels for Bogens Indretning.

De betydelige Fremskridt, som Botaniken, ogsaa dens beskrivende Deel, i de senere Aar har gjort, havde længe ladet denne Videnskabs Dyrkere her i Landet föle Savnet af en Haandbog, i hvilken man kunde finde hvad der fra ældre Tid var bekjendt om Danmarks Vegetation forögêt med det i senere Tid Iagttagne og som altsaa ved paa eet Sted at samle det, der hidtil maatte söges paa mange, til en Tid kunde træde istedetfor de tidligere Arbeider i denne Retning. Efterat jeg i længere Tid med Forkjærlighed havde beskjæftiget mig med at iagttage mit Fædrelands Planter og deres Fordeling, blev jeg fra flere Sider opfordret til at udarbeide en Haandbog af den omtalte Beskaffenhed og jeg begyndte altsaa paa dette Arbeide, men jo længere dette rykkede frem, desto mere indsaae jeg de dermed forbundne Vanskeligheder, og hvis ikke Haab om velvillig Overbærelse fra det botaniske Publikums Side og den Tro at det jeg vilde være istand til at levere, dog i hvert Fald vilde kunne gjöre nogen Nytte som Materiale, hvormed der senere kunde bygges videre, havde bestyrket mig i at vedblive, vilde jeg

maaskee ikke have havt den fornödne Taalmodighed for at bringe det tilende, men forlængst have opgivet et Arbeide, som jeg ikke troede at kunne fuldföre paa en for mig selv eller Andre tilfredsstillende Maade. Og de Vanskeligheder af forskjellig Art, som efterhaanden viste sig for mig, vare tilvisse ikke faae. Jeg vil ikke omtale det Vanskelige og næsten Umulige i at vedligeholde den til et mere omfattende Arbeide fornödne Ro under de sidste Aars politiske Bevægelser, (dette Tryk ville Alle, der i dette Tidsrum optraadte som Forfattere, have fölt); jeg vil ikke opholde mig ved at udvikle videre, hvad Enhver let indseer, at Botanikens nuværende Standpunkt mere opfordrer til at anvende sin Tid paa physiologiske og morphologiske end paa floristiske Arbeider; men jeg vil indskrænke mig til, med specielt Hensyn paa det foreliggende Skrift, at fremhæve nogle af de betydeligste Hindringer, som jeg har havt at kjæmpe imod, fordi jeg haaber, at mange Enkeltheder, som jeg selv höiligen föler kunde og burde have været anderledes, derved maaskee, idetmindste tildeels, turde finde sin Undskyldning.

Skjöndt næsten alle de i Bogen indeholdte Planter ere forud vel kjendte og for störste Delen fortræffeligt beskrevne, ansaae jeg dog en R e v i s i o n af A r t e r n e i den levende Natur for aldeles nödvendig; thi foruden at der ofte ved Beskrivelserne af selv de bedst kjendte Arter kan være Et eller Andet at tilföie eller modificere, saa antage mange Planter i de forskjellige Lande et forskjelligt Præg, hvilket fordrer at Arterne skildres efter Exemplarer fra det Land selv, hvis Flora man vil beskrive. Jeg har sögt, saavidt muligt, at opfylde denne Fordring, men naar man erindrer at Beskrivelserne ikke affattes efter Individer, men efter Masser, at det ikke er nok at iagttage Planten paa et enkelt Tidspunkt, men paa dens forskjellige Udviklingstrin, og naar det fremdeles tages i Betragtning, hvor vanskeligt det er at tilbageföre de ofte i det Uendelige varierende Former indenfor bestemte Grændser og at adskille

de blot locale eller tilfældige Afændringer fra virkelig typiske Former, saa vil det let indsees, at det ikke er faae Aars Arbeide. Jeg har derfor ved enkelte Arters Beskrivelse maattet indskrænke mig til at jevnföre törrede Exemplarer og de bedre Afbildninger i Fl. Dan. med de allerede forhaanden værende Beskrivelser. Ved Behandlingen af nogle Slægter, f. Ex. *Calamagrostis*, *Callitriche*, *Atriplex*, *Rosa*, har jeg især levende fölt det Önske i længere Tid end der efter Omstændighederne stod mig til Raadighed, at have kunnet indsamle Iagttagelser over deres talrige og yderst foranderlige Former; blandt det Meget, som endnu staaer tilbage at iagttage angaaende de danske Planter, troer jeg fortriinsviis at burde anbefale disse Slægter til nærmere Prövelse af Botanikerne her i Landet.

Hvad Beskrivelsernes Form angaaer, da blev jeg snart enig med mig selv om at disse burde forfattes i det danske Sprog, navnlig fordi et ikke lidet Antal af Dem jeg tænkte mig som Bogens Læsere ikke uden Möie kunne benytte de latinske Beskrivelser; större Vanskelighed foraarsagede det mig derimod at træffe den rette Middelvei mellem for lange og for korte Beskrivelser. De blotte Diagnoser, som kun have til Opgave at adskille Arten fra de nærmest beslægtede, give, naar de staae isolerede, paa Grund af deres Korthed, kun et meget ufuldstændigt Billede af den Plante de skulle betegne; de aldeles fuldstændige Beskrivelser af Planten fra överst til nederst derimod kunne være meget lærerige for Begyndere, men ikke at tale om at de optage en betydelig Plads, saa ere de trættende at gjennemlöbe for den noget Viderekomne; ogsaa have de, efter min Mening, kun deres Plads i specielle Monographier eller hvor det gjælder om at beskrive nye Arter, men ikke hvor den omhandlede Plante allerede utallige Gange iforveien har været Gjenstand for Beskrivelse. Jeg har i denne Henseende især taget til Mönster Kochs fortræffelige Synopsis; at jeg overalt skulde have været heldig, tör jeg ikke haabe,

men jeg troer, at Enhver, der har givet sig af med at affatte Beskrivelser af Naturgjenstande, vil have erfaret Vanskeligheden ved at affile disse saaledes at de forene Tydelighed i Udtryk paa den ene Side med det passende Jevnmaal (hvor kun det Væsenlige fremhæves og det Tilfældige holdes borte) paa den anden Side. — De danske Benævnelser paa Plantedelenes Former ville i Almindelighed kunne forstaaes ved Hjælp af Drejers Terminologi; de enkelte Afvigelser herfra ere i Regelen forklarede ved Anmærkninger under Texten; at afvige betydeligt fra denne Bog, hvortil jeg ofte var fristet, ansaae jeg ikke for rigtigt saalænge intet nyere Arbeide foreligger, hvortil Forandringerne kunde stötte sig.

Valget af et passende Antal Citater og Synonymer blandt den uendelige Mængde heraf, som enhver Art endnu stadigt maa slæbe omkring med sig, er ikke heller altid saa aldeles let; i et Arbeide som det nærværende ansaae jeg det dog for tilstrækkeligt at anföre de vigtigste af vore egne og de fortrinligste og meest bekjendte af Nabolandets floristiske Forfattere: af indenlandske Værker har jeg derfor i Regelen henviist til Hornemanns Plantelære og Drejers flora excursoria, ved enkelte Slægter tillige til Rafns og Schumachers Florer; af udenlandske til et eller andet af Fries's Værker og i Tilfælde af Navne-Ulighed til Kochs Synopsis. Ved enhver Art har jeg anfört hvor den findes afbildet i Flora Danica og i Reichenbachs nöiagtige Afbildninger; kun naar en Plante ikke findes optaget i noget af disse Billedværker, har jeg, for saavidt muligt at nævne en Figur for hver Art, citeret et eller andet let tilgængeligt Værk. Prof. Fries's Herbarium normale har jeg ogsaa stadigt nævnt ved de Planter, som ere optagne i denne vigtige Kilde til Kundskab om vore nordiske Planter.

Det er nutildags temmelig almindeligt at lægge et eller andet naturligt System til Grund for Inddelingen af Planterne i floristiske Arbeider; det vil derfor maaskee af Flere blive lagt mig til Last at jeg har ordnet Stoffet efter linneiske

Klasser. Jeg behöver neppe at bemærke, at dette ikke har sin Grund i nogen Forkjærlighed for hiin Inddelingsmaade betragtet i og for sig, men derimod vil jeg ikke fragaae at være conservativ forsaavidt at jeg anseer den kunstige Inddelingsmaade for uden Sammenligning den beqvemmeste som Nögle til at opsöge Slægterne, og at derfor Begynderen lettest vil finde sig tilrette ved Hjælp af denne. Mange have vistnok med mig gjort den Erfaring, at Intet mere forstyrrer og afskrækker selv de dygtigere Begyndere ved Planternes Bestemmelse, end Mangel paa faste Regler og Kjendetegn; og hvorvel ogsaa den linneiske Classification indeholder Undtagelser og Uregelmæssigheder, saa ere disse dog baade langt færre og lettere at omgaae end i de naturlige Familier, hvor de först finde sin Lösning ved at sees i Sammenhæng med det Hele. Men i en Haandbog som nærværende, der for en saa væsenlig Deel er beregnet paa at give Begynderen Midler ihænde til den enkelte Plantearts Bestemmelse, forekommer Lettelsen af det hermed forbundne Arbeide at være et ikke uvigtigt Hensyn; dette vilde jeg dog have sat tilside, hvis jeg havde troet af derved en mindre videnskabelig Opfattelse kunde befrygtes; men skjöndt de fleste Botanikere hidtil have gjort Begyndelsen med at bestemme Planterne efter det linneiske Systems mere schematiske Form, er der vel neppe Mange, som ville paastaae at have taget Skade paa deres senere botaniske Studier ved at være indförte i Videnskaben ad denne Vei. Derimod er der naturligviis ingen Tvivl om, at Enhver, som vil gaae ud over det Elementære, snart maa begynde med Övelser i at henföre de bekjendte Planter til deres naturlige Slægtskab, hvortil da kan benyttes et eller andet Værk, som særligt omhandler de naturlige Familier. For at imidlertid ogsaa de Læsere, som savne Adgang til slige fuldstændigere systematiske Værker, kunne erholde en forelöbig Övelse i at classificere de i vor Floras Omraade forekommende Planter efter naturlige Familier, har jeg anseet det for hensigtsmæssigt som et Hjælpe-

middel hertil at vedföie ved enhver Slægt dens Plads i Systemet og i Begyndelsen af Bogen at give en kort Oversigt over de vigtigste Kjendetegn for hver Familie som er repræsenteret i vor Flora, med Indordning af de danske Slægter og Angivelse af disses Artsantal. Ved enhver Familie har jeg henviist til Mag. Anderssons „Atlas öfver den Skand. Florans nat. Familjer“, et Arbeide, der saavel paa Grund af de nöiagtige Tegninger, som paa Grund af sin Priisbillighed fortjener at være i Manges Hænder.

Hvad Planternes Udbredelse i Landet angaaer, da har jeg anvendt saa megen Omhu som var mig mulig paa at samle saa mange Data, at deraf kunde udbringes et Resultat til Oplysning om de enkelte Arters Grændser og Fordeling. Jeg skal her nævne de vigtigste Kilder hvoraf jeg i denne Henseende har öst, for at Læserne lettere kunne sættes istand til at dömme, hvorledes jeg har benyttet disse. Hovedværket til Kundskab om de danske Planter er naturligviis endnu Hornemanns Plantelære, og naar man betænker, at den af Botanikens Studium her i Landet höit fortjente Forfatter af hiint Værk har maattet samle saagodtsom forfra den betydelige Mængde Detail-Angivelser om Planternes Voxesteder som indeholdes i samme, maa dette i höi Grad paaskjönnes, ikke alene som et for sin Tid yderst værdifuldt Arbeide, men ogsaa som et vigtigt Grundlag for senere Undersögelser. Ogsaa Drejers Flora excursoria er et Arbeide, som har gjort megen Nytte især ved sin beqvemme Indretning, der gjör den særdeles brugbar ved Planternes forelöbige Bestemmelse; ogsaa denne indeholder mange værdifulde Bidrag til Floraen, af hvilken den dog kun giver Oplysning om en liden Deel, idet den kun omhandler Sjællands Planter og tilmed det vestlige Sjælland dengang kun var ufuldstændigt undersögt. Men et ikke kort Tidsrum er allerede forlöbet siden begge hine Værker bleve til, de i den mellemliggende Tid stadigt fortsatte Undersögelser over vore indenlandske Planter have baade foröget disses Tal

betydeligt*) og modificeret de dengang antagne Regler for Fordelingen af et stort Antal blandt de tidligere bekjendte. Men hvad der især bevirker at de to nævnte Arbeider ofte maa benyttes med Varsomhed er den Omstændighed, at den nuværende Tids Opfattelse af Artsbegrebet er anderledes end dengang, og at det altsaa i Tilfælde af at man har at gjöre med en forhen collectiv Art, som nu er deelt i 2 eller flere, oftest er yderst vanskeligt at henföre de tidligere anförte Voxesteder til en bestemt af de nyere Arter. (Som Exempel blandt flere kunde anföres de forhen collective Navne *Betula alba*, *Agrimonia Eupatorium*, *Montia fontana*, *Valeriana officinalis*, *Glyceria fluitans*, flere *Rubus*- og *Hieracium*-Arter). De floristiske Arbeider af Rafn, Schumacher og Nolte, hvis vigtigste Udbytte er optaget i de 2 ovenfor nævnte Værker, har jeg dog stadigt raadspurgt i tvivlsomme Tilfælde, og naar hertil endnu föies nogle spredte Noticer, især bekjendtgjorte i Kröyers Naturhist. Tidsskrift, saa har jeg omtrent nævnt Alt, kvad der af trykte Materialier foreligger til Afbenyttelse. Af Localflorer, et Materiale, hvorpaa Nabolandenes botaniske Litteratur er rig indtil Overflod, ere kun yderst faae tilstede hos os. Lige saa vigtige som imidlertid slige Angivelser over Planterne i en vis Egn, naar de ere fuldstændige og nöiagtige, ere som Forarbeider for den samlede Oversigt over Floraen, ligesaa meget har jeg fölt Savnet deraf, fordi det derved blev vanskeligt at have nogen bestemt Mening om mangen Arts Forekomst eller Mangel i en vis Egn. Det var nemlig hidtil almindelig Brug i Rubriken om Planternes geographiske Fordeling kun at angive Voxesteder for de Arter, som ansaaes for sjeldnere, og derimod om dem, der i Sjælland og især omkring Kjöbenhavn forekomme hyppigt, at bruge Udtrykket „almindelig",

*) Hornemann angiver i 1821 de danske Phanerogamers Tal til 1064, medens næsten 1300 Arter nu ere kjendte herfra, og alene Sjællands Flora er i de 12 Aar, siden Drejers Flora udkom, idetmindste forøget med 50 Arter.

uden at angive om dette ogsaa er Tilfældet i Landets övrige Egne. Derfor forekommer det Enhver, der kun har undersögt Jylland og Fyen, ligesaa forunderligt at see Planter som *Plantago media*, *Carduus acanthoides*, *Helianthemum vulgare*, *Alopecurus pratensis* o. fl. nævnte blandt de almindelige, som det vilde undre Den, der kun har gjort Excursioner i Sjælland, om man kaldte *Myrica*, *Genista tinctoria*, *Phyteuma*, *Arnica*, *Narthecium* o. fl. almindelige, hvilket de dog i Virkeligheden kunne kaldes med lige stor Ret som hine. Den omtalte Mangel paa Specialflorer er imidlertid for en stor Deel bleven mig erstattet ved talrige Bidrag af Planter og Noticer fra de forskjellige Egne af Landet, som ere komne til min Kundskab, deels gjennem den herværende botaniske Forening, deels ad privat Vei ved flere Dyrkere af Botaniken saavel i Hovedstaden som i Provindserne og deels endelig ved egne Undersögelser, hvilke jeg har været saa heldig at have kunnet fortsætte i en Række af Aar paa Reiser gjennem de fleste danske Provindser. Ved Ordningen af de saaledes indsamlede Angivelser om Planternes geographiske Udbredelse har jeg nu sædvanligviis fulgt den Regel, kun at betegne som almindelige uden videre Bemærkning de Planter, som jeg havde Grund til at ansee for omtrent ligeligt udbredte over hele Landet, for enhver Art derimod, der maatte antages at have en ueensartet Udbredelse, har jeg fremhævet de Egne, hvor samme synes at være sjelden eller aldeles at mangle. Specielle Voxesteder har jeg troet at burde anföre ikke alene for de strængt taget sjeldne Arter, men ogsaa for mange, som have en adspredt Forekomst, og kun naar der for slige sporadiske Planter var et saa stort Antal Voxesteder bekjendt, at Opregnelsen af dem alle vilde optage uforholdsmæssig stor Plads, har jeg undladt at nævne dem særskilt. Ved at ordne Provindserne og de enkelte Findesteder indenfor hver af disse i en bestemt Rækkefölge efter deres Beliggenhed, ved fremdeles at begynde med den Egn af Landet, hvor den omhandlede Plante

synes at være meest udbredt, troer jeg at have lettet Oversigten for Dem, der ville benytte denne Deel af Bogen, og skjöndt visselig Meget endnu staaer tilbage för vor Flora er saa vel undersögt som det kunde önskes, haaber jeg dog at en noget fuldstændigere Forestilling om Vegetationsforholdene i Danmark ved Hjælp af de her leverede Bidrag efterhaanden skulde kunne erholdes.

Det havde været mit Önske at vedföie en almindelig Skildring af Vegetationen i Danmark og sammes afvigende Characteer i de forskjellige Egne, et Bilag, som jeg troer vilde have givet Bogen mere Værd, idet derved paa eet Sted kunde været sammenfattet hvad der nu maa söges i spredte Noticer for hver enkelt Plante, men da en slig Oversigt, for at have nogen Betydning, ikke kunde være aldeles kortfattet, har jeg, saavel af Hensyn til Forlægger og Kjöbere af Bogen (idet denne allerede har overskredet det Arketal, hvortil den forelöbigt var anslaaet), som af Mangel paa tilstrækkelig Tid, da jeg er beskjæftiget med de fornödne Forberedelser til en Reise i Syden, opgivet dette. Nogle herhen hörende Bemærkninger har jeg bekjendtgjort i den naturhistoriske Forenings videnskabelige Meddelelser 1849, p. 77, til disse saavelsom til Hornemanns „Bemærkninger angaaende Forskjelligheden af Vegetationen i Danmark" maa jeg altsaa her nöies med at henvise.

Endnu staaer tilbage for mig den behagelige Pligt at udtale min anerkjendende Tak til de Mange, uden hvis Opmuntring, Raad og Medvirkning jeg ikke skulde have været istand til at udföre dette Arbeide. Jeg maa först bringe min varmeste Taksigelse til Hr. Etatsraad Schouw, hvis bekjendte Velvillie og virksomme Deeltagelse for de yngre Botanikere ogsaa i höi Grad er kommet mig til Gode og paa mange Maader har bidraget til at fremme mine Forskninger over den danske Flora, og til Hr. Professor Fries, ikke alene fordi ethvert Blad i hans Skrifter over Skandinaviens Flora er en Guldgrube for alle senere Arbeider i

denne Retning, men ogsaa for de værdifulde Oplysninger om mangen tvivlsom Form, som han har havt den Godhed at meddele mig af sin rige Erfaring over Arternes vexlende Skikkelser. Blandt de mange Andre, hvis Interesse for mit Arbeide har forskaffet mig saa mange vigtige Meddelelser om Planternes Udbredelse, maa jeg især nævne min mangeaarige Ven, Dr. Poulsen, hvis nöie Kundskab til Halvöens og fornemmelig Slesvigs Flora har havt stort Værd for mig; min Broder, Cand. theol. M. T. Lange, hvem jeg bl. A. skylder flere heldige Iagttagelser angaaende adskillige Arters Characteristik; mine Venner Apotheker Piper og Cand. pharm. Th. Schiötz, om hvis Ufortrödenhed i at efterforske vore indenlandske Planter næsten enhver Side i Bogen kan vidne; Godseier Hofman-Bang, som endnu i sin höie Alderdom vedbliver med ungdommelig Iver at dyrke sin Yndlingsvidenskab; Fröken Rosenberg, hvem jeg skylder en Mængde Oplysninger om Vegetationen i det nordlige Fyen; Professor Liebmann, som velvilligt har overladt mig sit danske Herbarium til Gjennemsyn; Dr. J. Vahl; Apotheker Steenberg; Bot. Gartner Weilbach; Pastor Fausböll; Cand. pharm. G. Jensen; Cand. theol. Vaupell; Cand. phil. E. Möller-Holst; Underlæge Meinert; Stud. polyt. Rostrup. Disse og mange Flere modtage herved min erkjendtligste Tak!

Og hermed anbefaler jeg min Haandbog til omhyggelig Prövelse og velvillig Overbærelse af Botanikens Dyrkere i Fædrelandet.

Kjöbenhavn i December 1850.

Joh. Lange.

Forklaring

over

adskillige af de i Haandbogen hyppigst forekommende Tegn og Forkortninger.

Kyll. — P. Kylling, viridiarium danicum, Hafn. 1688.

Rafn. — C. G. Rafn, Danmarks og Holsteens Flora. Kbhavn. 1. D. 1796, 2. D. 1800.

Schum. — C. F. Schumacher, Enumeratio plantar. Sjæll. sept. & orient. vol. 1—2. Hafn. 1802—3.

H. = Hornemanns oeconomiske Plantelære 3. Udg., 1. Deel, 1821. **H. II.** — 2. Deel, 1837.

N., Nolt. — E. F. Nolte, Novitiae Florae holsaticae, Kilon. 1826. — Bidrag til Fl. dan.

Dr., Drej. — S. T. N. Drejer, flora excursoria Hafniensis 1838. — Bidrag til den danske Flora i Kröyers Tidsskrift.

Fr. nov. — E. Fries, novitiae flor. Suec. ed. II, 1828. — **mant.** — mantissa I-III, 1832-42. — **S. Veg. Sc.** — Summa vegetabilium Scandinaviae sect. 1—2, 1845—49.

Koch Syn. II. — W. D. I. Koch, Synopsis florae germanicae & helveticae ed. 2, voll. 1—3. Lipsiae 1843—45.

F. D. — Flora Danica.

E. B. — English Botany.

Rchb. fl. g. — Reichenbach, Icones floræ germanicae & helveticae voll. I—XII.; **Rchb. ic.** = iconographia botanica, cent. I—X, 1823 etc.

And. Atl. — N. J. Andersson, Atlas öfver den Skand. Flor. nat. Fam. Stockh. 1849. — **Cyp. Scand.** — Cyperaceae Scandinaviae Holm. 1849.

H. N. — Fries, Herbarium normale plant. rarior. & criticar. Sueciæ. fasc. 1—13.

L. Herb. — Herbarium for den landoeconom. Botanik, udg. af Joh. Lange, 1—9 Hæfte.

⊙ 1-aarig; ⊙ 2-aarig; ♃ vedvarende urteagtig; ♄ træ- eller buskagtig.

♂ = Stövblomst; ♀ = Frugtblomst; ☿ = Tvekjönsblomst.

† foran en Planteart (med №) betegner indförte og nu akklimatiserede Planter.

† — (uden №) dyrkede eller tilfældigviis forvildede Arter.

X — Arter, som tidligere have forekommet i Danmark, men nu synes at være forsvundne.
? — Tvivlsomme Arter for vor Flora.
* — (med №.) Sandsynligviis egne Arter.
* — (uden №.) Udmærkede Varieteter.
≍ — Bastardformer.
▷ — Monstrositeter.

Tegnene ved Slægterne i Klassen Tetradynamia ere forklarede i Oversigten over de naturlige Familier.

Tallene efter Plantebeskrivelserne betegne de til de resp. Tal svarende Maaneder af Aaret, i hvilke Planten blomstrer, f. Ex. 5 = Mai, 6 = Juni o. s. v. $^5/_2$ — $^6/_1$ = Blomstringstid fra Slutningen af Mai til Begyndelsen af Juni.

J. — Jylland.
Sl. — Slesvig.
F. — Fyen.
Loll. — Lolland.
Falst. — Falster.
Sj. — Sjælland.
Bornh. — Bornholm.

Tegnet * med en Linie i forskjellig Retning, efter Artiklen om Planternes Forekomst, betegner den resp. Plantes Grændser mod Nabolandene, f. Ex. $\overline{*}$ Planter, som mangle i Norge, |* i England, *| i Sverige, $\underline{*}$ i Tydskland.

! efter et Voxested betegner at jeg selv har fundet Planten paa det angivne Voxested. Navnene i Parenthes efter Voxesteder betegne Finderne af den paagjældende Plante. De oftest nævnte blandt disse ere betegnede ved Tal, hvis Betydning nedenstaaende Fortegnelse angiver.

1. Den botan. Forening i Kbh.*)
2. Fausböll, Præst.
3. Götsche, Provst.
4. Hofman-Bang, Godseier.
5. Holst, E. Möller, Cand phil.
6. Hübertz, Cand. pharm.
7. Jensen, G., Cand. pharm.
8. Jensen, Th., Cand. theol.
9. Kamphövener, Docent.
10. Kjærbölling, Ornitholog.
11. Liebmann, Professor.
12. Lange, M. T., Cand. theol.
13. Meinert, Underlæge.
14. Petit, Overlæge.
15. Piper, Apotheker.
16. Poulsen, Dr. phil.
17. Rafn.
18. Rosenberg, Fröken.
19. Schiötz, Cand. pharm.
20. Schumacher.
21. Steenberg, Apotheker.
22. Steenbuch, pract. Læge.
23. Steenstrup, Professor.
24. Ström, V., Cand. theol.
25. Tuxen, Catechet.
26. Tutein, Contoirchef.
27. Vahl, Dr. phil.
28. Vaupell, Cand. theol.

*) De til den bot. Forening indsendte Planter ere i Regelen betegnede med Indsenderens Numer, og Nr. 1 er derfor kun brugt naar det ikke er blevet optegnet fra hvem Planten er modtaget.

Oversigt

over

de i Haandbogen indeholdte danske Slægter, ordnede efter naturlige Familier*).

A. Acrobrya — (Pseudocotyledoneae). Kimlöse Stængelplanter**).

I. **Equisetaceae** DC. (Padderokker). And. Atl. t. 21. *Stængelen* leddet, med en tandet Skede ovenfor hvert Led, forövrigt bladlös, uden eller med krandsstillede Grene; *Sporefrugterne* kredsformigt stillede paa Underfladen af stilkede, skjoldformede Forgreninger af en fælles forlænget Axe, ordnede til en endestillet, axformet Frugtstand.

1. Equisetum . . . . . 8.

II. **Filices** (L.) (Brægner.) And. Atl. t. 26. Fra Rodstokken udgaae (oftest) grenede *Löv*; *Sporefrugterne* kapselagtige, samlede i *Frugthobe* (sori) paa Bagsiden af Lövet, nögne eller bedækkede enten af et hindeagtigt Skjæl (Slöret) eller af Lövets tilbageböiede Rand.

a. *Polypodiaceae* R. Br. *Lövet* i Knoptilstanden sneglehuusformigt indrullet; *Sporefrugterne* omgivne af en leddet Ring, opspringe paatværs.

2. Polypodium . . . . 3.
3. Aspidium . . . . . 1.
4. Lastraea . . . . . . 5.
5. Cystopteris . . . . . 2.
6. Asplenium . . . . . 5.
7. Scolopendrium . . . 1.
8. Pteris . . . . 1.
9. Blechnum . . . . . 1.
10. Struthiopteris . . . 1.

---

*) Ved Opstillingen af Familierne er i det Væsenlige fulgt Endlichers Genera plantarum. De i () indsluttede Kjendetegn ere i Regelen saadanne, som kun gjælde for de i vor Flora forekommende Slægter, det i [] Indsluttede betegner Forhold som kun finde Sted hos udenlandske Slægter. Tallene efter Slægterne angive disses Antal af Arter i Danmark.

**) De vigtigste Adskillelsestegn mellem denne og de 2 fölgende Hovedrækker findes angivne ved Slutningen af denne Oversigt.

b. *Osmundaceae* R. Br. *Lövet* som foreg., *Sporefrugterne* uden Ring, opspringende paalangs; (Bladkjödet forsvundet paa de med Frugthobe beklædte Endegrene af Lövet).

11. Osmunda . . . . . 1.

c. *Lövet* i Knoptilstanden ret, Bladkjödet forsvundet fra de frugtbærende Grene; *Sporefrugterne* uden Ring, opspringe paatværs.

12. Botrychium . . . . 2. 13. Ophioglossum . . 1.

III. **Rhizocarpeae** Schleid. (Rodfrugtvæxter) And. t. 26. Fra Rodstokken udgaae (i Knoptilstanden sneglehuusformigt indrullede) *Blade* og ved Grunden af disse kapselagtige (4-rummede, ved Modenheden 4-klappede) *Sporefrugter*, der paa Midten af Klapperne bære *Sporer* (Æg) og *Antheridier* (Stövdragere)*).

14. Pilularia . . . . . 1.

IV. **Isoëteae** Bartl. (Brasenurter) And. t. 26. Fra en forkortet Rodstok udgaae udeelte, i Knoptilstanden rette *Blade*, som i deres udvidede Basis indslutte *Sporefrugter*, af hvilke nogle (de ydre Rækker) indeholde större, kantede, andre (den indre Række) mindre, trindt-aflange *Sporer*, befæstede til tværstillede Traade.

15. Isoëtes . . . . . . 1.

V. **Lycopodiaceae** DC. (Ulvefodsfamilien) And. t. 26. Stængelen beklædt med taglagte *Blade*; *Sporefrugterne* i Bladhjörnerne eller samlede til Ax og omgivne af Dækblade, enten alle eensartede (indeholdende fine Sporer) eller af 2 Slags (nogle 2-klappede med fine Sporer, andre 3—4-klappede med faae, men större Sporer).

16. Lycopodium . . . . 6. 17. Selaginella . . . . 1.

B. Amphibrya (Monocotyledoneae). Tretalsplanter.

** Blomsten undersædig, Frugten fri.*

VI. **Gramineae** Juss. (Græsarter) And. t. 25. *Stængelen* leddet, omskedet af *Blade* med spaltet *Skede* og Skedehinde; *Blomsterstanden* sammensat (Ax, Klase eller Top), dens mindste Forgreninger (Smaaax) omgivne af alm. 2 *Yder-*

---

*) Efter Schleidens Iagttagelse finder hos Rhizocarpeae en virkelig Kimdannelse Sted, og disse ville saaledes blive at indlemme paa et andet Sted i Systemet; da jeg imidlertid ikke kjender deres Plads, har jeg indtil videre beholdt dem der, hvor de hidtil have været stillede.

avner (glumae), de enkelte Blomster af 1—2 *Inderavner* (paleae) og indenfor disse 2—3 (stundom manglende) hindeagtige *Blomsterskjæl* (lodiculae); *Stövdragerne* i Regelen 3; 1 *Frugtknude*, 2 *Grifler* (undtagen hos Nr. 60); *Frugten* Nöd med hindeagtigt, til Fröet fastvoxet Frögjemme; *Fröhviden* stor, melet.

a. *Locustiflorae* J. Ag.

18. Cynosurus . . . . 1.
19. Setaria . . . . . . 1.
20. Echinochloa . . . . 1.
21. Panicum . . . . . 1.
22. Phalaris . . . . . . 1.
23. Digraphis . . . . . 1.
24. Hierochloa . . . . 1.
25. Anthoxanthum . . 1.
26. Leersia . . . . . . 1.

b. *Spiculiflorae* J. Ag.

27. Alopecurus . . . . 4.
28. Phleum . . . . . . 3.
29. Ammophila . . . . 2.
30. Calamagrostis . . . 5.
31. Agrostis . . . . . . 4.
32. Milium . . . . . . 1.
33. Phragmites . . . . 1.
34. Holcus . . . . . . 2.
35. Melica . . . . 2.
36. Koehleria . . . . . 2.
37. Trisetum . . . . . 1.
38. Avena . . . . 6.
39. Airopsis . . . . . . 2.
40. Corynephorus . . . 1.
41. Aira . . . . 2.
42. Triodia . . . . . . 1.
43. Fluminia . . . . . 1.
44. Enodium . . . . . 1.
45. Catabrosa . . . . . 1.
46. Glyceria . . . . . . 5.
47. Briza . . . . 1.
48. Poa . . . . 8.
49. Dactylis . . . . . . 1.
50. Vulpia . . . . . . 1.
51. Schedonorus . . . 4.
52. Festuca . . . . . . 7.
53. Bromus . . . . . . 6.
54. Brachypodium . . 3.
55. Lolium . . . . . . 3.
56. Agropyrum . . . . 5.
(Triticum).
(Secale).
57. Elymus . . . . . . 1.
58. Hordeum . . . . . 4.
59. Lepturus . . . . . 2.
60. Nardus . . . . . . 1.

VII. **Cyperaceae** Juss. (Halvgræsarter) And. t. 24. *Bladene* omskedende med heel *Skede* og mere eller mindre tydelig Skedehinde; *Blomsterne* i enlige, endestillede Ax eller flere til en Blomsterstand samlede Smaaax, med adskilt eller samlet Kjön; de enkelte *Blomster* omgivne af (alm. 1) Dækskjæl (palea); *Blomsterdækket* fribladet (börsteformet), sambladet (krukkeformet) eller 0; *Stövdragerne* alm. 3; 1 *Frugtknude*, 2—3 *Ar*; *Frugten* nödagtig, med et tört, til Fröet ikke fastvoxet Frögjemme.

a. *Monoclines.*

61. Cyperus . . . . . 2.
62. Schoenus . . . . 2.
63. Cladium . . . . . 1.
64. Rhyncospora . . . 2.
65. Heleocharis . . . 4.
66. Scirpus . . . . . 14.
67. Eriophorum . . . 5.

b. *Diclines.*

68. Carex . . . . . . 52.

VIII. **Typhaceae** Juss. (Duunhammerfamilien) And. t. 24. *Blomsterne* særkjönnede (enbo), i valseformede eller kugleformede Ax eller Hoveder, adskilte ved Mellemrum eller omskedende Blade (♂ ovenfor ♀); Blomsterne af begge Kjön omgivne af skjæl- eller börsteformede *Perigonblade*; *Stövdragere* 3; 1 *Frugtknude* med 1 Æg, 1 fladtrykt, tungeformet eller sylformet *Ar*; *Frugten* nöd- eller steenfrugtagtig.

69. Typha . . . . . . 2.
70. Sparganium . . . 3.

IX. **Lemnaceae** DC. (Andemadfamilien) Svömmende Vandplanter med Axe og Blad forenede til et *Löv*; Trævlerödder forsynede med en *Rodhætte*; ♂ og ♀ *Blomster* omgivne af et fælles hindeagtigt Hylster uden særegne Blomsterdække; ♂ 1—2 *Stövdragere*; ♀ 1 *Frugtknude*; *Frugten* 1—fleerfröet, uopspringende eller tværsopspringende.

71. Lemna . . . . . . 4.

X. **Aroideae** Juss. (Kolbeblomstrede) And. t. 24. *Blomsterne* i en endestillet eller falsk sidestillet *Kolbe*, omgivet af et *Hylster*, sær- eller tvekjönnede, med eller uden *Blomsterdække*; *Stövdragerne* 6—∞; *Frugt* uopspringende, bær- eller kapselagtig, 1—∞-fröet.

72. Arum . . . . . . 1.
73. Calla. . . . . . . 1.
74. Acorus . . . . . 1.

XI. **Fluviales** Vent. (Vandaxfamilien) And. t. 22 og 24. Vandplanter med nedentil omskedende *Blade* eller Axelblade; *Blomsterne* enlige, omgivne af Hylster eller samlede til Ax eller Kolber, særkjönnede eller tvekjönnede; 1—4 *Stövdragere*; 1—4 *Frugtknuder*; *Frugten* 1-fröet.

75. Zostera . . . . . 2.
76. Najas . . . . . . 1.
77. Zannichellia . . . 3.
78. Ruppia . . . . . 2.
79. Potamogeton . . . 21.

XII. **Alismaceae** R. Br. (Blomstersivene) And. t. 23. Sumpplanter med nedentil omskedende *Blade*; *Blomsterdækket* regelmæssigt, 3-deleligt, med en *ydre Kreds* af alm. grönne Blade

(Bæger) og en *indre*, oftest farvet (Krone); ***Stövdragere*** 6, 9 eller flere; ***Frugtbladene*** 3—∞; ***Frugten*** nöd- eller kapselagtig.

a. ***Juncagineae. Bladene*** linieformede (Blomsterne i Klase), ***Blomsterdækket*** grönt; ***Stövdragere*** 6; ***Frugtblade*** 3, fra Begyndelsen eller ved Modningen sondrede; ***Frugterne*** 1-fröede, uopspringende.

80. Triglochin . . . . 2. 81. Scheuchzeria . . 1.

b. ***Alismaceae verae. Bladpladen*** med forgrenede Nerver (Blomsterne i krandsblomstret Top); ***Bægerbld.*** grönne; ***Kronbladene*** farvede; ***Stövdragere*** 6—∞; ***Frugtbladene*** ∞, adskilte; ***Frugterne*** 1-fröede, uopspringende.

82. Alisma . . . . . . 3. 83. Sagittaria . . . . 1.

c. ***Butomeae. Bladene*** linieformede, (Blomsterne i Skjærm); ***Bæger*** og ***Krone*** som foreg.; ***Stövdragere*** 9; ***Frugtblade*** 6 med talrige Æg befæstede paa Klappernes indvendige Overflade; ***Frugt*** kapselagtig.

84. Butomus . . . . . 1.

XIII. **Colchicaceae** DC. (Tidlösfamilien) And. t. 23. Knolleformet Rodstok (ingen overjordisk Stængel); ***Blomsterdækket*** farvet, 6-deelt; ***Stövdragere*** 6, tilvoxne til Blomsterdækket, med udadvendte ***Stövknapper***; 3 ***Grifler***; ***Frugten*** 3-rummet Kapsel med ved Modenheden indbyrdes adskilte og i Bugsömmen opspringende Rum; ***Fröene*** befæstede til Bugsömmen.

85. Colchicum . . . . 1.

XIV. **Juncaceae** DC. (Sivfamilien) And. t. 23. ***Bladene*** omskedende; ***Blomsterne*** omgivne af Dækblade; ***Blomsterdækket*** 6-bladet, med oftest hindeagtige Perigonblade; ***Stövdragerne*** 6 (sjeldent 3) med indadvendte ***Stövknapper***; 1 ***Griffel***, 3 ***Ar***; ***Frugten*** 3-klappet Kapsel med rumdelende Opspringning, 3—∞-fröet.

86. Juncus . . . . . . 19. 88. Narthecium . . . . . 1.
87. Luzula . . . . . . 5.

XV. **Liliaceae** Juss. (Liliefamilien) And. t. 23. Oftest Lögvæxter; ***Blomsterdækket*** farvet, 6-bladet eller 6-deelt; ***Stövdragerne*** 6, med indadvendte ***Stövknapper***; 1 ***Griffel*** og et 3-deelt eller 3-kantet ***Ar***; ***Frugten*** 3-klappet Kapsel med rumdelende Opspringning; ***Fröene*** talrige, befæstede til en midtstillet Fröstol.

(Lilium). 92. Ornithogalum . . 2.
89. Fritillaria . . . . 1. 93. Allium . . . . . . 6.

90. Tulipa . . . . 1. (Muscari).
91. Gagea . . . . 5.
94. Anthericum . . . 2.

XVI. **Smilaceae** R. Br. (Konvalfamilien) And. t. 23. *Blomsterdækket* grönt eller farvet, 6-bladet eller 6deelt (sjeldnere 4- eller 8-bladet); *Stövdragerne* i lige Antal, med indadvendte *Stövknapper*; *Frugten* bæragtig, 3—4-rummet, uopspringende.

a. *Asparageae. Blomsterdækket* 6-deelt; 6 *Stövdragere*, 1 *Griffel*, 3 *Ar*; *Fröenes* Skal haard.

95. Asparagus . . . 1.

b. *Convallarieae. Blomsterdækket* 4—6-deelt; *Stövdragere* 6, 1 *Griffel*, 3 *Ar*; *Fröenes* Skal hindeagtig.

96. Convallaria . . . 4. 97. Majanthemum . 1.

c. *Parideae.* (*Blomsterdækket* 8-bladet, de ydre *Perigonblade* större end de indre, *Stövdragerne* 8); 4 *Grifler*; *Fröenes* Skal hindeagtig.

98. Paris . . . . . 1.

** *Frugten undersædig.*

XVII. **Hydrocharideae** DC. (Fröbidfamilien) And. t. 23. Vandplanter; *Blomsterne* tvebo; *Blomsterdækkets* Blade i 2 3-bladede Kredse, *de ydre* (Bæger) grönne, *de indre* kronbladagtige; *Stövdragerne* 9—12, ofte med flere Bistövdragere; *Griflerne* 3—6, med 2-deelte *Ar*; *Frugten* fleerrummet, ∞-fröet, kjödfuld, uopspringende.

99. Hydrocharis . . 1. 100. Stratiotes. . . . 1.

XVIII. **Narcissineae** Juss. (Narcisfamilien) And. t. 22. Lögvæxter; *Blomsterne* tvekjönnede, enlige eller i Skjærm, omgivne af et Hylster; *Blomsterdækket* 6-deelt, i 2 Kredse, farvet, med eller uden Bikrone; *Stövdragere* 6, med indadvendte *Stövknapper*; 1 *Griffel* og udeelt *Ar*; *Frugten* 3-rummet, ∞-fröet Kapsel med rumdelende Opspringning.

101. Galanthus . . . 1.
102. Leucojum. . . . 1.
103. Narcissus . . . 2.

XIX. **Irideae** (Sværdlilier) And. t. 22. Rodstokken knolleformet; *Blomsterdækket* farvet, 6-deelt, i 2 Kredse, den *ydre* Kreds ofte forskjellig fra den *indre*; *Stövdragerne* 3, ligefor de ydre Perigonblade, med udadvendte *Stövknapper*; 1 *Griffel*, 3 (kronbladagtige eller tragtformede) *Ar*; *Frugten* 3-rummet Kapsel med rumdelende Opspringning.

104. Iris . . . . 2. 105. Crocus . . . . . 1.

XX. **Orchideae** (Gjögeblomster) And. t. 22. *Bladene* omskedende; (Blomsterne i Klase eller Ax); *Blomsterdækket* i 2 3-bladede Kredse; Perigonbladene i *den ydre Kreds* omtrent ligeformede og oftest regelm. stillede, de 2 nedre (ved Blomstens Dreining opadvendte) i *den indre Kreds* ligeformede, det tredie (övre, tilsyneladende nedadvendte), *Læben*, i Form og Störrelse afvigende fra de övrige; 1 fuldkommen og 2 uudviklede *Stövdragere*, hiin siddende, tilvoxet til Arret og ved Foreningen med dette dannende en *Griffelstötte*; *Stövet* i Masser (1—2 i hvert af den 2-rummede Stövknaps Rum); *Frugten* 3-klappet, 1-rummet Kapsel med vægstillede Fröstole og talrige, smaae *Fröe*. (Ofte Knoller fra Rodstokken).

106.	Orchis	8.	114.	Neottia	1.
107.	Anacamptis . . .	1.	115.	Listera	2.
108.	Gymnadenia . .	2.	116.	Spiranthes . . .	1.
109.	Platanthera . . .	2.	117.	Epipactis	4.
110.	Coeloglossum .	1.	118.	Cephalanthera .	3.
111.	Herminium . . .	1.	119.	Corallorhiza . .	2.
112.	Ophrys	1.	120.	Malaxis	1.
113.	Epipogium . . .	1.	121.	Sturmia	1.

C. Acramphibrya (Dicotyledoneae). Femtalsplanter.

* *Gymnospermae* (Nögenfröede). Fröene nögne, i aabne Frugtblade.

XXI. **Coniferae** Juss. (Naaletræer) And. t. 20. *Blomsterne* særkjönnede, i Rakler, dannede af spiralformigt taglagte *Dækblade*; ♂: *Blomsterne* nögne, med bladagtigt Knapbaand og 1 eller flere Rum i Stövknappen; ♀: *Frugtbladene* i Vinklerne af Dækbladene, tilsidst læder-, træagtige eller kjödfulde, hvorved fremkommer en *Kogle* eller *Bærkogle*; *Fröbladene* deelte til Grunden i flere Flige. — Træagtige Væxter med punkterede Vedceller (ingen Kar), indeholde Harpix; Bladene naaleformede, oftest læderagtige og immergrönne, spredte eller ved Grenens Sammendragning knippestillede og i sidste Tilfælde omgivne af et Naalehuus (ɔ: hindeagtige Knopskjæl).

a. *Abietinae*. *Stövknapperne* 2-rummede; *Frugtbladene* talrige, træ- eller læderagtige.

122. Pinus . . . . . . 1. (Abies).
(Larix).

b. *Cupressinae.* *Stövknapperne* fleerrummede; *Frugtbladene* faae (de nedre henvisnende, de övre tilsidst kjödfulde).

123. Juniperus . . . 1.

** *Apetalae* (Kronlöse). Fröene indsluttede i lukkede Frugtblade; Blomsterdækket enkelt eller 0.

XXII. **Ceratophylleae** Gray. (Hornbladfamilien) And. t. 21. Vandplanter med krandsstillede, fiint deelte *Blade* uden *Axelblade*; *Blomsterne* særkjönnede, siddende i Bladhjörnerne; ♂: *Blomsterdækket* 8—12-fliget; *Stövdragerne* i ubestemt Antal, med siddende, oventil braadspidsede *Stövknapper*; ♀: *Blomsterdækket* som hos ♂; 1 fri *Frugtknude* med 1 Rum og 1 hængende Æg, braadspidset *Griffel*; *Frugt* nödagtig, ofte med udvoxende, tornspidsede Tilhængsler ved Grunden; *Fröene* uden Fröhvide, med ∞-deelte Fröblade.

124. Ceratophyllum . 2.

XXIII. **Callitrichineae** Link (Vandstjerner) And. t. 22. Vandplanter med modsatte, udeelte *Blade* uden *Axelblade*; *Blomsterne* i Bladhjörnerne, tvekjönnede eller særkjönnede, alm. omgivne af 2 modsatte, hindeagtige Dækblade; *Blomsterdække* 0; 1 *Stövdrager*; 1 4-rummet *Frugtknude* med 1 Æg i hvert Rum; 2 *Grifler*; *Frugten* tilsidst deelt i 4 uopspringende, ofte vingede Smaafrugter; *Kimen* ret; *Fröhviden* kjödagtig.

125. Callitriche . . . 4.

XXIV. **Myriceae** Rich. (Porsfamilien) And. t. 23. Buskvæxter med harpixholdige Punkter i *Bladene*; *Blomsterne* særkjönnede (tvebo), i Rakler; ♂: *Blomsterdække* 0; 2—6 *Stövdragere*, befæstede til Grunden af Rakleskjællene; ♀: indenfor hvert Rakleskjæl et 2—4-fliget, undersædigt *Blomsterdække* omgivende 1 *Frugtknude* med 2 *Grifler*; *Frugt* 1-fröet, nödagtig; *Fröhvide* 0.

126. Myrica . . . . . 1.

XXV. **Betulineae** Rich. (Birkefamilien) And. t. 20. Træagtige Væxter med affaldende *Axelblade*; *Blomsterne* særkjönnede(enbo), i Rakler; ♂: *Rakleskjællene* med Biskjæl, indsluttende 3 1-bladede eller 4-deelte *Blomsterdækker*; 4 *Stövdragere* indenfor hvert Blomsterdække; ♀: *Rakleskjællene* 2—3-blomstrede med eller uden Biskjæl; *Blomsterdække* 0; 1 *Frugtknude* med 2 *Grifler*; *Frugten* Nöd eller Vingefrugt; *Fröhvide* 0.

127. Betula . . . . . 2. 128. Alnus . . . . . 2.

XXVI. **Cupuliferae** Rich. (Skaalbærere) And. t. 20. Træagtige Væxter med affaldende *Axelblade*; *Blomsterne* særkjönnede (enbo); ♂ i Rakler; indenfor Rakleskjællene et 5—9-fliget *Blomsterdække* eller 2 *Biskjæl; Stövdragerne* i lige eller dobbelt Antal mod Blomsterdækkets Flige (eller Biskjællene); ♀: *Blomsterne* enlige eller flere samlede til Hoveder eller Rakler, hver Blomst omgivet af et med Frugten tilvoxende *Hylster* (Skaal, Hase); *Blomsterdækket* oversædigt, dannet af en svagt tandet, snart forsvindende Rand; 2—3 *Ar* og ligesaamange Rum i Frugtknuden, 1 Æg i hvert Rum; den modne *Frugt* 1-rummet, 1-fröet (nödagtig); *Fröhvide* 0.

129. Carpinus	1.	131. Fagus	1.
130. Corylus	1.	132. Quercus	2.

XXVII. **Ulmaceae** Ag. (Ælmefamilien) And. t. 19. Træer med afvexlende, rue *Blade* og affaldende *Axelblade*; *Blomsterne* i Hoved eller Skjærm paa Siderne af Grenene, tvekjönnede; *Blomsterdækket* grönt eller farvet, 4—6-tandet; *Stövdragerne* modsatte og i lige Antal med Blomsterdækkets Flige; 1 fri, 2-rummet *Frugtknude* med 1 Æg i hvert Rum; 2 *Grifler*; *Frugten* ved Modenheden 1-fröet Vingefrugt, med ret Kim uden Fröhvide.

133. Ulmus . . . . . 3.

XXVIII. **Urticaceae** Juss. (Nældefamilien) And. t. 19. Urter med modsatte eller afvexlende *Blade*, beklædte med rue, ofte brændende Haar, vedblivende eller affaldende *Axelblade*; *Blomsterne* særkjönnede (sjeldent tvekjönnede); ♂: *Blomsterdækket* regelm. 4—5-bladet; *Stövdragere* i samme Antal som og modsatte Blomsterdækkets Blade; ♀: *Blomsterdækket* undersædigt; *Frugten* 1-fröet, uopspringende.

a. *Urticeae.* ♀: Blomsterdækket 2–4-deelt, Fröet opret, Kimen ret, omgivet af Fröhvide.

134. Urtica	2.	135. Parietaria . . .	1.

b. *Cannabineae.* ♀: Blomsterdækket 1-bladet, skjælformet: Fröet hængende, Kimen spiralkrummet, Fröhvide 0.

136. Humulus	1.	(Cannabis).	

XXIX. **Salicineae** Rich. (Pilefamilien) And. t. 20. Træ-eller buskagtige Væxter med vedblivende (eller ingen) *Axelblade*; *Blomsterne* tvebo, i Rakler; *Rakleskjællene* uden Biskjæl, *Blomsterdække* 0, i dets Sted en kirtelformet eller skaalformet Udvidelse af Frugtbunden; ♂: *Stövdragerne* 2—∞: ♀: 1 *Frugtknude*; 2 *Grifler* eller 1 Griffel med 2—4 fligede

Ar; *Frugten* 2-klappet Kapsel med talrige *Fröe*, som ved Grunden ere omgivne af Fröuld; Kimen ret, Fröhvide 0.

137. Salix . . . . . 21. 138. Populus. . . . . 7.

XXX. **Chenopodeae** Vent. (Salturter) And. t. 19. Urter eller Halvbuske med afvexlende *Blade* uden *Axelblade*; *Blomsterne* særkjönnede eller tvekjönnede; *Blomsterdækket* undersædigt, grönt, 5-bladet eller 5-tandet (sjeldnere 2—3-deelt); *Stövdragere* i bestemt Tal (typisk 5), modsatte Perigonbladene (sjeldnere færre og aldrig flere end disse); *Frugtknuden* enkelt, 1-rummet og 1-fröet; *Grifler* 2—4; *Frugten* Hindefrugt eller Nöd, ofte omgivet af det vedblivende og tilvoxende Blomsterdække; *Kimen* krum eller spiralformet, uden eller med melet, midtliggende *Fröhvide*. (Voxe hyppigt paa saltholdig Jordbund og indeholde ofte Salt, ofte ere de overtrukne af en lös Meel).

a. 139. Salicornia . . . 2.
b. 140. Schoberia . . . 1.
141. Salsola . . . . . 1.
c. 142. Kochia . . . . . 1.
143. Chenopodium . . 7.
144. Blitum . . . . . 5.
145. Beta . . . . . . 1.
d. 146. Atriplex . . . . 6.
147. Halymus . . . . 2.

XXXI. **Amarantaceae** Juss. (Amarantfamilien) And. t. 19. Urter med modsatte eller afvexlende *Blade* uden *Axelblade*; *Blomsterne* tvekjönnede eller særkjönnede, i Nögler, Hoveder eller Ax; *Blomsterdækket* 3—5-deelt, hindeagtigt, ofte omgivet af et 3-bladet Biblomsterdække; *Stövdragerne* i lige Antal med Blomsterdækkets Flige; *Frugtknuden* fri, 1-rummet, med 1—flere Fröe; *Frugten* uopspringende (Nöd) eller opspringende [uregelm. eller paatværs: Hindefrugt].

148. Amarantus . . . 1.

XXXII. **Polygoneae** Juss. (Syrefamilien) And. t. 17. (Urteagtige) Væxter med afvexlende *Blade* og et hindeagtigt *Axelblad* (Kræmmerhuus) indenfor Bladstilken; *Blomsterne* tvekjönnede eller særkjönnede; *Blomsterdækket* undersædigt, farvet, 3—5—6-deelt (Perigonbladene i den indre Kreds ofte större); *Stövdragerne* i bestemt Tal, oftest lige med Perigonbladene (typisk 6); 1 *Frugtknude*; 2—3 *Grifler* (eller 1 Griffel og 2—3 Ar); *Frugten* 1 fröet Nöd (fladtrykt eller 3-kantet), ofte omgivet af det vedblivende Blomsterdække; *Fröhviden* stor, melet.

149. Polygonum . . . 10.
150. Fagopyrum . . . 1.
151. Rumex . . . . . 15.

XXXIII. **Santalaceae** (Sandelfamilien). (Urteagtige) Væx-

ter med afvexlende *Blade* uden Axelblade; *Blomsterne* med Dækblade (tilvoxne til Blomsterstilken), tvekjönnede; *Blomsterdækket* indvendig farvet, sambladet, med 3—5-deelt Krave; *Stövdragerne* i lige Antal med, tilvoxne til og modsatte Kravens Flige; *Frugtknuden* 1, undersædig; 1 *Griffel*; *Frugten* 1-fröet, nöd- eller steenfrugtagtig, beklædt med det vedblivende, oversædige Blomsterdække; *Fröene* med Fröhvide.

152. Thesium . . . . 1.

XXXIV. **Daphnoideae** (Kjælderhalsfamilien) Thymeleae And. t. 18. (Buskagtige) Væxter med udeelte *Blade* uden Axelblade; *Blomsterne* tvekjönnede; *Blomsterdækket* farvet, sambladet med 4-fliget Krave; *Stövdragerne* befæstede til Röret af Blomsterdækket i [lige eller] dobbelt Antal mod dettes Flige; *Frugtknuden* 1, fri, 1-rummet (og 1-fröet; *Frugten* Steenfrugt; *Fröe* med ret Kim uden Fröhvide).

153. Daphne . . . 1.

XXXV. **Elaeagneae** R. Br. (Sölvbladfamilien) And. t. 18. Buskvæxter (ofte med Vedtorne af tilspidsede Grene); *Bladene* beklædte med sölvglindsende, stjerneformede og skjoldformigt tilhæftede Skjæl; *Blomsterne* [tvekjönnede eller] særkjönnede; ♂: *Blomsterne* i korte Ax, hver Blomst omgivet af et Dækblad; *Blomsterdækket* 2—4-bladet; 4 *Stövdragere*; ♀ (og ☿)- *Blomsterne* enlige eller faae samlede; *Blomsterdækket* sambladet, 1 fri *Frugtknude*, 1 *Griffel*; *Frugten* 1-fröet, uopspringende, omgivet af det vedblivende og kjödagtigt tilvoxende Blomsterdække (og derved falsk-bæragtig).

154. Hippophaë . . . . 1.

XXXVI. **Aristolochieae** Juss. (Slangerodfamilien) And. t. 18. Urter (eller slyngende Buske) med afvexlende, brede, fod- eller haandnervede *Blade*; *Blomsterne* tvekjönnede; *Blomsterdækket* oversædigt (skjævt tragtformet eller regelm. 3-deelt); *Stövdragerne* 6—12, tilvoxne (med Stövtraaden) til en oversædig Skive eller (med Stövknapperne) til Arret; *Frugtknuden* 3—6-rummet med midtstillet Fröstol, 6 straaleformede *Ar*; *Frugten* kapselagtig med talrige *Fröe*.

155. Asarum . . . . 1. 156. Aristolochia . . . . 1.

*** *Gamopetalae* (Heelkronede). Blomsterdækket dobbelt, Kronen sambladet.

XXXVII. **Plantagineae** Juss. (Veibredfamilien) And. t. 6. Urteagtige Væxter; *Blomsterne* i Ax eller enlige, tvekjönnede eller særkjönnede; *Bægeret* 4-deelt, vedblivende; *Kronen*

4-fliget med hindeagtige Flige; 1 *Frugtknude* med 1—2 Rum og 1—2 *Grifler*; *Frugten* hos de særkjönnede en 1-fröet Nöd, hos de tvekjönnede en 2-rummet Buddike med 1—fleerfröede Rum; *Fröene* med Fröhvide.

157. Plantago . . . . 5. 158. Littorella . . . . 1.

XXXVIII. **Plumbagineae** Juss. (Hindebægerfamilien) And. t. 6. Vedvarende Urter med udeelte *Blade* uden Axelblade; *Blomsterne* tvekjönnede, i Hoved eller ensidige, grenede Ax; *Bægeret* hindeagtigt, vedblivende, 5-tandet, foldet; *Kronen* 5-deelt eller 5-bladet; *Stövdragerne* 5, i förste Tilfælde befæstede til Frugtbunden, i sidste til Kronbladenes Basis; 1 typisk 5-rummet *Frugtknude*; *Griflerne* (typisk) 5, (*Frugten* 1-fröet, uopspringende); *Kimen* ret, omgivet af Fröhvide.

159. Statice . . . . . 2. 160. Armeria . . . . 2.

XXXIX. **Valerianeae** DC. (Baldrianfamilien). And. t. 2. Urter med modsatte *Blade* uden Axelblade; *Blomsterne* i gaffeldeelt, qvastformet Blomsterstand, fuldstændige eller ufuldstændige; *Bægeret* oversædigt, hindeagtigt eller haarformet med indrullet, mod Frugtmodningen udbredt Rand (Fnok); *Kronen* rör- eller tragtformet, befæstet til Bægerranden, med alm. 5-deelt Krave; *Stövdragerne* 1—5 (hos de danske Arter 3), befæstede til Kronröret; *Frugtknuden* 3-rummet, de 2 Rum tomme og ofte tilsidst forsvindende, det tredie 1-fröet; 1 *Griffel;* 2—3 *Ar*; *Frugten* uopspringende (Skalfrugt); *Kim* ret, *Fröhvide* 0.

161. Valeriana . . . . 3. 162. Valerianella . . 2.

XL. **Dipsaceae** DC. (Kartebollefamilien) And. t. 1. Urter med modsatte *Blade* uden Axelblade; *Blomsterne* samlede i Hoved (Blomsterkurv) og omgivne af et fælles Svöb (*Kurvdække*), dannet af tomme Dækblade, befæstede paa en fælles Blomsteraxe (*Blomsterleie*), ofte med særegne Dækblade (*Avner*) for hver enkelt Blomst, tvekjönnede; *Bægeret* dobbelt (et omkringsædigt *Yderbæger* udenfor det egenlige, oversædige Bæger), begge eller kun det indre haar- eller börsteformede, beklædende Frugten i Form af Fnok; *Kronen* regelm. eller uregelm.; *Stövdragerne* 4, frie, befæstede til Kronröret; *Frugtknuden* 1-rummet, 1-fröet; 1 *Griffel*; 1—2 *Ar*; *Frugten* undersædig (Skalfrugt); *Fröet* med ret *Kim*, omgivet af kjödagtig *Fröhvide*.

163. Dipsacus . . . . 2. 165. Scabiosa . . . . 2.
164. Knautia . . . . 1. 166. Succisa . . . . . 1.

XLI. **Synanthereae** Rich. (Kurvblomstrede) And. t. 1.

Urter (eller Buskvæxter) uden Axelblade; *Blomsterne* samlede til en *Blomsterkurv*, befæstede paa et *Blomsterleie*, omgivne af et *Kurvdække*, de enkelte Blomster ofte af *Avner*; *Blomsterne* tvekjönnede, særkjönnede eller kjönslöse; *Bægeret* oversædigt, haarformigt mangestraalet eller hindeagtigt (Fnok) uden *Yderbæger*; *Kronen* snart regelm. 5-tandet (rörformet), snart ensidigt udbredt og i Spidsen heel eller 2—5-tandet (tungeformet) eller uregelm. tragtformet [sjeldnere 2-læbet], alle eens eller de ydre (*Randkronerne*) forskjellige fra de indre (*Skivekronerne*); *Stövdragerne* 5, befæstede til Kronröret, med rörformigt sammenvoxne *Stövknapper*; *Frugtknuden* enkelt, undersædig; 1 *Griffel*, 2 *Ar*; *Frugten* 1-fröet, nödagtig, beklædt med den vedblivende Fnok (Skalfrugt); *Kimen* ret, ingen Fröhvide.

a. *Cichoraceae* Juss. (Lövetandsgruppen). Planten indeholder Mælkesaft, alle Blomsterne i Kurven ☿ med tungeformede Kroner.

167.	Lapsana	1.	175.	Intybus	1.
168.	Arnoseris	1.	176.	Crepis	3.
169.	Cichorium . . .	1.	177.	Sonchus	4.
170.	Thrincia	1.	178.	Lactuca	2.
171.	Leontodon . . .	2.	179.	Taraxacum . . .	1.
172.	Picris	1.	180.	Scorzonera . . .	1.
173.	Aracium	1.	181.	Tragopogon . . .	3.
174.	Hieracium . . .	11.	182.	Hypochoeris . .	3.

b. *Cynareae* Less. (Tidselgruppen). Griffelen hos Tvekjönsblomsterne med en opsvulmet (ofte af en Haarkrands omgivet) Ring under Arrets Flige, Kurvdækket alm. kugleformet, med stive, ofte stikkende Blade.

183.	Centaurea . . .	5.	188.	Carduus	4.
184.	Serratula	1.	189.	Cirsium	6.
185.	Arctium	4.	190.	Carlina	1.
186.	Onopordon . . .	1.	191.	Echinops	1.
187.	Silybum	1.	192.	Calendula . . .	1.

c. *Eupatoriaceae* (Malurtgruppen). Kronerne rörformede, i Skiven ☿, i Randen alm. ♀; Griffelen uden opsvulmet Ring (Kurvdækket alm. valseformet, med urteagtige Blade).

193.	Bidens	2.	199.	Artemisia	4.
194.	Eupatorium . . .	1.	200.	Antennaria . . .	1.
195.	Petasites	3.	201.	Gnaphalium . .	5.
196.	Tussilago	1.	202.	Filago	3.
197.	Cotula	1.		(Senecio vulgaris).	
198.	Tanacetum . . .	1.			

d. *Radiatae.* (Straaleblomstrede). Kronerne i Randen tungeformede ♀, i Skiven rörformede, ☿.

203.	Aster	2.	211.	Chrysanthemum	3.
	(Stenactis).		212.	Doronicum . . .	1.
204.	Erigeron	2.	213.	Arnica	1.
205.	Solidago	1.	214.	Cineraria	2.
206.	Inula	6.	215.	Senecio	8.
207.	Bellis	1.		(Calendula).	
208.	Achillea	2.		(Tussilago).	
209.	Anthemis	3.		(Bidens cernua-radiata).	
210.	Matricaria . . .	2.			

XLII. **Ambrosieae** Link (Braadfröfamilien) And. t. 1. Enaarige Urter [eller Halvbuske] med Særkjönsblomster; ♂: *Blomsterne* i Hoved, omgivet af et mangebladet *Svöb*, de enkelte Blomster med Dækblade og et sambladet, 5-tandet *Blomsterdække*; *Stövdragerne* 5 med (frie eller) sammenvoxne Stövtraade; ♀: flere Blomster, hver med 1 *Frugtknude* og 2 *Ar*, indsluttede af et fælles Svöb, der udvoxer og forhærdes omkring den modnende, nödagtige Frugt.

216. Xanthium . . . 1.

XLIII. **Lobeliaceae** Juss. (Lobeliefamilien) And. t. 3. Urter [eller Halvbuske] med Mælkesaft; *Bladene* afvexlende, uden Axelblade; *Blomsterne* fuldstændige, typisk uregelmæssige; *Bægeret* oversædigt eller halvt-oversædigt, regelm. eller uregelm. 5-fliget; *Kronen* befæstet til Bægerrörets övre Rand, uregelm. og paa forskjellig Maade 5-deelt (ofte med 2-læbet Krave og ensidigt spaltet Rör); *Stövdragerne* 5, befæstede til Kronröret eller en omskringsædig Skive; *Stövknapperne* rörformigt sammenvoxne; *Frugtknuden* 1, 2—3-rummet; 1 *Griffel*, 1 udeelt eller lappet, af en Haarkrands omgivet *Ar*; *Fröstolene* tilvoxne ttl Skillevæggene; *Frugten* uopspringende eller kapselagtig med rumdelende Opspringning.

217. Lobelia . . . . . 1.

XLIV. **Campanulaceae** Juss. (Klokkefamilien) And. t. 3. Urter med Mælkesaft; *Bladene* afvexlende, uden Axelblade; *Blomsterne* med Dækblade, fuldstændige, regelm. og typisk 5-deelte; *Bægeret* oversædigt eller halvt-oversædigt; *Kronröret* tilhæftet til en oversædig Skive, Kraven mere eller mindre dybt 5-deelt; *Stövdragerne* befæstede til den oversædige Skive eller til Basis af Kronen, i lige Antal med Kronfligene, frie eller med tildeels sammenvoxne *Stövknapper*; (1 Griffel, 2—3 Ar); *Frugtknuden* (2—3-rummet) med fuld-

stændige Skillevægge og pladedannede *Ægstole* befæstede til Frugtbladenes i Midten sammenstödende Vinkler; *Kapselen* (2—3-rummet) ∞-fröet, opspringende ved Huller paa Siderne, sjeldnere ved Klapper; *Kimen* ret, i Midten af den kjödede *Fröhvide*.

218. Jasione . . . . . 1. 220. Campanula . . . 8.
219. Phyteuma . . . . 1. 221. Wahlenbergia . 1.

XLV. **Rubiaceae** DC. *α*, **Stellatae** (L.) (Krapfamilien) And. t. 2. Urter med krandsstillede *Blade*, modsatte *Grene*; *Blomsterstandens* mindre Forgreninger oftest gaffeldeelt-qvastformede; *Blomsterne* fuldstændige; *Bægeret* oversædigt, 4—5-tandet, ofte utydeligt; *Kronen* tragt- eller hjulformet, 4—5-fliget; *Stövdragerne* befæstede til Kronröret, i samme Antal som og afvexlende med Kravens Flige; *Frugtknuden* undersædig, dannet af 2 Frugtblade; 2 *Grifler* eller *Ar*; *Frugten* ved Modenheden 2-delelig Spaltefrugt, med uopspringende, 1-fröede *Smaafrugter* (Nödder eller Steenfrugter); *Kimen* ret, omgivet af en hornagtig *Fröhvide*.

222. Sherardia . . . . 1. 224. Galium . . . . . 10.
223. Asperula . . . . 2. (Rubia).

XLVI. **Caprifoliaceae** Juss. (Gedebladfamilien) And. t. 2. Buskvæxter med modsatte *Blade*; *Blomsterne* (parviis samlede eller i en gaffeldeelt Qvast) fuldstændige eller nogle kjönslöse; *Bægeret* 5-tandet, oversædigt; *Kronen* regelm. eller uregelm. 5-deelt; *Stövdragerne* (5) befæstede til Kronröret; *Frugtknuden* 2—5-rummet, undersædig; *Frugten* et undersædigt Bær; *Fröene* med ret *Kim* og kjödet *Fröhvide*.

225. Sambucus . . . 3. 227. Lonicera . . . . 2.
226. Viburnum . . . 1.

XLVII. **Oleineae** Link. (Oliefamilien). Træer eller Buske med modsatte *Blade* uden Axelblade; *Blomsterne* fuldstændige eller ufuldstændige, regelm.; *Bægeret* 4-tandet (eller 0); *Kronen* 4-fliget eller 0; *Stövdragerne* 2, tilvoxne til Kronröret eller til Frugtbunden; *Frugtknuden* 1, 2-rummet, med 1—2 hængende *Æg* i hvert Rum; *Arret* 2-deelt eller udeelt; *Frugten* 1—2-rummet (Bær, Kapsel eller Vingefrugt).

228. Ligustrum . . . 1. 230. Fraxinus . . . . 1.
229. Syringa . . . . . 1.

XLVIII. **Apocyneae** R. Br. (Snokronede) Contortae And. t. 5. Halvbuske [eller Træer, indeholdende Mælkesaft]; *Bladene* modsatte, uden Axelblade; *Blomsterne* fuldstændige,

regelmæssige, typisk 5-deelte; *Kronens* Krave i Knopleiet snoet; *Stövdragerne* befæstede til Kronröret, i samme Tal som og afvexlende med Kravens Flige; *Stövknapperne* indadvendte, ofte med Tilhængsler; *Frugtknuderne* 2, adskilte eller sammenvoxne, 1—2-rummede; 1 fælles, ofte foroven (i Form af en flad Skive under Arret) udvidet *Griffel; Frugterne* 2 Bællekapsler [eller 1, 2-klappet Kapsel, *Fröene* ofte omgivne af Fröuld].

231. Vinca . . . . . . 1.

XLIX. **Asclepiadeae** R. Br. (Svalerodfamilien) Contortae And. t. 5. Urter [eller Buske] med Mælkesaft; *Bladene* modsatte, uden Axelblade; *Blomsterne* fuldstændige, regelm. 5-deelte; *Kronens* Flige i Knopleiet taglagt-snoede, med *Bikronblade* i Svælget; *Stövdragerne* 5, befæstede ved Kronrörets Basis og afvexlende med Kronfligene; *Stövknapperne* udadvendte, ofte med Tilhængsler og indbyrdes sammenvoxne; *Stövet* i parviis sammenhængende *Masser* (1 Masse fra hvert af de sammenstödende Stövknappers Naborum) og ved en Kirtel fasthæftede til Arrets Spidse eller Sider; *Frugtknuderne* 2, 1-rummede; *Griflerne* 2, forenede under det fælles, 5—∞-kantede *Ar*; *Frugterne* (typisk) 2 Bællekapsler; *Fröene* omgivne af Fröuld.

232. Cynanchum . . . 1.

L. **Gentianeae** Juss. (Bitterbladfamilien). Urter, indeholdende et bittert Stof, uden Axelblade; *Blomsterne* fuldstændige, regelmæssigt 4—5-deelte; *Bægeret* vedblivende; *Stövdragerne* i lige Tal og afvexlende med Kronfligene, befæstede til Kronröret; *Stövknapperne* indadvendte, ofte efter Bestövningen snoede; 1 *Frugtknude* og *Griffel*, 2-deelt *Ar*; *Frugten* 2-klappet, opspringende, med *Fröene* befæstede paa Frugtbladenes indböiede Rand.

a. *G. verae* (And. t. 5). *Bladene* modsatte; *Kronen* i Knopleiet snoet; *Frugten* med tört Mellemlag.

233. Gentiana . . . . 3.
234. Cicendia . . . . 1.
235. Erythraea . . . 3.

b. *Menyantheae* Fr. (And. t. 4). *Bladene* afvexlende; *Kronen* med foldet Knopleie; *Frugtens* Mellemlag saftigt.

236. Menyanthes . . 1.

LI. **Labiatae** (Læbeblomstrede) Urter eller Halvbuske med 4-kantet *Stængel*, modsatte *Blade* uden Axelblade; *Blomsterne* i Qvaster eller Knipper, ved hvis Stilling i de mod-

satte Blades Hjörner ofte dannes (falske) Krandse, ofte, ved disses indbyrdes Tilnærmelse, Ax; *Bægeret* 5-tandet, regelm. eller 2-læbet (Overlæben 3-, Underlæben 5-fliget); *Kronen* 2-læbet (Overlæben 2-deelt eller udeelt, Underlæben 3-fliget); *Stövdragerne* 4, tomægtige, sjeldnere 2, befæstede til Kronröret; *Frugtknuden* befæstet paa en skiveformet Udvidelse af Frugtbunden, 2-bladet, 4-rummet, med 1 *Æg* i hvert Rum; *Griffelen* 1, midtstillet, med 2-deelt *Ar*; *Frugten* 4-delelig Spaltefrugt med nödagtige *Smaafrugter*; *Frö* uden eller med sparsom Fröhvide (Ætheriske Olier i Kirtler under Overhuden give dem alm. en aromatisk Lugt).

237.	Lycopus	1.	248.	Marrubium . . .	1.
238.	Mentha	8.	249.	Ballota	1.
239.	Elsholzia	1.	250.	Betonica	1.
240.	Origanum . . .	1.	251.	Stachys	5.
241.	Thymus	2.	252.	Galeopsis	6.
242.	Acinos	1.	253.	Lamium	6.
243.	Clinopodium . .	1.	254.	Galeobdolon . .	1.
244.	Prunella	2.	255.	Leonurus	1.
245.	Scutellaria . . .	2.	256.	Chaiturus . . .	1.
246.	Nepeta	1.	257.	Teucrium	1.
247.	Glechoma	1.	258.	Ajuga	2.

LII. **Verbenaceae** Juss. (Jernurtsfamilien) And. t. 5. Urter [eller Buske] med hyppigt 4-kantet *Stængel* og oftest modsatte *Blade*; *Bægeret* regelmæssigt eller uregelmæssigt 5-deelt; *Kronen* med en uregelm. 5-deelt, næsten 2-læbet Krave; *Stövdragerne* befæstede til Kronröret, 4, tomægtige, de 2 ofte ufuldkomne, *Frugten* 4-rummet med 1-fröede [eller 2-fröede] Rum, steenfrugtagtig, de enkelte Rum tilsidst som Smaafrugter indbyrdes adskilte; *Fröe* uden Hvide.

259. Verbena . . . . 1.

LIII. **Borragineae** Juss. (Rubladede) And. t. 3. (Urteagtige) Væxter, alm. hvashaarede; *Bladene* udeelte, uden Axelblade; *Blomsterne* i endestillede, ofte gaffeldeelte, ensidige og för Udspringningen sneglehuusformigt indrullede Klaser eller Ax, fuldstændige; *Bægeret* regelm. 5-deelt; *Kronen* med regelm. eller sjeldent uregelm. 5-deelt Krave og ofte *Bikronblade* i Svælget; *Stövdragerne* 5, befæstede til Kronröret; *Frugten* 4-delig Spaltefrugt med 1-fröede *Smaafrugter* og midtstillet *Griffel*; *Fröhvide* 0 eller liden.

260.	Asperugo	1.	265.	Anchusa	2.
261.	Echinospermum	1.	266.	Myosotis	8.

262.	Cynoglossum . . (Omphalodes).	1.	267.	Lithospermum .	2.
			268.	Stenhammaria .	1.
263.	Symphytum . . .	1.	269.	Pulmonaria . . .	2.
264.	Borrago	1.	270.	Echium	1.

LIV. **Convolvulaceae** Juss. (Snerlefamilien) And. t. 3. (Urteagtige) slyngende Væxter med Mælkesaft; *Bladene* afvexlende, uden Axelblade; *Blomsterne* med Dækblade, fuldstændige; *Bægeret* regelm. 5-bladet, vedblivende; *Kronen* i Knopleiet snoet, mere eller mindre tydeligt 5-deelt; *Stövdragerne* 5, befæstede ved Kronrörets Basis og afvexlende med Kronfligene; *Frugten* 2—4-rummet, kapselagtig med skillevægbrydende Opspringning; *Fröene* befæstede ved Grunden af Skillevæggen, med böiet *Kim* og slimagtig *Fröhvide*.

271. Convolvulus . . 2.

LV. **Cuscutinae** Link. (Hörsilkefamilien) And. t. 3. Slyngende og ved Sugevorter snyltende bladlöse Urter med Mælkesaft og uden grön Farve; *Blomsterne* sammenhobede i Hoveder [eller Ax], fuldstændige, regelmæssigt 4—5-deelte; *Kronen* med eller uden Bikronskjæl i Svælget; *Stövdragerne* befæstede til Kronröret, afvexlende med Kronfligene; *Frugten* faafröet, tværsopspringende; *Fröene* med midtliggende, kjödagtig *Fröhvide* og spiralkrummet *Kim* uden tydelige Fröblade.

272. Cuscuta . . . . 3.

LVI. **Solaneae** Juss. (Kartoffelfamilien) And. t. 6. (Urter eller Halvbuske); *Bladene* afvexlende, uden Axelblade; *Blomsterne* uden Dækblade, fuldstændige; *Bæger* og *Krone* typisk regelm. 5-deelte; *Stövdragerne* befæstede til Kronröret, afvexlende og i lige Antal med Kronfligene; *Frugtknuden* 2-rummet med en tyk, midtstillet *Ægstol*, ved hvis Udvidelse Frugten ofte bliver (falsk) 4-rummet, Bær eller Kapsel opspringende paalangs (skillevægdelende) eller paatværs; *Fröe* med kjödagtig *Fröhvide* og böiet *Kim*. (Alm. giftige Væxter).

273.	Lycium	1.	276.	Atropa	1.
274.	Solanum	5.	277.	Datura	1.
275.	Physalis	1.	278.	Hyoscyamus . .	1.

LVII. **Scrophularineae** R. Br. (Maskeblomstrede) And. t. 5. (Urteagtige Væxter) uden Axelblade; *Blomsterne* fuldstændige, uregelrette eller næsten regelrette; *Bægeret* 4—5-deelt; *Kronen* 2-læbet, maskeret eller gabende, sjeldnere næsten regelm. hjulformet, med eller uden Spore; *Stövdragerne* 4, tomægtige, sjeldnere 2 eller 5 uligelange, befæstede til Kronröret; *Frugtknuden* enkelt; 1 *Griffel*; *Arret* udeelt

eller 2-deelt; *Frugten* 2-rummet, med *Fröstolen* paa Midten af Skillevæggen udvidet til en Plade eller Stötte i begge Rummene, kapselformigt opspringende ved Huller eller 2, ofte tvedeelte Klapper; *Fröene* talrige, med Fröhvide.

a. *Verbasceae.* Stövdr. 5 (eller 4 fuldkomne og 1 ufuldkommen) med Stövknapperne opspringende ved en Tværspalte.

280. Verbascum . . . 4. 281. Scrophularia . 3.

b. *Antirrhineae.* Stövdragerne 2 eller 4 (tomægtige), Stövknapperne opspringe paalangs, uden Tilhængsler.

282. Limosella. . . . 1. 285. Digitalis . . . . 1.
283. Veronica . . . . 17. 286. Antirrhinum . . 1.
284. Gratiola . . . . 1. 287. Linaria . . . . . 3.

c. *Rhinanthaceae.* Stövdragerne 4 tomægtige, Stövknapperne med Længdeopspringning, nedentil braadspidsede eller med Tilhængsler.

288. Melampyrum . . 5. 291. Odontites. . . . 2.
289. Pedicularis . . . 2. 292. Euphrasia . . . 3.
290. Rhinanthus . . . 2.

LVIII. **Orobancheae** Juss. (Skjælrodfamilien) And. t. 5. Snyltevæxter med skjælformede *Blade* uden grön Farve; *Blomsterne* (i Klaser eller Ax) omgivne af Dækblade, fuldstændige, uregelmæssige; *Bægeret* 4—5-deelt eller -tandet; *Kronen* 2-læbet, Overlæben hvælvet, heel eller 2-lappet, Underlæben 3-lappet; *Stövdragerne* 4, tomægtige, befæstede til Kronröret; 1 enkelt *Frugtknude*; 1 *Griffel* med 2-deelt eller udeelt *Ar*; *Frugten* kapselagtig, 2-klappet, 1-rummet med vægstillede *Fröstole* og talrige *Fröe* med Fröhvide.

293. Orobanche . . . 2. 294. Lathraea . . . . 1.

LIX. **Lentibulariae** Rich. (Blærerodfamilien) And. t. 6. Vand- eller Sumpplanter (ofte med Bladfligene tildeels omdannede til Blærer); *Blomsterne* fuldstændige, uregelmæssige; *Bægeret* 2-bladet eller 5-deelt, 2-læbet; *Kronen* hurtigt affaldende, 2-læbet eller maskeret, forsynet med en Spore; *Stövdragere* 2, befæstede til Grunden af Kronröret, med 1-rummede *Stövknapper*; 1 *Frugtknude*, *Griffelen* kort eller 0; *Arret* 2-læbet eller skjævt tragtformet; *Frugten* 1-rummet kapselagtig, 2-klappet eller uregelm. opspringende, med fri, kugleformet *Fröstol*; *Fröene* uden Fröhvide.

295. Utricularia . . . 5. 296. Pinguicula . . . 1.

LX. **Primulaceae** Vent. (Kodriverfamilien) And. t. 6.

Urter uden Axelblade; *Blomsterne* tvekjönnede, regelmæssige, typisk 5-deelte; *Bægerets* og *Kronens* Flige i lige Antal og indbyrdes afvexlende; *Stövdragerne* i samme Antal, befæstede til Kronröret og modsatte dettes Flige; 1 *Frugtknude*; 1 enkelt *Griffel* med udeelt *Ar*; *Frugten* 1-rummet, opspringende paalangs, med Tænder af Kronbladenes Antal, eller paatværs; *Fröene* talrige, befæstede i Gruber paa den frie, midtstillede *Fröstol.*

297.	Glaux	1.	301.	Lysimachia . . .	4.
298.	Trientalis . . .	1.	302.	Primula	4.
299.	Centunculus . .	1.	303.	Hottonia	1.
300.	Anagallis	2.	304.	Samolus	1.

LXI. **Ericineae** Juss. (Lyngfamilien) And. t. 16. Buske eller Halvbuske, sjeldnere vedvarende Urter med alm. immergrönne *Blade* uden Axelblade; *Blomsterne* fuldstændige, regelrette, omgivne af Dækblade; *Bægeret* 4—5-deelt eller -tandet, undersædigt eller tilvoxet til Frugtknuden; *Kronen* 4—5-bladet eller -tandet, i Knopleiet taglagt, befæstet til Frugtbunden eller en oversædig Skive; *Stövdragerne* i [lige eller] dobbelt Antal, befæstede til Kronrörets Basis, til Frugtbunden eller den oversædige Skive; *Stövknapperne* opspringe ved Huller i Spidsen [sjeldnere ved en Længdespalte], ofte med horn- eller börsteformede Tilhængsler; *Frugten* fri eller undersædig, 4—5-rummet, bær- eller kapselagtig; 1—∞ *Fröe* i hvert Rum med ret Kim, kjödet Fröhvide.

a. *Vaccinieae. Frugten* oversædig, bær- eller steenfrugtagtig. ♄.

305. Vaccinium . . . 4.

b. *Ericeae. Frugten* fri, kapselagtig, med oftest rumdelende Opspringning, sjeldnere Steenfrugt; *Kronen* sambladet; *Stövdr.* befæstede til en undersædig Skive. ♄.

306.	Arctostaphylos .	1.	308.	Calluna	1.
307.	Andromeda . . .	1.	309.	Erica	1.

c. *Pyroleae. Fr.* fri, kapselagtig, med rumdelende Opspringning; *Kr.* fribladet; *Stövdr.* befæstede til Frugtbunden; *Fröene* med Fröhud. ♃.

310. Pyrola . . . . . 6.

LXII. **Monotropeae** Nutt. (Snylterodfamilien) And. t. 16. Snyltevæxter med skjælformede, ikke grönne *Blade*; *Blomsterne* tvekjönnede, med regelm. 4—5-deelt *Bæger* og *Krone*; *Stövdragerne* i dobbelt Antal, befæstede til Frugtbunden, med Tilhængsler ved Grunden af Stövtraadene; *Stövknapperne* op-

springe ved Spalter paatværs (eller paalangs); *Frugten* fri, ufuldstændigt 4—5-rummet, kapselagtig med rumdelende Opspringning; *Fröene* med Fröhud.

311. Monotropa . . . 2.

**** *Dialypetalae.* (Frikronbladede) Blomsterdækket dobbelt, Kronen fribladet.

LXIII. **Umbelliferae** Juss. (Skjærmblomstrede) And. t. 8. Urter med leddet, ofte huul *Stængel*, afvexlende, omskedende, alm. dybt deelte *Blade*; *Blomsterne* tvekjönnede i enkelt eller sammensat Skjærm, ofte (saavel *Storskjærmen* som *Smaaskjærmene*) omgivne af Dækblade (*Stor-* og *Smaasvöb*); *Bægeret* oversædigt, 5-deelt, ofte utydeligt eller 0; *Kronbladene* 5, regelm. eller uregelm., ofte med 2-fliget, indrullet Spidse; *Stövdragerne* i lige Tal og afvexlende med Kronbladene samt tilligemed disse befæstede til en oversædig Skive, i Knopleiet indrullede; *Frugtknuden* undersædig, 2-rummet, med 1 hængende *Æg* i hvert Rum; 2 *Grifler* med udeelte *Ar*, forneden udvidede og i Forbindelse med Skiven dannende en *Griffelfod* (stylopodium); *Frugten* en 2-delelig Spaltefrugt, de nödagtige *Smaafrugter* lösne sig fra neden og blive fastholdte ved den fra oven 2-deelte *Frugtstol* (carpophorum) Fröhgjemmet ofte udvendig beklædt med *Ribber* (Hoved- og Biribber), indvendig med *Oliekanaler*; *Kimen* liden, ret, i Spidsen af den kjödede eller hornagtige *Fröhvide*.

a. ***Orthospermae.*** **Fröhviden paa den indadvendte Side (Bugfladen) plan.**

312. Hydrocotyle . . 1.
313. Sanicula . . . . 1.
314. Eryngium. . . . 2.
315. Cicuta . . . . . 1.
316. Apium . . . . . 1.
(Petroselinum).
317. Helosciadium . 2.
318. Aegopodium . . 1.
319. Carum . . . . . 1.
320. Pimpinella . . . 2.
321. Sium . . . . . . 2.
322. Falcaria. . . . . 1.
323. Bupleurum . . . 2.
324. Oenanthe . . . . 3.
325. Aethusa . . . . 1.
326. Libanotis . . . . 1.
327. Cnidium . . . . 1.
328. Haloscias. . . . 1.
329. Levisticum . . . 1.
330. Selinum . . . . 1.
331. Angelica . . . . 1.
332. Archangelica . . 1.
333. Peucedanum . . 2.
(Imperatoria).
334. Anethum . . . . 1.
335. Pastinaca . . . . 1.
336. Heracleum . . . 2.
337. Laserpitium . . 1.
338. Daucus . . . . . 1.

b. *Campylospermae.* Fröhviden paa Bugfladen indböiet i Form af en Fold eller Fure.

339. Caucalis . . . . 1.
340. Torilis . . . . . 2.
341. Scandix . . . . . 1.
342. Anthriscus . . . 3.
343. Chaerophyllum . 1.
344. Myrrhis . . . . . 1.
345. Conium . . . . . 1.

c. *Coelospermae.* Fröhviden fra Grunden til Spidsen krumböiet.

346. Coriandrum . . 1.

LXIV. **Araliaceae** Juss. (Vedbendefamilien) And. t. 7. Vedvarende Urter eller Buskvæxter, ingen Axelblade; *Blomsterne* fuldstændige, regelmæssige; *Bægeret* oversædigt eller halvt-oversædigt, svagt 3—5-tandet; *Kronbladene* alm. 5; *Stövdragerne* i lige eller dobbelt Tal, tilligemed Kronbladene befæstede til en oversædig Skive; *Frugtknuden* (5-rummet) med 1 hængende *Æg* i hvert Rum, 1—5 *Grifler* med udeelte *Ar*; *Frugten* bæragtig; *Kimen* ret; *Fröhviden* kjödagtig.

347. Hedera . . . . . 1.
348. Adoxa . . . . . 1.

LXV. **Corneae** DC. (Kornelfamilien) And. t. 7. Træer eller Buske med modsatte *Blade* uden Axelblade; *Blomsterne* fuldstændige, regelmæssige; *Bægeret* 4-tandet, oversædigt; *Kronbladene* 4, affaldende, afvexlende med Bægertænderne og tilvoxne til en oversædig Skive; *Stövdragerne* i lige Antal og afvexlende med Kronbladene; *Frugtknuden* 1—3-rummet, med 1 hængende *Æg* i hvert Rum; 1 *Griffel*; *Arret* udeelt; *Frugten* 1—3-rummet med beenhaarde Vægge og saftigt Mellemlag; *Kimen* ret; *Fröhvide* kjödagtig.

349. Cornus . . . . . 2.

LXVI. **Loranthaceae** Don. (Mistelfamilien) And. t. 2. Snyltende, immergrönne Buskvæxter med leddede, gaffeldeelte *Grene* og modsatte *Blade*; *Blomsterne* [tvekjönnede eller] særkjönnede; *Blomsterdække*t enkelt eller dobbelt [eller 0], 4-deelt; ♂: *Stövdragerne* af lige Antal med Blomsterdækkets Flige og modsatte disse (tilvoxne til samme uden Stövtraade); ♀: *Blomsten* oversædig, 1 nögent *Æg* indsluttet af den kjödfulde Frugtbund (ofte med 2 Kime); *Frugten* saftig.

350. Viscum . . . . . 1.

LXVII. **Crassulaceae** DC. (Steenurtfamilien) And. t. 13. Urter med saftige *Blade* uden Axelblade; *Blomsterstanden* alm. gaffeldeelt; *Blomsterne* regelm. (tvekjönnede); *Bægeret* typisk 5-deelt; *Kronbladene* i samme Antal som Bægerbladene

og befæstede til Bægerets nedre Deel; *Stövdragerne* i lige eller dobbelt Antal, befæstede til Kronbladenes Basis; undersædige *Skjæl* modsatte og af Tal med *Frugtbladene*, der ere krandsstillede, i samme Antal som Kronbladene, indbyrdes adskilte, 1-rummede; *Frugterne* Bællekapsler; *Fröne* talrige, befæstede til Bugsömmen, med kjödet *Fröhvide* og ret *Kim*.

351. Bulliarda . . . . 1. 353. Sempervivum . . 1.
352. Sedum . . . . . 7.

LXVIII. **Saxifragaceae** Vent. (Steenbrækfamilien) And. t. 13. (Urteagtige Væxter), *Blomsterne* tvekjönnede, regelm.; *Bægeret* 4—5-deelt, undersædigt eller halvt oversædigt; *Kronbladene* i tilsvarende Antal og afvexlende med Bægerets Flige, befæstede tilligemed Stövdragerne til Bægerröret; *Stövdragerne* i [samme eller] dobbelt Antal; *Frugtknuden* dannet af 2 Frugtblade, med talrige *Æg*; 2 *Grifler* med udeelte *Ar*; *Frugten* kapselagtig, 1—2-rummet, opspringende i Spidsen eller paalangs.

354. Saxifraga . . . . 3. 355. Chrysosplenium 2.

LXIX. **Ribesiaceae** Rchb. (Ribsfamilien) And. t. 13. Buske med spredte, haandnervede *Blade*; *Blomsterne* regelmæssige, tvekjönnede eller særkjönnede; *Bægeret* 5-deelt, befæstet til en oversædig Skive; *Kronbladene* befæstede til Bægerets Svælg, i tilsvarende Antal til og afvexlende med Bægerbld.; 5 *Stövdragere*; *Frugtknuden* undersædig, 2-bladet, 1-rummet, med talrige *Æg* befæstede til vægstillede *Ægstole*; *Griflerne* 2, frie eller tildeels sammenvoxne, *Frugten* bæragtig, med det henvisnede Bæger i Spidsen, fleerfröet; *Fröene* omgivne af en geleeagtig Fröhud; *Kimen* ret.

356. Ribes . . . . . . 4.

LXX. **Ranunculaceae** Juss. (Ranunkelfamilien) And. t. 9. Urter [eller Halvbuske] med oftest afvexlende, omskedende *Blade* uden Axelblade; *Blomsterne* tvekjönnede, regelm. eller uregelm.; *Bægeret* 3—6-bladet, grönt eller farvet; *Kronbladene* affaldende, i tilsvarende eller större Antal mod Bægerbladene, eller 0; *Stövdragerne* i ubestemt Antal, frie; *Frugtknuderne* [oftest] adskilte, i bestemt eller ubestemt Antal (sjeldnere 1), 1-rummede, med 1—flere *Æg* befæstede til Bugsömmen; *Griffel* og *Ar* enkelte; *Frugterne* flere Nödder eller Bællekapsler (sjeldnere 1 Bær eller 1 fleerrummet Kapsel); *Fröene* vandrette; *Kimen* ret, liden; *Fröhvide* hornagtig.

a. *Anemoneae.* Bægeret farvet; Kronen 0; Fr. ∞ Nödder ofte med vedblivende Griffel (Fröhale).

357.	Thalictrum . . .	4.	359.	Pulsatilla	2.
358.	Anemone	3.			

b. *Ranunculeae.* Blomsterdækket dobbelt; Frugterne ∞ Nödder.

360.	Myosurus	1.	362.	Ranunculus . . .	13.
361.	Ficaria	1.	363.	Batrachium . . .	7.

c. *Helleboreae.* Bægeret farvet; Kronbladene 0 eller ufuldkomne; Frugterne krandsstillede Bællekapsler.

364.	Caltha	1.	367.	Aquilegia	1.
365.	Trollius	1.	368.	Aconitum	1.
366.	Eranthis	1.	369.	Delphinium . . .	1.

d. *Paeoniaceae.* Bægeret grönt; Kronbladene farvede eller 0; Stövknapperne indadvendte; Frugterne [Bællekapsler eller] Bær.

370. Actaea . . . . . 1.

LXXI. **Berberideae** Vent. (Berberisfamilien) And. t. 9. Buske [eller Urter] med tornet-tandede *Blade* (de primære Bld. ofte omdannede til Torne), og smaae affaldende *Axelblade*; *Blomsterne* tvekjönnede, regelm.; *Bægeret* farvet, 6 [3--4—9] -bladet, dets Blade i 2 Rækker; *Kronbladene* i tilsvarende Antal i 2 Rækker, modsatte Bægerbladene (den ydre Række af Kronbld. mods. den ydre Række Bægerbld. o. s. v.), ofte *Kirtler* ved Grunden af Kronbladene; *Stövdragerne* i samme Antal og modsatte Kronbladene; *Stövknapperne* elastisk opspringende ved Klapper; *Frugtknuden* enkelt, 1-rummet; *Griffelen* kort ellor 0; *Arret* skjoldformet; *Frugten* (bæragtig) 1—faafröet; *Fröene* med ret *Kim* og kjödagtig eller hornagtig *Fröhvide.*

371. Berberis . . . . 1.

LXXII. **Papaveraceae** DC. (Valmuefamilien) And. t. 9. (Urter) med (hvid eller guul) Mælkesaft; *Bladene* alm. spredte, uden Axelblade; *Blomsterne* tvekjönnede, regelmæssige; *Bægeret* 2-bladet, affaldende; *Kronbladene* (4) affaldende; *Stövdragerne* frie, i ubestemt Antal; *Frugtknuden* 2—fleerbladet, ved de indböiede *Ægstole* ufuldstændigt 2—fleerrummet; *Arrene* siddende, vedblivende, med Flige af Frugtbladenes Antal; *Frugten* kapselagtig, 2-klappet, opspringende paalangs eller ved de ufuldstændige Skillevægge falsk fleerrummet, opspringende ved Huller i Spidsen under Arret; *Fröene* med liden *Kim*, olieholdig *Fröhvide.*

372. Papaver . . . . 4.
373. Glaucium . . . . 1.
374. Chelidonium . . 1.

LXXIII. **Fumariaceae** DC. (Jordrögfamilien) And. t. 10. Urter med vandagtige Safter; *Bladene* dybt deelte uden Axelblade; *Blomsterne* tvekjönnede, med Dækblade; *Bægeret* 2-bladet, affaldende; *Kronbladene* 4, affaldende, de 2 ydre frie, ofte med en Spore, de 2 indre i Spidsen sammenhængende, uligestore med de ydre; *Stövdragerne* 6, med sammenvoxne *Stövtraade* i 2 Bundter (den midterste i hvert Bundt med 2-rummet, de ydre med 1-rummede Stövknapper); *Frugtknuden* enkelt, med 1—flere *Æg*; *Arret* siddende, heelt eller 2-fliget; *Frugten* 1-fröet, uopspringende eller 2-klappet, kapselagtig med flere *Fröe*; liden *Kim* ved Grunden af *Fröhviden.*

375. Fumaria . . . . 3.
376. Corydalis . . . 5.

LXXIV. **Cruciferae** Juss. (Korsblomstrede) And. t. 10. Urter, alm. indeholdende skarpe Stoffer, med typisk afvexlende, fjernervede *Blade*, uden Axelblade; *Blomsterne* tvekjönnede, i (först halvskjærmformede, senere) forlængede Klaser, alm. uden Dækblade; *Bægeret* 4-bladet, affaldende, de 2 ydre Bægerblade (ligefor Frugtens Klapper) undertiden bredere og med udvidet Basis; *Kronbladene* 4, med Negle, afvexlende med Bægerbladene; *Stövdragerne* 6, de 2 i den ydre Kreds kortere, ligefor de ydre Bægerblade, de 4 i den indre Kreds længere, ligefor Kronbladene; *Kirtler* paa Frugtbunden; *Frugtknuden* 2-bladet, 2-rummet; 1 kort *Griffel* med mere eller mindre tydeligt 2-deelt *Ar*; *Frugten* en Skulpe, ved en hindeagtig Skillevæg afdeelt paalangs i 2 Rum, med *Fröene* befæstede i 2 Rækker paa hver Side af Skillevæggen; Klapperne opspringende fra neden (sjeldnere Ledskulper med flere Tværrum eller 1—faafröet og uopspringende); Fröene uden *Fröhvide*, med krum *Kim* og olieholdige *Fröblade.*

a. ***Pleurorrhizeae*** **(○ =) Fröbladene flade, Rodspidsen indböiet mod deres sammenstödende Rand.**

377. Dentaria . . . . 1.
378. Cardamine . . . 6.
379. Arabis . . . . . 3.
380. Turritis . . . . . 1.
381. Barbarea . . . . 3.
382. Nasturtium . . . 6.
383. Draba . . . . . . 2.
384. Lunaria . . . . . 1.
385. Farsetia . . . . 1.
386. Alyssum . . . . 1.
387. Cochlearia . . . 3.
388. Thlaspi . . . . . 1.
389. Teesdalia . . . . 1.
390. Cakile . . . . . 1.

mindre fuldstændigt 6 [—10] -rummet; *Æggene* befæstede i flere Rækker til Skillevæggenes tilbageböiede Rand; *Frugten* bæragtig, 3—5-rummet eller tilsidst 1-rummet; *Kimen* ret, Fröhvide 0.

413. Bryonia . . . . 2.

LXXXI. **Portulaceae** Juss. (Portulakfamilien) And. t. 17. Urter med heelrandede, kjödfulde *Blade*; *Blomsterne* tvekjönnede; (*Bægeret* 2-bladet); *Kronen* 4—6-bladet (hos Montia 5-fliget) eller 0, befæstet til Bægeret; *Stövdragerne* (3) befæstede til Bægerröret eller Frugtbunden; *Frugtknuden* 1-rummet, med flere *Æg* befæstede til en midtstillet *Ægstol* (3 *Ar*); *Frugten* kapselagtig (3-klappet); *Fröene* med krum *Kim* og melet *Fröhvide*.

414. Montia . . . . . 2.

LXXXII. **Paronychieae** St. Hil. (Sandurter) And. t. 17. Urter med heelrandede. modsatte eller sjeldnere afvexlende *Blade* og typisk hindeagtige *Axelblade*; *Blomsterne* tvekjönnede, regelmæssige; *Bægeret* typisk 5-dee't;. *Kronbladene* 5, befæstede til Bægerets nedre Deel (eller 0); *Stövdragerne* i tilsvarende eller dobbelt Antal (i sidste Tilfælde ofte hveranden gold); 1 fri, 1-rummet *Frugtknude* med 1—2 *Æg*; 2 *Grifler* eller *Ar*; *Frugten* 1-fröet Hindefrugt eller Nöd; *Kimen* krummet.

415. Scleranthus . . 2.
416. Illecebrum . . . 1.
417. Corrigiola . . . 1.
418. Herniaria . . . . 2.

LXXXIII. **Alsinaceae** Bartl. (Spergelfamilien) And. t. 12. Urter [eller Halvbuske] med modsatte, heelrandede *Blade*, uden eller med hindeagtige *Axelblade*; *Blomsterne* tvekjönnede, regelmsæssige, i qvastformet Blomsterstand; *Bægeret* dybt 4—5-deelt eller -bladet; *Kronbladene* med kort Negl, i tilsvarende Antal og afvexlende med Bægerbladene (sjeldnere 0); *Stövdragerne* i dobbelt eller samme Antal; *Frugtknuden* siddende, 1-rummet, Æggene befæstede til en fri, grund- eller midtstillet *Ægstol*; 3—5 *Grifler*; *Frugten* kapselagtig, opspringende fra oven i Tænder eller Klapper af Griflernes lige eller dobbelte Antal; *Fröene* talrige, med krum eller spiralidreiet *Kim* og midtliggende, melet eller kjödagfig *Fröhvide*.

419. Lepigonum . . . 3.
420. Spergula . . . . 2.
421. Sagina . . . . . 6.
422. Alsine . . . . . 1.
423. Halianthus . . . 1.
424. Arenaria . . . . 1.
425. Moehringia . . . 1.
426. Holosteum . . . 1.
427. Stellaria . . . . 7.
428. Cerastium . . . 6.
429. Malachium . . . 1.

LXXXIV. **Silenaceae** Braun. (Nellikefamilien) And. t. 12. Urter eller Halvbuske med modsatte, hele, ofte ved Grunden sammenvoxne *Blade* uden Axelblade; *Blomsterne* tvekjönnede, sjeldnere særkjönnede, regelmæssige, i en alm. qvastformet Blomsterstand; *Bægeret* sambladet, (5-) tandet; *Kronbladene* (5) med tydelige Negle (og ofte Bikronblade), tilligemed de i Almindelighed i dobbelt Antal tilstedeværende *Stövdragere* befæstede til Frugtbunden, der ofte er forlænget indenfor Bægeret (carpophorum); *Frugtknuden* 1-rummet eller ved Grunden ufuldstændigt 3—5-rummet, 2—5 *Grifler*; *Frugten* og *Fröet* som hos foreg. Fam.

430. Gypsophila . . .	1.	434. Melandrium . .	3.
431. Dianthus	5.	435. Lychnis	1.
432. Saponaria	1.	436. Viscaria	1.
433. Silene	7.	437. Agrostemma . .	1.

LXXXV. **Malvaceae** Juss. (Katostfamilien) And. t. 11. Urteagtige [eller træagtige] Væxter med afvexlende, oftest haandnervede *Blade* og *Axelblade*; *Blomsterne* tvekjönnede, regelmæssige; *Bægeret* 5-bladet eller 5-deelt, omgivet af et *Yderbæger*; *Kronbladene* 5, afvexlende med Bægerbladene, befæstede til Frugtbunden og med Neglene sammenvoxne med de til et Bundt forenede, talrige *Stövtraade*; *Frugtknuderne* flere samlede omkring en fælles Axe; flere forneden sammenvoxne *Grifler*; *Frugten* ved Modenheden en ∞-delelig Spaltefrugt med 1-fröede, uopspringende *Smaafrugter* omkring den vedblivende Griffelbasis [hos flere udenlandske Slægter er Fr. en ∞-fröet Kapsel]; *Fröe* med krum *Kim* og sparsom, kjödagtig eller slimet *Fröhvide*.

438. Malva	5.	439. Althaea	1.

LXXXVI. **Tiliaceae** (Lindefamilien) And. t. 11. Træagtige Væxter med afvexlende, enkelte *Blade* og affaldende [eller vedblivende] *Axelblade*; *Blomsterne* tvekjönnede, regelmæssige (med et til Blomsterstilken fastvoxet Dækblad); *Bægeret* 4—5-bladet; *Kronbladene* i tilsvarende Antal og afvexlende med Bægerbladene, ligesom hine, affaldende; *Stövdragerne* i ubestemt Antal, indbyrdes frie; *Frugtknuden* 2—10-rummet (hos Tilia 5-rummet, med 2 Æg i hvert Rum); *Griffelen* 1; *Arret* med Lapper af Frugtbladenes Antal; *Frugten* kapselagtig eller opspringende (hos Tilia 1-rummet, 1-fröet, uopspringende); *Kimen* ret; *Fröhviden* kjödagtig.

440. Tilia . . . . 3.

LXXXVII. **Hypericineae** DC. (Perikonfamilien) And. t.

11. Urter [eller Buske og Træer] med modsatte, hele, fjernervede, af indsænkte Kirtler punkterede *Blade* uden Axelblade; *Blomsterne* tvekjönnede, regelmæssige; *Bægeret* 5-bladet; *Kronbladene* i tilsvarende Antal og afvexlende med Bægerbladene (gule); *Stövdragerne* i ubestemt Tal, tilligemed Kronbladene befæstede til Frugtbunden, forneden alm. forenede til Bundter; *Frugtknuden* 3 [—5] -bladet, ved de indböiede Rande mere eller mindre fuldstændigt 3 [5-] -rummet; *Grifler* af Frugtbladenes Antal; *Frugten* kapselagtig, med skillevægdelende Opspringning fra oven, ∞-fröet; *Fröene* uden Fröhvide.

441. Hypericum . . . 7.

LXXXVIII. **Elatineae** Juss. (Bækarver) And. t. 12. Enaarige, urteagtige Vandplanter med modsatte *Blade* og *Axelblade*; *Blomsterne* tvekjönnede, regelmæssige, i Bladhjörnerne; *Bægeret* 3—5-deelt; *Kronbladene* i samme Antal, afvexlende med Bægerbladene; *Stövdragerne* i tilsvarende eller dobbelt Antal, tilligemed Kronbladene befæstede til Frugtbunden; *Frugtbladene* 3—5 med et tilsvarende Antal korte *Grifler* og hovedformede *Ar*; *Frugten* 3—5-klappet med talrige, [rette eller] böiede *Fröe* uden Fröhvide.

442. Elatine . . . . . 2.

LXXXIX. **Acerineae** DC. (Valbirkfamilien) And. t. 8. Træagtige Væxter med modsatte, oftest haandlappede *Blade* uden Axelblade; *Blomsterne* tvekjönnede eller særkjönnede, regelmæssige; *Bægeret* 4—5-bladet, affaldende; *Kronbladene* i samme Antal og afvexlende med Bægerbladene (eller 0); *Stövdragerne* typisk i dobbelt Antal, befæstede tilligemed Kronbladene til en undersædig Skive; *Frugtknuden* 2-rummet, med 2 hængende Æg i hvert Rum; 1 *Griffel* og et 2-deelt *Ar*; *Frugten* 2-delelig Spaltefrugt; *Smaafrugterne* oftest 1-fröede Vingefrugter, fasthæftede ved den vedblivende, ofte 2-klövede *Frugtstol*; *Kimen* med sammenfoldede Fröblade, uden Fröhvide.

443. Acer . . . . . . 3.

XC. **Hippocastaneae** DC. (Hestekastaniefamilien). Træagtige Væxter med modsatte, (oftest) fingrede *Blade* uden Axelbld.; *Blomsterne* tvekjönnede, uregelm.; *Bægeret* 5-deelt; *Kronbladene* 4—5, uligestore; *Stövdragerne* 6—9, med opstigende, indbyrdes adskilte Stövtraade; *Frugtknuden* 3-rummet, 2 Æg i hvert Rum, befæstede til Frugtbladenes i Midten sammenstödende Rande; 1 *Griffel*; *Frugten* 3-klappet Kapsel

med rumdelende Opspringning og 1—2-fröede Rum; *Fröene* store, med læderagtig Skal; *Kimen* krummet, med store, kjödagtige Fröblade, Fröhvide 0.

444. Aesculus . . . . 1.

XCI. **Polygaleae** Juss. (Mælkurtfamilien) And. t. 10. Urter eller Halvbuske med spredte, udeelte *Blade* uden Axelblade; *Blomsterne* tvekjönnede, uregelmæssige; *Bægeret* 5-bladet, de 3 ydre Bægerblade mindre, de 2 indre större, farvede; *Kronbladene* 3—5, forneden sammenvoxne med Stövdragerne, det nedre (bageste) læbe- eller kjölformet: *Stövdragerne* 8; *Stövtraadene* sammenvoxne i 2 Bundter; *Stövknapperne* 1-rummede; *Frugtknuden* 2-rummet, med 1 hængende Æg i hvert Rum; 1 *Griffel* (*Frugten* 2-rummet Kapsel med rumdelende Opspringning, *Fröene* omgivne af Fröhud); *Kimen* ret.

445. Polygala . . . . 2.

XCII. **Frangulaceae** (Endl.) (Beenvedfamilien) And. t. 7 Buske eller Træer med afvexlende eller modsatte, fjernervede *Blade*; *Blomsterne* tvekjönnede eller særkjönnede, regelm. 4—5-deelte; *Bægeret* under- eller omkringsædigt; *Kronbladene* afvexlende med og i samme Tal som Bæg., frie eller forneden sammenvoxne, befæstede til Bægeret eller en omkringsædig Skive (undertiden 0); *Stövdragerne* i samme Antal, afvexlende med eller modsatte Kronbladene og befæstede til disses nedre Deel eller den omkringsædige Skive; *Frugtknuden* fri, 2—5-rummet, med 1 Æg i hvert Rum; *Frugten* bæragtig med forhærdede Skillevægge eller kapselagtig opspringende; *Kimen* ret; *Fröhviden* kjödagtig.

a. *Ilicineae.* Kronen sambladet, Frugten bæragtig.

446. Ilex . . . . 1.

b. *Rhamneae.* Kronen fribladet; Stövdragerne modsatte imod Kronbld.; Frugt bæragtig.

447. Rhamnus . . . . 2.

c. *Euonymeae.* Kronen fribladet, afvexlende med Stövdr., Fr. kapselagtig, Fröe med Fröhud.

448. Euonymus . . . 1.

XCIII. **Empetreae** Nutt. (Kræklingfamilien) And. t. 16. Buskvæxter med smale, læderagtige, immergrönne *Blade*; *Blomsterne* tveboe, enlige i Bladhjörnerne; *Bæger* og *Krone* 3-bladede; ♂: *Stövdragerne* 4, afvexlende med Kronbladene;

♀: 1 fri, 5—6-rummet *Frugtknude* med 1-fröede Rum; 1 *Griffel* med straaleformet lappet *Ar*; *Frugten* et Steenbær med 3—6 Stene.

449. Empetrum . . . 1.

XCIV. **Euphorbiaceae** Juss. (Vortemælkfamilien) And. t. 16. Urter [i varmere Lande hyppigt Træer] ofte med Mælkesaft; *Blomsterne* særkjönnede, (♂: *Stövdragerne* frie;) ♀: *Blomsterdækket* undersædigt eller 0; 2—3 *Grifler*; *Frugtknuden* 2—3-rummet. med 1—2 *Æg* i hvert Rum; *Frugten* ved Modningen 2—3-delelig Spaltefrugt (med 2-klappet opspringende, 1-fröede *Smaafrugter*); *Kimen* ret; *Fröhviden* kjödagtig.

a. *Euphorbieae.* ♂ og ♀ *Blomsterne* samlede til en *Blomsterkop*, ɔ: omgivne af et fælles 5-bladet Hylster (*Kopdække*), talrige, nögne, 1-hannede ♂ *Blomster* paa en leddet Stilk, med særegne Dækblade ved Grunden; 1 midtstillet ♀ *Blomst*, uden eller med utydeligt Blomsterdække; 3 *Grifler* med 2-lappede eller udrandede *Ar; Frugten* 3-delelig.

450. Euphorbia . . . 4.

b. *Acalypheae.* Tvebo; ♂: *Blomsterdækket* 3-deelt; *Stövdragere* 9—12; ♀: *Blomsterdækket* 3-deelt, 2 *Grifler*, 2-delelig *Spaltefrugt.*

451. Mercurialis . . . 2.

XCV. **Geraniaceae** DC. (Storkenæbfamilien) And. t. 11. (Urter) med *Bladene* ofte forneden modsatte og *Axelblade*; *Blomsterne* tvekjönnede, alm. parvise paa Blomsterstilkene eller i Skjærm, omgivne af *Dækblade*; *Bægeret* 5-bladet, vedblivende; *Kronbladene* afvexlende med og i samme Tal som Bæg., affaldende; *Stövdragerne* alm. dobbelt saa mange som Kronbld., og tilligemed disse befæstede til Frugtbunden; *Stövtraadene* stundom ved Grunden sammenvoxne eller i den ydre Kreds golde; 5 *Frugtknuder* omkring en midtstillet *Frugtstol*, med hvis söileformede Forlængelse de 5 *Grifler* ere sammenhængende; *Frugten* 5-delelig Spaltefrugt; *Smaafrugterne* 1-fröede, i Bugsömmen opspringende Hindefrugter, adskille sig fra Frugtstolen ved de nedenfra spiralformigt tilbagerullede *Grifler*; *Kimen* krum; *Fröhvide* 0.

452. Geranium . . . 12. 453. Erodium . . . . 1.

XCVI. **Lineae** DC. (Hörfamilien) And. t. 11. Urter [eller Halsbuske] med heelrandede *Blade* uden Axelblade; *Blomsterne* tvekjönnede, regelmæssige; *Bægeret* vedvarende, 4—5-bladet; *Stövdragerne* i samme Antal (eller undertiden Spor til en anden Kreds i Form af tandformede Bistövdragere), tilligemed Kronbladene befæstede til Frugtbunden;

Frugtknuden 1—5-rummet, med 2 *Æg* i hvert Rum; *Griflerne* 4—5; *Frugten* kapselagtig, 4—5-rummet, med skillevægdelende Opspringning eller ved en ufuldstændig Ryg-Skillevæg deelt i et dobbelt Antal Rum; *Fröene* fladtrykte; *Fröhvide* O; *Kimen* ret.

454. Linum . . . . . 1. 455. Radiola . . . . . 1.

XCVII. **Oxalideae** DC. (Suurklöverfamilien) And. t. 11. (Urteagtige) Væxter med sammensatte, i Knoptilstanden spiralformigt indrullede *Blade* uden Axelblade; *Blomsterne* tvekjönnede, regelmæssige; *Bægeret* 5-bladet; *Kronbladene* 5, paa Frugtbunden, afvexlende med Bægerbladene; *Stövdragerne* 10, ved Grunden sammenvoxne, de 5 (mindre) modsatte Kronbladene, de 5 (större) modsatte Bægerbladene; *Frugtknuden* 5-rummet; *Grifler* 5; *Frugten* 5-rummet Kapsel opspringende ved Længderidser i Midten [eller uopspringende]; *Fröene* (omgivne af Fröhud) med kjödagtig *Fröhvide*.

456. Oxalis . . . . . 3.

XCVIII. **Balsamineae** A. Rich. (Balsaminefamilien) And. t. 10. Saftige Urter med fjernervede *Blade* uden Axelblade; *Blomsterne* tvekjönnede, typisk 5-deelte; *Bægeret* uregelm., affaldende, det bageste Bægerblad forlænget til en Spore, de 2 forreste smaae eller 0; *Kronen* uregelret, dens Blade afvexlende med Bægerbld., det forreste störst, de bageste og Sidebladene ofte sammenvoxne (hvorved Kronen synes 3-bladet); *Stövdragerne* 5 med i Randen sammenhængende *Stövknapper*; *Frugtknuden* 5-rummet, fri, med siddende *Ar*; (*Frugten* alm. kapselagtig, elastisk opspringende i 5 Klapper med rumdelende Opspringning); *Fröstolen* midtstillet; *Frö* med ret *Kim* uden Fröhvide.

457. Impatiens . . . 1.

XCIX. **Onagrarieae** Juss. (Natlysfamilien) And. t. 14. (Urter) med fjernervede, spredte eller modsatte *Blade* uden Axelblade; *Blomsterne* tvekjönnede, typisk regelrette, *Bægeret* 2- eller 4-fliget, oversædigt; *Kronbladene* i samme Antal, afvexlende med og befæstede til Bæg.; *Stövdragerne* i samme eller dobbelt Tal, paa Bægeret; *Frugtknuden* undersædig, 4-, sjeldnere 2-rummet; Rummene 1—∞-fröede med midtstillet *Ægstol*; 1 *Griffel* med fliget *Ar*; *Frugten* 4-rummet Kapsel, opspringende fraoven eller 2-rummet uopspringende, *Kim* ret; *Fröhvide* O.

458. Epilobium . . . 8. 460. Oenothera . . . 1.
459. Chamaenerium . 1. 461. Circaea . . . . . 3.

C. **Halorrhageae** R. Br. (Vandspirene) And. t. 14. Vandplanter med modsatte eller krandsstillede *Blade* uden Axelblade; *Blomsterne* krandsstillede (ufuldstændige); *Bægeret* oversædigt, typisk 4-deelt, undertiden ∞-tandet, utydeligt eller 0; *Kronbladene* 0 eller af Antal og afvexlende med Bægerbladene; *Stövdragerne* typisk af lige eller dobbelt Antal med Bægeret, sjeldent kun 1; *Frugtknuden* undersædig, 1—4-rummet, med 1 Æg i hvert Rum; *Frugten* nöd- eller steenfrugtagtig, 1-fröet eller ved Modenheden adskilt i 4, 1-fröede *Smaafrugter*; *Kimen* ret, indsluttet af en kjödfuld *Fröhvide.*

462. Myriophyllum . . 3. 463. Hippuris . . . . 1.

CI. **Lythrarieae** Juss. (Kattehalerne) And. t. 13. (Urteagtige) Væxter med modsatte (heelrandede) *Blade* uden Axelblade; *Blomsterne* tvekjönnede, regelmæssige; *Bægeret* omkringsædigt, sambladet, deelt i 6 ydre og 6 indre Tænder; *Kronbladene* befæstede til Bægerets Svælg, af samme Antal som og afvexlende med dettes indre Tænder; *Stövdragerne* i lige eller dobbelt Antal mod Kronbladene, befæstede til Bægerröret; *Frugtknuden* fri, 2- [—6-] rummet, talrige *Æg* befæstede til en midtstillet, med Skillevæggen sammenvoxet *Ægstol*; 1 *Griffel*, udeelt *Ar*; *Frugten* (2-rummet, 2-klappet) Kapsel omgivet af det vedblivende Bæger; *Kimen* ret; *Fröhvide* 0.

464. Peplis . . . . . 1. 465. Lythrum . . . . 1.

CII. **Pomaceae** Lindl. (Kjærnefrugtsfamilien) And. t. 14. Træer eller Buske med afvexlende *Blade* og affaldende eller vedblivende *Axelblade*; *Blomsterne* tvekjönnede, regelmæssige; *Bægeret* oversædigt med 5-deelt Krave; *Kronbladene* i tilsvarende Antal og afvexlende med Bægerbladene, befæstede til disses Svælg og oversædige Ring; *Stövdragerne* (befæstede paa samme Maade) i ubestemt Antal; *Frugtknuden* 1—5-rummet, med midtstillet *Ægstol* og 1 eller flere *Æg* i hvert Rum; *Griflerne* i samme Antal som Frugtknudens Rum; *Frugten* Æblefrugt (ↄ: Frögjemmet med hindeagtigt, bruskagtigt eller beenhaardt Frögjemme, indsænkt i den kjödfulde, udhulede Frugtbund (Underbægeret); *Fröene* med ret Kim uden Fröhvide.

466. Cotoneaster . . 1. 468. Sorbus . . . . . 5.
467. Crataegus . . . 2. 469. Pyrus . . . . . . 2.

CIII. **Rosaceae** Juss. (part.) (Rosefamilien) And. t. 15. Urter eller Buske med afvexlende, oftest sammensatte eller dybt deelte *Blade* og vedblivende *Axelblade*; *Blomsterne* typisk

tvekjönnede, regelmæssige; *Bægeret* omkringsædigt eller undersædigt, typisk 5-bladet eller -fliget, ofte med et *Yderbæger* af et tilsvarende Antal Flige; *Kronbladene* befæstede til Bægeret, af samme Antal som og afvexlende med Bægerfligene; *Stövdragerne* i ubestemt Antal, sjeldnere af lige Antal med Kronbladene, befæstede til Bægeret; *Frugtknuderne* oftest talrige, indbyrdes adskilte, sjeldnere i bestemt Antal; 1 *Griffel* for hver Frugtknude; *Frugterne* paa en fri Frugtbund eller indsluttede af Bægerrröret eller Underbægeret, alm. dannende en *Samfrugt*, hvis enkelte Frugter ere Nödder, Steenfrugter eller Bællekapsler; *Fröene* uden Fröhvide.

a. *Sanguisorbeae. Bægeret* 4-fliget; *Frugtknuderne* i bestemt Tal; Fr. nödagtig, indsluttet af det forhærdede *Underbæger.*

470.	Poterium	1.	472.	Alchemilla . . .	2.
471.	Sanguisorba . .	1.	473.	Agrimonia . . .	2.

b. *Roseae. Bægeret* 5-fliget, *Frugterne* i ubestemt Antal, nödagtige, omgivne af det kjödfulde *Underbæger* (Hyben). Buske med Barktorne.

474. Rosa . . . . . . 8.

c. *Rubeae. Bægeret* 5-bladet, undersædigt, *Frugterne* i ubestemt Antal, Steenfrugter paa den frie *Frugtbund.* (Buske med Barktorne).

475. Rubus . . . . . 17.

d. *Dryadeae. Bægeret* 4-bladet, undersædigt (med 5-fliget Yderbæger); *Frugterne* i ubestemt Antal, Nödder paa den frie *Frugtbund* (Urter).

476.	Potentilla. . . .	11.	478.	Comarum. . . .	1.
477.	Fragaria	3.	479.	Geum	3.

e. *Spiraeaceae.* Bægeret 5-fliget, *Frugterne* frie, typisk 5 (sjeldent flere eller færre) Bællekapsler.

480. Spiraea . . . . . 3.

CIV. **Drupaceae** DC. (Steenfrugtfamilien) And. t. 14. Buske eller Træer med afvexlende, hele, fjernervede *Blade* og affaldende *Axelblade* (Grenene ofte tilspidsede til Vedtorne), *Blomsterne* tvekjönnede, regelmæssige; *Bægeret* omkringsædigt, 5-fliget, tilligemed de i sammes Svælg befæstede 5 *Kronblade* og talrige *Stövdragere* affaldende; 1 enkelt, 1-rummet *Frugtknude*, med 1—2 hængende *Æg*; 1 *Griffel*; udeelt *Ar*; *Frugten* Steenfrugt med kjödagtigt Mellemlag og beenhaard Steen; 1 *Frö* med ret *Kim* uden Fröhvide. (Inde-

holde Blaasyre i Fröet, Barken og stundom i Bladene, og tillige Gummi).

481. Prunus . . . . . 6.

CV. **Papilionaceae** L. (Ærteblomstrede) And. t. 15. (Urter eller Buske) med afvexlende, oftest sammensatte *Blade* og vedblivende *Axelblade*; *Blomsterne* tvekjönnede; *Bægeret* omkringsædigt, 2-læbet eller uregelmæssigt 5-tandet; *Kronbladene* 5, uligestore; det övre större (*Fanen*) i Knopleiet yderst, de 2 mellemste ligestore (*Vingerne*), de 2 nedre (*Kjölen*) mere eller mindre sammenvoxne; *Stövdragerne* (10, med *Stövtraadene* forenede til 1 eller 2 (9 + 1) Bundter), tilligemed Kronbladene befæstede til Grunden af Bægeret; 1 *Frugtknude* med oftest talrige *Æg* befæstede til Bugsömmen; 1 *Griffel* med udeelt *Ar*; *Frugten* 1-rummet, fleerfröet (sjeldnere 1-fröet) Bælle, opspringende paalangs i Bug- og Rygsömmen, sjeldnere afdeelt paatværs ellor uopspringende; *Fröene* med ingen eller liden *Fröhvide*; *Fröbladene* oftest kjödfulde.

a, *Loteae.* *Fröbladene* bladagtige, ved Spiringen ovenfor Jorden; *Bladene* typisk fingrede, sjeldnere udeelte eller uligefinnede; *Bællen* opspringer paalangs.

482.	Ulex	1.	488.	Medicago	5.
483.	Sarothamnus . .	1.	489.	Melilotus	3.
484.	Genista	4.	490.	Trifolium	13.
485.	Cytisus	1.	491.	Lotus	3.
486.	Ononis	3.	492.	Tetragonolobus .	1.
487.	Anthyllis	1.	493.	Astragalus. . . .	3.

b. *Vicieae.*. *Fröbladene* kjödfulde, ved Spiringen under Jorden; *Bladene* typisk ligefinnede med Slyngtraade; *Bællen* opspringer paalangs.

494.	Pisum	1.	496.	Vicia	10.
495.	Ervum	2.	497.	Lathyrus	10.

c. *Hedysareae.* *Bællen* uopspringende, 1-fröet eller afdeelt paatværs i 1-fröede Led (*Bladene* uligefinnede uden Slyngtraad).

498.	Onobrychis . . .	1.	499.	Ornithopus . . .	1.

Antallet af de naturlige Familier, som ere repræsenterede i den danske Flora, er altsaa (med Undtagelse af de lavere Cryptogamer) 499 Slægter med 1291 Arter*). Fordeles disse i de 3 större Hovedrækker, fremkommer fölgende Forhold:

Femtalsplanter	85 Familier,	378 Slægter,	925 Arter
Tretalsplanter	15 —	104 —	325 —
Kimlöse Stængelplanter	5 —	17 —	41 —

Ordnede efter deres Antal af Arter komme de danske Familier i fölgende Orden:

Synanthereae	118.
(Cichoraceae . 37).	
(Cynareae . . . 25).	
(Eupatoriaceae 22).	
(Radiatae . . . 34).	
Gramineae	103.
Cyperaceae	82.
Papilionaceae	61.
Cruciferae	56.
Rosaceae	52.
Umbelliferae Labiatae }	47.
Scrophularineae	45.
Ranunculaceae	38.
Orchideae	32.
Alsinaceae	30.
Fluviales	29.
Salicineae	28.
Polygoneae Chenopodeae }	26.
Junceae.	25.
Filices	24.
Borragineae	21.
Silenaceae	20.
Liliaceae	17.
Primulaceae	15.
Ericineae	14.
Rubiaceae Geraniaceae Onagrariae }	13.
Campanulaceae	11.
Solaneae Pomaceae }	10.
Violarieae Crassulaceae }	9.
Equisetaceae Alismaceae Gentianeae Fumariaceae }	8.
Lycopodiaceae Smilaceae Hypericineae }	7.
Plantagineae Dipsaceae Caprifoliaceae Lentibulariae Paronychieae Papaveraceae Malvaceae Euphorbiaceae Drupaceae }	6.
Typhaceae Cupuliferae Valerianeae Saxifragaceae }	5.

*) Ved en Feiltagelse i Numereringen er Löbenumernes Antal angivet til 1298 istedetfor 1291. Uden Frygt for at tage betydeligt Feil, kan imidlertid Antallet af Slægter i Danmark med et rundt Tal anslaaes til 500, af Arter til 1300.

Amaryllideae Lemnaceae Betulineae Urticaceae Callitrichineae Plumbagineae Ribesiaceae Droseraceae Frangulaceae Halorrhageae	. . . 4.
Irideae Aroideae Ulmaceae Cuscutineae Orohancheae Oleineae Tiliaceae Acerineae Oxalideae	. . . 3.
Hydrocharideae Ceratophylleae Coniferae Aristolochieae Convolvulaceae Monotropeae Araliaceae Corneae	. . . 2.

Portulaceae Elatineae Cucurbitaceae Nymphaeaceae Polygaleae Lineae Lythrarieae	. . . 2.
Isoëteae Rhizocarpeae Colchicaceae Myricaceae Daphnoideae Santalaceae Elaeagneae Amarantaceae Asclepiadeae Apocyneae Ambrosiaceae Lobeliaceae Verbenaceae Loranthaceae Berberideae Resedaceae Cistineae Empetreae Hippocastaneae Balsamineae	. . . 1.

Tabel
over det naturlige Systems Hovedrækker.

I. **Thallophyta** (Stængellöse Planter).

Ingen Karbundter mellem Cellevævet, ingen Modsætning mellem Stængel og Blade; Fröene (Forplantelseskorn, Sporer) udvikles uden Bestövning og mangle Kim.

A. *Hysterophyta.*

(Fungi. Svampe).

B. *Protophyta.*

(Algae. Vandtarrer).

(Lichenes. Lavarter).

II. **Cormophyta** (Stængelplanter).

Mere eller mindre fuldkomne Karbundter mellem Cellevævet; Bladene i Regelen tydeligt adskilte fra Stængelen.

A. *Acrobrya* (Kimlöse Stængelplanter) Ingen Bestövning; Fröe uden Kim (Sporer).

(Hepaticae. Halvmosser).

(Musci. Mosser).

De Planter, der indeholdes i de Afdelinger af Systemet, som her ere indklamrede, ere ikke beskrevne i Haandbogen.

Lycopodiaceae, Isoëteae, Rhizocarpeae, Filices, Equisetaceae.

B. *Amphibrya* (Tretalsplanter). Stængelen dannet af Cellevæv, som gjennemkrydses af Karbundter uden concentrisk Ordning; ingen Adskillelse mellem Bark og Marv; Bladenes Nerver alm. ugrenede; Bladstillingen i Regelen $1/3$ og Blomsten derfor alm. delelig med 3; Fröene udvikles efter forudgaaet Bestövning, Kimen med 1 udeelt Fröblad.

* Frugten oversædig.

* Frugten undersædig.

C. *Acramphibrya* (Femtalsplanter). Stængelens Ved dannet af Karbundter og Vedceller i concentriske Aarlag, som adskille det indre Cellevæv (Marven) fra det ydre (Barken); Bladene alm. med forgrenede Nerver; Bladstillingen typisk $1/2$ eller $2/5$ (og Blomstens Tal derfor alm. deleligt med 2 eller 5); Kimen deelt i 2 Fröblade.

* Gymnospermae (Nögenfröede).

** Apetalae (Kronlöse).

*** Gamopetalae (Heelkronede).

**** Eleutheropetalae (Frikronbladede).

Tabel
over det linneiske System.

I. Klasser.

- Tydelig Modsætning mellem ♂ og ♀ (Stövdragere og Stövveie).
  - Blomsterne tvekjönnede.
    - Stövdragerne adskilte fra Stövveien.
      - Stövdragerne indbyrdes frie.
        - Stövdr. af lige eller ubestemt Længde.
          - med 1 Stövdr. 1. Kl. *Monandria* (Enhannede).
          - „ 2 — 2. — *Diandria* (Tohannede).
          - „ 3 — 3. — *Triandria* (Trehannede).
          - „ 4 — 4. — *Tetrandria* (Firehannede).
          - „ 5 — 5. — *Pentandria* (Femhannede).
          - „ 6 — 6. — *Hexandria* (Sexhannede).
          - „ 7 — 7. — *Heptandria* (Syvhannede).
          - „ 8 — 8. — *Octandria* (Ottehannede).
          - „ 9 — 9. — *Enneandria* (Nihannede).
          - „ 10 — 10. — *Decandria* (Tihannede).
          - „ 11-20 — 11. — *Dodecandria* (Tolvhannede).
          - „ 20 el. flere Stövdr. paa Bæg. 12. — *Icosandria* (Bægerhannede).
          - „ 20 el. flere, paa Frugtbunden. 13. — *Polyandria* (Mangehannede).
        - Stövdr. i bestemt Forh. uligelange.
          - „ 4 Stövdr., de 2 længere, de 2 kortere 14. — *Didynamia* (Tomægtige).
          - „ 6 Stövdr., de 2 længere, de 2 kortere 15. — *Tetradynamia* (Firemægt.).
      - Stövdr. indbyrdes sammenvoxne.
        - med Stövtraadene i 1 Bundt 16. — *Monadelphia* (Enknippede).
        - „ Stövtraadene i 2 Bundter 17. — *Diadelphia* (Tveknippede).
        - „ Stövtraadene i flere Bundter 18. — *Polyadelphia* (Fleerkn.).
        - „ Stövknapperne i et Rör 19. — *Syngenesia* (Rörhannede).
    - Stövknapp. befæst. til Stövveien . . . . 20. — *Gynandria* (Hunbo).
  - Blomsterne særkjönnede.
    - ♂ og ♀ Blomster paa samme Pl. 21. — *Monoecia* (Enbo).
    - ♂ og ♀ Blomster paa forskj. Pl. 22. — *Dioecia* (Tvebo).
- Ingen tydelig Modsætning mellem 2 Kjön. . . . . 23. — *Cryptogamia* (Lönbo).

II. Ordener.

1. I de förste 13 Klasser bestemmes disse efter **Stövveienes Antal**, saaledes at naar *flere Frugtknuder* findes i en Blomst, angiver disses Tal Ordenen; er kun 1 Frugtknude tilstede, tælles *Griflerne*, og hvis Griflerne mangle, *Arrene*; f. Ex.:

   1. Orden: *Monogynia* (Enhunnede) med 1 Griffel.
   2. — *Digynia* (Tohunnede) med 2 (Frugtknuder,) Grifler (eller Ar).
   n. — *Polygynia* (Mangehunnede) med ∞ Grifler.

2. I 14de og 15de Klasse bestemmes Ordenerne efter **Frugtens Beskaffenhed**; enhver af disse Klasser har 2 Ordener:

   a) 14. Kl. 1 Orden: *Gymnospermia* (Spaltefrugtede) med 4, mod Modningen adskilte, 1-fröede, uopspringende Smaafrugter.
   - - 2 — *Angiospermia* (Kapselfrugtede) med 1 fleerfröet Kapsel.

   b) 15. - 1 — *Siliculosa* (Smaaskulpede) Frugten (Skulpen) kort i Forhold til Breden.
   - - 2 — *Siliquosa* (Langskulpede) Skulpens Længde betydeligt större end Breden.

3. I 16de—18de Klasse angiver **Stövknappernes Antal** Ordenen, f. Ex.:

   Tetrandria (Firehannede) med 4 frie Stövknapper.
   Hexandria (Sexhannede) med 6 frie Stövknapper.
   Polyandria (Mangehannede) med ∞ frie Stövknapper.

4. I 19de Klasse bestemmes Ordenen efter **Forholdet mellem Rand- og Skiveblomsterne**. Fölgende Ordener findes:

   1. Orden: *Syngenesia aequalis* (Lige Sambo) med alle Blomsterne i Kurven ☿.
   2. — *S. superflua* (Overflödig Sambo). Skiveblomsterne ☿, Randblomsterne ♀.
   3. — *S. frustranea* (Unyttig Sambo) Skiveblomsterne ☿; Randblomsterne kjönslöse.
   4. — *S. necessaria* (Nödvendig Sambo). Skiveblomsterne ♂, Randblomsterne ♀.
   5. — *S. segregata* (Særskilt Sambo). Flere 1-blomstrede Kurve (med ☿ Blomster) samlede til et Hoved.
   6. — *Monogamia* (Særbo). Blomsterne enlige (ikke i Blomsterkurv).

5. I 20de—22de Klasse tælles **Stövdragerne** (ligesom i 16de—18de Kl.) for at angive Ordenen, f. Ex.:

   1. Orden: *Monandria* (Enhannede), med 1 Stövdrager.
   2. — *Diandria* (Tohannede), med 2 Stövdragere.
   n. — *Polyandria* (Mangehannede), med ∞ Stövdragere.

6. I 23de Klasse ere Ordenerne fölgende naturlige Familier:

   1. *Filices* (Brægner).
   2. *Equisetaceae* (Padderokker).

3. *Rhizocarpeae* (Rodfrugtvæxter).
4. *Isoëteae* (Brasenurter).
5. *Lycopodiaceae* (Ulvefödder).
6. *Musci* (Mosser).
7. *Hepaticae* (Halvmosser).
8. *Lichenes* (Lavarter).
9. *Algae* (Alger, Vandtarrer).
10. *Fungi* (Svampe).

1ste Klasse. Monandria (Enhannede).

1. Orden. Monogynia (Enhunnede).

A. Blomsterne hylsterlöse.

1. **Hippuris** L. Stængelen med krandsstillede Blade; Bægeret oversædigt, i Form af en (utydelig) hindeagtig Rand; Krone 0; Arret sylformet, udeelt; Frugten nödagtig, beklædt af den vedblivende Bægerrand. (Naturl. Fam. Halorrhageæ.)

Salicornia L. Stængelen leddet, bladlös; (2, 1).

Alchemilla Aphanes L. (4, 1).

B. Blomsterne indsluttede af et Hylster.

Zostera L. Bladene flade, baandformede; Blomsterne nögne, i ensidig, linieformet Kolbe (21, 1).

Eriophorum alpinum L. (3, 1).

2. Orden. Digynia (Tohunnede).

Vulpia Gmel. Græsart med skjællignende Blomster; Frugten Græsfrugt. (3, 2).

Blitum capitatum og *virgatum* L. Frugten nödagtig, omgivet af det vedblivende, kjödfulde Blomsterdække. Blomster i Ax. (5, 2).

Callitriche L. Vandplante med Blomster i Bladhjörnerne; Frugten 4-delelig Spaltefrugt. (21, 1).

3. Orden. Tetragynia (Firehunnede).

Zanichellia L. (21, 1).

I. Monogynia.

1. Hippuris. Vandspiir.

1. **H. vulgaris** L. (Almindelig V.) H. p. 5; Drej. n. 1; F. D. t. 87.

Stængelen rank, udeelt, leddet, porös; Bladkrandsene 8—12-bladede; *Bladene* linieformede; *Blomsterne* siddende i Bladhjörnerne.

1' höi. Stövdrageren mangler undertiden. 6—8. ♃.

β, *fluitans* Liljebl. Stængelen heelt nedsænkt under Vandskorpen; Bladene lange og slappe.

I Aaer og Bække, ikke sjelden i Danmark. *β*, i dybere Vand, f. Ex. i Leersöen ved Kjöbenhavn!

2den Klasse. Diandria (Tohannede).

1. Orden. Monogynia (Enhunnede).

A. Blomsterne ufuldstændige.

1. **Fráxinus** L. Træagtig; Blomsterne nögne; Frugtknuden 2-rummet, 1 Griffel med klövet Ar; Frugten 1-fröet Vingefrugt. (N. F. Oleineæ.)

2. **Salicórnia** L. Stængelen kjödfuld, leddet, bladlös; Blomsterne axformigt samlede i Stængelens og Grenenes övre Led, 3 og 3 indsænkte i Gruber ovenfor Leddene, hver omgivet af et 1-bladet, kjödfuldt Blomsterdække; Arret klövet; Frugten nödagtig. (N. F. Chenopodeæ.)

Lemna L. Stængellös, svömmende Plante; (21, 2).

Cladium R. Br. Bladene i Randen og paa Kjölen hvast saugtakkede. (3, 1).

Rhyncospora Vahl. Bladene i Randen rue. (3, 1).

Scirpus setaceus L. Bladene glatte. (3, 1).

Lepidium ruderale L. Bægeret 4-bladet (Krone 0); Frugten Skulpe. (15, 1).

B. Blomsterne fuldstændige.

a. Kronen oversædig.

3. **Circæa** L. Bæger og Krone 2-bladede, affaldende; Kronbld. dybt 2-klövede; Frugten nödagtig, uopspringende

(1—)2-rummet med 1-fröede Rum, beklædt med Hagebörster. (Bladene modsatte). (N. F. Onagrariæ.)

b. Kronen undersædig.

α. Frugten 4delelig Spaltefrugt.

4. **Lýcopus** L. Bægeret regelmæssig 5-tandet, vedblivende; Kronen budt- 4-klövet, næsten læbedannet; Smaafrugterne nödagtige. (N. F. Labiatæ.)

β. Frugten uopspringende Heelfrugt.

5. **Ligústrum** L. Bægeret svagt 4-tandet; Kronen med 4-fliget Krave; Fr. et 2-rummet, 2—4-fröet Bær. (N. F. Oleineæ.)

γ. Frugten kapselagtig, opspringende.

* Kronen regelret, Kapselen 2rummet.

6. **Syrínga** L. Bægeret uregelm. 4-tandet; Kronen regelm. fladkravet, med 4-fliget Krave; Kapselen 2-klappet med rumdelende Opspringning, faafröet. (N. F. Oleineæ.)

** Kronen uregelret, uden Spore, Kapselen 2rummet.

7. **Verónica** L. Kronen med kort Rör, 4-deelt Krave, den nedre Flig mindst; Arret udeelt.

8. **Gratíola** L. Kronen 2-læbet, (2/3) med langt Rör; 2—3 golde Stövdragere; Arret 2-klövet. (7—8. N. F. Scrophularineæ.)

*** Kronen læbedannet, med Spore, Kapselen 1rummet.

9. **Pinguícula** L. Bægeret 5-deelt; Kronen gabende; Stövknapperne opspringe paatværs; Kapselen aabnes paalangs fraoven.

10. **Utriculária** L. Bægeret 2-bladet; Kronen maskeret, Stövknapperne opspringe paalangs; Kapselen tværsopspringende. (9—10. N. F. Lentibulariæ.)

2. Orden. *Digynia (Tohunnede).*

Blitum L. (5, 2).

Anthoxanthum L. Græsart. Smaaaxene 1-blomstrede med 2 Skjæl (ufuldstændige Blomster). (3, 2).

Hierochloa Gmel. Græsart. Smaaaxene 3-blomstrede. (3, 2).

3. Orden. *Tetragynia (Firehunnede).*

Ruppia L. Blomsterdække 0; Frugterne 4 langstilkede Nödder. (4, 3).

I. Monogynia.

1. Fraxinus. Ask.

2. **F. excelsior** L. (Almindelig A.) H. 13; Drej. n. 3; F. D. 969.

Bladene modsatte, uligefinnede med 3—6 Par lancetformede, saugtakkede Smaablade; *Blomsterne* i grenede Klaser, tvekjönnede og særkjönnede enten paa samme eller forskjellige Planter; *Vingefrugten* oval, i Spidsen udrandet.

Höit Træ med glat Bark; Knopperne tykke, omgivne af sorte Knopskjæl; Blomsterne udvikles för Bladene. 5. ♄.

Almindelig som plantet Træ omkring beboede Steder; i Skove forekommer den sjeldnere, deels plantet, deels, som det synes, oprindelig vildvoxende, f. Ex. *Bornholm* ikke sjelden i Östkystens Skove; *Sj.* Kulaas Skov i Odsherred! Bognæs (19), *F.* Hofmansgave! Thorseng! *Sl.* v. Aabenraa!

2. Salicornia. Salturt.

3. **S. herbacea** L. (Enaarig S.) H. 4; Drej. n. 2; F. D. 303 og 1621.

Stængelen urteagtig, saftig; *Grenene* korsviis-modsatte, oprette (*α*, *erecta* F. D. 303) eller aabent udstaaende (*β*, *patula* F. D. 1621), ligesom Stængelen leddede; *Axene* valseformede; *Arret* svagt klövet.

1/4—1' höi; var. opret og nedliggende, med 1 og 2 Stövdragere. 8—9. ☉.

Paa leret, dyndfuld Grund, som overskylles af Havet, almindelig i Danmark, især paa nys inddæmmet Land og udenfor Digerne i Marskegnene paa Halvöens Vestkyst, sjeldnere paa saltholdige Steder inde i Landet, f. Ex. Vildmosen i *Jylland* (H).

* 4. **S. radicans** [Sm. i E. B. 1691]. (Rodskydende S.) H. II, 107; Nolt. nov. p. 1; S. biennis-radicans Fr. S. Veg. Sc. p. 55 og 201.

Stængelen ved Grunden rodslaaende, næsten træagtig; *Axene* tykkere og mere budte end hos foreg.; *Arret* dybt deelt.

Större end foregaaende. 9. ☉ eller ♃. Om den er en fra hiin virkelig adskilt Art, synes ikke endnu at være tilstrækkeligt beviist. Jeg har ikke seet levende Exemplarer. (S. biennis Afz. Fr. H. N. X, 58, som af Fr. ansees for Hovedarten til denne, er ikke rodslaaende).

Strandbredder: *J.* Ydre Bjerrum ved Ribe (16).

3. Circaea. Steffensurt.

5. **C. alpina** L. (Glat S.) H. 32; Drej. n. 8; F. D. 1321.

Bladene hjerteformede, kort-tilspidsede, grovt-tandede, med vinget Bladstilk; *Dækbladene* smaae, sylformede; *Blomsterstilkene* glatte, efter Afblomstringen udstaaende, *Bægerbladene* hindeagtige, hvide, i Spidsen röde, *Frugten* aflang-kölleformet, 1-rummet.

Stængelen saftig, röd, 3—8″ höi, fra Grunden grenet; Bladene randhaarede, forövrigt, ligesom Stængelen, glatte og glindsende, Kr. hv. 6—7. ♃.

I Skove, især paa fugtige Steder ved raadne Træstubber o. s. v., sporadisk: paa *Halvöen* ikke sjelden; *F.* Ravnholt Hestehave (25); *Sj.* hist og her! *Möens* Klint (H); paa *Lolland-Falster* ikke bemærket.

6. **C. intermedia** [Ehrh. Beitr. 4, 42]. Drej. n. 9; H. N. II, 47; C. alpina major H. 33; F. D. 256. (ikke god); C. lutetiana intermedia Wahlenb.

Bladene hjerteformede, langt-tilspidsede, grovt-tandede, med vinget Bladstilk; *Dækbladene* smaae, sylformede; *Blomsterstilkene* næsten glatte, efter Afblomstringen udstaaende; *Bægerbladene* hindeagtige med rödlig Spidse; *Frugten* omvendt-ægformet.

8—12″ höi. Stængelen oventil samt Bladene i Randen og paa Nerverne duunhaarede, forövrigt næsten glat. Kr. hv. 7—8. ♃.

I fugtige Skove, sporadisk og ikke almindelig: *Sj.* Helsingör (21), Steenholts Mölle (27), Folehaveskov v. Hirschholm (7), Dronninggaard (9), Hareskoven (20), Sparresholm (16); *F.* Ulriksholm, Svendborg (H), *J.* Bangsbo v. Fladstrand (H), Skoven ved Klausholm! Veile (15), Kolding (28); *Sl.* Gram (1), Gelting (16), Adserballig p. Als (10); *Bornholm* ved Röe og Klause Mölle!

7. **C. lutetiana** L. (Dunet S.) H. 32; Drej. n. 10; F. D. 210; H. N. 1, 44.

Bladene ægformede eller æg-hjerteformede, langt-tilspidsede, utydeligt tandede, med uvinget Bladstilk; *Dækbladene* 0;*) *Blomsterstilkene* haarede, efter Afblomstringen

---

*) Kun de nederste Blomster i Klasen have sylformede Dækblade (bracteæ), som hos de foreg., men disse falde af för Udspringningen. Blomsterstilkene forekomme mig hos denne Art at være mere vedblivende end hos de foreg., hvor de falde meget tidligt af.

nedböiede; *Bægerbladene* grönne, i Spidsen farvede; *Frugten* omvendt-ægformet, 2-rummet.

½—1½' höi. Hele Planten mere eller mindre duunhaaret; Bladene fastere og mindre gjennemsigtige og glindsende end de foregaaende Arters. Kr. hv. 7—8. ♃.

I Skove, almindelig udbredt.

4. Lycopus. Sværteværld.

8. **L. europæus** L. (Almindelig S.) H. 31; Drej. n. 11; F. D. 1081.

Stængelen firekantet, furet; *Bladene* modsatte, æg-lancetformede eller elliptiske, saugtakket-fligede eller fjersnitdeelte; *Blomsterne* talrige, siddende og tæt krandsformigt samlede i Bladhjörnerne; *Bægertænderne* sylspidsede, randhaaret-rue; *Kronens* Overlæbe udrandet, Underlæben 3-klövet, den midterste Flig bredere end de övrige.

1—2' höi. Var. mere eller mindre haaret eller næsten glat, Bladenes Indskjæringer aftage almindelig i Dybde fra Grunden mod Spidsen. Kr. hv. med rödprikket Svælg. 7—8. ♃.

Ved Gröfter, Sö- og Aabredder, almindelig.

5. Ligustrum. Liguster.

† 9. **L. vulgare** L. (Almindelig L.) H. 11; F. D. 1141.

Bladene modsatte, lancetformede, heelrandede, glatte; *Blomsterstanden* en tætblomstret Top i Spidsen af Grenene.

Kr. hv., have en söd Lugt. Bær sort med violet Kjöd. 6—7. ♄.

Ikke sjelden plantet ved Gjærder, og oprindelig indfört, men findes undertiden forvildet: *Sj.* ved Lyngby Sö (H); *F.* Hofmansgave (1), mellem Svendborg og Nyborg! *Sl.* Augustenborg, Sundeved, Aabenraa (17), Gelting (16), Eckernförde, Husum (H).

6. Syringa. Siren.

† 10. **S. vulgaris** L. (Almindelig S.) H. 12.

Bladene modsatte, æg-hjerteformede, heelrandede, glatte; *Blomsterstanden* en pyramideformet Top i Spidsen af Grenene.

Kr. violet eller hvid, af behagelig Lugt. 5—6. ♄.

Almindelig plantet som Siirbusk i Haver, forekommer hist og her forvildet, f. Ex. ved Gjærder i det östlige og sydlige Fyen! *Sl.* ved Husum og Eckernförde (H).

7. Veronica. Ærenpriis.*)

a. *Cochliosperma* Rchb. Blomsterne enlige i Bladhjörnerne. ⊙. (Fröene paa den ene Side hvælvede, paa den anden udhulede).

aa. *Bægerfligene spidse.*

11. **V. hederaefolia** L. (Vedbendbladet Æ.) H. 23; Drej. n. 16; F. D. 428 (ikke god).

Stængelen fremliggende; *Bladene* hjerteformet-nyreformede, haandnervet 3—5 lappede; *Blomsterstilkene* af Længde med eller kortere end Bladene, ensidigt haarede; *Bægerfligene* hjerteformede, randhaarede; *Kapselen* 4-lappet, næsten firekantet, i Spidsen indtrykt.

Kr. lila eller skident blegröd; Stövdragerne blaa. 4—5. ⊙.
Almindeligt Ukrud i Haver og paa dyrkede Marker.

† 12. **V. persica** [Poir. enc. 8, 542] (Storkronet Æ.) H. N. IV, 23; V. Buxbaumii Ten., H. II, 109; F. D. 1982; Rchb. ic. III, 430—31.

Stængelen fremliggende eller opstigende; *Bladene* æg-hjerteformede, dybt saugtakkede; *Blomsterstilkene* længere end Bladene, alsidigt duunhaarede; *Bægeret* ved Basis og i Randen haaret, med æg-lancetformede, spidse Flige; *Kapselen* fladtrykt, omvendt-nyreformet, budt-udrandet, med ophöiede, nætformede Aarer og langt fremragende *Griffel.*

Kr. himmelblaa, större end hos de övrige Arter af samme Gruppe. 4—5. ⊙.
Oprindelig indfört, forekommer nu forvildet paa dyrkede Steder, f. Ex. almindelig i Haver i Sorö! Slotshaven i Slesvig (16).

13. **V. polita** [Fr. nov. ed. 2 p. 1] (Glandsbladet Æ.) Drej. n. 17; H. N. IV, 25; Rchb. ic. III, 304—5; V. agrestis F. D. 449.

Stængelen fremliggende; *Bladene* fjernervede, æg-hjerteformede, dybt saugtakkede; *Blomsterstilkene* af Længde med

---

*) Det relative Forhold mellem Blomsterstilke, Dækblade og Bæger i denne Slægt er, (ligesom i Regelen i det Fölgende, naar intet Andet udtrykkeligt er bemærket), bestemt under Blomstringen, mellem Frugten og de övrige Dele derimod ved dennes fuldstændige Udvikling.

eller længere end Bladene, alsidigt haarede; *Bægerfligene* ægformede med puklede Tilhængsler ved Basis, randhaarede, spidse, tydeligt (3)-nervede; *Stövdragerne* befæstede til den nedre Rand af Kronröret; *Kapselen* omvendt-hjerteformet, spidst udrandet, (med *Griffelen* fremragende af Indskjæringen), utydeligt aaret, opblæst, kirtelhaaret, Rummene omtrent 10-fröede.*)

Bladene noget kjödfulde, glindsende, svagthaarede og især paa Underfladen blaagrönne. Kr. himmelblaa, omtrent halvt saa stor som hos foregaaende. 4—5 og 8—9. ⊙.

Paa dyrkede Steder, ikke sjelden paa Öerne (f. Ex. i Kjöbenhavns Omegn! ved Sorö!) og sandsynligviis udbredt over hele Danmark (*Jyll.* v. Dybdals Kalkbakker (Dr.), *Slesvig* (16)), men mindre hyppig end de 2 fölgende.

bb. *Bægerfligene budte.*

14. **V. opaca** [Fr. l. c. p. 3] (Matbladet Æ.) Drej. n. 19; H. N. II, 28; Rchb. ic. III, 441; V. agrestis H. 32 (ifölge Beskr.)

Stængelen fremliggende; *Bladene* rundagtigt-hjerteformede, grovt rundtakkede; *Blomsterstilkene* kortere end Bladene; *Bægerfligene* omtrent af Kronens Længde, ovale eller spatelformede (bredest i Midten), tæthaarede, tydeligt (3-)nervede; *Stövdragerne* befæstede til Svælget; *Kapselen* omvendt nyreformet, dybt og spidst udrandet (*Griffelen* ligelang med eller lidet længere end Indskjæringen), tæt- og kruset-haaret, med 3—5-fröede Rum.

Hele Planten tæt haaret; Bladene af mörkere og mattere Farve end hos foregaaende og fölgende; Kr. himmelblaa. 6—9. ⊙.

---

*) Baade denne og foregaaende Art forekomme hos os under 2 Former *α, gracilis*, med smaae Blade, mange Gange kortere end Ledstykkerne, traadformede Blomsterstilke, (der hos 13 ere længere end Bladene) og *β, robustior*, med större Blade ($^1/_2$ Gang kortere end Ledstykkerne). Reichenbach bemærker (Fl. exc. p. 365) at Höstformen af V. polita er mere haaret og derfor mindre glindsende end Vaarformen, hvilket jeg ogsaa har iagttaget i vor Flora. Den förste kan derfor ved overfladisk Betragtning forvexles med V. opaca, fra hvilken den dog stedse er adskilt.

Paa dyrkede Marker og i Haver, især paa feed Muldjord, ikke sjelden i de danske Provindser.

15. **V. agrestis** L. (Fr.!) (Fleerfarvet Æ.) H. N. IV, 24; Rchb. ic. III, 440; V. versicolor (Fr.), Drej. n. 18; F. D. 2221.

Stængelen opstigende; *Bladene* hjerteformet-ægformede, ovale eller elliptiske, saugtakkede; *Blomsterstilkene* omtrent af Bladenes Længde; *Bægerfligene* ovale, (bredest i Midten) af Længde med eller længere end Kronen, imod Frugtmodningen snoede, utydeligt (3-)nervede, beklædte med faa lange Haar; *Stövdragerne* befæstede til Kronrörets Basis; *Kapselen* kirtelhaaret, opsvulmet, omvendt-hjerteformet, dybt og spidst udrandet, (*Griffelen* kortere end Indskjæringen), Rummene 4—5-fröede.

Planten af en lysere grön Farve end de 2 foregaaende; Kr. blegröd eller mælkeblaa, den nedre Flig hvid. 4—5 og 8—9. ⊙.

β, calycida Fr. Væxten finere og mindre, Bægeret ofte 5-fliget med indskaarne Flige.

Paa dyrket Jord i Mark og Have meget almindelig. *β*, træffes ofte mellem Hovedarten, især tidligt paa Foraaret.

16. **V. triphyllos** L. (Trefliget Æ.) H. 24; Drej. n. 20; F. D. 627; H. N. IV, 22.

Stængelen opret, med udspærrede eller opstigende Grene og Blomsterstilke; de nedre *Blade* ægformede, rundtakkede, Stængelbladene dybt haandfligede, *Bld. ved Blomsterne* hele eller trefingrede med linieformede Flige; *Kapselen* kirtelhaaret, omvendt-hjerteformet, udrandet, *Griffelen* længere end Indskjæringen.

Hele Planten kirtelhaaret, mörkfarvet, ved Törring sort; Kr. mörkblaa. 4—5. ⊙.

Paa törre Marker mellem Vintersæden, sporadisk og ikke almindelig; forekommer i alle Provindser, men sjeldnere paa Halvöen end paa Öerne.

b. *Veronicastrum* Benth. Blomsterne i endestillede Klaser (eller Ax), (Kronröret meget kort, Fröene flade, skjoldformede.)

aa. Planten haaret. ⊙.

17. **V. verna** L. (Vaar-Æ.) H. 25; Drej. n. 27; F. D. 252.

Stængel og Grene oprette; de nedre *Blade* ægformede, saugtakkede, de övre dybt 3—5-fligede; *Dækbladene* lancetformede, af Bægerfligenes Længde; *Blomsterne* tætsiddende; *Blomsterstilkene* oprette, kortere end Bægeret; *Kapselen* fladtrykt, omvendt-nyreformet, overalt haaret, bredere end Bægeret, *Griffelen* af Længde med Indskjæringen.

1—4″ höi. Kr. blaa, kortere end Bæg. 4—5.

Paa törre, udyrkede, især sandige Marker, forekommer i alle danske Provindser, men sporadisk og ikke meget almindelig.

18. **V. arvensis** L. (Mark-Æ.) H. 23; Drej. n. 28; F. D. 515. (slet Fig.)

Stængel og Grene opstigende; *Bladene* æg-hjerteformede, rundtakkede; *Dækbladene* lancetformede, heelrandede eller svagt takkede, af Længde med eller længere end Bægeret; *Kapselen* fladtrykt, omvendt-hjerteformet, randhaaret, af Bægerets Brede, *Griffelen* af Længde med Indskjæringen.

1—6″ höi. Kr. blaa (meget liden), kortere end Bægeret. Var. med heelrandede Blade (Drej.) 4—6.

Paa dyrkede og udyrkede Marker, ved Gjærder o. s. v. almindelig.

bb. Planten glat. ♃.

19. **V. serpyllifolia** L. (Glat Æ). H. 18; Drej. n. 29; F. D. 492.

Stængelen bueformigt opstigende, ved Grunden rodslaaende; *Bladene* modsatte, ovale, heelrandede eller utydeligt rundbugtede; *Blomsterstilkene* oprette, kortere end de elliptisk-ovale *Dækblade*, af Længde med *Bægerets* længste Flige; *Kapselen* randhaaret, omvendt-nyreformet, bredt, men svagt udrandet, *Griffelen* af lige Længde med Kapselen.

Bladene glatte, Stængelen (seet under Lupen) fiint- og tiltrykthaaret. Kr. lysblaa. 5—7.

Paa grusede og lerede Steder: höie Enge, Græsmarker o. s. v. almindelig udbredt.

c. *Pseudolysimachium* Koch. Blomsterne i endestillede Klaser (eller Ax). (Kronrörets Længde större end dets Tværsnit. ♃.*))

20. **V. spicata** L. (Axblomstret Æ.) H. 16; Drej. n. 30; F. D. 52.

---

*) Bladene hos Arterne i denne Afdeling modsatte, almindelig aftagende i Störrelse nedenfra opad. Nogle have tillige Klaser fra

Stængelen opstigende; *Bladene* modsatte, æg-lancetformede, elliptiske eller ovale, rundtakkede eller saugtakkede, i Spidsen og ved Grunden heelrandede; *Blomsterstanden* tætblomstret, axformet (Blomsterstilkene utydelige); *Dækbladene* lancet-sylformede, længere end de indbyrdes omtrent ligestore Bægerflige; *Stövdragerne* længere end Kronen; *Kapselen* rundagtig, udrandet, opblæst, flere Gange kortere end *Griffelen*.

½—1′ höi. Kr. blaa. 7—8. Var. betydeligt i Henseende til Bladenes Form, Indskjæring og Beklædning (almindelig tæt- og tiltrykthaarede, sjeldnere graafiltede eller næsten glatte), Bladstilkenes Længde o. s. v. De hos os forekommende Variationer synes mig dog ikke constante og afvigende nok for at kunne henföres til de talrige Former (eller egne Arter) som flere Forfattere have opstillet. Den meest iöinefaldende Form (*-integrifolia*) har alle Bladene lancetformede, spidse, heelrandede, meget kort- og svagthaarede, Stængelen kirtlet-duunhaaret.

Paa törre Steder saavel med Kalk- som Granit-Underlag: *Jyll.* i Kalkterrainet mod N.: Thorup, Lögstör (12), Nörbjerg i V. Hanherred (16), Aalborg, Daastrup (H); *Sj.* i en Linie fra NV. mod SO.: Refsnæs (21), Nykjöbing, Kongsöre, Adelersborg (H), Kalundborg (23), Jægerspriis, Skullelöv, Selsö (15), Holmene i Isefjorden (H), Frederikssund (20), ved gl. Kjögekro og fra Prambroen langs Stranden til Stevns Klint (H); *Bornh.* paa flere Steder i Granit-Terrainet, f. Ex. S. for Aakirkeby! Gudhjem (var.)!

21. **V. longifolia** L. (Langbladet Æ.) H. 15; H. N. III, 12; V. maritima F. D. 374.

Stængelen opret; *Bladene* krandsstillede (2—4 i Krandsene), fra bredere Basis lancetformede, tilspidsede, indtil Spidsen skarpt og ofte dobbelt saugtakkede; *Blomsterne* i tætblomstrede Klaser fra Enden af Stænglerne og de övre Bladhjörner; *Blomsterstilkene* af Længde med eller kortere end de indbyrdes uligestore Bægerflige, kortere end de liniesylformede *Dækblade; Stövdragerne* længere end Kronen; *Kapselen* opblæst, rundagtig, udrandet, af Længde med eller længere end Bægerfligene, flere Gange kortere end *Griffelen*.

2—3′ höi. Stgl. nedentil næsten glat, oventil duunhaaret; Bladenes Overflade næsten glat, Underfladen duunhaaret (Var. i Form og Indskjæring). Kr. blaa. 7—8.

---

de övre Bladhjörner, af hvilke da de överste udvikles först, efter den begrændsede Stængels Typus.

Paa fugtige Steder sjelden: *J.* Overklitgaards Mark ved Hjörring (Schjönning), Nörholm (H); *Sl.* Treya Holm ved Trenefloden (16).

d. *Pleurobotrys* Fr. Blomsterne i Klaser fra Bladhjörnerne.*)

aa. Bægeret 5-fliget. (Pentasepalæ Ledeb.)

† *V. latifolia* L. (Bredbladet Æ.)

Stgl. opret eller bueformigt opstigende; *Bld.* modsatte, siddende, ægformet-elliptiske, grovt saugtakkede eller halvfinnede; *Klasestilkene* mange Gange længere end Bladene; *Blomsterstilkene* oprette.

Kr. store, blaa med mörkere Striber. 6—7.
Forvildet i Charlottenlund.

bb. Bægeret 4-fliget.

α. Kapselen omvendt-hjerteformet, svagt udrandet og næsten 3-sidet. Klasen mangeblomstret (Chamædrys).

22. **V. officinalis** L. (Læge-Æ.) H. 21; Drej. n. 26; F. D. 248.

Stængelen nedliggende eller opstigende, ved Grunden rodslaaende, alsidigt haaret; *Bladene* kortstilkede, elliptiske eller omvendt-ægformede, fiint-saugtakkede; *Klaserne* mangeblomstrede; *Blomsterstilkene* oprette, kortere end de linielancetformede *Dækblade* og de budt-lancetformede *Bægerflige*; *Kapselen* fladtrykt, overalt klæbrig-haaret, længere end Bægeret, neppe saa lang som *Griffelen.*

Var. mere eller mindre tæt haaret. Kr. lila eller blegblaa. 6—7 ♃.

β, decolorans! Fr. S. Veg. Sc. p. 18. Stgl. meget grenet, med korte Ledstykker og sammentrængte Blade. Kronen guulgrön med violette Aarer.

I Skove og paa solaabne, törre Steder, almindelig i Danmark. *β,* paa Lyngbakker ved Haraldslund i Jylland!

23. **V. Chamaedrys** L. (Tveskjægget Æ.) H. 21; Drej. n. 24. F. D. 448.

---

*) Arterne i denne Afdeling have modsatte Blade (almindelig aftagende i Störrelse ovenfra nedad) og derfor ogsaa typisk modsatte Klaser, men undertiden kommer kun Klasen i det ene Bladhjörne (alm. afvexlende) til Udvikling. Nr. 24 og 25 have saaledes hyppigst afvexlende Klaser. Da Stængelens Væxt er ubegrændset, udvikles de nedre Klaser först.

Rodstokken krybende; *Stængelen* opret, tvesidigt haaret; *Bladene* æg-hjerteformede, dybt og grovt saugtakkede, de övre siddende, de nedre kortstilkede; *Blomsterstilkene* oprette, efter Afblomstringen længere end de lancetformede Dækblade og de linie-lancetformede *Bægerflige*; *Kapselen* kortere end Bægeret og *Griffelen.*

Bladene rynkede, paa Underfladen duunhaarede; Kr. stor, mörk himmelblaa, Stövdragerne hv. 5—6. ♃.

β, parviflora! Bladene mindre, svagere haarede; Kronen liden, hvidagtig-blegblaa.

Paa höie Enge, ved Gjærder, i Krat o. s. v. almindelig. *β* en Skyggeform, funden i Sönderskoven ved Sorö!

β. Kapselen omvendt-nyreformet, vinget-fladtrykt. Klasen fjernt- og faablomstret (Parmularia).

24. **V. montana** L. (Bjerg-Æ.) H. 22; Drej. n. 25; F. D. 1201; H. N. II, 29.

Rodstokken krybende, grenet; *Stænglerne* opstigende eller nedliggende, alsidigt haarede; *Bladene* ægformede, grovt saugtakkede, alle langstilkede; *Blomsterstilkene* længere end Dækbladene og de omvendt-ægformede *Bægerflige*; *Kapselen* i Randen bölget og haaret, længere end Bægeret, kortere end *Griffelen.*

Kr. blegblaa eller lila med mörkere Aarer, mindre end hos foreg. 5—7. ♃.

Paa fugtige Steder i Skove, forekommer i alle danske Provindser og i flere Egne ikke sjelden, men sporadisk.

25. **V. scutellata** L. (Smalbladet Æ.) H. 20; Drej. n. 21; F. D. 209.

Stængelen svag, opstigende, med Udlöbere fra Grunden; *Bladene* linie-lancetformede, spidse, heelrandede eller fjernt og utydeligt tandede, med nedadvendte Tænder; *Blomsterstilkene* udspærrede eller (imod Frugtmodningen) tilbageböiede, omtrent dobbelt saa lange som de linieformede *Dækblade*, 3—4 Gange længere end de lancetformede *Bægerflige*; *Kapselen* dybt udrandet, længere end Bægeret, omtrent ligelang med *Griffelen.*

Hele Planten (hos Hovedarten) glat, Kr. hv. med lysblaa eller blegröde Aarer. 6—7. ♃.

β, villosa (Schum.) F. D. 1561; V. parmularia Poit. & Turp. Stgl. og Bld. duunhaarede.

Paa vaade og oversvömmede Steder ikke sjelden. *β*, paa lignende Steder som Hovedarten, især paa Törvgrund, f. Ex. flere Steder i Nordsjælland!

γ. Kapselen kredsrund, svagt udrandet, noget opblæst. Klasen mangeblomstret (Beccabunga Grisebach).

26. **V. Anagallis** L. (Lancetbladet Æ.) H. 19; Drej. n. 22; F. D. 903.

Stængelen opret; *Bladene* alle stilklöse, lancetformede, spidse, med halvomfattende Basis, saugtakkede; *Klaserne* forlængede, mangeblomstrede; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen udstaaende eller opstigende, længere end de linie-lancetformede *Dækblade* og de lancetformede *Bægerflige*; *Kapselen* af Længde med *Bægeret* og længere end *Griffelen.*

Hele Planten glat. Var. med næsten heelrandede Blade. Kr. blegblaa eller blegröd. 6—8. ♃ (eller ⊙).

I Moser, Gröfter og Bække, almindelig udbredt.

27. **V. Beccabunga** L. (Tykbladet Æ.) H. 19. Drej. n. 23; F. D. 511.

Stængelen opstigende, ved Grunden rodslaaende; alle *Bladene* kortstilkede, ægformet-ovale, budte, svagt saugtakkede; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen udstaaende, omtrent ligelange med de linie-lancetformede *Dækblade*, længere end *Bægeret*; *Kapselen* omtrent af Længde med Bægeret, lidet længere end *Griffelen.*

Hele Planten glat, Bladene kjödfulde, var. næsten heelrandede. Kr. mörkblaa. 6—8. ♃.

I Dynd, ved Kildevæld og paa andre fugtige Steder almindelig.

8. Gratiola. Naadesurt.

28. **G. officinalis** L. (Lancetbladet N.) H. 26; F. D. 363.

Rodstokken horizontal, leddet; *Stængelen* opstigende, foroven, tilligemed Grenene, firekantet; *Bladene* modsatte, trenervede, linie-lancetformede med afrundet, halvt-omfattende

Basis, fra Midten til Spidsen saugtakkede; *Blomsterstilkene* 1-blomstrede i Bladhjörnerne; *Bægeret* 5-deelt med 2 *Dækblade* ved Grunden.

½—1½' höi. Kr. hv. eller blegröde med guult, indvendig haaret Rör. 7—8. ♃.

Ved Flodbredder og paa fugtige Enge. Angives fra *Lolland* af Kylling, og opbevares i Heerforths Lolland-falsterske Herbarium, men uden Angivelse af Voxestedet; *J.* Ribe (6).

9. Pinguicula. Vibefedt.

29. **P. vulgaris** L. (Almindelig V.) H. 27; Drej. n. 12; F. D. 93.

Alle *Bladene* samlede ved Roden og tiltrykte til Jorden, ægformet- ovale, budte, i Randen indrullede; *Blomsterstilkene* 1 eller flere fra Grunden, bladlöse, 1-blomstrede; *Blomsten* nikkende; *Sporen* sylformet; *Kapselen* ægformet.

Hele Planten fedtagtig af klæbrige Kirtler. Kr. violet med hvide Haar i Svælget. 5—6. ♃.

I fugtige Enge og Törvmoser, almindeligt udbredt i Danmark.

10. Utricularia. Blærerod.*)

a. Bladene gjentaget kamdeelte, med haarformede Flige.

30. **U. vulgaris** L. (Almindelig B.) H. 29; Drej. n. 13; F. D. 138.

Bladenes Flige med fjerntsiddende, fine Smaapigge i Randen og Blærer ved Basis; *Klasen* 6—10-blomstret; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen tilbageböiede eller udstaaende; *Ganen* oppustet, omtrent af den heelrandede *Overlæbes* Længde; *Sporen* budt, kegleformet, noget udstaaende fra *Underlæben* og lige lang med eller lidet længere end denne.

Skaftet bruunagtigt. Kraftigere af Væxt og med större Blærer end de fölgende. Kr. æggeguul med mörkere Striber paa Ganen. 6—8. ♃.

---

*) Arterne i denne Slægt overvintre ved kugleformede Knopper med tæt sammenhobede Blade, som udvikles i Spidsen af Hovedaxen og tilsidst lösrives fra Moderplanten. De svömmende, bladbærende Stængler udskyde opadtil et blomstrende Skaft. Alle ere forsynede med Blærer, som enten findes mellem Bladfligene eller paa særegne, bladlöse Grene.

I Kjær og Törvgrave almindelig, især paa Öerne. I flere Egne af Halvöen er den sjeldnere end fölgende Art.

31. **U. neglecta** [Lehm. ind. schol. Hamburg. 1828]. H. II, 11; F. D. 1981; H. N. VIII, 11.

Bladene som foregaaende, men fjernere fra hinanden og med finere Flige; *Klasen* 5—8-blomstret; *Blomsterstilkene* opret-udstaaende; *Ganen* oppustet, halvt saa lang som den *heelrandede Overlæbe; Sporen* budt-kegleformet, noget böiet, tiltrykt til *Underlæben* og af dennes halve Længde.

Af Höide med foreg., men meget finere, Bægeret og Blærerne mindre. Kronens Farve som foreg. 7—8. ♃.

Paa samme Localiteter som foreg., bemærket flere Steder paa den *jydske Halvö*, hvor den synes at være alm. udbredt, f. Ex. *J.* Eveldrup Præstegaard (Dr.), Randers (7), Tolstrup og Bröndsted v. Fredericia! Kolding (28); *Sl.* Aabenraa (N.) Lührschau v. Slesvig (Jessen), Seemühle og Carlshütte v. Rendsburg! *Bornh.* i Vallensgaards Mose! (Paa de andre Öer er det mig ikke bekjendt at den er funden.

b. Bladene gjentaget-tvedeelte, med börsteformet-tilspidsede, noget fladtrykte Flige.

32. **U. intermedia** [Hayne i Schrad. Journ. 1, p. 18] (Storlæbet B.) H. 30; Drej. n. 14; F. D. 1262.

Bladenes Flige med Midtnerve og talrige Smaapigge i Randen, uden Blærer; de blærebærende Grene bladlöse; *Klasen* 3—4-blomstret; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen opadrettede; *Ganen* oppustet, halvt saa lang som den heelrandede *Overlæbe; Sporen* ret, spidst kegleformet, tiltrykt til og omtrent halvt saa lang som den brede, nyreformede, fladtrykte *Underlæbe.*

Hele Planten grön, noget mindre og finere end de foreg. Knopperne af en god Ærts Störrelse. Kr. forholdsviis stor, svovlguul med röde Striber paa Gane og Overlæbe. 6—7. ♃.

Paa samme Steder som de foregaaende, sporadisk; *Sj.* mellem Birkeröd og Rudergaard (20), Lyngby Mose! Holmegaardsmosen (16); *J.* Gravens Mose i V. Hanherred (16), Skjern Aa ved Lönborg og Petersminde! Ribe (16); *Sl.* Aabenraa o. fl. St. (16); *Bornh.* Vallensgaards Mose!

33. **U. Bremii** [Heer Fl. der Schweitz p. 984]. Koch Syn. II, p. 666; Hartm. Skand. Fl. 5. Uppl. p. 67; U. pulchella C. A. Lehm., Fr. S. Veg. Sc. p. 20.

Bladenes Flige uden Midtnerve og Smaapigge, med faa

(eller ingen) Blærer, de blærebærende Grene bladlöse; *Klasen* 3—5-blomstret, *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen tilbageböiede; „*Bægerbladene* rundagtigt-nyreformede med en kort Spids"; *Ganen* nedtrykt, af Længde med den udrandede *Overlæbe; Sporen* meget kort, budt; *Underlæben* næsten kredsrund, fladtrykt.

Fiin som fölgende, men med större, lys-svovlguul Kr. og bruunstribet Gane. 7—8. ♃.

Voxested som de övrige Arter. Exemplarer, som jeg 1844 samlede i Lyngby Mose for U. minor, stemme aldeles overeens med den af *Koch* givne Beskrivelse. (Om Kronens Farve ligeledes er overeensstemmende med denne, kan jeg dog ved Undersögelse af törrede Exemplarer ikke udfinde). Disse Arter maa anbefales til nærmere Undersögelse.

34. **U. minor** L. (Liden B.) H. 30; Drej. n. 15. F. D. 128.

Bladenes Flige uden Midtnerve og Smaapigge, med Blærer ved Basis; *Klasen* 3—6-blomstret, *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen tilbageböiede; *Bægerbladene* rundagtigt-ovale; *Ganen* nedtrykt, af Længde med den udrandede *Overlæbe; Sporen* meget kort, budt; *Underlæben* ægformet med tilbagerullet Rand.

Liden og spæd, Knopperne meget smaae. Kr. liden, skident-bleg-guul. 6—8. ♃.

Voxested som foreg., bemærket i alle Provindser, men sporadisk. (Dersom den foregaaende Arts Forekomst i Danmark skulde bekræfte sig, maa de enkelte for denne Art angivne Voxesteder paany efterseees).

3die Klasse. Triandria (Trehannede).

1. Orden. Monogynia (Enhunnede).

A. Blomsterdækket dobbelt.

1. **Valeriána** L. Bægeret oversædigt, under Blomstringen indrullet; Kronen tragtformet, uregelm. 5-fliget, ved Grunden puklet; Frugten 1-rummet Skalfrugt, oventil beklædt med fjeret Fnok (det tilsidst udfoldede Bæger).

2. **Valerianélla** Poll. Bægeret oversædigt, 3—4-tandet eller 0; Kronen tragtformet, regelm. 5-fliget, ikke puklet;

Fr. 3-rummet Skalfrugt (med to tomme Rum), oventil beklædt med det vedblivende, hindeagtige Bæger. (1—2. Bladene modsatte, Blomsterne i Qvast. N. F. Valerianeæ.)

3. **Móntia** L. Bægeret undersædigt, 2-bladet; Kronen tragtformet med klövet Rör og uregelm. 5-fliget Krave; Fr. 3-klappet, 3-fröet Kapsel. (N. F. Portulacaceæ.)

B. Blomsterdækket enkelt eller 0,

a. kronbladagtigt-farvet. (Frugten kapselagtig).

4. **Crocus** L. Blomsterdækket med langt Rör og regelret 6-deelt, klokkeformet Krave; Griffelen forlænget, Arret 3-fliget med tragtformede, i Spidsen tandede Flige; Kapselen 3-klappet.

5. **Iris** L. Blomsterdækket med kort Rör og 6-deelt Krave, hvis ydre Flige ere tilbageböiede og af anden Form end de indre, oprette; Griffelen kort, med 3 kronbladagtige Ar; Kapselen 3-klappet. (4—5. N. F. Irideæ.)

b. Blomsterdækket börsteformet eller 0. (Fr. nödagtig).
(Græsagtige Væxter med omskedende Blade og heel Bladskede; Blomsterne i enlige Ax eller flere samlede Smaaax; de enkelte Blomster omgivne af (oftest) 1 Dækskjæl (gluma); Arret 2—3-deelt.
(6—12. N. F. Cyperaceæ * og **).

aa. *Smaaaxene med toradede Dækskjæl.*

6. **Cypérus** L. Smaaaxene mangeblomstrede; alle Dækskjællene blomsterbærende; Blomsterdækket 0.

7. **Schoenus** L. Smaaaxene med 6—9 Dækskjæl, hvoraf de 3—4 nederste ere blomsterlöse; Blomsterdækket börsteformet eller 0.

bb. *Dækskjællene alsidigt taglagte.*

α. Griffelen tilleddet, dens nedre Deel vedblivende.

8. **Rhyncóspora** Vahl. Smaaaxene flere, faablomstrede, samlede til Hoveder; de nedre 3—4 Dækskjæl mindre og blomsterlöse; Blomsterdækket börsteformet.

9. **Heleócharis** R. Br. Eet mangeblomstret Endeax; de nedre 1—2 Dækskjæl bredere og blomsterlöse; Blomsterdækket börsteformet.

β. Griffelen ikke tilleddet til Frugtknuden.

10. **Scirpus** L. Eet eller flere endestillede Smaaax; de nedre 1—2 Dækskjæl bredere og blomsterlöse; Blomsterdækket 0 eller börsteformet, kortere end Dækskjællene.

11. **Erióphorum** L. Eet eller flere endestillede Smaaax; de nedre 1—2 Dækskjæl bredere og blomsterlöse; Blomsterdækket haarformet, mod Frugtmodningen meget længere end Dækskjællene.

12. **Cládium** P. Browne. Blomsterstanden qvastformet, endestillet og sidestillet; Smaaaxene faablomstrede, de 3 nedre Dækskjæl mindre og blomsterlöse; 2 Stövdragere; Blomsterdække 0; Frögjemmet haardt og skjört, löst omsluttende Fröet.

Nardus L. Blomsterne i ensidige Ax. (3, 2).
Iuncus sp. (6, 1).
Asperula tinctoria. (4, 1).

2. Orden. *Digynia (Tohunnede).*

(Græsarter med omskedende Blade og klövet Bladskede; Blomsterstanden dannet af flere (til sammensat Ax eller Top samlede) *Smaaax*, omgivne af (oftest) 2 *Yderavner* (glumæ), hver Blomst af 1—2 *Inderavner* (paleæ), af hvilke den nedre ofte har *Stak*. Frugten en *Græsfrugt*.) (13—57. N. F. Gramineæ.)

A. Blomsterstanden et sammensat Ax.*)

a. 1 Smaaax i hvert af Axens Led.

aa. *Eet Ar.*

13. **Nardus** L. Axet ensidigt; Smaaaxene 1-blomstrede, omgivne af en meget liden, 2-tandet (eller ingen) Yderavne; Inderavnerne 2, uligelange; Arret forlænget.

bb. *To Ar.*

α. Smaaaxene indsænkte i Fordybninger af Axen.

14. **Leptúrus** R. Br. Smaaaxene 1-blomstrede, omgivne af 1—2 læderagtige Yderavner; Inderavnerne hindeagtige; Griflerne korte, Arrene fjerede.

---

*) Et ægte Ax er lettest kjendeligt paa den regelmæssigt leddede Axe, i hvis Led 1 eller flere Smaaax ere befæstede.

β. Smaaaxene fritsiddende.

15. **Lólium** L. Smaaaxene vende Ryggen (den smale Side) mod Axen, 3—mangeblomstrede; 1 Yderavne.

16. **Brachypódium** Beauv. Smaaaxene mangeblomstrede, kortstilkede, för Blomstringen næsten trinde, vende Ryggen mod Axen; 2 uligestore Yderavner; Frugten ikke tilvoxet til Inderavnerne.

17. **Agropýrum** Beauv. Smaaaxene 3—mangeblomstrede, fladtrykte, vende Fladen mod Axen; Yderavnerne 2, lancetformede, omtrent ligestore, 5—mangenervede; Frugten tilvoxet til Inderavnerne.

18. **Tríticum** L. (part.) Smaaaxene hvælvede, 3—5-blomstrede (de övre Blomster ofte golde), vende Fladen mod Axen; Yderavnerne 2, ægformede; Frugten fri eller tilvoxet til Inderavnerne.

19. **Secále** L. Smaaaxene 2-blomstrede med Ansats til en tredie Blomst foroven, vende Fladen mod Axen; Yderavnerne 2, sylformede, 1-nervede; Frugten fri.

b. Flere Smaaax i hvert af Axens Led.

20. **Hórdeum** L. Smaaaxene (3 i hvert Led) 1-blomstrede med Ansats til en anden Blomst (eller 2-blomstrede); Yderavnerne tilspidsede i en lang Stak.

21. **Élymus** L. Smaaaxene (2—3 i hvert Led) 3—fleerblomstrede (eller 2-blomstrede med Ansats til en tredie Blomst); Yderavnerne sylspidsede.

B. Blomsterstanden en Dusk*) eller Top.

a. Smaaaxene 1-blomstrede eller med Ansats til en anden Blomst.

aa. *Yderavner 0.*

22. **Léersia** Soland. Inderavnerne 2, pergamentagtige, fladtrykt-kjölformede.

*) Naar Blomsterstanden er en Dusk, ere Blomsterne ofte saa kortstilkede, at de synes at danne et Ax, men kjendes da paa den ikke regelmæssigt leddede Axe.

bb. 2 *Yderavner.*

α. Blomsten under Blomstringen lukket, Griflerne forlængede, Arrene udtræde i Blomstens Top.

αα. Ved Grunden af den frugtbærende 1 gold Blomst (dannet af 1—2 Inderavner).

23. **Pánicum** L. (part.) Digitaria Scop. Smaaaxene uden Svöb, samlede til en fingerformet Halvskjærm, dannet af ensidige Ax; Yderavnerne uligestore: den nedre liden eller 0, den övre 3-nervet, staklös, kortere end Smaaaxet; den golde Blomst dannet af 1 staklös Inderavne af Smaaaxets Længde.

24. **Echinóchloa** Beauv. Smaaaxene uden Svöb, samlede til en Top, dannet af ensidige Ax; Yderavnerne uligestore: den nedre kortere end Smaaaxet, den övre af Smaaaxets Længde, 5-nervet, endende i en Stak eller Braad; den golde Blomst dannet af 2 Inderavner, af hvilke den nedre er ligelang med Smaaaxet, stakbærende.

25. **Setária** Beauv. Smaaaxene med et börsteformet Svöb ved Grunden, samlede til en alsidig Dusk; Yderavnerne uligestore: den nedre liden, den övre af Smaaaxets Længde, staklös, 5—7-nervet; den golde Blomst dannet af 1 staklös Inderavne, der er ligelang med Smaaaxet.

ββ. Blomsten paa hver Side omgivet af et hindeagtigt Skjæl (ɔ: 2 ufuldkomne, golde Blomster).

26. **Digráphis** Trinius. Smaaaxene paa begge Sider hvælvede; Yderavnerne omtrent ligestore, paa Ryggen kjölformede, uvingede; de golde Blomster skjæghaarede, kortere end den frugtb.; Inderavnerne 2, læderagtige, kortere end Yderavnerne.

27. **Phálaris** L. Smaaaxene udadtil hvælvede, indadtil hule, Yderavnerne omtr. ligestore, paa Ryggen vingede, de golde Blomster ikke skjæggede, kortere end den frugtb., Inderavnerne 2, læderagtige, kortere end Yderavnerne.

28. **Anthoxánthum** L. Yderavnerne uligestore: den nedre kortere, den övre længere end Blomsterne, paa Ryggen uvingede; de golde Blomster stakbærende, haarede, længere

end de frugtb.; Inderavnerne 2, staklöse, hindeagtige; 2 Stövdragere.

γγ. Ingen golde Blomster ved Grunden af de frugtbærende. (Blomsterstanden en valseformet Dusk.)

29. **Alopecúrus** L. 2 nedentil sammenvoxne, omtrent ligestore Yderavner uden Stak, 1 Inderavne med en nedenfor Midten befæstet Stak.

30. **Phleum** L. 2 frie, omtrent ligestore, i en Stak eller Braad tilspidsede Yderavner; 2 Inderavner uden Stak.

β. Blomsten under Blomstringen aaben, Griflerne korte, Arrene udtræde ved Grunden af Blomsten.

αα. Inderavnerne ved Grunden omgivne af lange Haar.

31. **Ammóphila** Link. Blomsterstanden sammenkneben, duskformet; Yderavnerne længere end de læderagtige, kort stakbærende Inderavner, den nedre Yderavne mindre, 1-nervet, den övre större, 3-nervet (eller indbyrdes ligelange).

32. **Calamagróstis** Adans. Blomsterne i en Top; Yderavnerne længere end de hindeagtige, med en kortere eller længere Stak forsynede Inderavner; den nedre Yderavne længere end den övre.

Phragmites communis β, repens.

ββ. Inderavnerne uden eller med meget korte Haar ved Grunden.

33. **Agróstis** L. Yderavnerne kjölformigt sammentrykte, længere end Blomsten og indbyrdes lidet uligelange; Inderavnerne hindeagtige.

34. **Mílium** L. Yderavnerne bugformigt hvælvede, indbyrdes ligelange og af Længde med Blomsten; Inderavnerne tilsidst bruskagtige.

Melica uniflora.

Catabrosa aquatica β.

b. Smaaaxene med 2 eller flere fuldt udviklede Blomster.

aa. *Yderavnerne længere end eller ligelange med Blomsterne.*

α. Nogle af Blomsterne særkjönnede eller golde.

35. **Mélica** L. Smaaaxene 2—fleerblomstrede, de nedre (1—2) Blomster tvekjönnede, den övre gold, alle staklöse; Yderavnerne hvælvede, omtrent af Blomsternes Længde; Arret udtræder ved Grunden af Blomsten.

36. **Hieróchloa** Gmelin. Smaaaxene 3-blomstrede, de 2 nedre Blomster ♂ trehannede, den övre ☿ tohannet, alle staklöse (eller med en kort Stak); Yderavnerne kjölformigt sammentrykte, omtrent af Blomsternes Længde; Arret udtræder i Spidsen af Blomsten.

37. **Holcus** L. Smaaaxene 2-blomstrede, den nedre Blomst ☿ staklös, den övre ♂ med en Stak fra Ryggen; Yderavnerne kjölformigt sammentrykte, længere end Blomsterne; Arret udtræder ved Blomstens Basis.

Avena elatior.

β. Alle Blomsterne ☿.

38. **Fluminia** Fr. Yderavnerne bugformigt hvælvede, den nedre 3-, den övre 5-nervet; Inderavnerne ved Grunden omgivne af Haar, den nedre i Spidsen 3-fliget, staklös; Frugtknuden i Spidsen haaret.

39. **Triódia** R. Br. Yderavnerne bugformigt hvælvede, den nedre 3-, den övre 5-nervet; Inderavnerne ved Grunden omgivne af Haar, den nedre i Spidsen 3-tandet, (eller 2-tandet med en kort Braad i Indskjæringen); Frugtknuden glat.

40. **Koehléria** Pers. Yderavnerne kjölformigt sammentrykte, den nedre 1-, den övre 3-nervet; den nedre Inderavne udeelt, staklös eller med en kort Braad fra Spidsen; Frugtknuden glat. (Blomsterne i Dusk).

41. **Aira** L. (part.) Yderavnerne kjölformigt sammentrykte; Inderavnerne med Haar ved Grunden, den nedre i Spidsen udrandet eller gnavet, med en Stak udgaaende fra Ryggen eller Grunden; Frugtknuden glat. (Blomsterstanden en Top).

42. **Corynéphorus** Beauv. Yderavnerne kjölformigt sammentrykte; Inderavnerne med Haar ved Grunden, den nedre udeelt, spids, med en Stak udgaaende fra Grunden; Stakken paa Midten leddet og ved Leddet haaret, det övre Ledstykke opadtil kölleformet; Frugtknuden glat.

43. **Airópsis** Desv. (Fr. mant. 3). Yderavnerne kjölformede; den nedre Inderavne trind, utydeligt 3—5-nervet,

i Spidsen 2-klövet med en knæböiet Stak fra Ryggen; Frugten glat, tilvoxet til Inderavnen.

44. **Trisétum** Pers. (Fr. m. 3). Yderavnerne kjölformede, den nedre Inderavne i Spidsen 2-börstet, 3—5-nervet med en kjölformet Midtnerve og en knæböiet Stak fra Ryggen; Frugten glat (eller i Spidsen skjægget), fri.

45. **Avéna** L. (part.) Yderavnerne bugformede, den nedre Inderavne 5—11-nervet, paa Ryggen trind med toklövet eller tandet Spidse og en knæböiet Stak fra Ryggen; Frugten i Spidsen eller overalt haaret, fri.

bb. *Yderavnerne kortere end Smaaaxet (af Længde med eller kortere end den nedre Blomsts Inderavner).*

α. En af Blomsterne i Smaaaxet ♂ eller gold.

46. **Phragmítes** Trin. Blomsterne ved Grunden omgivne af lange Haar (den nedre, ♂ eller golde Blomst undtagen); den nedre Inderavne sylspidset, 3-nervet, staklös.

Melica nutans (den övre Blomst gold).

47. **Enódium** Gaudin. Smaaaxene ægformet-aflange, 2—5-blomstrede; Blomsterne uden Haar ved Grunden, den övre gold; Yderavnerne uligelange (den övre störst); den nedre Inderavne spids, æg-lancetformet, 5-nervet. (Straaet har kun et enkelt Led ved Grunden).

β. Alle Blomsterne fuldt udviklede.

αα. Den nedre Inderavne staklös, med parallele, i Spidsen ikke sammenlöbende Nerver,

* bugformigt-hvælvet.

48. **Briza** L. Smaaaxene hjerteformede, 6—10-blomstrede, Blomsterne toradet-taglagte; Yderavnerne ligelange; Inderavnerne i Spidsen afrundede, den nedre ved Grunden hjerteformet-öret, svagt 7—9-nervet.

49. **Catabrósa** Beauv. (Fr. m. 3). Smaaaxene ægformede, 1—3-blomstrede; Yderavnerne uligelange (den övre störst); den nedre Inderavne tværhugget, budt, i Spidsen gnavet, 3-nervet.

50. **Glycéria** R. Br. (Fr. m. 2, 3). Smaaaxene linieformede eller aflange, 4—12-blomstrede; Yderavnerne ulige-

lange (den övre störst); den nedre Inderavne 5—7-nervet, i Spidsen hindeagtig.

** Den nedre Inderavne kjölformigt-sammentrykt.

51. **Poa** L. Smaaaxene ægformede eller elliptiske, fladtrykte; Blomsterne tæt taglagte, ved Grunden frie eller löst sammenhængende formedelst en fiin, kruset Uld.

ββ. Den nedre Inderavnes Nerver (idetmindste de midterste) sammenlöbende i Spidsen, Midtnerven (som oftest) i eller nedenfor Spidsen udlöbende i en Stak.

* Smaaaxene uden Hylster ved Grunden.

† Inderavnerne bugformigt-hvælvede.

52. **Festúca** L. (part.) Yderavnerne uligelange (den nedre 1-nervet, over halvt saa lang som den 3—5-nervede övre) eller næsten ligelange; den nedre Inderavne 3—5-nervet, staklös eller med Midtnerven udlöbende i en Stak fra Spidsen, den övre fiint-randhaaret; Griflerne endestillede. (Bladskeden heelt klövet).

53. **Vúlpia** Gmel. Yderavnerne uligelange: den nedre meget kort (ikke halvt saa lang som den övre) eller 0; den nedre Inderavne 5-nervet, med en lang Stak befæstet i Spidsen, den övre fiint-randhaaret; Griflerne endestillede. (Blomsterstanden sammentrængt; Bladskederne heelt klövede; Smaagrenene imod Grunden af Smaaaxene kölleformede; Stövdrager ofte 1).

54. **Bromus** L. (part.) Yderavnerne uligelange: den nedre 3—5-nervet, over halvt saa lang som den övre (5—∞-nervede); den nedre Inderavne 5—7-nervet, med en Stak befæstet nedenfor den toklövede Spidse, den övre i Randen kamformigt-börstehaaret; Griflerne befæstede paa Siden (ovenfor Midten) af den haarede Frugtknude. (Bladskederne neppe i deres halve Længde klövede).

†† Inderavnerne sammentrykte, med kjölformet Midtnerve.

55. **Schedonórus** Beauv. (Fr. bot. not. 1843). Yderavnerne ligesidede, uligelange: den nedre 1-nervet, over halvt saa lang som den övre, 3-nervede; den nedre Inderavne 5-nervet, med en Stak i eller lidet nedenfor Spidsen; Griflerne

befæstede paa Siden (ovenfor Midten) af den haarede Frugtknude; Bladskederne neppe i deres halve Længde klövede.

56. **Dáctylis** L. Yderavnerne uligesidede, den ene (bredere) Side hvælvet, den anden flad eller indtrykt, uligelange: den nedre kortere, 1-nervet, den övre 3-nervet; den nedre Inderavne 5-nervet med stivt-randhaaret Kjöl og en kort Stak lidet nedenfor Spidsen; Griflerne endestillede, Frugtknuden glat. (Bladskederne klövede i næsten hele deres Længde; Smaaaxene sammenhobede til ensidige Nögler).

** Smaaaxene ved Grunden omgivne af et kamformigt-fliget Hylster, (et uudviklet Smaaax).

57. **Cynosúrus** L. Blomsterstanden Dusk, dannet af toradet stillede, ensidigt vendte Nögler; Smaaaxene 2—5-blomstrede.

3. Orden. Trigynia (Trehunnede).

58. **Holósteum** L. Bæger og Krone 5-bladede; Kronbladene i Spidsen tandede; Frugten en med 6 Tænder opspringende, mangefröet Kapsel. Fröene skjoldformede (Stövdragerne undertiden 4 eller 5). (N. F. Alsinaceæ.)

Montia L. (3, 1).
Stellaria media. (10, 3).

I. Monogynia.

1. Valeriana. Baldrian.

35. **V. dioeca** L. (Tvebo-B.) H. 42; Drej. n. 31; F. D. 687.

Bladene paa Rodstokken og de overjordiske Vandgrene heelrandede, ægformet-ovale; *Stængelbladene* lyreformet-snitdeelte med linieformet-ovale, budte, næsten heelrandede Afsnit; *Blomsterne* tvebo.

½—1' höi. ♂ Planten lavere og spædere end ♀, men med större Blomster og mere udspredt Qvast. Kr. kjödfarvet, sjeldnere hv. 5. (6—7. fr.) ♃.

I fugtige Enge, hyppig paa *Öerne*; i *Halvöens* sydlige Deel bemærket paa flere Steder, mod N. sjeldnere eller maaskee aldeles forsvindende (mangler f. Ex. i Egnen ved Randers (7) og Haraldslund!).

36. **V. sambucifolia** Mikan [Pohl. fl. boëm. I, 41] (Hyldbladet B.) Fr. mant. 3, p. 1; H. N. XI, 16.

Alle *Bladene* fjersnitdeelte, med 3—5 Par lancetformede eller elliptiske, grovt og fjernt-tandede Afsnit; *Rodstokken* skyder over- eller underjordiske Udlöbere. ☿.

Qvasten efter Afblomstringen meget udspredt med fjerntsiddende Blomster. Skalfrugterne omtrent dobbelt saa store som hos fölg.; Kr. hv. eller kjödfarvet. Blomstringstid hos os mindst 8—14 Dage tidligere end fölg. 6—7. ♃.

Anm. Synes at være en naturlig og vel adskilt Art, om der end kunde önskes mere bestemte Characterer for at begrunde Adskillelsen. De til hver Art hörende Afændringsformer maa nærmere iagttages.

Ved Randen af Bække og Gröfter og paa andre sumpige Steder især i Skove, synes at være almindeligt udbredt over hele Landet.

37. **V. officinalis** L. (Læge-B.) H. 43; Drej. n. 32 (undt. Voxest.) F. D. 570!

Alle *Bladene* fjersnitdeelte, med 6—9 Par lancetformede, heelrandede eller tandet-saugtakkede Afsnit; *Rodstokken* med eller uden underjordiske Udlöbere. ☿.

Qvasten med talrigere og mere tætsiddende Blomster, Kr. blegröd, kjödfarvet eller hv., Roden stærktlugtende (som hos den foreg.) 7. ♃.

β, angustifolia (Tausch.) (H. N. XI, 15; V. off. *β*, minor Koch Syn. II, 369.) Bladafsnittene linie-lancetformede, næsten alle heelrandede.

Anm. Denne Form forekommer hyppigt med Udlöbere, hvis Mangel eller Nærværelse fortrinsviis turde rette sig efter Voxestedet. Var. desuden i Henseende til Beklædningen, Stængelens Höide o. s. v. (Adskillelsen mellem *α*, major og *β*, minor, saaledes som den er fremstillet hos *Koch*, forekommer mig ikke begrundet i Naturen, da Stængelens Höide og Bladenes Indskjæring neppe staae i Afhængighedsforhold til hinanden).

I Gröfter, paa Enge mellem Krat, ikke sjelden, men mindre hyppig end foreg., meest udmærket og i stor Mængde har jeg fundet den paa Kalkgrund (Möens Klint! Alindelille!).

2. Valerianélla. Krop.

38. **V. olitoria** [Poll. palat. 1, p. 30]. (Tandfri K.) H. N. XIII, 33; Fedia Vahl., H. 44; Drej. n. 33; F. D. 1681; Valeriana Locusta *α* olitoria L.

Stængelen kantet-furet, paa Kanterne svagthaaret af nedadvendte Haar; *Stængelbladene* lancetformede, i Spidsen og ved Grunden afrundede; *Skalfrugten* ægformet-rundagtig, fladtrykt, trerummet, de 2 tomme Rum adskilte ved en ufuldstændig Skillevæg; det oversædige *Bæger* utydeligt 2—3-tandet.

Plantens Farve blaagrön, Rodbladene omvendt-ægformede, de övre Stængelblade ved Grunden ofte svagt-tandede. Kr. blegblaa, næsten hv. 5. (6 fr.) ⊙.

Paa Diger og dyrkede, især törre, Marker ikke sjelden, og bemærket i alle danske Provindser.

39. **V. dentata** [Poll. l. c.] (Tandbægret K.) Fedia Vahl., H. 44; Drej. n. 34; H. N. IV, 8; Valeriana Locusta δ, dentata L.; V. olitoria F. D. 738; Valerianella Morisonii DC.

Stængelen (især under Ledene) ru; *Stængelbladene* linie-lancetformede, ved Grunden ofte saugtakkede; *Skalfrugten* ægformet-kegleformet, enrummet med Spor til 2 tomme Rum i Form af linieformede Striber; det oversædige *Bæger* skraat afskaaret, 3—6-tandet, med uligestore Tænder.

Rodbladene spadeformede, Kr. blegröd eller hv. 6—7. ⊙.

α, *lejocarpa* Koch.; Rchb. ic. I, f. 124—26. Frugten glat.

β, *dasycarpa* Rchb. ic. I, f. 127. Frugten beklædt af udstaaende, i Spidsen indböiede Haar.

Paa dyrkede Marker som Ukrud i Vintersæden, især paa de sydlige Öer: Bornholm, Möen, Falster, Lolland og Langeland; i Sydsjælland v. Hövdingsgaard og Præstö (Dr.), Rosendals Have p. Österbro (β)! I de nordligere Egne ikke bemærket. *

3. Montia. Vandarve.

40. **M. rivularis** [Gmel. Fl. bad. I, p. 302]. (Stor V.) Koch. Syn. II, 445; M. fontana major F. D. 1926; M. lamprosperma Chamisso. (Linnæa VI, p. 564 t. 7.)

Stængelen langstrakt (2—8″ höi), flydende; *Bladene* omvendt-ægformede; *Blomsterne* i faablomstrede Qvaster fra Hjörnerne af de modsatte Blade; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen nikkende; *Fröene* med fiint punkteret, glindsende Skal.

Bladene af en frisk grön Farve, saftrige. Kr. hv., kun aabne i Solskin, 7—8. ♃.

I Kildevæld, Bække, almindelig paa Halvöen, synes at være mindre hyppig paa Öerne: *Sj.* Strandmöllen (15), Nymölle! *Bornh.* v. Sandvig!

41. **M. minor** [Gmel. l. c. p. 301] (Liden V.) Koch syn. II, 445; M. fontana L., Cham. (l. c.); F. D. 131 (?)

Stængelen (1/2—2″ höi) opret eller opstigende; *Bladene* elliptiske eller omvendt-ægformede; *Blomsterne* i fleerblomstret, endestillet Qvast eller paa enblomstrede, efter Afblomstringen nikkende Blomsterstilke fra Hjörnerne af de modsatte Blade; *Fröenes* Skal grovt punkteret, glandslös.

Bladene mere guulgrönne, mindre saftige. Kr. som foreg. 5—6. ⨀.

Ved Bredderne af stillestaaende Vand; paa fugtig, af og til oversvömmet, især sandig Grund: i *Sjælland* ikke sjelden, og, som det synes, ogsaa udbredt over de andre danske Öer (jeg har seet Expl. fra Möen, Falster, Lolland, Fyen); paa Halvöen er det mig derimod ikke bekjendt at den er funden.

4. Crocus. Safran.

42. **C. vernus** L. (Vaar-S.) H. II, 112; F. D. 2012; Rchb. fl. germ. IX, 786.

Hovedaxen en fladtrykt-kugleformet *Knol*, beklædt med brune, trævlede Hinder (det foreg. Aars henvisnede Bladskeder); *Bladene* smalt-linieformede, mörkgrönne med hvid Midtnerve og tilbagerullet Rand, ved Grunden omgivne af 4—5 hvide Bladskeder uden Plade, Blomsterstilken af et 2-bladet Hylster.

1/2′ höi. Blomsterne blaa, aabne sig kun i Solskin. Frugtknuden under Blomstringen skjult langt nede i Hylsteret. 3—4. ♃.

Paa Enge, meget sjelden og hidtil kun funden i *Slesvig:* Hammelmark NO. for Eckernförde (N), Neuwerk ved Slesvig, Slotsengen ved Husum (16). ☞

5. Iris. Sværdlilie.

43. **I. Pseudacorus** L. (Guul S.) H. 45; Drej. n. 35; F. D. 494; Rchb. fl. germ. IX, 771.

Bladene sværdformede, af Stængelens Længde; *Dækbladene* af Længde med eller længere end Blomsterne; *Blomsterdækkets* ydre Flige store, elliptiske, gule med brune Stri-

ber ved Basis, de indre lancetformede med bredere, foldet Basis, mindre end Arrets Flige; *Kapselen* trekantet.

2—3' höi. Blomsterne gule. 6—7. ♃.

I Kjær, ved Aa- og Söbredder, almindeligt udbredt i Danmark.

44. **I. spuria** L. (Blaa S.) H. 46; Drej. n. 36; F. D. 734; Rchb. fl. germ. IX, 772; H. N. XII, 70.

Bladene sværdformede, kortere end Stængelen; *Dækbladene* kortere end Blomsterne; *Blomsterdækkets* ydre Flige med ægformet, blaa Plade og smalere, rödstribet, Negl, de indre omvendt-ægformede, lila, længere end Arrets Flige; *Kapselen* sexkantet.

1—2' höi. Blomsterne blaa. 6. ♃.

Ved Strandbredder af Öer i Öresundet og Östersöen: Saltholm hyppig ved Nordkysten (!), i Nakskov Fjord paa Öerne Steensö! og Dueholm (9), Iholm mellem Fyen og Thorseng (Bredsdorff 1778, nu forsvunden, 12). [*]

Anm. I. germanica L., som af Kylling angives fra Lolland, er ikke funden der senere, og hvis Citatet forövrigt er rigtigt, maa den vel antages at have været forvildet fra Haver, eller ialtfald forlængst ophört at være vildvoxende i vor Flora. Fries (Bot. not. 1845 p. 123) antager forövrigt at de ældre Angivelser om denne sigte til I. squalens.

6. Cyperus. Fladax.

45. **C. fuscus** L. (Bruunt F.) H. 50; Drej. n. 38; F. D. 179; And. Cyp. Scand. t. I, f. 2; Rchb. fl. g. VIII, 667; H. N. XII, 79.

Stængelen skarpt-trekantet, med hule Sider; *Smaaaxene* fladtrykte, linieformede, med taglagte, tilsidst udspærrede Dækskjæl; *3 Ar; Frugten* elliptisk, skarpt trekantet.

Smaaaxene samlede til 1 eller (hos kraftigere Expl.) flere, skjærmformigt stillede Hoveder i Enden af Stængelen, omgivne af oftest 3 Svöbblade, der ere længere end Blomsterstanden; Dækskjællene sortbrune, med grön, i en kort Spids udlöbende Midtnerve. 7—8. ⊙. (Synes ikke i ethvert Aar at komme til Udvikling.)

I udtörrede Söer og paa fugtige, af og til oversvömmede Steder, ikke almindelig: *Sj.* Skjæremöllen ved Fredensborg (Dr.), Frederiksborg, Lyngby, Frue Skov ved Bagsværd, Fortunen (H), Ermelund (26), mellem Christiansholm og Bellevue (Dr.); *Thorseng* i en Skov mellem Lundby og Thaersminde! *

46. **C. flavescens** L. (Guult F.) H. 50; F. D. 1682; And. I, 1; Rchb. VIII, 662—64.

Stængelen budt trekantet; *Smaaaxene* linie-lancetformede, fladtrykte, med taglagte, tiltrykte, budte Dækskjæl; *2 Ar*; *Frugten* rundagtig, fladtrykt.

Blomsterstand og Svöbblade som hos foregaaende. Dækskjællene guulbrune med grön Midtnerve. 7—8. ⨀.

Paa fugtige Steder. *Efter H.* funden i Slesvig af Lehmann. [*]

7. Schoenus. Skjæne.

47. **S. ferrugineus** L. (Rustfarvet S.) H. 47; Drej. n. 37; F. D. 1503; And. I, 3; H. N. I, 72; Chætospora Rchb. VIII, 676.

Stænglerne tueformigt samlede, mange Gange længere end Bladene; *Smaaaxene* 2—4, samlede i et elliptisk, endestillet Hoved; *det ydre Svöbblad* opret, lidet længere end Hovedet; *Dækskjællene* glatte; *Blomsterdækket* dannet af 3—5 Börster.

½—1′ höi. Dækskjællene og Bladskederne glindsende og sortagtigt-kastaniebrune. 6. ♃.

I Törvmoser, sjelden i Danmark: *Sj.* Bidstrupgaards Mose (!) og Svogerslev Mose (19) ved Roeskilde; *Möen* i Enggröfterne ved Grönsund (11); *J.* Björnsholm, Vissegaards Mose ved Aalborg (23), Moser Ö. for S. Tranders (12). [*]

48. **S. nigricans** L. (Sortagtig S.) H. 47; F. D. 2281; And. I, 4; Rchb. VIII, 679; H. N. IV, 89.

Stænglerne og *Rodbladene* tueformigt samlede (Bladene omtrent halvt saa lange som Stgl.); *Smaaaxene* 5—8 samlede i et rundagtigt, endestillet Hoved; *det ydre Svöbblad* skraat opstigende, meget længere end Hovedet; *Dækskjællenes* Rygnerve ru; *Börster* 0 (eller 6).

½—1′ höi. Dækskjællene og Bladskederne glindsende sortbrune. 6. ♃.

I Törvmoser, meget sjelden og kun bemærket paa Halvöen: *J.* Gravens Mose i V. Hanherred, Jensby og Hillerslev Moser i Thy (Dr.).

8. Rhyncospora. Næbfrö.

49. **R. fusca** [Roem. & Schult. Syst. II, 88]. (Bruun N.) And. I, 7. Schoenus L., H. 49; F. D. 1562; Rchb. 677.

Rodstokken krybende; den blomsterbærende *Stængel* opret med (i Spidsen af Stgl. og fra de övre Bladhjörner) Smaaax sammenhobede til elliptiske Hoveder, der ere meget kortere end det ydre Svöbblad; *Blomsterdækkets* Börster 3, dobbelt saa lange som Frugten; *Stövdragere* 3; *Arrene* 2, længere end Griffelen.

¼—½' höi. Bladene guulgrönne, Dækskjællene brune. 7—8. ♃.

I Törvmoser paa Hedegrund, kun fundet paa Halvöen: *J.* Viborg (H); *Sl.* Ausacker i Angel (28); i Vesteregnene almindelig (H)!

50. **R. alba** [Vahl Enum. II, 236] (Hvid N.) Drej. n. 39; And. I, 6; Schoenus L., H. 49; F. D. 320; Rchb. 678; L. Herb. IV, 71.

Stænglerne tueformigt samlede, opstigende med (i Spidsen af Stgl. og fra de övre Bladhjörner) Smaaax sammenhobede til rundagtige Hoveder, omtrent af det ydre Svöbblads Længde; *Blomsterdækkets* Börster omtrent 10, af Længde med Frugten; *Stövdragere* 2; *Arrene* 2, kortere end Griffelen.

½—1' höi. Bladene mere blaagrönne, Dækskjællene hvidgule, imod Frugtmodningen blegbrune. 6—8. ♃.

I Kjær og Hedemoser, især i Hængedynd: paa *Halvöen* alm. især i den midterste og vestlige Deel; sjeldnere paa Öerne: *F.* Langensö (13), Rödskebölle (12); *Falst.* i Horreby Lyng! *Sj.* Holmegaardsmosen, Tepri og Lyngby Mose (H), Erlandsens Mölle ved Hilleröd (7), Helsingör (H).

9. Heleocharis. Sumpstraa.

a. Frugten jævn.

51. **H. palustris** [R. Br. prodr. fl. nov. holl. I, 80.] (Almindeligt S.) Drej. n. 43; Scirpus L., H. 51; F. D. 273; And. II, 22; Rchb. 704; H. N. II, 68; L. Herb. VII, 137.

Rodstokken krybende; *Stængelen* trind, noget fladtrykt, med to lige afskaarne, bladlöse Skeder ved Basis; *Axet* linie-lancetformet eller ovalt; *Dækskjællene* næsten spidse, de 2 nedre (blomsterlöse) budte, omfattende hver Halvdelen af Axet; 2 *Ar*; *Frugten* omvendt-ægformet, noget fladtrykt med afrundet Rand.

Var. efter Voxestedet i Höide (⅓—2'), Axets Form o.s.v. 6—8. ♃.

Almindelig paa fugtige Enge, i Moser, ved Söbredder og i selve Vandet (alm. den större Form).

52. **H. uniglumis** [Link i Jahrb. d. Gew. K. I, 3, 77.] (Enskjællet S.) Scirpus Fr. mant. 2, 45; Rchb. 703; And. II, 23; H. N. II, 69; S. palustris *β*, minor H. 51; S. acicularis F. D. 167 (?)

Stængelen trind; *Axet* æg-lancetformet; *det nedre* (blomsterlöse) *Dækskjæl* rundagtig-ægformet, heelt omfattende Axet, (forövrigt som foreg.)

Ansees af Mange for en Form af foreg., fra hvilken den, foruden de angivne Kjendetegn, er forskjellig ved mere glindsende, mörk-rödbrune Bladskeder og finere Stængler. 6—8. ♃.

Paa Enge og andre fugtige Steder, især ved Strandkanterne, forekommer i alle Provindser, men ikke saa hyppig som foreg.

53. **H. multicaulis** [Smith. fl. britt. I, 48. Scirpus] (Mangestænglet S.) H. II, 113; F. D. 1923; Rchb. 702; And. II, 24; Fr. mant. I, 3; H. N. II, 67.

Stænglerne tueformigt-samlede, trinde, med to bladlöse, skraat afskaarne Skeder ved Grunden; *Axet* æg-lancetformet eller ovalt; *Dækskjællene* budte, det nedre udrandet, heelt omfattende Axet; 3 *Ar*; *Frugten* omvendt-ægformet, skarpt 3-kantet.

De nederste Blomster i Axet ere stundom topskydende; Bladskederne blegbrune. Hos Rchb. (anf. St.) er den afbildet med 2 Ar, og maaskee altsaa disses Antal er forskjelligt; paa alle de af mig undersögte Expl. har jeg fundet 3 Ar. 6—8. ♃.

Ved Söbredder og paa oversvömmet, sandig Grund, hidtil kun bekjendt fra Slesvig: Huusby (28) og Ausacker i Angel (16), Romö (N.) i smaae Sumper udenfor den vestlige Klitrække (16). *

b. Frugten stribet.

54. **H. acicularis** [R. Br. l. c.] (Naaleformet S.) Drej. n. 44; Scirpus L., H. 53; F. D. 287: Rchb. 695; And. II, 26.

Stængelen traadformet, furet-4-kantet; *Axet* ægformet-elliptisk, faablomstret; *Dækskjællene* ægformede; 3 *Ar*; *Frugten* omvendt-ægformet, med omtrent 8 Striber paalangs.

Rodstokken alm. krybende, stundom sammentrængt, med tueformigt samlede Stgl. Hele Planten meget spædere og finere end de foreg. 6—8. ⊙ (efter Koch), ♃ (Horn. o. Fl.)

Ved Sö- og Aabredder, (paa sandig og leret Bund) alm. i Sjælland og paa Bornholm og savnes neppe i nogen af de danske Provindser (fra Fyen og Lolland-Falster har jeg ikke endnu seet Expl.)

10. Scirpus. Kogleax.

a. *Bæothryon* N. E. 1 endestillet enkelt Ax, 6 Börster i Blomsterdækket, 3 Ar.

55. S. **parvulus** [R. & S. Syst. Veg. II, 124.] (Lavt K.) F. D. 2161; Rchb. 706; And. I, 20; H. N. X, 68; S. nanus Spreng., H. II, 113.

Stængelen trind, med indvendige Tværrum, ved Grunden omgivet af tyndhindede Bladskeder uden Plade; *Dækskjællene* ovale, budte; hveranden af Börsterne længere end den 3-kantede Frugt.

Rodstokken krybende, udsender traadfine Udlöbere med en opsvulmet Knop i Spidsen; Planten liden som H. acicularis, men mere robust. 7—8. ♃.

Ved Sö- og Flodbredder: *Sl.* ved Bredderne af Slien i Mængde (16). Maa nærmere eftersöges, da dens Lighed med foreg. let kan skjule den for en flygtig Betragtning.

56. S. **pauciflorus** [Lightf. fl. Scot. p. 1078.] (Faablomstret K.) F. D. 1862 (höire Fig.); Rchb. 707—8; And. I, 21; S. Baeothryon Ehrh., H. 52; H. N. II, 66; Heleocharis Bæothr. Drej. n. 45.

Stænglerne tueformigt samlede, trinde, ved Grunden omgivne af Bladskeder uden Plade; *Axene* rundagtigt-ægformede, 5—6-blomstrede; *Dækskjællene* ægformede, budte, alle blomsterbærende, det nedre större og omfattende, kortere end Axet; *Börsterne* lidet kortere end den 3-kantede Frugt.

4—8″ höi. 6—8. ♃.

β, minor (Blytt) F. D. 1862 (venstre Fig.) Straaene lavere (omtr. 2″ höie), opstigende.

I Hedemoser, ved Söbredder og paa fugtige Overdrev, alm. udbredt paa Halvöen, mindre hyppig og kun sporadisk paa Öerne. *β*, paa mere tör Grund f. Ex. Amager-Fælled! Overdrev ved Stövringgaard i Jylland!

57. S. **cæspitosus** L. (Tue-K.) H. 52; F. D. 1861; Rchb. 710; And. I, 19; Limnochloa Drej. n. 47.

Stænglerne tueformigt samlede, trinde, stribede, ved Grunden omgivne af tæt-taglagte Bladskeder, af hvilke de övre ende

i en kort, sylformet Plade; *Axet* 3—5-blomstret; ***Dækskjællene*** ægformede, budte, det nedre tomt, af Længde med og omfattende Axet, tilspidset i en tyk, bladagtig Braad; ***Börsterne*** længere end Frugten.

2—8″ höi. Straaene meget stive og tæt sammenhobede. Skederne glindsende og löst omsluttende. 5—7. ♃.

I Lyngmoser, almindelig i Halvöens Hedeegne, paa Öerne ikke alm.; *F.* i Mængde paa Hals Overdrev v. Hofmansgave (18); *Sj.* gl. Kjögekro (H.), Holmegaardsmosen! *Bornh.* i Höilyngen alm.!

b. *Heleogiton Link.* Stgl. flydende, leddet, fra Leddene (Bladhjörnerne) udgaae Blomsterstilke med 1 enkelt, endestillet Ax. Börster 0. Ar 2.

58. **S. fluitans** L. (Flydende K.) H. 54; F. D. 1082; Rchb. 705; And. I, 18; H. N. II, 70; Dichostylis Beauv., Drej. n. 46.

Stængelen grenet, ved Grunden rodslaaende; ***Bladenes*** Plade linieformet, længere end Skeden; *Axene* faablomstrede; ***Frugten*** tveægget-fladtrykt.

De meget tynde, flydende Stængler ere eensbetydende med beslægtede Arters krybende Rodstok, de fra Bladhjörnerne udgaaende Blomsterstilke med hines overjordiske „Stængler". Dækskjællene lysgrönne, i Randen hindeagtigt blegbrune. 7—8. ♃.

I rindende og stillestaaende Vand: paa *Halvöen* hist og her: Koustrup i Thy (Dr.), Aarslev ved Aarhuus, Lille og Store Ring ved Skanderborg (H.), Borris! Henne! og derfra mod S. i *Slesv.* ikke sjelden (N.); paa Öerne kun angivet fra (*Sj.*) en Dam i Hareskoven og (*Bornh.*) ved Vallensgaarden (H.). ✢

c. Blomsterstanden tilsyneladende sidestillet, idet det större Svöbblad udvikler sig i Retning af Stængelen og ligner en Fortsættelse af denne. Smaaaxene alm. 2 eller flere, i en sammensat Blomsterstand (anthela).

aa. *Isolepis R. Br.* Dækskjællene i Spidsen hele, med en Braad. Börster 0.

59. **S. setaceus** L. (Börsteformet K.) H. 55; Drej. n. 53; F. D. 311; Rchb. 711—12; And. 1, 17; H. N. I, 74.

Stængelen trind, ved Grunden beklædt med Bladskeder, af hvilke de övre have Plade; *Axene* 1—3, siddende, ægformede, kortere end det tilsidst tilbageböiede Svöbblad; 3 *Ar*; ***Frugten*** omvendt-ægformet, noget fladtrykt, stribet paalangs.

1—6″ höi. Var. med krybende eller tueformigt sammentrængt Rodstok, Stænglerne oprette eller bueformet nedböiede, med kortere eller længere Svöbblad, 2 og 3 Stövdr.; Bladskederne rödlige. 7—8. ⊙. Ved Söbredder, paa fugtige Overdrev, især paa sandig eller törvholdig Bund, sporadisk og ikke almindelig, men bemærket i alle danske Provindser (undtagen Lolland-Falster), hyppigst paa Halvöen og i Nordsjælland. ⚦

bb. *Schoenoplectus* Rchb. Dækskjællene fryndset-randhaarede, i Spidsen udrandede med en Braad i Indskjæringen. Blomsterdækket börsteformet.

α. Straaet trindt.

60. **S. lacustris** L. (Sö-K.) H. 54; Drej. n. 54; F. D. 1142; Rchb. 722; And. 1. 13.

Stængelen ved Grunden med Bladskeder uden eller med en kort Plade; *Blomsterstandens* Grene uddragne; *Dækskjællene* jævne; *Stövknapperne* i Spidsen haarede; 3 *Ar*; *Frugten* budt-3-kantet.

Stgl. 3—6′ höi, af grön Farve. 6—7. ♃.
I Bække, Aaer og Indsöer, alm. udbredt i Danmark.

* 61. **S. Tabernæmontani** [Gmel. Fl. Bad. p. 101.] (Blaagrön K.) Rchb. 723; S. glaucus Sm., H. II, 114; Drej. n. 55; F. D. 1922 og 454 (S. Holoschoenus); H. N. II, 65; S. lacustris β glaucus Fr. Nov. p. 6; And. 1, 13.

Blomsterstandens Grene korte; *Dækskjællene* rödbrunagtigt-punkterede; *Stövknapperne* alm. glatte; 2 *Ar*; *Frugten* i Gjennemsnit fladtrykt-halvtrind (mere hvælvet udad- end indadtil), forövrigt som foreg., men lavere (omtr. 2′ h.) og mere blaagrön. 6—7. ♃.

Prof. Fries antager denne paa Grund af Overgangsformer og flere af de angivne Kjendetegns Foranderlighed for en Afart af foreg., frembragt ved Forskjellighed af Voxested; men uagtet dens Ret som egen Art altsaa er tvivlsom, forekommer mig dog Adskillelsen af denne og foreg. ligesaa naturlig som flere andre almindeligt antagne Arter.

Ved Bredderne af Salt- og Brakvand, ikke sjelden, bemærket i alle Provindser, især hyppig ved Halvöens Fjorde og Marskenge.

β. Straaet tresidigt.

62. **S. carinatus** [Sm. i E. B. 1983.] (Budtkantet K.). H. N. XII, 81; And. 1, 14; S. Duvalii Hopp.,

H. II, 114; F. D. 1743; Rchb. 724; S. trigonus Nolt. nov. p. 9.

Stængelen forneden trind, fra Midten opad budt-3-kantet (med 2 hvælvede og 1 flad Side); *Smaaaxene* samlede i flere, stilkede eller siddende Knipper; *Dækskjællene* spidst-udrandede; *Stövknapperne* glatte; 2 *Ar*; *Blomsterdækkets Börster* ligelange med den fladtrykte, paa Ryggen hvælvede *Frugt*.

Stgl. 2—4' höi, af grön Farve, ved Grunden tyk og opblæst, de övre Bladskeder med længere Plade, Svöbbladet længere og mere opret end hos foreg. 6--7. ♃.

Ved Flodbredder, kun fundet ved Bredderne af Eideren (N.)! ✳

63. **S. triqueter** L. (Trekantet K.) H. 56; F. D. 1983; Rchb. 719; And. I, 15; H. N. XII, 82.

Stængelen overalt skarpt-3-kantet; det övre Blad med en Plade kortere end Skeden; *Smaaaxene* samlede i 1 siddende eller flere kortstilkede *Knipper*; *Dækskjællene* budt-üdrandede: *Stövknapperne* glatte; 2 *Ar*; *Börsterne* som foreg.; *Frugten* 3-kantet, paa Ryggen hvælvet.

2–4' höi, frisk grön (ogsaa i törret Tilstand); Bladpladen bred, 3-kantet, Svöbbladet opret, længere og bredere end hos foreg. 7—8. ♃.

Ved Bredderne af Eideren (N.)! ✳

64. **S. pungens** Vahl. [ms., herb., enum. II, 255.] (Stikkende K.) H. II, 114; Nolt. nov. p. 9; And. I, 16; H. N. XIII, 79; S. Rothii Hopp., Rchb. 717—18; S. triqueter F. D. 1563.

Stængelen overalt skarpt 3-kantet; de 2 övre *Blade* med Plade længere end Skeden; *Smaaaxene* enlige eller flere samlede til et siddende Knippe; *Dækskjællene* spidst-udrandede; *Stövknapperne* i Spidsen randhaarede; 2 *Ar*; *Börsterne* neppe halvt saa lange som den budt-3-kantede, paa Ryggen hvælvede *Frugt*.

½—1½' höi. Bliver guulbruun ved Törring. Bladpladerne og det oprette, sylspidsede Svöbblad omtr. dobbelt saa lange, men meget smalere og finere end hos foreg. 7—8. ♃.

Paa lignende Steder som de to foreg. Arter, og ligesom disse, hidtil kun fundet i *Slesvig*: ved Slien (Jessen), Ulsnis (16). ✳

d. *Phyllanthela* Fr. Blomsterstanden endestillet, med flere stærkt udviklede Svöbblade. (3 Ar.)

65. **S. maritimus** L. (Strand-K.) H. 56; Drej. n. 56; F. D. 937; Rchb. 726—28; And. I, 11; L. Herb. IX, 164.

Stængelen overalt skarpt 3-kantet, mangebladet; *Smaaaxene* samlede i 1 siddende og flere stilkede Knipper; *Dækskjællene* spidst udrandede med en Braad i Indskjæringen; *Blomsterdækkets Börster* 3—6, kortere end Frugten; *Stövknapperne* i Spidsen randhaarede; *Frugten* omvendt-ægformet, budt-3-kantet, i Gjennemsnit næsten halvtrind.

1—3′ höi. Dækskjællene kastaniebrune. Rodstokken krybende, ofte knolleformigt opsvulmet. 7—8. ♃.

β, *monostachys*, 1 enkelt rundagtigt-ovalt Ax.

γ, *macrostachys* Koch. Smaaaxene lancetformede, næsten 1″ lange.

Ved Strandbredder, meget alm. Formerne paa samme Steder, men sjeldnere: *β*, *F.* Hofmansgave (4), *Sl.* v. Flensborg Fjord! *γ*, Marienborg paa *Möen* (9).

66. **S. silvaticus** L. (Skov-K.) H. 57; Drej. n. 57; F. D. 307; Rchb. 731; And. I, 10.

Stængelen forneden budt-, foroven skarpt-3-kantet, mangebladet; *Blomsterstanden* flere Gange sammensat, qvastformet, med forlængede Smaagrene; *Dækskjællene* budte med en kort Braad; *Börsterne* 3—6, længere end den 3-kantede *Frugt.*

2—3′ höi. Hele Planten frisk grön, Bld. brede; Dækskjællene sortgrönne med bleggrön Midtnerve. Smaaaxene mange Gange mindre end hos foreg. 6—7. ♃.

Paa sumpige Steder i Skove, ved Gröfter, Vandhuller o. s. v., forekommer i alle Provindser, men i enkelte Egne sparsom (f. Ex. i det sydvestl. *Sjæll.* (14), paa *Loll.-Falst.* og i det nordl. *Jyll.*; ikke bemærket i V. Hanherred (12)).

e. *Blysmus* (Panzer.) Smaaaxene toradet ordnede til et sammensat, endestillet Ax. (2 Ar).

67. **S. Caricis** [Retz. Prodr. ed. II, p. 16] (Fladtrykt K.) Schoenus compressus L., H. 48; F. D. 1622; Blysmus compr. Panz., Drej. n. 41; Rchb. 693; And. I, 9.

Stængelen utydeligt- og budt-3-kantet; *Bladene* flade med kjölformet Midtnerve paa Underfladen; *Smaaaxene* 6—8-blomstrede; *Blomsterdækkets Börster* med nedadvendte Smaatorne, vedblivende, længere end den lindseformet-fladtrykte, glindsende *Frugt*; *Stövknapperne* i Spidsen randhaarede.

Svöbbladet oftest længere end Axet. Dækskjællene lyst-kastaniebrune. 6—7. ♃.

Paa Enge (saavel Færskvands- som Strandenge) alm. udbredt. ☼

68. **S. rufus** [Schrad. fl. germ. I, 133] (Rödbrunt K.) Schoenus Huds., H. 48; F. D. 1504; Blysmus Panz., Drej. n. 42; Rchb. 694; And. I, 8; H. N. XII, 80; L. Herb. VII, 139.

Stængelen trind; *Bladene* halvtrinde, paa Overfladen rendede; *Smaaaxene* 2—5-blomstrede; *Börsterne* 0 eller hurtigt affaldende, „med opadrettede Smaatorne", kortere end den fladtrykt-halvtrinde, glandslöse *Frugt*.

Svöbbladet ofte kortere, sjeldent længere end Axet; Dækskjællene mörkere og mere rödligt-kastaniebrune, Frugterne större end hos foreg. 6—7. ♃.

Syltenge og Strandfælleder, sporadisk og ikke almindelig: *Sj.* Holbek (15), Boserup (19), Saltholm(!) Vesterfælled, Kjöge (Dr.); *Möen* v. Ulfshale (14); *Falst.* v. Grönsund (9); *Loll.* Strognæs (5); *F.* Hofmansgave (4), *J.* mellem Fjerritslev og Klim i V. Hanherred, Agger i Thy (Dr.), Mariager Fjord (7); *Sl.* Flensborg Fjord, Slien ved Slesvig (16), Sylt (N.).

11. Eriophorum. Kjæruld.

a. *Polystachya.* Smaaaxene flere, paa tilsidst nikkende Axstilke, omgivne af Svöbblade.

69. **E. gracile** Koch. (Fiin K.) H. 61; Drej. n. 52; Rchb. 687—88; And. II, 29; L. Herb. III, 51; E. triquetrum Hopp., F. D. 1441; E. polystachyon γ L. fl. Suec.

Rodstokken med Udlöbere; *Stængelen* budt-3-kantet; *Bladene* overalt 3-kantede, det övre naaer ikke Blomsterstanden; *Axstilkene* duunhaaret-rue; *Dækskjællene* budte; *Stövknapperne* kortere end Stövtraadene.

Finere og med smalere Blade end de 2 fölgende. Ulden (det haarformede Blomsterdække) kortere. 5—6. ♃.

I Hængedynd og dybe Moser, sporadisk og ikke almindelig: *Sj.* Bagsværd (H.), Dronninggaard (Puerary), Lyngby Mose (!) og Viintapper-

gaarden (Dr.), Lundehuusmosen! *F.* Hofmansgave (H.), Norup Mose (18); *J.* Hobro (16), Karlslund ved Randers (7), Bredstrup ved Fredericia (12); *Sl.* Haderslev (16), Aabenraa (17), Huusby i Angel (16).

70. E. **latifolium** [Hoppe Taschenb. 1800, p. 108] (Fladbladet K.) Drej. n. 50; Rchb. 691—92; And. II, 28; L. Herb. III, 50; E. polystachyon *β*, L. fl. Suec., F. D. 1381; H. 59.

Rodstokken uden Udlöbere; *Stængelen* oventil budt-3-kantet; *Bladene* flade med kjölformet Midtnerve paa Underfladen, i Spidsen 3-kantede, det övre ikke naaende Blomsterstanden; *Axstilkene* rue; *Dækskjællene* spidse; *Stövknapperne* kortere end Stövtraadene.

Frisk grön, Bld. aftage jævnt i Brede mod Spidsen, de övre have alm. en sort Plet ved Grunden; Ulden kortere end hos den fölgende. 5—6. ♃.

Paa fugtige Enge, i alle Provindser, men ikke saa almindeligt udbredt som fölgende og som oftest ikke i Selskab med denne.

71. E. **angustifolium** [Roth. tent. 1, 24] (Smalbladet K.) H. 60; Drej. n. 51; F. D. 1442; And. II, 27; L. Herb. VII, 138; E. polystachyon a, L. fl. Suec., Rchb. 689—90.

Rodstokken med Udlöbere; *Stængelen* trind; *Bladene* rendeformede, omtrent fra Midten til Spidsen 3-kantede, længere end Ledstykkerne (det överste Stængelblad naaer under Blomstringen op over Blomsterstanden); *Axstilkene* jævne og glatte; *Dækskjællene* spidse; *Stövknapperne* længere end Stövtraadene.

Bladene blaagrönne, mere ligebrede overalt end hos foreg., var. iövrigt i Henseende til Bladenes Brede, Stængelens Höide, Axenes Antal o. s. v. Ulden meget lang. 4—5. ♃.

I Sumper, Kjær og Gröfter overalt i de danske Provindser.

b. *Monostachya.* Et enkelt endestillet Ax.

72. E. **vaginatum** L. (Skedestraaet K.) H. 58; Drej. n. 49; F. D. 236; Rchb. 686; And. II, 30; L. Herb. III, 52.

Stængelen glat, oventil budt-3-kantet, med 1—2 bladlöse, opblæste Skeder; *Rodbladene* lange, börsteformede, i Randen rue; *Börsterne* talrige, forlængede til en ret Uld.

½—1½' höi, Rodstokken sammentrængt, danner tætte Tuer, omgivne af Trævlenæt (de ældre Bladskeders Rester). 4—5. ♃.

I Törv- og Hedemoser, alm. paa Halvöen og i Sjælland, sjeldnere i Fyen og paa Lolland-Falster.

73. **E. alpinum** L. (Liden K.) H. 59; F. D. 620; Rchb. 683—84; And. II, 33; L. Herb. V, 89; Limnochloa Drej. n. 48.

Rodstokken skjævt krybende, udsender med korte Mellemrum flere, 6—8" lange, 3-kantede, rue *Stængler*, som kun ved Grunden ere forsynede med Blade, af hvilke de övre have en meget kort, i Randen ru, de nedre ingen Plade; *Börsterne* 4—6, forlængede til en kruset Uld.

Hele Planten, og især Axene, meget mindre end foreg., Dækskjællene guulbrune med grön Rygnerve. (Ligner under Blomstringen meget Scirpus cæspitosus). 4—6. ♃.

I Moser, især med Hængedynd, sporadisk og hidtil bemærket hyppigere i Sjælland end i de andre Provindser: *Sj.* Dronninggaard, Tepri og Lyngby Moser (H.), Viintappermosen (Dr.), Holmegaardsmosen (H.)! Kongsted Mose (9), Antvorskov (H.); *Möen* (H.); *J.* Vildmosen (16), Fusing Vasehuus (7), Kolding (28); *Sl.* Broager (28).

12. Cladium. Avnknippe.

74. **C. Mariscus** [R. Br. Prodr. fl. N. Holl. I, 92] (Hvasbladet A.) Drej. n. 40; Rchb. 682; And. I, 5; H. N. IV, 88; C. germanicum Schrad., H. 33; Schoenus Mariscus L., F. D. 1202.

Stængelen trind, glat, mangebladet; *Bladene* i Randen og paa den kjölformede Rygnerve hvast-saugtakkede; *Smaaaxene* knippeformigt samlede i stilkede, qvastformede Blomsterstande fra hvert af de övre Bladhjörner.

Stgl. 3—4' höi og stiv, med tydelige Led. 7—8. ♃.

I dybe Kjær og Törvgrave, ikke almindelig: *Sj.* Slangerup (H.), Örholm (20), Nymölle, Lyngby Mose (H)! Leerbæks Mose ved Roeskilde! Holmegaardsmosen (Dr.); *Langeland* i Freimose (H.); *F.* Schelenborg! Öxemose ved Hofmansgave (18); *J.* Skanderborg (H.); *Sl.* Langsö ved Midsunde (16).

13. Nardus. Katteskjæg.

75. **N. stricta** L. (Stivt K.) H. 61; Drej. n. 143; F. D. 1022; Rchb. fl. germ. I, 1733.

Straaene og de stive Bladknipper tæt tueformigt sammenhobede; *Smaaaxene* indsænkte i Axen; *den nedre Inderavne* læderagtig, sylformet, randhaaret-ru; *Arret* traadformet, forlænget udenfor Blomstens Spidse.

6—8" höi, blaagraa. 6—7. ♃.

Paa slette Enge og Lyngheder, almindelig i Landets magrere Egne, sjeldnere i de frugtbare (f. Ex. Lolland-Falster).

II. Digynia.

14. Lepturus. Spidshale.

76. **L. filiformis** [Trin. Fund. agrost. 123] (Traadstænglet S.) Rchb. l. c. 1334; H. N. XI, 94; L. Herb. VI, 112; (L. incurvatus Drej. n. 142 og Rottboellia incurvata H. 135 tildeels: efter Voxestederne).

Straaet fra Grunden af grenet, med knæböiet-opstigende Grene; *Axet* ret eller svagt böiet; *Yderavnerne* af Længde med eller lidet længere end Inderavnerne. 6 -7. ⊙.

Paa Strandenge og Strandfælleder, sjelden og sporadisk: *Sj.* Vesterfælled (Blytt.), Reersö (13); *F.* Hofmansgave (H.); *J.* Liimfjorden V. for Aalborg? (H.); *Sl.* Gelting (Stisgaard!), Beenshallig (N.). ⚲

? 77. **L. incurvatus** [Trin. l. c.] (Krumaxet S.) Rchb. 1333; Rottboellia L. fil., F. D. 938; L. Herb. II, 34; (H. og Drej. tildeels).

Axet efter Blomstringen bueformigt böiet, *Yderavnerne* 1/3 længere end Inderavnerne, forövrigt som foreg. 6—7. ⊙.

Som foreg.: Amager ved Limfabriken Schum. (F. D.)? Amrom (N.)*). ⚲

---

*) Uagtet disse Planter afvige fra hinanden ved et forskjelligt Habitus, tör jeg dog ikke ansee det for afgjort om de ere to virkeligt adskilte Arter eller kun afvigende Former af 1 Art, da de alm. antagne Kjendetegn synes at vakle (den relative Længde af Yder- og Inderavnerne er f. Ex. noget forskjellig paa de forskjellige danske Expl. af Nr. 76, som jeg har undersögt); og skulde de end befindes adskilte Arter, maa det vel ogsaa nærmere undersöges, om den sydeuropæiske L. incurvatus (Koch, Rchb.) forekommer hos os. De Expl. fra Amrom, som jeg har seet i Dr. Poulsens Herb.,

15. Lolium. Raigræs.

78. **L. perenne** L. (Almindeligt R.) H. 133; Drej. n. 136; F. D. 747; Rchb. 1346; L. Herb. III, 49.

Fra Roden udgaae saavel blomsterbærende Straae som blomsterlöse Bladknipper; *Yderavnen* omtrent af Smaaaxets halve Længde; *Inderavnerne* staklöse, hindeagtige, den nedre bredere end den övre.

Straaene glatte, ved Grunden knæböiet-opstigende. 6—8. ♃.

α, vulgare. Smaaaxene 6—9-blomstrede.

β, tenue H. l. c. (L. tenue L.) Smaaaxene 3—4-blomstrede, Straa og Blade finere.

γ, aristatum (Schum. p. 36) Yderavnerne stakbærende.

Paa Græsmarker, höie Enge, ved Veigröfter o. s. v., meget alm. *β*, paa törre Steder, dyrkes ofte paa kunstige Græsplainer; *γ*, anföres af Schum. som sjællandsk. Desuden forekomme Monstrositeter 1, med kort Ax (sammentrængt Axe), 2, med grenede og 3, topskydende Smaaax.

79. **L. Linicola** Sonder [Koch syn. II, 952] (Hör-R.) L. arvense H. 134; F. D. 1864; Rchb. 1337—39; H. N. II, 78; L. Herb. II, 33 (ikke Wither.).

Straaene oprette, glatte, ingen blomsterlöse Bladknipper; *Yderavnen* lidet kortere end Smaaaxet; *den nedre Inderavne* nedenfor Midten bruskagtig, uden eller med en böiet, affaldende Stak; *den övre Inderavne* naaer (ved Frugtmodningen) med Randen udenfor den nedre. 7. ⊙.

Almindeligt Ukrud i Hörsæden, og har udbredt sig med Hörculturen, som det synes, til alle Egne af Landet. !*

80. **L. temulentum** L. (Svingel-R.). H. 134; Drej. n. 137; F. D. 160; Rchb. 1342—44; L. Herb. II, 32.

Straaene oprette, rue, ingen blomsterlöse Bladknipper; *Yderavnen* af Længde med eller længere end Smaaaxet; *den nedre Inderavne* nedenfor Midten bruskagtig, med en 3—4‴

---

samlede af Prof. Nolte, synes dog aabenbart at svare til denne som den fremstilles Fig. 1333 hos Rchb. Fig. i F. D. er tvivlsom, saameget mere som den er tegnet paa e n Tid, da man ikke sondrede de 2 Former. De aalborgske Expl. har jeg ikke seet. Alle de övrige danske Expl. som jeg har seet, höre til L. filiformis.

lang, oftest ret Stak; *den övre Inderavne* naaer (ved Frugtmodningen) med Randen udenfor den nedre.

Kraftigere end foreg., Smaaaxstilken skjör og Blomsterne derfor (med Undtagelse af Yderavnen) hurtigt affaldende. Var. med en kort og noget böiet Stak. En Form med jævnt Straa (β, speciosum Koch Syn., L. arvense With.) har jeg ikke bemærket i vor Flora. 6—7. ⨀.

Ikke sjelden paa dyrkede Marker, især blandt Vaarsæden. I enkelte Egne (f. Ex. i Fyen) sparsom.

16. Brachypodium. Stilkax.

a. Inderavnerne staklöse, den övre i Randen fiinhaaret.

81. **B. loliaceum** [Fr. mant. 3, p. 15] (Raigræsagtig S.) H. N. VIII, 96; Lolium festucaceum Link, Rchb. 1347; Festuca loliacea Huds. fl. angl. 38; Koch Syn. II, 443.

Bladene linieformede, slappe, glatte, paa Underfladen rue; *Axet* nikkende; *Smaaaxene* fladtrykte, de nedre kortstilkede, de övre siddende; *den nedre Inderavne* staklös.

Væxten ligner Festuca pratensis, Blomsterstanden Lolium perenne, men er let kjendelig fra den förste ved det toradede Ax, fra den sidste ved Smaaaxenes Stilling og 2 Yderavner. De tidligere for Festuca loliacea anförte danske Voxesteder (F. D., Drej.) höre ikke til denne Art, men til en mager Form af F. pratensis (sml. Lange i Kröy. Tidsskr. IV, 462). 6—7. ♃.

Paa höie Enge og ved Veigröfter, sporadisk og sjelden: *Sj.* Bredderne af Peblingesöen ved Kjöbenhavn (i Mængde 1841—42)! Skovsborg (15); *J.* Spörring og Haldum ved Aarhuus! *

b. Den nedre Inderavne stakbærende, den övre i Randen stivhaaret.

82. **B. gracile** [Beauv. agrostogr. p. 101] (Langstakket S.) Drej. n. 129; Rchb. 1373—75; L. Herb. VI, 108; B. silvaticum R. & S., H. N. XII, 94; Festuca gracilis Moench, H. 120; Bromus pinnatus β, L. sp., F. D. 164; B. silvaticus Juss., Rafn I, 560; Schum. 39.

Rodstokken sammentrængt, ikke krybende; *Bladene* lineelancetformede, slappe, tilligemed Bladskederne haarede og paa begge Flader rue; *Axet* nikkende, med fjerntsiddende *Smaaax*; *Stakken* af Længde med eller længere end *Inderavnerne.*

Plantens Farve frisk grön. 7—8. ♃.

β, *majus!* (B. pinnatum *β*, Rchb. 1376?) Smaaaxene tættere samlede, 10—12-blomstrede, omtr. 1'' lange. Planten större.

I Skove og Krat, ikke sjelden i de danske Provindser. *β*, paa mere aabne Steder: *Loll.* Lungholm! *F.* Dyrupgaard! *J.* Nebbegaard! Riis Skov ved Aarhuus!

83. **B. pinnatum** [Beauv. l. c.] (Kortstakket S.) Drej. n. 130; Rchb. 1377—78; H. N. XII, 93; L. Herb. VI, 107; Bromus L., Festuca Moench, H. 121; Bromus gracilis Schum. 39.

Rodstokken krybende; *Bladene* lancet-linieformede, stive, paa begge Flader rue og haarede; *Axet* opret, med tætsiddende *Smaaax*; *Stakken* kortere end *Inderavnerne.*

Af mere guulgrön Farve end foreg. Bladskederne alm. glatte. De nedre Smaaax komme ofte ikke til Udvikling. Var. med grenede Smaaax. 6—7. ♃.

I Kratskove, paa Bakker og Skrænter, sporadisk og ikke almindelig: *Sj.* Fuglevad Mölle (Dr.), Bagsværd (20), Hareskoven mod Ballerup (H), Frederiksdal (9), Boserup Skov (19), Kjöge Aas (9)! Alindelille Fredskov! *Möen* (Dr.); *J.* Dybdals Bakke v. Aalborg (Dr.)

17. Agropyrum. Qvik.

a. Nerverne paa Bladenes Overflade beklædte med flere Rækker af fine Börster.*)

84. **A. junceum** [Beauv. l. c. p. 102] (Sivbladet Q.) Drej. n. 135; Rchb. 1394; Triticum L., H. 139; F. D. 916; H. N. VI, 91; L. Herb. II, 30.

Rodstokken krybende; *Bladene* stive, tilsidst sammenrullede, paa Overfladen blödt-flöielshaarede; *Axen* skjör, glat; *Smaaaxene* fjerntsiddende, 5—8-blomstrede; *Yderavnerne* budte, 9—11-nervede; *Inderavnerne* budte.

Hele Planten blegt blaagraa, lavere, men mere robust end de 2 fölgende, fra hvilke den strax kjendes ved den meget skjöre Axe. 6—7. ♃.

Paa den yngre Havstok, ikke sjelden i Danmark og bemærket i alle Provindser. ✳

---

*) Til at erkjende denne Forskjel er en nöiagtig Forstörrelse med Lupen nödvendig.

85. **A. acutum** [DC. cat. hort. monsp. p. 153 (under Tritic.)] (Spidsaxet Q.) Fr. S. Veg. Sc. p. 249; F. D. 1986 (?) H. N. VI, 94; Rchb. 1393; A. adfine (3) Drej. p. 49?

Rodstokken krybende; *Bladene* stive, kjölformede, tilsidst sammenrullede, paa Overfladen flöielshaarede, rue; *Axet* opret, med lidet skjör Axe; *Smaaaxene* tætsiddende, 4—7-blomstrede; *Yderavnerne* budte, 5—7-nervede, mere end halvt saa lange som Smaaaxet; *Inderavnerne* budte med en kort Braad.

Blaagrön. Axen alm. glat, var. efter Fr. haaret. 6—7. ♃.

Ved Strandbredder, meget sjeldnere end den fölgende; jeg har kun seet Expl. fra Slesvigs Vestkyst: Ballum, Höyer (16), Beenshallig (N), som aldeles stemme overeens med Beskr. hos Fries og Fig. hos Rchb. |*

86. **A. adfine** [Dethard. consp. pl. megap. p. 11. (Tritic.)] (Slapbladet Q.) Drej. n. 131 (1—2!); Rchb. 1391! Trit. laxum Fr. mant. 3, p. 13, S. Veg. Sc. p. 249; H. N. VI, 94; L. Herb. VI, 109.

Rodstokken krybende; *Bladene* slappe, flade, paa Overfladen rue; *Axet* i Spidsen böiet, med seig, glat eller i Randen ru Axe; *Smaaaxene* fjerntsiddende, 4—7-blomstrede; *Yderavnerne* 7-nervede, spidse, $^2/_3$ af Smaaaxets Længde; *Inderavnerne* spidse.

Var. mere eller mindre blaagrön. Fra Rodstokken udgaae talrige Bladknipper. 6—7. ♃.

α, *microstachyum* (Fr. m. 3) Axet kort, med mindre Smaaax, Bladene paa de blomsterlöse Stængler indrullede.

β, *macrostachyum* (Fr. l. c.) Axet forlænget, Smaaaxene större, alle Bladene flade.

Anm. Af Formen *β*, har jeg ved Lappesteen pr. Helsingör fundet Exemplarer med frisk grön Farve og stakbærende Smaaax. Trit. littoreum Schum., F. D. 1863 er vistnok kun et meget ungt Exemplar af samme Form.

Ved Strandbredderne i Sandet, begge Former ikke sjeldne ved de danske Kyster: *α*, paa den yngre, *β*, paa den ældre Havstok. |*

b. Nerverne paa Bladenes Overflade beklædte med en enkelt Række af Börster eller længere Haar.

87. **A. repens** [Beauv. l. c.] (Almindelig Q.) Drej. n.

132; Rchb. 1383—88; Triticum L., H. 140; F. D. 748; L. Herb. IX, 163.

Rodstokken krybende; *Bladene* flade, paa Overfladen haarede og rue; *Axet* opret, med ru Axe; *Smaaaxene* tætsiddende, omtrent 5-blomstrede; *Yderavnerne* tilspidsede, 5-nervede; *Inderavnerne* tilspidsede eller budte med en Braad.

Stakken paa Inderavnerne var. betydeligt i Længde; ogsaa Yderavnerne forekomme stakbærende. 6—8. ♃.

Anm. Af de talrige Former, hvorunder denne i Henseende til Störrelse, Farve, Beklædning o. s. v. yderst foranderlige Art ogsaa i vor Flora fremtræder, maa nævnes som de meest udmærkede:

β, arundinaceum (Fr. S. Veg. Sc. p. 250.) Höi og kraftig (omtrent 2′); Bladene brede, glatte, rue; Axen glat med rue Kanter; Smaaaxene omtrent 30, tæt forenede til et næsten 1/2′ langt Ax; Yderavnerne 7—9-nervede, stakbærende.

γ, firmum (Presl?, Rchb. 1383.) Som foreg., men med haarede Blade, færre, men större (7—9-blomstrede) Smaaax, 7-nervede Yderavner.

δ, littorale Bab. man. p. 400. Stængelen lavere og finere, tilligemed de smale, i Randen indrullede og jævne Blade, blaagraa; Smaaaxene faa- (3—5) blomstrede. A. littoreum Drej. n. 133 (efter Beskr., ikke F. D.); T. rep. *β*, maritimum Koch Syn. II, p. 953.

Et almindeligt og besværligt Ukrud i Haver, Marker, ved Gjærder o. s. v. *β*, i Strandsandet ved Frederiksort i Slesvig (16), *γ*, Strandbredder ved Aarhuus! *δ*, ved Bredderne af Tiissö i Sjælland!

88. **A. caninum** [Roem. & S. Syst. II, 756.] (Hunde-Q.) Drej. n. 131; Rchb. 1381; Triticum Schreb., H. 141; F. D. 1447; H. N. VI, 97; L. Herb. VI, 110; Elymus L., Schum. p. 44.

Rodstokken sammentrængt, uden Udlöbere; *Bladene* paa begge Flader rue og haarede; *Axet* nikkende, med ru Axe; *Smaaaxene* 3—5-blomstrede; *Yderavnerne* tilspidsede, 3—5-nervede; *Inderavnerne* tilspidsede, kortere end den rue og noget böiede *Stak*.

Mörk og frisk grön. 6—8. ♃.

β, gracilius. (cfr. Fr. S. Veg. Sc. p. 250) Finere, med smalere Blade, 2-blomstrede Smaaax.

I Skove, især paa Muldjord, ikke sjelden og forekommer i alle danske Provindser. *β*, med Hovedarten, f. Ex. i Skovene ved Sorö!

18. Triticum. Hvede.

T. vulgare Vill. Axet 4-kantet, med tæt taglagte, omtrent 4-blomstrede Smaaax; Yderavnerne hvælvede, med fremstaaende Rygnerve. 6—7. ⊙ og ⊙.

α, aestivum (T. aestivum L.) Inderavnerne stakbærende.

β, hibernum (T. hibernum L.) Inderavnerne uden Stak.

Dyrkes almindeligt i Landets frugtbare Egne.

T. turgidum L. Axet 4-kantet, med tæt taglagte, omtrent 4-blomstrede Smaaax; Yderavnerne med en kjölformet, vinget Rygnerve. 6—7. ⊙ og ⊙.

Dyrkes sjeldnere end foreg.

19. Secale. Rug.

S. cereale L. Smaaaxene tæt taglagte, længere end Yderavnerne; Inderavnerne kamformigt-randhaarede, tilspidsede i en lang Stak. 6. ⊙.

Dyrkes overalt i Landet.

20. Hordeum. Byg.

a. *Sativa.* Alle Smaaaxene 1-blomstrede, med langstakkede Tvekjönsblomster, eller Side-Smaaaxene med staklöse ♂ Blomster.

H. vulgare L. (Alm. Byg.) Alle Smaaaxene ☿, imod Modningen stillede i 6 Rader, de 2 midterste Rader mere fremragende end de övrige. ⊙ og ⊙.

Dyrket.

H. hexastichon L. (Sexradet B.) Alle Smaaaxene ☿, imod Modningen regelmæssigt ordnede i 6 Rader. ⊙.

Dyrket.

H. distichon L. (Toradet B.) De midterste Smaaax ☿, Side-Smaaaxene ♂ (Axet toradet-fladtrykt). ⊙.

Den hyppigst dyrkede Bygart i Danmark.

b. *Campestria.* Alle Smaaaxene 1-blomstrede, stakbærende, de midterste ☿, de ydre ♂ eller kjönslöse.

89. **H. maritimum** [Wither. arr. 172] (Strand-B.) H. 139; F. D. 1632; Rchb. 1364; H. N. XII, 95; L. Herb. VII, 135.

Bladene haarede paa begge Flader; med glatte, bugformigt oppustede *Skeder; Yderavnerne* alle börsteformede, rue, de indre i Side-Smaaaxene indadtil vingede; *Sideblomsterne* ♂.

4—8″ höi. Straaene talrige, ved alle Ledene knæböiede, det överste Blads Skede meget længere end sammes Plade, af Længde med eller lidet kortere end Ledstykket ovenfor. 6—7. ⊙.

Paa Digerne ved Vesterhavet i Slesvig: Dageböl, Juliane-Marienkoog (H), Husum, Pellworm (N). ✻

90. **H. pratense** [Huds. fl. angl. ed. 2 p. 56] (Eng-B.) Rchb. 1363; H. secalinum Schreb., H. 138; Drej. n. 141; H. N. VI, 98; L. Herb. I, 14; H. maritimum F. D. 630.

Bladene haarede paa begge Flader; *Skederne* ikke oppustede, de övre glatte, de nedre haarede; *Yderavnerne* i alle Smaaaxene börsteformede, rue; *Sideblomsterne* kjönslöse.

Straaene 1—1½′ höie, opstigende, ved de nedre Led knæböiede, det övre Ledstykke mange Gange længere end den övre Bladskede. 6—7. ♃.

Paa Strandenge, kun bemærket (og ikke almindelig) i den sydligere Deel af Landet, meest udbredt paa de sydlige Öer: Möen (Dr.), Falster og Lolland! Ærö (10) og i Marskegnene ved Vesterhavet, sjeldnere mod N. ved Bælterne og Kattegattet, f. Ex. *J.* Kolding (28); *F.* Hofmansgave (13); *Sj.* Korsör, Helsingör? (Dr.) mellem Vedbæk og Kjöbenhavn, Amager (20), Avedöre (Broager), Vordingborg (2). ✻

91. **H. murinum** L. (Gold B.) H. 138; Drej. n. 140; F. D. 629; Rchb. 1362; L. Herb. I, 13.

Bladene haarede paa begge Flader, med glatte, bugformigt oppustede *Skeder; Yderavnerne* af det midterste Smaaax linie-lancetformede, randhaarede, den indre i Side-Smaaaxene linieformet, mod Basis randhaaret, den ydre börsteformet, uden Randhaar; *Sideblomsterne* ♂ eller kjönslöse.

½—1′ höi. Straaene ved Grunden knæböiet-opstigende. 7—8. ⊙.

Ved Mure og Veie, især omkring Kjöbstæder: i Kjöbenhavns Omegn meget almindelig og forekommer ved de fleste andre Kjöbstæder paa *Öerne* (ikke i det sydvestlige Sjælland (14). Paa *Halvöen* sjeldnere: Aarhuus! Slesvig! ✻

c. Alle Smaaaxene stakbærende, de yderste ☿, de midterste ofte golde (Elymus L.).

92. **H. silvaticum** [Huds. l. c. p. 57] (Skov-B.) Elymus europæus L., H. 137; Drej. n. 138; F. D. 1631; Rchb. 1359; H. N. IV, 99; L. Herb. VII, 136.

Bladene glatte (eller paa Overfladen svagthaarede), paa begge Flader rue; med haarede *Skeder*; *Yderavnerne* linie-sylformede, rue, stakbærende; den *nedre Inderavne* med en Stak dobbelt saa lang som Avnen.

1½—3′ höi og stiv, frisk grön. Det midterste (oftest golde) Smaaax har kortere og smalere Yderavner end de övrige. Smaaaxene hyppigst 1-blomstrede med en börsteformet Ansats til den anden Blomst. (Da saaledes ingen væsenlig Characteer adskiller den fra Slægten Hordeum, med hvilken den i Habitus har saa megen Lighed, synes den rigtigere at finde sin Plads i denne end i fölgende Slægt, til hvilken de Fleste henföre den). 6—7. ♃.

I höitliggende, skyggefulde Lövskove, hist og her paa *Halvöens* Östkyst; *F.* sjelden: Næsbyhoved Skov (13); *Sj.* sporadisk og især i den sydlige og vestlige Deel; ikke bemærket paa *Loll.-Falst.* og *Bornh.* ⚹

21. Elymus. Marehalm.

93. **E. arenarius** L. (Sand-M.) H. 136; Drej. n. 139; F. D. 847 (slet); Rchb. 1360; L. Herb. VI, 111.

Bladene brede, stive og spidse, tilsidst indrullede; *Smaaaxene* 3—4-blomstrede; *Yderavnerne* lancet-sylformede, paa Ryggen kamformigt-haarede, omtrent af Længde med Smaaaxet; *Inderavnerne* duunhaarede; 2 spidse, randhaarede *Blomsterskjæl.**)

Stort (3—4′ höit) Græs af blaagraa Farve, Axet ½—1′ langt. 6—8. ♃.

Ved sandige Strandbredder, i Flyvesandsklitter, almindelig udbredt, sjeldnere ved Bredden af Færskvandssöer, f. Ex. den östlige Bred af Tiissö!

22. Léersia. Leersie.

94. **L. oryzoides** [Sw. fl. ind. occ. I, 132] (Riisartet L.) H. 63; F. D. 1744; Rchb. 1495; Phalaris L.; Asprella Lam., Rafn I, 504.

---

*) Ved Blomsterskjæl (lodiculæ) forstaaes Blomsterdækket hos Græsarterne, som dannes af 2—3 hindeagtige, fine, for det blotte Öie ofte usynlige Skjæl indenfor Inderavnerne og udenfor Stövdragerne.

Den övre Deel af *Toppen* udbredt med bölgede Grene, den nedre indsluttet i Bladskeden; *Inderavnerne* (altid lukkede) ovale, staklöse, i Randen og paa den kjölformede Rygnerve stivt-randhaarede.

1—2' höi. Bladene meget rue. Kommer ikke i alle Sommere til Udvikling.

Paa fugtige Steder, meget sjelden og hidtil kun bekjendt fra *Slesvig* (ved Eideren paa den slesvigske Side (16). *|

23. Panicum. Fingerax.

95. **P. glabrum** [Gaud. agrostolog. helv. I, 22] (Fremliggende F.) Digitaria humifusa Pers., H. 66; H. N. I, 76; L. Herb. IV, 68; D. filiformis Koel., Rchb. 1406; Panicum sangvinale Poll., F. D. 328 (slet.)

Blade og *Skeder* glatte; *Skedehinden* kort; *Axene* linieformede, 3—4-fingerformigt sammenhobede; *Smaaaxene* ægformede, alm. 2 samlede, det ene siddende, det andet kortstilket; *Blomsterne* staklöse, duunhaarede.

Straaene oftest fremliggende, röde. Blst. bruunagtige. 7—9. ⊙.

Paa sandige Marker og Veie, sjelden i Danmark: *Sj.* Fredensborg Slotsgaard (12); *Sl.* Bommerlund (16), Handewitter Holzkrug! i det sydlige (f. Ex. ved Rendsborg!) hyppigere. *

24. Echinochloa. Hanespore.

96. **E. crus galli** [Beauv. agr. 53] (Kantet H.) Rchb. 1411—12; L. Herb. IV, 69; Panicum L., H. 65; F. D. 1564; H. N. I, 75.

Bladene rue, uden Skedehinde; *Axen* forlænget, 5-kantet; *Yderavnerne og den nedre Inderavne i den golde Blomst* stivhaarede; *Inderavnerne af den tvekjönnede Blomst* glatte, glindsende.

Straaene snart opstigende, snart fremliggende, Blomsterne oftest rödligt anlöbne, var. med kortere eller længere Stak. 7—8. ⊙.

Paa dyrket, saavel sandig som leret Jord, sporadisk: *Sj.* Karise (Kyll.); *Loll.* Söholt (H), Maribo (5); *F.* Ollerup! *Als* (H); *Sl.* Bredsted (16). *

25. Setaria. Skjærmax.

97. **S. viridis** [Beauv. l. c. 51] (Grönt S.) Drej. n. 58; Rchb. 1467; L. Herb. II, 28; Panicum L., H. 65; F. D. 852.

Bladene rue; *Skedehinden* dannet af en Haarkrands; *Dusken* valseformet; Svöbets *Börster* med opadvendte Smaatorne; *Blomsterne* glatte; *Tvekjönsblomstens Inderavner* jævne, af Længde med den övre Yderavne.

Straaene som foreg. Hele Pl. (ogsaa Blomsterne) grön. 7—8. ⊙.

Paa dyrkede, törre, især sandige Marker, funden i alle Provindser, men sporadisk og ikke almindelig.

Anm. Anbefales til Eftersögning, især i de sydlige Dele af Landet: *S. glauca* Beauv., F. D. 2162, som adskiller sig ved Tvekjönsblomstens Inderavner paatværs rynkede og dobbelt saa lange som den övre Yderavne, Börsterne af brandguul, den övrige Plante af blaagrön Farve; og *S. verticillata* Beauv., F. D. 2163, med nedadvendte Smaatorne paa Börsterne, Dusken nedentil afbrudt. Begge ere fundne i Holsteen paa lignende Steder som de foreg.

26. Digraphis. Rörgræs.

98. **D. arundinacea** [Trin. Fund. agr. p. 127] (Almindeligt R.) Drej. n. 66; L. Herb. VII, 122; Phalaris L., H. 64; F. D. 259 (slet); Baldingera Fl. Wett., Rchb. 1494.

Toppen med korte, under Blomstringen aabne Grene og knippeformigt sammenhobede *Smaaax*; *Yderavnerne* tilspidsede; *Blomsterne* staklöse, de golde meget smaae; *Bladene* brede, rue; *Skedehinden* forlænget.

3—5' höit, stivt Græs. Yderavnerne alm. rödviol. med grönne Nerver. Fr. tæt omgivet af de glatte, glindsende Inderavner. 6—7. ♃.

Ved Bredderne af Söer, Aaer og Bække, alm. udbredt i Danmark.

27. Phalaris. Glandsfrö.

† 99. **P. canariensis** L. (Kanarisk G.) H. 63; Drej. p. 25; Rchb. 1492; L. H. II, 26.

De övre Blades *Skeder* bugformigt oppustede; *Skedehinden* lang; *Dusken* axformigt sammentrængt, oval; *Smaaaxene* omvendt-ægformede; *Yderavnerne* spidse, udadtil med en bred, bueformet, grön Nerve indenfor den hvidvingede Kjöl, indadtil med en ret Nerve, parallel med de næsten ret afskaarne Rande; *de golde Blomster* af Tvekjönsblomstens halve Længde. 7—8. ⊙.

Dyrkes paa flere Steder og forekommer hist og her forvildet paa Marker og ved Veie.

28. Anthoxanthum. Guulax.

100. **A. odoratum** L. (Vellugtende G.) H. 34; Drej. n. 79; F. D. 666; Rchb. 1722—25; L. Herb. II, 27.

Skedehinden forlænget, forneden skjæghaaret; *Dusken* lancetformet, för og efter Blomstringen axformigt sammentrængt; *Yderavnerne* spidse; *de golde Blomster* beklædte med (alm.) brune Haar, den ene med en ret, den anden med en længere, knæböiet *Stak.*

Ved Törringen vellugtende Græs, som tidligt antager en guul Farve. Var. efter Voxestedet i Henseende til Störrelse, Beklædning, Bladenes Brede, Blomsterstanden o. s. v. 5—6. ♃.

Paa Græsmarker, Enge, i Skove, meget almindelig.

29. Alopecurus. Rævehale.

a. Yderavnerne spidse, indtil Midten sammenvoxne. Straaet opret (eller kun med et Knæ ved det nedre Led).

101. **A. pratensis** L. (Eng-R.) H. 69; Drej. n. 62; F. D. 1985; Rchb. 1479; H. N. X, 88.

Straaet jævnt; *Dusken* valseformet, foroven og forneden afrundet, med 4—5 Smaaax paa hver Green; *Yderavnerne* tæt og stivt haarede, længere end *Inderavnen.*

1½—3′ höi. Stakken ret, var. i Længde. Blomsterne snart grönne, snart farvede. 5—6. ♃.

Paa Enge og lavtliggende Græsmarker, ved Veigröfter: i de östlige Egne af *Sjæll.* alm., sjeldnere mod V.; *F.* sporadisk: Rödkilde, Svendborg! synes at mangle paa de övrige Öer samt i de fleste Egne af Halvöen; det eneste mig bekjendte Voxested for *Jyll.* er Ribe (6).

Anm. A. nigricans H., som adskilles ved krybende Udlöbere og kortere, tilsidst sortagtig Dusk, er endnu ikke funden i vor Flora.

102. **A. agrestis** L. (Ager-R.) H. 70; Drej n. 61; F. D. 697; Rchb. 1473; H. N. IV, 85; L. Herb. I, 12.

Straaet oventil ru; *Dusken* valseformet, i begge Ender tilspidset, med 1—2 Smaaax paa hver Green; *Yderavnerne* svagt randhaarede, lidet kortere end *Inderavnen.*

1—2′ höi. Stakken böiet, udgaaer nærved Grunden af Inderavnen og dobbelt saa lang som denne. 7—8. ⊙.

Paa dyrkede Marker, især mellem Sæden og hyppigst paa Leergrund: *Sl.* hyppig mellem Rapsæden i Marskegnene (H) samt ved Veie og i Agerrene i Eidersted (N), Schauendal (16), *Als* (19); paa *Loll.* et alm. Ukrud i Vaarsæden omkring Rödby og Nakskov! *Sj.* Farimags-

veien ved Kjöbenhavn! Amager ved Kastrup o. fl. Steder! (I mange Egne af Landet (især mod N.) forekommer den aldeles ikke). *

b. Yderavnerne budte, ved Grunden sammenvoxne. Straaet knæböiet, ved Grunden nedliggende.

103. **A. geniculatus** L. (Knæböiet R.) H. 71; Drej. n. 60; F. D. 861; Rchb. 1477; H. N. X, 89; L. Herb. III, 47.

Yderavnerne randhaarede; *Inderavnerne* med en Stak befæstet nedenfor Midten og ragende udenfor Smaaaxet, (omtrent af Yderavnernes dobbelte Længde).

Smaaaxene mörkviolet anlöbne, Stövknapperne viol. eller skidenbrune. 5—8. ⊙.

Paa fugtige, oversvömmede Steder almindelig udbredt.

104. **A. fulvus** [Sm. Engl. Bot. 1467] (Guul R.) H. II, 117; Drej. n. 59; F. D. 1804; Rchb. 1476; H. N. X, 90; L. Herb. III, 48.

Yderavnerne randhaarede; *Inderavnerne* paa Midten stakbærende; *Stakken* af Længde med Yderavnerne og indsluttet i Smaaaxet.

Planten har en mere blaagrön Farve end foreg., Smaaaxene grönne, Stövknapperne brandgule. 5—8. ⊙.

Paa lignende Steder som foreg., bemærket i alle Provindser, men mindre hyppig.

30. Phleum. Rottehale.

a. Yderavnerne afstumpede med en Braad, intet Spor til en anden Blomst i Smaaaxet (Phleum Beauv.)

105. **P. pratense** L. (Eng-R.) H. 67; Drej. n. 63; F. D. 1984; Rchb. 1483; L. Herb. V, 88.

Dusken foroven og forneden afrundet; *Smaaaxene* stilklöse; *Yderavnerne* paa Ryggen randhaarede, 3 Gange længere end den i Spidsen befæstede Braad.

Straaet stribet. 6—7. ♃.

β, nodosum (P. nodosum L., F. D. 380). Straaet ved Grunden knolleformigt opsvulmet; Dusken kortere.

Paa Enge og Græsmarker almindelig vildvoxende og dyrket (under Navn af Timotheigræs). β, paa törrere Steder.

b. Yderavnerne tilspidsede, Ansats til en anden Blomst. (Chilochloa Beauv.)

106. **P. Boehmeri** [Wib. fl. Werth. p. 125] (Glat R.) H. 68; Drej. n. 64; L. Herb. I, 11; Chilochloa Beauv., Rchb. 1488; Phalaris phleoides L., F. D. 531; Phleum phalaroides Koel.; H. N. XI, 84.

Dusken foroven noget tilspidset; *Smaaaxene* stilkede, paa halvt-krandsstillede, tiltrykte Grene; *Yderavnerne* paa Ryggen rue eller svagt randhaarede.

½—1½' höi. Frembringer blomsterlöse Bladknipper fra Rodstokken; Straaet glat, glindsende, svagt stribet, ofte rödagtigt. Let kjendelig ved den smale, og naar den böies, tydeligt grenede Dusk. 6—7. ♃.

Paa törre, sandige eller kalkholdige Bakker, sporadisk i det nordlige og nordöstlige *Jyll.* (til Aarhuus); i *Nordsjælland!* paa *Möen* (Dr.). (I Fyen, Lolland-Falster og paa Bornh. er den hidtil ikke bemærket.)

107. **P. arenarium** L. (Sand-R.) H. 69; Drej. n. 65; F. D. 915; Rchb. 1482; H. N. II, 72; L. Herb. III, 46.

De övre *Bladskeder* oppustede; *Dusken* valseformet eller omvendt-ægformet, forneden smalere; *Smaaaxene* stilklöse; *Yderavnerne* lancetformede, paa Ryggen stivt-randhaarede.

2—6'' höi. Stænglerne talrige; ingen golde Bladknipper. Dusken almindelig kort. 5—6. ♃.

Paa Havstokken og sandige Overdrev nær Havet: paa *Halvöen* alm. i Klitterne mod V. (H) og paa Öerne i Vesterhavet f. Fx. Fanö, Romö (16); paa *Öerne* sporadisk: *Sj.* Kongsöre i Odsherred (15), Adserbo Overdrev! Frederiksværk (H), Lappesteen ved Helsingör (21), Havstokken S. for Kjöge! Feddet ved Lindersvold! *Möen:* Ulfshale (H) og Budsemark (9); *Falst.* Grönsund (9); *Loll.* Kramnitze (H). ⚹

31. Ammophila. Hjelme.

108. **A. arenaria** [Link hort. ber. I, 105] (Sand-H.) Drej. n. 76; Rchb. 1454; L. Herb. V, 81; Arundo L., H. 85; F. D. 917; Calamagrostis Roth, H. N. XIII, 90; Psamma R. S.

Dusken valseformet, foroven tilspidset; *Yderavnerne* lancetformede, spidse; den *nedre Inderavne* over dobbelt saa lang som *Haarene*, med en kort sylformet Braad nedenfor den toklövede Spidse.

2—3' höi. Hele Planten, Dusken indbefattet, blegt blaagraa. Bladene indrullede, med forlænget, spids Skedehinde. 7—8. ♃.

Paa Flyvesand ved Havet, almindelig, især paa Halvöen og i Nordsjælland; sjeldnere paa sandige Bakker inde i Landet (f. Ex. Ö. Nykirke i *Jyll.*; Rendsborg!)

109. **A. baltica** [Link l. c.] (Östersöisk H.) Rchb. 1455; Arundo Flügge, H. 86; F. D. 1684 (ikke god); Calamagrostis Hartm., Fr. H. N. I, 74; Psamma R. S.

Dusken smalere og mere tilspidset, med længere Grene og derved lappet; *Yderavnerne* sylspidsede; *den nedre Inderavne* neppe dobbelt saa lang som *Haarene*, i Spidsen fiint 2-klövet, med en haarformet *Stak* nedenfor Spidsen af Længde med eller lidet længere end Indskjæringen.

2—3' höi, mindre blaagraa; Dusken rödviolet; Bladene tilsidst indrullede, forövrigt som foreg. 7—8. ♃.

Paa sandige Strandbredder ved Kysterne af Vesterhavet og Östersöen: *Sl.* Klitterne ved Eidersted (N), Frederiksort, Bæverö, Holdnæs (16); *Als* (N); *Loll.* Bredfjed (5), *Falst.* Tromnæs! Bötö (5); *Sj.* Havstokken (Jædderen) N. for Kjöge (9); *Bornh.* Nebberodde ved Rönne! Hasle (11) (I Kattegatpartiet forekommer den neppe). ⚹

32. Calamagrostis. Rör.

a. Yderavnerne læderagtige; Haarene længere end Inderavnerne; Stakken ret (stive, bredbladede Græsser: *Orophilæ* Fr.).

110. **C. Epigejos** [Roth tent. fl. germ. I, 34] (Bjerg-R.) Drej. n. 73; Rchb. (1451 og) 53; H. N. VIII, 85; Arundo L., H. 81; F. D. 2165.

Toppen stivt opret, sammenhobet-lappet; *Yderavnerne* lancetformede, sylspidsede, efter Blomstringen lukkede; *Stakken* befæstet paa Midten af den i Spidsen toklövede *Inderavne*; kortere end *Haarene*.

1—3' höi. Straae og Blade rue. Toppen paa aabne Steder rödviolet; i Skygge mere grön. Var. (efter Fr.) med Stakken befæstet i Indskjæringen. 7—8. ♃.

β, *glauca* (Blytt. N. Fl. p. 134; Rchb. 1452; C. glauca M. Bieb.) Blaagrön, med længere og mere aabne Topgrene.

Ikke sjelden paa lerede og sandige Skrænter, ved Strandbredder, mindre hyppig i Skove; *β*, som forekommer paa mere fugtig Grund, har jeg fundet i Kjöbenhavns Omegn, men erindrer ikke det specielle Voxested.

b. Yderavnerne hindeagtige, Stakken ret, indsluttet i Smaaaxet (Straaet tilsidst grenet: *Helophilæ* Fr.)

111. **C. phragmitoides** [Hartm. Sk. fl. ed. 5 p. 301]. H. N. X, 91; C. nutans Saut., Rchb. 1446 (?) en större Form. Arundo Pseudophragmites Schrad., (cfr. Blytt. N. Fl. p. 141); H. II, 118 (?)

Toppen noget nikkende, med udbredte Grene; *Yderavnerne* under Blomstringen aabne, lancetformet-tilspidsede; *Stakken* omtrent ligelang med og befæstet ved eller ovenfor Midten af *Inderavnen*; *Haarene* omtrent af lige Længde med Inderavnen.

Toppen alm. rödligt anlöben. Bld. 3—5''' brede, Skedehinden forlænget. 7. ♃.

Paa fugtige Steder, i Skove: *Sj.* Sjæl-Sö (7); *J.* Vesterengene og Töihuushaven ved Randers (7). !*

Anm. Det Expl. jeg har for mig til Beskrivelse, meddeelt af Hr. Jensen under Navn af C. Halleriana, afviger fra den Art, hvortil jeg har troet at maatte henföre den, ved en bleggrön Top, jævnt Straa og Inderavnen længere end Haarene. Fra Expl. af C. Halleriana Fr. i H. N. VIII, 85 og X, 93 afviger den mere ved Toppens Form og Bladenes Brede. Da Stakkens Tilhæftningspunkt og relative Længde til Inderavnen og Haarene varierer hos denne og nærstaaende Arter, er det vanskeligt at henföre et törret Exemplar med Bestemhed til nogen af de talrige Arter, der ere opstillede i denne Slægt, og af hvilke endeel synes endnu ikke at være aldeles fast begrundede. En nöiagtig Undersögelse af de danske Calamagrostis-Arter maa særdeles anbefales Botanikerne, og vigtige Hjælpemidler hertil ville findes hos *Fries* (mant. 3, S. Veg. Sc. H. N.) og *Blytt.* (l. c.)

112. **C. lanceolata** Roth. [l. c.] (Eng-R.) Drej. n. 72; Blytt. l. c. p. 143; Rchb. 1448; H. N. X, 92; Arundo Calamagrostis L., H. 82; F. D. 280 (slet), 1624.

Toppen noget nikkende, med udbredte Grene; *Yderavnerne* smalt lancetformede, tilspidsede, efter Blomstringen aabne; *Stakken* meget kort, befæstet i Spidsen af den udrandede *Inderavne*; *Haarene* længere end Inderavnerne og næsten ligelange med Yderavnerne.

2—4' höi. Straaet jævnt, Skederne jævne eller oventil rue. Bladene smalere end hos foreg., Toppen alm. rödt anlöben, men var. efter Voxestedet mere grön. 6—7. ♃.

Anm. Stakken alm. lidet længere end Indsnittet, men var. i Længde (*C. gracilis* Schum. I, 35; H. 85; Drej. n. 71 er kun en spæd Form af denne Art med ingen eller meget utydelig Stak).

Paa Enge mellem Krat, i Skove, ikke sjelden i Danmark. (Formen *gracilis* paa Strandklinterne mellem Taarbæk og Springforbi (20).

113. **C. neglecta** [Ehrh. Beitr. 6, 137 under Arundo] (Stivtoppet R.) H. N. VIII, 87; Arundo stricta Timm, H. 83; F. D. 1803; L. H. IV, 62; Calamagrostis str. Hartm., Drej. n. 74; Blytt. l. c. 135; Rchb. 1439; Agrostis coarctata Schum. I, p. 24.

Toppen stivt opret, med korte, under Blomstringen aabne, för og efter samme smalt sammenknebne Grene; *Yderavnerne* æg-lancetformede, spidse, efter Blomstringen lukkede; *den nedre Inderavne* længere end *Haarene*, med en *Stak*, som udgaaer lidet nedenfor eller ovenfor Midten og naaer omtrent til Spidsen; Ansats til en anden Blomst (i Form af et fiint Haarknippe ved Grunden af den övre Inderavne).

1—3′ höit, stivt Græs med jævne eller lidet rue Skeder, kort Skedehinde; Bladene paa Grenene indrullede. Toppen i yngre Tilstand mörkviolet, blaagraat-anlöben. 6—8. ♃.

β, *geniculata* Fr. H. N. VIII, 88. Straaene ved Grunden knæböiet-opstigende.

I Moser og paa fugtige Skovenge, hidtil kun fundet paa Halvöen og i Nordsjælland og ikke almindelig: *Sj.* Adserbo Overdrev! Lille Værlöse, Hesttangs Mölle (Dr.), Lundehuusmosen! Boserup (19), Dronninggaards store Mose (9), Johnstrup Vang (15); *J.* Gravens Mose i V. Hanherred (16), Skjörring Hovkjær, Tandrup i Thy, Kjærs Mölle v. Aalborg (Dr.), Vesterengene ved Randers (7); *Slesvig* (Rchb.). *β*, med Hovedarten i Lundehuusmosen!

c. Ugrenede Græsser med en knæböiet Stak ragende udenfor de hindeagtige Yderavner (*Nemophilæ* Fr.)

114. **C. silvatica** [DC. fl. fr. V, 253] (Skov-R.) Drej. n. 75; Blytt. 131; Rchb. 1440; H. N. VIII, 90; Arundo Schrad., H. 84; F. D. 1683; L. Herb. V, 82; Agrostis arundinacea L.

Toppen opret, med korte, stivhaarede, under Blomstringen aabne, för og efter denne sammenknebne Grene; *Yderavnerne* lancetformede, tilspidsede, efter Blomstringen lukkede; den övre neppe længere end *Inderavnerne*; *Stakken* nedenfor Knæböiningen snoet, udgaaende fra Grunden af

den nedre Inderavne og næsten dobbelt saa lang som denne; *Haarene* meget korte (1/4 af Blomstens Længde); Ansats til en anden Blomst.

1—4' höi, stiv; Skederne jævne eller lidet rue, de nedre ofte haarede! Skedehinden forlænget. 7—8. ♃.

I höitliggende Skove og paa Bakker mellem Krat, forekommer især paa mager Jordbund: i *Jyllands* Hedeegne hist og her, sjelden paa Öerne: *Sj.* Marienlyst ved Helsingör! Naaleskoven i Gjelskov mod Sölleröd! *Bornh.* i Almindingen (H). !*

33. Agrostis. Hvene.

a. *Apera* Adans. Den nedre Yderavne mindst, 2 Inderavner, den nedre med en forlænget Stak og Ansats til en anden Blomst.

115. **A. spica venti** L. (Langstakket H.) H. 73; F. D. 853; Apera Beauv., Drej. n. 70; Rchb. 1421; L. Herb. II, 22.

Toppen pyramideformet, med talrige udspærrede Grene, för Blomstringen nikkende, under og efter samme opret; *Stakken* lige eller svagt böiet, fæstet tæt under Spidsen af *Inderavnen* og 3—4 Gange længere end denne.

1—3' höi. Toppen grön eller violet anlöben. 6—7. ⊙.

Paa dyrkede Marker, saavel paa leret som sandig Grund, ikke sjelden, men forekommer ikke i alle Egne, hyppigst (og et besværligt Ukrud mellem Sæden) paa *Bornholm*, *Lolland* og *Falster* samt i flere Egne af *Jylland.*

b. *Trichodium* Michaux. Den nedre Yderavne störst; 1 Inderavne med en knæböiet Stak. (Intet Ansats til en anden Blomst).

116. **A. canina** L. (Hunde-H.) H. 75; Drej. n. 67; F. D. 1443; Rchb. 1424; H. N. IX, 87; L. Herb. II, 21; A. rubra H. 74 (efter de danske Voxesteder).

Rodstokken sammentrængt, udskyder tueformigt samlede *Straae* og golde *Bladknipper* eller tillige krybende *Udlöbere*; *Rodbladene* börsteformede; *Stængelbladene* flade; *Skedehinden* aflang; *Toppen* under Blomstringen aaben, för og efter samme sammenkneben; *Stakken* befæstet nedenfor Midten af Inderavnen, (almindelig fremragende udenfor Smaaaxet).

Toppen mörk violet-rödbruun, undertiden af blegere, endog straaguul Farve (β, pallida Rchb. 1425). Var. desuden med kortere eller længere, tæt- eller faablomstrede Topgrene, bredere eller smalere Stængelblade og med kort eller aldeles ingen Stak. 6—8. ♃.

Paa törvholdige Enge, i Hedemoser, ikke sjelden, især hyppig paa Halvöen og i Nordsjælland. β, Strandbredden ved V. Skjerninge i Fyen!

Anm. Fig. i F. D. viser ikke de börsteformede Rodblade.

c. *Vilfa* Beauv. Yderavnerne omtrent ligestore eller den nedre störst, 2 Inderavner uden (eller med meget kort) Stak. (Intet Ansats til en anden Blomst).

117. **A. vulgaris** [With. arr. p. 132] (Almindelig H.) H. 76; Drej. n. 68; Rchb. 1427; H. N. XI, 83; L. Herb. VII, 123; A. capillaris F. D. 163; Rafn I, 523.

Alle *Bladene* flade; *Skedehinden* kort, afstumpet; *Toppen* i Omkreds ægformet, med under og efter Blomstringen udspærrede Grene.

Smaaaxene fine, rödagtige, sjeldnere grönne. 6—8. ♃.

β, *stolonifera* (A. stolonifera α L.) med Udlöbere og fremliggende Bladknipper.

γ, *tenella* (A. tenella Hoffm.) Topgrenene haarfine, Smaaaxene bleggrönne, meget smaae.

δ, *pumila* F. D. 1802 (A. pumila L.) Dværgform (1—2″ höi) med rundagtige Smaaax (er en ved Brandsvampe i Blomsten frembragt sygelig Form).

ε, *vivipara* Schrad. (Rchb. 1429) med topspirende Smaaax (ɔ: den nedre Inderavne grön, 5-nervet, dobbelt saa lang som Yderavnerne).

Paa Græsmarker, höie Enge, ved Veie, i Skove o. s. v. meget alm. over hele Landet: β, paa frugtbar Jord, γ, i Skove, δ, paa törre, sandige Bakker, ε, paa Skovenge ved Bröndsted i Jylland!

118. **A. alba** L. (Krybende H.) H. 79; Rafn I, 529; F. D. 1623; A. stolonifera Drej. n. 69; H. 77, Rchb. 1430; L. Herb. IV, 61.

Alle *Bladene* flade; *Skedehinden* aflang; *Toppen* langagtig-oval, med efter Blomstringen sammenknebne Grene.

Smaaaxene större end hos foreg., grönne eller blege, sjeldnere rödligt anlöbne; har undertiden en kort, ret Stak nedenfor Spidsen af Inderavnerne, Rodstokken udsender alm. vidtkrybende Udlöbere og opstigende Bladknipper. 7—8. ♃.

Anm. Af de talrige Former, hvorunder denne Art efter Voxestedets Forskjellighed fremtræder, nævnes som de meest udmærkede:

β, *coarctata* Blytt 149; (A. flava F. D. 751; Rafn I,

525) Toppen forlænget med korte Grene, Smaaaxene ofte bleggule.

γ, maritima Mey. Chl. han. (A. maritima Lam., Rchb. 1436; A. stolonif. *β*, L. sp., F. D. 564? (slet). A. stol. decumbens Rafn I, 522. Bladene stive, blaagrönne, Toppen axformigt sammentrængt.

δ, gigantea Rchb. 1433; L. Herb. VII, 124; (A. gigantea Roth) 2—3′ höi, med talrige, lange og mangeblomstrede Grene.

ε, vivipara Rchb. 1434 (A. silvatica L., Rafn I, 524; A. alba silvatica H. 71)? Smaaaxene topspirende.

Meget almindelig i Danmark, forekommer baade paa törre og fugtige, skyggefulde og aabne Steder. *β*, ved Strandbredder, f. Ex. i det sydlige Lolland; *γ*, i Flyvesandet f. Ex. Vendsyssel (26), Thy (7); *δ*, ikke sjelden paa fugtig Leergrund; *ε*, (efter Hornem.) i Skove.

34. Milium. Miliegræs.

119. **M. effusum** L. (Udspredt M.) H. 72; Drej. n. 77; F. D. 1143; Rchb. 1456; L. Herb. VII, 121.

Topgrenene haarfine, under Blomstringen horizontalt udspærrede, efter samme nedhængende; *Smaaaxene* ægformede; *Inderavnerne* staklöse.

2—3′ höit, glat, lysgrönt Græs med brede, slappe Blade, lang Skedehinde. 6. ♃.

Paa Muldjord i Lövskove almindelig.

35. Melica. Flitterax.

120. **M. uniflora** [Retz. obs. I, 10] (Enblomstret F.) H. 98; Drej. n. 96; F. D. 1144; Rchb. 1576; L. Herb. VII, 125.

Skedehinden spids, hindeagtig med grön Midtnerve, modsat Bladet; *Toppen* ensidigt grenet med oprette, 2-blomstrede Smaaax; *den nedre Blomst* tvekjönnet, *den övre* ufuldkommen.

Skeder og Straae jævne, Topgrenene med 1—4 Smaaax, Yderavnerne mörkröde. 5—6. ♃.

I skyggefulde Skove paa Muldjord almindelig i Danmark.

121. **M. nutans** L. (Nikkende F.) H. 98; Drej. n. 97; F. D. 962; Rchb. 1577; L. Herb. IV, 63.

Skedehinden utydelig: *Toppen* klaseformigt sammentrængt, ensidig, med korte Grene og nikkende. 3-blomstrede *Smaaax*; de *2 nedre Blomster* ☿, *den övre* ufuldkommen.

Straaet oventil 4-kantet, tilligemed Skederne rue. Topgrenene alm. med 1 Smaaax. Yderavnerne som foreg. 5—6. ♃.

I Kratskove, især paa fugtig Grund, sporadisk paa *Halvöens* Östkyst, i *Sjælland* og paa *Bornholm* (Voxesteder fra Fyen, Lolland og Falster ere mig hidtil ikke bekjendte).

36. Hierochloa. Festgræs.

122. **H. borealis** [R. & S. syst. II, 513] (Vellugtende F.) Drej. n. 80; Rchb. 1728; H. N. VIII, 92; L. Herb. III, 41; Holcus odoratus L., H. 96; F. D. 963.

Rodstokken krybende; *Straaet* med meget faa (1—2) Led ved Grunden; *Straabladenes* Plade kort; *Toppen* udbredt, med glatte Grene; *Smaaaxene* bredt-ægformede; *den nedre Inderavne* tæt randhaaret.

Vellugtende Græs, med brune, glindsende Smaaax. ♂ Blomsterne har undertiden en meget kort Stak. 4—5. ♃.

I Enge og Moser, ikke almindelig og kun iagttaget i Nordsjælland og paa Halvöen: *Sj.* Lundehuusmosen, Ordrups Mose! Johnstrup Vang (19), Leerbæks Mose ved Roeskilde! *J.* Hobro Skov (16), Grenaa (Meyer). Engene ved Lönborg (16); *Sl.* Quellenthal ved Glücksborg, Klensby Eng ved Slesvig, Husum ved Mölledammen (16).

37. Holcus. Hestegræs.

123. **H. lanatus** L. (Uldbladet H.) H. 95; Drej. n. 81; F. D. 1181; Rchb. 1718—20; L. Herb. VII, 126.

Straa og *Blade* flöielshaarede; *Toppen* under og efter Blomstringen aaben; *den nedre Yderavne* budt med en kort Braad; ♂ *Blomsten* med en tilsidst hageformigt indböiet, i Smaaaxet indsluttet *Stak*.

Hele Planten, formedelst den flöielshaarede Beklædning, graaagtig; Smaaaxene rödligt-anlöbne, var. (*argenteus* R. & S.), med sölvhvide Smaaax.

Paa Enge og i Skove meget almindelig.

124. **H. mollis** L. (Blödt H.) H. 96; Drej. n. 82; F. D. 1059; Rchb. 1721; H. N. XIII, 91; L. Herb. V, 84.

Rodstokken krybende; *Straaet* og de övre *Bladskeder*

glatte, de nedre Skeder og Bladpladerne duunhaarede; *Toppen* under Blomstringen aaben, senere sammentrængt; *den nedre Yderavne* tilspidset; ♂ *Blomsten* med en knæböiet, udenfor Smaaaxet fremragende Stak.

Blaagrön; Smaaaxene oftest guulbrune. 7—8. ♃.

I Kratskove, paa dyrkede, især sandige Marker ikke sjelden.

38. Fluminia. Rörsvingel.

125. **F. arundinacea** [Fr. S. Veg. Sc. I, p. 247] (Vand-R.) Festuca Liljebl.; Glyceria Fr. mant. 2, p. 8; H. N. III, 93; Festuca borealis M. & K.; Scolochloa festucacea Link, Rchb. 1573.

Rodstokken ved Leddene rodslaaende; *Toppen* i Spidsen nikkende, med forlængede, opret aabne, rue *Grene*; *Smaaaxene* 3—5-blomstrede; *den nedre Inderavne* 5-nervet, med 3 spidse Tænder.

Höit (omtr. 4') og stærkt Græs, de nedre Ledstykker nedsænkte i Vandet og udsendende krandsstillede Rodtrævler. Skedehinden forlænget, en bruun Plet ved Grunden af Bladpladen. 6—7. ♃.

Ved Flodbredder, hidtil kun fundet i *Sl.* ved Steinschleuse Ö. for Süderstapel (N.). ☞

39. Triodia. Tandbælg.

126. **T. decumbens** [Beauv. agr. p. 76] (Nedliggende T.) Drej. n. 95; Rchb. 1572; H. N. IX, 97 (var.); L. Herb. VI, 101; Poa Scop., H. 112; Festuca L., F. D. 162.

Straaene ved Grunden knæböiede, nedliggende, under Blomstringen opstigende; *Blade og Skeder* haarede, en Haarkrands i Skedehindens Sted; *Blomsterstanden* klaseformet, med korte, 1—3-blomstrede, för og efter Blomstringen opret-tiltrykte *Grene*; *Smaaaxene* 3—5-blomstrede; *Inderavnerne* læderagtige, den nedre 7—9-nervet, ved Grunden og i Randen haaret.

½—1' höi, stivt Græs. 6—7. ♃.

Paa höie Enge, Bakker, Lyngheder og aabne Steder i Skove, almindelig, især i Jylland, Nordsjælland, Lolland-Falster og Bornholm.

40. Koehleria. Kambunke.

127. **K. cristata** [Pers. syn. I, 97] (Randhaaret K.) Drej. n. 94; F. D. 2223; Rchb. 1668—70; L. Herb. II, 29; Aira L., H. 87.

Bladene (især de nedre) i Randen og undertiden overalt langhaarede, jævne eller i Randen og paa Overfladens Nerver rue af en enkelt Række korte Börster; ***Skedehinden*** utydelig; *den nedre Inderavne* tilspidset.

Var. i Höide, Bladenes Brede, Smaaaxenes Farve o. s. v. 6—7. ♃.

Paa törre Bakker, sjelden: *Sj.* en lyngklædt Bakke ved Jægerspriis (9); *J.* ved Veien over Öbjergbakker fra Langsted Kro (Beck), Dybdals Bakker og Sandgraven ved Aalborg (Dr.), Godthaab ved Aalborg (Strandgaard). ⚲

128. **K. glauca** [DC. hort. monsp. 116] (Blaagrön K.) Rchb. 1672; H. N. I, 72; L. Herb. IV, 70; Aira Schrad., H. 88; F. D. 1566.

Blade og Skeder overalt fiint flöielshaarede (Overfladens Nerver med flere Rækker af meget fine Haar); ***Skedehinden*** kort afskaaren; *den nedre Inderavne* budt, staklös eller med en kort Braad.

Tueformet, ved Grunden omgivet af de henvisnende, men vedblivende Skeder. Bld. ved Törring indrullede. Hele Planten paa Grund af Beklædningen blaagrön. 6—7. ♃.

I Sandklitter, hidtil kun bemærket i Klitterne mod Vesterhavet paa *Halröen* og de vestlige Öer (Horne i Vendsyssel (Dr.), Blaavand, Fanö (H.), Romö (16). ⚲

41. Aira. Bunke.

129. **A. flexuosa** L. (Bölgestænglet B.) H. 89; F. D. 157 (slet); Rchb. 1678—79; Avenella Bluff, Drej. n. 91; Avena M. K., L. Herb. VI, 106.

Bladene smale, börsteformede; ***Skedehinden*** toöret; ***Toppen*** udbredt, nikkende, med bölgeformigt bugtet Axe og Grene; *Smaaaxene* 2-blomstrede; ***Blomsterne*** omtrent ligelange med den övre Yderavne, flere Gange længere end Haarkrandsen ved Grunden af Inderavnerne; ***Stakken*** knæböiet, udgaaende ovenfor Grunden af Inderavnerne og fremragende udenfor Smaaaxet.

Var. paa forskjellige Localiteter i Henseende til Smaaaxenes Farve og Störrelse o. s. v. 6—7. ♃.

Paa Lyngheder, Bakker, i aabne Skove meget almindelig.

130. **A. caespitosa** L. (Mose-B.) H. 89: Drej. n. 92: F. D. 240: Rchb. 1682: L. Herb. VII, 133: Deschampsia Beauv.

Bladene flade, paa Overfladen og i Randen rue: *Skedehinden* forlænget: *Toppen* under Blomstringen udbredt, pyramideformet, opret: *Smaaaxene* 2-blomstrede med Ansats til en tredie Blomst: *Inderavnerne* med Haar af Blomsternes halve Længde: en knæböiet eller næsten ret *Stak* ovenfor Grunden omtrent af Inderavnens Længde, indsluttet i Smaaaxet.

Yderavnerne viol. med bruunglindsende Rand, hvorved Smaaaxet faaer et broget Udseende. 2' höi, danner tætte Tuer. 6—7. ♃.

β. pallida Koch. (ochroleuca Rchb. 1685). Yderavnerne uligelange, hvidgule med grön Rygnerve. Stakken ragende udenfor Smaaaxet.

Paa Enge og ved Gröfter meget almindelig. *β*, (en meget afvigende Form) paa en Eng ved Liselund paa Möen!

Anm. Den ved Elbbredden udenfor Altona forekommende *A. Wibeliana* Sonder, F. D. 2461, som afviger ved Udlöbere fra Rodstokken, mindre rue Blade, större Smaaax af guulagtig Farve, senere Blomstringstid o. s. v. er endnu ikke bemærket i vor Flora, men kunde muligviis forekomme ved Bredderne af de större Aaer.

42. Corynephorus. Sandskjæg.

131. **C. canescens** [Beauv. agr. p. 90] (Graat S.) Drej. n. 93: Rchb. 1674: L. Herb. III, 15: Aira L., H. 92: F. D. 1023: H. N. I, 77.

Roden fiinttrævlet: *Straaene* talrige, tueformigt samlede: *Bladene* stive, börsteformigt sammenrullede: *Toppen* med korte, under Blomstringen aabne Grene.

4—8'' höit, stivt Græs af blaagraa Farve, Toppen violetagtigt anlöben, sjeldnere bleg. 7—8. ♃.

Paa törre, sandige Marker, i de magrere Egne af Landet almindelig og i Mængde.

43. Airopsis. Dværgbunke.

132. **A. præcox** [Fr. mant. 3, 180] (Tidlig D.) Aira L., H. 93; F. D. 383: H. N. II, 75; Rchb. 1675; Avena Beauv., Drej. n. 90; L. Herb. IV, 67.

Bladene börsteformede; *Toppen* sammenkneben, oval eller elliptisk, kortgrenet; *Yderavnerne* omtrent af lige Længde med Inderavnerne.

1—4″ höi. Smaaaxene bruunglindsende. 4—6. ⊙.

Paa törre Marker, Bakker og Lyngheder almindelig udbredt.

133. **A. caryophyllaea** [Fr. l. c.] (Udspærret D.) Aira L., H. 93; F. D. 382; Rchb. 1676; H. N. II, 74; Avena Web., Drej. n. 89; L. Herb. III, 44.

Bladene börsteformede; *Toppen* under og efter Blomstringen pyramideformet, med længere, udspærrede Grene; *Inderavnerne* kortere end Yderavnerne.

4—10″ höi. Smaaaxene sölvglindsende, Straaet og Skederne forneden violette. 5—6. ⊙.

Paa lignende Localiteter som foreg., ikke sjelden. ☆

44. Trisetum. Guldhavre.

134. **T. flavescens** [Beauv. agr. 88] (Glindsende G.) Avena L., H. 132; Drej. n. 88; F. D. 1507; Rchb. 1694—96; H. N. III, 91; L. Herb. V, 87.

Bladene flade; med kort *Skedehinde*; *Toppen* under Blomstringen udspredt; *Smaaaxene* alm. 3-blomstrede; *den övre Yderavne* dobbelt saa lang som den nedre; *Stakken* af Smaaaxets dobbelte Længde.

1—1½′ höi. Bladene og de nedre Skeder haarede; Smaaaxene guldglindsende, var. i Henseende til Störrelsen. 7—8. ♃.

Paa Græsmarker og ved Veie, sporadisk og ikke alm.: *Sj.* i Kjöbenhavns Omegn bemærket paa flere Steder, f. Ex. bag Kastellet, ved Leersöen, Ordrup, Sorgenfri, Dronninggaard! *Jyll.* Töihuushaven ved Randers (7)!

45. Avena. Havre.

a. *Avena* s. s. Alle Blomsterne ☿, Smaaaxene nedhængende, Yderavnerne 5—9-nervede. ⊙.

135. **A. strigosa** [Schreb. spicil. 52] (Pur-H.) H. 129; Drej. n. 84; Rchb. 1710; H. N. II, 76.

Toppen ensidig; *Smaaaxene* 2-blomstrede; *Yderavnerne* af Længde med Smaaaxet: *den nedre Inderavne* glat, i Spidsen 2-fliget, med stakformigt tilspidsede Flige.

Stakken og Inderavnerne imod Modenheden sorte. Undertiden Ansats til en tredie Blomst. 7—8.

Forekommer hist og her forvildet mellem Vaarsæden, dyrkes i de magre Egne af *Halvöen* under Navn af sort Havre. *

136. A. **fatua** L. (Flyve-H.) H. 129; Drej. n. 85; F. D. 1629; Rchb. 1712; L. Herb. II, 25.

Toppen alsidig; *Smaaaxene* alm. 3-blomstrede; *Yderavnerne* længere end Blomsterne; *den nedre Inderavne* ved Grunden stivhaaret, i Spidsen 2-fliget, med hindeagtige Flige.

Inderavnernes Haar rödbrune. 7—8.

I flere Egne et almindeligt Ukrud mellem Vaarsæden, især paa *Bornholm.*

* 137. A. **hybrida** [Peterm. Rchb. fl. saxon. p. 17] Koch Syn. II, 917; (A. intermedia Lindgr. Bot. not. 1841; H. N. VII, 89.)?

Toppen alsidig; *Smaaaxene* 2(—3)-blomstrede; *Yderavnerne* længere end Blomsterne; *den nedre Inderavne* glat, i Spidsen hindeagtigt 2-fliget, Blomsteraxen haaret.

Ukrud mellem Sæden: *Sj.* Valdby (med A. fatua)! Tönder i *Slesvig* (Koch).

Anm. De af mig i Sjælland samlede Expl. stemme overeens med den af Lindgr. (l. c.) beskrevne Art. Da jeg ikke har seet Expl. af A. hybrida, er det kun af den hos Koch givne Beskrivelse at jeg har troet at kunne antage denne for at være den samme som den svenske Art. Muligviis er denne kun en Var. af foreg. Art.

A. sativa L. (Almindelig H.) Toppen alsidig, Smaaaxene alm. 2-blomstrede, Yderavnerne længere end Blomsterne, den nedre Inderavne glat, i Spidsen hindeagtigt 2-fliget, den övre Blomst staklös.

Var. med alle Blomsterne staklöse, og med hvide og sorte Inderavner. 7—8.

Dyrkes almindeligt i flere Afarter.

A. orientalis [Schreb. Spicil. 52] (Sværd-H.) Toppen ensidig, Smaaaxene alm. 2-blomstrede, Yderavnerne længere

end Blomsterne, den nedre Inderavne glat, i Spidsen hindeagtigt 2-fliget, den övre Blomst staklös. 7—8.

Dyrkes mindre alm. end foreg.

b. (*Avenastrum* Koch.) Alle Blomsterne ☿, Smaaaxene oprette, Yderavnerne 1—3-nervede. ♃.

138. **A. pratensis** L. (Eng-H.) H. 131; Drej. n. 87; F. D. 1083; Rchb. 1697; L. Herb. I, 10.

Bladene stive, glatte, smale, paa Overfladen og Skederne rue; *Toppen* klaseformigt sammentrængt med meget korte Grene (1—2 i hver Krands); *Smaaaxene* 4—5-blomstrede; begge *Yderavnerne* 3-nervede.

Rodbladene ofte sammenrullede. Smaaaxene oventil sölvglindsende. 6—7.

Paa höie Enge og græsklædte Bakker alm.

139. **A. pubescens** L. (Dunet H.) H. 131; Drej. n. 86; F. D. 1203; Rchb. 1700; L. Herb. I, 9.

Bladene slappe, tilligemed de nedre Skeder haarede; *Toppen* aaben, med længere Grene (4—5 i de nedre Krandse); *Smaaaxene* 2—3-blomstrede; *den nedre Yderavne* alm. 1-nervet, *den övre* större, 3-nervet.

Bladene bredere, alle flade, Smaaaxene sölvglindsende.

Paa Enge og Græsmarker, alm. udbredt.

c. (*Arrhenatherum* Beauv.) Den nedre Blomst ♂ stakbærende, den övre ☿ staklös. ♃.

140. **A. elatior** L. (Höi H.) F. D. 165; Fr. mant. 3, p. 4; H. N. IX, 88; Arrhenatherum elatius M. & K.; Drej. n. 83; Rchb. 1715; L. Herb. I, 8; Holcus avenaceus Scop., H. 94.

Bladene flade, rue; *Toppen* alsidig, udbredt; *den övre Yderavne* 3-nervet, dobbelt saa lang som *den nedre* (1-nervede), den övre Blomst haaret.

2—3' höi. Den övre Blomst har undertiden en kort, ret Stak. 6—7.

Paa Enge mellem Buske, ved Veie, i Krat, alm. udbredt.

Anm. Den typiske Form (med begge Blomster ☿) er meget sjelden (jeg har fundet den paa Klinterne ved Taarbæk: Smaaaxene 3-blomstrede, alle Blst. ☿), men da Arten iövrigt er aldeles overeensstemmende med Slægten Avena, har Prof. Fries vistnok med Rette tilbageført den til denne Slægt, fra hvilken de nyere Forf. havde adskilt den.

46. Phragmites. Tagrör.

141. **P. communis** [Trin. fund. agrost. p. 134] (Almindeligt T.) Drej. n. 78: F. D. 2464; Rchb. 1729; L. Herb. V, 83; Arundo Phragmites L., H. 80.

Bladene brede, næsten lancetformede: *Skedehinden* randhaaret; *Toppen* rigblomstret, udbredt; *Smaaaxene* 4—5-blomstrede.

Det största danske Græs (4—6'), Rodstok og Udlöbere tykke; Smaaaxene mörkt violetbrune, efter Blomstringen formedelst de lange Haar sölvglindsende. 8—9. ♃.

β, repens Mey. Chl. hanov.; F. D. 2164. Lav, med talrige, nedliggende og krybende Grene, 1—2-blomstrede Smaaax.

Ved Söbredder og i Kjær hyppig. *β*, i Strandsandet, f. Ex. *J.* ved Harboöre (H), *Sl.* v. Aabenraa Fjord!

47. Enodium. Blaatop.

142. **E. coeruleum** [Gaud. agr. I, 145] (Almindelig B.) Aira L. sp., F. D. 239; Melica L. mant., H. 99; Molinia Moench, Drej. n. 117; Rchb. 1606: L. Herb. VII, 131.

Roden stærkt- og langtrævlet: *Straaene* ved Grunden tykke, 1—2-leddede, foroven uleddede: *Bladene* brede, langt tilspidsede, paa Overfladen haarede; *Skedehinden* dannet af en Haarkrands: *Topgrenene* korte, opret-tiltrykte.

Smaaaxene og Stövknapperne mörk-viol. 7—8. ♃.

β, altissima Link. Höiere, med længere Topgrene, svagere farvede Smaaax.

Paa törvholdige Enge, i höie Skove og mellem Krat, alm., især paa *Halvöen* og *Bornholm*. *β*, paa skyggefulde Steder.

48. Briza. Bævregræs.

143. **B. media** L. (Almindeligt B.) H. 112; Drej. n. 98: F. D. 258; Rchb. 1665; L. Herb. VII, 127.

Toppen alsidigt udbredt; med haarfine *Topgrene*; *Smaaaxene* hængende; *Skedehinden* kort, afstumpet.

Yder- og Inderavnerne violetbrune, med hvid, hindeagtig Rand. 6—7. ♃.

Paa Enge og Græsmarker alm. udbredt.

49. Catabrosa. Tæppegræs.

144. **C. aquatica** [Beauv. agr. 97] (Dynd-T.) Fr. mant. 3, 174; Drej. n. 112; H. N. IX, 89: Aira aqu. L., H. 86; F. D. 381 (slet); Glyceria aqu. Presl; G. airoides Rchb. 1608; G. Catabrosa Kl. & R., L. Herb. I, 2.

Rodstokken krybende og forsynet med Udlöbere; *Bladene* korte og budte: *Skedehinden* forlænget og afrundet; *Toppen* alsidigt udbredt, med talrige og fine Grene i Halvkrandsene; *Yderavnerne* budte, gnavede eller udrandede.

Blödt, aldeles glat Græs. Yderavnerne viol., Inderavnerne brune med hvid hindeagtig Rand, Stövknapperne hvidgule, hvorved Toppen faaer et broget Udseende. (Former med indtil 5 Smaaax, som angives af H. og Rafn, har jeg ikke fundet; den forekommer hyppigst 2-blomstret, undertiden med Ansats til en tredie Blomst). 6—7. ♃.

β, subtilis Hook. Liden, med 1-blomstrede Smaaax.

I Dynd, ved Kildevæld og paa oversvömmede Steder ikke sjelden og forekommer i alle danske Provindser. *β*, paa fugtig Sandgrund; f. Ex. Seemühle ved Rendsborg!

50. Glyceria. Södgræs.

a. Inderavnerne utydeligt 5-nervede (Heleochloa Fr.)

145. **G. maritima** [M. & K. D. Fl. I, 588.] (Strand-S.) Drej. n. 116; Rchb. 1611—12: H. N. V, 94: L. Herb. I, 4; Poa Huds., H. 103; F. D. 1626.

Rodstokken udsender krybende Udlöbere og nedliggende, forlængede Bladknipper; *Straaet* opstigende; *Topgrenene* i de nedre Halvkrandse alm. 2, under Blomstringen udstaaende, efter samme opret-tiltrykte: *Smaaaxene* 5—8-blomstrede, (meget större end hos fölgende). 6—7. ♃.

Ved Strandbredder ikke saa almindelig som den fölgende: *Sj.* Helsingör, Vesterfælled, Saltholm, Bognæs ved Roeskilde, Bisserup ved Skjelskjör! Korsör (H), Veirhöi! *F.* Hofmansgave! St. Jörgensgaard, Drejö, Strynö (12); *Loll.* Nebbelunde (5); *J.* Limfjorden v. Aalborg (9), Randers Fjord (7), i Marskegnene meget alm.

146. **G. distans** [Wahlenb. fl. upsal. p. 36] (Udspærret S.) F. D. 251 (Poa maritima) og 2222; Rchb. 1609; H. N. VI, 87; L. Herb. I, 3; Poa distans L., H. 103; Heleochloa Drej. n. 113.

Straaene talrige, tueformigt samlede, knæböiet opstigende, ingen krybende Udlöbere; *Topgrenene* i de nedre Halvkrandse alm. 5, efter Blomstringen udspilede eller tilbageböiede; *Smaaaxene* 3—6-blomstrede.

Var. meget i Henseende til Topgrenenes Antal og Retning, Antallet af Blomster i Smaaaxet og dettes Farve o. s. v. 6—7. ♃.

β, pulvinata Fr. mant. 3; H. N. V, 90. Straaene fine, danne tætte Tuer, de nedre Topgrene 2, korte og mindre udspærrede.

Ved Strandbredder, især paa leret, af Havet ofte overskyllet Grund, sjeldnere inde i Landet paa Gader ved Rendestene (f. Ex. Ringsted!) *β*, Tömmerpladserne paa Christianshavn, Bredderne af Tiissö!

Anm. Poa arenaria Rafn I, 540, synes efter Beskrivelsen at höre til foregaaende, efter Synonymerne til denne Art.

b. Inderavnerne tydeligt 7-nervede. (Hydrochloa Hartm.).

147. **G. spectabilis** [M. & K. D. fl. I, 586] (Höit S.) L. Herb. IX. 161: Poa aquatica L., H. 100: F. D. 920; Glyceria aqu. Wahlb., Rchb. 1614; H. N. IX, 91; Heleochloa aqu. Fr. fl. scan., Drej. n. 114.

Rodstokken krybende; *Straaet* opret: *Skedehinden* kort, afskaaren; *Toppen* rigblomstret, under Blomstringen udbredt, tilligemed Axen ru; *Grenene* oprette, 6—10 i de nedre Halvkrandse; *Smaaaxene* æg-lancetformede, 6—9-blomstrede (meget mindre end hos de fölgende).

4—6' höit, bredbladet Græs, Blomsterne fastsiddende længe efter Modningen. 7—8. ♃.

Ved Randen af Söer og Aaer, alm. i de danske Provindser.

148. **G. plicata** [Fr. mant. 2 p. 6] (Foldbladet S.) H. N. V, 91; Rchb. Suppl. Agr. f. 381; F. D. 237 (Festuca fluitans L.)? og 2465.

Rodstokken tyk, krybende; *Straaet* ved Grunden nedliggende: „de unge *Blade* foldede (plicata)": *Skedehinden* kort; *Toppen* næsten alsidig, med jævn Axe og ensidigt rue, under Blomstringen horizontalt udspilede *Grene*, alm. 4—5 i de nedre Halvkrandse; *Smaaaxene* linieformede, 7—12-blomstrede; *den nedre Inderavne* budt afrundet.

De ældre Bladskeder oplöses i et trævlet Næt; Stövknapperne (oftest) gule. 6—7. ♃.

I flydende og stillestaaende Vand, bemærket i alle danske Provindser, og som det synes, ligesaa hyppig som fölgende.

149. **G. fluitans** [R. Br. prodr. I, 179] (Manna-S.) Drej. n. 115; F. D. 2403; Rchb. 1615; L. Herb. VII, 130; Festuca L., Poa Scop., H. 101.

Rodstokken krybende; *Straaet* ved Grunden nedliggende; „de unge *Blade* kjölformigt sammenlagte (conduplicata);" *Skedehinden* forlænget; *Toppen* ensidig, med jævn Axe og ensidigt rue, under Blomstringen horizontalt udspilede *Grene*, 1—3 i de nedre Halvkrandse; *Smaaaxene* linieformede, 7—12-blomstrede; *den nedre Inderavne* spids.

Stövknapperne længere end hos foreg., viol., tilsidst bleggule. Blomsterne större end hos hiin, hvorved Smaaaxene blive længere. Hos begge de sidste Arter affalde Blomsterne hurtigt efter Blomstringen. 6—7. ♃.

β, triticea Fr. (H. N. V, 92). Toppen axformigt sammenkneben med enlige, meget korte Grene.

Paa lignende Localiteter som den foreg., alm. i Danmark. *β*, paa mere tör Grund end Hovedarten, f. Ex. *Sj.* Leersöen! Birkeröd! Sorö! *F.* Hofmansgave (18); *J.* Eveldrup (Dr.)

51. Poa. Rapgræs.

a. Enaarige, med imod Frugtmodningen nedböiede Topgrene.

150. **P. annua** L. (Enaarigt R.) H. 111; Drej. n. 99; F. D. 1686; Rchb. 1621; L. Herb. II, 23.

Straaet fladtrykt; *Bladene* kjölformigt sammenlagte, paatværs bölgede; de övre *Skedehinder* forlængede; *Topgrenene* alm. 2 i hver Halvkrands; *Smaaaxene* 3—7-blomstrede: *Inderavnernes* Nerver tydelige. 4—9.

Paa dyrket Jord, f. Ex. i Haver, paa Veie og Gader et yderst almindeligt Ukrud.

b. Vedvarende, med efter Blomstringen oprette eller udstaaende Topgrene.

aa. *Caespitosae* Fr. Rodstokken uden Udlöbere, Inderavnerne i Randen og paa Ryggen duunhaarede, utydeligt (ikke ophöiet) nervede.

151. **P. nemoralis** L. (Lund-R.) H. 109; Drej. n. 100;

F. D. 749 og 750 (P. palustris, slet); Rchb. 1638—43; L. Herb. VII, 129.

Straaet trindt, jævnt; *Bladskederne* kortere end de tilsvarende Ledstykker, den överste kortere end sin Bladplade; *Skedehinden* kort, afstumpet; *Toppen* smal, med rue, efter Blomstringen oprette *Grene* (3—5 i de nedre Halvkrandse); *Smaaaxene* 2—5-blomstrede; *Inderavnerne* spidse.

Straaene fine, alm. tueformigt samlede, Leddene brune, Bladpladen ved Grunden 2-öret. Var. i Henseende til Smaaaxenes Form og Antal af Blomster, Farven o. s. v. 7—8. ♃.

β, *subuniflora* Rchb. 1638 (α, vulgaris Koch Syn.) Hele Planten grön, Straaene fine, slappe, Smaaaxene 1—2-blomstrede, meget smaae.

γ, *firmula* Gaud., Rchb. 1643. Straaet stivt, Smaaaxene 3—5-blomstrede.

Alm. i Skove og Krat, ved Gjærder o. s. v. β, i Skygge, γ, solaabne Steder.

152. **P. fertilis** [Host. gram. 3 t. 14] (Stortoppet R.) Drej. n. 101; L. Herb. III, 42; P. serotina Ehrh., H. 108; F. D. 2166; H. N. VI, 83; P. angustifolia L. (Fr. fl. hall. p. 26; Rchb. 1645—47); P. palustris Schum. p. 32.

Straaet trindt, jævnt; *Bladskederne* ligelange med Ledstykkerne, den överste af lige Længde med sin Plade; *Skedehinden* forlænget; *Toppen* udbredt, med rue, efter Blomstringen oprette *Grene*, (omtrent 5 i Halvkrandsene); *Smaaaxene* 2—5-blomstrede; *Inderavnerne* budte.

Större og mere rigblomstret end foreg., Straaet ofte forneden grenet, Bladpladen ved Grunden 2-öret, Inderavnerne i Spidsen bruunplettede, ofte violet anlöbne. 7—8. ♃.

I fugtige Enge og Moser, sporadisk og ikke almindelig: *Sj.* ved et Kjær S. for Hirschholm! ved Söerne i Rudehegn! Bagsværd, Lundehuset (20); *F.* Æbelö, Hofmansgave (1); *Sl.* Ausacker i Angel (16).

Anm. P. adspersa [Drej. n. 102], som beskrives med „Skeder kortere end Ledstykkerne og Bladpladerne, forlænget Skedehinde, efter Blomstringen udstaaende Topgrene og spidse, tydeligt nervede Inderavner", er neppe nogen særskilt Art, men (efter de Expl. jeg har seet i Drejers Herbarium) kun en local Form af foregaaende, hos hvilken Nerverne i törret Tilstand ogsaa ofte træde tydeligt frem.

bb. *Fasciculiferae* Fr. Rodstokken udskyder golde Bladknipper, men ingen Udlöbere, Inderavnerne i Randen glatte, med tydelige (ophöiede) Nerver.

153. **P. trivialis** L. (Almindeligt R.) H. 106; Drej. n. 103; F. D. 1685; Rchb. 1653—55; H. N. VII, 92 (var.); L. Herb. IV, 64.

Straaet og *Topgrenene* oventil rue; *Skederne* noget fladtrykte, rue; *Skedehinden* forlænget, spids; *Toppen* aaben, udbredt; *Smaaaxene* ægformede, omtrent 3-blomstrede; *Inderavnerne* spidse, paa Ryggen forneden randhaarede, ved Grunden omgivne af kruset Uld. 6—7. ♃.

β, *multiflora* Rchb. 1655. Större, Bladene bredere, tilligemed Skederne haarede, Topgrenene 7—9 i de nedre Halvkrandse, Smaaaxene 5-blomstrede.

I Gröfter, paa Enge og andre fugtige Steder alm. *β*, paa frodig Havejord mellem Buske ved V. Skjerninge i Fyen!

154. **P. sudetica—remota** [Fr. nov. p. 11] (Skov-R.) H. N. VI, 83; P. sudetica H. II, 120; F. D. 1924; P. hybrida Rchb. 1656.

Bladskederne tveægget-fladtrykte, rue; *Bladene* fra bred Basis efterhaanden smalere og langt tilspidsede, kjölformigt sammenlagte, med kappeformigt sammendragen Spidse; *Skedehinden* kort; *Topgrenene* rue, lange og ved Grunden nögne, i Spidsen nikkende, udbredte (alm. 5 i de nedre Halvkrandse); *Smaaaxene* ægformet-elliptiske, 3—5-blomstrede; *Inderavnerne* lancetformede, spidse, glatte, ved Grunden omgivne af lös Uld.

2—4' höi. Let kjendelig fra foreg. ved de haarfine, et langt Stykke nögne Topgrene, tveæggede Bladskeder o. s. v. De golde Bladknipper ere under Blomstringen henvisnede; herved samt ved længere Stængelblade og finere, længere Topgrene er den forskjellig fra den ægte *P. sudetica* Hänke (Rchb. 1654—58). Jeg finder ingen Kjendetegn, hvorved vore Expl. afvige fra Beskr. af *P. hybrida* Gaud., men da jeg hverken har seet Afbildning eller Expl. af denne Art, og da den hos os fundne Form er aldeles lig den fra Skåne, har jeg beholdt det Navn, hvorunder den af Fr. er beskreven for Skandinavien. 6—7.

I fugtige Skove: *Sj.* ved Rungsted (11); andre Voxesteder ere mig hidtil ikke bekjendte (Holsteen N.). !*

cc. *Stoloniferae* Fr. Rodstokken krybende, med forlængede Udlöbere.

155. **P. pratensis** L. (Eng-R.) H. 107; Drej. n. 104; Rchb. 1648—52; L. Herb. VII, 128; P. trivialis F. D. 1444.

Straaet trindt; tilligemed *Bladskederne* jævnt; *Skedehinden* kort afskaaren; *Toppen* udbredt, alsidig, med 3—5 Grene i de nedre Halvkrandse; *Smaaaxene* ægformede, 3—5-blomstrede; *Inderavnerne* tydeligt 5-nervede, med kruset Uld paa Ryggen og ved Grunden. 5—6. ♃.

Anm. Var. betydeligt paa forskjellige Voxesteder i Henseende til Bladenes Brede, Smaaaxenes Störrelse og Farve, Plantens Höide o. s. v. De meest afvigende Former ere:

β, humilis Rchb. 1651; H. N. IX, 91. Alle Bladene korte og brede, Smaaaxene violet anlöbne og tilligemed hele Planten af en bleggrön Farve.

γ, angustifolia Rchb. 1648. Rodbladene meget lange, traadsmale og sammenrullede, Plantens Farve grön.

Paa Enge, Græsmarker og ved Veie meget alm. *β*, paa tör (leret eller gruset) Jordbund; *γ*, paa Bakker og aabne Steder i Skove.

* 156. **P. costata** [Schum. enum. p. 38] (Klapribbet R.) Drej. n. 105: F. D. 2402.

Straaet trindt; tilligemed *Bladskederne* jævnt; *Skedehinden* kort afskaaren; *Toppen* kort, efter Blomstringen sammenkneben, med meget korte *Grene* (alm. 2 i de nedre Halvkrandse); *Smaaaxene* ægformet-elliptiske, omtrent 3-blomstrede; *Yderavnerne* og *Inderavnerne* ophöiet-nervede, tilspidsede og imod Spidsen indböiede. 6—7. ♃.

Paa Strandbredden mellem Springforbi og Papirmöllen (Schum.) gjenfunden af G. Jensen 1843; en Skov ved Bagsvær! ⊡

Anm. Hornem. anseer den for en Var. af fölgende, fra hvilken den dog er vel adskilt; langt nærmere staaer den ved foreg., til hvilken den af Fries henföres, men hvorfra den dog ved de angivne Kjendetegn og et eiendommeligt Habitus er meget forskjellig.

157. **P. compressa** L. (Fladstraaet R.) H. 110; Drej. n. 106; F. D. 742; Rchb. 1636; H. N. XIII, 98; L. Herb. I, 1.

Straaet fladtrykt, ved Ledene knæböiet, jævnt; *Skedehinden* kort, afrundet; *Toppen* noget ensidigt sammentrykt med 2—5 efter Blomstringen tiltrykte *Grene* i de nedre Halvkrandse; *Smaaaxene* elliptiske, 3—7-blomstrede, med

tæt taglagte Blomster; *Inderavnerne* budte, med utydelige Nerver, paa Ryggen og i Randen duunhaarede.

½—1' höi, mat- og blaaagtig-grön; Inderavnerne i Spidsen bruunplettede. 7—8. ♃.

Paa törre, især lerede Marker, forekommer i alle danske Provindser, hyppigst paa *Lolland-Falster,* sjeldnere i *Jylland.*

52. Festuca. Svingel.

a. *Ovinae* Fr. Rodbladene börsteformigt sammenrullede, Skedehinden 2-öret.

158. **F. ovina** L. (Faare-S.) H. 115; Drej. n. 118; F. D. 2462; Rchb. 1530—32; H. N. VIII, 93; L. Herb. III, 43.

Roden fiintrævlet; *Straaene* talrige, tueformigt samlede, jævne og glatte, foroven 4-kantede; alle *Bladene* traadformigt sammenrullede; *Toppen* smal, ensidigt sammenkneben, med korte, under Blomstringen udspærrede eller opret-aabne *Grene*; *Smaaaxene* 4—6-blomstrede; *Blomsterne* stakbærende. 5—6. ♃.

β, *tenuifolia* (Sibth.) Bladene frisk grönne, haarfine, Stakken kort eller 0.

γ, *glauca* Fr. nov. p. 13. Bladene blaagraae.

Paa Bakker, Lyngheder og andre magre Steder alm., *β*, i Skove, *γ*, paa aabne Steder med Hovedarten.

Anm. Var. *γ*, maa ikke forvexles med *F. glauca* Lam. (Fr. nov. p. 14, mant. 3, p. 6; H. N. V, 96), en Art, som Fries (skjöndt ikke uden Tvivl) adskiller fra foreg. ved Straaene, som ikke ere samlede i en Tue, men tilligemed de samme omgivende Blade og brede Bladskeder adskilte i flere Smaatuer. Om dens Forekomst i vor Flora kan jeg intet angive med Sikkerhed.

159. **F. duriuscula** L. [Fr. nov. p. 12; mant. 3 p. 9] (Stivbladet S.) H. 117; Rchb. 1538; H. N. VIII, 94.

Roden trævlet; *Straaene* talrige, tueformigt samlede, trinde; *Stængelbladene* smale, flade, rendede (snart indrullede); *Toppen* opret, under Blomstringen udspærret, noget ensidig: *Smaaaxene* 3—5-blomstrede, stakbærende.

Straaene forneden tæt omgivne af de visne Bladskeder. Det nederste Stængelblads Skede ofte haaret. Smaaaxene större end hos foreg., rödligt anlöbne. 6. ♃.

β, caesia Fr. med blaagraae Blade.

Paa Enge og Græsmarker, ikke sjelden.

160. **F. rubra** L. (Röd S.) H. 118; Drej. n. 119 (tildeels); Rchb. 1557; H. N. XII, 92 (var.); L. Herb. VI, 102.

Rodstokken udskyder underjordiske Udlöbere; *Straaet* trindt, med flade *Stængelblade*; *Toppen* under Blomstringen udbredt, næsten alsidig, med 5—7-blomstrede, (hos Hovedarten) glatte *Smaaax*; *den nedre Inderavne* dobbelt saa lang som den i sammes Spidse befæstede Stak.

Straaene paa Grund af den krybende Rodstok fjernede fra hinanden; Toppen ofte lidet nikkende, var. med rödlige eller blegere Smaaax. 6—7. ♃.

β, arenaria (Fr. fl. hall. p. 28); Drej. n. 119 *γ,*; F. arenaria Osbeck., H. 118; F. dumetorum Rafn I, 349; F. hirsuta F. D. 1627. Smaaaxene större, 7—9-blomstrede, tæt duunhaarede, Stængelbladene tilsidst sammenrullede.

* *dumetorum* (L.) Fr. mant. 3 p. 7; H. N. V, 97; Rodstokken forgrenet i flere, overjordiske Rodskud, Stængelbladene flade og rendede eller indrullede, Toppen smal, under Blomstringen aaben.

1, — *nemorum* Fr. höi og bleggrön, Toppen nikkende. (F. nemorum Leyss., Rchb. 1558)?

2, — *scopulorum* Fr. Lavere, blaagrön, Toppen opret. (F. glauca F. D. 1628.)

3, — *cæsia* Fr. H. N. V, 98. Blaagraa, med tykke og haarde, krummede Blade.*)

Paa Enge, ved Veigröfter o. s. v. meget alm., *β*, i Strandsandet, især hyppig i Klitterne i det nordlige og vestlige Jylland (H., Drej.!)

---

*) Jeg har sögt i Korthed at gjengive de vigtigste af Prof. Fries angivne Kjendetegn mellem de ovenstaaende, i höi Grad foranderlige Arter (og Former) som vistnok alle forekomme i vor Flora, men hvis rette Begrændsning jeg hidtil forgjæves har sögt i alle enkelte Tilfælde at erkjende. En nöiagtig Undersögelse af levende Planter og Iagttagelse af de analoge Udviklingsrækker, under hvilke enhver Art efter Voxestedet fremtræder, maa höiligt anbefales de

*(1) i Skove og paa Skovenge, (2) Klipper ved Stranden mellem Allinge og Sandvig paa Bornholm (II).

b. *Bovinae* Fr. Alle Bladene flade, Skedehinden afstumpet eller aflang, (ikke 2-öret).

aa. Stakken ret, kortere end Inderavnen (eller 0).

161. **F. pratensis** [Huds. fl. angl. ed. I, p. 37] (Eng-S.) H. 119; Drej. n. 121; F. D. 1323 (slet, hörer snarere til fölg.); Rchb. 1565; L. Herb. V, 86; F. elatior L. (tildeels).

Rodstokken udskyder opstigende *Straae* og *Bladknipper*; *Bladene* bredt linieformede, med meget kort *Skedehinde*; *Toppen* noget ensidig, sammenkneben, under Blomstringen aaben, med 2 *Grene* fra hver Halvkrands, den ene længere, med flere, den anden meget kort, med kun et enkelt Smaaax; *Smaaaxene* linie-lancetformede, 5—10-blomstrede; *den nedre Inderavne* jævn, staklös eller med en kort, ret Stak; *Frugtknuden* glat.

1—2' höi. 6—7. ♃.

β, *pseudololiacea* Fr. (F. loliacea F. D. 1925; Drej. n. 120). Grenene korte, med faa Smaaax, de övre næsten siddende.

Paa Enge, ved Randen af Veie o. s. v. meget alm., β, en paa mager Jordbund ikke sjeldent forekommende Form (som ikke maa forvexles med F. loliacea Huds. ɔ: Brachypodium Fr.)

162. **F. littorea** Wahlenb. [Bromus Retz. prodr.] (Strand-S.) H. N. IX, 94; F. arundinacea Schreb., Drej. n. 122; F. D. 2463; Rchb. 1568; L. Herb. VI, 103; F. elatior Sm., H. 119.

Rodstokken udskyder krybende Udlöbere; *Bladene* bredt-linieformede, med meget kort *Skedehinde*; *Toppen* alsidig, i Spidsen nikkende, med parvise, under og efter Blomstringen udstaaende, næsten ligelange *Grene*, begge med flere, æg-lancetformede, 4—5-blomstrede *Smaaax*; *den nedre Inderavne* jævn, staklös eller med en kort, ret Stak; *Frugtknuden* glat.

---

danske Botanikere, og den bedste Veiledning hertil vil findes indeholdt i den ovenanförte berömte Forfatters critiske Behandling af disse Arter.

2—5′ höi. Smaaaxene ofte bruunagtige; var. med en Stak halvt saa lang som Inderavnen. 6—8. ♃.

Paa Strandenge og Skrænter i Nærheden af Havet, sporadisk og sjeldnere end foreg., findes sjeldent paa Enge inde i Landet (Raavaddam! Lundehuset!) men fjerner sig neppe nogensinde langt fra Kysterne.

Anm. Af de talrige Navne, som ere blevne denne Plante tildeel, forekommer det valgte mig heldigst for at betegne dens Forskjellighed i Forekomst fra foreg. Det Schreberske Navn er vel ældre, men har af Liljeblad været anvendt paa Fluminia arundinacea.

163. **F. silvatica** [Vill. delph. II, 105] (Skov-S.) H. 120; Rchb. 1562; H. N. IX, 95; L. Herb. IV, 65; Poa silvatica Poll., F. D. 1145.

Straae og *Bladknipper* stivt oprette, forneden beklædte med bladlöse Skeder; *Bladene* brede, langt tilspidsede, paa Overfladen bleggraae, paa Underfladen grönne, glatte, i Randen rue; *Skedehinden* forlænget; *Toppen* opret, med udspærrede Grene (2—4 i de nedre Halvkrandse); *Smaaaxene* 3—5-blomstrede; *den nedre Inderavne* tilspidset, staklös, korthaaret-ru; *Frugtknuden* i Spidsen haaret.

2—3′ höi. De bladlöse Steder bugformigt oppustede, glindsende, glatte, de bladbærende punkteret-rue. 6—7. (Blomsterne meget hurtigt affaldende). ♃.

I Skove, kun bemærket paa Halvöen, især i de östlige Skove: *J.* Saltum (2 Mile fra Silkeborg (16), Veile! *Sl.* hyppigere, f. Ex. Hjelm ved Aabenraa! Kobbermölleskoven ved Flensborg!

bb. Stakken bölget, dobbelt saa lang som Inderavnen.

164. **F. gigantea** [Vill. delph. II, 110] (Kjæmpe-S.) Drej. n. 125; L. Herb. VI, 105; Bromus L., H. 126; F. D. 1630; Rchb. 1602.

Bladskederne glatte, stribede, foroven tilligemed de brede, mörkgrönne *Blades* Rand og Overflade lidet rue; *Skedehinden* meget kort; *Toppen* alsidigt udbredt, med lange, i Spidsen nikkende, under og efter Blomstringen udspærrede *Grene*; *Smaaaxene* 5—8-blomstrede; *Stakken* befæstet lidet nedenfor Inderavnernes Spidse; *Frugtknuden* glat.

3—4′ höi, næsten aldeles glat. Blomsterne korthaaret-rue, Bladene ved Grunden 2-örede. Paa Grund af Stakkens Tilhæftning danner denne Art et Mellemled til Slægten Schedonorus. 7. ♃.

β, *triflora* (B. triflorus L., F. D. 440). Smaaaxene 3-blomstrede.

Alm. i Skove og Krat, især paa Muldjord eller fugtig Grund. *β*, med Hovedarten, sjeldnere.

53. Vulpia. Væselhale.

165. **V. bromoides** [Link hort. ber. I, 147] (Langstakket V.) Festuca L. (tildeels), H. 116; F. 1445; Rchb. 1529; H. N. XIII, 93; Vulpia sciuroides Gmel., Drej. n. 127.

Straaene tueformigt samlede, ingen golde Bladknipper; *Bladene* smale, det övre fjernet fra Blomsterstanden; *Skedehinden* 2-öret; *Toppen* ensidig, axformigt sammenkneben, opret; *Grenene* under Blomstringen opret-aabne, de nedre ½- mange Gange kortere end Toppen; *den övre Yderavne* langt tilspidset; *Inderavnerne* kortere end Stakken.

4—12″ höi. De nedre Grene ofte meget korte, med et enkelt Smaaax. 6—7. ⊙.

Paa törre, saavel sandige som lerede Marker og Bakker, sporadisk og ikke almindelig, men bemærket i alle Provindser, hyppigst paa *Bornholm*. *)

Anm. V. Myuros Gmel. (V. pseudomyuros Willem., Rchb. 1525), som er meget nær beslægtet med foreg. og adskilles ved en nikkende Top, tæt omskedet af det övre Blad, angives af H. (efter Weber) fra Holsteen, og muligviis höre ogsaa nogle af de danske Voxesteder herhid. Den maa söges paa lignende Localiteter som foreg.

54. Bromus. Heire.

a. Den nedre Inderavne ligelang med den övre, længere end den bölgede Stak, Blomsterne imod Modningen i Randen indrullede (og derved fjernede fra hinanden).

166. **B. secalinus** L. (Almindelig H.) H. 121; Drej. n. 108; F. D. 293 (B. arvensis) og 1446 (?), Rchb. 1600; L. Herb. VII, 132.

Straa og *Bladskeder* glatte; *Bladene* paa Overfladen haarede og rue; *Topgrenene* under Blomstringen udbredte, efter samme nikkende; *Smaaaxene* aflange, glatte.

Smaaaxene grönne, var. i Henseende til Störrelse og Stakkens Længde (ofte aldeles staklöse). 6—7. ⊙.

Almindeligt Ukrud i Vintersæden.

Anm. F. D. 1446 er ikke heldig, og det er endog tvivlsomt om den

hörer til denne Art eller om den ikke snarere skal forestille den fölgende. Til B. commutatus, hvortil Horn. henförer den, hörer den neppe.

b. Den nedre Inderavne ligelang med den övre, kortere end den rette Stak, Blomsterne imod Modenheden taglagte.

167. **B. arvensis** L. (Ager-H.) H. 124; Drej. n. 111; Rchb. 1587; H. N. VI, 88; L. Herb. I, 7.

Bladene paa Underfladen rue, tilligemed de nedre *Skeder* haarede; *Toppen* udbredt, efter Afblomstringen nikkende, med lange og slappe *Grene; Smaaaxene* fladtrykte, lancetformede, glatte, med opret-aabne *Blomster*; den nedre *Inderavne* ligelang med Afstanden fra sammes Spidse til Spidsen af den tredie Blomst paa samme Side.

Smaaaxene alm. bruunviolette med hvid hindeagtig Rand. 6—7. ⊙.

Paa dyrkede Marker, ved Veie og Gröfter, sporadisk og ikke alm., men bemærket i alle Provindser og som det synes hyppigere i de senere Aar, da den paa enkelte Steder har været dyrket (meest udbredt har jeg fundet den paa Lolland). !*

c. Den nedre Inderavne længere end den övre, ligelang med Stakken, (forövrigt som b).

aa. Toppen efter Blomstringen nikkende.

168. **B. commutatus** [Schrad. fl. germ. I, 353] (Mangeblomstret H.) H. 123 (undt. Cit. af F. D.); Drej. n. 109; Rchb. 1589; L. Herb. I, 5; Br. pratensis (Ehrh.) Fr. mant. 3, p. 9; H. N. VI, 89.

Bladene og de nedre *Skeder* haarede; *Topgrenene* slappe; *Smaaaxene* 9—11-blomstrede, lancetformede, trindt-fladtrykte, glatte, med taglagt-tiltrykte *Blomster*; *den nedre Inderavne* ligelang med Afstanden fra sammes Spidse til Spidsen af den tredie Blomst, dens Rand danner ovenfor Midten en stump Vinkel.

Var. i Henseende til Topgrenenes Antal og Længde (alm. ere disse dog meget kortere end hos foreg.). Smaaaxene almindelig mat-grönne. 5—6. ⊙.

Paa törre Steder, f. Ex. Diger, Agre, funden i alle de danske Provindser, men sporadisk. (Da jeg intetsteds har bemærket den paa Enge, hvor derimod den fölgende almindeligst forekommer, synes Ehrharts Navn for Danmarks Vedkommende at være mindre passende og at kunne bevirke Forvexling).

bb. Toppen efter Blomstringen opret, sammentrængt.

169. **B. racemosus** L. (Klaseblomstret H.) H. 123; Rchb. 1590: H. N. I, 79; L. Herb. II, 24.

Bladene og de nedre *Skeder* haarede; *Toppen* klaseformet, med korte, under Blomstringen aabne *Grene*; *Smaaaxene* glatte, æg-lancetformede, noget trinde, 7—9-blomstrede med taglagt-tiltrykte *Blomster; den nedre Inderavne* ligelang med Afstanden fra sammes Spidse til Spidsen af den fjerde Blomst paa samme Side, dens Rand afrundet (danner en Bue).

Straaene ofte rödagtigt anlöbne; Inderavnerne i Spidsen tilligemed Stakken alm. brune. 6. ⊙.

Paa fugtige Enge, ikke alm., men bemærket i alle Provindser.

170. **B. mollis** L. (Blöd H.) H. 122; Drej. n. 110; F. D. 1324; Rchb. 1591—92; H. N. VII, 96; L. Herb. I, 6.

Straaet opret: *Blade* og *Skeder* duunhaarede; *Toppen* under Blomstringen udbredt; *Smaaaxene* haarede, glandslöse, æg-lancetformede, 7—9-blomstrede, med taglagt-tiltrykte *Blomster; den nedre Inderavne* ligelang med Afstanden fra sammes Spidse til Spidsen af den fjerde Blomst paa samme Side, dens Rand danner ovenfor Midten en stump Vinkel.

½—1½′ höi. Var. i Henseende til Topgrenenes Længde, Straaets og Smaaaxenes Beklædning. 6—7. ⊙.

β, lejostachys M. & K.; H. N. VIII, 95. Smaaaxene glatte eller lidet rue af meget korte Haar.

γ, pygmæus (B. nanus Weig.) Dværgform med alm. 1 enkelt Ax.

Paa Græsmarker, höie Enge, ved Veie o. s. v. meget alm. *β*, mellem Hovedarten, sjeldnere: *Sj.* Jagtveien ved Kbh.! Sorö! Kjöge! *J.* Randers (7); *γ*, paa mager Jordbund.

* 171. **B. hordeaceus** [Wahlenb. fl. ups. p. 40] Fr. mant. 3, p. 11; H. N. VII, 97.

Straaene tæt samlede i Tuer, oftest nedliggende, 2—6″ höie; *Toppen* under Blomstringen axformigt sammenkneben, med meget korte *Grene*; *Smaaaxene* elliptiske, glatte, glindsende, forövrigt som foreg. 5—6. ⊙.

Paa Strandenge, Overdrev, ved Söbredder, mangler neppe i nogen af de danske Provindser, især hyppig langs Roeskilde Fjord, paa flere Steder ved Öresundet (f. Ex. Saltholm, Kjöge Strand!) og paa Smaaöerne S. for Fyen (12).

55. Schedonorus. Heiresvingel.

a. *Vulpioidei* Fr. Smaaaxene efter Blomstringen bredest mod Spidsen, den övre Inderavne i Randen kamformigt stivhaaret. ⊙.

172. S. sterilis [Fr. Bot. not. 1843, p. 131] (Gold H.) Bromus L., H. 127; Drej. n. 107; F. D. 1325: Rchb. 1583; H. N. I, 80; L. Herb. IV, 66.

Straaet glat; *Bladene* og de nedre *Skeder* fiint- og tiltrykt-duunhaarede; *Toppen* alsidigt udbredt, med lange, i Spidsen nikkende *Grene; Smaaaxene* linie-lancetformede, rue, med en *Stak* som er meget længere end *Inderavnen.*

1—2' höi. 5—8.

Ved Byer, Gjærder og Mure ikke alm., men hvor den forekommer (især ved Kjöbstæder) ofte i stor Mængde: *Sj.* Helsingör! (forövrigt sjelden i Nordsjælland), Kjöbenhavn meget hypp., Johnstrup Vang (19), Holbek (15), Sorö! Kongens Möller, Borreby (Dr.), Holsteinborg (14); *Falst.* Stubbekjöbing! *Langel.* Rudkjöbing! *F.* Gudbjerg! V. Skjerninge! Ulbölle (12); *Ærö* (16); *Strynö* (12); *Bornh* i Röe Sogn (19). Paa Halvöen sjelden: *J.* Fredericia, Kolding (12); *Sl.* Aabenraa, Husum (16). *

173. S. tectorum [Fr. l. c.] (Tag-H.) Bromus L., H. 128; F. D. 1806; Rchb. 1832; H. N. XI, 91.

Straaet foroven, ligesom *Blade* og *Skeder*, duunhaaret; *Toppen* noget ensidig, nikkende, med slappe, nedhængende *Grene*; *Smaaaxene* linieformede, tæt duunhaarede, med en *Stak* omtrent af *Inderavnens* Længde.

½—1½' höi. Lavere end foreg., Smaaaxene mindre, ofte rödligt anlöbne. 6—8.

Den anföres som dansk af Schum. og Hornem., dog uden Angivelse af Voxesteder. De eneste danske Expl. jeg har seet af samme, ere fra Hofmansgave (samlede af A. Meyer), men da den forekommer saavel i Holsteen som almindeligt i Sverige, kunde den maaskee efterhaanden findes paa flere Steder. !*

b. *Festucacei* Fr. Smaaaxene bredest i Midten, den övre Inderavne i Randen ru af meget korte Börster. ♃.

174. S. asper [Fr. l. c.] (Ru H.) Bromus Murr., H. 126; F. D. 1382; Rchb. 1603; H. N. IV, 97; Festuca aspera M. K., Drej. n. 123.

Bladene paa begge Flader rue, tilligemed *Skederne* stivhaarede (Haarene paa Bladskederne nedadvendte); *Toppen* udbredt, med lange, ensidigt nikkende *Grene; Smaaaxene* 7—10-blomstrede, rue; *den nedre Inderavne* af *Stakkens* Længde eller lidet længere.

3—5' höit og stivt Græs. 6—7.

I Skove, især paa fugtig Grund; ikke sjelden paa Halvöens Östkyst, i Fyen, paa Öerne og i Vest-Sjælland, sjeldnere mod Ö. (f. Ex. Vedbæk! Ordrups Mose (H), Dronninggaard (Dr.), Johnstrup Vang (15), Boserup!)

175. **S. erectus** [Fr. l. c.] (Opret H.) Bromus Huds. H. 125; F. D. 1383; Rchb. 1604; H. N. IX, 96; Festuca Wallr., Drej. n. 124; L. Herb. VI, 104.

De nedre *Skeder* haarede, med udstaaende Haar; *Bladene* randhaarede; *Toppen* opret, alsidig, med kortere, opretaabne, efter Afblomstringen tiltrykte *Grene*; *Smaaaxene* 5—9-blomstrede; *den nedre Inderavne* 2—3 Gange længere end *Stakken*.

1½—3' höi. Fra Rodstokken udgaae flere golde Bladknipper. Bld. smalere end hos foreg., og kun paa Overfladen rue. 6.

Paa törre Steder, f. Ex. ved Randen af Marker og Veie, sjelden: *Sj.* Birkeröd (20), Dronninggaard, Lundehuset (H), Jægersborg Allee ved Bernstorf! Strandmarkerne udfor Charlottenlund (Dr.). *

Anm. B. inermis (Leyss.), Festuca speciosa F. D. 1805, som adskilles ved bredere, ikke randhaarede Blade, staklöse eller med en kort Braad forsynede Inderavner, krybende Udlöbere, er funden i Holsteen og Lauenborg, men ikke indenfor vor Flora.

56. Dactylis. Hundegræs.

176. **D. glomerata** L. (Hvas H.) H. 113; Drej. n. 126; F. D. 743; Rchb. 1523; L. Herb. V, 85.

Rodstokken sammentrængt, med Bladknipper, men uden Udlöbere; *Bladene* rendede, rue; *Skedehinden* lang, 2-fliget; *Toppen* ensidig, kortgrenet; med under Blomstringen udspærrede *Grene* og nögleformigt sammenhobede *Smaaax*.

6—7. ♃. Forekommer efter det forskjellige Voxested under flere afvigende Former:

β, adbreviata Drej. (D. adbreviata Bernh., Rchb. 1522.) Topgrenene meget korte, fra Grunden af besatte med 5—7-blomstrede Smaaax.

γ, lobata Drej. Topgrenene ved Grunden et langt Stykke nögne, Smaaaxene omtrent 3-blomstrede, Inderavnerne paa Ryggen svagt rue eller næsten jævne.

Paa Græsmarker, ved Gjærder o. s. v. meget alm. *β*, paa törre og solaabne Steder, f. Ex. Strandbredder N. for Aarhuus! Öxnebjerg ved Svendborg! *γ*, i Skove: Haraldslund! *Sj.* Skoven ved Kongens Möller (27), Alindelille Fredskov! Boserup, Sorgenfri (19), Möens Klinteskov!

57. Cynosurus. Kamgræs.

177. **C. cristatus** L. (Almindeligt K.) H. 114; Drej. n. 128; F. D. 238; Rchb. 1351—52; L. Herb. VII, 134.

Dusken linieformet, opret (1—2" lang); *Nöglerne* afvexlende, meget kortstilkede; *Yder- og Inderavnerne* tilspidsede i en Braad; *Skedehinden* kort afskaaren. 7. ♃.

Paa Enge, Græsmarker og ved Randen af Veie alm.

III. Trigynia.

58. Holosteum. Spidsgab.

178. **H. umbellatum** L. (Skjærmblomstret S.) H. 143; Drej. n. 145; F. D. 1204; Rchb. l. c. V, 4901; H. N. I, 40.

Bladene modsatte, lancetformede eller elliptiske, spidse, glatte; *Blomsterne* i Skjærm; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen nedhængende.

Stængelen oventil klæbrig. Kronbladene hv. Ligner en Cerastium. 3—5. ⊙.

Paa törre Marker, Steengjærder, ikke almindelig: *Sj.* et Tanggjærde ved Sophienberg (21), Hirschholm (Dr.), Frydenlund, Dronninggaard, Sorgenfri (H); paa *Möen* ikke sjelden; *Loll.* Östofte (H); *Bornh.* paa Skrænterne fra Pythuset til Arnager (19). ⚹

4de Klasse. Tetrandria (Firehannede).

1. Orden. Monogynia (Enhunnede).

A. Blomsterdækket dobbelt.

a. Kronen sambladet.

aa. Frugten undersædig.

α. Blomsterne ordnede til en Blomsterkurv, Frugten en med dobbelt Fnok) beklædt Skalfrugt. Bladene modsatte (1—4. N. F. Dipsaceæ).*

αα. Blomsterleiet beklædt med Börster.

1. **Knáutia** L. (Coulter). Den ydre Fnok utydeligt 4-tandet, den indre mange- (8—16) straalet; Kronen 4-deelt; Skalfrugten uden Furer.

ββ. Blomsterleiet beklædt med Skjæl (Avner).

2. **Scabiósa** L. Den ydre Fnok hindeagtig, udeelt, med tandet Rand, den indre 5-straalet; Kronen 5-deelt; Skalfrugten furet.

3. **Succísa** M. & K. Den ydre Fnok 4-klövet, kort, urteagtig, den indre 5-straalet; Kronen 4-deelt; Skalfrugten furet.

4. **Dípsacus** L. Kronen 4-deelt; den ydre Fnok utydelig, hindeagtig, den indre hindeagtig, affaldende; Skalfrugten furet (Avnerne stikkende, Blomsterleiet kegleformet).

β. Frugt 2-delelig Spaltefrugt (Skalfr. eller Steenfrugter) uden Fnok (eller beklædte med en enkelt Bægerrand). Bladene krandsstillede. (5—8. N. F. Rubiaceæ a, Stellatæ.)

5. **Sherárdia** L. Kronen tragtformet, (viol.); Skalfrugten beklædt af et 6-tandet Bæger.

6. **Aspérula** L. Kronen tragtformet (hv.); Bægerranden utydelig; Skalfrugt.

7. **Gálium** L. Kronen hjulformet (hv. eller g.), Bægerranden utydelig; Skalfrugt.

8. **Rúbia** L. Kronen hjulformet (grönguul); Bægerranden utydelig; Frugterne saftige, steenfrugtagtige.

---

*) Den indre Fnok hos Planterne i denne Afdeling er dannet af det egenlige (oversædige) Bæger, den ydre af et Yderbæger.

bb. Frugten fri.

9. **Plantágo** L. Blomsterstanden axformet; Bægeret 4-deelt; Kronen regelm. 4-fliget, Kravens Flige tilbageböiede; Stövdragerne afvexlende med Kronfligene og længere end disse. Frugten tværsopspringende (Buddike), 2—4-rummet. (N. F. Plantagineæ).

Anm. Hos alle danske Arter af denne Slægt ere Bladene samlede ved Grunden, Skafterne bladlöse.

10. **Centúnculus** L. Blomsterne enlige i Bladhjörnerne; Bægeret dybt 4-deelt; Kronen 4-fliget, med udstaaende Krave; Stövdragerne ligefor Kronfligene, kortere end disse; Frugten tværsopspringende, 1-rummet. (N. F. Primulaceæ.)

11. **Cicéndia Adans.** Blomsterne enlige, endestillede eller i Vinklerne af gaffeldeelte Grene; Bægeret 4-tandet; Kronen 4-deelt, med oprette Flige og Stövdragerne afvexlende med disse; Frugt 1—2-rummet, opspringende paa langs. (N. F. Gentianeæ.)

Gentiana Amarella og *campestris* (5, 1.)
Limosella o. fl. af de Tomægtige (14, 1 og 2.)

b. Kronen fribladet.

12. **Cornus** L. Blomst oversædig; Bægeret 4-deelt; Kronblade 4, tilligemed Stövdragerne befæstede til en oversædig Skive. Fr. Steenfrugt med 2 Rum. (N. F. Corneæ.)

13. **Euónymus** L. Blomst undersædig; Bægeret 4—5-deelt; Kronblade 4—5; Stövdragerne befæstede til en omkringsædig Skive; Fr. 3—5-rummet Kapsel, i hvert Rum 1 Frö, omgivet af Fröhud. (N. F. Frangulaceæ.)

Rhamnus. Fr. Bær eller Steenfrugt (5, 1.)
Cardamine hirsuta. Skulpefrugt (15, 2.)

B. Blomsterdækket enkelt.

14. **Majánthemum** Web. Blomsterdækket 4-deelt, undersædigt, alle Blomsterne ☿; Griffelen endestillet; Frugten et Bær. (N. F. Smilaceæ.)

15. **Parietária** L. Blomsterne enboe eller fleerboe; ☿ og ♂ Blomsterdækket undersædigt, 4-deelt (grönt), ♀ Blomster-

dækket klokkeformet, i Spidsen indsnöret, 4-tandet; Arret penselformet; Frugt nödagtig. (N. F. Urticaceæ.)

16. **Alchemilla** L. Alle Blomsterne ☿; Blomsterdækket omkringsædigt, 8-deelt, (hveranden Flig mindre)*), grönt; 1 Griffel udgaaende fra Frugtknudens Basis, med hovedformet Ar; Skalfrugt. (N. F. Rosaceæ *α*.)

17. **Sanguisórba** L. Blomster ☿ (eller fleerboe); Blomsterdækket oversædigt, 4-deelt, farvet; Griffelen endestillet, med 2-lappet, kirtelhaaret Ar; Skalfrugt. (N. F. Rosaceæ *α*.)

Thesium. ☿ Blomsterdække oversædigt, 4—5-deelt, (udv. grönt, indv. hv.) (5, 1.)

2. Orden. *Digynia (Tohunnede).*

Cuscuta. Frugt Buddike (Snylteplante.) (5, 2.)
Gentiana. Fr. 2-rummet Kapsel (5, 1.)
Herniaria. Hindefrugt (5, 1.)
Ulmus. Vingefrugt (♄) (5, 2.)
Alchemilla. Skalfrugt (4, 1.)
Galium og *Asperula.* 2-delelig Skalfrugt (4, 1.)

3. Orden. *Trigynia (Trehunnede).*

Holosteum. (3, 3.)

4. Orden. *Tetragynia (Firehunnede).*

A. Blomsterdækket dobbelt.

18. **Ilex** L. Bæger og Krone 4-deelte; Griffel 0, 4 Ar; Fr. et 4-fröet Bær. ♄. (N. F. Frangulaceæ.)

19. **Radíola** Dill. Bæger 4-deelt, med 2—3-fligede Afsnit; Krone 4-bladet; Fr. en 4-rummet Kapsel (hvert Rum deelt i 2 ufuldstændige, 2-klappede og 2fröede Rum). (N. F. Lineæ.)

20. **Bulliárda** DC. Bæger 4-deelt; Krone 4-bladet; Fr. 4 fleerfröede Bællekapsler. (N. F. Crassulaceæ.)

---

*) Blomsterdækket hos denne Slægt kan let antages for dobbelt, naar de 4 ydre (og mindre) Flige, som staae ligefor Stövdragerne, ansees for Bægerblade, men disse maa, i Lighed med andre Arter af samme Familie, f. Ex. Potentilla, ansees for et Yderbæger.

Sagina (a). Fr. 1-rummet, 4-klappet Kapsel (10, 4.)
Cerastium tetrandrum (10, 4.)

B. Blomsterdække t enkelt.

21. **Potamogéton** L. Blomsterdækket 4-deelt; Stövdragerne siddende paa Blomsterdækkets Flige, Fr. 4 stilklöse Nödder (eller Steenfrugter).

22. **Rúppia** L. Blomsterdække 0; Stövdr. 4, 1-rummede, siddende parviis paa 2 korte Skjæl (eller 2, 2-rummede med skjælformede Stövtraade; Fr. 4 ved Modningen langstilkede Nödder. (21—22. N. F. Fluviales c.)

I. Monogynia.

1. Knautia. Blaahat.

179. **K. arvensis** [Coult. Dips. p. 29] (Almindelig B.) Scabiosa L., H. 152; Drej. n. 158; F. D. 447; Rchb. XII, 1353.

Stængelen stivhaaret; *Rodbladene* grovt-takkede; *Stængelbladene* fjersnitdeelte eller halvfinnede, med heelrandede, linie-lancetformede Flige og en större Endeflig; *Randkronerne* uregelrette, större end de regelrette *Skivekroner*.

1½—3′ höi. Var. i Henseende til Dybden af Bladenes Indskjæring og Kronens Farve (bl., viol., hv.) 6—7. ♃.

β, *campestris* Koch. Alle Kronerne regelrette.

Alm. paa dyrkede og udyrkede Marker, ved Veie o. s. v. *β*, med Hovedarten.

2. Scabiosa. Skabiose.

180. **S. Columbaria** L. (Due-S.) H. 152; Drej. n. 159; F. D. 314; Asterocephalus Wallr., Rchb. XII, 1378.

Stængelen næsten glat; *Bladene* paa de golde Bladknipper elliptiske, rundtakkede eller, tilligemed de nedre Stængelblade, lyreformet-halvfinnede eller-snitdeelte med tandede eller indskaarne Flige; de övre *Stængelblade* fjersnitdeelte med smalt linieformede Afsnit; Straalerne i den *indre*

Fnok 3—4 Gange længere end den *ydre Fnoks* Krave; *Randkronerne* uregelrette: *Skivekronerne* regelrette.

1—1½' höi. Kr. viol. 7—9. ♃.

Paa törre Bakker sporadisk: i det östlige og nordlige *Sj.* hist og her, sjeldnere mod V. (Veirhöi! Tiissö! Nestved (H)); *Möens* Klint alm.! *Falst.* ved Grönsunds Færge! *Loll.* Nysted (5); *Sl.* Haderslev, Midsunde N. for Færgestedet (16); i *Jyll.* og *F.* ikke bemærket!

181. **S. suaveolens** [Desf. cat. hort. par. 110] (Vellugtende S.) H. II, 127; Drej. n. 160; Asterocephalus Wallr., Rchb. XII, 1372: H. N. I, 9; Scabiosa canescens W. K., F. D. 2282.

Stængelen tæt graafiltet; *Bladene paa de golde Bladknipper* lancetformede, heelrandede; *Stængelbladene* fjersnitdeelte med smalt linieformede, heelrandede Afsnit; Straalerne i den *indre Fnok* dobbelt saa lange som Kraven af den *ydre; Randkronerne* uregelrette; *Skivekronerne* regelrette.

Lavere end foreg. (½—1½' höi), Blomsterne have en ikke stærk, men behagelig Lugt, viol. Kr. 7—9. ♃.

Paa sandige Marker og Bakker, hidtil kun funden ved Nordbredden af Tiissö paa Skrænterne tæt Ö. for Beks Kro (27)! ☞

3. Succisa. Djævelsbid.

182. **S. pratensis** [Moench meth. 489] (Eng-D.) Rchb. XII, 1385; Scabiosa Succisa L., H. 151; Drej. n. 161; F. D. 279.

Rodstokken lodret, den nedre Deel afstumpet (afbidt Rod), med talrige, stærke Rodtrævler; *Stængelen* duunhaaret; *Rodbladene* elliptiske eller omvendt-ægformede, heelrandede; *Stængelbladene* lancetformede, heelrandede eller utydeligt tandede; *Blomsterkurven* halvkugleformet; alle *Kronerne* regelrette.

1—1½' höi. Kr. bl., sjeldnere hv. 8—9. ♃.

Paa höie Enge (især paa Törvgrund) alm. udbredt.

4. Dipsacus. Kartebolle.

183. **D. pilosus** L. (Haaret K.) H. 150: Drej. n. 157; F. D. 1418; H. N. II, 18.

Bladene stilkede, ved Grunden örede, svagt haarede; *Kurvbladene* nedhængende, ligelange med eller kortere end den kugleformede *Blomsterkurv*; *Avnerne* tæt og börsteformigt-randhaarede.

Stgl. og Grene, især oventil, beklædte med Pigge. Kr. hv. 7—8. ⊙.

I Skove sjelden: *Sj.* Herlufsholm, Vordingborg (H.); *Loll.* Knuthenborg (H.), Bremersvold (5), Östofte (Rostrup); *F.* Aalykkeskoven ved Odense (H.)! Hallenskov v. Svendborg (H.); *Sl.* Ohrfeld i Angel (1), Röest v Slesvig (16). ∗

184. **D. silvestris** [Mill. dict. n. 2] (Almindelig K.) H. 149; Drej. n. 156; F. D. 965.

Stængelbladene siddende, ved Grunden noget sammenvoxne, fra bredere Basis lancetformede, tilspidsede, rundtakket-saugtakkede; *Kurvbladene* bueformigt opstigende, de ydre længere end den ægformede *Kurv*; *Avnerne* tæt duunhaarede og i Randen beklædte med fjerntstaaende Pigge.

3—5′ höi. Stgl., Rodbld. og Kurvbl. beklædte med Pigge, Kr. viol., de midterste Blomster udspringe först. 7—9. ⊙.

Paa Marker, ved Veie og Gjærder: *Sj.* Refsnæs (21), Jyderup (Dr.), Soderup (H.), Pesthuset ved Kjöbenhavn! i Sydvest-Sjæll., paa *Möen*, *Falst.* og *Loll.* alm.; *Langeland* v. Faareveile (H.); *Strynö* (12); *F.* Ulriksholm, Skovsbo (H.), Rörbek, St. Jörgensgaard, Hvidkilde! *Femern* (H.); *Sl.* Frederikssted, Süderstapel (16); *J.* Rosenvold (15). (I den nordlige Deel af Jyll. synes den at mangle. ∗)

5. Sherardia. Blaastjerne.

185. **S. arvensis** L. (Ager-B.) H. 153: Drej. n. 162; F. D. 439.

Bladene krandsstillede (typisk $^1/_6$), omvendt-ægformet-lancetformede, stivhaarede, især i Randen; *Blomsterne* i Hoveder i Spidsen af Grenene, omgivne af et alm. 6-bladet, ved Grunden sammenvoxet *Svöb.*

Stængelen svag, nedliggende, 4-kantet, ru af nedadvendte Smaatorne. Kr. viol. 6—8. ⊙.

Paa dyrkede Agre mellem Sæden, især paa Leergrund, ikke sjelden i de fleste Egne af Danmark.

6. Asperula. Mysike.

186. **A. odorata** L. (Krands-M. — Skovmærke) H. 154; Drej. n. 163; F. D. 562.

Rodstokken krybende; *Bladene* krandstillede (de nedre alm. $^1/_6$, de övre $^1/_8$), lancetformede, glatte, i Randen og paa Rygnerven rue; *Skalfrugterne* stivhaarede af hagekrummede Börster.

Bladene have, især törrede, en stærk og behagelig Lugt; Kr. hv., ved Törring sorte. 5. 6—♃.

I Skove paa lös Muldjord og i Skygge, alm. udbredt.

187. **A. tinctoria** L. (Farve-M.) H. 155; H. N. III, 6.

Rodstokken krybende, *Bladene* krandsstillede (de nedre 1/6, de övre 1/4), linieformede, glatte, i Randen lidet rue, *Skalfrugterne* glatte.

Rodstokken höiröd*), Kr. hv., alm. med 3-fliget Krave. 6—8. ♃.

Paa Bakker og Lyngheder: i Danmark kun funden ved Aalborg (Beck). ☞

7. Galium. Snerre.

a. Bladene 3-nervede, med en Braad; Stgl. jævn. (Platygalium DC.)

188. **G. boreale** L. (Trenervet S.) H. 160; Drej. n. 164; F. D. 1024.

Stængelen opret, fiint duunhaaret eller glat; *Bladene* linie-lancetformede eller æg-lancetformede, alm. 4 i Krandsene; *Griffelen* spaltet næsten til Grunden; *Frugterne* stivhaarede af hagekrummede Börster.

1—1½' höi. Rodstokken alm. höiröd. Kr. hv. 7—8. ♃.

β, latifolium! Bladene bredere, de övre ægformede, 5-nervede.

Paa höie Enge og Bakker mellem Krat: alm. i Hanherred (12), nordl. og östl. *Sjæll.* og især paa *Bornh.!* sjeldnere og sporad. i de övrige Provindser. *β*, ved Helsingör (11).

b. Bladene 1-nervede, med en Braad. Stængelen jævn. (Eugalium DC.)

189. **G. silvaticum** L. (Skov-S.) H. 159; H. N. XIII, 34; G. glaucum F. D. 609.

Stængelen opret, trind, utydeligt 4-ribbet; *Bladene* 6—8 i Krandsene, oval-lancetformede, med en kort Braad, i Randen rue, forövrigt glatte, paa Underfladen blaagrönne; *Blomsterstanden* stærkt forgrenet; *Blomsterstilkene* haarfine, för

---

*) Flere af de til disse Slægter (5—8) henhörende Arter have en höiröd Rod og Rodstok. Hos nogle Arter er Griffelen til Grunden tvedeelt, hvorfor de söges under Digynia.

Blomstringen nikkende, efter samme aabne: *Kronfligene* med en kort Spids; *Frugterne* glatte, svagt rynkede.

1½—2' höi. Rodstokken höiröd. Kr. hv. 6. 7. ♃.

I Skove og Krat. *Sl.* i Skoven ved Wittensee (16), i de andre danske Provindser ikke bemærket (De af Drej. l. c. angivne sjællandske Voxesteder höre ikke herhid, men til en Form af fölgende).

190. **G. Mollugo** L. (Bredbladet S.) H. 159; Drej. n. 170; F. D. 455.

Stængelen opret eller fremliggende, 4-kantet; *Bladene* alm. 8 i Krandsene, linie-lancetformede, i Randen rue; *Topgrenene* udbredt-aabne; *Blomsterstilkene* efter Blomstringen udspærrede; *Kronfligene* tilspidsede; *Frugterne* glatte, svagt rynkede.

Stængel og Blade var. glatte eller duunhaarede. Kr. hv. 6—8. ♃.

β, ochroleucum H. N. II, 20; Blomsterne lysgule.

γ, umbrosum (G. silvaticum Drej. n. 171) Stængelen svag, nedliggende, Bladene tynde, med tydeligt Aarenæt. Toppen udspærret, med haarfine Grene; Kronerne smaae.

Ved Gjærder, i Udkanten af Skove o. s. v., ikke sjelden i Danmark, især meget alm. paa Loll.-Falster og i det sydl. Fyen! (ikke bemærket paa Bornh.!). *β*, med Hovedarten. *γ*, i Skove, sjeldnere: *Sj.* Hammermölleskoven v, Helsingör (11), mellem Springforbi og Papirmöllen (20), J. Ödstedgaard!

191. **G. verum** L. (Guul S.) H. 158, Drej. n. 169; F. D. 1146.

Stængelen opret eller opstigende, med 4 Ribber, duunhaaret; *Bladene* 6—12 i Krandsene, smalt linieformede med tilbageböiet Rand, glatte eller paa Underfladen duunhaarede; *Blomsterne* i en tæt sammentrængt Top med korte, efter Blomstringen horizontalt udbredte *Grene; Kronfligene* budte med en meget kort Braad; *Frugten* glat.

Rodstokken ofte höiröd. Kr. g. 6—8. ♃.

β, effusum (ochroleucum H. N. II, 21) Kr. bleggule, Blomsterstanden mere udbredt, med længere Grene.

Ved Gjærder og Veie, paa Bakker, forekommer i alle danske Provindser, især i Sandegne (endog i Flyvesandsstrækninger) og er derfor sparsommere i de frugtbare Egne af Landet.

192. **G. silvestre** [Poll. palat. 151] (Liden S.) H. N. IV, 10; H. 157 (undt. Voxest.); G. pusillum Sm., H. II, 128; F. D. 1866.

Stænglerne talrige, opstigende, 4-kantede, glatte eller duunhaarede; *Bladene* omtr. 8 i Krandsene, linie-lancetformede, tilspidsede; *Blomsterne* i en halvskjærmformet *Top* med opret-aabne *Grene*; *Kronfligene* spidse; *Frugterne* utydeligt punkterede.

4—10″ höi. Kr. hv. 6—7. ♃.

α, glabrum Schrad. (G. læve Thuill.) Stængel og Blade, endog i Randen, glatte.

β, hirtum Koch (G. Bocconi All.) Stængelen forneden og Bladene korthaarede af udstaaende Haar. Bladene i Randen rue.

Paa Lyngbakker og Heder: paa Halvöen hist og her f. Ex. Blissö i Nors Klit i Thy, Dybdal v. Aalborg, Eveldrup (Dr.), Randers (7), Haraldslund! Ö. Nykirke (12), Nebbegaard! Veile (28), Rödding (16), paa de vestlige Öer fra Fanö til Sylt (N.). *β* sjeldnere end *α*, f. Ex. Eveldrup (Dr.). (Paa Öerne er denne Art ikke hidtil bemærket).

193. **G. saxatile** L. (Lyng-S.). H. 157; Drej. n. 168; F. D. 1633; H. N. II, 19; G. hercynicum Weig.

Stænglerne talrige, svage, nedliggende eller opstigende, 4-kantede, glatte; *Bladene* 4—6 i Krandsene, omvendt-ægformede, budte med en Braad (de övre bredt-lancetformede), glatte, i Randen rue; *Blomsterne* i en halvskjærmformet Top med opret-aabne *Grene*; *Kronfligene* spidse; *Frugterne* tydeligt punkteret-rue.

4—10″ höi. Bliver sort ved Törring. Kr. hv. 6—7. ♃.

I Hedemoser og paa tör Grund mellem Lyng og Stene: hyppig i Halvöens og Nördsjællands Hedeegne; sjeldnere i Sydsjælland, Fyen og paa de mindre Öer.

c. Bladene 1-nervede, Stængelen ru af nedadvendte Smaatorne. (Aparine Koch).

194. **G. palustre** L. (Kjær-S.). H. 155; Drej. n. 165; F. D. 423.

Stængelen svag, 4-kantet; *Bladene* 3—5 i Krandsene, uligestore, linie-lancetformede, foroven bredere (eller omvendt-ægformede), budte uden Braad, i Randen rue; *Blomsterne* i halvskjærmformet Top med udspærrede *Grene*; *Blomsterstilkene* mod Frugtmodningen horizontalt udspredte; *Frugterne* jævne.

1—2' höi. Bliver sort ved Törring. Kr. hv. 6. 7. ♃.
I Kjær og Vandgröfter alm. udbredt.

195. **G. uliginosum** L. (Sump-S.) H. 156; Drej. n. 167; F. D. 1509.

Stængelen svag, 4-kantet; *Bladene* omtr. 6 i Krandsene, smalt lancetformede, braadspidsede, i Randen og paa Ryggen rue af nedadvendte Smaatorne; *Toppen* forlænget, med opret-aabne *Blomsterstilke*; *Frugterne* punkteret rue.

½—1' höi. Kr. hv. 6—7. ♃.
I fugtige Enge og Moser alm.

196. **G. Aparine** L. (Burre-S.) H. 161; Drej. n. 166; F. D. 495.

Stængelen svag, 4-kantet, meget ru: *Bladene* 6—9 i Krandsene, lancetformede, foroven bredere (eller linie-lancetformede), i Randen og paa Rygnerven rue af nedadvendte Smaatorne: *de blomsterbærende Grene* modsatte i Bladhjörnerne; de frugtbærende *Blomsterstilke* rette, udspærrede; *Frugterne* beklædte med Hagebörster.

Stgl. klattrende ved Hjælp af dens rue Beklædning. Kr. hv. eller guulgrönne. 6—9. ⊙. Var. i Henseende til Höiden, Bladenes Form, o. s. v. Af de mange Former fremhæves:

β, tenerum (Schleich., Fr. Bot. not. 1841 p. 183) Stængelen lav, nedliggende, Bladene omvendt-ægformede, Frugterne forholdsviis store.

γ, infestum (W. Kit.) Kronerne smaae, gröngule, Frugterne beklædte af korte, ikke hagekrummede Haar.

Paa dyrket Jord, ved Gjærder og i Krat, meget alm. *β*, i aabne Naaleskove ved Sorö! *γ*, mellem Sæden, f. Ex. ved Pedersborg og Faxö i Sjæll.

Anm. Foruden de nævnte Former har jeg paa Strandbredden ved Damgaard i Jylland fundet en Form udmærket ved kjödfulde Bld. og i Spidsen tilsidst hagekrummede Blomsterstilke. Med G. tricorne With. kan den ikke forvexles paa Grund af Frugtens Beklædning. Den ægte *G. tricorne* (Blomsterstilkene 3-blomstrede, hagekrummede, Frugterne beklædte med knudrede Vorter) angives som dansk af Fr. (S. Veg. Sv. 1, p. 10). Jeg har ikke seet danske Expl. af denne, men muligviis forekommer den i Slesvig, da den er fundet i Holsteen (Web.).

197. **G. spurium** L. (Hör-S.) H. N. II, 22; G. Aparine *γ*, Koch Syn. II, 363.

De blomsterbærende Grene gjentaget 2—3 deelte, *Kronerne* meget smaae, gröngule; *Frugterne* glatte, glindsende og kjödfulde, forövrigt som foreg. 6—7. ⊙.

Ukrud i Hörsæden ved Kraghave paa Falster!

Anm. Formen γ af foreg. synes at være et forbindende Led mellem denne og hiin, hvilke derfor ogsaa af flere Forff. forenes. Prof. Fries har imidlertid ved fortsatte Dyrkningsforsög overbeviist sig om at denne vedligeholder sin Eiendommelighed.

8. Rubia. Krap.

† *R. tinctorum* L. (Farve-K.) Drej. p. 61.

Stængelen 4-kantet, tilligemed Bladenes Rand og Rygnerve ru af nedadvendte Smaatorne; Bladene 4—6 i Krandsene, elliptiske; Kronfligene tilspidsede, gröngule.

6—7. ♃.

Dyrkes og forekommer stundom forvildet, t. Ex. v. St. Jörgens Sö udenfor Kjöbenhavn (20).

9. Plantago. Veibred.

a. Buddiken ved en 2-vinget Fröstol deelt i 2 Rum (Bladene hele).

aa. Kronröret glat.

198. **P. major** L. (Glat V.—Kjæmper) H. 164; Drej. n. 150; F. D. 461.

Bladene 5—9-nervede, ægformede, glatte eller med faae spredte Haar, sammendragne til en rendet Bladstilk omtrent af Pladens Længde; *Skaftet* trindt, utydeligt stribet; *Axet* forlænget, valseformet; *Kronens Krave* guulbruun hindeagtig; *Stövknapperne* rödbrune; *Buddiken* 8-fröet.

6—8. ♃. Var. i Henseende til Störrelsen, Axets Længde (1—8″) Bladenes Rand (heelrandede eller tandede) Nervernes Antal o. s. v.

β, *minima* (DC.) 1—2″ höi, Bladene 3-nervede, længere end Bladstilken, Axet forkortet, ægformet.

γ, *pubescens!* Skaftet, Bladene og Bladstilkene paa Undersiden duunhaarede.

Ved Veie, paa Marker, Strandenge o. s. v. alm. β, paa sandig og törvholdig Grund ikke sjelden; γ, Skjolden ved Sorö!

199. **P. media** L. (Dunet V.) H. 164; Drej. n. 151; F. D. 581.

Bladene 5—7-nervede, ægformede, duunhaarede; *Bladstilken* fladtrykt, flere Gange kortere end Pladen; *Skaftet* trindt, utydeligt-stribet; *Axet* kegleformet, efter Afblomstringen valseformet (kortere end hos foreg.); *Kronens Krave* hvid hindeagtig; *Stövknapperne* hvide paa rosenröde Stövtraade; *Buddiken* 2-fröet.

Bladene fladt udbredte paa Jorden, meget kortere end Skafterne. 5—7. ♃.

Ved Veie og paa törre lerede Marker: meget alm. i *Sjæll.* og det nordl. *Jyll.* til Aarhuus; *F.* paa Hindsholm alm.! *Loll.* Aalholm (3); fra de övrige Egne af Landet ere ingen Voxesteder mig bekjendte.

200. **P. lanceolata** L. (Lancetbladet V.) H. 165; Drej. n. 152; F. D. 437; L. Herb. VIII, 157.

Bladene 3—6-nervede, lancetformede eller elliptiske, glatte eller duunhaarede, Bladstilken kortere end Pladen; *Skaftet* kantet og furet; *Axet* ægformet eller kugleformet (efter Afblomstringen alm. valseformet, men kortere end hos de foreg.); de 2 *Bægerflige* paa Ryggen kjölformigt vingede; *Kronens Krave* bruun hindeagtig; *Stövknapperne* og Stövtraadene guulhvide; *Buddiken* 2-fröet.

Var. i Henseende til Bladenes Brede og Beklædning, Skafternes Længde (½—2') Axets Form o. s. v. (En Monstrositet med grenet Ax er ikke sjelden). 5—7. ♃.

β, capitellata Sonder. Axene kugleformede, Bladene, tilligemed de korte Skafter, især ved Grunden, tæt silkehaarede.

Paa Græsmarker, höie Enge o. s. v., meget alm. *β*, paa sandig Grund, f. Ex. *F.* ved Hofmansgave (18), *Bornh.* Sandvig! Gudhjem! Rönne!

bb. Kronröret haaret.

201. **P. maritima** L. (Strand-V.). H. 166; Drej. n. 153; *F.* D. 243 og 691; L. Herb. V, 99.

Bladene linieformede, i Spidsen og ved Grunden smalere, kjödfulde, 3-nervede; *Skaftet* trindt, tiltrykt-haaret (sjeldnere glat); *Axet* valseformet, forlænget; *Dækbladene* ægformede, spidse, af Bægerets Længde; *Buddiken* 2-fröet.

7—9. ♃. Bladene ofte bruunprikkede, alm. glatte og paa den hindeagtige Bladskede duunhaarede, var. desuden:

β, dentata (F. D. 1634) Bladene fjernttandede.

γ, pygmæa! Skafterne meget korte (1—2″), udstrakte, Axet faablomstret, næsten kugleformet.

Ved Strandbredder, især paa Syltenge alm., forekommer desuden ved sandige Veie i det Indre af Landet (f. Ex. i Halvöens Hedeegne). *β*, med Hovedarten ikke sjelden, *γ*, paa Flyvesandsmarker mellem Allinge og Sandvig paa Bornh!

b. Buddiken ved en 4-vinget Fröstol deelt i 4 Rum. (Bladene fligede).

202. **P. Coronopus** L. (Fligbladet V.) H. 167; Drej. n. 154; F. D. 272; H. N. I, 23.

Bladene fjerfligede med linieformede, tilspidsede Flige, graafiltede; *Skaftet* trindt, tæthaaret; *Axet* valseformet; *Dækbladene* ved Grunden ægformede, sylformigt tilspidsede; de 2 *Bægerblade* paa Ryggen kjölformigt vingede; *Kronröret* fiinhaaret; *Buddiken* 4-fröet. 7—8. ⨀.

β, pygmæa! Bladene med færre Haar og svagere Flige, Axet forkortet (næsten kugleformet) og faablomstret.

Paa Strandenge og ved sandige Havbredder, ikke sjelden i Danmark, men mindre hyppig end foreg. *β*, paa Sandgrund ved Allinge p. Bornh.! Christiansö (Didrichsen).

10. Centunculus. Centunkel.

203. **C. minimus** L. (Liden C.) H. 168; Drej. n. 155; F. D. 177; H. N. I, 22.

Stængelen grenet (ofte nedliggende); *Bladene* afvexlende, ægformede, spidse; *Blomsterne* stilklöse i Bladhjörnerne.

1—2″ höi. Kr. hv. eller lysröde. 6—8. ⨀.

β, simplex (C. simplex Hornem. 168; F. D. 1567.) Stængelen udeelt, opret, Bladene smalere.

Paa Strandfælleder og Overdrev paa Törv- eller Hedegrund, ikke sjelden, især paa Halvöen. *β*, paa en Eng ved Grenaa (H.), Nebbegaard og Bröndsted i *Jyll.!*

11. Cicendia. Bitterblad.

204. **C. filiformis** [Rchb. fl. exc. p. 421] (Traadstænglet B.) H. N. XIII, 36; Gentiana L., F. D. 324; Exacum Willd., H. 163.

Stængelen traadfiin, flere Gange gaffeldeelt, med langstilkede *Blomster* i Gaffeldelingerne; *Bladene* modsatte, siddende, linie-lancetformede.

1—3" höi (Smaae Expl. ere ofte aldeles ugrenede). Kr. g. 7—8. ⨀.
I Hedemoser og paa sandige Overdrev, hidtil kun bemærket i den sydlige Deel af *Halvöen*: Ribe (Oeder), Husum (Forchhammer), ved Tolker og Tolkwade Sö i Slesvig (16).

12. Cornus. Kornel.

205. **C. suecica** L. (Hönsebær-K.) H. 171; Drej. n. 172; F. D. 5; H. N. II, 34.

Stængelen urteagtig; *Bladene* modsatte, siddende, ægformede med 2 nærved Grunden udgaaende Sidenerver paa hver Side af Midtnerven; *Blomsterstanden* Skjærm, omgivet af et 4-bladet *Svöb*, som er længere end Blomsterne.

½' höi. Svöbet hvidt; Blst. smaae, sortröde; Steenfr. röd. 5—6. ♃.
I fugtige Skove og Hedemoser: i Vendsyssel alm. (H.) og derfra sporadisk gjennem *Jyll.* og *Slesv.*; paa Öerne sjeldnere; kun bemærket i de nordlige Egne af *Fyen* (Einsiedelsborg, Hals v. Hofmansgave H.) og *Sjæll.* (Helsingör (21) Gribs Skov! Frederiksborg (16)) samt paa *Möen* v. Ulfshale (H.).

206. **C. sanguinea** L. (Röd K.) H. 172; Drej. n. 173; F. D. 481; H. N. II, 35.

Buskagtig, med i yngre Tilstand tiltrykt-haarede, senere glatte *Grene*; *Bladene* modsatte, stilkede, ægformede, tilspidsede, 3 Sidenerver paa hver Side af Midtnerven, udgaaende fra dennes nederste Halvdeel; *Blomsterstanden* en foroven fladtrykt Qvast uden Svöb.

Grenene have ofte röd Bark. Kr. hv., Steenfr. sortblaa. 6—7. ♄.
I Kratskove og ved Gjærder ikke sjelden i Danmark, især hyppig i Fyen, Lolland Falster og Bornholm.

13. Euonymus. Beenved.

207. **E. europaea** L. (Almindelig B.) H. 271; Drej. n. 174; F. D. 1089; Rchb. fl. germ. VI, 5134; H. N. II, 36.

Buskagtig med 4-kantede, glatte *Grene*; *Bladene* modsatte, elliptiske, fiint saugtakkede; *Blomsterne* i langstilkede, faablomstrede Qvaster fra Bladhjörnerne; *Kronbladene* aflange, gröngule; *Kapselen* 4-klappet, budt 4-kantet-lappet, rosenröd; *Fröene* hvide, heelt omgivne af en brandguul *Fröhud*.

Veddet smukt lysguult; den yngre Bark grön, Blomsten 4- (sjeldnere 5-) delelig. 5—6. ♄.

I Kratskove og ved Gjærder, temmelig alm. udbredt i de danske Provindser.

14. Majanthemum. Maiblomst.

208. **M. bifolium** [DC. fl. fr. 3, p. 177] (Tobladet M.) Drej. n. 146; Rchb. fl. germ. X, 967; M. Convallaria Weber; Convallaria bifolia L., H. 378; F. D. 291.

Stængelen 2-bladet (sjeldnere 1- eller 3-bladet); *Bladene* afvexlende, stilkede, buenervede; *Blomsterne* parvise i en endestillet Klase.

6—8'' höi. Blst. hv., Bærrene för Modningen gröngule med rödbrune Prikker, i moden Tilstand röde. 5—6. ♃.

I Skove, især paa fugtig Grund, alm.

15. Parietaria. Springknap.

209. **P. erecta** [M. & K. D. Fl. 1, p. 825] (Opret S.) Drej. n. 149; P. officinalis L. (for en Deel); H. 172; F. D. 521; Rchb. XII, 1317; H. N. 1, 58.

Stængelen opret; *Bladene* afvexlende, stilkede, elliptiske, tilspidsede, heelrandede, haarede og ru-punkterede; *Blomsterne* nögleformigt sammenhobede i Bladhjörnerne.

Stövtraadene leddede paatværs: Stövknapperne rulle sig ved Blomstens Udspringning elastisk op. Blst. gr. 6—8. ♃.

Ved Gjærder og Mure, især omkring Kjöbstæder, sporadisk og ikke alm. *Sj.* Kastellet ved Kjöbenhavn (20)! Kjöge (9), St. Ibs Kirke ved Roeskilde, Holsteinborg! *Möen* v. Stege omkring Havegjærder ved Strandbredden (Dr.); *Falst.* Nykjöbing (H.)! Slesvig! ✳

16. Alchemilla. Lövefod.

210. **A. vulgaris** L. (Almindelig L.) H. 173; Drej. n. 147; F. D. 693; L. Herb. III, 58.

Bladene haandlappede, med afrundede, saugtakkede, i Randen tiltrykt-haarede Lapper; *Rodbladene* langstilkede, nyreformede, 7—9-lappede, *Stængelbladene* 3—5-lappede, med store, saugtakkede, indbyrdes til et fladkravet Rör sammenvoxne *Axelblade*; *Blomsterne* quastformigt samlede i Spidsen af Stængelen og Grenene. 5—7. ♃.

β. subsericea Koch (A. montana Willd, H. 164) Stængel og Blade duunhaarede.

Alm. paa höie Enge og Græsmarker. β, paa mere törre Steder og noget sjeldnere end Hovedarten.

211. A. **Aphanes** [Leers fl. herb. 54] (Liden L.) H. 175; Drej. n. 148; Aphanes arvensis L., F. D. 973. Alchemilla arvensis Scop.

Stænglerne nedliggende; *Bladene* haandformigt 3-fligede, Fligene kileformede, i Spidsen 2—4-tandede, *Axelbladene* sammenvoxne, i Spidsen saugtakket-fligede, *Blomsterne* nögleformigt sammenhobede i Bladhjörnerne.

Blst. meget smaae, de mindre Bægerflige ofte utydelige. 5—8. ⊙. Paa dyrkede og hvilende Marker alm.

17. Sangvisorba. Qvæsurt.

212. S. **officinalis** L. (Læge-Q.) H. 169; F. D. 97; H. N. VI, 51.

Bladene uligefinnede; *Smaabladene* stilkede, æg-hjerteformede eller lancetformede med hjerteformet Basis, saugtakkede, tiltage i Störrelse mod Spidsen; *Axet* ovalt; *Dækbladene* randhaarede.

Var. med eller uden Smaabiblade ved Grunden af Smaabladene. Blst. mörkröde. 6—8. ♃.

Paa Enge sjelden: *Sl.* Stampemöllen ved Slesvig, Eiderbredden mellem Rendsborg og Süderstapel (16).

II. Tetragynia.

18. Ilex. Christtorn.

213. I. **Aquifolium** L. (Almindelig C.) H. 177; F. D. 503; H. N. X, 17.

Busk (eller Træ) med immergrönne, læderagtige, glindsende, ægformet-elliptiske, i Randen tornet-tandede *Blade*; *Blomsterne* i Skjærm fra Bladhjörnerne.

Kr. hv. Bær röde. 6. ♄.

β, integrifolia. Bladene næsten heelrandede.

I Skove og Krat: i den östlige Deel af Halvöen fra Grenaa mod S. ikke sjelden, sparsommere i det Indre og mod V. f. Ex. Himmelbjerget (28), Skanderborg, Fohl Skov ved Ribe, Husum (16); *Læsö* (Kamphöv. Herb); *F.* sjelden: Æbelö ved Bogense, Einsiedelsborg, Nyborg, Faaborg (H.), *Thorseng* (Kyll), *Möen* ved Ulfshale? (Kph. Herb.). I Sjælland, paa Lolland-Falster og Bornholm mangler den. — β, mellem Hovedarten. *!.

19. Radiola. Tusindfrö.

214. **R. millegrana** [Sm. fl. brit. p. 202] (Liden T.) H. 189; Drej. n. 194; Rchb. fl. germ. VI, 5152; R. linoides Gmel.; Linum Radiola L., F. D. 178.

Stængelen opret, med gjentaget-gaffeldeelte, udstaaende, haarfine *Grene*; stilkede *Blomster* i Gaffeldelingerne; *Bladene* modsatte, siddende, ægformede, heelrandede; *Bægerbladene* tandede; *Kronbladene* heelrandede.

½—2″ höi, Kr. hv., meget smaae. 7—9. ⊙.

Oversvömmede Steder, især paa Sand- og Hedegrund, ikke sjelden, og ofte i Selskab med Centunculus minimus.

20. Bulliarda.

X 215. **B. aquatica** [DC. bull. philom n. 49. p. 1] Drej. n. 195; H. N. IX, 42; Tillæa L., H. 188; T. prostrata Schk., F. D. 1510.

Bladene modsatte, linieformede; *Blomsterne* næsten siddende, i Bladhjörnerne.

½—1″ höi; Stængelen i Vand opret, ovenfor Vandet oftest udstrakt, Kr. blegröd. 7—8. ⊙.

I Vand og udtörrede Vandhuller, Söbredder; efter Horn. funden i Sjælland af M. Vahl, men det specielle Voxested ikke angivet. Senere ikke gjenfunden. !*.

21. Potamogeton. Vandax.

a. *Plantaginifolii* Fr. Bladene (idetmindste nogle) paa Midten eller nedenfor samme bredere.

aa. De nedre Blade afvexlende, de övre (nærmest Blomsterstilkene) modsatte.

α. Bladene forskjelligformede, alle stilkede.

216. **P. natans** L. (Svömmende V.) H. 179; Rafn. 1, 679; Drej. n. 193; F. D. 1052; Rchb. fl. g. VII, 89; H. N. V. 73.

Stængelen ugrenet; alle *Bladene* stilkede; *de nedsænkte* lancetformede (uden Plade) eller linieformede, *de svömmende* langstilkede, ovale med hjerteformet Basis, læderagtige, heelrandede; *Blomsterstilkene* ligetykke overalt; *Frugterne* store, omvendtægformede, sammentrykte, (i frisk Tilstand) paa Ryggen budte (i törret Tilstand skarpkjölede).

Pl. bliver ved Törring bruun, Bld. foranderlige i Formen: de nedsænkte ere enten linieformede uden Plade eller i yngre Tilstand med lancetformet, tilsidst forraadnende Plade, hvorved Stilken bliver ene tilbage. 6—8. ♃.

β, *fluviatilis* (Fr. Nov. p. 28; *β*, prolixus Koch Syn. II, 775.) Bladene fjerntsiddende, spidst-lancetformede med afrundet (ikke hjerteformet) Basis, Axstilkene udgaae fra de nedre Bladhjörner.

I Söer og Damme meg. alm. i Danmark, sjeldnere i rindende Vand. *β*, i Gröfter ved Eveldrup i Jyll. (Dr.).

217. **P. fluitans** [Roth. tent. fl. germ. 1, 72, II, 202] (Flydende V.), H. II, 132; Nolte nov. p. 16; F. D. 2105; Rchb. l. c. 88; H. N. IX, 72.

Stængelen enkelt eller lidet grenet; alle *Bladene* stilkede, *de nedsænkte* vedblivende, hindeagtige, langstrakt-lancetformede, *de svömmende* lancetformede eller elliptiske (med tilspidset eller afrundet, ikke hjerteformet indskaaren Basis), læderagtige, heelrandede; *Axelbladene* med en dobbelt Kjöl paa Ryggen; *Blomsterstilkene* tykkere og oppustede foroven, tykkere end Stængelen; *Frugterne* sammentrykte, med skarpkjölet Ryg. 7—8. ♃.

β, *rivularis!* (P. sparganifolius? Bot. Forenings Catalog 1845) Stænglerne meget lange og grenede, de nedsænkte Blade linieformede, forlængede (indtil 1′ lange, og lignende Bladene af Zostera marina), de svömmende smalt lancetformede.

I Aaer og Bække, sjelden i Danmark: *J.* Varde Aa S. for Byen! *Sl.* i Eideren (N.) *β*, *F.* i Odense Aa ved Munke Mölle og Fruens Böge! *J.* Mosbjerg Aa i Vendsyssel (23)? ☞

Anm. Den under *β*, anförte Form, som jeg tidligere henförte til P. sparganifolius Læstad. (efter Beskrivelsen i Fr. Mant. 1, p. 9), maa jeg nu efter Undersögelse af mange Expl. (dog kun faa blomstrende og ingen frugtbærende) ansee for en Form af P. fluitans, frembragt ligesom den af foreg. ved Forekomst i stærkt strömmende Vand. Om den fra Jylland af Drej. (Kröy. Tidskr. II, 160) med Tvivl som P. sparganif. angivne Art ogsaa hörer herhid, kan jeg paa Grund af Mangel paa Expl. ikke afgjöre.

218. **P. oblongus** [Viv. fragm. fl. ital. p. 1 t. 2] (Langbladet V.) Fr. nov. p. 29; H. N. V, 74 og 75 (var.); P. polygonifolius Pourr., Rchb. l. c. 79—81.

Stængelen enkelt eller lidet grenet; alle *Bladene* langstilkede, *de nedsænkte* vedblivende, bredere eller smalere lancetformede, *de svömmende* tyndt læderagtige, heelrandede, elliptiske eller ægformede (med eller uden hjerteformet Basis); *Blomsterstilkene* lige tykke overalt, tyndere end Stængelen, bueformigt nikkende; *Frugterne* sammentrykt-trindryggede, smaae.

Bladene ved Törring brune, deres Form meget forskjellig. Let kjendelig fra P. natans ved de smaae Frugter. 6—8. ♃. Blandt de talrige Former udhæves:

α, angustifolius (Fr. nov. p. 30) Stængelen langstrakt, alle Bladene smalt lancetformede.

β, amphibius (Fr. l. c.) Rodstokken krybende, med korte Grene, ingen nedsænkte Blade, de svömmende bredt ægformede, ved Basis afrundede ell. hjerteformede.

I Kjær, Hedemoser o. s. v., kun bemærket paa Halvöen og Bornholm. *β*, ikke sjelden i de *jydske* og *slesvigske* Hedemoser, især i Kildevæld paa Sandgrund; *α*, sjeldnere: jeg har kun fundet den i Vandhuller ved Hammeren paa *Bornholm* (i Saltvand).

219. **P. coloratus** Vahl. (Veibredbladet V.) F. D. 1449; Fr. S. Veg. Sc. p. 68 (cf. p. 219); H. N. XIII, 77; H. 181; Nolte nov. p. 18; P. plantagineus Ducroz., Rchb., l. c. 82—84.

Stænglerne enkelte eller lidet grenede; alle *Bladene* (kort-) stilkede, tynde, gjennemsigtige, med talrige og tydelige Tværaarer, i Randen bölgede, *de nedsænkte* ovale eller elliptiske, *de övre* bredt-ægformede; *Blomsterstilkene* lange, lige tykke overalt og tyndere end Stængelen, rette eller buekrummede; *Axet* tætblomstret, *Blomsterne* meget smaae; *Frugterne* sammentrykt-trindryggede, omvendt-ægformede.

Bld. i törret Tilstand snart grönne, snart rödbrune (det sidste er Tilfældet med Fig. i F. D.). Frugterne endnu mindre end hos foreg. 6—8. ♃.

I stillestaaende Vand, f. Ex. Gröfter, Moser, sjelden og sporadisk: *Sj.* Gröfter ved Leersöen udenfor Kjöbenhavn! en Dam ved Bognæsgaard pr. Roeskilde! Ladegaardsmöllen v. Roesk. (15); *F.* Hofmansgave (Vahl, Hofman Bang!); *J.* Gravens Mose i V. Hanherred, Jensby Eng i Thy (Dr.); *Sl.* Wanderup S. for Flensborg (16).

Anm. Rchb. (l. c.) förer P. coloratus F. D. som Synonym til foreg., men Expl. meddeelte af Hr. Hofman Bang fra det Vahlske Findested

(Hofmansgave), hvor P. oblongus ikke findes, bekræfte tilstrækkeligt, hvad ogsaa Fig. udviser, at F. D. 1449 og P. plantagineus hos Rchb. ere identiske.

β, Bladene (typisk) forskjelligformede, de nedre (nedsænkte) stilklöse.

220. **P. rufescens** [Schrad.] (Rustfarvet V.). H. II, 133; I. 180 og 182 (P. fluitans og P. luceus angustifol.); Drej. n. 192; Schum. n. 159—60 (P. fluitans og P. serratum); F. D. 1450 (P. fluitans) og 1635 (P. lucens var.); Rchb. l. c. 56; H. N. V, 76.

Stængelen enkelt; de *nedsænkte Blade* forlænget-lancetformede, hindeagtige, gjennemsigtige, *de svömmende* omvendtægformede eller elliptiske, budte, læderagtige, heelrandede, kortstilkede; *Blomsterstilkene* lige tykke overalt; *Frugterne* sammentrykte, paa Ryggen skarpkjölede, udspærrede, tilspidsede i den vedblivende *Griffel.*

Plantens Farve i frisk Tilstand mat grön, i törret stærk rödbruun. Fra Bladenes Midtnerve udgaae til begge Sider et tæt Næt af Tværaarer. 7—8. ♃.

I flydende og stillestaaende Vand alm.

221. **P. nitens** [Web. suppl. fl. hols. n. 11.] (Krumbladet V.) F. D. 1807; Rchb. l. c. 60—62; P. curvifolius Hartm., H. II. 133; Drej. n. 191.

Stængelen grenet; *de nedre Blade* halvt-omfattende, lancetformede, spidse, gjennemsigtige, i Randen rue, *de övre* kortstilkede, bredt-lancetformede, i begge Ender tilspidsede, læderagtige; *Blomsterstilkene* tykkere foroven; *Frugterne* halvtkredsrunde, sammentrykte, paa Ryggen budt-kjölede.

Bladenes Form forskjellig; de svömmende Blade mangle hyppigt aldeles, endog hos Formen *β*. 6—8. ♃.

α, salicifolius (Fr. nov. p. 34.) De nedsænkte Blade linie-lancetformede, rette, Ledstykkerne og Blomsterstilkene forlængede, de sidste udgaae fra alle de övre Led.

β, heterophyllus (Fr. l. c., H. N. VIII, 67, P. curvifolius.) De nedsœnkte Blade kortere, bueformigt-tilbageböiede.

I Söer og Bække, sjelden og kun bekjendt fra *Halvöen*, (*α*, især i stærkt strömmende Vand): Vang i Vendsyssel, Ove Sö i Thy (Dr.), Aalborg (Strandgaard. *α*), Skjern Aa ved Lönborg og Petersminde! (*α*); Sögaard Sö ved Apenrade (28). I*

228. **P. gramineus** L. (Græsbladet V.) Fr. nov. p. 36; S. Veg. p. 244; H. N. V, 77; Drej. n. 190; P. heterophyllus Schreb., H. 180; Schum. n. 163; F. D. 1263; Rchb. l. c. 73—75.

Stængelen grenet; *de nedre Blade* i begge Ender tilspidsede, linie-lancetformede eller elliptiske, gjennemsigtige, i Randen bölget-rue, *de övre* svömmende, stilkede, ægformede eller elliptiske, læderagtige, heelrandede; *Blomsterstilkene* tykkere foroven; *Frugterne* sammentrykte, halvt-kredsrunde, med budt Ryg.

6—8. ♃. Var. i Henseende til Ledstykkernes Længde, Bladenes Form o. s. v. De vigtigste Former ere:

α, graminifolius (Fr. nov. p. 36; Koch Syn. II, 777; P. gramineus Schum. n. 166 (?); H. 184; Rchb. 71; F. D. 222). Bladene slappe, alle linie-lancetformede (ingen svömmende).

β, heterophyllus (Fr. l. c., H. N. XII, 75); de nedsænkte Blade kortere, bredere, udstaaende eller krumböiede (de svömmende stedse tilstede).

Temmelig hyppig i alle de danske Provindser, saavel i flydende som stillestaaende Vand. *β*, den almindeligste Form; *α*, sjeldnere, f. Ex. Gröfter i Flommen ved Sorö! Ölene paa Bornholm (Oeder, 19) I udtörrede Törvmoser og andre dyndfulde Steder forekommer undertiden en Form med lutter læderagtige og stilkede Blade (f. terrestris Fr. l. c.)

γ. Bladene ensformede, hindeagtige, stilklöse eller kortstilkede.

* 229. **P. Zizii** [M. K.] (Langstilket V.) Rchb. l. c. 66—67; P. gramineus *γ*, Zizii K. Syn. II, 778; P. lucens *β*, minor Nolte, P. luc. *β*, heterophyllus Fr. l. c.

Stængelen grenet; alle *Bladene* elliptisk-lancetformede, kort braadspidsede, gjennemsigtige, i Randen bölget-rue; *de nedre* kort-, *de övre* tydeligt stilkede; *Blomsterstilkene* tykkere foroven, længere end Bladene; *Frugterne* omvendt ægformetrundagtige, paa Ryggen budt-kjölede.

De af mig samlede Exemplarer blive sorte ved Törring. Afviger forövrigt fra fölg. fornemmelig kun ved de lange Blomsterstilke og hele Plantens mindre Dimensioner (ogsaa Frugterne ere mindre), og staaer langt nærmere ved denne end ved foreg., til hvilken Koch henförer den.

J. I en Aa mellem Fiilsö og Vesterhavet (ved Henne Mölle)! *Sl.* Mölledammen ved Husum (16).

230. **P. lucens** L. (Glindsende V.) H. 181; Drej. n. 189; F. D. 195; Schum. n. 161; Rchb. l. c. 64.

Stængelen grenet; alle *Bladene* ovale eller elliptiske, kortstilkede, gjennemsigtige, i Randen bölget-rue; *Axelbladene* med en dobbelt Kjöl paa Ryggen; *Blomsterstilkene* tykkere foroven, længere end det tætblomstrede *Ax*, kortere end Bladene; *Frugterne* sammentrykte, paa Ryggen budt 3-kjölede.

Vedligeholder ved Törring en smuk grön Farve. 7—8. ♃. Bladene var. afrundede, braadspidsede og

β, acuminatus Rchb. 69—70; P. acuminatum Schum. n. 162; F. D. 1384.) Bladene forlænget-lancetformede, ved den udlöbende Midtnerve langt tilspidsede (Spidsen ofte af Pladens Længde, undertiden er Nerven alene tilbage).

I flydende og stillestaaende Vand, ikke sjelden og udbredt i alle danske Provindser. *β*, med Hovedarten f. Ex. *Sj.* Sorö Sö! *J.* Randers (Selmer), Kongeaaen ved Ribe (16); *Sl.* Glücksborg Mölledam, Trenefloden v. Treyaholm (16), Eideren ved Rendsborg!

231. **P. decipiens** [Nolte i Rchb. fl. germ. exs. n. 1603] Rchb. l. c. 63; Koch Syn. II, 779.

Stængelen grenet, med knæböiede Ledstykker; alle *Bladene* stilklöse, elliptiske eller ovale, budte med en meget kort Spids, heelrandede, hindeagtige, gjennemsigtige; *Blomsterstilkene* ligetykke overalt; længere end det tætblomstrede *Ax*.

I Characterer nærmer den sig P. prælongus, i Udseende staaer den imellem P. lucens og nitens. Frugterne finder jeg intetsteds beskrevne. 7—8. ♃.

Af Prof. Fries (S. Veg. Sc.) optaget blandt de danske Planter; funden af Prof. Nolte i Hertugdömmerne (de specielle Voxesteder ere mig ubekjendte). ☞

232. **P. prælongus** [Wulfen i Röm. Arch. III, 331] (Langstrakt V.) H. II, 134; Drej. n. 188; F. D. 1687; Rchb. l. c. 59; H. N. IX, 74.

Stængelen grenet, med knæböiede Ledstykker; alle *Bladene* stilklöse, fra en bred, halvt-omfattende Basis æg-lancetformede, budte, med en hætteformigt sammentrukken Spidse, hindeagtige, gjennemsigtige; *Blomsterstilkene* af Stængelens Tykkelse og ligetykke overalt, efter Afblomstringen meget

længere end Bladet og det ikke tætblomstrede *Ax*; *Frugterne* store, halvt-kredsrunde, sammentrykte, i törret Tilstand med en skarp, vingeformet Kjöl paa Ryggen.

Blomsterstilkene ½—1' lange, Bladene meget lange, heelrandede eller mod Spidsen bölgede; var. fra næsten hjerteformede til linie-lancetformede, vedligeholde ved Törring en grön Farve. 7—8. ♃.

I Aaer og Söer, sporadisk og ikke alm. *Sj.* Esrum Sö, Sortesö (Dr.), Sorö Sö (M. Vahl); *F.* Odense Aa ved Munke Mölle! Bramstrup (18); *J.* Ove Sö i Thy, Ridemands Mölle ved Aalborg (Dr.); *Sl.* Jels Sö (28), Gram Aa og Mölledam (8, 16) o. fl. St. (N.)

233. **P. perfoliatus** L. (Hjertebladet V.) H. 182; Drej. n. 187; Schum. n. 164; F. D. 196; Rchb. l. c. 53—54.

Stængelen grenet; alle *Bladene* stilklöse, fra en hjerteformet, omfattende Basis ægformede eller æg-lancetformede, budte, hindeagtigt-gjennemsigtige, i Randen bölgede; *Axelbladene* korte, ægformede, hurtigt henvisnende; *Blomsterstilkene* ligetykke overalt; *Axet* tætblomstret; *Frugterne* sammentrykte, budt 3-kjölede, med et kort Næb (af den vedblivende Griffel).

Farven i frisk Tilstand olivengrön, i törret bruun. 6—8. ♃.

I Söer, meget alm. i Danmark.

234. **P. crispus** L. (Kruset V.) H. 183; Drej. n. 186; Schum. n. 165; F. D. 927; Rchb. l. c. 50; H. N. VIII, 68.

Stængelen fladtrykt, grenet; alle *Bladene* stilklöse, fra en ægformet, halvt-omfattende Basis bredt-linieformede eller oval-lancetformede, budte, i Randen saugtakket-rue og bölgede, gjennemsigtige; *Axelbladene* korte; *Blomsterstilkene* ligetykke overalt; *Axet* faa- og fjerntblomstret; *Frugterne* sammentrykte, halvt-kredsrunde, med langt Næb (af den vedblivende, alm. tilbageböiede Griffel).

I törret Tilstand rödbruun. 6—8. ♃.

I flydende og stillestaaende Vand hyppig.

Anm. Forekommer undertiden i yngre, blomsterlöse Expl. med smalere, linieformede, svagt saugtakkede, men ikke bölgede Blade (Rchb. 52; P. serrulatus Schrad.), og en Monstrositet med Axene omdannede til Bladknipper med brede og korte, nedentil bruskagtige Blade (*β*, gemmifer Rchb. 51, cfr. Nolte nov. p. 22).

bb. Alle Bladene modsatte, Axet 2—3-blomstret, efter Afblomstringen tilbageböiet. (Antiphyllogeton Rchb.)

235. **P. densus** L. (Tætbladet V.) H. 182; F. D. 1264; Rchb. l. c. 46—49; H. N. X, 67.

Stængelen oventil gaffeldeelt-grenet, med korte Ledstykker og tætsiddende, hindeagtigt gjennemsigtige, ægformet- eller elliptisk-lancetformede, spidse *Blade*; *Axelbladene* korte, omvendt-ægformede; *Blomsterstilkene* korte, i Stængelens Gaffeldelinger; *Frugterne* sammentrykte, i törret Tilstand paa Ryggen vingeformigt-kjölede, med krumt Næb, Frögjemmet tyndt; *Kimen* spiralformet (med næsten 2 Vindinger).

Plantens Farve i törret Tilstand olivenbruun. Bladene var. i Formen fra bredt ægformede til linie-lancetformede. 7—9. ♃.

I flydende og især stillestaaende Vand (f. Ex. Marskgröfter); hidtil kun funden paa Halvöen: Nebel Sö i Thy (Dr.), Nibsaaen og Gröfter v. Ribe (6), Höyer (28), Tönder (H), Adserballig Aa paa Als (10). *

b. *Graminifolii* Fr. Alle Bladene overalt ligebrede.

aa. Axelbladene frie i Bladhjörnerne (Chloëgeton Rchb.)

232. **P. zosteræfolius** [Schum. l. c. n. 168] (Bændelbladet V.) H. 184; Drej. n. 185; F. D. 1865 og 2046 (P. acutifol.); Rchb. 45; P. compressus L., Fr. nov. p. 44; H. N. V, 78.

Stængelen grenet, vinget, fladtrykt; *Bladene* baandformede, budte med en Braad, mangenervede, med 3—5 stærkere Nerver; *Blomsterstilkene* 2- flere Gange længere end det 10—12-blomstrede *Ax*; *Frugterne* omvendt-ægformede, med budt Kjöl.

Bladene meget lange, og ligne Bladene af Zostera marina. 6—8. ♃.

I Bække og Aaer, ikke sjelden paa Halvöen og i Sjæll. (Fra de övrige Öer er den mig ikke bekjendt.)

237. **P. acutifolius** [Link i Röm. & Sch. syst. veg. III, 513] (Spidsbladet V.) H. II, 135; Drej. n. 184; F. D. 1747; Rchb. l. c. 44; H. N. V. 79.

Stængelen grenet, vinget-fladtrykt; *Bladene* linieformede, tilspidsede, mangenervede, med 3 stærkere Nerver; *Blomsterstilkene* af Længde med eller lidet længere end det 4—6-blomstrede *Ax*; *Frugterne* skjævt omvendt-ægformede, med kjölformet, vortet Ryg.

I de fleste Blomster kommer kun 1 Frugtknude til Udvikling. Fra foreg. adskilles den let ved de mere tilspidsede Blade og de kortstilkede, faablomstrede Ax. 7—8. ♃.

I Söer og Vandgröfter, sjeldnere end foreg.: *Sj.* Fredensborg, Fortunen (19), Mose ved Ordrup (14), Frederiksdal ved Sneglebakken, Dammen ved Ladegaarden (9), mellem Værebro Mölle og Gundsömagle, Thorslunde (15); *Sl.* Aabenraa! Huusby (28); *Bornh.* ved Nexö (19).

238. **P. obtusifolius** [M. & K. D. Fl. I, 855] (Budtbladet V.) H. II, 135; Drej. n. 183 (undt. Cit. af H. og Schum.); F. D. 2107; Rchb. l. c. 43; H. N. V, 80.

Stængelen grenet, traadformet, trind-fladtrykt; *Bladene* linieformede, ved Grunden smalere og 2-kirtlede, budte med en kort Braad, 3—5-nervede, Midtnerven stærkere end Sidenerverne og dannet af flere tæt samlede Nerver; *Blomsterstilkene* lige tykke overalt, omtrent af Længde med det tæt-6—8-blomstrede *Ax*; *Frugterne* skjævt-ovale eller halvt kredsrunde, sammentrykte, paa Ryggen budt 3-kjölede, ujævne.

Midtnerven afviger i Farve fra det övrige Blad. 7—8. ♃.

I Törvmoser og Söer, ikke sjelden i *Sjælland* og paa *Halvöen*; *Bornh.* Vallensgaards Mose! i *Fyen* og *Lolland-Falster* er det mig ikke bekjendt at den er funden. ⚹

239. **P. mucronatus** [Schrad. i R. & Sch. III, 517] P. compressus Oed. i F. D. 203; Rchb. l. c. 42; Schum. n. 167; H. 184; P. pusillus major Fr. nov. p. 48.

Stængelen grenet, 4-kantet-fladtrykt (ikke vinget); *Bladene* linieformede, budte med en Braad, 5-nervede, med 2 Kirtler ved Grunden; *Blomsterstilkene* tykkere foroven, 2—3 Gange længere end det faa- og fjerntblomstrede *Ax*; *Frugterne* skjævt-elliptiske, med en budt 3-kjölet Ryg. 7—8. ♃.

I Söer og Aaer, f. Ex.: *Sj.* Aaerne ved Tiissö (11)! Papirmöllen, St. Hans Hospital (H), Nestved (Oed.); *F.* Hvedholm (H); *J.* Aalborg (Strandg.)! Ribe (6); *Sl.* Marskgröfter ved Höyer (16); *Bornh.* (H). ⚹

Anm. 1. Maaskee höre ikke al'e de Hornemannske Voxesteder herhid. At den af Hornem. og Schum. beskrevne P. compressus hörer til P. pusillus major Fr. forekommer mig imidlertid af Beskrivelserne og Cit. af F. D. utvivlsomt, denne nærmer sig ligesaameget P. obtusifolius som P. pusillus og er ved den mere fladtrykte Stængel forskjellig fra begge, hvorfor jeg har anseet dens Adskillelse som egen Art (hos Rchb. o. fl. Forf.) for vel begrundet.

Anm. 2. *P. rutilus* Wolfg. (Rchb. 40—41), som udmærker sig bl. A. ved en stivere, halvtrind *Stængel*, næsten 2-radede, langt tilspidsede,

3-nervede *Blade* og forlængede *Axelblade*, Planten af en rödlig Farve, er optaget som dansk af Fr. (S. Veg. Sc.), men jeg finder intetsteds omtalt om den af Prof. Nolte, som har fundet den i Holsteen, ogsaa er bemærket i Slesvig. Planten er mig ubekjendt.

240. **P. pusillus** L. (Liden V.) H. 185; Drej. n. 182; Fr. nov. p. 48 (undtagen α, major); Schum. n. 169; F. D. 1451; Rchb. l. c. 38—39; H. N. XII, 76.

Stængelen grenet, traadformet, trind-sammentrykt; *Bladene* smalt linieformede, 3-nervede, braadspidsede, med 1—2 Kirtler ved Grunden; *Blomsterstilkene* ligetykke overalt, 2-flere Gange længere end det 4—8-blomstrede, mellembrudte *Ax*; *Frugterne* skjævt elliptiske, opblæste, jævne, paa Ryggen budt 3-kjölede.

Forekommer under flere Former, som dog alle ere finere og spædere end de foreg. 6—9. ♃.

α, *vulgaris* Fr. nov. p. 49. Bladene 3-nervede, spidse, $^1/_2$''' brede.

β, *tenuissimus* M. & K. (Rchb. l. c. 39.) Bladene 3-nervede, med utydelige Sidenerver, tilspidsede, $^1/_5$''' brede.

I Aaer og Söer alm. α, den hyppigste Form; β, *Sj.* Dragerup ved Holbeks Fjord (21); *Sl.* Vilstrup ved Haderslev (8), Markgröfter ved Husum!

Anm. P. trichodes Cham. (Rchb. l. c. 34) med trind Stængel, börsteformet-linieformede, tilspidsede, 1-nervede *Blade*, halv-kredsrunde, paa Ryggen kjölede *Frugter*; og *P. gracilis* Fr., som foreg., men med kugleformet-elliptiske, trindryggede Fr. (Planten ved Törring sort) kunde muligviis begge findes i vor Flora, men turde let forvexles med var. β af foreg.

bb. Axelbladene tilvoxne til Bladenes Basis i Form af en 2-öret Skede (Coleogeton Rchb.)

241. **P. pectinatus** L. (Börstebladet B.) H. 185; Schum. n. 171—72 (P. pectinat. og P. marinum); Drej. n. 181; Fr. nov. p. 52; F. D. 186 (P. marinum) og 1746; Rchb. l. c. 30—32; H. N. V, 82,

Stængelen grenet, langstrakt, traadformet; *Bladene* linieformet-börsteformede, svagt indrullede, tilspidsede, 1-nervede; *Bladskedens* Örer oprette; *Blomsterstilkene* lange; *Axet* mellembrudt; *Blomsterdækkets* Blade nyreformet-rundagtige; *Frug-*

terne halvt-kredsrunde, opblæste, i törret Tilstand budt 3-kjölede.

Stænglerne alm. meget lange; var. med tæt- og fjerntblomstrede Ax, smalere og bredere Blade o. s. v. 6—8. ♃.

β, scoparius Wallr. (Rchb. 32). Bladene haarfine, knippeformigt samlede.

I flydende og stillestaaende, saavel Færsk-, som oftere Salt- og Brakvand; alm. i Danmark, især i Mængde i Fjordene paa Halvöens Östkyst. *β*, med Hovedarten især i Brakvand paa Leergrund, f. Ex. Hofmansgave (18), Gravensteens Nor paa Ærö (10); *J.* Lillestrand ved Ödstedgaard!

242. **P. marinus** L. (Traadformet V.) Fr. nov. p. 54; H. N. III, 65; Rchb. l. c. 27—29; P. filiformis Pers, H. II, 136; Drej. n. 180; F. D. 2106; Nolte nov. p. 20; P. setaceum Schum. n. 170.

Stænglerne enkelte eller kortgrenede, med tæt sammentrængte Ledstykker; *Bladene* haarfine, 1-nervede, indrullede, paa Grund af de korte Ledstykker knippeformigt samlede; *Bladskedernes* Örer udstaaende; *Blomsterstilkene* meget lange, haarfine, enlige paa Stænglerne; *Axene* med 3—4 fjerne, alm. 2-blomstrede Krandse; *Blomsterdækkets* Blade spadeformede; *Frugterne* omvendt-ægformet-kugleformede, sammentrykte, paa Ryggen budte, i törret Tilstand rynkede.

Finere og meget lavere end foreg., Frugterne neppe halvt saa store som hos hiin. Disse 2 Arter adskilles forövrigt lettere ved Habitus end ved Characterer. 6—8. ♃.

Uagtet den i Sverige, saaledes som Navnet antyder, oftest findes i Saltvand, er den hos os udelukkende bemærket i Færskvandssöer, og sjeldnere end foreg.; *Sj.* Tiissö, Sorö Sö! Haraldsted Sö (11), Fuursöen ved Frederiksdals Mölle (Dr.); *J.* Gudenaa ved Randers (7); *Sl.* (N). ⚹

22. Ruppia. Havgræs.

243. **R. maritima** L. (Langstilket H.) H. 186; Drej. n. 179; F. D. 364; Rchb. l. c. 26; H. N. XII, 77.

Bladene börsteformede, ved Grunden omskedende; *Skeden* foroven kantet; *Blomsterstilkene* under Modenheden meget lange, alm. spiralformigt snoede; *Stövknappernes* Rum ovale; *Frugterne* ægformede, skjævt oprette (Griffel og Ar staae ligefor Frugtstilken). 7—9. ♃.

I Salt- og Brakvand, i Vandhuller som overskylles af Havet, alm. udbredt.

244. **R. rostellata** [Koch i Rchb. ic. 2, f. 306] (Kortstilket H.) Drej. n. 178; Rchb. l. c. 25; H. N. VI, 68.

Bladene som foreg.; *Skeden* mindre og ikke kantet; *Blomsterstilkene* under Modenheden langt kortere end hos foreg.; *Stövknappernes* Rum næsten kugleformede; *Frugterne* fra en ægformet Basis halvmaaneformigt opstigende, tværsstillede (Griffelen falder ikke i Linie med Frugtstilken). 7—9. ♃.

Paa samme Steder som foreg., ikke sjelden og bemærket ved Kysterne af alle danske Provindser.

5te Klasse. Pentandria (Femhannede).

1. Orden. Monogynia (Enhunnede).

A. Blomsterdækket dobbelt.

a. Kronen sambladet, undersædig.

aa. Frugterne 4 Nödder med 1 midtstillet Griffel. (Blomsterne i ensidige, för Udspringningen spiralformigt sammenrullede Klaser eller Ax. Bladene oftest rue. (1—12. N. F. Borragineæ.)

α. Kronens Svælg uden Bikrone.

1. **Échium** L. Bægeret 5-deelt; Kronen uregelm. tragtformet, næsten 2-læbet; Stövdragerne uligelange.

2. **Lithospérmum** L. Bægeret 5-deelt; Kronen regelm. tragtformet; Svælget indsnöret af 5 indvendigt haarede Folder; Frugterne steenhaarde.

3. **Stenhammária** Rchb. Bægeret 5-deelt; Kronen regelm. tragtformet; Svælget i Midten sammenknebet, glat; Frugterne 3-kantede, ved Grunden puklede; Frögjemmet hindeagtig-opblæst.

4. **Pulmonária** L. Bægeret 5-tandet; Kronen regelm. tragtformet med en Haarkrands i Svælget; Frugterne glindsende, fladtrykt-convexe.

β. Kronens Svælg med Bikrone (5 Skjæl eller Tænder).

αα. Smaafrugterne tilvoxne til (og sammenhængende med) Griffelen.

5. **Asperúgo** L. Bægeret först 5-fliget med 2-deelte Tænder mellem Fligene, tilsidst dybt 2-deelt, fladtrykt og tæt omgivende den modne Frugt; Smaafrugterne med den smalere Side tilvoxne til Griffelen.

6. **Cynoglóssum** L. Bægeret regelm. 5-deelt; Smaafrugterne fladtrykte, overalt beklædte med Hagebörster, med den brede Side (henimod Spidsen) tilvoxne til Griffelen.

† 7. **Omphalódes** Tournef. Bægeret regelm. 5-deelt; Smaafrugterne hindeagtige, fladtrykte, mod Spidsen baadformigt sammendragne med indrullet Rand, med den brede Side tilvoxne til Griffelen.

8. **Echinospérmum** Sw. Bægeret regelm. 5-deelt; Smaafrugterne 3-kantede, med 2 Rækker Hagebörster i Randen, med den brede Side tilvoxne til Griffelen.

ββ. Smaafrugterne tilvoxne til Frugtbunden (eller en undersædig Skive),

* ved Grunden flade.

9. **Myosótis** L. Kronen hjulformet eller fladkravet; Svælget lukket ved 5 vorteformede Skjæl.

** Smaafrugterne ved Grunden udhulede og omgivne af en Ring.

10. **Borrágo** L. Kronen hjulformet, med korte, skjælformede Bikronblade i Svælget; Stövtraadene 2-klövede; Stövknappen befæstet paa den indadvendte Tand.

11. **Anchúsa** L. Kronen tragtformet eller fladkravet; Bikronbladene skjælformede, hvid-randhaarede, budte; Stövdragerne uden Tilhængsler; Stövtraadenes frie Deel kortere end Stövknapperne; Smaafrugterne rynkede.

12. **Sýmphytum** L. Kronen kölleformet; Bikronbladene sylspidsede, tillukkende Röret; Stövdragerne uden Tilhængsler; Stövtraadene omtrent af Længde med Stövknapperne; Smaafrugterne jævne.

bb. Frugten Heelfrugt med endestillet Griffel,

α, bæragtig.

13. **Átropa** L. Bægeret grönt, 5-fliget med udstaaende Flige, længere end Frugten; Kronen klokkeformet; Stövknapperne aabne sig paalangs.

14. **Phýsalis** L. Bægeret 5-tandet, under Frugtens Modenhed farvet, omsluttende Frugten; Kronen hjulformet; Stövknapperne aabne sig paalangs.

15. **Solánum** L. Bægeret grönt, 5-deelt, kortere end Frugten; Kronen hjulformet; Stövknapperne opspringe ved Huller i Spidsen.

16. **Lýcium** L. Bægeret grönt, 2-læbet, meget kortere end Frugten; Kronen fladkravet eller tragtformet; Stövknapperne opspringe paalangs.

β. Frugten 2—4-rummet Kapsel.

17. **Hyoscýamus** L. Kronen 5-lappet, uregelm. tragtformet; Frugten tværsopspringende, 2-rummet, tæt omgivet af det vedblivende, 5-tandede Bæger; Arret udeelt, rundagtig-fladtrykt.

18. **Datúra** L. Kronen 5-tandet, regelm. tragtformet; Bægeret 5-tandet, tilsidst omkringskaaret; dets övre Deel affaldende, den nedre vedblivende, tilbageböiet; Arret 2-lappet; Frugten 4-rummet, 4-klappet, opspringende paalangs. (Nr. 13—18. N. F. Solaneæ).

19. **Verbáscum** L. Bægeret 5-deelt, vedblivende; Kronen 5-deelt, uregelm. hjulformet; Stövdragerne uligelange (Stövtraadene beklædte med Uld); Frugten 2-klappet, opspringende paalangs, mangefröet, med smaae Fröe. (N. F. Scrophularineæ *α*).

20. **Convólvulus** L. Bægeret 5-bladet; Kronen regelm., tragtformet, svagt 5-tandet, i Knopleiet snoet; Stövdragerne ligelange; Frugten faafröet med store Fröe; 2 Ar. (Slyngende Urter med Mælkesaft. N. F. Convolvulaceæ).

21. **Erythráea** Pers. Bægeret 5-deelt; Kronen tragtformet, i Knopleiet snoet; Stövknapperne efter Bestövningen

spiraldreiede; Frugten mangefröet; Fröene befæstede paa Frugtbladenes indböiede Rande.

γ. Frugten 1-rummet med vægstillede Fröstole.

22. **Gentiana** L. Bægeret 2—5-deelt; Kronen tragtformet eller fladkravet, 4—5-fliget; Kapselen 2-klappet, med talrige smaae Fröe paa Frugtbladenes indböiede Rande.

23. **Menyánthes** L. Bægeret 5-deelt; Kronen tragtformet, med 5-fliget, indvendig fryndset Krave; „Frugtknuden befæstet paa en undersædig Skive;" Frögjemmet saftigt, tilsidst 2-klappet opspringende; Fröene store. (21—23. N. F. Gentianeæ.

δ. Frugten 1-rummet med midtstillet Fröstol.

24. **Prímula** L. Bægeret 5-tandet; Kronen tragtformet eller fladkravet; Arret kugleformet; Frugten opspringende i Spidsen med (5—10) Tænder.

25. **Hottónia** L. Bægeret dybt 5-deelt; Kronen fladkravet, med kort Rör; Arret rundagtig-fladtrykt; Kapselen 5-klappet med i Spidsen sammenhængende Klapper.

26. **Lysimachia** L. Bægeret 5-deelt; Kronen hjulformet; Arret tværhugget; Kapselen 5-klappet, opspringende paalangs.

27. **Anagállis** L. Bægeret 5-deelt; Kronen hjulformet; Arret kuglerundt; Kapselen tværsopspringende. (24—27. N. F. Primulaceæ).

cc. Frugten Samfrugt (2 Bællekapsler).

28. **Vinca** L. Bægeret 5-deelt; Kronen fladkravet, i Knopleiet snoet; Stövknapperne sammenstödende ovenfor Arret; 2 Frugtknuder med 1 fælles Griffel udvidet til et saftfuldt, i Spidsen skjægget Ar. (N. F. Apocyneæ).

b. Kronen sambladet, oversædig,

aa. Frugten kapselagtig,

α, opspringende ved Klapper.

29. **Sámolus** L. Bægeret halvt-oversædigt, 5-deelt; Kronen regelm. 5-deelt med 5 tandformede Tilhængsler (golde

Stövdragere) mellem Fligene; Stövdragerne frie; Kapselen 1-rummet, 5-klappet. (N. F. Primulaceæ).

30. **Lobélia** L. Bægeret 5-deelt, oversædigt; Kronen uregelret, Röret spaltet i den ene Side; Stövknapperne sammenvoxne; Kapselen 2—3-rummet, 2—3-klappet. (N. F. Lobeliaceæ).

31. **Wahlenbérgia** Schrad. Bægeret 5-deelt, halvt-oversædigt; Kronen regelm. klokkeformet; Stövdragerne frie; Kapselen 2—5-rummet, 2—5-klappet.

β. Kapselen opspringende ved Huller.

32. **Campánula** L. Kronen klokkeformet; Stövdragerne frie; Arret 3-fliget; Kapselen 2—3-rummet, opspringende ved Huller paa Siden (Blomsterne enlige eller i Klaser).

33. **Phytéuma** L. Kronen med 5 i Begyndelsen foroven sammenhængende, tilsidst stjerneformigt udbredte Flige; Stövdragerne frie; Arret 3-fliget; Kapselen 3-rummet, opspringende i Huller ved Grunden eller paa Midten (Blomsterne i Ax).

34. **Jasióne** L. Kronen som foreg., med til Grunden deelt Krave; Stövknapperne ved Grunden sammenvoxne; Arret kölleformet, tilsidst 2-lappet; Kapselen 2-rummet, opspringende ved Huller i Spidsen (Blomsterne i Blomsterkurv med mangebladet Kurvdække). (31—34. N. F. Campanulaceæ).

bb. Frugten bæragtig.

35. **Lonicéra** L. Kronen uregelret; Stövdragerne frie; Arret næsten kugleformet; Bærret 2—3-rummet. (Buskvæxter med modsatte Blade.) (N. F. Caprifoliaceæ).

Sambucus. Kronen regelret, hjulformet, Bær 3-fröet (5, 3).
Viburnum. Kronen regelret, hjulformet, Bær 1-fröet (5, 3).
Rubia. Kronen regelret, hjulformet, 2 Steenfrugter (4, 1).

c. Kronen fribladet.

aa. Frugten kapselagtig.

36. **Viola** L. Bægeret 5-bladet, med Tilhængsler ved Grunden; Kronen uregelm. 5-bladet, det större Kronblad med en Spore; Stövknapperne sammenhængende, de 2 nedre

med Spore, Knapbaandet forlænget udenfor Rummene; Kapselen opspringer fra Spidsen til Grunden i 3 Klapper; Fröstolene vægstillede. (N. F. Violariæ).

• 37. **Impátiens** L. Bæger og Krone 3-bladede, uregelm., det uparrede Bægerblad stort, farvet, forlænget i en Spore; Stövknapperne sammenhængende; Kapselen elastisk opspringende i 5 Klapper fra Grunden; Fröstolen midtstillet. (N. F. Balsamineæ).

Euonymus. Bæger og Krone regelm. 4—5-bladede (4, 1).

bb. Frugten bæragtig.

38. **Rhamnus** L. Blomsten undersædig eller omkringsædig; Bæger og Krone 4—5-bladede; Bærret 2—4-rummet, med ligesaamange Fröe. (Buske med fjernervede hele Blade.) (N. F. Frangulaceæ).

39. **Ribes** L. Blomsten oversædig, 5-deelt; Arret 2-deelt; Bærret 1-rummet, mangefröet. (Buske med haandlappede Blade.) (N. F. Ribesiaceæ).

40. **Hédera** L. Blomten oversædig eller halvt-oversædig, 5-deelt; Arret udeelt; Bærret 5-rummet, 5-fröet. (Klattrende Busk med haandlappede, immergrönne Blade.) (N. F. Araliaceæ).

• *Erodium.* Blomst undersædig, 5 delelig Spaltefrugt (10, 1).
Geranium pusillum. (10, 1).

B. Blomsterdækket enkelt,

a, undersædigt.

41. **Glaux** L. Bægeret farvet, klokkeformet; Krone 0; Frugten 5-klappet, 1-rummet, 5—10-fröet Kapsel. (N. F. Primulaceæ).

Polygonum. Blomsterdækket farvet, 4—5-bladet, Stövdragerne 5—8, Frugten nödagtig (6, 3).

42. **Illécebrum** L. Blomsterdækket hindeagtigt, 5-bladet, med hætteformede, i en lang Spids endende Flige; Stövdragerne 10, de 5 golde; Frugt 5-klappet, 1-fröet. (N. F. Paronychieæ).

Herniaria. Blomsterdækket grönt, 5-deelt (5, 2).

b. Blomsterdækket oversædigt.

43. **Thésium** L. Blomsterdækket 4—5-deelt, udvendig grönt, indvendig farvet (hvidt); Stövdragerne befæstede til og modsatte Blomsterdækkets Flige, med et Knippe af Haar ved Grunden udadtil; Frugten 1-fröet, uopspringende (Skalfrugt). (N. F. Santalaceæ).

2. *Orden. Digynia (Tohunnede).*

A. Blomsterdækket enkelt.

a. Frugt 1-fröet (Nöd eller Hindefrugt) indsluttet i det vedblivende Blomsterdække. (Urteagtige Væxter).

aa. Bladene flade, med hindeagtige Biblade.

44. **Herniária** L. Blomsterdækket grönt, 5-deelt, Fligene budte; Stövdragerne 10, de 5 golde; 2 siddende, meget korte Ar. (N. F. Paronychieæ).

Illecebrum. Blomsterdækket hindeagtigt, Fligene sylspidsede (5, 1).
Polygonum amphibium. (6, 3).

bb. Bladene flade, uden Biblade.

45. **Beta** L. Frugten tilvoxen til det vedblivende, kjödfulde Blomsterdække; Fröet vandret, med hindeagtig Skal.

46. **Chenopódium** L. Blomsterdækket grönt; Frugten fri; Fröet vandret med hornagtig Skal.

47. **Blitum** L. (C. A. Mey). Stövdragerne 1—5; Frugten fri i det vedblivende, ofte farvede (og kjödfulde) Blomsterdække. Fröet lodret (eller undtagelsesviis vandret) med hornagtig Skal.

Atriplex. Frugt fri, Fröet lodret, med hornagtig Skal, ♀ Blomsterdækket 2-bladet (21, 5).

Halymus. ♀ Blomsterdækket 2-fliget, tilvoxet til Frugten, Fröet lodret, med hindeagtig Skal (21, 5).

cc. Bladene trinde eller halvtrinde, kjödfulde.

48. **Schobéria** C. A. Mey. Blomsterdækket 5-deelt, uden Tilhængsler; Fröets Skal hornagtig; Kimen spiraldreiet, Fröhvide 0. (Bladene uden Torne.)

49. **Sálsola** L. Blomsterdækket 5-bladet, efter Afblomstringen med vingeformede, paatværs tilvoxne Tilhængsler; Fröets Skal hindeagtig; Kimen spiraldreiet; Fröhvide 0 (Bladene i Spidsen tornede).

50. **Kóchia** Roth. Blomsterdækket 5-deelt, med efter Afblomstringen paatværs tilvoxne Tilhængsler; Fröets Skal hindeagtig; Kimen ringformigt omgivende den centrale Fröhvide. (Bladene uden Torne). (45—50. N. F. Chenopodeæ).

Scleranthus. 10 Stövdragere (de 5 ofte golde), Skalfrugt, Bladene sylformede (10, 2).

b. Frugten (Vingefrugt) længere end Blomsterdækket. ♄.

51. **Ulmus** L. Blomsterdækket 4—6-deelt; Stövdragerne 4—8; Frugtknuden 2-rummet; Frugten 1-fröet, med et paa alle Sider af Fröet hindeagtigt udvidet, fladtrykt Frögjemme. (N. F. Ulmaceæ).

B. Blomsterdækket dobbelt.

a. Kronen undersædig, sambladet, Frugt kapselagtig.

52. **Cynánchum** R. Br. Bægeret dybt 5-deelt; Kronen hjulformet, med 5-lappet Bikrone; Stövknapperne sammenvoxne, i Forbindelse med det skjoldformede, for begge Grifler fælles Ar dannende en Griffelstötte; Stövet i Masser. Frugterne 2 (sjeldnere 1) Bællekapsler; Fröene med Fröuld. (N. F. Asclepiadeæ).

53. **Cuscúta** L. Bægeret 4—5-deelt; Kronen 4—5-fliget, klokke- eller kugleformet, med skjælformet Bikrone; Stövdragerne frie; Frugten en 2-rummet Buddike; Fröene uden Fröuld; Kimen spiralkrummet, Fröhviden central. (Bladlös Snylteplante med Sugevorter, Blomsterne i kugleformede Hoveder.) (N. F. Cuscutinæ).

Gentiana. Kronen tragtformet eller fladkravet, Stövdragerne frie, Fr. 2-klappet, opspringende paalangs (5, 1).

b. Kronen oversædig, fribladet*), Frugt 2-delelig Spaltefrugt, Smaafrugterne nödagtige (Frögjemmet ofte udvendig forsynet med Ribber, indvendig med Oliekanaler; Blomster i enkelt eller sammensat Skjærm, ofte med Stor- og Smaasvöb. (54—89. N. F. Umbelliferæ).

aa. Skjærmen hovedformet (Blomsterne siddende),

α, enkelt.

54. **Hydrocótyle** L. Bægeret utydeligt; Kronbladene hele, spidse; Frugten fladtrykt fra Siden; Smaafrugterne 5-ribbede (de 3 Ribber ofte utydelige). (Bladene skjoldformede).

55. **Erýngium** L. Bægeret 5-tandet; Kronbladene i Spidsen indböiede og derved 2-fligede; Frugten trind, Smaafrugterne uribbede, beklædte med Skjæl. (Bladene tornettandede.)

β. Skjærmen sammensat.

56. **Sanícula** L. Bægeret 5-tandet; Kronbladene med indböiet Spids og derved udrandede; Frugten trind, Smaafrugterne uribbede, beklædte med Hagebörster. (Bladene haandsnitdeelte).

bb. Blomsterne i egenlig Skjærm (stilkede).

α. Smaafrugterne paa Bugfladen med flad eller convex Fröhvide. (Orthospermæ).

αα. Hovedribberne 5, Biribberne 0.

* Frugten sammentrykt fra Siden.

† Kronbladene i Spidsen udeelte.

57. **Bupleúrum** L. Bægerranden utydelig; Kronbladene budte, med indböiet Spidse; Ribberne vingeformigt fremstaaende, Mellemrummene uden Oliekanaler. (Bladene hele, Blomsterne gule.)

58. **Helosciádium** Koch. Bægeret utydeligt eller svagt 5-tandet; Kronbladene spidse, indböiede; Ribberne traadformigt fremstaaende, 1 Oliekanal i hvert Mellemrum (Bladene snitdeelte, Kr. hv.)

---

*) Hos mange Slægter i denne Afdeling er det oversædige Bæger saa svagt udviklet at det indskrænkes til en utydelig Rand eller synes at mangle, hvorved Blomsterdækket faaer Udseende af at være enkelt.

59. **Ápium** L. Bægeret utydeligt; Kronbladene i Spidsen afrundede og indböiede; Ribberne traadformigt fremstaaende, 2 Oliekanaler i hvert Mellemrum.

†† Kronbladene ved Spidsens Indböining udrandede eller omvendt-hjerteformede.

1. Bægerranden utydelig.

60. **Aegopódium** L. Frugten ægformet, uden Oliekanaler. (Stor- og Smaasvöb 0.)

61. **Carum** L. Frugten elliptisk, 1 Oliekanal i hvert Mellemrum, 2 paa Bugfladen (Storsvöbet faabladet, Smaasvöb 0).

62. **Pimpinélla** L. Frugten ægformet eller oval, flere Oliekanaler i hvert Mellemrum og paa Bugfladen. (Stor- og Smaasvöb 0.)

2. Bægerranden tydeligt 5-tandet.

63. **Cicúta** L. Smaafrugterne næsten kuglerunde, med hvælvet Bugflade; 1 Oliekanal i hvert Mellemrum. (Storsvöb 0, Smaasvöb fleerbladet.)

64. **Falcária** Host. Frugten aflang; Bugfladen plan; 1 Oliekanal i hvert Mellemrum. (Stor- og Smaasvöb fleerbladede.)

65. **Sium** L. Frugten elliptisk eller ægformet; Bugfladen plan; flere Oliekanaler i hvert Mellemrum. (Stor- og Smaasvöb fleerbladede.)

** Frugten sammentrykt fra Ryggen (eller trind).

† Smaafrugternes Sideribber sammensluttende.

1. Frugtens Gjennemsnit trindt eller svagt sammentrykt.

1' Bægerranden tydeligt 5-tandet.

66. **Oenánthe** L. Bægertænderne og de oprette Grifler vedblivende; Frugten glat, omvendt-kegleformet eller elliptisk, trind eller kantet, med budt-afrundede Ribber, 1 Oliekanal i hvert Mellemrum; Frugtstolen tilvoxet til Frugten; Fröet fastvoxet til Frögjemmet.

67. **Libanótis** Crantz. Bægertænderne affaldende; Griflerne tilsidst tilbageböiede; Frugten haaret, oval, trind eller noget sammentrykt, med tykke, budte Ribber, 1 Oliekanal i

hvert Mellemrum, 4 paa Bugfladen; Frugtstolen fri; Fröet fastvoxet til Frögjemmet.

68. **Halóscias** Fr. Bægertænderne meget smaae; Griffelen tilbageböiet; Frugten glat, elliptisk, noget sammentrykt, med 5 skarpt-vingede Ribber; flere Oliekanaler i hvert Mellemrum, 6 paa Bugfladen; Frugtstolen fri, Fröet löst i Frögjemmet.

2' Bægerranden utydelig.

69. **Aethúsa** L. Frugten trind, ægformet-kugleformet, med tykke, skarpt kjölformede Ribber, (Sideribberne bredere); 1 Oliekanal i hvert Mellemrum, 2 paa Bugfladen; Frugtstolen fri; Fröet fastvoxet.

70. **Cnídium** Cusson. Frugten trind, oval; Ribberne hindeagtigt vingede, alle ligebrede, forövrigt som foreg.

2. Frugten lindseformigt fladtrykt, Sideribberne med en udvidet Rand, (hvorved Frugten bliver 2-vinget).

1' Bægerranden tydeligt 5-tandet.

71. **Peucédanum** L. Alle Ribberne i lige Afstand fra hinanden; Midtribberne traadformede (Sideribberne svagere), Oliekanalerne (1 i hvert Mellemrum) nedlöbende til Basis af Frugten, 2 paa Bugfladen, ikke synlige udenpaa Frögjemmet.

72. **Heracléum** L. Midtribberne traadformede, i lige Afstand fra hinanden, men fjernede fra Sideribberne; Oliekanalerne synlige udenpaa Frögjemmet, 1 i hvert Mellemrum, forsvindende ovenfor Basis, 2 paa Bugfladen, kölleformigt udvidede nedentil og forsvindende ovenfor Midten.

2' Bægerranden utydelig.

73. **Pastináca** L. Kronbladene rundagtige, udrandede med indrullet Spidse (gule); Midtribberne traadformede, fjernede fra Sideribberne.

74. **Anéthum** L. Kronbladene tværsafskaarne, med indrullet Spidse (gule); Ribberne i lige Afstand fra hinanden; Midtribberne skarpt kjölformede.

† 75. **Imperatória** L. Kronbladene omvendt-hjertefor-

mede, med indböiet Spidse (hvide); Ribberne i lige Afstand fra hinanden; Midtribberne skarpt kjölformede.

†† Smaafrugternes Sideribber frastaaende (Frugten 4-vinget).

1. Bægerranden utydelig, Fröet fastvoxet til Frögjemmet, 1 Oliekanal i hvert Mellemrum.

76. **Levisticum** Koch. Kronbladene afrundede med indböiet Spidse (gule); Midtribberne vingede, smalere end Sideribberne; Storsvöb og Smaasvöb mangebladede.

77. **Selinum** L. Kronbladene i Spidsen udrandede, omvendt-hjerteformede, med indböiet Spidse (hvide); Midtribberne vingede, smalere end Sideribberne; Storsvöb 0 eller faabladet, Smaasvöb mangebladet.

78. **Angélica** L. Kronbladene hele, spidse, lidet indböiede; Midtribberne traadformede, flere Gange smalere end Sideribberne; Storsvöb 0 eller faabladet, Smaasvöb mangebladet.

2. Bægerranden 5-tandet, Fröet frit (löst i Frögjemmet), beklædt med talrige Oliekanaler.

79. **Archangélica** Hoffm. Kronbladene hele, spidse, med indrullet Spidse; Midtribberne skarpt kjölformede, flere Gange smalere end de vingede Sideribber.

ββ. Hovedribberne 5, Biribberne 4.

80. **Laserpítium** L. Bægerranden 5-tandet; Kronbladene udrandede, omvendt-hjerteformede; Hovedribberne traadformede; Biribberne hindeagtigt vingede, uden Börster eller Torne. Storsvöbets Blade udeelte.

81. **Daucus** L. Bægerranden 5-tandet; Kronbladene udrandede, omvendt-hjerteformede; Hovedribberne traadformede (de 3 midterste beklædte med Börster, Sideribberne udgaae fra Bugfladen), Biribberne vingede, med en enkelt Rad Torne. Storsvöbets Blade fjersnitdeelte.

β. Smaafrugterne med en Længdefure paa Bugfladen, dannet af Fröhvidens indböiede Rande (Campylospermæ).

αα. Bægerranden 5-tandet, Hovedribberne 5, Biribberne 4, beklædte med Pigge og Börster.

82. **Caúcalis** L. Hovedribberne traadformede, beklædte med Börster; Biribberne med en enkelt Række af Pigge.

83. **Torilis** Adans. Hovedribberne beklædte med Börster, Biribberne med flere Rækker af Pigge.

ββ. Bægerranden utydelig, Hovedribberne 5 (eller 0), Biribberne 0.

* Smaafrugterne ende sig i et Næb.

84. **Anthriscus** Hoffm. Smaafrugterne uribbede; Næbet 5-ribbet, kortere end Frugten.

85. **Scandix** L. (excl. sp.) Smaafrugterne med 5 budte Ribber; Næbet uribbet, af Frugtens dobbelte Længde.

** Smaafrugterne uden Næb.

86. **Chaerophyllum** L. (excl. sp.) Ribberne budte, Smaafrugterne lancetformede (eller linieformede), 1 Oliekanal i hvert Rum; Storsvöb 0.

87. **Myrrhis** Scop. Smaafrugterne lancetformede; Frögjemmet med en dobbelt Hinde, den indre tæt beklædende Fröet, den ydre lös, med ophöiede, skarpe, hule Ribber; Oliekanaler og Storsvöb 0.

88. **Conium** L. Frugten ægformet, med ophöiede, bölget-tandede Ribber; Oliekanaler 0; Storsvöb mangebladet.

γ. Fröhviden udhulet, foroven og forneden sammenböiet (Coelospermæ).

† 89. **Coriandrum** L. Bægeret 5-tandet, Kronbladene ved den indböiede Spidse omvendt-hjerteformede, (paa Straaleblomsterne dybt 2-deelte), Frugten kugleformet, med sammenhængende Smaafrugter og svagt ophöiede, bölgede Ribber.

3. Orden. Trigynia (Trehunnede).

a. Blomsterdækket dobbelt, undersædigt.

90. **Corrigiola** L. Bæger og Krone 5-deelte; Frugten en enfröet, uopspringende Hindefrugt eller Nöd (Bladene med hindeagtige Biblade).

Stellaria media. Frugten kapselagtig, opspringende med Tænder. (10, 3).

Holosteum. Fr. kapselagtig, opspringende med Tænder i Spidsen. (3, 3).

Drosera. Fr. 3-klappet Kapsel. (Bladene kirtelhaarede. 5, 5.)

b. Blomsterdækket dobbelt, oversædigt.

91. **Vibúrnum** L. De ydre (udstraalende) Kroner större, hjulformede, de indre klokkeformet-rörformede; Bærret 1-fröet (Bladene lappede).

92. **Sambúcus** L. Alle Kronerne hjulformede; Bærret 3-fröet (Bladene finnede). (91—92. N. F. Caprifoliaceæ.)

c. Blomsterdækket enkelt.

Polygonum aviculare (6, 3).

4. Orden. Tetragynia (Firehunnede).

93. **Parnássia** L. Bæger og Krone 5-bladede; 5 kirtletrandhaarede Bikronblade; Frugten 1-rummet, 4-klappet Kapsel med vægstillede Fröstole. (N. F. Droseraceæ.)

5. Orden. Pentagynia (Femhunnede).

a. Bægeret urteagtigt.

94. **Drósera** L. Bægeret 5-deelt, 5 Kronblade; Griffler 3—5, med dybt 2-klövede Ar; Frugt 1-rummet, mangefröet Kapsel med vægstillede Fröstole (Bladene tæt beklædte med klæbrige Kirtelhaar). (N. F. Droseraceæ.)

Linum. Bægeret 5-bladet, Frugt 10-rummet, 10-fröet Kapsel. (16, 1).

Cerastium semidecandrum. (10, 5).

Spergula pentandra. (10, 8.).

b. Bægeret hindeagtigt.

95. **Stàtice** L. (excl. sp.) Bægeret 5-nervet og-tandet; Kronbladene 5, ved Grunden sammenvoxne med Stövdragerne; Frugt 1-fröet, uopspringende; Blomsterne i gaffeldeelt-grenede, ensidige Ax.

96. **Arméria** Willd. Blomsterne i Hoved med taglagt Svöb, de ydre Svöbblade ved Grunden forlængede i et nedadrettet, hindeagtigt Rör; forövrigt som foreg. (95—96. N. F. Plumbagineæ.)

6. Orden. *Polygynia (Mangehunnede).*

Myosurus. Stövdragerne 5—∞, Frugterne talrige, nödagtige, paa en kegleformigt forlænget Frugtbund. (13, 3).

I. Monogynia.

1. Echium. Slangehoved.

245. **E. vulgare** L. (Almindelig S.) H. 219; Drej. n. 196; F. D. 445.

Stængelen rank-opret, tilligemed de linie-lancetformede *Blade* stivhaaret-rue; *Blomsterstanden* pyramideformet, sammensat af ensidige, för Udspringningen tilbagerullede Ax fra Bladhjörnerne.

1—3' höi. Kr. blaa,*) sjeldnere blegröd ell. hv. 6—7. ⨀.

Ved Veie og paa Græsmarker, meget alm. paa Bornholm, i Sjælland, Möen, Falster og den nordlige Deel af Lolland; i *Fyens* nordöstlige Deel ikke sjelden (hyppigst paa Hindsholm), mod S. og V. sporadisk: Nyborg, V. Skjerninge! Svaninge; paa *Halvöen* alm. N. for Limfjorden (12), S. for samme sjelden og sporadisk: Mariager (7), Estrup mellem Kolding og Ribe (28), Flensborg (16).

2. Lithospermum. Steenfrö.

246. **L. officinale** L. (Læge-S.) H. 210; Drej. n. 197; F. D.* 1084.

Bladene lancetformede, tilspidsede, med ophöiede Sideaarer paa Underfladen; *Kronens* Svælg 5-puklet, Kronröret (under Blomstringen) af Længde med Bægerfligene; *Nödderne* jævne, glindsende, hvide.

---

*) Alle Arter af Familien Borragineæ (Nr. 245—66), hvis Krone i ældre Tilstand har en blaa eller violet Farve, have umiddelbart efter Udspringningen röde Kroner. Kun hos enkelte Arter og undtagelsesviis vedligeholder den röde Farve sig under hele Blomstringen. Naar Kronens Farve i det Fölgende uden yderligere Bemærkninger angives, er den bestemt efter den ældre Tilstand. Om Blomsterstandens Forhold i Knoptilstanden see ovenfor (i Slægts-Oversigten). Hos flere Arter af Familien forekommer Blomsten under en dobbelt Form: deels (♀) med stærkt udviklet Griffel (længere end Bægeret) og korte Stövdragere, deels (♂) med kort (i Bægeret indsluttet) Griffel og stærkere udviklet Krone og Stövdragere.

Kr. hvidgule, kun 2—3 Frugter komme til Udvikling i hver Blomst. 6—7. ♃.

Paa Skrænter, stenede og grusede Pladser, i Kratskove: paa Öerne sporadisk og i enkelte Egne (f. Fx. Bornholm, Möens Klint, ved Roeskilde og Fredriksværk) hyppig, paa Halvöen sjeldnere: *J.* Kalö Slot (13), *Sl.* Ballastbakken ved Flensborg, Neuwerk ved Slesvig (16).

247. **L. arvense** L. (Rynket S.) H. 211, Drej. n. 198; F. D. 456.

Bladene oval-lancetformede, de nedre budte, de övre n. spidse, Sideaarerne utydelige; *Kronens* Svælg foldet; *Bægerfligene* under Blomstringen længere end Kronröret, efter Blomstringen linieformet-forlængede; *Nödderne* rynket-ujævne, brune.

Kr. hvide med sortgrönt Rör, större end hos foreg. Roden rödviolet. 5—6. ⊙.

Ukrud i Vintersæden, alm. udbredt paa Öerne; i Jyll. sjeldnere (12).

3. Stenhammaria. Hestetunge.

248. **S. maritima** [Rchb. fl. excurs. I, p. 387.] (Strand. H.) Pulmonaria L., H. 215; F. D. 25; H. N. V, 5; Hippoglossum Hartm. Skand. fl. 4. Uppl.

Stængelen meget grenet, nedliggende; *Bladene* elliptiske eller omvendt-ægformede, kjödfulde, blaagraae, paa Overfladen (i törret Tilstand) rue af talrige vorteformede Punkter, forövrigt glatte.

Kr. lysblaa eller lila. 6—7. ♃.

Ved Strandbredder, meget sjelden, og kun funden i den nordvestlige Deel af *Jylland*: Svineklöv ved den grönne Strand i V. Hanherred (16), Hansted paa Hanstholmen i Thy (7). ±

4. Pulmonaria. Lungeurt.

249. **P. officinalis** L. (Almindelig L.) H. 214; Drej. n. 199; F. D. 482 (slet).

Rodbladene ægformede eller æg-hjerteformede, med en smalvinget *Bladstilk*; *Stængelbladene* ægformede eller elliptiske, siddende eller kortstilkede; Stængelens Haar udstaaende eller nogle nedadrettede, blandede med Kirtelhaar.

Bladene ofte plettede. Var. med smalere, elliptiske Rodblade og lancetformede Stængelblade (P. angustifolia H. 214, F. D. 483.). Kr. violet-blaa. 4—5. ♃.

I Skove og Krat meget alm.

250. **P. azurea** [Bess. prim. fl. gal. I, 150] (Himmelblaa L.) P. angustifolia Drej. n. 200; F. D. 2314; H. N. I, 14.

Rodbladene lancetformede, nedlöbende i en bredvinget *Bladstilk*; *Stængelbladene* smalt lancetformede, i Randen noget tilbagerullede, halvt-omfattende og lidet nedlöbende; *Stængelens Haar* nedadrettede, ingen (eller ganske faa) kirtelbærende.

Bladene med talrigere, men kortere og blödere Haar end foreg. Kr. himmelblaa. 4—5. ♃.

I aabne Skove sjelden: *Sj.* Johnstrup Vang mod Seminariet (i Mængde)! !*

5. Asperugo. River.

251. **A. procumbens** L. (Fremliggende R.) H. 218; Drej. n. 201; F. D. 552.

Stængelen kantet, ru af nedadvendte Börster, gaffeldeelt; *Bladene* lancetformede, budte, heelrandede eller utydeligt tandede, rue, ved Forgreningerne modsatte; *Blomsterne* enlige eller parvise i Gaffeldelingerne eller Bladhjörnerne; *Bægeret* tiltagende i Störrelse efter Afblomstringen.

Holder sig fast ved den rue Beklædning. Kr. mörkviol. 5—7. ⊙.

Ved Gjærder, især omkring Byer, alm. i *Sjæll.* og paa de östligere og sydligere Öer, sparsommere i Fyen (Odense (12), V. Skjerninge, Svendborg!), paa Halvöen sjelden: Broust i Ö. Hanherred (16), Mariager Kloster (8), Flensborg (16).

6. Cynoglossum. Hundetunge.

252. **C. officinale** L. (Læge-H.) H. 213; Drej. n. 203; F. D. 1147.

Stængelen opret; *Bladene* lancetformede, de nedre stilkede, de övre halvt-omfattende; *Blomsterstilkene* samlede til en Top; *Frugterne* fladtrykte, omgivne af en fremstaaende Rand.

1—3′ höi. Hele Planten graafiltet. Frugterne hænge fast i Klæderne ved de hagekrummede Börster. Har en ubehagelig (museagtig) Lugt. Kr. skident mörkröde. 6—7. ⊙.

Ved Gjærder og Veigröfter omkring beboede Steder alm.

7. Omphalodes. Vaarforglemmigei.

† **O. verna** [Moench meth. p. 420] (Hjertebladet V.) Cynoglossum Omphalodes L. H. II. 140.

Rodbladene langstilkede, æg-hjerteformede, *Stængelbladene* æg-lancetformede, kortstilkede; *Blomsterne* i gaffeldeelt, faablomstret Klase.

Svagt- og korthaaret, Kr. himmelblaa (ligner de större Myosotis-Arter). 4—5. ♃.

Dyrkes i Haver og forekommer derfra undertiden forvildet, f. Ex. Pulverholz og Neuwerk ved Slesvig (16).

8. Echinospermum. Pigfrö.

253. **E. Lappula** [Lehm. asperif. 121] (Tvehaget P.) Drej. n. 202; H. N. IX, 9; Myosotis L., F. D. 692; H. 209; Cynoglossum Wallr.

Stængelen opret, foroven grenet; *Bladene* lancetformede; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen oprette; *Bægeret* dybt, næsten til Grunden, klövet, med linie-lancetformede Flige; *Frugterne* vortet-punkterede, med 2 Rækker af 2—3-hagede Börster i Randen.

Stgl. og Bld. tæt og tiltrykt haarede, rue. Kr. himmelblaa. Ligner under Blomstringen Myosotis, under Frugtmodningen Cynoglossum. 6—7. ⊙.

Paa törre, grusede Steder omkring Byer sjelden: *Bornh.* ved Nexö og Rönne (H.); *Möen* (16); *Sj.* Stevns Klint (9), udenfor Öster- og Amager-Port ved Kbhavn (H., Dr.); *F.* Odense (H.).

9. Myosotis. Forglemmigei.

a. Bægerets nedre Deel beklædt med udstaaende, hagekrummede Haar.

aa. *Fugaces* Fr. Tidligt blomstrende og hurtigt henvisnende. ⊙.

α. Bægeret under Frugtmodningen lukket, længere end Blomsterstilken.

254. **M. versicolor** [Pers. syn. I, p. 156] (Forskjelligfarvet F.) H. 209; Drej. n. 213; Fr. nov. p. 67; F. D. 583 (höire Fig.) og 2285 b.; H. N. I, 12.

Stænglerne oventil gaffeldeelte; *Bladene* lancetformede, spidse, ved Stængelens Forgreninger ofte modsatte; *Blomsterne* i nedentil bladlöse Klaser; *Blomsterstilkene* (efter Af-

blomstringen) udstaaende; *Bægeret* dybt fliget; *Griffelen* lidet længere end Nödderne.

4—8" höi. Bld. stærkere randhaarede end fölg., Kr. först guul, tilsidst blaa eller viol. 5—6.

Paa törre, især dyrkede Marker, alm. udbredt.

255. **M. stricta** [Link. en. hort. berol. I, 164] (Rank F.). Drej. n. 214; Fr. nov. p. 67; F. D. 2285 a.; H. N. I, 13.

Stænglerne stivt-oprette, fra Grunden af grenede; alle *Bladene* spredte, oval-lancetformede, budte; *Klaserne* forneden bladbærende (undertiden Blomster fra de nederste Bladhjörner); *Blomsterstilkene* meget korte, opret-tiltrykte; *Bægeret* dybt fliget; *Griffelen* af Længde med eller kortere end Nödderne.

2—6" höi; med tættere, men kortere og blödere Haar end foreg. Kr. blaa, meget liden. 4—5.

Paa sandige Marker alm. |*

β. Bægeret af Længde med eller kortere end Blomsterstilkene, dets Flige under Frugtmodningen opret-udstaaende.

256. **M. collina** [Hoffm. D. Fl. ed. I p. 61.] (Bjerg-F.) Fr. nov. p. 66; H. N. I, 11; M. hispida Schlecht., Drej. n. 212; F. D. 2284.

Bladene omvendt-æg-lancetformede, budte eller (de övre) spidse, alle spredte; *Klaserne* forneden bladlöse; *Blomsterstilkene* udstaaende, omtrent af Bægerets Længde; *Griffelen* af Længde med Nödderne, meget kortere end Bægeret.

2—6" höi. Kr. blaa, meget liden. 4—5.

Paa törre Marker og Bakker, meget alm.

257. **M. sparsiflora** [Pohl i Hopp. Taschenb. 1807 p. 123] (Fjernblomstret F.). H. 206; Drej. n. 211; F. D. 1688; H. N. X, 14.

Stængelen svag, gjentagne Gange grenet; *Bladene* elliptiske, de nedre omvendt-ægformede, budte; *Blomsterne* enlige ved Stængelens Forgreninger og i fjernblomstrede, forneden bladbærende Klaser; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen nedböiede, 2—4 Gange længere end det dybt 5-deelte *Bæger* (Bægerfligene næsten dobbelt saa lange som Röret); *Griffelen* kortere end Nödderne.

Kr. blegblaa. 5—6.
Forekommer forvildet i og omkring Haver (oprindelig indfört), f. Ex. Marienlyst ved Helsingör (21); Classens o. fl. Haver ved Kbhavn!

bb. *Persistentes* Fr. Sildigere blomstrende og længere vedvarende. ⊙ eller ♃.

258. **M. intermedia** [Link en. hort. ber. I, 164] (Mark-F.) H. II, 140; Drej. n. 210; M. arvensis L., Fr. nov. p. 65; H. N. X, 13.

Bladene oval-lancetformede, de nedre omvendt-ægformede, budte; *Klaserne* bladlöse; *Blomsterstilkene* imod Frugtmodningen udstaaende, dobbelt saa lange som det dybt 5-deelte *Bæger*; *Bægerfligene* sammenstödende; *Kronens* Krave huul; *Griffelen* omtrent af Nöddernes Længde, flere Gange kortere end Bægeret.

½—1½' höi, graaagtig af den tætte Haarbeklædn. Kr. bl. 5—7. ⊙.
Paa dyrket Jord i Mark og Have, i Udkanten af Skove o. s. v. alm.

259. **M. silvatica** [Hoffm. D. Fl. ed. 2 p. 85] (Skov-F.) H. 207; Drej. n. 209; Fr. nov. p. 64; F. D. 583 (venstre Fig.); H. N. I, 10.

Bladene lancetformede, budte eller spidse, de nedre ovale eller elliptiske, stilkede; *Klaserne* bladlöse; *Blomsterstilkene* af Længde med eller lidet længere end *Bægeret*, som er dybt 5-deelt, med opret aabne *Flige*; *Kronens* Krave flad; *Griffelen* over halvt saa lang som Bægeret.

½—1½' höi, friskere grön og ikke saa tæthaaret som foreg. Kr. dobbelt saa stor, blaa, sjeldnere hv. eller blegröd. 5—6. ♃.
I Skove og Krat ikke sjelden.

b. Bægeret overalt tiltrykt-haaret.

260. **M. lingulata** [R. & Sch. Syst. Veg. 4, p. 780] (Sump-F.) Fr. nov. p. 64; H. N. IV, 11; M. cæspitosa Schultz, H. II, 139; Drej. n. 208; F. D. 2283.

Rodstokken sammentrængt, lodret; *Stængelen* trind; *Bladene* lancetformede, budte; *Klaserne* forneden bladbærende; *Bægeret* meget kortere end Blomsterstilken, dybt 5-deelt med udstaaende Flige; *Kronfligene* afrundede; *Griffelen* meget kort.

Stgl. alm. talrige fra Rodstokken, tiltrykt-haarede, ved Grunden rödlige. Kr. mindre end hos fölgende, bl. 6—8. ⊙.

I Törv- og Hedemoser, paa sumpige Steder i Skove, ikke sjelden og bemærket i alle danske Provindser.

261. **M. palustris** [With. arr. of brit. pl. 2, 225] (Eng-F.) H. 207; Drej. n. 207; Fr. nov. p. 63: F. D. 1988; M. scorpioides *β*, palustris L.

Rodstokken forlænget, krybende: *Stængelen* kantet: *Bladene* lancetformede, Stængelbladene spidse; *Klaserne* bladlöse; *Bægeret* kortere end Blomsterstilken, 5-tandet med udstaaende Tænder: *Kronfligene* svagt udrandede: *Griffelen* af Bægerets Længde.

Höiere og med större Kroner (blaa) end de övrige Arter. 6—8. ♃.

α, *genuina* (M. palustris Rchb.) Stængelen med udstaaende Haar.

β, *laxiflora* (M. laxiflora Rchb.) Stængelens Haar tiltrykte, Grenenes udstaaende, Kr. store.

γ, *strigulosa* (M. strigulosa Rchb.) Stængelens og Grenenes Haar tiltrykte, lavere og spædere end Hovedarten. Kr. mindre. (Ofte Udlöbere fra Rodstokken).

Paa Enge, ved Randen af Bække og Söer, alm. udbredt. *γ* (en udmærket Form) ved Sandbjerg pr. Hirschholm! Fidt-Mose ved Hjortespring! Sorö!

Anm. M. repens Don (E. B. 2703) hörer, efter Expl. fra Babington (og Beskrivelsen i Sammes Man. of Brit. bot.) ikke herhen, forskjellig ved nedentil bladbærende Klaser, dybere deelt Bæger, kortere Griffel, blegblaa Kr.

10. Borrago. Hjulkrone.

† 262. **B. officinalis** L. (Blaa H.) Drej. p. 75. Rafn p. 48.

Bladene elliptiske, stilkede, tilligemed *Stængelen* og det dybt 5-deelte *Bæger* tæt beklædte af hvide, stikkende Haar. *Kronen* himmelblaa. 6—7. ⊙.

Forekommer forvildet omkring Haver, f. Ex. *Sj.* Rungsted (Dr.); *Möen* ved Marienborg (9); *Sl.* Stampemöllen ved Slesvig, Fredriksort (16).

11. Anchusa. Oxetunge.

263. **A. arvensis** [M. Bieberst. fl. taur. cauc. I, 123] (Krumhals) Drej. n. 205; Lycopsis L., H. 218; F. D. 435 (slet).

Bladene lancetformede, rundbugtet-tandede; *Kronens Rör* bøiet; *Bægeret* næsten til Grunden 5-klövet.

½—1′ höi. Hele Pl. hvashaaret og meget ru. Kr. himmelblaa. 5—7. ⨀.

Paa dyrkede Marker alm.

264. **A. officinalis** L. (Læge-O.) H. 212; Drej. n. 204; F. D. 572; H. N. VII, 6.

Bladene lancetformede, heelrandede eller utydeligt tandede; *Bægeret* til lidet nedenfor Midten 5-deelt; *Kronröret* ret.

1—2′ höi, stivhaaret-ru, Kr. först rödagtigt-, senere blaa-viol. sjeldnere hv. 6—7. ♃ eller ⨀.

Var. i Henseende til Beklædningen, Bægerfligenes Retning o. s. v.

Ved Veie og paa Marker, hyppig i Sjæll. og paa Öerne (Bornholm indbef.), paa Hindsholm og i Jyllands nordlige Deel; sjeldnere og sporadisk i det sydligee Fyen (Nyborg! Faaborg!) og Halvöens sydlige Deel (Skanderborg, Horsens (12), Rödding, Husum (16).

12. Symphytum. Kulsukker.

265. **S. officinale** L. (Læge-K.) H. 216; Drej. n. 206; F. D. 664 og 1569; H. N. V, 3; L. Herb. III, 60.

De nedre Blade æg-lancetformede, stilkede, *de övre* lancetformede, tilspidsede, nedlöbende; *Bægeret* dybt 5-deelt; *Kronens* Krave svagt 5-tandet, med tilbageböiede Tænder.

1—2′ höi; stivhaaret-ru; Kr. viol., sjeldnere ros. ell. hv. 6—8. ♃.

Var. med længere eller kortere Griffel og Bikronblade; Bægertænderne oprette eller udstaaende (til den sidste Form S. patens Sibth., H. N. V, 4.)

Ved Söbredder og andre fugtige Steder, især omkring Byer, ikke sjelden og forekommer i alle de danske Provindser.

13. Atropa. Galnebær.

266. **A. Belladonna** L. (Giftig G.) H. 260; F. D. 758.

Bladene (alm. 2 sammen, det ene mindre) elliptiskægformede, heelrandede; *Blomsterne* enlige i Bladhjörnerne, nikkende; *Blomsterstilke* og *Bæger* klæbrig-haarede.

2—3′ höi. Kr. skident viol. med brune Aarer. Bærret sort. Rod og Bld. have en bedövende Lugt. Giftig. 7. ♃.

Ved Gjærder omkring beboede Steder, sjelden (og maaskee fra ældre Tider indfört): *J.* Mögelkjær (H.), ved Teglovnen N. for Kolding! *F.* Middelfart (H.), *Langeland* ved Hou, *Loll.* v. Christianssæde og Aalholm (H.). *!

14. Physalis. Blærebæger.

†267. **P. Alkekengi** L. (Jödekirsebær). H. 261; F. D. 1636.

Bladene modsatte, stilkede, æg-hjerteformede eller ægformede med indsnöret Basis, heelrandede eller svagt tandede; *Blomsterne* enlige i Bladhjörnerne, nikkende.

1′ höi. Kr. guulhvid, Bæg. först grönt, siden tilvoxende og opblæst, tilligemed Bærret höirödt. 6—7. ♃.

Omkring Byer og andre dyrkede Steder (oprindelig indfört), *Loll.* ved Hunseby (5), Nörreballe, Hillested, Godsted (H.). [*]

15. Solanum. Natskygge.

a. Stængelen urteagtig, opret.

aa. Underjordiske Knoller paa Rodstokkens Grene. ♃.

S. tuberosum L. (Kartoffel). Rafn II, p. 156.

Bladene mellembrudt-fjersnitdeelte med ægformede eller ovale Afsnit; *Blomsterne* i Skjærm eller Qvast fra de övre Bladhjörner; *Blomsterstilkene* ovenfor Midten leddede; *Kronen* 5-kantet. 6—7.

Var. meget i Henseende til Kronens Farve (viol., bl., hv.) og Knollernes Störrelse, Form og Farve.

Dyrkes alm. overalt i Landet (oprindelig indfört fra Amerika).

bb. Roden pæleformet, grenet, ingen Knoller. ⊙.

268. **S. nigrum** L. (Sort N.) H. 263; Drej. n. 239; F. D. 460.

Stængelen med fremstaaende, knudrede Kanter; *Bladene* rudeformet-ægformede, heelrandede eller rundbugtet-tandede, tilligemed Stængelen svagt duunhaarede; *Blomsterstanden* skjærmformet, modsat Bladet eller fra ubestemte Steder af Stængelen; *Blomsterstilkene* i Spidsen tykkere, tilsidst nedböiede; *Bærret* kugleformet, sort.

Kr. hv. med viol. Spidser. Stövknapperne gule. 8—10.

Paa dyrket Jord, især i Haver, et almindeligt Ukrud.

*269. **S. humile** [Bernh. i Willd. en. hort. ber. I, 236] (Glat N.). Drej. n. 238; F. D. 2345; S nigrum — humile H. N. IX, 14.

Stængelen med utydeligt vortede Kanter, tilligemed *Bla-*

dene næsten glatte; *Bærrene* guulgrönne, forövrigt som foreg. 8—10.

Ved Gjærder og paa dyrket Jord med foreg., men sjeldnere: *Sj.* Charlottenlund, Amager (Drej.) Farimagsveien! *Thorseng* ved Lundby! ☞

* 270. S. **villosum** [Lam. dict. 4, p. 289] (Haaret N.) H. II, 147; Drej. p. 88.

Bladene ægformede, bugtet-tandede, tilligemed *Stængelen* fiint-udhaarede; *Bærrene* voxgule, forövrigt som foreg. 8—10.

Med de foreg., sjelden: Helsingör (17)?, Amager (27). ☞

* 271. S. **miniatum** [Bernh. l. c.] (Höiröd N.) Drej. n. 240; S. nigrum villosum F. D. 1927.

Stængelen med fremstaaende, stærkt knudret-vortede Kanter, tilligemed de rudeformet-ægformede *Blade* duunhaarede; *Bærrene* höirøde, forövr. som foreg. 8—10.

Paa Ryddepladser, omkring Byer o. s. v. ikke alm. Amager ved Porten og Götchens Batteri (Dr.)! Hellested, Tryggevælde (9). ☞

Anm. De 3 sidste Arter ansees af flere Forfattere kun for Varieteter af S. nigrum, men da de hver især foruden Bærrets Farve udmærke sig ved et eiendommeligt Habitus, har jeg troet at burde adskille dem som Arter.

b. Stængelen buskagtig, böiet og noget slyngende.

272. S. **Dulcamara** L. (Bittersöd N.) H. 262; Drej. n. 237; F. D. 607.

Bladene æg-hjerteformede, de övre spydformet-örede ved Grunden; *Bærrene* aflange.

Kr. viol. med 2 grönne, hvidrandede Pletter ved Grunden af hver Flig. Bær röde. 6—7. ♄.

Var. paa solaabne Steder med duunhaarede Stængler og Blade (*β*, tomentosum Koch) og

γ, *marinum* Bld. og de unge Grene kjödfulde, Stgl. fremliggende.

Paa fugtige Steder i Kratskove alm. udbredt. *γ*, ved Strandbredder i Sandet: *Sj.* Nykjöbing (27); *Loll.* v. Bredfjed! *Ærö* (10).

Anm. Om den hos os forekommende Strandform er den af Babington (man. p. 224) beskrevne *γ*, marinum, maa jeg ansee for tvivlsomt, da denne beskrives med hjerteformede og ikke örede Blade.

16. Lycium. Bukketorn.

† 273. L. **barbarum** L. (Gjærde-B.)

Stængelen buskagtig, bueformigt-hængende; *Bladene* lancetformede; *Blomsterne* enlige eller 2—3-samlede, omgivne

af Bladknipper fordeelte langs op ad Stængelen; *Kronens* Rör og Krave ligelange.

Kr. viol., Bær röde. 6—7. ♄.

Plantes alm. ved Hegn og udbreder sig med Lethed, hvorfor den forekommer forvildet, især i det sydvestlige Sjæll. og Fyen.

17. Hyoscyamus. Bulmeurt.

274. **H. niger** L. (Almindelig B.) H. 259; Drej. n. 236; F. D. 1452.

Stængelen opret, de nedre Blade stilkede, halvfinnede, de övre halvtomfattende, bugtet-tandede eller halvfinnede; *Blomsterne* kortstilkede, ensidige, fra de övre Bladhjörner.

Klæbrig-haaret, har en ubehagelig, bedövende Lugt og er giftig. Kronens Krave guulgraa med mörkviolette Aarer, Röret udvendigt mörkviol. 6—7. ⊙.

β, agrestis Fr. (H. agrestis W. K.) H. N. VIII, S. Lavere, med gule Kroner. ⊙.

Paa grusede Steder omkring Byer ikke sjelden. *β*, paa dyrkede Marker (af denne har jeg dog ikke seet Expl. fra Danmark).

18. Datura. Pigæble.

275. **D. Stramonium** L. (Giftig P.) H. 258; Drej. n. 235; F. D. 436.

Stængelen oventil gaffeldeelt, med *Blomsterne* enlige, kortstilkede i Greenvinklerne; *Bladene* ægformede, grovt og uregelmæssigt bugtet-tandede: *Kapselen* beklædt med Blöd-pigge.

Grön, næsten aldeles glat, giftig. Kr. hv. 7—9. ⊙.

Ved Strandbredder og paa grusede Steder omkring Byer, ikke alm. *Sj.* Snedkersteen! Vedbæk (15), Strandmöllen (Dr.), Skovshoved, Farum (H.) Amager ved Götchens Batteri! Nestved (H.); *Bornh.* v. Rönne (H.)! *Falst.* Idestrup (5). *Loll.* Maribo, Hunseby, Sundby (H.), Nebbelunde (5); *Sl.* Hvidding S. for Kongeaaen (16), Gram (1), *Als* v. Stolbro (10).

19. Verbascum. Kongelys.

276. **V. thapsiforme** [Schrad. monogr. Verb. I, p. 21] (Uldbladet K.) Fr. nov. p. 68; H. N. IV, 19; V. phlomoides Drej. n. 232; H. 256.

Bladene nedlöbende, rundtakkede, de nedre elliptiske,

de övre ægformede, tilspidsede, udstaaende: *Klasen* tætblomstret; *Blomsterstilkene* (under Blomstringen) kortere end Bægeret; *Kronen* uregelm. hjulformet, den ene Flig mindre end de övrige; de 3 (kortere) *Stövdragere* tæt hviduldede, de 2 (længere) med oventil svagthaarede Stövtraade, 1½—2 Gange længere end de aflange, paa den ene Side nedlöbende Stövknapper.

Hele Planten tæt beklædt af en uldagtig, guulhvid Filt, dannet af grenede Haar. Kr. guul. (Klasen ofte ved Grunden grenet). 7—9. ⊙.

β, cuspidatum [Schrad.]. H. II, 145; F. D. 1810; H. N. IV, 20. Klasen forneden afbrudt; de övre Blade og Dækbladene langt tilspidsede.

Paa törre Marker, ved Gjærder: i Sjæll. meget alm. især i den vestlige Deel; *J.* sjelden: Fredericia! Kolding (1), fra de övrige Provindser er intet Voxested mig bekjendt. *β*, hist og her ved Hovedarten.

× **V. thapsiformi-nigrum** Schiede [V. adulterinum Koch Syn. II, 591].

Mindre filtet, *Bladene* halvt nedlöbende, de övre hjerteformede; *Klasen* forneden afbrudt; *Blomsterstilkene* af Bægerets Længde.; *Stövtraadene* röduldede, forövrigt som foreg.

Forekommer sporadisk i Selskab med foreg. og V. nigrum, af hvilke den ansees for en Bastardform: *Sj.* Sorö Akademihave! Lundbygaard (Arbo), Strandmöllen (15).

277. **V. Thapsus** L. (Filtbladet K.) H. 254; Drej. n. 234; F. D. 631; V. Schraderi Mey., Koch Syn. II, 586.

Bladene nedlöbende, utydeligt rundtakkede, de nedre omvendt-ægformet-lancetformede, budte, de övre elliptiske, spidse, opret-tiltrykte; *Klasen* tætblomstret; *Blomsterstilkene* kortere end Bægeret; *Kronen* tragtformet, næsten regelret (den ene Flig ubetydeligt större end de övrige); de 3 *kortere Stövdragere* tæt hviduldede, de 2 *længere* med svagt haarede eller glatte Stövtraade, der omtrent ere 4 Gange længere end de paa begge Sider kort nedlöbende Stövknapper.

Beklædningen som hos 276 og ligesom denne, hos store Expl. med nedentil grenet Klase, Kr. g., sjeldnere hv. 7—8. ⊙.

Paa törre, meest leerede Steder, ved Veie og paa Skrænter, især i Strandegne, kun sjeldent i Selskab med foreg. (ved Sorö!); meget alm.

paa Bornholm, Möen, Falster og Lolland, i *Sjæll.* sporadisk og meget sjeldnere end foreg., ligesaa i *Fyen* (Hindsholm! Svendborg!), paa *Halvöens* Östkyst hist og her.

Anm. Synonymien hos Drej. (fl. excurs.) er bleven indviklet paa Grund af at han har beskreven foreg. under Navn af V. phlomoides L., som ikke findes i den danske Flora. 233 og 234 l. c. höre vistnok begge til V. Thapsus, men Beskrivelserne synes at være affattede efter enkelte Exemplarer.

⨯ **V. thapso-nigrum** Schiede (V. collinum Schrad.) H. II, 146; Drej. n. 231: F. D. 1811.

Bladene ægformet-elliptiske, rundtakkede, halvt nedlöbende, paa Overfladen svagt- paa Underfladen tæt-filtede; *Klasen* forlænget, forneden afbrudt: *Blomsterstilkene* neppe saa lange som Bægeret; *Stövdragerne* röduldede; *Stövknapperne* ikke nedlöbende.

Forekommer enkeltviis med foreg. og V. nigrum, af hvilke den er en Bastardform; *Sj.* mellem Taarbæk og Strandmöllen (Drej.), Lundtofte (14), Buddinge (11), Bidstrup (19), Tappernöie! *Falst.* Nykjöbing Slots Ruiner! *Loll.* Ourebygaard (H); *F.* Christiansminde v. Svendborg!

b. Bladene ikke nedlöbende.

⨯ **V. nigro-thapsus** [Fr. S. Veg. Sc. p. 192]?

Stængelen svagt-, *Bladene* tæt-filtede, de mellemste og övre siddende.

En Form, (funden ved Strandmöllen af Hr. Piper) som kun ved de ikke nedlöbende Blade adskiller sig fra V. Thapsus, maa jeg ogsaa formode at være en Bastard, og da Beskrivelsen hos Fr. (l. c.) ikke strider derimod, har jeg troet at kunne henföre den til denne, af hvilken jeg dog ikke har seet Expl.

278. **V. nigrum** L. (Mörk K.) H. 257; Drej. n. 230; F. D. 1088.

Bladene ægformet-elliptiske med hjerteformet Basis, rundtakkede, paa Overfladen glatte eller svagthaarede, paa Underfladen tyndt-filtede, de nedre langstilkede, de övre siddende eller kortstilkede; *Klasen* forlænget; *Blomsterstilkene* dobbelt saa lange som Bægeret; *Stövdragerne* alle violet-uldede.

Kr. guul med viol. Pletter i Svælget, sjeldnere hv. 7—8. ⊙.

β, thyrsoideum (Host.) Bladene paa begge Flader tætfiltede, Blomsterstilkene længere.

I Kratskove, ved Veie og Gjærder alm. udbredt. *β*, sjeldnere, f. Ex. ved Kolding!

× **V. nigro-Lychnitis** Schiede. (V. Schiedeanum Koch Syn. II, 592).

Bladene elliptiske, tilspidsede, dybt rundtakkede; *Blomsterstilke*, *Bæger* og den övre Deel af Stængelen stövethvidfiltede.

Med Hovedarterne i Sorö Akademihave.

279. **V. Lychnitis** L. (Smaablomstret K.) H. 256; Drej. p. 85; F. D. 586.

Bladene elliptiske, rundtakkede, paa Overfladen næsten glatte, paa Underfladen kort hvidfiltede, de nedre kortstilkede, de övre siddende; *Blomsterstanden* en Top eller grenet Klase (dannet af længere eller kortere stilkede Klaser fra Bladhjörnerne); *Stövtraadene* hviduldede.

Stgl. foroven tilligemed Blomsterstilke og Bæger stövet-hvidfiltede. Kr. hv. eller blegguul. 7—8. ⊙.

Ved Gjærder, omkring Byer o. a. dyrkede Steder, sjelden og maaskee oprindelig udkommen fra Haver: *Sj.* Hirschholms Kirkegaard (Dr.), Frederiksdal (H); *J.* Örsted (H); *Sl.* Slotsgravene ved Husum, Slesvig (16), Eckernförde (H). ⚲

× *V. Blattaria* L. med glatte, bugtet-rundtakkede *Blade*, kirtelhaaret *Blomsteraxe* og forlænget, fjernblomstret *Klase*, dannet af enlige Blomster i Bladhjörnerne, er en yderst tvivlsom Indbygger af vor Flora. Den angives af H. at være funden ved Eckernförde, af Kylling ved Bognæs pr. Roeskilde. Paa det sidste Sted har den senere forgjæves været eftersögt, og sandsynligviis har den i sin Tid været forvildet fra en Have.

20. Convolvulus. Snerle.

280. **C. arvensis** L. (Ager-S.) H. 235: Drej. n. 228; F. D. 459.

Bladene spydformede (sjeldnere næsten piilformede) med spidse, heelrandede Lapper ved Grunden; *Dækbladene* linieformede, fiint-randhaarede, fjernede fra Bægeret.

Var. glat og duunhaaret, med 1- og 2-blomstrede Blomsterstilke. Kr. hv. eller blegröd, med 5 rosenröde Striber, aaben i Solskin, vellugtende, (omtrent som Mandler). 6—8. ♃.

Paa dyrkede og hvilende Marker, Gröftevolde, meget alm.

281. **C. sepium** L. (Gjærde-S.) H. 235; Drej. n. 229; F. D. 458; Calystegia R. Br.

Bladene piilformede med budte, bugtet-tandede Lapper ved Grunden; *Dækbladene* hjerteformede, glatte, tæt omgivende Bægeret og længere end dette; *Blomsterstilkene* 4-kantede, 1-blomstrede.

Hele Planten glat. Kr. hv., större end hos foreg. 7—9. ♃.

β, coloratus! Stængelen og Bladnerverne paa Underfladen mörkröde, Kr. ros.

Ved Gjærder og i Kratskove, især paa fugtig Grund: i enkelte Egne sjelden f. Ex. i det nordlige *Jylland* (Aalborg 16), i det östlige *Sjæll.* ikke alm., i de fleste Egne af Danmark temmelig hyppig. *β, J.* v. Damgaard! *F.* Svendborg!

21. Erythræa. Tusindgylden.

282. **E. pulchella** [Fr. nov. ed. II, p. 74] (Liden T.) H. 265; Drej. n. 247; F. D. 1637; H. N. III, 16; Centaurium inapertum Rafn II, p. 77: Gentiana Centaurium b. L. (Fl. Suec.)

Stængelen skarpt 4-kantet, med smalvingede Kanter; *Bladene* ægformede; *Blomsterne* i den gaffeldeelte Stængels Vinkler paa *Blomsterstilke* næsten af Længde med Bægeret; *Bægerfligene* (ved Blomstens Udspringning) kortere end Kronröret; *Kronens* Flige elliptiske, budte.

Stgl. gjentagne Gange, ofte fra Grunden af, gaffeldeelt. (Smaae Expl. have stundom 1-blomstret, aldeles udeelt Stængel). Kr. rosenröd, mindre end hos de fölg. 1—6″ höi. 7—10. ⊙.

Paa Strandenge og sandige Overdrev i Nærheden af Stranden forekommer den ikke sjeldent i alle danske Provindser, sjeldnere ved Færskvandssöer f. Ex. Frederiksdal (19); *Loll.* ved Maribo Sö! *F.* Törvmoser paa Hindsholm!

283. **E. Centaurium** [Pers. Syn. I, 283] (Almindelig T.) H. 264; Drej. n. 245; H. N. II, 31; Gentiana L. (Sp. pl.), F. D. 617; Centaurium vulgare Rafn l. c. 73.

Stængelen skarpt 4-kantet; *Bladene* elliptiske eller ovale, budte eller noget spidse; *Blomsterstilkene* meget korte, med

2 *Dækblade* ved Grunden; *Bægerfligene* omtrent halvt saa lange som den nys udsprungne Krones Rör; *Kronfligene* ovale.

3—10" höi. Stængelen forneden udeelt, Blomsterne i tæt Qvast fra Enden af Stængelen og de i de övre Bladhjörner modsatte Grene. Kr. rosenröd, sjeldnere hv. 7—9. ⊙.

Paa Græsmarker og höie Enge, ikke sjelden. *

284. **E. linearifolia** [Pers. l. c.] (Smalbladet T.) Drej. n. 246; E. littoralis Fr. nov. ed. II, p. 72; H. 265; F. D. 1814: H. N. V, 9; Gentiana Centaurium *α* L. (Fl. Suec.): Centaurium Erythræa Rafn l. c. 75.

Stængelen budt 4-kantet, de 2 Flader bredere, convexe: *Bladene* budte, de nedre omvendt-ægformede, de övre linieformede; *Blomsterstilkene* meget korte med 2 *Dækblade* ved Grunden; *Bægerfligene* næsten af Længde med den nys udsprungne Krones Rör; *Kronfligene* ovale, budte.

2—8" höi. Stænglerne (ofte flere fra samme Rodstok) forneden udeelte, oventil gaffeldeelte, dannende en fjernblomstret Qvast. Kr. ros., sjeldnere hv. 7—10. ⊙.

Paa Strandfælleder og Syltenge, ikke alm., men bemærket i alle Provindser, forekommer (ligesom 282) sjeldnere inde i Landet paa Enge eller ved Færskvandssöer (Öerne i Maribo Sö!).

22. Gentiana. Entian.

a. *Endotricha* Fröl. Kronens Svælg beklædt med fryndset-mangedeelte Skjæl af Kronfligenes Antal.

285. **G. Amarella** L. (Smalbægret E.) H. 299; Drej. n. 243; F. D. 328; H. N. VI, 15.

Stængelbladene siddende, fra en ægformet Basis smalt lancetformede; *Bægeret* næsten regelret 5-fliget med linieformede, budte Flige; *Kronen* 5-tandet.

Rodbladene omvendt-ægformede, kortstilkede; Kronen blaa eller viol. 8—9. ⊙.

Var. *α*, med korte Blomsterstilke (*G. Amarella* Willd.) og *β*, med Blomsterne længere end Stængelens Ledstykker samt ved Grunden afsmalnede Stængelblade (*G. uliginosa* Willd.). Blomsten paa smaae Expl. undertiden, især hos *β*, 4-deelt; Kapselen siddende.

Paa Enge, Overdrev og Fælleder, især i Nærheden af Havet, bemærket i alle danske Provindser, men i enkelte Egne sjelden, f. Ex. i det sydlige *Fyen* og den sydlige Deel af *Jyll.*

Anm. G. germanica Willd., som adskilles (af Griseb. Gent. p. 244)

ved större Kroner, tilspidsede Bægerflige og stilket Kapsel, kunde muligviis forekomme i vor Flora.

286. **G. campestris** L. (Bredbægret E.) H. 300; Drej. n. 244; F. D. 367; H. N. VIII, 10.

Stængelbladene siddende, æg-lancetformede; *Bægeret* dybt 4-deelt, de 2 ydre Flige ægformede, de indre meget mindre, lancetformede, tilspidsede; *Kronen* 4-tandet; *Kapselen* meget kortstilket.

Rodbladene som hos foreg. Forekommer ogsaa med 5-deelt Blomst. Kr. ureen blaa eller violet. 8—10. ⊙.

Paa Strandenge, Overdrev og Lyngbakker, alm. paa *Halvöen*, ligesaa i det östlige og nordlige *Sjæll.*; i Vestsjælland, *Fyen* og paa *Loll.-Falst.* er den mig ikke bekjendt at være funden.

b. *Coelanthe* Fröl. Kronens Svælg nögent.

287. **G. Pneumonanthe** L. (Smalbladet E.) H. 297; Drej. n. 242; F. D. 269.

Bladene linieformede, med tilbagerullet Rand; *Bægeret* regelm. 5-fliget med linieformede Flige; *Kronen* 5-tandet, tragtformet; *Stövknapperne* sammenklæbede.

De nedre Stængelblade smaae, skjælformede, Blomsterne enlige i Spidsen af Stængelen eller flere, kortstilkede i de övre Bladhjörner. Kr. smukt mörk-himmelblaa, indvendig med grönne Punkter. 8—9. ♃.

I Hedemoser og törvholdige Enge, paa *Halvöen* meget alm. i den vestlige Deel, sjeldnere mod Ö., paa Öerne sjelden: *Sj.* Anneberggaard, Kalundborg, Svendstrup, Roeskilde, Gilleleie, Kronborg Overdrev, Udsholt, Kjöge (H); *Loll.* ved Hunseby (H).

23. Menyanthes. Bukkeblad.

288. **M. trifoliata** L. (Almindelig B.) H. 226; Drej. n. 241; F. D. 541.

Stængelen opstigende; *Bladene* omskedende, stilkede, 3-koblede, med omvendt-ægformede eller ovale Smaablade; *Blomsterne* i Klase.

Kr. hv., udvendig ros. (undertiden findes en Monstrositet med grön, bægerlignende Krone ◁ paradoxa Fr.) 5—6. ♃.

I dybe Moser og Kjær, Hængedynd, alm. udbredt. ◁ i en Mose ved Bagsværd!

24. Primula. Kodriver.

a. Bladene glatte, paa Underfladen melede, Kronen röd eller lila.

289. **P. farinosa** L. (Melet K.) H. 224; Drej. n. 215; F. D. 125; H. N. XIII, 38.

Bladene omvendt-ægformet-lancetformede, rundtakkede; *Skaftet* bladlöst; *Svöbbladene* sylformede, ved Grunden sækformigt udvidede; *Blomsterne* kortstilkede, i en tæt Skjærm; *Bægertænderne* linieformede, budte; *Kronens* Flige omvendt-hjerteformede; *Svælget* med korte, gule Kirtler.

3—10″ höi. 5—6. ♃.

I Moser og vaade Enge paa törvholdig Bund, forekommer alm. paa *Bornh.* (19) og ikke sjeldent i et Bælte gjennem det midterste Sjælland (ikke bemærket i Egnen af Helsingör eller i Sydvest-Sjælland); i de andre Provindser sjelden: *J.* Skanderborg Dyrehave, Horsens paa Enge ved Fjorden (16); *F.* ved V. Skjerninge (H). ⚵

b. Bladene duunhaarede, rynkede, ikke melede, Kr. guul.

290. **P. officinalis** [Jacq. misc. I, 158] (Huulkravet K.) H. 222; Drej. n. 218; P. veris α, L., F. D. 433.

Bladene med ægformet Plade, nedlöbende i en vinget, uregelm. bölget-rundtakket Bladstilk; *Blomsterne* langstilkede, i Skjærm med sylformede *Svöbblade*; *Bægeret* klokkeformet, skarpt 5-tandet, med korte, spidse, ægformede Tænder; *Kronen* tragtformet; *Kravens Flige* omvendt-hjerteformede, hvælvede; *Svælget* indsnöret ved en Krands af vorteformede Fremragninger.

Skaftet 4—8″ höit, tilligemed Blomsterstilke og Bæger flöielshaaret. Kr. citronguul, sjeldnere höiröd. Blomsterne af behagelig, men ikke stærk Lugt. 4—5. ♃.

Var. (ligesom de övrige Arter i Slægten) α, med korte Stövdragere og stærkt udviklet Griffel (længere end Bægeret) og β, med længere Stövdr. og tilbagetrængt Griffel (kortere end Bægeret).

Paa höie Enge og Bakker mellem Krat alm., sjeldnere i Skove.

291. **P. elatior** [Jacq. l. c.] (Fladkravet K.) H. 223; Drej. n. 217; H. N. II, 32; P. veris β, L., F. D. 434.

Skaftet ½—1′ höit, tilligemed Blomsterstilke og Bæger klæbrig-duunhaaret; *Bægeret* tragt- eller valseformet, med æg-lancetformede, tilspidsede Tænder; *Kronen* fladkravet,

med svagt udrandet *Krave*, svovlguul med citronguult, ikke indsnöret *Svælg*, forövrigt som foreg.

Blomsterne uden eller med svag Lugt. 4—5. ♃.

I Skove: i det östlige *Sjæll.* alm., sjeldnere mod V. (Ringsted! Tase Mölle! Förslöv!), i de andre Provindser sporadisk og mindre alm. end foreg. (Dyrkes tilligemed fölg. som Siirplante i forskjellige Varieteter).

292. **P. grandiflora** [Lam. fl. fr. 2, 248] (Storblomstret K.) P. acaulis Jacq., H. 223; Drej. n. 216; P. elatior *β*, acaulis H. N. II, 33; P. veris *γ*, L., F. D. 194; P. vulgaris Huds.

Bladene omvendt-ægformede, afsmalnede til en vinget Bladstilk, bölget-rundtakkede; *Blomsterstilkene* 1-blomstrede, udgaaende fra Rodstokken: *Bægeret* skarpt 5-kantet, tragtformet, med linie-lancetformede, tilspidsede Tænder; *Kronen* fladkravet, med omvendt-hjerteformede *Flige*; *Svælget* svagt indsnöret ved en Krands af Vorter.

Blomsterstilke og Bæger uldhaarede. Kr. större end hos foreg. og blegere guul, med en mörkere Ring ved Svælget. 4—5. ♃.

β, *caulescens*. Blomsterstilkene skjærmformigt samlede i Spidsen af et kortere eller længere Skaft.

I Skove, ikke sjelden paa *Halvöens* Östkyst, sjeldnere i det Indre af Landet og mod V. (f. Ex. Kalbygaard! Gram (1), Husum (16), derfra mod Ö. i det sydlige *Fyen* og paa *Öerne* indtil Möens Klint. *Bornh.* ved Nexö (19), mangler i Sjælland. *β*, sjeldnere, f. Ex. *Möen! Bornh.* (19).

25. Hottonia. Vandröllike.

293. **H. palustris** L. (Almindelig V.) H. 228; Drej. n. 219; F. D. 487 og 1867 (var.).

Bladene kamformigt fjersnitdeelte, med linieformede Afsnit; *Skaftet* bladlöst, med krandsstillede *Blomster* foroven, dannende en fjernblomstret Klase; *Blomsterstilkene* mod Frugtmodningen tilbageböiede; *Dækbladene* linieformede, af Længde med eller kortere end Blomsterstilkene.

½—1' höi. Kr. hvidagtig-kjödfarvet, med brandguult Svælg, sjeldnere ros. 5—6. ♃.

I Kjær, Gröfter o. a. stillestaaende Vand, alm. udbredt.

26. Lysimachia. Fredlös.

a. *Naumburgia* Mönch. Kronen dybt 5-deelt med 5 Tænder mellem Fligene.

294. **L. thyrsiflora** L. (Gulddusk). H. 230; F. D. 517; Naumburgia Drej. n. 225.

Stængelen opret; *Bladene* modsatte, sjeldnere krandsstillede (1/3 eller 1/4), siddende, smalt lancetformede; *Klaserne* stilkede i Bladhjörnerne, tætblomstrede, ovale; *Kronfligene* linieformede; *Stövdragerne* sammenvoxne til en kort Ring.

Klaserne udvikles kun fra de midterste Blade paa Stængelen. Bladene punkterede, Kr. guul. 6—7. ♃.

I Kjær, ved Bredderne af Aaer og Söer, alm. i *Sjæll.* og paa *Halvöen* (især dens vestlige Egne), sjeldnere i det sydlige *Fyen* og paa *Öerne.*

b. *Lysimastrum* Duby. Kronen uden Tænder mellem Fligene.

aa. Stövdragerne ved Grunden sammenvoxne; Blomsterne i Klaser fra de övre Bladhjörner.

295. **L. vulgaris** L. (Almindelig F.) H. 229; Drej. n. 222; F. D. 689.

Stængelen opret; *Bladene* modsatte eller krandsstillede (1/3—1/4), meget kortstilkede, fjernervede, elliptiske eller lancetformede, paa Underfladen duunhaarede; *Klaserne halvskjærmformede*, danne en Top; *Bægerfligene* æg-lancetformede.

Var. i Henseende til Bladenes Brede og Antal i Krandsen, samt Beklædningen og Blomsterstilkenes Længde. Kr. guul. 6—8. ♃.

Ved Söbredder, paa Enge mellem Krat, i Moser o. s. v., alm. udbredt.

bb. Stövdragerne frie, Blomsterne enlige i Bladhjörnerne.

296. **L. nummularia** L. (Pengebladet F.) H. 231; Drej. n. 223; F. D. 493.

Stængelen krybende; *Bladene* modsatte, kortstilkede, fjernervede, hjerteformet-kredsrunde eller ovale, budte, glatte; *Bægerfligene* hjerteformede, spidse.

Kr. guul, tilligemed Bladene med mere eller mindre talrige, (under Lupen synlige) blodröde Punkter. Blomsterstilkene snart kortere, snart længere end Bld. 6—7. ♃.

Paa Enge, ved Randen af Veie og i fugtige Skove, ikke sjelden, især meget hyppig i det sydlige *Sjæll.* og *Fyen* samt paa *Öerne.*

297. **L. nemorum** L. (Arveagtig F.) H. 231; Drej. n. 224; F. D. 174; H. N. I, 21.

Stængelen svag, udstrakt eller opstigende; *Bladene* modsatte, kortstilkede, grundnervede, ægformede, spidse, glatte; *Bægerfligene* lancet-sylformede, tilspidsede.

Blomsterstilkene fine, oftest længere end Bld., mod Frugtmodningen tilbageböiede; Kr. neppe halvt saa stor som foreg., guul. Ligner Anagallis arvensis. 7—8. ♃.

I fugtige, skyggefulde Lövskove, paa *Halvöen* og i *Fyen* ikke sjelden, men sporadisk; i *Sjæll.* sjelden: Frederiksborg, Sparresholm (H), ligesaa paa de mindre Öer: *Loll.* Stokkemarke (Rostrup); *Möens* Klinteskov! *Bornh.* i Almindingen, ved Svanike (F. D.).

27. Anagallis. Arve.

298. **A. arvensis** L. (Röd A.) H. 232; Drej. n. 220; F. D. 88.

Stængelen udstrakt; *Bladene* modsatte (sjeldnere krandsstillede), siddende, ægformede; *Blomsterstilkene* enlige i Bladhjörnerne, efter Afblomstringen nedböiede; *Bægerfligene* sylformede, tilspidsede; *Kronfligene* kirtlet-randhaarede.

Kr. höiröd eller kjödfarvet. 6—8. ⊙.

Paa dyrkede Agre mellem Sæden, alm. udbredt, især i stor Mængde paa *Bornholm!*

† 299. **A. coerulea** [Schreb. spicil. fl. lips. p. 5] (Blaa A.) Drej. n. 221; F. D. 1570; A. arvensis coerulea H. 232.

Stængelen udstrakt eller opstigende; *Bladene* modsatte eller krandsstillede ($^1/_3$—$^1/_4$), siddende, æg-lancetformede; *Bægerfligene* sylformede, under Lupen saugtakkede; *Kronfligene* rundtakkede.

Kr. blaa. 6—8. ⊙.

Paa dyrkede Agre, kun funden paa Markerne ved Lyngby Sö (Lehm.), men ikke i den senere Tid gjenfunden, hvorfor den maaskee rettest maa ansees for i sin Tid forvildet eller indvandret med Sæden. *

28. Vinca. Singrön.

† 300. **V. minor** L. (Liden S.) H. II, 147; F. D. 1813.

Stængelen fremliggende eller krybende; *Bladene* modsatte, elliptiske, læderagtige og immergrönne; *Bægerfligene* spidse, kortere end Kronröret, glatte.

Var. med ægformede eller lancetformede Bld. Kr. blaa, sjeldnere hv. 5. ♃.

I Skove og ved Gjærder: *Sj.* Frydenlund (forvildet H.), Söndermarken! angives ogsaa fra *Jyll.* (uden Voxested) (H): *Sl.* Papirmöllebakken ved Flensborg, Neuwerk ved Slesvig (16). Paa alle disse Steder er den dog sandsynligviis forvildet fra Haver, hvor den dyrkes som Siirplante.

29. Samolus. Samel.

301. **S. Valerandi** L. (Strand-S.) H. 266; Drej. n. 226; F. D. 198.

Stængelen opret; *Bladene* omvendt-ægformede, budte; *Blomsterne* i Klaser i Enden af Stængelen og fra de övre Bladhjörner; *Blomsterstilkene* udstaaende, ovenfor Midten knæböiede med et Dækblad ved Böiningen; *Kapselen* kugleformet.

½—1' höi. Kr. hv. 7—8. ♃.

Paa Strandenge, sporadisk og ikke alm., men bemærket i alle danske Provindser, hyppigst paa *Öerne* og i *Fyen*, sjeldnere i *Sj.* Forekommer ogsaa, men sjeldent, ved Bredderne af Færskvandssöer (f. Ex. Skarritsö! Suserup! Lindede ved Kjöge (9), Kattinge Sö ved Roeskilde (Dr.) ⁎

30. Lobelia. Lobelie.

302. **L. Dortmanna** L. (Tvepibet L.) H. 247; Drej. n. 248; F. D. 39; H. N. VIII, 7.

Bladene tæt samlede ved Roden, linieformede, seglformigt tilbageböiede, 2-rummede paalangs; *Skaftet* faabladet; *Blomsterne* i en fjernblomstret Klase, efter Afblomstringen nedhængende.

Roden hvidtrævlet. ½—1½' höi. Bladene og Stængelens nedre Deel under Vandet. Kr. bleg blaaagtigt hv. 7—9. ♃.

I Söer og ved Söbredder paa Gruus- eller Sandbund, paa *Halvöen* hist og her i Söerne i Hede- og Klitstrækningerne, især mod V., paa Öerne meget sjelden: Læsö (H.); *Sj.* Gurre Sö ved Helsingör (11).

31. Wahlenbergia. Vedbende-Klokke.

303. **W. hederacea** [Rchb. ic. V t. 480] Campanula L., H. 245; F. D. 330.

Stængelen traadformet, udstrakt-krybende, grenet; *Bladene* hjerteformede, kantet- 5-lappede, glatte; *Blomsterstilkene* 1-blomstrede; *Kr.* blegblaa. 7—8. ♃.

I Törvmoser mellem Sphagnum, meget sjelden: Sylt, Föhr (H). ⁎

32. Campanula L. Klokke.

a. Blomsterne stilkede, i Klase eller Top.

aa. Kapselen opspringende ved Huller i Midten eller Spidsen (nedenfor Bægerfligene).

304. C. **persicæfolia** L. (Smalbladet K.) H. 240; Drej. n. 254; F. D. 1087.

Stængelen opret; *Bladene* fjernt- og svagt saugtakkede; *Rodbladene* omvendt-ægformet-lancetformede, stilkede; *Stængelbladene* lancet-linieformede, siddende; *Klasen* faablomstret; *Bægerfligene* lancet-sylformede, neppe halvt saa lange som Kronen; *Kapselen* (oftest) stivhaaret.

Blade og Bægerflige alm. glatte, sjeldnere haarede. Kr. blaa. 6—7. ♃.

β, *calycida!* De nedre Blade omvendt-ægformede, de övre lancetformede, Stængelen 1-blomstret; Bægerfligene elliptiske, over halvt saa lange som Kronen.

Paa Bakker, især mellem Krat: paa *Bornholm, Möen* og *Falster* samt i det östlige og sydlige *Sjæll.* alm., i de övrige Provindser sjelden og sporadisk; *F.* Ulriksholm (H.), Holkenhavn (25); *J.* Aagaard og Nörbjerg i V. Hanherred (16), Dybdal ved Aalborg (12), Ellitshöi S. for Aalborg (H.), Mönsted ved Viborg (7), Hodal Mölle ved Hobro (16); Arnage Bakke ved Ebeltoft (H.), Aarhuus, Veile, Haderslev (7). I det sydlige Fyen og paa Lolland er det mig ikke bekjendt at den er funden. *β*, Bornholm (11).

305. C. **Rapunculus** L. (Rapuntsel-K.) H. 239; Drej. n. 253; F. D. 1326.

Roden tapformet, kjödfuld; *Bladene* bölget-saugtakkede, *de nedre* stilkede, elliptiske eller omvendt-ægformede, *de övre* siddende, lancetformede; *Toppen* klaseformigt forlænget; *Bægerfligene* sylformede, over halvt saa lange som Kronen; *Kronfligene* oprette.

2—3' höi. Var. glat og haaret. Kr. blaa. 7—8. ⊙.

I Krat og ved Gjærder, sporadisk, men paa de fleste Steder sandsynligviis forvildet fra Dyrkning i ældre Tid: *Sj.* Udby, Slangerup, Jægerbakken ved Frederiksborg, Bregentved (H.); *Loll.* Sæbyholm! Juellinge (Rostrup), Aalholm (H.); *J.* Thyrsbæk (H.); Sönderborg paa *Als* (19); *Sl.* Haderslev, Neuwerk v. Slesvig, Slotsengen v. Husum (16). ⚹

306. C. **patula** L. (Aabenbægret K.) H. 239; Drej. n. 252; F. D. 373; H. N. VIII, 6.

Roden tynd; *Bladene* rundtakkede; *Toppen* halvskjærm-

formet, med aabne, i Spidsen deelte Grene; *Bægerfligene* kortere end den halve Krone; *Kronfligene* udböiede, forövrigt som foreg., hvilken den meget ligner.

1—2' höi. Var. som foreg. i Henseende til Beklædningen. Kr. blaa. 7—8. ⊙.

Ved Gjærder, paa Marker og Bakker, meget sjelden: *Sj.* Brinker ved Aaen mellem Nymölle og Dyrehaven (9), Brankebakken ved Frederiksdal (O. F. Müller); i haandskrevne Anmærkn. af Rafn angives den fra Sönderborg og maaskee forekommer den andetsteds i Slesvig, da den i de andre Hertugdömmer ikke er sjelden.

bb. Kapselen opspringende i Huller ved Grunden,

α, glat.

307. C. **rotundifolia** L. (Rundbladet K.) H. 238; Drej. n. 251; F. D. 1086.

Rodbladene langstilkede, nyreformede eller rundagtigt-ægformede, rundtakkede; *Stængelbladene* lancetformede, de övre linieformede, heelrandede; *Blomsterne* nikkende; *Bægerfligene* sylformede, udstaaende, ikke halvt saa lange som Kronen.

½—1½' höi. Rodbld. ere alm. henvisnede naar Blomstringen begynder. Kr. bl. (sjeldnere hv.) 7—8. ♃.

β, stricta Schum. (C. Rapunculus F. D. 855.) Stængelen stivt opret, höi og mangegrenet, Rodbladene ægformet-elliptiske.

γ, parviflora! Stængelen lav; Bladene næsten börsteformede; Kronerne meget smaae, blege.

δ, calycida! Enblomstret, Bægerfligene linie-lancetformede, af Længde med Kronen.

Ved Gjærder og i Kratskove, paa aabne Marker og Lyngheder alm. udbredt. *β,* i Skove: *J.* Ödstedgaard! *γ,* i Sandklitter: *Sj.* Tibirke Bakker! *J.* Nebbegaard! *Sl.* Rendsborg! *δ, Sj.* Grevinge i Odsherred (9); *F.* V. Skjerninge!

308. C. **latifolia** L. (Bredbladet K.) H. 241; Drej. n. 255; F. D. 85 (var.) og 782.

Stængelen opret, udeelt, svagt kantet; *Bladene* dobbelt saugtakkede, haarede, *de nedre* ægformede, tilspidsede, med en vinget Bladstilk, *de övre* æg-lancetformede, næsten siddende; *Klasen* udeelt, med 1-blomstrede, tilsidst nikkende *Blomsterstilke*; *Bægerfligene* lancetformede, udstaaende.

3—4' höi. Kr. store, blaae, sjeldnere hv. 7—8. ♃.

I Skove: paa *Halvöens* Östkyst, i det sydlige *Fyen*, Sydvestsjælland og paa Öerne ikke sjelden; sparsommere i *Sjællands* östlige og nordlige Egne: Sophienberg (H.), Vedbæk! Strandmöllen (Dr.), Charlottenlund (15), Boserup! Alindelille!

β. Kapselen haaret.

309. **C. Trachelium** L. (Nældebladet K.) H. 242; Drej. n. 256; F. D. 1026 og 2167 (var.).

Stængelen opret, skarpt-kantet; *Bladene* stivhaarede, grovt og dobbelt saugtakkede, tilspidsede, *de nedre* hjerteformede, stilkede, *de övre* æg-lancetformede, næsten siddende; *Blomsterne* i Klase eller Top, med 1—3-blomstrede, lidet nikkende *Blomsterstilke*; *Bægerfligene* æg-lancetformede, oprette; *Kapselen* stivhaaret af udstaaende Haar.

2—3' höi. Rodstokken uden Udlöbere. Var. i Henseende til Bladenes Indskjæring, Blomsterstandens Forgrening og Bægerets Beklædning. Kr. mörkblaa. 7—8. ♃.

I Skove og Krat, alm. udbredt.

310. **C. rapunculoides** L. (Ensidig K.) H. 241; Drej. n. 257; F. D. 1327.

Rodstokken krybende; *Stængelen* opret, budt-kantet; *Bladene* rue, grovt og dobbelt saugtakkede, spidse, *de nedre* hjerteformede, langstilkede, *de övre* æg-lancetformede, siddende; *Blomsterne* i ensidig Klase, med 1-blomstrede, nikkende *Blomsterstilke*; *Bægerfligene* linie-lancetformede, tilbageböiede; *Kapselen* korthaaret af nedadrettede Haar.

1—2' höi. Kr. blaa. 7—8. ♃.

Omkring Haver og Byer ikke sjelden i Danmark, og er ofte et besværligt Ukrud i Haverne paa Grund af de vidtforgrenede Udlöbere; sjeldnere paa Marker mellem Sæden, f. Ex. Ö. for Aalborg (12), Bornh.!

b. Blomsterne stilklöse, nögleformigt samlede i Enden af Stængelen og de övre Bladhjörner.

311. **C. glomerata** L. (Nögleblomstret K.) H. 243; Drej. n. 250; F. D. 1328.

Bladene fiint rundtakkede, duunhaarede, *de nedre* langstilkede, æg-lancetformede med hjerteformet Basis; *de övre* siddende og halvt omfattende, ægformede; *Bægerfligene* oprette.

½—1½′ höi. Var. i Henseende til Bladenes Brede, Beklædningen og Kronens Störrelse. Kr. blaa eller viol. 7—8. ♃.

Ved Gjærder og i Kratskove, bemærket i alle danske Provindser (undtagen Bornholm), men i de fleste Egne sporadisk og ikke alm., hyppigst forekommer den i et Parti af det östlige *Jylland* (omtrent fra Hobro til Horsens!), i det nordöstlige *Fyen* og Egnen omkring Roeskilde. *

Anm. Angivelsen af *C. Cervicaria* L. fra Lolland (Müll. i F. D. 787) beroer uden Tvivl paa en Feiltagelse. Paa det angivne Voxested (ved Rödby) findes C. glomerata i Mængde.

33. Phyteuma. Rapuntsel.

312. **P. spicatum** L. (Axbærende R.) H. 245; Drej. p. 93; F. D. 362.

Bladene dobbelt saugtakkede, *de nedre* langstilkede, æghjerteformede, *de övre* linie-lancetformede, siddende; *Blomsterne* i et endestillet, under Blomstringen ovalt, imod Frugtmodningen valseformet Ax.

1—2′ höi. Kr. guulhv., med grönlige Spidser; Stövtraadene brede, randhaarede. 6—7. ♃.

I Skove, alm. i den östlige Deel af *Halvöen*, sporadisk mod V. (f. Ex. Nörholm N. for Varde! Kloby og Lundager Krat ved Ribe (6) og i *Fyen* (aftagende mod Ö.); i *Sjæll.* og paa de övrige Öer mangler den. (Angives fra Sorgenfri (forvildet) af Drej.) *!

34. Jasione. Munke.

313. **J. montana** L. (Blaa M.) H. 246; Drej. n. 249; F. D. 319.

Roden udeelt; *Stænglerne* enlige eller flere fra Rodhovedet, nedentil tætbladede, foroven nögne, furede; *Bladene* linieformede, bölget-tandede, stivhaarede; *Blomsterkurvene* enlige i Enden af Stænglerne.

Kr. blaa, sjeldnere hv. 6—8. ⊙.

β, *littoralis* Fr. H. N. VI, 12. Mangestænglet, med flere, nedliggende eller i Spidsen opstigende Stængler og mindre Blomsterkurve. (Denne Form har jeg fundet med glatte Blade.)

Törre Marker og Bakker, alm. *β*, ved sandige Strandbredder: *Sj.* Tibirke (27); *Bornh.* alm. i Sandstrækningerne, især omkring Rönne!

35. Lonicera. Gedeblad.

314. **L. Periclymenum** L. (Almindelig G.) H. 267; Drej. n. 258; F. D. 908.

Stængelen slyngende; *Bladene* elliptiske eller ovale; *Blomsterne* i et endestillet, mangeblomstret Hoved; *Bægerets* Krave vedblivende (i Spidsen af Frugten).

Blomsterskaft, Bæger og Krone udvendig kirtlet-duunhaarede; Bld. var. glatte eller paa Underfladen duunhaarede, heelrandede eller bugtet-fjerlappede. Kr. vellugtende, lysguul, udv. rödagtig (især naar den voxer paa aabne Steder). 7—8. ♄.

I Krat og ved Gjærder, alm. udbredt, ogsaa i de magre Egne.

315. **L. Xylosteum** L. (Dunet G.) H. 268; Drej. n. 259; F. D. 808.

Stængelen opret; *Bladene* ægformet-elliptiske eller ovale; *Blomsterstilkene* modsatte i Bladhjörnerne, 2-blomstrede med ved Grunden sammenvoxne Blomster; *Bægerets* Krave affaldende.

Hele Pl. duunhaaret, Kr. hvidguul. 5—6. ♄.

I Skove og Krat, sporadisk, hyppigst paa Öerne, især Bornholm.

Anm. De 2 Blomster ere i yngre Tilstand indbyrdes frie, omgivne yderst af 2 bladagtige, spidse, og indenfor disse af 2 budte, skaalformede Dækblade. De sidste omgive tæt Frugtkn., og voxe tilsidst sammen med disse.

36. Viola. Viol.

a. *Nomimium* Ging. De 2 mellemste Kronblade udstaaende til Siderne, Griffelen næsten ret (♃).

aa. Bægerbladene budte. Ingen overjordisk Stængel, men Rodstok eller krybende Udlöbere.

α. Arret fladt, skraa-afskaaret. Blomsterstilkene efter Blomstringen oprette.

316. **V. palustris** L. (Eng-V.) H. 250; Drej. n. 263; F. D. 83; Rchb. fl. g. III, 4491; H. N. VIII, 31.

Bladene nyreformede (eller nyre-hjerteformede), med utydelige Sideaarer; *Axelbladene* ægformede, frie; *Blomsterstilkene* (under Blomstringen) længere end Bladene, med 2 *Dækblade* nedenfor Midten; *Bægerbladene* budt-ægformede, med afrundede Tilhængsler af Længde med den næsten rette

Spore; *Stövknappernes* Rum parallele, de 2 nedre med en kort, tyk, afrundet Spore.

Bld. glatte eller för Udviklingen svagt duunhaarede; Kr. blegt lila med viol. eller mörkröde Aarer. 5.

I Moser (mellem Sphagnum) og fugtige Enge alm. udbredt.

317. **V. epipsila** [Ledeb. ind. sem. hort. dorp. 1820] (Törv-V.) F. D. 2405; Fr. S. Veg. Sc. II, 556; V. scanica H. N. VIII, 32.

Bladene nyre-hjerteformede, med tydeligt og stærkt forgrenet Aarenæt; *Axelbladene* ægformede, frie; *Blomsterstilkene* (under Blomstringen) af Længde med Bladene, med 2 *Dækblade* ovenfor Midten; *Bægerbladene* ovale med afskaarne Tilhængsler, der ere kortere end den böiede *Spore*; *Stövknappernes* Rum parallele, de 2 nedre med en kegleformet, böiet Spore af Længde med Stövknapperne.

Rodstokken meget skjör; Bladene paa Underfladen duunhaarede, tilsidst næsten glatte. Kr. blaaagtigt lila, med mörkere Striber, næsten dobbelt saa stor som foreg. 5 (noget senere end foreg.).

I Moser paa törvholdig Bund, især ved raadne Træstöd, hidtil kun funden sporadisk i *Sjæll.*: Tryggeröd-, Ordrup- og Lundehuus-Moserne! Blouströd! Johnstrup Vang, Særlöse ved Roeskilde, Brofelde ved Holbek (15), Sorö! og i *Fyen* ved Ollerup! (Sandsynligviis forekommer den ogsaa i de andre Provindser.) ♃

318. **V. uliginosa** [Schrad. n. journ. IV, 80] (Sump-V.) Fr. mant. 2, 51; Rchb. l. c. 4492; H. N. V, 27.

Bladene aflang-hjerteformede, rundtakket-saugtakkede; *Axelbladene* lancetformede, kirtlet-tandede, indtil ovenfor Midten tilvoxne til den vingede *Bladstilk*; *Blomsterstilkene* med Dækblade ovenfor Midten; *Bægerbladene* budte, med afskaarne Tilhængsler, der ere meget kortere end den budt-kegleformede *Spore*.

Kronbld. store, viol. 5.

I Törvmoser, meget sjelden: *Bornh.* i Vallensgaards Mose (19). ♃

β. Arret hagekrummet, Blomsterstilkene efter Afblomstringen udstrakte.

319. **V. hirta** L. (Korthaaret V.) H. 249; Drej. n. 264; F. D. 618; Rchb. l. c. 4493; H. N. VIII, 30.

Rodstokken uden Udlöbere; *Bladene* æg-hjerteformede, paa begge Flader haarede; *Blomsterstilkene* med *Dækblade*

(alm.) nedenfor Midten; *Kapselen* 3-kantet-kugleformet, haaret; *Stövknappernes* Rum forneden frastaaende.

Bld. og især Bladstilke forstörres betydeligt efter Blomstringen; Kr. lugtlös, blegblaa eller lila (paa de senere Blomster 0). 4—5.

I aabne Skove og paa Bakker mellem Krat, hyppig i de fleste Egne af Danmark, men paa enkelte Steder (f. Ex. omkring Sorö) ikke bemærket.

320. **V. odorata** L. (Marts-V.) H. 249; Drej. n. 265; F. D. 309; Rchb. l. c. 4498; H. N. IV, 41.

Rodstokken med krybende Udlöbere; *Bladene* nyreformet-hjerteformede, rundtakkede, glatte eller för Udviklingen svagt haarede; *Blomsterstilkene* med *Dækblade* ovenfor Midten; *Kapselen* som foreg.: *Stövknappernes* Rum forneden frastaaende.

Bld. alm. glindsende; Kr. mörk viol., vellugtende. 4.

I Udkanten af Skove, paa Græspletter og ved Gjærder i Nærheden af Byer, ikke sjelden.

bb. Den overjordiske Stængel udviklet, Bægerbladene spidse.

α. Stængelen ensidigt haaret.

321. **V. mirabilis** L. (Forskjelligblomstret V.) H. 252; Drej. n. 266; F. D. 1015; Rchb. l. c. 4504.

Stængelen opret: *de nedre Blade* nyreformede, *de övre* bredt hjerteformede, kort tilspidsede, svagt haarede, især langs Nerverne og Bladstilkene paa Ryggen; *Axelbladene**) lancetformede, tilspidsede, heelrandede, randhaarede (de hos Rodbladene tilvoxne til Bladstilken); *Dækbladene* nærved Blomsten; *Bægerbladene* spidse; *Sporen* budt, lidet længere end de afrundede Bægertilhængsler.

De först udviklede Blomster udgaae fra Rodstokken, ere fuldstændige, men frembringe ikke altid Frugt, de senere fra Stængelen frugtbærende, oftest med meget ufuldstændige eller ingen Kronblade. Kr. vellugtende, viol. 4—5.

I Skove og Krat sporadisk: *J.* Haslund Krat (Selmer), Haraldslund! *Sj.* Alindelille Fredskov! Borreveile (H.), Ledreborg! Boserup (Albrecht), Johnstrup Vang (15), Krattet ved Ordrups Kongekilde, Kjöge Aas (9). I de andre Provindser ikke bemærket. !*

---

*) Ved Undersögelsen af Axelbladene hos Violarterne med udviklet Stængel maa man benytte dem, der sidde paa Midten af Stængelen som de fuldkomnest udviklede og mindst foranderlige.

β. Stængelen glat eller alsidigt haaret.

322. **V. silvatica** [Fr. fl. hall. p. 64] (Skov-V.) Fr. mant. 3, p. 121; H. N. VI, 26; V. canina silvatica H. 251; V. silvestris Kit.; Drej. n. 268; Rchb. 4503; V. canina F. D. 1453 (?)

Stængelen opstigende; *Bladene* hjerteformede, de övre kort tilspidsede, de nedre budte; *Bladstilkene* uvingede, flere Gange længere end de lancetformede, tilspidsede, fryndset-saugtakkede *Axelblade*; *Sporen* budt, udrandet, 2—3 Gange længere end Bægertilhængslerne, eensfarvet med *Kronen*; *Kapselen* spids.

Kr. blaaagtig-lila, lugtlös. (De tidligst udspringende Blomster frembringe hyppigt ikke moden Frugt og de sildigste mangle ofte Kronblade, ligesom hos flere af Slægten og typisk hos Nr. 321.) 5.

β, macrantha Fr. (V. Riviniana Rchb. 4502.) Kronen större, det uparrede Kronblad svagt-udrandet, Sporen dobbelt saa lang som Bægertilhængslerne, hvidagtig.

I Skove og Krat alm. udbredt. *β*, med Hovedarten.

323. **V. canina** L. (Mark-V.) H. 251, II, 144; H. N. IV, 42; V. ericetorum Drej. n. 267.

Stængelen udstrakt eller opstigende; *Bladene* aflang-ægformede, med hjerteformet Basis, budte; *Bladstilkene* uvingede, flere Gange længere end de lancetformede, tilspidsede, fryndset-saugtakkede *Axelblade*; *Sporen* fladtrykt, budt, dobbelt saa lang som Bægertilhængslerne, guulhvid; *Kapselen* budt.

Kr. blaa eller lila. 5—6.

β, lucorum Fr., Rchb. 4501. Sporen grönlighvid.

γ, minor. Ingen overjordisk Stængel, Bladene bredere, Bladstilken lidet længere end Axelbladene. 1—3″ höi. (V. ericetorum Schrad., Rchb. 4501 *α*.)

Paa Bakker, udyrkede, törre Marker og i aabne Skove meget alm.; *β*, i Skove; *γ*, paa Lyngheder og törre Fælleder.

Anm. V. arenaria DC., som adskilles ved hjerteformede, budte Blade, duunhaaret Stængel og spids, flöielshaaret Kapsel, er, saavidt mig bekjendt, ikke hidtil funden i Danmark, hvor den dog muligviis kunde findes paa sandige Bakker.

324. **V. stricta** [Hornem. oec. Pl. II, 145] (Rank V.) Fr. mant. 3 p. 124; Drej. n. 269; F. D. 1812; V. Ruppii Rchb. 4505.

Stængelen opret, 3-kantet, med Udlöbere fra Rodstokken; *Bladene* fra en æg-hjerteformet Basis forlænget-lancetformede, nedlöbende i den oventil vingede *Bladstilk*; de mellemste *Axelblade* halvt saa lange som Bladstilken, de övre næsten ligelange med denne, lancetformede, tilspidsede, fryndset-saugtakkede; *Sporen* lidet længere end Bægertilhængslerne.

Pl. bleggrön, Kr. lys mælkblaa med bleg grönguul Spore. 5—6.

Paa höie Enge og Strandfælleder, i Kratskove, sjelden: *Sj.* Vesterfælled (Schlichtkrull), Bromme Plantage ved Sorö! *F.* Kratskov ved Lunde pr. Odense (4, 18); *Loll.* ved Darket (5), Stokkemarke (Rostrup). !*

Anm. De Expl. jeg har seet fra de angivne Voxesteder, stemme vel overeens med Fig. i F. D. og Beskrivelsen (cfr. Koch Syn. II, 93). Fra de ölandske Expl. af *V. persicæfolia* Schreb., Fr. H. N. IV, 43, (som beskrives med kortere Spore, mindre nedlöbende Bladstilk) formaaer jeg dog ikke tilstrækkeligt at adskille vore.

b. *Melanium* DC. De 4 övre Kronblade opadrettede, Griffelen opstigende, med stort, krukkeformet Ar. (⨀).

325. **V. tricolor** L. (Stedmodersblomst.) H. 253; Drej. n. 262; F. D. 623; Rchb. 4517.

Stængelen opstigende eller opret, grenet; *Bladene* ægformede eller æg-hjerteformede, (de övre elliptiske), rundtakkede; *Axelbladene* lyreformet-fjersnitdeelte, med rundtakket Endeafsnit; *Sporen* længere end Bægertilhængslerne; *Kapselen* budt.

4—9. Var. betydeligt i Henseende til Bladenes Form, Kronens Farve o. s. v. De vigtigste Former ere:

α, vulgaris. Kronbladene længere end Bægeret, lysblaa, det nedre ved Basis guult med sorte Striber.

β, hortensis. Kronbladene længere end Bægeret, mörkviol. og var. med forskjellige Farver.

γ, angustifolia. Bladene linie-lancetformede, Kronbladene som hos *α*.

δ, arvensis (V. arvensis Murray, H. 254; F. D. 1748; usædvanligt store Expl.) Kronbladene kortere end Bægeret, hvide, det nedre ved Grunden guult med sorte Striber.

ε, syrtica. Kronen som foreg., Bladene kjödfulde.

Paa törre Marker og Bakker alm. udbredt. β, dyrkes i Haver og forekommer derfra forvildet. α og γ, især paa Sandgrund og udyrket Mark; δ, ogsaa paa Leerjord (især som Ukrud mellem Sæden); ε, ved sandige Strandbredder.

37. Impatiens. Springfrö.

326. **I. noli tangere** L. (Springbalsamin.) H. 248; Drej. n. 270; F. D. 582; Rchb. fl. germ. V, 4483.

Stængelen opret med opsvulmede Led; *Bladene* ægformet-elliptiske, rundtakkede; *Blomsterstilkene* 1—4-blomstrede, kortere end Bladene; *Blomsterne* hængende; *Sporen* i Spidsen tilbageböiet.

Stgl. meget saftig, Blst. lysgule med rödlig-brune Punkter. 7—8. ☉.
Paa fugtig og lös Skovjord, ikke sjelden i Danmark.

38. Rhamnus. Vrietorn.

327. **R. cathartica** L. (Tvebo-V.) H. 269; Drej. n. 260; F. D. 850; H. N. II, 36.

Grenene modsatte, ende ofte i en Vedtorn; *Bladene* ægformede, ovale eller elliptiske, fiint saugtakkede, med 3 Sidenerver paa hver Side af Midtnerven; *Blomsterne* tvebo; 4 *Stövdragere*, *Arret* klövet.

Bld. modsatte (paa de forkortede Grene knippestillede), ofte duunhaarede, Kr. grön. 5—6. ♄.
I fugtige Kratskove ikke sjelden.

328. **R. Frangula** L. (Tvekjönnet V.) H. 270; Drej. n. 261; F. D. 278.

Grenene tornlöse, ligesom Bladene spredte; *Bld.* ovale eller ægformet-elliptiske, budte med en kort Spids, heelrandede, med flere Nerver paa hver Side af Midtnerven; *Blomsterne* tvekjönnede; 5 *Stövdragere*; *Arret* udeelt.

Kr. hvidagtig. 6. ♄.
I Skove og Krat, især paa fugtig, törvholdig Grund, alm.

39. Ribes. Ribs.

a. *Grossularia* DC. De stöttende Blade (under Grenene) omdannede til Torne. Blomsterstilkene 1—3-blomstrede.

329. **R. Grossularia** L. (Stikkelsbær.) H. 275; Drej. n. 271; F. D. 546.

Tornene enkelte eller tregrenede; *Bægeret* klokkeformet, med ovale, skident röde Flige; *Kronbladene* omvendt-ægformede, rödlig-bleggrönne.

Bladene mindre end hos de fölgende Arter; Bladstilkene randhaarede af grenede, i Spidsen kirtelbærende Haar. Bærrene lysgrönne, sjeldnere röde. ♄.

α, pubescens (R. uva crispa L.) Frugtknuden duunhaaret, den modne Frugt glat.

β, glandulosum (R. Grossularia L.) Frugtknuden og den modne Frugt beklædt med Kirtelhaar.

I Kratskove og ved Gjærder alm. Dyrkes hyppigt under flere Former paa Grund af de velsmagende Frugter.

b. *Ribesia* DC. Stængelen tornlös. Blomsterne i Klaser.

aa. Klaserne hængende, Dækbladene kortere end Blomsterstilkene. ☿.

330. **R. nigrum** L. (Solbær) H. 275; Drej. n. 274; F. D. 556.

Bladene 3—5-lappede, paa Underfladen kirtlet-punkterede; *Dækbladene* sylformede; *Bægeret* duunhaaret med ovale Flige; *Kronbladene* ovale eller omvendt-ægformede.

Har en temmelig stærk og ikke ubehagelig Lugt. Blst. grönne; indv. viol., Bær sorte (af krydret Smag). 5—6. ♄.

I fugtige Skove, ved Bredderne af Bække og Aaer, sporadisk og ikke meget alm., hyppigst i det nordöstlige Sjæll. Dyrkes alm. i Haver.

331. **R. rubrum** L. (Ribs). H. 272; Drej. n. 273; F. D. 967; H. N. IV, 57 (var.).

Bladene 3–5-lappede, paa Underfladen duunhaarede eller tilsidst glatte; *Dækbladene* ægformede; *Bægeret* glat, Fligene og *Kronbladene* spadeformede.

Blst. grönne, Bær röde (syrlige). 5–6. ♄.

Paa lignende Steder som den foreg., men mere alm. udbredt. Dyrkes alm. i Haver under forskjellige Former i Henseende til Bærrenes Störrelse og Farve.

bb. Klaserne oprette, Dækbladene længere end Blomsterstilkene. Tvebo.

332. **R. alpinum** L. (Fjeld-R.) H. 274; Drej. n. 272; F. D. 968; H. N. XIII, 56.

Bladene 3-fligede med dybt og dobbelt saugtakkede Flige, paa Overfladen tiltrykt-haarede; *Klasestilkene* og de lan-

celformede *Dækblade* i Randen kirtelhaarede; *Bægeret* glat, med ægformede Flige; *Kronbladene* spadeformede.

♀ Klasen alm. faablomstret, med 5 golde Stövdr., ♂ Klasen mangeblomstret, med golde Stövveie. Blst. gröngule, Bær röde (smaglöse). 5—6. ♄.

I höitliggende Skove, sjelden: paa *Möens* Klint i Mængde! *Bornh.* (H.), forekommer desuden paa enkelte Steder i Kratskove (muligviis forvildet fra Haver, hvor den stundom dyrkes), f. Ex. *Sj.* Tryggeröd Skov! *J.* Randers, Veile (7); *Sl.* Haderslev, Munkbrarup i Angel (16).

40. Hedera. Vedbende.

333. **H. Helix** L. (Almindelig V.) H. 277; Drej. n. 275; F. D. 1027; H. N. XIII, 39.

Stængelen klattrende med Hæfterödder; *Bladene* haandnervede, 3—5-fligede eller lappede, paa de blomsterbærende Grene ægformet-elliptiske, tilspidsede, heelrandede; *Blomsterne* i Skjærm; *Blomstertilke* og *Bæger* duunhaarede.

Bld. læderagtige, mörkgrönne med hvide Aarer, glindsende. Blst. grönne (9—10), Bær sorte (modnes i det paafölgende Foraar). ♄.

I Skove og ved Gjærder ikke sjelden, især hyppig paa Lolland-Falster og Bornholm. Kun de ældre, og til Mure eller Træer fasthæftede Individer frembringe Blomster. De paa Skovbunden krybende Expl. blomstre ikke.

41. Glaux. Sandkryb.

334. **G. maritima** L. (Almindelig S.) H. 279; Drej. n. 227; F. D. 548; L. Herb. VIII, 160.

Bladene modsatte, ovale eller elliptiske, heelrandede, glatte; *Blomsterne* siddende i Bladhjörnerne (ros.).

2—6″ höi. 6—7. ♃.

Ved Strandbredder saavel paa Havstokken som paa Syltenge, alm. udbredt.

42. Illecebrum. Bruskbæger.

335. **I. verticillatum** L. (Krandsblomstret B.) H. 278; F. D. 335; H. N. XII, 60.

Stængelen fremliggende; *Bladene* modsatte, omvendt-ægformet-kredsrunde, heelrandede; *Blomsterne* krandsstillede, siddende i Bladhjörnerne (hvide). 7—8. ☉.

Paa sandige Veie og Overdrev, törvholdig Bund, kun bemærket i de sydlige Egne af Landet: *Sl.* sporadisk, f. Ex. mellem Ö. Vedsted og Lystrup ved Ribe (6), Lygumkloster (28), Wanderup ved Flensborg! Bilskov og Lyrskov mellem Flensborg og Slesvig, Rendsborg (16), Lund ved Husum! *Falst.* ved Nykjöbing (H.). ⊡.

43. Thesium. Naalebæger.

336. **T. ebracteatum** [Hayne i Schrad. journ. 1800. I, p. 33] (Hörbladet N.). Drej. n. 77; Rchb. fl. germ. XI, 1158; H. N. XI, 56; T. pratense H. 279; F. D. 1205.

Stængelen fra en vandret, grenet Rodstok opstigende eller opret; *Bladene* linieformede, spredte; *Blomsterne* i Klase; *Blomsterstilkene* 1-blomstrede med et enkelt *Dækblad* under Blomsten, de överste tomme *Dækblade* danne en Bladdusk; Blomsterdækket tragtformet, ved dets smalere Basis tilleddet til Blomsterstilken og det vedblivende Dækblad, dets Flige under Blomstringen aabne, efter samme med indböiet Spidse; et bruskagtigt Korn ved Grunden af hvert Indsnit.

Rodtrævlerne forsynede med smaae vorteformede Udvæxter, ved hvilke den, (ifölge Undersögelse af Mitten) nærer sig som Snylteplante paa andre Planters Rödder. 6—7. ♃.

β, subbracteatum (I. Vahl i Fr. S. Veg. Sc. p. 52) T. pratense Drej. n. 278. 2—3 Dækblade under Blomsten.

Paa græsklædte Bakker, sjelden og hidtil kun bemærket i *Sjælland*: Brede Bakker! Ballerup Mark ved Hareskoven (H.), Hornsherred (1). *β*, paa Brede Bakker med Hovedarten (21). ⊡

II. Digynia.

44. Herniaria. Bridurt.

337. **H. glabra** L. (Almindelig B.) H. 281; Drej. n. 275 (bis); F. D. 529.

Stænglerne fremliggende; *Bladene* elliptiske eller ovale, med hindeagtige *Biblade*, de nedre modsatte, de övre, ligesom Grenene, afvexlende; *Blomsterne* smaae, danne tætte Nögler i Bladhjörnerne; *Blomsterdækket* glat.

Stgl. ofte rodslaaende, beklædt med meget korte, nedadrettede Haar; Bld. glatte; Blst. grönne. 6—9. ♃.

β, subciliata (Babington man. p. 121). Bladene fiint randhaarede, Blomsterdækket udvendig haaret.

Paa törre, især sandige Marker og Bakker, alm. udbredt. *β, Sj.* ved Bredderne af Tjustrup Sö! Söby paa *Ærö* (10).

? 338. **H. hirsuta** L. (Stivhaaret B.) H. 282; Drej. n. 276.

Stænglerne fremliggende, tæt duunhaarede af udstaaende Haar; *Bladene* omvendt-ægformede, tilligemed *Blomsterdækket* stivhaarede, forövrigt som foreg. 7—9. ♃.

Paa törre Marker, angives af H. som funden paa Hadstrup Mark ved Præstö (Badstüber), men muligviis beroer denne Angivelse paa en Forvexling med Afarten af foreg. *|

45. Beta. Bede.

339. **B. maritima** L. (Strand-B.) H. 292; Drej. n. 297; F. D. 1571; H. N. XIII, 67.

Stænglerne flere, fremliggende; *Bladene* ægformet-rudeformede, nedlöbende i Bladstilken, i Randen bölgede; *Blomsterne* i Ax, dannede af tæt samlede og forneden sammenvoxne, 2—3-blomstrede Nögler, der ere kortere end *Dækbladene*; *Arrene* lancetformede. 7—8. ♃.

Ved Strandbredder, sporadisk og temmelig sjelden: *J.* paa Vestkanten (Beck), Tyvholm og Græsholm ved Fredrikshavn (Dr.), Aarhuus! *F.* Langö ved Hindsholm! *Sj.* Reersö (Dr.), Korsör! Vresen mellem Nyborg og Langeland, *Ærö* ved Ourehoved (H.), Halen ved Marstal (Bredsdorff). *|

B. vulgaris L. (Rödbede). Enstænglet, *Stængelen* opret; *Rodbladene* budt ægformet-hjerteformede; *Stængelbladene* ægformet-rudeformede; *Blomsterstanden* som foreg., *Arrene* ægformede. ⊙.

Dyrkes alm. i Haver.

46. Chenopodium. Gaasefod.

a. Fröene glandslöse.

340. **C. hybridum** L. (Hjertebladet G.) H. 284; Drej. n. 292; F. D. 2049.

Stængelen opret; *Bladene* hjerteformede, bugtet-tandede eller lappede, med tilspidsede Tænder; *Blomsterstanden* en oventil bladlös Top, dannet af udspærrede, qvastblomstrede Grene; *Fröene* grubet-punkterede.

Bld. alm. uden Meel. 7—8. ⊙.

Paa dyrket, lös Jord, f. Ex. omkring Byer, i Haver o. s. v. ikke sjelden, men sporadisk.

341. **C. urbicum** L. (Rank G.) H. 283; Drej. n. 291; F. D. 1148.

Stængelen rank opret; *Bladene* triangelformede, ved Grunden lidet nedlöbende i Bladstilken, grovt-tandede; *Blomsterstanden* en forlænget, oventil bladlös Dusk, sammensat af tiltrykte, axblomstrede Grene; *Fröene* meget fiint punkterede, med budt Rand.

Bld. melede. 7—9. ⊙.

β, intermedium Koch (C. rhombifolium Mühlenb., Drej. n. 290.) Bladene bugtet-tandede, med tilspidsede Tænder.

Ved Gjærder, omkring Byer o. a. dyrkede Steder, sporadisk, men forekommer i alle Provindser. *β*, paa Ryddepladser, sjeldnere. (Exemplarer fra Helsingör (11), efter hvilke Beskrivelsen hos Drej. er affattet, forekomme mig tvivlsomme og synes snarere at henhöre til Blitum rubrum ifölge dens Habitus og de glindsende Fröe.

342. **C. murale** L. (Muur-G.) H. 284; Drej. n. 289; F. D. 2048.

Stængelen opstigende; *Bladene* ægformet-rudeformede, grovt og skarpt tandet-saugtakkede, med tilspidsede Tænder; *Blomsterstanden* en Top, sammensat af udspærrede, qvastblomstrede Grene med Blade til Spidsen; *Fröene* ophöiet punkterede, med skarpkjölet Rand.

Bld. melede. 7—9. ⊙.

Ved Mure og omkring Byer, ikke almindelig: *Sj.* Lyngby Kirkegaard! udenfor Nörre Port! Dragö paa Amager! Roeskilde (15), Sorö! Korsör! Skjelskjör! *F.* Svendborg! *Sl.* Gelting, Husum (16), *Loll.* Nakskov! *Falst.* Nykjöbing! *Bornh.* Rönne!

b. Fröene glindsende.

aa. De ældre Blade bugtet-tandede eller lappede.

343. **C. album** L. (Hvidmelet G.) H. 285; Drej. n. 286.

Stængelen opret; *Bladene* ægformet-rudeformede, bugtet-tandede, de övre elliptiske, næsten heelrandede; *Blomsterstanden* en Top, sammensat af ax- eller qvastblomstrede, oventil bladlöse Grene; *Fröene* jævne.

6—9. ⊙. Var. betydeligt i Henseende til Bladformen, Blomsterstanden o. s. v.

α, album. Bladene stærkt melede; Blomsterne i Ax.

β, viride (C. viride L., Drej. n. 275; F. D. 1150). Bladene lidet melede, svagt tandede eller næsten heelrandede; Blomsterne i Qvast.

γ, glomerulosum Hartm. (C. opulifolium Drej. n. 288.). Bladene rundagtigt-ægformede, budte, næsten 3-lappede.

Omkring Byer, paa Gjödningspladser, i Haver o. a. dyrkede Steder meget alm. (*α* og *β*); *γ*, sjeldnere.

Anm. Om den ægte *C. opulifolium* Schrad. forekommer i Danmark, er mig ikke bekjendt. Den under dette Navn af Drej. beskrevne er neppe andet end en Form af foreg.

344. C. **ficifolium** [Sm. Fl. brit. I, 276.] (Figenbladet G.) Drej. n 287.

Stængelen opret; *Bladene* fra en kileformet Basis spydformet 3-lappede, den midterste Lap forlænget, budt, bugtettandet, *de övre Blade* linie-lancetformede, næsten heelrandede; *Blomsterstanden* som foreg., med qvastblomstrede Grene; *Fröene* fiint grubet-punkterede, mindre end hos foreg. 7—9. ⊙.

Paa lignende Steder som foreg., sjelden: Kastellet ved Kjöbenhavn! *

bb. Alle Bladene heelrandede.

345. C. **polyspermum** L. (Tætfröet G.) H. 287; Drej. n. 283; F. D. 1153.

Stængelen opret eller fremliggende, med udspærrede Grene fra Grunden af; *Bladene* elliptisk-ægformede eller ovale, budte eller spidse; *Blomsterne* nögleformigt samlede i tæt- eller fjerntblomstrede, qvastformede Grene fra Bladhjörnerne; *Blomsterdækket* ved Frugtens Modenhed aabent; *Fröene* punkterede.

Bld. uden Meel. 7—9. ⊙.

β, acutifolium (Kit.) Bladene spidse, Grenene tætblomstrede, næsten axformede.

Omkring Byer og andre dyrkede Steder, især paa fugtig Grund: i de fleste Egne af Danmark ikke sjelden, hyppigst i det sydöstlige Jylland, Fyen og paa Öerne. *β*, med Hovedarten.

346. C. **Vulvaria** L. (Stinkende G.) H. 286; Drej. n. 284; F. D. 1152.

Stængelen nedliggende eller opret, med vandret ud-

staaende Grene fra Grunden af; *Bladene* ægformet-rudeformede, budte; *Blomsterne* nögleformigt samlede i tætblomstrede Grene fra de övre Bladhjörner; *Blomsterdækket* ved Frugtens Modenhed lukket; *Fröene* fiint punkterede.

Har en stærk og meget ubehagelig Lugt. Hele Pl. graaagtig af et meelagtigt Overtræk. Fröene större og mere löst omsluttede af Frögjemmet end foreg. 7—9. ⊙.

Paa dyrkede Steder, ved Möddinger og Ryddepladser, sjelden: *Sj.* Charlottenlund, Nörreport og Salpeterværket udenfor Österport (H.), Jagtveien (14), Amager ved Götchens Batteri! *F.* Ryslinge (H.); *Bornh.* Nexö (11).

47. Blitum. Jordbærspinat.

a. Blomsterdækket ved Frugtmodningen kjödfuldt, farvet (hvorved Nöglerne faae Lighed med Bær). 1 Stövdrager.

X 347. **B. capitatum** L. (Nögenaxet J.) H. 8; Drej. p. 104.

Bladene spydformede, tandede; *Blomsterne* i rundagtige Nögler, samlede i et oventil bladlöst Ax; *Blomsterdækket* ved Modenheden purpurrödt. 6—8. ⊙.

Forvildet omkring Haver og dyrkede Steder, f. Ex. *Sj.* Bagsværd (H.), Valdby (Dr.); *J.* Randers (7). Har maaskee tidligere været hyppigere, da den angives som alm. af Kylling. |*

† *B. virgatum* L. (Axelblomstret J.) Drej. p. 104; H. N. VIII, 52.

Bladene spydformede, dybt tandede; *Blomsterne* i rundagtige Nögler med Dækblade indtil Spidsen af Stængelen; *Blomsterdækket* ved Modenheden höirödt. 6—8. ⊙.

Som foreg. forvildet, f. Ex. Gram i Slesvig (1). |*

b. Blomsterdækket ved Modenheden tört. 5 Stövdr. *)

aa. Arrene korte. ⊙.

348. **B. rubrum** [Rchb. fl. exc. p. 582] (Röd Gaasefod H.) Drej. n. 294; Chenopodium L., H. 282; F. D. 1149.

Stængelen opret; *Bladene* triangelformet-rudeformede eller spydformede, bugtet-tandede, de övre lancetformede,

*) Denne Afdeling hörer hos L. og flere nyere Forff. til Chenopodium, fra hvilken Slægt den dog synes naturligt adskilt, skjöndt den vanskeligt kan sondres ved kunstige Kjendetegn. Med Fries og Koch har jeg beholdt den Meyerske Slægtsbegrændsning.

spidse, ofte heelrandede; *Blomsterstanden* Ax eller Dusk (med Dækblade til Spidsen), sammensat af aflange, tætblomstrede Nögler; *Fröene* smaae, glindsende, budtkjölede i Randen.

Var. meget i Henseende til Bladenes Form og Indskjæringer. Har alm. en röd Farve, især paa Stgl. 7—9.

Paa dyrkede Steder og ved Strandbredder (især i stærkt leret og gjödet Jordbund), alm. udbredt.

349. **B. botryoides** [Drej. fl. exc. p. 295] (Drueblomstret G.) Chenopodium Sm.

Stængelen opret eller opstigende, med lange, udspærrede Grene nedentil; *Bladene* spydformet-triangelformede, budte, heelrandede eller med faa, korte Tænder; *Blomsterne* i en oventil bladlös Dusk, sammensat af forlængede, fjernblomstrede Nögler; *Fröene* smaae, glindsende, skarptkjölede i Randen. 8—9.

Ved Strandbredder i Dynd, udtörrede Marskgröfter: *Sj.* Flaskekroen (27); *F.* Langö ved Hindsholm! Öxemose ved Hofmansgave (27). Brandsö og Aarö i Lille Belt (28. 7.) ☉

Anm. Exemplarerne fra de angivne Voxesteder, efter hvilke Beskrivelsen er affattet, afvige ved de anförte Kjendetegn og især ved Blomsterstanden altfor meget fra foreg. til at kunne være en Afart af denne. Angives ogsaa af H. (II, 149) fra Ærö og Föhr (N.); fra disse Steder har jeg ikke seet Expl., men Beskrivelsen synes snarere at tyde hen paa en mindre Form af B. rubrum.

350. **B. glaucum** [Koch D. Fl. Suppl.] (Rundbugtet G.) Drej. n. 296; Chenopodium L., H. 286; F. D. 1151.

Stængelen opret eller nedliggende, med udspilede Grene; *Bladene* elliptiske eller lancetformede, fjernt og dybt rundbugtet-tandede, paa Underfladen blaagraae; *Blomsterne* i sammensatte, foroven bladlöse Ax, dannede af korte, rundagtige, tætblomstrede Nögler; *Fröene* jævne, glindsende (dobbelt saa store som hos de 2 foreg.), deels vandrette, deels lodrette. 7—9.

Ved Randen af Damme o. a. fugtige Steder, især omkring Landsbyer, alm. udbredt, sjeldnere ved Strandbredderne.

bb. Arrene forlængede. ♃.

351. **B. bonus Henricus** [C. A. Mey. i Ledeb. fl. alt. I, p. 11.]

(Stolt Henrik) Drej. n. 293. Chenopodium L., H. 282; F. D. 579.

Stængelen opret; *Bladene* spydformede, heelrandede; *Blomsterne* i et sammensat, oventil bladlöst Ax, dannet af tætsiddende og tætblomstrede, aflange Nögler; *Fröene* jævne, glindsende.

Hele Pl., især i ung Tilstand, beklædt med Meel. 5–7.
Ved Gjærder og omkring Byer meget alm.

48. Schoberia. Strand-Gaasefod.

352. **S. maritima** [C. A. Mey. l. c. p. 400.] Drej. n. 281; H. N. IV, 50; Chenopodium L., H. 287; F. D. 489.

Stængelen opret eller opstigende, fra Grunden af grenet; *Bladene* spredte, halvt-valseformede, kjödfulde; *Blomsterne* i rundagtige, faablomstrede Nögler i Bladhjörnerne fra Grunden af Stængelen og Grenene; *Fröene* glindsende. 7—9. ⊙.

Ved Strandbredderne, i leret Marskbund alm.

49. Kochia. Laaden Salturt.

353. **K. hirsuta** [Nolte nov. fl. hols. p. 24] Drej. n. 282; H. N. IV, 49; Salsola L., H. 293; F. D. 187.

Stængelen opstigende, fra Grunden af grenet; *Bladene* spredte, linieformede, budte, kjödfulde, haarede; *Blomsterne* parvise i Bladhjörnerne; *Blomsterdækkets* Tilhængsler kegleformede; *Fröene* glandslöse. 7—9. ⊙.

Ved Strandbredderne paa lignende Steder som foreg., men sjeldnere: *Sj.* ved Lammefjorden alm.! Skjelskjör (H.); *F.* mellem Nyborg og Holkenhavn (H.); *Halvöen*: Ydre Bjerrum ved Ribe (6), Römö, Amrom, Beenshallig (N), Schobüll ved Husum (16), Aarö, Femern, Ærö (N.), Dreiö (12), *Loll.* v. Bredfjed! *Falst.* ved Bötö (5). ☞

50. Salsola. Sodaurt.

354. **S. Kali** L. (Tornet S.) H. 292; Drej. n. 280; F. D. 818.

Stængelen med udspærrede Grene fra Grunden af; *Bladene* naaleformede, tornspidsede, kjödfulde (de nedre modsatte); *Blomsterne* enlige i Bladhjörnerne; *Blomsterdækket* un-

der Blomstringen hindeagtigt, ved Frugtmodningen bruskagtigt med tilspidsede Flige og afrundede *Tilhængsler*.

Var. glat eller korthaaret. 7—8. ⨀.

Ved sandige Strandbredder alm.

51. Ulmus. Ælm.

355. **U. montana** [Sm. Fl. brit. I, p. 281] (Storbladet Æ.) Fr. mant. 3, 19; Rchb. fl. germ. XII, 1332; H. N. XII, 63; U. campestris H. 294; Drej. n. 279; F. D. 632.

Bladene ægformet-elliptiske eller omvendt-ægformede, tilspidsede, ved Grunden skjæve, grovt og dobbelt saugtakkede, rue; *Blomsterne* næsten siddende, i en meget forkortet Halvskjærm; *Stövdragere* 5—6; *Vingefrugterne* glatte, ovale, i Spidsen svagt udrandede.

Blst. hyppigst röde. 4. (6. fr.) ♄.

Et hyppigt Træ i Plantager og omkring Byer, mindre alm. vildvoxende i Skove, f. Ex. *Bornh.* alm. paa Östkysten (i Granit-Terrainet); *Sj.* Boserup Skov (19), Borreveile (H.), Kulaas Skov i Odsherred! *F.* Keirup (H.).

† 356. **U. campestris** [Sm. Fl. brit. I, p. 281] (Smaabladet Æ.) Fr. mant. 3, 18; Hayne Arzneygew. IV, p. 80, tab.; Rchb. l. c. 1331.

Bladene ægformet-elliptiske, tilspidsede, ved Grunden skjæve, dobbelt-saugtakkede, rue eller næsten jævne; *Blomsterne* i en forkortet Halvskjærm (næsten siddende); *Stövdragere* 4—5; *Vingefrugterne* glatte, omvendt-hjerteformet-kredsrunde, dybt indskaarne.

Grenene spædere, Bladknopperne og Bladene mindre end hos foreg., Griflerne alm. mere udspærrede. Blst. bruunagtigt-grönne. 4—5. (6-fr.) ♄.

β, suberosa Fr. l. c. [H. N. IV, 80; U. suberosa Ehrh., Schum. p. 84; Rafn 258; Rchb. l. c. 1333.] Barken paa Grenene korkagtig, vingeformigt udstaaende.

I Plantager omkring beboede Steder, sjeldnere end foreg. (neppe oprindeligt vildvoxende), f. Ex. flere Steder ved Kjöbenhavn! *β*, Kaningaarden ved Fuursöen (20), mellem Ladegaarden og Falkoneeralleen! ⚲

† 357. **U. effusa** [Willd. prodr. fl. berol. n. 296] (Skjærmblomstret Æ.) Drej. p. 100; Rchb. l. c. 1337; H. N. IV, 81.

Bladene som hos foreg., men duunhaarede paa Underfladen og jævne (ikke rue); *Blomsterne* stilkede (i Skjærm); *Stövdragerne* 6—8; *Vingefrugterne* randhaarede, elliptiske, dybt indskaarne. 4. ♄.

Forekommer hist og her omkring Byer og Gaarde (oprindelig indfört), f. Ex. *Sj.* Helsingör (21), mellem Lundehuset og Bernstorf! Vesterbro (10); *Sl.* Hollingsted i Angel (Hansen). ✱

52. Cynanchum. Svalerod.

358. **C. Vincetoxicum** [R. Br. verm. Schr. II, p. 385] (Hvidblomstret S.) Drej. n. 306; Asclepias L., H. 280; F. D. 849.

Stængelen opret; *Bladene* modsatte, æg-hjerteformede, tilspidsede; *Blomsterne* i Qvaster fra Bladhjörnerne, *Blomsterstilkene* kortere end Bladene; *Kronens* Flige ægformede; *Bikronen* 5-lappet med budte Lapper.

Indeholder Mælkesaft. Kr. hv. med lysguul Bikrone. 6—7. ♃.

I höitliggende Kratskove, paa Brinker: paa *Bornholm* og i det nordlige og nordöstlige *Sjæll.* alm, sparsommere mod S. f. Ex. Kjöge, Prambroen i Stevns Herred (9), Færö (H.); i de övrige Provindser sjelden: *F.* Romsö ved Hofmansgave, Nyborg (H.); *J.* Buderupholm (H.). ✱

53. Cuscuta. Hörsilke.

a. *Epilinella* Pfeiffer. Bægeret næsten til Grunden 5-deelt, Arrene kölleformede.

359. **C. Epilinum** [Whe. Arch. der Apoth. Verein 8. p. 51] (Ager-H.) H. II, 131; Drej. n. 176; F. D. 1987; H. N. XII, 29.

Stængelen enkelt eller svagt grenet; *Kronröret* kugleformet, dobbelt saa langt som Kraven, omtrent af Længde med Bægerfligene; *Bikronens* Skjæl oprette, tiltrykte til Kronröret, med nedentil afrundede Mellemrum; *Kapselen* forneden 2-rummet.

Stgl. og Blomsterne bleggule, Hovederne med færre, men större Blst. end fölg. 7—8. ☉.

Snyltende Ukrud i Hörren, hist og her paa Öerne, men ikke alm. og hidtil ikke bemærket i stor Mængde. Paa Halvöen sjelden; Leutmark i Angel (16).

b. *Cuscuta* Pfeiff. Bægeret 4—5-lappet (eller fliget). Arrene traadformede. Kapselen heelt 2-rummet.

360. **C. europaea** L. (Gjærde-H.) H. 176; Drej. n. 177; F. D. 199.

Stængelen grenet; *Kronröret* valseformet, af Længde med Kraven, meget længere end Bægerfligene; *Bikronens* Skjæl oprette, tiltrykte til Kronröret, 2-klövede med nedentil afrundede Mellemrum.

Stgl. traadformet, tilligemed Bæg. rödligt anlöben. Kr. bleggunl. 7—8. ⊙.

β, nefrens Fr. (Schkuhriana Pfeiff. i Bot. Zeit. 1846 p. 20?) Kronröret uden Skjæl.

Snylteplante paa Urtica dioeca, Humulus, Salix og andre vedvarende og buskagtige Væxter ved Gjærder og i Kratskove, ikke sjelden især hyppig í Sydsjælland, Fyen og paa Öerne.

Anm. β, som efter Fries findes paa Vicia sativa, er maaskee en egen Art, som fortjener nöiere Undersögelse. Da Pfeiffer (l. c.) citerer F. D. 199 til C. Schkuhr., har jeg anfört denne Form her, skjöndt det ikke er mig bekjendt at den er funden i Danmark, og Mangelen af Skjæl paa Fig. i F. D. muligviis kunde hidröre fra en Unöiagtighed ved Tegningen.

361. **C. Epithymum** [Murr. i L. syst. veg. ed. 15 p. 173] (Lyng-H.) Drej. n. 175; H. 177; F. D. 427 (slet); H. N. XII, 31.

Stængelen grenet; *Bægerfligene* kortere end Kronen; *Kronröret* valseformet, af Længde med Kraven og med *Bikronens* Skjæl, som ere sammenstödende i Spidsen og tillukkende Svælget, fryndsede, med smale, spidse Mellemrum forneden; *Stövknapperne* fremragende.

Stgl. haarfine, rödlige; Blst. mindre end hos de foreg., Bæg. rödligt, Kr. hv. 7—8. ⊙.

Snylteplante paa Calluna, Genista, Thymus, Helianthemum, ikke sjelden i Hedeegnene i den sydlige Deel af Halvöen, sjelden paa Öerne: *Sj.* Veirhöi i Odsherred! Tidsvilde, Ledreborg (H.), Roeskilde (Rohde i Schlichtkrulls Herb.) *)

* *Trifolii* (C. Trifolii Babingt. man. p. 216, E. B. Suppl. 2898.) *Bikronens* Skjæl smale, halvt saa lange som Kronröret, med afrundede Mellemrum forneden; *Bægerfligene* af Kronrörets Længde, forövrigt som Hovedarten.

Snylteplante paa Græsmarker og især paa Klöver: *Thorseng* ved

Thaersminde (paa Trifol. pratense)! *J.* Ödstedgaard (paa Achillæa Millefol. og Græsarter (12).

54. Hydrocotyle. Vandnavle.

362. **H. vulgaris** L. (Almindelig V.). H. 304; Drej. n. 339; F. D. 90.

Stængelen krybende; *Bladene* skjoldformede, kredsrunde, rundtakket-lappede, længere end Blomsterstilkene; *Skjærmen* 4—6-blomstret, ofte flere Skjærme paa samme Skaft, krandsformigt fjernede fra hinanden.

I Törvmoser, ved Söbredder og paa fugtige Enge, ikke sjelden i Danmark.

55. Eryngium. Mandstro.

363. **E. maritimum** L. (Strand-M.) H. 302; Drej. n. 341; F. D. 875.

Bladene haandlappede med tornet-tandede Lapper, *de nedre* nyreformede, stilkede, *de övre* omfattende; *Svöbbladene* bredt kileformede, 3—5-tornet-lappede, lidet længere end det rundagtigt-ægformede Hoved, de enkelte *Blomster* omgivne af tornet-fligede *Dækblade.*

Hele Pl. blaagraa, Svöbbladene violet anlöbne, Blst. blaae. 7. ♃.
Ved sandige Strandbredder (paa Havstokken), forekommer i alle Provindser, i Jyll. hyppigere paa Öst- end Vestkysten.

364. **E. campestre** L. (Bjerg-M.) H. 301; F. D. 554.

Bladene dobbelt- eller tredobbelt-fjersnitdeelte, med tornet-tandet Afsnit; *Rodbladene* stilkede; *Stængelbladene* med en öreformet, tornet Skede omfattende; *Svöbbladene* linie-lancetformede, tornspidsede, meget længere end det rundagtige Hoved; *Dækbladene* ved Blomsterne udeelte; *Bægeret* længere end Kronen.

Hele Pl. graagrön, Blst. skident-hvide. 7—8. ♃.
Sandige Bakker, meget sjelden: *J.* i Vendsyssel og v. Viborg (17). *)

56. Sanicula. Sanikel.

365. **S. europaea** L. (Skov-S.) H. 305; Drej. n. 340; F. D. 283.

Bladene haandsnitdeelte med saugtakkede, i Spidsen 3-

lappede Afsnit; *Skjærmen* dobbelt sammensat, med uligelange *Straaler*; *Smaaskjærmene* danne et rundagtigt Hoved.

1′ höi. Kr. rödlig hvid. 6—7. ♃.

I Skove almindelig, sjeldnere i det nordl. Jyll. (efter H.)

57. Bupleurum. Hareöre.

366. **B. tenuissimum** L. (Smalbladet H.) H. 306; Drej. n. 323; F. D. 1090; H. N. I, 27.

Stængelen grenet fra Grunden af, med opstigende eller nedliggende Grene; *Bladene* linie-lancetformede, tilspidsede, heelrandede; de endestillede *Skjærme* alm. 3-straalede, de sidestillede ufuldstændige; *Smaaskjærmene* 3—5-blomstrede; *Blomsterne* siddende, kortere end de sylformede *Svöbblade*; *Frugten* kornet-ru.

Stgl. traadformede, 2—8″ lange. 7—8. ⊙.

Paa Syltenge og Strandfælleder sporadisk og ikke alm., men bemærket i alle danske Provindser.

X 367. **B. rotundifolium** L. (Rundbladet H.) H. 306; F. D. 2408.

Stængelen opret, oventil grenet; *de övre Blade* ægformede, gjennemvoxne af Stængelen, *de nedre* ovale, omfattende; *Skjærmen* mangestraalet; *Storsvöb* 0; *Smaasvöbets* Blade ægformede, braadspidsede, efter Blomsringen sammensluttende omkring Frugterne; *Frugten* med ophöiede Striber mellem Ribberne.

½—1′ höi. 6—7. ⊙.

Ukrud mellem Korn, ikke funden i den senere Tid, angives fra Möen (Kyll.); *Falst.* ved Corselitze (H.), sandsynligviis oprindelig indfört og nu forsvunden (Ukrud i Haver paa Ærö (10).

58. Helosciadium. Skjærmlille.

368. **H. inundatum** [Koch umb. p. 126] (Svömmende S.) Drej. n. 324; H. N. I, 26; Sison L., H. 325; F. D. 89.

De nedsænkte Blade dobbelt kamdeelte, med haarformede Flige, *de övre* finnede med kileformede, 3—5-fligede Smaablade; *Skjærmene* modsatte Bladene, 2-straalede uden *Storsvöb*; *Smaasvöbet* faabladet. 6—8. ♃.

Naar den voxer paa tör Grund, er Stgl. heelt krybende og uden

haardeelte Bld., i Vand bliver Stgl. forlænget, svömmende og alle Bld. haardeelte (*β, fluitans* Fr. H. N. VIII, 18).

I Törvgrave, Hedemoser og ved Randen af Gadekjær eller Söer: paa Öerne sporadisk, hyppigere paa *Halvöen* (især i den midterste og vestlige Deel) og paa *Bornholm*. *β*, Törvgrave ved Skodborg V. for Kolding! ✳

369. **H. repens** [Koch l. c.] (Krybende S.) H. N. XIII, 42; Sium Jacq., H. 324; F. D. 1514.

Stængelen krybende; *Bladene* finnede, med rudeformet-ægformede, uregelmæssigt tandet-lappede Smaablade; *Skjærmen* 5—7-straalet med *Storsvöb* og fleerbladet *Smaasvöb*.

7—8. ♃.

I Sumpe og Törvmoser, hidtil kun funden i *Fyen* ved Midskov paa Hindsholm (4). ✳]

59. Apium. Selleri.

370. **A. graveolens** L. (Have-S.) H. 341; Drej. n. 325; F. D. 790.

Bladene finnede, de övre 3-koblede, *Smaabladene* rudeformede eller kileformede, i Spidsen tandet-lappede; *Skjærmen* kortstilket.

Bld. glatte, glindsende, mörkgrönne, Pl. har en stærk og sig længe vedligeholdende Lugt. 7—9. ⊙.

Ved Strandbredder mellem Tang og i feed Marskbund, sporadisk og ikke alm., forekommer i alle danske Provindser, især i Sydsjælland, Fyen og paa Öerne. Dyrkes i Haver for Rodens og Bladenes Skyld.

Petroselinum. Persille.

P. sativum Hoffm. (Apium Petroselinum L.) (Have P.). Bladene 2—3-dobbelt finnede, Smaabladene smalt-lancetformede, (paa Rodbld. kileformede) hele eller fligede. 6—7. ⊙.

Dyrkes alm. i Kjökkenhaver.

60. Aegopodium. Spvalderkaal.

371. **Ae. Podagraria** L. (Almindelig S.) H. 342; Drej. n. 326; F. D. 670.

Rodstokken med krybende Udlöbere; *de nedre Blade* 2—3-dobbelt, *de övre* enkelt trekoblede; *Smaabladene* ægformede med skjæv Basis, tilspidsede, saugtakkede.

Kr. hv. 6—7. ♃.

I Skove og ved Gjærder, især i Haver et almindeligt og besværligt Ukrud.

61. Carum. Kommen.

372. **C. Carvi** L. (Almindelig K.) H. 337; Drej. n. 327; F. D. 1091.

Bladene dobbelt finnede, *Smaabladene* snitdeelte med linieformede Afsnit; *Storsvöbet* 1-bladet eller 0, *Smaasvöbene* 0.

Frugterne krydrede. Kr. hv. 5–6. ⊙.

β, atrorubens! Krone og Bladskeder purpurröde.

Paa Enge, Græsgange og ved Gjærder alm. Dyrkes som Handelsplante. *β*, ved Ladegaardsaaen udenfor Kjöbenhavn (5), Ordrups Mose!

62. Pimpinella. Pimpinelle.

373. **P. magna** L. (Stor P.). H. 340; Drej. n. 328; F. D. 1155; H. N. II, 41.

Stængelen kantet, furet, fleerbladet; *Bladene* finnede; *Smaabladene* æg-hjerteformede, saugtakkede eller fligede; *Griflerne* længere end Frugtknuden og af Længde med den ovale *Frugt*.

Kr. hv., var. (*β, rosea* Koch) med ros. Kr. 6—7. ♃.

Paa Enge og i fugtige Kratskove: i det nordvestlige *Sjæll.* ikke sjelden: mod S. ved Nestved (H.); *Falst.* Gaabense! *Loll.* Rödby; *F.* Bogense; *J.* Ebeltoft (H.); *Sl.* Höyer, Kappel, Klappschau ved Slesvig (16).

374. **P. Saxifraga** L. (Almindelig P.) H. 338; Drej. n. 329; F. D. 669.

Stængelen trind, stribet, med bladlöse Skeder foroven; *Bladene* finnede; *Rodbladene* med ægformede, saugtakkede eller fligede, *Stængelbladene* med fjersnitdeelte Smaablade; *Griffelen* kortere end Frugtknuden og den ægformede Frugt.

Skjærmene för Udspringningen nikkende. Kr. hv. (var. ros. ligesom foreg.) 7—8. ♃.

β, dissectifolia Wallr. Smaabladene paa alle Blade fjersnitdeelte, med linieformede Afsnit.

Paa Gröftevolde, Græsmarker og Bakker, alm. udbredt. *β*, med Hovedarten.

Anm. P. nigra Willd. (H. 340) med tæt duunhaarede *Blade*, Grene

og Blomsterstilke, *Roden* tyk, indeholdende en blaaagtig Saft. er saavidt mig bekjendt ikke hidtil funden i Danmark, men da den findes saavel i Skåne som i Holsteen, er det rimeligt at den ogsaa vil findes her, og anbefales derfor til nærmere Eftersögning.

63. Cicuta. Gifttyde.

375. **C. virosa** L. (Vand-G.) H. 328; Drej. n. 330; F. D. 208.

Rodstokken afdeelt ved Tværskillerum; *Rodtrævlerne* traadformede; *Bladene* 2—3-dobbelt finnede; *Smaabladene* linie-lancetformede, saugtakkede; *Storsvöbet* 0 eller faabladet; *Smaasvöbbladene* talrige, sylformede.

Stgl. tyk, huul, 2—4' höi. Kr. hv. Giftig. 7—8. ♃.

I Moser, ved Sö- og Aabredder ikke sjelden.

64. Falcaria. Seglblad.

376. **F. Rivini** [Host. fl. austr. I, 381] (Langfinnet S.) Sium Falcaria L., H. 324; F. D. 1749; H. N. II, 40; Critamus Falcaria Rchb.

Bladene 3-koblede; *Smaabladene* dybt snitdeelte, Endebladet 3-deelt, Sidebladene 2—3-deelte, med langstrakt-linieformede, fiint og skarpt saugtakkede Afsnit, nedlöbende i den vingede Smaabladstilk; *Stor-* og *Smaasvöb* fleerbladede.

Kr. hv. 7—8. ♃.

Paa Marker mellem Sæden, sjelden: *Loll.* mellem Vesterborg og Vedby, Rudbjerggaard ved Juellinge (Rostrup.) Angives af H. fra Fægegaarden ved Femern-Sund, muligviis i Holsteen og ikke paa den slesvigske Ö Femern). ☞

65. Sium. Mærke.

377. **S. latifolium** L. (Bredbladet M.) H. 322; Drej. n. 331; F. D. 246.

Rodstokken krybende; *de nedre Blade* dobbelt finnede; *Smaabladene* fjersnitdeelte med linieformede Afsnit, *de övre* finnede med lancetformede, skarpt og ligeligt saugtakkede Smaablade; *Stor-* og *Smaasvöbene* fleerbladede med lancetformede, hele Blade; *Frugtens* Sideribber randstillede.

3—5' höi. Bladstilkene paa de nedsænkte Bld. leddede. Kr. hv. 7—8. ♃.

Ved Bredderne af Söer, Aaer og Kjær, alm. udbredt.

378. **S. angustifolium** L. (Smalbladet M.) H. 322; H. N. I, 25; Berula Koch, Drej. n. 332; Sium nodiflorum F. D. 247.

Rodstokken krybende; *Bladene* finnede; *Smaabladene* ægformet-elliptiske, dybt og uregelmæssigt saugtakkede (ved Grunden ofte fligede); *Skjærmene* kortstilkede, modsatte Bladene; *Svöbene* fleerbladede, med lancetformede, i Storsvöbet alm. indskaarne Blade; *Frugten* med svage Ribber; Sideribberne indenfor Randen.

1—3′ höi. Kr. hv. 7—8. ♃.
Ved Gröfter, Bække og Kilder alm. udbredt.

66. Oenanthe. Klaseskjærm.

a. Roden dannet af knippestillede, kjödfulde Trævler; Frugten bredest oventil.

379. **Oe. fistulosa** L. (Vand-K.) H. 325; Drej. n. 335; F. D. 846; H. N. II, 39.

Rodtrævlerne aflange og traadformede; *Rodstokken* med Udlöbere; *Rodbladene* 2—3-dobbelt finnede; *Stængelbladene* enkelt finnede med linieformede, budte Smaablade, Udlöbernes Blade dobbelt finnede med omvendt-ægformede, 2—3-lappede Smaablade; *Bladstilken* opblæst-huul, længere end Pladen; den först udviklede *Skjærm* 2—3-straalet med frugtbare Blomster, de senere 4—10-straalede med ufrugtbare Blomster; *Frugten* kantet, omvendt-kegleformet, kortere end de vedblivende *Grifler*.

Pl. af en blaagrön Farve. Kr. rödlig-hv. 7—8. ♃.
I og ved Randen af Aaer, Gröfter og Kjær, alm. udbredt.

380. **Oe. Lachenalii** [Gmel. fl. bad. I, p. 678] (Eng-K.) Drej. 336; Oe. pimpinelloides Sm., H. 325; F. D. 1454.

Rodtrævlerne forlænget - kölleformede (og nogle traadformede); *Rodbladene* dobbelt finnede med aflange eller kileformede, budt 2—3-lappede Smaablade, *de nedre Stængelblade* 2—3-dobbelt, *de övre* enkelt finnede, med smalt linieformede, spidse Smaablade; *Bladstilken* kortere end Pladen; *Skjærmene* 6—12-straalede, de ydre Blomster i Smaaskjærmene langstilkede, ufrugtbare, de indre frugtbare, næsten

siddende; *Frugten* omvendt-ægformet, længere end de vedblivende *Grifler*.

Rodbld. henvisne meget tidligt. Kr. rödlig-hv. 7—8. ♃.

Paa Enge, især i Nærheden af Stranden, sjelden: *Sj.* Tappernöie, Evenet ved Præstö, Gaunö, Kongebroen ved Korsör (H.); *Falst.* (Kyll.), *Thorseng* ved Stioul (9); *F.* Svendborg (11), Langö ved Hindsholm! *J.* Palsgaard (H.); *Sl.* Gjenner (28), Bæverö ved Gelting (16), Husum (H.).

b: Roden dannet af krandsstillede, traadformede Trævler. Frugten smalere oventil.

381. **Oe. Phellandrium** [Lam. fl. fr. 3 p. 432] (Billebo-K.) Drej. n. 337; Phellandrium aquaticum L., H. 327; F. D. 1154.

Rodstokken med Udlöbere; *Stængelen* grenet; *Grenene* udspærrede; *Bladene* 2—3-dobbelt finnede; *Smaabladene* udspilede, omvendt-ægformede eller elliptiske, snitdeelte, med lancetformede, de nedsænkte Blade med haarformede Afsnit; *Skjærmen* mangestraalet; alle *Blomsterne* i Smaaskjærmene stilkede; *Frugten* ægformet-elliptisk.

2—3′ höi. Kr. hv. 7—8. ♃.

I Söer, Damme og Törvgrave alm. udbredt.

67. Libanotis. Hjorterod.

382. **L. montana** [All. fl. ped. 2. p. 30] (Laaden H.) H. N. XII, 45; L. vulgaris DC., Drej. n. 338; Athamanta Libanotis L., H. 314; F. D. 754.

Stængelen kantet, furet; *Bladene* dobbelt finnede; *Smaabladene* halvfinnede eller fjersnitdeelte med elliptiske, braadspidsede Flige; det nedre Par Smaablade tiltrykte til Bladstilken; *Stor-* og *Smaasvöb* fleerbladede.

Hele Pl., især Frugter og Blomsterstilke, duunhaarede; Rodhalsen beklædt med de trævleformede Rester af henvisnede Bladskeder. 1—3′ höi. Kr. hv. eller rödlig. 7—8. ♃.

Paa Skrænter imod Stranden, sandige Bakker, sjelden og sporadisk: *Sj.* Jægersborg, Valdbygaard (H.), Reersö (Dr.), Nexelö, Odsherred mellem Overby og Ebbelykke (H.); *F.* Fyenshoved (H.); *Sl.* Gram (16), Svanskilde (H.); *Loll.* Kramnitze Odde ved Rödby Fjord!

68. Haloscias. Lostilk.

383. **H. scoticum** [Fr. S. Veg. Sc. p. 180] (Skotsk L.) H. N. XI, 28; Ligusticum L., H. 319; F. D. 207.

Bladene dobbelt 3-koblede; *Smaabladene* rudeformet-elliptiske, foroven grovt og uregelmæssigt saugtakkede (Sidesmaabladene skjæve); *Storsvöbets* Blade 5—7, uligestore.

Stgl. stribet, nedentil rödlig, 1—2′ höi. Pl. glat, Kr. hv. 7. ♃.

Ved Strandbredder meget sjelden: *J.* Tyvholm og Græsholm ved Frederikshavn (Dr.), Lökken (H.); *Loll.* ved Rödby (F. D.)? ±

69. Aethusa. Halvsvöb.

384. **Ae. Cynapium** L. (Vild Persille). H. 329; Drej. n. 334; F. D. 1991.

Bladene 2—3-dobbelt finnede; *Smaabladene* halvfinnede med lancetformede Flige; *Storsvöbet* 0, *Smaasvöbbladene* alm. 3, linieformede, nedhængende, ensidige, længere end Smaaskjærmene; *Bugfladens Oliekanaler* foroven sammenstödende, nedentil (ovenfor Basis) bueformigt nærmede til hinanden (ikke sammenlöbende).

Giftig. 1′ höi. Bld. glatte, mörkgrönne, af en svag, men ubehagelig Lugt. Kr. hv. 6—9. ⊙.

β, *pygmæa* Koch (Ae. segetalis Boenn.) 2—6″ höi, de nedre Blade 3-koblede, med budte Flige, Smaasvöbene korte, Blomsterstilkene lidet længere end Frugten.

Almindeligt Ukrud i Haver, *β*, mellem Sæden.

70. Cnidium. Brændeskjærm.

385. **C. venosum** [Koch umb. 199] (Fiinbladet B.) Drej. n. 333; H. N. IV, 30; Selinum lineare Schum. p. 95; H. 314; F. D. 1330; Selinum silvestre L. sp.

Stængelen trind, stribet; *Bladene* dobbelt finnede, med forlængede *Bladskeder* (ingen Bladstilk paa Stængelbladene); *Smaabladene* linieformede, spidse, med ophöiet Midtnerve paa Underfladen; *Svöbbladene* börsteformede, Smaasvöbet af Smaaskjærmens Længde.

1—2′ höi. Kr. hv. 7—9. ♃.

Paa höie Enge, ved Gjærder, mellem Krat, meget sjelden; *Sjæll.*

Kongelunden paa Amager! Vesterfælled og Flaskekroen! *F.* Strandbredder ved Svendborg (H.); *J.* Björum Skov (Beck). ⚑

71. Peucedanum. Svovlrod.

386. **P. palustre** [Moench meth. 82] (Kjær-S.) Drej. n. 317; Selinum L., H. 312; F. D. 257 og 412 (S. silvestre); Thysselinum Hoffm., Koch Syn. II, 336.

Stængelen furet; *Bladene* 2—3-dobbelt finnede; *Smaabladene* hele eller dybt deelte, med linie-lancetformede, braadspidsede Flige; *Stor-* og *Smaasvöbene* mangebladede, med lancetformede, nedböiede Blade; *Skjærmens Straaler* ensidigt duunhaaret-rue.

3—5′ höi. Bladenes Flige og især Svöbbladene i Randen rue, forövrigt glat. Kr. hv. 7—8. ♃.

I Törvmoser, paa fugtige Enge mellem Krat, alm. udbredt.

387. **P. Oreoselinum** [Moench meth. 82] (Udspilet S.) H. N. II, 38; Athamanta L., H. 315; F. D. 1750.

Stængelen trind, stribet; *Bladene* 3-dobbelt finnede, med stivt udspilede eller næsten tilbageböiede Smaabladsstilke; *Smaabladene* elliptiske, indskaaret-tandede; *Stor-* og *Smaasvöbene* mangebladede, med linieformede, nedböiede Blade; *Skjærmens Straaler* glatte.

1—3′ höi. Kr. hv. 7—8. ♃.

Paa Bakker, höie Enge: i det egenlige Danmark kun funden paa *Bornh.* ved Almegaard nær Rönne (19). (I Holsteen Nolte.) ⚑

72. Heracleum. Björneklo.

388. **H. Sphondylium** L. (Almindelig B.) H. 317; Drej. n. 319; F. D. 2406 (H. S. *β*, australe Hartm.)

Stængelen furet; *Bladene* enkelt eller dobbelt finnede; *Smaabladene* snitdeelte, halvfinnede eller lappede med uregelmæssigt tandet-saugtakkede Lapper (eller Flige), *Smaaskjærmene* flade, de ydre *Kroner* större; *Frugtknuden* duunhaaret; *Frugten* oval, svagt udrandet, tilsidst glat.

3—5′ höi, stivhaaret-ru. Kr. hv. eller rödlig. 6—8. ⊙.

Var. betydeligt i Henseende til Smaabladenes Form og Indskjæringer. Den meest afvigende Form er:

β, elegans Koch. Smaabladene fjersnitdeelte, med forlænget-lancetformede, langt tilspidsede Afsnit.

Paa Enge, ved Gjærder og i Udkanten af Skove, meget alm. *β*, sjeldnere: f. Ex. ved Sorö! Bakkerne v. Örholm og Brede (H.).

* 389. **H. sibiricum** L. (Sibirisk B.) Fr. mant. 2, 16; H. N. IV, 29; Drej. i Kröy. Tidsskr. III, 414.

Smaaskjærmene hvælvede; *Kronerne* omtrent ligestore; *Frugtknuderne* og de rundagtigt-ovale, dybt udrandede *Frugter* glatte.

Kr. gröngule, forövrigt som foreg. og var. som denne i Henseende til Bladene. 6—8. ⊙.

Paa lignende Steder som foreg. Jeg har ofte fundet Former, som svare til Beskrivelsen hos Fr., men hyppigere saadanne, der syntes at danne en Overgang til foreg. (Saa udmærket som den forekommer i den nordsvenske Flora har jeg aldrig seet den hos os. Dens Fordeling og bestemtere Begrændsning fra foreg. bör nærmere iagttages.)

73. Pastinaca. Pastinak.

390. **P. sativa** L. (Almindelig P.) H. 335; Drej. n. 318; F. D. 1206; L. Herb. VI, 120.

Stængelen kantet, furet; *Bladene* finnede, de nedre ofte dobbelt-finnede; *Smaabladene* æg-lancetformede, grovt saugtakket-lappede, glindsende, glatte eller paa Underfladen svagt duunhaarede; *Svöb* 0; *Frugterne* kredsrund-ovale.

2—3' höi. Roden (i det förste Aar) spiselig. 7—8. ⊙.

β, silvestris. Bladene paa begge Flader duunhaarede.

Ved Veie, omkring Byer, paa höie Enge o. s. v. alm. udbredt, dog i enkelte Egne sparsom, synes f. Ex. at mangle paa Bornholm. Dyrkes i Haver. *β*, med Hovedarten f. Ex. ved Pesthuset udenfor Kjöbenhavn.

74. Anethum. Dild.

† 391. **A. graveolens** L. (Have-D.) H. 336; F. D. 1572.

Stængelen trind, stribet; *Bladene* dobbelt finnede, med linieformet-traadformede *Smaablade; Svöb* 0.

1—3' höi, glat, blaagrön. Har en stærkt krydret Lugt. 7—8. ⊙. Dyrkes i Haver og forekommer derfra hist og her forvildet.

75. Imperatoria. Storskjærm.

X I. **Ostruthium** L. (Mesterrod). H. 335; H. N. V, 13.

Stængelen trind, stribet; *Bladene* 3-koblede; *Smaabladene*

dybt 2-deelte, med ægformede eller elliptiske, skarpt og dobbelt saugtakkede Afsnit; *Bladskederne* store; *Smaasvöbbladene* börsteformede, hurtigt affaldende; *Frugterne* kredsrunde.

2—4' höi, glat. 7. ♃.

Angives af Kylling fra Bornholm, hvor den endnu dyrkes i Bönderhaver (19), og sandsynligviis aldrig har været vildvoxende.

76. Levisticum. Lövstikke.

† 392. **L. officinale** [Koch umb. p. 101] (Almindelig L.) Drej. p 114; Ligusticum Levisticum L., H. 318; Hayne Arzn. I, 82 c. tab.

Stængelen trind, stribet; *Bladene* dobbelt finnede; *Smaabladene* kileformet-rudeformede, i Spidsen tandet-lappede; *Svöbbladene* lancetformede; *Blomsterstilkene* meget korte.

4—5' höi; Stgl. blaadugget, Bld. glindsende. Kr. g., har en stærk og gjennemtrængende Lugt, omtrent som Selleri. 7—8. ♃.

Dyrkes hist og her i Bönderhaver og forekommer forvildet, f. Ex. *Sj.* i Hammermölleskoven ved Helsingör! *F.* Lykkesholms Skov; *J.* ved Nörre Tranders (H.). |*

77. Selinum. Seline.

393. **S. Carvifolia** L. (Kommenbladet S.) H. 313; Drej. n. 322; F. D. 667.

Stængelen furet, vinget-kantet; *Bladene* 2—3-dobbelt finnede; *Smaabladene* indskaarne, med lancetformede, braadspidsede, i Randen rue Flige; *Bladskederne* korte; *Smaasvöbbladene* traadformede.

2—3' höi. Kr. hv. 7—8. ♃.

I Törv- og Hedemoser, paa höie Enge mellem Krat, ikke sjelden, men sporadisk, hyppigere paa Halvöen end paa Öerne. |*

78. Angelica. Angelik.

394. **A. silvestris** L. (Skov-A.) H. 321; Drej. n. 320; F. D. 1639.

Stængelen trind, stribet, foroven tilligemed *Skjærmens Straaler* flöielsagtigt duunhaaret; *Bladene* 2—3-dobbelt finnede; *Smaabladene* ægformet-elliptiske, fiint og skarpt saugtakkede; *Bladskederne* store, opblæste; *Storsvöbet* faabladet, affaldende; *Smaasvöbbladene* flere, traadformede.

3—5′ höi. Stgl. huul, tyk, blaadugget. Kr. hv. eller rödl. 7—8. ♃.
I fugtige Skove og paa Enge mellem Krat, alm. udbredt.

79. Archangelica. Qvan.

395. **A. littoralis** [Fr. S. Veg. Sc. p. 181] (Vand-Q.) H. N. X, 23; Angelica Fr. fl. Hall. p. 51; Drej. n. 321; F. D. 2407; Angelica Archangelica H. 320 (tildeels, med Undtagelse af flere Synonymer og Voxestederne fra de nordlige Lande).

Stængelen trind, furet, glat; *Skjærmens Straaler* duunhaarede; *Bladene* 2—3-dobbelt finnede; *Smaabladene* skjævtægformede, grovt og skarpt saugtakkede, Endebladet 3-fliget; *Bladskederne* store, opblæste; *Storsvöbet* mangebladet, med linieformede Blade; *Smaasvöbbladene* flere, linieformede; *Smaaskjærmene* hvælvede efter Blomstringen.

4—6′ höi. Stgl. tyk, huul, rödlig, Bld. blaagrönne, Kr. bleggrönne. 7—8. ♃.

Ved Bredderne af Bække og Aaer, som den ofte fölger i lange Strækninger: bemærket i alle Provindser; ogsaa, men sjeldnere, ved Strandbredder: f. Ex. ved flere Fjorde paa Halvöens Östside (7). !*

80. Laserpitium. Foldfrö.

396. **L. latifolium** L. (Bredbladet F.) H. 316; Drej. n. 316; F. D. 1513.

Stængelen trind, stribet; *Bladene* 2—3-dobbelt finnede; *Smaabladene* hjerteformede, saugtakkede; den indadvendte Side af *Skjærmens Straaler* ru; *Storsvöbet* mangebladet, med lancet-sylformede Blade.

3—5′ höi. Kr. hv. 7—8. ♃. Bladene paa Underfladen blaagrönne, alm. glatte, var.

β, asperum (Crantz). Bladstilke og Smaablade i Randen og paa Underfladen rue.

I Skove meget sjelden og kun funden i *Sjæll.*: Slangerup, Johnstrup Vang, Hareskoven (H.). !*

81. Daucus. Gulerod.

397. **D. Carota** L. (Almindelig G.) H. 308; Drej. n. 315; F. D. 723.

Stængelen furet, stivhaaret-ru; *Bladene* dobbelt finnede; *Smaabladene* fjersnitdeelte eller halvfinnede, med lancetformede, tilspidsede Flige; *Storsvöbets* Blade kamdeelte, sjeldnere 3-deelte, med linieformede Afsnit, ved Udspringningen omtrent af Skjærmens Længde; *Biribbernes* Torne af Længde med Frugtens Tværsnit.

1—2' höi. Roden (hos den vilde Pl.) hv., (hos den dyrkede brandguul), Skjærmen efter Afblomstringen huul (ved de ydre Straalers Sammentrækning), Kr. hv. eller rödlig, de midterste Blomster i Skjærmen ofte mörkröde, golde. 7—8. ⊙.

Ved Gjærder og paa Marker, alm., især meget hyppig i *Fyen* og paa *Loll.-Falst.!* Dyrkes i Haver formedelst dens spiselige Rod.

82. Caucalis. Fodangel.

398. **C. daucoides** L. (Faastraaalet F.) H. 307; Drej. n. 307; F. D. 2346.

Stængelen kantet, furet; *Bladene* 2—3-dobbelt finnede; *Smaabladene* fjersnitdeelte eller halvfinnede, med linie-lancetformede, spidse Flige; *Storsvöbet* 0 eller 1-bladet; *Skjærmen* faa- (omtr. 3-)straalet; *Smaasvöbbladene* 3—5, lancetformede, hindeagtigt randhaarede; *Smaaskjærmene* fleerblomstrede, men kun med 2—3 frugtbare Blomster; *Frugten* elliptisk; *Biribbernes* Flige hagekrummede, af Længde med Frugtens Tværsnit.

½—1' höi. Bld. og Stængelens Led haarede; Kr. rödlig. 6—7. ⊙.

Paa dyrkede Marker mellem Sæden, meget sjelden: *Möen* ved Sömark (H.), Graaryg (9). ✻.

83. Torilis. Randfrö.

399. **T. Anthriscus** [Gmel. fl. bad. I, p. 615] (Hvashaaret R.) Drej. n. 308; Tordylium L., F. D. 919; Caucalis H. 307.

Stængelen opret, ru, foroven furet; *Bladene* dobbelt finnede; *Smaabladene* elliptiske, halvfinnede eller saugtakkede; *Skjærmene* endestillede, langskaftede; *Storsvöbet* fleerbladet med linieformede Blade; *Biribbernes* Pigge sylformede, spidse, böiede (ikke hagekrummede).

1—3' höi. Kr. rödlig eller hv. 6—7. ⊙.

Ved Gjærder og Veie, i Krat o. s. v. alm. udbredt.

400. **T. nodosa** [Gärtn. fruct. I, p. 82] (Knudret R.) **H. N.** XII, 44; Tordylium L.; Caucalis Scop., **H.** 308; **F. D.** 1990.

Stængelen opstigende eller nedliggende, trind, stribet; *Bladene* dobbelt (de övre enkelt-) finnede; *Smaabladene* fjersnitdeelte eller halvfinnede; *Skjærmene* kortskaftede, modsatte Bladene, tætblomstrede (Blomsterne næsten siddende), mod Frugtmodningen kugleformede; *Storsvöbet* fleerbladet, med linieformede Blade; *de ydre Frugter* beklædte med hagekrummede Pigge, *de indre* med rue Vorter.

1—1½' höi. Kr. hv. 6—8. ⨀.

Paa Diger og törre Marker: i vor Flora kun funden paa Marskdigerne i det vestlige *Slesvig*: Dageböl, Husum (H.)! Eidersted (N.). ⁑

84. Anthriscus Körvel.

a. Frugterne beklædte med krogede Smaatorne.

401. **A. vulgaris** [Pers. syn. I, 320.] (Gjærde-K.) Drej. n. 311; Scandix Anthriscus L., **H.** 332; Caucalis scandicina Roth, **F. D.** 863.

Stængelen glat, trind, stribet; *Bladene* 2—3-dobbelt finnede; *Smaabladene* fjersnitdeelte eller halvfinnede; *Bladskederne* randhaarede; *Bladstilke* og Nerver, især paa Underfladen, haarede; *Skjærmene* kortskaftede, modsatte Bladene; *Smaasvöbet* 2—3-bladet, med lancet-sylformede, randhaarede Blade; *Næbet* ⅓ af de ægformede Frugters Længde.

½—2' hoi. Kr. hv. 5—6. ⨀.

Ved Gjærder, især omkring Byer: i *Sjæll.*, paa *Bornh.* og de övrige sydlige Öer ikke sjelden; sparsommere i *Fyen*; paa *Halvöen* sjelden: Rödding, Husum (16). ⁑

b. Frugterne glatte.

402. † **A. Cerefolium** [Hoffm. umb. p. 41] (Have-K.). Drej. p. 111; Scandix L., **H.** 331; Chærophyllum sativum Gärtn., **F. D.** 1640; Cerefolium sativum Bess.

Stængelen trind, stribet, Ledstykkerne ved Grunden duunhaarede; *Bladene* 3-dobbelt finnede; *Smaabladene* halvfinnede; *Bladskederne* randhaarede, Bladstilke og Nerver spredt-haarede; *Skjærmene* endestillede, paa kortere eller længere Skaft, eller sidestillede (modsatte Bladene) siddende; *Smaasvöbet*

2—3-bladet, med lancetformede, randhaarede Blade; *Næbet* 1/3 af den linieformede *Frugts* Længde.

1—3' höi. Har en stærk og behagelig Lugt. Kr. hv. 5—6. ⨀.
Ved Gjærder og omkring Byer, oprindelig forvildet fra Haver, hvor den dyrkes.

403. **A. silvestris** [Hoffm. umb. p. 40] (Vild K.) Drej. n. 310; Chaerophyllum L., H. 333; F. D. 2050.

Stængelen furet, forneden haaret, foroven glat; *Bladene* 2—3-dobbelt finnede; *Smaabladene* fjersnitdeelte eller halvfinnede, glatte eller paa Underfladen fjernt-haarede; *Skjærmene* endestillede, langskaftede, för Udspringningen nikkende; *Smaasvöbet* omtrent 5-bladet, med ægformede, tilspidsede, hule Blade; *Næbet* 1/5 af den æg-lancetformede *Frugts* Længde.

2—3' höi. Kr. hv., udstraalende. 5—6. ♃.
Paa Enge, ved Gjærder og i Skove meget alm.

85. Scandix. Langnæb.

404. **S. Pecten Veneris** L. (Kamformet L.) H. 331; Drej. n. 309; F. D. 844; H. N. IV, 28.

Bladene dobbelt finnede; *Smaabladene* haandsnitdeelte, med linieformede Afsnit; *Smaasvöbbladene* randhaarede, hele eller i Spidsen 2—3-fligede; *Næbet* fladtrykt fra Ryggen, i Randen tilligemed Frugtens Ribber ru; *Griflerne* oprette.

1/2—1' höi. Kr. hv., udstraalende. Griffelfoden mörkröd. 6—7. ⨀.
Paa Marker mellem Sæden, sjelden i den nordlige Deel af Landet: *J.* Aalborg (Dr.); *Sj.* udfor Tuborg (26), Vordingborg (9); alm. Ukrud paa Möen, Falster, Lolland (!) og Femern (H.). ☦

86. Chaerophyllum. Huulsvöb.

405. **C. temulum** L. (Knudret H.) H. 334; Drej. n. 312; F. D, 918.

Stængelen trind, stribet, under Ledene opsvulmet, forneden stivhaaret-ru, foroven haaret; *Bladene* haarede, dobbelt finnede; *Smaabladene* ægformede, halvfinnet-lappede med rundtakket-saugtakkede Lapper; *Skjærmene* endestillede, för Udspringningen nikkende; *Smaasvöbet* 5—8-bladet med æglancetformede, tilspidsede, randhaarede Blade.

1—2′ höi. Stgl. nedentil rödplettet. Kr. hv. 5—6. ⊙.
Ved Gjærder og i Kratskove alm. udbredt. ⚹

87. Myrrhis. Södskjærm.

406. **M. odorata** [Scop. fl. carn. p. 207] [Spansk Körvel). Drej. n. 313; F. D. 1928; Scandix L., H. 330.

Stængelen trind, furet; *Bladene* haarede, 2—3-dobbelt finnede med æg-lancetformede, halvfinnede *Smaablade*; *Skjærmene* endestillede; *Smaasvöbbladene* lancetformede, langt tilspidsede, haarede, nedhængende; *Griflerne* tilbageböiede.

2—3′ höi. Stærktlugtende (omtr. som Anthriscus Cerefol.). Kr. hv., Fr. mörkbruun, glindsende (1/2″ lang). 5—6. ♃.

Omkring Haver, Byer o. a. beboede Steder, sporadisk i alle Provindser, (formodenlig forvildet fra en tidligere Tids Havekultur, skjöndt den nu ikke længere dyrkes).

88. Conium. Skarntyde.

407. **C. maculatum** L. (Plettet S.) H. 311; Drej. n. 314; F. D. 2168.

Stængelen glat, trind, oventil furet; *Bladene* 3-dobbelt finnede, med lancetformede, halvfinnede *Smaablade*; *Storsvöbet* 6—7-bladet; *Smaasvöbet* 3—4-bladet, ensidigt med æg-lancetformede, glatte Blade.

2—4′ höi, glat, glindsende; Stgl. rödplettet. Giftig. Kr. hv. 6—7. ⊙.

Ved Gjærder og Veigröfter, især omkring Byer o. a. dyrkede Steder, ikke sjelden: mindre hyppig i Kjöbenhavns Omegn end i de fleste andre Egne af Landet.

89. Coriandrum. Koriander.

† 408. **C. sativum** L. (Have-K.) H. II, 158; F. D. 1989.

Stængelen trind, stribet, glat; *Bladene* 2—3-dobbelt finnede; *Smaabladene* fjersnitdeelte eller halvfinnede, med linieformede Flige (Rodbladene ligesaa, men med bredere Flige); *Smaasvöbbladene* ensidige, linieformede.

1—2′ höi. Kr. hv. eller rödl., udstraalende. Fr. krydrede. 6—7. ⊙.

Dyrkes undertiden, dog sjeldent, i Haver, og forekommer forvildet: *Sj.* Kjöbenhavn ved Farimagsveien! *Ærö* (N.), *Sl.* Aabenraa (H.). ⚹

III. Trigynia.

90. Corrigiola. Skorem.

409. **C. littoralis** L. (Sand-S.) H. 348; F. D. 334; H. N. XII, 59.

Fleerstænglet, med udstrakte, traadformede *Stængler*; *Bladene* omvendt-ægformet-linieformede, med hindeagtige *Axelblade*; *Blomsterne* stilkede, i Nögler fra de övre Bladhjörner; *Bægeret* vedblivende.

Kr. smaa, hv. 7—8. ⊙.

Sandige Veie og Overdrev; mangler paa Öerne; *J.* sjelden: Rye (12); hyppigere i *Sl.*, f. Ex. Bommerlund, Bilskov v. Flensborg, Schuby ved Slesvig (16), Rendsborg! *)

91. Viburnum. Qvalkved.

410. **V. Opulus** L. (Sneebolletræ) H. 343; Drej. n. 342; F. D. 661.

Bladene haandnervede, 3—5-lappede, med tilspidsede, tandede Lapper, *Bladstilken* foroven 2-kirtlet; 2—4 linieformede *Axelblade* ved Grunden af hvert Blad; *Blomsterne* i Qvast, Straaleblomsterne golde, med hjulformede *Kroner*; *Fröet* fladtrykt.

Kr. hv. Straaleblomsterne have ofte 5 röde Kirtler (feilslaaede Stövdr.) i Svælget. Bær röde. 6. ♄.

I fugtige Kratskove, ved Gjærder, alm. udbredt. (I Skove dyrkes en Afart *β, roseum*, med lutter golde Blst. og store hjulformede Kr.)

92. Sambucus. Hyld.

411. **S. nigra** L. (Almindelig H.) H. 345; Drej. n. 344; F. D. 545.

Smaabladene 2 Par og et uparret Endeblad, elliptiske, saugtakkede; *Axelbladene* linie-börsteformede (eller 0), *Qvasterne* samlede til en 5-grenet Skjærm.

Bld. have en stærk, ubehagelig, Blst. en vammel-södagtig Lugt. Kr. hv., Stövdr. gule, Bær sorte. $\frac{6}{2}$—$\frac{7}{1}$. ♄.

β, laciniata F. D. 2169; Bld. dobbelt finnede, Smaabld. fligede.

Ved Gjærder, i Kratskove og omkring Byer, meget alm. *β*, sjeldnere: *Sl.* Sommersted (16), Gram (1), Niesgrau i Angeln (Jessen); *Ærö* (H.).

† 412. **S. racemosa** L. (Klaseblomstret H.)

Bladene som foreg.; *Axelbladene* vorteformede; *Qvasterne* samlede til en ægformet Klase.

Blomsterne guulhvide, med tilbageböiede Kronflige; Bær röde; Blomsterstilkene ved Frugtmodningen viol. 5. (Fr. 7.). ♄.

Dyrkes hist og her i Plantager og forekommer derfra forvildet, f. Ex.: *Sj.* Folehaveskov v. Rungsted! Ordrups Krat mellem Skovlöberhuset og Ordrupsdal! Philosophgangen ved Sorö! *Sl.* Fattigcolonien ved Husum (16); *Bornh.* ved Römersdal! Echodalen (19). ☀

413. **S. Ebulus** L. (Sommer-H.) H. 344; Drej. n. 343; F. D. 1156; H. N. IV, 7.

Smaabladene lancetformede med afrundet Basis, saugtakkede, 3—4 Par og et uparret Endeblad; *Axelbladene* bladagtige, ægformede; *Qvasterne* samlede til en 3-grenet Skjærm.

Blst. rödlig-hv. (stærktlugtende); Stövdr. mörkröde; Bær sorte. 7—8. ♃.

Ved Gjærder, sjelden: *Sj.* Jægerspriis (H.), Sorö ved Rolighed! *Falst.* v. Nykjöbing (H.); *Loll.* Kjettinge! Taars ved Saxkjöbing (5); *J.* Fredericia (H.); *Sl.* Christiansfeld (28), Sönderborg (16), Digerne i Marsken (H.). ☀

IV. Tetragynia.

93. Parnassia. Leverurt.

414. **P. palustris** L. (Hvid L.) H. 349; Drej. n. 345; F. D. 584.

Stængelen med 1 Blad nedenfor Midten og 1 endestillet Blomst; *Bladene* hjerteformede, *Rodbladene* stilkede, *Stængelbladet* omfattende; *Bikronbladene* med 9—13 kirtlede Fryndser.

½—1' höi. Bld. glatte, med rödgule Punkter; Kr. hv. med gjennemsigtige Aarer; Bikronbld. guulgrönne. 8—9. ♃.

Fugtige Enge, især paa törvholdig Grund, ikke sjelden, dog mindre hyppig paa Bornh. og Loll.—Falst.!

V. Pentagynia.

94. Drosera. Soldug.

415. **D. rotundifolia** L. (Rundbladet S.) H. 354; Drej. n. 352; F. D. 1028; Rchb. fl. g. III, 4522.

*Bladene**) næsten kredsrunde (Breden större end Længden), *Bladstilkene* haarede; *Skaftet* opret, omtrent 3 Gange længere end Bladene; *Dækbladene* linieformet-traadformede; *Fröene* omgivne af en hindeagtig, linieformet Fröhud.

2—6" höi. Kr. og Stövdr. hv., Ar hv., kölleformede. 7. ♃.

β, *bracteata* (Lyngby). *Blomsterne* i en gaffeldeelt Qvast; *Dækbladene* omvendt ægformede, kirtelhaarede.

I Törv- og Hedemoser mellem Sphagnum, alm. udbredt. *β*, i Mængde paa Hals ved Hofmansgave (Lgb.).

416. **D. longifolia** L. (Langbladet S.) H. 355; Drej. n. 353; F. D. 1093; Rchb. l. c. 4524; H. N. V, 30; D. anglica Huds.

Bladene linieformet-tungeformede, budte, med glat *Bladstilk*; *Skaftet* opret, omtrent dobbelt saa langt som Bladene; *Dækbladene* linieformet-sylformede, af Længde med Blomsterstilkene, hurtigt affaldende; *Fröene* som foreg.

3—8" höi, Kr. hv., Stövtr. hv. med gule Stövknapper, Ar kölleformede, hv. med röde Spidser. 7—8. ♃.

I Hængedynd og Moser mellem Sphagnum, sporadisk og mindre hyppig end foreg. *Sj.* Adserbo Overdrev! Juul Sö i Rudehegn (13), Birkeröd, Lyngby, Raavaddam! Ordrup (H.), Kongsted Mose (13); *Loll.* Nysted (5.); *F.* Hals ved Hofmansgave (4): *J.* Gravens Mose i V. Hanherred (16); *Sl.* Huusby i Angel, Tolkwade Sö ved Slesvig (16).

417. **D. intermedia** [Hayne i Schrad. Journ. 1801, p. 37] (Liden S.) H. II, 160; Drej. n. 352 b; F. D. 2108; Rchb. l. c. 4523; H. N. V, 32.

Bladene omvendt-ægformede, budte, med glat Bladstilk; *Skaftet* opstigende, af Længde med eller lidet længere end Bladene; *Dækbladene* sylformede, vedblivende; *Fröene* trinde, ovale, kirtlet-vortede, uden Fröhud.

1—3" höi. Kr. hv.; Stövtr. gule; Ar 2-klövede, rödlige. 7—8. ♃.

Hedemoser og Klitsumpe, sandige Overdrev: paa *Halvöen*, især den midterste og vestlige Deel, ikke sjelden; *F.* Rödskebölle (12); *Sj.* Adserbo Overdrev! Söborg (Lgby), Gurre (1).

95. Statice. Hindebæger.

418. **S. Behen** [Drej. fl. exc. n. 350] (Tætblomstret

---

*) Bladene hos alle Arter i denne Slægt ere rosetformigt samlede ved Grunden, Skaftet bladlöst.

H.) F. D. 2409; H. N. X, 21; S. Limonium L. (tildeels), Koch Syn. I, 684.

Bladene omvendt-ægformet-elliptiske, braadspidsede, med tydelige Sidenerver paa begge Flader; *Axene* halvskjærmformigt samlede, under Blomstringen tilbageböiede, *Smaagrenene* korte, med tætsiddende, taglagte Blomster; *Dækbladene* tilspidsede, de nedre paa Smaagrenene tomme.

Bld. paa Underfladen sort-punkterede. Dækbld. (i Randen) og Bæg. hvid-hindeagtige. Kr. blaa. 8—9. ♃.

Paa Syltenge: ved Kysterne af Nordsöen paa Halvöen fra Ribe til Husum og de vestlige Öer; omkring Östersöen, især mod V. *Femern* (N.); *Ærö* (10); *Strynö, Drejö* (12); *Thorseng* ved Stioul (17); *Langel.* v. Fakkebjerg (Örsted); *Loll.* Nakskov, Öerne i Rödby Fjord; *Sj.* Holsteinborg, Ormö, Reersö (Dr.). Mangler i Kattegat-Partiet.

Anm. S. Limonium H. 352, som indbefatter baade denne og fölg. angives ogsaa fra Saltholm (Kyll), og i *F.* ved Assens (H.), hvilke Voxesteder sandsynligviis begge höre til S. Behen.

419. **S. rariflora** [Drej. l. c. n. 349] (Fjernblomstret H.) F. D. 2410 og 315 (slet: S. Limonium); S. bahusiensis Fr. mant. 1, 10.

Bladene omvendt-ægformet-lancetformede, braadspidsede, med især paa Overfladen svage Sidenerver; *Blomsterstanden* halvskjærmformet, med udspærrede eller opstigende Grene, *Smaagrenene* (Axene) forlængede, med tydeligt adskilte Blomster, paa de ydre Grene ensidige, paa de indre afvexlende; *Dækbladene* budte, paa Smaagrenene alle blomsterbærende.

Dækbld. og Bægerets Nerver röde, i Randen hvidhindede. Kr. blaaagtig-lila. 8—9. ♃. Forekommer under 2 Former:

α. danica Fr. S. Veg. Sc. I p. 200. (S. rariflora Drej., H. N. XI, 26); Bld. flade med en Braad fra Spidsen, Axene oprette; Væxten lavere (3—6″ höi).

β. borealis Fr. l. c. (S. bahusiensis Fr. mant. 1; H. N. III, 18), Bladene bredere, i Randen bölgede, med en Braad nedenfor Spidsen; Axene noget indböiede. 1—2′ höi.

Paa Syltenge: i Danmark kun funden i Kattegat-Partiet; *α*, ved Roeskilde Fjord paa mange Steder, f. Ex. ved Fredrikssund (Dr.), mellem Jægerspriis og Nedre Draaby (21), Saltbæk N. for Kallundborg (17); *β*, sjeldnere: *Sj.* Ourö (15), Hesselöen (Liebm. Herb.); *F.* v. Hofmansgave (4). ±

Anm. Skjöndt det af Prof. Fries givne Navn er ældre end Drejers,

har jeg beholdt dette sidste fordi det betegner den mest iöinefaldende Forskjel mellem de 2 Arter og fordi det vel navnlig er den större Form, der har sit Centrum i Bahuslän, medens den mindre synes at være den fremherskende i Danmark.

96. Armeria. Engelskgræs.

420. **A. maritima** [Willd. enum. hort. berol. I, 333] (Strand-E.) Drej. n. 346; H. N. V, 12.

Bladene smalt linieformede, budte; *Skafterne* sidestillede i Bladknipperne, duunhaarede; de ydre Svöbblade budte eller endende i en tyk, bladagtig Spids, de indre afrundede, staklöse; Bægerröret overalt haaret.

3—6" höi. Kr. rödagtig-lila. 6—8. ♃.

Dyrkes alm. i Haver til Indfatning af Blomsterbede. Forekommer vildvoxende ved Strandbredder, f. Ex. *Sj.* Kongsöre Nebbe i Odsherred (9), Herslöv ved Roeskilde (?)! og sandsynligviis flere Steder (idetmindste i Kattegat-Partiet), men dens Udbredelse er endnu ikke tilstrækkeligt undersögt.

421. **A. elongata** [Hoffm. D. Fl. ed. 2 p. 150 under Statice] (Almindelig E.) Drej. n. 348; H. N. VIII, 15; A. campestris γ, Hoffmanni Wallr. Beitr. 1, 204; Statice Armeria F. D. 1092.

Bladene linieformede, randhaarede; *Skafterne* midtstillede i Bladknipperne; de ydre *Svöbblade* tilspidsede, de indre budte med en kort Stak af den udlöbende Nerve; *Bægerröret* haaret paa de ophöiede Nerver, i *Furerne* glat.

½—1' höi. Var. i Henseende til Beklædningen, Bladenes Brede o. s. v., Kr. ros. 5—9. ♃.

Ved Strandbredder og i Nærheden af Havet alm., i enkelte Egne, f. Ex. omkring Kjöge, i stor Mængde; forekommer ogsaa, men sjeldnere, paa sandige Marker og Bakker inde i Landet.

Anm. A. purpurea Koch [*Flora* VI, 2 p. 710] Drej. n. 347., med budte Blade, de ydre Svöbblade budte med en Braad, de indre afrundede, staklöse. Kr. purpurröd, forövrigt som foreg., angives af Drej. (l. c.) som den hyppigste danske Art og voxende paa Enge. Jeg maa ansee det for tvivlsomt om den forekommer i Danmark, i hvert Fald er den meget sjeldnere end foreg. — Arterne i denne paa forskjellige Former rige Slægt (Statice Armeria L.) trænge til en nöiagtigere Begrændsning.

6te Klasse. Hexandria. (Sexhannede).

1. Orden. Monogynia (Enhunnede).

A. Blomsterdækket dobbelt.

1. **Bérberis** L. Bæger og Krone 6-bladede; Kronbladene med 2 Kirtler ved Grunden; Stövknapperne opspringe ved Klapper; Arret siddende, skjoldformet; Frugten 1—2-fröet Bær. ♄. (N. F. Berberideæ.)

2. **Peplis** L. Bægeret 12-tandet, de 6 Tænder mindre; Kronen 6-bladet (hurtigt affaldende, ofte 0); Frugt 2-rummet, mangefröet Kapsel. ⊙. (N. F. Lythrarieæ).

Trientalis. Bæg. og Kr. 7-deelte; Fr. 1-rummet Kapsel. ♃. (7, 1).
Subularia o. fl. Firemægtige (15, 1—2).

B. Blomsterdækket enkelt.

a. Frugten undersædig, kapselagtig.

3. **Galánthus** L. Blomsten omgivet af et Hylster; Blomsterdækket 6-bladet, dets 3 ydre Blade större, de 3 indre mindre, i Spidsen udrandede; Stövknapperne sylformigt tilspidsede, opspringende i Spidsen.

4. **Leucójum** L. Blomsterne omgivne af et Hylster, Blomsterdækket 6-bladet, alle dets Blade af lige Længde; Stövknapperne budte, opspringende i Spidsen.

5. **Narcissus** L. Blst. omgivne af et Hylster; Blomsterdækket 6-bladet, dets Blade alle ligestore og udbredte; en sambladet, krands- eller rörformet Bikrone befæstet til Svælget; Stövknapperne budte, opspringende ved Længdespalter. (3—5. N. F. Amaryllideæ).

b. Frugten oversædig, bæragtig.

6. **Aspáragus** L. Blomsterdækket 6-bladet; Griffelen deelt i 3 Ar (Tvebo).

7. **Convallária** L. Blomsterdækket 6-fliget eller -tandet; Griffelen udeelt, med 3-kantet Ar. (6—7. N. F. Smilaceæ).

c. Frugten oversædig, kapselagtig.

aa. Blomsterdækket kronbladagtigt farvet,

α, sambladet.

† *Muscari* Tournef. Blomsterdækket kugle- eller krukkeformet, 6-tandet med indsnöret Svælg. (N. F. Liliaceæ.)

β. Blomsterdækket fribladet,

αα, med Honninggjemmer.

8. **Fritillária** L. Perigonbladene med Honninggrube ved Grunden, Griffelen med 3-spaltet Ar.

9. **Lílium** L. Perigonbld. med Honningfure langs Midtlinien (forneden); Arret udeelt, 3-kantet.

ββ. Blomsterdækket uden Honninggjemmer.

* Stövknapperne befæstede med Basis til Stövtraadene.

10. **Túlipa** L. Griffel 0; Arret 3-lappet; Fröene flade. (Enkelt endestillet Blomst uden Svöb).

11. **Gágea** Salisb. Griffel med afstumpet, udeelt eller utydeligt 3-lappet Ar; Frøene rundagtige (Blomsterne i Skjærm, omgivne af et Svöb).

** Stövknapperne befæstede med Ryggen til Stövtraadene.

† Blomster i Skjærm, omgivne af et fælles hindeagtigt Hylster.

12. **Állium** L. Stövdragerne tilvoxne til Perigonbladene, ved Grunden sammenhængende; Griffelen udeelt; Fröene kantede.

(Alle Arterne af denne Slægt have en stærk og eiendommelig Lugt).

†† Blomster i Klase uden fælles Hylster.

13. **Ornithógalum** L. Stövtraadene hindeagtigt udvidede, glatte; Fröene runde (eller kantede), uden Tilhængsler. (Blomsterstilken uleddet). Lögvæxt.

14. **Anthéricum** L. Stövtraadene traadformet-sylformede, glatte; Fröene kantede, uden Tilhængsler. (Blomsterne tilleddede til Blomsterstilken). (8—14. N. F. Liliaceæ).

15. **Narthécium** Moehr. Stövtraadene traadformede, uldhaarede; Fröene omgivne af traadformede Tilhængsler (Fröhuden).

bb. Blomsterdækket hindeagtigt eller bladagtigt (bruunt ell. grönt)

α. Blomsterne i Qvast eller Nögler.)*

16. **Juncus** L. Kapselen 3-rummet, 3-klappet, mangefröet. (Bladene skedeformede, trinde eller sammenrullede).

17. **Lúzula** DC. Kapselen 1-rummet, 3-klappet, 3-fröet; (Bladene flade). (15—17. N. F. Juncaceæ).

β. Blomsterstanden en Kolbe.

18. **Ácorus** L. Kolben falsk-sidestillet**); Kapselen 3-rummet, uopspringende. (Bladene sværdformede). N. F. Aroideæ.

d. Frugten oversædig, nödagtig.

Polygonum (6, 3).

C. Blomsterdækket 0.

19. **Calla** L. Blomsterne i Kolbe, omgivet af et kræmmerhuusformet, i Spidsen tilbageböiet Hylster, der er længere end Kolben; Frugten Bær. (Stövdragerne ofte i ubestemt Antal.) (N. F. Aroideæ).

2. Orden. *Digynia (Tohunnede).*

Polygonum. Fr. Nöd. (6,3).
Ulmus. Fr. Vingefrugt (5, 2).

3. Orden. *Trigynia (Trehunnede).*

A. 1 Frugtknude, 3 Grifler (eller 1 Griffel med 3 Ar).

a. Frugt nödagtig.

20. **Polýgonum** L. Blomsterdækket farvet, dybt 5-deelt med ligestore Flige; Frugt en 3-kantet eller fladtrykt Nöd; Arrene hovedformede.

21. **Rumex** L. Blomsterdækket (alm.) grönt, 6-bladet, dets

---

*) Typisk forekommer hos disse 2 Slægter en af qvast- eller nögleformede Blomstertande 1 eller flere Gange sammensat Halvskjærm, hvis Grene paa den temmelig korte Hovedaxe udvikle sig fra oven nedad, men derimod aftage i Længde franeden opad.

**) Stængelens bladagtige Forlængelse ovenfor Kolben er at ansee som et Hylsterblad tilsvarende til det som findes hos Calla.

3 ydre Blade (Bægerbld.) udstaaende, de 3 indre (Kronbld.) större, ved Modenheden sammensluttende omkring den 3-kantede Nöd; Arrene penselformede. (20—21. N. F. Polygoneæ.)

b. Frugt kapselagtig.

22. **Cólchicum** L. Blomsterdækket sambladet, regelm. 6-deelt med langt Rör; Stövdragerne tilvoxne til Svælget. Frugten spalter sig ved Modenheden til 3 Bællekapsler. (N. F. Colchicaceæ).

B. 3 Frugtknuder, siddende Ar.

23. **Scheuchzéria** L. Arret skjævt tilvoxet til Spidsen af Frugtknuden (tilsyneladende sidestillet); Frugterne 3 (samlede ved Grunden, frastaaende i Spidsen) uden fælles Frugtaxe, 2-klappet-opspringende, 2-fröede.

24. **Triglóchin** L. Arret endestillet; Frugterne 3—6, 1-fröede, befæstede omkring en fælles Frugtaxe og tilsidst lösrivende sig fra neden. (23—24. N. F. Alismaceæ).

4. Orden. Hexagynia (Sexhunnede).

Triglochin maritimum (6, 3).

5. Orden. Polygynia (Mangehunnede).

25. **Alísma** L. Blomsterdækket 6-bladet, dets 3 ydre Blade (Bægerbld.) grönne, de 3 indre (Kronblade) farvede. Frugterne talrige Nödder (Samfrugt.) (N. F. Alismaceæ).

VI. Hexandria.

I. Monogynia.

1. Berberis. Berberisse.

422. **B. vulgaris** L. (Almindelig B.) H. 397; Drej. n. 393; F. D. 904; Rchb. fl. germ. III, 4486.

Bladene omvendt-ægformede, tornet-saugtakkede, knippestillede (paa forkortede Grene), med en enkelt eller 3-grenet

Vedtorn (et omdannet Blad) ved Grunden; *Blomsterne* i nikkende Klaser; *Bærrene* ovale.

Blst. gule, lugte södt; Bær röde (af syrlig Smag), Stövdr. böie sig ved Beröring elastisk hen mod Stövveien. 5—6. ♄.

Ikke sjelden ved Gjærder, hvor den især i tidligere Tid ofte har været plantet. I enkelte Egne forekommer den vildvoxende i Skove, f. Ex. *Bornh.* hyppig i Almindingen! *Sj.* Odsherred, Tryggeröd (H.), Skovsborg! *Falst.* ved Nykjöbing (H.).

2. Peplis. Vandkryber.

423. **P. portula** L. (Portulak-V.). H. 399; Drej. n. 394; F. D. 64.

Stængelen udstrakt eller krybende, med modsatte Blade og Grene; *Bladene* omvendt-ægformede, stilkede, heelrandede; *Blomsterne* enlige, næsten siddende, i Bladhjörnerne.

Var. (efter det forskje'lige Voxested) i Henseende til Plantens Farve (oftest rödagtigt anlöben), Ledstykkernes Længde og Bladenes Störrelse. 6--9. ⊙.

Paa fugtige Steder, f. Ex. Overdrev, Veigröfter, Moser, baade paa Leer-, Sand- og Törvgrund); alm. paa *Halvöen* og *Bornholm*; i de övrige Provindser sjeldnere: *Sj.* sporadisk mod N. O., mod S. sjelden: Kjögekro (9); ligesaa i *F.* Filstrup! Heldagergaard (12) og paa de sydlige Öer: *Falst.* i Horreby Lyng (H.).

3. Galanthus. Vintergjæk.

† 424. **G. nivalis** L. (Almindelig V.) H. 361; Drej. p. 133; F. D. 1641; Rchb. fl. germ. IX, 807.

Bladene linieformede, paa Ryggen kjölede; *Skaftet* 1-blomstret; *Hylsteret* i Spidsen 2-klövet; *Blomsterne* nikkende; *Blomsterdækkets ydre Blade* omvendt-ægformede, hule (hv.), de indre omvendt-hjerteformede (indvendig grönstribede, udvendig hvide med en grön Plet foroven).

Lögvæxt. 3—5″ höi. 3—4. ♃.

Paa Enge og i Krat, oprindelig forvildet fra Haver, hvor den dyrkes: *Sj.* Örsholt (11), Charlottenlund (15), Bernstorf, Antvorskov (H.); *Sl.* Slotsengen ved Husum, Neuwerk ved Slesvig (16).

4. Leucojum. Hvidblomme.

425. **L. aestivum** L. (Sommer-H.) H. 361; F. D. 1265; Rchb. l. c. IX, 805.

Bladene linieformede; *Skaftet* tveægget, 2—4-blomstret

med nikkende *Blomster*; *Hylsteret* budt; alle *Perigonbladene* elliptiske (hvide med en grön Plet mod Spidsen).

Lögvæxt. 1—1½' höi. 5—6. ♃.

Paa Enge mellem Krat, sjelden og muligviis forvildet ligesom foreg.: *J.* Aalborg (16), Tagkjær ved Aarslev, Constantinsborg (H.). *

5. Narcissus. Narcis.

† 426. **N. poëticus** L. (Pindselilie) Drej. p. 133; Rchb. IX, 808.

Bladene linieformede, svagt rendede, budtkjölede; *Bikronen* rundtakket, hjulformet, meget kortere end Perigonbladene.

Lögvæxt. Blst. hv., med guul, i Randen brandguul Bikrone. 5. ♃.

I Kratskove, forvildet fra Haver, hvor den dyrkes som Siirplante: *Sj.* mellem Örsholt og Gurre (21), Esrom (Dr.); *Sl.* Frauenhof i Angel (16). *

† 427. **N. pseudonarcissus** L. (Paaskelilie). H. II, 164; Drej. p. 133; F. D. 2170; Rchb. IX, 816.

Bladene linieformede, flade med en svag Kjöl; *Bikronen* tragtformet, i Randen bölget-rundtakket, af Længde med Perigonbladene.

Lögvæxt. Perigonbld. bleggule, Bikronen mörkere guul. 4—5. ♃.

I Kratskove, sandsynligviis oprindelig forvildet (da den ligesom foreg. dyrkes som Siirplante): *Sj.* Söborg ved Slotsruinerne (Lgby), Esrom (Dr.); *Loll.* Juellinge (Rostrup); *F.* Rödkilde! *J.* Kjærgaard Skov ved Ribe (d'Origny); *Sl.* Frauenhof i Angel, Neuwerk ved Slesvig, Slotsengen ved Husum (16). *

6. Asparagus. Asparges.

428. **A. officinalis** L. (Almindelig A.) H. 373; F. D. 805; Rchb. X, 967.

Stængelen glat, tilligemed Grenene beklædt med spredte *Skjæl* (ufuldkomne Blade); *de secundære Blade* börsteformede, 2—5-knippeformigt samlede (forkortede Grene) fra Hjörnerne af Grenenes Skjæl; *Blomsterstilkene* leddede paa Midten.

1—3' höi. Alm. ere i nogle Blomster fortrinsviis Stövveien, i andre Stövdragerne udviklede og Pl. bliver da tvebo, uden at dog det andet Kjön aldeles feilslaaer. — Kr. skident guulgrön; Bær röde. De unge Stængler spiselige. 6—7. ♃.

Ved Strandbredder: *Sj.* Kalundborg (16), paa flere Steder ved Kysterne af Isefjorden, f. Ex. Ourö, Hammerbakken ved Vellerup (15), Oxholm (9) og Elhorn i Roeskildefjord (Albrecht), Herslöv ved Roes-

kilde! *Amager* (H.); *Sævedö* (14); *Flatö* i Guldborgsund! *Loll.* Kramnitze Odde (H.) o. fl. St. (5), *Hjortö, Avernakö, Ærö* (H.); *F.* paa Öerne Odense Fjord (H.). Forekommer desuden forvildet fra Haver, hvor den dyrkes som Kjökkenvæxt.

7. Convallaria. Konval.

a. *Coelocrinon* Koch. Blomsterdækket klokkeformet, Stövdragerne befæstede ved Grunden af Röret. (Blomsterne i Klase)

429. **C. majalis** L. (Lilie-K.) H. 375; Drej. n. 376; F. D. 854; Rchb. l. c. X, 960.

Hovedaxen med 2—3 lancetformede eller elliptiske ***Blade***, som tilligemed det bladlöse, halvtrinde ***Blomsterskaft*** (Biaxen) omgives af 5—6 hindeagtige *Skeder*; *Klasen* ensidig; ***Blomsterstilkene*** nikkende, længere end Dækbladene.

6—8" höi. Bld. i Knoptilstanden kræmmerhuusformigt indrullede, Blst. hvide, vellugtende; Bær röde. 5—6. ♃.

I Skove, alm. udbredt.

b. *Polygonatum* Tournef. Blomsterdækket valse- eller kölleformet, Stövdragerne befæstede paa Midten af Röret. (Blomsterne i Bladhjörnerne.)

aa. Bladene krandsstillede, Bær röde.

430. **C. verticillata** L. (Krandsbladet K.) H. 376; F. D. 86; Rchb. 966; Polygonatum Moench, Drej. n. 377.

Stængelen svagtkantet; ***Bladene*** linie-lancetformede, 3—7 i hver Krands; ***Blomstertilkene*** alm. 2-blomstrede; ***Stövtraadene*** glatte.

Stgl. forneden rödplettet. Blst. hvide, i Spidsen af Fligene grönne. 6. ♃.

I fugtige Skove og Krat: i *Halvöens* östlige Skove ikke sjelden, især i Strækningen mellem Randers og Veile, sparsommere i det Indre af Landet mellem Krat paa Heden f. Ex. Haraldslund! Fresenhagener Skov ved Leck (18); paa Öerne meget sjeldnere: *F.* mod N. V. (7), Sanderumggaard (H.); *Sj.* Egebæksvang (21), Dumpedals Mölle ved Birkeröd (H.), mellem Ermelund og Ordrups Mose!

bb. Bladene spredte, Bær blaaagtige.

431. **C. multiflora** L. (Rundstænglet K.) H. 377; F. D. 152; Rchb. 961; Polygonatum Moench, Drej. n. 379.

Stængelen trind; *Bladene* ægformet-elliptiske, halvt omfattende; ***Blomsterstilkene*** 3—5-blomstrede; ***Stövtraadene*** haarede.

1½—2′ höi. Rodstokken vandret, hvid, leddet, Stgl. i Knoptilstanden nikkende: Blst. hv. med grönspidsede Flige. (Var. med 1-blomstrede Blomsterstilke). 5—6. ♃.

I Skove, alm. udbredt.

432. C. **Polygonatum** L. (Kantet K.) H. 376; F. D. 377; Rchb. 964; Polygonatum Moench, Drej. n. 378.

Stængelen kantet; *Bladene* elliptisk-ægformede, halvt omfattende; *Blomsterstilkene* 1—2-blomstrede; *Stövtraadene* glatte.

1—1½′ höi. Rodstokken som hos foreg., men med fjernere Led. Blst. större. 5—6. ♃.

I höitliggende Skove, paa Brinker mellem Krat: paa *Bornholm* og *Möens* Klint alm.; i det nordöstlige *Sj.* ikke sjelden, men sporadisk; sparsommere mod V.: Næsbyholm (H.), Egholm i Storebelt (14) og i de övrige Provindser; *Falst.* ved Grönsund! *F.* Hofmansgave (4); *J.* Aagaard i V. Hanherred (16), Lundbykrat (H.), Ingerslev Bjerge (Selmer); *Sl.* Haderslev, Kobbermölleskoven ved Flensborg, Immersted og Süderholz ved Husum (16).

Muscari. Druehyacinth.

M. botryoides Mill. (Sukkertop). Drej. p. 134; Rchb. 998.; Hyacinthus L., H. II, 168.

Bladene lancet-linieformede, ved Grunden meget smale; *Skaftet* bladlöst, med Blomster i en tæt, endestillet Klase; *Blomsterne* nikkende, de övre golde, oprette.

Lögvæxt. Blst. mörkblaa. 5. ♃.

Forvildet fra Haver, sjelden.

8. Fritillaria. Keiserkrone.

† 433. F. **Meleagris** L. (Vibeæg). H. 366; Drej. p. 134; F. D. 972; Rchb. 974.

Skaftet bladbærende; *Bladene* spredte, linieformede, rendede; *Blomsten* enlig, endestillet, nikkende, med klokkeformet Blomsterdække; *Perigonbladene* lancetformede (kjödfarvet- og mörkrödt-tærnede, sjeldnere guulhvide), nedenfor Midten udvendig puklede, indvendig med en aflang Honninggrube.

Lögvæxt. 5. ♃.

I Kratskove, formodenlig forvildet fra Haver, sjelden: *Sj.* Charlottenlund paa en Eng bag Slottet, Sneeslöv i Flakkebjerg Herred (H.); *Sl.* Neuwerk ved Slesvig (16).

9. Lilium. Lilie.

† *L. bulbiferum* L. (Lögbærende L.) H. II, 165; Rchb. 995.

Bladene spredte (1/3), linie-lancetformede, med *Lögknopper* i Bladhjörnerne; *Blomsterne* oprette, i en endestillet, faablomstret Skjærm; *Blomsterdækket* klokkeformet, med rette, indvendig ru-vortede Perigonblade.

Löget med taglagte Skjæl. Blst. brandgule med rödbrune Pletter. 6—7. ♃.

Forvildet fra Haver, sjelden: *Sj.* Kjöge; *J.* Aalborg; *Sl.* Gottorp (H.) ⁂

† *L. Martagon* L. (Krandsbladet L.) H. II, 165; Rchb. 989.

Bladene krandsstillede, elliptisk-lancetformede, uden Lögknopper; *Blomsterne* i Klase, nikkende; *Blomsterdækket* med tilbagerullede, indvendig haarede Perigonblade.

Löget med gule, taglagte Skjæl. Blst. ros. med mörkröde Pletter 6—7. ♃.

Forvildet: *Sj.* Skjoldnæsholm (9); *Sl.* Gottorp (H.). *

10. Tulipa. Tulipan.

434. **T. silvestris** L. (Vild T.). H. 367; Drej. n. 380; F. D. 375; Rchb. 983.

Bladene (2—3) spredte, langstrakt- og smalt-lancetformede; *Blomsten* enlig, endestillet, lidet nikkende; *de indre Perigonblade* og *Stövdragerne* ved Grunden skjæghaarede.

Löget omgivet af brune Hinder. Blst. gule, vellugtende. 5—6. ♃.

I Kratskove omkring beboede Steder: muligviis forvildet fra Dyrkning i ældre Tider, bemærket i alle Provindser (fra Fyen er mig intet Voxested bekjendt) og i enkelte Egne i Mængde, f. Ex. omkring Kjöbenhavn. *

11. Gagea. Guldstjerne.

a. 2—3 Rodblade ved Grunden af den blomstrende Stængel.

435. **G. spathacea** [Schult. Syst. Veg. 7, p. 541] (Hylsterbladet G.) Drej. n. 382; Rchb. 1039; Ornithogalum Hayne, H. 367; H. N. I, 67; O. minimum F. D. 612.

Et større og mange smaae *Lög* indsluttede af en fælles Hinde; *Rodbladene* traadformede, halvt valseformede, jævne;

1 lancetformet, ved Grunden huult, i Spidsen trindt, langttilspidset Blad hylsterformigt omgivende den 2—4-blomstrede, ved en fælles Blomsterstilk fra Hylsteret fjernede *Skjærm*; *Smaablomsterstilkene* glatte (trinde), med 2—4, lancetsylformede *Dækblade* ved Grunden; *Perigonbladene* budte, lancetformet-ovale; *Stövdragerne* meget kortere end Griffelen; *Frugtknuden* budt og utydeligt 6-kantet.

Blst. gule, tilsidst rödgule. 5. ♃.

I Skove paa fugtig Grund, sporadisk, men ikke sjelden og bemærket i alle Provindser. ⊠

436. **G. arvensis** [Schult. l. c. 547] (Ager-G.) Drej. n. 383; Rchb. 1049—50, Ornithogalum Pers., H. II, 167; F. D. 1869.

2 rundagtige *Lög* indsluttede af en fælles Hinde; *Rodbladene* smalt linieformede, rendede, tilbageböiede; 2 större *Dækblade* tæt omgivende den mangeblomstrede, med flere mindre Dækblade forsynede *Skjærm*; *Blomsterstilkene* og de lancetformede, spidse *Perigonblade* paa Yderfladen duunhaarede.

Blst. gule. Har ofte Lögknopper ved Grunden af Blomsterstilkene. 4—5. ♃.

Paa Agre o. a. dyrkede Steder, sjelden: f. Ex. ved Eckernförde (N.); *Möen* i Haver (Dr.). ⊠

b. 1 Rodblad ved Grunden af den blomstrende Stængel.

437. **G. minima** [Schult. l. c. 539] (Liden G.) Drej. n. 381; Rchb. 1040; H. N. XII, 71, Ornithogalum L., H. 369; F. D. 1331.

1 större og 1 mindre *Lög* omgivne af en fælles Hinde (eller det mindre udenfor samme); *Rodbladet* smalt-linieformet, fladt, paa Ryggen stribet; 1 lancetformet, tilspidset Dækblad hylsterformigt omfattende den 2—6 blomstrede, ved en fælles Blomsterstilk fra Hylsteret fjernede *Skjærm*; *Smaablomsterstilkene* traadformede, glatte, med linieformede *Dækblade* ved Grunden; *Blomsterdækket* ved Grunden stumpt afskaaret, med linie-lancetformede, tilspidsede Perigonblade; *Frugtknuden* 3-kantet.

Finere og spædere (men ikke lavere) end de övrige. Bld. og Skaft ved Grunden haarfine; Blst. gule. 4—5. ♃.

I Skove og Krat, sporadisk og ikke alm., fra Slesvig er mig intet Voxested bekjendt, forövrigt bemærket i alle Provindser. !*

438. **G. lutea** [Schult. l. c. 538] (Almindelig G.) Drej. n. 384; Rchb. 1045, Ornithog. L., H. 368; F. D. 378.

1 enkelt, ægformet *Lög* omgivet af Hinder; *Rodbladet* opret, linie-lancetformet, fladt eller rendet, paa Ryggen skarpkjölet, stribet, i Spidsen kappeformet; 2 *Dækblade* (det ydre störst) ved Grunden af den 2—8 blomstrede *Skjærm*; *fælles Blomsterstilk* 0 eller meget kort; *Smaablomsterstilkene* glatte; *Blomsterdækket* med afsmalnet Basis, dets Blade lancet-linieformede, budte; *Frugtknuden* 3-kantet.

Dækbladene alm. dunet-randhaarede. Ofte findes flere Smaalög ved Grunden af det större Lög, men udenfor dettes Hinder. Var. med Bld. af blaagrön Farve. Blst. gule. 4. ♃.

I Skove, Haver, ved Gjærder o. s. v., meg. alm.

439. **G. stenopetala** [Rchb. fl. exc. p. 107] (Eng-G.) Ornithogalum Fr. nov. ed. 2, p. 87; H. N. II, 64; O. pratense H. II, 166; F. D. 2225; Rchb. 1033—37.

3 *Lög*: det ene hindedækket, udskydende Blad og Blomsterskaft, de 2 övrige nögne (det ene större, vandret, det andet mindre, lodret); *Bladene* flade; *Skjærmen* 2—4-blomstret; *Perigonbladene* langstrakt oval-linieformede, budte; forövrigt som foreg., med hvilken den har megen Lighed.

4—5. (Lidet sildigere end foreg.) ♃.

Paa Gröftevolde og Agre, höie Enge og i Krat; hidtil kun bemærket i *Sl.* (Nolte) og det östlige *Sj.* Lillehedinge i Stevns, Kirsebærgangene ved Kjöbenhavn (12), Charlottenlund (Lütken), Bognæs (19), samt *Bornh.* v. Arnager (19). Forekommer sandsynligviis ogsaa i de andre Provindser, men hidtil overseet paa Grund af de overjordiske Deles store Lighed med foreg. !*

12. Allium. Lög.

a. De 3 (indre) Stövdragere 3-tandede, den midterste Tand stövknapbærende (Bladene ligebrede).

aa. Bladene flade.

440. **A. Scorodoprasum** L. (Skov-L.) H. 362; Drej. n. 388; F. D. 1455; Rchb. 1073.

Bladene i Randen rue; *Skederne* tveæggede; *Skjærmen* faablomstret, med talrige Lögknopper ved Grunden af Blomsterne; *Hylsteret* 1-bladet, kort-tilspidset; *Stövdragerne* kortere end eller af Længde med Blomsterdækket, Tænderne sylspidsede, den midterste med Stövknappen halvt saa lang som Stövtraaden.

2—3' höi; Bld. indtil 1/2'' brede. Flere, ofte stilkede, Smaalög ved Grunden af Hovedlöget. Lögknopperne rundagtige, mörkröde; Blst. violetröde. 6—7. ♃.

β, *minus* Fr. (A. arenarium Sm., Rchb. 1074; A. Scorodoprasum F. D. 290). Mindre og spædere, med smalere Blade, trinde Bladskeder.

I Kratskove, ved Gjærder og paa höie Enge, ikke sjelden, bemærket i alle Provindser og i enkelte Egne hyppig, f. Ex. paa *Bornh.*, ved Helsingör og Kjöbenhavn. *β*, ved Kjöge (9), Vemmetofte (H.); *Möen*; Flatö i Guldborgsund; *F.* Nyborg; *J.* Aarhuus, Palsgaard (H.).

† *A. Porrum* L. (Porre-L.) Rchb. 1071. Skjærmen tætblomstret, kugleformet, uden Lögknopper; Hylsteret langt-tilspidset; Blomsterdækket hvidt med röde Striber.

Dyrkes i Kjökkenhaver.

† *A. sativum* L. (Hvid L.) Rchb. 1069. Skjærmen faablomstret, med Lögknopper; Hylsteret langt-tilspidset, affaldende; Smaalög ved Grunden af Hovedlöget.

Dyrkes som foreg.

bb. Bladene hule, trinde eller halvtrinde.

441. **A. vineale** L. (Strand-L.) H. II, 162; Drej. n. 389 (undtagen Synon.); F. D. 1870 (slet); Rchb. 1075; A. arenarium Fr. nov. p. 84; H. N. VIII, 69.

Bladene halvtrinde, paa Overfladen svagt furede; *Hylsteret* 1-bladet, langt tilspidset; *Skjærmen* med Lögknopper ved Grunden af Blomsterne; *Stövdragerne* længere end Blomsterdækket, Tænderne sylspidsede, den midterste med Stövknappen længere end Stövtraaden.

1/2—2' höi. Bladene smale, alm. henvisnede naar Blomsterne udspringe; Smaalög ved Grunden af Hovedlöget. Lögknopperne aflangægformede, guulgrönne med Anströg af rödt, var. grönne (viridiflorum Drej., F. D. 2227). 6—7. ♃.

α, *capsuliferum* Koch. Skjærmen mangeblomstret, med faa Lögknopper.

β, *compactum* Thuill. Lögknopperne danne et kugleformet Hoved; Blomsterne 0 eller meget faa.

Ikke sjelden i Nærheden af Kysterne i alle Provindser, f. Ex. paa Havstokken, Brinker mod Stranden; sjeldnere inde i Landet ved Gjærder og i Krat. (*β* er hos os den hyppigste Form.) ⚹

Anm. A. sphaerocephalum L., H. II, 162; F. D. 2111; Rchb. 1080; med hule, trinde, ved Grunden fladtrykte *Blade;* 2-bladet *Svöb;* kugleformet *Skjærm* uden Lögknopper; *Stövdragere* længere end Blomsterdækket, er mig ikke bekjendt at forekomme i vor Flora. Om det Kyllingske Voxested, (Löghöien ved Ribe, som citeres til denne), hörer herhid, er meget tvivlsomt; da den imidlertid er funden i Holsteen af Prof. Nolte, kunde den muligviis ogsaa forekomme i Slesvig.

† *A. Cepa* L. (Röd L.) Rchb. 1083. *Stængelen* nedenfor Midten bugformigt opblæst; *Bladene* trinde, rörformede; *Skjærmen* kugleformet, mangeblomstret, uden Lögknopper; *Stövdragerne* længere end Blomsterdækket, med korte Tænder.

Dyrkes i Kjökkenhaver.

† *A. ascalonicum* L. (Skalot-L.) *Stængelen* ligetyk overalt; *Bladene* trinde, rörformede; *Skjærmen* med eller uden Lögknopper; *Hylsteret* 2-bladet; *Stövdragerne* lidet længere end Blomsterdækket, med korte Tænder.

Dyrkes i Kjökkenhaver, men blomstrer neppe hos os.

b. Alle Stövdragerne uden Tilhængsler.

aa. Bladene ligebrede, uden Sideaarer; Blst. röde eller rödlig-grönne.

α. Löget rundagtigt, dannet af kjödfulde Lögskjæl uden Plade; Lögknopper ved Grunden af Blomsterne.

442. **A. oleraceum** L. (Vild L.) H. 363; Drej. n. 390; F. D. 1456; Rchb. 1067.

Bladene rue, forneden halvtrinde, mod Spidsen flade, paa Overfladen furede, paa Underfladen mangestribede; *Hylsteret* 2-bladet, med langt-tilspidsede Blade, (det ene meget længere end det andet); *Skjærmen* faablomstret; *Blomsterstilkene* lange; *Blomsterdækkets Blade* budte, af Længde med *Stövdragerne.*

1—2′ höi. Blst. hvid- eller guulgrönne, rödt anlöbne eller blegt ros. med brune Striber. 7. ♃.

β, canaliculatum Fr. Höiere af Væxt; Bladene brede, rendede; Blomsterne bruunagtigt grönne.

I Skove og Krat, ved Gjærder o. s. v., alm. udbredt. *β*, med Hovedarten f. Ex. Bastionerne ved Kjöbenhavn!

443. **A. carinatum** L. (Kjölet L.) H. II, 161; F. D. 2109; Rchb. 1057; H. N. VI, 64.

Bladene smalt linieformede, rendede, mod Spidsen flade, med 3—5 fremstaaende Striber; *Hylsteret* som foreg.; *Skjærmen* mangeblomstret; *Blomsterstilkene* lange; *Blomsterdækket* 3-kantet; *Perigonbladene* budte, med indrullet Spids, kortere end *Stövdragerne.*

1′ höi. Blst. lila-ros., Bld. henvisnede i Blomstringstiden. 7. ♃.

I höitliggende Krat: *Sl.* ved Aabenraa (Bargum efter N.) Angives af Kyll. fra Stevns og Assens. ☞

β. Löget aflang-valseformet, dannet af de henvisnede Blades Skeder; Lögknopper O.

† *A. Schoenoprasum* L. (Pur-L.) H. 365; F. D. 971; Rchb. 1085.

Bladene trinde, rörformede; *Skjærmen* kugleformet, noget længere end det 2—3-bladede *Hylster; Perigonbladene* lancetformede, spidse, længere end *Stövdragerne.*

6—10″ höi. Blst. violet-röde. 6—7. ♃.

Dyrkes i Kjökkenhaver. Angives af O. F. Müller (i F. D.) fra Hindsgavl i Fyen, hvilket maaskee hidrörer fra en Feiltagelse, hvis den ikke der tilfældigviis har været forvildet.

444. **A. montanum** [Schmidt. fl. boëm. IV, p. 28] (Kantet L.) Fr. mant. 2, p. 18; Rchb. 1094; A. angulosum Nolt. nov. p. 33 (?); H. II, 163; F. D. 2110*); A. fallax R. & S.; H. N. V, 70.

---

*) Saavel Fig. i F. D. som de slesvigske Exemplarer jeg har seet (fra Gelting) stemme bedst overeens med A. montanum hos Rchb. (l. c.). Nolte (l. c.) angiver fremdeles *A. senescens* som funden i *Sl.* (mellem Enge og Leck). Da jeg ikke har seet Expl. fra dette Voxested og ingen Synonymer ere anförte, er jeg uvis om hvorhen denne hörer; muligviis til *A. acutangulum* Schrad., (Rchb. 1095;

Lögene udgaae fra en forlænget, næsten vandret *Rodstok*; *Bladene* smalt linieformede, flade, omtrent 5-nervede; *Skaftet* oventil skarpt kantet; *Hylsteret* 2—3-bladet; af den hvælvede, mangeblomstrede *Skjærms* halve Længde; *Stövdragerne* længere end *Blomsterdækket.*

½—1' höi. Blst. ros., brune Stövdr. (Fr.) 7. ♃.

Lyngbakker og Heder, kun bemærket i *Slesvig*: Gelting Birk, Hedebakker ved Leck, Egekrat ved Königsmark pr. Husum (16), mellem Schauendal og Olderup (N.) ☞

bb. Bladene lancetformede, med Sideaarer, Blst. hvide.

445. **A. ursinum** L. (Rams-L.) H. 364; Drej. n. 387; F. D. 757; Rchb. 1109; H. N. II, 61.

Löget aflang-lancetformet, solidt; 3 *Blade*: det ydre hindeagtigt uden Plade, de 2 övrige langstilkede, med flad Plade; det yderste af disse med en hindeagtig Skede omfattende det 3-kantede, paa Underfladen concave *Skaft* og det inderste Blads kjödfulde Skede; *Hylsteret* dybt 2—3-deelt, af Længde med den flade, faa- (8—20)-blomstrede *Skjærm*; *Lögknopper* 0; *Stövdragerne* uden Tilhængsler, kortere end Blomsterdækket.

Bladpladerne vende Underfladen opad; Löget dannet af det inderste Blads kjödfulde Skededeel, som i Aarets Löb fortæres med Undtagelse af de som krandsstillede Trævler vedblivende Karbundter. Hylsteret hurtigt affaldende. 5—6. ♃.

Paa skyggefulde, især noget fugtige Steder i Skove, ikke alm., men bemærket i alle Provindser, og hvor den voxer, findes den alm. i stor Mængde.

A. fallax * serotinum Fr. l. c.), som adskilles ved höiere og mere kantet Stgl., længere og bredere Blade med tydeligere Midtnerve samt indsluttede Stövdr. Af samme Grund er jeg ikke sikker paa om de fra N. og H. anförte Synonymer ere rigtigt anvendte, saa meget mere som Synonymiken af disse 2 Arter er meget forviklet. Skulde disse imidlertid ikke rettest være at betragte som nærstaaende Former af samme Art (Irmisch. Zwiebelgew. p. 17 erklærer Charactererne fra Bladnerverne og Stövdr. for vaklende), frembragte ved Forekomst paa forskjellige Localiteter (A. acutangulum angives at voxe paa Enge)?

13. Ornithogalum. Fuglemælk.

† 446. **O. nutans** L. (Nikkende F.) H. 370; Drej. n. 386; F. D. 912; Albucea Rchb. 1031.

Blomsterne (efter Afblomstringen) nikkende, i ensidig Klase; *Blomsterstilkene* kortere end *Dækbladene* og *Blomsterdækket*; *Stövtraadene* hindeagtige, *de 3 indre* længere, linieformede, 3-klövede (den midterste Flig kortere, stövknapbærende), *de ydre* mindre, oval-lancetformede, hele eller udrandede; *Frugtknuden* rundagtig, i Spidsen indtrykt, under Blomstringen kortere end *Griffelen*.

Blst. indv. hv., udv. grönne. 4—5. ♃.

Ved Gjærder og paa skyggefulde Steder omkring Byer og Haver, funden i alle Provindser, men ikke overalt. Synes oprindelig at være udkommen fra Haver. ⚵

† 447. **O. umbellatum** L. (Kostblomstret F.) H. 369; Drej. n. 385; F. D. 1266; Rchb. 1019.

Blomsterne i Halvskjærm, med udspærrede eller opstigende *Blomsterstilke*, længere end *Dækbladene* og *Blomsterdækket*; *Stövtraadene* lancetformede, udeelte; *Frugtknuden* oval, under Blomstringen længere end *Griffelen*.

Bld. mörkgrönne med hvid Midtnerve; Blst. indv. hv., udv. gr. 5. ♃.

Paa lignende Steder som foreg., men sjeldnere, og ligesom hiin, oprindelig indfört.

14. Anthericum. Edderkopurt.

448. **A. ramosum** L. (Grenet E.) H. 371; Drej. n. 391; F. D. 1157; Rchb. 1114; H. N. VI, 65.

Stængelen oventil grenet (dannende en Top); *Bladene* linieformede, noget rendede; *Dækbladene* flere Gange kortere end *Blomsterstilkene*; *Griffelen* ret.

Blst. hv. 7. ♃.

Paa Bakker mellem Krat, sjelden: *Sj.* Jægerspriis (21), Veile Viig i Voldborg Herred, Leire (Kyll.), Bidstrupgaard, Slangerup, Sölleröd, Örholm (H.), Brede Bakker! |*

449. **A. Liliago** L. (Ugrenet E.) H. 372; Drej. n. 392; F. D. 616; Rchb. 1115; H. N. VI, 65.

Stængelen ugrenet; *Blomsterne* i Klase; *Bladene* linie-

formede, rendede; *Dækbladene* af *Blomsterstilkenes* halve Længde; *Griffelen* opstigende.

Blst. hv., större end hos foreg. 6—7. ♃.

I Kratskove, sjelden: *Sj.* Jægerspriis (9), mellem Bidstrup og Roeskilde, Fortunen (H.); *Sl.* mellem Schauendal og Olderup (N.), Egekrat ved Engelsborg pr. Husum (16). ☞

15. Narthecium. Beenbræk.

450. **N. ossifragum** [Huds. fl. angl. 145] (Sværdbladet B.) H. 372; Rchb. 936; Anthericum L., F. D. 42.

Rodstokken krybende (beklædt med Trævler af de henvisnede Blades Karbundter); *Rodbladene* linieformet-sværdformede; *Stængelbladene* skedeformigt omfattende; *Blomsterne* i Klase; *Blomsterstilkene* med 1 *Dækblad* ved Basis og 1 ovenfor Midten; *Perigonbladene* længere end *Stövdragerne*, kortere end den spidse *Kapsel*.

½—1′ höi. Blst. gule. 7—8. ♃.

I Törv- og Hedemoser, kun bemærket paa Halvöen, i hvis vestlige og midterste Egne den ikke er sjelden; sparsommere mod Ö., f. Ex. Randers (7), Bröndsted ved Fredericia! Flensborg!

16. Juncus. Siv.

a. Fröene med en til begge Sider udvidet Fröhud.

451. **J. maritimus** [Lam. dict. 3, 264] (Strand-S.) H. 383; Drej. n. 360; F. D. 1689; Rchb. fl. germ. IX, 895; H. N. IX, 69.

Rodstokken vandret; *de nedre Blade* skedeformede, uden Plade; *de övre* nedentil omskedende, oventil ligesom de blomsterbærende og blomsterlöse (nögne) *Stængler* trinde, uleddede, sylspidset-stikkende; *Blomsterstanden* en dobbelt sammensat, falsk-sidestillet Qvast med oprette Grene; *de ydre Perigonblade* spidse, *de indre* budte med en Braad, alle af Længde med den elliptiske, braadspidsede *Kapsel*.

1—2′ höi og meget stiv. 8—9. ♃.

Paa Strandenge, især i lerede Huller, som Vandet af og til overskyller: *Sj.* Kalundborg (H.), Jægerspriis (28), Saltholm (9), Holmene ved Præstö, Vordingborg (H.), Holsteinborg (14); *F.* Langö ved Hindsholm! *J.* Nebbegaard ved Lillestrand! Aarö i Lillebelt (8); *Als* (H.); *Sl.* ikke sjelden paa Östkysten fra Aabenraa mod S., Femern (N.). ☞

b. Fröene uden (eller med en utydelig) Fröhud.

aa. Blomsterbærende og blomsterlöse Stængler nögne, med bladlöse Skeder ved Grunden (Blomsterstanden falsk-sidestillet).*)

452. **J. conglomeratus** L. (Knop-S.) H. 380; Drej. n. 361; F. D. 1094; Rchb. IX, 912—13.

Stængelen fiint stribet, med sammenhængende Marv; *Blomsterstanden* dobbelt sammensat af kortstilkede Nögler; *Perigonbladene* lancetformede, tilspidsede; *Stövdragerne* 3; *Kapselen* omvendt-ægformet, 3-kantet, indtrykt, med Griffelens vorteformede Basis i Indskjæringen.

De bladlöse Skeder lysbrune. Blomsterstanden tæt, næsten kugleformet. Var. med længere Grene og Nöglerne derved fjernede fra hinanden. (En saadan Form med blegere og mindre Blomster er *J. subuliflorus* Drej. n. 362.) 6—7. ♃.

Paa fugtig Leerjord, ved Gröfter og paa Overdrev, forekommer i alle Provindser, sjeldnere i det nordlige *Jyll.* (Drej.). β, en Skyggeform: *Sj.* ved Fuursöen (Dr.); *Sl.* Aabenraa!

453. **J. effusus** L. (Lyse-S.) H. 381; Drej. n. 363; F. D. 1096; Rchb. 920; H. N. IX, 70.

Stængelen jævn, ved Törring meget fiint stribet, med sammenhængende Marv; *Blomsterstanden* dobbelt sammensat, med forlængede *Blomsterstilke*; *Perigonbladene* lancetformede, tilspidsede; *Stövdragerne* 3 eller 6; *Kapselen* omvendt-ægformet, 3-kantet, indtrykt, med forkortet *Griffel* udgaaende fra Indskjæringen.

De bladlöse Skeder lysbr. Blomsterstanden alm. en fjernblomstret Qvast, var. (β, *compactus* Leight.) med sammentrængt Blomsterstand. 6—7. ♃.

Paa lignende Localiteter som foreg., i de fleste Egne hyppigere end hiin. β, har jeg ikke selv iagttaget, men den anföres af Drej. (Kröy. Tidsskr. III, 415.)

Anm. Paa Grund af Afændringsformer kan den ofte forvexles med foreg., og forenes af Flere med denne; (*J. communis* Mey.); dog synes de typiske Former af begge vel adskilte i Naturen, om end vanskelige at begrændse ved bestemte Kjendetegn.

---

*) Falsk-sidestillet kaldes Blomsterstanden fordi den forlængede Spids, fra hvis Side den synes at frembryde, maa ansees som et Hylsterblad og ikke som en Fortsættelse af Stængelen,

454. J. **glaucus** [Ehrh. Beitr. 6, 83] (Blaagraa S.) H. 382; Drej. n. 364; F. D. 1159; Rchb. 922; H. N. IX, 70.

Stængelen dybt stribet, blaagraa, med afbrudt Marv; *Blomsterstanden* dobbelt sammensat, qvastformet, med spredte, forlængede *Grene* og *Blomsterstilke*; *Perigonbladene* lancetformede, tilspidsede, *de ydre* lidet længere, *de indre* kortere end den ovale eller elliptiske, budte, af den vedblivende Griffelbasis braadspidsede *Kapsel*.

2—3' höi, tueformet. De bladlöse Skeder mörk-purpurbr. 7—8. ♃. Fugtige Steder paa Gruus- og Leergrund, især i Strandegne, bemærket i alle Provindser sporadisk, men ikke sjelden (f. Ex. meget hyppig paa Bornholm!) ☀

Anm. J. diffusus Hoppe, som adskilles fra denne ved en mere grön Farve og sammenhængende Marv, fra de 2 foreg. ved rödbrune Skeder og 6 Stövdragere, kunde muligviis findes i vor Flora.

455. J. **balticus** [Willd. berl. Mag. 1809 p. 298] (Klit-S.) H. 381; Drej. n. 365; Rchb. 917; H. N. I, 68.

Stængelen jævn, i törret Tilstand stribet, med sammenhængende *Marv*; *Blomsterstanden* enkelt eller dobbelt sammensat; *Perigonbladene* æg-lancetformede, de ydre spidse, de indre kortere, budte med en kort Braad; *Kapselen* elliptisk, braadspidset af den vedblivende Griffelbasis, af Længde med eller længere end de ydre *Perigonblade*.

Lavere (½—1½' höi), men mere robust end foreg., Kapselen næsten dobbelt saa stor, Rodstokken vandret-krybende; de bladlöse Skeder lysbrune. 7—8. ♃.

* *inundatus* (J. inundatus Drej. F. D. 2287; Rchb. 916). Stgl. lavere og meget finere, Blomsterstanden enkelt, forövrigt som Hovedarten.

I Sandklitter: ikke sjelden i den nordvestlige Deel af *Jylland* fra Skagen til Holstebro (Drej., Poulsen); *Bornh.* ved Frydenlund N. for Rönne! Flyvesand Ö. for Boderne! * med Hovedarten; *J.* Tranum Strand (Dr.), Hjortdal (16), Kollerup, Bulbjerg, Nors Klit (Dr.).

456. J. **filiformis** L. (Traadstænglet S.) H. 382; Drej. n. 366; F. D. 1207; Rchb. 919.

Stænglerne i Spidsen böiede, jævne, ved Törring stribede, med sammenhængende Marv; *Blomsterstanden* enkelt,

faablomstret; *Perigonbladene* lancetformede, spidse; *Kapselen* næsten kugleformet, budt med en meget kort *Griffel.*

Rodstokken vandret-krybende; Stgl. $1/4$—1′ höie, traadformede; de bladlöse Skeder lysbrune. 7—8. ♃.

I Törv- og Hedemoser, alm. i *Halvöens* Hedeegne og paa *Bornh.!* i *Sjæll.* sporadisk i den nordlige Deel, sjeldnere mod S. og paa de andre Öer: *Falst.* ved Bötö (5); *Ærö* (10).

bb. Alle Stænglerne bladbærende (Blomsterne i endestillet Qvast eller Hoved.)

α. Bladene afdeelte ved Led paatværs.

457. **J. obtusiflorus** [Ehrh. Beitr. 6, 83] (Budtblomstret S.) H. 384; Drej. n. 371; F. D. 1872; Rchb. 901; H. N. I, 70; J. retroflexus Rafn II, 486.

Rodstokken vandret; *Stængelen* opret, 2—3-bladet, tilligemed *Blade* og *Bladskeder* trind; *Blomsterstanden* en dobbelt sammensat Qvast med efter Blomstringen tilbageböiede *Grene*; *Perigonbladene* ligelange, budte, lidet kortere end den ægformede, spidse, 3-kantede *Kapsel.*

1—2′ höi. Dækblade og Perigonblade rödligt anlöbne, i Randen hvidhindede. 7—9. ♃.

I Hængedynd og paa vaade Enge, sporadisk og ikke hyppig, men funden i alle Provindser (undtagen Bornh.). ⚹

458. **J. acutiflorus** [Ehrh. Beitr. 6, 82] (Spidsblomstret S.) H. 385; Drej. n. 368; F. D. 2112; (H. N. VII, 71?) Rchb. 906—7; J. silvaticus Reichard.

Rodstokken vandret; *Stængelen* opret, 3—4-bladet, tilligemed *Blade* og *Bladskeder* trindt-sammentrykt, Bladenes Tværskillevægge tydelige, ingen Striber paalangs; *Blomsterstanden* en dobbelt sammensat Qvast, med korte, udspærrede *Grene*; *Perigonbladene* sylspidsede, de indre længere, i Spidsen tilbageböiede, alle kortere end den ægformede, langt-tilspidsede *Kapsel.*

$1\frac{1}{2}$—3′ höi. Planten större og kraftigere, Blst. mindre end hos de fölg. af samme Afdeling. 7—8. ♃.

β, macrocephalus Koch. Nöglerne dobbelt saa store, paa længere Grene.

I Törvmoser og paa fugtige Enge, ikke alm. og hidtil, saavidt mig bekjendt, kun funden paa *Halvöen*: Borre Sö ved Silkeborg (7), mellem Ribe og Medolden (16); Papirmöllen ved Flensborg! Pulverholz Egn

ved Slesvig (16); Husum, Rendsborg! β, med Hovedarten ved Flensborg, Bröndsted i *Jyll.!*

Anm. Det i H. N. indeholdte Expl. under dette Navn ligner aldeles ikke vor, men synes snarere at tilhöre en Form af I. ustulatus.

459. J. **lamprocarpos** [Ehrh. calam. n. 126] (Glandskapslet S.) Drej. n. 369; Rchb. 902—4; J. articulatus (α) L., F. D. 1097; H. N. V, 71.

Tueformet; *Stængelen* opstigende, 3—6-bladet, tilligemed *Blade* og *Bladskeder* trindt-fladtrykt, Bladenes *Skillevægge* tydelige, Mellemrummene (ved Törring) fiint stribede; *Blomsterstanden* en dobbelt sammensat Qvast med udspærrede *Grene*; *Perigonbladene* ligelange, de ydre spidse, de indre budte med en Braad, alle kortere end den 3-kantede, æglancetformede, braadspidsede *Kapsel.*

½—1½' höi. Kapselen glindsende sort eller mörkbruun. 7—8. ♃.

β, *repens.* Stængelen krybende (eller i Vand flydende), rodslaaende.

I Törvmoser, paa Enge og ved Gröfter alm. udbredt. β, ved sandige Söbredder eller i selve Vandet.

460. J. **atricapillus** [Drej. i Kröy. Tidsskr. II, 182] (Sorthoved-S.) H. N. XI, 68; J. nigricans Rchb. 911.

Rodstokken vandret; *Stængelen* opret, 2—3-bladet, svagt fladtrykt, næsten trind; *Bladskederne* paa Ryggen kjölede; *Bladene* med tydelige *Skillevægge*, ved Törring fiint stribede paa langs; *Blomsterstanden* en dobbelt sammensat, tætblomstret Qvast med korte, oprette *Grene*; *de indre Perigonblade* budte, *de ydre* lidet længere, spidse, kortere end den æglancetformede, braadspidsede *Kapsel.*

1—1½' höi. Nærmest beslægtet med fölgende, fra hvilken den dog er let kjendelig ved Perigonbld. og den tæt sammentrængte Blomsterstand. I Habitus ikke ulig rigblomstrede Former af J. compressus. Blst. og Kapsel mörkbrune. 8—9 (meget senere end de beslægtede Arter). ♃.

I Sandklitterne langs Vesterhavet ikke sjelden fra Skagen (Drej.) til Eidersted (16), samt paa de vestlige Öer: Römö (16); fölger paa enkelte Steder Sandstrækningerne længere ind i Landet: Öland, Holstebro (16), Varde! ☞

Anm. J. atratus Krock., Rchb. 909—10, med 2—3' höie, opstigende Stgl., tydeligt og i törret Tilstand dybt stribede Blade, Perigonbladene braadspidsede, (de indre længere), omtr. ligelange med den ægformede, braadspidsede Kapsel, kunde muligviis findes i vor Flora. Den synes (efter

Beskr. og Afbildn. hos Rchb.) at være nærmere beslægtet med Nr. 458 end med foreg.

461. **J. ustulatus** [Hoppe Anleit. p. 30] (Sodfarvet S.) Drej. n. 370; J. alpinus Vill., H. II, 169; F. D. 2171; Rchb. 896—900; H. N. VI, 66.

Rodstokken vandret; *Stænglerne* oprette eller opstigende, 2—3-bladede, næsten trinde; *Bladskederne* paa Ryggen kjölede; *Bladene* ved Törring fiint stribede paalangs; *Blomsterne* i enkelt eller sammensat Qvast med oprette *Grene*; *Perigonbladene* budte, de ydre med en Braad nedenfor Spidsen, ligelange, kortere end den æg-lancetformede, braadspidsede *Kapsel*.

½—1′ höi, finere end de foreg., Perigonbld. sodfarvede, Kps. glindsende sortbrune. 7—8. ♃.

β, rariflorus Hartm. (H. N. VII, 72). Qvasten fjernblomstret, med 2—5-blomstrede Nögler.

I fugtige Enge og Klitmoser: i *Halvöens* vestlige og nordlige Deel paa flere Steder (Drej., N.), paa *Als* (10); *Sj.* sjeldnere: Bidstrupgaard (N.), Fuursöen ved Kaningaarden (9), Mosen mellem Ermelund og Ordrups Krat! (Fra de andre Öer er den mig ikke bekjendt). *β*, ved Gurre Sö (8).

462. **J. supinus** [Moench. pl. hass. n. 296] (Liden S.) H. 386; F. D. 1099; Rchb. 882—86; H. N. V, 72; J. uliginosus Roth, Drej. n. 367.

Tueformet; *Bladene* traadsmale, paa Overfladen rendede, utydeligt leddede paatværs; *Blomsterstanden* en enkelt eller sammensat Qvast med faa og fjerntsiddende Nögler; *de ydre Perigonblade* spidse, *de indre* budte, alle ligelange og lidet kortere end den budte, braadspidsede *Kapsel*; 3—6 *Stövdragere*; *Stövknapperne* af Længde med Stövtraadene.

2-8″ höi. Stgl. traadformet. 7—8. ♃. En meget foranderlig Plante i Henseende til Stængelens Retning, Blomsterstanden, Nöglernes Störrelse, Blomsternes Farve o. s. v. De vigtigste Former ere:

α, terrestris. Stgl. oprette eller opstigende; Blst. bruunagtige.

β, repens. Stgl. krybende.

γ, fluitans (J. subverticillatus Wulf., F. D. 817; H. N.

II, 64). Stgl. flydende, med forlængede Blomsterstilke; Nöglerne omgivne af Bladknipper; Blst. grönlige.

Alm. udbredt i alle Provindser: α, paa fugtig Hedejord, törvholdige Enge; β, paa oversvömmede Steder; γ, i selve Vandet, især Törvmoser.

β. Bladene uden Tværskillevægge.

αα. Perigonbladene af Længde med eller kortere end Kapselen. ♃.

463. J. **squarrosus** L. (Börstebladet S.) H. 383; Drej. n. 372; F. D. 430; Rchb. 893.

Tueformet; *Rodbladene* talrige, stive, börsteformede, rendede; *Stængelen* opret, fladtrykt eller svagt kantet, ved Grunden 1-bladet, forövrigt bladlös; *Blomsterstanden* en sammensat Qvast, med 1- eller faablomstrede *Blomsterstilke*; *Perigonbladene* budte, af Længde med den omvendt-ægformede eller ovale, budte, braadspidsede *Kapsel*; *Stövknapperne* 4 Gange længere end Stövtraadene.

½—1′ höi. Kaps. og Perigonbld. glindsende graabrune, de sidste ligesom de rödlige Dækblade i Randen hvidhindede. 6—8.

I Törv- og Hedemoser, paa törre og magre Enge, alm. udbredt, især hyppig i Halvöens Hedeegne og paa Bornholm; sjeldnere i Fyen.

464. J. **compressus** [Jacq. en. stirp. agr. vind. p. 60] (Fladstraaet S.) Drej. n. 373; Rchb. 890—92; J. bulbosus L.; H. 387; F. D. 431; H. N. IX, 71.

Rodstokken krybende eller sammentrængt; *Stængelen* trindt-fladtrykt, med 1 Blad omtrent paa Midten; *Bladene* linieformede, rendede; *Blomsterstanden* en enkelt eller sammensat Qvast med oprette Grene; *Perigonbladene* budte, omtrent halvt saa lange som den næsten kugleformede, kort braadspidsede *Kapsel*; *Griffelen* halvt saa lang som Frugtknuden.

¼—1′ höi. Stgl. ofte forneden knolleformigt opsvulmede; Perigonbladene brune med hindeagtig Rand og grönguul Midtnerve. 7—8.

Paa Enge saavel i Nærheden af Havet som inde i Landet, alm.

465. J. **Gerardi** [Lois. not. p. 60] (Botnisk S.) Rchb. 888—89; H. N. X, 63; J. bottnicus Wahlenb., Drej. n. 374; F. D. 2411; J. bulbosus maritimus H. 387.

Stængelen næsten trind, oventil 3-kantet; *Perigonbladene* budte, næsten af Længde med den ovale, svagt 3-kantede

Kapsel; *Griffelen* af Frugtknudens Længde, forövrigt som foreg., hvilken den meget ligner, og af hvilken Mange ansee den for en Afart. 7—8.

Paa Strandenge ikke sjelden, især hyppig paa Öerne og ved Fjordene paa Halvöens Östkyst.

ββ. Perigonbladene længere end Kapselen. ⊙.

466. J. **Tenageja** [Ehrh. Beitr. 4, 148] (Tyndstænglet S.) H. 388; F. D. 1160; Tenageja Vaillantii Thuill., Rchb. 923.

Stængelen trind, 1—2-bladet; *Bladene* börsteformede, forneden rendede; *Blomsterstanden* qvastformet, med udstaaende *Grene* og spredte, enlige *Blomster* (paa tydelige Blomsterstilke); *Perigonbladene* æg-lancetformede, sylspidsede, de indre af Længde med de ydre, længere end den budte, næsten kugleformede *Kapsel*.

2—8″ höi; fleerstænglet, med traadfine Stgl. 6—8.

Törv- og Hedemoser, sandige Overdrev, kun funden paa Halvöen: Fra *Jyll.* (hvorfra den angives af H.) er mig intet Voxested bekjendt; *Sl.* Rödemis ved Husum, Wittensee (16). [*]

467. J. **bufonius** L. (Tudse-S.) H. 388; Drej. n. 375; F. D. 1098; Rchb. 872—76.

Stængelen trind, 1-fleerbladet; *Bladene* börsteformede, forneden rendede; *Blomsterstanden* en Qvast med oprette *Grene* og enlige, spredte *Blomster* (siddende eller meget kortstilkede i Vinklerne og langs Siderne af Grenene); *Perigonbladene* lancet-sylformede, tilspidsede (de ydre længst), alle længere end den omvendt-ægformede, budte *Kapsel*.

4—8″ höi, fleerstænglet og fleerblomstret; Perigonbld. hvidhindede med grön Midtnerve. 6—8.

β, *fasciculatus* Koch, H. N. VII, 73; (I. insularis Viv., Rchb. 877—81). 1—4″ höi, Blomsterne 2—3 samlede i Nögler.

Paa fugtig Grund meget alm.; *β*, ved Sö- og Aabredder: *Sj.* Damhussöen (27), Flaskekroen! *F.* Martofte paa Hindsholm! *J.* Skjern Aa ved Lönborg! Rörbek Sö! Nebbegaard! *Sl.* Seemühle ved Rendsborg! St. Peter i Eidersted (16).

468. J. **pygmaeus** [Thuill. fl. par. 178] (Dværg-S.) H. II, 171; F. D. 1871; H. N. XI, 69; J. triandrus Rchb. 864.

Stængelen opret; *Bladene* börsteformede, rendede, samlede ved Roden; *Blomsterne* i 3—4-blomstrede Nögler, som sidde enlige eller 2—3 samlede i Enden af Stængelen (det ene stilket, det andet siddende); *Perigonbladene* lancet-sylformede, lidet længere end den 3-kantede, pyramideformede *Kapsel*; 3 *Stövdragere.*

1—3" höi. En-fleerstænglet. 7—8.

Paa fugtig Sandjord i Klitterne mod Vesterhavet paa Halvöen: Thy (Dr.), Lökken (7); *Sl.* List paa Sylt, Eidersted (N.) ✳

Anm. De danske Expl. jeg har seet, stemme aldeles overeens med den citerede Fig. hos Rchb. (J. pygmæus l. c. 863 synes ikke væsenligt forskjellig fra J. capitatus). En Ombytning af Navne har uden Tvivl her fundet Sted.

469. **J. capitatus** [Weig. obs. bot. p. 28] (Fiinbladet S.) H. 389; F. D. 1690; Rchb. 862; H. N. I, 71.

Stængelen opret, traadformet, bladlös, ved Grunden omgivet af börsteformet-haarformede, rendede *Blade*, som ere kortere end Stængelen; *Blomsterne* 3—6 samlede i 1—2 endestillede Nögler (det ene stilket, det andet siddende); de indre *Perigonblade* ægformede, spidse, lidet kortere end de ydre (langt tilspidsede), næsten dobbelt saa lange som den budte, ægformede *Kapsel*; *Stövdragere* 3—6.

1—6" höi. En-fleerstænglet, Perigonbld. rödbrune med hindeagtig Rand og grön Rygnerve. 6—8.

Sandige Overdrev og fugtige Steder mellem Klitterne samt ved Veie i Hedeegnene; hist og her i Halvöens Sandstrækninger, paa Öerne sjelden: *Sj.* Adserbo Overdrev ved Frederiksværk! *Bornh.* ved Veie N. for Rönne og mellem Rönne og Pythuset! ✳

Anm. J. triandrus Gouan (J. pygmæus Rchb. l. c. 863?) adskilles efter Koch væsenligt kun ved udstaaende Dækblad og hele Plantens rödbrune Farve. Denne findes muligen ogsaa i vor Flora, men er neppe en fra foreg. adskilt Art.

17. Luzula. Frytle.

a. Blomsterne i Halvskjærm med 1-blomstrede eller qvastformet 2—3-blomstrede Blomsterstilke. Fröene med en seglformet Fröhud i Spidsen.

470. **L. pilosa** [Willd. en. hort. berol. I, 393] (Haaret F.) H. 395; Drej. n. 359; Rchb. 848—49; L. Herb. VIII, 145; Juncus L., L. vernalis DC.

Bladene linie-lancetformede, langhaarede; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen tilbageböiede; *Perigonbladene* ligelange; *Kapselen* 3-kantet, pyramideformet, budt med en Braad.

½—1' höi. Perigonbladene sortbrune, glindsende, med hindeagtig Rand. 4—5. ♃.

Almindelig i Lövskove.

Anm. L. Forsteri DC., som adskilles ved linieformede Rodblade, Blomsterstilkene efter Afblomstringen oprette, Fröhuden ret, kunde muligviis forekomme i vor Flora. (Den er funden af Prof. Nolte i Holsteen.)

b. Blomsterne i faa- (3—5-)blomstrede Nögler, samlede til en 2—3-dobbelt sammensat Halvskjærm, Fröene uden eller med en svag, vorteformet Fröhud i Spidsen.

471. **L. maxima** [DC. fl. fr. III, p. 160] (Stor F.) H. 396; L. silvatica Gaud., Rchb. 861; Juncus pilosus δ, L., F. D. 441.

Bladene bredt-linieformede, i Randen langhaarede; *Stængelbladene* kortere end Ledstykket ovenfor samme; *Dækbladene* kortere end Blomsterstanden; *Perigonbladene* ligelange, tilspidsede, omtrent af Længde med den ægformede, braadspidsede *Kapsel*.

1—2' höi. Perigonbld. mörkbrune, med blegere hindeagtig Rand. 5—6. ♃.

I höitliggende Bögeskove, forekommer kun i den vestlige Deel af Landet og synes her at have sin Östgrændse: *J.* Hald Bögeskov ved Viborg (H.), Kalbygaard (12), Sveibæk ved Himmelbjerget (16), Silkeborg (7), Brandbjerg (28), Greis Mölle! og derfra mod S. ikke sjelden i Skovene paa Halvöens Östkyst; *F.* Strandklinter ved Kongebroen (12), Fænö (8). *!

472. **L. albida** [DC. l. c. p. 159] (Blegblomstret F.) H. 395; Drej. n. 358; F. D. 2467; Rchb. 854; H. N. XII, 74.

Bladene linieformede, langhaarede; *Stængelbladene* længere end Ledstykkerne; *Dækbladene* længere end Blomsterstanden, hvis nederste Green er langt fjernet fra de övre; *Perigonbladene* æg-lancetformede, spidse (de ydre kortere), alle lidet længere end den 3-kantede, spidse *Kapsel*.

1—1½' höi. Perigonbld. hv. eller i Midten kjödfarvet-blegbrune. 6—7. ♃.

I Skove, meget sjelden i Danmark: *Sj.* Gjels Skov (9); *Sl.* Schwabstedter Holz (16). [*]

c. Blomsterne i mangeblomstrede (axformede) Nögler, samlede til en Halvskjærm. Fröene med en kegleformet Fröhud ved Grunden.

473. **L. multiflora** [Lejeune fl. de Spa. I, 169] (Mangeblomstret F.) Rchb. 838; L. Herb. III, 54; L. erecta Desv., Drej. n. 357; L. campestris erecta H. II, 172; Juncus campestris F. D. 1333.

Rodstokken forkortet, med tueformet samlede *Stængler*, uden Udlöbere; *Bladene* linieformede, i Randen, især ved Grunden, langhaarede, tilsidst glatte; *det övre Nögle* siddende, *de övrige* stilkede, med oprette *Stilke*; *Perigonbladene* tilspidsede, længere end den afrundede, braadspidsede *Kapsel*.

½—1′ höi. Grenene i Halvskjærmen meget talrigere end hos fölg. 5—7. ♃.

β, pallescens (Hopp.) H. N. VI, 67; L. campestris pallescens H. 393; Blomsterne blegere, Nöglerne mindre.

γ, congesta Fr. (L. congesta Lejeune, H. 394; F. D. 1692.) Nöglerne kortstilkede eller næsten siddende (samlede til et tæt Hoved).

Paa Enge og i Skove alm. udbredt; *β*, i Skygge, mindre hyppig; *γ*, Hedemoser og Klitter: *J.* Klitter ved Henne! *Sl.* Hedemoser mellem Flensborg og Glücksborg (H.).

474. **L. campestris** [DC. l. c. p. 161] (Mark-F.) H. 392; Drej. n. 356; F. D. 1386 (var.); Rchb. 831—33; H. N. XII, 73; L. Herb. III, 53; Juncus L.

Rodstokken krybende; *Nöglerne* 3—5 samlede i en Halvskjærm paa tilsidst nikkende *Blomsterstilke*, forövrigt som foreg.

3—8″ höi. 4—5 (har næsten fuldvoxne Frugter naar foreg. begynder at blomstre). ♃.

Paa Græsmarker, Fælleder og höie Enge meget alm.

18. Acorus. Kalmus.

475. **A. Calamus** L. (Almindelig K.) H. 378; Drej. n. 355; F. D. 1158; Rchb. l. c. X, 956.

Rodstokken krybende; *Bladene* sværdformede; *Stængelen* fladtrykt-vinget, med et linieformet, opret *Hylsterblad* ovenfor Kolben.

Hele Pl. har en behagelig og stærkt krydret Lugt, Bld. i Midten paatværs bölgede. 6—7. ♃.

Ved Sö- og Aabredder, ikke sjelden i de fleste Egne af Danmark, dog ikke overalt (f. Ex. sjelden i Kolding-Egnen (28), ikke bemærket paa Lolland-Falster!).

19. Calla. Mysse.

476. **C. palustris** L. (Kjær-M.) H. 902; Drej. n. 876; F. D. 422; Rchb. l. c. VII, 13.

Rodstokken skjævt opstigende, leddet; *Bladene* falskfjernervede, hjerteformede, tilspidsede, stilkede og omskedende med en i den övre Halvdeel fri *Skede*; *Kolben* overalt beklædt med Blomster.

Hylsteret udv. grönt, indv. hvidt, Bær röde. 6—7. ♃.

I Törvmoser og Sumper; i flere Egne hyppig, f. Ex. det nordöstlige *Sjæll.* og vestlige *Jyll.* fra Ringkjöbing til Ribe, forövrigt sporadisk og i enkelte Egne (f. Ex. det sydvestlige Sj., F. og Öerne) sjelden.

III. Trigynia.

20. Polygonum. Skedeknæ.

a. *Bistorta* Tournef. 1 enkelt Ax eller axformet Klase i Spidsen af den udeelte Stængel. Kræmmerhusene valseformede, heelt omfattende Stængelen, 3 Grifler, Nöd 3-kantet. ♃.

477. **P. viviparum** L. (Topspirende S.) H. 442; F. D. 13.

Rodstokken vandret; *Bladene* lancetformede eller linielancetformede, med tilbagerullet Rand; *Bladstilken* uvinget; *Axet* smalt, linieformet, med *Lögknopper* i de nedre og *Blomster* i de övre Dækblades Hjörner; *Stövdragere* 8, længere end *Blomsterdækket.*

4—8″ höi. Blst. hv. eller blegröde, Stövknapperne viol., Lögknopperne spire ofte medens de endnu sidde paa Planten. 6—7.

I Moser mellem S. Tranders og Romdrup ved Aalborg (H.); det eneste bekjendte Voxested i Danmark.

478. **P. Bistorta** L. (Tvevreden S.) H. 441; F. D. 421; H. N. XI, 52.

Rodstokken vandret, krumböiet; *Bladene* aflang-hjerteformede, de övre siddende, de nedre stilkede med vinget *Blad-*

stilk; *Klasen* tætblomstret, elliptisk eller valseformet; *Stövdragere* 8, længere end *Blomsterdækket*.

1—1½' höi. Blst. blegröde, Stövknapperne hvide. 6—7.

Paa Enge, sjelden i Danmark: *J.* Podehuset ved Aalborg (H.), Haraldskjær (12); *Sl.* en Eng ved Flensborg (25), Neuwerk ved Slesvig, Slotsengen og Süderholz ved Husum (16). Paa Öerne angives den fra flere Steder, hvor den enten senere er forsvunden eller udvandret fra Haver (f. Ex. *Sj.* Dronninggaard (H.), Vedbæk, Roeskilde, *Loll.* (Kylling). ✳

b. *Persicaria* Tournef. Stængelen grenet, med Ax fra Bladhjörnerne; Kræmmerhusene valseformede, heelt omfattende Stængelen, Nöd 3-kantet eller fladtrykt.

aa. Axene tætblomstrede, valseformede.

α. 5 *Stövdragere.* ♃.

479. **P. amphibium** L. (Tveformet S.) H. 438; Drej. n. 399; F. D. 282.

Rodstokken krybende; *Bladene* bredt lancetformede, med afrundet eller hjerteformet Basis; *Axene* oval-valseformede, oftest enlige (tilsyneladende endestillede).

Blst. ros. 7—9. Var. efter Voxestedet, især under 2 Former:

α, *terrestre* Leers. Stgl. opret, Bladene kortstilkede, overalt haarede og rue; Kræmmerhusene tiltrykt-stivhaarede.

β, *natans* Moench. Stgl. flydende; Bld. langstilkede, i Randen rue, forövrigt tilligemed Kræmmerhusene glatte.

Alm. udbredt: *α*, paa dyrket Jord, især fugtig Leerjord, ved Randen af Gröfter, *β*, i Damme og Söer.

β. 6—8 *Stövdragere.* ⨀.

480. **P. lapathifolium** L. (Blegbladet L.) H. 439; Drej. n. 398; H. N. IV, 69; Rchb. ic. V, 688.

Stængelen opret eller nedliggende; *Bladene* elliptiske eller lancetformede; *Kræmmerhusene* kort-randhaarede, forövrigt næsten glatte; *Blomsterstilke* og *Bæger* beklædte med Kirtler; *Griffelen* næsten til Grunden klövet; *Nödden* fladtrykt med concave Sider.

Bld. grönne eller hvidgraae af tiltrykte Haar, med eller uden en 3-kantet Plet paa Midten. Var. med hv. eller ros. Blomster. 7—9. Blandt de talrige Former ere de meest udmærkede:

β, *pallidum* Fr. mant. 2 p. 24; (P. pallidum With.

F. D. 2412; H. N. IV, 70.) Dækbld. örede, kirtlede; Blomsterdækket mod Frugtmodningen med ophöiede Nerver; Axene tykke og korte, Endeaxet ovalt, Sideaxene kugleformede, siddende. Hele Pl. bleggrön. Blst. oftest hvide.

γ, nodosum (Pers.) Fr. mant. 2, p. 25; Rchb. ic. V, 689; H. N. IV, 72. Stængelen med opsvulmede Led og udspærrede Grene; Dækbladene brede, glatte; Axene talrige, i Begyndelsen tæt samlede; Blomsterdækket med ophöiede Nerver.

Paa dyrkede, især fugtige Agre et meget almindeligt Ukrud (den hvidgraa Form især paa tör Grund); *β*, med Hovedarten (f. Ex. ved Sorö!) *γ*, ved Bredderne af Gröfter og Damme (f. Ex. Ordrups Mose! Kjöbenhavn!)

481. **P. Persicaria** L. (Færskenbladet S.) H. 438; Drej. n. 397; F. D. 702; H. N. IV, 74.

Kræmmerhusene tiltrykt-haarede og langt randhaarede; *Blomsterstilke* og *Bæger* uden Kirtler; *Griflerne* til Midten sammenvoxne; *Nödderne* fladtrykte med 1 hvælvet og 1 flad Side; forövrigt som foreg., og var., ligesom hiin, i Henseende til Blomsternes og Bladenes Farve, Beklædning og Form. 7—9.

β, biforme (Wahlenb.) Fr. m. 2, p. 28; H. N. X, 57. Opret; Bld. grönne; Axene i Begyndelsen tæt samlede, Dækbladene randhaarede; Blomsterdækket utydeligt nervet.

Paa dyrkede Marker et alm. Ukrud mellem foreg. *β*, paa mere fugtige Steder.

bb. Axene traadformede, afbrudte ved Mellemrum mellem Blomsterne.

482. **P. strictum** [All. fl. ped. II, 207] (Liden S.) Fr. mant. 2, p. 32; H. N. XI, 53.

Stængelen tynd; *Bladene* linie-lancetformede, kortstilkede eller næsten siddende; *Kræmmerhusene* stivhaarede og langt randhaarede; *Axene* mod Frugtmodningen oprette; *Blomsterdækket* glat; *Stövdragere* 5—6; *Griffelen* til Midten 2-deelt; *Nödderne* smaae, glindsende, 3-kantede eller fladtrykte med convexe Sider. 7—9. ☉.

α, elatum Fr. l. c. (P. mite Schr.) Opret, 1—1½′ höi, oventil grenet; Blomsterne hvide eller blegröde.

β, pusillum Fr. (P. minus H. 440; Drej. n. 396; F. D. 2230). Lavere (3—8″ höi), fra Grunden af grenet, med nedliggende eller opstigende Grene; Blomsterne ros.

Paa fugtig og tör Jordbund; *β*, forekommer hist og her i alle danske Provindser, især paa Törvgrund; *α*, sjelden og især paa skyggefulde Steder: *Sj* Frederiksborg (12), Rudersdal (1), Vedbæk! Pedersborg ved Sorö! *F.* Ollerup Kohave! *Sl.* Flensborg!

Anm. P. laxiflorum Whe, H. N. IV, 76 (P. mite Pers., Koch) ved brede, lancetformede Blade, nikkende Ax, 6 (-8?) Stövdr., större Frugter adskilt fra foreg., ved langt-randhaarede Kræmmerhuse, ukirtlet Blomsterdække og ikke bidende Smag fra fölgende, vil sandsynligvis findes i Danmark; jeg har fundet den ved Glückstadt i Holsteen, men ikke indenfor denne Floras Grændser.

483. **P. Hydropiper** L. (Bidende S.) H. 440; Drej. n. 395; F. D. 1576.

Stængelen opret eller opstigende; *Bladene* lancetformede, næsten siddende; *Kræmmerhusene* kort-randhaarede, forövrigt glatte; *Axene* fjerntblomstrede, nikkende; *Blomsterdækket* kirtlet-punkteret; *Stövdragere* 6; *Griffelen* næsten til Grunden 2-deelt; *Nödderne* glandslöse, 3-kantede eller fladtrykte med convexe Sider.

Bld. og Fr. have en skarp Smag. Blst. hvidgrönne med rödt Anströg. 7—9.

Paa fugtige Steder almindelig.

c. *Avicularia* Meisn. Stængelen grenet med spredte Blomster i Bladhjörnerne, Kræmmerhusene tvedeelte, 8 Stövdragere, 3 Grifler eller siddende Ar; Nödden 3-kantet.

484. **P. aviculare** L. (Udstrakt S.) H. 443; F. D. 803; Centinodium Rchb.; Drej. n. 434.

Bladene lancetformede eller elliptiske; *Blomsterne* 1—3 i Bladhjörnerne; *Kræmmerhusets* Flige tilspidsede, tilsidst laset-mangedeelte; *Nödderne* glandslöse, stribede, omtrent af Blomsterdækkets Længde.

Blst. blegröde med grön Rygnerve. 7—9. ⊙. En yderst foranderlig Plante; dens vigtigste Former ere:

α, prostratum. Stænglerne talrige, nedliggende; Bladene linie-lancetformede.

β, littorale. Stængelen med korte Ledstykker; Bladene brede, saftrige.

γ, erectum (latifolium). Stængelen opret, Bladene brede, noget budte.

En meget almindelig Ukrudsplante, *α*, paa Gader og Veie; *β*, ved Strandbredder; *γ*. paa dyrkede Marker.

d. *Tiniaria* Meisn. Stængelen slyngende; Blomsterne i Klaser, Kræmmerhusene halvt-valseformede, 8 Stövdragere, Nöd 3-kantet.

485. **P. Convolvulus** L. (Snerle-S.) H. 445; F. D. 744; Tiniaria Drej. n. 435.

Stængelen kantet-furet; *Bladene* piilformet-hjerteformede, tilspidsede; *Blomsterstilkene* kortere end Blomsten; *Blomsterdækkets* 3 ydre Flige budt-kjölede efter Afblomstringen; *Nödderne* glandslöse, fiint punkterede.

Blst. rödlig-grönne, indvendig og i Randen hvide. 7—8. ☉.
Almindelig paa dyrket Jord, især mellem Sæden.

486. **P. dumetorum** L. (Vingebægeret S.) H. 446; F. D. 756; H. N. XIII, 68, Tiniaria Drej. n. 436.

Stængelen trind, stribet; *Bladene* som hos foreg.; *Blomsterdækkets* 3 ydre Flige med tilsidst brede, hindeagtige Vinger paa Ryggen, nedlöbende i en Blomsterstilk omtrent af Blomsterdækkets Længde; *Nödderne* glindsende, jævne.

Blomsternes Farve som foreg. 7—9. ☉.
I Udkanten af Skove og Krat, ved Gjærder, forekommer i alle danske Provindser, men sporadisk, hyppigst i Fyen og paa Thorseng!

21. Rumex. Skræppe.*)

a. *Lapathum* Tournef. Blomsterne tvekjönnede (Skræpper).

aa. *Hydrolapathum* Fr. Krandsene tæt samlede, i Regelen bladlöse; Kronbladene brede, næsten hjerteformede, heelrandede.

487. **R. Hydrolapathum** [Huds. fl. angl. p. 154] (Vand-S.) H. 401; Drej. n. 409; F. D. 2348; H. N. VI, 52.

---

*) Arterne af denne Slægt maa undersöges henimod Frugtens Modenhed, da Blomsterdækkets indre Blade (Kronbladene), som afgive vigtige Kjendetegn, först paa denne Tid have naaet deres fuldkomne Udvikling, idet de hos alle Arter, undtagen Nr. 501, tiltage i Störrelse og forandres i Form efter Afblomstringen. Til Kund-

Bladene lancetformede, tilspidsede, bölget-rundtakkede; *Bladstilkene* paa Overfladen flade uden Rand; *Kronbladene* 3-kantet-ægformede, alle bruskbærende, heelrandede eller forneden svagt tandede.

3—5′ höi. Rodbladene meget lange, paa Underfladen ofte blaagrönne. 7—8. ♃.

I Aaer og Bække, dybe Törvgrave og Moser alm. udbredt. ✱

488. **R. maximus** [Schreb. i Schweigg. & Kört. fl. erlang. I, 152] (Stor S.) Drej. n. 408; F. D. 2347; H. N. VI, 53.

Rodbladene og *de nedre Stængelblade* forlænget-ægformede med hjerteformet Basis; *de övre Stængelblade* æg-lancetformede, alle Bladene spidse, fiint bölget-rundtakkede; *Bladstilkene* paa Overfladen rendede eller flade med en fremstaaende Rand paa hver Side; *Kronbladene* 3-kantet-hjerteformede, heelrandede eller forneden svagt tandede, alle bruskbærende.

3—6′ höi. 7—8. ♃.

Ved Aa- og Söbredder sjelden: *J.* Hjermeslevgaard og Högholt i Vendsyssel, Simested Aa (Dr.); *Sj.* Paulinelyst v. Helsingör? (21), Bæk mellem Rudersdal og Fuursöen! *Bornh.* Nexö (11). ⁒

489. **R. Helolapathum** [Drej. i Kröy. Tidskr. II, 183] (Dynd-S.) F. D. 2288.

Rodbladene flade, 3-kantet-aflange med hjerteformet Basis, budte; *Bladstilkene* ved Grunden flade, foroven med en svag Rand af den nedlöbende Bladplade; *Kronbladene* muurskeformet-ægformede, budte, heelrandede, ikke bruskbærende.

I Sumper: Hjermeslevgaard og Hammelmose i Vendsyssel, ved Gröfter mod Vildmosen (Dr.). ⊠

Anm. Kommer meget nær til *R. Hippolopathum* Fr., som hidtil ikke er bekjendt fra vor Flora. Denne adskilles ved större, tilspidset-ægformede Kronblade og trinde, mod Bladpladen rendede Bladstilke.

490. **R. domesticus** [Hartm. Sk. Fl. 1 Uppl. p. 148] (By-S.) Drej. n. 419; F. D. 2349; H. N. VII, 55.

Rodbladene og *de nedre Stængelblade* bredt oval-lancet-

---

skaben om de nordiske Arter af denne vanskelige Slægt ere Prof. Fries's fortræffelige Afhandlinger i Nov. p. 94, Mant. 3, p. 24; S. Veg. Sc. p. 202, de vigtigste Kilder.

formede med afrundet eller hjerteformet Basis, næsten heelrandede, bölgede; *Bladstilkene halvt-valseformede*, paa Overfladen flade med en svagt ophöiet Rand paa hver Side; *Kronbladene* nyreformede eller hjerteformede, heelrandede eller svagt rundtakkede, alle uden Brusk.

1½—3' höi. Blomsterstanden tæt- og rigtblomstret. Undtagelsesviis findes Kronbld. undertiden bruskbærende. 7—8. ♃.

β, aquaticus Fr. Höi af Væxt, med bredere, ved Grunden hjerteformede, næsten ikke bölgede Bld.

Paa Græsmarker og ved Veie, især i Nærheden af beboede Steder: paa *Halvöen* alm. udbredt fra Skagen (Drej.) saavel i de östlige frugtbare Egne som mod V. (Skjern! Ribe, Rödding, Fanö, Sylt (16); i *Sj.* ikke sjelden i den nordvestlige Deel, f. Ex. Helsingör! Donze (23), Rungsted! Kjöbenhavns Omegn! mod S. og paa de övrige Öer ikke iagttaget. — *β*, i det nordlige *Jyll.* (Dr.).

491. **R. crispus** L. (Kruset S.) H. 401; Drej. n. 407; F. D. 1334; Rchb. ic. VI, 783; H. N. VII, 56.

Bladene lancetformede, spidse, bölget-krusede; *Bladstilkene* paa Overfladen flade uden Rand, foroven vingede af den nedlöbende Plade; *Kronbladene* bredt hjerteformede, budte, heelrandede eller svagt tandede, alle bruskbærende (*Bruskkornene* ægformede, det ene större end de övrige).

1½—2' höi. Undertiden ere de 2 Kronbld. uden Brusk, undertiden ere Kornene hos dem alle ligestore. 7—8. ♃.

Ved Gjærder, paa Græsmarker og omkring Byer, meg. alm.

492. **R. conspersus** [Hartm. Sk. Fl. 3 uppl. p. 85] (Rödbroget S.) Fr. m. 3, p. 26; H. N. VII, 54.

Bladene aflang-ægformede med hjerteformet Basis; *Bladstilkene* forneden halvtrinde, foroven sammentrykte fra Siden og rendede; *Kronbladene* bredt hjerteformede, fiint tandede, det ene fortrinsviis, de andre svagt bruskbærende.

Stgl. 2—3' höi, tilligemed Blst. rödligt anlöben; Toppen stor med tætblomstrede Grene. 7—8. ♃.

Ved Söbredder sjelden: *Sj.* udenfor Kjöbenhavns Nörreport mellem Farimagsveien og Sorte Sö! *Falst.* ved Gaabense!

bb. *Oxylapathum* Fr. Krandsene, idetmindste de nederste, adskilte; Kronbladene (typisk) forlænget-tilspidsede, tandede.

α, Rodbladene med afrundet eller hjerteformet Basis.

493. **R. acutus** L. [Fr. S. Veg. Sc. p. 52] (Spidsbladet

S.) R. pratensis M. & K., Drej. n. 405; H. N. IV, 58; R. cristatus Wallr., H. II, 173.

De nedre Blade aflange med hjerteformet Basis, spidse; *Bladstilkene* halvtrinde, foroven svagt furede; *Blomsterstandens Grene* oprette, med mangeblomstrede Krandse; *Kronbladene* 3-kantet-hjerteformede, nætformigt aarede, ved Grunden dybt sylspidset-tandede, det ydre (större) fortrinsviis, de andre svagt bruskbærende.

2—4' höi. Stgl. huul, tilligemed Blst. ofte rödligt anlöben. 7—8. ♃.
Paa Græsmarker og ved Gjærder, sporadisk: *Sj.* Helsingör (Dr.); Hirschholm ved Forstplantagen! Donze (23); Kjöbenhavns Omegn alm.! *J.* Hjermeslevgaard, Hammelmose og Aalbæk i Vendsyssel, Viborg udenfor Skottenborg Port, Eveldrup (Dr.), Randers ved Hvidemölleport (7), Aarhuus (Dr.). (Sandsynligviis forrekommer den ogsaa i de övrige Provindser).

* 494. **R. divaricatus** L. [Fr. mant. 3, p. 25] (Udspærret S.) H. N. VII, 51; R. obtusifolius Wallr., H. 403 (?).

De nedre Blade hjerteformet-ægformede, budte; *Bladstilkene* paa Overfladen fladtrykte med en Rand; *Grenene* udstaaende; *Kronbladene* nætformigt aarede, 3-kantet-ægformede med en heelrandet, forlænget Spids, ved Grunden tandede med sylformede Tænder, alle (eller fortrinsviis det ene) bruskbærende. 7—7. ♃.

Paa lignende Steder som fölgende Art, fra hvilken den hidtil ikke hos os har været adskilt. En nöiagtig Undersögelse angaaende Fordelingen af disse 2 og den foreg. vil derfor höiligen være at anbefale de danske Botanikere.

495. **R. obtusifolius** L. [Fr.] (Budtbladet S.) F. D. 1335 (ikke god); H. N. V, 54; Drej. n. 404 (indbefatter rimeligviis ogsaa foreg.); R. acutus H. 402 (?) R. silvestris Wallr.

De nedre Blade afrundet-ovale med hjerteformet Basis; *Bladstilkene* fladtrykte fra Siden, foroven furede ved en nedlöbende Rand; *Grenene* opret-aabne; *Kronbladene* mindre og smalere, med kortere Tænder og svagere Aarer, forövrigt som foregaaende.

2—3' höi. 7—8. ♃.
Omkring Byer og ved Gjærder alm. udbredt.

496. **R. conglomeratus** [Murr. prodr. fl. Goett. p. 52]

(Nögleblomstret S.) Drej. p. 142; F. D. 2228; Rchb. ic. IV, 551; H. N. IX, 57; R. nemolapathum Ehrh.; R. nemorosus H. 400 (tildeels).

Bladene i Randen bölgede, *de nedre* lancetformede med ægformet Basis; *Grenene* udspærrede eller opstigende; *Krandsene* rigtblomstrede, alle adskilte og med Dækblade; *Kronbladene* aflang-linieformede, budte, heelrandede, alle bruskbærende.

1½—2' höi. 7—8. ♃.

Ved Gröfter, Söbredder og paa fugtige Steder i Udkanten af Skove: *J.* Ölands Skov (16), fra Veile af mod S. ikke sjelden i Östkystens Skovegne; i *Fyen* og paa de mindre Öer (Bornh. indbefattet) hist og her; sparsommere i *Sj.* Hammermölleskoven! Raavaddam! ved Fuursöen (19), Fredriksberg Allee! Sorö! ☼

497. **R. nemorosus** [Schrad. i Willd. hort. berol. I, 397] (Skov-S.) H. 400; R. nemolapathum Wallr., H. 400; Drej. n. 406; F. D. 2229; Rchb. ic. IV, 552; H. N. I, 53.

De nedre Blade aflange med hjerteformet Basis (ofte ovenfor Basis indsnörede), *de övre* æg-lancetformede; *Grenene* opret-aabne; *Krandsene* faablomstrede, alle adskilte, kun de nedre med Dækblade; *Kronbladene* aflang-linieformede, budte, heelrandede, kun det ene bruskbærende.

1½—2' höi. 7—8. ♃. — Var. med udeelt Stængel og desuden:

α, viridis Sm. Hele Pl. grön.

β, sanguineus (L.) Stængel og Bladnerver röde.

I Skove paa fugtige, skyggefulde Steder alm. udbredt. *β*, paa mere solaabne Pladser, sjeldnere.

β. Rodbladene med afsmalnet Basis.

498. **R. palustris** [Sm. fl. brit. p. 394] (Sump-S.) H. 404 (undtagen Voxestederne); Drej. n. 403; F. D. 1873; H. N. II, 52.

Bladene forlænget-lancetformede, de övre næsten linieformede; *Krandsene* adskilte, alle med *Dækblade*; *Kronbladene* ægformet-elliptiske, alle bruskbærende, i Spidsen heelrandede, ved Grunden med (oftest) 3 börsteformede *Tænder*, der ere kortere end selve Kronbladene.

Lettest kjendelig fra fölg., som den meget ligner, ved de kortere

og bredere Tænder paa Kronbld. og næsten dobbelt saa store Nödder. 7—9. ⊙ eller ♃.

Paa fugtige Steder, f. Ex. Randen af Söer og Gröfter, meget sjeldnere end fölg.: *Sj.* Classens Have og Kastellet ved Kbhvn.! *Loll.* Errindlev (5); *J.* Ödstedgaard! *Sl.* Heilsbugt (28), Haderslev (7), Gelting (16), Eckernförde (18). (De hos Horn. angivne Voxesteder höre sandsynligviis til fölg.). *

499. **R. maritimus** L. (Strand-S.) H. 404; Drej. n. 402; F. D. 1208; H. N. I, 54.

Bladene linie-lancetformede, *de övre* linieformede; *Krandsene* tæt samlede, kun de nederste adskilte, alle med Dækblade; *Kronbladene* ægformet-rudeformede, alle bruskbærende, i Spidsen heelrandede, ved Grunden med (oftest) 2 börsteformede Tænder, der ere længere end Kronbladene.

Pl. guulgrön; Bld. ofte i Randen krusede. 6—9. ⊙ eller ♃.

Bemærket i alle danske Provindser og ikke sjelden, men sporadisk; forekommer saavel ved Strandbredder som ved Randen af Söer og Moser inde i Landet.

b. *Acetosa* Tournef. Blomsterne tvebo (Syrer).

500. **R. Acetosa** L. (Syre). H. 405; Drej. n. 401; H. N. XI, 54; L. Herb. VI, 119.

Bladene æg-lancetformede med piilformet Basis; *Kræmmerhusene* fliget tandede, bruunt-hindeagtige; ♀ *Bægerbladene* tilbageböiede; *Kronbladene* rundagtigt-nyreformede, heelrandede eller bölgede, med et meget lidet, nedböiet, skjælformet Bruskkorn ved Grunden.

1—1½′ höi. Bld. have en behagelig syrlig Smag; Blst. ofte smukt röde. Var. i Henseende til Bladformen. 5—7. ♃.

Paa Græsmarker, Enge, ved Veigröfter o. s. v. alm.

501. **R. Acetosella** L. (Rödknæ) H. 406; Drej. n. 400; F. D. 1161.

Bladene linie-lancetformede, med spydformet Basis og tilbagerullet Rand; *Kræmmerhusene* forlængede, lasede, hvidhindeagtige; ♀ *Bægerbladene* tiltrykte; *Kronbladene* ægformede, heelrandede, uden Bruskkorn.

½—1′ höi. Stgl. og Blst. mörkröde. Kronbld. forstörres ikke mærkeligt efter Blomstringen. Bld. mangle ofte de spydformede Lapper ved Grunden. 6—7. ♃.

Paa udyrkede, især törre og sandige Marker, alm. udbredt.

22. Colchicum. Tidlös.

502. **C. autumnale** L. (Höst-T.) H. 410; F. D. 1642; Rchb. fl. germ. X, 949—50.

Rodstokken knolleformet, omgivet af bruunt-hindeagtige Bladskeder; *Bladene* lancetformede; *Blomsterdækket* tragtformet; Kravens *Flige* budt-lancetformede, meget kortere end Röret.

Blst. lila elller hv., udgaae umiddelbart fra Rodstokken (8—10); Bld. udvikles tilligemed Frugterne i det paafölgende Foraar (6). ♃.

Paa Enge og forvildet omkring beboede Steder, sjelden: *J.* Eng ved Barritskov (H.); *Sl.* Neuwerk ved Slesvig (16), Eckernförde (H.); *Loll.* ved Tiersted (H.), Christianssæde (2). ☤

23. Scheuchzeria.

503. **S. palustris** L. (Kjær-S.) H. 408; Drej. n. 414; F. D. 76; Rchb. fl. germ. X, 927—29.

Stængelen opret, tilligemed den vandrette *Rodstok* leddet; *Bladene* omskedende, linieformede, halvtrinde, indadtil rendede, med en Pore i Spidsen; *Blomsterne* i en faablomstret Klase.

6—8" höi. Blst. grönlig-brune. 6. ♃.

I dybe Törvmoser og Hængedynd mellem Sphagnum: i det östlige *Sjæll.* hist og her, f. Ex. Ramlöse (H.), N. for Helsingör (21), Ruderhegn! Birkeröd, Dronninggaard, Bagsværd (H.), Lyngby Mose! Söholm i Stevns (9). I de andre Provindser er det mig ikke bekjendt at den er funden.

24. Triglochin. Trehage.

504. **T. palustre** L. (Kjær-T.) H. 409; Drej. n. 412; F. D. 490; Rchb. fl. germ. VII, 90—91; L. Herb. VIII, 158.

Bladene traadformet-linieformede, halvtrinde, paa Overfladen svagt rendede; *Arrene* 3, fryndset-haarede, udstaaende eller oprette; *Frugten* kantet, linieformet, 3-delelig, tiltrykt til Axen.

½—1' höi. Blst. grönlige. 6—7. ♃.

Paa Enge og i Törvmoser alm.

505. **T. maritimum** L. (Strand-T.) H. 409; Drej. n. 413; F. D. 306; Rchb. l. c. 92—93; L. Herb. V, 100.

Bladene linieformede, halvtrinde, paa Overfladen næsten

plane; *Arrene* 6, tilbageböiede; *Frugten* ægformet, kantet, 6-delelig, paa efter Afblomstringen udstaaende *Blomsterstilke*.

1—1½' höi. Klasen mere tætblomstret end hos foreg., Blst. grönlige. 6—9. ♃.

Paa Strandenge ved alle Danmarks Kyster, især meget hyppig i det vestlige Slesvig, hvor den er en af de vigtigste Planter paa den nye (udendigs) Marsk (16), sjeldnere ved Indsöer og paa Færskvandsenge inde i Landet, f. Ex. Tiissö! Sorö! Leersöen!

V. Polygynia.

25. Alisma. Skeeblad.

506. **A. Plantago** L. (Veibredbladet S.) H. 411; Drej. n. 416; F. D. 561; Rchb. l. c. VII, 100.

Bladene (alle ved Grunden) 5—7-nervede, hjerteformet-ægformede; *Skaftet* opret, budt 3-kantet; *Blomsterstanden* en Top, sammensat af flere Rækker krandsstillede Skjærme; *Frugtsamlingen* budt 3-kantet, med fladtrykte, afrundede, paa Ryggen 1—2-furede *Smaafrugter*.

1—3' höi. Kr. hv. eller blegt lila. 6—8. ♃. Var. især i Henseende til Bladformen.

β, *lanceolatum* With., Rchb. 101. Bladene lancetformede.

γ, *graminifolium* Ehrh., Rchb. 102. Bladene linieformede (fladtrykte Bladstilke uden Plader).

Ved Bredderne af Söer, Bække og Gröfter, alm. udbredt. *β*, sjeldnere, og især ved sandige Söbredder f. Ex. Kjær paa Nordsiden af Amager! Höie Sandbjerg! Damhuussöen (12); Tiissö (11); *γ*, i selve Vandet: Eideren ved Rendsborg!

507. **A. ranunculoides** L. (Smalbladet S.) H. 413; Drej. n. 415; F. D. 122; Rchb. l. c. 97; H. N. IV, 87.

Bladene (alle ved Grunden) 3-nervede, linie-lancetformede; *Skaftet* opret eller opstigende; *Blomsterne* i enkelt Skjærm eller 2 ovenfor hinanden stillede Krandse; *Frugtsamlingen* kugleformet, med elliptiske, spidse, 5-kantede, furede *Smaafrugter*.

4—10'' höi. Krbld. lila eller blegröde, större end hos foreg. 6—7. ♃.

β, *repens*. Rchb. l. c. 98. Skaftet nedliggende, ved Skjærmen rodslaaende.

Ved Bredderne af Söer og Törvmoser, sporadisk, men bemærket i alle danske Provindser; β, ved grusede og lerede, af og til oversvömmede Söbredder, f. Ex. Maribo Sö! *

508. **A. natans** L. (Svømmende S.). H. 412; F. D. 1573; Rchb. 95.

Rodbladene linieformede (Bladstilke uden Plade); *Stængelen* flydende, ved Leddene udskydende Rödder og langstilkede *Blade* med 3-nervet, oval Plade; *Blomsterne* langstilkede, krandsstillede eller enlige fra Leddene; *Frugtsamlingen* næsten kugleformet, med omvendt-ægformede; budte, af den vedblivende Griffel braadspidsede, mangestribede *Smaafrugter.*

Kr. hv. 6—8. ♃.

I Aaer og Gröfter, kun bemærket i Halvöens vestlige Egne: *J.* mellem Skjermbro og Ringkjöbing, ved Stauning (H.); Skjern Aa ved Lönborg! S. Vium! *!

7de Klasse. Heptandria (Syvhannede).

1. Orden. Monogynia (Enhunnede).

1. **Aésculus** L. Bægeret uregelret 5-deelt; Kronen uregelret 4—5-bladet; Stövdragerne opstigende; Frugten en pigget, 3-fröet Kapsel med rumdelende Opspringning. ♄. (N. F. Hippocastaneæ).

2. **Trientális** L. Bæger og Krone regelmæssigt 7-deelte; Frugten en 1-rummet, 5—7-klappet, mangefröet Kapsel. ♃. (N. F. Primulaceæ).

I. Monogynia.

1. Aesculus. Hestekastanie.

† 509. **Ae. Hippocastanum** L. (Almindelig H.) Rchb. fl. germ. V, 4822.

Bladene modsatte, 5—7-koblede, med omvendt-ægformede, tilspidsede, dobbelt saugtakkede Smaablade; *Blomsterne* i oprette, pyramideformede Klaser.

Höit Træ; Krbld. hv., randhaarede, med en guul, tilsidst röd Plet ved Gr. af Pladen; Stövknapperne rustfarvede; Fröene store, brune med hvid Navle. $^5/_2$—$^6/_1$.

Oprindelig indfört fra Asien, alm. plantet i Alleer og Lystskove, og nu at betragte som acclimatiseret.

2. Trientalis. Skovstjerne.

510. **T. europaea** L. (Almindelig S.) H. 414; Drej. n. 417; F. D. 84.

Bladene (oftest 6—7) næsten krandsstillede, i Spidsen af Stængelen, elliptiske, utydeligt tandede eller næsten heelrandede; *Blomsterne* 1—3, paa fine Blomsterstilke fra de ydre Bladhjörner.

3—6'' höi. Kr. hv. med en grönlig eller guul Ring ved Grunden. (Var. med 6—8-deelt Blomst). 6.

Paa Lyngheder og i Skove, saavel Löv- som Naaleskove, hyppig paa *Halvöen* og i det nordöstlige *Sjæll.*, sjeldnere i det sydvestlige *Sj.*, i *Fyen* (f. Ex Hals ved Hofmansgave, Nyborg H.) og de mindre Öer; *Falst.* i Horreby Lyng (5); *Bornh.* i Almindingen!

8de Klasse. Octandria (Ottehannede).

1. Orden. Monogynia (Enhunnede).

A. Kronen fribladet.

a. Frugten undersædig.

1. **Chamaenérium** Scop. Bægerröret 0; Kronen uregelret; Stövdragerne nedböiede; Griffelen hagekrummet; Frugten en 4-rummet, 4-klappet Kapsel med rumdelende Opspringning; Frö med Fröuld.

2. **Epilóbium** L. Bægerröret 0 eller meget kort; Kronen regelret; Stövdragerne oprette; Griffelen ret; Frugt og Fröe som foregaaende.

3. **Oenothéra** L. Bægerröret længere end Fligene; Krone, Stövdragere, Griffel og Frugt som foregaaende; Fröe uden Fröuld. (1—3. N. F. Onagrariæ).

b. Frugten oversædig.

4. **Acer** L. Bægeret regelret 5-bladet; Kronbladene 5, befæstede tilligemed Stövdragerne paa en undersædig Skive; Frugten en 2-delelig Spaltefrugt, Smaafrugterne

Vingefrugter, befæstede til en fælles, 2-delelig Frugtaxe. (Træer med modsatte, haandnervede Blade.) (N. F. Acerineæ).

5. **Monótropa** L. Bæger og Krone regelm. 4—5-bladede; Stövdragerne 8—10, befæstede paa Frugtbunden, hveranden med en hesteskoformet Kirtel ved Grunden; Frugten en 4—5-klappet, mangefröet Kapsel. (Snyltende Urter med skjælformede, bruungule Blade.) (N. F. Monotropeæ).
(Vaccinium Oxycoccos).

B. Kronen sambladet. (Stövknapperne opspringe ved Huller i Spidsen).

a. Frugten oversædig, kapselagtig (Stövknapperne ved Grunden 2-hornede).

6. **Erica** L. Bægeret urteagtigt, kortere end den krukkeformede Krone; Kapselen med rumdelende Opspringning.

7. **Callúna** Salisb. Bægeret farvet, længere end den klokkeformede Krone; Kapselen med skillevægbrydende Opspringning. (6—7. N. F. Ericineæ, b.).

b. Frugten undersædig, bæragtig (Stövknapperne i Spidsen 2-hornede).

8. **Vaccínium** L. Bæger og Krone 4—5-deelte; Stövdragerne befæstede paa Randen af en oversædig Skive; Bærret kugleformet. (N. F. Ericineæ, a.).

C. Blomsterdækket enkelt, sambladet.

9. **Daphne** L. Blomsterdækket farvet, med 4-deelt Krave; Stövdragerne tilvoxne til Röret (4 kortere, 4 længere); Frugten oversædig, 1-fröet Steenfrugt. (N. F. Thymeleæ).

2. *Orden. Digynia (Tohunnede).*

10. **Chrysosplénium** L. Blomsterdækket enkelt, 4-deelt, halvt-oversædigt, udvendig grönt, indvendig farvet; Stövknapperne 1-rummede; Frugten en 2-klappet, mangefröet Kapsel.*) (N. F. Saxifragaceæ).

---

*) Forekommer undertiden med 5-deelt Blomsterdække og 10 Stövdragere.

Scleranthus. Blomsterdækket 5-deelt, oversædigt; Fr. Skalfrugt (10, 2).

Ulmus effusa (5, 2). — *Acer* (8, 1).

Polygonum. Blomsterdækket 5-deelt, undersædigt; *Fr.* Nöd (6, 3).

3. Orden. Trigynia. (Trehunnede).

11. **Fagopýrum** Moench. Blomsterdækket enkelt, dybt 5-deelt; de 3 indre Stövdragere med Kirtler ved Grunden; 3 Grifler med hovedformede Ar; Frugten 3-kantet Nöd med midtliggende Kim og sammenfoldede Fröblade. (N. F. Polygoneæ).

Polygonum. Kimen sideliggende, Fröbladene flade (6, 3).

4. Orden. Tetragynia (Firehunnede).

12. **Paris** L. Bæger og Krone 4-bladede; Frugten et 4-rummet, oversædigt Bær. (Blomsten enlig, endestillet). (N. F. Smilaceæ. c.).

13. **Adóxa** L. Bægeret 2—3-deelt; Frugten et 4—5-rummet Bær, beklædt med det halvt-oversædige Bæger. Blomsterne i et endestillet, 5-blomstret Hoved; Endeblomsterne med 4 Kronblade og Grifler, 8 Stövdragere; Sideblomsterne 5-delelige. (N. F. Araliaceæ).

14. **Elatíne** L. Bægeret 4-deelt; Kronen 4-bladet; Frugten 4-rummet, oversædig Kapsel med flere valseformede, mere eller mindre buekrummede Fröe i hvert Rum. Blomsterne i Bladhjörnerne.*) (N. F. Elatineæ).

I. Monogynia.

1. Chamaenerium. Gederams.

511. **C. angustifolium** [Scop. fl. carn. I, p. 271] (Smalbladet G.) Drej. n. 424; Epilobium L., H. 419; F. D. 289.

Bladene spredte, (sjeldnere krandsstillede), lancetfor-

*) Til denne Slægt höre Arter med 3-deelt Blomst og 6 Stövdragere, af hvilke dog ingen er funden i vor Flora.

mede, heelrandede eller utydeligt tandede; ***Blomsterne*** i Klase; ***Kronbladene*** omvendt- ægformede, med Negl.

3—4' höi. Kr. smukt violet-röde. 7—8. ♃.

I Skove, især paa aabne Pladser efter Bortrydning, ved Gjærder o. s. v., ikke sjelden, og i enkelte Egne i Mængde, f. Ex. Almindingen paa Bornholm!

2. Epilobium. Dueurt.

a. Blomsterknopperne för Udspringningen nikkende.

aa. Stængelen med 2—4 ophöiede Linier (af den nedlöbende Bladsubstans.

512. **E. roseum** [Schreb. spic. fl. lips. 147] (Rosenbladet D.) H. 423; Drej. n. 430; F. D. 1815; Rchb. ic. II, 329; H. N. III, 34; E. nudum Schum. n. 360.

Rodstokken (om Efteraaret) med *kugleformede Bladrosetter**), dannede af kjödfulde, taglagt-tiltrykte Blade; ***Stængelen*** oventil duunhaaret; ***Bladene*** elliptiske, tæt og skarpt tandet-saugtakkede, alle (tydeligt) stilkede, de nedre modsatte; ***Arrene*** (oftest) kölleformigt sammenklæbede; ***Frugtknuden*** duunhaaret.

1—2'. Stgl. alm. stærkt grenet; Bld. frisk grönne (ofte rödligt anlöbne); Krbld. ros. eller blegröde. 8—9. ♃.

Ved Gröfter, Randen af Damme o. a. fugtige Steder ikke sjelden.

bb. Stængelen trind (uden ophöiede Linier).

513. **E. montanum** L. (Glatbladet D.) H. 423; Drej. n. 427; F. D. 922; Rchb. ic. II, 328.

Rodstokken med ***Bladrosetter*** af langstrakt-oval Form; ***Stængelen***, især oventil, duunhaaret; ***Bladene*** ægformede eller æg-lancetformede, tæt og skarpt tandet-saugtakkede, de nedre modsatte, kortstilkede, de övre spredte, stilklöse; ***Arret*** tilsidst 4-klövet; ***Frugtknuden*** duunhaaret.

---

*) Knopperne, som hos Arterne i denne Slægt afgive gode Kjendetegn, maa undersöges i det sildige Efteraar, naar de have opnaaet den Form og Störrelse, de under Vintertilstanden skulle beholde. Uagtet samtlige angives som vedvarende, er dette ikke strængt Tilfældet med alle, idet Moderplanten hos flere bortdöer naar den har frembragt Knopper eller Bladrosetter. Især er er dette Tilfældet med E. palustre, som kun fortsættes ved de löglignende Knopper.

1—2′ höi; Stgl. oftest grenet; Bld. graagrönne, i Randen og paa Nerverne duunhaarede, Kr. ros. eller lila. Var. i Henseeende til Bladenes Brede, Behaaringen, Kronbladenes Störrelse og Farve. 7—8. ♃.

Ved Gjærder og i Skove, meget alm.

514. **E. palustre** L. (Kjær-D.) H. 424; Drej. n. 428; F. D. 1574.

Rodstokken udskyder forlængede, traadfine Udlöbere, i hvis Spidse dannes en kugleformet-oval Knop med 4-radet taglagte, kjödfulde, skjælformede Blade; *Stængelen* duunhaaret; *Bladene* linieformede eller lancetformede, heelrandede eller fjernt og svagt tandede, stilklöse, fra Grunden til ovenfor Midten modsatte; *Arrets* Flige kölleformigt sammenklæbede; *Frugtknuden* duunhaaret.

½—1½′ höi; Stgl. ikke meget grenet; Bld. oftest glatte, paa Underfladen glindsende. 7—8. ♃.

I Törvmoser og Kjær, især i Hængedynd mellem Sphagnum, alm.

b. De uudsprungne Blomster oprette.

aa. Stængelen kantet af 2—4 nedlöbende Linier.

515. **E. virgatum** [Fr. nov. p. 113] (Riisdannet D.) H. II, 175; Drej. p. 149; H. N. X, 46.

Stængelen ved Grunden opstigende og udskydende forlængede, traadformede *Udlöbere*; de *ophöiede Linier* 4 (af de nedlöbende Bladrande); *Bladene* stilklöse, lancetformede med bredere, afrundet Basis, fjernt og svagt tandede, fra Grunden til ovenfor Midten af Stængelen modsatte; *Arrets* Flige kölleformigt sammenklæbede; *Frugtknuden* tæt-duunhaaret.

1—2′ höi; Stgl. grenet; Bld. glandslöse, glatte eller paa Underfladens Nerver svagt duunhaarede. Kr. rödagtig-lila. 7—8. ♃.

Ved Randen af Törvgrave, Hedemoser og Gröfter: paa *Halvöen*, især dens midterste Deel alm., sjeldnere paa Öerne: *F.* Söbo (24), Ollerup! *Thorseng* ved Bregninge! *Sj.* Höie Sandbjerg! Vedbæk! *Bornh.* ved Rönne o. fl. St.! ⚹

Anm. Denne Art har af flere, især tydske Botanikere været anfægtet, men sikkert med Uret; den adskilles let fra foreg. foruden de angivne Kjendetegn ved et aldeles forskjelligt Udseende, fra fölg. afviger den saavel ved Bladene som ved aldeles forskjelligt Voxested og Voxemaade. Om den, ligesom E. palustre, overvintrer ved lögformede Knopper, frigjorte fra Moderplanten, hvilket synes rimeligt paa Grund af Udlöbernes Lighed, har jeg ikke med Vished kunnet udfinde.

516. **E. tetragonum** L. (Firekantet D.) H. 424; Drej. n. 429; F. D. 1029 (?); Rchb. ic. II, 340; H. N. VIII, 41.

Rodstokken med tætbladede Bladrosetter; *Stængelen* kantet af 4 ophöiede Linier; *Bladene* stilklöse (de midterste nedlöbende), lancetformede med smalere Basis, tæt saugtakkettandede, de nedre modsatte; *Arrets* Flige sammenklæbede; *Frugtknuden* svagt duunhaaret.

1—2′ höi. Stgl. stærkt grenet; Bld. glindsende, næsten glatte; Rosetternes Bld. om Efteraaret fuldt udviklede. Kr. som foreg. 7—9. ♃.

β, obscurum Schreb. (F. D. 1267; H. N. VIII, 42.) Stgl. höiere, Bld. bredere, glandslöse og duunhaarede.

Ved Gröfter og lignende fugtige Steder, især i Strandegne: hyppig paa de sydlige Öer, sporadisk i *Sj.* og *F.!* paa Halvöen sjeldnere: mellem Rye og S. Vissing! Husum (16); *β*, paa *Bornholm* ved Hammershuus (H.).

517. **E. purpureum** [Fr. fl. hall. p. 65] (Rödstænglet D.) Fr. mant. 3, 185; S. Veg. Sc. 178.

Rodstokken med tætbladede Rosetter af langstrakt Form; *Stængelen* med 2 nedlöbende Linier af Bladnervens Fortsættelse; *Bladene* bredt lancetformede, med smalere Basis, saugtakkede, stilklöse, modsatte, de övre afvexlende; *Arret* udeelt eller 4-klövet; *Frugtknuden* duunhaaret.

Stgl. 1—3′ höi, stærkt grenet, tilligemed Bld. fiint duunhaaret og ofte rödagtig. 7—8. ♃.

Ved Gjærder udenfor Kolding! Hidtil ikke funden andetsteds i Danmark.

Anm. Arret er paa alle de af mig samlede Expl. 4-klövet, hvorimod det beskrives udeelt paa de svenske Expl. af Prof. Fries. Vor Plante mangler aldeles Kronblade.

bb. Stængelen trind, (uden ophöiede Linier).

518. **E. pubescens** [Roth tent. I, p. 167] (Dunet D.) H. 422; Drej. n. 426; F. D. 347; H. N. VIII, 43; E. parviflorum Schreb.; E. hirsutum *β*, L.

Rodstokken med tætbladede Rosetter; *Stængelen* duunhaaret; *Bladene* stilklöse, lancetformede, fjernt og svagt tandede; de nedre modsatte, kortstilkede; *Bægerbladene* budte; *Arret* 4-klövet; *Frugtknuden* duunhaaret.

1—3′ höi. Kr. lila, alm. af Længde med Bæg. Bld. paa Rosetterne om Efteraaret fuldt udviklede, glatte, paa Underfladen viol. 7—8. ♃.

β, subglabrum Koch (E. rivulare Wahlenb., Rchb. ic. 301; H. N. V, 40.) Stgl. og Bld. glatte eller svagt haarede.

I Moser, Gröfter, ved Aa- og Söbredder, alm. udbredt. *β*, Thaersminde paa Thorseng!

519. **E. hirsutum** L. (Laaden D.) H. 421; Drej. n. 425; F. D. 326; H. N. V, 39.

Rodstokken udskyder underjordiske Udlöbere med forlængede Ledstykker og ufuldstændige, skjælformede Blade; *Stængelen* haaret af længere Haar og kortere Kirtelhaar; *Bladene* stilklöse og omfattende med lidet nedlöbende Basis, elliptiske eller lancetformede, tandet-saugtakkede, modsatte, de övre afvexlende; *Bægerbladene* kort braadspidsede; *Arret* 4-klövet; *Frugtknuden* duunhaaret.

Stgl. 3—5′ höi, grenet, Ledstykkerne undertiden oventil med svage Linier af de nedlöbende Bladrande. Kr. store, 2—3 Gange længere end Bæg., smukt röde. 7—8. ♃. Var. i Henseende til Beklædningen o.s.v.

β, micranthum! Stgl. og Bld. tæt flöielshaarede; Blst. mindre, Kr. neppe 1/2 Gang længere end Bæg.

Ved Sö- og Aabredder, i Törvmoser, alm. udbredt. *β*, ved Bredderne af Sorö Sö!

3. Oenothera. Natlys.

† 520. **Oe. biennis** L. (Toaarig N.) H. 418; Drej. p. 150; F. D. 446.

Bladene spredte, utydeligt tandede; *Rodbladene* (det förste Aars) elliptiske, langstilkede; *Stængelbladene* (det andet Aars) elliptiske eller bredt lancetformede, kortstilkede; *Kronbladene* længere end Bægerfligene og Stövdragerne, omtrent halvt saa lange som Bægerröret.

Stgl. 2—3′ höi, svagt haaret og ru af Haarenes udvidede, vedblivende Basis; Kr. store, lysgule, kun aabne om Natten. 6—8. ⊙.

Oprindelig indfört som Siirplante, forekommer nu som Ukrud i og omkring Haver og stundom længere fra dyrkede Steder, f. Ex. *Falst.* i Strandsandet ved Hesnæs; *Langel.* v. Hou (H.).

Anm. Oe. muricata Murray (H. II, 175; F. D. 1752), som adskilles ved mere haaret og ru Stængel, smalere, mere tandede Blade og mindre Kronblade (af Længde med Stövdragerne, 1/3 af Bægerrörets Længde)

er ikke hidtil angivet fra Danmark, men da den findes ved Kiel! kunde den muligviis ogsaa forekomme i Sydslesvig.

4. Acer. Lön.

† 521. **A. Pseudoplatanus** L. (Valbirk). H. 435; Drej. n. 431; F. D. 1575; Rchb. fl. germ. V., 4829.

Bladene 5-fligede, med grovt og uregelmæssigt budt-tandede *Flige*; *Blomsterne* i hængende Klaser; *Frugtknuden* udvendig duunhaaret, indvendig silkehaaret, med opstigende *Vinger*; *Stövdragerne* omtr. af Kronens dobbelte Længde.

Smukt og höit Træ med glat Bark, Bld. paa Underfladen glandslöse, blaagrönne og (i yngre Tilstand langs Nerverne) duunhaarede, udvikles för Blomsterne. 5. ♄.

Forekommer alm. plantet i Alleer og Lystskove, angives af H. som voxende i Skove: *Sj.* v. Herlufsholm; *F.* Skjoldemose og Hundstrup; *Als;* men har sandsynligviis ikke sit oprindelige Hjem i Danmark. ⚹

522. **A. platanoides** L. (Tandbladet L.) H. 436; Drej. n. 432; Rchb. l. c. 4828.

Bladene 5-lappede med afrundede Bugter mellem de dybt og spidst 3—5-tandede *Lapper*; *Blomsterne* i opret Halvskjærm; *Stövdragerne* af Længde med Kronen; *Frugtknuden* udvendig og indvendig glat, med udspærrede *Vinger*.

Smukt Træ, alm. af lavere Væxt end foreg.; Bld. glindsende, paa begge Sider frisk grönne og glatte; Blst. guulgrönne, udvikles samtidigt med Bld. 5. ♄.

Vildvoxende i Skovene paa Östkysten af *Bornholm;* (i Granit-Terrainet)! sjelden i de övrige Provindser: *Sj.* Kulaas Skov i Odsherred! *J.* Haraldslund! Estrup mellem Kolding og Ribe (28). Forekommer desuden ligesom foreg., men sjeldnere, plantet. !*

523. **A. campestre** L. (Naur). H. 437; Drej. n. 433; F. D. 1288; Rchb. 4825; H. N. I, 37.

Bladene 3—5-lappede; *Lapperne* budte, hele eller 3-lappede; *Blomsterne* i opret Halvskjærm; *Stövdragerne* i ♂ Blomsten lidet længere, i ☿ kortere end Kronen; *Frugtknuden* udvendig duunhaaret, indvendig glat, med vandret udspilede, ved Grunden ikke indtrykte *Vinger*.

Busk eller lavt Træ; de ældre Grene kantede, med revnet, korkagtig Bark; Bld. paa Underfladen mat-grönne og, idetmindste langs Nerverne, duunhaarede; Blst. grönne, udvikles efter Bld. Var. med glat Frugtknude. $\frac{5}{2}$—$\frac{6}{1}$. ♄.

I Skove, alm. i de sydlige Egne af Landet, f. Ex. Sydsjælland, Fyen, Öerne fra Möen til Als! I de nordligere Egne sjeldnere, f. Ex. Randers (7), Haraldslund! Skanderborg (7)! Mangler paa Bornholm! ♃

5. Monotropa. Snylterod.

524. **M. hirsuta** [Nolte nov. p. 43] (Haaret S.) H. II, 179; Drej. n. 443; M. Hypopitys L., Wallr., F. D. 232; Rchb. ic. V, 674.

Stængelen opret, udeelt, tæt beklædt med skjælformede *Blade*; *Klasen* för Udspringningen nikkende; *Bægeret* i Randen, *Krone*, *Stövdragere* og *Stövvei* haarede; *Frugtknuden* oval; *Griffelen* forlænget.

6—8" höi; hele Pl. saftrig, bleg-bruunguul, ved Törring sortbruun. 6—7. ♃.

I skyggefulde Lövskove, især Bögeskove, snyltende paa Trærödder mellem Lövet; ikke sjelden, men sporadisk og hyppigst i fugtige Sommere.

* 525. **M. glabra** [Bernh.] (Glat S.) Nolte l. c.; H. II, 179; Drej. n. 444; M. Hypopitys β, glabra Roth, F. D. 2051; M. Hypophegea Wallr., Rchb. ic. V, 675.

3—6" höi; *Klasen* opret eller nikkende, faablomstret; *Blomstens Dele*, undtagen Stövtraadene og Arret, glatte; *Frugtknuden* kugleformet; *Griffelen* kort (omtr. halvt saa lang som Frugtknuden), forövrigt som foreg., af hvilken flere Forfattere ansee den for en Afart.

I Skove, især Naaleskove, sjeldnere end foreg.: *Sj.* Hesttangs Mölle (Wroblevsky), Ledreborg Dyrehave (15), Alindelille (1); *Möen* ved Dronningstolen (9); *Loll.* ved Erikstrup (Krebs); *Sl.* Kobbermölleskoven ved Flensborg (16).

6. Erica. Lyng.

526. **E. Tetralix** L. (Klokke-L.) H. 432; Drej. n. 419; F. D. 81.

Bladene krandsstillede, linieformede med tilbagerullet, stivhaaret Rand, paa Overfladen og Midtnerven af Underfladen duunhaarede; *Blomsterne* nikkende, samlede til en tætblomstret *Skjærm* i Enden af Grenene.

Lav Halvbusk med oftest 4 Bld. i Krandsene. Kr. smukt ros., sjeldnere hv., efter Afblomstringen henvisnende.

I Hedemoser, hyppig paa *Halvöen*, især dens midterste Deel, i *Nordsjælland* og paa *Bornholm;* sjeldnere i *Sydsjæll.* (Holmegaard! Fedet ved Lindersvold (H.), Kongsted (9)) og paa de övrige Öer: *F.* Hofmansgave! V. Hæsinge! Steenstrup (H.); *Loll.* Engestofte; *Falst.* Horreby Lyng (H.).

7. Calluna. Hedelyng.

527. **C. vulgaris** [Salisb. i Linn. trans. VI, p. 317] (Almindelig H.) Drej. n. 418; Erica L., H. 430; F. D. 677.

Bladene korsviis-modsatte, tæt taglagte, linie-sylformede med piilformet Basis; *Blomsterne* i ensidig Klase paa Siden af Grenene.

Halvbusk med talrige, af de tætsiddende Bld. 4-kantede Grene; Blst. rödviol., sjeldnere hv., efter Afblomstringen vedblivende uforandrede. 8—9. ♄.

β, pubescens Koch. Bladene tæt duunhaarede.

I Skove og Törvmoser, men især paa törre Heder, af hvilke den selv danner den væsenligste Bestanddeel; har sin störste Udbredelse paa Höideryggen i Midten af Halvöen, det nordöstlige *Sjæll.* og Höilyngen paa *Bornh.*, men forekommer og hist og her i de övrige Provindser, hvor en mager og ufrugtbar Jordbund eller Mangel paa Dyrkning begunstiger dens Fremtræden; sjeldnest paa Lolland-Falster! *β*, i Hedemoser ved Örsholt i Sjæll. (9).

8. Vaccinium. Bölle.

a. *Myrtillus.* Bladene affaldende; Kronen krukke- eller kugleformet; Stövknapperne med 2 hornformede Tilhængsler ved Grunden.

528. **V. Myrtillus** L. (Blaabær). H. 426; F. D. 974; Myrtillus silvaticus Drej. n. 420.

Grenene kantede; *Bladene* ægformede, fiint saugtakkede, paa begge Flader grönne; *Blomsterne* nikkende, enlige i Bladhjörnerne; *Bægerranden* smal, udeelt; *Kronen* kugleformet.

½—1' höi. Kr. grönlig med kjödfarvet Anströg. Bær sorte med blaa Dug, indvendig röde. 5. ♄.

Paa Lyngbakker og i höitliggende Skove, alm. paa *Halvöen*, i *Sjæll.* og paa *Bornh.*, sjeldnere i *Fyen:* Assens, Steenstrup (H.) og paa de mindre Öer: *Loll.* Fyrreværnget ved Saxkjöbing (5); *Falst.* i Horreby Lyng (H.); *Möen!*

529. **V. uliginosum** L. (Mose-B.) H. 427; F. D. 231; Myrtillus Drej. n. 421.

Grenene trinde; *Bladene* omvendt-ægformede, heelrandede,

paa Underfladen blaagraae; *Blomsterne* nikkende, sammenhobede; *Bægeret* budt 4-tandet; *Kronen* krukkeformet.

½—1' höi; Kr. hv. eller voxguul med rödligt Anströg, Bær som foreg, men indv. hvide. 5—6. ♄.

I Törv- og Hedemoser: i *Halvöens* nordlige Egne alm., sjeldnere mod S.: Varde! Vonsild, Dravitskov ved Lygumkloster (28), Gram (1), Rödding (16), Amrom (Jessen); i *Nordsjælland* ikke sjelden, sparsommere i *Sydsjæll.* og paa de övrige Öer.

b. *Vitis idaea.* Bladene immergrönne; Kronen klokkeformet; Stövknapperne uden eller med utydelige Tilhængsler ved Grunden.

530. **V. vitis idaea** L. (Tyttebær). H. 428; Drej. n. 422; F. D. 40.

Bladene omvendt-ægformede, med tilbageböiet, utydeligt rundtakket Rand, paa Underfladen punkterede; *Blomsterne* i nikkende *Klaser* fra Enden af Grenene; *Bægerfligene* ægformede.

6—8'' höi. Bld. paa Overfladen mörkgrönne, glindsende; Kr. hv. eller blegröd; Bærret höirödt. 6—7. ♄.

Paa Lyngheder og i Hedemoser; alm. i de Egne af Halvöen, Bornholm og Nordsjælland, hvor Lyngen spiller Hovedrollen; i de andre Egne sporadisk: *Sj.* Frederiksdals Skov! Fedet ved Lindersvold! Aamosen (15); *F.* Assens, Steenstrup (H.).

c. *Oxycoccus.* Bladene immergrönne; Kronen hjulformet; Stövknapperne uden Tilhængsler ved Grunden.

531. **V. Oxycoccus** L. (Tranebær). F. D. 80; Oxycoccus palustris Pers., H. 429; Drej. n. 423.

Stængelen traadformet, krybende; *Bladene* ægformede, heelrandede med tilbagerullet Rand, paa Underfladen blaagraae; *Blomsterne* langstilkede, enlige eller samlede til en faablomstret *Halvskjærm* i Enden af Grenene; *Bægerfligene* nyreformede; *Kronfligene* tilbageböiede.

Kr. ros., Stövknapperne brandgule; Bær carmoisin. 6—7. ♄.

I Törv- og Hedemoser, især mellem Sphagnum, alm. udbredt.

9. Daphne. Kjælderhals.

† 532. **D. Mezereum** L. (Pebertræ). H. 434; F. D. 268.

Bladene lancetformede, med störst Brede ovenfor Midten, heelrandede; *Blomsterne* i afbrudte *Ax*, dannede af 2—3-

blomstrede Nögler langs opad de aargamle Grene; *Blomsterdækket* med udvendig haaret Rör, ægformede Flige.

En lav Busk med ros., vellugtende Blst., som udspringe för de i Spidsen af Grenene fremkommende Blade; Fr. höiröd. 3—4. ♄.

Er neppe oprindelig vildvoxende i Danmark, men dyrkes alm. i Haver, fra hvilke den stundom forekommer forvildet: *Sj.* Frydenlund (H.); *F.* St. Jörgensgaard! *J.* Enge mellem Krat ved Kjærsholm S. for Viborg (7), Kolding (H.).

II. Digynia.

10. Chrysosplenium. Milturt.

533. **C. alternifolium** L. (Almindelig M.) H. 467; Drej. n. 453; F. D. 366.

Stængelen opret, udeelt; *Bladene* nyreformede, rundtakket-lappede; *Rodbladene* langstilkede; *Stængelbladene* kortstilkede, afvexlende; *Blomsterstanden* en endestillet, fladtrykt Qvast.

4—5″ höi. Blst. gule. 4—5. ♃.

I fugtige Skove, især ved Kildevæld, alm.

534. **C. oppositifolium** L. (Smaabladet M.) H. 467; Drej. n. 452; F. D. 365.

Stængelen opstigende, ved Grunden rodslaaende, ofte grenet; *alle Bladene* modsatte, ægformet-kredsrunde, ved Grunden afsmalnede til en kort Bladstilk, rundbugtede; *Blomsterstanden* en endestillet, fladtrykt Qvast.

4—6″ höi. Bld. mindre end hos foreg.; Blst. gröngule. 5. ♃.

Paa lignende Steder som foreg., men mindre hyppig: i *Halvöens* östlige Skove ikke sjelden, sparsommere mod V.; *F.* sporadisk: Vissenberg (H.), Nyborg (4), Caroline-Amalielund ved Svendborg! Ollerup Kohave! i *Sj.* kun bemærket ved Gisselfeldt (H.).

III. Trigynia.

11. Fagopyrum. Boghvede.

535. **F. tataricum** [Gärtn. fruct. II, p. 182, t. 119] (Tatarisk B.) Drej. p. 152; Polygonum L.

Bladene hjerteformet-piilformede, tilspidsede; *Blomsterne*

i tætte Klaser; *Frugten* spids, 3-kantet med bugtet-udrandede Kanter og graaagtig, rynket Overhud.

Blst. grönlig-hvide. 7—8. ⊙.

Ukrud mellem Boghvede og anden Sæd, sjeldnere paa Öerne end paa Halvöen, hvor den tillige undertiden dyrkes. |*

† *F. esculentum* [Moench., meth. p. 290] (Almindelig B.) Drej. p. 152; Polygonum Fagopyrum L., H. 444.

Bladene langt-tilspidsede; *Frugten* tilspidset, 3-kantet, med heelrandede Kanter og jævn, sort, ofte glindsende Overhud; forövrigt som foreg.

Blst. hv. ell. ros. 6—7. ⊙.

Dyrkes alm., især i sandige Egne, og forekommer af og til forvildet. ‡*

IV. Tetragynia.

12. Paris. Fireblad.

536. **P. quadrifolia** L. (Almindelig F.) H. 447; Drej. n. 439; F. D. 139; Rchb. fl. germ. X, 957.

Rodstokken vandret; *Skaftet* opret, bladlöst med Undtagelse af 4 krandsstillede, grundnervede, elliptiske, heelrandede *Blade*; *Blomsten* enlig, endestillet; *Bægerbladene* lancetformede, længere end de traadformede *Kronblade.*

½—1' höi. Blst. grönne, med mörkröd Frugtknude og Grifler. Bær blaaagtig-sort. Var. med 3—6 Blade og Blomstens Dele i tilsvarende Antal. 5. ♃.

I Skove, alm. udbredt.

13. Adoxa. Desmerurt.

537. **A. moschatellina** L. (Almindelig D.) H. 448; Drej. n. 438; F. D. 94.

Rodstokken med hvide, tandformede Skjæl og udskydende *Udlöbere*; *Bladene* dobbelt 3-koblede, med lappede Smaablade; *Stængelen* opret, udeelt, med 1 Par modsatte Blade ovenfor Midten; *Blomsterhovedet* kantet.

3—4" höi. Blst. og Bær grönne. Hele Pl. lugter af Moskus. 4—5. ♃.

I Skove og Krat alm., især i lös og fugtig Muldjord.

14. Elatine. Bækarve.

538. **E. Hydropiper** L. (Bidende B.) H. 448; Drej. n. 437; F. D. 156.

Stængelen krybende eller rodslaaende; med oprette *Grene*; *Bladene* modsatte, ovale eller omvendt-ægformede, Pladen kortere end Stilken; *Blomsterne* afvexlende, siddende eller meget kortstilkede.

1—2″ höi, under Vandet grön, ovenfor samme rödlig. Kr. ros. 6—9. ⊙.

α, gyrosperma (Düb. i Bot. not. 1839). H. N. IX, 41. Kapselen fladtrykt, Fröene kredsformigt eller hesteskoformigt böiede.

β, orthosperma (Düb. l. c.) Kapselen afrundet; Fröene böiede i en svag Bue.

I rindende Vand og ved Randen af Söer, hyppigst under, sjeldnere ovenfor Vandet, ikke alm., skjöndt ofte overseet paa Grund af dens Lidenhed. (*α*, den almindeligere Form: *Sj.* Frueskov ved Bagsværd, Frederiksdal, Frederiksberg (F. D.), Damhuussöen (Drej.)! *Sl.* Seemühle ved Rendsborg! *β*, forekommer i Slesvig (16), f. Ex. i Eiderslikken mellem Rendsborg og Süderstapel.

X 539. **E. Alsinastrum** L. (Krandsbladet B.) H. 449; Drej. p. 153; F. D. 2239; H. N. XIII, 55.

Stængelen opret eller opstigende; *Bladene* krandsstillede, siddende, *de nedre* (under Vandet) 1-nervede, linieformede, 8—10 i Krandsen; *de övre* (ovenfor Vandet) 3—5-nervede, lancetformede, 3—5 i Krandsen; *Blomsterne* krandsstillede, siddende eller kortstilkede; *Fröene* meget svagt böiede.

4—6″ höi. Kr. hv. 6—9. ♃.

Et Exemplar i Schumachers Herbarium angives at være samlet i en Sö ved Frederiksberg. Senere er den hverken funden der eller andetsteds i det egenlige Danmark. [*]

9de Klasse. Enneandria (Nihannede).

1. Orden. Hexagynia (Sexhunnede).

1. **Bútomus** L. Blomsterdækket farvet, 6-bladet, dets Blade i 2 Rækker; Frugterne 6 ved Grunden forenede Bællekapsler med talrige, vægstillede Fröe. (N. F. Helobiæ c.)

I. Hexagynia.

1. Butomus. Brudelys.

540. **B. umbellatus** L. (Skjærmblomstret B.) H. 451; Drej. n. 440; F. D. 604; Rchb. fl. germ. VII, 103.

Bladene talrige fra den forkortede Rodstok, linieformede, 3-kantede; *Skaftet* bladlöst med en af et 3-bladet Svöb omgivet mangeblomstret *Skjærm* i Spidsen.

2—3' höi. Blst. ros. 6—7. ♃.

Ved Bredderne af Aaer og Söer, funden i alle danske Provindser, men ikke lige alm. overalt: f. Ex. sjelden i *Halvöens* nordlige og östlige Egne, f. Ex. S. Tranders, Gistrup (H.), Aarhuus! Fredericia (1), Flensborg Mölledam (16) og i det sydlige *Fyen*: (Söbö!) hyppigst i Marskegnene og langs Aaerne paa Halvöens Vestkyst samt paa Loll.-Falster.

10de Klasse. Decandria (Tihannede).

1. Orden. Monogynia (Enhunnede).

A. Kronen fribladet.

1. **Gerànium** L. Bæger og Krone 5-bladede; 10 knapbærende Stövdragere (hos G. pusillum de 5 golde); Griffelens Strænge ved Modenheden nedenfra sneglehuusformigt tilbagerullede; Fr. 5-delelig Spaltefrugt, Smaafrugterne 1-fröede, indvendig glatte Hindefrugter (Blomsterstilkene 1—2-blomstrede).

2. **Eródium** L'Herit. Bæger og Krone 5-bladede; 5 knapbærende Stövdragere og 5 golde Bistövdragere; Griffelens

Strænge ved Modenheden spiralformigt snoede; Frugten som foreg., med indvendig haarede Smaafrugter (Blomsterne i Skjærm). (1—2. N. F. Geraniaceæ.)*)

3. **Pýrola** L. Bægeret 5-deelt; Kronen 5-bladet, regelret; Stövknapperne hængende, opspringe ved Huller i Spidsen; Frugt 5-rummet Kapsel. (N. F. Ericineæ, c.)

Monotropa. (8, 1.).

B. Kronen sambladet.

4. **Andrómeda** L. Blomsten undersædig; Stövknapperne med hornformede Tilhængsler og opspringende ved Huller i Spidsen; Frugt 5-rummet, 5-klappet, mangefröet Kapsel med rumdelende Opspringning.

5. **Arctostáphylos** Adans. Blomsten undersædig; Stövknapperne som foreg.; Frugten et Steenbær med 5 1-fröede Stene. (4—5. N. F. Ericineæ, b.)

Vaccinium. Blomst oversædig, Fr. et Bær. (8, 1.)

2. *Orden. Digynia (Tohunnede).*

A. Blomsterdækket enkelt.

6. **Scleránthus** L. Bægeret 5-deelt, oversædigt; Krone 0; Frugten en Skalfrugt, beklædt med det vedblivende Bæger. (N. F. Paronychiéæ).

Chrysosplenium. Bæg. halvt-oversædigt. Fr. 2-rummet Kapsel. (8, 2).

Herniaria., *Illecebrum.* } Blst. undersædig, 5 frugtb. og 5 golde Stövdr. (5, 2).

B. Blomsterdækket dobbelt.

7. **Saxífraga** L. Bægeret 5-deelt, undersædigt eller halvoversædigt; Kronblade 5; Frugten 2-rummet Kapsel med 2

---

*) Slægterne Geranium og Erodium henregnes af de Fleste (ogsaa af L.) til Klassen Monadelphia, men hos de danske Arter, som jeg har undersögt, har jeg fundet Stövdragerne enten aldeles ikke eller kun saa svagt sammenvoxne, at man, uden iforveien at være underrettet derom, ikke let falder paa at söge dem iblandt de Enknippede. Jeg har henfört disse Slægter efter Stövdragernes Antal til Decandria.

Horn i Spidsen (af de vedblivende Grifler), og opspringende ved et Hul mellem disse. (N. F. Saxifragaceæ).

8. **Gypsóphila** L. Bægeret tragt- eller klokkeformet, uden Bibæger; Kronbladene uden Bikrone; Frugten 1-rummet, 4-klappet Kapsel med midtstillet Fröstol.

9. **Saponária** L. Bægeret rörformet, uden Bibæger; Kronbladene med skjælformede Bikronblade i Svælget; Frugt som foreg.

10. **Diánthus** L. Bægeret rörformet, med Bibæger; Kronbladene uden Bikrone, ofte med Haar i Svælget; Frugt som foreg. (8—10. N. F. Silenaceæ.)*)

3. Orden. *Trigynia (Trehunnede).*

A. Bægeret sambladet, Kronbladene med lange Negle.

11. **Siléne** L. Bægeret 5-tandet eller -fliget, uden Bibæger; Kronbladene hele eller indskaarne, med eller uden Bikrone; Kapselen 6-tandet, ved Grunden 3-rummet. (N. F. Silenaceæ).

Melandrium noctiflorum Fr. (6, 4.)

B. Bægeret fribladet, Kronbladene med korte eller ingen Negle. (12—17. N. F. Alsinaceæ).

a. Bladene med hindeagtige Axelblade (Kronbladene röde eller rödlig-hvide).

12. **Lepígonum** Fr. Kronbladene udeelte; Kapselen 3-klappet.

b Bladene uden Axelblade (Kronbladene hvide).

aa. Kapselen 3-klappet.

13. **Alsíne** Wahlenb. Kronbladene udeelte eller svagt udrandede; Stövdragernes ydre Kreds med svage Honningkirtler ved Grunden; Fröene talrige, smaae.

---

*) Slægterne 8—25, som höre til de naturlige Familier Silenaceæ og Alsinaceæ, have alle modsatte (eller krandsstillede), hele Blade samt en ved Tænder eller Klapper opspringende Kapsel med midtstillet Fröstol.

14. **Haliánthus** Fr. Kronbladene hele; Stövdragernes ydre Kreds med (10) tydelige Honningkirtler ved Grunden; Fröene faa og store.

bb. Kapselen 6-klappet.

15. **Arenária** L. (part.) Kronbladene udeelte; Fröene nyreformede, uden Fröhud.

16. **Moehríngia** (L.) Kronbladene udeelte (eller svagt udrandede); Fröene nyreformede, omgivne af en Fröhud ved Grunden.

17. **Stellária** L. Kronbladene i Spidsen 2-klövede; Fröene nyreformede (uden Fröhud).

Holosteum. Fröene skjoldformede (3, 3).

4. Orden. Pentagynia (Femhunnede).

A. 1 Frugtknude, 5 Grifler; Frugten en Kapsel.

a. Bægeret sambladet. (18—21. N. F. Silenaceæ).

18. **Agrostémma** L. Bægeret læderagtigt, 5-fliget; Fligene længere end Kronen; Kronbladene udrandede, uden Bikrone, Kapselen 1-rummet, 5-tandet.

19. **Melándrium** Roehling. Bægeret 5-tandet; Kronbladene 2-klövede, med Bikronblade i Svælget; Kapselen opspringende ved Tænder af Griflernes dobbelte Antal.

20. **Lychnis** L. (part.) Bægeret 5-tandet, Tænderne kortere end Kronen; Kronbladene dybt fligede (med Bikronblade i Svælget); Kapselen 1-rummet, opspringende ved Tænder af Griflernes Antal.

21. **Viscária** Roehl. Bægeret 5tandet, Tænderne kortere end Kronen; Kronbladene udrandede, med 2-klövet Bikrone i Svælget; Kapselen ved Grunden 5-rummet, opspringende ved Tænder af Griflernes Antal.

b. Bægeret fribladet. (22—25. N. F. Alsinaceæ).

aa. Kronbladene i Spidsen udrandede eller 2-fligede.

22. **Cerástium** L. Kronbladene udrandede eller til Midten 2-fligede; Kapselen 10-tandet.

23. **Maláchium** Fr. Kronbladene dybt 2-deelte; Kapselen 5-klappet med 2-tandede Klapper.

bb. Kronbladene i Spidsen hele.

24. **Sagína** L. Blomsten 4—5-delelig; Kapselen 4—5-klappet; Fröene nyreformede, uvingede. (Bladene modsatte, uden Axelblade; Kronbladene mangle undertiden).

25. **Spérgula** L. (part.) Blomsten 5-delelig; Kapselen 5-klappet; Fröene kredsrundt-lindseformede, vingede. (Bladene krandsstillede, med hindeagtige Axelblade).

Oxalis. Stövdragerne ved Grunden sammenvoxne (16, 2.).

B. 5 Frugtknuder, Frugterne 5 Bællekapsler.

26. **Sedum** L. Bæger og Krone 5-bladede; 5 Skjæl ved Grunden af Frugtknuden (Saftrige Urter. N. F. Crassulaceæ).

I. Monogynia.

1. Geranium. Storkenæb.

a. *Batrachium* Koch. Rodstokken tyk, vandret eller skjæv, snoet, knudret, foroven skjældækt. ♃.

aa. Smaafrugternes Klapper (Frögjemmet) jævne.

α, Blomsterstilkene 1-blomstrede.

541. **G. sanguineum** L. (Blodröd S.) H. 740; Drej. n. 682; F. D. 1107; Rchb. fl. germ. V. 4884.

Bladene kredsrundt-nyreformede, dybt haandfligede eller -snitdeelte, med omtrent 7, 3—5-fligede Afsnit; *Bægerbladene* 3-nervede, ægformede, hule, braadspidsede, halvt saa lange som de omvendt-hjerteformede, udrandede *Kronblade*; *Stövtraadene* med udvidet Basis, randhaarede; *Frögjemmerne* kirtlet-duunhaarede, oventil langhaarede; *Fröene* fiint-punkterede.

Stgl. og Blomsterstilke stivhaarede af vandret udstaaende Haar. Krbld. mörk-ros., ovenfor Neglen skjæghaarede. 6—8. ♃.

Paa Bakker og Skrænter, især mellem Krat: i enkelte Egne ikke sjelden, f. Ex. det nordl. *Jyll.* (til Aarhuus) *Nordsjælland* og *Bornh.*; i de andre Egne sparsommere: *Falst.* Gaabense! *Loll.* (5.); *F.* Hofmansgave (H.); *Sl.* Gelting Birk, Königsmark og mellem Schauendal og Olderup ved Husum (16).

β, Blomsterstilkene 2-blomstrede.

542. G. palustre L. (Kjær-S.) H. 736; Drej. n. 694; F. D. 596; Rchb. l. c. 4892.

Stængelen udstrakt eller opstigende, med udspilede *Grene*, tilligemed Blomsterstilkene stivhaaret af nedadvendte Haar; *Bladene* haandformigt 5-fligede med indskaaret-saugtakkede Flige; *Axelbladene* urteagtige; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen tilbageböiede; *Bægerbladene* 5-nervede, ægformet-ovale, braadspidsede, halvt saa lange som de omvendt-ægformede *Kronblade*; *Stövtraadene* ved Grunden udvidede, randhaarede; *Frögjemmerne* og *Næbet* tiltrykt-haarede, uden Kirtler; *Fröene* fiint punkterede.

Krbld. mörk ros. eller rödviol., ovenfor Neglen skjæghaarede. 7.

Paa Enge mellem Buske, i fugtige Kratskove: i *Sjæll.* (især mod S. V.) samt paa *Loll.-Falster* ikke sjelden; *Ærö* (10); *Sl.* mellem Teesbæk og Bommerlund, mell. Kappel og Eckernförde, Selker Mose (16). (I *Jyll.* og *Fyen* er det mig ikke bekjendt at den er funden). ☞

543. G. pratense L. (Eng-S.) H. 737; Drej. n. 693; Rchb. 4883.

Stængelen opret, med opret-aabne, foroven, tilligemed Blomsterstilkene, kirtlet-duunhaarede *Grene*; *Bladene* haandsnitdeelte, med omtrent 7, dobbelt fjerfligede Afsnit; *Axelbladene* hindeagtige; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen tilbageböiede; *Bægerbladene* 3-nervede, ægformet-ovale, langstakkede, halvt saa lange som de omvendt-ægformede *Kronblade*; *Stövtraadene* ved Grunden brede, randhaarede; *Frögjemmerne* og *Næbet* kirtelhaarede; *Fröene* fiint punkterede.

Hele Pl. större end foreg. og fölg., Kronbld. blaaagtig-viol., ovenfor Neglen randhaarede. 7—8.

I Krat og ved Gjærder, sjelden: *Sj.* Brede (H.)? *F.* Kratskov mellem V. Hæsinge og Törringe! Svendborg (H.); *J.* Skjærup! Findes desuden forvildet omkring Haver og Byer. f. Ex. *J.* Ödstedgaard! *Sl.* mellem Knoop og Holtenau!

544. G. silvaticum L. (Skov-S) H. 736; Drej. n. 692; F. D. 124; Rchb. 4882.

Stængelen opret, med opret-aabne, tilligemed Blomsterstilkene kirtlet-duunhaarede *Grene*; *Bladene* dybt haandfligede, med omtrent 7, saugtakket-indskaarne (ofte 3-lappede) Flige;

Axelbladene hindeagtige; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen oprette; *Bægerbladene* 3-nervede, ovale, braadspidsede, halvt saa lange som de omvendt-ægformede *Kronblade*; *Frögjemmerne* og *Næbet* kirtelhaarede; *Fröene* fiint punkterede.

Mindre end foreg., Kronbld. rödviol., ovenfor Neglen skjæghaarede. 6—7.

I Skove og Krat: i det östlige *Jyll.* (især fra Aarhuus til Veile) ikke sjelden, sparsommere mod S. (fra *Slesv.* er mig intet Voxested bekjendt); paa *Öerne* sporadisk: *F.* Krat ved Lunde pr. Odense (18), Smallehave ved V. Skjerninge! *Sj.* Boserup, Ledreborg! Bernstorf (H.), Örholm! Brede! Paa *Bornholm* alm.!

bb. Smaafrugternes Klapper paatværs rynkede.

† 545. **G. phaeum** L. (Bölgekronet S.) H. 735; Drej. n. 685; F. D. 987; Rchb. 4891; H. N. IX, 33.

Stængelen opret, især ved Leddene tilligemed Blomsterstilkene stivhaaret af udstaaende Haar; *Bladene* haandfligede eller -lappede, med omtrent 7, indskaaret-saugtakkede Lapper; *Kronbladene* rundagtige med kort Negl, bölget-rundtakkede, fladt udbredte, lidet længere end de 5-nervede, ovale eller elliptiske, kort braadspidsede *Bægerblade*; *Frögjemmerne* tiltrykt-haarede; *Fröene* fiint stribede.

Stgl. alm. rödprikket, Kronbld. mörkt violetbrune. 6—7.

I Skove og Krat, især omkring beboede Steder, sandsynligviis oprindelig forvildet fra Haver, hvor den dog nu ikke mere dyrkes: *Sj.* Sorgenfri i Krattet ved Aaen! Rosenborg Have, Sorö (H.); *J.* Ödstedgaard! *Sl.* Bommerlund, Grundhof i Angel, Neuwerk ved Slesv. (16).

b. *Batrachioides* Koch. Roden tapformet, ingen Rodstok. ♃.

546. **G. pyrenaicum** L. (Pyrenæisk S.) Drej. n. 688; F. D. 2240; Rchb. 4881; H. N. IX, 34.

Stængelen opret, duunhaaret; *Bladene* nyreformede, haandfligede, (de nedre 7—9-, de övre 5-fligede), Fligene rundtakket-lappede; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen tilbageböiede; *Kronbladene* omvendt-hjerteformede, 2-klövede, ovenfor den korte Negl skjæghaarede, næsten dobbelt saa lange som de randhaarede, kort braadspidsede *Bægerblade*; *Frögjemmerne* jævne, tiltrykt-duunhaarede; *Næbet* kirtelhaaret; *Fröene* jævne.

Krbld. ros.-lila eller hv. 7—9.

Ved Gjærder, omkring Haver og Byer, ikke alm. og paa de fleste Steder, som det synes, oprindelig forvildet: *Sj.* Helsingör (21), Dronninggaard, Sophienholm ved Fredriksdal, Roeskilde, Bidstrup! Ledreborg (24), Sorö! Bregentved, Nysö (9) *F.* Hofmansgave (18); *J.* Veile! *Sl.* Hesteberger Schützenkoppel ved Slesvig (16). ⚹

c. *Columbinum* Koch. Roden tynd, pæleformet, ingen Rodstok. ⊙.

aa. Smaafrugternes Frögjemme jævnt.

α, Fröene jævne.

517. **G. rotundifolium** [L. fl. Suec., Fr. nov. p. 212] (Rundbladet S.) G. pusillum H. 734; Drej. n. 687; F. D. 1994; Rchb. 4877.

Bladene kredsrundt-nyreformede, haandfligede, med 5—9, 3-lappede Flige; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen tilbageböiede; *Kronbladene* omvendt-hjerteformede, udrandede, med svagt randhaaret Negl, ligelange med de kort-braadspidsede *Bægerblade*; de 5 *Stövdragere* golde; *Frögjemmet* tiltrykthaaret.

Hele Pl. meget fiint duunhaaret af udstaaende Haar, Blomsterstilkene kirtelhaarede, Kr. lila ell. skidenröde. 6—8.

β, minus Fr. l. c. (G. pusillum L. sp.) Lavere og med mere spidst-lappede Blade.

Ved Gjærder, paa Marker o. a. dyrkede Steder meget alm. *β*, med Hovedarten, paa magrere Jord.

β, Fröene grubet-punkterede.

? *G. viscidulum* [Fr. nov. p. 216] (Klæbrig S.) G. rotundifolium L. sp., H. 739 (undt. Voxest.); Drej. n. 689; Rchb. 4878; H. N. XII, 52.

Bladene nyreformede, haandfligede, med 5—7, rundtakket-3-lappede Flige; *Blomsterstilkene* som hos foreg. (kortere end Bladene); *Kronbladene* omvendt-ægformede, heelrandede, med glat Negl, lidet længere end de kirtelhaarede, braadspidsede *Bægerblade*; *Frögjemmet* duunhaaret af udstaaende Haar.

Stgl. og Blomsterstilke kirtelhaarede, Kr. lysröde. 6—8.

Ved Gjærder og Mure, angives af Horn. som forekommende hist og her, hvilket vel beroer paa en Forvexling med den större Form af foreg. Det er mig ikke bekjendt at den er funden i Danmark, men da den forekommer saavel i Skåne som i Tydskland og England, kunde den

muligviis ogsaa findes her, og anbefales derfor til nærmere Eftersögning.

548. **G. dissectum** L. (Klöftbladet S.) H. 739; Drej. n. 691; F. D. 936; Rchb. 4876.

Bladene nyreformede, de nedre 5—7-fligede med 3-lappede Flige, de övre haandsnitdeelte med 3—5, dybt 3-fligede Afsnit (Fligene linieformede); *Blomsterstilkene* som hos foreg., kortere end Bladene; *Kronbladene* omvendt-hjerteformede, udrandede, med svagt randhaaret Negl, ligelange med de langt braadspidsede *Bægerblade*; *Frögjemmerne* tilligemed Bæger og Blomsterstilke beklædte med udstaaende Kirtelhaar.

Stgl. med nedadvendte Haar. Kr. mörk ros. 6—7.

Paa dyrkede Marker, Gröftevolde o. s. v., ikke sjelden.

549. **G. columbinum** L. (Storbægret S.) H. 740; Drej. n. 690; F. D. 1222; Rchb. 4875.

Bladene haandsnitdeelte, Afsnittene 5—7, dybt 3—5-fligede, med linieformede Flige; *den fælles Blomsterstilk* længere end Bladene, med efter Afblomstringen tilbageböiede Smaablomsterstilke; *Bægeret* 5-kantet; *Kronbladene* omvendt-hjerteformede, med randhaaret Negl, ligelange med de langstakkede Bægerblade; *Frögjemmerne* fjernt- og tiltrykt-haarede (eller næsten glatte).

Stgl. svagthaaret af nedad tiltrykte Haar; Blst. större end hos de andre Arter af Afdelingen c., Kr. ros. 6—7.

Paa dyrket Jord, ved Gjærder, i aabne Kratskove, ikke sjelden.

bb. Smaafrugternes Klapper paatværs rynkede.

550. **G. molle** L. (Blöd S.) H. 738; Drej. n. 686; F. D. 679; Rchb. 4879; H. N. I, 36.

Stængelen opstigende; *Bladene* kredsrundt-nyreformede, haandfligede; Fligene 7—9, budt-3-lappede; *Blomsterstilkene* som foreg.; *Kronbladene* omvendt-hjerteformede, udrandede, med glat Negl, længere end de kort braadspidsede *Bægerblade*; *Frögjemmerne* glatte; *Fröene* jævne.

Hele Pl. blödt-duunhaaret af udstaaende Haar. Krbld. smukt röde. 5—8.

Paa törre Marker, Gröftevolde og Diger meget alm.

551. **G. lucidum** (Skinnende S.) H. 738; Drej. n. 684; F. D. 218; Rchb. 4872.

Stængelen opret, tilligemed Blomsterstilkene ensidigt haaret, forövrigt glat; *Bladene* fjernt-haarede eller næsten glatte, kredsrundt-nyreformede, haandfligede, Fligene 5—7, rundtakket-lappede, med budte braadspidsede Lapper; *Blomsterstilkene* som foreg.; *Bægeret* 5-kantet, med paatværs rynkede, braadspidsede Bægerblade, lidet kortere end Kronen; *Kronbladene* omvendt-ægformede, heelrandede med en glat Negl, længere end Pladen; *Frögjemmerne* stribede paalangs, foroven duunhaarede; *Fröene* jævne.

Hele Pl. glindsende, ofte rödligt anlöben. Kr. ros. 6—8.

I Skove og Krat, sjelden: *Sj.* Helsingör (H.)? Tjustrup ved Sorö! Korsör (29); *Bornh.* ved Ruinerne af Gamleborg (H) og Lilleborg, Lindholmsklipperne i Röe Sogn (19), Ringbjerget (21).

552. **G. robertianum** L. (Stinkende S.) H. 737; Drej. n. 683; F. D. 694; Rchb. 4871.

Stængelen opret eller opstigende, tilligemed Blomsterstilkene langhaaret af udstaaende, glindsende Haar; *Bladene* til Grunden haandsnitdeelte, Afsnittene 3—5, fjersnitdeelte med saugtakket-fligede Afsnit; *Blomsterstilkene* som foreg.; *Bægeret* 10-kantet-stribet, med langstakkede Bægerblade; *Kronbladene* som foreg.; *Frögjemmerne* svagt duunhaarede; *Fröene* jævne.

Stgl. alm. rödligt anlöben. Hele Pl. har en stærk, ikke behagelig Lugt. Kr. ros. 7—7. Var. i Henseende til Beklædningen, Bladenes Indskjæringer o. s. v. En afvigende Form er:

β, rubricaule Hornem. (b. purpureum Rchb. 4871) Stængelen nedliggende, meget grenet, mörkröd; Bladene mindre, med finere Flige; Frögjemmerne glatte, mere rynkede.

I fugtige Skove og omkring dyrkede Steder alm. *β*, ved Strandbredder mellem Sand og Stene paa Havstokken: *Sj.* Strandbredder S. for Kjöge! Bredderne af Kattegattet ved Veirhöi! Nykjöbing i Odsherred (9); *Samsö* (2); *F.* Havstokken Ö. for Hersnap paa Hindsholm! Söby Batteri paa *Ærö* (10).

2. Erodium. Tranehals.

553. **E. cicutarium** [L'Herit. i Ait. h. kew. ed. 1, II,

414] (Almindelig T.) Drej. n. 690; Rchb. 4864; Geranium L., H. 733; F. D. 986.

Bladene dobbelt-fjersnitdeelte, med saugtakket-fligede Afsnit; *Fröbladene* 3—5-lappede; *Bægerbladene* hule, budte med en Braad nedenfor Spidsen, langs Nerverne stivhaarede, i Randen fiinthaarede; *Kronbladene* uligestore, længere end Bægeret, omvendt-ægformede med skjæghaaret Negl; *Stövdragerne* glatte, de 5 frugtbare nedentil udvidede, med en mörkröd Kirtel ved Grunden; *Næbet* tiltrykt-haaret.

Stgl. og Bld. stivhaarede af udstaaende Haar, Kronbld. ros., de 2 kortere med en hvid, sortprikket Plet ved Grunden. 4—7. ⊙.

Paa törre Steder, f. Ex. Gröftevolde, Mure, alm.

Anm. *E. pimpinellæfolium* Willd. (Drej. n. 681; Rchb. 4865), som beskrives med udeelte Fröblade og Kronblade af Bægerets Længde, er en tvivlsom Form og maaskee neppe andet end en Afændring af foreg. Den angives fra Baarse og Lundbygaard ved Præstö.

3. Pyrola. Vintergrön.

a. *Moneses* Salisb. Stængelen 1-blomstret; Kapselen opspringende ovenfra, uden Trævlenæt mellem Sömmene.

554. **P. uniflora** L. (Enblomstret V.) H. 466; Drej. n. 445; F. D. 8; Chimaphila Fr. Bot. not. 1840 p. 37; Moneses grandiflora Salisb.

Rodbladene ægformet- kredsrunde, saugtakkede; *Skaftet* bladlöst eller med et Dækblad ovenfor Midten; *Blomsterne* nikkende; *Stövdragerne* opstigende og tiltrykte til Kronen; *Griffelen* omtrent af Længde med den ved Modenheden oprette Frugt.

2—6″ höi. Blst. hv., vellugtende. 6—7. ♃.

I Naaleskove, sjelden: *Sj.* Hornbæks Plantage (14), Rungsted (Fru Pingel), Rudergaard (Frisenette), Bagsværd ved Teglgaarden (9), Frederiksdal (15); *J.* Skyum Krat, Skjörping (H.),

b. *Pyrolae genuinae.* Blomsterne i Klase, Kapselen opspringende nedenfra, med Trævlenæt mellem Sömmene.

aa. Klasen ensidig.

555. **P. secunda** L. (Ensidig V.) H. 465; Drej. n. 446; F. D. 402.

Bladene ægformet-elliptiske, spidse, saugtakkede; *Bæger-*

fligene ægformede, afrundede; *Griffelen* længere end Kapselen; *Arret* 5-lappet, uden Ring forneden.

4—6'' höi. Kronbld. grönlig-hvide. 7. ♃.

I höitliggende Skove, funden i alle Landets Provindser, men sporadisk og ikke alm.

bb. Klasen alsidig.

556. **P. minor** L. (Liden V.) H. 464; Drej. n. 447; F. D. 55.

Bladene ovale eller elliptiske, rundtakkede; *Bægerfligene* ægformede, tilspidsede; *Kronbladene* under Blomstringen tilsluttede; *Griffelen* ret, indsluttet i Kronen og kortere end Kapselen; *Arret* 5-lappet, uden Ring forneden.

½—1' höi. Kr. ros. ell. hv. 6—7. ♃.

I höitliggende Lövskove hist og her i alle danske Provindser.

557. **P. media** [Sw. vet. ac. handl. 1804 p. 257, t. 7] (Klokkeblomstret V.) H. 464; H. N. IX, 56; P. rotundifolia F. D. 110.

Bladene ovalt-kredsrunde, utydeligt rundtakkede; *Bægerfligene* ægformede, spidse; *Kronbladene* under Blomstringen tilsluttede; *Griffelen* ret, fremragende udenfor Kronen og længere end Kapselen, fra hvilken den udgaaer i en skraa Retning, udvidet foroven til en Ring, der er af Brede med eller bredere end det 5-lappede Ar.

½—1' höi. Kr. rödlig hv., meget större end hos foreg. 6—7. ♃.

I Skove og paa Bakker mellem Krat, meget sjelden: *Bornh.* i Almindingen! *J.* i Krattet Skatskov ved Eveldrup (Dr.).

558. **P. rotundifolia** L. (Aabenblomstret V.) H. 463; Drej. n. 449; F. D. 1816.

Bladene budt-ægformede eller kredsrundt-ovale, heelrandede eller utydeligt rundtakkede; *Bægerfligene* lancetformede, spidse, af Kronbladenes halve Længde; *Kronen* under Blomstringen aaben; *Griffelen* fra en nedböiet Basis bueformigt opstigende, længere end Kronbladene og Kapselen, foroven udvidet til en Ring, der er bredere end det opret-5-lappede Ar.

½' höi. Kr. hv. 6—7. ♃.

I Hængedynd, Hedemoser og sandige Overdrev, ikke alm.: *Sj.* Ti-

birke Mose! Adserbo Overdrev! Lyngby Mose! Heder ved Kjöge Bugt (15); *J.* Hjesbæk Mölle S. f. Aalborg (Dr.), Fusing Vasehuus, Klausholm (7); *Sl.* Gremmerup Kjær i Angel (16); *Bornh.* Hasle (11), Rytterknægten (19).

559. **P. chlorantha** [Sw. vet. ac. handl. 1810 p. 190] (Grönblomstret V.) H. 464; Drej. n. 448; F. D. 1693; H. N. XIII, 65.

Bladene kredsrunde eller ovale (med större Brede end Længde), i Spidsen afrundede eller svagt udrandede, heelrandede eller utydeligt rundbugtede; *Bægerfligene* ægformede med en kort Spids, 1/4 af Kronbladenes Længde; *Kronen* under Blomstringen aaben; *Stövknapperne* rörformigt-forlængede; *Griffelen* som foreg.

1/2' höi. Kr. bleggrön (Blomsterknopperne til det fölgende Aar ere allerede tydelige i Blomstringstiden). 6—7. ♃. I*

I Naaleskove meget sjelden: *Sj.* Granskov ved Bagsværd Sö (27!).

4. Andromeda. Rosmarinlyng.

560. **A. polifolia** L. (Vild Rosmarin) H. 461; Drej. n. 441; F. D. 54.

Bladene linie-lancetformede, heelrandede med tilbagerullet Rand, glatte og paa Underfladen hvidgraae; *Blomsterne* langstilkede, skjærmformigt samlede i Spidsen af Grenene; *Kronen* ægformet-krukkeformet.

1/2—1' höi. Halvbusk med immergrönne Bld. Kr. blegröd. 6—7. ♄.

I Hedemoser: ikke sjelden paa *Halvöen*; i *Sjæll.* sporadisk, paa de övrige Öer sparsom: *Falst.* Horreby Lyng! *Loll.* Söholt (5); *Langel.* v. Tranekjær (H.); *F.* Steenstrup, Fyenshoved (H.).

5. Arctostaphylos. Meelbærriis.

561. **A. officinalis** [W. & Gr. fl. sil. I, 391] (Immergrön M.) Drej. n. 442; Arbutus uva ursi L., H. 462; F. D. 33.

Stængelen nedliggende, stærkt grenet; *Bladene* omvendt-ægformede, heelrandede, glindsende, immergrönne, nætformigt-aarede; *Blomsterne* i sammentrængte, kortstilkede Klaser fra Spidsen af Grenene.

Kr. ros. ell. hv. med röd Krave. Bærret höirödt. (Bld. ligne Tyttebærblade). 5—6. ♄.

Paa Lyngheder: alm. paa *Halvöen* fra Hederyggen mod V., sjeldnere Ö. for samme; paa *Öerne* meget sjelden: *Sj.* Tidsvilde (H.).

II. Digynia.

6. Scleranthus. Knavel.

562. **S. annuus** L. (Enaarig K.) H. 479; Drej. n. 450; F. D. 504.

Stængelen leddet, gaffeldeelt-grenet; *Bladene* sylformede, alsidigt vendte, modsatte med knippestillede Blade (forkortede Grene) fra Bladhjörnerne: *Bægerfligene* ægformede, spidse, grönne med en smal hindeagtig Rand, mod Frugtmodningen aabne.

Hele Pl. grön. 5—7. ⨀. Var. med mere eller mindre grenet Stgl. og

β, *biennis* Fr. (Fl. Scan. p. 118; H. N. XII, 61). Bægeret mod Frugtmodningen aabent. ⨀.

Paa dyrkede Marker, et alm. Ukrud. *β*, paa törre Bakker: *Loll.* ved Grönnegade (5).

563. **S. perennis** L. (Fleeraarig K.) H. 479; Drej. n. 451; F. D. 563; H. N. XII, 62.

Bladene ensidigt vendte; *Bægerfligene* ovale, budte, med bred, hindeagtig Rand og grön Midtnerve, mod Frugtmodningen lukkede, forövrigt som foreg.

Stgl. ofte rödlig. Forekommer hyppigst med korte Ledstykker og tæt sammentrængt, knippeformet Blomsterstand, men var., som foreg., med forlængede Ledstykker og stærkt forgrenet Qvast. 6—8. ♃.

Paa udyrkede, sandige Marker og Bakker, ikke sjelden paa Halvöen, i det vestlige Fyen, Nordsjælland og Bornholm; i de övrige Egne, især paa de mindre Öer, sparsom.

7. Saxifraga. Steenbræk.

a. *Hirculus* Tausch. Bægeret undersædigt, med tilbageböiede Flige; Kronbladene gule. (Bladene heelrandede; overvintrer ved bladbærende Rodskud).

564. **S. Hirculus** L. (Filtstænglet S.) H. 472; Drej. n. 454; F. D. 200; H. N. I, 45.

Stængelen opret, i Spidsen beklædt med rustfarvet Filt,

tilligemed de fremliggende eller opstigende Rodskud tætbladet; *Bladene* lancetformede; *Blomsterne* 1—3 i Spidsen af Stængelen; *Bægerfligene* budte, randhaarede; *Kronbladene* omvendt-ægformede, med 2 bruskagtige Punkter (og flere brandgule Prikker) ved Grunden.

4—8″ höi. 7—9. ♃.

I Hængedynd, fugtige Enge, ikke alm. og kun bemærket i Nordsjælland og paa Halvöen: *Sj.* Lövenborg, Slangerup (H.), Skjæremöllen ved Fredensborg (9), Tryggeröd Mose! Terkelskov! Johnstrup, Langholmsmosen v. Dronninggaard (H.), mellem Ermelund og Kongekilden! *J.* Vildmosen, Gravens Mose (12), Dalsgaard, Taastrup i Rindsherred (Dr.), Hald ved Viborg (7), Ringkjöbing (H.), Torslev, V. Velling (Dr.), Haraldslund, Kalbygaard! *Sl.* Pulverholz ved Slesvig (16).

b. *Nephrophyllum* Gaud. Bægeret halvt-oversædigt, med oprette Flige; Kronbladene hv. ell. rödlige; (Bladene indskaarne; ingen Rodskud).

565. S. **granulata** L. (Kornet S.) H. 473; Drej. n. 455; F. D. 514.

Rodstokken med kugleformede, duunhaarede Lögknopper; *Stængelen* opret, faabladet; *Rodbladene* langstilkede, nyreformede, rundtakket-haandlappede; *Stængelbladene* næsten siddende, 3—5-lappede; *Blomsterstanden* qvastformet; *Kronbladene* omvendt-ægformede, 2—3 Gange længere end Bægeret.

Hele Pl. kirtelhaaret, ½–1′ höi. Kr. hv. 5—6. ♃.

Paa höie Enge, Bakker og mellem Krat, meget alm.

566. S. **tridactylites** L. (Treklövet S.) H. 476; Drej. n. 456; F. D. 1517; H. N. XIII, 58.

Stængelen opret, udeelt eller fra Grunden af grenet; *Bladene* omvendt-ægformede eller kileformede, 3-fligede (eller -lappede); *Dækbladene* parvise, lancetformede, heelrandede; *Blomsterstilkene* spredte, 1-blomstrede, 3—4 Gange længere end den fuldvoxne Frugt.

2—4″ höi. Hele Pl. rödagtig, klæbrig-kirtelhaaret, Krbld. smaae, hv. Var. (paa smaae Expl.) med alle Bld. heelrandede. $\frac{4}{2}$—$\frac{6}{1}$. ⊙.

Paa törre, sandige Marker og Bakker. Fra *Slesvig* har jeg ikke seet Expl., forövrigt forekommer den i alle Provindserne, men sporadisk og ikke i alle Egne; hyppigst i det nordl. *Jyll.* og *Nordsjælland.*

8. Gypsophila. Gipsurt.

567. G. **muralis** L. (Muur-G.) H. 480; Drej. n. 461;

F. D. 1268; Rchb. fl. germ. VI, 4997 (og G. serotina 4998).

Bladene linieformede; *Stængelen* gaffeldeelt-grenet; *Blomsterne* enlige, paa haarfine Blomsterstilke i Gaffeldelingerne; *Bægeret* 5-tandet, med afrundede Tænder; *Kronbladene* rundtakkede eller udrandede.

2—6″ höi. Kr. ros. 7—8. ⊙.

Paa Marker og Steengjærder sjelden: *Sj.* Kronborg (H.), Hestkjöbgaarden ved Birkeröd (20), Kollekolle, Rudersdal (H.); *Loll.* Nebbelunde (H.). (Er ikke funden i de senere Aar og sandsynligviis paa flere af de angivne Steder nu forsvunden). †

9. Saponaria. Sæbeurt.

568. **S. officinalis** L. (Læge-S.) H. 481; Drej. p. 160; F. D. 543; Rchb. l. c. VI, 4995; Silene Saponaria Fr. bot. not. 1842 p. 10.

Stængelen opret, udeelt eller i Spidsen grenet; *Bladene* elliptiske eller lancetformede, spidse, 3-nervede; *Blomsterne* i Knipper fra Spidsen af Stængelen og Grenene, samlede til en Halvskjærm eller Top; *Kronbladene* omvendt-ægformede, ofte udrandede i Spidsen.

1—2′ höi. Hele Pl. glat ell. oventil svagt duunhaaret; Kr. bleg ros. ell. hv. 7—8. ♃.

Ved Gjærder, især omkring Byer, ikke sjelden, men sandsynligviis i ældre Tider udvandret fra Haver, hvorom ogsaa det synes at vidne, at den hyppigst forekommer med fyldte Blomster.

10. Dianthus. Nellike.

a. Blomsterne i Hoveder eller Knipper.

569. **D. prolifer** L. (Knop-N.) H. 482; Drej. n. 457; F. D. 221; Rchb. l. c. 5009; H. N. II, 44; Tunica Scop.

Stængelen oventil 4-kantet, glat, udeelt eller grenet; *Bladene* linieformede; *Blomsterne* i tæt Hoved, omgivet af (alm.) 3 Par hindeagtige *Svöbblade*, af hvilke det ydre Par ere korte, braadspidsede, de indre budte, af Længde med eller længere end Blomsterne; *Bibægeret* af Form med de indre Svöbblade; *Kronbladene* udrandede.

½—1½′ höi; hele Pl. glat; Hylsterbladene blegbrune; Krbld. smaae, blegröde (I hvert Hoved udspringer kun 1 Blomst ad Gangen). 7—8. ⊙.

Paa sandige Bakker og Skrænter, sjelden i Danmark: *Bornh.* paa Skrænterne mod Havet fra Boderne til Pythuset! *Möen* v. Kjelby! Magleby og Ulfsha'e (Dr.); *F.* mellem Hessum og Gjerskov ved Hofmansgave (4), Samsö v. Maarup (2); *J.* Arnage Höi mellem Grenaa og Ebeltoft (H.).

570. **D. Armeria** L. (Knippeblomstret N.) H. 482; Drej. n. 458; F. D. 230; Rchb. l. c. 5011.

Stængelen trind, duunhaaret, i Spidsen grenet; *de nedre Blade* lancetformede med smalere Basis, *de övre* linieformede, budte, ved Grunden sammenvoxne til et kort, ligesaa bredt som langt Rör; *Blomsterne* i Knipper fra Spidsen af Stængelen og Grenene; *Bibægerbladene* lancetformede, sylspidsede, tæthaarede, næsten af Længde med Bægerröret, tilligemed de ydre, kortere Svöbblade bladagtige; *Kronbladene* i Spidsen tandede, Pladen omtrent halvt saa lang som Neglen.

1—1½′ höi. Bld. (idetmindste de övre) tilligemed Bæg. haarede. Kr. mörkröd med hvide Pletter, kun aaben i Solskin. 7—9. ⊙.

Paa Bakker, törre Marker og i Udkanten af Kratskove, alm. i de sydligere Egne af Landet, især i det sydl. *Fyen* og *Öerne* i Östersöen (Bornh. indbefattet), i de nordlige Egne af *Sj.* og *F.* sjeldnere og kun sporadisk; *Samsö* ved Nordby (2), i *J.* meget sjelden: Palsgaard (H.). ⚹

571. **D. Carthusianorum** L. (Kartheuser-N.) H. 481; F. D. 1694; Rchb. 5019.

Blomsterlöse Bladknipper fra Rodstokken; *Stængelen* 4-kantet, glat, udeelt eller i Spidsen kortgrenet; *Bladene* smalt og spidst linieformede, ved Grunden sammenvoxne til et forlænget Rör; *Blomsterne* i tætte Knipper fra Spidsen af Stængelen; *Bibægerbladene* omvendt-ægformede, pludseligt tilspidsede i en sylformet Braad, halvt saa lange som Bægerröret, tilligemed Svöbbladene (1—2 Par) bruunt-hindeagtige; *Kronbladene* saugtakkede, Pladen og Neglen omtrent ligelange.

½—1½′ höi. Hele Pl. glat; Bæg. og Svöbblade i Spidsen randhaaret-rue; Krbld. röde. 6—8. ♃.

Sandige Klitter paa Amrom (N.). ⚹

b. Blomsterstanden fjernthlomstret med tydeligt stilkede Blomster i Qvast eller Top.

572. **D. deltoides** L. (Rundtakket N.) H. 483; Drej. n. 459; F. D. 577; Rchb. 5040.

Rodstokken med blomsterlöse Rodskud og (alm.) flere opstigende, grenede, duunhaaret-rue blomsterbærende Stængler; *Bladene* linieformede, de nedre budte, paa Rodskuddene linie-lancetformede; *Grenene* gaffeldeelte, 1- eller faa- og fjernthlomstrede; *Bibægerbladene* oftest 1 Par (uden Svöbblade), ægformet-elliptiske, sylformigt tilspidsede, halvt saa lange som Bægerröret; *Kronbladene* med omvendt-ægformet, tandet-rundtakket Plade kortere end Neglen.

½—1′ höi. Bld. frisk grönne, i Randen og paa Rygnerven fiint haaret-rue. Krbld. ros. med en mörkere Plet (i Form af en Vinkel) ved Grunden. 6—8. ♃.

β, glaucus. H. N. VII, 31 (D. glaucus L., Rchb. ic. VI, 748). Mangestænglet, med kortere og mere tætbladede Stængler; Bladene budte, blaagraae; 2 Par Bibægerblade; Kr. hv. eller blegröd med en mörkere Plet.

Paa törre, især sandige, Marker og Bakker, alm. udbredt. *β,* sjeldnere: *Sj.* Sandmarker N. for Tiissö ved Halleby! Nestved, Kjöge (Dr.); *Möen* paa Mannehöiene (16); *Loll.* (5); *Bornh.* ved Boderne (17).

573. **D. superbus** L. (Strand-N.) H. 484; Drej. n. 460; F. D. 578; Rchb. fl. g. VI, 5032.

Rodstokken med flere blomsterlöse Rodskud og alm. 1 opstigende, grenet, glat Blomsterstængel; *Bladene* lancet-linieformede, tilspidsede; *Grenene* oprette, gaffeldeelte, 2—5-blomstrede, danne en Top eller Qvast; *Bibægerbladene* 2 Par, de indre omvendt-ægformede, budte, kort braadspidsede, ¼ af Bægerrörets Længde; *Kronbladenes* Plade indtil nedenfor Midten deelt i mange traadformede Flige, omtrent lige lang med Neglen.

½—1½′ höi. Blst. vellugtende; Krbld. röd-lila, i Svælget guulgrönne med mörkröde Haar. 7—9. ♃. Var. med Grene næsten fra Grunden af og med faae, i Spidsen samlede Grene samt

β, caespitosus Drej. (l. c.) Finere; Bladene smalere; Kronbladene hvide.

Paa Bakker, Græsmarker og Fælleder, især i Nærheden af Stranden, funden i alle danske Provindser (undtagen Bornh.), men ikke alm., sjeldnest paa Halvöen: *J.* Skinnersbro (H.), Bakker mellem Randers og Riis Mölle (7): *Sl.* Hedebakker ved Leck pr. Husum (16). — *β*, ved Flaskekroen med Hovedarten (16). ⁋

III. Trigynia.

11. Silene. Liimurt.

a. Bægeret blæreformigt opblæst, med talrige (20—30) Striber.

* *Behen* Moench. Blomsterne i regelmæssig Qvast (eller enlige i Spidsen af Stængelen).

574. **S. inflata** [Sm. fl. brit. 2, 467] (Blære-Smelle) Drej. n. 464; Rchb. l. c. 5120; Cucubalus Behen L., H. 485; F. D. 914.

Stængelen opret eller opstigende, grenet; *Bladene* lancetformede; *Blomsterne* nikkende, i en alm. mangeblomstret Qvast; *Blomsterstilkene* længere end eller af Længde med det ovale, ved Grunden navleformigt indtrykte Bæger; *Bægertænderne* spidse, 3-kantet-ægformede; *Kronbladene* med kileformigt udvidet Negl, dybt 2-klövet Plade og utydelig, 2-puklet *Bikrone*; *Kapselen* ægformet-kugleformet, omtrent $^{2}/_{3}$ længere end Frugtholderen.*)

1—2′ höi. Pl. glat, blaagrön; Bæg. blegt (ofte rödagtigt) med mörkere Aarenæt; Kr. hv.; Fröene i umoden Tilstand hvide. 6—8. ♃.

Ved Veie, paa törre Enge, Marker og Bakker, alm.

575. **S. maritima** [With. bot. arr. II, 414] (Strand-L.) Rchb. 5119; Cucubalus Lam., H. 486; H. N. IV, 52; Cucub. Behen *β*, L., F. D. 857.

Stænglerne (talrige fra Rodstokken) ved Grunden nedliggende, tilsidst træagtige, med vedblivende, smalt lancetformede, i Spidsen tilbageböiede, meget kjödfulde *Blade*;

---

*) Ved Frugtholderen forstaaes den hos flere Arter i denne Familie forekommende, mere eller mindre forlængede Frugtbund, som har Form af en Stilk, ved hvilken Kapselen er fjernet fra Bægeret.

Blomsterne i faablomstret Qvast (eller enlige), oprette; *Kronbladene* mindre dybt klövede, med tydelig, 2-tandet *Bikrone*; *Kapselen* næsten kugleformet, omtrent dobbelt saa lang som *Frugtholderen*, forövrigt som foreg.

1/2—1′ höi. Kr. hv. „De umodne Frö röde." Var. med utydelig Bikrone (Hartm.). 6—8. ♃.

Paa Strandklinter, sjelden og kun bemærket ved de nordlige Kyster af Vesterhavet og Kattegattet: *J.* Bulbjerg (12), Lökken, Hirtsholmen, Frederikshavn (H.), Hesselöen (Brix i Kamphöv. Herb.). *

b. Bægeret valseformet eller tragtformet, 10-stribet.

** *Atocion* Fr. Blomsterne i regelret Qvast i Spidsen af Stængelen.

† 576. S. **Armeria** L. (Knippeblomstret L.) H. 489; Drej. p. 161; F. D. 559; Rchb. 5079; H. N. X, 39.

Stængelen opret; *Bladene* ægformede eller ovale; *Qvasten* tætblomstret, med oprette Blomster, der alle naae omtrent lige höit; *Bægeret* forlænget-valseformet, mod Frugtmodningen tragt- eller kölleformet, med korte og budte Tænder; *Kronbladene* udrandede, med 2 sylformede *Bikronblade*; *Frugtholderen* af Længde med eller længere end *Kapselen*.

Hele Pl. glat, blaagrön; Stgl. under de övre Led klæbrig; Bæg. blegrödt med mörkere Striber, Kr. ros., Stövknapperne viol. 7—8. ⊙.

Ukrud i Haver og paa Marker, sjelden og neppe oprindelig indenlandsk, men tilfældigt forvildet: *Sj.* Frederiksborg (Kyll.), Flaskekroen (H.), Boserup (Albrecht), Valö (Kyll.); *Loll.* (Kyll. og Heerforths Herb. !), paa flere Steder forvildet (Rostrup).

*** *Otites* Fr. Blomsterne i Klase eller Top, dannet af modsatte, qvastblomstrede Grene.

577. S. **Otites** [Sm. fl. brit. 469] (Smaakronet L.) Rchb. 5094; H. N. XI, 40; Cucubalus L., H. 487; F. D. 518.

Stængelen opret, med korte, blomsterlöse Bladknipper ved Grunden; *de nedre Blade* omvendt-ægformede, langstilkede, *de övre* linie-lancetformede; *Blomsterstanden* alsidigt klaseformet, med forkortede *Grene* og derved tilsyneladende krandsblomstret (med mange Blomster i Krandsene), eller de nedre Grene forlængede, oprette; *Blomsterne* oprette, oftest tvebo; *Bægeret* tragtformet-klokkeformet, med budte

Tænder; *Kronbladene* hele, linieformede, uden Bikrone; *Frugtholderen* meget kort eller 0.

½—1' höi. Stgl., fornemmelig i Midten, klæbrig, forövrigt glat eller fiint haaret; Bld., især Dækbld., randhaarede; Blst. og Fr. meget mindre end hos de 2 fölg. Kr. guulgrönne, Stövdr. bleggule. 6—7. ♃.

I Klitter og paa sandige Marker sjelden og kun bemærket i Halvöens vestlige Egne: *J.* fra Nymindegab til Skallingen (H.), Varde (10), Ribe (6); Fanö, Romö, Sylt, Amrom (N., 16). *!

578. **S. nutans** L. (Nikkende L.) H. 488; Drej. n. 463; F. D. 242; Rchb. 5108.

Stængelen opret, med korte Bladknipper ved Grunden; *Bladene* omvendt-ægformede eller lancetformede med störst Brede ovenfor Midten; *Blomsterstanden* ensidigt klaseformet, med udstaaende, 3—5-blomstrede (paa fattige Expl. ofte 1-blomstrede) *Grene*; *Blomsterne* nikkende under Blomstringen; *Bægeret* kölleformet, mod Modenheden tragtformet, med spidse Tænder; *Kronbladene* 2-klövede, med 2 sylformede *Bikronblade*; *Frugtholderen* ½—⅓ af Kapselens Længde.

1—1½' höi. Duunhaaret, oventil klæbrig. Bæg. grönlig-hvidt med viol. Striber; Krbld. guulhvide, (aabne sig om Aftenen), Stövknapperne viol. 6—7. ♃.

Anm. Den glatbladede Form (*S. infracta* W. K., H. N. IV, 50; Rchb. 5109) er ikke, saavidt mig bekjendt, funden i Danmark.

Paa Bakker, Skrænter og i höitliggende Kratskove, bemærket i alle danske Provindser, men ikke overalt; hyppigst i Nordsjælland, paa Stevns og Möens Klint samt Bornholm!

579. **S. viscosa** [Pers. Syn. I, 497] (Klæbrig L.) Drej. n. 462; Rchb. 5099; H. N. XIII, 53; Cucubalus L., H. 487; F. D. 1209.

Stængelen opret; *Bladene* lancetformede eller elliptiske, med bredere Basis, i Randen bölgede; *Blomsterstanden* alsidig, med 1—5 blomstrede, oprette *Grene*; *Blomsterne* oprette; *Bægeret* valseformet, mod Modenheden indsnöret i Spidsen, med budte Tænder; *Kronbladene* 2-klövede, uden Bikrone; *Frugtholderen* ½—⅓ af Kapselens Længde.

1—1½' höi, hele Pl. klæbrig-haaret. Bld., især de övre, var. fra linie-lancetformede til bredt-ægformede. Kr. hv. 7—8. ⊙.

Ved sandige Strandbredder, sjelden: *Sj.* Oxholm i Isefjorden (H.);

Loll. Hyldekrog (5), Bredfjed (H)! *F.* Fyenshoved, Romsö ved Hofmansgave (4); *J.* Öerne i Horsens Fjord, Palsgaard (H.) (de vestligste bekjendte Voxesteder i Europa). ☞

**** *Viscago* Fr. Blomsterne enlige, afvexlende, danne fjerntblomstrede Klaser.

580. **S. anglica** L. Engelsk L.) H. 488; F. D. 1613; Rchb. 5056; H. N. VII, 32. (S. gallica og quinquevulnera L., S. silvestris Schott (Rchb. 5054—55) höre til samme Art.)

Stængelen opret eller opstigende, (ofte gaffeldeelt-grenet med enlige Blomster i Gaffeldelingerne; *Bladene* lancetformede, de nedre omvendt-ægformede; *Bægeret* med sylformede Flige, valseformet, mod Frugtmodningen ægformet, af Længde med eller lidet længere end de til samme Tid forlængede og udstaaende *Blomsterstilke*; *Kronbladene* omvendt-ægformede, heelrandede, tandede eller udrandede, med *Bikrone.*

1/2—1½′ höi. Hele Pl., især oventil, klæbrig-duunhaaret; Bæg. grönstribet, Krbld. smaae, hv. 7—8. ⨀.

Ukrud mellem Sæden, sjelden: Kartoffelagre S. V. for Magleby paa Amager! *

12. Lepigonum. Hindeknæ.

581. **L. rubrum** [Fr. mant. 3 p. 33, tildeels] (Mark-H.) Alsinella Sw., H. 497; Alsine Wahlenb.; Drej. n. 472; Arenaria L., A. media F. D. 2232.

---

*) Af de meget foranderlige Arter i denne Slægt, som næsten enhver floristisk Forf. har behandlet paa forskjellig Maade, har jeg ikke troet at kunne tilegne den danske Flora mere end 3, og uden at paastaae at have truffet det Rette, maa jeg dog bemærke, at jeg ved stadig Iagttagelse af de her forekommende Former stedse har kunnet henföre enhver af disse til de 3 her anförte, hvad enten man vil ansee disse for Arter eller kun afvigende Former. — ***L. medium*** Fr., som i Characterer stemmer temmelig overeens med 581, i Udseende med 582, har jeg ikke formaaet at erkjende som tilstrækkeligt adskilt for vor Floras Vedkommende, og har derfor henfört den til L. rubrum, med hvilken den af de fleste Forff. forenes.

Stænglerne talrige, nedliggende eller opstigende, i Gjennemsnit trinde; *Bladene* traadformet-linieformede, kort-braadspidsede; *Axelbladene* ægformede, tilspidsede, indbyrdes frie; *Blomsterstanden* qvastformet, i Spidsen af Grenene; *Blomsterstilkene* lidet længere end Bægeret, oventil ikke tykkere, efter Afblomstringen tilbageböiede; *Bægerbladene* lancetformede, budte, omgivne af en smal, hindeagtig Rand, omtrent af Længde med Kapselen; *Fröene* pæreformede, hvælvede, rupunkterede, uden Hindekant, meget smaae.

α, *campestre* (Fenzl.; L. rubrum Fr.) Bladene flade; paa Grund af forkortede Grene i Bladhjörnerne tilsyneladende krandsstillede; Kapselen af Længde med Bægeret.

β, *pingve* (Fenzl; L. medium Fr. l. c.; H. N. VIII, 37; Alsinella marina F. D. 2231). Bladene halvtrinde, kjödfulde; Kapselen lidet længere end Bægeret; Stövdragerne ofte 5; nogle af Fröene stundom med Hindekant.

Var. desuden i Henseende til Beklædningen (glat eller kirtelhaaret), Ledstykkernes Længde o. s. v. En tæt-klæbrig-haaret Form med korte Ledstykker og stærkt udviklede Axelblade forekommer især paa mager Sandjord (Hertil Fig. i F. D.). Kr. röd-lila, hos *β*, blegere. 5—7. ⊙ eller ⊙.

α, paa törre Marker, Overdrev og ved Veie alm., *β*, paa Gader og ved beboede Steder.

582. **L. salinum** [Fr. l. c. p. 31] (Glatfröet H.) Arenaria marina F. D. 740.

Stængelen enlig, ved Grunden udeelt og opret, eller flere fra Grunden og nedliggende, i Gjennemsnit fladtrykt; *Bladene* kjödfulde, trindt-fladtrykte, linieformede, budte; *Axelbladene* forneden sammenvoxne, med bredt triangelformede, spidse Flige; *Blomsterstilkene* ikke tykkere oventil; *Bægerbladene* ovale, budte, 1/3 kortere end den budt 3-kantede *Kapsel*; *Fröene* pæreformede, jævne, alle (eller de fleste) uden Hindekant; forövrigt som foreg.

Fröene större end hos foreg., mindre end hos fölg. De unge Bladknipper i Bladhjörnerne faabladede eller 0. Var., ligesom de övrige, glat og kirtlet-duunhaaret. Kr. blegröd. 7—9. ⊙.

Alm. ved Havkysterne paa feed Leer- eller Marskbund.

583. **L. marinum** [Wahlb. fl. gothob. p. 47] (Vingefröet H.) Fr. l. c. p. 35; H. N. VIII, 38; Alsine Drej. n. 473; Alsinella H. 497 (indbefatter tillige foreg.); Arenaria marginata DC.

Stænglerne talrige, udstrakte eller opstigende, i Gjennemsnit fladtrykte; *Bladene* halvtrinde, kjödfulde, linieformede, budte; *Axelbladene* forneden sammenvoxne, med bredt-triangelformede, spidse Flige; *Blomsterstilkene* udvidede under Bægeret; *Bægerbladene* ægformet-elliptiske, halvt saa lange som den trindt-ægformede, opblæste *Kapsel; Fröene* rundagtige, alle med en (under Lupen) stribet-tandet Hindekant.

Var. som foreg., men er i alle Dele större og kraftigere. Kr. blegros. 7—9. ♃.

Paa lignende Steder som (og i Selskab med) foreg., ikke sjelden, især hyppig i Marskegnene paa Halvöens Vestkyst.

13. Alsine. Norel.

584. **A. viscosa** [Schreb. Spicil. p. 30] (Klæbrig N.) H. N. I, 41; A. tenuifolia β, viscosa Koch Syn. 125; Alsinella Hartm. Sk. Fl. 1 Uppl. p. 176, H. 498; F. D. 389 (Arenaria tenuifolia) og 1754; Sabulina Rchb. fl. g. V, 4917.

Stængelen enkelt, næsten fra Grunden af gaffeldeeltgrenet og dannende en spredtblomstret *Qvast*; *Bladene* sylformede; *Blomsterstilkene* i Gaffeldelingerne, traadfine, oprette, mod Frugtmodningen længere end Bladene og 2—3 Gange længere end Bægeret; *Bægerbladene* lancet-sylformede, 3-nervede, længere end *Kronbladene*, af Længde med eller længere end den valseformede *Kapsel.*

1—3″ höi. Blomsterstilke og Bæger kirtelhaarede; Krbld. hv., meget smaae. 6—7. ⊙.

Paa törre Marker og Bakker, sjelden: *Möen* mellem Aborrebjerget og Liselund! Steengaard (19); *Sl.* (N.)? Hovedarten (A. tenuifolia Wahlenb.), som er glat og alm. större af Væxt, med Kapselen oftest længere end Bæg. er ikke funden i Danmark. ⚹

14. Halianthus. Strandarve.

585. **H. peploides** [Fr. fl. Hall. p. 75] (Tykbladet S.) Drej. n. 474; Arenaria L., H. 500; F. D. 624; Honkenya Ehrh., Rchb. l. c. 3670.

Stængelen udstrakt, modsat-grenet (den ene Green mindre); *Bladene* tætsiddende, korsviis modsatte, ægformet-elliptiske, kjödfulde med en bruskagtig Rand; *Blomsterne* i faablomstret Qvast i Spidsen af Stængelen og Grenene; *Bægerbladene* ovale, budte, 1-nervede; *Kapselen* kugleformet.

Hele Pl. glat og glindsende. Kronbld. hv. 6—8. ♃.
Alm. ved Strandkysterne paa den yngre sandige Havstok.

15. Arenaria. Sandvaaner.

586. **A. serpyllifolia** L. (Smaakronet S.) H. 502; Drej. n. 475; F. D. 977; Rchb. l. c. 4941.

Mangestænglet, med opstigende, oventil gaffeldeelte *Stængler*; *Blomsterstanden* qvastformet; *Bladene* stilklöse, ægformede, spidse, i törret Tilstand fleernervede; *Blomsterstilkene* ½ Gang længere end Bægeret; *Bægerbladene* lancetformede, tilspidsede, 3-nervede, længere end *Kronen* og af Længde med eller lidet længere end *Kapselen*.

6—8. ⊙. Var. betydeligt i Henseende til Beklædningen, Stænglernes og Ledstykkernes Længde o. s. v. De meest iöinefaldende Former ere:

α, scabra Fenzl. Graaagtig af meget korte og fine Haar.

* *tenuior* Koch. 4—6'' höi; Ledstykkerne mange Gange længere end Bladene, Stængel og Blomsterstilke meget fine; Qvasten fjernt- og mangeblomstret.

** *condensata!* 1—2'' höi; Bladene bredt-ægformede, længere end Ledstykkerne og derved taglagte; Stænglerne nedliggende, 1—3-blomstrede.

β, glutinosa Koch. Blomsterstilke og Bæger beklædte med kirtelbærende Haar.

Alm. paa Græsmarker, Bakker o. s. v. *α*, den hyppigere Form, *β*, sjeldnere f. Ex. ved Sorö! ** paa törre Sandmarker: *Sj.* Veirhöi! *Bornh.* ved Rönne!

16. Moehringia. Skovarve.

587. **M. trinervia** [Clairv. man. herb. 150] (Trenervet S.) Rchb. 4943; Arenaria L., H. 501; Drej. n. 476; F. D. 429.

Mangestænglet, med opstigende, oventil gaffeldeelt-grenede *Stængler*; *Bladene* ægformet-elliptiske, 3-nervede, de nedre stilkede; *Blomsterstilkene* i Spidsen nikkende, 2—3 Gange længere end Bægeret; *Bægerbladene* længere end Kronen og Kapselen, lancetformede, spidse, 3-nervede, med stærkere og randhaaret Midtnerve.

Bld. randhaarede, forövrigt er Pl. mere eller mindre beklædt med korte Haar eller glat. 5–6. ⊙.

I fugtige Kratskove, ved Gjærder o. s. v. alm. udbredt.

17. Stellaria. Fladstjerne.

a. Bladene siddende, Stængelen glat.

aa. De nærmeste Blade ved Blomsterne urteagtige.

588. S. **Holostea** L. (Skarpbladet F.) H. 491; Drej. n. 470; Rchb. 4908.

Stængelen nedliggende, med opstigende, skarpt 4-kantede Grene; *Bladene* lancet-linieformede, fra en bredere Basis efterhaanden tilspidsede, i Randen og paa Rygnerven rue; *Blomsterne* i Qvast fra Spidsen af Grenene; *Bægerbladene* lancetformede, nervelöse, halvt saa lange som de til Midten klövede *Kronblade*; *Kapselen* kugleformet, opblæst, omtrent af Længde med Bægeret.

Stgl. (og Grene) meget skjör, forneden beklædt med vedblivende, henvisnede Bld. og alm. skjult under Lövet, Blst. store. 5—6. ♃.

I Skove, Krat og ved Gjærder, alm. udbredt.

589. S. **crassifolia** [Ehrh. Beitr. 3, p. 60] (Tykbladet F.) H. 494; Drej. n. 466; F. D. 2114.

Stængelen 4-kantet, oventil gaffeldeelt-grenet; *Bladene* noget kjödfulde, linie-lancetformede eller elliptiske, med smalere Basis; *Blomsterne* enlige i Gaffeldelingerne; *Blomsterstilkene* under Bægeret udvidede og dannende en undersædig Skive, flere Gange længere end de lancetformede, i törret Tilstand svagt 3-nervede *Bægerblade*; *Kronbladene* næsten til Grunden 2-deelte, lidet længere end Bægeret; *Kapselen* ægformet, ½ Gang længere end Bægeret.

6–8. ♃. Var.

α, elodes (M. Bieb.) Rchb. 4909. Udlöbere fra Grunden, Stgl. opret eller opstigende, oventil grenet, med forlængede Ledstykker og mindre kjödfulde Blade.

β, brevifolia [Rafn II, p. 763] F. D. 415; H. N. V, 33; S. crassifolia Rchb. 3667. Stgl. fra Grunden af grenet, med nedliggende Grene og forkortede Ledstykker.

Sporadisk og ikke alm., men bemærket i alle Provindserne (hyppigst i det östlige *Sjæll.*): *α*, i Moser og fugtige Enge, *β*, paa Strandenge og ved Strändbredder mellem fugtig Tang. !*

bb. Bladene ved Blomsterne hindeagtige.

590. S. **uliginosa** [Murr. prodr. stirp. goett. p. 55] (Sump-F.) H. 494; Drej. n. 467; Rchb. 3669; H. N. III, 32.

Mangestænglet, med 4-kantede, svage, opstigende eller udspredte *Stængler*; *Bladene* lancetformede, ved Grunden svagt randhaarede; *Blomsterne* i Qvast fra Green- eller Bladvinklerne; *Dækbladene* glatte; *Blomsterstilkene* udspærrede, under Bægeret udvidede; *Bægerbladene* lancetformede, 3-nervede, meget længere end de næsten til Grunden 2-deelte *Kronblade*; *Stövdragerne* omkringsædige; *Kapselen* ægformet, af Længde med Bægeret.

Bld. mat-blaagrönne, ofte bölgede, Kr. meget liden. 5—7. ⊙. Ved Kildevæld og paa sumpige Steder ikke sjelden.

591. S. **palustris** [Retz. prodr. p. 106] (Kjær-F.) Drej. n. 468; H. N. VII, 33; S. glauca With., H. 493; F. D. 2115; Rchb. 4909.

Stængelen 4-kantet, fra Grunden af grenet, med oprette Grene; *Bladene* smalt- eller lancet-linieformede, med tilbageböiet Rand, tilligemed *Dækbladene* glatte; *Blomsterne* 1—2 fra Spidsen af Grenene eller flere qvastformigt samlede i Green- eller Bladvinklerne; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen udspærrede; *Bægerbladene* æg-lancetformede, tilspidsede, svagt 3-nervede, kortere end de næsten til Grunden 2-klövede *Kronblade*; *Kapselen* oval, omtrent af Længde med Bægeret.

6—7. ♃. Kronbld. snart dobbelt saa lange, snart kun lidet længere end Bæg. Var. desuden:

α, glauca. Hele Planten blaagrön.

β, viridis. Bladene frisk-grönne.

I Hængedynd, Törvmoser og fugtige Enge alm. (*α*, hyppigere end *β*.)

592. S. **graminea** L. (Græsbladet F.) H. 492; Drej. n. 469; F. D. 2116; Rchb. 4911.

Stængelen 4-kantet, fra Grunden af grenet, med svage, opstigende eller udstrakte *Grene*; *Bladene* lancetformede eller linieformede, tilligemed *Dækbladene* ved Grunden ofte randhaarede; *Blomsterne* i endestillet, fjernt- og mangeblomstret Qvast med efter Blomstringen udspærrede *Blomsterstilke*; *Bægerbladene* lancetformede, 3-nervede, af Længde med eller kortere end de næsten til Grunden klövede *Kronblade*; *Kapselen* elliptisk eller oval, lidet længere end Bægeret.

Bld. mörkgrönne, glindsende. 6—8. ♃. Var.

α, grandiflora (♂). Blomsterne större; Kronbladene næsten dobbelt saa lange som Bægeret; Stövdragerne lidet kortere end Kronbladene, med rödt Stöv.

β, parviflora (♀). Blst. mindre; Kronbladene omtr. af Længde med Bæg., Stövdr. kortere end Frugtknuden, med guult Stöv; Griflerne næsten ligelange med Kronbld.

γ, spathulata Rchb. l. c. 4910. Bladene paa de blomsterlöse Rodskud omvendt-ægformet-elliptiske, kortstilkede.

Paa Græsmarker, höie Enge og ved Gjærder, alm. udbredt (*α* og *β*); *γ*, i en Gröft ved Flaskekroen!

b. Bladene stilkede, med ved Grunden afrundet Bladplade; Stængelen (idetmindste for en Deel) haaret.

593. S. **media** [Vill. delph. 3, 615] (Fuglegræs). Drej. n. 465; Rchb. 4904; Alsine L., H. 318; F. D. 525.

Mangestænglet; *Stænglerne* opstigende eller udstrakte, trinde, ensidigt haarede; *Bladene* æg-hjerteformede, med randhaaret Bladstilk, forövrigt glatte, de överste (1—3 Par) stilklöse, elliptiske; *Blomsterstanden* qvastformet; *Blomsterstilkene* ensidigt haarede, efter Afblomstringen tilbageböiede;

Bægerbladene budte, elliptiske eller ovale, kortere end den ovale Kapsel.

4--10. ⨀. Var.

α, vulgaris. Stængelen fiin, Stövdragere 3—5; Kronbladene alm. kortere end Bægeret.

β, neglecta Koch; (S. neglecta Whe, Rchb. 4905; Alsine media decastemon H. 349; F. D. 438.) Höiere og kraftigere, med noget kjödfulde Blade; Kronbld. omtrent af Længde med Bæg.; 10 Stövdragere.

Alm. Ukrud overalt paa lös, især dyrket Jord; *β*, især paa fugtige Steder i Skove.

594. S. **nemorum** L. (Skov-F.) H. 491; Drej. n. 471; F. D. 271; Rchb. 4906; H. N. VI, 28.

Stængelen fra en krybende *Rodstok* opret, alsidigt haaret (idetmindste foroven); *Bladene* hjerteformede eller ægformede, tilligemed Bladstilken randhaarede, de överste Par stilklöse; *Blomsterne* i endestillet Qvast; *Blomsterstilkene* duunhaarede, för Blomstringen nikkende, efter samme udspærrede; *Bladene ved Blomsterne* grönne; *Bægerbladene* elliptiske, halvt saa lange som de næsten til Grunden klövede *Kronblade*, kortere end *Kapselen*.

Bld. meget tynde. $\frac{6}{2}$—$\frac{7}{1}$. ♃.

I Lövskove sporadisk, men ikke sjelden, bemærket i alle Provindser.

IV. Pentagynia.

18. Agrostemma. Klinte.

595. A. **Githago** L. (Almindelig K.) H. 511; Drej. n. 480; F. D. 576; Githago segetum Desf., Rchb. 5132.

Bladene og *Bægerfligene* linieformede, de sidste dobbelt saa lange som det ægformede, 10-nervede *Bægerrör*.

Hele Pl., især Bæg., langhaaret. Fröene store, knudret-rue. Kr. viol. 6—7. ⨀.

Alm. Ukrud i Vintersæden.

19. Lychnis. Trævlekrone.

596. **L. flos cuculi** L. (Eng-T.) H. 512; Drej. n. 482; F. D. 590; Rchb. 5129.

Stængelen furet; *Bladene* smalt lancetformede; *Blomsterstanden* qvastformet i Spidsen af Stængelen og de modsatte Grene; *Bægeret* klokkeformet, med korte, spidst triangelformede Tænder; *Kronbladene* dybt haandformigt klövede i 4 linieformede Flige; *Bikronbladene* sylformede, hindeagtige; *Kapselen* oval-kugleformet; *Frugtholderen* meget kort eller 0.

1—2' höi. Stgl. ru og beklædt med fjerne, nedadvendte Haar. Kr. ros., sjeldnere hv. 6—7. ♃.

Alm. paa Enge.

20. Viscaria. Tjærenellike.

597. **V. purpurea** [Wimm. Fl. v. Schles. p. 67.] (Almindelig T.) Lychnis Viscaria L., H. 512; Drej. n. 481; F. D. 1032; Rchb. 5131.

Stængelen opret, glat, under Ledene mörkröd-klæbrig, med mangebladede Bladknipper ved Grunden; *Bladene* lancetlinieformede; *Blomsterstanden* klaseformigt forlænget, dannet af modsatte, kortstilkede, 3—5-blomstrede Knipper; *Bægeret* tragtformet, med korte, spidst triangelformede Tænder; *Kapselen* oval, $^{1}/_{2}$ Gang længere end *Frugtholderen*.

1' höi, glat. Stængelbld. ved Grunden uldet-randhaarede. Kr. ros., sjeldnere hv. 5 – 6. ♃.

Paa törre Marker og Bakker, især paa sandig Grund, ikke sjelden og bemærket i alle Provindser, dog sjeldnere i det sydlige *Fyen*, *Loll.* og *Falst.* end i de andre Egne.

21. Melandrium. Pragtstjerne.

a. Stövtraadene ved Grunden haarede; 5 Grifler, Blomsterne tvebo.

598. **M. diurnum** [Fr., Lychnis Sibth. fl. oxon. p. 145] (Dag-P.) Rchb. 5126; Lychnis silvestris Rafn II, 790; H. 513; Drej. n. 484; F. D. 2172; L. dioeca *α*, L.

De nedre Blade omvendt-ægformede eller elliptiske, langstilkede, *de övre* ægformede eller elliptiske, stilklöse; *Blomsterstanden* en endestillet Qvast; ♀ *Bægeret* ægformet eller

elliptisk, med triangelformede Tænder; *Kapselen* ægformet-oval, med tilbagerullede Tænder; *Frugtholderen* meget kort eller 0.

Hele Pl. langhaaret, Haarene uden Kirtler; Kr. mörk-ros., aaben om Dagen og uden Lugt. 5—6. ♃.

β, expallens. Kr. blegröd eller hv.

Ved Aabredder, i fugtige Kratskove, ikke sjelden (mindre hyppig i det sydlige og vestlige Sjæll.) *β, Sj.* Ordrup! *J.* Veile!

599. **M. vespertinum** [Fr., Sibth. l. c.] (Aften-P.) Lychnis pratensis Rafn 792; H. 514; Drej. n. 483, L. dioeca *β*, L., F. D. 792; Rchb. 5125.

Bladene elliptiske eller lancetformede, de nedre kortstilkede, de övre stilklöse; *Blomsterstanden* en endestillet, fjerntblomstret Qvast; ♂ *Bægeret* ovalt, ♀ Bæg. opblæst-ægformet, med forlænget-linieformede Tænder; *Kapselen* kugleformet-ægformet, med oprette, i Spidsen svagt udböiede Tænder; *Frugtholderen* 0.

Stgl. og Bld. korthaarede, Blomsterstilke og Bæg. kirtelhaarede; Blst. större end hos foreg., vellugtende, udspringe om Aftenen. Kr. hv. 6—9. ♃.

Ved Gjærder, paa Græsmarker og höie Enge alm.

b. Stövtraadene glatte; 3 Grifler; Blomsterne ☿.

600. **M. noctiflorum** [Fr. Bot. not. 1842 p. 170] (Nat-P.) H. N. IX, 37; Silene L., F. D. 2470; Rchb. 5063.

De nedre Blade omvendt-ægformede, kortstilkede, *de övre* lancetformede eller elliptiske, stilklöse; *Blomsterne* i endestillet, fjerntblomstret Qvast; *Bægeret* för Udspringningen valseformet, mod Frugtmodningen elliptisk, med forlænget-sylformede Tænder; *Kapselen* ægformet med tilbageböiede Tænder, 6—8 Gange længere end *Frugtholderen.*

Hele Pl. klæbrig-kirtelhaaret; Kr. blegt-kjödfarvet; vellugtende, aabner sig om Aftenen. 7—9. ⊙.

Ukrud mellem Sæden, ikke alm. og oprindelig indfört: *Sj.* Hilleröd Ladegaard (A. Rafn), Taarbæk (15), Marker mellem Svanemöllen og Kalkbrænderiet! Bakkehuset! Amager paa fl. St. f. Ex. Sundbyvester, Kastrup!

22. Cerastium. Hönsetarm.

(Kronbladene hos alle Arterne hvide).

a. Enaarige. Hele Planten döer efter Frugtmodningen.

601. **C. tetrandrum** [Curt. fl. lond. fasc. 6 t. 31.] (Firehannet H.) H. II, 187; F. D. 2117; Esmarchia cerastoides Rchb. 4954.

De nedre Blade spadeformede, *de övre* elliptiske; *Dækbladene* heelt grönne, bredt ægformede; *Blomsterstilkene* 2—3 Gange saa lange som Bægeret, efter Afblomstringen tilbageböiede; *Stövdragere* og övrige Blomsterdele 4.

Klæbrig-kirtelhaaret. 5.

I Sandklitterne paa Manö og den nordlige Deel af Sylt (N.). ⊛

Anm. Denne Art er maaskee en Form af *C. glutinosum* [Fr. nov. p. 132; H. N. IV, 34, cfr. Hartm. Skand. fl. 5 Uppl. p. 133], som adskilles ved en kraftigere, stærkt klæbrig Stængel, Blomsterstilkene efter Afblomstringen udstaaende, senere oprette, 5-delelige Blomster med 10 Stövdr.; men denne er saavidt mig bekjendt, ikke funden i Danmark.

602. **C. semidecandrum** L. (Femhannet H.) Fr. nov. p. 134; H. 517; Drej. n. 490; F. D. 1212; Rchb. 4968.

Stængelen fiin; *Bladene* ovale eller elliptiske med kort Spids, de nedre omvendt-ægformede, kortstilkede; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen tilbageböiede, efter Fröspredningen oprette, 2—4 Gange længere end Bægeret; *Dækbladene* med en hvid hindeagtig Rand; *Bægerbladene* længere end Kronbladene, med en bred, hindeagtig, i Spidsen gnavet-tandet, glat Rand; *Stövdragere* 5; *Kapselen* ret eller i Spidsen svagt böiet, neppe dobbelt saa lang som Bægeret.

5—6. En meget foranderlig Art i Henseende til Beklædningen, Bladformen, Blomsterstanden o. s. v.

α, vulgare. Hele Planten graaagtig-duunhaaret.

β, viscidum Fr., H. N. I, 39; C. viscosum H. 516; F. D. 1211, C. glutinosum Rchb. l. c. (ikke Fr.) Planten, især Blomsterstilke og Bæger, klæbrig-kirtelhaarede.

Alm. paa törre Marker, Steengjærder o. s. v. (saavel *α* som *β*).

Anm. Den glatte Form — macilentum, Fr. nov. p. 135 (Aspegr.) er mig ikke bekjendt at være funden i vor Flora. Paa sandige Marker ved Rönne (Bornh.) fandt jeg en Form med korte, (neppe over 1" lange), stærkt grenede, udstrakte Stængler, Bæg. og Dækblade med meget smalt hindeagtig Rand: Blomsterstilke neppe længere end Bægeret, Kap-

selen dobbelt saa lang som Bægeret, Planten oventil svagt kirtelhaaret. Denne hörer maaskee til *C. pumilum* Curt., hvilket jeg dog paa Grund af Mangel paa blomsterbærende Expl. ikke er i Stand til med Sikkerhed at afgjöre (Arterne af denne Afdeling i vor Flora fortjene en nærmere Eftersögning og Undersögelse).

603. **C. viscosum** L. (Opret H.) Fr. nov. p. 128; F. D. 1931; C. ovale Pers., H. 516; C. glomeratum Thuill., Drej. n. 487; C. vulgatum Rchb. 4970.

Stængelen opret eller opstigende; *Bladene* rundagtigt-ovale med en meget kort Spids, de nedre omvendt-ægformede; *Blomsterne* i sammentrængt Qvast; *Blomsterstilkene* kortere end eller af Længde med Bægeret, efter Afblomstringen udstaaende, tilsidst oprette; *Dækbladene* heelt grönne; *Bægerbladene* paa Ryggen og i Spidsen haarede, de ydre med, de indre uden hindeagtig Rand, omtrent af Længde med de ved Grunden randhaarede *Kronblade; Kapselen* buekrummet, neppe dobbelt saa lang som Bægeret.

Bld. bleggrönne, tilligemed Stgl. beklædt med lange, udstaaende Haar (*eglandulosum* Koch), undertiden, især oventil, med Kirtelhaar. Kapselen glindsende straaguul. 5—8. ⨀ eller ⨀.

Paa dyrket Jord i Mark og Have, saavel paa aabne som skyggefulde Steder, ikke sjelden og funden i alle Provindser, men sporadisk (Den haarede Form er hos os meget hyppigere end den kirtelbærende).

604. **C. strigosum** [Fr. fl. hall. p. 78] (Stivhaaret H.) Fr. nov. p. 131; H. 517; H. N. I, 38; C. brachypetalum Desport., Drej. n. 488; Rchb. 4971.

Stængelen opret, fra Grunden af grenet eller udeelt; *Bladene* elliptiske eller ovale med en kort Spids; *Qvasten* fjernblomstret; *Blomsterstilkene* (ved Frugtmodningen) 2—3 Gange længere end Bægeret, i Spidsen nikkende; *Dækbladene* heelt grönne, tilligemed de smalt hindekantede *Bægerblade* i Spidsen skjæghaarede; *Kronbladene* kortere end Bægeret; *Kapselen* valseformet, næsten ret, lidet længere end Bægeret.

Hele Pl. graaagtig og stivhaaret af tiltrykte Haar. 5—6. ⨀.

Paa törre Marker og Bakker, meget sjelden i Danmark: *Möen* (H.), *Bornh.* Krat ved Lindholms-Klipperne i Röe Sogn (19). ☞

b. Vedvarende (⊙ eller ♃).

605. **C. vulgatum** L. sp. (Almindelig H.) Fr. nov. p. 125; H. 515; F. D. 1645; H. N. X, 40; C. triviale Link, Drej. n. 489; Rchb. 4972.

Mangestænglet; *Stænglerne* fra en nedliggende og ofte rodslaaende Basis knæböiet-opstigende; *Bladene* elliptiske eller lancetformede, de nedre omvendt-ægformede; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen udstaaende, omtrent dobbelt saa lange som Bægeret; *Dækbladene* og *Bægerbladene* i Randen og Spidsen hindekantede (uden Rand- eller Skjæghaar); *Kronbladene* af Længde med eller lidet længere end Bægeret; *Kapselen* buekrummet, lidet længere end Bægeret.

Stgl. forneden alm. mörkröde, Pl. tæthaaret, Stængelens Haar udstaaende, Bladenes tiltrykte. 5—9. ♃ (eller sjeldnere ⊙). Forekommer under mange Former, af hvilke den meest afvigende er:

β, *holosteoides* Fr. l. c. Stængelen (afvexlende) ensidigt haaret; hele Pl. forövrigt glat.

Meget alm. paa Græsmarker, Enge, ved Gröfter o. s. v. *β*, paa Strandenge, sjelden: *Sj.* Svinninge Veile ved Lammefjorden! *Loll.* Lidsö ved Rödby!

606. **C. arvense** L. (Storblomstret H.) H. 518; Drej. n. 486; F. D. 626; Rchb. 4980.

Stænglerne nedliggende eller krybende, med oprette eller opstigende Grene og tætbladede, blomsterlöse Rodskud; *Bladene* linie-lancetformede; *Qvasten* fjerntblomstret; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen oprette, i Spidsen nikkende; *Dækbladene* randhaarede, tilligemed *Bægerbladene* bredt-hindekantede; *Kronbladene* dobbelt saa lange som Bægeret; *Kapselen* svagt böiet, lidet længere end Bægeret.

Stgl. alm. korthaaret; Bld. var. duunhaarede, randhaarede eller aldeles glatte; i Stængelbladenes Hjörner ofte knippestillede Bld. af en uudviklet Green. (Ved den store Krone let kjendelig fra de övrige.) 5—8. ♃.

Ved Gjærder og Randen af Veie, paa lerede Marker: *Sj.* i det östlige ikke sjelden, sparsommere mod V., f. Ex. Kongens Möller, Strædet ved Sorö! i de övrige Provindser sjelden: *F.* Vindinge ved Nyborg! Dalum ved Odense (24!), Ollerup (12); *Sl.* Gram (1), Haderslev, Cosel ved Slesvig (16), Rendsborg! *Bornh.* v. Rönne!

23. Malachium. Klövkrone.

607. **M. aquaticum** [Fr. fl. hall. p. 77] (Vand-K.) Drej. n. 485; Rchb. 4967; H. N. VI, 27; Cerastium L., H. 520; F. D. 1337.

Stængelen foroven trind, forneden 4-kantet, nedliggende eller opstigende, ved Grunden rodslaaende; *Bladene* æg-hjerteformede, tilspidsede, stilklöse, de nedre kortstilkede; *Blomsterne* i en fjerntblomstret, udspærret Qvast; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen vandret udstaaende eller nedböiede, i Spidsen nikkende; *Bægerbladene* lidet kortere end Kronbladene og den 5-kantet-ægformede *Kapsel.*

Stgl. skjör, foroven tilligemed Blomsterstilkene og Bæg. kirtelhaaret; Bld. ofte i Randen bölgede. 6—7. ♃.

β, saxatile Fr. Stængelen 4-kantet, med korte Ledstykker, Bld. mindre og smalere, næsten alle stilkede, med randhaaret Stilk, forövrigt glatte, Qvasten faablomstret.

Ved Gröfter og Bække, paa fugtige Enge o. s. v. hist og her. *β,* ved Bredderne af Tiissö (paa Gruus)!

24. Sagina. Fiirling.

a. Bæg. og Kronblade, Stövdr. og Kapselens Klapper 4. (*Sagina* L.)

aa. Ingen midtstillede Bladrosetter. ⊙.

608. **S. stricta** [Fr. nov. ed. I p. 47] (Rank F.) H. 187; Drej. n. 494; H. N. I, 43; S. maritima Rchb. 4960; F. D. 2104.

Stængelen udeelt, opret eller fra Grunden af grenet med knæböiet-opstigende, opadtil ranke *Grene; Bladene* kjödfulde, glatte, linieformede, budte (i törret Tilstand med en kort Braad); *Blomsterstilkene* under og efter Blomstringen oprette; *Bægerbladene* ovale, afrundede, udhulede; *Kronblade* 0.

Stgl., især nedentil, mörk-violetbruun. 5—8.

β, maritima Fr. l. c. (H. N. X, 42; S. maritima Don, S. erecta F. D. 845.) Stængelen spædere, af mere grön Farve, ofte nedliggende, senere Blomstringstid.

Paa Strandenge, ikke sjelden og forekommer i alle danske Provindser.

609. **S. ciliata** [Fr. l. c.] (Randhaaret F.) Rchb. 4956; H. N. I, 42; S. apetala β, decumbens F. D. 2102 (nederste Fig.).

Mangestænglet; *Stænglerne* nedliggende eller bueformigt opstigende; *Bladene* linie-sylformede, braadspidsede, ved Grunden randhaarede; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen i Spidsen krummede, efter Fröspredningen rette; *Bægerbladene* af Længde med og tiltrykte til den modne Kapsel, de 2 ydre lancetformede, braadspidsede, de 2 indre budte, ovale; *Kronbladene* meget smaae, hurtigt affaldende.

Stgl. rödlig, finere, Blst. mindre end hos foreg. Var. (S. depressa Schultz) med Blade uden Randhaar. 6—7.

Paa törre Marker og ved Veie, saavel paa Sand- som Leergrund: *Bornh.* ved Gudhjem og Vældensby! *Möens* Klint paa Marker ved Aborrebjerget (var.)! *Sj.* Jersie ved Kjöge, Lindholm (15), Sorö paa Marker mellem Parnas og Skjelskjörsveien! *Thorseng* v. Bregninge; *F.* Ollerup (12); *J.* Agre ved Apotheket i Hanherred (16), Thyrsbæk (15), Bröndsted! Taulov! ☉

610. **S. apetala** L. (Kronlös F.) H. II, 136; F. D. 2102 (överste Fig.); Rchb. 4958; H. N. XIII, 54.

Mangestænglet, *Stænglerne* opstigende eller oprette; *Bladene* linie-sylformede, braadspidsede, randhaarede; *Blomsterstilkene* för og efter Fröspredningen rette; *Bægerbladene* kortere end og udstaaende fra den modne Kapsel, ægformetovale, budte, udhulede, de 2 ydre med en kort, indadböiet Braad; *Kronbladene* meget smaae eller 0.

Fiin som foreg., mere grön. 7—8.

Paa törre Marker i dyrket Jord: *Sj.* Soderup og Öde-Hastrup ved Roeskilde (15), Lillehedinge i Stevns! *Falst.* Landeveien N. for Nykjöbing! *Loll.* Agre ved Maribo Sö! Hellinge (Rostrup); *F.* Ollerup (12), Kogtved ved Svendborg! ☉

bb. Stænglerne udgaae fra Grunden af en midtstillet Bladrosette (den forkortede Hovedstængel. ♃.

611. **S. procumbens** L. (Fremliggende F.) H. 187; Drej. n. 495; F. D. 2103; Rchb. 4959.

Stænglerne nedliggende, rodslaaende; *Bladene* smalt linieformede, braadspidsede, glatte; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen i Spidsen nikkende, efter Fröspredningen oprette; *Bægerbladene* ægformede, budte, lidet kortere end og

udstaaende fra den modne Kapsel; *Kronbladene* neppe halvt saa lange som Bægeret, ofte 0.

β, *crassifolia* Nolte (maritima Fr.), F. D. 2103 n. 3. Bladene saftige, uden Braad.

γ, *spinosa* Gibson (Bab. man. p. 47). Bladene randhaarede.

Var. desuden med 5-delelige Blomster, kortere og længere Blomsterstilke o. s. v. 5—8.

Dyrkede og udyrkede Marker, saavel paa Sand- som Leergrund alm. *β*, ved Strandbredder; *γ*, en törvholdig Eng ved Bagsværd!

b. Bæger, Krone og Kapsel 5-delelige, Stövdragere 10. (*Spergella* Rchb.)

612. **S. subulata** [Torr. and. Gray fl. of N. Am. I, 178] (Sylbladet Femling) Spergula Sw., H. 523; H. N. IV, 56; Spergella Rchb. 4963; Drej. n. 492; Spergula laricina F. D. 858.

Stænglerne udstrakte eller tueformigt sammentrængte; *Bladene* linie-sylformede, langt braadspidsede, kirtlet-randhaarede; *Blomsterstilkene* meget lange, efter Afblomstringen nikkende, efter Fröspredningen oprette; *Bægerbladene* ægformede, budte med en indböiet Braad, omtrent ligelange med de budte *Kronblade*, kortere end Kapselen.

Blomsterstilke og Bæg. kirtelhaarede. Kr. hv. 6—7. ♃.

Sandige Marker og Klitter paa Halvöen: Klitter i Thy (Dr.), Obbekjær ved Ribe (6), Romö (16), alm. paa Sylt, Föhr og Amrom (N.), Torreskov (16), Lygumkloster (28), Hüttener Berge (Jessen), Mielberg S. for Slesvig, St. Peter i Eidersted (16). (Angives ogsaa fra Flaskekroen af H., men er ikke senere gjenfunden, og forövrigt ikke bemærket paa Öerne).

613. **S. nodosa** [Torr. and. Gray l. c.] (Knudret F.) Spergula L., H. 522; F. D. 96; Spergella Rchb. 4965; Drej. n. 493.

Stænglerne talrige, fra Grunden af et midtstillet Bladknippe opstigende; *Bladene* linieformet-traadformede, halvtrinde, tilsyneladende krandsstillede (især oventil) paa Grund af forkortede Grene i Bladhjörnerne; *Blomsterstilkene* oprette, enlige; *Bægerbladene* ægformede, budte, 2—3 Gange kortere end Kronbladene, omtrent af Længde med Kapselen.

Bld. aftage i Længde nedenfra opad. Kr. hv. 7—8. ♃. Stgl. var. enkelte eller grenede, glatte eller (især oventil) kirtelhaarede (*β*, glandulosa Bess.) og desuden:

β, *moniliformis!* Stænglerne udstrakte, med meget forkortede Ledstykker. korte, kjødfulde Blade.

I fugtige Enge og Törvmoser alm., sjelden paa höitliggende sandige Steder, f. Ex. Möens Klint! *β*, *J.* Sandklitter ved Henne nær Vesterhavet!

25. Spergula. Spergel.

614. S. **arvensis** L. (Almindelig S.) H. 520; Drej. n. 491; F. D. 1033.

Bladene linieformet-traadformede, paa Overfladen hvælvede, paa Underfladen furede; *Blomsterne* i Qvast, det överste Ledstykke nedenfor samme neppe længere end de övrige; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen tilbagebøiede; *Stövdragerne* oftest 10; *Fröene* kugleformet-lindseformede, vortetrue, omgivne af en smal hindeagtig Rand.

Pl. mörkgrön, klæbrig-kirtelhaaret. Kr. hv. 6—8. ⊙. Var.

α, *vulgaris* (Boenn., Rchb. ic. VI, 705) Fröene beklædte med hvidagtige ophöiede Vorter.

β, *sativa* (Boenn.; S. arvensis Rchb. ic. VI, 704). Fröene sorte, fiint punkterede.

Paa törre, sandige Marker, alm. udbredt, især i Halvöens magrere Egne; *β*, dyrkes hyppigt som Fodervæxt og forekommer derfor forvildet.

615. S. **pentandra** L. (Femhannet S.) H. 521; F. D. 1930; H. N. IV. 55; S. Morisonii Boreau i Gren. & Godr. fl. fr. 274.

Bladene kortere, næsten trinde, uden Fure paa Underfladen; *Stængelens* överste Ledstykke nedenfor Qvasten flere Gange længere end de övrige; *Stövdragerne* oftest 5; *Fröene* fladtrykt-kredsrunde med en ru-punkteret Rand og udenfor samme omgivne af en bred, straaleformigt stribet, lysbruun Hinde; forövrigt som foreg., men af mere blaagrön Farve.

Var. glat eller kirtelhaaret. Kr. hv. 5—7. ⊙.

Paa sandige Marker, sjelden: *Bornh.* paa Klipperne ved Hammershuus Fyrtaarn! *Sl.* Sorgwohld N. for Rendsborg (16). !*

26. Sedum. Steenurt.

a. Bladene trinde, heelrandede, Planten overvintrer ved bladbærende overjordiske Rodskud.

aa. Kronbladene hvide.

616. S. **album** L. (Hvid S.) H. 507; Drej. p. 164; F. D. 66.

Stængelen krybende, de blomsterbærende og bladbærende *Grene* oprette eller opstigende; *Bladene* spredte, udspærrede, valseformede, paa Underfladen lidet fladtrykte, budte; *Blomsterne* i mangeblomstret og flere Gange gaffeldeelt Qvast; *Kronbladene* lancetformede, budte, 2—3 Gange længere end Bægeret.

Hele Pl. glat., Stgl. og Bld. rödprikkede, Kr. hv. med röde Punkter, Stövdr. mörkröde. 7—8. ♃.

Klipperne ved Gudhjem paa Bornholm (H.)! I de andre danske Provindser er den neppe vildvoxende, men forekommer flere Steder plantet eller tilfældigt forvildet.

† *S. cruciatum* [Desf. cat. h. par. 162; S. monregalense Balb., Rchb. ic. III, 438] Bladene krandsstillede (1/4); Qvasten faablomstret, dens Grene kirtelhaarede; Kronbladene æg-lancetformede, tilspidsede, forövrigt som foreg.

Forvildet eller plantet i Fredriksdals Skov ved Kilden!

bb. Kronbladene gule.

617. S. **acre** L. (Bitter S.) H. 505; Drej. n. 477; F. D. 1457.

Stænglerne krybende, meget grenede; de blomsterbærende og golde *Grene* opstigende; *Bladene* tætsiddende og taglagt-tiltrykte, uregelm. spredte (paa de golde Rodskud i 4—6 Rader), ægformede, budte, med plan Overflade, ved Grunden nedenfor Tilhæftningspunktet afrundede; *Blomsterne* i Qvast med 2—3, under Blomstringen tilbagekrummede Grene, hver Green med 2—5 næsten siddende Blomster; *Bægerbladene* ægformede, budte, nedenfor Basis forlængede; *Kronbladene* lancetformede, spidse, udspilede, dobbelt saa lange som Bægeret; *Bællekapslerne* udspærrede.

6—7. ♃. Var.

α, genuinum Godr. Bladene spredte, af bidende Smag.

β, sexangulare Godr. (S. sexangulare L. sp.) Bladene tæt taglagte, paa de golde Stængler i 5-6 Rader, Blomsterne færre og mindre, Pl. af mindre bidende Smag.

Meget alm. paa sandige Marker og især paa Steengjærder, som den ofte beklæder i store Tuer. *β*, ved sandige Bredder af Tiissö!

618. S. **boloniense** (Lois. not. p. 71] (Sexkantet S.) Gren. & Godr. fl. Fr. 626; Koch Syn. II, 1024; Rchb. ic. IX, p. 18; S. Forsterianum ib. f. 1135; S. sexangulare DC. fl. fr., H. 506; Drej. p. 164; F. D. 1644; H. N. IX, 43.

Stænglerne krybende, med opstigende, færre og mere spredte *Grene*; *Bladene* tætsiddende i 6 Rader, linieformede, budte, med en spids Forlængelse ved Grunden; *Qvasten* som hos foreg., men med 6—10-blomstrede Grene; *Bægerbladene* lancetformede, budte, ved Grunden ikke forlængede, halvt saa lange som *Kronbladene*; *Bællekapslerne* udspærrede.

Smagen ikke bidende. 7. (blomstrer omtrent 14 Dage senere end foreg.) ♃.

Paa törre Marker og Skrænter, sjelden: *Falst.* ved Grönsunds Færgested! Græsskrænter ved Næsgaard! Gaabense (H.); *Sl.* Neuwerk (16). I*

Anm. Da den linneiske Beskrivelse af S. sexangulare (fol. subovata, flor. in corymbo 2 v. 3) ikke passer med denne Art, som alm. gaaer under Navnet S. sexang., har jeg efter Godron forandret den almindelige Benævnelse af denne Art.

619. S. **rupestre** L. (Bjerg-S.) H. 509; Rchb. ic. III, 439; H. N. IV, 58; S. reflexum F. D. 113.

Stængelen krybende, de golde og blomsterbærende *Grene* spredte, opstigende; *Bladene* spredte, paa de golde Grene tætsiddende, udstaaende eller tilbageböiede, trindt-sylformede, spidse, med en sporeformet Forlængelse ved Grunden; *Qvasten* 3—5-grenet, med tilbageböiede, ofte 2-deelte Grene; *Blomsterne* kortstilkede; *Bægerfligene* lancetformede, spidse, ved Grunden ikke forlængede, halvt saa lange som Kronbladene; *Bællekapslerne* oprette.

7—9. ♃. Var.

α, glaucum Koch (S. rupestre L., Fr.), Bladene blaagrönne.

β, viride Koch (S. reflexum L., H. 508; F. D. 1818) Större, med mere grönne Blade.

Angives fra *Als* (Fr. S. veg. Sc. p. 254); forekommer forövrigt forvildet paa Steengjærder og omkring Haver, hvor den stundom dyrkes.

b. *Telephium* Koch. Bladene flade, tandet-rundtakkede; Roden knollet, overvintrer ved underjordiske Knopper.

620. S. **Telephium** L. (Fr.) (St.-Hansurt). H. 504; F. D. 2174; S. maximum Suter, Drej. n. 479; Rchb. ic. VIII, 969.

Bladene modsatte eller krandsstillede ($^1/_2$ - $^1/_3$), ægformet-ovale med hjerteformigt omfattende Basis, fra Grunden af saugtakket-tandede; *Blomsterne* i bladet, tæt- og mangeblomstret Qvast; „*Blomsterknopperne* 5-kantede med udhulede Sider; *Kronbladene* udstaaende; *Frugtknuderne* paa Ryggen hvælvede;“ *Stövdragerne* tilvoxne til Kronbladene tæt ved disses Basis.

Pl. alm. större, med længere Ledstykker og mere grön end fölg. Kr. hvidguul. 8—9. (senere end fölg.). ♃.

Ved Gjærder og Kratskove alm., især meget hyppig i Granit-Terrainet paa Bornholm.

* 621. S. **purpurascens** [Koch. Syn. II, 284] (Rödstænglet S.) S. Telephium Drej. p. 322; Rchb. ic. VIII, 968.

Bladene spredte (eller de nedre modsatte), omvendt-ægformede eller ovale, med afrundet Basis, fra Grunden af saugtakket-tandede; *Blomsterne* i bladlös, tæt- og mangeblomstret Qvast; „*Blomsterknopperne* 5-kantede, med plane Sider;“ *Kronbladene* ovenfor Midten udböiede, i $^1/_6$ af deres Længde forneden sammenvoxne med Stövdragerne; „*Frugtknuderne* paa Ryggen furede.“

Stgl. mörkröd, Kr. bleggule med rödligt Anströg (aldeles röde har jeg ikke fundet dem i vor Flora). Stövdr. röde. 7—8. ♃.

Paa törre Marker ved Ordrup og Charlottenlund! Stevns! sandsynligviis vil den ved nærmere Undersögelse findes paa flere Steder.

Anm. De af mig samlede Expl. stemme aldeles overeens med Fig. hos Rchb., som af Koch (l. c.) henföres til denne Art, og da de tillige svare til Kochs Beskr. (med Undtagelse af Kronbld., som angives skidenröde), har jeg her indtil videre beholdt den som egen Art, skjöndt

jeg er tilböielig til at antage, at ikke alle de angivne Kjendetegn ere constante. Fra fölg. er den meget forskjellig.

† 622. **S. lividum** [Willd. enum. suppl. p. 24?] (Blaagraa S.) Drej. n. 478; S. Telephium β, purpureum F. D. 686.

Bladene spredte, omvendt-ægformet-ovale, ved Grunden smalere, heelrandede, fra nedenfor Midten til Spidsen tandet-rundbugtede; *Blomsterne* i bladet, mangeblomstret Qvast; *Kronbladene* udstaaende, i 1/3 af deres Længde nedentil sammenvoxne med Stövdragerne.

Bld. blaagrönne, Qvasten med mere spredte Blomster og oprette Grene end de foreg., Stgl. fiint rödprikket. Kr. mörk-ros. 8—9. ♃.

Meget sjelden: *Sj.* i en Mose ved Dumpedals Mölle! Kobbermöllen (?) ved Kjöbenhavn; *F.* Strandbredder ved Kjerteminde (O. F. Müller). Maaskee ikke oprindelig indenlandsk. Findes ofte som Siirplante i Haver. ☼

Anm. Navnet S. lividum er brugt af Drej. og her beholdt som passende for Planten, skjöndt det er uvist om Willdenows Navn skal betegne denne. Fra *S. Fabaria* Koch (Syn. II, 258) adskilles den ved at Planten er mindre, Bld. smalere hos sidstnævnte end hos vor, og at denne blomstrer seent paa Efteraaret, medens Koch angiver Blomstertiden for S. Fab. til Juni.

11te Klasse. Dodecandria (Tolvhannede).

1. Orden. Monogynia (Enhunnede).

1. **Ásarum** L. Blomsterdækket enkelt, 3-klövet, oversædigt, farvet; Stövknapperne med et i en Spids udenfor Rummene forlænget Knapbaand; 6 Ar; Kapselen 6-rummet. (N. F. Aristolochieæ).

2. **Lythrum** L. Bægeret 12-tandet (hveranden Tand kortere), omkringsædigt; Kronbladene 6, farvede, befæstede til Bægerröret; Arret hovedformet; Kapselen 2-rummet, omgivet af det vedblivende Bæger. (N. F. Lythrarieæ).

2. Orden. Digynia (Tohunnede).

3. **Agrimónia** L. Bægeret oversædigt, beklædt med Hagebörster nedenfor den 5-fligede Krave; Kronbladene 5, tilligemed Stövdragerne befæstede paa Bægerranden; Frugten

1—2-rummet Skalfrugt tæt omgivet af den udhulede Frugtbund. (N. F. Rosaceæ, a.).

3. Orden. Trigynia. (Trehunnede).

4. **Reséda** L. Blomsterdækket dobbelt; Kronbladene uregelrette, fligede; Stövdragerne befæstede til en udvidet Skive ovenfor Kronbladene; Frugten en (för Modenheden) i Spidsen aaben Kapsel. (N. F. Resedaceæ).

Euphorbia. Blomsterne nögne (i Blomsterkop), 3-delelig Spaltefrugt (21, 1).

4. Orden. Dodecagynia (Tolvhunnede).

5. **Sempervivum** L. Bæger- og Kronblade 12; Frugterne ligesaamange Bællekapsler; undersædige Skjæl ved Grunden af Frugtknuderne. (N. F. Crassulaceæ).

I. Monogynia.

1. Asarum. Tveblad.

X 623. **A. europaeum** L. (Europæisk T.) H. 525; Drej. p. 171; F. D. 633; Rchb. fl. g. XII, 4339; H. N. XI, 55.

Rodstokken krybende, grenet, paa hver Green 2—3, nyreformede, heelrandede *Blade* og 1 för Udspringningen nikkende *Blomst*; *Blomsterstilken* kortere end Bladene; *Blomsterdækket* klokkeformet (udvendig bruunlig-grönt, indvendig mörkrödt, haaret).

Bladene langs Nerverne fiinthaarede, forövrigt glatte og glindsende. 5. ♃.

Paa skyggefulde Steder, meget sjelden: Forhen i Rosenborg Have (H.); *J.* Kidholm i Kolding Fjord (H., nu forsvunden: 28); *Sl.* Slotsvolden ved Gelting i Angel (16).

2. Lythrum. Kattehale.

624. **L. Salicaria** L. (Pilebladet K.) H. 526; Drej. n. 496; F. D. 671.

Stængelen opret, 4-kantet; *Bladene* korsviis-modsatte

($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{4}$), lancetformede med hjerteformet Basis; *Blomsterne* falskt krandsstillede i Bladhjörnerne, de övre Krandse tæt samlede og derved dannende et Ax; *Bægerets* indre Tænder triangulære, flere Gange kortere end de ydre, sylformede; de 6 *Stövdragere* kortere, de 6 længere.

2—4' höi, var. glat eller duunhaaret, Kr. purp. 7—8. ♃.

β, triphyllum. Stgl. 6-kantet; Bld. krandsstillede ($\frac{1}{3}$).

γ, tetraphyllum. Stgl. 4-kantet; Bld. krandsstillede ($\frac{1}{4}$).

Ved Bredderne af Söer, Gröfter og Aaer alm. udbredt.

II. Digynia.

3. Agrimonia. Agermaane.

625. **A. Eupatoria** L. (Almindelig A.) H. 527; Drej. n. 497; F. D. 588; H. N. XI, 44.

Bladene mellembrudt- og uparret-fjersnitdeelte, med lancetformede eller elliptiske, dybt saugtakkede Afsnit; *Axelbladene* halvmaaneformede, fligede; *Blomsterne* i forlængede Klaser, paa korte, under Blomstringen oprette, mod Frugtmodningen nikkende *Blomsterstilke*; *de ydre Hagebörster* udstaaende; *Underbægeret* (ved Modenheden) omvendt-kegleformet, med Længdefurer til Grunden.

1—2' höi, stivhaaret, især paa Stgl. og Bladenes Underflade. Bld. og Blst. vellugtende. Kr. gule. 7—8. ♃.

Ved Gjærder og i Kratskove alm. udbredt.

626. **A. odorata** [Mill. dict. n. 2] (Vellugtende A.) F. D. 2471; A. procera Wallr.

Underbægeret klokkeformet, kun foroven, omtrent til Midten, furet; *de ydre Hagebörster* tilbageböiede, forövrigt som foreg., men alm. höiere (2—3'); *Stængelen* mere ru, men (tilligemed Bladene) med svagere Haarbeklædning, hvoriblandt Kirtelhaar, som give Bladene en stærk Lugt.

Hos denne Art har jeg hyppigst fundet 2, hos foreg. kun 1 Frugt indsluttet i Underbæg. 7—8. ♃.

Paa lignende Steder som foreg., men hidtil kun funden i enkelte Egne: *Thorseng* alm. omkring Bregninge! *F.* Ollerup! *Sj.* ved Fryden-

lund og Vedbæk (11). Forekommer sandsynligviis ogsaa i flere af de andre Provindser. ⚹

III. Trigynia.

4. Reseda. Vau.

627. **R. luteola** L. (Farve-V.) H. 528; Drrej. n. 498; F. D. 864; Rchb. fl. germ. II, 4442; H. N. I, 32.

Stængelen rank-opret; *Bladene* spredte, lancetformede, heelrandede; *Blomsterne* i forlængede, tætblomstrede Klaser; *Blomsterstilkene* omtrent af Længde med det 4-bladede *Bæger*; *Kronbladene* alm. 3—4, det övre (större) 5—7-fliget; *Kapselen* klokkeformet, 3—4-kantet, rynket paatværs.

1—2′ höi, glat, Kr. bleggule. 7—8. ⊙

Ved Veie, især omkring Byer, paa Marker og Bakker, sporadisk, men forekommer i alle Provindser, hyppigst paa Bornholm! ⚹

IV. Dodecagynia.

5. Sempervivum. Huuslög.

628. **S. tectorum** L. (Tag-H.) H. 532; Drej. n. 499; F. D. 601.

Rodskuddene med rosetteformigt samlede, kjödfulde, elliptiske eller omvendt-ægformede, braadspidsede, randhaarede *Blade*; *Stængelen* opret, med spredte, lancetformede eller elliptiske Blade, oventil deelt i en qvastformet *Blomsterstand* med ensidige *Blomster* paa Grenene; *Kronbladene* stjerneformigt udbredte, lancetformede, spidse, dobbelt saa lange som Bægeret; de undersædige *Skjæl* smaae, kirtelformede.

Stgl. 1—1½′ höi, oventil kirtelhaaret. Kr. ros. De indre Stövdr. omdannes ofte til Frugtblade. 7—8. ♃.

Paa Straatage i Landsbyer, ikke sjelden.

12te Klasse. Icosandria (Bægerhannede).

1. Orden. Monogynia (Enhunnede).

1. **Prunus** L. Bægeret omkringsædigt, 5-fliget; Kronbladene 5,*) Frugten fri, en saftig Steenfrugt. (N. F. Drupaceæ.)
Crataegus monogyna (12, 2).

2. Orden. Di–Pentagynia (To–Femhunnede).

A. Blomsten oversædig eller omkringsædig, Frugterne uopspringende, mere eller mindre omgivne af det kjödfulde „Underbæger" (ↄ: den udhulede Frugtbund.) (2—5. N. F. Pomaceæ).

2. **Crataégus** L. (part.) Frugt Steenæble med 1—5-Stene (ↄ: Frugtknudens Rum 1—5 med beenhaarde Vægge, 1-fröede og heelt omsluttede af Underbægeret.)

3. **Cotoneáster** Lindl. Frugtknuderne 3—4, 1-fröede, med ved Modenheden beenhaarde Vægge, nedentil omgivne af det omkringsædige, tilsidst kjödfulde Underbæger (hvorved Frugten faaer Udseende af et Steenæble).

4. **Sorbus** L. Frugten et bærformigt Kjærneæble med 5 1-fröede Rum, omgivne af Frugtknudens hindeagtige Vægge og heelt omsluttede af Underbægeret.

5. **Pyrus** L. Frugten et Kjærneæble med 5, 1—2-fröede Rum, omgivne af læderagtige Vægge og heelt indsænkte i Underbægeret.

B. Blomsten undersædig, Frugterne opspringende, frie.

6. **Spiráea** L. Frugterne 5 eller flere, 2—6-fröede Bællekapsler. (N. F. Rosaceæ, e.).

3. Orden. Polygynia (Mangehunnede).

A. Bægeret 5-bladet, uden Yderbæger; (Buske med Barktorne).

7. **Rosa** L. Frugterne mange Nödder, indsænkte i den

---

*) Slægterne i denne Klasse, som alle höre til Familierne Drupaceæ, Pomaceæ og Rosaceæ, have 5-deelt Bæger og 5 Kronblade.

kjödfulde, bægerformigt udhulede Frugtbund (Hybenfrugt). Bægeret oversædigt. (N. F. Rosaceæ, b.).

8. **Rubus** L. Frugterne mange Steenfrugter, tilhæftede til den kegleformede Frugtbund; Bægeret undersædigt. (N. F. Rosaceæ, c.).

Spiraea (12, 2).

B. Bægeret 5-bladet, dets Blade afvexlende med et 5-bladet Yderbæger. (Urter uden Barktorne.) (9—12. N. F. Rosaceæ, d.).

9. **Fragária** L. Griffelen affaldende; Frugterne Nödder, befæstede paa den kjödfulde, ved Modningen affaldende Frugtbund.

10. **Potentílla** L. Griffelen affaldende; Frugterne Nödder, befæstede paa den törre, vedblivende Frugtbund.

11. **Cómarum** L. Griffelen affaldende; Frugterne Nödder, befæstede paa den svampagtigt opsvulmede, vedblivende Frugtbund.

12. **Geum** L. Griffelen vedblivende i Spidsen af Nödderne og tilvoxende mod Modningen under Navn af Fröhale; Frugterne befæstede paa den törre, vedblivende Frugtbund.

I. Monogynia.

1. Prunus. Kræge.

a. *Prunus* s. s. Blomsterne enlige eller parvise, udvikles för eller samtidigt med Bladene; Frugtens Overhud beklædt med Dug; Stenene fladtrykte.

629. **P. spinosa** L. (Slaaentorn) H. 541; Drej. n. 500; F. D. 926.

De unge Grene duunhaarede; *Bladene* lancetformede eller elliptiske, saugtakkede, paa begge Flader glatte; *Blomsterne* enlige; *Blomsterstilkene* glatte; *Frugterne* kuglerunde, oprette.

En lav Busk med talrige og stærke Vedtorne. Kr. hv., udviklede för Bladene. Fr. blaadugget, dens Smag sammensnærpende. 4–5. ♄.

β, coaetanea W. & Gr. (P. fruticans Whe.; P. insititia

Drej. n. 501 (efter Voxestedet) Blade og Blomster udvikles samtidigt, Stammen höiere end hos Hovedarten; Blomsterne större, ofte parvise.

I Krat og ved Gjærder, udbredt overalt i Danmark. β, sjeldnere: *Sj.* et Gjærde mellem Helsingör og Egebæksvang (21); Philosophgangen ved Sorö!

630. **P. insititia** L. (Almindelig K.) H. 540; Drej. n. 501 (undt. Voxest.); H. N. V, 48.

De unge Grene flöielshaarede; *Bladene* omvendt-ægformet-elliptiske, saugtakkede, paa Underfladen duunhaarede; *Blomsterne* parvise, med fiinthaarede *Blomsterstilke*; *Frugterne* kuglerunde, nikkende.

En större Busk med færre Vedtorne; Kronbld. hv.; Frugtens Smag söd eller syrlig. (Er ifölge Koch Stamarten til de runde Blommer). 4--5. ♄.

Ved Gjærder og i Kratskove, i vild Tilstand sjelden: Fyen, Langeland, Falster (H.); *J.* Ödstedgaard! Dyrkes hyppigt i flere Afændringer.

† 631. **P. domestica** L. (Blommetræ) H. 539; Drej. p. 173; Sv. bot. t. 193.

De unge Grene glatte; *Bladene* omvendt-ægformet-elliptiske, saugtakkede, paa Underfladen duunhaarede; *Blomsterne* parvise med duunhaarede *Blomsterstilke*; *Frugterne* aflange, nikkende.

En höi Busk eller Træ, uden Vedtorne; Kronbld. guulagtigt-hv., Fr. af söd Smag (Stamart til de aflange Blommer, f. Ex. Svedsker). 5. ♄. (Var. med glatte Blomsterstilke).

Dyrkes alm. og forekommer hist og her forvildet: Langeland, Als (H.); *Sj.* Bernstorfsveien ved Lundehuset (Dr.).

b. *Cerasus* DC. Blomsterne i en sammentrængt Halvskjærm, udvikles samtidigt med Bladene; Steenfrugten uden Dug, Stenen kugleformigt opblæst (Ingen Vedtorne).

† 632. **P. Cerasus** L. (Kirsebærtræ) H. 536; Cerasus Caproniana DC., Drej. p. 172.

Bladene elliptisk-ægformede, saugtakkede, glatte, jævne, uden Kirtler; *de indre Knopskjæl* bladbærende. Underjordiske *Udlöbere.*

Kr. hv. Frugtens Smag syrlig (de sure Kirsebær nedstamme fra denne Art). 5. ♄.

Dyrkes alm. og forekommer hist og her forvildet: *Sj.* ved Bernstorfsveien, hvor Teglovnen har været (20), Fægangsveien ved Sorö!

633. **P. avium** L. (Fuglekirsebærtræ) H. 538; F. D. 1647; Cerasus DC., Drej. n. 503.

Ingen Udlöbere; *Bladene* elliptisk-ægformede, dobbelt-saugtakkede, paa Underfladen duunhaarede, med 2 Kirtler ved Grunden af Pladen; alle *Knopskjællene* bladlöse.

Höit Træ. Kr. hv. Fr. af söd Smag (flere dyrkede söde Kirsebær nedstamme fra denne Art). 5. ♄.

Forekommer hist og her vildvoxende i Skove, i nogle Egne hyppig, f. Ex. paa *Bornh.! Möens* Storeklint! *J.* ved Ödstedgaard!

c. *Padus* Koch. Blomsterne i Klase, udvikles efter Bladene. Frugt som foreg. (Ingen Vedtorne).

634. **P. Padus** L. (Hægebærtræ) H. 535; F. D. 205; Cerasus DC., Drej. n. 502.

Bladene elliptiske, fiint saugtakkede, rynkede, med 2 Kirtler ved Grunden af Bladpladen; *Klaserne* hængende; *Kronbladene* tandede.

Et Træ af Middelstörrelse. Kr. hv.; Fr. smaae, sorte, af sammensnærpende Smag. 5. ♄.

I Skove, alm. i *Fyen* og paa Östkysten af *Halvöen*, sjelden i det Indre og mod V., f. Ex. Bölling, Estrup (28), Rödding, Husum (16). I *Sjæll.* og paa de övrige Öer sporadisk og ikke hyppig (funden paa Bornh. og Möen, ikke paa Loll.-Falst.).

II. Di-Pentagynia.

2. Crataegus. Hvidtorn.

635. **C. monogyna** [Jacq. fl. austr. t. 292. f. 1] (Engriflet H.) Drej. n. 507; F. D. 1162; Mespilus Willd., H. 547; C. Oxyacantha L. (Fr.) H. N. IX, 45.

Bladene fjernervet-3—5-fligede; *de nedre Sidenerver* udadböiede fra Hovednerven; *Blomsterstilkene* duunhaarede; 1 *Griffel* og 1 *Steen* i Frugten; *Bægerbladene* tilbageböiede.

Kr hv. 6. (omtrent 14 Dage senere end fölg.). ♄.

β, denudata Schum. en. p. 155. Blade og Bladstilke dunede, Blomsterstilkene glatte.

I Kratskove og ved Gjærder, bemærket i alle Provindser og ikke sjelden, dog mindre hyppig end fölg. β, anföres af Schum. uden Angivelse af Voxested. *

636. **C. Oxyacantha** [Jacq. l. c. f. 2] (Almindelig H.) Drej. n. 506; F. D. 634; Mespilus Gärtn., H. 545; M. oxyacanthoides Thuill.

Bladene fjernervet-3—5-lappede; *de nedre Sidenerver* indböiede mod Hovednerven; *Blomsterstilkene* glatte; 2—5 *Grifler* og ligesaamange *Stene*; *Bægerbladene* opret-udstaaende, i Spidsen tilbageböiede.

Kr. hv. Antallet af Stövveie var., undertiden er ved Reduction kun 1 tilstede, men er dog stedse en fra foreg. ved de mindre indskaarne. Bld., Nervernes Retning og den forskjellige Blomstertid vel adskilt Art $\frac{5}{2}$—$\frac{6}{1}$. ♄.

I Krat og ved Gjærder, alm. udbredt i Danmark. Undertiden, f. Ex. paa Dyrehavssletten ved Eremitagen og paa Bornholm forekommer den som höit Træ med udeelt Stamme og tæt Krone.

† *C. punctata* Ait. Bladene omvendt-ægformet-rudeformede, skarpt- og dobbelt-saugtakkede, forekommer forvildet ved et Gjærde mellem Jægersborg og Lyngby!

3. Cotoneaster. Mispel.

637. **C. vulgaris** [Lindl. trans. linn. soc. 13 p. 101] (Smaabladet M.) Mespilus Cotoneaster L., H. 547; F. D. 112.

Bladene ægformet-ovale, heelrandede, paa Underfladen hvidfiltede; *Blomsterstilkene* 1—3-blomstrede, fra Bladhjörnerne, tilligemed *Bægerranden* duunhaarede.

Lav Busk. Bld. var. spidse, budte med en Braad eller udrandede. Kr. hv. eller blegröde; Fr. röde. 5. (7—8-fr.) ♄.

Paa Klipper. I Danmark kun funden paa *Bornholm* i Granit-Terrainet paa Östkysten fra Hammershuus til Svanike.

4. Sorbus. Rön.

a. Bladene saugtakkede eller lappede.

638. **S. torminalis** [Crantz. austr. fasc. 2 p. 45] (Tarmvrid-R.) Drej. n. 511; Crataegus L., F. D. 798; Pyrus Ehrh., H. 551.

Bladene æg-hjerteformede, 5—7-lappet-fligede, Fligene saugtakkede, spidse, det nedre Par större, udstaaende;

Underbægeret, *Blomsterstilkene* og de *yngre Blade* paa Underfladen dunet-graafiltede.

Kr. hv., Fr. röde. 6. ♄.

I Kratskove, meget sjelden i Danmark: *Bornh.* paa Lindholms-Klipperne ved Bobbeaaen (19); *Möen* ved Ulfshale (9); *Loll.* (Viborg). *

639. S. **Aria** [Crantz. austr. fasc. 2 p. 46] (Axelbær-R.) H. 544; H. N. VI, 38; Crataegus Aria β, L. fl. Suec., F. D. 302.

Bladene omvendt-ægformede eller ovale, dobbelt saugtakkede med nedadtil efterhaanden svagere Takker, ved Grunden heelrandede, paa Underfladen ligesom *Blomsterstilkene* og *Underbægeret* sölvhvid-filtede.

Buskagtig. Kr. hv., Fr. röde, af söd Smag. 5—6. ♄.

Paa Klippegrund: i Danmark kun vildvoxende paa *Bornh.* Hammershuus (11), Helligdommen i Röe Sogn! Plantet og forvildet omkring Byer, f. Ex. Farumgaard (H.).

640. S. **scandica** [Fr. fl. hall. p. 83] (Selje-R.) Fr. nov. p. 138, H. N. VI, 39; S. intermedia H. 544; Crataegus Aria α, L. fl. Suec.

Bladene ægformet-ovale, fjerlappede (Lapperne saugtakkede, tiltage i Dybde nedad mod Grunden af Bladet), paa Underfladen graafiltede.

Större Træ. Kr. hv. Fr. som foreg., men mindre. 5—6. ♄.

I Skove paa Klippegrund: alm. i Skovene paa Bornholm! I de övrige Provindser er den ikke vildvoxende, men forekommer stundom i Plantager. |*

† ? 641. S. **fennica** [Kalm. fl. fenn.; Fr. S. Veg. Sc. p. 42] (Blandet R.) H. N. VI, 40; S. hybrida L. fil., H. 543, Crataegus Aria F. D. 301.

Forskjellig fra foreg. ved de foroven fjerfligede, forneden fjersnitdeelte *Blade* med (især i Spidsen) saugtakkede Flige, *Frugterne* af syrlig Smag.

Angives fra *Bornh.* (F. D., H.), men er forgjæves eftersögt der af Alle som senere have besögt Öen, saa at Angivelsen muligviis turde hidröre fra en Forvexling med foreg. Findes, ligesom de foreg., undertiden plantet omkring beboede Steder.

b. Bladene uligefinnede.

642. S. **aucuparia** L. (Almindelig R.) H. 542; Drej. n. 510; F. D. 1034.

Smaabladene oval-lancetformede, saugtakkede, paa Underfladen duunhaarede, i ældre Tilstand næsten glatte; *Knopperne* filtede.

Kr. hv., Fr. röde, kugleformede, mindre end hos de foreg., af syrlig Smag. $\frac{5}{2}$—$\frac{6}{1}$. ♄.

I Skove ikke sjeldent vildvoxende i D.; hyppigt plantet i Skove og Haver.

5. Pyrus. Abild.

643. **P. communis** L. (Pæretræ) H. 548; Drej. n. 509; F. D. 2118.

Bladene ægformede eller ovale, budte eller kort tilspidsede, heelrandede eller fiint saugtakkede, med ligelang Stilk og Plade; *Blomsterne* i Halvskjærm; *Griflerne* frie.

I vild Tilstand med, i dyrket uden Vedtorne. Fr. ved Grunden afsmalnet (*α, Achras* Wallr.) eller afrundet (*β, Pyraster* Wallr.), ikke indtrykt; mellem de saftige Celler findes Korn (ɔ: saftlöse Celler med stærkt fortykkede Vægge). Blomsterstilke, Underbægeret og Bld. i Randen og paa Underfladens Nerver duunhaarede. Kr. hv. $\frac{5}{2}$—$\frac{6}{1}$. (fr. 8—9). ♄.

I Skove og Krat, sporadisk og ikke alm.: *Sj.* Eremitagen (25), Ermelundskoven (20), Bognæs Vesterskov (19), Kjöge (9), Herlufsholm (H.); Möens Storeklint ved Taleren! *Falst.* Gaabense! *Loll.* Bjerremark (5); *F.* St. Jörgensgaard! *J.* Mariager (7); *Sl.* Hadeby ved Slesvig (16). Dyrkes i Haver under mange Afændringer.

644. **P. Malus** L. (Æbletræ). H. 549; F. D. 1101; Malus silvestris Moench, Drej. n. 508.

Bladene ægformet-ovale, tilspidsede eller afrundede, saugtakkede, Stilken halvt saa lang som Pladen; *Blomsterne* i Skjærm; *Griflerne* ved Grunden sammenvoxne; *Frugten* ved Grunden navleformigt indtrykt.

I vild Tilstand alm. med Vedtorne. Kr. lysröde ell. hv. $\frac{5}{2}$—$\frac{6}{1}$ (fr. 8—9). Var.

α, austera Wallr. Bladene og Underbægeret glatte.

β, mitis Wallr. De yngre Blade og Underbægeret duunhaarede.

I Skove, Krat og ved Gjærder alm.; *β*, sjeldnere, f. Ex. i Charlottenlund! Dyrkes i mange Afændringer.

6. Spiraea. Mjödurt.

a. Urteagtige, med tandede Axelblade. Blomsterstanden qvastformet.

645. S. **filipendula** L. (Knollet M.) H. 552; Drej. n. 504; F. D. 635.

Roden trævlet, Trævlerne hist og her knolleformigt opsvulmede; *Bladene* paa begge Flader glatte, mellembrudt-fjersnitdeelte, Afsnittene bredere eller smalere lancetformede, fjerfligede (Endeafsnittet lige stort med de övrige); *Frugterne* krandsstillede, haarede, rette Bællekapsler.

1—1½′ höi. 5—7. ♃. Kr. hv., i Knoptilstanden rödlige (da den röde Farve forsvinder efter Udspringningen, er Navnet „rödblomstret," som Horn. har tillagt den, mindre passende).

Paa Bakker og höie Enge, funden i alle danske Provindser, og i enkelte Egne alm., f. Ex. paa *Bornh.*, i *Sj.* omkring Roeskilde! *J.* i Hanherrederne (16); i andre Egne sjelden, f. Ex. i den sydlige Deel af Halvöen; ved Helsingör ikke bemærket (21).

646. S. **ulmaria** L. (Almindelig M.) H. 553; Drej. n. 505; F. D. 547.

Rodtrævlerne ikke opsvulmede; *Bladene* paa Underfladen tæt hvidfiltede, paa Overfladen glatte, mellembrudt-fjersnitdeelte, Afsnittene elliptisk-ægformede, uregelm. og dobbelt-saugtakkede (Endeafsnittet 3-lappet, större end de övrige); *Frugterne* glatte, krandsstillede, snoede Bællekapsler.

2—3′ höi. Kr. mindre end hos foreg., hv. (ogsaa i Knoptilstanden), vellugtende; hele Pl. har en stærkt krydret Lugt naar den gnides. 6—7. ♃.

Paa Enge og i fugtige Skove alm. udbredt.

a. Buskagtige, uden Axelblade. Blomsterstanden klaseformet.

† 647. S. **salicifolia** L. (Pilebladet M.) Engl. bot. t. 1468.

Bladene lancetformede, skarpt saugtakkede, glatte; *Blomsterstanden* en sammensat Klase med korte Grene.

Kr. hv. eller lysröde. Var. med Blst. i pyramideformet Top (β, paniculata Willd.). 7—8. ♄.

Oprindelig indfört som Siirbusk, men forekommer hist og her forvildet i Skove og ved Gjærder, f. Ex. *Sj.* Ruderhegn! Gamle Mose ved Lyngby (19); *J.* Kolding (28); *Sl.* Terp (1).

† *S. tomentosa* L. *Bladene* elliptiske, grovt saugtakkede,

paa Underfladen hvidfiltede; *Blomsterstanden* en pyramideformet Top med længere Grene.

Kr. ros., mindre end hos foreg. 6/2—7. ♄.
Forvildet i Ruderhegn (24).

III. Polygynia.

7. Rosa. Rose.*)

a. *Spinosissimae.* Frugtknuderne siddende eller kortstilkede (med en Stilk ikke halvt saa lang som Frugten); Aarsskuddene tæt beklædte med Torne. Bægerfligene (oftest) hele.

648. **R. pimpinellaefolia** L. (Pimpinelle-R.) Fr. nov. p. 156; H. N. X, 52; R. spinosissima L., H. 554; F. D. 398.

Stængelen og *Grenene* (især de yngre) tæt beklædte med kortere og længere, rette eller svagt krummede *Torne* og *Börster*; *Smaabladene* rundagtigt-ovale, saugtakkede; *Hybenet* sammentrykt-kugleformet, kjödfuld-læderagtigt; *Bægeret* vedblivende, med imod Modningen oprette og sammenstödende Flige.

Lavere og med mindre Smaabld. end de fölg. Arter. Kronbld. bleggule eller hv., Hybenet sortrödt, sildigt modende. 6. (Fr. 9).

I Sandklitterne paa Halvöen langs Vesterhavet fra Skagen til Blaavand (H.) og paa de vestlige Öer: Romö (16), Sylt, Amrom (H.); *Sj.* Sandbakkerne ved Tibirke mod Arresö! forövrigt ikke funden paa Öerne. *!

† 649. **R. cinnamomea** L. (Mai-R.) H. 554; Fr. l. c. p. 153; F. D. 868 (R. fluvialis) og 1214; H. N. VII, 45—46.

---

*) Alle danske Arter af denne Slægt have uligefinnede Blade med Axelblade over Halvdelen sammenvoxne med Bladstilken. Et af de vigtigste Kjendetegn mellem Arterne er (efter Fries) at söge i Underbægerets (Hybenets) Beskaffenhed, idet dette snart er læderagtigt, snart kjödfuldt eller melet, snart tidligere, snart senere modnende. Da jeg ikke tör haabe i denne vanskelige Slægt at have truffet den rette Grændse mellem for mange og for faa Arter, vil jeg henvise til Koch Syn. II, p. 245 fölg. og Fries nov. p. 141 fölg., mant. 3 p. 37 og S. Veg. Sc. 171 som de vigtigste Hjælpemidler til Kundskaben om vore nordiske Roser.

Aarsskuddene med talrige, rette, de ældre Grene med faae, böiede *Torne* (alm. parvise under Bladene): *Smaabladene* lancetformet-ovale, saugtakkede, paa Underfladen graaagtigt duunhaarede; *Hybenet* kugleformet, melet; *Bægerfligene* vedblivende, opret-sammenstödende.

Barken kanelbruun; Kr. ros., Hybenet tidligt modent, rödt. 5—6. (fr. 8).

Angives af H. fra Aalborg (Beck). Findes paa flere Steder forvildet (f. Ex. Frederiksberg!) og dyrkes alm. (med fyldt Blomst) i Haver.

b. *Caninae.* Frugtknuderne langstilkede (Stilken af Længde med Fr.) Aarsskuddene med færre Torne; Bægerfligene (oftest) fligede.

650. **R. canina** L. (Vild R.) H. 556; Drej. n. 512; F. D. 555 og 1695.

Stængelens *Torne* stærke, seglkrummede, ved Grunden fladtrykte; *Smaabladene* elliptiske, jævne, skarpt saugtakkede med opret-tiltrykte Takker uden Kirtler; *Hybenet* ved Modenheden opret, ovalt eller omvendt-ægformet, læderagtigt, sildigt modnende, med efter Blomstringen tilbageböiede, hurtigt affaldende *Bægerflige.*

Kr. lys-ros. 6—7. ♃. En meget foranderlig Art: de vigtigste Former ere:

α, nitida Fr. H. N. VI, 41. Bladene aldeles glatte, paa Underfladen frisk grönne, paa Overfladen glindsende.

β, opaca Fr. H. N. VIII, 45. Bladene glatte, paa Overfladen matgrönne, paa Underfladen blaagrönne.

* *dumetorum* H. N. VII, 43. (R. dumetorum Thuill.) Bladene rynkede, paa begge Flader tiltrykt-duunhaarede, uregelm. saugtakkede med mere udstaaende Takker.

** *collina* H. N. VI, 42. (R. collina Jacq.). Bladene paa Underfladen duunhaarede, Blomsterstilkene og det omvendtægformede Hyben kirtlet-stivhaarede.

— *alba.* (R. alba H. 558; F. D. 1215). Kronbladene hvide.

Ved Gjærder og i Kratskove, alm. udbredt (*α* og *β*), især meget hyppig paa Bornholm. * sjeldnere: *Sj.* Rudersdal! *J.* i Hedeegnene. ** paa Bakker, ikke alm. f. Ex. Frederiksdal (8), Kjöge (9). — *alba. F.* ved Hofmansgave (Expl. som ere mig meddeelte af Finderen, Hofman Bang, höre utvivlsomt til en Form af R. canina), Juelsberg (H.)

651. **R. coriifolia** [Fr. fl. hall. p. 85] (Stivbladet R.) Fr. nov. p. 147; H. N. VI, 43.

Tornene stærke, seglkrummede; *Smaabladene* ægformede eller ovale, saugtakkede, med udstaaende Takker, læderagtige, rynkede, paa Underfladen (eller begge Flader) og Bladstilken haarede; *Blomsterne* meget kortstilkede; *Hybenet* næsten kugleformet, kjödfuldt, beklædt med de vedblivende, tilsidst udstaaende *Bægerflige*.

Kr. mörk-ros., Fr. tidligt modnende. 6—7. ♃.

Ved Gjærder og paa Marker ikke alm.: *Sj.* Helsingör (11), Kjöbh. Ladegaard ved Vandmöllen (9), Amager (8).

652. **R. rubiginosa** L. (Viin-R.) H. 556; Drej. n. 514; Fr. nov. p. 148; H. N. III, 41; R. suavifolia Lightf., F. D. 870.

Tornene stærke, ved Grunden sammentrykte, seglkrummede, paa de unge Grene uligeformede; *Smaabladene* elliptiske eller omvendt-ægformede, dobbelt-saugtakkede, med udstaaende, kirtelbærende Takker, paa Underfladen og Bladstilken kirtelhaarede; *Blomsterstilkene* rette, stivhaarede; *Hybenet* rundagtig-ovalt, læderagtigt; *Bægerfligene* tilbageböiede, snart affaldende.

Bld. vellugtende (omtr. som Æbler), klæbe ved Törringen fast til Papiret. Kr. mörk-ros., Fr. sildigt modnende. 6—7. ♃.

Ved Gjærder, paa udyrkede Marker, hist og her i alle Provindser, men ikke overalt lige hyppig.

Anm. R. inodora Fr. (fl. hall. p. 85; H. N. III, 41) forskjellig fra foreg. ved glatte Blomsterstilke, mindre kirtelhaarede og næsten lugtlöse Blade etc. har jeg ikke fundet i Danmark. Fig. i F. D. 2233 er aldeles forskjellig fra Expl. i H. N., og hörer snarere til en Form af *R. canina.*

? 653. **R. tomentosa** [Sm. fl. brit. 2, 539] (Filthaaret R.) Koch Syn. II, 253; H. N. IX, 46.

Tornene stærke, rette, ved Grunden sammentrykte, paa de ældre Grene uligeformede; *Smaabladene* elliptiske, skarpt og dobbelt saugtakkede, med udstaaende Takker, paa begge Flader tiltrykt-duunhaarede; *Blomsterstilkene* rette, kirtlet-stivhaarede, *Hybenet* rundagtigt, læderagtigt; *Bægerfligene* udstaaende, tilsidst affaldende, *Kronbladene* i Randen glatte.

Bld. graaagtige. Kr. blegere end hos foreg. og fölg. Fr. sildigt modnende. 6—7. (fr. 9—10). ♃.

Om denne Arts Forekomst i vor Flora kan jeg Intet angive med Sikkerhed, da jeg ikke har formaaet bestemt at adskille den fra fölg. Den angives fra Danmark af Fries (S. Veg. Sc.) og er maaskee ikke sjelden. ☞.

654. **R. mollissima** [Fr. nov. p. 151] (Hyben-R.) H. N. VII, 42; Drej. n. 515; R. villosa H. 555; F. D. 1458; R. ciliato-petala Bess., Koch l. c.

Smaabladene elliptisk-ovale eller omvendt-ægformede; *Hybenet* næsten kugleformet, melet-kjödfuldt; *Bægerfligene* tilsidst oprette, vedblivende; „*Kronbladene* kirtlet-randhaarede;" forövrigt som foreg.

Kr. mörk-ros. 6—7. Fr. höiröde, tidligt modnende (8—9). ♃.

I Kratskove og ved Gjærder, ikke sjelden, hyppigst i den sydlige Deel af *Halvöen*, *Fyen* og paa *Bornholm*.

Anm. Characteren som hentes af Kronbladenes Rand er neppe bestandig, jeg har idetmindste fundet mange Expl., som kun kunde tilhöre denne, med glatte Kronbld.

655. **R. pomifera** [Herm. Ros. p. 16] (Spansk Hyben). Fr. nov. p. 150; Koch l. c.; Drej. n. 516; H. N. IX, 47; R. villosa pomifera H. 555.

Smaabladene oval-lancetformede; *Hybenet* tæt kirtelhaaret, paa nikkende *Blomsterstilke*; *Bægerfligene* tilsidst sammenstödende, forövrigt som foreg., men i alle Dele större, Fr. mörkröde, meget store. 6—7 (fr. 8—9). ♄.

Ved Gjærder og omkring Byer, funden i alle Provindser, men sparsommere end foreg. og paa mange Steder forvildet fra Haver, hvor den ofte dyrkes paa Grund af de spiselige Frugter.

8. Rubus. Klynger.

a. Urteagtige, med ægformede Axelblade.

656. **R. chamaemorus** L. (Multebær). H. 565; Drej. n. 517; F. D. 1; Whe & N. Es. Rubi germ. t. 49.

Stængelen opret, 1-blomstret; *Bladene* nyreformede, 5-lappede, med dobbelt-saugtakkede Lapper; *Axelbladene* tilvoxne til Stængelen; *Blomsterne* tvebo.

3—8" höi. Kr. hv., Fr. brandgule. 6.

I Törvmoser, sjelden i Danmark og kun funden i det nordlige *Jyll.* (store Hammelmose i Vendsyssel, lille Vildmose, Törslöv H.) og i

Nordsjælland: Helsingör ved Ladegaarden (21), mellem Örsholt og Gurre, paa Tuerne ved Gurre Sö (11).

657. **R. saxatilis** L. (Fruebær). H. 564; Drej. n. 518; F. D. 134; Whe & N. E. l. c. t. 9.

De *blomsterbærende Stængler* oprette, de *blomsterlöse* nedliggende eller krybende; *Bladene* 3-koblede, med rudeformet-ægformede, grovt og dobbelt saugtakkede *Smaablade*; *Blomsterne* 3—5 samlede i en Halvskjærm; *Bægerbladene* under Blomstringen tilbagerullede; *Kronbladene* oprette, linie-spadeformede.

Kr. hv., meget mindre end hos foreg., Bær röde, sure. 6—7.

I Skove, funden i alle Provindser, men sporadisk.

b. Buskagtige, med linie-lancetformede Axelblade.

aa. *Idæi.* Stænglerne oprette, Bladene paa Aarsskuddene uligefinnede, Frugtsamlingen lösnes ved Modenheden fra Frugtbunden.

658. **R. idaeus** L. (Hindbær) H. 560; Drej. n. 519; F. D. 788; Whe & N. Es. l. c. t. 47.

Stængelen trind, beklædt med talrige Naalebörster; *Bladene paa Aarsskuddene* alm. med 5, *paa de blomsterbærende Stængler* med 3, paa Underfladen sölvgraa-filtede, *Smaablade*; *Kronbladene* omvendt-ægformede, omtrent halvt saa lange som de ægformede, langt tilspidsede *Bægerblade.*

Stgl. overtrukken med en blaagraa Dug; Kr. hv., Bær röde (ell. gule). 6.

β, microphyllus Wallr. Bladene meget smaae, de nedre 3-koblede, de övre haandfligede.

I Skove og Krat meg. alm., dyrkes i Haver (med större Fr.). *β, Sj.* Holmegaardsmosen ved Broxö!

bb. *Fruticosi.* Bladene (typisk) fingrede, Frugtsamlingen fastvoxet til Frugtbunden*).

α. Genuini (R. fruticosus L.) Aarsskuddene næsten oprette eller i Spidsen svagt böiede, glatte, ikke duggede, trinde eller skarpkantet-furede.

659. **R. suberectus** [Anders: Trans. linn. soc. XI t. 16]

---

*) Ved Undersögelsen af denne Afdeling, hvis Arter fremtræde i saa stor Mangfoldighed, bör man lægge Mærke saavel til Aarsskuddene (de blomsterlöse Stængler) som de blomstrende Stængler og Grene,

(Opret K.) H. 563; Arrh. monogr. rub. p. 19; F. D. 1992; H. N. VI, 44.

Aarsskuddene oprette, i Spidsen lidet böiede, forneden trinde, foroven svagt kantede, med faae, svage og rette Torne; *Bladene* 5—7-koblede, *paa de blomsterbærende Stængler* 3—5-koblede, paa begge Flader grönne; *Blomsterstanden* halvskjærmformet, faablomstret; *Bægerbladene* udvendig grönne med hvid Rand; *Kronbladene* omvendt-ægformede.

Kr. hv., ell. blegröde, Fr. mörkröde, glindsende, ofte feilslaaende. 6—7.

I Krat, ved Gjærder og paa udyrkede Marker, hyppig i Landets magre Egne, hvor den ofte er den eneste forekommende Art, især paa Halvöen og i Nordsjælland.

660. **R. plicatus** [Whe. & N. E. l. c. t. 1] (Brombær) R. fruticosus L., Arrh. p. 23; Drej. n. 520; H. N. V, 51. (R. nitidus Whe. t. 4 hörer til samme Art).

Aarsskuddene oprette, i Spidsen böiede, furet-5-kantede, glatte, med stærke, fjerne, paa Midten af Stængelen skjæve, foroven og paa de blomsterbærende Stængler seglkrummede *Torne*; *Bladene* 5-koblede, foldet-rynkede, paa begge Flader grönne, glindsende, paa Overfladen næsten glatte, paa Underfladen duunhaarede eller tiltrykt-silkehaarede, Endebladet hjerteformet, de övrige ægformede, tilspidsede, de 2 nedre kortstilkede; *Blomsterstænglernes Blade* 3—5-koblede, med ægformet-elliptiske Smaablade; *Blomsterstanden* halvskjærmformet; *Bægerbladene* udv. grönne med en hvid Rand, ved Modenheden tilbageböiede; *Kronbladene* rundagtigt-ovale eller omvendt-ægformede.

Kr. hv. ell. lys-ros., Fr. sorte, glindsende, velsmagende, noget syrlige. 6—7.

---

da disse saavel i Gjennemsnit som i Henseende til Torne og Blade ere indbyrdes meget afvigende. De Dele af Planten, som afgive de mindst foranderlige Kjendetegn ere Stængelens Gjennemsnit, Tornene, Blomsterstanden og de modne Frugter. Ved enhver Art har jeg sögt at angive det typiske Forhold uden at tage Hensyn til de tilfældigt afvigende, især de i Skygge forekommende Former, som ofte ere saa forskjellige fra Hovedarten, at de blive ukjendelige eller idetmindste vanskelige at henföre til en bestemt Art (Skyggeformerne have alm. tyndere og mere grönne Blade).

* *fastigiatus* (R. fastigiatus Whe. l. c. t. 2.) Aarsskuddene udstrakte; Smaabladene langt tilspidsede.

** *adfinis* (R. adfinis Whe. t. 3, Arrh. p. 25. H. N. VI, 45.) Blomsterstanden forlænget, klaseformet; Blomsterstænglernes Blade elliptiske, ved Grunden smalt-sammenknebne.

Ved Gjærder og i Udkanten af Skove, alm. paa *Bornh.*, i *Sjæll.* og i den sydlige Deel af Halvöen, sparsommere i *Fyen* og det nordl. *Jyll.* til Aarhuus. * Skove ved Bröndsted i Jyll.! ** Gjærder ved Aabenraa!

Anm. ** *adfinis* adskilles af de fleste nyere Forff. som en særegen Art, og den afviger vistnok i adskillige Henseender fra foreg., mellem hvilken og fölg. den ligesom danner et forbindende Led. Jeg har imidlertid henfört den til foreg., da jeg er tilböielig til at gruppere de nærstaaende Arter omkring en Hovedart, for ikke at faae en uforholdsmæssig Mængde Arter i en Slægt, hvor overhovedet Artsbegrebet er vanskeligt nok at fastholde.

661. **R. thyrsoideus** [Wimm. fl. v. Schles. p. 131] (Duskblomstret K.) Arrh. p. 28; H. N. III, 42; R. fruticosus Whe. t. 7.

Aarsskuddene ved Grunden oprette, i Spidsen buekrummede, skarpt og furet-5-kantede, glatte, med stærke, fjerne, forskjelligtformede Torne; *Bladene* 5-koblede, med ægformet-elliptiske, ved Grunden sammenknebne, paa Overfladen glatte, paa Underfladen hvidfiltede Smaablade; *de blomsterbærende Grene* haarede; *Bladene* 3-koblede, med lancetformet-omvendt-ægformede Smaablade; *Blomsterstanden* forlænget, dusk- eller klaseformet; *Bægerbladene* paa begge Flader hvidfiltede, mod Modningen nedböiede; *Kronbladene* omvendt-ægformede.

Kr. hv. eller blegröde. „Fr. sorte, glindsende, velsmagende" (Arrh). 7—8.

Paa lignende Steder som foreg., men sjeldnere og især i de sydlige Egne af Landet: *Bornh.* v. Allinge! Nexö (11); *Möen* v. Liselund (Dr.); *Sj.* Gjorslöv Bögeskov (9), Holbek (Dr.); *Sl.* Aabenraa!

β. Corylifolii. Aarsskuddene fremliggende eller udstrakte, trinde eller svagt kantede, (uden Kirtler og oftest uden Haar, undertiden duggede); det nedre Par Smaablade stilklöse.

662. **R. Wahlbergii** [Arrh. l. c. p. 43] H. N. IX, 49; R. dumetorum *α*, vulgaris Whe. t. 45. (en spæd Form).

Aarsskuddene nedböiede, budtkantede, glatte, med forskjelligtformede, större og mindre, ofte stærke, Torne; *Bladene* 5-koblede, Endebladet hjerteformet, de övrige Smaa-

blade ægformede, paa begge Flader grönne eller paa Underfladen hvidfiltede; *de blomsterbærende Grene* duunhaarede med stærke og talrige, oftest krumme Torne, 3-koblede *Blade* med rudeformet-ægformede, grovt-tandede Smaablade; *Blomsterstanden* sammensat, rigblomstret, de nedre Grene i Bladhjörnerne, de övre samlede til en Halvskjærm; *Bægerbladene* paa begge Flader graafiltede, udstaaende fra den modne Frugt; *Kronbladene* rynkede, rundagtigt-ovale, smalere nedentil.

Kr. blegt ros., „Griflerne grönne," Fr. mörkblaae, sure. 7—8.

Ved Gjærder: *Sj.* Helsingör (Dr.); *J.* Nebbegaard! sandsynligviis ikke sjelden, men Fordelingen ikke tilstrækkeligt bekjendt, da den tidligere hos os har været sammenblandet med fölg.

663. **R. corylifolius** [Sm. fl. brit. 2, p. 542] (Hasselbladet K.) Arrh. p. 16; Drej. n. 524; Engl. bot. 827; H. N. VII, 48; R. macrophyllus Whe. t. 12 a.

Aarsskuddene bueformigt nedböiede, budtkantede eller næsten trinde, glatte eller svagt haarede, med ensformede, smaae og rette Torne; *Bladene* 5-koblede, Smaabladene i Randen bölgede, paa Overfladen grönne, svagt haarede, paa Underfladen lysgrönne, tæt duunhaarede, Endebladet bredt-hjerteformet, de övrige ægformede; *de blomsterbærende Grene* furede, duunhaarede, med smaae, næsten rette Torne; *Blomsterstanden* halvskjærmformet; *Bæger-* og *Kronblade* som hos foreg.

Stgl. paa aabne Steder mörkröd; Bld. meget store, Smaabld. ligne Hasselblade; Kr. hv.; Griflerne grönne; Fr. store, mörkviol., saftfulde, men af vandet Smag. 7.

* *pruinosus* (R. pruinosus Arrh. p. 15; H. N. VII, 47.) Aarsskuddene trinde, beklædte med en blaagraa Dug; Bladene 5—7-koblede; Kronbladene kredsrundt-ovale, bredere nedentil.

I Skove og Krat, ved Gjærder, en af de almindeligste Arter i Danmark, især paa Halvöens Östkyst, * ved Gjærder med foreg. ikke sjelden.

664. **R. nemorosus** [Hayne Arzneygew. 3, t. 10] (Lund-K.) H. 561; Arrh. p. 45; H. N. VI, 47 og IX, 50 (R. corylif.); R. dumetorum Whe. (undt. *α*).

Aarsskuddene nedliggende, trinde eller svagtkantede, blaa-

duggede, med svage, ensformede, rette Torne; *Bladene* 3—5koblede, Endebladet ægformet, ved Grunden sammenknebet; *Blomsterstanden* faablomstret, halvskjærmformet; *Bægerbladene* paa begge Flader graafiltede, tiltrykte til den modne Frugt; *Kronbladene* omvendt-ægformede.

Lettest kjendelig fra foreg. ved de langstrakte, aldeles nedliggende Stængler, de mindre og anderledes formede Smaablade. Kr. hv. eller blegröd; „Griflerne blegröde;" Fr. sorte, syrlige, med store, men ikke talrige Smaafr. 7—8.

α, *glabratus* Arrh. De blomsterbærende Grene og Bladenes Underflade svagt haarede.

β, *tomentosus* Arrh. (R. dumetorum *β*, tomentosus Whe. t. 45. A.) De blomsterbærende Grene duunhaarede, Bladene rynkede, paa Underfladen hvidfiltede.

γ, *ferox* Arrh. (Whe. t. 45 B.) Stængelen med talrigere og stærkereTorne.

I Skove og Krat, paa Halvöen alm. især i Aarhuus-Egnen! sjeldnere paa Öerne. *α*, synes at være den typiske og hyppigst forekommende Form. *β*, i Skove ved Haraldslund i Jyll.! *γ*, *Falst.* ved Gaabense!

Anm. Gruppen Corylifolii er sikkert den vanskeligste af hele Slægten at bestemme og det er i mange Tilfælde meget vanskeligt at afgjöre, til hvilken af disse 3 Arter en given Form hörer. Da imidlertid alle nyere Forff. ere enige i at adskille dem, og da enhver af dem har i sine typiske Former et eiendommeligt Habitus, har jeg her vedligeholdt Adskillelsen.

γ. Vulgares. Aarsskuddene udstrakte, mere eller mindre skarpt 5-kantede, (ikke furede), tæt haarede eller kirtlede; stærke Torne; det nedre Par Smaablade stilkede.

665. **R. discolor** [Whe. l. c. t. 20] (Forskjelligfarvet K.) F. D. 2414; H. N. VIII, 48 og R. Sprengelii X, 53 (en Skyggeform); R. vulgaris * discolor Arrh. p. 32; R. leucostachys (Sm.) Bab. Brit. rub. p. 15.

Aarsskuddene skarpt kantede, tiltrykt-silkehaarede eller svagt haarede, med stærke, rette eller lidet böiede Torne; *Bladene* 5-koblede, læderagtige, med elliptisk-ægformede, tilspidsede, grön- eller hvidfiltede, *paa de blomsterbærende Grene* 3-koblede Smaablade; *Blomsterstanden* forlænget, med talrige krummede Torne; *Bægerbladene* graafiltede, efter Blomstringen nedböiede; *Kronbladene* omvendt-ægformede.

Stgl. alm. rödbruun; Kr. blegröde eller hv., Fr. mörkviol., söde, med smaae, talrige Smaafrugter. 7.

* *umbrosus* (R. umbrosus Whe. t. 14; Arrh. p. 31; R. fruticosus F. D. 1163; Smaabladene paa begge Flader grönne, svagt haarede eller paa Overfladen næsten glatte, æg-hjerteformede, Endebladet kredsrundt-hjerteformet, Blomsterstanden smal, faablomstret.

Ved Gjærder og i Udkanten af Skove, bemærket i alle Provindser, men ikke i alle Egne lige hyppig; meest udbredt i det sydöstl. Jyll.; * i Skove: *J.* ved Bröndsted! *Sl.* ved Aabenraa, Flensborg!

666. **R. vestitus** [Whe. l. c. t. 33] (Rundbladet K.) R. discolor Drej. n. 522; R. leucostachys *β*, vestitus Bab. Brit. rub. p. 15.

Aarsskuddene budtkantede, tæt haarede af udstaaende Haar; *Tornene* stærke, rette; *Bladene* 5-koblede, læderagtige, meget faste, paa Underfladen sölvglindsende af en tæt hvid Filt, *Smaabladene* næsten kredsrunde, pludseligt, men korttilspidsede, skarptandede og lidet bölgede i Randen; *Blomsterstanden* forlænget, udbredt og rigblomstret, med lange og spidse, næsten rette Torne, *Bæger-* og *Kronblade* som hos foreg.

Stærk og anseelig Væxt, Kr. og Stövtraade mörk ros. (hvidblomstret har jeg aldrig fundet den hos os). Fr. sortviol., södagtig, med smaae og talrige Smaafr. 7—8.

β, *viridis!* Bladene paa begge Flader grönne, med langstilkede Smaablade, Tornene meget lange; Blomsterstanden faablomstret, bladet indtil Spidsen.

Ved Gjærder. En af de hyppigste Rubus- Arter paa *Halvöens* Östkyst, i det sydlige *Fyen* og især paa *Thorseng, Langel. og Loll.*! *Falster* ved Gaabense! *Sj.* Pedersborg ved Sorö! *Möen! β,* i Skove ved Dyrehavegaard pr. Kolding! ☞

667. **R. Radula** [Whe. l. c. t. 39] (Börstehaaret K.) F. D. 2413; H. N. VIII, 47; R. vulgaris * Radula Arrh. p. 34.

Aarsskuddene skarpt kantede, med flade, stribede Sider, faae, men stærke og rette Torne, og beklædte med Naaleborster, Haar og Kirtler; *Bladene* 5-koblede, *Smaabladene* tilspidsede, tæt og dobbelt tandet-saugtakkede, paa Underfladen graafiltede, Endebladet æg-hjerteformet, de övrige

ægformet-elliptiske; *Bladstilkene* og *Smaabladene* tæt beklædte med krumme Torne; *de blomsterbærende Grene* kantede, tæt kirtlet-haarede med lange, rette Torne, som blive hyppigere op imod Spidsen, *Blomsterstanden* rigblomstret, forlænget, undertiden pyramideformet; *Blomsterstilkene* og de efter Afblomstringen nedböiede *Bægerblade* beklædte med en tæt Filt og talrige Kirtelhaar; *Kronbladene* omvendt-ægformede.

Stærk og kraftig Væxt, let kjendelig fra de foreg. ved den rige Beklædning med Börster og Kirtelhaar o. s. v.; Kr. hv., sjeldnere blegröd; Fr. sorte, glindsende, söde med talrige Smaafrugter. 7—8.

Ved Gjærder og i Randen af Skove meg. alm. i Danmark.

Anm. Til denne Art höre *R. rudis, R. Hystrix* o. fl. af de hos Whe l. c. afbildede og beskrevne Arter, hvilke jeg ikke engang som Former formaaer at adskille ved bestemte Kjendetegn.

δ. Divergentes. Aarsskuddene svagt kantede eller n. trinde, haarede, uden Kirtler; Bladene 3—5-koblede paa begge Arter Stængler, de nedre Smaablade 0 eller stilklöse; Blomsterstandens Grene udspilede.

668. **R. Sprengelii** [Whe. l. c. t. 10] (Rödblomstret K.); H. 563; F. D. 1697 (Bladene t. 1696).

Aarsskuddene nedliggende og mangegrenede, budtkantede, med talrige, seglkrummede Torne; *Bladene* 3-koblede, påa begge Flader grönne og haarede, *Endebladet* ægformet, tilspidset, *Sidebladene* skjævt-ægformede, 2-lappede, sjeldnere 5-koblede med de nedre Smaablade stilklöse, elliptiske; *Bladene paa de blomsterbærende Stængler* 3-koblede med rudeformet-elliptiske Smaablade; *Blomsterstanden* halvskjærmformet, med lodret udstaaende, faablomstrede *Grene*, faae og svage Torne; *Bægerbladene* langt tilspidsede, efter Afblomstringen udstaaende; *Kronbladene* omvendt-ægformede.

Let kjendelig fra alle andre Arter ved Torne, Bladform og Blomsterstand. Kr. smukt og mörkt ros. Fr. sorte, glindsende. 7—8.

* *Arrhenii!* (ad. int.) *Aarsskuddene* trinde, *Bladene* saavel paa disse som paa de blomsterbærende Stængler 5-koblede, Smaabladene tilspidsede, skarpt-saugtakkede, Endebladet ægformet, de övrige elliptiske, *Blomsterne* i Top med rigtblomstrede Grene; *Kronbladene* smaae, guulhvide, forövrigt som Hovedarten.

I Skove, sjelden paa Öerne: *Sj.* Hjordenæs Skov ved Sorö! F. Hverringe (H.); *Sl.* Aabenraa! Holtenau! og sandsynligviis flere Steder paa Östkysten. * (en meget afvigende Form, som jeg, hvis den var bekjendt fra flere Steder og hvis ikke allerede altfor mange Arter vare opstillede i denne Slægt, ikke vilde tage i Betænkning at adskille fra foreg.) har jeg fundet i Marieskoven ved Flensborg. ♃

ε. *Glandulosi. Aarsskuddene trinde, nedliggende, ofte rodslaaende, tæt beklædte med Kirtelhaar og smaae Torne: Blomsterstandens Grene udspilede; Bægerbladene langt tilspidsede, med talrige Börster og Kirtelhaar.*

669. **R. hirtus** [Waldst. & Kit. pl. rar. Hung. II, p. 150, t. 114.] (Stivhaaret K.) H. II, 192; F. D. 2053! (ikke Drej.); Whe. t. 43.

Aarsskuddene stilkede, forneden trinde, foroven svagt-kantede, tæt beklædte med forskjelligtformede Torne, Naale-börster, Haar og Kirtler; *Bladene* 3—5-koblede, paa Over-fladen svagt-, paa Underfladen tæt-haarede, graagrönne, med ægformet-elliptiske, langt, men ikke pludseligt tilspidsede *Smaablade*; *de blomsterbærende Grene* beklædte som Aarsskud-dene, men med længere og stærkere Torne; *Blomsterstanden* forlænget, alm. bladet indtil Spidsen (*R. foliosus* Whe), med udstaaende *Blomsterstilke*; *Bægerbladene* grönne med hvid Rand, efter Afblomstringen tilbageböiede; *Kronbladene* smaae, omvendt-ægformede.

Kr. hv. „Fr. sorte, glindsende, med talrige Smaafrugter.“ 7.

I Skove, sjelden, og hidtil kun funden i de sydlige Dele af *Halvöen:* Skamlingsbanken! Jels Skove (28). ♃

670. **R. glandulosus** [Bell. app. fl. ped. 24] (Kirtelhaa-ret K.) H. 562; Arrh. p. 40; F. D. 1696 (undt. Bld.); H. N. V, 52.

Aarsskuddene overalt trinde, tæt beklædte af Naalebör-ster, Kirtelhaar og meget svage Torne; *Bladene* 3-koblede, paa begge Flader grönne, glindsende af tiltrykte Haar, med ægformet-ovale, pludseligt og langt tilspidsede, fiint saug-takkede *Smaablade*; *Bladene paa de blomsterbærende Grene* 3-koblede, med omvendt-ægformede, grovt-saugtakkede, budte eller kort tilspidsede Smaablade (de överste under Blom-

sterne alm. enkelte, æg-hjerteformede), *Blomsterstanden* kort, halvskjærmformet, med udstaaende *Grene* og *Blomsterstilke; Bægerbladene* grönne med en hvid Rand, efter Afblomstringen tiltrykte; *Kronbladene* smale, spadeformede.

Kr. hv., Fr. sorte, glindsende, velsmagende. (Bld. har jeg stedse fundet 3-koblede). 7—8.

α, genuinus Gren. & Godr. fl. Fr. p. 542, (R. Bellardi Whe. t. 44) Bld. mörkgrönne, læderagtige, Stgl. bruun.

β, umbrosus Godr., (R. Güntheri Whe. t. 21.) Bld. tynde, tilligemed Stgl. lysgrönne.

I Skove (*α*, paa solaabne Pladser, *β*, i Skygge), kun funden paa Halvöen: *J.* Mindstrup! Veile! Kolding (28); *Sl.* hyppigere, f. Ex. Jels (12), Flensborg! Schnellmarker Skov ved Eckernförde (16). *

671. **R. serpens** [Gren. & Godr. fl. Fr. p. 538] (Krybende K.) R. caesius *ε*, hispidus Whe. t. 46.

Aarsskuddene ved Grunden trinde, foroven budt-kantede, blaaduggede, beklædte med talrige Kirtelhaar og större eller mindre, alm. rette Torne; *Bladene* 3-koblede eller 5-koblede med Bladstilkene af de 2 nedre Smaablade paa hver Side sammenvoxne, *Smaabladene* rynkede, paa begge Flader grönne, paa Overfladen næsten glatte, paa Underfladen duunhaarede, skarpt og dobbelt saugtakkede; *Blomsterstanden* forlænget, 2—3-dobbelt sammensat, med halvskjærmformede Grene og talrigere og stærkere, ofte krumme Torne; *Bægerbladene* paa begge Sider hvidfiltede, efter Afblomstringen tiltrykte; *Kronbladene* omvendt-ægformede.

Ved Gjærder, sjelden: *J.* Kolding (28); *F.* Ollerup!

De Expl. jeg har seet herfra, have alle en stærkt blaadugget Stængel, hvilket ikke er Tilfældet med den fra Frankrig af Godr. beskrevne Art. Da den danske Form forövrigt temmelig stemmer overeens med Beskr. (l. c.) og Fig. hos Whe, har jeg henfört den hertil; i Beklædningen ligner den R. glandulosus, i Habitus R. nemorosus, Bladene minde om R. cæsius, men fra enhver af disse er den saa afvigende at den ikke kan indordnes under nogen af dem. Frugterne ere mig ubekjendte.

ζ. Caesii. Stænglerne trinde, nedliggende, tilligemed Frugterne blaaduggede.

672. **R. caesius** L. (Korbær-K.) H. 560; Drej. n. 523; Arrh. p. 50; Whe. t. 46; F. D. 1213.

Stænglerne glatte, blaaduggede, tæt beklædte med korte og svage Torne; *Bladene* 3-koblede, paa Underfladen graafiltede, *Smaabladene* skjævt-ægformede, grovt og dobbelt tandede, Endebladet alm. 3-lappet, Sidebladene 2-lappede; *Blomsterstanden* kort og faablomstret; *Bægerbladene* tiltrykte til den modne Frugt; *Kronbladene* ovale, i Spidsen indtrykte.

Kr. hv., Fr. blaaduggede, af syrlig-vandagtig Smag. 6—7.

α, umbrosus Wallr. Stængelen svagt beklædt, Bld. paa Underfladen grönne.

β, agrestis Whe. t. 46 A. Stgl. tæt duunhaaret, Bld. læderagtige, paa Underfladen graafiltede.

γ, aquaticus Whe. t. 46 A. Bld. paa Overfladen glatte, paa Underfladen svagt haarede og grönne, Bægerbld. langt-tilspidsede, Kronbld. omvendt-ægformede med lang Negl.

δ, pseudo-idaeus Whe. t. 46 B. Bld. finnede.

Alm. udbredt i Danmark *α*, i Skove; *β*, paa Marker og ved Gjærder; *γ*, paa fugtige Steder: Stövringgaard i *Jyll.*! *δ*, ved Gjærder og i Krat; *Sj.* Vedbæk! *Falst.* Nykjöbing! *J.* Krybily (28) og Dyrehavegaard ved Kolding! *Sl.* Aabenraa!

9. Fragaria. Jordbær.

673. **F. vesca** L. (Almindelig J.) H. 566; Drej. n. 526; F. D. 2235.

Rodstokken udskyder *Ranker*; *Bladene* 3-koblede, med rudeformet-elliptiske, dybt saugtakkede Smaablade; *Blomsterstilkene* tiltrykt-haarede; *Bægeret* ved Frugtens Modenhed udstaaende eller tilbageböiet.

Skaftet 6—8" höit, omtr. af Længde med Bld., Kr. hv., Fr. höiröde, (sjeldnere hv.) syrligt-krydrede. 5—6 (fr. 6—7.). ♃.

Alm. ved Gjærder, paa Bakker og i aabne Skove. Dyrkes i flere Afarter.

674. **F. collina** [Ehrh. Beitr. 7, p. 26] (Bakke-J.) H. 569; Drej. n. 527; F. D. 1389; H. N. VI, 49.

Bægeret ved Modenheden tiltrykt til den mörk-rosenröde, söde *Frugt*, forövrigt som foreg. 5—6. (fr. 6—7). ♃.

Paa Bakker og i höitliggende Skove, bemærket i alle danske Provindser, men sporadisk og ikke alm., hyppigst paa *Bornh.*

675. **F. elatior** [Ehrh. l. c. p. 23] (Spansk J.) H. 567; Drej. p. 183; H. N. VI, 48.

Blomsterstilkenes Haar udstaaende; *Bægeret* ved Modenheden tilbageböiet eller udstaaende, forövrigt som foreg., men *Skaftet* længere end Bladene ('½—1' höit) *Blomsterne* större. (Ofte feilslaaer det ene Kjön, saa at den bliver tvebo. 5—6. (fr. 6—7). ♃.

Dyrkes alm. i Haver, og er derfra forvildet ved Gjærder og i Skove: *Sj.* Fredensborg, Frederiksborg (15), Ruderhegn! Kaningaarden (9), Söndermarken! Philosophgangen ved Sorö! *Möen* v. Liselund! *F.* Hvidkilde! *J.* Jungetgaard i Salling (16), Haraldslund! *Sl.* Haderslev, Neuwerk ved Slesvig (16).

Anm. Foruden de foreg., dyrkes i Haver: *F. virginiana* (engelsk J.) og *F. grandiflora* (Ananas-J.)

10. Potentilla. Potentil.

a. Bladene fingrede.

aa. Smaafrugterne ved Grunden haarede, Kronbladene hvide.

676. **P. Fragariastrum** [Ehrh. herb. 146] (Jordbæragtig P.) P. Fragaria Sm., H. 577; Drej. n. 530; Fragaria sterilis L., F. D. 1579.

Rodstokken krybende, med rankeformede blomsterlöse og oprette eller opstigende blomsterbærende Grene; *Bladene* 3-koblede, med omvendt-ægformede, fra Midten til Spidsen rund- eller saugtakkede Smaablade; *Blomsterne* parvise eller enlige i Spidsen af Grenene; *Frugtbunden* haaret, *Kronbladene* omvendt-hjerteformede, lidet længere end Bægeret.

Hele Pl. silkehaaret, Haarene paa Bld. tiltrykte, paa Bladstilke og Stgl. udstaaende. 5. ♃.

I Randen af Skove, paa Græsmarker, sporadisk og ikke alm.: *Sj.* Höirup paa Stevns (Balslev), Ny Tappernöie (9), Krat ved Nysö (Stampe); *Möen* Marienborg (9); *Falst.* Stubbekjöbing (25); *Loll.* Nakskov (9); *Als* v. Mintberg (19); *Sl.* Ballastbakken ved Flensborg (16); *J.* Kolding (28), Thyrsbæk (10), Haraldslund (Meyer), Ebeltoft (Kyll.) *].

bb. Smaafrugterne glatte, Kronbladene gule.

a, Blomsterne typisk 4-deelte.

677. **P. Tormentilla** [Scop. carn. 1 p. 360] (Opret P.) Drej. n. 531; Tormentilla erecta L., H. 578; F. D. 589.

Stænglerne grenede, oprette, opstigende eller udstrakte

(ikke rodslaaende); *Stængelbladene* siddende eller kortstilkede, 3-koblede, *Rodbladene* langstilkede, 3—5-koblede, *Smaabladene* kileformede, fra Midten til Spidsen saugtakkede; *Axelbladene* 3—5-fligede; *Blomsterne* langstilkede, enlige i Bladhjörnerne; *Bægerbladene* efter Afblomstringen udstaaende, kortere end Yderbægerets Blade; Frugterne svagt rynkede.

Rodstokken tyk, indv. röd. Stgl. og især Blomsterstilke meget fine. Rodbld. henvisnede ved Blomstringstiden. Var. meget i Hens. til Stængelens Retning, Bladene, Behaaringen (tiltrykt-silkehaaret ell. næsten glat) o. s. v., men er dog stedse vel adskilt fra fölg. Tilfældigviis forekommer undertiden en 5-deelt Blomst mellem de övrige. 6—8. ♃.

Paa Enge, Lyngheder, i Skove o. s. v. alm. udbredt.

678. **P. procumbens** [Sibth. fl. oxon. 162] (Fremliggende P.) Tormentilla reptans L., H. 579; F. D. 1217 og 1819 (Potent. nemoralis Nestl.); H. N. II, 51.

Stænglerne grenede, udstrakte, ved Ledene ofte rodslaaende; *Stængelbladene* stilkede, 3—5-koblede; *Rodbladene* 5-koblede, langstilkede; *Smaabladene* omvendt-ægformede, fra Spidsen til nedenfor Midten dybt saugtakkede; *Axelbladene* hele eller faatandede; *Blomsterne* enlige i Green- og Bladvinklerne; *Bægerbladene* efter Afblomstringen indböiede, kortere end eller af Længde med Yderbægerets Blade; *Frugterne* rynkede.

Var. med 5-deelte Blomster. Bld. alm. mere silkehaarede end hos foreg. 7—8. ♃.

* *mixta* [Nolte i Rchb. f. g. exs. n. 1743] Stænglerne meget grenede, rankeformigt-udstrakte, ikke rodslaaende, Stængelbladene alm. 5-koblede; Blomsterne 4- og 5-deelte.

Ved Gjærder, paa Græsmarker og höie Enge, paa Östkysten af Halvöens sydlige Deel ikke sjelden: *Sj.* Nebbegaard! Kongsted! Mörkholt (12), Seest! og især i *Slesv.*; mod V. sparsommere: Rödding, Rosendal og Ostenfeld ved Husum (16) Paa Öerne sjelden: *Falst.* paa Skrænter ved Næsgaard! — * *Sl.* ved Wittensee (16). ⚶

Anm. P. mixta Nolte er i Udseende meget forskjellig fra P. procumbens og næsten mere lig P. reptans, men ved Udsæd i den botaniske Have af Frö taget fra det Noltiske Voxested: Einfelder Söen i Holsteen ere Planter fremkomne aldeles overeensstemmende med P. procumbens, hvorfor jeg maa antage den for en Var. af denne.

β, Blomsterne 5-deelte.

αα. Blomsterstænglerne sidestillede (udgaae fra Grunden af en midtstillet, ikke blomsterbærende Bladrosette).

679. **P. reptans** L. (Krybende P.) H. 574; Drej. n. 532; F. D. 1164.

Stænglen rankeformet, rodslaaende, oftest ugrenet; alle *Bladene* stilkede, 5- (sjeldnere 3- eller 7-) koblede; *Smaabladene* omvendt-ægformede, næsten til Grunden saugtakkede; *Blomsterne* enlige i Bladhjörnerne; *Frugterne* fiint-punkterede.

Bld. paa Underfladen silkehaarede, paa Overfladen alm. næsten glatte. Kr. store. 6—8. ♃.

Paa Agre, ved Veie og Gjærder o. s. v., alm. udbredt.

680. **P. verna** L. (Vaar-P.) H. 573 (undt. Voxest.); Drej. n. 534; H. N. IV, 66.

De blomsterbærende Stængler opstigende eller nedliggende; *Bladene* 5—7-koblede; *Smaabladene* omvendt-ægformede eller kileformede, fra Midten til Spidsen dybt saugtakkede, med budte Takker, overalt beklædte med lange, rette Haar; *Yderbægerets* Blade ovale, omtrent af Længde med de ægformede *Bægerblade.*

$\frac{5}{2}$—$\frac{6}{1}$. ♃.

Paa törre Bakker, sjelden: *F.* Hindsholm ved Hals Gab (18); *Möens* Klint ved Dronningstolen o. fl. Steder! *Bornh.* Arnager, paa Östkysten alm. (19).

681. **P. cinerea** [Chaix i Vill. delph. 3, 567] (Graafiltet P.) P. incana Moench, H. N. III, 46.

Bladene 3—5-koblede, paa Underfladen tæt graafiltede af korte, stjerneformede Haar og tillige beklædte med længere, udstaaende Haar; *Smaabladene* fra ovenfor Midten til Spidsen (eller kun i Spidsen) saugtakkede; *Yderbægerets* Blade linieformet-ovale, kortere end de ægformede *Bægerblade*; forövrigt som foreg.

Frugterne var., saavel hos denne som foreg., endog paa samme Pl., jævne eller rynkede. 5 (noget tidligere end foreg.). ♃.

Paa törre Bakker, sjelden: *Sj.* Veirhöi! *Bornh.* Lindholms-Klipperne i Röe Sogn (19).

682. **P. opaca** L. (Matbladet P.). H. 573; Drej. n. 535; H. N. I, 51; P. verna F. D. 1648.

De blomsterbærende Stængler nedliggende, tilsidst opstigende; *Rodbladene* 5—7-koblede, tæt- og langhaarede af udstaaende Haar; *Smaabladene* langstrakt-kileformede, næsten fra Grunden til Spidsen fliget-saugtakkede; *Yderbægerets* Blade linieformet-ovale, kortere end de ægformede *Bægerblade*.

Stgl. alm. rödlige. Kronbld. mindre end hos de 2 foreg. 5. ♃.

Paa Græsmarker, Diger, i Randen af Skove: *Sj.* i Egnen af Kjöbenhavn (f. Ex. Charlottenlund) og ved Roeskilde alm! Slangerup, Nestved (H.). Fra de övrige Provindser har jeg ikke seet Expl. ☞

ββ. Blomsterstænglerne udgaae fra Midten af en Bladrosette.

683. **P. argentea** L. (Sölv-P.) H. 571; Drej. n. 536; F. D. 865; H. N. IV, 64.

De blomsterbærende Stængler oprette eller opstigende; *Bladene* 5-koblede, paa Underfladen (tilligemed Stængelen) hvidfiltede; *Smaabladene* kileformede, fra nedenfor Midten til Spidsen fjerfligede, i Randen tilbagerullede; *Blomsterstanden* qvastformet; *Yderbægerets* Blade kortere end Bægerbladene.

Bld. alm. paa Overfladen mörkgrönne, tiltrykt-haarede, var. paa begge Flader graafiltede. 6—8. ♃.

Paa törre, sandige eller kalkholdige Marker og Bakker, ved Gröftevolde o. s. v., alm.

684. **P. collina** [Wib. fl. Werth. p. 267] (Bakke-P.) Koch Syn. II, 238; Fr. S. Veg. Sc. p. 171; P. sordida Fr. mant. 3 p. 43, H. N. VII, 49—50; P. Güntheri Pohl.

De blomsterbærende Stængler nedliggende eller opstigende, stærkt grenede, med eller uden sidestillede Bladrosetter ved Grunden; *Bladene* 5-koblede, paa Underfladen tiltrykt-duunhaarede eller graafiltede; *Smaabladene* i Randen ikke tilbagerullede, forövrigt som foreg.

Paa Bakker og törre Græsmarker: *Bornh.* ved Hammershuus (19). ☞

Anm. Denne Art nærmer sig til foregaaende Afdeling, naar den, hvilket oftest er Tilfældet, er forsynet med blomsterlöse Bladrosetter; men disse ere ikke, som hos *αα*, en Fortsættelse af Hovedaxen, men Begyndelse til nye Sideaxer.

685. **P. norvegica** L. (Norsk P.) H. 574; Drej. n. 533; F. D. 171; H. N. III, 45.

Stængelen opret; *Bladene* 3-koblede (eller *Rodbladene* 2—3-parret-finnede); *Smaabladene* lancetformede eller om-

vendt-ægformede, næsten til Grunden dybt saugtakkede, langhaarede, med tiltrykte Haar; *Blomsterne* i en stærkt forgrenet Qvast; *Yderbægerets* Blade kortere end Bægerbladene.

Pl. af grön Farve, Stgl. langhaaret, med udstaaende Haar, noget ru. 6—7. ⊙ eller ⊙.

Ved sandige og grusede Söbredder, i fugtige Skove, sjelden og sporadisk: *Sj.* Frederiksborg Slotsgaard (12), i de udtörrede Söer mellem Hirschholm og Rudersdal (H.), Johnstrup Vang (19), en sumpig Eng ved Bernstorf (20); *Bornh.* ved Veien mellem Ö. Larsker og Almindingen (19). !*

Anm. Rodbladene beskrives alm. som finnede, men paa alle de Expl. jeg har undersögt, endog i ung Tilstand, har jeg kun fundet 3-koblede Bld. hvorfor jeg, da dette Forhold synes at variere eller idetmindste kun er kjendeligt i Plantens alleryngste Tilstand, har henfört den til Arterne med fingrede Bld., hvor Begynderen naturligst vil söge den.

b. Alle Bladene fjersnitdeelte.

686. **P. anserina** L. (Gaase-P.) H. 569; Drej. n. 529; F. D. 544.

Stænglerne rankeformede, krybende; *Bladene* mellembrudt- og mangeparret-fjersnitdeelte; *Afsnittene* elliptiske, dybt-saugtakkede eller næsten halvfinnede, paa Underfladen tæt silkehaarede, sölvglindsende; *Blomsterne* enlige fra Bladhjörnerne; *Yderbægerets* Blade lancetformede, ofte fligede, kortere end de ægformede *Bægerblade.*

Bladenes Overflade var. graaagtigt silkehaaret eller sjeldnere næsten grön. Rodens Grene har jeg stedse fundet i Spidsen opsvulmede. 5—7. ♃.

Alm. paa Græsmarker, ved Veie og Strandbredder.

11. Comarum. Kragefod.

687. **C. palustre** L. (Kjær-K.) H. 582; Drej. n. 528; F. D. 636.

Bladene uligefinnede med alm. 5 lancetformede, dybt saugtakkede *Smaablade*; *Axelbladene* tilvoxne til Bladstilken, ved Grunden kræmmerhuusformigt omgivende Stængelen; *Kronbladene* omvendt-ægformede, tilspidsede, 3 Gange kortere end Bægerbladene.

Bld. paa Underfladen blaagrönne, glatte eller i yngre Tilstand duunhaarede. Kr. og Bæg. bruunröde. (Bægerbld. ofte fligede). 6—7. ♃.

I Törvmoser og dybe Kjær alm. udbredt.

12. Geum. Nellikerod.

688. **G. urbanum** L. (Feber-N.) H. 579; Drej. n. 537; F. D. 672.

Rodbladene lyreformet-fjersnitdeelte, med nedadtil aftagende Afsnit; *Stængelbladene* 3-fligede eller -snitdeelte, med spidse, grovt-tandede Flige; *Axelbladene* haandfligede; *Blomsterne* oprette; *Bægerbladene* under Blomstringen tilbageböiede; *Kronbladene* rundagtige eller omvendt-ægformede, uden tydelig Negl, kortere end Bægeret; *Frugtbunden* siddende; *Fröhalen* 2-leddet: det övre Led ved Grunden duunhaaret, omtr. 4 Gange kortere end det nedre.

1½—2′ höi. Kronbld. gule. 6—8. ♃.

Ved Gjærder, i Skove og Krat meget alm.

689. **G. intermedium** [Ehrh. Beitr. 6, 143] H. II, 195; Drej. n. 538; F. D. 1874; H. N. VI, 90.

Blomsterne nikkende; *Bægerbladene* under Blomstringen udstaaende; *Kronbladene* omvendt-ægformede, med kort Negl, omtrent af Længde med Bægerbladene; *Fröhalens* övre Led ved Grunden haaret, forövrigt som foreg., men Blomsterne större, Kronbld. rödgule, sjeldnere lysgule. 5—6. ♃.

I fugtige Skove og Krat, sporadisk: i *Sj.* ikke sjelden; *F.* Hunderup Skov ved Odense! Söbo (24); *J.* Lundbykrat (12); *Sl.* Angel, Neuwerk ved Slesvig (16); Lundsmark paa Als (19); *Loll.* Höibygaards Skov (5).

Anm. Denne Art danner et tydeligt Mellemled mellem foreg. og fölg., men synes dog at være mere end en ved Krydsning frembragt Bastardform, da foreg. neppe er udsprungen naar fölg. har afblomstret. Skjöndt den vel oftest forekommer i faae Expl. har jeg dog ogsaa fundet den i Mængde, f. Ex. i Krattet ved Aaen i Sorgenfri.

690. **G. rivale** L. (Eng-N.) H. 580; Drej. n. 539; F. D. 722.

Rodbladene lyreformet- og mellembrudt-fjersnitdeelte; *Stængelbladene* 3-fligede med grovt tandet-lappede, n. budte Flige; *Axelbladene* tandet-fligede; *Blomsterne* nikkende; *Bægerbladene* opret-tiltrykte; *Kronbladene* omvendt-hjerteformede med lang Negl, af Længde med Bægerbladene; *Frugterne* befæstede til en efter Afblomstringen forlænget *Frugtholder*;

Fröhalen 2-leddet, det övre Led langhaaret, over halvt saa langt som det nedre.

½—1' höi. 5—6. ♃. Kr. kjödfarvet, var. guul eller hvidagtig. Desuden forekommer hyppigt en Monstrositet med store, dybt-fligede Bægerbld. og topskydende Blomster (hybridum H. 581).

Paa Enge og i fugtige Kratskove alm. udbredt.

13de Klasse. Polyandria (Mangehannede).

1. Orden. *Monogynia (Enhunnede).*

A. Kronen 4-bladet.

a. Bægeret 2-bladet. (1—3. N. F. Papaveraceæ).

1. **Papáver** L. Kapselen ufuldstændigt mangerummet, opspringende ved Huller under det siddende mangestraalede, vedblivende Ar. (Indeholder hvid Mælkesaft).

2. **Glaúcium** Tournef. Kapselen skulpeformet, ved en svampagtig Fröstol deelt i 2 Rum paalangs, opspringende ved Klapper fra oven; Arret 2-lappet, 3-kantet-piilformet. (Mælkesaft guul).

3. **Chelidónium** L. Kapselen skulpeformet, 1-rummet, opspringende fra neden med 2 Klapper paalangs; 1 Griffel 2-lappet Ar. (Mælkesaften guul).

b. Bægeret 4-bladet.

4. **Actáea** L. Frugten et 1-rummet, fleerfröet Bær. (N. F. Ranunculaceæ, d.).

B. Kronen 5-bladet.

5. **Tilia** L. Bægerbladene 5, ligestore, i Knopleiet sideliggende; Frugtknuden 5-rummet, ved Modenheden 1-rummet, 1-fröet, uopspringende (Blomsterstilken i sin halve Længde sammenvoxet med et aflangt Dækblad). (N. F. Tiliaceæ).

6. **Heliánthemum** Tournef. Bægerbladene 5, uligestore (de 3 indre större), i Knopleiet foldede; Frugten en 3-klappet Kapsel. (N. F. Cistineæ).

C. Kronen ∞-bladet. (7—8. N. F. Nymphaeaceae).

7. **Nymphaéa** L. Bægeret 4-bladet; Kronbladene uden Honninggjemmer; Frugtknuden ∞rummet, ∞fröet; Arret siddende, ∞straalet; Fröene omgivne af en nætformet Fröhud.

8. **Nuphar** Sm. Bægeret 5-bladet, Kronbladene med Honninggruber paa Ryggen; Fröene uden Fröhud, forövrigt som foreg.

Delphinium (13, 2).

2. *Orden. Di–Pentagynia (To–Femhunnede).*

A. Bægeret farvet, Frugterne Bællekapsler. (9—11. N. F. Ranunculaceae, c.).

9. **Delphínium** L. Bægeret 5-bladet, uregelret, det övre Bægerblad med Spore; Kronen 1—4-bladet, de 1—2 övre Kronblade med Spore; Bællekapslerne 1—3.

Anm. De i vor Flora forekommende Arter af denne Slægt have kun 1 Kronblad (med Spore) og alm. 1 Frugtknude.

10. **Aconítum** L. Bægeret 5-bladet, uregelret, det övre Bægerblad (Hjelmen) hætteformet, Kronbladene 2, S-formede, med lang Negl; Bællekapslerne alm. 3.

11. **Aquilégia** L. Bægeret 5-bladet, uregelret; Kronbladene 5, kræmmerhuusformede, med sneglehuusformet, indadrullet Spore; Bællekapslerne 5.

B. Bægeret grönt, Frugten en Kapsel.

Hypericum. Stövdragerne i 3 Bundter (18, 1,)
Reseda. (11, 3).

3. *Orden. Polygynia (Mangehunnede).*

A. Frugterne 1-fröede, nödagtige.

aa. Blomsterdækket enkelt (12—14. N. F. Ranunculaceae, a.).

12. **Anemóne** L. (part.) Frugtbunden kugleformet eller halvkugleformet; Nödderne med kort, uforandret vedblivende Griffel. (Blomsterstilkene 1-faablomstrede, med et 3-bladet Svöb nedenfor Blomsterne).

13. **Pulsatílla** Mill. Frugtbunden som foreg., Nödderne med en haaret Fröhale (den udvoxende Griffel) i Spidsen.

(Blomsterstilkene 1-blomstrede, med et 3-bladet Svöb nedenfor Blomsten).

14. **Thalíctrum** L. Frugtbunden liden, skiveformet; Nödderne uden Fröhale. (Blomsterstanden mangeblomstret, uden Svöb).

b. Blomsterdækket dobbelt (15—18. N. F. Ranunculaceae, b.).

aa. Bægeret uden Spore.

15. **Batráchium** Wimm. (Fr. mant. 3). Bægeret 5-bladet; Kronbladene 5, med en nögen Honninggrube ved Grunden; Nödderne paatværs rynkede, opstigende, med skjæv Griffel. (Kronbladene hvide med guul Negl).

16. **Ranúnculus** L. (part.) Bægeret 5-bladet; Kronbladene 5, med en af et Skjæl bedækket Honninggrube ved Grunden; Nödderne oprette, med endestillet Griffel, uden Tværstriber (jævne eller vortede); (Kronbladene gule).

17. **Ficária** Dill. Bægeret 3-bladet; Kronbladene (oftest) 8—10; Nödderne stumpe, med siddende Ar, forövrigt som foreg.

bb. Bægerbladene med en Spore ved Grunden.

18. **Myosúrus** L. Frugtbunden kegleformigt forlænget; Kronbladene med en traadformet Negl og en rörformet Honninggrube ved Grunden af Pladen.

B. Frugterne fleerfröede, opspringende (Bællekapsler). (19—21. N. F. Ranunculaceae, c.)

a. Blomsterdækket enkelt.

19. **Caltha** L. Bægerbladene 5, farvede; Kronbladene 0.

b. Blomsterdækket dobbelt.

20. **Tróllius** L. Bægerbladene i ubestemt Antal, farvede, hvælvede; Kronbladene fladtrykt-tungeformede, smaae; Bællekapslerne stilklöse.

21. **Eránthis** Salisb. Bægeret farvet, 5—8-bladet; Kronbladene som hos foreg.; Bællekapslerne stilkede. (Blomsten tæt omgivet af et bladagtigt, dybt fliget Svöb.

I. Monogynia.

1. Papaver. Valmue.

a. Kapselen stivhaaret.

691. **P. Argemone** L. (Kölle-V.) H. 590; Drej. n. 541; F. D. 867; Rchb. fl. g. III, 4475.

Bladene dobbelt fjersnitdeelte med linieformede eller smalt lancetformede haarspidsede Flige; *Stövtraadene* oventil udvidede; *Kapselen* forlænget kölleformet, med 4—6 straalet *Ar*.

Stgl. og Blomsterstilke tiltrykt-stivhaarede; Kronbld. höiröde med sortbruun Negl. 5—7. ⊙.

Mellem Sæden, paa Gröftevolde o. a. dyrkede Steder, alm. udbredt.

b. Kapselen glat.

692. **P. dubium** L. (Glat V.) H. 591; Drej. n. 543; F. D. 902; Rchb. l. c. 4477.

Bladene haarede, fjersnitdeelte, Afsnittene fjerfligede med lancetformede Flige; *Blomsterstilkene* tiltrykt-haarede; *Stövtraadene* sylformede; *Kapselen* kölleformet med adskilte Straaler i *Arret*.

Kr. mönnieröd. Arrets Straaler flere end hos foreg., færre end hos fölg. 6—7. ⊙.

Ved Gjærder, paa dyrkede Steder alm.

693. **P. Rhoeas** L. (Korn-V.) H. 592; Drej. n. 542; F. D. 1580; Rchb. 4470.

Bladene fjersnitdeelte, med saugtakket-fligede Afsnit; *Blomsterstilkenes* Haar udstaaende; *Stövtraadene* sylformede; *Kapselen* halvkugleformet eller omvendt-ægformet med afrundet Basis; *Arrets* Straaler dække hinanden med Randene.

Kr. cinnoberröd, sjeldnere hv., större end hos foreg. 6—7. ⊙.

Mellem Sæden og ved Veie, sjeldnere end de foreg.: *Sj.* Flaskekroen, Gunderslövholm! mod S. og V. hyppigere (H.); *F.* i den nordöstlige Deel alm., især paa Hindsholm, ved Odense og Nyborg! *J.* mellem Fredrikshavn og Sæby, Hasselriis (H.), Ribe (16); *Sl.* Haderslev (21), Neuwerk ved Slesvig (16). ☞

† 694. **P. somniferum** L. (Opiat-V.) H. 593; Drej. p. 188; Rchb. 4481.

Bladene bugtet-tandede, de övre med hjerteformigt om-

fattende, de nedre med smalere Basis; *Stövtraadene* oventil udvidede; *Kapselen* næsten kugleformet, med adskilte Straaler i *Arret*.

Hele Pl. glat, blaagrön. Kr. viol., röd eller hv. 6—7. ⨀.

Oprindelig indfört fra Orienten og Sydeuropa, forekommer alm. dyrket i Haver og ofte forvildet omkring beboede Steder.

2. Glaucium. Hornskulpe.

695. **G. luteum** [Scop. fl. carn. I, 369] (Blaagraa H.) H. 590; F. D. 585; Rchb. 4468; H. N. X, 29.

Bladene med omfattende Basis, fjerlappede; *Lapperne* bugtet-tandede; *Kapselen* meget lang, valseformet, knudret-ru, med piilformet *Ar*.

Kr. guul. Hele Pl. blaagraa. 7—8. ⨀.

Sandige Strandbredder, sjelden: *J.* Vestervig ved Limfjorden (H.), Lemvig (Kirchmann).

3. Chelidonium. Svaleurt.

696. **C. majus** L. (Almindelig S.) H. 588; Drej. n. 540; F. D. 542; Rchb. 4466.

Bladene fjersnitdeelte, med rundtakket-lappede Afsnit; *Blomsterne* i Skjærm; *Stövtraadene* oventil udvidede.

Kr. guul; Bld. blaagraae; hele Pl. indeholder en brandguul Mælkesaft. 5—8. ♃.

β, *crenatum* (C. laciniatum Willd., H. 589; F. D. 676 og 2054; Rchb. 4467) Afsnittene fjerfligede, spidse; Kronbladene indskaarne; Kapselen snoet.

Ved Gjærder og Mure, især omkring Byer: alm. paa Öerne, sjelden i det sydl. *Jyll.* f. Ex. Store Velling, Mörkholt (12), Kolding! *β*, paa lignende Steder som Hovedarten, men sjeldnere: *Sj.* Hirschholm, Holte, Virum (7), Ordrup, Gröfterne udenfor Österport ved Kbhavn! Rosenborg Have (20), Sorö! *F.* Middelfart, Viby, Harndrup, Odense (7); *J.* Skive, Viborg, Mariager, Randers, Aarhuus (7); *Sl.* Haderslev, Rödding (7), Neuwerk ved Slesvig (16).

4. Actaea. Druemunke.

697. **A. spicata** L. (Bær-D.) H. 587; Drej. n. 544; F. D. 498; Rchb. fl. g. IV. 4739.

Bladene dobbelt 3-koblede, *Smaabladene* dybt 3-deelte eller 3-fligede med grovt saugtakkede Flige; *Blomsterne* i

ægformede Klaser; *Bægerbladene* concave, længere end Stövdragerne; *Kronbladene* omvendt-ægformede, af Længde med eller kortere end Stövdragerne.

1—2' höi. Bæg. og Kr. hv., Bær sorte. 5—6. ♃.

I Skove, ikke sjelden i Danmark.

5. Tilia. Lind.

698. **T. grandifolia** [Ehrh. Beitr. 5, 158.] (Storbladet L.) T. platyphyllos Scop., Rchb. fl. g. VI, 5139; T. pauciflora Hayne.

Aarsskuddene og Bladstilkene haarede; *Bladene* bredt og skjævt hjerteformede, næsten kredsrunde, kort tilspidsede, saugtakkede, paa Underfladen grönne, langs Nerverne og i Nervevinklerne haarede; *Dækbladet* forneden skjævt-afrundet; *Skjærmen* 3—4-blomstret; *Arrets* Flige oprette; *Kapselen* kantetribbet, filtet.

6—7. ♄.

I Skove. Som vildvoxende har jeg fundet den paa Öen Flatö i Guldborgsund, andre Voxesteder ere mig ikke bekjendte. Plantes i Alleer, men sjeldnere end fölg., f. Ex. Frederiksberg Allee! ⚵

699. **T. intermedia** [DC. prodr. 1, 513] (Almindelig L.) Rchb. 5138; T. europaea Sm., H. 596; T. vulgaris Hayne, Fr. S. Veg. Sc. 162; H. N. IX, 31.

Aarsskuddene og Bladstilkene glatte; *Bladene* skjævt hjerteformede, tilspidsede, saugtakkede, paa Underfladen lysere, i Nervevinklerne skjæghaarede, forövrigt glatte; *Dækbladet* forneden smalt nedlöbende paa Blomsterstilken; *Skjærmen* mange-(7—11)-blomstret; *Arrets* Flige tiltrykte; *Kapselen* jævn, omvendt-ægformet-kugleformet, filtet.

7. ♄.

Alm. plantet i Alleer og Lystskove. Vildvoxende findes den neppe i Danmark.

700. **T. parvifolia** [Ehrh. l. c. 159] (Smaabladet L.) Drej. n. 546; Rchb. 5137; H. N. IX, 32; T. microphylla Willd., H. 598; F. D. 553.

Bladene mindre, paa Underfladen blaagraae, i Nervevinklerne tæt bruunt-skjæghaarede; *Dækbladet* forneden skjævt-

afrundet, alm. længere end den 5—7-blomstrede *Skjærm*; *Arrets* Flige udstaaende; *Frugten* pæreformet, vortet-ru; forövrigt som foreg. 7. ♄.

I Skove: paa *Bornh.*, *Möen*, *Loll.* og i *Sydsjæll.* alm., i de andre Egne sjeldnere og sporadisk: *Sj.* Hornsherred, Johnstrup Vang; *F.* Fænö ved Middelfart; *J.* Kidholm i Kolding Fjord (H.), Seem, Roager og Kloby Skove ved Ribe (16); *Sl.* Rödding, Harrislev Enge, Flensborg, Husum (16). (Plantes sjeldnere end foreg.)

6. Helianthemum. Solöie.

701. **H. vulgare** [Gärtn. fruct. I. t. 76] (Almindelig S.) Drej. n. 545; Rchb. l. c. III, 4547; Cistus Helianthemum L., H. 599; F. D. 101.

Halvbusk med opstigende *Grene*; *Bladene* modsatte, linieformet-ovale, heelrandede; *Axelbladene* lancetformede; *Blomsterne* i ensidig Klase med efter Afblomstringen tilbageböiede Blomsterstilke.

Krbld. citrongule, undertiden med en brandguul Plet ved Grunden, aabne sig kun i Solskin. 6—7. ♄.

Paa törre, især lerede Bakker: paa *Bornh.*, *Möen* og i *Sjæll.*, især den nordlige og vestlige Deel, alm.; *J.* Aalborg (H.), Hobro Skov og Bakkerne ved Hodalen (16). I de sydligere Egne af Halvöen, i Fyen og paa de övrige Öer er det mig ikke bekjendt at den er funden.

7. Nymphaea. Nökkerose.

702. **N. alba** L. (Hvid N.) H. 596; Drej. n. 547; F. D. 602; Rchb. l. c. VII, 117.

Bladene flydende, ovalt-nyreformede eller kredsrunde, med dybt indskaarne Lapper ved Grunden, heelrandede; *Kronbladene* i flere Rækker, efterhaanden overgaaende i *Stövdragerne*, som ere tilvoxne til Frugtknuden næsten op til det 12—20 straalede *Ar*.

Kr. hv., store. 7—8. ♃.

I Aaer og Söer, alm., dog ikke i alle Egne, f. Ex. ikke bemærket paa Bornholm!

8. Nuphar. Aakande.

703. **N. luteum** [Sm. i Sibth. prodr. fl. graec. 1, 361] (Guul A.) Drej. n. 548; Rchb. 113; Nymphaea L., H. 594; F. D. 603.

Bladene som foreg., *Kronbladene* i 1—2 Rækker, *Stöv-*

traadene flade, *Stövknapperne* aflang-linieformede; *Arret* skjoldformet, heelrandet eller svagt rundtakket, med 10—20 Straaler, som ikke naae til Randen.

Kr. gule, have en eiendommelig og ikke ubehagelig Lugt. 6—8. ♃.
Forekommer paa samme Steder som foreg. og oftest i Selskab med denne. I enkelte Egne findes de adskilte. Mangler, ligesom hiin, paa Bornholm.

Anm. *N. pumilum* Sm. (Rchb. 115; H. N. V, 21) som adskilles ved mindre Bld. og Blst., næsten 4-kantede Stövknapper, 10-straalet og dybt 10-tandet, tilsidst halvkugleformet Ar, er funden i de tydske Hertugdömmer og maa söges paa lignende Localiteter som foreg. — Blade, fundne i Huul Sö V. for Veile (10) synes at höre herhid, men af Mangel paa Expl. med Blomster tör jeg ikke med Bestemthed anföre den som dansk.

II. Di-Pentagynia.

9. Delphinium. Ridderspore.

704. **D. Consolida** L. (Korn-R.) H. 600; Drej. n. 549; F. D. 683; Rchb. fl. g. IV, 1669.

Stængelen opret, med udspærrede Grene; *Bladene* haandsnitdeelte, dobbelt 3-deelte, med linieformede Afsnit; *Klaserne* faablomstrede; *Dækbladene* kortere end Blomsterstilkene; 1 glat *Frugtknude.*

Kr. blaa, sjeldnere hv. 6—7. ⨀.
Ukrud i Vintersæden, især paa höitliggende, törre Marker: hyppigst paa *Bornh., Lolland, Falster* og i *Sydsjælland*; i enkelte Egne sjelden, f. Ex. Jyll. S. for Aalborg og i det östl. Sjæll.

† *D. Ajacis* L., Rchb. 4670) *Stængel* og Grene oprette, *Bladene* 2—3-dobbelt haandsnitdeelte med smalt linieformede, rendede Afsnit, *Klaserne* mangeblomstrede; *Dækbladene* længere end Blomsterstilkene; *Frugtknuderne* duunhaarede.

Kr. viol., röd ell. hv. 7. ⨀.
Dyrkes alm. i Haver som Siirplante, og forekommer derfra forvildet.

10. Aconitum. Stormhat.

705. **A. Napellus** L. (Blaa S.) Drej. n. 550; Rchb. 4700; H. N. VI, 23; A. neomontanum H. 601; F. D. 1698.

Bladene haandsnitdeelte med spidse, fligede Afsnit; *Blomsterne* i Klase; *Hjelmen* halvkredsformet med en udstaaende

Spids; *Kronbladenes* Negl bueformigt opstigende; *Stövdragerne* haarede; de yngre Frugtblade udstaaende; *Fröene* skarpt 3-kantede, rynket-foldede.

$1\frac{1}{2}$—3′ höi. Kr. blaaagtigt-viol. 7—8. ♃.

Paa fugtige Steder i Skove, sjelden: *Sj.* Hesttangs Mölle (Kyll., Nolt.!), Herlufsholm, Öerne i Sorö Sö (H.). Paa det sidste Sted har jeg i de senere Aar sögt den forgjæves.

11. Aquilegia. Akeleie.

706. **A. vulgaris** L. (Almindelig A.) H. 602; Drej. p. 191; F. D. 695; Rchb. 4729—30.

Bladene paa Underfladen blaagraae, dobbelt 3-koblede; *Bismaabladene* haandlappede, med budte, rundtakkede Lapper; *Blomsterstilkene* og *Frugtknuderne* kirtlet-duunhaarede; *Bægerbladene* ægformet-elliptiske, længere end Kronbladene.

2—3′ höi. Bld. næsten glatte, Bæg. og Kr. alm. blaae, var. i Henseende til Farve, Antal og Form. Monstrositeter med talrige Bægerbld., Kr. 0, (1, stellata) og talrige Kronbld. uden Bæger (2, corniculata) dyrkes i Haver. 6—7. ♃.

Funden vildvoxende paa Klipperne ved Randklöveskaar paa *Bornh.* (19). Paa de andre Steder, hvor den er funden, er den maaskee i ældre Tid udkommen fra Haver, hvor den dyrkes som Siirplante: *Sj.* Dragerup Skov ved Holbek (15), Söskoven ved Sorö! *F.* Svendborg! *J.* Haraldslund! *Sl.* Slotsvolden ved Gelting (16).

III. Polygynia.

12. Anemone. Simmer.

a. *Hepatica.* Rodstokken lodret eller skjæv, Svöbets Blade udeelte, bægerlignende, tæt omgivende Blomsten.

707. **A. Hepatica** L. (Blaa S.) F. D. 610; Hepatica triloba Chaix, H. 602; Drej. n. 572; H. nobilis Rchb. 4642.

Bladene langstilkede, 3-lappede, med budte, heelrandede Lapper; *Bladstilken* og Bladene i Randen og paa Underfladen silkehaarede; *Svöbbladene* ægformede.

Kr. bl., sjeldnere hv. Stövdr. hv.; Bld. udvikles efter Blomsterne; men de ældre Bld. hensidde uvisnede Vinteren over. 4—5. ♃.

I Skove, funden i alle Provindser, men ikke i alle Egne lige alm.

b. *Anemone.* Rodstokken vandret, Svöbets Blade haandsnitdeelte med fligede Afsnit, fjernede fra Blomsterne.

708. **A. nemorosa** L. (Hvid S.) H. 605; Drej. n. 571; F. D. 549; Rchb. 4644.

Rodbladene langstilkede, ligedannede med Svöbbladene, ofte 0; *Svöbbladene* af Længde med eller kortere end den tiltrykt-duunhaarede *Blomsterstilk*, deres Stilk halvt saa lang som Pladen; *Blomsterdækkets Blade* glatte.

Skaftet stedse 1-blomstret. Blst. hv. eller ros. $\frac{3}{2}$—$\frac{5}{1}$. ♃.
I skyggefulde Skove, paa Enge mellem Krat, meget alm.

709. **A. ranunculoides** L. (Guul S.) H. 606; Drej. n. 570; F. D. 140; Rchb. 4643.

Rodbladene som foreg.; *Svöbbladene* meget kortstilkede (Stilken mange Gange kortere end Pladen), *Blomsterstilken* duunhaaret af udstaaende Haar, af Længde med eller kortere end Svöbbladene; *Blomsterdækkets Blade* udvendig duunhaarede.

Blst. gule, paa frodig Jord ofte 2—3 paa Skaftet. 4—5. ♃.
I Lövskove, især paa fugtig Grund, ikke sjelden og funden i alle danske Provindser, men sporadisk og sparsommere end foreg.

13. Pulsatilla. Kobjelde.

710. **P. vulgaris** [Lob. ic. 281] (Opret K.) H. 604; Drej. n. 573; Rchb. 4657; Anemone Pulsatilla L., F. D. 153.

Rodbladene 3-dobbelt-fjersnitdeelte med linieformede Afsnit; *Svöbbladene* stilklöse, ved Grunden sammenvoxne, haandformigt mangedeelte; *Blomsterstilken* opret; *Blomsterdækkets Blade* oprette, dobbelt saa lange som Stövdragerne.

Hele Pl. silkehaaret, Haarene udstaaende. Blst. lys-viol. 4—5. ♃.
I Kratskove, paa solaabne Græsmarker og Bakker: hist og her paa *Halvöen*, sjelden paa Öerne: *Samsö* (2); *F.* Bederslev (H.); *Sj.* Helsingör (Dr.), Charlottenlund!

711. **P. nigricans** [Störk. lib. puls. 1771.] (Nikkende K.) P. pratensis Mill.; H. 605; Drej. n. 574; Rchb. 4655; H. N. 1, 34; Anemone L., F. D. 611.

Rod- og *Svöbblade* som foreg.; *Blomsterstilken* under Blomstringen bueformigt nikkende; *Blomsterdækkets* Blade lidet længere end Stövdragerne, i Spidsen tilbagerullede.

Beklædningen som hos foreg., Blst. mörk-viol. 4—5. ♃.

Paa sandige Bakker: alm. i *Nordsjælland* og de magrere Egne af *Fyen*, sparsom i *Sydvest-Sjæll.* og ikke bemærket paa *Loll.*, *Falst.*; paa *Halvöen* sjeldnere end foreg. (efter de Oplysninger jeg har kunnet erholde): Kokkedal, Fjerritslev og Nörbjerg i Hanherred, Fruerlund paa Öland (16). !*

Anm. Disse 2 Arter kunne kun med Sikkerhed adskilles under Blomstringen, og deres Fordeling i Landet, om hvilken nöiere Oplysninger kunde önskes, maa derfor iagttages i Foraaret.

14. Thalictrum. Fröstjerne.

a. Blomsterne oprette.

712. **T. flavum** L. (Guul F.) H. 608; Drej. n. 567; F. D. 939; Rchb. l. c. III, 4639; H. N. IX, 25.

Stængelen huul, furet; *Bladene* dobbelt finnede, *Smaabladene* kileformede eller omvendt-ægformede, i Spidsen 2—3-lappede eller hele, det nedre Par ofte med Smaaaxelblade ved Grunden; *Bladskedernes* Örer spidst-ægformede, bredere end selve Skeden; *Blomsterne* tæt samlede i en Halvskjærm eller Top; *Stövdragerne* oprette, med linieformede, budte Knapper; *Frugterne* elliptiske, 10-ribbede.

Bld. paa Underfladen blegere; Blst. hvidgule, Stövdr. gule. 7. ♃.

I fugtige Skove, paa Enge mellem Krat, ved Aabredder o. s. v., hist og her i alle danske Provindser, dog ikke overalt alm.

Anm. Den af Hornem. (p. 609) fra Bognæs Skov angivne *T. elatum*, der beskrives med en jævn Stængel, höiere end hos foreg. og blaagraae Bld., er mig ubekjendt og maaskee har her en Feiltagelse fundet Sted, idetmindste have de af mig paa det nævnte Voxested fundne Expl. en furet Stgl. og höre aabenbart til T. flavum. (T. elatum Jacq. har desuden ogsaa en furet Stgl.)

b. Blomsterne nikkende (Ingen Smaaaxelblade).

713. **T. simplex** L. (Udeelt F.) H. 607; Drej. n. 568; Rchb. 4631; H. N. III, 26; T. minus F. D. 244; T. dubium Schum. n. 483.

Rodstokken krybende; *Stængelen* rank, udeelt, furet; *Bladene* dobbelt finnede, *Smaabladene* lancet-kileformede, hele eller 2—3-lappede (paa de nedre Blade omvendt-ægformede, 3—5-lappede); de övre *Bladskeders* Örer ægformet-aflange, tilspidsede, tiltrykte til Stængelen; *Blomsterstanden* klaseformigt sammenkneben (aflang eller pyramideformet),

med faablomstrede Grene; *Stövknapperne* linieformet-ovale med en kort Braad; *Frugterne* elliptisk-ægformede, 8-ribbede.

Blst. af samme Farve, men, ligesom Fr., meget mindre end hos foreg. 7. ♃.

Paa törre, udyrkede Marker, ved Gjærder, sporadisk og temmelig sjelden: *Bornh.* ved Olsker, Bodilsker (19), Aakirkeby (11); *Sj.* en Gröft mellem Christiansholm og Flaskekroen! bag Flaskekroen (20!), Svogerslöv Mose (19), Alindelille! Sævedö (14); *Thorseng* ved Stioul (9); Kekenis p. *Als* (19); *J.* Nörbjerg, Aagaards Kalkbakker (16); Blegkilde ved Aalborg (12). !*

714. T. minus L. (Liden F.) H. 607; Drej. n. 569; Fr. S. Veg. Sc. 135; F. D. 732; Rchb. 4627; H. N. VII, 23.

Rodstokken kort, lodret eller skjæv, beklædt med bladlöse Skeder; *Stængelen* ikke huul, grenet, stribet, med bugtede Ledstykker; *Bladene* 3-dobbelt finnede, (det nedre Par Smaablade större end de övrige); *Smaabladstilkene* kantede, *Smaabladene* rundagtigt-kileformede, 3—5-lappede, paa Underfladen blaagraae; *Bladskedernes Örer* udstaaende, afrundede; *Blomsterstanden* udspærret, fjernblomstret; *Stövknapperne* linieformede, tilspidsede; *Smaafrugterne* „teenformede," fladtrykt-tveæggede, 8-ribbede.

Pl. af blaagraa Farve. Var. i Hens. til Höiden (½—3'), Smaabladenes Form o. s. v. Blst. graae med viol. Striber. 7—8. ♃.

Sandige Bakker og ved Strandbredder paa Havstokken, sporadisk og ikke alm.: *Sj.* mellem Flaskekroen og Kjöge! Lappesteen ved Helsingör! Tibirke Bakker og Adserbo Overdrev! Adelersborg (17), Nykjöbing (9); *Möen* v. Ulfshale og Budsemark (Dr.); *Falst.* v. Grönsund! Tromnæs (H.); *F.* Holkenhavn (H.); Issehoved paa *Samsö* (2); *J.* Frederikshavn (H), Nörbjerg, Bulbjerg (16), Aalborg (H.).

Anm. Store Expl. svare aldeles til T. majus Rchb. 4629. Skjöndt Yderformerne ere saa afvigende, höre disse dog utvivlsomt til 1 Art, hvilket Overgange vise, som man seer dem f. Ex. ved Helsingör, hvor den lave blaagraae Form findes paa den nye Havstok, medens Expl. tæt ovenfor paa den ældre Havstok mellem Krat efterhaanden naae en halv Mands Höide, og antage en mere grön Farve.

* **715. T. flexuosum** [Rchb. fl. germ. III, 4628] (Bugtet F.) Fr. mant. 3, p. 47; S. Veg. Sc. 136; H. N. VII, 24.

Stængelen ved Grunden bladet; *Bladskedernes Örer* korte, tiltrykte, de övre i Spidsen udstaaende; *Blomsterstanden* forlænget, med udspærrede, fjernblomstrede Grene; *Smaafrugterne* elliptiske, fladtrykt-tveæggede, 10-ribbede, forövrigt som foreg.

Fr. mindre, mere regelm. end hos foreg. 7. ♃.

Paa Bakker, sjeldnere end foreg.: *J.* Jungbjerg N. O. for Aalborg (9); *F.* ved Fyenshoved (27); *Falst.* paa Bötö (5). (Maaskee höre nogle af Voxestederne fra foreg. herhid). ⚲

15. Batrachium. Fröpeber.

a. Alle Bladene haandlappede, Frugtbunden glat.

716. **B. hederaceum** [Fr. mant. 3 p. 54.] (Vedbendbladet F.) Ranunculus L., H. 622; Drej. n. 552; Gren. & Godr. fl. Fr. p. 19; F. D. 321; Rchb. 4573; H. N. II, 43.

Stængelen trind, ved Leddene rodslaaende, krybende; *Bladene* nyreformede, budt 5-lappede; *Kronbladene* smalt kileformede, lidet længere end Bægerbladene; *Stövdragerne* faae (omtr. 10); *Frugterne* glatte; *Griffelen* hurtigt affaldende. 6—8. ♃.

I Kilder, Gröfter og Bække: paa *Halvöen* hist og her, paa Öerne meget sjelden: *F.* Allesö (13), Lumby (18), Lunden ved St. Jörgensgaard (H.). (I Sjæll. og paa de övrige Öer Ö. for Fyen findes den neppe).

b. Alle Bladene, eller idetmindste de nedre, haarformigt mangedeelte, de övre ofte lappede. Frugtbunden haaret.

aa. De svömmende (lappede) Blade typisk tilstede.

717. **B. peltatum** [Fr. S. Veg. Sc. p. 141] (Skjoldbladet F.) H. N. XII, 48; Ranunculus Schrank; R. aquatilis L. (tildeels).

Stængelen budtkantet; *de nedsænkte Blade* langstilkede, börsteformigt-mangedeelte, Fligene uden Haar i Spidsen; *Bladskederne* uden Örer; *de svömmende* Blade altid tilstede, langstilkede, 3—5-lappede med rundtakkede Lapper, nyreformet-kredsrunde; *Kronbladene* bredt- omvendt-ægformede, dobbelt saa lange som Bægerbladene; *Stövdragerne* talrige, længere end Frugtsamlingen; *Frugtbunden* ægformet; *Frugterne* haarede eller glatte, budte, med en Braad af den vedblivende Griffel.

6—8. ♃.

I stillestaaende og flydende Vand. *J.* Hanherred (16). Fra andre Steder i Danmark har jeg hidtil ikke seet Expl., som kunde henföres til denne Art.

718. **B. heterophyllum** [Fr. l. c. p. 140] (Forskjellig-

bladet F.) H. N. XI, 32; R. aquatilis L. (tildeels), H. 623; Drej. n. 553 (undt. Var); Rchb. 4576.

De nedsænkte Blade börsteformigt-mangedeelte med 1 eller flere Haar i Spidsen af Fligene, kortstilkede eller stilklöse, omskedende, med *örede Bladskeder*; *de övre, svömmende Blade* langstilkede, nyreformede, 3—5-lappede med rundtakkede Lapper, ofte 0; *Frugtbunden* kugleformet, forövrigt som foreg.

5—7. ♃. Blomsterstilkene udgaae alm. saavel fra Hjörnerne af de lappede som af de haardeelte Bld. (hos foreg. kun fra de förste). Var.

β, crassicaule Fr. (R. aquatilis F. D. 2416) Stængelen tyk, opblæst; Kronbladene store; Frugterne glatte.

γ, succulentum (Koch) H. N. XI. 33. Ingen lappede Blade, de haardeelte Blades Flige tykke, saftrige.

Alm. i Damme, Söer og Gröfter (*α* og *β*); *γ*, ved Randen af udtörrede Damme og Vandhuller.

719. **B. confusum** [Gren. & Godr. fl. Fr. I, 22 under Ranunc.] (Trefliget F.) Ranunc. Petiveri Koch Syn. II, 13; H. N. X, 18; R. tripartitus Nolte nov. p. 51; H. II, 201; F. D. 1993; R. aquat. γ, Drej. p. 192.

De övre Blade dybt 3-fligede med kileformede eller omvendt-ægformede Flige; *Kronbladene* smalt omvendt-ægformet-kileformede, neppe dobbelt saa lange som Bægerbladene; *Griffelen* længere; *Frugtbunden* ægformet-kegleformet, forövrigt som foreg. 6—8. ♃.

Paa lignende Steder som foreg., mindre hyppig, f. Ex. *Sj.* Gröfter ved Leersöen! Vandhuller ved Flaskekroen! *Bornh.* Porcellaingaarden ved Rönne! Christiansö (Didrichsen); *Sl.* Gram (1).

bb. Alle Bladene börsteformigt mangedeelte.

720. **B. trichophyllum** [Chaix i Vill. delph. I, p. 335 under Ranunc]. (Haarfliget F.) Gren. & Godr. fl. Fr. I, 23; Ranunc. pantothrix Bertol., Rchb. 4576; H. N. IX, 27; R. paucistamineus Tausch, Koch Syn. II, 433; R. aquat. phellandrifolius Schum. n. 502 *β*; Drej. p. 192; F. D. 2357.

Alle *Bladenes* Flige haarfine, forlængede, udspærrede; *de nedre Blade* stilkede; *Blomsterstilkene* af Længde med eller

lidet længere end Bladene; *Kronbladene* smalt omvendt-ægformede, omtrent dobbelt saa lange som Bægerbladene, hurtigt affaldende; *Stövdragerne* 12—15, længere end Frugtsamlingen; *Frugterne* skarptkjölede, oftest haarede.

6—8. ♃.

I Gröfter og Bække hist og her, f. Ex. *Sj.* et Kjær mellem Bernstorf og Lundehuset! Valdby (11), Bæk mellem Rudersdal og Fuursöen! Ledreborg (8), Billesborg ved Kjöge, Feddet ved Lindersvold (9); *Möen* paa Havstokken (9); *Loll.* ved Cypressegaarden (Panum); *F.* Hofmansgave (27); *J.* Kjettrup; *Sl.* Markgröfter ved Höyer og Husum (16).

721. **B. circinnatum** [Fr. mant. 3, 52] (Kredsbladet F.) H. N. IX, 29; Ranunculus Sibth., Drej. n. 554; F. D. 2236; Rchb. 4575; R. divaricatus Schrank; Gren. & Godr. fl. Fr. 25; R. pantothrix capillaceus DC., H. 623; R. aquatilis *β*, L. sp.

Stængelen budt-3-kantet, hvid, gjennemsigtig, alle Bladene stilklöse, med korte, til alle Sider kredsformigt udspærrede Flige; *Bladskederne* örede; *Blomsterstilkene* meget længere end Bladene; *Kronbladene* 5, bredt-omvendt-ægformede, 2—3 Gange længere end Bægerbladene, seent affaldende; *Stövdragerne* talrige, længere end Frugtsamlingen; *Frugterne* haarede, uden Kjöl. 6—8. ♃.

I flydende og stillestaaende Vand, hyppigere end foreg. og bemærket i alle Provindser.

722. **B. marinum** [Fr. l. c. 51] (Flydende F.) H. N. IX, 28; R. fluitans H. 623; Drej. n. 555 (efter de danske Voxesteder: ikke Lam.).

Stængelen trind, hvid, gjennemsigtig, langstrakt-flydende; *Bladene* stilklöse eller meget kortstilkede, med langstrakte, parallele Flige; *Bladskederne* örede; *Blomsterstilkene* længere end Bladene; *Blomsterknopperne* lindseformigt fladtrykte; *Kronbladene* 5, omvendt-ægformede, omtrent dobbelt saa lange som Bægerbladene; *Stövdragerne* talrige, kortere end Frugtsamlingen; *Frugterne* glatte, skarptkjölede. 6—7. ♃.

I stærkt flydende Vand eller ved Havkysterne i Brakvand, sjeldnere end de foreg.: *Sj.* Halleby Aa ved Udlöbet i Tiissö! *J.* Rye Aa i Hanherred (16), Limfjorden ved Aalborg (Strandgaard), Nibs Aaen ved Ribe (16); *Sl.* Haderslev Fjord (8).

Anm. F. D. 376 er forskjellig fra denne ved de korte Blomsterstilke, fra foreg. ved Bladenes Form; men da nöiagtigere Analyser mangle,

er dens Plads vanskelig at bestemme. — *R. fluitans* Lam., adskilt fra foreg. ved tydeligt stilkede Blade, 9—12 aflang-kileformede Kronblade, glat Frugtbund og Frugter uden Kjöl, er neppe funden indenfor vor Flora.

16. Ranunculus. Ranunkel.

a. Bladene hele.

723. **R. Lingua** L. (Langbladet R.) H. 611; Drej. n. 557; F. D. 755; Rchb. 4597.

Stængelen trind, huul, stivt opret; *Bladene* ved Grunden omskedende, linie-lancetformede, tilspidsede, fjernt og utydeligt tandede; *Blomsterstilkene* jævne; *Frugterne* ende i et bredt, sværdformet Næb (den vedblivende Griffel).

2—3′ höi. Fra de nedre Led af Stgl. udgaae krandsformigt stillede Rodtrævler og Udlöbere med langstilkede Bld. Stgl. og Bld. alm. tiltrykt-haarede. Kronbld. store. 7—8. ♃.

I Moser, Aaer og ved Söbredder, ikke sjelden i de danske Provindser.

724. **R. Flammula** L. (Nedböiet R.) H. 610; Drej. n. 556; F. D. 575; Rchb. 4595.

Stængelen kantet, opstigende eller udstrakt, ved Grunden rodslaaende; *Bladene* lancetformede, de nedre ofte æg-lancetmede, fjernttandede, de nedre langt-, de övre kortstilkede med omskedende Basis; *Blomsterstilkene* furede; *Frugterne* ende sig i en meget kort Griffel.

½—1′ höi. Ingen Udlöbere. Forekommer undertiden i Vand med flydende Stgl. Bld. glatte eller svagt og tiltrykt-haarede. 6—8. ♃.

β, intermedia. Stængelen krybende, Bladene linie-lancetformede.

I fugtige Enge og Moser alm. *β*, paa fugtig Leergrund, f. Ex. *F.* Hofmansgave (18); *Sl.* Gram (1).

725. **R. reptans** L. (Krybende R.) H. 611; F. D. 108; H. N. X, 27; R. Flammula *β*, Drej. p. 193; Rchb. 4595.

Stængelen trind, traadformet, grenet, nedliggende, med buekrummede Ledstykker; fra Leddene udgaae knippestillede Rodtrævler og 1-blomstrede Blomsterstilke; *Bladene* linieformede eller linie-lancetformede, heelrandede; *Frugterne* ende sig i en i Spidsen krumböiet Griffel.

Hele Pl. spædere, Blst. mindre end hos foreg., hvis Form *β*, den

ligner, men fra hvilken den ved Griffelens Form o. s. v. er vel adskilt. 6—9. ♃.

Ved sandige og grusede Söbredder, sporadisk: *Sj.* Tiissö! Gurre Sö! Fuursöen ved Frederiksdals Mölle! Emdrup (H.), Kattinge Sö ved Roeskilde (15), Korporalskroen (F. D.), Gisselfeld (H.); *Loll.* Söholt ved Maribo Sö! *J.* Haraldslund! Fiilsö! Örnsö ved Ribe (6); *Sl.* Seemühle ved Rendsborg!

b. Bladene haanddeelte.

aa. Frugterne jævne.

α. Blomsterstilken trind; Frugtbunden glat.

726. **R. auricomus** L. (Nyrebladet R.) H. 613; Drej. n. 558; F. D. 665; Rchb. 4599.

Bladene nyreformede, glatte eller randhaarede; *Rodbladene* stilkede, haandformigt deelte, (lappede, fligede eller snitdeelte) med i Spidsen saugtakkede Flige, alle langstilkede, med Bladskeder; *Stængelbladene* siddende, haandsnitdeelte, med linieformede, heelrandede eller saugtakkede, til alle Sider udstaaende Afsnit; *Frugterne* duunhaarede, kortstilkede, med hagekrummet *Griffel.*

½—1' höi. Stgl. forneden viol. Pl. glat, Blomsterstilke og Bæg duunhaarede. Var. med hele, tandede Bld. Kronbld. ofte 0. 4—5. ♃.

I Skove og Krat, paa Enge o. s. v. alm.

727. **R. acris** L. (Bidende R.) H. 620; Drej. n. 559; F. D. 2415; Rchb. 4606.

Rod- og *Stængelbladene* stilkede, tiltrykt-silkehaarede, haandsnitdeelte eller haandfligede med dybt saugtakkede eller fligede Afsnit; *Frugterne* glatte, siddende, flere Gange længere end den hagekrummede *Griffel.*

1—3' höi. Stgl. og Bladstilke med tiltrykte, Bladskederne med udstaaende Haar. Var i Henseende til Bladenes Indskjæring. 5—7. ♃.

β, Steveni Andrz. (Rchb. 4605) Bladfligene bredere, tæt silkehaarede. ex Bess. Enum. Volh. nr. 1821. The Rchb. ref. is dated ...

Paa Marker, höie Enge og ved Veigröfter meget alm. *β*, paa Strandenge, f. Ex. Bognæs Odde ved Roeskilde! Amager ved Kastrup!

728. **R. lanuginosus** L. (Uldhaaret R.) H. 621; F. D. 397; Rchb. 4609; H. N. X, 26.

Rod- og *Stængelblade* stilkede, tilligemed hele Planten uldhaarede af udstaaende eller nedadvendte Haar, dobbelt

haandlappede med tandet-saugtakkede Lapper eller haandfligede med tandet-lappede Flige; *Frugterne* glatte, siddende, med en tilbagerullet, ved Grunden fladtrykt *Griffel* næsten halvt saa lang som Frugten.

1—3′ höi. 6. ♃.

I höitliggende Skove paa Leergrund; kun funden i de vestlige Egne af Landet: *J.* Marselisborg Skov ved Aarhuus! Kolding (28); *Sl.* Haderslev (16), Langbjerg Skov (17), Huusbyriis i Angel, Pulverholz (16), Klosterholz v. Slesvig (F. D.); *F.* Hindsgavls Skov mellem Middelfart og Kongebroen! (I *Sjæll.* og paa de övrige Öer mangler den). ⁂

β, Blomsterstilken furet; Frugtbunden haaret.

729. **R. repens** L. (Vandgrenet R.) H. 619; Drej. n. 562; F. D. 795; Rchb. 4610.

Krybende Grene (Ranker) fra de nedre Bladhjörner; *Bladene* enkelt eller dobbelt haandsnitdeelte, Afsnittene fligede med saugtakkede Flige (de primære Afsnit stilkede); *Bægerbladene* tiltrykte eller udstaaende; *Frugterne* svagt indtryktpunkterede, med lang, svagt böiet *Griffel.*

Var. i Henseende til Beklædningen, Bladenes Indskjæring o. s. v. 5—7. ♃.

Paa Enge, ved Gröfter o. s. v., meget alm.

730. **R. polyanthemos** L. (Mangeblomstret R.). H. 619; Drej. n. 561; F. D. 1700; Rchb. 4607; H. N. X, 25.

Rodstokken sammentrængt, uden krybende Grene; *Bladene* enkelt eller dobbelt haandsnitdeelte med fligede Afsnit; *Bægerbladene* tiltrykte eller udstaaende; *Frugtbunden* stivt börstehaaret; *Frugterne* under Lupen svagt indtrykt-punkterede, med kort, bred, krumböiet *Griffel.*

1—2′ höi. 6—8. ♃. Var. i Henseende til Bladenes Indskjæring:

α, angustifolius. Bld. dobbelt snitdeelte, Afsnittene fligede med linieformede Flige.

β, latifolius. Bld. haandfligede, med brede, tandetlappede Flige.

Paa höie Enge saavel ved Stranden som inde i Landet, i Kratskove; sporadisk og ikke alm.: *Sj.* mellem Christiansholm og Flaskekroen! Kjöge (9); *F.* Ulriksholm, Odense (H.); *J.* Krat ved Donneruplund! *Sl.* Königsmark ved Husum (16); *Loll.* Lidsö i Rödbyfjord! *Falst.* Grönsunds Færge! ⁂

731. **R. bulbosus** L. (Lögrodet R.) H. 617; Drej. n. 560; F. D. 551; Rchb. 4611.

Rodstokken lögformigt opsvulmet, uden Udlöbere; *Bladene* haandsnitdeelte, med enkelt eller dobbelt fligede Afsnit; *Bægerbladene* under Blomstringen tilbageböiede; *Frugterne* med kort, hagekrummet *Griffel.*

½—1′ höi. 5—6. ♃.

Paa törre, især sandige Marker, ved Randen af Skove o. s. v. alm.

bb. Frugterne knudret-vortede eller piggede.

732. **R. Philonotis** [Ehrh. Beitr. 2, 145] (Stivhaaret R.) H. 618; Drej. n. 565; F. D. 1459; H. N. VII, 26; R. hirsutus Curt., Rchb. 4617.

Stængelen, især forneden, og *Bladstilkene* stivhaarede; *Bladene* dybt 3-deelte, med enkelt eller dobbelt 3-lappede eller -fligede Afsnit; *Blomsterstilkene* furede; *Bægerbladene* under Blomstringen tilbageböiede, af Kronbladenes halve Længde; *Frugtbunden* haaret; *Frugterne* fladtrykte med en Kreds af vorteformede Punkter indenfor den ophöiede Rand; *Griffelen* kort, næsten ret.

½—1′ höi. 5—8. ⊙.

β, parvulus (L.) 1—3″ höi, mindre haaret, Stgl. 1—2-blomstret.

Enge og dyrkede Marker paa Leer- og Kalkgrund, især i Nærheden af Havet: paa *Bornh.* og de övrige Öer fra Möen til Ærö samt i Sydsjæll. alm., sparsommere i *Nordsjæll.* og *Fyen*; paa Halvöen sjelden: *J.* Ödstedgaard! *Sl.* Haderslev, Tönder, Pulverholz ved Slesvig (16). *β*, paa Strandfælleder, f. Ex. paa Amager!

733. **R. parviflorus** L. (Smaablomstret R.) H. 622; Drej. n. 564; F. D. 1218; Rchb. 4616.

Bladene haandfligede med rundtakket-lappede Flige; *Blomsterstilkene* furede, modsatte Bladene; *Kronbladene* linieformet-omvendt-ægformede, omtrent af Længde med de tilbageböiede Bægerblade; *Frugtbunden* glat; *Frugterne* fladtrykte, paa hele Fladen indenfor den ophöiede Rand kortpiggede, med bred, krumböiet Griffel.

Hele Pl. haaret. 7. ⊙.

Mellem Sæden, meget sjelden: *Sj.* Dorothealyst (4); *F.* Odense (H.), Lyö (M. Vahl.). ☙

734. **R. arvensis** L. (Ager-R.) H. 621; Drej. n. 566; F. D. 219; Rchb. 4614; H. N. VIII. 27.

Bladene enkelt eller dobbelt haandsnitdeelte, med linielancetformede Afsnit; *Blomsterstilkene* jævne; *Bægerbladene* tiltrykte til Kronen og lidet kortere end denne; *Frugtbunden* haaret, meget kort; *Frugterne* kredsstillede, fladtrykte med ophöiet Rand, paa begge Flader langtornede, med lang, i Spidsen svagt böiet *Griffel*.

Stgl. og Bld. svagt haarede. Kronbld. bleggule. 5—7. ⨀.

Ukrud mellem Kornet, især paa Kalk- og Leergrund: paa *Bornh.*, *Möen*, *Falst.* og *Loll.* alm., i de andre Provindser sporadisk: *Sj.* Vordingborg (H.), Præstö (Dr.), Vindbyholt (9), 3 Milepælen mellem Kbhavn og Kjöge (Dr.), Snedinge ved Skjelskjör (22); *F.* Svendborg (H.), Nakkebölle (12); *Sl.* Haderslev (16). ⚹

735. **R. sceleratus** L. (Tigger-R.) H. 613; Drej. n. 563; F. D. 571; Rchb. 4598.

Stængelen huul; *Bladene* dybt 3—5-deelte med rundtakket-lappede Afsnit; *Blomsterstilkene* furede; *Bægerbladene* tilbageböiede; *Kronbladene* omvendt-ægformede eller ovale, af Længde med eller kortere end Bægeret; *Frugtbunden* kegleformigt forlænget, svagt haaret; *Frugtsamlingen* kugleformet-oval; *Frugterne* talrige, smaae, uden ophöiet Rand, i Midten fiint rynket-punkterede, med utydelig *Griffel*.

Bld. glindsende, tilligemed Stgl. glatte eller svagt duunhaarede. 6—8. ⨀.

Paa fugtige Steder, f. Ex. ved Gröfter, Söbredder og i selve Vandet, alm. overalt i Danmark.

17. Ficaria. Vorterod.

736. **F. ranunculoides** [Roth fl. germ. 2, p. 622] (Smörblomst). Drej. n. 551; Rchb. 4572; Ranunculus Ficaria L., H. 612; F. D. 499.

Roden trævlet, med kölleformede eller pæreformede *Knoller* mellem Trævlerne; *Bladene* stilkede, hjerteformet-nyreformede; *Rodbladene* rundtakkede, *Stængelbladene* haandlappede.

Bld. glatte, glindsende, alm. med Lögknopper i Bladhjörnerne. Kronbld. glindsende gule. 4—5. ♃.

I Haver og Skove meget alm.

18. Myosurus. Musehale.

737. **M. minimus** L. (Liden M.) H. 355; Drej. n. 354; F. D. 406; Rchb. 4569.

Talrige linieformede *Blade* og 1-blomstrede bladlöse *Skafter* udgaae rosetteformigt fra en meget forkortet Rodstok; *Stövdragerne* 5—∞; *Frugtsamlingen* mod Modenheden valseformet, tilspidset; *Frugterne* talrige, tæt taglagte, 3-kantede med en kort Spids.

1—4″ höi. 4—6. ⊙.

Paa dyrkede, törre, især lerede Marker alm.

19. Caltha. Kabeleie.

738. **C. palustris** L. (Eng-K.) H. 626; Drej. n. 577; F. D. 668; Rchb. l. c. IV, 4712.

Stænglerne opstigende; *Bladene* hjerteformet-nyreformede, rundtakkede; *Bægerbladene* alm. 5, mörkgule, ovale, udstaaende; *Bællekapslerne* krandsstillede i alm. 1 Kreds.

4—5. ♃.

Paa fugtige Enge, i Skovmoser, Gröfter o. s. v., meget alm.

20. Trollius. Engblomme.

739. **T. europaeus** L. (Almindelig E.) H. 624; Drej. n. 575; F. D. 133; Rchb. 4713.

Stængelen opret; *Bladene* haandsnitdeelte med fligede Afsnit; *Bægerbladene* talrige, lukkede omkring de kredsrunde, lysgule, linieformet-kileformede, safrangule Kronblade; *Bællekapslerne* i flere Kredse.

5—6. ♃.

Paa Enge og fugtige Steder i Kratskove: i de fleste Egne af Landet almindelig, i nogle Egne sjelden, f. Ex. Stevns (Balslev), det sydvestlige Sjæll. (14), Lolland-Falster! og det nordl. Jyll. (12).

21. Eranthis. Vinterblomme.

† 740. **E. hiemalis** [Salisb. trans. Linn. soc. 8, 503] (Guul V.) H. 625; Drej. n. 576; F. D. 1391; Rchb. 4714; Helleborus L.

Rodstokken knolleformet, frembringer 1 kredsrundt, stjer-

nesnitdeelt *Blad* og 1-blomstrede *Skafter*; *Bægerbladene* elliptiske eller ovale, citrongule; *Kronbladene* gröngule; *Bællekapslerne* i 1 Kreds. 2—3. ♃.

I Skove, sandsynligviis oprindelig forvildet fra Haver, sjelden: *Sj.* Gl. Lellingegaard (9), Fiurendal (Jacobsen), Antvorskov (H,). *

14de Klasse. Didynamia (Tomægtige).

1. Orden. Gymnospermia (Spaltefrugtede).

De i denne Orden indeholdte Slægter höre alle med Undtagelse af Nr. 22 til *N. F. Labiatæ.* De have modsatte Blade, Blomsterne tilsyneladende krandsstillede i Bladhjörnerne, 2-læbet Krone med heel eller 2-deelt Overlæbe, 3-deelt Underlæbe). Stængelen oftest 4-kantet; Bladene have en stærk og alm. behageligt krydret Lugt.

A. Smaafrugterne för Modenheden indbyrdes adskilte; Blomsterne tilsyneladende krandsstillede.

AA. Bægeret 10-tandet.

1. **Marrúbium** L. Kronens Overlæbe linieformet, 2-klövet; Stövdragerne og Griffelen indsluttede i Kronen.

BB. Bægeret regelm. 5-tandet.

a. Stövtraadene parallele.

aa. Kronens Overlæbe hvælvet.

α. Stövknappernes Rum opspringe ved Klapper.

2. **Galeópsis** L. Underlæbens midterste Flig budt eller udrandet, adskilt fra Sidefligene ved 2 opsvulmede Tænder.

β. Stövknappernes Rum opspringe ved Længderidser.

αα. Nödderne oventil afrundede.

* Kronens Rör indvendig (ved Stövtraadenes Indföining) med en Haarkrands.

3. **Stachys** L. Underlæbens Flige budte; de 2 nedre Stövdragere efter Bestövningen snoede, udadböiede.

4. **Ballóta** L. Underlæbens Flige budte; Stövdragerne efter Bestövnnigen rette.

** Kronens Rör uden Haarkrands.

5. **Betónica** L. Underlæbens Flige budte, Stövdragerne efter Bestøvningen rette.

ββ. Nödderne i Spidsen afstumpede med en 3-kantet Flade foroven.

* Underlæbens Sideflige spidse (eller O); Nödderne i Spidsen glatte.

6. **Lámium** L. Underlæbens Sideflige smaae, tandformede eller O. (Kronen hvid eller röd).

7. **Galeóbdolon** Huds. Underlæbens Flige alle spidse (Kronen guul).

** Underlæbens Sideflige budte, Nödderne i Spidsen haarede.

8. **Leonúrus** L. Kronens Rör indvendig haaret; Stövdragerne fremragende af Kronröret.

9. **Chaitúrus** Host. Kronens Rör indvendig glat; Stövdragerne indsluttede i Kronröret.

bb. Kronens Overlæbe plan (eller O).

α. Nödderne jævne.

10. **Népeta** L. Underlæben hvælvet.

11. **Glechóma** L. Underlæben plan; Stövknapperne korsstillede.

β. Nödderne grubet-punkterede.

12. **Ájuga** L. Kronens Rör indvendig med en Haarkrands ved Stövdragernes Indföiningslinie; Overlæben kort, utydeligt 2-klövet; en Kirtel ved Grunden af Frugtknuderne.

13. **Téucrium** L. Kronens Rör indvendig nögent. Overlæben synes at mangle, idet dens 2 Tænder ere böiede henimod Underlæben, som derved synes 5-tandet.

b. Stövtraadene frastaaende (ikke parallele).

aa. Stövknappernes Rum parallele (adskilte ved Knapbaandet paalangs).

14. **Mentha** L. Kronen tragtformet, 4-fliget, næsten regelret. (Blomsterne i alsidige, endestillede Ax eller fjerntsiddende Krandse i Bladhjörnerne).

bb. Stövknappernes Rum frastaaende (adskilte ved Knapbaandet paatværs).

15. **Elshólzia** Willd. Kronen 5-fliget, de 4 Flige næsten ligestore (Blomsterne i ensidige Ax med 2-radede Dækblade).

16. **Oríganum** L. Kronen 2-læbet. (Blomsterne i alsidige Ax med 4-radede Dækblade.)

CC. Bægeret 2-læbet.*)

a. Stövtraadene frastaaende,

aa. opadtil udadböiede.

17. **Thymus** L. Bægerets Svælg lukket ved en Haarkrands; Stövknappernes Rum forneden frastaaende.

(Mentha Pulegium).

bb. Stövtraadene opadtil indadböiede.

18. **Ácinos** Moench. Blomsterne i 6—10-blomstrede Knipper, omgivne af faae og korte Dækblade; Bægeret ved Grunden puklet, dets Svælg lukket ved en Haarkrands.

19. **Clinopódium** L. Blomsterne i mangeblomstrede Knipper, omgivne af et fælles mangebladet Svöb, dannet af börsteformede Dækblade; Bægerets Svælg lukket ved en Haarkrands.

b. Stövtraadene parallele.

20. **Prunélla** L. Bægeret ved Frugtmodenheden tillukt, dets Overlæbe 3-tandet, Underlæben 2-deelt, omfattet af Overlæbens indböiede Rande; Kronens Rör med en Haarkrands, dens Underlæbe med budte Lapper; Nödderne jævne.

21. **Scutellária** L. Bægeret ved Modenheden tillukt, dets Læber udeelte; Overlæben med et skjoldformet Tilhængsel; Kronens Rör uden Haarkrands; Nödderne smaagrubede eller punkterede, befæstede til en Frugtholder.

B. Frugten för Modenheden udeelt, 4-rummet, tilsidst deelt i 4 Nödder. Blomsterne spredte.

22. **Verbéna** L. Bægeret 5-tandet; Kronen 2-læbet; Blomsterne danne Ax. (N. F. Verbenaceæ).

2. *Orden. Angiospermia (Kapselfrugtede).*

A. Kronen regelret 5-deelt.

23. **Limosélla** L. Bæger og Krone regelm. 5-fligede; Frugten 1-rummet, 2-klappet, mangefröet.

*) Det 2-læbede Bæger forholder sig omvendt mod Kronen, idet Overlæben er 3-deelt, Underlæben 2-deelt.

B. Kronen uregelret, (2-læbet eller maskeret).

a. Kapselen 2-rummet.

aa. Stövknappernes Rum ved Grunden budte.

α. Kronen maskeret; Kapselen opspringende i Spidsen.

24. **Linária** Tournef. Kronen med en Spore ved Grunden; Kapselen opspringer ved Tænder. (N. F. Scrophularineæ, b.)

25. **Antirrhínum** L. (*part.*) Kronen ved Grunden puklet; Kapselen opspringer ved Huller. (N. F. Scrophularineæ, b.)

β. Kronen 2-læbet, gabende; Kapselen opspringende fra Spidsen til Grunden.

26. **Scrophulária** L. Kronen uregelm. kugleformet; Stövtraadene befæstede til Kronrörets Basis; Stövknapperne 1-rummede, opspringende ved en Tværspalte. (N. F. Scrophularineæ, a.)

27. **Digitális** L. Kronen uregelm. klokkeformet; Stövtraadene befæstede til Kronröret ovenfor Basis; Stövknapperne 2-rummede, opspringende paalangs (N. F. Scrophularineæ, b.)

bb. Stövknappernes Rum ved Grunden tilspidsede.

α. Bægeret 5-tandet (eller 2-læbet).

28. **Pediculáris** L. Bægeret opblæst; Fröene nætformigt grubede (N. F. Scrophularineæ c.)

β. Bægeret 4-tandet.

aa. Kapselens Rum 1—2-fröede.

29. **Melampýrum** L. Bægeret rör- eller tragtformet, ikke opblæst; Fröene jævne, uvingede. (N. F. Scrophularineæ, c.)

ββ. Kapselens Rum mangefröede.

30. **Rhinánthus** L. Bægeret opblæst; Kronens Underlæbe 3-lappet, med udeelte Lapper; Kapselen fladtrykt; Fröene jævne.

31. **Euphrásia** L. (part.) Kronens Underlæbe 3-lappet, med 2-klövede eller udrandede Lapper; Griffelen indsluttet i Overlæben; Kapselen fladtrykt-hvælvet; Fröene riflede.

32. **Odontítes** Pers. Kronens Underlæbe 3-lappet, med udeelte Lapper; Griffelen rager udenfor Overlæben; Kapselen hvælvet, næsten trind; Fröene riflede. (30—32. N. F. Scrophularineæ, c.)

b. Kapselen 1-rummet. (Snylteplanter med farvede, skjælformede Blade: *N. F. Orobancheæ).*

33. **Lathráea** L. Bægeret 4-fliget; den afblomstrede Krone heelt affaldende, med heel Overlæbe; Stövknapperne i Randen haarede, en fri Kirtel ved Grunden af Frugtknuden.

34. **Orobánche** L. Bægeret til Grunden 4-deelt eller 2-deelt med hele eller 2-klövede Flige; den afblomstrede Krone omkringskaaren ved Grunden, den övre Deel affaldende, den nedre vedblivende, Overlæben udrandet eller 2-klövet.

I. Gymnospermia.

1. Marrubium. Marube.

741. **M. vulgare** L. (Almindelig M.) H. 655; Drej. n. 600; F. D. 1036.

Bladene ægformet-kredsrunde, rundtakkede, nætformigt aarede og rynkede; *Blomsterkrandsene* adskilte, tætblomstrede, næsten kugleformede; *Bægeret* med en Haarkrands i Svælget, dets Tænder sylformede, i Spidsen glatte, hagekrummede.

Hele Pl. hvidfiltet; Kr. hv. 7—9. ♃.

Paa grusede Steder, især ved Gjærder omkring Landsbyer sporadisk: hyppigere paa *Bornh.* end i de andre Provindser.

2. Galeopsis. Hanekro.

a. Ledstykkerne ikke opsvulmede; alle Krandsene adskilte.

742. **G. ochroleuca** [Lam. enc. 2, p. 600] (Guul H.) H. 650; F. D. 1650; Rchb. ic. I, 98; H. N. XII, 33.

Stængelen blödt-duunhaaret af nedad tiltrykte Haar; *Bladene* æg-lancetformede, saugtakkede; *Kronröret* 3 Gange læn-

gere end Bægeret, *Overlæben* 2—3-tandet, *Underlæbens* Flige rundtakkede.

Stgl. oventil og Bæg. kirtelhaarede. Kr. svovlguul med en citronguul Plet ved Grunden af Underlæben. 7—8. ⊙.

Dyrkede, især sandige Marker, kun funden i *Halvöens* sydlige Deel: mellem Skudstrup og Vamdrup ved Kongeaaen! Lygumkloster, Marker N. for Rendsborg (16). (Mangler paa Öerne). ☞

743. **G. Ladanum** L. (Smalbladet H.) H. 649; Drej. n. 585; F. D. 1757.

Stængelen blödt-duunhaaret af nedad tiltrykte Haar, *Bladene* elliptiske eller lancetformede, saugtakkede; *Kronröret* dobbelt saa langt som Bægeret, *Overlæben* svagt udrandet, *Underlæbens* midterste Flig udrandet, Sidefligene budte, heelrandede.

Stgl., især foroven, kirtelhaaret. Kr. ros. med en guul, rödstribet Plet ved Gr. af Underlæben. 7—8. ⊙. Var. i Bladformen:

β, latifolia Wimm. & Gr. Bld. ægformet-elliptiske, saugtakkede, ved Grunden og i Spidsen heelrandede, Bægertænderne kortere end Röret.

γ, angustifolia W. & Gr. Bld. linie-lancetformede, næsten heelrandede, Bægertænderne af Længde med Röret.

Ukrud mellem Sæden, især alm. i sandige Egne. *β*, sjeldnere: *Möen* v. Koster (28).

b. Ledstykkerne oventil opsvulmede, de övre Krandse sammenhobede.

* 744. **G. pubescens** [Bess. prim. fl. gal. 2, p. 27] (Duunhaaret H.) Rchb. ic. I, 100.

Stængelen duunhaaret af nedad tiltrykte Haar, under de svagt opsvulmede Led stivhaaret; *Bladene* ægformede, tilspidsede, saugtakkede; *Kronröret* meget længere end Bægeret; *Underlæbens* midterste Flig plan, rundtakket.

Kr. smukt röd, ved Underlæbens Basis guul med röde Pletter; (vedligeholder den röde Farve ved Törring). 7—8. ⊙.

Paa Marker mellem Sæden, i Krat: *Sj.* Pedersborg ved Sorö! (det eneste hidtil bekjendte Voxested i Danmark). ☞

745. **G. Tetrahit** L. (Almindelig H.). H. 649; Drej. n. 583; F. D. 1271; Rchb. ic. IX, 1174.

Stængelen stivhaaret af nedböiede eller udstaaende Haar, under de stærkt opsvulmede Led tæt beklædt med Börster;

Bladene elliptisk-ægformede, tilspidsede, saugtakkede; *Kronröret* omtrent af Længde med Bægerfligene; *Underlæbens Midtflig* plan, budt, fiint rundtakket.

Stgl. oventil og Bæg. kirtelhaarede med oftest mörkröde Kirtler, Kr. blegröd ell. hvidguul, ved Grunden af Underlæben rödplettet. 7--8. ⊙.

Paa dyrkede Steder, f. Ex. mellem Sæden, ved Gjærder o. s. v. alm.

746. **G. bifida** [Boenn. fl. monast. p. 178] (Tvedeelt H.) Drej. p. 201; H. N. VII, 8.

Kronröret kortere end eller af Længde med Bægeret; *Underlæbens Midtflig* linieformet, i Spidsen 2-klövet, med tilsidst tilbagerullet Rand, forövrigt som foreg.

Kirtlerne paa Bæg. og Stængelens övre Deel alm. gule. Kr. lysröd eller hv. med röde Aarer og en guul Plet ved Gr. af Underlæben. 7—8. ⊙.

Forekomst som foreg. og ligesaa hyppig som hiin.

747. **G. versicolor** [Curt. fl. lond. f. 6 t. 33] (Hampagtig H.) Drej. n. 584; Rchb. ic. 1, 117; G. canabina Roth, H. 650; F. D. 929; G. Tetrahit *β*, L.

Kronröret dobbelt saa langt som Bægeret, *Underlæbens Midtflig* afrundet, fiint rundtakket, violet, den övrige Krone svovlguul, over dobbelt saa stor som hos foreg., forövrigt som denne.

Kirtlerne alm. röde. 7—8. ⊙.

Mellem Sæden alm. udbredt.

3. Stachys. Galtetand.

a. Udlöbere fra Rodstokken. ♃.

748. **S. silvatica** L. (Stor G.) H. 652; Drej. n. 590; F. D. 1102.

Alle *Bladene* langstilkede, hjerteformede, grovt saugtakkede; *Krandsene* 6-blomstrede.

Hele Pl. laaden af udstaaende Haar. Kr. mörk-bruunröde, (sjeldnere skident viol.) med hvide Aarer paa Underlæben; Bæg. og Kronens Overlæbe kirtelhaarede. 7—8.

I Skove og Krat meget alm.

749. **S. ambigua** [Sm. i E. Bot. t. 2089] (Tvivlsom G.) H. II, 206; Drej. n. 589; F. D. 1877; Rchb. ic. III, 369.

Alle *Bladene* kortstilkede, æg-lancetformede med hjerteformet Basis, saugtakkede; *Krandsene* 6-blomstrede; *Udlöberne* i Spidsen kölleformigt fortykkede.

Hele Pl. haaret, med nedböiede Haar paa Stgl.; Kr. mörk ros. 7-8.

I Skove og paa dyrkede Steder meget sjelden: *Sj.* en Gröft ved Strandveien forbi Agershvile (Blytt); *J.* Eskjær Skov i Salling (Dr.)

750. **S. palustris** L. (Smalbladet G.) H. 653; Drej. n. 588; F. D. 1103.

Bladene lancetformede med afrundet eller svagt hjerteformet Basis, fiint saugtakkede, de nedre kortstilkede, de övre siddende; *Krandsene* 6—12-blomstrede; *Udlöberne* som hos foreg.

Stgl. stivhaaret-ru af nedböiede Haar, Bld. blödhaarede; Kr. lysros., med hv. Aarer paa Underlæben; Overlæben og Bæg. duunhaarede med faae Kirtelhaar. 7—8.

I Törvmoser, ved Gröfter og paa dyrkede, især fugtige Marker alm.

b. Udlöbere 0. ⊙.

751. **S. arvensis** L. (Ager-G.) H. 654; Drej. n. 587; F. D. 587; Rchb. ic. X, 1298; H. N. IV, 12.

Alle *Bladene* stilkede, æg-hjerteformede, budte, rundtakkede; *Krandsene* 4—6-blomstrede; *Bægertænderne* af Længde med eller længere end Kronröret.

Hele Pl. stivhaaret, Haarene paa Stgl. udstaaende. Kr. blegröd ell. hvidagtig. 7—9.

Paa dyrkede Marker mellem Vaarsæden, i Haver o. s. v. et i flere Egne alm. Ukrud, især paa *Bornh.*, i *Sydsjæll.*, paa *Loll.*, *Falst.* og i *Fyen*, sjeldnere i det nordl. og vestl. Jyll. og Nordsjælland.

752. **S. annua** L. (Enaarig G.) Jacq. fl. austr. t. 360.

Bladene lancetformet-ovale, rundtakket-saugtakkede, de nedre kortstilkede, de övre næsten stilklöse; *Krandsene* 4—6-blomstrede; *Bægertænderne* kortere end Kronröret.

Stgl. duunhaaret, Bæg. stivhaaret, Bld. næsten glatte. Kr. hv. med blegguul Underlæbe. 7—9.

Mellem Sæden paa sandige Marker ved Hasle paa *Bornh.* (11). ☞

4. Ballota. Tandbæger.

753. **B. ruderalis** [Swartz i Sv. bot. 389] (Almindelig T.) H. 655; Drej. n. 602; F. D. 1702; B. nigra L. fl. Suec., Fr. H. N. VII, 7; Rchb. ic. VIII, 1039.

Bladene æg-hjerteformede, grovt og uregelm. saugtakket-rundtakkede, rynkede af de stærkt forgrenede, paa Underfladen ophöiede, paa Overfladen indtrykte Nerver; *Bægeret* tragtformet eller næsten fladkravet, *Tænderne* jævnt udlöbende i en lang, sylformet Spids.

Hele Pl. haaret. Kr. ros.-lila med hvide Aarer, sjeldnere hv. 7—9. ♃. Overlæben alm. heel, var.

β, nepetoides! Kronens Overlæbe 2-lappet, næsten plan.

Ved Gjærder, især omkring Byer, meg. alm. — *β*, med Hovedarten.

Anm. B. foetida (Lam. Drej. n. 601 (undt. Voxest.); Rchb. ic. VIII, 1041; H. N. XI, 18). Bægeret fladkravet, med bredt ægformede, afrundede Tænder, som pludseligt ende i en kort Braad, Bladene mindre dybt tandede, forövrigt som foreg. Af denne vel adskilte Art er det mig ikke bekjendt at noget Expl. er fundet hos os. F. D. 673 (Mentha aquatica), der alm. henföres hertil, er for slet til at den med Sikkerhed kan bestemmes. At Hornem. (B. nigra — efter Beskr.) og Drej. angive denne som den i Danmark hyppigste Art, hidrörer ialfald fra en Feiltagelse. Den maa söges paa Ballastpladser omkring Söstæderne, og da den paa slige Steder er funden i Sverige, er det vel muligt at den ogsaa forekommer her. Navnet *B. nigra* L. er lidet betegnende og af Forff. anvendt paa begge Arterne. Dersom det ikke, som vel er rimeligst, er collectivt, sigter det vistnok snarest til foreg. som den almindeligste Art i Norden. (*B. alba* L. fl. Suec. betegner den hvide Var.) Sml. Fr. nov. p. 194.

5. Betonica. Betonie.

754. **B. officinalis** L. (Læge-B.) H. 652; Drej. n. 586; F. D. 726; H. N. II, 23; B. stricta Ait., Rchb. ic. VIII, 954.

Bladene aflang-ægformede med hjerteformet Basis, grovt saugtakkede eller rundtakkede, de nedre langstilkede, de övre næsten stilklöse; *Blomsterkrandsene* danne et tæt Ax (de nedre Krandse stundom fjernede fra de övrige); *Bægertænderne* braadspidsede, med ægformet Basis; *Kronens Overlæbe* budt, i Spidsen tilsidst tilbageböiet.

Hele Pl. haaret (især Bæg., Bladstilke og Stgl. under Ledene). Kr. ros., udvendig hviduldet. 7—8. ♃.

I Kratskove og paa höie Enge sjelden: *Sj.* Sophienberg (H), Rygaard (Kyll.); *Loll.* Krat mellem Darket og Ottelund! Bjerremark, Rubjerggaard (5), Svingelen ved Nakskov (9); *F.* Skovgaarde (7); *Sl.* Flensborg (25). ⚘

6. Lamium. Tvetand.

a. Bladene tilspidsede. ♃. (Kronröret krummet).

755. **L. album** L. (Hvid T.) H. 646; Drej. n. 593; F. D. 594.

Stængelen udeelt; *Bladene* æg-hjerteformede, grovt og uregelm. saugtakkede; *Krandsene* 10—20-blomstrede; *Bægertænderne* börsteformede; *Kronröret* indvendig med en Haarkrands.

1—1½′ höi. Kr. hv., Underlæbens Midtflig blegguul med en bruun Plet ved Grunden, 2-lappet, Sidefligene ende i en spids Tand. 5—8.

Ved Gjærder, omkring Byer o. s. v. meg. alm.

756. **L. maculatum** L. (Plettet T.) H. 646; F. D. 1649; Rchb. ic. III, 362.

Stængelen grenet; *Bladene* hjerteformede, uregelm. saugtakkede, med hvidgule Pletter paa Overfladen; *Bægertænderne* sylformede; *Kronröret* med en Haarkrands.

1—1½′ höi. Stgl. rödlig. Kr. ros., med hvid- og rödstribet Underlæbe. 5—8.

Ved Gjærder meget sjelden: *Sl.* Vogelsang Skov (16). (I Holsteen paa flere Steder). ⁂

b. Bladene budte eller afrundede, sjeldnere spidse (ikke tilspidsede). ⊙.

aa. Kronröret oftest krummet, med en Haarkrands indvendig (ovenfor Basis).

757. **L. purpureum** L. (Röd T.) H. 647; Drej. n. 595; F. D. 523.

Bladene hjerteformede, uregelm. rundtakkede, alle stilkede; *Bægertænderne* omtrent af Længde med Röret.

Kr. ros., sjeldnere hv. 3—9.

β, decipiens Sond. Bld. uregelm. indskaarne.

Paa dyrkede Steder overalt meget alm. *β*, som ligner fölg. i Udseende, findes af og til med Hovedarten.

bb. Kronröret ret, indvendig nögent.

758. **L. incisum** [Willd. sp. 3, p. 89] (Fliget T.) H. 647; Drej. n. 594; F. D. 2358; Rchb. ic. III, 370; H. N. X, 16; L. confertum Fr. S. Veg. Sc. p. 15 og 198.

Bladene uregelm. rundtakket-lappede eller indskaarne, de nedre hjerteformet-nyreformede, langstilkede, de övre rudeformet-ægformede, kortstilkede med forneden udvidet *Bladstilk*; de övre *Blomsterkrandse* tæt samlede; *Bægertænderne* af Længde med eller længere end Röret, sylformede, udstaaende, stivhaarede.

Kr. ros. 4—6.

Paa lignende Steder som foreg. hist. og her i alle Provindser. ☀

759. **L. intermedium** [Fr. nov. p. 192] (Nyrebladet T.) H. 649; Drej. n. 596; F. D. 1701 (ikke god); Rchb. ic. VIII, 961; H. N. I, 15.

Alle *Bladene* nyreformede, rundtakket-haandlappede, de nedre stilkede, de övre næsten siddende eller omfattende med en kort, opblæst *Bladstilk*; *Blomsterkrandsene* adskilte; *Bægertænderne* som hos foreg., længere end Röret.

Kr. ros., Overlæben smukt og mörkt purp. 4—5 og 8—9.

Paa lignende Steder som de foreg., men sjeldnere og sporadisk. (Paa enkelte Steder periodisk i Mængde): *Sj.* Fortunen! Vibenshuus (Dr.), gl. Kongevei! Ballerup (1), Roeskilde, Holbek (15); *Falster! Loll.* ved Rödby (H.); *J.* Thorup (12), Hobro (16), Randers! Haraldslund!

760. **L. amplexicaule** L. (Liden T.) H. 648; Drej. n. 597; F. D. 752; Rchb. ic. III, 373.

Alle *Bladene* nyreformede, de nedre stilkede, rundtakkede, de övre siddende og omfattende, haandlappede; *Blomsterkrandsene* adskilte; *Bægeret* blödt- og graaagtig-duunhaaret; *Tænderne* kortere end Röret, för og efter Blomstringen sammenstödende i Spidsen.

Kr. som hos foreg., med meget langt Rör. 5—8.

β, clandestinum (Rchb. ic. VIII, 950) Kronen liden, affaldende uudsprungen. 4.

Ved Gjærder og mellem Sæden ikke sjelden.

7. Galeobdolon. Barsvælg.

761. **G. luteum** [Huds. fl. angl. 258] (Guul B.) H. 651; Drej. n. 598; H. N. II, 24; Galeopsis Galeobdolon L., F. D. 1272.

Stængelen opstigende, duunhaaret af nedad tiltrykte Haar paa Kanterne, med *Vandgrene* fra Rodstokken; *Bladene* ægformede, saugtakkede; *Bægeret* tragtformet, med bladagtigtgrönne, spidst triangelformede *Tænder*.

De ældre Blade hvidplettede. Kr. lysguul med mörkere Underlæbe. 5—6. ♃.

I Lövskove, alm. i de sydlige Egne af Landet omkring Östersöen

(f. Ex. *Bornh.*, *Loll.-Falst.*, *Sydsjæll.*, sydl. *F.* og *Halvöens* sydöstlige Skove). Sjelden mod N.: *Sj.* Hornbæk (19), Egebæksvang! Holbek (15), (mangler ved Kbhavn); *F.* Holkenhavn, Ubberud, Vissenberg (H.); *J.* Lundbykrat (H.).

8. Leonurus. Hjertespand.

762. **L. Cardiaca** L. (Almindelig H.) H. 656; Drej. n. 599; F. D. 727 og 1756.

Bladene alle stilkede, nætformigt aarede, haandfligede, de övre 3-, de nedre 5-fligede; *Blomsterkrandsene* siddende, tætblomstrede, adskilte; *Bægeret* glat, med braadspidset-stikkende *Tænder*; *Kronens Underlæbe* med aflang Midtflig.

Kr. ros., udvendig hvidfiltet, Underlæben hvidguul med röde Prikker. 7—8. ♃.

Ved Gjærder, især omkring Landsbyer, alm. udbredt.

9. Chaiturus. Tornbæger.

763. **C. Marrubiastrum** [Rchb. fl. exc. p. 317] (Stortandet T.) Leonurus L., H. 656; Jacq. fl. austr. t. 405.

Bladene stilkede, aflange, dybt tandede; *Bægeret* tiltrykt-duunhaaret, med braadspidset-stikkende *Tænder*; *Kronens Midtflig* rundagtig.

Kr. lysröd, udvendig filtet. 7—8. ⊙.

Ved Landsbyer: *Loll.* i Dannemarre (9), det eneste bekjendte Voxested i Floraen. [*]

10. Nepeta. Katteurt.

764. **N. Cataria** L. (Almindelig K.) H. 637; Drej. n. 591; F. D. 580.

Bladene stilkede, æg-hjerteformede, dybt saugtakkede; *Blomsterkrandsene* stilkede; *Bægertænderne* sylformede; *Nödderne* jævne, glatte.

Kr. hv. med röd-punkteret Underlæbe. Hele Pl. tæt-graafiltet. 6—8. ♃.

Ved Gjærder, især omkring Byer paa Gruus, sporadisk, men ikke sjelden.

† *N. nuda* L. Bladene aflang-hjerteformede, rundtakkede; Nödderne knudret-rue, i Spidsen duunhaarede.

Forvildet paa en Höi ved Bidstrupgaard (tilligemed flere fremmede Planter).

11. Glechoma. Korsknop.

765. **G. hederaceum** L. (Vedbende-K.) H. 645; Drej. n. 592; F. D. 789; H. N. XI, 19 (var).

Stænglerne krybende, med oprette eller opstigende Grene; *Bladene* stilkede, med en Haarkrands ved Grunden af Bladstilken, nyreformede, rundtakkede; *Krandsene* dannede af kortstilkede, 3—5-blomstrede Nögler; *Bægertænderne* ægformede, sylspidsede, 3 Gange kortere end Röret.

Kr. blaaagtigt-viol. med mörkrödprikket Svælg. (Var. med indsluttede, ikke korsstillede Stövdr.). $\frac{4}{2}$—$\frac{6}{1}$. ♃.

Ved Gjærder, i Randen af Skove o. s. v., meg. alm.

12. Ajuga. Læbelös.

766. **A. reptans** L. (Krybende L.) H. 635; Drej. n. 608; F. D. 925; H. N. IX. 15.

Vandgrene fra Rodstokken; *Bladene* omvendt-ægformede eller ovale, rundbugtede; *Rodbladene* stilkede; *de övre Dækblade* af Længde med eller kortere end Blomsterne.

Var. svagthaaret eller næsten glat. Kr. blaa, sjeldent röd eller hv. 5—6. ♃.

I Lövskove (sjeldnere paa höie Enge), oftest i Selskab med Galeobdolon lut., med hvilken den ogsaa i Henseende til Fordeling i Landet stemmer overeens: *Nordsjæll.* sporadisk: Ledreborg, Rygaard (15), Frederiksborg, Hirschholm! Frederiksdal (H.), Lyngby (14), Frederiksberg Have (H.), mellem Valdby og Flaskekroen, Ordrups Mose ved Fuxveien! i *Syd-* og *Vestsjæll.* alm., ligesaa paa de sydligere Öer og i *Fyen*; *J.* i det nordl. sjelden: Skyum Krat, Randers (H.), Haraldslund! i det sydöstl. alm. ⚘

767. **A. pyramidalis** L. (Pyramideformet L.) H. 633; Drej. n. 609; F. D. 185; H. N. XII, 34.

Rodstokken uden Vandgrene; *Bladene* som foreg., med korte Stilke; *Blomsterkrandsene* danne et pyramideformet Ax med 4-radet stillede *Dækblade*, som alle ere meget længere end Blomsterne.

Stgl. og Bld. tæthaarede. Kr. lysblaa, mindre end hos foreg. 5—6. ♃ eller ⊙.

I höitliggende Skove, paa Bakker mellem Krat, Lyngheder, sporadisk og temmelig sjelden: *Sj.* Helsingörs Ladegaard (21), mellem Örsholt og Gurre, Hjörlunde Mark ved Slangerup, Johnstrup (H.); *J.* Hjörring (H.), Overklitgaard og Agersted i Vendsyssel (16), Torslev (Lgby), Lyne Kro ved Varde (16): paa *Bornh.* flere Steder (H., 19).

13. Teucrium. Kortlæbe.

768. **T. Scordium** L. (Löglugtende K.) H. 636; Drej. n. 610; F. D. 593; H. N. I, 17.

Stængelen opstigende, med *Udlöbere* fra Rodstokken; *Bladene* stilklöse, linieformet-ovale, tandet-saugtakkede, de övre nedenfor Midten heelrandede; *Krandsene* omtrent 4-blomstrede.

Pl. haaret, har en lögagtig Lugt. Kr. lys-ros. 7—9. ♃.

Paa fugtige Steder, især paa Leergrund, f. Ex. ved Randen af Gröfter og Mergelgrave: *Sj.* en Gröft bag Flaskekroen!, Magleby paa Amager (15), i *Sydsjæll.*, paa *Falst.*, *Loll.* og *Langel.* hist og her; *Sl.* Fobislet ved Haderslev (H.). I *Jyll.* og de andre nordlige Egne af Landet mangler den. *

14. Mentha. Mynte.

a. *M. genuinae.* Bægeret regelm. 5-tandet, med aabent Svælg; Kronens Overlæbe udrandet.

aa. Bladene stilklöse, Dækbladene forskjellige fra Stængelbladene; Blomsterkrandsene samlede til Ax.

769. **M. rotundifolia** L. (Rundbladet M.) H. N. IX, 12.

Bladene hjerteformet-ovale, i Spidsen afrundede, rynkede, tiltrykt-saugtakkede; *Axene* korte, tætblomstrede; *Bægeret* ved Frugtmodenheden kugleformigt opblæst med lancet-sylformede, tilsidst sammenstödende *Tænder.*

Bld. hvidfiltede af kruset Uld. Kr. hv., meget liden. 8—9. ♃.

Paa fugtige Steder, kun funden paa *Bornh.* (Ormebækken ved Pythuset, 1/4 Miil S. O. for Rönne. 21). *

770. **M. silvestris** L. (Graa M.) H. 638; Drej. n. 581; F. D. 484 (slet) og 1932; H. N. I, 18.

Bladene ægformet-elliptiske, spidse, skarpt-saugtakkede, ved Grunden afsmalnede (de nedre kortstilkede); *Axene* langstrakte, tætblomstrede (de nedre Krandse ofte adskilte); *Bægeret* ved Frugtmodenheden opblæst med indsnöret Svælg og linie-sylformede, tilsidst sammenstödende *Tænder.*

Bæg. og Bld. paa Underfladen graafiltede, Kr. röd-lila, duunhaaret, större end hos foreg. 8—9. ♃. Bld. var i Brede, Beklædning o. s. v.

Ved Aa- og Söbredder, i fugtige Skove, sporadisk og sjelden: *Sj.* ved Nordbredden af Esrom Sö (21), Nöddebo (12), Fredensborg

(Freuchen), Hirschholm (H.), Hesttangs Mölle (Wroblevsky), Svends Mölle ved Valö (21); *Loll.* Söholt Skov (5); *F.* Björnemose (H.); *J.* Williamsborg N. for Veile Fjord (H.); *Sl.* Wedelspang (16), ved Eideren mellem Carlshütte og Bargstedt! ⚹

771. **M. viridis** L. (Grön M.) H. II, 204; F. D. 1876; H. N. VII, 9.

Bladene lancetformede, tilspidsede, fjernt, men skarpt saugtakkede; *Blomsterkrandsene* adskilte, danne et mellembrudt Ax; *Bægeret* furet, dets *Tænder* sylformede, rette, tilligemed de linieformede *Dækblade* randhaarede.

Bld. grönne. Hele Pl. glat eller Stgl. og Bld. paa Underfladen svagt haarede;*) Kr. lila, af Störrelse som hos foreg. 8—9. ♃.

Ved Gjærder og Landsbyer, især paa fugtige Steder, sjelden: *Sj.* en Bæk ved Skotterup pr. Helsingör (9); *F.* Ollerup! V. Skjerninge Mölle! Assens (Kyll.); *Sl.* Dammen ved Haderslev (N.); *J.* ved Skanderborg Sö (16), Ristrup (H.), Örlev i V. Hanherred (16). ⚹

bb. Bladene stilkede, Dækbladene ensformede med Stængelbladene.

α. Blomsterkrandsene (idetmindste de övre) samlede til et endestillet Hoved.

772. **M. aquatica** L. (Vand-M.) Drej. n. 580; H. N. II, 25; M. hirsuta aquatica H. 640; Origanum vulgare F. D. 638.

Bladene ægformede eller ovale, saugtakkede; *Bægeret* tragtformet, furet, med sylformede *Tænder.*

Kr. duunhaaret, lila. Var. betydeligt i Hens. til Bladenes Form, Beklædning, Blomsterstanden (*β, verticillata* Fr. nov. har Blomsterkrandsene adskilte), men er stedse forskjellig fra de fölgende ved at Stgl. begrændses af Blomster og ikke af en Bladdusk. 7—9. ♃.

I Gröfter, Moser o. a. fugtige Steder alm.

β. Blomsterkrandsene stedse adskilte, Stængelen ender med en Bladdusk.

773. **M. sativa** L. (Krandsblomstret M.) Drej. n. 579; H. N. II, 26; M. hirsuta sativa H. 640; M. palustris Rchb. ic. X, 1307.

---

*) En var. *canescens* med graafiltede Bld., som efter Fr. findes i Sverige, har jeg ikke fundet hos os. Alle Arterne i denne Slægt var. i Hens. til Beklædningen, men denne Art er, foruden dens typiske Mangel paa Haar, saa betydeligt forskjellig fra foreg., at de umuligt kunne forenes. Den af Koch (Syn. p. 633) for M. viridis L. antagne Var. (glabra) af foreg., er (efter Beskr.) meget forskjellig fra den her forekommende M. viridis. (Sml. Fr. mant. 3 p. 56).

Bladene ægformede eller elliptiske, spidse, skarpt saugtakkede; *Bægeret* af Kronens halve Længde, rör- eller tragtformet, med triangel-lancetformede, tilspidsede *Tænder; Blomsterstilkene* haarede.

Kr. lila. 7—9. ♃. Var. som foreg. De vigtigste Former ere:

α, vulgaris. Hele Pl. haaret, Haarene paa Stgl. nedadvendte.

β, glabra. Stgl., Bld. og Blomsterstilke glatte eller meget svagt haarede.

γ, latifolia Nolte (F. D. 2057; H. 640.) Bld. bredtægformede, dybt-saugtakkede; Blomsterkrandsene fjerne; Stövdr. indsluttede.

Paa Enge, i Moser og ved Vandgröfter ikke sjelden, især hyppig i det vestlige Jylland! *β*, Skjærhoved i *J.*; *γ*, Aabenraa!

774. **M. gentilis** L. (Tvetydig M.) H. 642; F. D. 736 (?) H. N. VI, 13.

Bladene lancetformede eller æg-lancetformede, tilspidsede, skarpt saugtakkede; *Krandsene* fjerne, smaae, tætblomstrede; *Bægeret* lidet kortere end Kronen, rörformet-klokkeformet, med sylformede *Tænder*; *Blomsterstilkene* glatte.

Stgl. mörkröd, med faae, nedadvendte Haar; Blst. neppe halvt saa store som hos foreg.; Kr. blegröd-lila. 8—9. ♃.

Ved Lyrskov i Slesvig (Jessen). (Andre danske Voxesteder ere mig ikke bekjendte).

775. **M. arvensis** L. (Ager-M.) H. 643; Drej. n. 578; F. D. 512; Rchb. ic. X, 1299.

Stængelen fremliggende eller opstigende, grenet, med underjordiske *Udlöbere*, ved hvilke den overvintrer; *Bladene* ægformede eller elliptiske, spidse, tiltrykt-saugtakkede; *Krandsene* tæt- og mangeblomstrede; *Bægeret* klokkeformet, med ægformet-triangelformede, korte (ligesaa brede som lange) *Tænder.*

Kr. lila (lidet större end hos foreg., mindre end hos næstforeg.). 7—9. ♃. Var.

β, glabriuscula Koch. Bladene elliptisk-lancetformede, tilligemed Stængelen svagthaarede, Blomsterstilkene glatte.

γ, riparia Fr. nov. 189; H. N. II, 27. Stængelen lav,

næsten opret, ugrenet; Bladene ægformede, tilligemed de tætsiddende Blomsterkrandse svagthaarede; Blomsterstilkene glatte. Hele Pl. af en mörkröd Farve.

Paa Agre, höie Enge, ved Gröfter o. s. v. meget alm. (De 2 Var. har jeg ikke fundet i det egenlige Danmark, men i Holsteen: β, ved Trittau, γ, ved Einfelder-Söen; men de anföres her fordi de muligviis ogsaa kunne findes i vor Flora).

b. *Pulegium* Mill. Bægeret 2-læbet, dets Svælg tilsidst lukket ved en Haarkrands; Kronens Overlæbe udeelt.

776. **M. Pulegium** L. (Polei-M.) H. 644; F. D. 1755; Pulegium vulgare Mill., Koch Syn. II, 636.

Stængelen fremliggende, grenet; *Bladene* ægformet-elliptiske, budte, utydeligt tandet-saugtakkede; *Blomsterkrandsene* alle adskilte; *Bægerets* Overlæbe med tilbageböiede *Tænder*.

Kr. lila. 7—9. ♃.

Paa fugtige, oversvömmede Steder: *Falst.* ved Corselitze (H.) Ikke senere gjenfunden.

15. Elsholzia. Krydermynte.

† 777. **E. cristata** [Willd. Sp. pl. 3, 59] (Ensidig K.) H. II, 207; Drej. p. 201; H. N. V, 8.

Grenene og *Bladstilkene* ensidigt-haarede; *Bladene* stilkede, elliptiske, rundtakket-saugtakkede; *Dækbladene* kredsrundt-ægformede, pludseligt tilspidsede, randhaarede.

Kr. liden, blegt-lila. Pl. har en eiendommelig og gjennemtrængende Lugt. 7—8. ⊙.

Oprindelig indfört som Haveplante fra Sibirien, forekommer nu forvildet paa mange Steder omkring Byer og Haver.

16. Origanum. Merian.

778. **O. vulgare** L. (Almindelig M.) H. 657; Drej. n. 582; F. D. 1581.

Bladene kortstilkede, elliptisk-ægformede, heelrandede eller utydeligt tandede; *Bægeret* regelm. 5-tandet, dets Svælg lukket ved en Haarkrands; *Blomsterne* fleerboe.

Bld. grönne, næsten glatte, Kr. röde, Bæg. og Dækbld. alm. mörkviol. 7—9. ♃.

Ved Gjærder og i Kratskove: hyppig i *Sydsjæll.*, paa *Möen*, *Falst.*, *Loll.* og i det sydl. *Fyen*, sjeldnere i *Nordsjæll.* (mangler f. Ex. ved

Helsingör (21); paa *Halvöen* sporadisk, men ikke alm., paa Östkysten, mod V. ikke bemærket!

† *O. Majorana* L. (Have-M.) Majorana hortensis Moench. Bld. elliptisk-ovale, paa begge Sider graafiltede; Axene ovale med tæt taglagte Dækblade; Bægeret paa den ene Side til Grunden klövet, forövrigt heelt; Kr. hv. 7—8. ⊙.

Dyrkes som Kryderurt i Kjökkenhaver.

17. Thymus. Timian.

779. **T. Serpyllum** L. [Fr. nov. 195] (Smalbladet T.) H. 659 (undt. var. 2 og 4); Drej. n. 603; F. D. 1165; H. N. V, 7; T. angustifolius Pers.

Stænglerne alsidigt haarede, regelmæssigt 4-kantede eller næsten trinde, *de blomsterlöse* krybende og forlængede, *de blomstrende* opstigende; *Bladene* linieformet-kileformede eller omvendt-ægformede, ved Grunden randhaarede, paa begge Flader ophöiet-nervede; *Blomsterkrandsene* samlede til et Ax eller Hoved.

Kr. röd, sjeldnere hv. 7—8. ♄. (Lav, ofte tueformigt sammentrængt Halvbusk). Var. i Henseende til Bladenes Form, Beklædning o. s. v.

Paa sandige Bakker og Lyngheder: alm. paa *Bornh.*, *Möens* Klint, i det nordlige og nordöstlige *Sjæll.* samt i den vestlige og mellemste Deel af *Halvöen.* Paa *Loll.*, *Falst.*, i det sydl. og sydvestl. *Sjæll.* og *Fyen* ikke bemærket!

780. **T. Chamaedrys** [Fr. nov. 197] (Bredbladet T.) Drej. n. 604; F. D. 2237; H. N. V, 6.

Stænglerne alle opstigende, 4-kantede med 2 smalere og 2 bredere Flader, langs Kanterne haarede (og derved tilsyneladende 2-radet-haarede); *Bladene* ovale eller elliptiske, stilkede, paa Overfladen utydeligt nervede.

Kr. röd, sjeldn. hv. Höiere, med större Bld. end foreg. 7—8. ♄. *Var.*

α, capitatus. Blomsterkrandsene samlede til et Hoved eller de nedre fjerne; Stövdragerne alm. fremragende udenfor Kronen.

β, verticillatus. Blomsterkrandsene adskilte, danne et langstrakt, mellembrudt Ax; Stövdr. alm. indsluttede i Kronen.

Paa törre Marker og Bakker, ved Gjærder o. s. v.: hyppig i Syd- og Vest-*Sjæll.*, paa *Falster*, *Langeland*, i *Fyen* og paa *Halvöens* Östkyst. Paa *Loll.* sparsom (f. Ex. Grönnegade. 5); forekommer sjeldent blandet med foreg. f. Ex. *J.* V. Velling (Dr.), Kalbygaard! Ö. Nykirke! Store Andst! *Sj.* Kjöbenhavns Omegn! Paa Bornh. og i de vestlige Egne af Halvöen mangler den.

† *T. vulgaris* L. (Have-T.) Stængl. alsidigt duunhaarede, Bld. i Randen tilbagerullede, ægformede, de övre lancetformede, Kr. hv. eller lila, dyrkes alm. i Kjökkenhaver.

18. Acinos. Basilikon-Timian.

781. **A. thymoides** [Moench meth. 407.] Thymus Acinos L., H. 660; F. D. 814 og 1822 (var.); Calamintha Acinos Clairv., Drej. n. 605.

Stængelen fra Grunden af grenet, med opstigende *Grene*; *Bladene* ægformet-elliptiske, saugtakkede; *Krandsene* adskilte; *Blomsterstilkene* 1-blomstrede; *Bægeret* mod Frugtmodningen foroven sammensnöret, med opadböiede *Tænder* i Underlæben.

4—8″ höi. Kr. viol. 6—8. ⊙.

Törre Marker og Bakker, især paa Leer- og Kalkgrund, funden i alle Provindser, men sporadisk og i de fleste Egne af Landet sparsom; hyppig i *Sj.* omkring Frederiksværk og Roeskilde samt paa *Möens* Klint!

19. Clinopodium. Krandsbörste.

782. **C. vulgare** L. (Almindelig K.) H. 657; Drej. n. 606; F. D. 930.

Stængelen opret; *Bladene* ægformede, budte, fjernt og svagt saugtakkede; *Krandsene* 2—3, adskilte, den övre endestillet; *Svöbbladene* stivhaarede, omtr. af Længde med Bægerne.

1—1½′ höi, haaret. Kr. mörk-ros. 7—8. ♃.

I Randen af Skove og Krat, ved Gjærder, ikke sjelden; forekommer ofte i Selskab med Origanum vulgare, og er, ligesom denne, hyppigst i de sydlige Egne af Landet.

20. Prunella. Prunel.

783. **P. vulgaris** L. (Almindelig P.) H. 663; Drej. n. 607; F. D. 910.

Stænglerne opstigende; *Bladene* ægformede, budte, heelrandede eller tandede; *Dækbladene* nyreformede, kort tilspidsede; *Bægerets Overlæbe* svagt 3-tandet, *Tænderne* kortafstumpede, braadspidsede; *Underlæben* dybt 2-tandet, med

lancetformede Tænder; alle *Stövdragerne* med en ret, tornformet Tand i Spidsen.

Kr. blaaagtig-viol., sjeldnere röd eller hv. 7—8. ♃.
Paa Enge, i Skove o. s. v. alm.

784. **P. grandiflora** [Jacq. fl. austr. 4, p. 40, t. 377] (Storblomstret P.) H. II, 209; F. D. 1933; H. N. IV, 14.

Stænglerne opstigende eller næsten oprette, *Bladene* aflang-ægformede, heelrandede eller ved Grunden tandede; *Dækbladene* nyreformede, tilspidsede; *Bægerets Overlæbe* 3-tandet, med triangelformede, sylformigt tilspidsede, *Underlæben* dybt 2-tandet med lancetformede *Tænder*; *Stövdragerne* med en kort, puklet Udvæxt i Spidsen.

Kr. viol., dobbelt saa stor som hos foreg. 7—8. ♃.
Paa Kalkbakker, sjelden: Dybdals Bakker ved Aalborg. ☞

21. Scutellaria. Skjolddrager.

785. **S. galericulata** L. (Blaa S.) H. 661; Drej. n. 611; F. D. 637.

Bladene æg-lancetformede, med hjerteformet Basis, fjernt og budt rundtakkede; *Dækbladene* omtrent af Störrelse med Stængelbladene; *Blomsterne* parvise i Bladhjörnerne, alle fjerne fra hinanden; *Bægeret* svagt og kort duunhaaret.

Kr. blaa. 7—8. ♃. *Var.*

β, *hastaeformis*! Bladene med afstumpet Basis, den nedre Tand större end de övrige.

Paa Enge, i fugtige Skove og ved Aabredder alm.

? 786. **S. hastifolia** L. (Spydbladet S.) H. 662; F. D. 1822; H. N. IV, 13.

Bladene spydformede, heelrandede; *Dækbladene* mindre end Stængelbladene; *Blomsterne* parvise i de övre Bladhjörner, dannende en ensidig Klase; *Bægeret* kirtlet-duunhaaret.

Kr. blaa eller viol. 7—8. ♃.
Paa Enge og ved Gröfter. Angives fra *Sj.* Omegnen af Kjöbenhavn (20), Kirkehyllinge i Hornsherred (Albrecht). Fra intet af disse Steder har jeg seet Expl.; muligviis kunde Var. af foreg., hvis Bld. nærme sig Spydformen, være antaget for denne Art. ☞

† *S. altissima* L. *Bladene* hjerteformede, dybt rundtak-

kede, *Blomster* i ensidige Klaser med ægformet-elliptiske *Dækblade* omtr. af det kirtelhaarede Bægers Længde, Kr. lysblaa med hv. Underlæbe.

I Mængde paa en Höi ved Bidstrupgaard, tidligere plantet.

22. Verbena. Jernurt.

787. **V. officinalis** L. (Læge-J.) H. 638; Drej. n. 612; F. D. 628; H. N. 1, 19.

Bladene fjerfligede eller fjersnitdeelte (de nedre Flige störst), afsmalnede til en bred Bladstilk; *Axene* traadformede, samlede til en Top.

1—2' höi. Blomsteraxen og Bæg. kirtelhaarede. Kr. blegröd eller lila. 6—9. ⊙.

Ved Gjærder, især i og omkring Landsbyer, sporadisk og ikke alm., men funden i alle Provindser, hyppigst paa *Loll., Falst.* og *Bornh.* ✱

II. Angiospermia.

23. Limosella. Dyndurt.

788. **L. aquatica** L. (Liden D.) H. 684; Drej. n. 634; F. D. 69.

Rodstokken med krybende *Udlöbere*; *Bladene* langstilkede, lancet-spadeformede, tilligemed de 1-blomstrede *Blomsterstilke* knippeviis udgaaende fra Rodstokken og Udlöbernes Led.

Pl. glat. Kr. hvidagtig-kjödfarvet. 7—8. ⊙.

β, *minor* (L. borealis Less.) Ingen Udlöbere; Bladene smalt linieformede; Blomsterne meget smaae.

Paa lerede og dyndfulde, fugtige Steder, forekommer i alle danske Provindser, men ikke alm. *β*, ved Bredden af en Dam S. for Hirschholms Slotshave!

24. Linaria. Torskemund.

a. Blomsterne i Klase.

789. **L. vulgaris** [Mill. dict. n. 1] (Hörbladet T). Drej. n. 628; Antirrhinum Linaria L., H. 679; F. D. 982.

Stængelen opret, med *Udlöbere* fra Rodstokken; *Bladene* talrige, spredte, linieformede eller smalt lancetformede, heel-

randede, glatte; *Blomsterstilkene* af Bægerets Længde; *Fröene* kredsrunde, fladtrykt-vingede, i Midten knudret-rue.

1—2′ höi, glat; Blomsteraxen og Blomsterstilkene var. kirtelhaarede eller glatte, Kr. citronguul med orangefarvet Gane, flöielshaaret Svælg. 7—9. ♃.

◁ *Peloria* Kronen regelret, med 5 Sporer.

Paa törre Marker, ved Gjærder o. s. v., alm. ◁ (en Monstrositet) *Sj.* v. Bröndshöi (H.); *F.* Skjoldemose! *J.* Haraldslund!

b. Blomsterne spredte i Bladhjörnerne.

790. **L. minor** [Desf. fl. atl. 2, 46] (Liden T.) Drej. n. 627; H. N. XI, 21; Antirrhinum minus L., H. 680; F. D. 502.

Stængelen opret med opret-aabne Grene; *Bladene* lancetformede, bredest foroven, budte, heelrandede, de nedre modsatte, de övre spredte; *Blomsterstilkene* 2—3-Gange længere end Bægeret; *Sporen* kortere end Bægerfligene; *Fröene* aflange, furede paalangs.

4—8″ höi. Hele Pl. kirtelhaaret. Kr. viol. med blegguul Underlæbe. 7—8. ⊙.

Paa törre Marker mellem Sæden, især paa Leer- og Kalkgrund: *Sj.* hist og her; paa *Möen* og *Loll.* alm.; i de andre Provindser sjeldnere; *J.* Drastrup, Horup Mölle (H.), Aalborg (1); *Sl.* Nordskov ved Gelting, Neuwerk ved Slesvig (16).

791. **L. Elatine** [Mill. dict. n. 16] (Spydbladet T.) Drej. n. 626; H. N. 1, 20; Antirrhinum L., H. 678; F. D. 426.

Stængelen fra Grunden af grenet, med nedliggende Grene; *Bladene* spredte, spydformede, spidse, heelrandede; *Blomsterstilkene* glatte, traadfine, 3—4 Gange længere end Bægeret; *Sporen* tilspidset, længere end Bægerfligene, *Fröene* næsten kugleformede, nætformigt grubede.

Stgl. og Bld. haarede. Kr. guul, ved Grunden af Overlæben viol. 7—9. ⊙.

Paa Marker mellem Sæden, sporadisk og ikke alm.: *Bornh.* Marker ved Blykobbegaarden! *Sj.* Tidsvilde (H.), Bröndshöi, Flaskekroen (Dr.), Amager ved Kastrup! mellem Valö og Billesborg, Gjorslöv i Stevns (9), Rude ved Skjelskjör (14); *Loll.* Stokkemarke! Juellinge (Rostrup), Maribo! Aalholm (H.); *Ærö* (10); *F.* Hersnap og Dalby paa Hindsholm! Lunde ved Odense (18), Rödekro ved Faaborg (Riise), Horne (H.); *J.* Ödstedgaard! *Sl.* Falkenberg ved Slesvig (16). *

† *L. Cymbalaria* [Mill. l. c. n. 17] (Lappet T.) Antirrhinum L., H. 677; F. D. 1220.

Stængelen krybende; *Bladene* nyreformede, 5-lappede, glatte; *Blomsterstilkene* mange Gange længere end Bægeret; *Fröene* som hos foreg.

Kr. viol. med guul Gane. 6—9. ♄.

Paa Murene af Slotshaven ved Slesvig (H.), Kjöge Kirkemuur (12). Ikke oprindelig indenlandsk. *

25. Antirrhinum. Lövemule.

792. **A. Orontium** L. (Langbægret L.) H. 680; Drej. n. 629; F. D. 941.

Bladene lancetformede, heelrandede, de nedre modsatte; *Bægerfligene* linieformede, længere end Kronen og mange Gange længere end Blomsterstilkene; *Frugtknuden* kirtelhaaret.

Kr. ros., sjeldnere hv. 7—9. ☉.

Paa törre Marker mellem Sæden, saavel paa Leer- som Sandgrund, bemærket i alle Provindser, men ikke alm. overalt, hyppigst paa *Bornh.*, *Loll.*, *Falst.* og de övrige sydlige Öer. *.

26. Scrophularia. Bruunrod.

a. Blomsterne i Knipper fra Bladhjörnerne. Ingen Bistövdragere. (Planten haaret).

793. **S. vernalis** L. (Vaar-B.) H. 682; Drej. n. 633; F. D. 411.

Bladene modsatte, hjerteformede, dobbelt-tandede, tilligemed Stængelen og Bladstilkene klæbrigt-kirtelhaarede; *Knipperne* 3—7-blomstrede; *Bægerfligene* lancetformede, i Spidsen tilbageböiede.

1—2′ höi. Kr. grönguul. 5—6. ⊙.

Ved Gjærder, især omkring Byer, ikke alm. *Sj.* Classens Have, Frederiksberg Have tilvenstre fra Indgangen (H.)! Roeskilde alm.! Sorö! Frydendal! Knapstrup (15); *F.* Hverringe (17); *Sl.* Neuwerk og Værtshuset Berlin ved Slesvig (16). *.

b. Blomsterne i endestillet Klase eller Top, dannet af Qvaster fra de övre Bladhjörner. En gold Stövdrager befæstet til Overlæben. (Pl. glat.)

794. **S. aquatica** L. (Vand-B.) H. 682, Drej. n. 632; F. D. 507; S. Ehrharti Steven., Koch Syn. II, 593; E. Bot. Suppl. t. 2875.

Rodstokken krybende; *Stængelen* 4-kantet, tilligemed *Bladstilkene* bredt-vinget; *Bladene* modsatte, ægformet-elliptiske, de nedre æg-hjerteformede, saugtakkede, de nedre Takker mindst; *Qvasterne* 7—9-blomstrede; *Bægerfligene* budte med en bred hindeagtig Rand; *Bistövdrageren* omvendt-nyreformet, svagt udrandet; *Kapselen* budt, med vedblivende *Griffel.*

2—4' höi, Kr. mörk rödbruun. 7—9. ♃.

Ved Kildevæld, Aaer og Bække, hist og her: i *Sjæll.* ikke alm., hyppigere i *Fyen* og paa de *sydlige Öer.* ☆.

Anm. S. Balbisii Horn. (S. aquatica Bab. man. p. 233) som adskilles ved bredere, mere rundtakkede Blade, Bistövdrageren rundagtig-nyreformet, ikke udrandet, Kapselen spids-ægformet, kunde muligviis ved nöiere Undersögelse ogsaa findes i vor Flora. (Den maa söges paa lignende Steder som foreg.)

795. **S. nodosa** L. (Knollet B.) H. 681; Drej. n. 631; F. D. 1167.

Rodstokken knolleformigt opsvulmet, beklædt med tandformede Skjæl; *Stængelen* 4-kantet, uvinget (hos större Expl. svagt vinget); *Bladene* modsatte, ægformede eller æg-hjerteformede, dobbelt tandet-saugtakkede, de nedre Tænder störst; *Qvasterne* som foreg., *Bægerfligene* ægformede, budte, med en smal hindeagtig Rand; *Bistövdrageren* omvendt-hjerteformet-spadeformet, udrandet; *Kapselen* ægformet, spids.

$1^1/_2$—3' höi. Blomsterstilkene violet-kirtelhaarede. Kr. mörk olivengrön, Overlæben mörkbruun. 6—8. ♃.

I Skove og Krat, ved Gjærder o. s. v. ikke sjelden.

27. Digitalis. Fingerbölle.

796. **D. purpurea** L. (Röd F.) H. 683; Drej. n. 630; F. D. 74; H. N. X, 18.

Stængelen opret; *Bladene* spredte, æg-lancetformede, tandet-rundtakkede, paa Underfladen nætformigt aarede og tilligemed Stængel og Bladstilke fiint graafiltede, *Blomsterne* i ensidig Klase; *Bægerfligene* ægformede.

2—3' höi. Kr. ros., sjeldnere hv., indvendig mörkröd-punkteret. 6-8. ⊙.

I Skove: *Sj.* paa Öerne i Gurre Sö (11), Krogerup Skov (9); *J.* Steenalt Skov (3), Donneruplund! Kjærgaard Skov ved Ribe (H.); *Sl.* Gram (1). (Paa flere af disse Steder og andetsteds forvildet, især omkring Haver, hvor den dyrkes som Siirplante).

28. Pedicularis. Troldurt.

797. **P. palustris** L. (Eng-T.) H. 671; Drej. n. 625; F. D. 2055.

Stængelen opret, fra Grunden af grenet; *Bladene* fjersnitdeelte med halvfinnet-lappede Afsnit, *Lapperne* rundtakkede; *Bægeret* 2-læbet, med lappede, kruset-tandede Læber; Kronens Over- og Underlæbe ligelange, *Overlæben* seglformigt krummet, med et kort Næb og paa hver Side af dette en sylformet Tand.

Kr. ros. eller kjödfarvet. 5—7. ♃. (⊙?).

I fugtige Enge, Törvmoser og Kjær alm. udbredt.

798. **P. silvatica** L. (Skov-T.) H. 672; Drej. n. 624; F. D. 225; H. N. XII, 38.

Stænglerne flere fra Grunden af, opstigende eller nedliggende; *Bladene* som foreg.; *Bægeret* 5-tandet, Tænderne oventil bladagtige, tandede; *Kronen* som hos foreg., med længere Rör, Underlæben kortere end Overlæben.

Kr. ros. 5—7. ♃. (⊙?)

I Hedemoser, fugtige Kratskove o. s. v., ikke saa alm. som foreg., hyppigst i Nordsjælland og paa Halvöen.

29. Melampyrum. Koföde.

(Alle Arterne i denne Slægt blive sorte ved Törring).

a. Blomsterne alsidigt vendte.

799. **M. cristatum** L. (Firekantet K.) H. 667; Drej. n. 613; F. D. 1104.

Bladene linieformede eller linie-lancetformede, heelrandede; *Dækbladene* tilspidsede, ved Grunden hjerteformede, fliget-tandede, i 4 Rader, hvorved Axet bliver 4-kantet.

Kr. lysröd med hvidguul Underlæbe; Dækbld. ved Grunden rödviol. 6—8. ⊙.

I Skove og Krat, paa höie Enge, sporadisk, men funden i alle danske Provindser, hyppigst paa *Bornh.*, i *Fyen* og paa Halvöens Östkyst, i de andre Egne ikke alm.

800. **M. arvense** L. (Ager-K.) H. 668; Drej. n. 614; F. D. 911.

Bladene lancetformede, i Randen tilbagerullede, ved Grunden bredere, spydformigt-tandet-fligede; *Dækbladene*

æg-lancetformede, spidse, halvfinnede, med sylformede *Flige*; *Axet* kegleformigt forlænget.

Stgl. og Bld. korthaarede. Kr. röd med en guul Plet paa Underlæben ved Svælget, Dækbld. ros. 7—8. ⨀.

Paa Agre mellem Sæden, sjeldnere i Kratskove: paa *Bornh.*, *Falst.*, *Loll.* og i *Sydsjæll.* alm., forövrigt sjelden: *J.* Fredericia! *Sl.* Haderslev (16); *Langel.* ved Tranekjær (11); *F.* Lundsgaard mellem Nyborg og Svendborg (F. Lange); *Sj.* Reersö (Dr.), Odsherred (21), Gyrstinge Skov! Amager (1).

b. Blomsterne ensidige.

801. **M. nemorosum** L. (Blaatoppet K.) H. 669; Drej. n. 615; F. D. 305.

Bladene æg-lancetformede, heelrandede; *Dækbladene* ved Grunden piilformede, fliget-tandede; *Blomsterne* tætsiddende; *Bægeret* haaret med lancet-sylformede, udstaaende *Flige* af Længde med Röret, naaende Halvdelen af Kronen.

Korthaaret. Kr. guul med brandguul Underlæbe; Dækbld. blaae, sjeldnere hv. 6—7. ⨀.

I Skove og Krat: paa *Halvöen* sjelden: *J.* Lundbykrat, Andruplund, Palsgaard (H.); *Sl.* Vonsbæk (7); i *Sjæll.* alm., paa de andre Öer ikke bemærket.

802. **M. pratense** L. (Almindelig K.) H. 669; Drej. n. 616; F. D. 2238.

Bladene lancetformede med bredere Basis, de övre tilligemed *Dækbladene* ved Grunden 1—3-fliget-tandede eller heelrandede; *Blomsterne* fjernede fra hinanden, vandret udstaaende; *Bægeret* svagt duunhaaret eller glat; *Tænderne* længere end Röret, der er 2—3 Gange kortere end Kronen; *Kronens Underlæbe* lige udstaaende.

Pl. næsten glat eller lidet ru. Kr. hv. med guul Underlæbe eller guul med blegguult eller hvidt Rör; Dækbld. grönne. 6—7. ⨀.

I Skove og Krat, paa Lyngheder: alm. udbredt.

803. **M. silvaticum** L. (Skov-K.) H. 670; F. D. 145.

Bladene smalt-lancetformede, kortstilkede eller heelrandede; *Dækbladene* eensdannede med Bladene, de övre stundom med en enkelt Tand ved Grunden; *Blomsterne* fjerne, oprette; *Bægeret* glat; *Tænderne* længere end Röret, næsten af Længde med *Kronen*, hvis *Underlæbe* er nedadböiet.

Stgl. ensidigt haaret, Bld. paa Overfladen rue. Kr gule. Dækbld. grönne. 7—8. ⊙.

I Skove og Krat: paa *Halvöen*, især Östkysten, hist og her; *F.* Kratskov ved Lunde N. for Odense (4, 18). Paa de andre Öer ikke bemærket.

30. Rhinanthus. Skjaller.

804. **R. major** [Ehrh. Beitr. 6, 144] (Stor S.) R. crista galli β, L. fl. Suec, H. 665; F. D. 981.

Bladene modsatte, linie-lancetformede med ægformet Basis, rundtakket-saugtakkede; *de övre Dækblade* hjerteformet-rudeformede, saugtakket-fligede; *Axet* mangeblomstret; *Kronröret* böiet; *Overlæben* i Spidsen 2-tandet, med forlængede *Tænder*; *Griffelen* rager udenfor Overlæben.

Dækbld. og Bæg. guulgrönne; Kr. lysguul med viol. Tænder paa Overlæben. 5—7. ⊙. Var. glat og haaret, Bladenes Brede forskjellig. I Hens. til Fröene forekommer den hos os under 2 Former:

α, *platypterus* Fr. mant. 3, p. 60; H. N. VII, 11; Alectorolophus major Rchb. ic. VIII, 975; Drej. n. 618. Fröene omgivne af en bred, hindeagtig Vinge.

β, *apterus* Fr. l. c., H. N. X, 19; A. hirsutus Rchb. l. c. 976; A. Reichenbachii Drej. n. 619. Fröene uvingede.

Paa Enge og Marker alm. udbredt; α, den hyppigste Form; β, især mellem Sæden, ikke sjelden (efter Dr.).

805. **R. minor** [Ehrh. l. c.] (Liden S.) H. 666; H. N. VII, 12; R. crista galli α, L. fl. Suec.; Alectorolophus minor Rchb. l. c. 973—74; Drej. n. 617.

Bladene som foreg.; *de övre Dækblade* hjerteformede, saugtakket-fligede; *Axet* kort, faablomstret; *Kronröret* ret; *Overlæbens* Tænder korte; *Griffelen* indsluttet i Overlæben; *Fröene* omgivne af en bred hindeagtig Vinge.

Dækbld. og Bæg. skidengrönne, viol. anlöbne; Kr. bruunguul, med hv. eller viol. Tænder paa Overlæben. 5—7. ⊙.

Paa lignende Steder som foreg. og ligesaa alm. udbredt.

31. Euphrasia. Öientröst.

806. **E. officinalis** L. (Læge-Ö.) H. 667; Drej. n. 621; F. D. 1037; Fr. S. Veg. Sc. 195; H. N. IX, 17.

Stængelen budt-kantet; *Bladene* ægformede, paa begge Sider 4—5-tandet-fligede; *Dækbladene* hjerteformet-triangelformede, sylformigt tandede; *Kronens Svælg* haaret; *Underlæben* længere end Röret, *Overlæben* tilsidst tilbageböiet; *Kapselen* omvendt-hjerteformet, udrandet.

Kr. hv. eller lila med mörkere Striber og en guul Plet ved Grunden af Underlæben. 6—8. ⊙.

Paa Enge, aabne Pladser i Skove o. s. v., alm. udbredt, forekommer paa de forskjellige Voxesteder under forskjellige Former uden bestemt Grændse.

* 807. **E. parviflora** [Fr. S. Veg. Sc. 195] (Smaakronet Ö.) H. N. IX, 18.

Bladene ægformede, saugtakkede, med 3—5 Takker paa hver Side; *Dækbladene* æg-hjerteformede, tilspidset-tandede; *Kronens Svælg* næsten glat; *Underlæben* af Rörets Længde, *Overlæben* tilsidst tilbageböiet; *Kapselen* oventil afrundet, neppe udrandet.

6—8. ⊙. Kr. mindre og lysere end hos foreg., var. ligesom hiin: de meest udmærkede Former ere:

α, imbricata (campestris Fr. ?) Axene tætblomstrede, forlængede.

β, curta Fr. (E. minima Schleich.) H. N. II, 26. Axene korte, faablomstrede.

Paa törre Marker og höie Enge o. s. v. ikke sjelden: *α*, paa Strandfælleder, f. Ex. Amager Fælled! Flaskekroen! *β*, paa törre Bakker.

Anm. Denne Pl. fortjener yderligere Opmærksomhed. Maaskee bör den ikke adskilles fra foreg., skjöndt den synes at have en analog Udviklingsrække. Formen *β*, forekommer mig især udmærket.

808. **E. gracilis** [Fr. fl. hall. p. 104; mant. 3, 62] (Spæd Ö.) Drej. n. 620; H. N. II, 30.

Stængelen trind, med tiltrykte Grene; *Bladene* aflang-lancetformede, paa begge Sider 3-takkede; *Dækbladene* ved Grunden kileformede, tilspidset-tandede; *Kronens Svælg* glat; *Underlæben* kortere end Röret, *Overlæben* opret; *Kapselen* linieformet-aflang, afstumpet.

Hele Pl. stivt opret, spæd; Kr. oftest viol., sjeldnere hv. med mörkere Striber, mindre end hos foreg. 7—9. ⊙.

Lyngheder og törre Bakker, alm. i Halvöens Hedeegne og paa *Bornh.*; paa de andre Öer sporadisk.

32. Odontites. Rödtop.

809. **O. littoralis** [Fr. S. Veg. Sc. p. 196] (Strand-R.) H. N. XII, 37; O. verna Rchb., Drej. n. 622.

Stængelen udeelt eller faagrenet; *Bladene* æg-lancetformede, budte, rundtakkede; *de nedre Dækblade* længere end Kronen; *Kapselen* længere end Bægeret.

Bld. kjödfulde; Kr. smukt röd, udv. dunet, större og mörkere end hos fölg. 6—7. ⊙.

Paa Strandenge: i enkelte Egne ikke sjelden, f. Ex. langs Fjordene paa *Halvöens* Östkyst (7, 28!); Nordby paa Fanö (1); *Sj.* alm. omkring Lammefjorden! Flaskekroen (7), Vordingborg (29), Reersö (21); *F.* Hofmansgave (18). ☞

810. **O. rubra** [Pers. Syn. 2, 150] (Mark-R.) H. N. XI, 22; O. serotina Drej. n. 623 (ikke Koch); Euphrasia Odontites L., F. D. 625; Bartschia Sm., H. 664.

Stængelen fra Grunden af grenet; *Bladene* lancetformede, med smalere Basis, spidse, fjernt-saugtakkede; *Klasen* för Udspringningen i Spidsen nikkende; *Dækbladene* kortere end Kronen; *Kapselen* af Længde med eller kortere end Bægeret.

Kr. skidenröd, udv. dunet. 7—9. ⊙.

β, pallida. Kronen hvid, ved Törring blegröd.

Paa Kornagre mellem Sæden, i Landsbyer ved Gadekjær o. s. v. alm. udbredt; *β*, meget hyppig i Egnen mellem Kolding og Aabenraa (hvor jeg ikke har bemærket den rödblomstrede Form)! Angel (16).

33. Lathraea. Skjælrod.

811. **L. squamaria** L. (Bruun S.) H. 670; Drej. n. 635; F. D. 136.

Rodstokken beklædt med tykke, tandformede *Skjæl* (underjordiske Blade); *Skaftet* bladlöst; *Dækbladene* hindeagtig-skjælformede; *Blomsterne* i ensidig Klase.

Hele Pl. rödlig, ved Törring sort. Overl. ros., Underl. hv. 4—5. ♃.

I Skove (Snylteplante paa Træröddder), funden i alle danske Provindser, men sporadisk og ikke alm.

34. Orobanche. Gyelqvæler.

812. **O. major** L. (Stor G.) Fr. mant. 3, 57; H. N. XII, 35; O. elatior Sutton, H. 685; Drej. n. 636; F. D. 1338; O. stigmatodes Wimm., Koch Syn. II, 616. (?)

Bægerbladene 2, 2-klövede, omtrent af Længde med det böiede *Kronrör*; *Kronens Læber* parallele, *Overlæben* 2-lappet, rundtakket-kruset, *Underlæben* 3-tandet; *Stövtraadene* befæstede nedenfor Midten af Kronröret, i den nedre Halvdeel kirtelhaarede indadtil; *Griffelen* opstigende, svagt haaret; *Arret* 2-lappet, med kugleformede, glatte Lapper.

1—4' höi. Kr. rödviol., udv. kirtelhaaret, Arret viol. 7—8. ⨀.

Snyltende paa Rödderne af Centaurea Jacea og Scabiosa, sjelden: *Sj.* mellem Bröndshöi og Söborghuus (Dr.), Höie ved Bidstrupgaard (4)! Alindelille (27), Borreby (Ehrenr.); *Samsö* (28).

813. **O. minor** [Sutton trans. linn. soc. 4, p. 179] (Liden G.) H. 686; Fr. mant. 3, 59; F. D. 1219; Rchb. ic. VII, 876—77.

Bægerbladene 2, fra en ægformet Basis pludseligt sylspidsede og omtrent til Midten 2-klövede, omtrent af Længde med det böiede *Kronrör*; *Kronens Overlæbe* utydeligt 2-lappet, fremstaaende, *Underlæben* nedböiet, med afrundede, ligedannede Lapper, begge Læberne aarede, bölget-rundtakkede; *Stövtraadene* befæstede nedenfor Midten af Kronröret, foroven glatte, forneden haarede indadtil; *Griffelen* böiet, svagt haaret; *Arret* 2-lappet, med frastaaende Lapper.

4—10'' höi. Spædere og med mere faablomstret Ax end foreg. Kr. skidenguul, Arret rödt.

Snylteplante, sjelden: *F.* Juelsberg Skov ved Nyborg (4), (Moderplanten ikke angivet; *Sj.* ved Faxö Kalkbrud (23) paa Picris hieracioides. ⚹

15de Klasse. Tetradynamia (Firemægtige).

Hele denne Klasse hörer til *N. F. Cruciferæ*: Bæger og Krone (oftest regelm.) 4-bladede, Frugten en Skulpe, som alm. opspringer ved 2 Klapper, der lösne sig franeden og efterlade en hindeagtig Skillevæg, til hvilken Fröene ere befæstede i 2 Rækker paa hver Side (De fleste udmærke sig ved skarp Smag).

1. Orden. Siliculosa (Kortskulpede).

A. Skulpen uopspringende,

a. smalvægget (fladtrykt fra Siden).

1. **Senebiéra** Pers. Skulpen 2-rummet, Rummene 1-fröede. ○O

b. Skulpen bredvægget (fladtrykt fra Ryggen) eller trind,

aa. bestaaende af 1 Led.

2. **Néslia** Desv. Skulpen kugleformet, 1-rummet, 1-fröet. o()

3. **Búnias** L. Skulpen ægformet-aflang, 2-rummet ved en skjæv Skillevæg, Rummene 1-fröede. o

bb. Skulpen deelt paatværs i 2 Led.

4. **Cákile** Tournef. Skulpen aflang; Rummene 1-fröede, det övre fladtrykt-4-kantet, piilformet. o⊂⊃

5. **Crambe** L. Skulpens övre Led kugleformet, 1-fröet, det nedre lidet, tomt; Stövtraadene af de længere Stövdragere i Spidsen 2—3-tandede (ɔ: 1—2 Tænder foruden det forlængede Knapbaand). ≫

B. Skulpen opspringende,

a. smalvægget.

aa. Rummene 1—2-fröede.

6. **Teesdália** R. Br. Stövtraadene med Tilhængsler ved Grunden; Skulpen vinget; Rummene 2-fröede. o⊂⊃

7. **Lepídium** L. (part.) Stövtraadene uden Tilhængsler; Skulpen alm. vinget; Rummene 1-fröede. o()

bb. Rummene fleerfröede.

8. **Thlaspi** L. (part.) Skulpen kredsrund-oval, dybt udrandet, vinget. o⊂⊃

9. **Capsélla** Medic. Skulpen omvendt-hjerteformet-triangelformet, uvinget. o()

b. Skulpen bredvægget eller trind,

aa. dens Klapper forsynede med Rygnerve.

10. **Camelína** Crantz. Skulpen pæreformet; Griffelen ved Frugtmodningen 2-delelig, affaldende med Klapperne. o()

11. **Cochleária** L. Skulpen elliptisk eller kugleformet; Griffelen ved Frugtmodningen udeelt, tilvoxet til Skillevæggen. o⊂⊃

bb. Klapperne uden Rygnerve.

α. Stövdragerne med tand- eller vingeformede Tilhængsler ved Grunden.

12. **Alýssum** L. (part.) Skulpen rundagtig, med 1—4-fröede Rum; Kronbladene hele. (De kortere Stövdragere med börsteformede Tænder ved Grunden). o⊂⊃

13. **Farsétia** R. Br. Skulpen oval, med 6-fleerfröede Rum; Kronbladene 2-klövede. (De længere Stövdragere ved Grunden vingede). o⊂⊃

β. Stövdragerne uden Tilhængsler.

14. **Subulária** L. Skulpen oval, hvælvet, Klapperne budt kjölformede; Fröstrængene frie. ≫

15. **Lunária** L. Skulpen oval-kredsrund eller elliptisk, fladtrykt; Fröstrængene tilvoxne til Skillevæggen; de 2 Bægerblade ved Grunden sækformigt udvidede. o⊂⊃

16. **Draba** L. Skulpen elliptisk, fladtrykt-hvælvet; Fröstrængene frie. o⊂⊃

17. **Nastúrtium** R. Br. (Fr.) Skulpen linieformet, elliptisk eller kugleformet, Klapperne hvælvede; Fröstrængene frie. o⊂⊃

2. *Orden. Siliquosa (Langskulpede).*

A. Skulpen uopspringende eller deelt paatværs.

18. **Ráphanus** L. Skulpen ved Tværskillevægge afdeelt til en Ledskulpe med mangenervede Klapper; Griffelen forlænget. ≫

B. Skulpen opspringende paalangs.

a. Arret 2-fliget, med oprette, i Spidsen sammenstödende Flige.

19. **Hésperis** L. Skulpens Klapper nervede, Fröene i 1 Rad. o()

b. Arret udeelt eller 2-lappet, med budte, frastaaende Lapper.

aa. Skulpens Klapper 1—5-nervede.

α. Fröene ligge paa hver Side af Skillevæggen i 2 Rader.

20. **Turrítis** L. Skulpen linieformet, tveægget, med 1 Rygnerve. o⊂⊃

β. Fröene i 1 Rad.

αα. Skulpens Klapper 1-nervede.

* Griffelen kort.

21. **Árabis** L. Skulpen fladtrykt-hvælvet; Fröene aflange eller ovale (Kronbld. hv. eller rödlige). o⊂ *)

22. **Barbaréa** R. Br. Skulpen tveægget eller 4-kantet; Fröene fladtrykte, nætformigt-punkterede (Kronbld. gule) o⊂

23. **Erýsimum** L. (part.) Skulpen 4-kantet; Fröene aflange, jævne (Kronbld. gule). o()

** Griffelen forlænget.

24. **Bràssica** L. Skulpen trind; Fröene kuglerunde, jævne eller fiint punkterede (Kronbld. gule). o≫

ββ. Skulpens Klapper 3—5-nervede.

25. **Sinapis** L. Skulpen trind, med forlænget Griffel, tilvoxet til Skillevæggen; Fröenekuglerunde (Kronbld. gule). o≫

26. **Sisýmbrium** L. (part.) Skulpen trind eller fladtrykt-tveægget, med kort eller ingen Griffel; Fröene aflange, fiint punkterede (Kronbld. gule). o()

27. **Alliária** Andrz. Skulpen 4-kantet med kort Griffel; Fröene aflange, stribede paalangs (Kronbld. hv.). o()

bb. Skulpens Klapper nervelöse.

28. **Dentária** L. Skulpen fladtrykt, med elastisk tilbagerullede Klapper; Skillevæggen svampagtig; Fröene i 1 Rad; Fröbladene foldede. o⊂

29. **Cardamine** L. Skulpen fladtrykt, med elastisk tilbagerullede Klapper; Skillevæggen hindeagtig; Fröene i 1 Rad; Fröbladene flade. o⊂

Nasturtium. Skulpen hvælvet (15, 1).

---

*) Hos Arabis Thaliana, som ifölge 1-nervede Klapper og övrige Kjendetegn hörer til denne Slægt, er Kimen oftest(o)

I. Siliculosa.

1. Senebiera. Ravnefod.

814. S. **Coronopus** [Poir. enc. 7, 76] (Liggende R.) Drej. n. 641; Rchb. fl. germ. II, 4210; Cochlearia L., F. D, 202; Coronopus Ruellii Gärtn., H. 707.

Mangestænglet med nedliggende, til Jorden tiltrykte *Stængler*; *Bladene* enkelt eller dobbelt fjersnitdeelte med linieformede Afsnit; *Blomsterstanden* klaseformet, kortere end Bladene; *Skulperne* nyreformede, tilspidsede af den vedblivende *Griffel*, nætformigt rynkede, i Randen straaleformigt stribede og takkede.

Kr. hv. 7—8. ⊙.

Ved Strandbredder, paa Byggepladser, Gader og lignende Steder: ikke sjelden i Marskegnene paa Slesvigs Vestkyst (16); fra *Jyll.* og *F.* ere ingen Voxesteder mig bekjendte, i de övrige Provindser sporadisk: *Sj.* Finderup Præstegaard! Sorö Gader! Nörrefælled v. Kbhavn! Tömmerpladserne paa Christianshavn (Dr.), Amager Fælled: Kastrup! *Nyord* (9), *Loll.* v. Aunede (Rostrup); *Bornh.* alm.! Christiansö (H.).

2. Neslia. Rundskulpe.

815. N. **paniculata** [Desv. journ. bot. 3, 162] (Toppet R.) Drej. n. 656; Rchb. 4291; Myagrum L., F. D. 204; Rapistrum Gärtn., H. 692.

Bladene lancetformede med piilformet, halvt-omfattende Basis, heelrandede eller utydeligt tandede, rue; *Blomsterne* i enkelte eller til en Top samlede Klaser*); *Blomsterstilkene* fine, udstaaende; *Skulpen* rynket.

Kronbld. gule. 6—7. ⊙.

Ukrud mellem Kornet: paa *Bornh., Möen, Falst., Loll.* og *Sydsjæll.* alm., i de andre Egne sporadisk (Fra Jyll. har jeg ikke seet Expl.). I*

3. Bunias. Takkeklap.

† 816. B. **orientalis** L. (Orientalsk T.) H. 710; Drej. p. 216; F. D. 1651; L. Herb. IV, 79; Laelia Desv., Rchb. 4162.

De nedre Blade lyreformet-hövlformede, *de övre* lancetformede, tandede; *Blomsterne* i en enkelt eller flere til en

*) Klasen er, ligesom hos de fleste Arter i denne Klasse, för Blomstringen halvskjærmformigt sammentrængt.

Top samlede Klaser, med opret-aabne *Blomsterstilke*; *Skulperne* skjævt ægformede, knudret-tandede, med vedblivende *Griffel*.

2—4' höi. Bld. var. i Indskjæring. Kr. gule. 6—8. ♃.

Paa Græsmarker omkring beboede Steder, oprindelig indfört fra Rusland, men nu paa enkelte Steder alm., da den udbreder sig meget stærkt, f. Ex. *Sj.* Humlebæk (1), Bastionerne mellem Ö. og N. Port ved Kjöbenhavn! *F.* Rödkilde! Svendborg (H.); *J.* Kolding (28), *Sl.* Flensborg (Stisgaard). !*

4. Cakile. Strandsennep.

817. **C. maritima** [Scop. fl. carn. 2, 35] (Tykbladet S.) H. 709; Drej. n. 637; F. D. 1168; Rchb. 4158; H. N. III, 19; Bunias Cakile L.

Bladene fjersnitdeelte, med linieformede, budte, rendede, tandede Afsnit; *Blomsterstilkene* korte, tykke, udspærrede.

Bld. kjödfulde, glatte. Kr. lysröd, sjeldnere hv. 7—9. ⊙.

β, integrifolia Hornem. F. D. 1583; Bladene aflange, uregelret-budttandede.

Ved Strandbredder paa den sandige Havstok, alm. udbredt. *β, J.* mellem Ribe og Kjærgaard (H.)

5. Crambe. Klöftnaal.

818. **C. maritima** L. (Strandkaal). H. 710; Drej. n. 638; F. D. 316; Rchb. 4164.

Bladene bugtet-fjerlappede med uregelret bölget-tandede Lapper; *Blomsterstilkene* opret-aabne, forlængede; *Arret* siddende.

2' höi. Hele Pl. blaadugget, kjödfuld, glat. Kr. hv. 6—7. ♃.

Paa den sandige Havstok, bemærket i alle Provindser (undt. Bornh.) hyppigst ved Kysterne af Östersöen og paa enkelte Steder i Mængde, f. Ex. Veirö ved Samsö (H.), Seierö (21), Sprogö! Ærö (H.).

6. Teesdalia. Flipkrave.

819. **T. nudicaulis** [R. Br. H. Kew. ed. 2, 83] (Nögenstænglet F.) Drej. n. 639; Rchb. 4189; H. N. 1, 31; Iberis L., H. 707; F. D. 323.

Bladene rosetteformigt samlede ved Grunden, lyreformigt fjersnitdeelte; *Stænglerne* (alm.) flere, *den midterste* opret, bladlös, *Sidestænglerne* opstigende, med smaae, lancetformede

Blade; *Kronbladene* uligestore, *Skulpen* oval-kredsformet, udrandet.

1—4" höi. Kr. hv. 4—6. ⊙

Paa höie og törre, især sandige Marker alm., sjeldnere paa Lolland-Falster end i de övrige Egne.

7. Lepidium. Karse.

a. Skulpen vinget, udrandet.

aa. Blomsterstilkene ved Frugtmodningen tiltrykte, Fröbladene 3-lappede.

820. **L. sativum** L. (Have-K.) H. 699; Drej. p. 217; F. D. 1761; Rchb. 4212.

Bladene enkelt eller dobbelt fjersnitdeelte, de nedre med tandet-lappede, de övre med udeelte, linieformede Afsnit; *Skulperne* ovale, overalt vingede; *Griffelen* meget kort.

Pl. glat. Stgl. ofte overtrukken med en blaa Dug. Blst. smaae, Kr. hv. Bld. have en behagelig skarp Smag. 6—7. ⊙.

Ukrud mellem Sæden, især Hörsæd, f. Ex. ved Kolding (28), i Eidersted, Sandklitterne paa Romö (16). Forekommer desuden som forvildet omkring Haver, hvor den dyrkes som Salatplante.

bb. Blomsterstilkene ved Frugtmodningen udstaaende. Fröbladene hele.

821. **L. ruderale** L. (Stinkende K.) H. 700; Drej. n. 643; F. D. 184; Rchb. 4215.

Rodbladene fjerlappede, tidligt affaldende, *de nedre Stængelblade* fjersnitdeelte, *de övre* udeelte, linieformede; *Kronblade* oftest 0, *Stövdragere* 2; *Skulperne* kredsrundt-ovale, i Spidsen smalvingede; *Griffelen* utydelig.

Pl. glat, meget grenet, ubehageligt og stærkt lugtende, 6—8. ⊙.

Omkring Byer, især Kjöbstæder, paa Byggepladser, ved Mure, funden i alle Provindser sporadisk, i enkelte Egne hyppig f. Ex. *Sl.* paa Digerne i Marsken, i det sydl. *Loll.*, *Sj.* omkring Kbhvn.

822. **L. campestre** [R. Br. H. Kew. ed. 2, IV, 465] (Salomons Lysestage) Drej. n. 642; Rchb. 4214; Thlaspi L., H. 701; F. D. 1221.

Bladene graaagtigt-duunhaarede, *de nedre* bugtet-fjerlappede, omvendt-ægformede eller ovale, stilkede, *de övre* tandede, piilformede, omfattende; *Skulperne* ægformede, i Spidsen bredvingede, vablet-punkterede; *Griffelen* kort.

$\frac{1}{2}$—1′ höi, enkelt eller alm. i Spidsen grenet; Blst. smaae, Kr. hv. 6—7. ⊙.

Paa dyrkede Marker og ved Gjærder, paa Leer- eller Kalkgrund: paa Öerne i de fleste Egne alm., sjeldnere paa Halvöen, især mod S. og V.

b. Skulpen uvinget, ikke udrandet.

823. **L. latifolium** L. (Bredbladet K.) H. 699; Drej. n. 644; F. D. 577; Rchb. 4219; H. N. IX, 24.

Bladene saugtakkede, glatte, de nedre ægformede eller elliptiske, langstilkede, de övre æg-lancetformede, kortstilkede; *Blomsterne* i Top med tætblomstrede Grene; *Skulperne* ovale, duunhaarede, *Arret* siddende.

Omtrent 2′ höi, Blst. meget smaae, Kr. hv. 7—8. ♃.

Ved Strandbredder i leret Marskbund: paa Öerne fra *Möen* til *Ærö* ikke sjelden, i de andre Egne sparsom: *Sj.* Elhorn i Roeskilde Fjord (Kyll., Schlichtkr.), Tömmerpladserne ved Kbhvn. (Dr.), Kastrup paa Amager! Tappernöie (H.) og Evenbro ved Præstö! *F.* Hofmansgave (H.); *J.* Varde Aaes Udlöb ved Hjerting (16); *Sl.* Hoptrup (28). *.

8. Thlaspi. Pengeurt.

824. **T. arvense** L. (Almindelig P.) H. 701; Drej. n. 640; F. D. 793; Rchb. 4181.

Rodbladene omvendt-ægformede, stilkede, *Stængelbladene* elliptiske, med den piilformede Basis halvt-omfattende, tandede; *Blomsterstilkene* udspærrede eller opstigende; *Fröene* stribet-rynkede.

Hele Pl. glat, $\frac{1}{2}$—1′ höi. Kronbld. hv. 5—7. ⊙.

Paa Brakmarker og mellem Sæden et alm. Ukrud.

9. Capsella. Hyrdetaske.

825. **C. bursa pastoris** [Moench. meth. 271] (Almindelig H.) Drej. n. 645; Rchb. 4229; Thlaspi L., H. 702; F. D. 729.

Rodbladene lyreformet-tandede, halvfinnede eller fjersnitdeelte; *Stængelbladene* lancetformede, heelrandede eller tandede, med piilformet Basis; *Blomsterstilkene* mod Frugtmodningen udspærrede.

$\frac{1}{2}$—1′ höi, mere eller mindre duunhaaret af stjerneformede Haar. Kr. hv. 4—9. ⊙. (Var. betydeligt i Henseende til Höiden, Bladenes Indskjæring o. s. v.)

Paa Marker, i Haver o. a. dyrkede Steder meget alm.

10. Camelina. Dodder.

826. **C. foetida** [Fr. mant. 3, p. 70] (Hundehör) Myagrum sativum F. D. 1038.

Bladene lancetformede, heelrandede eller tandede, ved Grunden smalere, piilformede; *Blomsterstilkene* mod Frugtmodningen slapt nedhængende; *Skulperne* omvendt-hjerteformede eller næsten kugleformede, punkterede, i Spidsen indtrykte, med kort *Griffel*.

Kr. blegguul. 6—8. ⊙.
Almindeligt Ukrud mellem Hör.

827. **C. dentata** [Pers. syn. 2 p. 191] (Fligbladet D.) Fr. S. veg. Sc. p. 152; Rchb. 4294; H. N. VII, 21; C. sativa dentata H. 691.

Bladene halvfinnede eller tandede; *Blomsterstilkene* mod Frugtmodningen aabent-udstaaende; *Skulperne* omvendt-ægformede med en smal Rand, jævne, i Spidsen ikke udrandede; *Griffelen* længere; forövrigt som foreg.

Kr. guul. Skulpens Klapper haardere end hos foreg. 6—7. ⊙.

α, pinnatifida (C. pinnatifida Horn. h. hafn. 2., p. 598; C. dentata F. D. 1824) Bladene dybt halvfinnede.

β, integrifolia (C. sativa Fr. mant. 3, p. 72; H. N. VII, 20) Bladene heelrandede eller svagt tandede.

Forekommer som Ukrud mellem Hör og anden Vaarsæd, men sjeldnere end foreg., f. Ex. *α*, *F.* Faaborg (15); *J.* Leerbæk ved Veile (1), Kolding (28!); *Sl.* Rödding (16). *β*, alm. paa Bornholm!

11. Cochlearia. Kokleare.

828. **C. danica** L. (Dansk K.) H. 704; Drej. n. 648; F. D. 100; Rchb. 4257; H. N. IV, 35.

Stænglerne nedliggende eller opstigende; *Rodbladene* langstilkede, hjerteformet-spydformede, *Stængelbladene* kortstilkede, æg-triangelformede eller rudeformede, 3—5-lappede; *Kronbladene* omtr. af Bægerbladenes dobbelte Længde; *Skulperne* ægformede eller ovale, med kort *Griffel*.

Kr. hv. 5—6. ⊙. (Bld. hos denne og de fölg. Arter glatte, kjödfulde, af en behagelig, skarp Smag).

β, integrifolia Drej. Bladene rundagtige, heelrandede.

Ved Strandbredder i Sandet og mellem raaden Tang, ikke sjelden *β*, med Hovedarten, f. Ex. Aalholm i Isefjorden (Nolt.)

829. **C. anglica** L. (Engelsk K.) H. 704; Drej. n. 649; F. D. 329; Rchb. 4258; H. N. X, 35 (var.)

Stængelen opstigende eller opret; *Rodbladene* langstilkede, ægformet-ovale, ved Grunden afrundede; *Stængelbladene* stilklöse, halvt-omfattende, elliptiske eller rudeformede, bugtettandede; *Kronbladene* omtrent af Bægerbladenes 3-dobbelte Længde; *Skulperne* elliptiske med middelstor *Griffel*.

Kr. hv. Fröene omtr. dobbelt saa store som hos de andre Arter. 5—6. ⨀.

Ved Strandbredder, sjeldnere end foreg. og fölg., f. Ex. *Sj.* Ourö (15), Oxholm i Isefjorden (9), Dragör (H.), Saltholm! *Möen* ved Noret (27); *Loll.* Bjerremark (5), Saltvig (Rostr.); *F.* Svendborg (H.), Hofmansgave (18); *J.* Estruplund (H.), Holmene i Randers Fjord (7), Kolding Fjord (28); *Sl.* Glücksborg (Hansen), Husum o. fl. St. i Marsken og paa Halligerne (N.) *!

Anm. Denne Art beskrives alm. med forlænget Griffel, men hos de af mig undersögte Expl. er Griffelen kun lidet længere end hos foreg. og fölg. (omtr. 1/6 af den fuldvoxne Skulpes Længde). Mellem Arterne i denne Slægt er det vanskeligt paa Papiret at drage nogen fast Grændse, og stundom synes de ogsaa i Naturen at sammenflyde, da næsten alle de angivne Kjendetegn ere Forandring underkastede; men de have dog hver sit eiendommelige Udseende, og i deres typiske Former ere de meget forskjellige.

830. **C. officinalis** L. (Læge-K.) H. 703; Drej. n. 650; F. D. 135; Rchb. 4260; H. N. XIII, 50.

Stænglerne oprette eller opstigende; *Rodbladene* langstilkede, spydformet-nyreformede; *Stængelbladene* stilklöse, halvtomfattende (de nedre ofte kortstilkede), ægformet-elliptiske eller rudeformede, bugtet-tandede eller lappede; *Kronbladene* omtr. dobbelt saa lange som Bægerbladene; *Skulperne* ovalkugleformede, med kort *Griffel*.

Alm. höiere, men spædere, med mindre Kr., Skulper og Fröe end foreg. Kr. hv. 5—6. ⨀.

Ved Strandbredder, funden i alle danske Provindser, men ikke overalt alm. Meget udbredt og hyppig omkring Isefjorden.

12. Alyssum. Krognaal.

831. **A. calycinum** L. (Stivbægret K.) H. 697; Drej. n. 647; F. D. 1704; Rchb. 4269; H. N. 1, 29.

Stængelen fra Grunden af grenet, med opstigende *Grene*; *Bladene* tætsiddende, heelrandede, de nedre omvendt-ægfor-

mede, de övre lancet-spadeformede; *Blomsterne* i valseformede, mangeblomstrede Klaser fra Spidsen af Grenene; *Bægerbladene* vedblivende, i Spidsen skjæghaarede, omtrent halvt saa lange som den kredsrunde, hvælvede, i Spidsen indtrykte, i Randen smalt vingede *Skulpe.*

3—8″ höi. Hele Pl. hvidgraa af stjerneformede Haar. Krbld. bleggule (i visnet Tilstand hv.) $\frac{5}{2}$—$\frac{6}{1}$. ⊙.

Paa törre Marker og Bakker, ved sandige Söbredder, sjelden: *Sj.* Nordbredden af Tiissö ligefor Veien til Halleby! en Kjæmpehöi mellem Blæsenborg Kro og Ledreborg (19), Bakker mellem Yderholms Kro og Eiby (9); *Möen* paa Marker ved Liselund (19), Nyborre (13); *J.* Mindstrup (Michelsen!) ⁎

13. Farsetia. Klövplade.

832. **F. incana** [R. Br. H. Kew. ed. 2, IV, 97] (Graa K.) Alyssum L., H. 697; F. D. 1461; H. N. I, 30; Berteroa DC., Rchb. 4281.

Stængelen opret eller opstigende, foroven deelt i oprette *Grene*; *Bladene* lancetformede; *Skulpen* fladtrykt-hvælvet, ikke udrandet, med lang *Griffel.*

½—1½′ höi. Hele Pl. graa af stjerneformede Haar. Kr. hv. 6—8. ♃.

Paa törre Steder, især ved Veie og Byer, sjelden: *J.* Randers ved Kirkegaarden og Veiene Ö. for Byen! *F.* Faaborg (H.); *Bornh.* N. for Rönne! ⁎

14. Subularia. Sylblad.

833. **S. aquatica** L. (Vand-S.) H. 692; F. D. 35; Rchb. 4232; H. N. VI, 20.

Bladene sylformede, heelrandede, tæt samlede ved Grunden; *Blomsterskafterne* bladlöse, udstrakte eller opstigende; *Kronbladene* smaae, heelrandede.

½—2″ höi. Roden trævlet, med hvide Trævler. Kr. hv. 7—8. ⊙.

Ved Aa- og Söbredder (over og under Vandet) sjelden: *J.* Skjern Aa ved Lönborg! Örnsö ved Ribe (6).

15. Lunaria. Sækbæger.

834. **L. rediviva** L. (Vedvarende S.) H. 708; F. D. 2241; Rchb. 4290.

Bladene hjerteformede, tilspidsede, fiint og skarpt tan-

dede; *Skulperne* lancetformet-elliptiske, spidse; *Fröene* nyreformede, dobbelt saa brede som lange.

1½—2′ höi. Kr. hv. eller blegt-lila. 6—7. ♃.

Paa fugtige Steder i Skove, sjelden: *J.* Aaen ved Greis Mölle! Veile (4). ☞

† *L. biennis* [Moench meth. 126] (Toaarig S.); F. D. 1880; Rchb. 4289; L. annua L., H. 708; Drej. p. 218.

Bladene hjerteformede, spidse, grovt tandede; *Skulperne* ovale, budte; *Fröene* hjerteformig-kredsrunde, ligesaa lange som brede. Kr. viol. eller hv. 5—6. ⊙.

Forvildet omkring Haver, hvor den dyrkes som Siirplante.

16. Draba. Gjæslingblomst.

835. **D. verna** L. (Vaar-G.) H. 693; Drej. n. 646; F. D. 983; Rchb. 4234; Erophila vulgaris DC.

Bladene rosetteformigt samlede ved Grunden, elliptiske eller lancetformede, i Spidsen tandede; *Skafterne* bladlöse; *Blomsterstilkene* længere end de elliptiske *Skulper*; *Kronbladene* omtrent til Midten 2-klövede.

1—6″ höi. Kr. hv. 3—5. ⊙.

β, praecox Stev. (Rchb. 4233; H. N. IV, 34) Skulperne ovale, med tydelig Griffel.

Paa törre Marker, Gröftevolde o. s. v., meget alm.

836. **D. incana** L. (Hvidgraa G.) H. 696; F. D. 130; Rchb. 4249; H. N. V, 14.

Bladene ved Roden og paa de blomsterlöse Bladknipper rosettestillede, *Stængelbladene* talrige, spredte (2/5), saugtakkede, lancetformede eller de övre ægformede; *Blomsterstilkene* kortere end de lancetformede, tilsidst snoede Skulper; *Kronbladene* udrandede.

4—10″ höi, graaagtig af stjerneformede Haar. Kr. hv. 5—6. ♃.

Paa törre Steder, især paa Kalkgrund, kun funden i den nordlige Deel af *Jyll.*: Lerup i Ö. Hanherred (Dr.), Korsö og Blis Kalkbakker i Thy (23), Dybdals Bakker og Sandgaardsholm ved Aalborg (Beck).

17. Nasturtium. Bröndkarse.

a. Kronbladene hvide.

837. **N. Armoracia** [Fr. mant. 3, 65] (Peberrod) H. N.

VIII, 21; Cochlearia L., Rchb. 4262; Armoracia rusticana Fl. wett., H. 705; Drej. n. 651.

Rodbladene langstilkede, ægformet-ovale, rundtakkede; *Stængelbladene* siddende, lancetformede, de övre heelrandede, de mellemste saugtakkede, de nedre halvfinnede; *Skulperne* kugleformede*), meget kortere end de oprette *Blomsterstilke.*

Roden lang, tapformet, Rodbld. meget store. 2—3′ höi. Krbld. hv. 6—7. ♃.

Paa *Strynö* (som det synes, vildvoxende: 12). Dyrkes i Haver og paa fugtige Marker, og forekommer derfra forvildet.

838. **N. officinale** [R. Br. hort. Kew. ed. 2, IV, 110] (Almindelig B.) Drej. n. 668; Rchb. 4359; Sisymbrium Nasturtium L., H. 716; F. D. 690.

Stængelen fra en nedliggende Rodstok opstigende; *Bladene* lyreformet-fjersnitdeelte, med 2—4 Par rundagtigt-ægformede, rundbugtede eller heelrandede Afsnit; *Skulperne* linieformede, trinde, opstigende, af Længde med eller længere end de nedböiede *Blomsterstilke.*

Fra Stængelens nedre Bladhjörner udgaae knippestillede Trævlerödder. Krbld. hv. 6—7. ♃. Var. meget i Henseende til Höiden, Smaabladenes Störrelse og Form o. s. v.

β, *siifolium* (Rchb. 4361) Stængelen tyk og meget höi, Smaabladene store, æg-lancetformede.

γ, *microphyllum* (Rchb. 4360) Stængelen tyndere og lavere, Smaabladene kortstilkede, meget smaae.

Ved Bredderne af Bække, Kilder og Gröfter, hist og her, men ikke overalt lige alm. *β*, i selve Vandet; *γ*, paa mere tör Grund, f. Ex. *Sj.* Svinninge! *J.* Kolding (28). ⚹

b. Kronbladene gule (*Brachyolobus* DC.),

aa. længere end Bægerbladene.

839. **N. amphibium** [R. Br. l. c.] (Vand-Peberrod).

---

*) Skulpens Form hos Arterne i denne Slægt danner en Overgang fra denne til fölg. Orden, og nogle af Arterne höre derfor strængt taget til Siliquosa. At ådskille de kortskulpede i en egen Slægt (Roripa Bess., cf. Gren. & Godr. fl. Fr.) fra de langskulpede, er unaturligt, da idetmindste alle Arterne med gule Kronbld. ere saa nær beslægtede, at de nödvendigviis maa forenes i een Slægt.

Rchb. 4363; Sisymbrium L., H. 717; F. D. 984 (ikke god); Brachyolobus Drej. n. 652.

Bladene lancetformede, de nedsænkte fjersnitdeelte, de nedre ovenfor Vandet stilkede, halvfinnede, de övre siddende, med halvt-omfattende Basis, saugtakkede; *Skulperne* elliptiske, lidet længere end Griflerne, 2—3 Gange kortere end de udspilede eller nedböiede *Blomsterstilke.*

Bld. var. i Indskjæring. 6—7. ♃.

I Bække, Gröfter og Kjær alm.

840. **N. silvestre** [R. Br. l. c.] (Langskulpet B.) F. D. 1881; Rchb. 4368; H. N. XI, 35; Sisymbrium L., H. 716; Brachyolobus Drej. n. 654.

Alle *Bladene* stilkede, fjersnitdeelte, med elliptisk-lancetformede, paa de övre Blade linieformede, saugtakkede Afsnit; *Skulperne* linieformede, fladtrykt-tveæggede, af Længde med eller længere end de udstaaende *Blomsterstilke*; *Griffelen* meget kort.

7—8. ♃.

β, *rivulare* (Rchb. 4365). Bladenes Afsnit smale, linieformede, Griffelen længere.

Ved Randen af Bække og Gröfter, sjelden og kun funden i de sydligere Egne af Landet: *Bornh.* Læsaaen ved Limensgade! Grödby Aa ved Boderne! Nexö (19); *F.* Ölstedgaard (24); *Sl.* Süderstapel (16). — *β*, Höireby og Raahave paa *Loll.* (5).

841. **N. anceps** [Rchb. Bot. Zeit. V, 1, 295] (Tveægget B.) Rchb. 4364; H. N. VI, 18; Sisymbrium Wahlenb., H. 718; Brachyolobus Drej. n. 653.

De nedre Blade lyreformet-fjersnitdeelte; *Skulperne* lancetformede, af Blomsterstilkenes halve Længde, 2—3 Gange længere end *Griffelen*, forövrigt som foreg. og var., ligesom denne, i Henseende til Bladenes Indskjæring. 7—8. ♃.

Paa fugtige Steder, sjelden: *Sl.* Treyaholm ved Trenefloden (Jessen), Rendsborg (28); Hummelmai paa *Als* (19). (Saavel denne som foreg. angives af Horn. som ikke sjeldne, hvilket maa beroe paa en Feiltagelse). ⚹

bb. Kronbladene af Længde med Bægerbladene.

842. **N. palustre** [DC. syst. II, 191] (Kjær-B.) Rchb.

4362; H. N. VI, 19; Sisymbrium Leyss., H. 717; F. D. 409 (S. islandicum) og 931; Brachyolobus Drej. n. 655.

Bladene lyreformet-fjersnitdeelte med elliptiske, tandede Afsnit, *de övre* ved Grunden öreformigt-halvtomfattende; *Skulperne* opblæste, linieformet-ovale, opstigende, af Længde med de udspilede eller nedböiede *Blomsterstilke*; *Griffelen* meget kort.

Hele Pl. mörkgrön, ofte bruunagtigt anlöben. Kr. skidenguul. 6—8. ⊙.

Paa fugtige Steder, f. Ex. ved Randen af Gadekjær og Gröfter, meget alm.

II. Siliquosa.

18. Raphanus. Reddike.

843. **R. Raphanistrum** L. (Kiddike) H. 731; Raphanistrum segetum Baumg., Drej. n. 658; Rchb. 4172; Sinapis arvensis F. D. 678.

Bladene lyreformet-halvfinnede eller -snitdeelte; *Bægerbladene* tiltrykte; *Skulpen* halsbaandformigt indsnöret paatværs og tilsidst furet paalangs, længere end *Griffelen* og tilligemed denne flere Gange længere end Blomsterstilken.

Pl. blaagrön; Kronbld. bleggule. 6—7. ⊙.

Alm. Ukrud i dyrket Jord, især mellem Vaarsæden.

Anm. Ved de angivne Kjendetegn skilles den let fra Sinapis arvensis, med hvilken den har nogen Lighed og stundom bliver forvexlet.

† *R. sativus* L. (Have-R.) Rchb. 4175. De nedre Bld. lyreformede, de övre ægformet-elliptiske, tandede; Skulpen trind, kegleformigt tilspidset, svagt eller ikke indsnöret, lidet længere end Blomsterstilken; Kr. viol. eller hv., forövrigt som foreg. 6. ⊙.

Dyrkes i Kjökkenhaver formedelst den spiselige Rod, og forekommer forvildet.

19. Hesperis. Aftenstjerne.

844. **H. matronalis** L. (Vellugtende A.) Drej. n. 669; Rchb. 4377—78; H. inodora L., H. 721; F. D. 921 og 924.

Rodbladene lancetformede; *Stængelbladene* ægformet-elliptiske, tilspidsede, tandede; *Kronbladene* omvendt-ægformede, budte eller svagt udrandede; *Blomsterstilkene* udstaaende, flere Gange kortere end den opstigende, valseformet-knudrede *Skulpe.*

Bld. rue. Kr. viol. eller hv., vellugtende. 6—7. ♃.

I Kratskove og ved Gjærder, sjelden: *Sj.* Helsingör, Taarbæk, Springforbi (H.); *F.* Fjellebro (Kyll.), Ulriksholm, Vissenberg, Hindsgavl (H.); *J.* Jensgaard (Kyll.), Gjærder ved Kolding! Forekommer desuden hist og her forvildet ved Haver, hvor den dyrkes som Siirplante.

Anm. Den dyrkede Form (H. matronalis L.) er (efter Koch) ikke væsenligt forskjellig fra den vilde (H. inodora L.) undtagen deri, at den sidste kun lugter om Natten.

20. Turritis. Taarnurt.

845. **T. glabra** L. (Glat T.) H. 726; Drej. n. 661; F. D. 809; Rchb. 4346.

Stængelen stivt-opret, *de nedre Blade* stilkede, lancetformede, tandede eller halvfinnede, rue af 3-grenede Haar, *de övre* piilformigt omfattende, heelrandede, glatte; *Skulperne* tiltrykte til Stængelen, mange Gange længere end de oprette *Blomsterstilke.*

1½—3′ höi. Hele Pl. blaadugget. Kr. guulhvide. 6—7. ⊙.

Paa Marker, ved Gröftevolde o. a. törre Steder alm.

21. Arabis. Gaasemad.

a. Stængelbladene talrige, med halvt-omfattende Basis.

846. **A. hirsuta** [Scop. fl. carn. 2, 30] (Stivhaaret G.) Drej. n. 660; Rchb. 4342; H. N. XII, 50; Turritis L., H. 726; F. D. 1040.

Stængelen opret; *Rodbladene* kortstilkede, omvendt-ægformet-lancetformede, fjernt og svagt saugtakkede; *Stængelbladene* siddende, med hjerteformet Basis, halvt-omfattende, saugtakkede; *Skulperne* tiltrykte til Stængelen, mange Gange længere end de oprette *Blomsterstilke*; *Klapperne* med en tydelig Midtnerve; *Fröene* tydeligt vingede.

½—1′ höi. Stgl. ved Grunden stivhaaret, alle Bld. haarede af grenede Haar. Kronbld. hv. 5—6. ♃.

Paa Bakker, især paa Leer- eller Kalkgrund, ved Gjærder, sjeld-

nere paa törvholdige Enge: bemærket i alle Provindser, men sporadisk og ikke alm.

b. Stængelbladene faae, ikke omfattende.

847. **A. arenosa** [Scop. l. c. 2, 32] (Sand-G.) Drej. n. 659; F. D. 1760; Rchb. 4322; H. N. VII, 15 (og X, 34 A. suecica — biennis); Sisymbrium arenosum L., H. 718.

Stængelen grenet; *Rodbladene* rosetteformigt samlede, lyreformet-fjersnitdeelte eller halvfinnede; *Stængelbladene* kortstilkede, lancetformede, saugtakket-fligede, de övre næsten heelrandede; de 2 *Bægerblade* ved Grunden puklede; *Skulperne* og *Blomsterstilkene* udstaaende fra Stængelen; *Klapperne* med svag Midtnerve, knudrede af de fremstaaende, svagt vingede *Fröe*.

4—10″ höi. Stgl. stivhaaret; Bld. tæt beklædte med grenede Haar. Kr. hv. eller lila. 5—7. ⊖.

Paa sandige eller kalkholdige Bakker, sjelden: *Sj.* Stevns Klint (9), Tappernöie (14); *Möens* Klint alm.! ☞

Anm. Mellem den Pl., som under Navn af A. suecica-biennis er fremstillet i H. N. (l. c.) og vore Expl. fra Möen formaaer jeg ikke at see nogensomhelst Forskjel. Stængelen har hos vor ligesaamange Bld. og Skulperne findes snart opret-aabne, snart udstaaende.

848. **A. Thaliana** L. (Almindelig G.) H. 725; F. D. 1106; Sisymbrium Gay, Drej. n. 674; Conringia Rchb. 4380.

Stængelen grenet; *Bladene* lancetformede, fjernt-tandede; *Rodbladene* rosetteformigt samlede, kortstilkede; *Stængelbladene* siddende, ofte heelrandede; *Bægerbladene* ikke puklede ved Grunden; *Blomsterstilkene* udstaaende; *Skulperne* opstigende, linieformede, med jævne, svagt 1-nervede *Klapper*; *Fröene* uvingede.

2—8″ höi. Stgl. forneden stivhaaret; Bld. mere eller mindre haarede af grenede Haar. Krbld. hv., mindre end hos foreg. 4—5. ⊙.

Paa dyrkede, törre Marker alm. udbredt.

22. Barbarea. Vinterkarse.

849. **B. stricta** [Fr. mscr. 1819] (Rankskulpet V.) H. N. VI, 16; Rchb. 4355; B. parviflora Fr. nov. p. 207.

De nedre Blade langstilkede, udeelte, rundbugtede, ovale,

eller öreformede med ovalt Endeafsnit, *de mellemste* kortstilkede, ovale, rundtakkede, *Bladstilken* ved Grunden piilformigt udvidet, *de övre* siddende med piilformet Basis, elliptiske eller omvendt-ægformede, bugtet-tandede eller öreformede; *Kronbladene* ½ Gang længere end Bægeret; *Skulperne* tiltrykte, tveægget-4-kantede.

5. ⊙.

Paa fugtige Steder, sjelden og kun funden paa Halvöen: Enge ved Kolding Aa, Heilsminde, Broager (28), Haderslev Dam (8), Gram (1).

850. **B. vulgaris** [R. Br. h. Kew. ed. 2, IV, p. 109] (Almindelig V.) Fr. nov. p. 205; Drej. n. 666; Rchb. 4356; Erysimum Barbarea L., H. 720; F. D. 985.

De nedre Blade lyreformet-fjersnitdeelte med rundagtigthjerteformet Endeafsnit; *de övre Stængelblade* bugtet-halvfinnede med öreformigt omfattende Basis; *Kronbladene* dobbelt saa lange som Bægeret; *Skulperne* oprette, tveægget-4-kantede.

Bld. have en skarp, men ikke behagelig Smag. 6. ♃.

β, arcuata (Rchb. 4357; H. N. XII, 49). Blomsterstilkene udstaaende, Skulperne bueformigt opstigende.

Paa Græsmarker og ved Gjærder, ikke sjelden, men sporadisk. *β*, med Hovedarten, f. Ex. *Möen* ved Borre! *J.* Kolding (28).

* 851. **B. praecox** [R. Br. l. c.] (Tidlig V.) Fr. nov. p. 206; mant. 3, 75; H. N. I, 28; Rchb. 4358; Drej. n. 667; Erysimum Sm., H. 721; F. D. 1759; B. vulg. acidula Hartm.

De nedre Blade lyreformet-fjersnitdeelte, med oval-nyreformet eller ægformet Endeafsnit og talrige Sideafsnit; *de övre Stængelblade* lyreformet-halvfinnede eller -snitdeelte med linieformede Sideafsnit; *Kronbladene* dobbelt saa lange som Bægeret; *Skulperne* opret-aabne, budt-4-kantede.

„Bld. have en behagelig, skarp, karseagtig Smag". (Fr.) 5—6. ⊙.

Paa lignende Steder som foreg., men sjeldnere: *Sj.* paa Vesterfælled! Nysö, mellem Præstö og Kallehave (H.); *J.* Kolding (28); *Sl.* Grøm (1), Bugenhagen ved Kappel o. fl. St. (N.) (Om alle de angivne Voexsteder höre til denne, tör jeg dog ikke med Bestemthed paastaae, da den ofte er vanskelig at kjende fra foreg.).

23. Erysimum. Hjörneklap.

852. **E. cheiranthoides** L. (Gyldenlak-H.) H. 722; Drej. n. 670; F. D. 731 (slet) og 923; Rchb. 4383.

Bladene lancetformede, fjernt rundbugtet-tandede eller næsten heelrandede, alle kortstilkede; *Blomsterstilkene* 2—3 Gange længere end Bægeret, mod Frugtmodningen vandret udspærrede, halvt saa lange som den fuldvoxne, opstigende *Skulpe*.

Skulpen (ligesom den övrige Pl.) med faae, 3-grenede Haar. 6—8. ⊙.

I dyrket Jord, især mellem Sæden, funden i alle danske Provindser og ikke sjelden: hyppigst paa de sydlige Öer.

853. **E. hieraciifolium** L. (Rankskulpet H.) H. 722; Drej. n. 671; F. D. 229; Rchb. 4388; H. N. VIII, 19; E. strictum Fl. Wett., Koch Syn. II, 55.

Bladene lancetformede, saugtakket-tandede, de nedre stilkede, de övre siddende; *Blomsterstilkene* af Længde med Bægeret, mod Frugtmodningen oprette, 3—4 Gange kortere end den fuldvoxne, opret-tiltrykte *Skulpe*.

Skulpen og Bld. tæt beklædte med 3-grenede Haar. Kr. större end hos foreg. 6—7. ⊙.

Paa Bakker o. a. törre Steder: kun funden paa *Möen*, hvor den forekommer flere Steder paa Storeklint! !*

24. Brassica. Kaal.

a. Blomsterstanden ved Blomstringen en forlænget Klase, Stövdragerne næsten ligelange.

854. **B. oleracea** L. (Almindelig K.) F. D. 2056; Rchb. 4438.

Bladene blaagrönne, glatte; *de nedre* lyreformet-snitdeelte, stilkede, *de övre* æg-lancetformede med omfattende Basis; *Bægerbladene* opret-tiltrykte; *Stövdragerne* alle oprette; *Fröene* jævne.

Kr. bleggule. 6—7. ⊙.

I vild Tilstand forekommer den ved Strandbredder og er fundet ved Kramnitze paa *Loll.* (9). (Fig. i F. D. er tegnet efter Expl. fra den ikke under vor Flora hörende Ö Helgoland). I Haver dyrkes den under en Mængde Afændringer og forekommer undertiden tilfældigt forvildet i Nærheden af Dyrkningsstedet.

b. Blomsterstanden ved Blomstringen halvskjærmformet; de 2 Stövdr. meget kortere end de övrige.

† 855. **B. Napus** L. (Raps) H. 728; Drej. p. 226; Rchb. 4435 γ.

Bladene blaagraae, glatte, *de nedre* stilkede, lyreformet-halvfinnede, *de övre* lancetformede med piilformigt omfattende Basis; *Bægerbladene* oprette eller tilsidst noget udstaaende; *de 2 kortere Stövdragere* opstigende, *de længere* oprette; *Skulperne* udstaaende; *Fröene* svagt punkterede.

Kr. smukt gule. 5—6. ⊙ eller ⊙.

α, oleifera biennis. 2-aarig, med stærk Rod.

β, oleifera annua (H. N. X, 32). 1-aarig, med tynd Rod.

Findes som vild i *Slesvigs* Marskegne (efter H.). Begge Former, især den förste, dyrkes som Olieplanter, dog i större Maalestok för end nu. I de Egne, hvor den dyrkes, forekommer den hyppigt forvildet.

856. **B. campestris** L. (Ager-K.) H. 727; Drej. n. 678; F. D. 550 (slet); Rchb. 4434; H. N. IX, 21.

De nedre Blade fjernt-stivhaarede, de övre glatte, tilspidset-ægformede, med hjerteformigt omfattende Basis; *Bægeret* tilsidst vandret-udstaaende; *Blomsterstilkene* vandret udspilede; *Skulperne* opstigende; forövrigt som foreg.

Kr. smukt gule. 6—7. ⊙ eller ⊙.

β, esculenta Gren. & Godr. (Roe) B. Rapa L., Rchb. 4437 (β); H. N. IX, 22. Roden tyk, kjödfuld.

Alm. Ukrud i Vaarsæden, dog ikke lige hyppig overalt, mangler f. Ex. i flere Egne af Fyen. *β*, som efter de nyere Forfatteres Mening kun er en Var. af Ager-Kaalen, dyrkes alm. i Have og Mark og forekommer derfra tilfældigt forvildet.

† *B. Richerii* Vill. delph. 3 p. 331; Rchb. 4439. Alle *Bld.* stilkede, *de nedre* elliptiske, bugtet-halvfinnede eller tandede, *de övre* lancetformede, heelrandede eller tandede; *Blomsterstilkene* og *Skulperne* opret-aabne; *Fröene* grubet-punkterede.

En Plante aldeles overeensstemmende med Beskr. og Afbildn. af denne Art har jeg i flere Aar fundet forvildet paa Gjödningspladser ved Farimagsveien udenfor Kbhavn.

957. **B. nigra** [Koch D. Fl. 4, 713] (Sort Senep)

Drej. n. 679; Sinapis L., H. 730; F. D. 1582; Rchb. 4427; L. Herb. IV, 80.

Alle *Bladene* stilkede, *de nedre* lyreformet-snitdeelte med lappet Endeafsnit, *de övre* lancetformede, heelrandede eller med en enkelt Tand ved Grunden; *Bægerbladene* udstaaende; *Blomsterstilkene* oprette; *Skulperne* tiltrykte til Blomsteraxen, fladtrykt-4-kantede; *Fröene* grubet-punkterede.

Fröene mindre end hos de foreg., af skarp Smag. 6—7. ⊙.

Paa dyrket Jord, f. Ex. ved Veie, mellem Vaarsæden, ikke sjelden, især hyppig paa Öerne. Dyrkes desuden alm. i Have og Mark for Fröenes Skyld.

25. Sinapis. Senep.

858. **S. arvensis** L. (Ager-S.) H. 729; Drej.n. 676; F. D. 753; Rchb. 4425.

Bladene ægformede eller elliptiske, grovt og uregelm. tandede, *de nedre* örede eller lyreformede; *Bægerbladene* under Blomstringen tilbageböiede; *Skulperne* opret-aabne, valseformede, glatte, knudrede, med 3-nervede *Klapper*; *Griffelen* af Længde med eller kortere end Skulpen, kegleformigt-4-kantet, 3-ribbet med lige Afstand mellem Ribberne

Stgl. stivhaaret, Bld., især de nedre, haarede, var. glat. Fröene sorte. 5—7. ⊙.

Meget alm. Ukrud paa Brakmarker og mellem Vaarsæden overalt i Danmark.

859. **S. alba** L. (Guul S.) H. 730; Drej. n. 677; F. D. 1393; Rchb. 4424; H. N. VII, 13.

Bladene fjersnitdeelte med rundtakket-lappede Afsnit; *Bægerbladene* opret-aabne; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen vandret udstaaende; *Skulperne* opstigende, valseformede, stivhaarede, knudrede, med 5-nervede *Klapper*; *Griffelen* længere end Skulpen, fladtrykt-sværdformet med 3 imod Midten tæt samlede Ribber.

Pl. stivhaaret. Fröene lysgule, skarpe af Smag. 6—8. ⊙.

Mellem Sæden og ved Gjærder sporadisk og ikke alm., men funden i alle Provindser. Dyrkes paa Grund af de skarpe Fröe.

26. Sisymbrium. Gabeklap.

860. **S. officinale** [Scop. carn. 2, p. 26] (Rank G.) Rchb,

4401; Erysimum L., H. 720; F. D. 560; Chamaeplium Wallr., Drej. n. 675.

Bladene hövlformet-fjersnitdeelte med spydformet Endeafsnit, *de övre* spydformede; *Grenene* stivt udspærrede; *Skulperne* fra en bredere Basis sylformigt tilspidsede, tæt tiltrykte til Blomsteraxen, flere Gange længere end de tykke *Blomsterstilke.*

Pl. mere eller mindre haaret og noget ru. Kronbld. smaae, men længere end Bæg. 6—7. ⊙.

Ved Veie, Mure og Ryddepladser, især i Nærheden af Byer: ikke sjelden, i störst Mængde paa Bornholm!

861. **S. Sophia** L. (Fiinbladet G.) H. 719; Drej. n. 672; F. D. 528; Rchb. 4405.

Bladene dobbelt finnede med linie-lancetformede Smaablade; *Grenene* og *Blomsterstilkene* opret-aabne; *Skulperne* opstigende, traadformet-valseformede, lidet længere og tykkere end Blomsterstilkene.

Var. duunhaaret eller næsten glat. Kronbld. gröngule, kortere end Bæg. 6—7. ⊙.

Alm. i hele Landet paa dyrkede Steder.

27. Alliaria. Lögurt.

862. **A. officinalis** [Andrz. i DC. syst. 2, 489] (Skov-L.) Rchb. 4379; Erysimum Alliaria L., H. 722; F. D. 935; Sisymbrium A. Scop., Drej. n. 673.

De nedre Blade langstilkede, nyreformede, rundtakkede, *de övre* kortstilkede, hjerteformede, tandede; *Skulperne* opretaabne eller opstigende, mange Gange længere end de tykke, udstaaende *Blomsterstilke.*

Bld. have, naar de gnides, en lögagtig Lugt. 5. ⊙.

I Skove og Krat, ved levende Hegn, alm. udbredt.

28. Dentaria. Tandrod.

863. **D. bulbifera** L. (Lögbærende T.) H. 711; Drej. n. 665; F. D. 361; Rchb. 4318.

Rodstokken vandret, med hindeagtige, tandformede Skjæl; *de nedre Stængelblade* uligefinnede med lancetformede, saug-

takkede *Smaablade*, *de övre* hele, lancetformede, saugtakkede; sorte *Lögknopper* i Bladhjörnerne.

Kr. lys-ros., kun faae Blomster frembringe Frugt. 5—6. ♃.

I höitliggende Skove, sporadisk og temmelig sjelden: *Sj.* Benzonslund (H.), Jægerspriis (Kyll.), Egelund pr. Hilleröd (A. Rafn), Vintersbölle (29); *Möens* Klinteskov! *Falst.* ved Kraghave, Flatö i Guldborgsund (29), *Loll.* paa Borgö og Lindö i Maribo Sö (5); *F.* Trolleborg (Oppermann); *J.* Östed (Brix), Clausholm (7), Kalö (13), Palsgaard (H.), Veile! Kolding (28); *Sl.* paa flere Steder i Skovene, især paa Östkysten.

29. Cardamine. Springklap.

a. Bladstilken med piilformede Örer ved Grunden.

864. **C. impatiens** L. (Kronlös S.) H. 713; Drej. n. 662; F. D. 1339; Rchb. 4302.

Bladene mangeparret-uligefinnede; *Smaabladene* paa de nedre Blade ægformet-elliptiske, halvfinnede, paa de övre lancetformede, tandet-fligede eller paa den opadvendte Rand heelrandede; *Skulperne* opstigende.

Kronbld. hv., smaae, oftest 0. 5—6. ⊙.

Paa fugtige Steder i Skove, sjelden: *J.* Öland i Limfjorden (Aaby), Kidholm i Kolding Fjord (28); *F.* Ölstedgaard (24); *Falst.* (Heerforths Herb.); *Möens* Klinteskov (Freuchen).

b. Bladstilken uden Örer.

aa. Kronbladene dobbelt saa lange som Bægerbladene, med smal, opret Plade. ⊙.

865. **C. parviflora** L. (Smaablomstret S.) H. II, 218; Rchb. 4301; H. N. III, 21.

Bladene mangeparret-uligefinnede, alle *Smaabladene* ligestore, heelrandede, paa de nedre Blade ovale, paa de övre linieformede; *Rodbladene* faae, *Stængelbladene* talrige; *Skulperne* opstigende, paa næsten retvinklet udstaaende *Blomsterstilke.*

Pl. finere og spædere end de fölg., Blst. meget smaae, hv. 6—7.

Paa fugtige, oversvömmede Steder, meget sjelden: *Sl.* Aabenraa (N.) !*

866. **C. intermedia** [Horn. Oec. Pl. p. 714.] (Rosettebladet S.) F. D. 1762 (ikke god); C. hirsuta L., Drej. p. 322; Rchb. 4304; C. hirsuta a, campestris Fr. nov. p. 201; H. N. III, 20.

Alle Bladene faaparret-uligefinnede; *Rodbladene* talrige, rosetteformigt samlede, med kredsrundt-ægformede, rundbugtede *Smaablade* og större Endeblad; *Stængelbladene* faae,

med ligestore, linie-lancetformede *Smaablade*; ***Stænglerne*** opstigende, ofte udstrakte, med rette Ledstykker; ***Blomsterstilkene*** oprette, 3—4 Gange kortere end de oprette *Skulper*, de överste Skulper meget længere end den blomstrende Deel af Klasen; *Stövdragerne* oftest 4.

Forekommer hos os oftere glat end haaret, hvorfor Navnet hirsuta synes mindre passende. Kr. hv. 4—5. ⊙.

I Törvmoser og ved Gjærder, især i lös Törv- eller Sandjord, sporadisk: *J.* Fiskergaarden ved Randers (Selmer), Skanderborg (16), Kolding (28); *Sl.* Christiansfeld, Aabenraa (N.), Flensborg (Hansen), *Als* v. Sönderborg (19); i *Fyen* alm.! *Langel.* v. Tranekjær; *Falst.* v. Seminariet (H.), *Möen* v. Ulfsund (9); *Sj.* Haverup og Steenstrup ved Sorö! Mose mellem Nærum og Söllerød!

867. **C. silvatica** [Link i Hoffm. phytogr. Blätt. 1, 50] (Skov-S.) Koch Syn. II, 46; Rchb. 4303; C. impatiens F. D. 735; C. hirsuta H. 713 (undt. Var.)

Stængelen opstigende eller opret, med zigzagböiede Ledstykker; ***Rodbladene*** faae og tidligt henvisnende, ***Stængelbladene*** talrige, Bladene forövrigt som hos foreg., men med flere Par Smaablade; ***Blomsterstilkene*** udstaaende, 2—3 Gange kortere end de opstigende *Skulper*, af hvilke de övre neppe naae höiere end Blomsterne.

Væxten kraftigere, oftest haaret, med blegere grönne Bld. og forholdsviis mindre Blst. end foreg. Kr. hv. 5—6.

β, clandestina Fr. nov. p. 203; H. N. VII, 18. Kronbld. meget smaae eller 0, med senere Blomstringstid.

Paa fugtige Steder i Skove, sporadisk og ikke alm.: *J.* Veile, Höien, Trelde Skov (12); *Sl.* Jels (12), Gram (Reimers), Rödding (16), Aabenraa, Hoist, Slesvig (N.); *Als* i Sönderborg Skov (19); *Sj.* Nyrupgaard ved Sorö! Hammermölleskoven, Skovsborg (12). Hareskoven (26); Græsholmen ved Christiansö (Didrichsen). — *β*, ved Kolding (28).

Anm. C. hirsuta *β*, silvestris Fr. nov. 202 hörer efter Beskr. („caulis 1—2-pedalis, vix flexuosus, fol. in cæspitem densum collecta") neppe herhid. Links Beskr. af silvatica passer aldeles til den her forekommende Plante, men Cit. af F. D ere urigtige (tab. 148 föres til C. silvatica, t. 735 til C. hirsuta). Imidlertid er Navnet baade passende og tilstrækkeligt forklaret ved Kochs Beskr. og Afbildn. hos Rchb. At den er en fra foreg. vel adskilt Art er jeg ved Sammenligning af en Mængde Expl. mere og mere overbeviist om.

bb. Kronbladene 3 Gange længere end Bægeret, med bred, udstaaende Plade.. ♃.

868. **C. amara** L. (Vandkarse). H. 715; Drej. n. 663; Rchb. 4305.

Stængelen opstigende eller opret, med Udlöbere fra Grunden, kantet-furet, bladet indtil Spidsen; ***Bladene*** faaparret-uligefinnede, med bugtet-tandede, paa de nedre Blade ovale, paa de övre elliptiske *Smaablade* og större Endeblad; ***Stövdragerne*** af Kronbladenes Længde, med violette ***Stövknapper***; ***Griffelen*** forlænget, sylformet.

Krbld. hvide, paa aabne Steder svagt lila-stribede. 5—6.

β, hirta W. Gr.; C. hirsuta F. D. 148; C. h. silvatica H. 714. Stængel og Blade haarede, Blomsterstilkene glatte.

I Moser, ved Kilder og Bække, ikke sjelden. *β*, paa skyggefulde Steder.

868. **C. pratensis** L. (Engkarse). H. 714; Drej. n. 664; F. D. 1039; Rchb. 4308.

Stængelen opret, trind, foroven svagt stribet, det övre Ledstykke forlænget og Klasen derved fjernet fra Bladene; *alle Bladene* uligefinnede, med heelrandede eller rundbugtede, paa de nedre Blade rundagtig-ovale, paa de övre lancetformede *Smaablade* og större Endeblad; *Stövdragerne* af Kronbladenes halve Længde, med gule *Stövknapper*; ***Griffelen*** kort, (neppe saa lang som Skulpens Brede).

Krbld. lila, sjeldnere hv. 5—6. Forekommer undtagelsesviis med Udlöbere, og var. desuden i Henseende til Smaabladenes Form o. s. v.

β, dentata Schult. (Rchb. l. c. *β*) Smaabladene bugtet-tandede.

Paa Enge o. a. fugtige Steder meget alm. *β*, ved Bredden af Söllerröd Sö! Gram (Reimers).

16de Klasse. Monadelphia (Enknippede).

1. Orden. Pentandria (Femhannede).

1. **Linum** L. Bæger og Krone 5-bladede; 5 Grifler; Frugten en 5-rummet, ved en Skillevæg fra Rygsömmen ufuldstændigt 10-rummet, 10-fröet Kapsel. (N. F. Lineæ).

Lysimachia. 1 Griffel med udeelt Ar. (5 1.)

Erodium. 1 Griffel med 5 Ar; 5-delelig Spaltefrugt. (10, 1.)

Geranium pusillum. (10, 1.)

2. *Orden. Decandria (Tihannede).*

2. **Oxalis** L. Bæger og Krone regelm. 5-bladede; 5 lange og 5 korte Stövdragere; 5 Grifler; Frugten 5-klappet, ∞-fröet Kapsel, opspringende elastisk ved Ridser; Fröene omgivne af en Fröhud. (N. F. Oxalideæ).

Geranium. 1 Griffel med 5 Ar; 5-delelig Spaltefrugt.

Ononis Ulex Sarothamnus Genista Cytisus Anthyllis	Ærteblomst, 1 Griffel, Frugten en Bælle.	(17, 3).

3. *Orden. Polyandria (Mangehannede).*

3. **Althaéa** L. Yderbægeret 6—9-fliget; Bægeret 5-deelt; Kronblade 5; Frugten ∞-delelig Spaltefrugt med nödagtige Smaafrugter, ordnede krandsformigt omkring den midtstillede Griffel.

4. **Malva** L. Yderbægeret 3-bladet, forövrigt som foreg. (3—4. N. F. Malvaceæ).

I. Pentandria.

1. Linum. Hör.

870. **L. catharticum** L. (Vild H.) H. 353; Drej. n. 351; F. D. 851; Cathartolinum pratense Rchb. fl. germ. VI, 5153.

Bladene modsatte, elliptiske, de nedre ovale eller omvendt-ægformede; *Blomsterne* i Qvast; *Bægerbladene* elliptiske, tilspidsede, kirtlet-randhaarede, halvt saa lange som Kronbladene, omtrent af Længde med Kapselen; *Fröene* oval-halvmaaneformede, blege.

¼—1′ höi. Kronbld. smaae, hv. med guul Negl. 6—8. ⊙. Paa höie Enge og Græsgange, i Kratskove; alm. udbredt.

† *L. usitatissimum* L. (Sæd-H.) Rchb. 5155. *Bladene* spredte, lancetformede; *Bægerbladene* ægformede, svagt randhaarede uden Kirtler; *Fröene* omvendt-ægformede, brune, glindsende.

1—1½' höi. Kr. blaa. 7—8. ☉.
Alm. dyrket.

II. Decandria.

2. Oxalis. Gjögemad.

a. Ingen overjordisk Stængel. Kronbladene (hv. eller rödl.), 3—4 Gange længere end Bægeret; Fröene stærkt furede paa langs, med svagere Tværstriber.

871. **O. Acetosella** L. (Suurklöver). H. 509; Drej. n. 695; F. D. 980; Rchb. l. c. V, 4898.

Rodstokken vandret, med tandformede Skjæl af de vedblivende Bladpuder; *Bladene* 3-koblede; *Smaabladene* omvendthjerteformede, duunhaarede, især paa Underfladen; *Blomsterstilkene* længere end Bladene, med 2 skjælagtige, forneden sammenvoxne *Dækblade* ovenfor Midten; *Kronbladene* omvendtægformede, svagt udrandede.

Kronbld. hv. med röde Aarer. De senere Blomster kronbladlöse, de tidligst udsprungne ofte ufrugtbare. 4—5. ♃.

β, lilacina! Kronbladene lila med viol. Aarer.

I Lövskove paa Muldjord, meget alm. *β, Sj.* Ledreborg! *Möens* Klint (5).

b. Den overjordiske Stængel grenet; Kronbladene gule, af Bægerets dobbelte Længde; Fröene riflede paatværs.

872. **O. stricta** L. (Rank G.) H. 510; Drej. n. 696; Rchb. 4895; O. corniculata F. D. 813.

Rodstokken kort, bueformigt opstigende, med kjödfulde *Udlöbere*, som overvintre, medens Hovedaxen bortdöer; *Stængelen* opret, de *nedre Grene* korte; *Bladene* som hos foreg., men med mindre, glatte eller i Randen svagt duunhaarede Smaablade; *Axelblade* 0; *Blomsterstilkene* 2—3-blomstrede, med smaae, sylformede *Dækblade* ved Grunden af de mod Modningen opret-aabne *Smaablomsterstilke.*

½—1' höi. Blst. meget mindre end hos foreg. 7—8. ♃.

Ved Gjærder, især omkring Byer, Ukrud i Haver og mellem Sæden, ikke alm. og sandsynligviis oprindelig forvildet: *Sj.* Frederiksværk! Ramlöse (17), Gurre (9), Helsingör, Fredensborg (Dr.), Nöddebo, Frederiksborg (H.), Örholm! Lyngby! Classens Have (19), Nysö (H.), Sorö

alm.! *Möen* v. Marienborg; *Loll.* Aalholm (H.); *F.* V. Skjerninge! *Sl.* Neuwerk (16). *

† 873. **O. corniculata** L. (Nedliggende G.) H. 510; F. D. 1753; Rchb. 4896.

Ingen Udlöbere; *Stængelen* kort, de *nedre Grene* forlængede, nedliggende og rodslaaende; *Bladstilkene* og Bladenes Underflade duunhaarede; *Axelblade* tilvoxne til Bladstilken; *Blomsterstilkene* 1—5-blomstrede, med imod Modningen tilbageböiede *Smaablomsterstilke*, forövrigt som foreg. 6—9. ⊙.

Forekommer sjeldent som Ukrud, oprindeligt indfört med Sæd fra Syd-Europa: *Sl.* Slotsvolden ved Husum, alm. i Haver og ved Gjærder omkring Garding i Eidersted (16); *Bornh.* i Haver (17). *

III. Polyandria.

3. Althaea. Stokrose.

874. **A. officinalis** L. (Læge-S.) H. 741; Drej. n. 701; F. D. 530; Rchb. 4849.

Stængelen opret; *Bladene* æg-hjerteformede, de nedre 5-, de övre 3-lappede, med grovt-tandede Lapper; *Blomsterstilkene* mangeblomstrede, i Bladhjörnerne, flere Gange kortere end Bladene; *Yderbægerets Flige* linie-lancetformede, kortere end Bægeret.

Hele Pl. blödt hvidfiltet, 2—3′ höi. Kr. ros. 7—9. ♃.

Ved Strandbredder ikke alm. og kun funden i de sydlige Egne af Landet: *J.* Strandklinter ved Fredericia (12); *Sl.* Bæverö ved Gelting (16); Baagö ved Assens (Kyll.); *F.* Gyldensteen (18), *Thorseng* mellem Bregninge og Vemmenæs (H.); *Langel.* v. Rudkjöbing og Magleby (H.); *Loll.* Færgelandet ved Nakskov! Dueholm (9), Aalholm (H.), Blangs (Rostrup); *Falst.* ved Vennerslund (H.); *Möen* (H.); *Sj.* mellem Christiansholm og Flaskekroen (forvildet)! *

4. Malva. Katost.

a. Stængelbladene dybt fligede eller snitdeelte, Blomsterne enlige i Bladhjörnerne.

875. **M. moschata** L. (Moskus-K.) H. 743; Drej. p. 231; F. D. 905; Rchb, 4841; H. N. X, 37.

Stængelen opret, haaret af udstaaende og oftest enkelte Haar; *Bladene* kredsrundt-nyreformede, *de nedre* haandlappe-

de, *de övre* haandsnitdeelte med enkelt eller dobbelt fjerfligede Afsnit; *Blomsterstilke* og *Bæger* stivhaarede; *Yderbægerets* Blade linie-lancetformede; *Smaafrugterne* jævne, tæt duunhaarede.

1—1½' höi. Bld. have, naar de gnides, en svag Moskuslugt, dog forekomme de ogsaa ulugtende. Kr. ros. eller hv. 7—9. ♃.

I Krat og ved Gjærder, funden i alle Provindser, men ikke alm. og især ved beboede Steder, sandsynligviis oprindelig indfört. ╤

876. **M. Alcea** L. (Rosen-K.) H. 742; Drej. n. 697; F. D. 1882; Rchb. 4842.

Stængelen opret, haaret af tiltrykte, knippestillede Haar; *Bladene* hjerteformede, *Rodbladene* haandlappede, *Stængelbladene* dybt haandfligede eller -snitdeelte med tandede eller halvfinnede Flige; *Blomsterstilke* og *Bæger* graafiltede; *Yderbægerets* Blade ægformede; *Smaafrugterne* glatte, svagt rynkede paatværs.

1½—2' höi. Kr. ros., större end hos foreg. 7—8. ♃.

β, fastigiata [Cavanill.] Rchb. 4844. b, H. N. XIII, 51. De mellemste Stængelblade 5-fligede, de övre 3-fligede, med faatandede eller næsten hele Flige.

Ved Gjærder og i Kratskove, forekommer i alle danske Provindser, men sporadisk og ikke alm. *β*, *Sj.* ved Classens Have! *Loll.* Juellinge (Rostrup); *Sl.* ved Eckernförde i Krat paa Veien til Louisenlund (16). ⊞.

b. Bladene lappede, Blomsterne knippestillede i Bladhjörnerne.

aa. Blomsterstilkene efter Afblomstringen oprette.

877. **M. silvestris** L. (Almindelig K.) H. 741; Drej. n. 698; F. D. 1223; Rchb. 4840.

Stængelen opret eller opstigende, tilligemed *Blad-* og *Blomsterstilke* samt Bægeret stivhaaret af udstaaende Haar; *Bladene* nyre-hjerteformede, de nedre 5—7-, de övre 3—5-lappede, *Lapperne* tandet-rundtakkede; *Yderbægerets* Blade lancetformede; *Kronbladene* omvendt-hjerteformede, dybt udrandede, 3 Gange længere end Bægeret; *Smaafrugterne* rynkede paatværs, skarpkantede.

2—3' höi. Kr. rödviol. 7—9. ⊙.

Ved Gjærder og Veie, omkring Byer, alm. i de fleste Egne af Danmark.

bb. Blomsterstilkene efter Afblomstringen nedadböiede.

878. **M. vulgaris** [Trag., Fr. nov. p. 219] (Rundbladet K.) Drej. n. 699; Rchb. 4836; H. N. VIII, 34; M. rotundifolia L. (tildeels), H. 742; F. D. 721.

Stængelen opstigende eller fremliggende; *Bladene* langstilkede, nyreformede, haandlappede, med 5—7 tandet-rundtakkede *Lapper*; *Yderbægerets* Blade linie-lancetformede, kortere end det med Stjernehaar og længere Randhaar beklædte *Bæger*; *Kronbladene* kileformede, udrandede, 2—3 Gange længere end Bægeret; *Smaafrugterne* jævne, i Randen afrundede.

Kr. lila eller hv. med röde Aarer. 6—9. ⊙ eller ⊙.

Ved Gjærder, Veie, Rendestene o. s. v. meget alm.

879. **M. borealis** [Wallm. i Liljebl. Sv. Fl. ed. 3, 374] (Smaablomstret K.) Drej. n. 700; M. rotundifolia L. fl. Suec., Fr. nov. p. 218; Rchb. 4835; H. N. VIII, 33; M. pusilla With., H. 742; F. D. 1825.

Stængelen fremliggende eller opstigende; *Bladene* bredtnyreformede, haandlappede med 5—7 korte, saugtakket-rundtakkede *Lapper*; *Yderbægerets* Blade linie-lancetformede, af Længde med det randhaarede *Bæger*; *Kronbladene* svagt udrandede, af Længde med Bægeret; *Smaafrugterne* nætformigt rynkede, skarpkantede.

Kr. hv. med svagt Anströg af lila, meget mindre end hos foreg. 6—8. ⊙.

Ved Strandbredder, paa Diger omkring Byer, ikke alm. og forekommer især i Strandegnene: *Sj.* Dragör paa Amager, Sandbjerg By! Bagsværd (9), Roeskilde (Nolt); *Loll.* Rödby! *Strynö* (12); *J.* Hanherred (16); *Sl.* Gremmerup i Angel, Husum (16).

17de Klasse. Diadelphia (Toknippede).

1. Orden. Hexandria. (Sexhannede).

1. **Fumária** L. (part.) Bægeret 2-bladet, affaldende; Kronen uregelm. 4-bladet, 2 ydre Kronblade, hvoraf det ene

med Spore, og 2 indre, i Spidsen sammenstödende; Frugten 1-fröet, uopspringende.

2. **Corýdalis** DC. Bæger- og Kronblade som foreg., Frugten fleerfröet, i 2 Klapper opspringende Kapsel. (1—2. N. F. Fumariaceæ).

2. Orden. Octandria (Ottehannede).

3. **Polýgala** L. Bægeret 5-bladet, med 2 indre, större og 3 ydre, mindre Blade; Kronen uregelret; Stövdragerne forneden sammenvoxne med Kronbladene; Frugten en 2-rummet Kapsel med 1-fröede Rum. (N. F. Polygaleæ).

3. Orden. Decandria (Tihannede).

(Bægeret 5-tandet eller -fliget, alm. 2-læbet; Kronen uregelm. 5-bladet (Ærteblomst): det övre Blad (Fanen) större, de 2 mellemste indbyrdes ligestore (Vingerne), de 2 nedre sammenvoxne (Kjölen); Frugten en Bælle. (2—21. N. F. Leguminosæ *α*, Papilionaceæ).

A. Stövtraadene sammenvoxne til 1 Bundt. (16, 2).

a. Bægeret 2-læbet.

4. **Ulex** L. Bægeret til Grunden 2-deelt, Overlæben 2-, Underlæben 3-klövet; 2 Dækblade i Form af et Yderbæger ved Grunden; Griffelen traadformet; Bællen opblæst, af Længde med Bægeret. (Bladene enkelte, tornformede).

5. **Genísta** L. Bægerets Overlæbe til Grunden 2-deelt, Underlæben 3-tandet; Griffelen sylformet, opstigende, glat; Bællen længere end Bægeret. (Bladene enkelte, ikke tornformede).

6. **Cýtisus** L. Bægerets Overlæbe 2-tandet, Underlæben 3-tandet; Griffelen sylformet, i Spidsen böiet, med skjævt Ar; Bællen længere end Bægeret. (Bladene 3-koblede).

7. **Sarothámnus** Wimm. Griffelen sneglehuusformigt indrullet, i Spidsen udvidet, med hovedformet Ar, forövrigt som foreg.

b. Bægeret 5-deelt.

8. **Onónis** L. Bægeret 5-fliget, vedblivende, ved Frugt-

modningen aabent; Bællen siddende eller kortstilket (Bladene enkelte eller 3-koblede).

9. **Anthýllis** L. Bægeret uregelm. 5-tandet, vedblivende, opblæst, ved Frugtmodningen lukket; Bællen stilket, indsluttet af Bægeret (Bladene uligefinnede).

B. Stövtraadene sammenvoxne i 2 Bundter (9 og 1).

a. Bællen tværdelelig (Ledbælle).

10. **Ornίthopus** L. Blomsterne i Skjærm; Bællen halsbaandformet, indsnöret ved Leddene, Tværrummene 1-fröede (Bladene uligefinnede).

b. Bællen opspringende paalangs eller uopspringende.

aa. Bladene uligefinnede.

11. **Onobrýchis** Tournef. Bællen 1-rummet, 1-fröet, uopspringende, nætformigt-rynket (Blomsterne i Klase).

12. **Astrágalus** L. Bællen ved den indböiede Rygsöm ufuldstændigt 2-rummet, fleerfröet (Blomsterne i Ax eller Hoved).

bb. Bladene ligefinnede.

13. **Vίcia** L. Griffelen traadformet, noget fladtrykt, mod Spidsen overalt haaret eller paa Yderfladen under Arret skjæghaaret, forövrigt glat; Bællen med et kortere eller længere Næb paa Grund af den bueformigt opstigende Rygsöm (Bladene oftest mangeparrede, Endebladet omdannet til en Slyngtraad eller Braad).

14. **Ervum** L. Griffelen trind, traadformet, mod Spidsen overalt haaret; Bællen faafröet, i Spidsen afrundet, uden Næb (Bladene ende i en Slyngtraad).

15. **Pisum** L. Griffelen ved Grunden knæböiet, paa Yderfladen udhulet, paa Inderfladen 3-kantet-kjölet; Arret fladtrykt fra Siden, paa Inderfladen haaret (Bladene ende i en Slyngtraad; Axelbladene större end Smaabladene).

16. **Láthyrus** L. (part.) Griffelen bueformigt opstigende eller snoet, oventil fladtrykt fra Ryggen og i Spidsen paa

Inderfladen haaret, paa Yderfladen glat (Bladene ende i en Slyngtraad eller Braad.)

c. Bladene 3-koblede.

aa. Kronen fribladet; Bællen længere end Bægeret.

α. Bællen mangefröet.

17. **Lotus** L. (part.) Kjölen tilspidset i et Næb; Griffelen knæböiet-opstigende, overalt traadformet og tyndere end Arret; Bællen trind, linieformet, ret, opspringende i snoede Klapper.

18. **Tetragonólobus** Scop. Griffelen bueformigt opstigende, i Spidsen under Arret udvidet; Bællen 4-kantet, paa Kanterne vinget, forövrigt som foreg.

19. **Medicágo** L. Kjölen budt; Griffelen tyndere end Arret; Bællen seglformig eller sneglehuusformigt snoet.

β. Bællen faafröet.

20. **Melilótus** Tournef. Kjölen budt; Bællen rundagtig-ægformet, 1—2-fröet (Blomsterne i Klase).

bb. Kronen sambladet; Bællen kortere end Bægeret.

21. **Trifólium** L. Kronens nedre Deel sambladet og sammenvoxet med Stövtraadenes Bundt; Kronen vedblivende og i visnet Tilstand omgivende den faafröede Bælle (Blomsterne i Hoved eller Skjærm).

I. Hexandria.

1. Fumaria. Jordrög.

880. **F capreolata** L. (Klattrende J.) H. 750; Drej. n. 702; F. D. 2359; Rchb. fl. g. 4456; H. N. XIII, 47.

Stængelen klattrende ved Hjælp af de snoede Bladstilke; *Bladene* finnede, med 3-koblede Smaablade; *Bismaabladene* dybt 3-deelte, med kileformede, 2—3- lappede *Afsnit*, Lapperne ovale; *Smaablomsterstilkene* efter Afblomstringen bueformigt tilbageböiede; *Bægerbladene* halvt saa lange som Kronen; *Frugterne* kuglerunde, jævne.

Pl. blaagraa. Var. med opret-aabne Blomsterstilke, Bæg. heelrandet eller tandet o. s. v. Kr. hv. eller hvidguul, i Spidsen mörkröd. 6—9. ⊙.

Paa dyrkede Marker og ved Gjærder, sjelden: *J.* i Mængde ved Horsens i Korn- og Kartoffelmarker (Dr.); *Sl.* Steengjærder ved Aschau pr. Eckernförde (16): *Möen* (H.). ✳

881. **F. officinalis** L. (Læge-J.) H. 749; Drej. n. 703; F. D. 940; Rchb. 4453.

Stængelen opret (sjeldnere svag, med snoede Bladstilke); *Bladene* som foreg., men med bredere eller smalere lancetformede, spidse *Lapper*; *Blomsterstilkene* efter Afblomstringen opret-aabne; *Bægerbladene* 1/3 af Kronens Længde, bredere end Blomsterstilkene; *Frugten* kugleformet, i Spidsen indtrykt, næsten omvendt-nyreformet, knudret-rynket.

Pl. lidet blaagraa. Kr. mindre end hos foreg., ros., i Spidsen mörkröd, de ydre Kronbld. med grön Midtnerve. 5—8. ⊙. Var. i Hens. til Blomstens Störrelse og Farve, Bægerbld. (hele eller tandede), Lappernes Form o. s. v., og desuden:

β, tenuiflora Fr. nov. p. 221. Lapperne budte, Klaserne faablomstrede, med mindre Blomster; Planten mere blaagraa.

Paa dyrket Jord i Have og Mark alm. — *β,* især ved Gjærder og paa skyggefulde Steder.

882. **F. Vaillantii** [Lois. not. p. 102] (Smalfliget J.) Rchb. 4452; H. N. III, 25.

Stængelen svag, opret eller klattrende; *Bladene* som foreg. men *Afsnittene* 2—3-fligede, med linieformede, spidse *Flige*; *Bægerbladene* flere Gange kortere end Kronen, smalere end de efter Afblomstringen oprette eller udspærrede *Smaablomsterstilke*; *Frugten* kugleformet, i yngre Tilstand med en svag Spids, knudret-rynket.

Hele Pl. blaagraa; Kr. hv. eller blegröd. i Spidsen mörkröd, mindre end hos foreg. 6—8. ⊙.

Paa dyrkede Marker, sjelden: *J.* mellem Sæden paa Aagaards Kalkbakker (16). ✳

2. Corydalis. Lærkespore.

a. *Capnoides* DC. Rodstok 0; Stængelen mangebladet; Klaserne modsatte Bladene; 2 Fröblade.

883. **C. claviculata** [DC. fl. fr. 4, 638] (Klattrende L.) Rchb. 4457; H. N. XIII, 46; Fumaria L., H. 751; F. D. 346.

Stængelen svag, klattrende; *Bladene* finnede; *Smaabladene* alm 2—3-koblede med elliptiske eller ovale, heelrandede *Bismaablade*, de yderste omdannede til *Slyngtraade*; *Dækbladene* æg-lancetformede, lidet længere end de meget korte *Smaablomsterstilke*; *Griffelen* affaldende.

Bld. meget tynde, paa Underfladen blaagraae. Kr. smaae, hv. eller bleggule. 6—7. ⊙.

Mellem Buske, især paa fugtig, törvholdig Grund: *Sj.* V. for Helsingör mellem Rubus (21), Skovhusene i Gribs Skov nærved Esrom! *Möen* v. Askeby (Olufsen); i *Fyen* ikke sjelden; paa *Halvöens* Östkyst sporadisk: Steenalt Skov (H.), Nebbegaard ved Veile Fjord! Christiansfeld (H.), mellem Drey og Glücksborg (16). *|

b. *Bulbocapnos* Bernh. Rodstokken knollet; Stængelen faabladet; Klasen endestillet; 1 Fröblad.

aa. Knollen heel, skjældækt, med knippestillede Rodtrævler; ingen Rodblade, men et skedeformet Blad uden Plade ovenfor Stængelens Basis.

884. **C. fabacea** [Pers. Syn. 2, p. 269] (Liden L.) H. 748; Drej. n. 705; F. D. 1394; Rchb. 4460; H. N. X, 30; Fumaria bulbosa *β*, L.

Bladene dobbelt 3-koblede; *Bismaabladene* 2—3-fligede eller -snitdeelte, med kort braadspidsede eller næsten spidse Flige; *Klasen* kort, faa-, men tætblomstret, för og efter Blomstringen nikkende; *Dækbladene* ægformet-elliptiske, hele, kortere end Blomsterne; *Sporen* næsten ret; *Griffelen* under Blomstringen opstigende; *Kapselen* æg-lancetformet, 3 Gange længere end de oprette *Smaablomsterstilke*.

2—6" höi. Var. (men sjeldent) med indskaarne Dækbld.; Kr. violetröd. 4—5. ♃.

I Lövskove, alm. udbredt. |*

885. **C. pumila** [Host fl. austr. 2 p. 304] (Kortstilket

L.) Rchb. 4461; H. N. VIII, 26; C. Halleri H. 749; Drej. n. 706; F. D. 1224; C. Lobelii Tausch.

Bladene som hos foreg., men med bredere og mere budte *Flige*; *Klasen* tæt, mangeblomstret, opret eller tilsidst nikkende; *Dækbladene* bredt-kileformede, fingerdeelte, af Længde med Blomsterne; *Sporen* i Spidsen noget böiet; det sporelöse *ydre Kronblad* uden Pukkel ved Grunden; *Griffelen* opstigende; *Kapselen* æg-lancetformet, 3 Gange længere end de tilsidst udadböiede *Smaablomsterstilke.*

3—8″ höi. De ydre Kronbld. rödviol., de indre hv. eller bleggule. 4—5 (idetmindste 8 Dage senere end foreg.). ♃.

I Krat- og Lövskove med foreg., men sjeldnere: *Sj.* Egebæksvang (21)! Charlottenlund, Fortunen, Sorgenfri! Bidstrupgaard (19), Dragerup Skov ved Holbek (15); *F.* Hofmansgave (H.); *J.* Haraldslund (1), Ulsund ved Ringkjöbing (16); *Sl.* Haderslev, Neuwerk (16); *Loll.* ved Nakskov (Kisky); *Bornh.* Almindingen (19). I*

Anm. I Egebæksvang ved Helsingör har jeg fundet en Form forsk. fra foreg. ved Blomsterstilkene over halvt saa lange som Kapselen. Om denne hörer til *C. laxa* Fr. (mant. 3, 86, H. N. VIII, 25), som beskrives med tætblomstret, nikkende Klase, Dækblade af Blomsternes Længde, Blomsterstilkene halvt saa lange som Kapselen, Sporen ret, Griffelen ikke knæböiet), kan jeg formedelst Mangel af Blomster-Expl. ikke afgjöre.

886. **C. solida** [Sm. Engl. Fl. 3, p. 353] (Langstilket L.) Fr. mant. 3, 85; S. Veg. Sc. 145; H. N. XI, 34; C. digitata Pers., Rchb. 4462; Bulbocapnos Halleri Drej. Bot. not. 1842 p. 34.

Bladene som hos foreg., men med smalere *Flige*; *Klasen* opret, forlænget, mangeblomstret; *Dækbladene* dybt fingerdeelte, kortere end Blomsterne; *Sporen* i Spidsen böiet; det sporelöse ydre *Kronblad* i Spidsen udrandet, med en skarp Kjöl paa Ryggen, som naaer heelt ud til Indskjæringen, ved Grunden puklet; *Griffelen* fra en knæböiet Basis opstigende; *Smaablomsterstilkene* fine, tilsidst udböiede, af Længde med den lancetformede *Kapsel.*

3—8″ höi. Kronbld. violet-röde, de indre hv. med röde Striber. 4—5 (tidligere end foreg.). ♃.

I Kratskove ved Gram i Slesvig (A. Rafn), det eneste bekjendte danske Voxested. ∓

bb. Knollen tilsidst huul, med spredte Rodtrævler, uden Skjæl; intet skedeformet Blad, men 2--flere fuldt udviklede Blade fra Rodstokken.

887. **C. cava** [Schweigg. & Kört. fl. erlang. 2, p. 44] (Huulrodet L.) Drej. n. 704; H, N. I, 33; C. bulbosa Pers., H. 747; Fumaria bulbosa *α*, L. Sp., F. D. 605.

Stængelbld. som hos de foregaaende; *Rodbladene* langstilkede; *Klasen* forlænget, under og efter Afblomstringen opret; *Dækbladene* elliptiske eller ægformede, hele, kortere end Blomsterne; *Sporen* i Spidsen tyk, buekrummet, det sporelöse *ydre Kronblad* i Spidsen udrandet, med en skarp Kjöl paa Ryggen, som ikke naaer til Indskjæringen; *Griffelen* opstigende; *Smaablomsterstilkene* 2—3 Gange kortere end den modne *Kapsel.*

1/2—1' höi. Kronbld. röde eller hv. 5. ♃.

I Lövskove paa lös Muldjord, funden i alle Provindser, men i mange Egne ikke alm., hyppigst i Sydsjælland, Fyen og paa de sydlige Öer.

II. Octandria.

3. Polygala. Mælkurt.

888. **P. vulgaris** L. (Almindelig M.) H. 751; Drej. n. 707; F. D. 516; Rchb. ic. I, 52—53.

De nedre Blade elliptiske, *de övre* længere, lancetformede; *Klaserne* endestillede, ∞-blomstrede; *Dækbladene* 3 (det ene större), affaldende ved Afblomstringen; de 2 *större Bægerblade* elliptiske, 3-nervede, med i Spidsen sammenstödende Nerver, Sidenerverne udadtil forgrenede, med sammenlöbende Grene; *Kapselen* omvendt-hjerteformet; kortere og oftest smalere end de större Bægerblade.

6—7. ♃. Var. i Henseende til Blomsternes Störrelse og Farve (blaa, ros. og hv.), Bægerbladenes Længde og Brede i Forhold til Kapselen o. s. v. De meest afvigende Former ere:

* *oxyptera* (Rchb. ic. I, 47—49) *Stænglerne* talrige, nedliggende; *Klasen* ensidig; de *större Bægerblade* smalere end Kapselen.

** *depressa* (Wenderoth) *Stænglerne* tynde, nedliggende;

Klaserne faa- (omtrent 5-) blomstrede, tilsidst sidestillede; *de nedre Blade* bredere, modsatte.

Hovedarten forekommer meget alm. paa udyrkede Græsmarker, Bakker og solaabne Steder i Skove; * paa Lyngheder og Overdrev ikke sjelden, især paa Halvöen; ** i Hængedynd mellem Sphagnum, sjeldnere: *J.* ved Eveldrup (Dr.), *Sl.* Gram (8), Marieskoven ved Flensborg!

889. **P. amara** L. (Bitter M.) H. 752; Gren. & Godr. fl. Fr. 196; F. D. 1169; H. N. III, 14; P. uliginosa Rchb. ic. I, 40—41.

Rodbladene rosetteformigt samlede, omvendt-ægformede, afrundede, *Stængelbladene* elliptisk-omvendt-ægformede; *Klaserne* og *Dækbladene* som hos foreg.; de 2 *större Bægerblade* elliptiske eller omvendt-ægformede, 3-nervede, med neppe sammenstödende Nerver, Sidenerverne udadtil forgrenede, med ikke sammenlöbende Grene; *Kapselen* omvendt-hjertemet, bredere, men lidet kortere end eller af Længde med de större Bægerblade.

Pl. lavere, Blst. mindre end hos foreg., mörkblaae. Bld. af bitter Smag (dette er dog kun i ringe Grad Tilfældet med den sjællandske Pl.) 5—6. ♃.

Paa Enge og Kalkbakker, sjelden: *Sj.* Engen V. for Leersöen (mellem Utterslev Mölle og Lygten)! *J.* Blegkilde (M. Vahl), Dybdal og Klarupgaard ved Aalborg (Dr.).

III. Decandria.

4. Ulex. Tornblad.

890. **U. europaeus** L. (Opret T.) H. 756; Drej. n. 708; F. D. 608.

Grenene udspærrede, stikkende; *Bladene* naaleformede, furede, endende i en stikkende Torn; *Dækbladene* budte, ægformede; *Kjöl* og *Vinger* ligelange, lidet kortere end *Fanen*; *Bægeret* og *Bællen* tilligemed Blomsterstilke og Grene uldhaarede.

4—6′ höi Busk. Kr. gule. 5—7. ♄.

Ved Gjærder, især paa sandig Jordbund, sporadisk og ikke alm.: *Bornh.* ved Rönne Citadel! *Sj.* Kongens Enghave ved Frederiksborg, Charlottenlund (Dr.); *Möen* p. Lilleklint! *Falst.* ved Bötö; *Loll.* ved Taars pr. Saxkjöbing (5); *F.* Gribsvad! Minnendal! Assens (H.), Hinds-

gavl (28); *J.* Steenalt Skov (H.), Houer! Veile (H.), Bredstrup (12); N. for Hjerting (16); *Als* ved Augustenborg (H.); *Sl.* Haderslev, Eckernförde, Friederichsruhe v. Rendsborg (16); Sylt (F. D.), Föhr (H.). Paa flere af disse Steder synes den oprindelig at være plantet som Hegn.

5. Genista. Visse.

a. Stængelen tornet af tilspidsede Grene (Blomsterne udvikles af Biknopper ved Siden af de tornede Grene).

891. **G. anglica** L. (Engelsk V.) H. 755; F. D. 619; H. N. XIII, 63.

Bladene lancetformede, tilligemed *Grenene* glatte; *Axelblade* 0; *Dækbladene* bladagtige, længere end Blomsterstilkene; *Bællerne* lancetformede, opblæst-trinde, næsten valseformede, glatte, med 6—10 Fröe.

Kr. guul. 5—7. ♄.

Paa Lyngbakker og i Hedemoser: paa *Halvöen* hyppig; i *Fyen* ved Hindsgavl (12), Middelfart (18), Verringe, Vissenberg (H.). Paa de övrige Öer ikke bemærket.

892. **G. germanica** (Tydsk V.) H. 755; F. D. 1826; H. N. XIII, 64.

Bladene oval-lancetformede, tilligemed *Grenene* haarede af udstaaende Haar; *Axelblade* 0; *Dækbladene* sylformede, kortere end Blomsterstilkene; *Bællerne* rudeformet-elliptiske, fladtrykte, uldhaarede, 3—5-fröede.

Kr. guul. 6—7. ♄.

Paa Lyngheder, sjelden og kun funden paa Halvöen: *J.* Nörholm (H.), Tinnet og Vonge i Ö. Nykirke Sogn! *Sl.* Oxenvad (12).

b. Stænglerne tornlöse (Blomsterne eller de blomsterbærende Grene udvikles af Hovedknoppen i Bladhjörnerne).

893. **G. tinctoria** L. (Farve-V.) H. 754; F. D. 526; H. N. V, 46.

Stængelen opret, med opstigende *Grene*; *Bladene* lancetformede, glatte, i Randen svagt haarede, flade; *Axelbladene* smaae, sylformede; *Blomsterne* i Klaser i Spidsen af de 1-aarige Grene; *Kronbladene* og *Bællen* glatte.

Kr. guul. 7—8. ♄.

Paa Lyngheder, Bakker, Græsmarker, ved Veie: alm. paa *Halvöen*; i *Fyen* ved Hindsgavl, Vissenberg (H.)! Mangler paa de övrige Öer.

894. **G. pilosa** L. (Haaret V.) H. 754; F. D. 1225; H. N. I, 46.

Stænglerne fremliggende eller opstigende, knudrede; *Bladene* omvendt-ægformede, budte, med indrullet Rand, tilligemed *Grenene* tiltrykt-silkehaarede; *Axelbladene* smaae, tandformede; *Blomsterne* enlige eller 2—3 samlede, omgivne af et Bladknippe, spredte eller i afbrudte Klaser langs op af de 2-aarige Grene; *Fane* og *Kjöl* tilligemed Bællen silkehaarede.

Kr. guul. 5—7. ♄.

Lyngheder og sandige Bakker: paa Halvöen ikke sjelden, især mod V. Mangler paa Öerne. ⚲

6. Cytisus. Guldregn.

† 895. **C. Laburnum** L. (Almindelig G.) Jacq. austr. t. 380.

Bladene langstilkede, 3-koblede; *Smaabladene* elliptiske, paa Underfladen tiltrykt-silkehaarede; *Blomsterne* i mangeblomstrede, nedhængende Klaser.

Træ med glat Bark. Kronbld. gule med mörkbrune Striber paa Fanen. 5—6. ♄.

Dyrkes alm. i Haver og stundom i Hegn, forekommer forvildet, f. Ex. Frederiksdals Skov!

7. Sarothamnus. Gyvel.

896. **S. vulgaris** [Wimm. fl. v. Schles. ed. 2 p. 148] (Kost-G.) S. scoparius Koch Syn. I, 152; Drej. n. 709; Spartium scop. L., H. 752; F. D. 313.

Stængelen opret, med riisformede, stive, kantede *Grene*; *Bladene* 3-koblede, (paa de yngre Grene enkelte), med lancetformede, paa Underfladen tiltrykt-silkeharede *Smaablade*; *Blomsterne* 1—2 i Bladhjörnerne; *Bællerne* fladtrykte, randhaarede.

Kronbld. mörkgule. 5—6. ♄.

Paa Bakker og Lyngheder, alm. paa Halvöen S. for Liimfjorden; paa Öerne sporadisk: *F.* Faaborg (H.); *Sj.* omkring Helsingör alm.! Smidstrup (15), Farum (1), Strandveien ved Charlottenlund! *Möens* Lilleklint!

8. Ononis. Krageklo.

897. **O. campestris** [Koch & Ziz cat. pal. 22] (Strand-K.)

Fr. S. Veg. Sc. 162; H. N. X. 44: O. spinosa *β*, L. (tildeels), Koch Syn. II, 173; L. Herb. IX. 166: O. spin. *α*, glomerata Schum. n. 605: H. 757: O. procurrens Drej. n. 711 (ifölge Voxest. og Beskr. for en Deel).

Stængelen opret eller opstigende, tilligemed de tornede *Grene* ensidigt kirtlet-duunhaaret: *Bladene* enkelte eller 3-koblede: *Smaabladene* linie- eller lancetformet-ovale, skarpt saugtakkede, næsten glatte: *Axelbladene* æg-lancetformede: *Blomsterne* enlige i Bladhjörnerne, de övre samlede til en Klase: *Bællerne* af Længde med eller længere end Bægeret; *Fröene* 2—4, ru-punkterede.

Kr. ros. med hvid Kjöl. 7—9. ♄.

Paa Strandenge og Marker (hos os kun funden i Nærheden af Havet): i Egnene omkring Östersöen ikke sjelden og især alm. paa de sydlige Öer fra Falster til Ærö! Ved Kysterne af Vesterhavet og Bælterne sporadisk: *Sl.* Husum (16); *F.* Kjerteminde (9); *Sj.* Reersö (11), Kalkbrænderiet, Amager, Flaskekroen! I de nordligere Egne (omkring Kattegattet) ikke bemærket.

Anm. Det linneiske Navn O. spinosa er tvivlsomt og for störste Delen at henföre til fölg. Art, hvorfor jeg med *Fr.* har optaget det ældre Kochske Navn, (for vor Floras Vedkommende vilde Navnet O. littoralis være meest passende). Drej. har (fl. exc. p. 235) sammenblandet Charactererne for denne og fölg. Art, hvorfor hans Beskr. ikke kan benyttes.

898. **O. repens** L. (Mark-K.) O. arvensis (L.). Sm. Engl. Fl.: Fr. S. Veg. Sc. p. 162: H. N. X, 46: O. spinosa L. (tildeels). H. 757: Drej. n. 710 (tildeels): F. D. 783? O. procurrens Wallr.

Rodstokken krybende: *Stænglerne* nedliggende eller opstigende, alsidigt haarede af klæbrige Haar: *Grenene* oftest tornede; *Bladene* enkelte eller de nedre 3-koblede. *Smaabladene* bredt-ovale, saugtakkede, kirtelhaarede, især paa Underfladen: *Axelbladene* bredt-ægformede: *Blomsterne* enlige i Bladhjörnerne: *Bællerne* kortere end Bægeret, 2—4-fröede: *Fröene* som hos foreg.

Kr. som hos foreg. 7—8. ♄. En meget foranderlig Plante, dens vigtigste Former ere:

β, *mitis* (O. spinosa *α*, L. Sp. II; H. N. X, 45) Grenene uden Torne, Blomsterne ofte parviis samlede.

γ. spinosissima! (Bot. Foren. Catal.) Tornene stærke, ofte grenede; Bladene rundagtigt-ovale, tilligemed Blomsterne mindre end hos *α*.

Ved Gjærder, paa Heder og saavel dyrkede som udyrkede Marker, alm. udbredt i Danmark. *β*, med Hovedarten, sjeldnere; *γ*, paa Sandbakker: *J.* Kollerup N. V. for Aarhuus! *Sj.* Beks Kro ved Tiissö! *Bornh.* Sandvig!

899. **O. hircina** [Jacq. hort. vind. I. 40, t. 93] (Stinkende K.) Drej. n. 712; F. D. 1584; H. N. X, 47; O. arvensis Retz., H. 758.

Stængelen opret eller opstigende, tilligemed de tornlöse *Grene* alsidigt klæbrig-laaden; *Bladene* 3-koblede, *Smaabladene* elliptisk-ovale, saugtakkede; *Axelbladene* ægformede; *Blomsterne* parvise i Bladhjörnerne, samlede til Klaser i Spidsen af Stængelen og de övre Grene; *Bællen* kortere end Bægeret, 4—5-fröet. *Fröene* som hos foreg.

Större i alle Dele end de foreg. Hele Pl. stærkt klæbrig-haaret, af ubehagelig Lugt. Kr. som hos foreg. 7. ♄.

Paa höie Enge og ved Gjærder, funden i alle Provindser, men i mange Egne sporadisk og ikke alm. Hyppig paa *Bornh.*! i *Lollands* vestlige Deel! og i *Jyll.* N. for Liimfjorden.

9. Anthyllis. Rundbælle.

900. **A. vulneraria** L. (Guul R.) H. 758; Drej. n. 713; F. D. 988; H. N. X, 48; L. Herb. III, 57.

Bladene uligefinnede, *Smaabladene* linieformet-ovale eller elliptiske, Endebladet större end Sidebladene; *Blomsterne* i 2 tæt samlede Hoveder i Spidsen af Stængelen, omgivne af fingerdeelte *Dækblade*.

4—10" höi. ½—7. ♃. Stgl. og Bld. paa Underfladen tiltrykt-silkehaarede; Bæg. filtet, var. hvidt, næsten sölvglindsende og (især i Spidsen) rödviol.; Kr. lysere eller mörkere guul, var.

β. rubriflora DC. Kronerne mörkt höiröde, Stænglerne alm. lavere og mere udstrakte.

Paa törre, sandige eller kalkholdige Marker og Bakker, ved Veie o. s. v. alm. *β*, *Bornh.* langs Östkysten fra Kobbe-Aaen til Randklöveskaar (19).

10. Ornithopus. Fugleklo.

901. **O. perpusillus** L. (Liden F.) H. 772; Drej. n. 735; F. D. 730; H. N. II, 49; L. Herb. II, 40.

Mangestænglet; *Stænglerne* udstrakte: *Bladene* 6—12-parrede med ovale Smaablade; *Blomsterstilkene* længere end Bladene, 2—4-blomstrede; *Ledbællerne* seglformigt krummede, Ledene stribede paalangs.

3—10″ höi; Stgl. fine; Kr. liden, hv. med röde Striber. 6—7. ⊙. Paa törre, sandige Marker: alm. paa *Halröen*; i *Fyen* hist og her i Bakkepartiet („de fyenske Alper") fra Middelfart til Svendborg; *Thorseng* ved Bregninge! længere mod Ö. sjelden: *Sj.* Præstö (H.) ♀

11. Onobrychis. Esparsette.

† 902. **O. sativa** [Lam. fl. fr. 2. p. 652] (Foder-E.) Drej. p. 242; Hedysarum Onobrychis L., H. 773; F. D. 2243.

Bladene mangeparrede, med elliptisk-ovale eller lancetformede, braadspidsede *Smaablade*; *Axelbladene* hindeagtige, sammenvoxne og modsatte Bladet, med ægformede, sylspidsede Flige; *Blomsterne* i Klaser; *Bægerröret* kort, Bægertænderne sylformede (den nedre kortere end de övrige), længere end Kronens Vinger; *Bællen* omvendt-ægformet, med kjölformet, tornet-tandet Rygsöm.

1—2′ höi. Kr. ros. med mörkere Striber. 6—7. ♃.
Har stundom været dyrket som Fodervæxt, og er derfra forvildet, f. Ex. *Sj.* Kalundborg, Amager (H.), Stevns Klint ved Mandehoved (9); *Sl.* (H.). ♀

12. Astragalus. Astragel.

903. **A. hypoglottis** L. (Dansk A.) H. 777; Drej. n. 731; H. N. XI, 49; L. Herb. I, 15; A. danicus Retz.; A. arenarius F. D. 614.

Rodstokken grenet, med udstrakte eller opstigende *Stængler*; *Bladene* 8—12-parrede, *Smaabladene* paa *de nedre* Blade ægformet-ovale, udrandede, paa *de övre* lancetformede; *Axelbladene* forneden (omtrent til Midten) sammenvoxne og modsatte Bladet; *Blomsterstilken* længere end det stöttende Blad, oventil tilligemed *Dækbladene* og *Bægeret* tiltrykt-haarede af sorte Haar; *Bællerne* æg-hjerteformede, langhaarede, rette og stilkede ved en kort *Frugtholder*, som under Blomstringen er halvt saa lang som Frugtknuden.

Stgl. 2—6″ lange. Kr. blaa eller viol. 6—7. ♃.

Paa Strandenge, Marker og Bakker, især i Nærheden af Havet: i *Sj.* hist og her mod N. og hyppigst omkring Isefjorden fra Roeskilde til Odsherred! i Sydsjæll. og de andre Provindser sparsom: *F.* Hindsholm, Hals ved Hofmansgave, Munkebo Bakke (H.); *J.* Houer ved Veile (10), Fjeldsted Bakker ved Ribe (H.) ✳

† 904. **A. Cicer** L. (Rundbællet A.) Jacq. fl. austr. t. 251; L. Herb. IX, 168.

Stænglerne opstigende; *Bladene* 10—16-parrede, med lancetformet-ovale, kort-braadspidsede *Smaablade*; *Axelbladene* frie, lancetformet-sylspidsede eller de övre forneden sammenvoxne og modsatte Bladet; *Blomsterstilken* (kortere end det tilsvarende Blad, tilligemed *Dækblade* og *Bæger* tiltrykt-haarede af sorte Haar; *Bællerne* rette, opblæste, æg-hjerteformede, sorthaarede, næsten stilklöse; *Frugtholderen* meget kort eller 0.

1—1½′ höi. Kr. blegguul. 6—7. ♃.

Paa Bastionerne mellem Nörre- og Öster-Port ved Kjöbenhavn (26)! formodenlig forvildet. ✳

905. **A. glycyphyllos** L. (Södbladet A.) H. 775; Drej. n. 733; F. D. 1108.

Stænglerne udstrakte eller opstigende; *Bladene* 5—6-parrede, med rundagtigt-ovale, budte *Smaablade*; *Axelbladene* frie, ægformede, tilspidsede; *Blomsterstilken* glat, kortere end det stöttende Blad; *Bællerne* linieformede, i Gjennemsnit 3-kantede, glatte, bueformigt krummede, tilsidst sammenslyngede, befæstede til en *Frugtholder*, som under Blomstringen er ⅙ af Frugtknudens Længde.

Pl. næsten glat, 1½—3′ höi. Bld. have en bittersöd Smag, omtr. som Lakrits. Kr. skidenguul. 6—7. ♃.

I aabne Skove og Krat, ved Gjærder og Randen af Græsmarker, alm.

13. Vicia. Vikke.

a. *Ervilia.* Griffelen fladtrykt fra Ryggen, i Spidsen svagt men alsidigt haaret.

aa. Axelbladene halvt piil- eller spydformede, næsten heelrandede.

906. **V. Orobus** [DC. fl. fr. 5, p. 577] (Lyng-V.) Drej. n. 742; H. N. VII, 41; Orobus silvaticus L., H. 763; Vicia cassubica F. D. 98.

Rodstokken kort, uden Udlöbere; *Stænglerne* oprette eller opstigende; *Bladene* mangeparrede, endende med en kort Braad; *Smaabladene* æg-lancetformede, braadspidsede; *Blomsterstilken* (tilligemed Klasen) lidet længere end det stöttende Blad; *Bællerne* lancetformede, 3—6-fröede, graabrune.

Hele Pl. haaret. Kr. hv. med rödviol. Aarer. 6—7. ♃.

Paa Lyngbakker og i Kratskove, især i Hedeegne: i *Jyll.* hist og her, men ikke alm.; *Sj.* Roeskilde (Dr.), Brede Bakker (H.) Maaskee beroer dog Angivelsen fra *Sj.* paa en Feiltagelse, idetmindste har den i mange Aar forgjæves været eftersögt paa de angivne Voxesteder. *|

907. **V. cassubica** L. (Kassubisk V.) H. 767; Drej. n. 743; F. D. 1395; H. N. III, 40; L. Herb. II, 35.

Rodstokken med krybende *Udlöbere*; *Stænglerne* oprette eller opstigende; *Bladene* mangeparrede, ende med en *Slyngtraad*; *Smaabladene* linieformet-ovale med bredere Basis, braadspidsede; *Blomsterstilken* lidet kortere end det stöttende Blad; *Bællerne* korte, elliptiske, 1—2-fröede, graabrune.

Stgl. og Bld., især de nedre, duunhaarede. Kr. viol. med hvidagtig Kjöl. $\frac{6}{2}$—$\frac{7}{1}$. ♃.

I Kratskove: hyppig i Almindingen paa Bornholm! ikke sjelden i Kbhvns. Omegn! i de andre Egne sporadisk: *Sj.* Jægerspriis (19), Kongsöre Skov i Odsherred (H.); *F.* Lykkesholm (H.); *J.* Agdruplund i Vendsyssel (9), Lundbykrat (H.), Skatskov ved Eveldrup (Dr.); *Sl.* Midsunde (16). |*

bb. Axelbladene halvmaaneformede, tandede.

908. **V. silvatica** L. (Skov-V.) H. 767; Drej. n. 745; F. D. 277.

Stængelen svag, klattrende; *Bladene* 6—8-parrede med en *Slyngtraad*; *Smaabladene* ægformet-ovale, budte eller svagt udrandede, kort braadspidsede; *Axelbladenes* Tænder langt sylspidsede; *Klaserne* efter Afblomstringen længere end det stöttende Blad; *Bællerne* linie-lancetformede, sorte.

Bld. glatte, tynde, smukt grönne. Kr. hv. med lila Aarer. 7—8. ♃.

I skyggefulde Lövskove, funden i alle Provindser, men sporadisk.

b. *Cracca.* Griffelen fladtrykt fra Siden, i Spidsen alsidigt tæthaaret.

909. **V. Cracca** L. (Muse-V.) H. 768; Drej. n. 744; F. D. 804; L. Herb. VIII, 148.

Stængelen svag, klattrende; *Bladene* 8—10-parrede, med

oval-lancetformede, paa begge Flader tiltrykt-silkehaarede *Smaablade*; *Axelbladene* halvt-spydformede, heelrandede; *Klaserne* mangeblomstrede, paa nikkende *Blomsterstilke* af Længde med eller lidet længere end det stöttende Blad; *Bægerets* nedre Tænder kortere end Röret; *Fanens Plade* og *Negl* ligelange, *Vingerne* sammenstödende; *Bællerne* linie-lancetformede, 6—9-fröede, pludseligt sammendragne til en *Frugtholder*, som er kortere end Bægerröret.

Kr. blaaagtigt-viol., sjeldent hv. 6—8. ♃.

β, *leptophylla* (Fr. fl. Hall., H. 768) H. N. VII, 42; Smaabladene linie-lancetformede, meget smale.

Ved Gjærder, paa dyrkede Marker og i Kratskove alm. *β*, paa Enge, især ved Stranden, f. Ex. *Sj.* Tryggeröd Mose! Vesterfælled! *Jyll.* Nebbegaard!

910. **V. tenuifolia** [Roth fl. germ. 1, p. 309] Tyndbladet V.) Fr. nov. p. 230; H. II, 232; F. D. 2177; H. N. XIII, 61; L. Herb. II, 36.

Stængelen stiv, bugtet mellem Ledene, lidet klattrende; *Bladene* 10—14-parrede; *Smaabladene* linie-lancetformede, paa Underfladen haarede af udstaaende Haar, forövrigt, ligesom Stœngelen, tiltrykt-haarede eller glatte; *Axelbladene* heelrandede, de nedre halvt-spydformede, de övre linieformede; *Klaserne* mangeblomstrede, paa oprette *Blomsterstilke*, som ere meget længere end det stöttende Blad; de nedre *Bægertænder* kortere end *Röret*; *Fanens Plade* næsten dobbelt saa lang som *Neglen*; *Vingerne* frastaaende; *Bællen* lancetformet, 6—8-fröet, efterhaanden afsmalnet i en *Frugtholder* af Længde med Bægerröret.

Höiere end foreg., med större, vellugtende Blomster; Kr. blaa, Vingerne blegere. 6—8. ♃.

Ved Gjærder og i Krat, sporadisk og ikke alm.: *Æbelö* (A. Meyer); *Sj.* Kulbjerg paa Tudsenæs (15), Bognæsgaarden ved Roeskilde! Bidstrupgaard! Ermelundsskoven (Benzon); *Möen* ved Liselund, Sömark og paa Aborrebjerget! Stege Nor (9); *Falst.* mellem Gundslev og Stubbekjöbing! ☞

? *V. villosa* [Roth l. c. 2, p. 182] (Duunhaaret V.) H. 769 (undt. Voxest.); H. N. IV, 61; L. Herb. IX, 167.

Stængelen svag, klattrende; *Bladene* omtrent 8-parrede;

Smaabladene oval-lancetformede, tilligemed Stængelen uldhaarede; *Axelbladene* halvt-spydformede, större end hos de foreg.; *Klaserne* mangeblomstrede, af Længde med eller lidet kortere end det stöttende Blad; *de nedre Bægertænder* sylformede, længere end *Röret*; *Fanens Plade* ½ Gang kortere end *Neglen*; *Bællerne* rudeformet-elliptiske, fladtrykte, 3—6-fröede, pludseligt sammendragne til en *Frugtholder* af Længde med Bægerröret.

Kr. store, blaaagtigt-viol., med blegere Vinger. 6—7. ⊙

Paa dyrkede Marker mellem Sæden. Jeg har ikke seet danske Expl. af denne Art, og uagtet den er alm. saavel i Sverige som i Tydskland, maa jeg endnu ansee det for tvivlsomt om den forekommer her. Den angives af Hornem. fra *Fyen* (Einsiedelsborg, Hofmansgave, Svendborg) og *Möen*, men de Expl. fra det sidstnævnte Voxested, som opbevares i Hornemanns Herb. höre til V. tenuifolia, Expl. fra Svendborg til en Form af V. Cracca. !*

c. *Vicia s. s.* Griffelen fladtrykt fra Ryggen, i Spidsen paa Yderfladen skjæghaaret, forövrigt glat.

aa. Blomsterne i en 3—10-blomstret Klase, Bællerne stilkede. ♃.

911. **V. dumetorum** L. (Krat-V.) H. 766; Drej. n. 746; F. D. 1464; L. Herb. VIII, 147.

Stængelen klattrende, kantet, næsten vinget; *Bladene* faa-(4—5) parrede; *Smaabladene* ægformede, budte med en Braad; *Axelbladene* halvmaaneformede, med sylspidsede Tænder; *Klaserne* 6—10-blomstrede, længere end det stöttende Blad; *Bægertænderne* korte, triangelformede, de nedre lidet længere end de övre.

Glat og frisk grön. Kr. mörk-ros., de modne Bæller guulbrune. 7—8.

I Skove og Krat, sjelden: *Sj.* Esbönderup (H.), Boserup Skov! Ledreborg, Korsör Skov (H.); *F.* Maglehöi ved Lykkesholm, Einsiedelsborg (H.), Næsbyhoveds Skov ved Odense! *J.* Lundbykrat (3), Hadsund ved Hobro (9). !*

912. **V. sepium** L. (Gjærde-V.) H. 771; Drej. n. 739; F. D. 699; L. Herb. VIII, 146.

Rodstokken med *Udlöbere*; *Stænglerne* opstigende og klattrende; *Bladene* 5—8-parrede; Smaabladene oval-ægformede, budte med en Braad, aftage i Störrelse mod Spidsen af Bladet; *Axelbladene* halvt-piilformede, tandede; *Klaserne* 3—

5-blomstrede, kortstilkede, meget kortere end det stöttende Blad; *Bægertænderne* sylformede, de nedre meget længere end de övre.

Pl. af mat grön Farve, mere eller mindre haaret; Kr. skident röde eller viol. Bællerne ved Modenheden sorte (alm. komme kun 1—2 Bæller i hver Klase til Modenhed). $\frac{5}{2}$—$\frac{7}{1}$.

I Skove og Krat, ved levende Hegn, alm. udbredt.

bb. Blomsterne 1—2, næsten siddende, i Bladhjörnerne. Bællerne stilklöse ɔ: uden Frugtholder. ⨀.

α. Bladene ende med en Slyngtraad; Fröene jævne, runde.

913. **V. sativa** L. (Foder-V.) H. 769; Drej. n. 738; F. D. 522; L. Herb. V, 90.

Bladene 5—7-parrede; *Smaabladene* ovale eller omvendtægformede, udrandede med en Braad i Indskjæringen; *Axelbladene* halvmaaneformede, tandet-fligede, med en sort Plet i Spidsen; *Bægertænderne* ligestore, lancet-sylformede, af Længde med *Röret; Bællerne* oprette, duunhaarede; *Fröene* fladtrykt-kugleformede.

Fanen viol., Vingerne röde. 6—7.

Dyrkes som Sædart og forekommer som Ukrud, f. Ex. mellem Ærter.

914. **V. angustifolia** [Roth l. c. 1, 310] (Smalbladet V.) H. 770; Drej. n. 737; F. D. 1340; H. N. XII, 56; L. Herb. III, 55.

Bladene 3—5-parrede; *Smaabladene* paa de nedre Blade omvendt-hjerteformede eller ovale og i Spidsen indtrykte med en Braad i Indskjæringen, paa de övre linieformet-ovale; *Axelbladene* halvt-piilformede, tandet-fligede; *Bægertænderne* ligestore, sylformede, kortere end *Röret*; *Bællerne* udstaaende, i moden Tilstand næsten glatte; *Fröene* kuglerunde.

Mindre og spædere end foreg. Kr. smukt og mörkt purp. 5—6.

β, segetalis (Thuill.) Smaabladene paa de övre Blade linie-lancetformede.

I Krat, ved Gjærder og paa dyrket Jord alm. — *β*, især mellem Sæden.

β. Bladene ende med en Braad; Fröene tærningformede, rue.

915. **V. lathyroides** L. (Vaar-V.) H. 770; Drej. n. 736; F. D. 58; L. Herb. III, 56.

Bladene 2—3-parrede; *Smaabladene* omvendt-hjerteformede eller omvendt-ægformede, i Spidsen indtrykte med en Braad; *Axelbladene* halvt-piilformede, heelrandede; *Blomsterne* enlige; *Bægertænderne* omtr. ligestore, sylformede, kortere end *Röret*; *Bællerne* glatte.

Stgl. 2—4" lange, oftest flere og nedliggende. Blst. smaae, rödviol. 4—5.

Paa græsklædte Marker og Bakker, især paa sandig Jordbund, ikke sjelden, men ofte overseet paa Grund af dens Lidenhed.

d. *Faba.* Griffelen i Spidsen paa Yderfladen skjæghaaret; Bællen tyk, svampagtig-puklet; Fröene aflange, fladtrykte paa Siderne.

V. Faba L. (Hestebönne) Sturm D. Fl. h. 32; *Bladene* 2—3-parrede, ende med en Braad; *Smaabladene* ovale eller elliptiske, budte; *Axelbladene* halvmaaneformede, tandede; *Blomsterne* 2—5 samlede i en kort Klase, meget kortere end Bladet; *Bægertænderne* uligestore; *Bællen* duunhaaret.

Kr. hv. med en sort Plet paa Vingerne. Bællen ved Modenheden sort, Fröene blegbrune. 6—7.

Dyrkes i flere Afarter deels paa Marker som Fodervæxt og deels i Haver (under Navn af valsk Bönne).

14. Ervum. Lindse.

916. **E. hirsutum** L. (Laaden L.) H. 772; F. D. 639; Vicia Koch Syn. 1, 191; Drej. n. 740; L. Herb. VIII, 149.

Bladene 6—8-parrede; *Smaabladene* linieformede eller oval-linieformede, afstumpede eller indtrykte med en Braad; *Axelbladene* tandet-fligede; *Blomsterstilkene* 2—6-blomstrede; *Bægertænderne* omtrent ligestore, sylformede, af Længde med eller længere end *Röret*; *Bællerne* elliptiske, 2-fröede, tilligemed Bladene duunhaarede.

Kr. smaae, blaaagtigt hvide. 5—7. ⊙.

Paa Gröftevolde, törre Marker og Bakker, mellem Sæden o. s. v., alm.

917. **E. tetraspermum** L. (Tadder-L.) H. 771; F. D. 95; Vicia Moench, Drej. n. 741; L. Herb. IV, 73.

Bladene 3—5-parrede, *Smaabladene* oval-linieformede, budte med en Braad; *Axelbladene* halvt-piilformede, heelrandede; *Blomsterstilkene* 1—2-blomstrede; *Bægerets Tænder* uligestore, de övre triangelformede, de nedre sylformede, kor-

tere end Röret; *Bællerne* linieformet-ovale, 4-fröede, tilligemed Bladene glatte.

Kr. lidet större end hos foreg., hvid med lila Fane. 6—7. ⊙.

Paa dyrkede Marker mellem Sæden, ved Gjærder, paa Bakker: sporadisk og hyppigere i de sydlige end i de nordlige Egne af Landet (sjeldnest i Jyll.).

15. Pisum. Ært.

† 918. **P. arvense** L. (Graae Ærter). H. 759; Drej. p. 217; Sturm D. Fl. h. 4.

Bladene 1—3-parrede, med omvendt-ægformet-elliptiske *Smaablade*; *Axelbladene* halvt hjerteformede, ved Grunden tandede, næsten ligesaa lange som de 1—2-blomstrede *Blomsterstilke*; Kronens *Fane* lila, grönligt-stribet, *Vingerne* röde; *Fröene* kantede, graagrönne med brune Punkter. 6—7. ⊙.

Dyrkes som Sædart og forekommer hyppigt som Ukrud mellem anden Sæd, især mellem de alm. Ærter.

† *P. sativum* L. (Gule Æ.) Drej. p. 217.

Kronbladene hvide; *Fröene* kugleformede, gule, forövrigt som foreg. 6—7. ⊙.

Dyrkes alm. i Mark og Have, forekommer stundom tilfældigt forvildet.

16. Lathyrus. Fladbælle.

a. Kronbladene gule.

919. **L. Aphaca** L. (Bladlös F.) Horn. i Kröy. Tidsskr. 1, 461; F. D. 2215.

Stængelen kantet, uvinget; *Bladene* heelt omdannede til en Slyngtraad (uden Smaablade); *Axelbladene* piilformede, kortere end de 1-blomstrede, ovenfor Midten leddede *Blomsterstilke*; *Bægertænderne* linie-lancetformede, næsten ligestore, meget længere end *Röret*; *Bællen* seglformigt krummet; *Fröene* jævne.

Hele Pl. glat, blaagrön. 6—7. ⊙.

Paa dyrket Jord meget sjelden: *F.* Dæmningerne ved Næsbyhoveds Skov udenfor Odense! (angives af Kyll. fra Falster). ✳

920. **L. pratensis** L. (Guul F.) H. 764; Drej. n. 747; F. D. 527; L. Herb. VI, 113.

Stængelen 4-kantet med uligestore Sider, uvinget; *Bladene* med 1 Par elliptisk-lancetformede, grundnervede *Smaablade* og endende i en grenet Slyngtraad; *Axelbladene* skjævt piilformede; *Blomsterne* i Klase paa en Blomsterstilk som er længere end Bladene; *Bægertænderne* sylformede, uligestore, omtrent ligelange med *Röret*; *Fröene* jævne.

6—7. Var. i Henseende til Blomsternes Retning i Klasen (ensidige eller næsten alsidige), Beklædningen (næsten glat, tiltrykt-silkehaaret eller tæt-duunhaaret) o. s. v. (Sml. Drej. i Kröy. Tidskr. II, 282).

Ved Gjærder, paa Enge og fugtige Steder i Skove alm. Den stærkt duunhaarede Form (villosus Dr.) sjeldnere og især paa höitliggende, solaabne Steder.

b. Kronbladene röde eller viol. (undtagelsesviis hvide).

aa. Bladene ende i en Slyngtraad.

α. Stængelen kantet uden Vinger.

921. **L. tuberosus** L. (Knollet F.) H. 763; Drej. n. 748; F. D. 1463; H. N. 1, 50.

Rodstokkens Grene knolleformigt opsvulmede; *Stængelen* 4-kantet; *Bladene* 1-parrede, *Smaabladene* ovale, budte med en kort Braad; *Axelbladene* halvt-piilformede, tilspidsede; *Blomsterstilken* meget længere end Bladet; *Klasen* 2—6-blomstret; *Bægertænderne* uligestore: de övre kort-triangelformede, de mellemste æg-lancetformede, den nedre sylformet, af Længde med *Röret*; *Bællerne* glatte, hvælvede; „*Fröene* svagt knudrede, med meget kort Navle.“

Kr. ros., vellugtende; Rodknollerne spiselige. 7-8. ♃.

Paa Marker og ved Gjærder, sjelden: *Sj.* Kastelsvolden ved Kjöbenhavn (20. 19!), Bidstrupgaard ved Roeskilde. (Paa det sidste Sted, hvor den endnu findes, har den voxet fra ældgammel Tid, da Expl., samlede der, allerede findes i Bursers Herbarium). ☞

922. **L. maritimus** [Fr. fl. Scan. p. 106] (Strand-Ært) Drej. n. 749; H. N. II, 50; Pisum L., H. 759; F. D. 338; L. Herb. II, 37.

Stængelen 3-kantet; *Bladene* 4—5-parrede; *Smaabladene* elliptiske eller ovale, lidet spidse og med en kort Braad; *Axelbladene* spydformede, meget större end hos foreg.; *Blomsterstilken* omtrent af Længde med Bladet; *Klasen* 4—8-blomstret; *Bægertænderne* uligestore: de övre triangelformede,

den nedre linie-lancetformet, længere end *Röret*; *Bællerne* fladtrykte, först duunhaarede, tilsidst glatte, *Fröene* jævne, Navlen omgiver omtrent $^1/_3$ af Fröet.

Pl. blaagrön. Kr. violetröde. 7—8. ♃. Var. i Henseende til Smaabladenes Form, Beklædningen (alm. glat, sjeldnere duunhaaret: — *velutinus* Fr.) o. s. v.

Ved sandige Strandbredder, ikke alm.: *J.* Lökken (9), Hanstholmen, Agger (Dr.), Harboöre (H.), Ringkjöbing (1); *Sl.* Sylt, Föhr (N.); *Ærö* paa Halen og Dreiet ved Marstal (H.); *Falst.* mellem Tromnæs og Hesnæs! *Sj.* Skjelskjör (H.), ved Nykjöbing (Kongsted).

β. Stængelen vinget.

923. **L. palustris** L. (Kjær-F.) H. 766; Drej. n. 750; F. D. 399; L. Herb. II, 38.

Bladene 2—3-parrede, *Smaabladene* lancetformede, spidse eller budte med en Braad; *Axelbladene* halvt-piilformede; *Bladstilken* rendet, med en smal, ophöiet Rand; *Blomsterstilken* længere end Bladet; *Bægertænderne* uligestore: de övre kort-triangelformede, den nedre lancet-sylformet, lidet kortere end *Röret*; ved et afrundet Indsnit adskilt fra de mellemste; *Griffelen* retvinklet opstigende; *Fröene* jævne, Navlen omgiver omtrent $^1/_4$ af Fröet.

Kr. violet-blaa. 6—8. ♃. Var. i Henseende til Axelbladenes Störrelse og Smaabladenes Brede, (*α, latifolius*, med bredt-lancetformede eller ovale, *β, ensifolius*, med smalt-lancetformede, næsten linieformede Smaablade).

I Moser og paa fugtige Enge, bemærket i alle danske Provindser, men sporadisk og paa flere Steder periodisk forsvindende.

924. **L. silvestris** L. (Skov-F.) H. 765; Drej. n. 751; F. D. 325.

Bladene 1-parrede; *Smaabladene* lancetformede, tilspidsede i en Braad; *Bladstilken* vinget, med smalere Vinger end Stængelen; *Axelbladene* halvt-piilformede, smalere end Stængelen; *Blomsterstilken* under Blomstringen lidet længere end Bladet; *Bægertænderne* uligestore: de övre ægformede, sylspidsede, den nedre sylformet, lidet kortere end Röret, adskilt fra de mellemste ved et afrundet Indsnit; *Griffelen* bueformigt opstigende, snoet; *Fröene* jævne; *Navlen* omgivende det halve Frö.

Kr. ros., sjeldent hv. 7—8. ♃. Var. i Henseende til Smaabladenes Brede:

β, *platyphyllos* (Retz.) F. D. 785; L. latifolius H. 765. (ikke L.) Bladene elliptiske, budte med en Braad eller spidse (ikke tilspidsede).

I Kratskove og ved Gjærder ikke sjelden. *β*, *Sj.* Kjöge! *Falst.* v. Næsgaard (H.); *Loll.* i Strandsandet ved Rödby (Müll. i F. D.); *F.* Krat ved Lunde pr. Odense (18).

925. **L. heterophyllus** L. (Bredvinget F.) H. N. IV, 62.

Bladene 1—2-parrede; *Smaabladene* lancetformet-elliptiske, spidse eller budte med en Braad; *Bladstilkens* Vinger lige saa brede som Stængelens; *Axelbladene* af Brede med eller bredere end Stængelen; *Bægertænderne* uligestore: de övre kort triangelformede, den nedre sylformet, længere end *Röret*, ved et skarpt Indsnit adskilt fra de mellemste lancetformede; „*Fröene* knudret-rue, *Navlen* neppe 1/3 af Fröets Omkreds", forövrigt som foreg.

Bld. paa Underfladen blaagrönne. Kr. ros. 7—8. ♃.

Gjærder ved Raahave paa *Loll.* (5); andre danske Voxesteder ere mig ikke bekjendte. ☞

bb. Bladene ende i en kort Braad (Orobus L.)

α. Stængelen vinget.

926. **L. macrorhizus** [Wimm. fl. v. Schles. p. 166] (Knollet Glatbælle). Orobus tuberosus L., H. 761; Drej. n. 752; F. D. 781; L. Herb. VIII, 151.

Rodstokken krybende, ved Ledene knolleformigt opsvulmet; *Stængelen* opstigende; *Bladene* 2—3-parrede, med ovallancetformede *Smaablade*; *Axelbladene* halvt-piilformede, naaende op over det nederste Bladpars Basis.

6—10″ höi. Bld. glatte, paa Underfladen glandslöse, blaagraae, Kr. rödviol. 5—6. ♃.

β, *tenuifolius* (Roth.) H. N. V, 49. Smaabladene linieformede.

Paa Lyngbakker, i Krat og Skove alm.; ikke bemærket paa *Loll.*, sjelden i det sydlige *Fyen.* — *β*, meest paa solaabne Steder.

β. Stængelen kantet, uvinget.

927. **L. niger** [Wimm. l. c.] (Sort G.) Orobus L., H. 762; Drej. n. 754; F. D. 1170; L. Herb. VIII, 150.

Stængelen opret, grenet; *Bladene* 4—7-parrede; *Smaabladene* ovalt-elliptiske, braadspidsede, paa Underfladen matblaagraae; *Axelbladene* sylspidsede, de övre linie-lancetformede, de nedre halvt-piilformede, naaende op til det nedre Bladpars Basis.

1—2′ höi, glat, bliver sort ved Törring. Kr. röd, Fanen med mörkere Aarer. 6—7. ♃.

I Skove og Krat, hist og her i alle Provindser, men ikke alm.

928. **L. vernus** [Wimm. l. c.] (Vaar-G.) Orobus L., H. 761; Drej. n. 753; F. D. 1226; L. Herb. IV, 74.

Stængelen opret, udeelt, forneden 4-kantet, foroven 3-kantet; *Bladene* 2—3-parrede; *Smaabladene* ægformede eller elliptiske, tilspidsede, svagt randhaarede, paa Underfladen grönne, glindsende; *Axelbladene* halvt-piilformede (större end hos foreg.), ikke naaende til det nedre Bladpar.

½—1′ höi. Kr. röd eller viol., efter Afblomstringen blaaagtiggrön. 5. ♃.

I skyggefulde Lövskove, funden i alle Provindser, men sporadisk og ikke alm. !*

17. Lotus. Kjællingtand.

929. **L. uliginosus** [Schkuhr Handb. 2, p. 412, t. 211] (Sump-K.) F. D. 1521; L. corniculatus silvaticus H. 789; L. major Scop., Drej. n. 729; L. Herb. VI, 115.

Stængelen opret, ved Grunden opstigende, huul; *Smaabladene* omvendt-ægformede; *Axelbladene* bredt og skjævt ægformede, budte; *Blomsterne* i et 6—12-blomstret Hoved; *Bægertænderne* sylformede, för Udspringningen tilbageböiede; Kronens Vinger svagt buede nedadtil, bredere end den jævnt opstigende *Kjöl*.

Bld. paa Underfladen blaagraae, v. glatte og haarede, (Blomsterstilkene stundom 1—2-blomstrede). Kr. guul, bliver grön ved Törring. 7—8. ♃.

I fugtige Enge og Moser, ved Randen af Kilder og Bække, ikke sjelden paa *Halvöen*, i *Fyen* og det vestlige Sjæll.; sparsommere i de östlige Egne af Sjæll.

930. **L. corniculatus** L. (Almindelig K.) H. 788; Drej. n. 728; F. D. 991; L. Herb. VI, 114.

Stænglerne fremliggende; *Smaabladene* omvendt-ægformede; *Axelbladene* skjævt ægformet-elliptiske eller halvt-ægformede; *Blomsterhovedet* 4—6-blomstret; *Bægertænderne* fra en ægformet Basis kort-sylspidsede, för Udspringningen tiltrykte; *Vingerne* stærkt buede nedadtil, bredere end den retvinklet opstigende *Kjöl*.

Bld. paa Underfladen blaagrönne, Kr. af Farve som foreg., ofte med Anströg af Orange eller Höirödt. 6—7. ♃. Alm. glat eller svagt haaret. Var.

β, *villosus* (Thuill.) Hele Pl. graaagtig af en tæt Haarbeklædning.

γ, *carnosus* Pers. Bladene saftrige.

Paa Græsmarker, Bakker og ved Veie alm. — *β*, paa törre Bakker og Lyngheder, sjeldnere; *γ*, ved Strandbredder.

931. **L. tenuis** [Kit. i Willd. h. berol. 2, 797] (Smalbladet K.) L. corniculatus angustifolius H. II, 235; F. D. 1995; L. tenuifolius Rchb., H. N. XII, 58; L. Herb. VI, 116.

Stænglerne oprette, opstigende eller nedliggende; Smaabladene linie-lancetformede eller linieformede, bredere foroven; *Axelbladene* linie-lancetformede; *Blomsterstilkene* fine, med 3—5-Blomster i Hovedet; *Vingerne* smalere end den retvinklet opstigende *Kjöl*, forövrigt som foreg., men Stænglerne tyndere og mere grenede. 6—7. ♃.

Paa Strandenge hist og her paa Öerne. Fra Halvöen er intet Voxested mig bekjendt.

18. Tetragonolobus. Kantbælle.

932. **T. maritimus** [Roth fl. germ. I, p. 323] (Strand-K.) Drej. n. 730; L. Herb. VI, 117; Lotus L., H. 788; F. D. 800; H. N. IV, 59; T. siliquosus *β*, maritimus Ser.

Stænglerne fra en træagtig, grenet *Rodstok* opstigende; *Smaabladene* omvendt-ægformede eller rudeformede; *Axelbladene* skjævt-ægformede, ved Grunden tilvoxne til Bladstilken; *Blomsterstilken* 2—3 Gange længere end det stöttende Blad, med 1 endestillet *Blomst* omgivet af et 3-koblet *Dækblad* med linie-lancetformede Smaablade.

Blomsterstilke, Bægertænder og Bld. i Randen og paa Underfladen

haarede; Bld. noget kjödfulde, paa Underfladen blaagraae. Kr. blegguul. 6—7. ♃.

Paa Strandenge: har sin störste Udbredelse langs Kysterne af Store Bælt og Östersöen (i det vestlige og sydvestlige Sjæll. samt paa Smaaöerne): *Sj.* Gniben (1), Kalundborg, Öerne og Kongebroen ved Korsör, Skjelskjör, Basnæs, Holsteinborg, Fiurendal (H.); *Bornh.* paa en Eng ved Rise (17); *Loll.* Bjerremark (5); *Ærö* ved Marstal (H.). Ved de övrige Have sjelden: *J.* Lökken ved Vesterhavet (H.). ⁂

Anm. Den hos os udelukkende i Nærheden af Stranden forekommende Form adskiller sig kun ved noget mere kjödfulde Bld. fra den i det Indre af Europas Fastland voxende Hovedart, *T. siliquosus* (L.), og er neppe engang som Afart at skille derfra.

19. Medicago. Sneglebælle.

a. *Falcago* Rchb. Bællen opspringende, fladtrykt, seglformigt böiet eller sneglehuusformigt snoet, i Midten aaben.

933. **M. sativa** L. (Foder-Lucerne). H. 789; Drej. p. 241; F. D. 2244; H. N. VII, 37; L. Herb. V, 91.

Stænglerne oprette; *Smaabladene* ovenfor Midten saugtakkede, i Spidsen udrandede med en Braad, paa de nedre Blade omvendt-ægformede, paa de övre linieformet-kileformede; *Axelbladene* langt sylspidsede, ved Grunden æg-hjerteformede, tandede; *Blomsterstilken* længere end det stöttende Blad, *Blomsterstanden* klaseformet; *Bællen* sneglehuusformigt snoet, tiltrykt-haaret.

Kr. lila med viol. Striber. 7—9. ♃.

Dyrket hist og her som Fodervæxt og, forvildet derfra, findes den nu paa flere Steder som vildvoxende, f. Ex. *Möen*, *Amager* (H.); *Sj.* Glacierne mellem N. og Ö. Port ved Kjöbenhavn! mellem Charlottenlund og Skovshoved (Dr.)! Skovsborg (15), Adelersborg! Kalundborg (H.), Korsör! *F.* Nyborg Vold (H.); *J.* Aagaards Kalkbakker (16). ⁂

934. **M. falcata** L. (Segl-S.) H. 790; Drej. n. 732; F. D. 233; H. N. VII, 40; L. Herb. V, 92.

Stænglerne opstigende; *Smaabladene* linieformet-kileformede; *Axelbladene* æg-lancetformede, sylspidsede, de nedre hindeagtige, tandede; *Klaserne* korte, halvskjærmformede; *Bællen* seglkrummet; forövrigt som foreg.

Kr. guul. 7—8. ♃.

Paa sandige eller kalkholdige Marker og Bakker, ved Gjærder: paa *Bornh.* alm.! i *Sj.* hist og her; sjeldnere i de andre Provindser: *Möen* v. Magleby (16); *J.* Aalborg, mellem Grenaa og Scheel, ved Ebeltoft (H.).

935. **M. ornithopodioides** [Fr. mant. 3 p. 93] (Fuglekло-S.) Trifolium L., F. D. 368; Melilotus H. 779.

Stængelen udstrakt; *Smaabladene* omvendt-hjerteformede, tandet-saugtakkede; *Axelbladene* sylformede, hindeagtige; *Blomsterstilken* 2—3-blomstret, kortere end det stöttende Blad; *Bællen* seglformet, rynket paatværs, haaret.

Kr. rödlig-hv. 7. ⊙.

Meget sjelden: Sandmarker i den nordlige Deel af *Sylt* (F. D.); Östkanten af Christiansö (H.) Paa det sidste Sted sögt forgjæves i de senere Aar.

b. *Lupulina* Gren. & Godr. Bællen uopspringende, nyreformet, i Spidsen sneglehuusformigt snoet og i Midten lukket, uden Torne.

936. **M. lupulina** L. (Humleagtig S.) H. 791; Drej. n. 731; F. D. 992; L. Herb. IV, 76.

Smaabladene omvendt-ægformede eller omv.-hjerteformede, indtrykte med en Braad, ovenfor Midten tandede eller næsten heelrandede; *Axelbladene* ægformede, sylspidsede, tandede eller heelrandede; *Blomsterne* i ovale, tæt- og mangeblomstrede Ax; *Bællerne* nætformigt aarede, glatte eller tiltrykt-haarede, snoede i 1½ Omgang.

¼—1' höi. Kr. gule, smaae. Bællerne i moden Tilstand sorte. Ligner en Trifolium af Afdelingen a. 6—9. ⊙.

β, *Willdenowiana* (Boenn.) Bællerne beklædte med udstaaende, kirtelbærende Haar.

Ved Veie, paa höie Enge og lerede eller kalkholdige Marker, meget alm. — *β*, sjeldnere: *Sj.* Kbhvn. paa Christiansborgs Slotsplads!

c. *Spirocarpus* DC. Bællen uopspringende, kredsrund, sneglehuusformigt sammenrullet, beklædt med Torne, som udgaae deels fra Rygsömmen, deels fra en ophöiet Nerve indenfor Randen.

937. **M. minima** [Lam. dict. 3, p. 636] (Liden S.) H. 791; H. N. 1, 47; M. polymorpha *μ*, minima L., F. D. 211.

Fleerstænglet, med oprette eller opstigende *Stængler*; *Smaabladene* omvendt-ægformede, mod Spidsen tandede, indtrykte med en Braad; *Axelbladene* ægformede, sylspidsede, heelrandede eller tandede; *Blomsterne* i et 2—5-blomstret Hoved; *Bællerne* kugleformede, dannede af omtrent 5 Vin-

dinger uden Længdeaarer, men med 2 Rækker af i Spidsen hagekrummede *Torne*.

2—8" höi. Hele Pl. mere eller mindre tæt duunhaaret. Kr. gule, lidet större end hos foreg. Bællen fra det foreg. Aar, hvoraf Pl. er fremspiret, findes alm fasthæftet til Roden endnu under Blomstringen. 5—6. ⊙.

Paa törre, især sandige Bakker, sjelden i Danmark: *Bornh.* paa Skrænterne langs Stranden fra Boderne til Pythuset! Hammershuus (H.); *Sj.* Skrænterne ved Beks Kro N. for Tiissö! *Samsö* ved Maarup Vig (2). ⚹.

† *M. maculata* Willd. Smaabladene omvendt-hjerteformede, bruunplettede, Axelbladene fliget-tandede, Bællen med Længdeaarer og böiede, ikke hagekrummede Torne.

Findes undertiden forvildet, f. Ex. i flere Aar paa Pladsen udenfor Thorvaldsens Museum.

20. Melilotus. Steenklöver.

938. **M. alba** [Lam. dict. 4, p. 63] (Hvid S.) M. vulgaris Willd., H. 779; Drej. n. 725; F. D. 1705; H. N. VI, 35; L. Herb. V, 93.

Stængelen opret, grenet; *Smaabladene* omvendt-ægformede eller ovale, afskaarne eller budte, fjernt-saugtakkede; *Axelbladene* börsteformede, heelrandede; *Klaserne* forlængede; Kronens *Vinger* og *Kjöl* af lige Længde, kortere end *Fanen*; *Bællerne* uden Frugtholder, omvendt-ægformede, budte med en Braad, nætformigt rynkede, glatte, 1—2-fröede; *Bugsömmen* budt-kjölet.

Pl. har (ligesom de övrige Arter i Slægten), en stærk og efter Törringen vedholdende Lugt (omtr. som Asperula odorata eller Heracleum). Kr. hv. „lugtlöse." De modne Bæller graabrune. 7—9. ⊙.

Ved Strandbredder, Veie, omkring Byer, især i Nærheden af Stranden, sporadisk og ikke alm., men funden i alle Provindser.

939. **M. officinalis** [Willd. en. hort. berol. 2 p. 790] (Læge-S.) H. 777; Drej. n. 726; H. N. VI, 33; Trifolium Melilot. off. L., F. D. 934; M. macrorhiza Pers., Koch Syn. II, 182.

Stængelen opret, grenet; *Smaabladene* omvendt-ægformede, budte, de övre linieformet-ovale eller kileformede, indtrykte,

alle fjernt-saugtakkede; *Axelbladene* börsteformede, heelrandede; *Klaserne* forlængede; *Fane*, *Vinger* og *Kjöl* af lige Længde; *Bællerne* ved en kort Frugtholder stilkede, omvendt-ægformede, spidse, med skarp kjölformet *Bugsöm*, nætformigt rynkede og duunhaarede, alm. 2-fröede.

Kr. gule, „lugtende.“ De modne Bæller sorte, meget större end hos foreg. og fölg. 7—9. ⊙.

Ved Strandbredder, Veie og paa Marker ikke sjelden.

Anm. M. arvensis Wallr. (H. N. VI, 34; M officinalis Lam., Koch l. c.) Smaabladene paa de nedre Blade rundagtigt-omvendt-ægformede; Vingerne kortere end Fanen, længere end Kjölen; Bællerne kortstilkede, glatte, med budtkjölet Bugsöm; Blomsterne smaae, gule eller sjeldnere hv., kunde muligviis findes i Danmark. Den maa söges paa dyrkede Marker mellem Sæden og ved Veie.

940. **M. dentata** [Pers. Syn. 2, 348] (Strand-S.) H. 778; Drej. n. 727; F. D. 1853; H. N. X, 49; L. Herb. I, 16; Trifolium Waldst. & Kit. pl. rar. hung. I, p. 41 t. 42 (den förste Kilde til Arten).

Stængelen opstigende eller opret, ofte fra Grunden af grenet; *Smaabladene* elliptisk- eller lancetformet-ovale, fiint og tæt saugtakkede; *Axelbladene* sylformede med börsteformede Tænder ved Grunden; *Klaserne* kortere og mere tætblomstrede end hos de foreg.; *Vingerne* kortere end *Fanen*, længere end *Kjölen*; *Bællerne* uden Frugtholder, omvendt-ægformede, svagt rynkede, glatte.

Lavere og finere, med meget mindre Blomster end de foreg. Kr. gule. 7—9. ⊙.

Ved lerede og dyndfulde Strandbredder, paa Strandenge, ikke alm. og fornemmelig i de sydlige Egne (omkring Bælterne og Östersöen): *Sl.* Haderslev (16); *Femern*; *Ærö* (N.); *Drejö* (12); *F.* Hofmansgave (1), Koholm ved Svendborg (12); *Loll.* Nakskov Færgeland! Flatö i Guldborgsund! *Sj.* Avedöre (26), Flaskekroen ved Kalkovnen! Kastrup paa Amager (Dr.), Holbek (15), Reersö (Dr.), Korsör! Skjelskjör!

21. Trifolium. Klöver.

a. *Chronosemium* DC. Smaabladenes Sideaarer udeelte; Kronbladene gule, efter Afblomstringen hindeagtigt vedblivende; Vinger og Kjöl bedækkede af den hvælvede og nedadböiede Fane; Bællen med en Frugtholder.

aa. Axelbladene randhaarede; Griffelen 4—6 Gange kortere end Bællen.

941. **T. micranthum** [Viv. fl. Lybic. p. 45 t. 19 f. 3]

(Faablomstret K.) T. filiforme L. Sp. (efter Cit. af Raj. og Beskr. for störste Delen), Sm. fl. brit. 1404; Gren. & Godr. fl. Fr. p. 422.

Stænglerne nedliggende; *Smaabladene* omvendt-ægformede eller kileformede, rynket-nervede, i Spidsen svagt tandede og afskaarne eller udrandede, det midterste siddende; *Axelbladene**) elliptiske (bredest paa Midten); *Blomsterstilkene* traadfine, noget böiede, af Længde med eller lidet længere end det stöttende Blad, 3—6-blomstrede; *Fanen* jævn.

Stgl. 2—4″ lange. Kr. beggule, meget smaae. 6—7. ⨀.

Paa Strandenge: *Loll.* ved Bjerremark (5). Fra andre Steder i Danmark er den mig ikke bekjendt.

942. **T. filiforme** [DC. fl. fr. 4 p. 556] (Traadstænglet K.) H. 787; Drej. n. 724; F. D. 1707; H. N. II, 48 og IX, 54; L. Herb. I, 20; T. minus Sm. l. c. 203; T. procumbens L. Sp. (tildeels) Gren. & Godr. l. c. 423.

Stænglerne nedliggende eller opstigende; *Smaabladene* omvendt-ægformede eller omvendt-hjerteformede, i Spidsen svagt tandede og udrandede, det midterste stilket; *Axelbladene* ægformede; *Blomsterstilkene* fine, længere end Bladene, med 8—12-blomstrede, noget fladtrykte Hoveder; *Fanen* utydeligt stribet, lidet længere end Bællen; *Vingerne* oprette.

Stgl. 3—10″ lange; Kr. lysgule, visnede blegbrune. 5—8. ⨀.

Paa Græsmarker, törre Enge, Bakker o. s. v., alm. udbredt.

943. **T. procumbens** [L. fl. Suec. (undt. Cit. af Raj.); Sm. fl. brit. 792] (Udstrakt K.) H. 787; Drej. n. 723; F. D. 796; H. N. IX, 53; L. Herb. IV, 78; T. agrarium Poll., Gren. & Godr. l. c. 423.

---

*) Axelbladene hos Trifolium-Arterne ere i omtr. deres halve Længde tilvoxne til Bladstilken. Ved Beskrivelsen af disse er her taget Hensyn til de midterste paa Stængelen, da de övre, (under Blomsterstilkene) ofte have en fra hine meget afvigende Form. Blomsterstanden er hos alle Arterne for Enheds Skyld og fordi en skarp Grændse er vanskelig at drage, benævnt et Hoved, skjöndt den hos nogle Arter ved Axens Forlængelse strængt taget er et Ax (f. Ex. Nr. 949), hos andre (f. Ex. Nr. 945—47) en Skjærm.

Stænglerne opstigende eller udstrakte, med udstaaende Grene; *Smaabladene* omvendt-ægformede eller omvendt-hjerteformede, ophöiet-nervede, fra Spidsen til Midten tandede, udrandede, det midterste stilket; *Axelbladene* halvt-ægformede; *Blomsterstilkene* rette, udstaaende, alm. længere end Bladene, med halvkugleformede, tilsidst ovale, tæt- og mangeblomstrede Hoveder; *Fanen* med ophöiede Striber, dobbelt saa lang som Bællen; *Vingerne* udstaaende.

Hovederne meget större end hos foreg., mindre end hos fölg. Kr. smukt gule, i visnet Tilstand blegbrune. 6—8. ⊙. Var. i Hens. til Stænglernes Længde, Beklædning (glat eller duunhaaret), og

β, campestre Schreb. (*α*, majus Koch Syn.) Stænglerne næsten oprette, Blomsterstilkene af Længde med Bladene, * Kr. mörkere guul.

Ved Veie, paa Marker o. s. v. alm. *β*, med Hovedarten sjeldnere.

bb. Axelbladene glatte; Griffelen omtrent af Længde med Bællen.

914. **T. agrarium** L. (Humle-K.) H. 786; Drej. n. 722; F. D. 558; H. N. IX, 52; L. Herb. I, 19; T. aureum Poll., Gren. & Godr. l. c.

Stængler og *Grene* oprette; *Smaabladene* rudeformet-omvendt-ægformede, ophöiet-nervede, fra Midten til Spidsen tandede, afskaarne eller svagt-udrandede, alle siddende; *Axelbladene* lancetformede, sylspidsede, af Længde med Bladstilken; *Blomsterhovederne* först halvkugleformede, tilsidst ovale; *Fanen* med ophöiede Striber, dobbelt saa lang som Bællen; *Vingerne* udstaaende.

½—1′ höi, bleggrön. Kr. smukt guldgule, tilsidst blegbrune. 7—9. ⊙.

β, brevipes Drej. Grenene opret-aabne, Smaabladene oval-lancetformede, Blomsterstilkene kortere end det stöttende Blad.

Ved Veie og paa Græsmarker: i det nordöstlige *Sjæll.* hist og her, sjeldnere i de andre Egne af Landet: *Sj.* Holbek (15), Gyrstinge! Boröd ved Sorö! *F.* Kirkeby (12); *Sl.* Rödding, Husum (16). — *β*, ved Teglbrænderiet mellem Farum og Slangerup (16). !*

Anm. 1. *T. spadiceum* L. (H. 786; H. N. III, 37) adskilt fra foreg. ved de övre Blade modsatte, Bægertænderne langhaarede, Blomsterne til-

sidst sodfarvede, er ikke hidtil funden i vor Flora, men derimod i Holsteen.

Anm. 2, Da de Linneiske Skjelnemærker ikke ere de samme, som nu benyttes til Adskillelsen af de 4 foreg. Arter, og efterat de fleste Forff. ere enige i at ansee den under Nr. 940 opförte som en egen Art, er der med Grund yttret Tvivl om Anvendelsen af de linneiske Navne T. filiforme, procumbens og agrarium. Saavel fordi jeg anseer dette Spörgsmaal mindre vigtigt for denne Bogs Öiemed som fordi Sagen endnu forekommer mig uafgjort, har jeg imidlertid indtil videre beholdt de alm. vedtagne Navne og kun i Synonymien gjort opmærksom paa den af Godron (l. c.) o. Fl. foreslaaede Ombytning af Navnene.

b. Smaabladenes Sideaarer grenede; Bællen uden Frugtholder; Kronbladene hvide eller röde.

aa. Blomsterne forsynede med Dækblade; Bægerets Svælg nögent; Griffelen jævnt böiet, opstigende.

* *Trifoliastrum* DC. Blomsterne stilkede; Bægerets Rör ikke opblæst.

945. **T. montanum** L. (Bjerg-K.) H. 785; Drej. n. 714; F. D. 1172.

Stængelen opret eller opstigende; *Smaabladene* lancetformede, spidse, med talrige og fremspringende Aarer mod Randen, skarpt og hvast saugtakkede; *Axelbladene* lancetsylformede, jævnt og langt tilspidsede; *Blomsterhovedet* tæt, för Udspringningen fladtrykt, under Blomstringen kugleformet, tilsidst ovalt, paa Blomsterstilke fra de övre Bladhjörner; *Smaablomsterstilkene* 1/3 af Bægerrörets Længde, efter Afblomstringen tilbageböiede; *Bægertænderne* sylformede, de 2 övre kortere end den nedre; „*Bællen* 1-fröet.“

Rodstokken tyk, træagtig. Stgl., de yngre Blades Underflade og Bæg. haarede. Kr. hv. 7. ♃.

Paa Græsmarker og Bakker, sjelden: *Bornh.* mellem Aakirkeby og Limensgade! Arnager (H.); *Sj.* Nymölle (26), en Höi bag Flaskekroen (Dr.), mellem Skillingskroen og Kjöge Kro (M. Vahl. i F. D.). 1*

946. **T. hybridum** L. (Fladhoved-K.) H. 779; F. D. 1706; H. N. VII, 35; L. Herb. VIII, 152.

Stængelen opstigende eller opret; *Smaabladene* ovale eller rudeformet-omvendt-ægformede, budte, med ophöiede Aarer i Randen, fiint og mere eller mindre tæt saugtakkede; *Axelbladene* æg-lancetformede, jævnt sylspidsede, stribede; *Blomsterhovedet* rundagtigt, efter Afblomstringen fladtrykt, paa Blomsterstilke fra de övre Bladhjörner; *Smaablomsterstilkene*

efter Afblomstringen tilbageböiede, de indre 2—3 Gange længere end Bægerröret; *Bægeret* randhaaret; *Tænderne* sylformede, de 2 övre lidet længere end den nedre; „*Bællen* 2-fröet.“

Hele Pl. glat. Kr. först hv., senere smukt ros. 7—8. ♃.

Paa Græsmarker, sjelden og maaskee först indfört med fremmed Sæd: *Sj.* Strandbredder ved Kalkbrænderiet! Marker bag Flaskekroen! Roholte i Sydsjælland! Bredderne af Sorö Sö! *F.* Midskov paa Hindsholm! I*

947. **T. repens** L. (Hvid K.) H. 780; Drej. n. 715; F. D. 990; L. Herb. V, 96.

Stængelen krybende; *Smaabladene* kredsrund-ovale eller omvendt-ægformede, skarpt og tæt saugtakkede, budte eller udrandede; *Axelbladene* hindeagtige, æg-lancetformede, pludseligt tilspidsede; *Blomsterhovedet* först fladtrykt, siden rundagtigt, paa forlængede Blomsterstilke fra Bladhjörnerne, de indre *Smaablomsterstilke* af Længde med Bægerröret; *Bægertænderne* glatte, lancetformede, de 2 övre længere, tilsidst tilbageböiede; *Bællen* 3—4-fröet; *Kronbladene* hvide, tilsidst ofte kjödfarvede, forövrigt som foreg.

Blad- og Blomsterstilke undertiden duunhaarede, Pl. forövrigt glat; Bladene have ofte en bleg eller bruun, halvmaaneformet Plet paa Midten. 6—8. ♃. (En Monstrositet ▷ *phyllanthum*! med Bægerblade og Frugtknuder omdannede til Blade, de övrige Blomsterdele mere eller mindre forvandlede, forekommer ikke sjeldent, og især i fugtige Sommere).

Paa Enge og Græsmarker, overalt alm.

** *Fragarioides.* Blomsterne siddende (i Hoved); Bægerrörets Rygside med de 2 övre Tænder efter Blomstringen hindeagtigt-opblæst.

948. **T. fragiferum** L. (Jordbær-K.) H. 785; Drej. n. 716; F. D. 1042; H. N. XI, 50; L. Herb. V, 97.

Stængelen krybende; *Smaabladene* omvendt-ægformede eller ovale, budte eller udrandede, mod Randen ophöietnervede, tæt og skarpt saugtakkede; *Axelbladene* hindeagtige, forneden rörformigt sammenvoxne, fra en lancetformet Basis langt sylspidsede; *Blomsterhovedet* paa forlænget Blomsterstilk fra Bladhjörnerne, under og efter Blomstringen kugleformet, omgivet af et mangebladet *Svöb* af Bægerets Længde; *Bæge-*

rets övre, opblæste Deel nætformigt-rynket, haaret; *Bællen* 1—2-fröet.

Glat eller svagt haaret. Kr. kjödfarvet. 7—8. ♃.

Paa Strandenge alm., sjeldnere ved Bredden af Færskvandssöer og ved Veie inde i Landet, f. Ex. *Sj.* alm. mellem Glostrup og Hersted-öster (12), Tjustrup Sö, Sorö, Tiis Sö! ✳

† *T. resupinatum* L. (Omvendt K.) (Sturm D. Fl. h. 16) *Stænglerne* grenede, med nedliggende eller opstigende *Grene*; *Smaabladene* rudeformet-elliptiske eller omvendt-æg-formede, saugtakkede; *Blomsterhovedet* fladtrykt, efter Afblomstringen kugleformet, med 10—12-deelt, meget kort *Svöb*; opadvendte *Blomster*; Kronen ros., vellugtende, forövrigt som foreg. 7—9. ⊙.

Er oprindelig indfört fra Italien med Hö, der havde tjent til Indpakning af Thorvaldsens Arbeider; har siden den Tid aarligt voxet i Mængde paa Pladserne omkring Thorvaldsens Musæum, og vil sandsynligviis udbrede sig videre, hvorfor den er anfört her. ✳

bb. Blomsterne uden Dækblade, siddende (i Hoved); Griflelen i Spidsen hagekrummet.

* *Lagopus.* Hovederne deels endestillede, deels sidestillede (fra Bladhjörnerne); Kronen omtr. af Bægerets Længde, blegröd eller hvid. ⊙.

949. **T. arvense** L. (Hare-K.) H. 783; Drej. n. 717; F. D. 724; L. Herb. I, 18.

Stængelen opret, med oprette eller udspilede *Grene*; *Smaabladene* linieformet-kileformede, i Spidsen udrandede, utydeligt tandede; *Axelbladene* hindeagtige, stribede, den frie Deel börsteformet; *Blomsterhovederne* ovale, tilsidst valseformede, ved en Blomsterstilk fjernede fra det stöttende Blad; *Bægeret* tæt laadent, uden ophöiet Ring i Svælget, *Tænderne* börsteformede, næsten ligestore, længere end Röret og Kronen.

Hele Pl. blödhaaret, Axet graaagtigt af de tæthaarede Bægere; Kr. meget liden, hvidagtigt-kjödfarvet. 7—8.

Paa törre, især sandige Marker og Bakker alm. udbredt.

950. **T. striatum** L. (Stribet K.) H. 784; Drej. n. 721; F. D. 1171; L. Herb. VI, 118.

Stængelen opstigende eller opret; *Smaabladene* paa de nedre Blade omvendt-hjerteformede, paa de övre omvendt-

ægformede eller kileformede, ovenfor Midten svagt saugtakkede; *Axelbladene* stribede, ægformede, den frie Deel triangelformet, pludseligt sylspidset; *Blomsterhovederne* ægformede eller ovale, stilklöse (ɔ: tæt omgivne af det stöttende Blad); *Bægerröret* tæt uldhaaret; *Svælget* indsnöret af en bruskagtig Ring; *Tænderne* braadspidsede, mod Spidsen næsten glatte, tilsidst udstaaende, den nedre længere end de övrige; kortere end Röret og af Længde med eller lidet kortere end Kronen.

Pl. haaret. Kr. blegröd. 6—7.

β, strictum Drej. Stængelen rank, Smaabladene rudeformet-elliptiske.

Paa dyrkede og udyrkede Marker, saavel paa Leer- som Sandgrund, ikke sjelden: hyppigst paa *Halvöens Östkyst*, i *Fyen* og *sydl.* og *vestl. Sjæll.* — *β*, paa Marken mellem Charlottenlund og Öresundet (Dr.), Mannehöiene paa Möen (14). *

** *Eutriphyllum* DC. Alle Blomsterhovederne endestillede (i Spidsen af Hovedstængelen og Grenene); Kronen meget længere end Bægeret, purp. (undtagelsesviis hv.). ♃.

951. T. pratense L. (Röd K.) H. 781; Drej. n. 719; F. D. 989; L. Herb. V, 94.

Stængelen opstigende, udeelt eller grenet, med rette *Ledstykker; Smaabladene* ovale eller omvendt-ægformede, heelrandede eller svagt tandede, i Spidsen indtrykte eller budte med en Braad; *Axelbladenes* frie Deel ægformet, pludseligt tilspidset i en börsteformet Spids; *Blomsterhovederne* enlige eller 2 samlede, tæt omgivne af det stöttende Blad; *Bægerröret* 10-nervet, duunhaaret, *Svælget* indsnöret af en bruskagtig, haaret Ring, *Tænderne* randhaarede, de 4 övre omtr. ligestore, lidet kortere end Röret, den nedre lidet længere end Röret, ikke naaende op til Vingerne; *Bællen* opspringende paatværs.

Bld. have alm. en halvmaaneformet Plet paa Midten. Kr. ros., sjeldnere hv. 5—9.

β, sativum Schreb. Större i alle Dele og mere grenet.

γ, parviflorum Bab. Blomsterhovederne aflange, ved

en Stilk fjernede fra det stöttende Blad, Blomsterne stilkede; Bægertænderne af Længde med eller længere end Kronen.

Paa Enge og Græsmarker, alm. vildvoxende og dyrket som Fodervæxt (β) over hele Landet. γ, (en meget afvigende Form) i Lundehuusmosen ved Kbhavn!

952. **T. medium** L. (Bugtet K.) H. 782; Drej. n. 718; F. D. 662 (T. alpestre) og 1273; L. Herb. V, 95.

Stængelen grenet, med zigzagböiede *Ledstykker*; *Smaabladene* elliptiske eller lancetformede, mod Randen mangegrenet-nervede og heelrandede eller utydeligt saugtakkede; *Axelbladenes* frie Deel lancetformet, jævnt sylspidset; *Blomsterhovederne* enlige, mod Blomstringen ved en Stilk fjernede fra det stöttende Blad; *Bægerröret* næsten glat; *Svælget* med en Haarkrands; *Bællen* opspringende paalangs, forövrigt som foreg.

Kr. mörk ros. Hovederne alm. störrc, men mindre tætblomstrede end hos foreg. og fölg. 6—7.

β, *strictum* Hartm. Stængelen mere rank, Bladene mere duunhaarede.

Paa Græsmarker, Bakker, ved Veie og i Randen af Skove alm. udbredt. — β, i Skygge.

953. **T. alpestre** L. (Skov-K.) H. 783; Drej. n. 720; H. N. XIII, 62; L. Herb. I, 17.

Stængelen rank-opret, alm. udeelt, med rette *Ledstykker*; *Smaabladene* smalt lancetformede, mod Randen fiint og mangegrenet-nervede, Nerverne udlöbende i hvasse, men meget korte Takker; *Axelbladenes* frie Deel sylformet, jævnt tilspidset i en lang börsteformet Spids; *Blomsterhovederne* ofte 2 samlede, tæt omgivne af det beskyttende Blad; *Bægerröret* 20-nervet, uldhaaret, de 4 övre *Tænder* omtrent ligestore, lidet kortere end Röret, den nedre næsten dobbelt saa lang som Röret; forövrigt som foreg.

Kr. ros., sjeldnere hv. med röd Kjöl. 6—7.

I höitliggende Skove temmelig sjelden: *Sj.* Ledreborg! Boserup! Bidstrupgaard! Slangerup, Hareskoven, Fredriksdal (H.), Nymölle! Kjöge Aas (9)! *J.* Aarslev (H.). ☞

18de Klasse. Polyadelphia (Fleerknippede).

1. Orden. Polyandria (Mangehannede).

1. **Hypéricum** L. Bæger og Krone 5-bladede; Stövtraadene ved Grunden sammenvoxne i 3 Bundter; 3 Grifler; Frugten en 3-klappet Kapsel. (N. F. Hypericineæ).*)

I. Polyandria.

1. Hypericum. Perikon.

a. Stængelen fladtrykt-tveægget.

954. **H. humifusum** L. (Liggende P.) H. 795; Drej. n. 755; F. D. 141; Rchb. fl. germ. VI, 5176; H. N. I, 35.

Stænglerne talrige, nedliggende; *Bladene* ovale, med gjennemsigtige Punkter i Midten og spredte sorte Kirtler mod Randen; *Blomsterne* i en faablomstret Qvast; *Bægerbladene* heelrandede eller fjernt-tandede, med sorte Punkter mod Randen paa Underfladen, de 3 oval-linieformede, budte med en Braad, de 2 kortere, lancetformede, spidse; *Stövdragerne* 15—20; *Griflerne* kortere end Kapselen.

Stgl. fine, 2—6″ lange (den mindste danske Art). Blst. aabne sig kun i Solskin. 6—8. ♃.

Paa Bakker og törre Marker, ikke sjelden i de fleste Egne af Landet. Paa Bornh. hidtil ikke bemærket. *

955. **H. perforatum** L. (Prikbladet P.) H. 794; Drej. n. 756; F. D. 1043; Rchb. 5177.

Stængelen opret; *Bladene* elliptiske eller ovale, med talrige gjennemsigtige Punkter og faae sorte Kirtler; *Blomsterne* i rigtblomstrede Qvaster fra Spidsen af Stængelen og Gre-

---

*) Alle vore Arter af denne Slægt have modsatte, mere eller mindre gjennemsigtigt punkterede Blade og gule Kronblade, som ofte tilligemed Blade og Bægerblade ere forsynede med sorte Kirtler. Den alm. Adskillelse i Arter med eller uden Kirtler i Randen af Bægerbld. er ikke heldig, da idetmindste H. humifusum alm. har sorte Kirtler i Randen uagtet den angives uden disse, og Forskjellen saaledes ikke er skarp.

nene; *Bægerbladene* ligestore, lancetformede, spidse, heelrandede eller i Spidsen svagt tandede, med sorte Punkter paa Underfladen; *Stövdragerne* ∞; *Griflerne* længere end Kapselen.

1—2′ höi. Kronbld. med sorte Punkter og Streger i Randen. 7—8. ♃.

β, angustifolium Koch. Bladene linieformede, med færre sorte Punkter.

Ved Randen af Veie, paa Diger, Græsmarker o. s. v. meget alm., ogsaa i Hedeegne. — *β*, sjeldnere, f. Ex. Brede Bakker!

b. Stængelen 4-kantet.

956. **H. quadrangulum** L. [Fr. nov. p. 237] (Firekantet P.) H. N. XI, 37; Rchb. 5178; H. dubium Leers, H. 794; H. tetragonum (Fr.) Drej. n. 758.

Stængelen opret, skarpt 4-kantet, uvinget; *Bladene* ovale, budte, med faae (eller ingen) gjennemsigtige Punkter og sorte Kirtler; *Blomsterstanden* en Top, dannet af faablomstrede Qvaster fra Spidsen af Stængelen og de övre Grene; *Bægerbladene* ægformet-ovale, budte, heelrandede, under Blomstringen udstaaende; *Kronbladene* elliptisk-ovale, budte, med talrige sorte Punkter.

7—8. ♃.

Ved Veie, paa Græsmarker og törre Enge alm.

957. **H. tetrapterum** [Fr. nov. p. 236] (Firevinget P.) Drej. n. 757; Rchb. 5179; H. N. VII, 29; H. quadrangulum H. 793; F. D. 640.

Stængelen opret, 4-kantet-vinget; *Bladene* ovale, budte, med talrige gjennemsigtige Punkter og en Række af sorte Kirtler mod Randen; *Blomsterstanden* en tæt Halvskjærm, dannet af mangeblomstrede Qvaster fra Spidsen af Stængelen og de överste Grene; *Bægerbladene* lancetformede, tilspidsede, heelrandede, under Blomstringen oprette, efter samme i Spidsen tilbageböiede; *Kronbladene* lancetformede, uden (eller med faae) röde Punkter.

Stgl. ofte rödlig. Kr. blegere guul og mindre end hos foreg. 7—8. ♃.

Ved Bredderne af Aaer, Kilder og Gröfter: ikke sjelden paa *Halvöens* Östkyst, *Fyen* og *de sydlige Öer* (*Bornh.* indbefattet), sparsommere i *Sjæll.* og det nordlige og vestlige *Jyll.* *

c. Stængelen trind.

958. **H. montanum** L. (Bjerg-P.) H. 795; Drej. n. 760; F. D. 173; Rchb. 5187.

Stængelen opret; *Bladene* siddende, ægformede eller ovale, de övre med, de nedre uden gjennemsigtige Punkter; *Blomsterne* i Halvskjærm eller kort Klase, dannet af tæt-, men faablomstrede *Qvaster*; *Bægerbladene* lancetformede, spidse, med stilkede, sorte Kirtler i Randen; *Fröene* valseformede, under Lupen fiint punkterede.

Bld. glatte, ofte paa Underfladen rue, var. bredere og smalere, spidse og budte. 7—8. ♃.

I höitliggende Skove og paa Bakker mellem Krat, findes i alle Provindser, men sparsom og sporadisk.

959. **H. pulchrum** L. (Smuk P.) H. 796; Drej. n. 759; F. D. 75; Rchb. 5185; H. N. VII, 30.

Stængelen opret; *Bladene* budte, i Randen tilbagerullede, gjennemsigtigt-punkterede; *Stængelbladene* æg-hjerteformede, siddende og omfattende; Bladene paa Grenene ovale, meget kortstilkede; *Blomsterne* i en forlænget Klase, dannet af faablomstrede Qvaster; *Bægerbladene* omvendt-ægformede, budte, med sorte, utydeligt stilkede Kirtler i Randen; *Fröene* valseformede, svagt halvmaaneformigt böiede, under Lupen fiint punkterede.

Bld. glatte, paa Underfladen blaagraae. Kronbld. smukt gule med sorte Kirtler i Randen og alm. brandgule Striber i Spidsen. 7—8. ♃.

I höie Skove og paa Lyngbakker: alm. paa *Halvöen*; paa Öerne sjelden; *F.* Svanninge Bakker, Hvidkilde (H.); *Möens* Klint (H.); *Sj.* Helsingör (!) Frederiksberg (Dr.)! *Bornh.* i Almindingen!

960. **H. hirsutum** L. (Laaden P.) H. 795; Drej. n. 761; F. D. 802; Rchb. 5189; H. N. XI, 38.

Stængelen opret, tilligemed de ægformet-ovale, kortstilkede, gjennemsigtigt-punkterede Blade haaret; *Blomsterstanden* en forlænget Klase eller Top, dannet af mangeblomstrede Qvaster; *Bægerbladene* lancetformede, spidse, randhaarede af kortstilkede, sorte Kirtler; *Fröene* valseformede, under Lupen vortet-punkterede.

Kronbld. bleggule med faae sorte Kirtler i Randen. (Ved Beklædningen let kjendelig fra alle de övrige Arter). 7—8. ♃.

I Skove og Krat, funden i alle Provindser; hyppig paa Östkysten af *Halvöen*, i *Fyen* og paa de *mindre Öer;* i *Sjæll.* sparsom.

19de Klasse. Syngenesia (Rörhannede).*)

1. Orden. S. aequalis (Lige Sambo).

Blomsterkurvene eenskjönnede (alle Blomsterne ☿).

I. *Semiflosculosae.* Alle Blomsterne i Kurven med tungeformede Kroner; Kurvbladene bladagtige; Pl. indeholder Mælkesaft. (N. F. Synanthereæ a. Cichoraceæ).

A. Fnokken 0 eller hindeagtig.

1. **Lápsana** L. Blomsterleiet nögent; Kurvdækket 2-radet, den indre Kreds 8—10-bladet, med under Frugtmodningen oprette Kurvblade, den ydre Kreds meget kort; Skalfrugterne svagt 20-stribede, med ingen eller utydelig Fnok (Kronerne gule).

2. **Arnóseris** Gärtn. Blomsterleiet afdeelt i Rum med hindeagtig-tandet Rand; Kurvdækkket 1-radet, mangebladet, under Frugtmodningen kugleformigt tillukt; Skalfrugterne 5-kantede, 10-stribede, med kort, hindeagtig, faatandet Fnok. (Kr. gule).

3. **Cichórium** L. Blomsterleiet afdeelt i Rum med börsteformigt-tandet Rand; Kurvdækket 2-radet, i den ydre Kreds

---

*) Alle de i denne Klasse indeholdte Planter höre til N. F. Synanthereæ. Blomsterne ere tæt samlede i en hovedformet Blomsterstand (Blomsterkurv), paa en kort, ofte skiveformet Axe (Blomsterleiet) og omgivne af krands- eller spiralstillede Dækblade (Kurvdækket, dets enkelte Blade Kurvbladene). Bægeret 0 eller haarformet (Fnok), Kronen regelm. 5-tandet eller tungeformet, enten eens hos alle Blomsterne i Kurven eller de ydre (Randblomsterne) forskjellige fra de indre (Skiveblomsterne). Stövdragerne 5 med sammenvoxne Stövknapper; Frugten en Skalfrugt beklædt med den vedblivende Fnok.

5, i den indre 8 Blade; Skalfrugten fladtrykt-kantet, fiint stribet; Fnokken dannet af en kort, hindeagtig, fryndset Rand (Kr. blaae, röde eller hv.).

B. Fnokken haarformet (ɔ: Straalerne udeelte, alm. fiint saugtakket-rue).

a. Skalfrugterne næbformigt forlængede nedenfor Fnokken.

4. **Taráxacum** Hall. Blomsterleiet nögent; Kurvbladene i 2—3 Kredse, i den indre Kreds længere; Skalfrugten trind, svagt sammentrykt, ribbet; Ribberne foroven (henimod Næbet) skjælformigt piggede.

5. **Lactúca** L. (part.) Blomsterleiet nögent; Skalfrugten fladtrykt, med jævne Ribber; Fnokken sneehvid.

b. Skalfrugterne uden Næb (eller svagt indsnörede mod Spidsen),

aa. fladtrykte.

6. **Sonchus** L. Blomsterleiet nögent; Kurvdækket ved Grunden udvidet, med taglagte (spiralstillede) Kurvblade; Fnokken blöd, sneehvid.

bb. Skalfrugterne i Gjennemsnit næsten trinde.

7. **Íntybus** Fr. Kurvdækket under Blomstringen valseformet, med 2-radede, i den ydre Kreds kortere Kurvblade; Skalfrugten linieformet (ligebred overalt); Fnokken blöd, sneehvid, affaldende.

8. **Crepis** L. Blomsterleiet grubet med svagt haarettandet Rand, uden Avner; Kurvbladene 2-radede, den ydre Kreds kortere; Skalfrugten lancetformet (bredest i Midten), med blöd, sneehvid Fnok.

9. **Arácium** Neck. Kurvdækket under Blomstringen valseformet, med 2-radede, i den ydre Kreds kortere Kurvblade; Skalfrugten lidet bredere i Midten end i Spidsen; Fnokken skjör, skidenguul.

10. **Hierácium** L. (part.) Kurvdækket taglagt; Skalfrugten ligebred i Midten og Spidsen; Fnokken skjör, guulhvid eller skidenguul. Blomsterleiet grubet, med svagt tandet Rand.

C. Fnokken fjerformet (ɔ: Straalerne med tydelige Sidegrene).

a. Skalfrugten med Næb.

11. **Hypochóeris** L. Blomsterleiet beklædt med hurtigt affaldende Avner; Kurvbladene taglagte.

12. **Tragopógon** L. Blomsterleiet grubet, Gruberne med en ophöiet Rand; Kurvdækket 2-radet med ligelange, ved Grunden sammenvoxne Kurvblade.

b. Skalfrugten uden Næb (eller svagt indsnöret i Spidsen).

aa. Fnokkens Sidestraaler indvævede i hinanden.

13. **Scorzonéra** L. Kurvbladene taglagte, brede, de indre i Randen hindeagtige. Blomsterleiet fiint vortet, uden Avner.

bb. Fnokkens Sidestraaler frie.

α. Randblomsternes Fnok kort, hindeagtig, tandet.

14. **Thríncia** Roth. Kurvdækket taglagt; Skalfrugten i Spidsen indsnöret, oventil ru; Fnokken sneehvid.

β. Fnokken eens hos Rand- og Skiveblomster.

15. **Leóntodon** L. (part.) Kurvdækket taglagt; Skalfrugten i Spidsen indsnöret, riflet paatværs eller lidet ru; Fnokkens Straaler skjöre, skidengule, vedblivende, alle eens eller en ydre Kreds kortere, haarformede.

16. **Picris** L. De ydre Kurvblade taglagte, tilbageböiede, de indre meget længere og indbyrdes ligelange, oprette; Skalfrugten indsnöret i Spidsen, riflet paatværs; Fnokkens Straaler blöde, affaldende, sneehvide.

II. *Capitatae.* Alle Kronerne rörformede; Kurvbladene alm. stive, Kurven mere eller mindre kugleformet. Ingen Mælkesaft (N. F. Synanthereæ b, Cynareæ).

A. Kurvbladene hagekrummede.

17. **Árctium** L. Fnokkens Straaler i flere Kredse, korte, haarformede, affaldende.

B. Kurvbladene spidse, alm. stikkende.

aa. Fnokken haarformet, ru.

18. **Serrátula** L. Blomsterleiet beklædt med Avner;

Kurvdækket ægformet med taglagte, spidse, ikke tornspidsede Kurvblade; Fnokkens Straaler i flere Kredse, den indre Kreds længere end de övrige.

19. **Onopórdon** L. Blomsterleiet afdeelt i flere Rum med hindeagtig tandet Rand; Kurvdækket kugleformet med taglagte, tornspidsede Kurvblade; Fnokkens Straaler forneden sammenvoxne til en Ring.

20. **Cárduus** L. (part.) Blomsterleiet beklædt med Börster eller Haar. (Kurvdække og Fnok som hos foreg.).

(*Centaurea nigrescens*) 19, 3.

b. Fnokken fjerformet.

21. **Círsium** Tournef. Blomsterleiet beklædt med Börster eller Avner; Kurvdækket taglagt; Stövtraadene frie; Fnokkens Straaler enkelte, ved Grunden sammenvoxne til en Ring.

22. **Sílybum** Gärtn. Stövtraadene sammenvoxne; Fnokkens Straaler med meget korte Sidegrene; forövrigt som foreg.

23. **Carlína** L. Blomsterleiet beklædt med fligede Avner; Kurvbladene taglagte, de ydre oprette, stikkende, de indre udstaaende, hindeagtige; Stövtraadene frie; Fnokken grenet, med fjerede Grene.

III. *Discoideae.* Alle Kronerne rörformede; Kurven valseformet, med urteagtige eller hindeagtige Kurvblade. Ingen Mælkesaft (N. F. Synanthereæ c, Eupatoriaceæ).

24. **Bidens** L. Blomsterleiet beklædt med skjælagtige Avner; Kurvbladene i 2 Kredse, den ydre Kreds udstaaende; Arrene lancetformede; Skalfrugten fladtrykt; Fnokken dannet af 2—5 Börster eller Stak med nedadvendte Smaatorne.

25. **Eupatórium** L. Blomsterleiet nögent; Kurvdækket faabladet, taglagt; Arrene meget lange, traadformede; Skalfrugten trind eller kantet, med haarformet, mangestraalet Fnok.

(*Artemisia maritima*) 19, 2.

2. *Orden. S. superflua (Overflödig Sambo).*

Blomsterne i Kurven forskjelligkjönnede (i Randen ♀, i Skiven ☿).

I. *Discoideae.* Alle Kronerne rörformede (undtagen hos Nr. 27). N. F. Synanthereæ c, Eupatoriaceæ.

A. Kurvbladene i 1 eller 2 Kredse (i den ydre Kreds mindre).

26. **Petasites** Gärtn. Fleerbo (den ene Plante (☿) bærer Kurve med ☿ Blomster i Skiven og faae ♀ Blomster i Randen, den anden (♀) med ♀ Blomster i Randen og faae ♂ Blomster eller golde ☿ Blomster i Skiven)*). Blomsterleiet nögent, ♀ Blomsterne skjævt afskaarne, (næsten tungeformede), ♂ og ☿ Blomsterne 5-tandet-rörförmede; Fnokken haaret. (Blomsterkurvene klaseformigt samlede).

27. **Tussilágo** L. (part.)**) Enbo: Randblomsterne ♀ i flere Kredse, med tungeformet Krone; Skiveblomsterne ☿ med rörformet, 5-tandet Krone, forövrigt som foreg., men Blomsterkurven enlig, endestillet.

(Senecio vulgaris) Enbo (II).

B. Kurvdækket taglagt.

a. Fnokken 0 eller avneformet.

28. **Artemísia** L. Blomsterkurvene kugleformede eller ægformede; Blomsterleiet nögent eller haaret; Skivekronerne rörformede; Randkronerne traadformede; Skalfrugterne fladtrykt-3-kantede, uden Fnok (Blomsterstanden en Top).

29. **Tanacétum** L. Blomsterkurvene fladtrykt-halvkugleformede; Blomsterleiet nögent, med ophöiede Vorter; Skivekronerne 5-tandede, Randkronerne 3-tandede; Skalfrugterne 5-kantede, Fnokken dannet af en svag Hindekant (Blomsterstanden Halvskjærm).

---

*) Hos ☿ Planten af P. officinalis har jeg fundet Skiveblomsterne ☿ og frugtbare, Randblomsterne ☿ ufrugtbare, med kort Griffel og ofte 4-klövet Krone.

**) Denne Slægt hörer ifölge den kunstige Inddeling til fölgende Afdeling (Radiatæ), men paa Grund af dens nöie naturlige Slægtskab med Petasites har jeg anfört den ved Siden af denne.

30. **Cótula** L. Blomsterkurv og Blomsterleie som foreg.; Skivekronerne 4-tandede, Randblomsterne kronlöse; Stövdragerne med hornformede Tilhængsler i Spidsen; Skalfrugterne fladtrykt-vingede, uden Fnok; Randblomsternes Frugter stilkede, Skiveblomsternes siddende. (Blomsterkurvene enlige i Spidsen af Grenene).

(Anthemis Cotula β, disciflora (II).

b. Fnokken haarformet.

31. **Gnaphálium** L. Kurvbladene hindeagtigt - raslende; Skivekronerne rörformede, 5-tandede, Randkronerne traadformede, i Spidsen udvidede, 3—5-tandede; ingen Blomster mellem Kurvbladene; Arret 2-klövet saavel hos Rand- som Skiveblomsterne, Fnokken hos alle Blomsterne eens.

32. **Antennária** Gärtn. Tvebo: Den ene Plante (♂) bærer golde ☿ Blomster, den anden (♀) frugtbare ♀ Blomster. ♂: Kronerne rörformede; Arret udeelt; Fnokkens Straaler i Spidsen kölleformigt udvidede. ♀: Kronerne traadformede; Arret 2-klövet; forövrigt som foreg.

33. **Filágo** L. (Fr. nov. p. 267) Kurvbladene urteagtige eller kun i Randen hindeagtige; i den yderste Kreds 5 ligestore; Skivekronerne rörformede, 4-tandede, Randkronerne traadformede, i Spidsen udvidede, 4—5-tandede; 1 eller flere Rækker Blomster uden Fnok mellem de indre Kurvblade.

(Inula Conyza) II.

II. *Radiatae.* Skivekronerne rörformede, Randkronerne tungeformede. (N. F. Synanthereæ *d*, Radiatæ).

A. Fnokken 0 eller hindeagtig.

a. Blomsterleiet uden Avner.

aa. Kurvbladene ligelange.

34. **Bellis** L. Skiveblomsternes Ar i Spidsen fladtrykte; Skalfrugterne fladtrykte med en smalvinget Rand, uden Fnok.

bb. Kurvbladene taglagte.

35. **Chrysánthemum** L. (part.) Kurvdækket halvkugleformet; Blomsterleiet hvælvet eller fladt, ikke huult; Skalfrugterne af

Skiveblomsterne trinde, stribede, af Randblomsterne 4—∞-kantede; Fnokken 0 eller i Form af en svag Hindekant.

36. **Matricária** L. (part., Fr. mant. 3, 114). Kurvdækket under Blomstringen fladt; Blomsterleiet kegleformet eller hvælvet, mod Frugtmodningen indvendig huult; Skiveblomsternes Skalfrugter 3-kantede, forövrigt som foreg.

b. Blomsterleiet beklædt med Avner eller Skjæl.

37. **Ánthemis** L. Blomsterkurven flad eller halvkugleformet; Straaleblomsterne talrige, med aflang Krave; Skalfrugterne trinde eller fladtrykt-4-kantede, med en svag Hindekant istedetfor Fnok.

38. **Achilléa** L. Blomsterkurven valseformet; Straaleblomsterne faae (4—10) med rundagtig Krave; Skalfrugterne fladtrykte, uden Fnok.

B. Fnokken haarformet.

a. Kurvbladene taglagte, uligelange (Skiveblomsternes Ar fladtrykte, paa Inderfladen haarede).

aa. Stövknapperne med haarformede Tilhængsler ved Grunden.

39. **Ínula** L. Blomsterleiet nögent, punkteret, Straaleblomsterne talrige, ensfarvede med Skiveblomsterne (gule).

bb. Stövknapperne uden Tilhængsler.

α. Straale- og Skiveblomsterne ensfarvede (gule).

40. **Solidágo** L. Blomsterkurvene valseformede; Blomsterleiet nögent, grubet, Straaleblomsterne faae; Skalfrugterne trinde.

β. Straale- og Skiveblomsterne forskjelligfarvede.

41. **Erígeron** L. Blomsterleiet grubet, uden Avner, Straaleblomsterne talrige, i flere Kredse, de indre ofte med traadformet eller ingen Krave; Skalfrugterne fladtrykte.

42. **Aster** L. (part.) Blomsterleiet grubet, Gruberne omgivne af en tandet Rand; Straaleblomsterne talrige, i 1 Kreds, alle tungeformede; Skalfrugterne fladtrykte.

b. Kurvbladene i 1–3 Kredse (med indbyrdes ligelange Blade i hver Kreds).

aa. Skiveblomsternes Ar fladtrykte, paa Inderfladen haarede.

† *Stenáctis* Cassin. Kurvbladene i 2 Kredse; Blomster-

leiet med fine (kun under Lupen synlige) Avner; Straaleblomsterne i 2 Kredse (forskjelligfarvede fra Skiveblomsterne); Skalfrugterne fladtrykte; Fnokken hos Skiveblomsterne 2-radet (den ydre Kreds kort), hos Straaleblomsterne 1-radet.

bb. Skiveblomsternes Ar trinde, i Spidsen udvidede og penselhaarede.

α. Skiveblomsterne med, Straaleblomsterne uden Fnok.

43. **Dorónicum** L. Blomsterleiet grubet, mellem Gruberne fiinthaaret; Kurvdækket fladt eller halvkugleformet, dets Blade i 2—3 Kredse; Skalfrugterne næsten trinde, furede.

β. Alle Blomsterne med Fnok.

44. **Senécio** L. Blomsterleiet grubet, med en hindeagtig Rand omkring Gruberne; Kurvdækket valseformet, dets Blade i 2 Kredse, den ydre Kreds kortere (Kurvbladene i Spidsen brandplettede).

45. **Cineréria** L. Blomsterleiet nögent; Kurvdækket valseformet, dets Blade i 1 Kreds (ikke brandplettede).

46. **Árnica** L. Blomsterleiet grubet, Grubernes Rand fiinthaaret; Kurvdækket valseformet, med 2 Kredse af ligelange Kurvblade; Straaleblomsterne ved Grunden af Kraven forsynede med 5 ikke sammenvoxne golde Stövdragere.

Tussilago (I).

3. Orden. *S. frustranea (Unyttig Sambo).*

Skiveblomsterne ☿, Randblomsterne kjönslöse.

47. **Centauréa** L. Blomsterleiet beklædt med Börster eller Avner; Kurvdækket æg- eller kugleformet, dets Blade taglagte; Skivekronerne rörformede, Randkronerne uregelm. tragtformede; Griffelen under Arret udvidet; Fnokken haarformet eller 0.

† *Heliánthus* L. Blomsterleiet beklædt med skjælformede Avner; Skivekronerne rörformede, Randkronerne tungeformede; Griffelen valseformet, ikke udvidet, Fnokken dannet af 2—flere affaldende Börster.

(*Bidens cernua radiata*). 19, 1.

4. Orden. S. necessaria (Nödvendig Sambo).

48. **Caléndula** L. Randkronerne frugtbare med tungeformede Kroner og 2-fligede Ar; Skiveblomsterne ☿ ufrugtbare med rörformede Kroner og kugleformede Ar; Skalfrugterne forskjelligformede (alm. baadformede), uden Fnok.

5. Orden. S. segregata (Særskilt Sambo).

49. **Échinops** L. Blomsterkurvene 1-blomstrede, med taglagt Kurvdække; mange Kurve samlede i et kugleformet Hoved; Fnokken kort, börsteformet.

6. Orden. Monogamia. (Særbo).

Impatiens, *Lobelia*, *Viola*, *Solanum* } Blomsterne ikke samlede i en Blomsterkurv. (5, 1.)

I. Syngenesia aequalis.

1. Lapsana. Haremad.

961. **L. communis** L. (Almindelig H.) H. 827; Drej. n. 762; F. D. 500.

Stængelen opret, foroven grenet og dannende en sammensat Halvskjærm*), *de nedre Blade* lyreformet-fjersnitdeelte, *Stængelbladene* bugtet-tandede; *Blomsterkurvene* faablomstrede.
Mere eller mindre haaret, Haarene ofte med röde Kirtler. 7—8. ⊙. Ved Veigröfter, i Haver, Skove o. s. v., meget alm.

2. Arnoseris. Svineöie.

962. **A. pusilla** [Gärtn. fruct. 2, p. 355 t. 157] (Liden S.) Hyoseris minima L., H. 825; F. D. 201; H. N. II, 17.

---

*) Den alm. saakaldte Halvskjærm hos en stor Mængde Arter i denne Familie er strængt taget en Qvast, idet den övre Kurv udvikles först og derpaa efterhaanden de i Ordenen nedenfor samme, men da de nedre Grene alm. overgaae de övre i Længde, naae de sædvanligt lige Höide foroven.

Bladene omvendt-ægformede, tandede, rosetteformigt samlede ved Grunden; *Stænglerne* flere fra Grunden, bladlöse, udeelte eller 1—2-grenede; *Grenene* med et skjælformet *Dækblad* ved Udgangspunktet fra Stængelen, forneden traadsmale, opadtil efterhaanden tykkere og under Blomsterkurven hule.

2—10'' höi. 7—8. ⊙.

Dyrkede Marker paa let, sandig Grund: paa Halvöen hyppig i Hedeegnene, paa Öerne temmelig sjelden: *F.* Strib, Assens (H.), Kirkeby! *Sj.* Skaaninge By pr. Jægerspriis, mellem Örsholt og Louisenlyst v. Helsingör (21); *Loll.* mellem Kjettinge og Grönnegade (5); *Bornh.* Arnager! o. fl. Steder (H.). ☀.

3. Cichorium. Cikorie.

963. **C. Intybus** L. (Almindelig C.) H. 827; Drej. n. 763; F. D. 907.

Stængelen opret, med stive Grene; *de nedre Blade* halvtomfattende, hövlformet-halvfinnede med tandede Flige, *de övre* lancetformede med piilformet omfattende Basis, heelrandede; *Kurvene* 1—3, siddende eller kortstilkede, i hvert af de övre Bladhjörner.

Stgl. og Bld. haaret-rue. Kurvbld. ofte kirtelhaarede. Kr. blaa, sjeldnere hv. eller lila. 7—9. ♃.

Ved Veie og Gjærder, paa udyrkede Marker: alm. i de fleste Egne, men aftager eller forsvinder i de magrere Egne, savnes f. Ex. omkring Helsingör (21) og er sjelden i det Indre af Halvöen: *J.* Skjærhoved! *Sl.* Rödding, Husum (16).

4. Taraxacum. Mælkebötte.

964. **T. officinale** [Web. prim. fl. Hols. p. 56] Drej. n. 781; Leontodon Taraxacum L., H. 812; F. D. 574.

Roden tapformet; *Bladene* alle samlede ved Grunden, hövlformede, tandede eller næsten heelrandede; *Skafterne* bladlöse, trinde, hule, med en enlig Kurv i Spidsen.

Kr. gule. 5—9. ♃. Var. betydeligt i Henseende til Bladenes Indskjæring, Beklædning o. s. v. Foruden flere tilfældige Former maa fölg. nævnes som de meest bestandige og udmærkede:

α, genuinum. Skaftet alm. opret, alle Kurvbladene linieformede, i den ydre Kreds tilbageböiede.

β, glaucescens Koch Syn. II, 492 (*β*, arenarium Drej.; L. Tarax. 3, obliquus Fr. nov. p. 243; H. N. XIII, 31; L. corniculatus Kit.) Bladene hövlformet-snitdeelte med triangelformede, tætsiddende Afsnit; de ydre Kurvblade lancetformede, vandret udstaaende, de indre linieformede, med udvidet, afrundet Spidse og en Pukkel umiddelbart nedenfor samme. (Pl. blaagraa).

γ, palustre (Fr. l. c.) H. N. XIII, 29; L. palustris Sm., F. D. 1706 og (L. obliquus) 1935; T. off. *ε*, lividum Koch. Bladene hövlformet-snitdeelte, med fjerne, smalt-linieformede eller korte triangelformede Afsnit; Skaftet nedböiet eller opstigende; de ydre Kurvblade ægformede, tiltrykte (Hele Pl. glat, ofte af blaagrön Farve).

Overalt et yderst alm. Ukrud. *β*, paa Sandbakker og Lyngheder: *Sj.* Tibirke! Lappesteen v. Helsingör (21), Rungsted (Dr.), Lyngby! Sandmarkerne N. og S. for Kjöge! Nestved! *Möen, Falst.* ved Grönsund (9). — *γ*, paa Enge, især Strandenge: *Sj.* Herslöv ved Roeskilde! Engen ved Leersöen! Amager (27), bag Flaskekroen (Dr.); *J.* Hobro (16); *Sl.* Strandenge ved Flensborg, Langballig Aa i Angel (16).

5. Lactuca. Laktuk.

965. **L. muralis** [Fresenius Taschenb. 1832 p. 484] (Skov-L.) Prenanthes L., H. 812; F. D. 509; Mycelis Rchb., Drej. n. 783.

Bladene med vinget, ved Grunden piilformigt-öret Bladstilk, hövlformet-snitdeelte, med kantede eller grovt tandede Afsnit; *Blomsterne* i en Top med traadfine, faablomstrede *Grene*; *Kurvbladene* i 2 Kredse: den indre Kreds 5-bladet, mange Gange længere end den ydre; *Blomsterkurvene* omtr. 5-blomstrede; *Skalfrugtens* Næb kortere end Fnokken.

Bld. glatte, mat-blaagrönne. Kurvbld. alm. rödbrune. Kr. gule, Skalfr. mörkbruun. 7—8. ⊙ eller ♃.

Paa lös Muldjord i Lövskove, alm. udbredt.

966. **L. scariola** L. (Tornbladet L.) H. 811; Drej. n. 782; F. D. 1227; H. N. VIII, 4.

Bladene tværsstillede, siddende, med piilformet Basis, hövlformet-halvfinnede, (de övre hele), i Randen tornet-tandede, paa Rygnerven tornede; *Toppen* pyramideformet, med

mangeblomstrede *Grene*; *Blomsterkurvene* mangeblomstrede, med taglagte *Kurvblade*; *Skalfrugtens* Næb af Længde med Fnokken.

Kr. gule. Skalfr. blegbrune. 7—8. ⊙.

Ved Veigröfter omkring Byer og beboede Steder: *Sj.* i Kbhavns Omegn alm., f. Ex. hist og her paa Voldene, langs Veien til Lundehuset! Amager (Dr.), forövrigt sjelden: Vordingborg; *F.* v. Odense Kanal (H); *J.* Diger ved Ribe (6). *.

† *L. sativa* L. (Salat), adskilt fra foreg. ved bredere, mindre indskaarne, ikke tværstillede Blade alm. uden Torne, Blomsterne i en halvskjærmformet Top, dyrkes i Kjökkenhaver og forekommer stundom forvildet omkring disse.

6. Sonchus. Svinemælk.

a. Blomsterstilkene og Kurvbladene kirtlet-börstehaarede. ♃.

967. **S. palustris** L. (Kjær-S.) H. 808; Drej. n. 787; F. D. 606 (S. arvensis) og 1109.

Stængelen i Spidsen skjærm- eller halvskjærmformigt grenet, med qvastblomstrede Grene; *Bladene* i Randen fiint tornet-tandede, ved Grunden piilformigt omfattende med nedadvendte Örer, de nedre hövlformede, de övre hele; *Skalfrugterne* furede paalangs og svagt riflede paatværs.

4—8′ höi. Rodstokken uden Udlöbere. Kr. lysgule. 7—8.

Ved Aaer og Gröfter, især i Strandegne, hvor Saltvandet af og til gaaer op i Gröfterne, sjeldnere ved Færskvandssöer og Bredderne af selve Havet: paa *Halvöens* Östkyst alm. ved Fjordene fra Veile-Fjord til Eiderkanalen! paa Öerne sporadisk: *F.* Middelfart (12), Langensö (13), Odense Kanal, Ulriksholm, Hverringe (H.), Christiansminde ved Svendborg! *Thorseng* (12); *Loll.* Fuglsang Slots Ruiner; *Falst.* Nykjöbing (H.); *Sj.* Lindersvold (H.), Parnas ved Sorö (Bredsd.), Kastellet og Kirsebærgangene ved Kbhavn (H.), Arre Sö (17). *

968. **S. arvensis** L. (Ager-S.) H. 809; Drej. n. 786; E. Bot. t. 674.

Rodstokken med Udlöbere; *Stængelen* i Spidsen skjærm- eller halvskjærmformigt grenet, med 1 eller faae til en Qvast samlede Kurve paa Grenene; *Bladene* hövlformede, halvfinnede eller bugtede, ved Grunden hjerteformigt omfattende med tilbageböiede Örer, i Randen grovt tornet-tandede; *Skalfrugterne* stribede paalangs og svagt riflede paatværs.

2—4′ höi. Kr. mörkgule. 7—8. Var.:

β, integrifolius! Bladene hele, linieformede, fiint tandede, Stængelen med 1 eller faae Kurve.

γ, laevipes Koch. (maritimus Retz.) Blomsterstilkene glatte, Kurvbladene svagt kirtelhaarede.

Alm. Ukrud paa Marker mellem Sæden, ved Veie o. s. v. — *β*, i Sandklitter ved Skagen (Drej.); *γ*, ved Strandbredder.

b. Kurvbladene glatte.

969. S. **asper** [Vill. delph. 3 p. 158] (Ru S.) Drej. n. 785; F. D. 843; S. oleraceus asper H. 810.

Blomsterstanden skjærmformet; *Bladene* hele eller hövlformigt bugtede, ved Grunden hjerteformigt omfattende med tilbageböiede Örer, i Randen fiint tornet-tandede; *Skalfrugterne* smalt vingede, jævne, stribede paalangs.

1—2′ höi. Bld. alm. læderagtige. Kr. gule, paa Underfladen rödlige. 6—9.

Paa dyrket Jord i Haver og især mellem Sæden, ikke sjelden.

970. S. **oleraceus** L. (Almindelig S.) H. 809; Drej. n. 784; F. D. 682.

Bladene hövlformet-halvfinnede eller -fjersnitdeelte, ved Grunden omfattende med lige udstaaende Örer, i Randen grovt tandede; *Skalfrugterne* uvingede, stribede paalangs og riflede paatværs; forövrigt som foreg.

1—2′ höi. Bld. mere slappe. Kr. bleggule. 6—9.

Paa dyrket Jord alm., især et besværligt Ukrud i Haver.

7. Intybus. Guldflok.

971. I. **praemorsus** [Fr. nov. p. 245] (Afbidt G.) H. N. XIII, 28; Hieracium L., H. 819; F. D. 942; Crepis Tausch, Drej. n. 767.

Rodstokken nedentil afbidt; *Stængelen* bladlös; *Bladene* oval-lancetformede, jævnt nedlöbende i *Bladstilken*, fjernt og utydeligt tandede, duunhaarede; *Blomsterne* i Klase, *de nedre Blomsterstilke* 2—3-blomstrede, *de övre* 1-blomstrede.

1—1½′ höi. Kr. gule. 6. ♃.

Paa Enge og i Moser, ikke alm.: *Sj.* Lundehuusmosen! Kjöge Aas mod Lellinge (9), Bidstrupgaards Mose! Hareskoven ved Ballerup (H.); *J.* Aalborg (Strandg.), Hodal Mölle ved Hobro (16). I*

8. Crepis. Högeskjæg.

972. **C. biennis** L. (Toaarig H.) H. 824; Drej. n. 769; F. D. 1997; H. N. II, 5.

Stængelen opret, i Spidsen halvskjærmformigt grenet; *Bladene* hövlformet-halvfinnede, i Randen flade; *Stængelbladene* med öreformigt omfattende Basis; *Kurvbladene* linie-lancetformede, paa Inderfladen silkehaarede, de ydre udstaaende, de indre tiltrykte; *Griflerne* gule; *Skalfrugterne* 13—16-stribede, skident straagule, i Spidsen uden Næb.

1—3′ höi. Bld. mere eller mindre stivhaarede. Kurvene meget större end hos de fölg. 6—7. ⊙.

Ved Veie og paa Marker, især paa Leer- og Kalkgrund, hist og her i alle Provindser, især hyppig i Roeskilde-Egnen, *Syd-* og *Vestsjælland*, sydl. *Fyen, Loll., Falst.* og *Bornh.* ⚲

973. **C. tectorum** L. (Tag-H.) H. 823; Drej. n. 770; Leontodon autumnale F. D. 501.

Stængelen opret, omtr. fra Midten halvskjærmformigt grenet; *Rodbladene* lancetformede, hövlformet-halvfinnede eller tandede, *Stængelbladene* linieformede, heelrandede, med tilbagerullet Rand og piilformigt halvt-omfattende Basis; *de ydre Kurvblade* linieformede, udstaaende, *de indre* lancetformede, tiltrykte, paa Inderfladen tiltrykt-haarede; *Griflerne* grönligt brune; *Skalfrugterne* kastaniebrune, 10-stribede, i Spidsen afsmalnede til et kort, ru Næb.

1—2′ höi, duunhaaret. Kr. gule. 6—8. ⊙.

β, segetalis Roth, H. N. II, 6; C. stricta Schultz, H. 824. Bladene heelrandede eller svagt tandede, Grenene stivt oprette, fine, 1 eller faablomstrede.

Paa dyrkede Marker mellem Sæden, ved Veie, alm. udbredt. (Navnet, som er hentet fra dens tilfældige Forekomst paa Huustage, er mindre passende). *β*, med Hovedarten. I*

974. **C. virens** L. (Grön H.) Drej. n. 768; H. N. XIII, 27.

Stængelen opret eller opstigende, grenet, ofte fra Grunden af, *Rodbladene* hövlformet-snitdeelte, halvfinnede eller tandede; *Stængelbladene* linie-lancetformede, i Randen flade, heelrandede eller især mod Grunden fliget-tandede og piil-

formigt omfattende; ***Kurvbladene*** alle tiltrykte, de ydre linie-börsteformede, de indre linie-lancetformede, paa Inderfladen glatte; *Griflerne* gule; *Skalfrugterne* skident straagule, 10-stribede, jævne, uden Næb.

Bld. frisk grönne, tilligemed Stgl. næsten glatte. Kr. gule. 7—9. ⊙. Var. betydeligt i Henseende til Höiden, Stængelens Retning, Bladenes Form og Indskjæring. De meest iöinefaldende Former ere:

β, *elatior* Drej. $1^1/_2$—2′ höi, opret, de nedre Bld. hövlformet-snitdeelte, de övre linieformede, ved Grunden fligede.

γ, *capillaris* Fr. (*α*. multicaulis Kph. i Drej. fl. exc.) Lav og spæd, med oftest talrige, nedliggende Stængler, traadfine Blomsterstilke. •

Ved Gjærder, paa Marker o. s. v., ikke sjelden i de fleste Egne af Landet, især hyppig paa Östkysten af *Halvöen* (omtrent fra Randers mod S.) og i *Fyen*. Ikke bemærket paa *Bornh.*! og i det nordlige Jyll. (Dr.). — *β*, med Hovedarten, paa frodig Jordbund. *γ*, paa törre Marker (er ofte, men ikke altid, frembragt ved Hovedstængelens Afhugning).

9. Aracium. Örneöie.

975. **A. paludosum** [Monn. ess. p. 73] (Kjær-Ö.) Drej. n. 771; Hieracium L., H. 821; F. D. 928; H. N. XII, 7; Crepis Moench, Koch Syn. II, 506.

Stængelen opret; *Rodbladene* stilkede, lancetformede, mod Grunden halvfinnet-tandede; *Stængelbladene* med hjerteformigt-öret Basis, omfattende, æg-lancetformede, tilspidsede, skarpt tandede; *Blomsterne* i en faablomstret Halvskjærm; ***Kurvbladene*** tiltrykte, sort-kirtelhaarede.

1—2′ höi, glat, mörkgrön. Kr. gule. 6—7. ♃.

Paa Enge og fugtige Steder i Skove, alm.

10. Hieracium. Högeurt*).

a. *Pilosella.* Skalfrugterne meget smaae, med fine, ligelange Straaler i Fnokken (Udskyde i Regelen Udlöbere fra Rodstokken).

aa. Blomsterkurven enlig i Spidsen af Stængelen, Kronerne paa Overfladen gule, paa Underfladen rödstribede.

976. **H. Pilosella** L. (Haarrig H.) Fr. Symb. hier. p. 2; H. 816; Drej. n. 772; F. D. 1110; H. N. VI, 4; L. Herb. VIII, 155.

---

*) Til Undersögelse af denne paa Grund af Arternes Mangfoldighed og Foranderlighed yderst vanskelige Slægt maa især benyttes Fries

Bladene omvendt - ægformet - lancetformede, graagrönne, paa begge Flader stivhaarede og paa Underfladen hvidgraae af en tæt stjerneformet Duun; *Skaftet* bladlöst; *de ydre Kurvblade* budte, *de indre* spidse.

Skaftet 2—8″ höit, tilligemed Udlöberne stivhaaret, desuden ofte oventil ligesom Kurvbladene beklædt med sorte Kirtelhaar. Blomsterkurvene meget större end hos de andre Arter af Afdelingen a. 5—7. ♃. Var. med Udlöberne omdannede til bladede Blomsterstængler, uden Udlöbere og

β, pilosissimum Fr. Rodstokken stærkt udviklet, Skaft og Udlöbere korte, tæt beklædte med stive, ved Törring ruströde Haar.

Ved Gjærder, paa törre Græsmarker og Bakker meget alm. — *β, Sj.* paa Nykjöbings Lyng (9!) De övrige af Fr. anförte Former har jeg ikke fundet hos os.

bb. Blomsterkurvene i Regelen flere, qvast- eller halvskjærmformigt samlede i Spidsen af Stængelen. Kronen ensfarvet paa begge Flader.

977. **H. Auricula** L. (Lancetbladet H.) Fr. l. c. p. 14; II. 817; Drej. n. 773; F. D. 1111; H. N. VI, 6; XI, 14.

Bladene lancetformede, i Spidsen bredere og budte, heelrandede, nögne*), glatte, ved Grunden randhaarede, blaaagtigt duggede; *Skaftet* alm. 1-bladet; *Halvskjærmen* dannet af 2—5-blomstrede Kurve; *alle Kurvbladene* budte; *Griffelen* guul.

Udlöberne mod Spidsen stivhaarede, paa kraftige Expl. ofte i Spidsen blomsterbærende; Skaftet 1/3—1′ höit, nedentil næsten glat, foroven beklædt med Haar, sorte Kirtler og stjerneformet Duun (Paa smaae Expl. forekommer ofte kun 1 Kurv, paa store stundom flere end 5 og 2—3 Blade paa Skaftet (H. dubium H. 817). Kr. guldgule. 6—7. ♃.

Paa Bakker, Græsmarker og höie Enge, alm. udbredt, dog neppe saa alm. som foreg. !*

„Symbolæ ad Historiam Hieraciorum“ (i Forening med de i H. N. indeholdte Original-Exemplarer). Blandt de talrige Arter, som ere beskrevne i dette vigtige Værk er det muligt at endnu flere end de her anförte ville findes hos os, skjöndt Danmark er forholdsviis fattigere paa Hieracier end de tilgrændsende Bjerglande.

*) Udtrykket *nögen* bruges i denne Slægt for at betegne Mangel af den stjerneformede Duun, *glat* om Mangel af længere Haarbeklædning.

† 978. **H. aurantiacum** L. (Pomeransfarvet H.) Fr. l. c. p. 23; H. 819; F. D. 1112; H. N. X, 9.

Skaftet fleerbladet; *Rodbladene* omvendt-ægformede, *Stængelbladene* lancetformede, alle Bladene frisk grönne, heelrandede eller svagt tandede, stivhaarede; *Halvskjærmen* med 3—10 Kurve; *alle Kurvbladene* budte; *Griffelen* bruun.

Forekommer stundom uden Udlöbere. Skaftet ½—1½ höit, Kurvene talrigere end hos foreg., men var. i Hens. til disses Antal og Kronernes Farve (alm. höiröde, sjeldnere orange eller gule). Kurvbld. sorte, tilligemed den övre Deel af Stgl. stivhaarede af alm. sorte Haar. 6—7. ♃.

En Bjergplante, som neppe har sit Hjem her, men forekommer stundom forvildet, f. Ex. *Sj.* Græsmarker ved Nöddebo (A. Rafn), Charlottenlund (H.); *Sl.* Stapelholm (Forchhammer).

979. **H. glomeratum** [Fr. l. c. p. 38] (Qvastblomstret H.) H. N. XIII, 11; H. cymosum H. 818; Drej. n. 774; F. D. 810 (var.); H. Nestleri Koch Syn. II, 513.

Skaftet 3—6-bladet, beklædt med tæt stjerneformet Duun, faae sorte Kirtelhaar og længere Haar; *Bladene* lange, linie-lancetformede, svagt tandede, stivhaarede og graaagtigt duunhaarede især paa Underfladen; *Halvskjærmen* sammensat, med mange, paa Grenene tæt sammenhobede Kurve; *de indre Kurvblade* spidse; *Griffelen* guul.

Skaftet 1—3′ höit; Rodstokken ofte uden Udlöbere; Kurvbld stivhaarede og graafiltede. Har de mindste Kurve af alle danske Arter i denne Slægt. Kr. gule. 6—7. ♃.

Paa Skrænter og Bakker mellem Krat, sjelden: *Sj.* Strandklinterne mod Öresundet mellem Taarbæk og Strandmöllen! Stevns Klint ved Tommestrup (16, 28); *Æbelö* ved Fyen (H.). !*

b. *Pulmonarea* Koch. Overvintre ved Bladrosetter, hvis vedblivende Blade tilligemed de i fölgende Aar udviklede Rodblade ved Grunden omgive Stængelen (phyllopoda Fr.). Kurvbladene i afbrudte Spiraler (ɔ: næsten 2-radede); Fnokkens Straaler stive, uligelange.

980. **H. murorum** L. (Muur-H.) Fr. l. c. p. 108; H. 820; Drej. n. 775; H. N. II, 7.

Rodbladene talrige, frisk grönne, hjerteformede eller ægformede, tandede, med större, nedadvendte eller udspærrede Tænder ved Grunden; *Stængelen* 1- eller faabladet; *Kurvene* i en fra det övre Stængelblad fjernet Halvskjærm med op-

stigende *Grene; Kurvbladene* tilspidsede, grönne med sorte Kirtelhaar; *Griffelen* bruunagtig eller grönlig-guul; *Fnokken* næsten hvid.

1—2' höi. Bld. blödhaarede eller næsten glatte, nögne. Kr. guul. 6—7. ♃. Var. betydeligt i Hens. til Bladformen, Stængelbladenes Antal, Beklædningen o. s v. De i vor Flora meest afvigende Former ere:

β, *rotundatum* (Kitaib.) Bladene hjerteformede, næsten heelrandede.

γ, *incisum* (Hopp.) Bladene ved Grunden dybt tandede, blege, næsten blaagrönne; Kurvbladene graafiltede, uden Kirtler. (Har nogen Lighed med fölg.)

I Skove og Krat ikke sjelden: *β*, Marselisborg Skov ved Aarhuus! *γ*, *Möens* Klint.

981. **H. caesium** [Fr. nov. ed. 1, p. 76, Symb. Hier. p. 112] (Blaagrön H.) H. N. XII, 19.

Bladene ægformede eller elliptiske, dybt tandede, ved Grunden ofte næsten fligede, blaagrönne, haarede eller næsten glatte, paa Underfladen svagt beklædte med stjerneformet Duun; *Rodbladene* talrige; *Stængelen* 1—faabladet; *Halvskjærmen* fjernet fra det övre Stængelblad, dens *Grene* opret-aabne; *Kurvbladene* spidse eller de ydre budte, graafiiltede; *Fnokken* skident guulhvid.

Bld. ofte plettede, alm. fastere end hos foreg. I Skygge tabe de undertiden den blaagrönne Farve. Kr. guul. 6—7. ♃. Var. ligesom foreg., og nærmer sig i enkelte Former snart til denne, snart til fölg.

β, *nemorum* Fr. H. N. XII, 20. Bleggrön, med tyndere Blade; Kurvbladene graafiltede med enkelte Kirtelhaar, Bladenes Filt spindelvævagtig, let affaldende.

α, paa aabne Bakker, i Kratskove, især paa Klippegrund, ikke alm.: *Bornh.* ved Hammershuus! *Möens* Klint (i Mængde). Stevns Klint! *β*, i Skove, hyppigere (og maaskee mere alm. end foreg., fra hvilken den hidtil ikke har været adskilt).

Anm. Griffelen beskrives af Fr. som „e livido fuliginosus", hos H. murorum „fusco-hispidulus"; jeg maa imidlertid antage at dette Forhold varierer, idetmindste har jeg paa de möenske Expl. fundet Griffelen, endog i törret Tilstand, guul, af samme Farve som Kronen, sjeldnere grönagtig.

982. **H. vulgatum** [Fr. nov. p. 258, Symb. p. 115]

(Skov- H.) H. N. II, 8, XIII; H. murorum silvaticum F. D. 1113.

Bladene lancetformede eller elliptiske, skarpt tandede, haarede, nögne; *Rodbladene* faae; *Stængelen* fleerbladet, dens Blade fortsættes alm. indtil Blomsterstandens Begyndelse; *Halvskjærmens Grene* opret-aabne, tilligemed *Kurvdækket* graafiltede og ofte sort-kirtelhaarede; *Kurvbladene* smale, spidse; *Griffelen* guul; *Fnokken* skident hvid.

De nedre Rodbld. og Stgl. ved Grunden ofte rödviol. Kr. gule. $\frac{6}{2}$—$\frac{8}{1}$. ♃. Forekommer i utallige Afændringer i Hens. til Bladformen, Beklædningen, Stængelbladenes Antal o. s. v. Den meest udmærkede Form (hvis Udseende er aldeles forskjelligt fra Hovedarten) er

* *integrifolium* Fr. l. c. p. 117 (H. murorum integrif. H. N. XII, 23) Bladene ovale eller bredt elliptiske, heelrandede, talrige ved Grunden af Stængelen, færre höiere oppe; Kurvbladene tæt sortkirtlede.

I Skove og Krat, sjeldnere paa aabne Steder, den hyppigste Art af Afdelingen b, i Danmark. — * *J.* Paaby Krat ved Kolding (28!).

Anm. Som en alm. Regel for Afændringerne i denne Art angiver Fr. at den alm. paa aabne Pladser faaer smalere Bld. og talrigere Stængelbld., men i Skygge er mere bred- og faabladet, medens det Modsatte er Tilfældet med H. murorum. Blandt de mange Former, som adskilles af Fr., er den hos os hyppigst forekommende — ***nemorosum***, hvorimod H. vulg. *genuinum* (H. N. II, 9) er meget sjeldnere i Danmark.

c. *Accipitrina* Koch. Overvintre i lukkede Knopper, som udvikle en fleerbladet Stængel; Rodbladene tidligt henvisnende (aphyllopoda Fr.) Kurvbladene i uafbrudte Spiraler (regelm. taglagte), Fnok som foreg.

983. **H. tridentatum** [Fr. S. Veg. Sc. p. 6; Symb. p. 171] (Tretandet H.) H. N. III, 4; XII, 14.

Stængelen huul, stivt opret; *Bladene* paa Midten skarpt-, men faatandede (omtr. 3 Tænder paa hver Side), *de nedre* elliptiske, kortstilkede, *de övre* lancetformede, siddende, Bladene fortsættes indtil Grunden af Halvskjærmen; *Grenene* oprette, tynde; *Kurvene* smaae, efter Afblomstringen nedenfor Midten sammenknebne, med spidse, graafiltede, sortgrönne, i Randen blegere *Kurvblade*; *Griffelen* bruun.

1—2′ höi. Kr. guul. 7. ♃. Var.

β, asperum Fr. Stængelen ikke huul, forneden ru, Bladene smalere og stivere (næsten læderagtige).

I Skove (*β*, især paa Bakker og i aabne Kratskove): alm. paa *Halvöen*, i *Nordsjælland* og paa *Bornh.* (Fra de övrige Öer har jeg ikke seet Expl.). *α*, er hos os sjeldnere end *β*.

984. **H. rigidum** [Hartm. Skand. Fl. ed. I, p. 300] (Rank H.) Fr. l. c. p. 173; H. N. IX, 3; XII, 13.

Stængelen ikke huul, stivt opret; *Bladene* lancetformede, i Midten skarpt, men faa- (omtrent 3-) tandede, siddende, *de nedre* kortstilkede, Bladene fortsættes indtil Grunden af Halvskjærmen; *Grenene* udstaaende; *Kurvene* större end hos foreg., efter Afblomstringen ved Grunden budte, med budte (eller de indre spidse), censformigt grönne, ved Törring sorte *Kurvblade*; *Griffelen* guul eller bruun.

Stgl. 2—4′ höi, alm. ru, ved Grunden rödlig; Bld. alm. smalere og mere tætsiddende end hos foreg., Kurvdækket i Begyndelsen beklædt med Duun, som hurtigt forsvinde, samt med vedblivende sorte Haar og Kirtler. Kr. gule. 7—8. ♃.

β, pullum Fr. H. N. II, 13? 14. Spædere, uden Mælkesaft, Kurvbladene bredere, sortgrönne, nögne, de indre spidse.

I Skove og Krat, paa Bakker, sjeldnere end foreg. og mig kun bekjendt fra Halvöen: *J.* Marselisborg! *β*, Klausholm! (Dens Udbredelse i Landet bör nærmere iagttages).

985. **H. boreale** [Fr. nov. ed. I, p. 77; Symb. p. 190] (Bredbladet H.) H. 821; H. N. XI, 10; XII, 12.

Stængelen opret, ikke huul, mangebladet; *Bladene* ægformede eller elliptiske, fra Grunden til Midten tandede, de nedre med smalere Basis (eller kortstilkede) de övre siddende (paa bredbladede Former halvt omfattende), naaende til Grunden af Blomsterstanden, hvis *Grene* ere stivt oprette, samlede til en halvskjærmformet Top; *Blomsterstilkene* oventil tykkere og beklædte med skjælformede Blade; *Kurvbladene* brede, budte, tiltrykte, mörkgrönne, ved Törring sorte, nögne, uden Kirtelhaar og næsten glatte; *Griffelen* grönliggulbruun.

2—4′ höi, Stgl. alm. ru, var. haaret eller glat. Har af alle dan-

ske Arter i denne Afdeling de bredeste Blade, men disse var. i Form og Indskjæring. Kr. gule. 8--9. ♃.

I höitliggende Skove, ikke sjelden paa Östkysten af Halvöen; paa Öerne sporadisk: *F.* Æbelö, Ulriksholm (18), Egebjerg! *Loll.* Juellinge (Rostrup), Bjerremark (5); *Falst.* Gaabense! *Sj.* Springforbi!

Anm. Fr. gjör den Bemærkning, at jo færre Blade denne Pl. har, desto smalere ere de, og omvendt, medens det Modsatte finder Sted hos H. umbellatum. Den ved Egebjerg i Fyen samlede Form er meget udmærket ved en næsten mandshöi Stgl., tætsiddende, brede, hjerteformede Bld., som tilligemed Stgl. ere beklædte med stjerneformet Duun.

986. **H. umbellatum** L. (Smalbladet H.) Fr. l. c. p. 177; H. 822; Drej. n. 777; F. D. 680 og 872 (H. sabaudum); H. N. IX, 1.

Stængelen ikke huul, tætbladet; *Bladene* siddende, linieformede eller lancetformede, heelrandede eller svagt tandede, med tilbageböiet Rand; *Blomsterstanden* skjærm- eller halvskjærmformet med udstaaende Grene; *Blomsterstilkene* oventil tykkere; *Kurvbladene* ensfarvet- mörkgrönne, ved Törring sorte, tilligemed Blomsterstilkene beklædte med hurtigt affaldende, stjernehaaret Duun, forövrigt glatte, *de ydre* i Spidsen udspærrede eller tilbageböiede, *de indre* oprette; *Griffelen* guul.

1—3′ höi. Var. i Henseende til Beklædning, Bladenes Form og Indskjæring. Af de hos Fr. nævnte Former forkomme hos os:

β, filifolium Fr. Bld. meget lange, smalt linieformede, heelrandede. Pl. glat.

γ, dunense Reynier (*β, villosum!* i Bot. Foren. Catal.) Bld. bredt lancetformede, tandede, tilligemed den opstigende eller fremliggende Stgl. rue og stivhaarede.

Ved Gjærder, i Krat og paa udyrkede Marker meget alm. — *β*, paa Lyngheder og Sandklitter: *Römö* (16); *Amrom* (Jessen); *γ*, ved sandige Strandbredder: *J.* Hvide Bjerge ved Veile Fjord! *Sj.* Adserbo Overdrev v. Fredriksværk! *Loll.* Bredfjed ved Rödby Fjord! *Bornh.* Rönne, Klause Mölle!

11. Hypochoeris. Kongepen.

a. Stængelen glat; Fnokken 2-radet med börsteformede (ikke fjerede) Straaler i den ydre Kreds.

987. **H. glabra** L. (Glat K.) H. 826; Drej. n. 780; F. D. 424; H. N. II, 16.

Bladene alle samlede ved Grunden, bugtet-tandede eller hövlformede; *Kurvbladene* glatte, ligesaa lange som Blomsterne; *Randblomsternes Skalfrugter* uden eller med meget kort Næb.

Stgl. alm. flere, ⅓—1′ lange, oprette eller nedliggende, grenede; Bld. glatte eller beklædte med faae, spredte Haar. Kr. gule. 7—8. ⊙.

Paa törre, sandige Bakker: hist og her i det *nordligste Jyll.* (Dr.), *Nordsjæll.* og især alm. paa *Bornh.*! I de sydlige Egne af Halvöen, *Fyen* og *Sydsjæll.* sjeldnere; paa *Loll.-Falst.* ikke bemærket.

988. **H. radicata** L. (Almindelig K.) H. 826; Drej. n. 779; F. D. 150.

Bladene samlede ved Grunden, bugtet-tandede eller hövlformigt halvfinnede, rue; *Kurvbladene* glatte, i Spidsen paa Rygnerven stivhaarede; *Blomsterne* længere end Kurvdækket; *alle Skalfrugterne* med Næb.

1—2′ höi. Stgl. 1 eller flere, alm. grenede. Kurvene flere Gange större end hos foreg. Kr. gule, udv. grönlig-brune. 7—8. ♃.

Ved Veigröfter, paa Græsmarker o. s. v. meget alm.

b. Stængelen stivhaaret-ru, Fnokken 1-radet, alle Straalerne fjerede.

989. **H. maculata** L. (Plettet K.) H. 825; Drej. n. 778; F. D. 149 og 901 (var.)?; Achyrophorus Scop.

Stængelen udeelt eller faagrenet; *Bladene* tandede, rue; *Kurvbladene* stivhaarede, ovenfor Midten filtet-randhaarede, kortere end Blomsterne; alle *Skalfrugterne* med Næb.

1—2′ höi, alm. 1-stænglet; Stgl. ofte 1—2-bladet; Bld. alm. uregelmæssigt bruunplettede. Blomsterkurvene færre (1—3), men större end hos foreg. Kr. gule. 6—7. ♃.

Paa Skov- og Lyngbakker, forekommer i alle danske Provindser, men sporadisk og ikke alm.

12. Tragopogon. Gedeskjæg.

† 990. **T. porrifolius** L. (Porrebladet G.) H. 806; F. D. 797; H. N. X, 3.

Bladene fra en bred, omfattende Basis efterhaanden linieformigt afsmalnede, stivt oprette; *Grenene* kölleformigt opsvulmede under Blomsterkurvene; *Kurvbladene* 8, længere end de ydre Kroner; *Skalfrugterne* skjælformigt piggede.

Kr. viol. 6—7. ⊙.

Ved Gjærder og paa Marker, især omkring Byer, sporadisk og temmelig sjelden: *J.* Aalborg (Strandg.), Kolding (28!); *Sl.* Husum (16); *Sj.* Örslev ved Skjelskjör! Holsteinborg (22); *Loll.* Nakskov (F. D.); *Falst.* Nykjöbing, Moseby (H.); *Bornh.* Kanegaard ved Rönne (21). Er maaskee ikke oprindelig indenlandsk, men forvildet fra Dyrkning i tidligere Tid.

991. **T. pratensis** L. (Eng-G.) H. 805; Drej. n. 789; Fr. nov. p. 240; F. D. 906.

Bladene fra en bred, omfattende Basis jævnt linieformet afsmalnede, oprette eller i Spidsen nedböiede; *Grenene* under Blomsterkurvene lidet opsvulmede; *Kurvbladene* 8, omtrent af Længde med de ydre Kroner; *Skalfrugterne* knudret-rue.

Blomsterne kun aabne om Formiddagen. Kr. gule. 6—7. ⨀.

β, tortilis Mey. chl. han., Bladene snoede, i Randen bölget-krusede.

Ved Veie, paa Marker og höie Enge, alm. udbredt. — *β*, med Hovedarten.

* 992. **T. minor** [Fr. nov. p. 241] (Smaablomstret G.).

Bladene fra en bred, omfattende Basis pludseligt linieformigt, meget smalt og langt tilspidsede, slapt nedhængende; *Kurvbladene* omtrent dobbelt saa lange som de ydre Kroner; alm. lavere af Væxt, forövrigt som foreg.

6—7. ⨀.

Paa lignende Steder som foreg. og, idetmindste i *Sjæll.*, ikke sjelden.

Anm. Denne Art har ved Dyrkning i vor botaniske Have bevaret et fra foreg. forskjelligt Udseende, men Characteren som hentes fra Kronernes og Kurvbladenes indbyrdes Længdeforhold, maa benyttes med Varsomhed, da Kronernes Længde hos foreg. Art er meget forskjellig, snart længere (grandiflorus Fr.), snart betydeligt kortere end Kurven (brachyglossus Fr.).

13. Scorzonera. Skorzonere.

993. **S. humilis** L. (Lav S.) H. 806; Drej. n. 788; H. N. VII, 3; L. Herb. III, 59.

Rodstokken foroven skjældækt, med talrige, stilkede, heelrandede *Blade*; *Skaftet* 1—3-blomstret, med 1—3 smalt linieformede Blade; *Kurvbladene* ½ Gang kortere end Kronen; *Skalfrugterne* stribede, med jævne Striber.

Skaft og Bladstilke beklædte med en lös Uld, som let afgnides. Kr. gule. 5—6. ♃. Forekommer under 2 Former:

α, latifolia (F. D. 816) Bladene elliptiske eller bredt lancetformede.

β, angustifolia (F. D. 1653) Bladene linieformede eller lancet-linieformede.

Begge Formerne, mellem hvilke ingen skarp Grændse kan drages, forekomme hist og her i alle Provindser, almindeligst paa Halvöen og Bornholm: *α*, paa höie Enge og aabne Steder i Skove; *β*, paa törre Steder, f. Ex. Lyngbakker. !•

† *S. hispanica* L. (Spansk S.) *Stængelen* fleerbladet, *Bladene* elliptiske eller lancetformede, tilspidsede, *de ydre Kurvblade* triangel-ægformede; *Skalfrugterne* piggede, forövrigt som foreg.

Kr. gule, vellugtende (som Vanille). 6—7. ⊙.

Dyrkes i Haver paa Grund af den spiselige Rod, og forekommer tilfældigt forvildet.

14. Thrincia. Hundesalat.

994. **T. hirta** [Roth cat. bot. 1, p. 98] (Haaret H.) H. N. XIII, 32; Apargia Sm., H. 814; F. D. 1827; Thr. hispida Rchb. ic. VIII, 993.

Bladene rosetteformigt samlede ved Grunden, tandede eller hövlformede, mere eller mindre haarede af i Spidsen alm. 2-klövede Haar; *Skafterne* flere, bladlöse, 1-blomstrede; *Blomsterkurven* för Udspringningen nikkende.

Kurvbld. var. haarede eller glatte; Bld. var. i Henseende til Indskjæring og Beklædning. Kr. gule, paa Underfladen graaagtigt-röde. 7—9. ♃.

Paa törre Græsmarker og Bakker, sjelden: *J.* Haraldslund! Fjeldsted Bakker (H.); *F.* Ulriksholm (H.); *Loll.* Aalholm! *]

Anm. Leontodon hirtus L., som alm. citeres til denne Art, beskrives med udeelte Haar og Kronerne gule paa Underfladen, hvorfor den neppe kan höre herhid. Koch antager Leont. Villarsii Lois. for den linneiske L. hirtus.

15. Leontodon. Lövetand.

995. **L. hispidus** L. (Stivhaaret L.) F. D. 862; H. N. VII, 4; Apargia Host, H. 813; Drej. n. 765; L. hastilis Koch Syn. II, 481.

Stængelen furet, bladlös, i Spidsen udvidet, för Blomstringen nikkende, alm. udeelt; *Bladene* tandede eller hövl-

formigt halvfinnede, tilligemed Skaft og Kurvdække mere eller mindre stivhaarede af 2—3-klövede Haar; *Fnokkens Straaler* i 2 Kredse, den indre fjeret, den ydre kortere, ru.

Bld. var. i Indskjæring og Behaaring. Den glatte Form (L. hastilis L.) er saavidt mig bekjendt, ikke funden hos os. Ligner foreg., men er i alle Dele större. Kr. gule. 6—9. ♃.

Paa höie Enge, ved Randen af Veie o. a. udyrkede Steder alm. udbredt.

996. **L. autumnalis** L. (Höst-L.) Apargia Willd., H. 815; Drej. n. 764; F. D. 1996; Oporina Don.

Stængelen grenet (sjeldnere udeelt), *Grenene* oprette, i Spidsen udvidede og beklædte med skjælformede Blade; *Rodbladene* glatte eller svagthaarede af ugrenede Haar; *Fnokkens Straaler* alle fjerformede.

Kr. gule. 7—10. ♃. Var. betydeligt i Henseende til Bladenes Indskjæring, Kurvdækkets Beklædning o. s. v. Blandt de mange Former udhæves:

β, *salinus* Aspegr. *integrifolius* (Bot. For. Cat.!) Bladene heelrandede eller med faae og utydelige Tænder; Kurvbladene glatte.

γ, *coronopifolius* (Bot. For. Cat.!) Bladene enkelt eller dobbelt fjersnitdeelte med smalt linieformede Afsnit; Kurvdækket beklædt med lös, hvidagtig Duun.

δ, *nigro-lanatus* Fr. (Apargia Taraxaci Sm., H. 815; F. D. 1523; Hierac. Taraxaci L.) Stængelen alm. udeelt, Blomsterkurven större, med sorthaarede Kurvblade.

Meget alm. paa Enge, Græsmarker, ved Veie o. s. v., spiller især en betydelig Rolle paa vore Syltenge, paa hvilke Formen *β*, forekommer (f. Ex. ved Lillestrand i *Jyll.*). *γ*, paa törre Marker og Overdrev ikke sjelden; *δ*, paa Öerne i Vesterhavet: *Fanö, Sylt, Romö* (N.); *Bornh.* (H.), Christiansö (Didrichsen!)

16. Picris. Bittermælk.

997. **P. hieracioides** L. (Rubladet B.) H. 807; Drej. n. 766; F. D. 1522; H. N. 1, 8.

Stængelen opret, bladet, i Spidsen halvskjærmformigt grenet; *Bladene* elliptisk-lancetformede, bugtet-tandede; *Stængelbladene* halvt-omfattende; *Kurvbladene* i de ydre Kredse udstaaende eller tilbageböiede.

Stgl. 1½—3' höi, tilligemed Bld. stivhaaret ru. Kr. gule. 7—8. ⊙.

Ved Randen af Veie, i Kratskove: bemærket i alle Provindser, (undt. Bornh.), ikke sjelden, men sporadisk. ⚹.

17. Arctium. Burre.

a. Kurvbladene indvævede i en spindelvævagtig Filt.

aa. Blomsterstanden halvskjærmformet (Grenene forlængede).

998. **A. tomentosum** [Schkuhr Handb. 3 p. 49] (Filtet B.) A. Bardana Willd., H. 829; A. Lappa β, L., F. D. 642 og 2423 (var.); Lappa tomentosa Lam., Drej. n. 794.

Bladene budte, heelrandede eller svagt tandede, de nedre hjerteformede; *Blomsterkurvene* för Udspringningen ægformet-pyramideformede, efter samme kugleformede, tæt hvidfiltede; *de ydre Kurvblade* udstaaende, fra en bredere, grön Basis sylformede, i Spidsen hagekrummede, guulbrune, *de indre* oprette, linieformede, i Spidsen mörkröde, budte eller krusede (ikke hagekrummede).

Kr. mörk-ros., Stövdr. blaae. 7—8. ⊙.

Ved Veie og omkring Byer: i *Sjæll.* meget alm. (den hyppigste Art); hist og her paa *Bornh.*, *Loll.* og *Falster;* alm. paa Hindsholm! meget sjelden i de övrige Egne af *Fyen* (Vibeltsdal ved Svendborg!) og paa *Halvöen*: 3/4 Miil S. for Aalborg (Dr.), Restrup ved Nibe (12), Randers (7), ved det nye Veianlæg S. for Horsens! Veile (12), Husum! ⚹

bb. Blomsterstanden klaseformigt forlænget (Grenene korte).

999. **A. minus** [Schk. l. c.] (Liden B.) A. Lappa L. (tildeels) H. 829 (var. minus); Lappa minor DC., Drej. n. 793.

Bladene grovt tandede, spidse eller budte, de nedre hjerteformede; *Blomsterkurvene* för Udspringningen ægformede, efter samme fladtrykt-kugleformede, tyndt filtede; *alle Kurvbladene* sylformede, hagekrummede, *de ydre* udstaaende, grönne, i Spidsen skidengule, *de indre* oprette, lidet bredere, heelt grönne.

Hele Pl. graagrön, lavere (1½—2½′) og mere sammentrængt end de övrige Arter; Kurvene neppe mere end halvt saa store som hos fölg. Kr. blegröd. 7—8. ⊙.

Ved Veie og Gjærder, især omkring Byer, meget alm., især i Landets magrere Egne, hvor den ofte er den eneste forekommende Art.

* 1000. **A. intermedium** [mh. in. litt. ad. am. 1843]

(Skov-B.) A. Lappa β, majuscula Hartm. Skand. fl. ed. 4 p. 260 (?); Lappa minor * campestris Fr. S. Veg. Sc. p. 5.

Bladene spidse, fjernt og svagt tandede, *de nedre* hjerteformede; *Blomsterkurvene* för Udspringningen rundagtige, efter samme ægformede, tyndt-filtede; *alle Kurvbladene* hagekrummede, *de ydre* nedböiede, sylformede, grönne, i Spidsen skidengule, *de mellemste* udspærret-aabne, *de indre* oprette, lancetformede, i Spidsen mörkröde.

Hele Pl. mörkgrön, Stgl. ofte rödlig. Höiere end de övrige Arter (3—5′), men tillige af slankere Væxt. Kr. ros., Stövdr. blaae. 7—9. ⊙.

Paa skyggefulde Steder saavel i Skove og Krat som ved levende Hegn, ikke sjelden i Danmarks Skovegne (Östkysten af Halvöen og paa Öerne).

Anm. Denne Form, som jeg i flere Aar har undersögt, er nærmest beslægtet med foreg. og Mange ville ansee den kun for en Skovform af denne. Da den imidlertid afviger ikke lidet, saavel ved flere Characterer som især ved et forskjelligt Habitus, og da denne Forskjellighed har vedligeholdt sig ved gjentagne Udsædsforsög i den herværende bot. Have, har jeg forelöbigt opstillet den som en egen Art og anbefaler den til Fleres yderligere Opmærksomhed. (Om Schkuhr har kjendt og indbefattet denne under sin A. minus, har jeg ikke kunnet udfinde, men at han fortrinsviis skulde have tænkt paa den, anseer jeg ikke for rimeligt paa Grund af dens stedse höie Væxt).

b. Kurvdækkets Skjæl glatte (uden Filt).

1001. **A. majus** [Schk. l. c.] (Glat B.) L. major Gärtn., Drej. n. 792; F. D. 2424; Arctium Lappa L. (tildeels), H. 828.

Bladene hjerteformede, spidse eller budte; *Blomsterstanden* halvskjærmformet; *Blomsterkurvene* i yngre Tilstand kugleformede, tilsidst noget fladtrykte; *alle Kurvbladene* linieformede, grönne, i Spidsen guulbrune, hagekrummede, *de ydre* tilbageböiede, *de mellemste og indre* oprette.

3—4′ höi og kraftig af Væxt. 7—9. ⊙.

Ved Veigröfter, omkring Byer: alm. i Landets frugtbare Egne (den hyppigste Art i Fyen og paa Östkysten af Halvöen), men bliver sjeldnere eller forsvinder aldeles paa den magrere Jordbund (mangler f. Ex. ved Helsingör (21) og i Jyllands Hedeegne!)

18. Serratula. Skjær.

1002. **S. tinctoria** L. (Engeskjær). H. 830; Drej. n. 791; F. D. 281.

Stængelen opret, i Spidsen halvskjærmformigt grenet; *Bladene* lancetformede eller elliptiske, tilspidsede, skarpt saugtakkede, varierende i Indskjæring mellem hele og lyreformetfjersnitdeelte, med i Dybde tiltagende Indsnit mod Bladets Basis.

Bld. ofte lidet rue paa Underfladen; Pl. forövrigt glat. Kurvbld. i Spidsen brune, Kr. mörkröde. 7—8. ♃.

Paa höie Enge, sjeldnere i Kratskove: meget alm. paa *Bornh.!* ikke sjelden paa *Loll.!* i *Sj.* hist og her (ikke alm.); længere mod V. sjelden: Thorseng ved Stioul (9), *F.* Vesteraaby! Hofmansgave (H.), *J.* Aarhuus (H.) ⚹

19. Onopordon. Æselsfoder.

1003. **O. Acanthium** L. (Tornvinget Æ.) H. 837; Drej. n. 795; F. D. 909.

Stængelen opret, bredvinget af de nedlöbende Blade; *Bladene* elliptiske, tandede eller bugtet-lappede, Nerverne i Blade og Vinger ende i Torne; *Kurvbladene* filtede, lancetsylformede, de ydre udspilede.

3—5' höi. Hele Pl. tæt beklædt af en hvidgraa, spindelvævagtig Filt. Kurvene store. Kr. ros. 7—8. ⊙.

Paa Diger og udyrkede Pladser omkring Byer, især Kjöbstæder, funden hist og her i alle Provindser, men ikke alm.

20. Carduus. Tidsel.

a. Blomsterkurvene aflang-valseformede.

1004. **C. tenuiflorus** [Curt. fl. Lond. f. 6 t. 55] (Tyndblomstret T.) H. 833; F. D. 2058; Rchb. ic. VIII, 965.

Stængelen tornet-vinget; *Stængelbladene* nedlöbende, bugtet-lappede, med tornet-tandede Lapper; *Kurvene* 2—flere sammenhobede i Spidsen af Stængelen og Grenene, mindre og smalere end hos de fölg. Arter.

2—3' höi. Bld. paa Underfladen graafiltede; Kurvbld. bleggrönne og næsten glatte. Kr. lysröd-viol. 7—8. ⊙ (?).

Sjelden og hidtil kun funden paa Digerne i Sydslesvigs Marskegne: Husum (N.), Rödemishof, Papenburg, Steinschleuse ved Süderstapel (16). ⚹.

b. Blomsterkurvene ægformede eller rundagtige.

aa. Kurvbladene ikke indsnörede.

1005. **C. crispus** L. (Kruset T.) H. 833; Drej. n. 802; F. D. 621; H. N. XI, 4 (var.)

Stængelen opret, tornet-vinget; *Bladene* paa Overfladen grönne, næsten glatte, paa Underfladen hvidfiltede, bugtet-tandede, lappede eller halvfinnede, i Bugterne randhaaret-tornede; *Tænderne* ende i en stærkere Torn; *Kurvene* rundagtige, enlige eller sammenhobede paa korte, tornet-vingede eller i Spidsen nögne Blomsterstilke; *Skalfrugterne* under Lupen riflede paatværs og utydeligt stribede paalangs.

Bld. meget foranderlige i Henseende til Indskjæringen. Kr. mörk- eller violet-röde. 6—9. ⊙.

Ved Gjærder, omkring Byer, alm. udbredt, undtagen paa *Bornholm,* hvor den synes at mangle!

Anm. *C. multiflorus* Gaud., Koch Syn. II, 459, med halvfinnede, paa Underfladen uldhaarede eller spindelvævfiltede Blade, ægformede, 3—5 tæt sammenhobede Kurve, Skalfrugterne fiint stribede paalangs og utydeligt riflede paatværs, vil muligviis ogsaa findes i vor Flora. Den danner ligesom et forbindende Led mellem foreg. og fölg. og forekommer mig at have noget Udseende af en Bastardform. En Form som jeg har samlet ved Sorö, kommer i Udseende meget nær hamborgske Expl. fra Dr. Sonder, kun i Henseende til Skalfrugterne finder jeg ingen Forskjel fra C. crispus.

1006. **C. acanthoides** L. (Tornstænglet T.) H. 832; Drej. n. 803; F. D. 1341; Rchb. ic. X, 1319; H. N. XI, 3.

Stængelen tæt tornet-vinget; *Bladene* graaagtige, næsten glatte eller paa Underfladens Nerver haarede, dybt halvfinnede eller fjersnitdeelte med 3-deelte eller bugtet-lappede Afsnit; *Lapperne* ende i en lang og stærk Torn; *Kurvene* rundagtige, enlige eller sammenhobede, paa korte, tornet-vingede Blomsterstilke; *Skalfrugterne* under Lupen tydeligt riflede paatværs.

Kurvbld. alm. i Spidsen tilbageböiede, sjeldnere rette. Let kjendelig fra foreg. ved den forskjellige Beklædning og de talrigere, meget stærkere Torne. Kr. smukt purpurröde. 7—9. ⊙.

bb. De mellemste Kurvblade nedenfor Midten indsnörede, tilligemed de ydre tilbageböiet-udstaaende.

1007. **C. nutans** L. (Nikkende T.) H. 832; F. D. 675; H. N. VII, 5.

Stængelen tornet-vinget; *Bladene* dybt halvfinnede, graagrönne, paa Overfladen haarede eller næsten glatte, paa Underfladen langs Nerverne uldhaarede; *Blomsterkurvene* enlige,

paa forlængede, uvingede, i Spidsen nikkende *Blomsterstilke*; *Kurvbladene* ved Grunden ægformede, ovenfor Indsnöringen tornspidset-sylformede; *Skalfrugterne* tydeligt stribede paalangs, svagt riflede paatværs.

Væxten lavere, Blomsterkurvene mere end dobbelt saa store som hos foreg. Kr. mörkt purp. 7—8. ⊙.

Ved Veigröfter og Randen af Marker, meget sjelden i Danmark: *F.* Dalby paa Hindsholm! *Sl.* Höirup 1 Miil V. for Christiansfeld (12), mellem Hestebjerget og Neuwerk ved Slesvig (16).

21. Cirsium. Bladhoved.

a. Stængelen tornet-vinget af nedlöbende Blade. ⊙.

1008. **C. lanceolatum** [Scop. carn. 2 p. 130] (Lancetbladet B.) Drej. n. 797; Nägeli i Koch Syn. p. 989; Carduus L., H. 831; F. D. 1173.

Bladene dybt halvfinnede; *Fligene* dybt 2-deelte, med lancetformede Smaaflige og fremstaaende, i en stærk og spids Torn endende Nerver, paa Overfladen tornet-stivhaarede, paa Underfladen hvidfiltede; *Blomsterkurvene* enlige eller 2—3-samlede, rundagtigt-ægformede, tæt filtede; *Kurvbladene* udstaaende, lancetformede, endende i en lang og spids Torn.

2—4' höi, med store Kurve. Kr. ros. 7—8. Var. i Henseende til Bladenes Indskjæring, Kurvenes Form og Antal paa Grenene o. s. v. En af disse Former er:

* *nemorale* (Rchb.) Drej. i Kröy. Tidskr. IV, 420; Nägeli l. c. p. 990. Bladene mindre dybt deelte, paa Underfladen spindelvævfiltede; Kurvene næsten kugleformede.

Ved Gjærder, paa udyrkede Steder meget alm. i hele Landet. — *β*, *Möén* (Fries 1840). Paa Möens Klint fandt jeg 1847 en Form med fladtrykte Kurve og udspærret-tilbageböiede Kurvblade. Den samme Form angives af Drej. (l. c.) fra Hjermeslev og Thise i Vendsyssel, Korsögaard ved Hobro.

1009. **C. palustre** [Scop. l. c. p. 128] (Kjær-B.) Drej. n. 796; Näg. l. c. p. 990; Carduus L., H. 833; E. Bot. t. 974.

Bladene fjersnitdeelte eller halvfinnede, med lancetformede, 2—3-fligede, tornet-tandede *Afsnit*, paa Overfladen spredt-haarede, paa Underfladen graafiltede; *Blomsterkurvene* sammenhobede i Spidsen af Stængelen og de övre Grene,

svagt filtede, efter Udspringningen ægformede; *Kurvbladene* æg-lancetformede, tiltrykte, med en kort udstaaende Braad.

Stgl. 3—5' höi, alm. bruunagtig. Kr. rödviol., sjeldnere hv. 7—8.

β, putatum Nägeli l. c. (C. Chailleti Gaud.) Bladene halvt nedlöbende, paa begge Flader næsten ensfarvede; Kurvene enlige, paa uvingede, forlængede Blomsterstilke.

I Törvmoser, Kjær og fugtige Enge alm. udbredt. — β, som har et meget afvigende Udseende, men kun er en ved Hovedstængelens Afhugning frembragt Form, har jeg fundet ved Leersöen udenfor Kbhavn.

b. Bladene ikke nedlöbende. ♃.

aa. Kronens Krave spaltet til Midten.

⨯ *C. palustri-oleraceum* [Näg. l. c. p. 999].

Stængelen kantet-furet; *Bladene* omfattende, dybt halvfinnede med lancetformede, 2—3-lappede, tornet-tandede *Flige*, paa Underfladen lidet filtede; *Blomsterkurvene* flere samlede i Spidsen af Stængelen og de övre Bladhjörner, kortstilkede, med smaae, lancetformede, tornet-saugtakkede *Dækblade*; *Kurvbladene* lancetformede, ved en mod Spidsen fremstaaende Nerve paa Ryggen tornspidsede.

Kr. hvidgule, Stövdr. i Spidsen og Griflerne lila-röde. (Ligner i Bladformen og de smaae Blomsterkurve C. palustre, ved Stængelen og de ikke nedlöbende Blade samt Blomsternes Farve C. oleraceum). 7—8.

I Tryggeröd Mose ved Vedbæk (et Expl.)!

1010. **C. oleraceum** [Scop. l. c. p. 124] (Grön B.) Drej. n. 798; Nägeli l. c. p. 995; Cnicus L., F. D. 860; Carduus H. 837.

Stængelen trind, furet, bladet indtil Spidsen og oventil grenet; *Bladene* lysgrönne, glatte eller svagt haarede, med omfattende Basis, de nedre halvfinnede eller fjersnitdeelte med hele, lancetformede, tornet-saugtakkede *Flige*, de övre hjerteformede, tornet-saugtakkede eller fligede; *Blomsterkurvene* tæt omgivne af flere, ægformet-elliptiske, lys-guulgrönne *Dækblade*; *Kurvbladene* jævnt sylformet-tornspidsede; *Kronens Krave* lidet længere end Röret.

3—5' höi. Kr. bleggule; Stövdr. skident viol. Ved den svage Behaaring, lysgrönne Farve og de forskjelligformede Dækbld. let kjendelig fra de övrige Arter. 7—8.

Paa Enge og i fugtige Skove: i de fleste Egne alm., men ikke overalt: (sjelden paa *Falster* (Moseby) og *Loll.* (Egholm, Hunseby 5); ikke bemærket i V. Hanherred (12) eller paa Bornholm! |*

⨯ *C. oleraceo-acaule* [Näg. l. c. p. 1010] C. decoloratum Koch Syn. I, p. 398; Carduus rigens La Chen., H. II, 243.

Stængelen grenet; *Bladene* paa Overfladen svagt, paa Underfladens Nerver tæt duunhaarede; *Stængelbladene* lancetformede, siddende (ikke omfattende), halvfinnede, med 3-lappede *Flige*, Lapperne ægformede, tornet-tandede; *Blomsterkurvene* enlige, omgivne af 2—3 lancetformede, med de övrige Blade ensfarvede *Dækblade; Kurvbladene* lancetformede, jævnt, men kort tornspidsede; *Kronens Krave* som hos foreg.

1—1½' höi. Kr. bleggule eller svagt rödlig-gule. Ligner foreg. i Henseende til Blomsterkurvene og den forlængede, grenede Stængel, fölg. i Bladene og Dækbld. 7—8.

Forekommer med Hovedarten, men sjelden, og sædvanligviis kun faae Expl. *J.* en Gröft ved Veien mellem Kolding og Seest! *Sl.* en Skoveng ved Aabenraa (Bargum).

1011. **C. acaule** [All. ped. I, p. 153] (Kortstænglet B.) Drej. n. 800; Näg. l. c. p. 993; Carduus L., H. 836; F. D. 1114.

Den overjordiske Stængel udeelt, sædvanlig meget kort eller 0; *Bladene* kortstilkede (ikke omfattende), paa Underfladens Nerver duunhaarede, lancetformede, halvfinnede eller fjersnitdeelte, med ægformede, 3—4-lappede, tornet-tandede *Flige*; *Blomsterkurven* omgivet af 1—3 lancetformede, med de övrige Blade ensfarvede *Dækblade*; *Kurvbladene* æg-lancetformede, budte, pludseligt og kort tornspidsede; *Kronens Rör* længere end Kraven.

Kr. smukt og mörkt ros. 7—8. Var.

β, caulescens F. D. 1884. Stængelen forlænget (indtil 1' höi), til Spidsen bladet.

Paa höie Enge, græsklædte Bakker og Overdrev, ikke sjelden. *β*, med Hovedarten, oftest i Skygge eller paa frodigere Jordbund. ⚵

1012. **C. heterophyllum** [All. l. c. p. 152 t. 34] (Forskjelligbladet B.) Drej. n. 801; Näg. l. c. p. 903; Carduus L., H. 835; F. D. 109.

Stængelen opret, filtet; *Bladene* paa Overfladen mörkgrønne, glatte, paa Underfladen tæt sölvhvid-filtede, i Randen fiint tornet-saugtakkede; ***Rodbladene*** stilkede, lancetformede, hele eller halvfinnede; ***Stængelbladene*** fra en bred hjerteformet Basis jævnt og langt tilspidsede, linie-lancetformede, de övre hele, de nedre halvfinnede; ***Blomsterkurven*** enlig, ved en nögen Blomsterstilk fjernet fra det övre Blad og uden Dækblade; ***Kurvbladene*** lancetformede, budte, korttornspidsede; *Kronens Rör* og *Krave* omtr. ligelange.

Stgl. 2—4′ höi, udeelt eller sjeldnere med 2—flere Grene og 1 Kurv paa hver Green. Kr. smukt purp. 6—7.

I Skove paa Leergrund: i Halvöens östlige Skovegne ikke sjelden, sparsommere mod V., f. Ex. Skjærhoved! Nörholm (H.), Ribe (16); paa Öerne sjelden: *F.* Krat ved Lunde pr. Odense, Östrupgaards Skov (18); *Loll.* Bjerremark (5); *Sj.* Slangerup, Hareskoven mod Ballerup (H.), Johnstrup Vang!

bb. Kronens Krave spaltet til Grunden. (Breea Less.).

1013. **C. arvense** [Scop. l. c. p. 126] (Agertidsel) Drej. n. 799; Näg. l. c. p. 995; Serratula L., F. D. 644; Carduus Curt., H. 834.

Stængelen grenet (de nedre Grene bladbærende), i Spidsen halvskjærmformet, med 2—5 nögleformigt sammenhobede *Kurve* i Spidsen af Grenene; ***Bladene*** hele eller bugtethalvfinnede med tornet-tandede ***Flige***; ***Blomsterkurvene*** ægformet-valseformede, filtede, med tiltrykte, ægformigt tilspidsede og i Spidsen udstaaende ***Kurvblade***; ***Kronröret*** i Spidsen böiet, omtr. 4 Gange længere end ***Kraven.***

Bld. var. glatte eller paa Underfladen filtede. Kurvene mindre end hos de foreg. (undtagen Nr. 1009). Blst. ofte tveboe. Kr. skident viol. eller lila-röde. 7—8. Var.

β, mite Koch. Bladene bugtet tandede, de övre hele, svagt tornede.

*γ, **horridum*** W. & Gr. Bladene halvfinnede, i Randen bölgede, tæt og stærkt tornede.

Paa dyrkede Marker mellem Sæden et meget almindeligt og besværligt Ukrud.

22. Silybum. Sölvblad.

† 1014. **S. marianum** [Gärtn. fruct. 2, p. 378 t. 162] (Marietidsel) Drej. p. 259; Carduus L., H. 835.

Stængelbladene omfattende, i Randen bölgede, tornettandede, de nedre bugtet halvfinnede, de övre hele; *Kurvbladene* med ægformet, tornet-randhaaret Basis og udstaaende, sylformet, i en lang Torn udlöbende Spidse; *Kronröret* meget længere end *Kraven*.

2—4′ höi. Bld. grönne med hvide Pletter og Striber. Kurvene meget store, Kr. viol. 7—8. ⨀.

Omkring Byer, oprindelig forvildet fra Haver: *J.* Randers (H.); *Sl.* Husum (16); *F.* Bogense, Ulriksholm (H.), Assens (Kyll.), Faaborg (24); *Möen* v. Stege (Dr.). ⁎

23. Carlina. Bakketidsel.

1015. **C. vulgaris** L. (Almindelig B.) H. 838; Drej. n. 790; F. D. 1174.

Stænglen stivt opret, tætbladet, udeelt eller i Spidsen halvskjærmformigt grenet; *Bladene* bugtet-halvfinnede eller tandede, i Randen tornede, paa Underfladen filtede; *de ydre Kurvblade* dobbelt halvfinnede, tornede, *de indre* linieformede, hindeagtigt-hvidgule, nedenfor Midten randhaarede.

½—1′ höi. Kr. rödgule, Stövdr. gule. 7—8. ⚇.

Paa Bakker og udyrkede Steder, ikke sjelden i Danmark, især paa Leergrund.

24. Bidens. Bröndsel.

1016. **B. cernua** L. (Nikkende B.) H. 839; Drej. n. 806.

Bladene modsatte, siddende eller kortstilkede, ved Grunden næsten sammenvoxne, lancetformede; *Blomsterkurvene* nikkende; *Avnerne* lancetformede, bredere foroven; *Skalfrugterne* omvendt-ægformet-kileformede, sortbrune; *Fnokken* lysere, alm. dannet af 3—4 Börster.

Pl. frisk grön, Blst. bruungule. 8—9. ⨀. Var.

β, radiata F. D. 841; Coreopsis Bidens L. Randkronerne tungeformede, gule.

γ, minima (L.) F. D. 312. Dværgform (1—2″ höi), Blomsterkurven enlig.

Ved Randen af Damme og Törvmoser, alm. udbredt. *β*, hist og her med Hovedarten. *γ*, paa mere tör Grund og ved grusede Söbredder ikke sjelden.

1017. **B. tripartita** L. (Fligbladet B.) H. 839; Drej. n. 805: F. D. 2178.

Bladene modsatte, stilkede, fjersnitdeelte med lancetformede, saugtakkede Afsnit (de 1—2 nedre Par Afsnit större og derved 3—5-deelte), *Blomsterkurvene* oprette; *Avnerne* linieformede; *Skalfrugterne* omvendt-ægformede, graabrune, med alm. 2 Börster i *Fnokken*.

Pl. mörkgrön, ofte bruunagtigt anlöben. Kr. guulbrune. 8—9. ⊙. Var.

β, *minor*. Lavere (2—6″ höi), med udeelte, lancetformede, saugtakkede Blade.

Ved Bredder af Moser og Gadekjær, i Dynd o. s. v. meget alm. *β*, paa mere tör Jordbund, sjeldnere.

25. Eupatorium. Hjortetröst.

1018. **E. canabinum** L. (Hampagtig H.) H. 840; Drej. n. 804; F. D. 745.

Bladene modsatte, kortstilkede, dybt 3—5-deelte, med lancetformede, saugtakkede *Afsnit*, det midterste störst; *Kurvene* smaae, valseformede, faablomstrede, talrigt samlede i en tæt *Halvskjærm*.

Stgl. opret, 2—4′ höi, tilligemed Bladenes Underflade duunhaaret. Kr. blegröde. 7—9. ♃.

Ved Söbredder, paa Enge mellem Krat, i fugtige Skove, alm. udbredt.

II. Syngenesia superflua.

26. Petasites. Hestehov.

1019. **P. officinalis** [Moench meth. p. 568] (Pestilensurt). Drej. n. 807; Tussilago Petasites L., H. 856; F. D. 842; H. N. I, 7; P. vulgaris Desf.

Bladene bredt hjerteformede med afrundede Lapper ved Grunden, i Randen uregelm. tandede, paa Underfladen graaagtigt uldhaarede; ☿ (*T. Petasites* L.) *Klasen* æg-valseformet;

Arrene korte, ægformede; ♀ (*T. hybrida* L.) *Klasen* pyramideformet; *Blomsterkurvene* ½ Gang mindre, *Kronerne* traadformede, linieformede Ar.

Bld. ofte meget store (Stilken indtil 4′ lang, Pladen indtil 1½′ i Gjennemsnit). Blst. fremkomme, som hos de övrige Arter, för Bld. paa et med rödlige Skjæl (Bladskeder) beklædt Skaft. De nedre Skeder have ofte en svag Begyndelse til en Plade. ☿ er hos os langt hyppigere end ♀. Kr. ros. 4—5. ♃.

Ved Aa- og Söbredder, i sumpige Skove, ikke sjelden, men sporadisk: hyppigst i *Sydsjæll.*, paa Öerne og i det sydl. *Fyen*, hvor den ofte fölger Aalöbene i lange Strækninger og aldeles beklæder disses Bredder med Udelukkelse af al anden Vegetation, f. Ex. Aaen mellem V. Aaby og Rödkilde i Fyen!

1020. **P. albus** [Gärtn. fruct. 2, p. 406] (Hvidblomstret H.) Drej. n. 808; Tussilago L., H. 855; F. D. 524; H. N. II, 3.

Bladene nyreformede, med afrundede *Lapper* ved Grunden, skarpt og uregelm. tandede, mellem de större Tænder bugtet-udrandede, paa Underfladen hvidgraa-filtede; ☿ (*T. alba* L.) *Klasen* kort, ægformet, næsten halvskjærmformet; *Arrene* linie-lancetformede, tilspidsede; ♀ (*T. ramosa* Hopp.) *Klasen* forlænget, med fleerblomstrede Blomsterstilke; *Kronerne* traadformede.

Bld. mindre end hos foreg. Kr. guulhvide. 4—5. ♃.

I fugtige Skove paa Leergrund, ved Söbredder: *J.* Lundum Mölle ved Horsens (2), Brandbjerg (28), og derfra mod S. hist og her i de östlige Skove paa Halvöen; paa Öerne meget sjelden: *Sj.* Sorö? (H.), Næsgaard ved Dronninggaard (19). !*

1021. **P. spurius** [Rchb. fl. exc. p. 279] (Hvidbladet H.) Tussilago Retz., H. 857; F. D. 1828; H. N. II, 4.

Bladene triangelformet-piilformede eller hjerteformede, med 2—3-lappede, udadtil udspilede, indadtil indböiede *Lapper* ved Grunden, i Randen fiint og næsten regelm. tandede, paa Overfladen bleggrönne, paa Underfladen sneehvidt og flöielsagtigt filtede; *Klasen* kort, halvskjærmformet; ♀ *Kronerne* udvidede foroven, (næsten tungeformede); ☿ *Arrene* korte, ægformede.

Kr. hv. eller blegröde. 4—5. ♃.

Ved sandige Bredder af Havet (eller Indsöer), sjelden i Danmark:

Bornh. ved Arnager (H.), fra Sosa-Odden til Pythuset (Lotze), Hasle (19); *Falst.* ved Grönsund! Stubbekjöbing (25), Gaabense! ☞

27. Tussilago. Fölfod.

1022. **T. Farfara** L. (Almindelig F.) H. 854; Drej. n. 809; F. D. 595.

Bladene nyreformet-hjerteformede, grovt og bugtet-tandede, med mindre Tænder mellem de större; *Blomsterkurven* efter Afblomstringen nikkende; *Randkronerne* smalt tungeformede.

Blst. udvikles, ligesom hos foreg. Slægt, efter Bld.; Skaftet ½—1′ höit, beklædt med skjælformede Bld. og tilligemed Bladenes Underflade overtrukken af en hvid Uld, som let afgnides. Kr. gule. 3—4 (5-fr.) ♃.

Paa leret Jordbund, meget alm. i Danmark.

28. Artemisia. Bynke.

a. *Absinthium* Tournef. Blomsterleiet haaret.

1023. **A. Absinthium** L. (Malurt) H. 844; Drej. n. 811; F. D. 1654.

Stængelen opret; *Bladene* 2—3-dobbelt fjersnitdeelte, med budt-lancetformede *Afsnit*; *Blomsterkurvene* kugleformede eller halvkugleformede, nikkende; *Kurvbladene* ligelange, *de ydre* linieformede, i Spidsen hindeagtige, *de indre* budte, med bred, hindeagtig Rand.

Hele Pl. sölvglindsende graa af fine og tæt-tiltrykte Silkehaar, har en stærk Lugt og bitter Smag. Kr. guulagtige. 7—8. ♃.

Ved Randen af Marker og Veie, omkring Landsbyer: meget alm. paa *Bornh.*, *Loll.* og *Falst.*, i de övrige Provindser sporadisk og temmelig sjelden.

b. *Abrotanum* Tournef. Blomsterleiet nögent.

aa. Alle Kronerne ☿.

1024. **A. maritima** L. (Strand-Malurt) H. 812; Drej. n. 814; F. D. 1655; H. N. IV, 4.

Stænglerne opstigende eller oprette; *Bladene* 2—3 dobbelt fjersnitdeelte, med smalt linieformede, budte *Afsnit*; *de nedre Stængelblade* med Örer ved Grunden; *Blomsterkurvene* æg-valseformede; *Kurvbladene* omvendt-ægformede, *de ydre* kortere, filtede, *de indre* i Randen hindeagtige.

De golde Stængler danne Tuer. Bld. mere eller mindre sölvgraafiltede, have en behagelig krydret Lugt og en mildt-bitter Smag. Kr. rödgule. Var. i Henseende til Grenenes og Blomsterkurvenes Retning.

α, typica. Grenene i Spidsen nikkende, Blomsterkurvene oprette.

β, gallica (A. gallica Willd., F. D. 2119) Grene og Blomsterkurve oprette.

γ, salina (A. salina Willd.) Grene og Kurve hængende.

Ved Strandbredder, især paa feed og leret Marskbund, funden i alle Provindser (undt. Bornh.), men i de fleste Egne ikke alm.; hyppigst i Slesvigs Marskegne og paa Öerne i Östersöen (f. Ex. i det sydl. Loll.)

bb. Randkronerne ♀.

1025. **A. campestris** L. (Mark-B.) H. 842; Drej. n. 812; F. D. 1175.

Stænglerne opstigende; *Bladene* enkelt eller 2—3 dobbelt fjersnitdeelte med linieformede, kort braadspidsede *Afsnit*; *Stængelbladene* med Örer ved Grunden; *Blomsterkurvene* ægformet-kugleformede, oprette eller nikkende; *Kurvbladene* ægformede, glatte, med hindeagtig Rand, *de ydre* kortere.

De blomsterlöse Stængler danne Tuer, de blomsterbærende tynde, riisformede, ofte rödbrune. Pl. næsten ulugtende. Kr. rödlig. 8—9. ♃. Var. glat eller duunhaaret af tilsidst affaldende Haar og

β, sericea Fr. Bladene sölvglindsende af en tæt, vedblivende Filt.

Paa törre, sandige Marker, ikke sjelden i de fleste Egne af Landet. *β*, i Sandklitter, f. Ex. *Sj.* Stevns Klint alm.! *Loll.* paa Bredfjed i Rödby Fjord! *Bornh.* Sandflugtsstrækningen ved Rönne!

1026. **A. vulgaris** L. (Graa B.) H. 844; Drej. n. 813; F. D. 1176.

Stængelen opret; *Bladene* dobbelt fjersnitdeelte med spidstlancetformede (hele, saugtakkede eller fligede) *Afsnit*, paa Underfladen hvidfiltede; *Stængelbladene* med Örer ved Grunden; *Blomsterkurvene* oprette eller lidet nikkende, æg-valseformede; *Kurvbladene* filtede, i Randen hindeagtige, *de ydre* kortere.

Bladene have en svagt krydret, ikke behagelig Lugt. Kr. rödgule. 7—8. ♃.

Ved Veigröfter, i Randen af Skove, omkring Byer o. s. v. meg. alm.

29. Tanacetum. Regnfang.

1027. **T. vulgare** L. (Almindelig R.) H. 841; Drej. n. 810; F. D. 871.

Stængelen opret; *Bladene* dobbelt fjersnitdeelte, med linie-lancetformede, saugtakkede *Afsnit*; *Blomsterkurvene* i Halvskjærmen naae ligehöit.

2—3' höi. Bld. have en stærk, krydret Lugt. Kr. gule. 7—9. ♃.
Ved Gjærder og Veigröfter, alm. i de fleste Egne: hyppigst paa *Loll.-Falst.*, sparsomt i *Halvöens* Hedeegne.

30. Cotula. Fiirklöft.

1028. **C. coronopifolia** L. (Fligbladet F.) H. 874; F. D. 341.

Stængelen fra Grunden af grenet, med svage, opstigende Grene; *Bladene* omfattende, lancet-linieformede, halvfinnede; *Blomsterkurvene* enlige i Spidsen af Grenene.

3—6" höi, glat; Grenene ofte rödagtige. Kr. gule. 7—8. ⊙.
Paa dyndfuld, leret Grund, saavel inde i Landet som paa Strandenge, hidtil kun funden paa faae Steder i Danmark: *Thorseng* i den sydlige Deel alm., især ved Gadekjær i Byerne (H., 12)! *Ærö* (Riise i Kph. Herb.). [*]

31. Gnaphalium. Evighedsblomst.

a. *Helichrysum* Gärtn. ♀ Blomsterne i Randen i 1 Kreds.

1029. **G. arenarium** L. (Guul E.) H. 845; F. D. 641; H. N. II, 1; Helichrysum DC., Drej. n. 820.

Stængelen opstigende eller opret; *Rodbladene* spadeformede, budte; *Stængelbladene* linie-lancetformede; *Blomsterkurvene* i en endestillet, af flere Nögler tæt sammensat Halvskjærm.

½—1' höi, hele Pl. graafiltet. Kr. stærkt gule, Kurvbld. citrongule (sjeldnere brandgule med höiröde Spidser eller hv.) 7—9. ♃.
Sandige Marker og Bakker, funden i alle Provindser, men ikke overalt: hyppigst i *Nordsjæll.* og paa *Bornh.* [*]

b. *Gnaphalion* Koch. ♀ Blomsterne i flere Kredse.

aa. Blomsterkurvene nögleformigt samlede i Spidsen af Grenene. ⊙.

1030. **G. luteo-album** L. (Guulhvid E.) H. 846; F. D. 1763; H. N. I, 1.

En—fleerstænglet, med nedentil udeelte *Stængler*, Hovedstængelen opret, Sidestænglerne opstigende eller nedliggende; *Bladene* halvt omfattende, i Randen bölgede, *de nedre* lancet-spadeformede, budte, *de övre* lancet-linieformede, spidse; *Skalfrugterne* ru-punkterede.

¼—1′ höi, hele Pl. hvidgraa-filtet. Kr. kjödfarvet-gule, Kurvbld. sölvglindsende straagule. 7—8.

Paa sandige Overdrev, meget sjelden og kun funden i de sydligste Provindser: *Bornh.* ved Veie i Sandstrækningen mellem Pythuset og Stampen! *Sl.* Sorgwohld N. for Rendsborg (16). ☞

1031. **G. uliginosum** L. (Sump-E.) H. 849; Drej. n. 817; F. D. 859.

Stængelen fra Grunden af grenet, de nedre *Grene* opstigende; *Bladene* lancetformede, med störst Brede foroven, spidse, heelrandede eller svagt bölgede, tilligemed Stængelen graafiltede; *Skalfrugterne* glatte; *Fnokkens* Straaler 8—12.

3—6″ höi. Kurvbld. olivengrönne med hindeagtig, straaguul Rand. Kr. guulagtig. 7—8.

Paa fugtige Agre, i sumpig Grund alm. udbredt.

* 1032. **G. nudum** [Hoffm. Bot. Tasch. 1791, p. 292] ✝ (Glat E.) F. D. 2474; H. N. XII, 6; G. uliginosum γ, glabrum Koch Syn. II, 400; Rchb. ic. VIII, 999.

En—fleerstænglet, med svage, udstrakte, udeelte eller grenede *Stængler*; *Bladene* linieformede, spidse, heelrandede, tilligemed Stænglerne glatte, grönne; *Skalfrugterne* korthaaret-rue (eller glatte?), med 6—10-straalet *Fnok*.

Stgl. 1—2″ lange. 7—8.

Ved Sö- og Aabredder, sjelden: *Sj.* Svogerslev Mose ved Roeskilde (19). ☞

Anm. Ved dens finere og mere udstrakte Stængler, smalere, aldeles grönne og glatte Bld. samt færre, til en kort og tæt Klase samlede Kurve i Spidsen af Stænglerne let kjendelig og saa forskjellig fra foreg. at den synes at fortjene Plads som en egen Art. Expl. fra det angivne Voxested saavelsom fra Geesthacht i Lauenborg (hvor jeg samlede den i Mængde i Selskab med foreg. uden Overgange) have rue Skalfrugter, hvorimod Koch (l. c.) beskriver dem glatte. Dette Kjendetegn synes altsaa at være foranderligt, hvilket da vel ogsaa gjælder om G. pilulare Wahlenb. (H. N. X, 2), som i andre Henseender er langt mere lig G. uliginosum.

bb. Blomsterkurvene i Nögler fra Bladhjörnerne, danne en bladet, axformet Klase. ♃.

1033. **G. silvaticum** L. (Rank E.) H. 847; F. D. 1229; G. rectum Sm., Drej. n. 818.

Stængelen opret eller ved Grunden opstigende; *Rodbladene* lancetformede; *Stængelbladene* linieformede, spidse; *Skalfrugterne* korthaaret-rue; *Fnokken* mangestraalet.

Stgl. og Bld. graafiltede, de sidste ofte paa Overfladen glatte; Kurvbld. grönne, i Randen hindeagtige, i Spidsen brune. 7—9.

Paa Bakker, Lyngheder, i Krat og Randen af Skove alm.

32. Antennaria. Kattefod.

1034. **A. diocea** [Gärtn. fruct. 2, p. 410, t. 167] (Sand-K.) Drej. n. 819; Gnaphalium L., H. 846; F. D. 1228.

Bladene paa de blomsterlöse, krybende *Sidestængler* omvendt-ægformede eller spadeformede, budte, paa den blomsterbærende, oprette *Hovedstængel* linie-lancetformede, spidse, tiltrykte; *Blomsterstængelen* udeelt, med 4—6 Kurve samlede til en tæt, kort *Halvskjærm* i Spidsen.

Kurvbld. og Kr. ros. eller hv. Bld. paa Overfladen grönne, paa Underfladen hvidfiltede (Var. hyperborea, med Bld. filtede paa begge Flader, forekommer ikke her). 5—6. ♃.

Paa sandige Marker, Bakker og Lyngheder alm.

33. Filago. Museurt.

1035. **F. minima** [Fr. nov. p. 268] (Liden M.) Drej. n. 815; H. N. I, 3; F. montana F. D. 1276; Gnaphalium mont. Willd., H. 850.

En—fleerstænglet; *Stænglerne* oventil gaffeldeelte med ende- og axelstillede Nögler; *Bladene* tiltrykte, lancet-sylformede, spidse; *Kurvene* 5-kantet-kegleformede, med budte, i Spidsen glatte *Kurvblade*; *Skalfrugterne* jævne.

Spædere og lavere (2—6" höi), mindre stærkt graafiltet end de fölg. 7—8. ⊙.

Paa sandige Marker og Bakker alm.

1036. **F. arvensis** L. [Fr. l. c. 267] (Ager-M.) Drej. n. 816; F. D. 1275; F. montana-arvensis H. N. 1, 2; Gnaphalium arvense H. 851.

Stængelen fra Grunden af grenet, med nögleformigt samlede *Kurve* i Spidsen af de oprette Grene; *Bladene* lancetformede, budte; *Kurvbladene* budte, ovaralt filtede; *Skalfrugterne* hvidt-punkterede.

4—8″ höi, hele Pl. tæt hvidfiltet. 7—8. ⊙.

Paa törre, især sandige Marker og Bakker alm. ⁐*

Anm. Den ægte F. montana L. (Fr.), som især er kjendelig ved Grene beklædte med Nögler fra Grunden af, og fra hvilken foreg. kun er en lidet afvigende Form, er saavidt mig bekjendt, ikke funden i Danmark.

1037. **F. germanica** L. (Tydsk M.) Drej. n. 817; H. N. VI, 3; Gnaphalium Willd., H. 850; F. D. 997.

Stængelen oventil gaffeldeelt, med *Kurvene* samlede i axel- eller endestillede, kugleformede Hoveder; *Bladene* lancetformede, i Randen bölgede; *Kurvbladene* forneden filtede, i Spidsen glatte, hindeagtigt-braadspidsede; *Skalfrugterne* hvid-punkterede.

⅓—1′ höi. Stgl. enkelt eller med opstigende Grene ved Grunden. Hovederne större og med talrigere Kurve end hos de foreg. Var. hvid- eller graagrönt-filtet. Kurvbld. i Spidsen purp. eller straagule. 7—8. ⊙.

Paa törre Marker, Bakker, ved Randen af Veie o. s. v., ikke sjelden. ⁐*

34. Bellis. Tusindfryd.

1038. **B. perennis** L. (Almindelig T.) H. 868; Drej. n. 836; F. D. 503.

Bladene udgaae rosetteformigt fra en meget forkortet Rodstok, omvendt-ægformede eller spadeformede, rundtakkede eller rundbugtede; *Blomsterkurvene* enlige i Spidsen af Skafterne; *Kurvbladene* budte, ved Grunden sammenvoxne.

Skafterne 2—3″ lange. Skivekr. gule, Randkr. hv. eller röde. Afændringer med lutter tungeformede (1, liguliflora) og lutter rörformede Kroner (2, tubuliflora) dyrkes i Haver. 1—12. ♃.

Paa side Græsmarker og höie Enge meget alm.

35. Chrysanthemum. Oxeöie.

a. Alle Kronerne gule.

1039. **C. segetum** L. (Onde Urter) H. 869; Drej. n. 837; F. D. 995.

Stængelen udeelt eller faagrenet; *Kurvene* enlige i Spidsen af Stængelen og Grenene; *Bladene* lancetformede, ved Grunden tandede, i Spidsen fligede, de övre med omfattende Basis; *Kurvbladene* rundagtigt-ovale, med en bred, hindeagtig Rand; *Skalfrugterne* uden eller med en meget kort Hindekant.

Hele Pl. glat, blaagrön. 7—8. ⊙.

Et besværligt Ukrud i Kornmarker, især i Vaarkornet, overalt i Danmark (under forskjellige Benævnelser), kun mindre hyppig hvor et bedre Agerbrug har udryddet den.

b. Skivekronerne gule, Straalekronerne hvide.

1040. C. **Leucanthemum** L. (Præstekrave) H. 869; Drej. n. 838; F. D. 994.

En—fleerstænglet, *Stænglerne* udeelte eller faagrenede, med enlige *Kurve* i Spidsen; *de nedre Blade* stilkede, omvendt-ægformede, rundtakkede, *de övre* siddende, linie-lancetformede, ved Grunden fjersnitdeelte, i Spidsen fligetsaugtakkede; *Kurvbladene* æg-lancetformede, grönne med bruun Indfatning og smal, hvid-hindeagtig, uregelm. tandet Rand; *Straalekronerne* linieformet-ovale, af Længde med eller længere end Skiven; *Skalfrugterne* uden Hindekant.

Lugtlös. 6—7. ♃. Bld. alm. glatte, var. i Beklædning og Indskjæring:

β, *coronopifolium* Hartm. Alle Bladene fjersnitdeelte eller dybt halvfinnede, med öreformigt omfattende Basis.

γ, *hirsutum* Hartm. Stængel og Blade tæt beklædte med kort, kruset Uld.

Forekommer desuden med skjævttandet Hindekant paa Skalfrugten — auriculatum etc. Peterm.

Paa Græsmarker og ved Veie, meget alm. — *β*, og *γ*, med Hovedarten, men sjeldnere.

1041. C. **Parthenium** [Pers. syn. 2, 462] (Matrem) Drej. n. 839; Pyrethrum Sm., H. 870; Matricaria L., F. D. 674.

Bladene stilkede, fjersnitdeelte med ægformede, fjerlappede Afsnit; *Stængelen* oventil halvskjærmformigt grenet,

med udspærrede *Grene*; *Kurvbladene* linie-lancetformede med hvid-hindeagtig, duunhaaret Rand; *Straalekronerne* rundagtigt-ovale, kortere end Skiven; *Skalfrugterne* med meget kort Hindekant.

Stgl. og Bld. kort-duunhaarede; Pl. stærkt lugtende. 7—8. ♃.

Paa Gröftevolde, især omkring Haver og Landsbyer, funden hist og her i alle Provindser, men ikke alm. (Dyrkes ofte i Haver, især en Var. med lutter tungeformede Kroner).

† *C. corymbosum* L. (Jacq. austr. t. 379) *Bladene* dobbelt fjersnitdeelte med linie-lancetformede, fliget-saugtakkede Afsnit; *Kurvene* i Halvskjærm med oprette Grene; *Randkronerne* linieformet-ovale, længere end Skiven; *Skalfrugterne* med tydelig Hindekant.

Forvildet paa en Höi ved Bidstrupgaard.

36. Matricaria. Kamille.

1042. **M. inodora** [L. Fl. Suec.] (Lugtlös K.) Fr. mant. 3, 115; Chrysanthemum L. Sp., Drej. n. 840; F. D. 696; Pyrethrum Sm., H. 871; Tripleurospermum Schultz bip.

Stængelen opret, oventil halvskjærmformigt grenet; *Bladene* dobbelt fjersnitdeelte, med traadformet-börsteformede Afsnit; *Kurvbladene* linieformet-ovale, budte med en bruunt-hindeagtig, ujævn Rand; *Blomsterleiet* halvkugleformet, under Blomstringen heelt; *Straalekronerne* udstaaende; *Skalfrugterne* paa Inderfladen 3-ribbede, paa Yderfladen hvælvede, stribede paatværs, med 2 Kirtler under den svagt tandede Hindekant.

Uden eller med meget svag Lugt. Randkr. hv., Skivekr. gule. 6—10. ⊙ (eller ⊙).

* *salina* Wallr. (Pyrethrum inodorum var. F. D. 1936; Tripleurospermum maritimum Koch Syn. II, 1026). Stængelen udstrakt, fra Grunden af grenet, ofte rödlig; Bladenes Afsnit kjödfulde.

Paa Gröftevolde, Agre og omkring Byer, i de fleste Egne alm., især omkring Kjöbenhavn i stor Mængde. * ved Strandbredder, ikke sjelden.

Anm. Alt hvad jeg har seet fra Danmark under Navn af Matricaria maritima hörer til Var. * af foreg., fra hvilken (ifölge Fr. l. c.) den ægte linneiske *M. maritima* (H. N. VII, 1, XII, 2) er adskilt især ved hvid-

hindede, heelrandede Kurvblade samt bredere og kortere Bladafsnit. Da denne findes i Sverige ved Kysterne af Kattegattet indtil Kullen, kunde den muligviis ogsaa forekomme ved de nordlige danske Kyster.

1043. **M. Chamomilla** L. (Vellugtende K.) H. 872; Drej. n. 841; F. D. 1764.

Stængel og *Blade* som hos foreg.; ***Kurvbladene*** oval-linieformede, budte, med en hvid-hindeagtig, heel Rand; ***Blomsterleiet*** kegleformet, under Blomstringen huult; ***Straalekronerne*** mod Afblomstringen nedhængende; ***Skalfrugterne*** budt 5-kantede og 5-stribede.

Farven af Kr. som foreg., som den er meget lig, men fra hvilken den, foruden de angivne Kjendetegn, let adskilles ved mindre Kurve og især ved en stærk og ret behagelig Lugt. 6—10. ⊙.

Ved Veie og mellem Sæden, men især omkring Byer paa leret og gjödet Jordbund, funden i alle Provindser, men ikke lige hyppig overalt, og i enkelte Egne aldeles ikke tilstede.

37. Anthemis. Gaaseurt.

a. *Maruta* Cass. Avnerne paa Blomsterleiet linie-börsteformede, spidse.

1044. **A. Cotula** L. (Stinkende G.) H. 873; Drej. n. 846; F. D. 1179.

Stængelen opret, furet; ***Bladene*** 2—3-dobbelt fjersnitdeelte med linie-sylformede Afsnit; ***Blomsterleiet*** kegleformet; *Skalfrugterne* trinde, knudret-stribede med en rundtakket Rand foroven.

Bld. var. tiltrykt-duunhaarede eller næsten glatte. Har en stærk, men ubehagelig Lugt. Skivekr. gule, Straalekr. hv. 6—9. ⊙.

β, disciflora. Alle Kronerne rörformede.

Ved Veie, Gadekjær og lignende noget fugtige Steder omkring Landsbyer, ikke sjelden, især meget hyppig paa *Lolland!* — *β, J.* ved den nye Landevei S. for Horsens!

b. Avnerne lancetformede, braadspidsede.

1045. **A. arvensis** L. (Ager-G.) H. 872; Drej. n. 845; F. D. 1178.

Stængelen opret eller opstigende, stribet; ***Bladene*** dobbelt fjersnitdeelte, med linie-lancetformede Afsnit; ***Blomsterleiet*** kegleformet; ***Kurvbladene*** med en hindeagtig, uregelm. tandet Rand; ***Skalfrugterne*** 4-kantede, jævnt stribede, ***Rand-***

blomsternes med en tydelig, rynket-ujævn, *Skiveblomsternes* med en svag, heelrandet Hindekant foroven.

Bld. tiltrykt-silkehaarede, have en svag, men ret behagelig Lugt*). Randblst. hv., Skivekr. gule. 6—8. ⊙.

Paa Gröftevolde, i Kornagre o. a. dyrkede Steder alm. udbredt.

1046. **A. tinctoria** L. (Farve-G.) H. 874; Drej. n. 844; F. D. 741; H. N. VI, 1.

Bladene enkelt eller dobbelt fjersnitdeelte, med halvfinnede eller saugtakkede Afsnit; *Blomsterleiet* halvkugleformet; *Skalfrugterne* fladtrykt-4-kantede, smalt vingede, paa begge Sider 5-stribede, med en skarp Rand foroven.

Stgl. og Bld., især paa Underfladen, duunhaarede. Alle Kronerne gule. 6—7. ♃.

β, discolor Fr. Straalekronerne hvide, Bladene næsten glatte.

Paa törre Bakker og Diger, sjelden: *Sj.* Ankersmedbakken ved Helsingör (Dr.), nu forsvunden (21), Gjærder ved Rudersdals Kro, Veien mellem Lyngby og Viintappergaarden! *F.* Svendborg (H.). — *β*, mellem Hovedarten ved Rudersdal!

38. Achillea. Röllike.

1047. **A. Ptarmica** L. (Nyse-R.) H. 875; Drej. n. 842; F. D. 643.

Bladene lancet-linieformede, skarpt- og ru-saugtakkede; *Blomsterkurvene* i en Halvskjærm i Spidsen af Stængelen, de enkelte *Blomsterstilke* tykkere foroven, flere Gange længere end Kurven; *Straaleblomsterne* omtrent 8—10, af Længde med eller længere end Kurvdækket.

Stgl. foroven duunhaaret, Bld. alm. glatte, Kr. hv. 7—8. ♃.

Paa Enge, ved Gröfter, alm. udbredt.

1048. **A. Millefolium** L. (Almindelig R.) H. 875; Drej. n. 843; F. D. 737.

Bladene i Omrids lancetformede, 2—3-dobbelt fjersnit-

---

*) Denne og flere af de foreg. Arter forvexles ofte og bringes iflæng til Apotheket under Navn af Kameelblomster. Foruden de angivne Slægts- og Arts-Kjendetegn skjelnes de let ved liden Övelse paa Lugten, som hos hver af de paagjældende Arter er eiendommelig.

deelte, med linieformede, spidse Afsnit; *Kurvene* samlede i Spidsen af Stængelen til en tæt Halvskjærm; *Smaablomstertilkene* omtrent af Længde med Kurven; *Straaleblomsterne* 4—6, af Kurvdækkets halve Længde.

Halvskjærmen indeholder flere, men mange Gange mindre Kurve end hos foreg. Kr. hv., sjeldnere ros. (F. D. 1937). 7—9. ♃. Var. i Henseende til Beklædningen: duunhaaret eller næsten glat og

β, lanata Koch. Stængel, Blade og de meget korte Grene i Halvskjærmen filtet-uldhaarede.

Paa Græsmarker, ved Veie og i Krat meget alm. — *β*, paa törre, solaabne Bakker sjeldnere: *Bornh.* ved Allinge og Römersdal!

39. Inula. Alant.

a. *Conyza* L. Randkronerne 3-klövede, af Længde med Kurvbladene, ikke udstraalende.

1049. **I. Conyza** [DC. prodr. 5, p. 464] (Treklöft-A.) Conyza squarrosa L., H. 852; F. D. 622.

Bladene elliptisk-lancetformede, svagt saugtakkede, paa Overfladen duunhaarede, paa Underfladen kort, men tæt graafiltede, de nedre stilkede; *Blomsterkurvene* nögleformigt samlede i Spidsen af Grenene; *Kurvbladene* i Spidsen tilbageböiede, randhaarede; *Skalfrugterne* trinde, ovenfor Midten stivhaarede, med 1-radet *Fnok*.

1—2' höi. Kr. gule, Kurvbld. rödlige, med grön Rygnerve og Spidse. 7—8. ⊙.

Paa törre, udyrkede Bakker, sjelden: *J.* Vosnæsgaard (28); *F.* Fyenshoved (Schouw, Hofm. Bang), Assens (Kyll.). *]

b. Randkronerne tungeformede, udstraalende.

aa. *Pulicaria* Gärtn. Fnokken 2-radet, den ydre Kreds kort, ved Grunden sammenvoxet til en Krands.

1050. **I. pulicaria** L. (Loppe-A.) H. 865; F. D. 613; Pulicaria vulgaris Gärtn., Drej. n. 829.

Bladene lancetformede, forneden smalere, med afrundet, halvt omfattende Basis, duunhaarede, i Randen bölgede; *Blomsterstanden* qvastformet; *Kurvene* halvkugleformede; *Straalekronerne* lidet længere end Kurvbladene; *Skalfrugten* duunhaaret; *den ydre Fnok* börsteformigt-fliget.

½—1′ höi. Stgl. oventil og Blomsterkurvene tæthaarede. (Randkr. meget smaae). 7—9. ⊙.

Ved Gadekjær, Randen af Veie, især omkring Byer, sporadisk og i de fleste Egne ikke alm., hyppigst paa de sydlige Öer, i *Sydsjæll.* og det sydl. *Fyen.* ✱

1051. **I. dysenterica** L. (Strand-A.) H. 865; F. D. 410; Pulicaria Gärtn., H. N. XIII, 2.

Bladene elliptiske eller lancetformede, med hjerteformet eller piilformet-omfattende Basis, i Randen svagt tandede, paa Overfladen korthaarede, paa Underfladen graafiltede; *Blomsterkurvene* halvskjærmformigt samlede i Spidsen af Stængelen; *Straalekronerne* meget længere end Kurvbladene; *Skalfrugten* haaret; *den ydre Fnok* kort, takket.

1—1½′ höi. Beklædning som hos foreg. Kurvene over dobbelt saa store som hos foreg., meget mindre end fölg. 9—9. ♃.

Ved Gröfter og andre fugtige Steder, især paa Leergrund og stedse i Nærheden af Havet: ved Kysterne af Östersöen (ɔ: de sydlige Öer fra Möen til Als, sydl. Fyen og Slesvigs Östkyst) ikke sjelden; sjelden i *Sj.* Vordingborg (29), Korsör (13), Holbek (15); i det nordlige *Fyen*: Hofmansgave (H.), Rörbek, Odense! (I *Jyll.* ikke bemærket). ✱

bb. Fnokkens Straaler i 1 Kreds.

α, Skalfrugterne haarede.

1052. **I. brittanica** L. (Solöie-A.) H. 864; Drej. n. 831; F. D. 413 (slet); H. N. IV, 5.

Bladene lancetformede, heelrandede eller fjernt tandede, paa begge Flader haarede, de nedre stilkede, de övre med en bredere, hjerteformet Basis omfattende; *Kurvene* enlige i Halvskjærm fra Spidsen af Stængelen; *Kurvbladene* spidse, hvidfiltede.

1—1½′ höi. Stgl. og især Grenene hvidfiltede, Bld. var. i Beklædning, Kurvbld. i Længde. 7—9. ♃.

Strandenge og Overdrev i Nærheden af Strandkysterne: paa de sydlige Öer fra Falster til Ærö hist og her ikke sjelden; i de andre Provindser sparsommere: *Sj.* Amager ved Kastrup o. fl. Steder! Flaskekroen, Holsteinborg, Ormö, Reersö (Dr.), Lammefjorden ved Adelersborg (17); *F.* Langö paa Hindsholm! Kjerteminde! Odense Fjord (H.); *J.* Ödstedgaard! *Sl.* Aabenraa (17), Langballig Aa i Angel (H.), Sliemünde (16), Schwansen (28), Fredriksort, Femern (16). (I det nordl. Jyll. og paa Bornh. er den ikke funden). ✱

Anm. Navnet brittanica er besynderligt, da den ikke forekommer i Storbrittanien.

β, Skalfrugterne glatte.

1053. **I. salicina** L. (Pilebladet A.) H. 866; Drej. n. 832; F. D. 786.

Bladene lancetformede (alle med störst Brede paa Midten), omfattende, heelrandede eller svagt tandede og i Randen rue, glatte eller paa Underfladen svagthaarede, med ophöiede Nerver paa Underfladen; *Kurvene* enlige eller i en faablomstret Halvskjærm; *Kurvbladene* spidse, randhaarede.

1—1½' höi. Stgl. glat eller forneden haaret, Grenene glatte. 7—8. ♃.

Paa höie Enge, ved Gjærder og i Kratskove, især paa Kalkgrund: fra *Slesv.* er intet bestemt Voxested mig bekjendt, forövrigt findes den hist og her, men ikke alm., i alle de andre Provindser, paa Bornh. meget hyppig paa Engene. !*

1054. **I. Helenium** L. (Almindelig A.) H. 684; Drej. n. 830; F. D. 728.

Rodbladene lancetformede, stilkede; *Stængelbladene* æghjerteformede, halvt omfattende, alle Bladene grovt og dobbelt tandede, paa Underfladen hvidfiltede; *Blomsterstanden* halvskjærmformet; *de ydre Kurvblade* ægformede, *de indre* linieformede, indsnörede paa Midten, mod Spidsen bredere, budte, med fryndset-tandet Rand; *Skalfrugterne* 4-kantede.

3—4' höi. Blomsterkurvene meget store. 7—8. ♃.

Paa fugtig Grund omkring Landsbyer o. a. beboede Steder, hist og her i alle Provindser, hyppigst paa *Loll.-Falster*! Paa de fleste Steder formodenlig forvildet fra Dyrkning i ældre Tid som en anseet Lægeplante, dog er den funden i *J.* paa Kalkbakker S. for Haraldskjær, som det synes vildvoxende (9).

40. Solidago. Gyldenriis.

1055. **S. virga aurea** L. (Almindelig G.) H. 862; Drej. n. 833; F. D. 663.

Bladene elliptiske eller lancetformede, nedentil afsmalnede i en vinget Bladstilk, de nedre saugtakkede, de övre ofte heelrandede; *Blomsterkurvene* paa længere eller kortere Grene fra Bladhjörnerne, danne en forlænget, enkelt eller sammensat Klase med oprette *Grene.*

Pl. næsten glat. Var. i Henseende til Höiden, Bladenes Brede og Grenenes Længde o. s. v. 7—9. ♃.

I Kratskove, paa udyrkede Bakker, Diger o. s. v., i de fleste Egne af Landet alm., sjeldnere i det sydvestl. *Sj.* (14) og *Loll.-Falst.!*

† *S. canadensis* L. Bladene smalt lancetformede, heelrandede, Blomsterstanden en Top, sammensat af bueformigt udstaaende, ensidige Klaser; Kurvene mindre.

Forvildet fra Haver, f. Ex. i Charlottenlund!

41. Erigeron. Bakkestjerne.

† 1056. **E. canadensis** L. (Kanadisk B.) H. 852; Drej. p. 269; F. D. 1274.

Stængelen stivhaaret-ru; *Bladene* linie-lancetformede, stivhaarede, især i Randen; *Rodbladene* noget bredere foroven, i Spidsen svagt tandede; *Blomsterstanden* en forlænget Top, sammensat af mangeblomstrede Klaser paa oprētte *Grene*; *Kurvbladene* glatte, i Spidsen randhaaret-saugtakkede.

Stgl. grön. Kurvene meget mindre, men talrigere end hos fölg. Straalekr. hvidgule. 7—8. ⊙.

Oprindelig indfört fra Nordamerika, forekommer nu paa enkelte Steder som Ukrud f. Ex. *Sj.* Helsingör (H.), Nestved (Dr.); *Thorseng* v. Bregninge! *F.* Svendborg (H.), *Sl.* Haderslev (16). *

1057. **E. acris** L. (Bitter B.) H. 853; Drej. n. 835; E. Bot. t. 1158.

Stængelen duunhaaret; *Bladene* linie-lancetformede, heelrandede, haarede; *Rodbladene* omvendt-ægformet-lancetformede; *Blomsterstanden* en enkelt eller lidet sammensat Klase; *Grenene* opret-aabne eller opstigende, med 1—3 Kurve; *Kurvdækket* graafiltet.

Stgl. alm. rödbruun. Straalekr. lila, af Længde med eller lidet længere end Skivekr. 7—8. ⊙ eller ♃.

β, strictus! Alle Bladene omvendt-ægformet-lancetformede; Grenene stivt oprette, danne en Halvskjærm; Kurvbladene svagere haarede, hvorved deres violetbrune Farve bliver synlig (som hos Hovedarten næsten skjules af den tætte Filt).

Paa törre, især sandige Marker, Bakker og Diger, alm. udbredt. *β*, paa Bastionerne mellen N. og Ö. Port ved Kjöbenhavn!

Anm. Maaskee hörer Formen *β*, som ved gjentagne Udsædsforsög i bot. Have har bevaret sit Udseende, til E. a. — serotinus Fr. mant. 3, 107, som er mig ubekjendt. — Fig. i F. D. 874, som af Flere henföres

til E. acris, hörer efter Fr. og Lund (Christianias Fl. p. 21) ikke herhen, og har ogsaa kun liden Lighed med vor.

42. Aster.

1058. A. **Tripolium** L. (Strand-A.) H. 861; Drej. n. 834; F. D. 615; L. Herb. IX, 169.

Bladene linie-lancetformede, heelrandede eller svagt saugtakket-rue, kjödfulde; *Blomsterstanden* kalvskjærmformet, med oprette *Grene*; *Kurvbladene* budte, tiltrykte.

1—2' höi, hele Pl. glat. Straalekr. viol., Skivekr. gule, tilsidt rödbrune. 8—9. ⊙.

Paa saltholdig Jordbund i Dynd, Leer og Slik, alm. ved Danmarks Kyster, især i Marskegnene.

† 1059. A. **salignus** [Willd. sp. pl. 3, p. 2040] (Pilebladet A.) H. II, 251; F. D. 2475; H. N. XIII, 1.

Bladene lancetformede, fiint saugtakkede, paa Overfladen henimod Randen rue; *Blomsterstanden* en Top med halvskjærmformede, opret-aabne *Grene*; *Kurvbladene* spidse, oventil udstaaende.

Straalekr. lila eller hv., Skivekr. gule. 7—8. ♃.

Forekommer forvildet, især omkring Haver og Byer, f. Ex. *Sj.* Pesthuset ved Kjöbenhavn! *Sl.* Eiderens Nordbred ved Rendsborg (16). ⧆

Stenactis. Smalstraale.

† *S. bellidiflora* [A. Braun, Koch Syn. II, 387]. Aster annuus L., H. 861; F. D. 486.

De nedre Blade omvendt-ægformede, grovt, men fjernt saugtakkede, *de övre* lancetformede, næsten heelrandede; *Blomsterstanden* halvskjærmformet.

Bld., Grene og Kurvdække haarede, Randkr. smalt linieformede, hv. eller lila. 7—8. ⊙.

Tilfældigt forvildet omkring Haver: *Sj.* Frydenlund (H.), Flommen ved Sorö (Bredsd.). ⧆

43. Doronicum. Gemserod.

† 1060. D. **Pardalianches** L. (Hjertebladet G.) Jacq. fl. austr. t. 350.

Rodstokken med krybende, i Spidsen knolleformigt op-

svulmede Udlöbere; *Bladene* hjerteformede, tandede; *Rodbladene* langstilkede, *de nedre Stængelblade* stilkede med öreformigt omskedende Bladstilk, *de övre* siddende, omfattende; *Stængelen* med 1 eller faae Blomsterkurve i Spidsen; *Kurvbladene* sylformet tilspidsede.

1½–2′ höi. Pl. haaret. Kr. gule. 5–6. ♃.

Oprindelig en Bjergplante, som nu forekommer forvildet paa flere Steder: *Sj.* Plantagen ved Sorö Akademihave! *J.* Fusing Skov (Selmer); *Sl.* Gram (6), Louisenlund ved Slesvig (16). *]

44. Senecio. Brandbæger.

a. Randkronerne rörformede eller tungeformede med tilbagerullet Krave.

1061. S. **vulgaris** L. (Almindelig B.) H. 857; Drej. n. 821; F. D. 513.

Bladene halvfinnede eller fjersnitdeelte, *de övre* med öreformet-omfattende Basis; *Afsnittene* tandede; *Kurvbladene i den ydre Kreds* talrige, meget kortere end *de indre*, tiltrykte, stærkt brandplettede; alle *Kronerne* rörformede; *Skalfrugterne* tiltrykt-duunhaarede.

½–1′ höi. Bld. var. glindsende, næsten glatte og löst filthaarede. 3–10. ⊙.

β, *radiatus* Koch (S. denticulatus F. D. 791)*) Randkronerne tungeformede.

Paa dyrket Jord, især i Haver, paa sandige Marker meget alm. — β, i Strandsandet paa *Lolland* (F. D.); Sandklitter paa Öerne i Vesterhavet: *Fanö, Manö, Sylt* (N.).

1062. S. **silvaticus** L. (Skov-B.) H. 858; Drej. n. 822; F. D. 869.

Bladene fjersnitdeelte, med halvfinnede eller tandede *Afsnit*; *de ydre Kurvblade* faae, meget kortere end *de indre*,

---

*) Uagtet Fries (mant. 3, 104) og Koch (Syn. II. 1026) henföre F. D. 791 til S. silvaticus, kan jeg dog ikke tiltræde denne Anskuelse, men maa, paa Grund af dens Mangel paa Haar og de talrige ydre Kurvblade, med Nolte (nov. p. 7) antage den for en Var. med Straalekroner af S. vulgaris. Former af denne sidste, som aldeles ligne den afbildede Fig. i Udseende (dog uden Straalekroner) fandt jeg i Strandsandet ved Rönne paa Bornh.

svagt brandplettede; *Randkronerne* tungeformede; *Skalfrugterne* tiltrykt-duunhaarede.

1/2—2′ höi. Stgl., især oventil, og Bld., især paa Underfladen, duunhaarede, ofte lidt klæbrige. Kurvene længere og smalere end hos foreg. 7—8. ☉.

Paa törre, aabne Steder i Skove, sandige Marker, Heder (især efterat Lyngen er afbrændt), ikke sjelden.

1063. S. **viscosus** L. (Klæbrig B.) H. 858; Drej. n. 823; F. D. 1230 (ikke god, ligner mere foreg.).

Bladene fjersnitdeelte, med tandet-halvfinnede *Afsnit*; *de ydre Kurvblade* faae, slappe, svagt brandplettede, omtrent halvt saa lange som *de indre*; *Randkronerne* tungeformede; *Skalfrugterne* glatte.

1—1½′ höi, klæbrig-kirtelhaaret. Kurvene större end hos de foreg. 7—10. ☉.

Paa Ryddepladser, slöifede Steder omkring Byer, især paa sandig Grund, ikke alm.: *Bornh.* Hasle Skandse (19); *Sj.* Flyvesand mellem Odinshöi og Hornbæk (19), Birkeröd (H.); i Kbhavn hyppig efter Ildebranden, nu sparsommere (f. Ex. omkring Universitetet!), Amager ved Götchens Batteri (Dr.); *Ærö* (10).

b. *Jacobæa* Moench. Randkronerne tungeformede, med fladt udstaaende Krave.

aa. Bladene fjersnitdeelte eller dybt halvfinnede.

1064. S. **erucaefolius** L. (Smalfliget B.) H. 859; F. D. 1885; Rchb. ic. IV, 516; H. N. I, 4.

Bladene fjersnitdeelte, med linieformede, i Randen tilbagerullede, tandede eller (mere eller mindre dybt) halvfinnede *Afsnit*, det nedre Par heelrandede, öreformigt omgivende Stængelen; *de ydre Kurvblade* flere, tiltrykte, omtrent halvt saa lange som *de indre*; alle *Skalfrugterne* haaret-rue, med mangestraalet *Fnok*.

Bld. paa Underfladen löst uldhaarede, var. betydeligt i Henseende til Indskjæringerne og disses Brede. Kr. gule. 8—9. ♃.

Paa Græsmarker og ved Veie, sporadisk og temmelig sjelden: *J.* Dybdals Bakker ved Aalborg (Dr.); *Sl.* Angel, Gottorp Slotsvold, Dreisprung ved Husum (16); Nordstrand (N.); *F.* Gjærder mellem Hessum og Skeby! o. fl. Steder N. for Odense Fjord (4.); *Loll.* Grönnegade (5); *Bornh.* Ö. Larsker! ✳

1065. S. **Jacobaea** L. (Eng-B.) H. 859; F. D. 941 Jacobæa vulgaris Moench, Drej. n. 824.

Rodbladene og *de nedre Stængelblade* lyreformet-fjersnitdeelte, stilkede, *de övre* fjersnitdeelte med aflang-lancetformede, tandede eller halvfinnede *Afsnit* og mangedeelte, omfattende Örer ved Grunden; *de ydre Kurvblade* 2—4, meget kortere end *de indre*; *Randblomsterne* med faastraalet, affaldende *Fnok* og glatte *Skalfrugter*; *Skiveblomsterne* med mangestraalet Fnok, duunhaarede Skalfrugter.

Bld. glatte eller ved Grunden hviduldede. Kr. gule. 7—9. ♃.

Paa Enge og ved Veigröfter alm. udbredt.

1066. S. **aquaticus** [Huds. fl. angl. 366] (Vand-B.) H. 860; F. D. 784; H. N. III, 2; Jacobæa Drej. n. 825.

De nedre Blade stilkede, hele eller lyreformede med et ægformet, rundtakket eller tandet Endeafsnit, *de övre* siddende eller kortstilkede, lyreformet-snitdeelte, med rundtakketlappet Endeafsnit, linieformede, skjæve, tandede Sideafsnit og öret-halvomfattende Basis; alle *Skalfrugterne* glatte; forövrigt som foreg.

Halvskjærmens Grene mere slappe, Kurvene större, men færre og fjernere end hos foreg. Kr. gule. 7—9. ⊙. (♃).

Ved Sö- og Aabredder, Gadekjær, i fugtige Skove: paa *Halvöen*, især den vestlige Deel, i det sydlige *Fyen* og paa *Öerne* alm., sparsommere i *Sjæll.* (især mod N. og Ö.).

bb. Bladene hele, saugtakkede.

1067. S. **paludosus** L. (Kjær-B.) H. 860; F. D. 385; H. N. II, 2; Jacobæa Drej. n. 826.

Bladene siddende, linie-lancetformede; *de ydre Kurvblade* omtrent 10, halvt saa lange som *de indre*; *Straaleblomsterne* 12—15; *Skalfrugterne* glatte eller svagt duunhaarede, med skidenguul *Fnok*.

Stgl. 4—6′ höi, huul, uldhaaret; Bld. glatte eller paa Underfladen uldhaarede. Kr. gule. 7—8. ♃.

I Aaer og Moser, sjelden i Danmark: *Sj.* en Aa ved Beldringe (20); *J.* ved Langby Kro (Beck); *Sl.* Eiderens Nordbred ved Rendsborg! *

† 1068. S. **saracenicus** L. (Saracenisk B.) H. 861; F. D. 2059; Rchb. ic. III, 468; Jacobæa Drej. p. 267.

Bladene lancetformede, de övre siddende, de nedre afsmalnede til en kort Bladstilk, ved Grunden heelrandede; *de*

ydre Kurvblade omtrent 5, over halvt saa lange som *de indre*; *Straaleblomsterne* 7—8; *Skalfrugterne* glatte; *Fnokken* hvid.

Rodstokken krybende, Stgl. 3—5' höi, heel, tilligemed Bld. glat. Kr. gule. 7—8. ♃.

Oprindelig indvandret, forekommer omkring Haver og dyrkede Steder: *Sj.* et Gjærde mellem Hilleröd og Fredensborg! Frederiksberg Have, Söndermarken (Dr.); *Sl.* Neuwerk ved Slesvig (16). *

Cineraria. Fnokurt.

1069. **C. palustris** L. (Almindelig F.) H. 863; Drej. n. 827; F. D. 573; H. N. I, 5.

Bladene lancetformede, i Randen bölgede, *de nedre* saugtakket-fligede, stilkede, *de övre* heelrandede eller tandede, halvt omfattende; *Halvskjærmen* grenet; *Skalfrugterne* kantede, glatte.

Stgl. huul, 2—4' höi, hele Pl. klæbrig-haaret af leddede Haar. Kr. gule. 6—7. ⊙.

I Törvmoser og dybe Kjær, alm. udbredt. *

1070. **C. campestris** [Retz. prodr. fl. Scand. ed. I, p. 159] (Mark-F.) H. 863; F. D. 1177; C. alpina γ, L., Fr. H. N. I, 6.

Rodbladene omvendt-ægformede eller lancetformet-ovale, rundbugtede eller næsten heelrandede, sammendragne til en kort Bladstilk; *Stængelbladene* lancetformede, svagt tandede, de övre linie-lancetformede, heelrandede, siddende; *Halvskjærmens Grene* udeelte; *Skalfrugterne* stivhaarede.

1/3—1' höi. Stgl. og Bld. i yngre Tilstand beklædte med en lös, hvid Filt, som let afgnides. Kr. gule. 6—7. ♃.

Paa aabne Kalk- og Kridtbakker, kun funden paa *Halvöen:* Thy (16), Aalborg, Horsekjær Riis (H.), Mergelbakker ved Hodal Mölle pr. Hobro (16), Randers (M. Vahl). *

46. Arnica. Volverlei.

1071. **A. montana** L. (Bjerg-V.) H. 866; Drej. n. 828; F. D. 63.

Rodbladene oval-lancetformede eller omvendt-ægformede, med 2 stærke Nerver fra hver Side af Midtnerven, heelrandede eller bölgede i Randen; *Stængelbladene* modsatte, siddende; *Blomsterkurvene* store, enlige i Spidsen af Stængelen og de faae Grene; *Skalfrugterne* stivhaarede.

1—2′ höi. Stgl. og Kurvbld. klæbrig-haarede af brune Kirtelhaar, som meddele Planten en stærk Lugt. Kr. orange. 6—7. ♃.

Paa Lyngheder, höie Enge, Skovbakker: paa *Halvöen* alm., i *Fyen* hist og her, aftagende i Hyppighed mod Ö.; i *Sjæll.* sjeldnere: Odsherred, Antvorskov (H.), Horsebög ved Sorö! Hammermöllen o. fl. Steder ved Helsingör (21), Donze (28), Fredensborg, Rudergaard, Ballerup (H.), Bagsvær! (Paa *Bornh., Loll.* og *Falst.* ikke bemærket). |*

III. Syngenesia frustranea.

47. Centaurea. Knopurt.

a. Skalfrugterne uden Fnok.

1072. **C. Jacea** L. (Almindelig K.) H. 878; Drej. n. 847; F. D. 519.

Bladene lancetformede eller linie-lancetformede, heelrandede, tandede eller ved Grunden öreformigt fligede; *Kurvbladene* med rundagtigt-ægformede, hule, bredt hindeagtige *Tilhængsler* i Spidsen; *Randblomsterne* kjönslöse, meget större end *Skiveblomsterne*.

Stgl. og Bld. haaret-rue. Kurvbld. lysere eller mörkere brune. 7—9. ♃. Var. betydeligt i Henseende til Stængelens Forgrening, Bladformen, Beklædningen og Kurvbladenes Indskjæring. De vigtigste Former ere:

α, genuina. Kurvbladenes Tilhængsler alle heelrandede eller uregelm. spaltede.

β, lacera Koch (C. decipiens Rchb. ic. X, 1316) Tilhængslerne paa de indre Kurvblade uregelm. spaltede, paa de ydre regelm. fryndset-fligede; Bladene linieformede.

Paa höie Enge, udyrkede Steder, alm. udbredt. — *β*, med Hovedarten, sjeldnere: ved Blykobbeaaen paa Bornh.

1073. **C. nigrescens** [Willd. sp. 3, 2288] (Sortskjællet K.).

Bladene lancetformede, heelrandede eller bugtet-tandede; *Kurvbladene* med rundagtigt-ægformede, sortbrune, fryndsetrandhaarede *Tilhængsler*; *Fryndserne* omtrent af Længde med selve Tilhængslens Brede, de 2—3 övre Kredse af Tilhængsler fjernede fra de övrige; alle *Blomsterne* ☿; *Randkronerne* lidet större end Skivekronerne.

Stgl. og Bld. haaret-rue. Kr. violetröde. 7—8. ♃.

Ved et Gjærde S. for Lillehedinge i Stevns (1850)! |*|

Anm. Fra foreg. let kjendelig ved de sortbrune, mindre hule Kurvbld. med længere Fryndser, fra *C. nigra* L., F. D. 996 (som ikke er funden i vor Flora) ved Mangel af Fnok, kortere Fryndser og de övre Kurvblades större Afstand fra de nedre. Efter Koch forekommer den hyppigst med större Straaleblomster, hvilket ikke var Tilfældet med de af mig fundne Expl.

h. Skalfrugterne fnokbærende.

1074. C. **phrygia** L. (Fjeret K.) H. 876; F. D. 520 (ikke god), H. N. XIII, 4.

Bladene elliptiske eller æg-lancetformede, heelrandede eller fjernt tandede; ***Kurvbladene*** ved Grunden lancetformede, med langt sylspidsede, tilbagekrummede, haarformigt-fryndsede *Tilhængsler*; ***Fnokken*** neppe $^{1}/_{3}$ af Skalfrugtens Længde.

Stgl. og Bld. korthaaret-rue. Kr. rödviol. 7—8. ♃.

Ved Gjærder og i Kratskove: paa *Halvöen*, især dens sydlige og östlige Egne ikke sjelden! i *Fyen* sporadisk: Gremmelykke! Kjærsgaard (H.), Langensö (13), Hunderup ved Odense, Lykkesholm, Ringe (H). V. Hæsinge (24), Grönnerup! Svendborg (H.). I *Sjæll.* og paa de övrige Öer mangler den. |*|

1075. C. **Scabiosa** L. (Stor K.) H. 878; Drej. n. 849; F. D. 1231.

Bladene enkelt eller dobbelt fjersnitdeelte, med lancetformede, tandede eller heelrandede *Afsnit*, der ofte ende i en bruskagtig Spids; ***Kurvdækket*** kugleformet; ***de ydre Kurvblade*** ægformede, fryndset-randhaarede, ***de indre*** æg-lancetformede, sortgrönne, med ægformede, sortbrune, börsteformigt-fligede *Tilhængsler*; ***Fnokken*** af Længde med Skalfrugten.

Kurvene större end hos de övrige Arter. Kr. viol., sjeldnere hv. Var. i Henseende til Beklædning. 7—9. ♃.

1076. C. **Cyanus** L. (Kornblomst) H. 877; Drej. n. 848; F. D. 993.

Bladene lancet-linieformede, heelrandede eller med en enkelt Tand ved Grunden; ***Kurvdækket*** ægformet, med ægformede, i Randen mörkbrune, börsteformigt saugtakkede ***Kurvblade;*** ***Fnokken*** af Længde med Skalfrugten.

Stgl. og Bld., især paa Underfladen, filtede. Kr. himmelblaa (i Haver dyrkes stundom hv., röde eller viol. Afændringer). 6—7. ⊙.
Alm. Ukrudsplante i Vintersæden.

Helianthus. Solsikke.

† *H. tuberosus* L. (Jordæble). Schk. Handb. 3, t. 258.

Bladene tilspidsede, rue, de nedre æg-hjerteformede, de övre elliptiske.

Kr. gule; spiselige Rodknoller. 9—10 (blomstrer sjeldent hos os).
Dyrkes i Haver som Surrogat for Kartofler.

IV. Syngenesia necessaria.

48. Calendula. Morgenfrue.

† 1077. **C. officinalis** L. (Læge-M.) H. 879; Bot. Mag. t. 3204.

Rodbladene stilkede, omvendt-ægformede; *Stængelbladene* siddende, elliptisk-lancetformede, svagt tandede; *Skalfrugterne* halvmaaneformede, paa Ryggen tornet-knudrede.

Kr. brandgule. 7—9. ⊙.
Forekommer hist og her forvildet som Ukrud i og omkring Haver.

V. Syngenesia segregata.

49. Echinops. Tidselkugle.

1078. **E. sphaerocephalus** L. (Fligbladet T.) H. 880; Drej. p. 272; F. D. 2179.

Stængelen opret, trind, furet; *Bladene* halvfinnede, med tornet-tandede Flige; *Kurvene* lancetformede; *de ydre Kurvblade* talrige, börsteformede, halvt saa lange som *de indre*, lancetformede, börsteformigt-randhaarede.

2—3′ höi. Stgl. oventil tæt-hvidfiltet; Bld. paa Overfladen klæbrigtduunhaarede, paa Underfladen hvidfiltede. Hovederne graaagtigtsölvglindsende. Kr. blaa. 7—8. ♃.

Paa Marker og ved Veie, sjelden: *Sj.* Snedinge, Holsteinborg (H.)! Glænö (14); *F.* Landeveien mellem Nyborg og Odense ved Birkende! ☞

20de Klasse. Gynandria (Hunbo).

1. Orden. Monandria (Enhannede).

Alle Slægterne i denne Orden (1—16) höre til N. F. Orchideæ: Blomsten dannet af et 6-bladet Blomsterdække i 2 Kredse: i den ydre Kreds 3 ligestore Blade (de 2 sidestillede, det tredie nedadvendt, men ved Blomstens Dreining opadvendt), i den indre Kreds 2 ligestore, sidestillede Blade, det tredie opad- (ved Dreiningen nedad-) vendte (Læben) af forskjelligt Udseende fra de övrige, ofte med en sporeformet Tilhængsel; 1 2-rummet Stövknap fasthæftet til Arret og ved denne Sammenvoxning dannende en Griffelstötte; Stövet i Masser (1—2 i hvert Rum), fastholdte ved en stilkformet Basis (Stövholderen); Arret ender ofte i et Næb mellem Stövknappens Rum; Frugten undersædig Kapsel.

A. Stövknappen heelt tilvoxet til Stövveien (1—2 Knoller fra Rodstokken).

a. Læben forsynet med en Spore.

aa. Stövknappens Rum ved Grunden sammenstödende, med et Næb mellem Rummene.

1. **Orchis** L. (part.) Læben fliget; Stövknappens Rum ved Grunden forenede i en fælles 2-rummet Pung; Stövmasserne adskilte (med hver sin Stövholder).

2. **Anacámptis** Rich. Læben fliget; Stövknappens Rum ved Grunden forenede i en fælles 1-rummet Pung; Stövholderne ved Grunden sammenvoxne.

3. **Gymnadénia** R. Br. Læben fliget; Stövknappens Rum uden Pung; Stövholderne adskilte.

bb. Stövknappens Rum ved Grunden adskilte, uden Næb.

4. **Platanthéra** Rich. Læben udeelt; Sporen lang, traadsmal; Stövknappens Rum uden Pung.

5. **Coeloglóssum** Hartm. Læben fliget; Sporen kort, sækformet; Stövknappens Rum uden Pung.

b. Læben uden Spore.

6. **Hermínium** R. Br. Blomsterdækket klokkeformigt tillukt; Læben fliget, ved Grunden puklet (Antydning af en Spore); Frugtknuden snoet; Stövmasserne uden Pung.

7. **Ophrys** L. (part.) Blomsterdækkets Blade udstaaende;

Læben fliget, uden Tilhængsel; Frugtknuden ikke snoet; Stövmasserne hver indsluttede i sin Pung.

B. Stövknappen fri (kun tilhæftet til Arret ved Grunden).

a. Læben med en Spore. (Rodstokken uden Knoller, Roden koralformigt grenet).

8. **Epipógium** Rich. (Epipogum Gmel.) Blomsterdækket med opadvendt, i Midten dybt indskaaren (2-leddet) Læbe; Frugtknuden ikke snoet (Bladene skjælformede).

b. Læben uden Spore,

aa. i Midten dybt indskaaren (2-leddet). Rodstokken uden Knoller, Roden trævlet.

9. **Cephalanthéra** Rich. Frugtknuden stilklös, snoet; Griffelstötten uddragen.

10. **Epipáctis** Rich. Frugtknuden stilket, ikke snoet; Griffelstötten kort, Læbens yderste Led ved Grunden puklet.

bb. Læben uleddet,

α, lappet eller fliget. (Roden trævlet eller koralformigt grenet uden Knoller).

11. **Listéra** R. Br. Læben 2-fliget; Griffelstötten forlænget ud over Stövknappen; Stövmasserne kölleformede; Bladene 2, modsatte, med udviklet Plade.

12. **Neóttia** (L.) Læben 2-fliget; Griffelstötten naaer ikke udover Stövknappen; Stövmasserne kölleformede (Bladene spredte, skjæl- eller skedeformede, uden Plade).

13. **Corallorhíza** R. Br. Læben 3-lappet, ved Grunden sammenhængende med Blomsterdækkets 2 ydre Sideblade; Stövknappens Rum tværdeelte i 2 Smaarum, med kuglerunde, voxagtige Stövmasser (Bladene spredte, skjæformede).

β, Læben udeelt eller svagt tandet (Rodstokken med 1—3 Knoller).

14. **Spiránthes** Rich. Perigonbladene i Spidsen tilbageböiede; Læben ved Grunden huul, i Spidsen rundtakket; Stövknappen vedblivende, Stövmasserne kölleformede, kornede, i Spidsen 2-lappede.

15. **Stúrmia** Rchb. Perigonbladene udstaaende, Læben opadvendt, heelrandet eller tandet; Griffelstötten uddragen; Stövknappen affaldende; Rummene adskilte, med 2 runde, voxagtige Stövmasser i hvert.

16. **Maláxis** Sw. (part.). Griffelstötten kort, Stövknappen vedblivende, Stövmasserne kölleformede, voxagtige, i Spidsen 2-deelte; forövrigt som foreg.

2. Orden. Hexandria (Sexhannede).

17. **Aristolóchia** L. Blomsterdækket enkelt, sambladet, med skraat afskaaren Krave; Stövknapperne siddende, danne en 6-lappet Krands omkring det straaleformede Ar; Frugten en 6-rummet, mangefröet, undersædig Kapsel. (N. F. Aristolochieæ).

I. Monandria.

1. Orchis. Gjögeurt.

a. Knollerne *) udeelte, kuglerunde eller ovale.

aa. Læben dybt 3-fliget, den midterste Flig 2-lappet, alm. med en Tand i Indskjæringen.

1079. **O. fusca** [Jacq. fl. austr. 4 t. 307] (Storkronet G.) O. militaris β, L., H. 885; Drej. n. 852; F. D. 1277; H. N. X, 61.

Bladene elliptiske; *Dækbladene* hindeagtige, mange Gange kortere end Frugtknuden; *de ydre Perigonblade* forneden sammenvoxne, foroven sammenstödende i Form af en Hjelm; *Læbens Sideflige* linieformede, *Midtfligen* omvendt-hjerteformet med afrundede, uregelmæssigt rundtakkede Lapper; *Sporen* ikke halvt saa lang som Frugtknuden.

1—3' höi. Hjelmen mörk purp. med brune Punkter; Læben hvid eller lysröd med ophöiede, mörkröde Punkter. 5—6. ♃.

*) Knollerne hos Slægten Orchis (o. fl. Slægter i denne Familie) 2: den ene fremskyder det indeværende Aars Stængel, den anden indeholder Knoppen til Blomsterstængelen for det fölgende Aar.

I Skove og Krat paa Kalkgrund meget sjelden: *Möen* i Mængde paa Store- og Lilleklint; *J.* Trelde Skov ved Fredericia (!)

1080. **O. ustulata** L. (Rulæbet G.) H. 885; Drej. n. 853; Rchb. ic. VI, 775; Ophrys anthropophora F. D. 103.

Bladene lancetformede; *Dækbladene* hindeagtige, over halvt saa lange som Frugtknuden; *de ydre Perigonblade* frie, foroven sammenstödende til en halvkugleformet Hjelm; *Læbens Sideflige* og den dybt klövede *Midtfligs* Lapper linieformede, i Spidsen rundtakkede eller udrandede; *Sporen* 1/3 af Frugtknudens Længde.

1/2—1′ höi. Axet tætblomstret, valseformet, Blst. meget mindre end hos foreg., Hjelmen mörk purp., Læben hv. med flöielsagtigt ophöiede, purpurfarvede Punkter. 6—7. ♃.

Paa höie Enge og Bakker, især paa Kalkgrund, sporadisk og temmelig sjelden: *J.* Engskrænter ved Aagaards Kalkbakker (16), Buderupholm (H.); *F.* Hunderup (H.); *Sj.* en Klint ved Tudsenæs, Tidsvilde (H.), Skullerupholm (Weilbach), Herthadalen (Sommerfeldt), Alindelille (19), Sölleröd, bag Flaskekroen, Kjöge Aas (Dr.), Gjorslöv (d'Origny), Præstö (H.), Rosenfeldt Teglværk (29), mellem Ravnstrup og Nestved (19), Herlufsholm (H.), Rude (14), Fiurendal, Holsteinborg (22); *Möen* paa Aborrebjerget o. fl. St.! *Falst.* ved Stubbekjöbing (25); *Bornh.* Rönne, Aakirkeby, Bodilsker (19).

bb. Læben 3-lappet, med korte, brede Lapper, den midterste svagt udrandet.

1081. **O. Morio** L. (Grönstribet G.) H. 883; Drej. n. 855; F. D. 253; H. N. I, 66.

Knollerne kuglerunde; *Bladene* lancetformede, *de nedre* udbredte, *de övre* tiltrykte; *Dækbladene* farvede, af Længde med Frugtknuden; *de ydre* og *2 indre Perigonblade* budte, sammenstödende foroven til en Hjelm; *Læbens Midtflig* svagt udrandet; *Sporen* vandret udstaaende eller opadböiet, lidet kortere end Frugtknuden.

4—10″ höi. Perigonbladene med grönne Aarer, purp. eller viol. sjeldnere ros. eller hv. 5—6. ♃.

Paa höie Enge og udyrkede Marker, ikke sjelden, dog mindre hyppig end fölg. og i adskillige Egne ikke bemærket: hyppigst i det sydl. og vestl. *Sjæll.* samt paa *Möen.*

1082. **O. mascula** L. (Tyndaxet G.) H. 884; Drej. n. 856; F. D. 457; Rchb. ic. VI, 768.

Knollerne ovale; *Bladene* omvendt-ægformet-lancetformede;

Dækbladene farvede, af Længde med Frugtknuden; ***Blomsterdækkets ydre Sideblade*** ægformede, spidse, foroven udadböiede, det övre budt eller spidst, længere end de af samme bedækkede 2 *indre Sideblade*; ***Læbens Midtflig*** udrandet (ofte med en Tand i Indskjæringen); ***Sporen*** vandret eller opadböiet, lidet længere end Frugtknuden.

1/2—1′ höi. Bld. alm. bruunplettede; Perigonbld. violetröde, uden grönne Aarer, Læben dybere lappet end hos foreg. 5—6. ♃.

Paa höie Enge, i Skove og Krat, meget alm. (En Var. uden Spore funden paa *Loll.* ved Ourebygaard (Rosenörn Lehn).

b. Knollerne aflange, hele eller i Spidsen 2—3-deelte.

1083. **O. sambucina** L. (Bredlæbet G.) H. 886; Drej. n. 854 (bis); F. D. 1232; Rchb. ic. IX. 1094—95.

Bladene omvendt-ægformet-lancetformede; ***Dækbladene*** hindeagtigt farvede, de nedre bladagtige, fleernervede, længere end Frugtknuden og omtr. af Længde med Blomsterne; ***de ydre Perigonblade*** udstaaende; ***Læben*** svagt 3-lappet; ***Sporen*** nedadböiet, af Længde med Frugtknuden.

4—10″ höi. Var. med gule og violet-lysröde Blst. 5—6. ♃.

Paa Bakker mellem Krat, sjelden: *J.* Sönderskovsgaards Krat i Ö. Hanherred (16), Estruplund (3), Aarslev (H.), Lyngbakker ved Agrie (13); *Sj.* en Höi ved Slagelse (H.), Vordingborg (11); *Bornh.* Hammershuus, Lindholms Klipper, Nexö, Vældensby (19). !

Anm. I flere Henseender, f. Ex. ved Dækbladene og især ved de snart hele, snart i Spidsen deelte Knoller danner denne Art en Overgang mellem foreg. og fölg. Afdeling.

c. Knollerne dybt haanddeelte. (Dækbladene 3-nervede, bladagtige, Sporen nedadrettet, kortere end Frugtknuden).

1084. **O. majalis** [Rchb. ic. VI, 770] (Mai-G.) O. latifolia L., Fr. mant. 2, 53; H. 886 (tildeels); Drej. n. 855.

Stængelen huul, 4—6-bladet; *Bladene* udstaaende, lancetformede eller elliptiske, med störst Brede paa Midten, ***de övre*** naae omtrent til Axets Basis; ***de nedre Dækblade*** længere, ***de övre*** kortere end Blomsterne; ***Blomsterdækkets ydre Sideblade*** opstigende; ***Læben*** omvendt-hjerteformet, 3-lappet, ***Sidelapperne*** rundtakkede, den midterste spids.

Bld. alm. med mörkbrune Pletter. Blst. violet-röde, sjeldnere blegröde eller hv. $\frac{5}{2}$—$\frac{6}{1}$. ♃.

Paa fugtige Enge, ikke sjelden i Danmark, dog ikke i alle Egne lige alm. *

1035. **O. incarnata** L. [Fr. mant. 3, 140] (Kjödfarvet G.) Drej. p. 275; F. D. 266 (O. latifol.) og 2476; H. N. VII, 65—66; O. angustifolia W. & Gr., O. latifolia Rchb. ic. VI, 769; Rafn D. Fl. I, 376.

Stængelen huul, 4—6-bladet; *Bladene* opret-tiltrykte, sværdformet-lancetformede, med störst Brede ved Grunden og en kappeformigt sammentrukken Spidse, *de övre* naae op over Axets Basis; alle *Dækbladene* længere end Blomsterne; *Blomsterdækkets ydre Sideblade* tilsidst (næsten parallelt) tilbageböiede; *Læben* omvendt-ægformet, utydeligt 3-lappet (med alm. nedböiede Sidelapper).

Bld. uplettede. Blst. kjödfarvede, sjeldnere rödviol. eller hv. 6. (blomstrer omtr. 8 Dage senere end foreg.). ♃. Var. (ligesom foreg.) med smalere (*α, angustifolia*) eller bredere Bld. (*β, latifolia* Fr. l. c.).

I dybe Moser med Hængedynd, paa fugtige Enge, ikke sjelden, og i mange Egne (f. Ex. omkring Kbhavn) hyppigere end foreg. Forekommer snart i Selskab med, snart adskilt fra hiin.

Anm. Saavel fordi begge Arterne variere bred- eller smalbladede, som fordi Navnene O. angustifolia og latifolia have været saa yderst forskjelligt anvendte, har jeg foretrukket de valgte Navne, som efter den critiske Undersögelse over disse Arter af Prof. Fries (l. c.), sml. med Fig. hos Rchb., ikke kan være udsatte for Misforstaaelse. Arterne selv ere ofte vanskelige nok at adskille, og man finder (skjöndt sjeldent) Former, der have Kjendetegn tilfælles med begge. En saadan Form (samlet af J. Vahl jun.) ved Ladegaarden udenfor Kbhavn, vilde jeg henföre til *O. cruenta* Müll. F. D. 876 (med tæt og fiint bruunplettede Bld., mörkere Blomster, kortere Spore, forövrigt som *O. incarn.*), hvis man turde antage denne nordiske Pl. for at forekomme her.

1036. **O. maculata** L. (Plettet G.) H. 887; Drej. n. 856 (bis); F. D. 933; Rchb. ic. VI, 772.

Stængelen heel, 6—10-bladet; *de nedre Blade* bredt, *de mellemste* smalt lancetformede, *de övre* linieformede, det överste ikke naaende Axets Basis; *Axet* tætblomstret; *de nedre Dækblade* af Længde med, *de övre* kortere end Blomsterne; *Blomsterdækkets Blade* tilspidsede; *de ydre Sideblade* udstaaende; *Læben* flad, omvendt-nyreformet, tydeligt 3-lappet.

Bld. plettede. 6—7. ♃. Var. betydeligt i Henseende til Höiden, Bladenes Brede og Blomsternes Farve (alm. blegt ros. eller lila med mörkröde Pletter og Striber).

β, concolor! Bladene uplettede; Blomsterdækket sneehvidt uden Pletter.

I Skove, Törv- og Hedemoser, paa Lyngbakker o. s. v., meget alm. — *β*, ved Aborre Sö paa Möen!

2. Anacamptis. Horndrager.

1087. **A. pyramidalis** [Rich. mem. mus. d'hist. nat. 4, p. 55] (Pyramideaxet H.) Orchis L., H. 883; Drej. n. 854; F. D. 2113; Rchb. ic. VI, 766; H. N. VI, 57.

Knollerne 2, rundagtige, udeelte; *Bladene* lancet-linieformede, *de övre* skedeformigt sammenrullede; *Axet* tætblomstret; *Dækbladene* farvede; *Læben* 3-lappet med 2 Folder ved Grunden og heelrandede Lapper; *Sporen* traadformet, af Længde med eller længere end Frugtknuden.

8—15″ höi. De fleste Bld. ere visnede naar Blomstringen begynder. Blst. smukt og mörkt purp. 7. ♃.

I aabne Skove paa Kalkgrund, sjelden: *Möen* paa Storeklint! Aborrebjerget! Krat ved Kjelby (Mörch); *Sj.* Alindelille Fredskov! *

3. Gymnadenia. Traadspore.

1088. **G. conopsea** [R. Br. i H. Kew. ed. 2, V, 191] (Langaxet T.) Drej. n. 857; Rchb. ic. VI, 815; H. N. IX, 67; Orchis L., H. 888; F. D. 224.

Knollerne 2, haandformigt deelte; *Bladene* linie-lancetformede; *Axet* valseformet, forlænget; *de ydre Perigonblade* udstaaende; *Læben* 3-lappet med budte, ligestore Lapper; *Sporen* traadformet, næsten dobbelt saa lang som Frugtknuden.

1—1½′ höi. Blst. mörk ros. $\frac{6}{2}$—$\frac{7}{1}$. ♃.

Paa Enge: sporadisk paa Öerne, hyppigst paa *Bornh.* (19) og i det *nordl. Fyen* (4); paa Halvöen sjeldnere: *J.* Teglgaardsholm mellem Varde og Henne (H.).

1089. **G. albida** [Rich. l. c. p. 57] (Hvid T.) Satyrium L., H. 890; F. D. 115; Habenaria R. Br., Drej. n. 862.

Knollerne til Grunden deelte i tyndt kegleformede Trævler (som giver Udseende af en knippeformet Trævlerod); *de nedre Blade* omvendt-ægformede, *de övre* lancetformede; *Axet* valseformet; *de ydre Perigonblade* sammensluttende til

en rundagtig Hjelm; *Læben* dybt 3-fliget, den midterste Flig störst; *Sporen* 3 Gange kortere end Frugtknuden.

6—10″ höi. Axet næsten ensidigt; Blst. hvidgule. 7. ♃.

Paa Bakker og törre Enge, sporadisk og temmelig sjelden, især paa Öerne: *J.* Lindenborg, Torslev (H.), mellem Thostrup og Tovelstrup, Eveldrup (Dr.), V. Velling, Meilgaard, Grenaa, Kalö (H.), Donneruplund! Fredericia (H.), Bakker S. for Kolding Aa (7); *Sl.* Schauendal og Lyngheder nær Mölledammen ved Husum (16); *Sj.* Bakker mellem Hjortekjærshuset og Nymölle! Brede (Dr.); *Bornh.* Rytterknægten (Lotze), Bodilsker (19).

4. Platanthera. Fladknap.

1090. **P. solstitialis** [Drej. l. c. n. 850 cf. Kröy. Tidskr. IV, p. 45] (Vellugtende F.) P. bifolia Rchb. ic. IX. 1143; H. N. VI, 62; Orchis H. 882 [tildeels); F. D. 235.

Knollerne udeelte, elliptiske eller kegleformede; ovenfor de 2—3 *nedre* skedeformede *Blade* (uden Plade) 2 tætsiddende, tilsyneladende modsatte Blade med lancetformet-omvendt-ægformet Plade, de 2—4 derpaa fölgende spredte, meget mindre, linie-lancetformede; *Sporen* traadformet, meget længere end Frugtknuden; *Stövknappens Rum* sammensluttende (parallele); „*de golde Stövdragere* kugleformet-nyreformede."

8—12″ höi. Blst. vellugtende. De ydre Perigonbld. hv., de indre (tilligemed Læben og Sporen) i Spidsen gröngule. 6—7. ♃. Drej. (Kröy. Tidskr. l. c.) adskiller fölgende Former:

α, latiflora (F. D. 2360) Blomsterdækkets 2 indre Sideblade tilspidsede, opstigende og i Spidsen sammenstödende; Griffelstötten foroven afrundet.

β, densiflora (F. D. 2361 a—h; P. brachyglossa Rchb. ic. IX, 1144) De 2 indre Sideblade budte, i Spidsen sammenstödende; Griffelstötten afstumpet eller udrandet.

γ, patula F. D. 2361 i. De 2 Sideblade budte, frastaaende; Griffelstötten budt.

Paa Bakker og höie Enge, findes i alle Provindser, hyppigst paa *Halvöen*, i *Fyen* paa *Möen* og *Bornh.*, sparsommere i det *vestl. Sjæll.*, paa *Loll.* og *Falster.* Fordelingen af de anförte Former kan jeg ikke nærmere angive.

1091. **P. chlorantha** [Custor i Rchb. Mössl. Handb. 2, p. 1565] (Grönlig F.) Drej. n. 851; F. D. 2362; Rchb. ic.

IX, 1145; H. N. VI, 61; Orchis bifolia hos tidligere Forff. (tildeels).

Sporen traadformet, i Spidsen fladtrykt-kölleformet, omtr. dobbelt saa lang som Frugtknuden; *Stövknappens* Rum forneden frastaaende (divergerende); „*de golde Stövdragere* omvendt-ægformede“; forövrigt som foreg.

Blst. mindre tætsiddende, men större end hos foreg., af svagere Lugt (idetmindste om Dagen), deres Farve som foreg., men ved den store Saftplet (Arrets frie Deel) have de et mere grönligt Udseende. 6—7. ♃.

Paa Enge og mellem Krat, ikke sjelden, og i *Sjæll.* hyppigere end foreg.

Anm. Navnet *O. bifolia* L. indbefatter begge Arter og kan derfor ikke citeres som Synonym til nogen af dem. Det Samme gjælder om Navnet Platanthera bif. Rich., der alm. anvendes paa den förste Art. For denne har jeg derfor beholdt det Navn, som af Drej. er tillagt den i den ovenfor citerede klare og udförlige Afhandling, i hviken en nöiagtig Beskr. og Synonymik af de 2 Arter er givet.

5. Coeloglossum. Poselæbe.

1092. **C. viride** [Hartm. Skand. Fl. ed. I, p. 329]* (Grön P.) Satyrium L., H. 890; F. D. 77; Himantoglossum Drej. n. 858; Gymnadenia Rich., Rchb. ic. VI, 813.

Knollerne dybt haanddeelte; *Bladene* elliptiske eller lancetformede; *Perigonbladene* budte, sammenstödende til en Hjelm; *Læben* linieformet, 3-tandet, den midterste Tand meget kort.

4—10'' höi. Blst. skident guulgrönne med rödligt Anströg. 6—7. ♃.

Paa höie Enge og græsklædte Skrænter, sporadisk og sjelden: *J.* Örsted (3), Braband (Viborg); *Sj.* en Klint ved Tudsenæs (H.), Charlottenlund (Kyll.); *Falst.* ved Stubbekjöbing (25); *Bornh.* ved Rönne (19).

6. Herminium. Pukkellæbe.

1093. **H. Monorchis** [R. Br. l. c. p. 191] (Enknollet P.) Drej. n. 859; H. N. XI, 66; Ophrys L., H. 895; F. D. 102.

Knollen enlig, kugleformet; *Bladene* lancetformede; *Axet* linieformet; *de indre Perigonblade* ved Grunden svagt 3-lappede; *Læben* dybt 3-fliget, *Fligene* linieformede, den midterste störst.

3—6'' höi. De nye Knoller dannes i Spidsen af vandrette Udlöbere. Alm. 2 större Bld. nedenfor Midten og 1—2 mindre höiere oppe paa Stgl. Blst. grönne. 6—7. ♃.

I Enge og Moser: funden i alle danske Provindser, men sporadisk og ikke alm., forekommer sjeldnere paa Bakker (f. Ex. Möens Klint!).

7. Ophrys. Fliglæbe.

1094. **O. Myodes** L. (Flue-F.) H. 896; Drej. n. 860; F. D. 1398; Rchb. ic. IX, 1146; O. muscifera Huds.

Knollerne 2, kugleformede; *Bladene* oval-lancetformede; *Axet* forlænget, fjernblomstret; de 3 *ydre Perigonblade* ovale, de 2 *indre* kortere, traadformede; *Læben* 3-klövet; *Sidefligene* linieformede, *Midtfligen* 2-lappet.

1—1½' höi. Læben mörk bruunröd, flöielshaaret, med Undtagelse af en glat, 4-kantet, blaaagtig Plet i Midten. Blst. have i Form Lighed med Fluer (ligesom overhovedet Blomsten hos flere Arter af denne Fam. ligne Insekter). Pl. bliver sort ved Törring. 6. ♃.

I aabne Skove paa Kalkgrund: kun funden i Alindelille Fredskov i *Sjæll.*, hvor den voxer i Mængde.

8. Epipogium. Knælæbe.

1095. **E. aphyllum** [Swartz Sv. bot. t. 512] (Bladlös K.) E. Gmelini Rich., Drej. n. 873; Satyrium Epipogium L., H. 892; Limodorum Sw., F. D. 1233 og 1399.

Roden koralformigt grenet; *Stængelen* ved Leddene omgivet af korte *Bladskeder* uden Plade, forövrigt bladlös; *Klasen* faablomstret; *Blomsterne* hængende, hvorved *Sporen* bliver opadvendt; *de ydre* og 2 *indre Perigonblade* ved Grunden sammenvoxne, linieformede, næsten ligelange; *Frugtknuden* næsten kugleformet.

Pl. af en lysbruun, gjennemsigtig Farve. Blst. have en stærk Lugt. Læben bleg med viol. Pletter, de övrige Perigonblade bleggule. 8. ♃.

I skyggefulde Skove paa raadent Træ, meget sjelden: *Sj.* Gyrstinge Skov (Albrecht), *Möens* Klint (4, 9, 28!) Synes ikke at komme til Udvikling i alle Aar. 1*

9. Cephalanthera. Skovlilie.

a. Blomsterne röde, Frugtknuden duunhaaret.

1096. **C. rubra** [Rich. l. c. p. 60] (Röd S.) Drej. n. 864; Serapias L., H. 901; F. D. 345; Epipactis All., H. N. VIII, 66.

Bladene sværdformet-lancetformede; *Dækbladene* længere

end Frugtknuden; alle *Perigonbladene* spidse; *Læbens yderste Led* ægformet, tilspidset.

1' höi. Blst. ros., Læben hvidguul med ophöiede Striber. $\frac{6}{2}$—7. ♃.

I Skove paa Kalkgrund, sjelden: *Möens* Storeklint alm.! *Sj.* Alindelille Fredskov! Gyrstinge Skov (Albr.)! Braaby Vesterskov og Tuel Skov v. Sorö (7); *J.* Buderupholm (Beck); *Sl.* Gravensteen (Freuchen).

b. Blomsterne hvide, Frugtknuden glat.

1097. **C. pallens** [Rich. l. c.] (Hvidguul S.) Drej. n. 865; Epipactis Sw., F. D. 1400; Serapias grandiflora Scop., H. 900.

Bladene elliptiske eller ægformede; *Dækbladene* længere end Frugtknuden; alle *Perigonbladene* budte; *Læbens ydre Led* æg-hjerteformet.

1' höi. Blst. hv., Læben med gule, ophöiede Striber. 6—$\frac{7}{1}$. ♃.

I Skove paa Kalkgrund, sjelden: *Möens* Klint i Mængde! *Sj.* Kjöge Aas (9), Ledreborg Dyrehave (15), Alindelille Fredskov! Gyrstinge, Braaby Vesterskov (7). *]

1098. **C. ensifolia** [Rich. l. c.] (Sværdbladet S.) Drej. n. 866; Epipactis Sw., Serapias Sm., H. 900; S. grandiflora F. D. 506.

Bladene sværdformet-lancetformede, *de övre* linieformede; *Dækbladene* (undtagen de 1—2 nederste) meget kortere end Frugtknuden; *de ydre Perigonblade* spidse, *de indre* budte; *Læbens yderste Led* budt, af större Brede end Længde.

1' höi. Blst. sneehvide med en guul Plet i Spidsen af Læben. $\frac{5}{2}$—$\frac{6}{1}$. ♃.

I Skove, temmelig sjelden: *Bornh.* i Almindingen (19); *Sj.* Udby (Badstüb.), Valö, Kjöge Aas (9), Aldershvile, Gjels Skov, Dronninggaard (H.), Alindelille og Kastrup Skove (19)! Alsted Skov, Glumsö Österskov! Dragerup Skov ved Holbek (15); *F.* Hverringe (H.), Hallenskov ved Svendborg (11).

10. Epipactis. Huullæbe.

a. Læbens yderste Led budt, rundtakket. Krybende Udlöbere fra Rodstokken.

1099. **E. palustris** [Swartz Vet. Ac. handl. 1800 p. 232] (Sump-H.) Drej. n. 870; Serapias Scop., H. 899; S. longifolia L.; Helleborine latifolia F. D. 267.

De nedre Blade bredt, *de övre* smalt lancetformede;

Blomsterne nikkende; *de ydre Perigonblade* æg-lancetformede; *Læbens ydre Led* hjerteformet; *Frugtknuden* duunhaaret.

½—1′ höi. De ydre Perigonbld. blegbrune, de indre og Læbens nedre Led hv. med röde Striber, det ydre Led hvidt. 7. ♃.

I vaade Enge og Moser, forekommer hist og her i alle danske Provindser.

b. Læbens ydre Led spidst. Udlöbere 0.

1100. **E. latifolia** [All. ped. 2 p. 152] (Bredbladet H.) Drej. n. 871; Serapias L., H. 898; E. Bot. t. 269.

*Bladene**) bredt ægformede, spidse, langs Nerverne fiint duunhaaret-rue, tætsiddende (omtr. 2—3 Gange længere end Ledstykket ovenfor samme); *Klasen* tætblomstret, alsidig; *Blomsterne* under og efter Blomstringen udstaaende; *Perigonbladene* spidse, aabne, længere end den klæbrigt duunhaarede *Frugtknude*; *Læbens yderste Led* bredt hjerteformet, tilbageböiet, dets *Pukkel* jævn, i Gjennemsnit rundagtig.

1—2′ höi. Stgl. opadtil klæbrig-haaret. Bld. mörkgrönne (de nedre omskedende uden Plade, de övre æg-lancetformede). Blst. grönne, alm. indvendig skident violetröde. 7—8. ♃.

I Skove, ved levende Hegn o. a. skyggefulde Steder: alm. paa *Halvöens* Östkyst, i det sydl. *Fyen* og paa *Öerne*, sparsommere i *Sjæll.*

1101. **E. microphylla** [Ehrh. Beitr. 4 p. 42] Serapias latifolia F. D. 811.

Bladene ægformede eller elliptiske, tilspidsede, glatte, fjerntsiddende (af Længde med eller ½—1 Gang længere end Ledstykket ovenfor); *Klasen* ensidig, faablomstret; *Blomsterne* efter Blomstringen nedhængende; *Perigonbladene* tilspidsede, lukkede, kortere end den glatte *Frugtknude*; *Læbens yderste Led* lancet-hjerteformet, tilspidset, dets *Pukkel* i Gjennemsnit kantet-kruset.

1—1½′ höi. Hele Pl. næsten glat. Foruden de angivne Mærker let kjendelig fra foreg. ved spædere Væxt, smalere, frisk grönne Bld.

---

*) Da Bladene hos Arterne i denne Slægt ere meget forskjellige i Farve, Störrelse og indbyrdes Afstand paa forskjellig Höide af Stængelen, er her stedse, naar ikke andet udtrykkelig er nævnt, Tale om de midterste og meest fuldkomment udviklede Blade.

Blst. har jeg stedse fundet grönne eller med et svagt rödligt Anströg; Læben i Randen hvidagtig. 7—8. ♃.

I skyggefulde og fugtige Lövskove: i *Sjæll.* hist og her og i mange Egne hyppigere end foreg.; i de andre Provindser sparsommere: *F.* Vissenberg! *Bornh.* i Almindingen ved Gamleborg! ☞

1102. **E. atrorubens** [Hoffm. Bot. Tasch. 1801, p. 182, under Serap. latif.] (Rödblomstret H.) Drej. n. 872; Rchb. ic. IX, 1141; E. rubiginosa (Gaud.) Koch Syn. II, 801; E. media Fr. mant. 2, p. 54; H. N. VIII, 65; Serapias microphylla H. 899; S. latifolia — atrorubens II, 260; F. D. 1938.

Bladene æg-lancetformede eller elliptiske, tilspidsede, sværdformigt tilbageböiede, langs Nerverne fiinthaaret-rue, tætsiddende (3—5 Gange længere end Ledstykket ovenfor); *Klasen* ensidig, tætblomstret; *Blomsterne* opret-udstaaende, efter Blomstringen nikkende; *de ydre Perigonblade* aabne, tilspidsede, duunhaarede; *Læbens yderste Led* omvendt-nyreformet, meget kort tilspidset, med tilbageböiet Spids, dets *Pukkel* i Gjennemsnit kantet-kruset; *Frugtknuden* klæbrigduunhaaret.

½—1′ höi. Rodtrævlerne tæthaarede. Stgl. foroven ligesom Blomsterstilkene klæbrigt haarede, Bld. mörkt og noget bruunagtigt grönne. Blst. smukt og mörkt ros. 7. ♃.

I Skove paa Kalkgrund: *Möens* Klint meget alm.! Saavidt mig bekjendt, det eneste Voxested i Danmark.

Anm. Fries anförer (l. c.) Afændringer (α) med hvide og (β) med grönne Blomster. Disse ere mig ubekjendte; men skjöndt denne Art altsaa, ligesom de foreg., kan forekomme af forskjellig Farve, har dog enhver Art (idetmindste i vor Flora) en typisk Grundfarve, nemlig hos denne mörk ros., hos foreg. grön og hos næstforeg. skident viol., hvorfor Navnet atrorubens synes mig ikke upassende og det er derfor her beholdt, saa meget mere som det er det ældste (om end som Varietetsnavn).

11. Listera.

1103. **L. ovata** [R. Br. l. c. p. 201] (Ægbladet L.) Drej. n. 868; Rchb. ic. VI, 812; Ophrys L., H. 893; F. D. 137.

Bladene ovale eller ægformede, nedenfor Midten af Stængelen; *Læben* 2-fliget, med udeelte, linieformede *Flige.*

1—1½′ höi. Stgl. foroven duunhaaret; Blst. guulgrönne. 5—6. ♃.
I sumpige Skove, paa Enge mellem Krat, ikke sjelden.

1104. **L. cordata** [R. Br. l. c.] Hjertebladet L.) Drej. n. 869; Ophrys L., H. 894; F. D. 1278.

Bladene hjerteformede, omtrent paa Midten af Stængelen; *Læben* 3-fliget med linieformede *Flige*, den midterste 2-klövet.

4—6'' höi. Stgl. glat. Blst. bruunlig-grönne. 5—6. ♃.
I Skove, især Naaleskove, sjelden: *J.* Vendsyssel, Aarhuus (Lgby); *Sj.* Hornbæks Plantage (14), Frederiksberg Have (M. Vahl., nu forsvunden).

12. Neottia. Fuglerede.

1105. **N. nidus avis** [Rich. l. c.] (Guulbruun F.) Drej. n. 867; Ophrys L., H. 892; F. D. 181.

Rodtrævlerne talrige, korte, knippeformigt sammenslyngede; *Stængelen* beklædt med brune Skeder uden Plade, forövrigt bladlös; *Læbens Flige* budte, frastaaende.

½—1' höi. Blst., ligesom hele Pl., bleg-bruunagtig. 6—7. ♃.
Snylteplante paa Trærödder i Lövskove, funden i alle Provindser og ikke sjelden, men sporadisk.

13. Corallorhiza. Koralrod.

1106. **C. virescens** [Drej. i F. D. 2363] (Skov-K.) C. innata R. Br., Drej. n. 863; Ophrys Corallorhiza L. H. 893; F. D. 451.

Roden koralformigt grenet; *Stængelen* jævn, omgivet af 3—4 Skeder uden Plade, forövrigt bladlös; *Klasen* faablomstret; *Læben* aflang-4-kantet, udrandet, forövrigt udeelt med en budt Tand ved Grunden paa hver Side; *Griffelstötten* bueformigt indböiet; *Frugtknuden* stribet.

2—6'' höi. Blst. grönne, Læben hv. med purp. Punkter. $\frac{5}{2}$—$\frac{6}{1}$. ♃.
I Lövskove, meget sjelden: *Möens* Klinteskov, f. Ex. bag Maglevandsfaldet! *Sj.* Krat ved Tibirke!

1107. **C. ericetorum** [Drej. i F. D. 2364] (Lyng-K.)

Roden koralformigt grenet; *Stængelen* stribet, omgivet af omtrent 3 omskedende Blade uden Plade, forövrigt bladlös; *Klasen* faablomstret; *Læben* aflang, 3-lappet, den midterste Lap udrandet; *Griffelstötten* opret, S-formigt böiet; *Frugtknuden* rundtakket-vinget.

2—4" höi. Blst. guulgrönne med rödligt Anströg, Læben hv. med purp. Pletter. $\frac{5}{2}$—$\frac{6}{7}$. ♃.

Paa Lyngheder ved Kjöge Bugt ½ Miil N. for Skillingskroen, mellem Calluna vulg. og Salix repens, i Mængde 1838! Hornbæks Plantage (19)? ⊠

14. Spiranthes. Skrueax.

1108. **S. autumnalis** [Rich. l. c.] (Höst-S.) Drej. n. 861; Ophrys spiralis L., H. 894; F. D. 387.

Knollerne (alm. 2) langstrakt-ovale med et *Blomsterskaft* og et sidestillet *Bladknippe* i Spidsen; *Rodbladene* ægformede eller elliptiske; *Stængelbladene* omskedende, uden eller med en kort, sylformet Plade; *Axet* spiralformigt snoet; *Læben* omvendt-ægformet, huul, rundtakket.

4—6" höi, Stgl. foroven duunhaaret. Blst. grönlig-hv. 9—10. ♃.

Paa Græsmarker, sjelden: *Sl.* Aabenraa (Oeder), Langbjerg Bakker (17); *Sj.* Steenved Overdrev ved Kjelsbjergene, en Höi ved Præstö (H.); *Falst.* ved Næsgaard (Olufsen); *Bornh.* ved Gaasebækken, nordre Teglværk, Baggeaaen, Terkels Mölle (17). ⊠

15. Malaxis. Hjertelæbe.

1109. **M. paludosa** [Swartz Vet. ac. handl. 1800 p. 235] (Sump-H.) H. 897; Drej. n. 874; Ophrys L., F. D. 1234.

Skaftet 5-kantet, med 3—5 ægformede *Blade* ved Grunden, udgaaer fra Siden af en lögagtig, med visnede Blade beklædt *Knol*; *Axet* tætblomstret; *Perigonbladene* ægformede; *Læben* æg-hjerteformet, spids, heelrandet, halvt saa lang som de ydre og af Længde med de indre Perigonblade.

1—3" höi. Blst. grönne, meget smaae. 7—8. ♃.

I Törv- og Hedemoser mellem Sphagnum, temmelig sjelden: *J.* Klitterne i Thy, Viborg, Fusing, Vasehuus, Ö. Velling (7), V. Velling (3), Ö. Nykirke! Nebbegaard, Ribe (6); *Sl.* Rödding (7), Flensborg, Tolkvade Sö ved Slesvig (16); *Sj.* Aamosen (7), Tepri og Lyngby Moser (H.)! Kjöge Aas (9), Holmegaardsmosen! *Loll.* Birket (9); *Falst.* Horreby Lyng!

16. Sturmia. Mygblomst.

1110. **S. Loeselii** [Rchb. ic. X, 12.6] (Trekantet M.). Malaxis Sw., H. 897; Drej. n. 875; H. N. VI, 65; Ophrys L., O. paludosa F. D. 877.

Skaftet 3-kantet, med 2 oval-lancetformede *Blade* ved Grunden og udgaaende fra Siden af en *Lögknol* (som hos foreg.); *Axet* faablomstret; *de ydre Perigonblade* linieformede, snoede, *de indre* traadformede; *Læben* omvendt-ægformet, budt, heel eller 3—5-tandet, rundtakket, meget bredere end de övrige Perigonblade.

3—6'' höi. Bld. glindsende, tilligemed Blst. guulgrönne. 6—7. ♃.

I dybe Moser og Hængedynd mellem Mosser, sporadisk og ikke alm.: *Sj.* Mose mellem Strandmöllen og Raavaddam! Lyngby Mose (H.), Lundehuusmosen! Bidstrupgaards Mose! Flommen ved Sorö! *Loll.* Birket (9), *F.* Birkende, Hofmansgave (H.); *J.* Hillerslev Eng i Thy (Dr.); *Sl.* Pulverholz ved Slesvig (16).

II. Hexandria.

17. Aristolochia. Slangerod.

1111. **A. Clematitis** L. (Hjertebladet S.) H. 902; F. D. 1235; Rchb. fl. g. XII, 1340.

Bladene stilkede, hjerteformede, heelrandede, med fiint forgrenet Aarenæt; *Blomsterne* knippeformigt samlede i Bladhjörnerne; *Blomsterdækket* kræmmerhuusformet, ved Grunden kugleformigt opsvulmet.

1—2' höi. Blst. gule. 7—8. ♃.

Ved Gjærder omkring Byer, sjelden, og formodenlig i ældre Tider indfört: *J.* Aalborg (H.), Viborg (Dr.), Mariager (7), Örsted, Veile (H.), Kolding! Kirkegaarden ved Ribe (6); *Falst.* Nykjöbing Slots Ruiner (9). *

21de Klasse. Monoecia (Enbo).

1. Orden. Monandria (Enhannede).

A. Frugterne bæragtige (Urteagtige Væxter).

1. **Arum** L. Blomsterne samlede paa en i Spidsen nögen Kolbe med ♂ Blomsterne ovenfor og adskilte fra ♀ Blomsterne; Kolben omgivet af et sammenrullet Hylster. (N. F. Aroideæ).

Calla. Kolben heelt beklædt af Blomster, Hylsteret fladt udbredt. (6, 1).

B. Frugterne törre (Nödder eller Hindefrugter). Urteagtige Væxter.

a. 1 Griffel for hver Frugtknude.

2. **Zostéra** L. ♂ og ♀ Blomsterne i 2 Rækker paa den ydre Side af en linieformet Kolbe, omgivne af et fælles, i Spidsen bladagtigt Hylster; ♂ Blomsterne bestaae af en enkelt Stövdrager, ♀ af en enkelt Frugtknude med forlænget Griffel og 2 Ar. (N. F. Fluviales [Najadeæ], a.).

3. **Najas** L. Blomsterne enlige i Bladhjörnerne, hver omgivet af et sambladet, tandet eller fliget Hylster; ♂: enkelt Blomsterdække, 1 4-rummet Stövknap; ♀: Griffelen 0 eller meget kort, med utydeligt 2-lappet Ar. (N. F. Fluviales [Najadeæ], b.).

4. **Zannichéllia** L. Begge Kjön omgivne af et fælles Hylster; ♂: uden Blomsterdække, 1 Stövdrager; ♀: Blomsterdækket klokkeformet; 3—6 Frugtknuder med tydelig Griffel og skjoldformet Ar. (N. F. Fluviales [Najadeæ], c.).

Lemna. (21, 2).

b. 2—3 Grifler.

5. **Callítriche** L. Blomsterne i Bladhjörnerne, omgivne af 2 hindeagtige Dækblade (eller et 2-bladet Blomsterdække), 2 Grifler; Frugten 4-fröet, uopspringende eller tilsidst deelt i 4 Smaafrugter. (N. F. Callitrichineæ).

6. **Euphórbia** L. Blomsterne (i Greenvinklerne) i en Blomsterkop med et sambladet, 3—10-lappet Hylster (Kopdække); ♂ Blomsterne flere i en Kreds, hver bestaaende af 1 nögen Stövdrager tilledet til en Blomsterstilk og omgivet af et Dækblad; ♀ Blomsten enlig i Midten, stilket, nögen; 3 Grifler; 3-delelig Spaltefrugt (Springfrugt) med 2-klappede, 1-fröede Smaafrugter. (N. F. Euphorbiaceæ.)

C. Fröene nögne i aabne Frugtblade (Træagtige Væxter med naalcformede, spredte eller (paa en forkortet Green) knippestillede Blade; Blomster i Rakler: ♂ Raklen omgivet af skjælformede Dækblade, indsluttende talrige 1-hannede, nögne Blomster; ♀ Raklen med talrige, spiralstillede, tilsidst træ- eller læderagtigt udvoxende Frugtblade, dannende en Kogle.) (7—9. N. F. Coniferæ).

a. ♂ Raklen grenet.

7. **Pinus** L. (part.) Kogleskjællene i Spidsen ved en kantet, træagtig Plade fortykkede; Bladene 2—5 knippeformigt samlede, vedblivende.

b. ♂ Raklen udeelt.

8. **Ábies** DC. Kogleskjællene jævne, læderagtige, mod Spidsen tyndere; Bladene spredte, vedblivende.

9. **Larix** DC. Kogleskjællene som foreg.; Bladene talrige, knippestillede, affaldende.

2. *Orden. Diandria (Tohannede).*

10. **Lemna** L. Stængellöse, svömmende Planter; Rodtrævlerne med en Rodhætte i Spidsen; ♂ og ♀ Blomster omgivne af et fælles hindeagtigt Hylster; Blomsterdække 0; 1—2 Stövdragere; 1 Frugtknude. (N. F. Lemnaceæ).

3. *Orden. Triandria (Trehannede).*

a. Bladene parallelnervede.

11. **Typha** L. Blomsterne tæt samlede i valseformede Ax (eller Kolber), ♂ ovenfor ♀ Axet; Blomsterdækket fribladet, dannet af flere Börster; Stövtraadene sammenvoxne; Frugten stilket, nödagtig (med hindeagtigt Frögjemme); Arret udeelt. (N. F. Typhaceæ).

12. **Spargánium** L. Blomsterne tæt samlede i kugleformede Hoveder, (♂ ovenfor ♀); Blomsterdækket fribladet, dannet af 3—5 Skjæl; Stövtraadene frie; Frugten siddende, steenfrugtagtig (med svampagtigt Mellemlag); Arret udeelt. (N. F. Typhaceæ).

13. **Carex** L. Blomsterne i enkelte eller sammensatte

Ax, hver Blomst omgivet af et Dækskjæl; ♀: Blomsterdækket sambladet, krukkeformet, omgivende den siddende, nödagtige Frugt; 2—3 Ax; ♂: Stövtraadene frie. (N. F. Cyperaceæ ***).

b. Bladene fjernervede.

14. **Amarántus** L. Blomsterdækket enkelt, 3—5-deelt; 3 Ar; Frugten 1-fröet, uopspringende*) Hindefrugt; Fröets Kim kredsformigt omgivende Fröhviden. (N. F. Amarantaceæ).

4. Orden. Tetrandria (Firehannede).

a. Blomsterdækket dobbelt.

15. **Littorélla** Berg. ♂: Blomsterne stilkede; Bægeret dybt 4-deelt; Kronen 4-fliget; ♀: Blomsterne stilklöse; Bægeret 3-bladet; Kronen sambladet, hindeagtig, med svagt 4-tandet Krave; Griffelen forlænget, udeelt; Frugten nödagtig. (N. F. Plantagineæ).

b. Blomsterdækket enkelt eller 0.

aa. Urteagtige Væxter. Arret penselformet. (N. F. Urticaceæ, a.)

16. **Urtica** L. ♂: Blomsterdækket 4-deelt; ♀: Blomsterdækket 4-deelt i 2 ydre, mindre, og 2 indre, större Flige; Frugten nödagtig, omgivet af det vedblivende, hindeagtige Blomsterdække. (Haarene indeholde en brændende Vædske).

Parietaria: ☿ og ♀ Blomsterdækket 4-deelt. (Haarene ikke brændende). (4, 1).

bb. Træagtige Væxter, 2 traadformede Ar. (N. F. Betulineæ).

17. **Alnus** Tournef. Blomsterne af begge Kjön i Rakler. ♂: Rakleskjællene udeelte, med 4—5 Biskjæl omgivende 3 Blomster, Blomsterdækket enkelt, 4-fliget; ♀: Rakleskjællene udeelte, 2-blomstrede; 1 Frugtknude med 2 Ar; Frugten Nöd, omgivet af de vedblivende, tilsidst træagtige Rakleskjæl.

18. **Bétula** L. (part.) ♂: Rakleskjællene skjoldformede med 2 Sidelapper og indsluttende 2—3 Biskjæl; Stövdragerne 8—12 (ɔ: 4 for hvert Biskjæl); ♀ Skjællene 3-lappede,

*) Hos de fleste udenlandske Arter i denne Slægt er Hindefrugten tværsopspringende; mange have 5 Stövdragere.

2—3 blomstrede, ved Frugtmodningen affaldende; Vingefrugt; iövrigt som foreg.

Corylus (21, 6).

5. Orden. Pentandria (Femhannede).

a. Blomsterdækket enkelt. Frugten nödagtig.

19. **Átriplex** L. ♂ og ☿: Blomsterdækket 3—5-deelt; 3—5 Stövdragere; ♀: Blomsterdækket 2-bladet eller 2-deelt, fladtrykt, omsluttende (ikke sammenvoxet med) Frugten; 2 Grifler; Frugten uopspringende Hindefrugt, Fröets Skal hornagtig. (N. F. Chenopodeæ).

20. **Hálymus** Wallr. ♀: Blomsterdækket fladtrykt, tilvoxet til Frugten og foroven udlöbende i 2 hornagtige Flige; Fröets Skal hindeagtig; forövrigt som foreg. (N. F. Chenopodeæ).

Quercus. Fr. Nöd omgivet af en Skaal (21, 6).
Xanthium. Stövtraadene sammenvoxne; Fr. Skalfrugt. (21, 7).

b. Blomsterdækket dobbelt; Fr. Bær.

Bryonia (21, 8).

6. Orden. Hex—Polyandria (Sex—Mangehannede).

a. Blomsterdækket dobbelt.

21. **Sagittária** L. Bæger og Krone 3-bladede; ♂: Stövdragerne ∞; ♀: Frugtknuder ∞, oversædige paa en kugleformet Frugtbund; Arret haaret; Frugten 1-fröet, nödagtig. (N. F. Alismaceæ).

22. **Myriophýllum** L. ♂: Bægeret 4-deelt; Kronen 4-bladet, affaldende; Stövdragere 8; ♀: Bægeret ∞-tandet; Krone 0 eller 4-bladet, affaldende; 4 Ar; Frugten undersædig, 4-delelig Spaltefrugt. (N. F. Halorrhageæ).

b. Blomsterdækket enkelt (eller 0).

aa. Urteagtige Væxter.

23. **Ceratophýllum** L. ♂ og ♀ Blomsterdækket uregelm. 8—12-fliget med tandede Flige; ♂: Stövdragerne omtr. 12, siddende, i Spidsen hornede; ♀: 1 Frugtknude med sylfor-

met Griffel; Frugt fri, 1-fröet Nöd (Blomsterne i Bladhjörnerne). (N. F. Ceratophylleæ).

24. **Potérium** L. Blomsterdækket regelm. 4-deelt; ♂: Stövdragerne 20—30, med lange, fine Stövtraade; ♀: 2—3 Frugtknuder med traadformet Griffel og penselformet Ar; Frugten 2—3-rummet Skalfrugt ɔ: 2—3 Nödder tæt omgivne af den udhulede Frugtbund. (N. F. Rosaceæ, a.).

Arum } Blomster i Kolbe, omgivet af et Hylster (21, 1).
Calla }

bb. Træagtige Væxter med Blomsterne i Rakler. (25—28. N. F. Cupuliferæ).

α. Ar eller Grifler 2, Stövdragerne befæstede paa Rakleskjællene.

25. **Carpínus** L. Begge Kjön i Rakler. ♂: Stövdragere omtrent 12, befæstede ved Grunden af de udeelte Rakleskjæl; Biskjæl 0; ♀: Frugt nödagtig, beklædt med det vedblivende, tandede, oversædige Blomsterdække og omgivet af de bladagtige og vedblivende, tilsidst 3-fligede Rakleskjæl.

26. **Córylus** L. ♂: Blomsterne i Rakler; 1 udeelt Rakleskjæl; Stövdragere omtr. 8, befæstede paa Midten af de 2-fligede Biskjæl; ♀: Blomsterne i Hoved; Frugten Nöd, beklædt af det vedblivende, svagt tandede, oversædige Blomsterdække og omgivet af et bladagtigt fliget Dækblad (Hase).

Betula. Vingefrugt (21, 4).

β. Ar eller Grifler 3, Stövdragerne befæstede til et Blomsterdække. Frugten heelt eller tildeels omgivet af flere sammenvoxne Dækblade i Form af en Skaal.

27. **Fagus** L. ♂: Raklen kugleformet; Blomsterdækket klokkeformet; ♀: Skaalen 4-fliget, 2-blomstret; Blomsterdækket oversædigt, fliget; Frugterne 3-kantede Nödder, heelt omgivne af Skaalen.

28. **Quercus** L. ♂: Raklen forlænget; Blomsterdækket hjulformet; ♀: Skaalen udeelt, 1-blomstret; Blomsterdækket oversædigt, svagt tandet; Frugten en oval, trind Nöd, ved Grunden omgivet af den kopformede Skaal.

γ, Ar 2; Stövdragerne befæstede til et Blomsterdække; Frugterne uden skaalformede Dækblade.

† *Juglans* L. ♂: Blomsterne i Rakler; Blomsterdækket 2—6-fliget; ♀: Blomster 2—3 sammen; Blomsterdækket 4-deelt, oversædigt; Fr. Steenfrugt. (N. F. Juglandeæ).

7. Orden. Monadelphia (Enknippede).

29. **Xánthium** L. ♂: Flere Blomster omgivne af et ∞-bladet Svöb; Blomsterdækket sambladet, 5-tandet; 5 Stövdragere; ♀: 2 Blomster omgivne af et dobbelt Svöb: det ydre dybt 5—8-deelt, det indre i Spidsen 2-hornet og omgivende de modnende Skalfrugter; Blomsterdækket oversædigt, 5-tandet; 2 Ar. (N. F. Ambrosieæ).

Pinus, *Abies*, *Larix* } (21, 1).
Typha (21, 3).

8. Orden. Polyadelphia (Fleerknippede).

30. **Bryónia** L. Bæger og Krone 5-fligede, oversædige; ♂: Stövdragere 5, sammenvoxne i 3 Bundter (2. 2. 1.); ♀; Frugten et 3—6-fröet Bær. (N. F. Cucurbitaceæ).

I. Monandria.

1. Arum.

1112. **A. maculatum** L. (Dansk Ingefær). H. 960; Drej. n. 949; F. D. 505; Rchb. fl. germ. VII, 8.

Rodstokken knollet; *Bladene* piilformede; *Hylsteret* længere end den i Spidsen nögne, kölleformede, violetbrune, ovenfor Stövdragerne med snoede Traade beklædte *Kolbe*.

Bld. hos os alm. uplettede. Bær höiröde. 5—6 (fr. 7). ♃.

I fugtige Skove: *J.* Aalborg (H.), Kalö (13), Aarhuus, Palsgaard (H.), derfra mod S. ikke sjelden paa Halvöens Östkyst, Öerne fra Als til Möen, det sydl. Fyen og Sydsjæll.; i Nordsjælland sparsom: Odsherred (H.), Agersvold (16), Kbhavn bag Vesterbro, Rosenborg Have, Kastelsvolden (H.); *Bornh.* i Slammebjergs Skov ved Nexö (19). ☿

2. Zostera. Bændeltang.

1113. **Z. marina** L. (Hav-B.) H. 6; Drej. n. 877; F. D. 15; Rchb. fl. g. VII, 4.

Bladene linieformede (omtrent 2''' brede), 3-nervede; *Kolbens Stilk* opadtil bredere; *Frugterne* stribede paalangs.

Bld. meget lange, overalt ligebrede, olivengrönne. 6—8. ♃.

β, angustifolia F. D. 1501; Rchb. l. c. 3, H. N. VI, 70; Z. nana Roth (efter Cit. af F. D. og Caulin.) Bladene smalere, omtr. 1''' brede, med utydelige Sidenerver; Kolbestilken længere, forneden meget tynd.

Paa Sandbund i Havet overalt ved de danske Kyster, især paa dybere Vand. *β*, med Hovedarten, men sjeldnere.

1114. **Z. minor** [Nolt. i Rchb. l. c. VII, p. 2 t. 2] (Dværg-B.) Z. Noltei H. II, 107; F. D. 2041; Z. nana Koch Syn. II, 783 (ikke Roth); H. N. XI, 70.

Bladene smalt linieformede (neppe 1''' brede), 1-nervede; *Kolbens Stilk* traadformet, ligebred overalt; *Frugterne* jævne.

Meget lavere og finere, med kortere Bld. end foreg. 7—8. ♃.

Paa Sandbund i Salt- og Brakvand, især i Fjordene hvor Vandet ikke er dybt, og kun bemærket i de vestligere Egne: *J.* Limfjorden ved Aalborg (Dr.), mellem Fanö og Jylland (16), Römö, Sylt, Amrom (N.); Aarösund (8) og derfra mod S. i alle Fjordene paa Slesvigs Östkyst; *F.* Falsled Bugt (15). ⚹

3. Najas. Najade.

1115. **N. marina** L. (Enfröet N.) H. II, 279; F. D. 2121; N. major Roth, Koch Syn. II, 783; N. monosperma Willd., H. 955 (og Caulinia fragilis 911).

Bladene krandsstillede ($^1/_3$), linieformede, skarpt tandede, omskedende, med heelrandet *Skede*; *Frugterne* punkterede.

Bld. frisk grönne, Skederne rödlige. 8—9. ⊙.

I Salt- og Brakvand, sjelden og kun bekjendt fra *Slesvig:* Noret ved Nordskov i Angel (16, 28), i Slien 1 Miil Ö. for Slesvig (Frölich, Suhr). |*

4. Zannichellia. Vandkrands.

1116. **Z. palustris** L. (Kjær-V.) H. 911; Fr. mant. I, 16; F. D. 67; H. N. VI, 69.

Bladene linie-traadformede, krandsstillede ($^1/_3$); *Frugterne* 3—5, siddende eller med en fælles, kort Stilk, tilspid-

sedede i en vedblivende *Griffel* af lidet over Frugtens halve Længde.

7—9. ♃. Var.

α, repens (Boenn.) Rchb. VII, 20. Stængelen ved Ledene rodslaaende.

β, major (Boenn.) Rchb. l. c., 24. Pl. större, med opret Stængel og bredere Blade.

I Færsk- og Saltvand, ikke sjelden: *α*, især i Damme og Vandhuller med grundt Vand.

1117. **Z. pedicellata** [Fr. mant. I, 18; 3, 135] (Stilkfrugtet V.) H. N. III, 66; Z. pedunculata Rchb. 21.

Frugterne 3—4, tydeligt stilkede med *fælles Stilk* og særegne *Smaastilke*; *Griffelen* fiin, af Frugtens Længde; forövrigt som foreg.

Alm. spædere end foreg., men forekommer ogsaa i en större Form. Fr. har en hindeagtig, rundbugtet, tilsidst tandet Kjöl paa Rygsömmen og stundom tillige paa Bugsömmen, (i sidste Tilfælde Z. gibberosa Rchb. VII, 22). 7—8. ♃.

Paa lignende Steder som foreg. og ligesaa hyppig. ☀

1118. **Z. polycarpa** [Nolte nov. fl. Hols. p. 75] (Mangefrugtet V.) Fr. mant. I, 17; Rchb. 23; H. N. X, 66.

Frugterne 4—6, siddende, halvmaaneformede, ved Grunden budte; *Griffelen* kort, omtr. $^1/_4$ af Frugtens Længde.

β, tenuissima Fr. Spædere, med omtr. 4 Frugter.

Voxested som de foreg., men sjeldnere: *Slesvig* (N.)? — *β*, Gadekjær i Himmelöv pr. Roeskilde (15). ☀

5. Callitriche. Vandstjerne.

a. Alle Bladkrandsene adskilte, Dækblade 0.

1119. **C. autumnalis** L. (Höst-V.) H. 910; Drej. n. 882; F. D. 2120; Rchb. V, 4749; H. N. IV, 83.

Alle *Bladene* 1-nervede, linieformede, med bredere Basis, i Spidsen udrandede; *Ledstykkerne* korte; *Frugternes Kjöl* hindeagtigt vinget.

Bld. af en reen og mörk grön Farve. 7—9. ♃.

I Söer og Aaer hist og her, ikke alm., f. Ex. *Sj.* Aaen ved Raavaddam! Frederiksdals Möllebæk (Dr.), Emdrup Sö. Ladegaardsaaen, Damhuussöen (9), Ondlöse! *F.* Egense ved Hofmansgave (4); *J.* Töihuushaven ved Randers (7), Haraldslund! *Sl.* Jels Sö (16).

b. De övre Bladkrandse samlede til en Rosette; Blomsterne omgivne af Dækblade (C. verna L.).

1120. **C. verna** [Kützing i Linnæa VII, p. 175] (Vaar-V.) Drej. n. 881; Rchb. 4746.

De nedre Blade linieformede, med smalere Basis, *de övre* omvendt-ægformede, 3-nervede; *Dækbladene* svagt böiede; *Griflerne* oprette, snart affaldende; *Frugterne* parallele, med skarp, meget smalvinget *Kjöl*.

Bld. (ligesom hos de fölg.) lysere og mere mat grönne end hos foreg. Forekommer undertiden i flydende Vand med lutter linieformede, i Spidsen indtrykte Bld. (C. verna tenuifolia H. 910), og var. desuden med stilkede Frugter (C. pedunculata DC.). 5—9. ♃.

I Færskvand (Bække, Gröfter og Moser), hist og her.

1121. **C. platycarpa** [Kütz. l. c. p. 181] (Fladfrugtet V.) Drej. n. 880; Rchb. 4748.

De nedre Blade linieformede, *de övre* omvendt-ægformede, 3-nervede; *Dækbladene* seglformigt krummede; *Griflerne* vedblivende, tilsidst tilbageböiede; *Frugterne* parallele, med vinget Kjöl.

Var. ligesom foreg., efter Vandets Beskaffenhed. 5—8. ♃.

I Kjær, hyppig (efter Drej.).

1122. **C. stagnalis** [Scop. carn. 2, 151] (Korsfrugtet V.) Drej. n. 879; Rchb. 4747; C. verna repens H. 910; F. D. 129 og 1741 (C. verna).

Alle *Bladene* omvendt-ægformede, 3—5-nervede; *Dækbladene* seglkrummede, sammenstödende med Spidsen; *Griflerne* vedblivende, tilsidst tilbageböiede; *Frugterne* korsviis stillede, med vinget Kjöl.

5—8. ♃.

I Kjær og Gröfter, paa dyndfulde, oversvömmede Steder. Synes at være den hyppigste Art i Danmark.

Anm. Om *C. hamulata* Kütz. (Rchb. 4749), som adskilles ved hagekrummede Dækblade og meget lange, tilbageböiede Grifler, er funden i Danmark, er mig ikke bekjendt. De 3 foreg. Arter, som efter Vandets forskjellige Dybde og övrige Beskaffenhed fremtræde under saa yderst forskjellige Former, fortjene nöiere Undersögelse saavel i Henseende til Characterernes Bestandighed som deres Forekomst og Udbredelse i vor Flora. De enkelte Voxesteder, som jeg for hver af disse med nogenlunde Sikkerhed kunde angive, har jeg ikke anfört, da jeg formoder, at de alle ved nærmere Undersögelse ville befindes at være udbredte over den hele Flora.

6. Euphorbia. Vortemælk.

a. Stængelbladene spredte ($^2/_5$).

aa. Fröene rynkede eller grubet-punkterede. ⊙.

α. Blomsterstandens förste Forgrening en 5-grenet Skjærm, med qvastformigt 3-deelte Grene; Kopdækkets Lapper rundagtige, heelrandede.

1123. **E. Helioscopia** L. (Kilebladet V.) H. 530; Drej. n. 885; F. D. 725; Rchb. 4751.

Bladene kileformede eller omvendt-ægformede, ovenfor Midten saugtakkede; *Smaafrugterne* jævne; *Fröene* nætformigt grubede, næsten kugleformede.

Hele Pl. guulgrön, Dækbld. gule, 2—8″ höi. Smaae Expl. ofte ugrenede. 5—9. ⊙.

Almindeligt Ukrud paa dyrkede Steder, især mellem Sæden.

β. Blomsterstanden 2—4-grenet med gjentaget-gaffeldeelte Grene; Kopdækkets Lapper 2 hornet-halvmaaneformede.

1124. **E. exigua** L. (Liden V.) H. 529; Drej. n. 883; F. D. 592; Rchb. 4777, H. N. I, 52.

Bladene siddende, linieformede, heelrandede; *Dækbladene* ved Grunden af Smaagrenene æg-lancetformede med skjævt hjerteformet Basis; *Smaafrugterne* jævne eller ved Grunden utydeligt rue, med skarp, uvinget *Kjöl*; *Fröene* ovale, knudret-rynkede.

2—6″ höi. Bld. var. spidse, budte med en Braad eller stumpt afskaarne. 6—9.

Ukrud mellem Sæden: alm. paa de sydlige Öer fra *Falster* til *Ærö*; i *Fyen* p. Hindsholm! sparsommere i *Sjæll.* Glostrup (24), Kalkbrænderiet bag Flaskekroen! Amager (1), Roeskilde alm. (15), Kjöge (9), Stevns! Hyllested ved Skjelskjör (14); fra Halvöen er den mig ikke bekjendt. *

1125. **E. Peplus** L. (Stilkbladet V.) H. 528; Drej. n. 884; F. D. 1100; Rchb. 4773.

Alle *Bladene* heelrandede; *Stængelbladene* kortstilkede, *de nedre* ovalt-kredsrunde, *de övre* omvendt-ægformede; *Dækbladene* skjævt triangel-ægformede; *Smaafrugterne* med en dobbelt, smalvinget *Kjöl*; *Fröene* ovale, grubede.

6—10″ höi. Pl. mörkgrön. 7—8.

Paa dyrket Jord, især i Haver, et alm. Ukrud.

Anm. E. segetalis L. angives med Tvivl fra *Bornh.* af H. Den kjendes ved linieformede Bld., nyreformet-rudeformede Dækbld., Blomsterstanden 5-grenet med gaffeldeelte Grene; Fröene nætformigt gru-

bede. (Har forgjæves været eftersögt af Alle, som senere have besögt Öen).

bb. Fröene jævne. ♃.

† 1126. **E. Esula** L. (Lancetbladet V.) H. 530; F. D. 1270; Rchb. 4791; H. N. IV, 68.

Bladene lancetformede eller linie-lancetformede; *Blomsterstanden* mangegrenet med gjentaget-gaffeldeelte Grene; *Dækbladene* ved Grunden af Smaagrenene triangel-nyreformede, budte med en Braad; *Kopdækkets Lapper* 2-hornede; *Smaafrugterne* paa Ryggen svagt ru-punkterede.

1—1½' höi. Dækbld. gule. 7—8.

Forekommer hist og her omkring dyrkede Steder, oprindelig forvildet, f. Ex. *J.* Horsens (Jörgensen), Thyrsbæk (10); *Sl.* Neuwerk ved Slesvig (16); *Ærö* ved Æröeskjöbing (10); *F.* Dæmninger ved Hofmansgave (18); *Sj.* Glacierne udenfor Österport ved Kbhavn (26); *Bornh.* (17).

b. Stængelbladene korsviis-modsatte (½. ¼).

† *E. Lathyris* L. (Rchb. 4783) *Bladene* linieformet-ovale, de övre ved Grunden hjerteformede; *Blomsterstanden* alm. 4-grenet med gjentaget-gaffeldeelte Grene; *Dækbladene* ægformede; *Kopdækkets Lapper* 2-hornede; *Smaafrugterne* i moden Tilstand rynkede; *Fröene* nætformigt aarede. 6—7. ⊙.

Forvildet omkring Haver, f. Ex. Östofte i *Loll.* (H.).

7. Pinus. Fyr.

† 1127. **P. silvestris** L. (Almindelig F.) H. 972; Drej. p. 305; Rchb. fl. g. XI, 1127.

Naalene halvtrinde, rue, 2 sammen i hvert Knippe; *Koglen* för Modenheden ægformet-kegleformet. 5. ♄.

Alm. plantet i Skove, forekommer hist og her forvildet i Moser, f. Ex. Lyngby Mose (28), Rudehegn! Har i en tidligere Periode været vildvoxende i Danmark, hvilket de talrige Fyrrelevninger i Törvmoserne antyde.

† *P Strobus* L. (Weymouths-F.) Drej. p. 305.

Naalene 5 i hvert Knippe; *Koglen* valseformet. 5. ♄.

Forekommer hist og her i Plantager, indfört fra Nordamerika.

8. Abies. Gran.

† *A. excelsa* [Lam. enc. 6, p. 518] (Röd G.) Drej. p. 305; Rchb. 1138; Pinus Abies L., H. 971; F. D. 193.

Naalene 4-kantede, sylspidsede, heelt grönne; *Koglen* hængende, med vedblivende, i Spidsen gnavet-tandede *Skjæl*. 5. ♄.

Alm. som plantet Træ i Skove og Plantager, ikke oprindelig indenlandsk.

† *A. pectinata* [DC. fl. fr. 3, p. 276] (Hvid G.) Drej. p. 305; Rchb. 1139; P. Picea L.

Naalene fladtrykte, i Spidsen budt-udrandede, mörkgrönne med 2 hvide Striber paa Underfladen; *Koglen* opret, med affaldende, budte *Skjæl*.

Barken hvidagtig, glat. 5. ♄.

Plantet ligesom foreg., men sjeldnere. ☀

9. Larix. Lærketræ.

† *L. europaea* [DC. fl. fr. 3, p. 277] (Almindelig L.) Drej. p. 305; Rchb. 1137; Pinus Larix L.

Naalene mange i hvert Knippe, med en vorteformet Knude i Midten; ♂ og ♀ *Raklerne* paa Siden af Grenene; *Koglen* opret, ægformet, med budte *Skjæl*. 5. ♄.

Alm. plantet i Naaleskove. ☀

II. Diandria.

10. Lemna. Andemad.

a. *Staurogeton* Rchb. Lövet stilket med korsformigt stillede Flige.

1128. **L. trisulca** L. (Korsbladet A.) H. 912; Drej. n. 4; F. D. 1586; Staurogeton Rchb. fl. g. VII, 19.

Rodtrævlerne enlige; *Lövets Flige* lancetformet-elliptiske, spidse, under Lupen fiint randhaaret-tandede.

Lysgrön, större end de fölg., ligger störste Delen af Aaret under Vandet. 5—6. (Jeg har ikke fundet den blomstrende). ♃.

I stillestaaende Vand almindelig.

b. *Lemnae genuinae.* Lövet ustilket og ugrenet.

1129. **L. polyrrhiza** L. (Stor A.) H. 913; Drej. n. 5; F. D. 1589; Spirodela Schleid., Rchb. l. c. 17.

Rodtrævlerne knippeformigt samlede; *Lövet* kredsrundt,

fladt eller kun paa Overfladen svagt hvælvet, ved Grunden ofte flere sammenhængende.

Lövet större end hos de 2 fölg., paa Underfladen rödagtigt. 6—7. ♃.
I Damme og Söer ikke sjelden, dog mindre hyppig end fölgende.

1130. **L. minor** L. (Liden A.) H. 913; Drej. n. 6; F. D. 1587; Rchb. 15.

Rodtrævlerne enlige; *Lövet* aflang-kredsrundt, paa begge Sider fladtrykt, lysgrönt.

Den mindste af Arterne, omtrent af Störrelse som et Lindsefrö. 5—8. ♃.
I Damme og Söer, meget alm. og ofte i stor Mængde.

1131. **L. gibba** L. (Tykbladet A.) H. 913; Drej. n. 7; F. D. 1588; Rchb. 16; Telmatophace Schleid.

Rodtrævlerne enlige; *Lövet* omvendt-ægformet, afrundet, paa Underfladen halvkugleformigt hvælvet, ved Grunden ofte flere sammenhængende.

Lövet ofte rödagtigt, paa Underfladen formedelst luftfyldte Celler svampagtigt hvælvet og næsten gjennemsigtigt. 6—8. ♃.
I Grave og Damme, funden i alle Provindser, men ikke saa hyppig som de övrige Arter.

III. Triandria.

11. Typha. Duunhammer.

1132. **T. latifolia** L. (Bredbladet D.) H. 914; Drej. n. 890; F. D. 645; Rchb. l. c. IX, 747—48.

Bladene bredt linieformede; *Axene* valseformede, ♂ umiddelbart ovenfor ♀ Axet; *Stövtraadene* efter Bestövningen 2—4 Gange længere end Stövknapperne; *Arret* skjævt ægformet, med den farvede Spidse ragende frem over det börsteformede *Blomsterdække*.

5—6′ höi. Var i Henseende til Bladenes Brede og Axets Tykkelse. 7. ♃.
I Törvmoser og ved Aabredder, alm. udbredt.

1133. **T. angustifolia** L. (Smalbladet D.) H. 914; Drej. n. 889; F. D. 815; Rchb. 745.

Bladene smalt linieformede, ved Grunden rendede; ♂

Axet fjernet fra ♀; *Stövtraadene* efter Bestövningen ½ Gang længere end Stövknapperne; *Arret* smalt linieformet, ragende langt frem over Börsterne.

4—6′ höi; Bld. 2—4‴ brede. Afstanden mellem Axene er forskjellig. 7. ♃.

Voxested som foreg., funden i alle Provindser (undt. Bornh.), men sjeldnere og kun i enkelte Egne i större Mængde eller endog fortrængende hiin.

12. Sparganium. Pindsviinknop.

a. Stængelen udeelt; ♂ Hovederne under Blomstringen næsten ligestore med ♀.

1134. S. **minimum** [C. Bauh., Fr. S. Veg. Sc. II, p. 560] (Spæd P.) S. natans H. 916; Drej. n. 886; F. D. 260; Rchb. 749.

Stængelen svag; *Bladene* svömmende, langstrakt og smalt linieformede, budte, flade, ved Grunden omskedende; *Blomsterhovederne* (1 ♂ tidligt affaldende, 2—3 ♀) siddende (eller det nedre kortstilket) i Bladhjörnerne; *Frugterne* ustilkede; *Griffelen* kort, tilligemed det vedblivende, aflange, skjævt afskaarne *Ar* ¼ af Frugtens Længde.

Pl. lysgrön, ofte mere langstrakt, men altid spædere end fölgende. Ved de budte, smale og svömmende Bld. let kjendelig fra de andre Arter. 7. ♃.

I Törvmoser, forekommer i alle danske Provindser, men sparsommere end de fölg.

Anm. Den i det nordlige Skandinavien forekommende ægte S. natans L. (Fr. l. c., H. N. XIII, 76) adskiller sig (efter Fr.) ved bredere Bladskeder, flere ♂ Hoveder og stilkede ♀ Hoveder, stilkede Frugter. Den findes neppe i Danmark.

1135. S. **simplex** [Huds. fl. angl. ed. 2, p. 401] (Rank P.) H. 916; Drej. n. 887; F. D. 932; Rchb. 750; S. erectum *β*, L.

Stængelen rank-opret; *Bladene* linieformede, spidse, forneden 3-kantede med flade Sider, ved Grunden omskedende, i Spidsen flade med en Kjöl paa Underfladen; ♂ *Blomsterhovederne* 4—flere, siddende; ♀ *Hovederne* 3—4, stilkede, *Stilkene* (med Undtagelse af den nedre) forneden sammenvoxne med Stængelen og derved udgaaende fra Midten af

Ledstykket (ikke fra Bladvinklen); ♀ *Blomsterne* kortstilkede; *Griffelen* forlænget, af Længde med det linieformede *Ar* og tilligemed dette ligesaa lang som eller lidet længere end Frugten.

1—1½′ höi. 7—8. ♃.

I Söer, Kjær og Bække alm. udbredt.

b. Stængelen foroven grenet; ♂ Hovederne meget mindre end ♀.

1136. **S. ramosum** [Huds. l. c.] (Grenet P.) H. 915; Drej. n. 888; F. D. 1282; Rchb. 751; S. erectum α, L.

Bladene linieformede, budte, forneden skarpt 3-kantede med hule Sider, ved Grunden omskedende, mod Spidsen flade med en Kjöl paa Underfladen; *Grenene* udgaae fra Bladhjörnerne, længere end Ledstykket ovenfor, med 1—3 siddende ♀ *Hoveder*, talrige og tætsiddende ♂ *Hoveder*; ♀ *Blomsterne* siddende; *Griffelen* kort, lilligemed det linieformede *Ar* kortere end Frugten.

Höiere end foreg. (2—3′), med meget mindre ♂ Hoveder. Mörkgrön, de nedre Bladskeder og Frugterne ved Grunden violetröde. 7—8. ♃.

Paa lignende Steder som foreg., meget alm.

13. Carex. Star.*)

A. *Monostachyae.* 1 enkelt Ax i Spidsen af Straaet.

a. Tvebo.

1137. **C. dioeca** L. (Tvebo-S.) H. 917; Schum. n. 769; Drej. n. 891; F. D. 369; Rchb. fl. germ. VIII, 522; Anderson Cyp. Scand. t. III, f. 10; H. N. 86.

Rodstokken udskyder Udlöbere; *Straaet* opret, jævnt; *Bladene* traadsmale, börsteformigt sammenrullede; *Dækskjællene* ægformet-ovale, budte; 2 *Ar*; *Frugterne* ægformede, ∞-nervede, foroven i Randen rue, tilsidst vandret udstaaende.

---

*) Carex-Arterne maa undersöges naar Frugterne have naaet deres fuldkomne Udvikling og de her givne Beskrivelser, f. Ex. af Smaaaxenes Form, de enkelte Deles relative Længde o. s. v., gjælde, naar intet Andet er nævnt, denne Tilstand. Hvad der i Beskrivelserne er betegnet som „Frugten“ gjælder egenlig det Nödden tæt omgivende og vedblivende Blomsterdække (perigynium).

4—6″ höi. ♂ Axene linieformede, ♀ (under Blomstringen) ovale. Fr. mörkbrune. 5—6. ♃. Var.

β, isogyna Fr. mant. 3, 153. Axet forneden ♀, foroven ♂.

γ, scabriuscula Hartm. Straaet höiere, oventil ru.

I vaade Enge, Hængedynd: ikke sjelden. Afarterne ere mig opgivne som danske, men uden bestemt Voxested.

b. Enbo. Axet foroven ♂, forneden ♀.

1138. **C. pulicaris** L. (Loppe-S.) H. 918; Schum. n. 770; Drej. n. 892; F. D. 166 (slet); Rchb. l. c. 524; And. l. c. III, 7; H. N. XIII, 87.

Straaene oprette, jævne, tueformigt samlede, uden Udlöbere; *Bladene* börsteformigt sammenrullede; *Dækskjællene* ægformede, spidse; ♂ *Blomsternes* vedblivende; ♀ *Blomsternes* affaldende; 2 *Ar*; *Frugterne* elliptiske, 2-nervede, jævne, tilsidst nedhængende.

2—6″ höi. Axet under Blomstringen lancetformet. Fr. faae, glindsende brune. 5—6. ♃.

I Törvmoser og fugtige Enge, hist og her, men sjeldnere end foreg.; hyppigst paa *Halvöen*; ikke bemærket paa *Loll.-Falst.!*

1139. **C. pauciflora** [Lightf. fl. scot. p. 543; t. 6 f. 2] (Faablomstret S.) H. 919; Drej. n. 893; Rchb. 526; And. III, 2; H. N. XI, 82; C. leucoglochin Ehrh., Schum. n. 771; F. D. 1279.

Rodstokken skjævt opstigende, med Udlöbere; *det övre Stængelblad* smalt linieformet, paa Overfladen rendet, *de nedre* meget korte; *Axet* faablomstret (1—2 ♂, 3—5 ♀ Blomster); ♀ *Dækskjællene* tilspidsede, affaldende; 3 *Ar; Frugterne* sylformede, langt tilspidsede, jævne, tilsidst nedhængende.

2—6″ höi. Fr. blegt straagule, let affaldende. 6. ♃.

I Törv- og Hedemoser mellem Sphagnum, sjelden: *J.* Fredrikshavn, Hasselriis, Svendstrup, Vesterkjær, Slumstrup (H.), Ö. Nykirke! *Sj.* Bidstrupgaard (H.), Bagsværd, Fredriksdal (M. Vahl).

B. *Homostachyae.* 1 sammensat Ax i Spidsen af Straaet (Smaaaxene nærmere eller fjernere fra hinanden, alle [eller nogle] androgyne ɔ: sammmensatte af ♂ og ♀ Blomster).

a. *Schelhammeria* Moench. Smaaaxene samlede til et Hoved, omgivet af et 2—5-bladet Svöb.

× 1140. **C. cyperoides** L. (Fladax-S.) H. 925; Drej. n. 894; F. D. 1465; Rchb. 576; And. IV, 42.

Straaene tueformigt samlede fra en sammentrængt Rodstok, budt 3-kantede med plane Sider, jævne, foroven lidt rue; *Hovedet* rundagtigt; *de ydre Svöbblade* meget lange; *Smaaaxene* forneden ♂; *Dækskjællene* langt tilspidsede, tilligemed Frugtens forlængede, 2-klövede *Næb* i Randen tornetsaugtakkede; 2 *Ar*.

Hele Pl. grön. 7. ♃.

I en udtörret Dam ved Frederiksborg, funden i Mængde af Holböll, formodenlig indfört med Indpakning og i mange Aar ikke gjenfunden. [*]

b. *Vignea* Koch. Smaaaxene samlede til et forlænget, fortlöbende eller afbrudt Ax. 2 Ar.

aa. *Acroarrhenae* Fr. Smaaaxene foroven ♂.

α. Chordorhizeæ. Rodstokken vidtkrybende; Axene bruunagtige, enkelt sammensatte.

1141. **C. incurva** [Lightf. fl. scot. 544 t. 24 f. 1] (Krumstænglet S.) H. 920; F. D. 432; Rchb. 533; And. III, 12.

Straaet budtkantet, jævnt, krumböiet, kortere end eller af Længde med de börsteformigt sammenrullede Blade; *Axet* æg-kugleformet, med tæt sammenhobede Smaaax; ♀ *Axskjællene* bredt ægformede, budte med en Braad, kortere end de ægformede, opblæste, nervelöse, i et jævnt, skjævt afskaaret Næb tilspidsede *Frugter*.

2—6″ höi. 6—7. ♃.

Ved sandige Strandbredder, meget sjelden: Lökken i det nordvestlige Jyll. (Lgby).

1142. **C. chordorrhiza** [Ehrh. i Linn. suppl. 414] (Mangegrenet S.) H. 921; Drej. n. 895; F. D. 1408; Rchb. 535; And. III, 14; H. N. IX, 85.

Rodstokken skjævt opstigende, mangegrenet; *Straaene* rette, jævne, forneden trinde og stribede, foroven budt 3-kantede, meget længere end de smalt linieformede, rendede *Blade*; *Axet* ægformet, med tæt sammenhobede *Smaaax*; *Frugterne* ægformede, opblæste, tydeligt ∞-nervede, pludseligt udlöbende i et næsten jævnt, svagt udrandet *Næb*, lige lange med de ægformede, spidse *Dækskjæl*.

Höiere end foreg. (1/2—1′), med mindre Ax. Den störste Deel af Pl. nedsænkt mellem Sphagnum o. a. Moseplanter. 6. ♃.

I dybe Moser med Hængedynd, sjelden: *Sj.* Dronninggaard (H.), Lyngby Mose! *Sl.* Ausacker Mose i Angel (16, 28). !*

1143. **C. disticha** [Huds. fl. angl. 403] (Toradet S.) And. III, 15; H. N. XI, 81; C. intermedia Good., H. 922; Schum. n. 782; Drej. n. 896; F. D. 1343 (ungt Ex.); Rchb. 552.

Rodstokken vandret eller skjævt opstigende; *Straaene* rette, 3-kantede, med rue Kanter; *Bladene* linieformede, flade; *Axet* forlænget, med 2-radet stillede og tæt samlede, ovale *Smaaax*, de nedre og övre ♀, de midterste ♂; *Frugterne* ægformede, mangenervede, foroven smalvingede, jævnt udlöbende i et ru, 2-klövet *Næb*, længere end de ægformede, tilspidsede *Dækskjæl.*

1—2′ höi. 5—6. ♃.

I Moser, vaade Enge og Gröfter alm.

1144. **C. arenaria** L. (Sand-S.) H. 921; Schum. n. 783; Drej. n. 897; F. D. 1766; Rchb. 551; And. III, 16; H. N. XIII, 86; L. Herb. VII, 140.

Rodstokken vandret med talrige og langstrakte Udlöbere; *Straaene* foroven 3-kantet-rue, mod Frugtmodningen i Spidsen nikkende; *Bladene* smalt linieformede, tilsidst indrullede; *Axet* forlænget, med ægformet-elliptiske *Smaaax*, de övre ♂, de midterste androgyne, de nedre ♀, ofte adskilte; *Frugterne* ægformede, tydeligt nervede, i Randen bredt vingede og langt tilspidsede i et saugtakket-ru, dybt 2-klövet *Næb*, lige lange med de æg-lancetformede, tilspidsede *Dækskjæl.*

Straaene 1/2—1′, Rodstokken ofte favnelang, tæt beklædt med visne Bladskeder. 5—6. ♃.

Paa Sandmarker og i Sandklitter, hyppig i de fleste Egne og kun sjeldnere hvor Jordbunden er mere frodig (f. Ex. i Fyen).

Anm. Den beskrives alm. med de androgyne Smaaax i Spidsen ♂, forneden ♀; men paa mange Expl. som jeg iaar undersögte, fandt jeg det modsatte Forhold at finde Sted.

β. Paniculatae. Rodstokken sammentrængt; Axene bruunagtige, alm. dobbelt sammensatte; Frugterne opret-aabne.

1145. **C. teretiuscula** [Good. trans. Linn. soc. 2, p. 163, t. 19 f. 3] (Trindstænglet S.) H. 925; Schum. n. 786;

Drej. n. 903; F. D. 1886; Rchb. 572; And. III, 22; H. N. VI, 79.

Rodstokken kort, skjævt krybende, fremskyder i liden Afstand fra hinanden flere forneden trinde, foroven 3 kantede og rue *Straae* med convexe Sider; *Axet* enkelt eller dobbelt sammensat, med kortgrenede eller siddende, tæt samlede (eller de nedre fjerne) *Smaaax*; *Frugterne* ægformede, paa Ryggen hvælvede, ved Grunden svagt stribede, forövrigt nervelöse, efterhaanden afsmalnede i et 2-klövet, i Randen ru-saugtakket *Næb*, længere end de ægformede, spidse *Dækskjæl*.

Omtr. 1′ höi. Bld. smale, blaagrönne. Dækskjællene graabrune med bred hindeagtig Rand. 5—6. ♃.

I Törvmoser og Kjær, alm. udbredt.

1146. **C. paradoxa** [Willd. act. acad. berol. 1794, p. 39 t. 1] (Langaxet S.) H. 925; Drej. n. 902; F. D. 1887; Rchb. 573; And. III, 23; H. N. VI, 78; C. appropinquata Schum. n. 785.

Straaene tueformigt samlede, skarpt 3-kantede med convexe Sider, foroven rue; *Blomsterstanden* en sammentrængt Top med sammensatte, tydeligt stilkede *Grene*; *Frugterne* ægformede, paa Ryggen hvælvede, tydeligt nervede, pludseligt udlöbende i et 2-klövet, i Randen ru-saugtakket *Næb*; *Dækskjællene* ægformede, spidse, kortere end Frugten.

1½—2½′ höi. Bld. mindre blaagrönne end hos foreg. Dækskjællene brune med smal hindeagtig Rand, og Axene derved för Blomstringen brune. 5—6. ♃.

Paa fugtige, især törvholdige Enge, ikke sjelden, og sandsynligviis udbredt i alle danske Provindser.

1147. **C. paniculata** L. (Top-S.) H. 924; Schum. n. 784; Drej. n. 901; F. D. 1116; Rchb. 574; And. III, 21; H. N. X, 81.

Straaene tueformigt samlede, skarpt- og ru-3-kantede med 2 concave og en plan Side; *Blomsterstanden* en dobbelt sammensat Top med forlængede, tydeligt stilkede *Grene*; *Frugterne* ægformede, paa Ryggen hvælvede, ved Grunden svagt

stribede, forörrigt nervelöse, efterhaanden afsmalnede i et 2-klövet, i Randen ru-saugtakket *Næb*, af Længde med de ægformede, tilspidsede *Dækskjæl.*

Af Höide med foreg., men kraftigere, Stgl.; især ved Grunden, tykkere, Bld. bredere, blaagrönne. Dækskjællene graabrune med bred, hvid-hindeagtig Rand, hvorved Toppen i yngre Tilstand faaer et graaagtigt glindsende Udseende. 5—6. ♃. Forekommer hyppigst med stærkt forgrenet, ofte pyramideformet Top, men var.

β, simplex. Blomsterstanden et enkelt-sammensat Ax med fjerne, siddende Smaaax.

I Moser og Kjær meget alm. *β*, med Hovedarten, sjeldnere. f. Ex. Flommen ved Sorö! ✱

γ, Muricatae. Rodstokken sammentrængt; Axene grönlige, Frugterne udspærrede, længere end Dækskjællene.

1148. **C. divulsa** [Good. l. c. p. 160] (Mellembrudt S.) H. 924; Drej. n. 900; F. D. 1280; Rchb. 570; And. III, 20; H. N. VI, 80 (C. paniculata simplex).

Straaet fiint, 3-kantet, foroven ru, lidet nikkende; *Axet* forlænget, mellembrudt; *de nedre Smaaax* fjerntsiddende, ofte stilkede, sammensatte og med et Dækblad ved Grunden; *Dækskjællene* ægformede, braadspidsede, hvid-hindeagtige med grön Rygnerve; *Frugterne* æg-kegleformede, plan-convexe, nervelöse, tilspidsede i et 2-klövet, randhaaret-ru *Næb.*

1—1½' höi, frisk grön. 6—7. ♃.

I skyggefulde Skove, sjeldnere ved Gjærder, sporadisk og ikke alm., men funden i alle danske Provindser. ✱

1149. **C. muricata** L. (Spidskapslet S.) H. 923; Schum. n. 776; Drej. n. 899; F. D. 1526; Rchb. 561; And. III, 19; H. N. IX, 84.

Straaet opret; *Smaaaxene* tætsiddende og stilklöse, danne et fortlöbende eller kun lidet afbrudt Ax; *Dækskjællene* bruunt-hindeagtige med grön Rygnerve; *Frugterne* svagt nervede ved Grunden, mere vandret udspærrede; forövrigt som foreg.

Omtr. 1' höi. 6—7. ♃. Hyppigt forekommer en Var. (eller rettere Monstrositet) med store, hindeagtigt opblæste og krumböiede Frugter. Var. desuden:

α, vulgaris (C. contigua Hopp.) Axet tæt, med 4—6 Smaaax; Dækskjællene mere bruunagtige.

β, virens (And. III, 18, Rchb. 562; C. virens Lam. (?) C. muricata Hopp., C. nemorosa Lumnitz.) Axet forlænget, med flere Smaaax, det nedre ofte adskilt fra de övrige og med et Dækblad ved Grunden; Dækskjællene mere grönne.

Almindelig over hele Landet: *α*, ved Gjærder, paa Græsmarker og höie Enge; *β*, i Skygge.

Anm. Formen *β*, kommer meget nær til foreg. Art, og har af nogle Forff. været sammenblandet med hiin, af andre benyttet til at forene de 2 Arter. Da dog flere Artsmærker og et forskjelligt Habitus tilraade Adskillelsen, har jeg med de fleste nyere Forff. vedligeholdt denne.

1150. **C. vulpina** L. (Ræve-S.) H. 922; Schum. n. 781; Drej. n. 898; F. D. 308; Rchb. 564; And. III, 17; H. N. IX, 83.

Straaet opret, skarpt- og ru-3-kantet, med concave Sider; *Axet* tæt, dobbelt sammensat, med stilklöse, tætsiddende eller ved Grunden lidet adskilte *Smaaax*; *Dækskjællene* ægformede, langt braadspidsede, bruunt-hindeagtige med grön Rygnerve, lidet kortere end de ægformede, plan-convexe, svagt 5—7-nervede, i et 2-klövet, ru-saugtakket *Næb* tilspidsede *Frugter*.

1½—3′ höi. Kraftigere og med bredere Blade end de foreg. 6—7. ♃. Var.

β, nemorosa (Rchb. 563; C. nemorosa Rebent., H. 923) Axet forneden mellembrudt, med forlængede Dækblade, Dækskjællene blegere.

Paa vaade Enge, i fugtige, lerede Gröfter, alm. *β*, en Skyggeform (analog med *β*. af foreg. Art), sjeldnere end Hovedarten.

bb. *Hyparrhenae.* Smaaaxene forneden ♂.

α. Contiguae. Smaaaxene tætsiddende eller de nedre lidet adskilte, i Regelen længere end de hindeagtige Dækblade.

αα. Frugterne vandret udspærrede.

1151. **C. stellulata** [Good. l. c. p. 144] (Stjerneaxet S.) H. 928; Schum. n. 772; Drej. n. 905; Rchb. 560; And. IV, 37; H. N. X, 84; C. muricata F. D. 284 (ikke god).

Straaene tueformigt samlede, oprette, 3-kantede, jævne

eller foroven lidet rue; *Smaaaxene* 3—5, rundagtige, lidet adskilte; *Dækskjællene* ægformede, budte, brune med hindeagtig Rand, meget kortere end de bredt ægformede, tydeligt nervede, i et langt, 2-klövet, ru-saugtakket *Næb* tilspidsede *Frugter.*

4—8″ höi. Bld. smalt linieformede, frisk grönne. Ved de stjerneformigt udspærrede Frugter let kjendelig fra alle Arter i denne Afdeling. 5—6. ♃.

Paa fugtige Enge, alm.

ββ. Frugterne oprette.

1152. **C. leporina** L. (Hare-S.) Drej. n. 906; Rchb. 551; And. IV, 26; H. N. VIII, 80; C. ovalis Good., H. 926; Schum. n. 778; F. D. 1115.

Straaene tueformigt samlede, oprette eller opstigende, budt-3-kantede, jævne eller oventil lidet rue; *Smaaxene* 4—6, ovale eller omvendt-ægformede; *Frugterne* ægformede, fladtrykte med en hindeagtig-vinget Rand, tydeligt nervede, tilspidsede i et 2-klövet, ru-saugtakket *Næb*, af Længde med eller kortere end de lancetformede *Dækskjæl.*

½—1′ höi. Det nedre Dækblad stundom bladagtigt, af Længde med Axet. Dækskjællene bruunt-hindeagtige med grön Rygnerve. 6—7. ♃. Var.

β, argyroglochin (Rchb. 555; H. N. VIII, 77; C. argyrogl. H. 927; F. D. 1710) Bladene længere, Smaaaxene fjernere, omvendt-ægformede, Dækskjællene hvid-hindeagtige med grön Rygnerve.

Paa höie Enge, Græsgange og ved Veie, alm. — *β,* i Skove, sjeldnere: *Sj.* Kongens Möller! Sönderskoven ved Sorö!

1153. **C. elongata** L. (Forlænget S.) H. 929; Schum. n. 780; Drej. n. 907; F. D. 1236; Rchb. 565; And. IV, 32; H. N. X, 83.

Straaene tæt tueformigt samlede, oprette, slappe, ru-3-kantede med plane Sider; *Smaaaxene* 6—10, afvexlende eller 3-radede, lidet adskilte (især de nedre), elliptisk-valseformede; *Dækskjællene* ægformede, budte med en meget kort Braad, omtr. halvt saa lange som de lancetformede, flad-

trykt-convexe, paa begge Sider mangenervede, i et kort, ru, utydeligt 2-klövet *Næb* tilspidsede *Frugter.*

1—2' höi. Bld. lange, guulgrönne; Dækskjællene brune med hvidhindeagtig Rand og grön Rygnerve. Var. med et bladagtigt forlænget Dækblad ved Grunden af det nederste Smaaax. 6. ♃.

I Moser og fugtige Skove, ikke sjelden.

1154. **C. canescens** L. (Kortkapslet S.) Drej. n. 908; F. D. 285; Rchb. 546; And. IV, 39; H. N. XI, 80; C. curta Good., H 927; Schum. n. 973 og 74 (C. curta og canescens).

Rodstokken sammentrængt, med korte Udlöbere; *Straaene* i Tuer, oprette, 3-kantede med concave Sider, mod Spidsen rue; *Smaaaxene* 5—8, ovalt-kölleformede, afvexlende eller 3-radede, de nedre adskilte; *Dækskjællene* bredt-ægformede, braadspidsede, kortere end de taglagt-tiltrykte, elliptiske, convexe, svagt nervede, i et kort, utydeligt udrandet *Næb* tilspidsede *Frugter.*

Omtr. 1' höi. Hele Pl. blaagraa. Dækskjællene straagule med grön Rygnerve. 6—7. ♃.

I fugtige Skove, alm. udbredt.

1155. **C. brizoides** L. (Bævre-S.) H. II, 270; F. D. 2180; Rchb. 548; And. III, 24.

Rodstokken med Udlöbere; *Straaene* oprette, skarpt og ru-3-kantede; *Axet* kort, 2-radet, med omtrent 5, tætsiddende, elliptisk-lancetformede, bueformigt udböiede *Smaaax*; *Frugterne* æg-lancetformede, nervelöse, fra Grunden til Spidsen randhaaret-rue, tilspidsede i et 2-klövet *Næb*, lidet længere end de lancetformede, spidse *Dækskjæl.*

Omtr. 1' höi. Dækskjællene straagule. 6—7. ♃.

Paa Enge og i fugtige Skove, meget sjelden: *Sl.* Borby og Sehestedt ved Eckernförde (F. D.). Angives fra Sjælland, funden af Vahl og Schum. (l. c. n. 789), men da Beskr. ikke er god og intet Expl. findes hverken i Vahls eller Schumachers Herb., maa denne Angivelse ansees for tvivlsom. ⊠

β. Remotae. Dækbladene, idetmindste det nedre, bladagtige, forlængede, (meget længere end det tilhörende Smaaax), de nedre Smaaax langt fjernede fra hinanden.

1156. **C. remota** L. (Axelblomstret S.) H. 928; Schum.

n. 775; Drej. n. 904; F. D. 370; Rchb. 556; And. IV, 40; H. N. VII, 82.

Rodstokken tueformigt sammentrængt; *Straaene* tynde, i Spidsen nikkende, forneden jævne, foroven mellem Smaaaxene zigzagböiede, rue; *Smaaaxene* 5—8, enkelte, omvendt-ægformede, afvexlende, de 3—4 nedre fjerne, med *Dækblade* længere end Straaet; *Dækskjællene* ægformede, spidse, sölvglindsende eller straagule med grön Rygnerve, kortere end de ægformede, fladtrykte, nervede, i Spidsen saugtakket-rue og i et 2-klövet *Næb* tilspidsede *Frugter.*

1—2′ höi. Bld. smale, frisk grönne. 6—7. ♃.

I fugtige Skove, almindelig.

1157. **C. Boenninghausiana** [Weihe Bot. Zeit. 9, 2 p. 743] F. D. 2300; Rchb. 568; And. IV, 41; H. N. X, 82.

Rodstokken tueformet; *Straaene* rette, ru-3-kantede; *Smaaaxene* 8—12, afvexlende, lancetformede, de 3—4 nedre fjerne, det nederste sammensat, med et *Dækblad* kortere end eller af Længde med Straaet, de derpaa fölgende uden Dækblade og efterhaanden mindre sammensatte, de övre tætsiddende, enkelte, tilsidst bueformigt udböiede; *Dækskjællene* ægformede, spidse, guulbruunt-hindeagtige med grön Rygnerve, af Længde med de æg-lancetformede, plan-convexe, stribede, fra Grunden randhaaret-rue og i et 2-klövet *Næb* tilspidsede *Frugter.*

2—3′ höi. Danner tætte Tuer med lange og stærke Rodtrævler. Straaene forneden tykkere, Bld. bredere end hos foreg., blaagrönne. 7. ♃.

β, subpaniculata! Bladene bredere, de nedre Smaaax paa forlængede, dobbelt sammensatte Grene i Form af en Top, det nederste Dækblad meget kort.

Ved Randen af Gröfter o. a. fugtige Steder i Skove, sjelden: *J.* Fusing Skov (3); *Sj.* Philosophgangen ved Sorö! Braaby Vesterskov (7), Valö (?) og derfra indplantet i bot. Have! — *β*, med Hovedarten ved Sorö! ✳

C. *Heterostachyae.* ♂ og ♀ Axene adskilte fra hinanden.*)

a. *Distigmaticae* (Fr. bot. not. 1845) med 2 Ar.

aa. Straaene samlede i tætte Tuer, Udlöbere 0, de nedre Bladskeder med optrævlet Næt.

1158. **C. stricta** [Good. l. c. p. 196] (Stivtoppet S.) H. 933; Schum. n. 802; Drej. n. 912; Rchb. 583; And. VI, 60; H. N. VIII, 73.

Straaene oprette, skarpt 3-kantede, rue, med faae eller ingen Straablade; *Bladene* ved Törring i Randen tilbagerullede; *Dækbladene* stivt oprette, kortere end Straaet, uden Skeder, men med 2 Örer ved Grunden; ♂ *Axene* 1—2; ♀ *Axene* 2—3, siddende eller kortstilkede, oprette, langstraktvalseformede; *Frugterne* elliptisk-ovale, fladtrykte, tydeligt nervede, tilspidsede i et kort, ikke udrandet *Næb*, tidligt affaldende.

2—3' höi, blaagrön og meget stiv, danner store og tætte Tuer, de bladlöse Skeder talrige, med stærkt Trævlenæt. I Spidsen af ♀ Axene findes næsten altid ♂ Blomster, hvorved Axene blive tilspidsede. Var. betydeligt i Bladenes Brede, Axenes Antal, Form og gjensidige Afstand, Dækskjællenes og Frugternes Farve o. s. v. 5—6. ♃.

I Törvmoser og Kjær meget alm.

1159. **C. caespitosa** L. [Fr. mant. 3, 156] (Tue-S.) Rchb. 582; And. VI, 59; H. N. VIII, 78; C. pacifica Drej. n. 911; C. tenuis Schum. n. 791; C. Drejeri Lang.

Straaene oprette, skarpt og ru-3-kantede, 3—5-bladede; *de nedre Blade* meget korte, *de övre* ikke saa lange som Straaet; Bladene ved Törring i Randen tilbagerullede; *Dækbladene* smaae, kortere end Straaet, det nedre bladagtigt, med 2 Örer ved Grunden, de övre skedeformede med en Spids;

*) Arterne i denne Afdeling have typisk Ax med adskilt Kjön, men hos nogle forekomme i Regelen, hos andre undtagelsesviis, enkelte af Axene androgyne (Nr. 1163 har saaledes i Regelen et androgynt Endeax, hos Nr. 1158, 1161, 1162, 1168 o. fl. ere de övre ♀ Ax næsten altid i Spidsen ♂). Flere Arter i denne Afdeling findes stundom med sammensatte ♀ Ax, hvorved de faae et meget forandret Udseende. Denne Misdannelse har jeg bl. A. iagttaget hos Nr. 1175, 1178, 1179, 1181, 1185 og 1188.

♂ *Axet* alm. 1, ♀ *Axene* 2—3, siddende eller kortstilkede, tæt samlede, ovale eller kort valseformede; *Frugterne* ægformet-elliptiske, nervelöse, paa begge Sider convexe, budte, med et meget kort, ikke udrandet *Næb*, længere end *Dækskjællene*.

½—1½' höi, frisk grön; danner tætte Tuer; Trævlenættet svagere end hos foreg. Var. i Henseende til ♀ Axenes Antal og Form, Dækskjællenes Form og Farve. 4—5. ♃.

I Törvmoser og paa Enge: *Sj.* ikke sjelden i det nordöstl! *J.* Thy (23), Hodalen o. fl. St. ved Hobro (16), Mariager (7), Ö. Velling (Dr.), Haraldslund! *Sl.* Husum (16). Fra de andre Egne er den mig ikke bekjendt.

bb. Rodstokken med kortere eller længere Udlöbere; Bladskederne uden Trævlenæt.

1160. **C. vulgaris** [Fr. mant. 3, p. 153] (Almindelig S.) Rchb. 579; And. V, 52; H. N. VIII, 76; C. caespitosa Good., H. 932; Schum. n. 792; Drej. n. 910; F. D. 1281 og 2478.

Straaene tueformigt samlede, skarpt kantede, forneden tæt beklædte med *Blade*, som næsten naae Straaets Længde; *Bladene* ved Törring indrullede; *Dækbladene* bladagtige, uden Skede, men med 2 Örer ved Grunden, det nedre omtrent naaende Spidsen af ♂ Axet; ♂ *Axene* 1—2; ♀ *Axene* 2—4, siddende eller kortstilkede, oprette, valseformede; *Frugterne* oval-elliptiske, udadtil hvælvede, indadtil flade, ∞-nervede, med et kort, udeelt *Næb*, længere end de budte *Dækskjæl*.

5—6. ♃. En yderst foranderlig Plante: Blandt de talrige Afændringer i Henseende til Höiden, Voxemaaden, ♀ Axenes Form og Stilling, Frugternes og Dækskjællenes Farve o. s. v., maa fremhæves:

β, *stolonifera* Hartm. Udlöberne langstrakte; Straaet kort, noget krumböiet.

γ, *juncella* Fr. (H. N. X, 76). Udlöbere 0, Bladene smale, börsteformigt sammenrullede, Axene fjerne, langstrakte.

δ, *tenuis* Hartm. Bladene flade, smale og slappe, ♀ Axene fjerne, de nedre tydeligt stilkede.

Enge og Moser, meget alm. over hele Landet. — *β*, paa mere tör Grund, f. Ex. Overdrev; *γ*, i Hedemoser, sjelden: *Sj.* Dyrehaven! *δ*, i fugtige Skove; *Sj.* Dyrehaven! *J.* Haldum Skov ved Frysenborg!

? *C. aquatilis* [Wahlenb. fl. lapp. p. 246] (Vand-S.) Rchb. 587; And. V, 54; H. N. III, 77.

Straaene oprette, budtkantede, jævne; *Bladene* i tørret Tilstand med indrullet Rand; *Dækbladene* bladagtige, naae ud over Straaet, det nederste med en kort Skede; ♂ *Axene* 1—3, ♀ *Axene* 3—4, oprette, kölleformet-valseformede, de nedre tydeligt stilkede; *Frugterne* smaae, tæt og regelmæssigt stillede, ovale, nervelöse, budte, med et meget kort, udeelt *Næb*, lidet længere end *Dækskjællene*.

Et Expl. af denne Art findes i M. Vahls Herb. med Angivelse af at være samlet i Danmark, men uden Voxested (cfr. Drej. i Kröy. Tidskr. III, 422). Maa nærmere eftersöges, da dens langt nordligere Voxekreds synes at gjöre dens Forekomst her i Landet tvivlsom.

Anm. *C. tricostata* Fr. mant. 3, 152, And. V, 55; H. N. X, 75 (var.) kunde muligviis ogsaa findes i vor Flora. Den beskr. med et höit (omtr. 2′), ru *Straa*, lange *Dækblade*, *Bladene* flade eller ved Törring lidet tilbagerullede, ♀ *Axene* 3—4, valseformede, *Frugterne* tæt taglagte i 8 Rader, 3-nervede, budte med en kort Spids. Den maa söges ved Aabredder o. a. fugtige Steder. Om *C. obtusata* (Schum. n. 804) hörer herhen, er ikke let at afgjöre, da intet Expl. er opbevaret i hans Herbarium, og Beskr. ikke er tilstrækkeligt betegnende.

1161. **C. trinervis** [Degland i Lois. fl. gall. ed. 1, II, p. 731] (Klit-S.) Fr. S. Veg. Sc. II, 561; Kunz. Riedgr. t. 1, f. 2; C. frisica H. Koch Flora 1846 p. 273.

Rodstokken krybende; *Straaet* kort (3—8″) og tæt, opret, budt-3-kantet, jævnt; *Bladene* rendede, ved Törring indrullede, i Spidsen 3-kantede; *Dækbladene* længere end Straaet, öreformigt-omskedende; ♀ *Axene* 3 eller flere, tæt samlede, valseformede; *Frugterne* ægformet-elliptiske, fiint punkterede, 3—7-nervede, af Længde med de budte, braadspidsede *Dækskjæl*.

Ved Slesvigs vestlige Strandbredder (Nolte efter Fr.), Sandklitter paa Römö (16!). ⊠

Anm. De af mig undersögte Expl. afvige fra Beskr. (hos Kunze l. c.) ved Endeaxet i Spidsen ♀, de 2—3 derpaa fölgende androgyne (i Spidsen ♂), de 2—3 nederste ♀, Frugterne elliptiske, med 7 Nerver (3 stærkere, 4 svagere), men stemmer forövrigt aldeles overeens med Beskr. og Afbildn. Den synes at være en god Art, beslægtet deels med C. acuta, deels med C. aquatilis, men ved de rendede Bld. og tydeligt nervede Fr. forskjellig fra begge, og i Udseende mere lig C. vulgaris.

1162. **C. acuta** L. (Spidsaxet S.) H. 934; Schum. n. 803; Drej. n. 913; F. D. 2247; Rchb. 584; And. V, 56; H. N. VIII, 74.

Straaet i Spidsen nikkende, skarpt kantet ru; *Bladene* flade, i Randen tilbagerullede; *Dækbladene* naae op over Straaet, bladagtige, det nedre uden eller med en kort Skede og 2 korte Örer ved Grunden; ♂ *Axene* 2—3, ♀ *Axene* 3—4, langstrakt valseformede, under og efter Blomstringen nikkende, det nedre kortstilket, de övrige siddende; *Frugterne* oval-elliptiske, paa begge Sider hvælvede (eller næsten kugleformede), utydeligt nervede, ende i et kort, ikke klövet *Næb*; *Dækskjællene* spidse, omtr. af Frugternes Længde.

1½—3' höi. Bld. alm. brede, ofte blaagrönne. 5—6. ♃. Var. med fjerne eller tætsiddende ♀ Ax, samt i Henseende til Dækskjællenes og Frugternes Form og Farve, ♀ Axene ofte i Spidsen ♂, var.

▷ *anomala*. Alle Axene ♂, bueformigt nikkende.

Ved Bredderne af Söer og Aaer, i Kjær, forekommer i alle danske Provindser. ▷ ved Bredderne af Peblingsöen ved Kbhavn!

* 1163. **C. prolixa** [Fr. mant. 3, 150] And. V, 57, H. N. X, 74.

Rodstokken uden eller med korte Udlöbere; *Bladene* bredere, slappe, frisk grönne; ♀ *Axene* adskilte, langstrakt-valseformede, tilsidst hængende; *Frugterne* ægformede, fladtrykt-convexe, tydeligt nervede, kortere end de tilspidsede *Dækskjæl*; forövrigt som foreg.

Paa lignende Steder som C. acuta. Jeg har fundet den ved Sorö og tidligere paa flere Steder, som jeg ikke nu erindrer; jeg skulde næsten formode, at den er ligesaa hyppig hos os som hiin, men paa Grund af den foreg. Arts store Foranderlighed har den forekommet mig mere som en Underart af denne end som en virkelig adskilt Art. Herom skal jeg dog indtil videre ikke yttre nogen bestemt Mening, men anbefaler den til Andres nærmere Undersögelse.

Anm. C. æmulans Drej. n. 909 (tildeels); F. D. ined. med 1 kölleformet ♂ *Ax*; ♀ *Axene* fjerne, ægformet-ovale; *Dækbladene* brede, længere end Straaet o. s. v., er en eiendommelig Form, som har en fjern Lighed med C. acuta, men hverken kan forbindes med denne eller nogen anden mig bekjendt Art: saa længe som imidlertid kun et enkelt, ikke fuldstændigt Expl. foreligger, bör den neppe optages som egen Art i Floraen. (Af Drej. blev den forenet med en aldeles forskjellig Form: cfr. C. paludosa). Gröfter ved Röiels Bom (Dr., 11).

b. *Tristigmaticae* (Fr.) med 3 Ar.

aa. Frugterne uden eller med meget kort Næb.

α, 1 endestillet ♂ (eller androgynt) Ax. Frugterne glatte.

1164. **C. Buxbaumii** [Wahlenb. Vet. ac. handl. 1803 p. 163] H. 943; Drej. n. 914; F. D. 1406; Rchb. 589; And. VI, 65; H. N. VIII, 79; C. polygama Schk. Riedgr. tab. Gg. (1801); C. subulata Schum. n. 793.

Straaene skarpkantede, lidet rue, forneden omgivne af *Skeder* med optrævlet Næt; *det nedre Dækblad* omtrent af Længde med (lidet kortere eller længere end) Straaet; *Endeaxet* androgynt (foroven ♀), kölleformet; ♀ *Axene* 2—3 ovale, oprette, kortstilkede eller næsten siddende, det nedre fjernet fra, de övre tæt ved Endeaxet; *Frugterne* elliptisk-ovale, budt-3-kantede, tydeligt nervede, fiint ru-punkterede, budte, med et meget kort, svagt udrandet *Næb*, omtr. af Længde med (længere eller kortere end) de braadspidsede *Dækskjæl.*

½—2′ höi. Bld. alm. blaagrönne, Skederne rödlige. Fr. blege, Dækskjællene sortbrune eller mörkt rödbrune, og Axene derved brogede. 6. ♃.

I Törvmoser, meget sjelden: *Sj.* en Mose ved Farum (M. Vahl). Siden den Tid hverken funden der eller andetsteds i Landet.

1165. **C. limosa** L. (Dynd-S.) H. 945; Schum. n. 797; Drej. n. 915; F. D. 646; Rchb. 592; And. VII, 73; H. N. X, 71.

Rodstokken skjævt opstigende, med Udlöbere; *Straaene* skarpt-3-kantede, med smale, rendede *Blade*, meget kortere end Straaet; *Dækbladene* traadformede, rendede, ved Grunden öreformigt-omfattende, kortere end Straaet; *Endeaxet* ♂ linieformet; ♀ *Axene* 1—2, ægformet-elliptiske, langstilkede, mod Frugtmodningen hængende; *Frugterne* omvendt-ægformet-ovale, fladtrykt-3-kantede, svagt nervede, med en meget kort, udeelt *Spids*, omtrent af Længde med de elliptiske, tilspidsede *Dækskjæl.*

½—1′ höi, blaagrön. Dækskjællene glindsende rödbrune. 5—6. ♃.

I dybe Moser med Hængedynd, ikke alm: *Sj.* Ruderhegn! Lyngby Mose! *Ærö* (10); *J.* Ribe (28).

1166. **C. pallescens** L. (Bleg S.) H. 947; Schum. n.

795; Drej. n. 917; F. D. 1050; Rchb. 617; And. VII, 78; H. N. XII, 84 (var.).

Rodstokken tueformet, uden Udlöbere; *Straaene* foroven skarptkantet-rue; *Bladene* fiinthaarede og rue; *Dækbladene* længere end Straaet, med meget korte Skeder; ♂ *Axet* lancetformet; ♀ *Axene* 2—3, ovale, tætblomstrede, stilkede, mod Frugtmodningen nikkende; *Frugterne* ovale, budte, uden *Næb*, paa begge Sider convexe eller utydeligt 3-kantede, svagt stribede, omtrent lige lange med de ægformede, spidse *Dækskjæl.*

½—1' höi. Hele Pl. guulgrön. ♂ Axet straaguult; ♀ Dækskjællene hvidhindede med grön Rygnerve. (En tilfældig Form med Dækbladene ved Grunden rynkede paatværs: *C. undulata* Kunze, Rchb. 618, er neppe engang at ansee for en Afart). 5—6. ♃.

Paa höie Enge og i Skove, ikke sjelden.

1167. **C. panicea** L. (Hirse-S.) H. 947; Schum. n. 796; Drej. n. 916; F. D. 261; Rchb. 607; And. VII, 76; H. N. IX, 75 (var.); L. Herb. VIII, 144.

Rodstokken med Udlöbere; *Straaet* stribet, næsten trindt, jævnt (ikke ru); *Bladene* brede, i Randen og paa Rygnerven lidet rue, forövrigt jævne; *Dækbladene* langt omskedende, af Længde med eller kortere end det tilhörende Ax, meget kortere end Straaet; ♂ *Axet* lancetformet; ♀ *Axene* 1—3, linie-valseformede, fjerntblomstrede, stilkede, oprette; *Frugterne* ovale med et kort *Næb*, paa begge Sider convexe, svagt nervede, længere end de ægformede, spidse *Dækskjæl.*

½—1' höi, blaagraa. 5—6. ♃. Var.

β, sublivida Hartm.? Straaet fiint, Bladene meget smale, Frugterne og Axene mindre, det övre ♀ Ax naaer ligesaa höit som ♂ Axet.

Paa fugtige Enge, meget alm. *β*, Enge ved Sorö!

β. ♂ Axene flere. Frugterne ru-punkterede.

1168. **C. glauca** [Scop. carn. 2 p. 223] (Blaagraa S.) Drej. n. 931; Rchb. 648; And. VII, 79; H. N. IX, 76; C. recurva Huds., H. 949; Schum. n. 801; F. D. 1051.

Rodstokken udskyder Udlöbere; *Straaet* opret, jævnt; *Bladene* flade, i Randen og paa Underfladens kjölformede

Midtnerve rue; *Dækbladene* bladagtige, det nedre kort öreformigt-omfattende, omtr. af Straaets Længde; ♂ *Axene* alm. 2; ♀ *Axene* ovalt-valseformede, tætblomstrede, stilkede, mod Frugtmodningen hængende; *Frugterne* omvendt-ægformede eller ovale, budte, med et meget kort, vorteformet *Næb*, paa begge Sider convexe, paa de 2 Rande svagt haarede, omtr. ligelange med de ægformede, spidse *Dækskjæl*.

½—1′ höi, blaagraa. 6—7. ♃. Var. med 1 ♂ Ax og med ♀ Axene i Spidsen androgyne, samt

β, sphaerostachya! (Bot. Foren. Catal.) C. thuringiaca Schk. Handb. 4 p. 184 tab. Ppp! 1 ♂ Ax; 3—5 siddende, næsten kugleformede ♀ Ax.

I lerede Gröfter, paa Enge og fugtige Steder i Skove, alm. *β*, i stor Mængde paa en Eng mellem Raavaddam og Strandmöllen 1840! (senere ikke gjenfunden).

γ. Frugterne duunhaarede. 1 ♂ Ax.

αα. Dækbladene med meget kort eller ingen Skede.

* Rodstokken tueformet, uden Udlöbere.

1169. **C. montana** L. (Bakke-S.) Drej. n. 928; F. D. 1769; Rchb. 633; And. VII, 85; H. N. VI, 72; C. collina Willd., H. 937.

Straaene talrige, tynde, oprette, foroven lidet rue, ved Grunden omgivne af faae og korte *Stængelblade* samt tætte Bladknipper med lange Blade; *Dækbladene* hindeagtige, omfattende og skraat afskaarne, i Spidsen udrandede med en sylformet Spids i Indskjæringen; ♀ *Axene* 1—2, ægformet-ovale, tætsiddende; *Frugterne* omvendt-ægformet-elliptiske, nervede, med et meget kort, svagt udrandet *Næb*, længere end de budte, kort-braadspidsede *Dækskjæl*.

½—1′ höi, frisk grön, de nedre Bladskeder mörkröde. Bld. fra foreg. Aar blive henvisnede siddende paa Pl. og ere længere end de unge Straae. Dækskjællene og de hindeagtige Dækblade mörkt rödbrune. 5—6. ♃.

I höitliggende Skove og paa Bakker mellem Krat; er mig kun bekjendt fra Halvöen og Nordsjælland: *J.* Aagaards Veirmölle i V. Hanherred (16), Dybdals Bakker v. Aalborg (Dr.), Hobro, Mariager Klosterskov (16), Fusing Skov (Dr.), Haraldslund (Estrup); *Sl.* Rödding (16); *Sj.* Boserup! Johnstrup Vang! Hareskoven (Aaby), Gjels Skov! Buglevad Mölle (9), Nymölle (1).

1170. **C. pilulifera** L. (Kugleaxet S.) H. 937; Schum. n. 788; Drej. n. 927; Rchb. 631; And. VII, 82; H. N. XII, 83; C. filiformis Poll., F. D. 1018.

Straaene tynde, tilsidst krumböiede, foroven rue, ved Grunden faabladede og omgivne af tætte *Bladknipper*; *det nedre Dækblad* med 2 korte Örer ved Grunden, bladagtigt, linie- eller sylformet; ♀ *Axene* 2—3, næsten kugleformede, mere eller mindre tætsiddende; *Dækskjællene* ægformede, sylspidsede ved en udlöbende Midtnerve, omtr. ligelange med de oval-kugleformede, nervelöse, fiinthaarede, meget kortnæbede *Frugter*.

½—1' höi. Dækskjællene blegbrune med grön Midtnerve. Alm. omgivet af visne Bld. ved Grunden ligesom foreg. 6—7. ♃. Var.

β, longebracteata! Det nedre Dækblad meget langt, Axene blege, det nedre ofte adskilt fra de övrige.

Paa törre Bakker, aabne Steder i Skove o. s. v., alm. udbredt. *β*, i Skygge.

** Rodstokken med Udlöbere.

1171. **C. ericetorum** [Poll. palat. 2, p. 580] (Lyng-S.) Drej. n. 929; F. D. 1765; Rchb. 636; And. VII, 83; H. N. VII, 75; C. ciliata Willd., H. 937.

Straaet jævnt, tilsidst noget böiet; *det nedre Dækblad* meget kort, braadspidset, hindeagtigt omfattende; ♀ *Axene* 1—2, tætsiddende, ovale; *Dækskjællene* omvendt-ægformede, afrundede, randhaarede, med hvid-hindeagtig Rand og ikke udlöbende, bruun Midtnerve, kortere end de ovalt-rundagtige, nervelöse, meget kortnæbede *Frugter*.

¼—½' höi. Bld. brede, korte og stive, næsten aldeles jævne. Axene have et graaagtigt glindsende Udseende. 5—6. ♃.

Paa törre, solaabne Bakker og Lyngheder paa Halvöen hist og her, paa Öerne sjeldnere: *Sj.* Blæsenborg Kro ved Ledreborg (19)! Brinkerne i Frederiksdals Skov mod Fuursöen! Brede (Dr.), Örholm (7); *Bornh.* Helveds og Paradiisbakkerne ved Nexö (19). !*

1172. **C. praecox** [Jacq. fl. austr. 5, p. 23 t. 446] (Vaar-S.) H. 936; Schum. n. 787; Drej. n. 930; F. D. 1527; Rchb. 634; And. VII, 84; H. N. XI, 72.

Straaet jævnt, opret; *det nedre Dækblad* kort, bladagtigt,

sylformet, omfattende eller kort omskedende; ♀ *Axene* 1—3, siddende eller kortstilkede, valseformet-elliptiske; ***Dækskjællene*** ægformede, tilspidsede eller budte, bruunagtige med grön, udlöbende Nerve; *Frugterne* omvendt-ægformet-ovale, nervelöse, med kort, svagt udrandet *Næb*, af Dækskjællenes Længde.

⅓—1′ höi. Bld. brede, i Randen rue, forövrigt jævne. Ved de brune Ax og ikke randhaarede Dækskjæl let kjendelig fra foreg. 5. ♃.

Paa törre Marker, Bakker, ved Randen af Veie o. s. v., alm. udbredt.

ββ. Dækbladene omskedende.

1173. **C. digitata** L. (Fingeraxet S.) H. 940; Schum. n. 784; Drej. n. 926; F. D. 1466; Rchb. 699; And. VII, 88; H. N. XI, 71.

Rodstokken tueformet, uden Udlöbere; *Straaene* talrige, jævne, ved Grunden med skedeformede ***Blade*** uden eller med meget kort Plade samt tætte Bladknipper; alle ***Dækbladene*** omskedende, skjævt afskaarne, hindeagtige; ♀ *Axene* 2—3, stilkede, oprette, tilsidst fjerntblomstrede; ***Dækskjællene*** omvendt-ægformede, budte eller udrandede med en meget kort Braad, glindsende brune med hindeagtig Rand og grön, ikke udlöbende Midtnerve; *Frugterne* omvendt-ægformede, med et meget kort *Næb*, ligelange med Dækskjællene.

6—8″ höi, de nedre Bladskeder röde. ♀ Axene naae ved Stilkens Forlængelse op til eller ud over ♂ Axet, hvorved Blomsterstanden faaer et fingerformet Udseende. 5—6. ♃.

Skovbrinker, især paa Leer- eller Kalkgrund, sporadisk og ikke alm.: *J.* Palstrup ved Viborg, Himmelbjerget (7), Yding Skov v. Skanderborg (2), Brandbjerg (28), Greis Mölle (12); *Sl.* Rödding, Gram (1), Kobbermölleskoven v. Flensborg, Dyrehaven v. Slesvig (16); *Sj.* Alindelille Fredskov! Ledreborg (12), Kattinge ved Roeskilde! Fredriksdals Skov paa Bakkerne mod Fuursöen! Brede (Dr.), Lellinge Skov ved Kjöge! *Möens* Klint alm.! *Bornh.* i Almindingen og i Skove ved Bobbe- og Kobbe-Aaen (19).

bb. Fr. med et tydeligt og (med Undt. af Nr. 1180) 2-klövet Næb.

α. 1 ♂ Ax.

αα. ♀ Axene kortstilkede, under Modenheden oprette.

1174. **C. flava** L. (Guul S.) H. 938; Schum. n. 789;

Drej. n. 918; F. D. 1047; Rchb. 654; And. VII, 93; H. N. XIII, 82.

Straaene tæt tueformigt samlede, uden Udlöbere, jævne, oprette; *Bladene* flade eller rendede, paa Underfladen kjölede; *Dækbladene* kort-omskedende, bladagtige, meget længere end Straaet, tilsidst tilbageböiede; ♀ *Axene* 2—4, tæt ved ♂ Axet og indbyrdes tæt samlede, kortstilkede (det nedre ofte fjernet fra de övrige og langstilket), ovalt-kugleformede; *Frugterne* ægformede, opblæste, nervede, tilspidsede i et tilbageböiet, lidet ru *Næb* af Perigyniets Længde, længere end de budte *Dækskjæl*.

Omtr. 1′ höi, guulgrön, ♂ Axet straaguult. 5—6. ♃.

* *lepidocarpa* (C. lepidocarpa Tausch, Kunze Suppl. Riedgr. t. 13 f. 2; H. N. X, 70) Spædere, med mindre, rundagtigt-ovale ♀ Ax; Frugterne mindre, Næbet kortere end Perigyniet, mindre böiet.

I Moser og paa fugtige Enge. * er hos os meget hyppigere end Hovedarten.

Anm. De Kjendetegn, som ere anförte for C. lepidocarpa, ere neppe tilstrækkelige til at adskille denne som en særegen Art, hvorimod ogsaa dens hele Habitus synes at vidne.

1175. C. **Oederi** [Ehrh. Calam. n. 79] H. 939; Drej. n. 919; Rchb. 652; And. VII, 92; H. N. V, 85; L. Herb. VIII, 142; C. divisa F. D. 371; C. flava *β*, Schum. n. 789.

Straaene i tætte Tuer; *Bladene* smale, rendede, tilsidst i Randen indrullede; ♀ *Axene* mindre, rundagtigt-ovale; *Frugterne* smaae, ægformet-elliptiske, med svagere Nerver, tilspidsede i et næsten ret Næb af lidet over Perigyniets halve Længde; forövrigt som foreg.

3—10″ höi. 5—7. En meget foranderlig Plante. Dværgformen (*β*, pygmæa Anders. l. c. p. 25) med Straaene meget lave, kortere end de golde Bladknipper, er C. demissa F. D. 1342. En mere afvigende Form er:

* *oedocarpa* Anders. p. 25. Dækbladene opret-aabne, omtr. af Længde med Straaet; ♂ Axet ved en tydelig Stilk fjernet fra de indbyrdes adskilte ♀ Ax; Frugterne med stærkere Nerver og længere Næb.

Meget alm. ved Söbredder, paa oversvömmet Sandgrund og paa Törvjord, især hvor Grönsværen nylig har været afskaaren. * (en meget afvigende Form, som synes at danne en Overgang til C. fulva — eller efter Anderson til C. speirostachya), er sjeldnere: *Sj.* Teglstrup Hegn (15), Ordrups Mose! Löngs Almanak ved Sorö! *F.* Norup Mose pr. Odense (18)!

1176. **C. extensa** [Good. l. c. p. 175] H. 939; Drej. n. 920; F. D. 1709; Rchb. 655; And. VII, 91; H. N. III, 72.

Rodstokken tueformet, uden Udlöbere; *Straaene* oprette, jævne; *Bladene* börsteformigt indrullede; *Dækbladene* meget længere end Straaet, tilsidst bueformigt udspilede, det nederste kort-omskedende, de övrige uden Skede; ♀ *Axene* 2—4, ovale, tæt samlede og siddende eller det nedre lidet fjernet fra de övrige og kortstilket; *Frugterne* elliptiske, nervede, med et lige, jævnt (ikke ru) *Næb*, omtr. 1/3 af Perigyniets Længde; *Dækskjællene* ægformede, braadspidsede, kortere end Frugterne.

1/2—1' höi og stiv, noget blaagrön. 6—7. ♃. Var.

β, pumila And. (l. c.) Straaene meget lave (1—2″) noget böiede, kortere end de seglformigt krummede Blade.

Paa Strandenge: hist og her (ikke alm.) ved Kysterne af Östersöen og Öresundet: *Als* ved Igenhaf (19); *Sl.* Gelting Birk (28) og Bæverör (16), Sliemünde ved Maasholm (Jessen); *Femern* (16); *Falst.* Grönsunds Nor mellem Oureby og Næsby! *Saltholm* (Schlichtkrull); *Christiansö* (H., 25). — *β*, i Vandhuller ved Hammeren paa Bornholm! *

Anm. De af mig paa Falster samlede Expl. afvige ved bredere, i frisk Tilstand næsten flade Blade, det nedre Dækblad langt omskedende; Næbet længere (næsten af Perigyniets Længde). Maaskee hörer denne til Formen C. Balbisii Spreng., Rchb. l. c. 655 *β*.

1177. **C. distans** L. (Fjernaxet S.) F. D. 2434; Rchb. 622; And. VIII, 96; H. N. VII, 76; C. binervis H. 942; Drej. n. 923.

Rodstokken tueformet, uden Udlöbere; *Straaene* jævne; *Bladene* flade, med en aflang, budt, Bladpladen modsat Hinde ved Grunden*); *Dækbladene* bladagtige, langt om-

*) Denne Hinde, der er at betragte som en Forlængelse af Bladskeden i modsat Retning af den sædvanlige Skedehinde og minder om en lignende Form blandt Græsarterne hos Melica uniflora, findes ikke hos alle Carex-Arter, medens den egenlige Skedehinde er mere eller mindre tydelig hos de andre Arter, om end temmelig kort (cf. Didrichsen Bot. not. 1850 p. 140).

skedende, længere end de tilhörende og næsten naaende de fölgende Ax; ♂ *Axenes* Skjæl skident straagule; ♀ *Axene* 2—3, fjerne, alle stilkede (det nedre ofte langstilket), valseformet-ovale; *Dækskjællene* ægformede, budte med en kort Braad af den udlöbende, grönne Nerve; *Frugterne* længere end Dækskjællene, ægformede, budt-3-kantede, nervede, tilspidsede i et lidet ru, paa den indre Side af Spaltningen smaatornet-ru *Næb*.

½—1½' höi. Bld. korte, mat- og bleggrönne. Det nedre ♀ Ax udgaaer ofte nærved Grunden af Straaet. 6—7. ♃.

Paa Strandenge og Overdrev nærved Havet, funden i alle danske Provindser, men sporadisk og ikke alm.

Anm. Drejer (l, c.) beskriver Perigyniets Næb som „jævnt", hvilket jeg ogsaa har fundet paa ældre Expl., formodenlig paa Grund af at de rue Fremragninger, som i yngre Tilstand stedse ere tilstede, tidligt forsvinde. — Den ægte C. binervis Sm. er en aldeles forskjellig Plante, som ikke er funden og neppe findes i Danmark.

1178. **C. speirostachya** [Wahlenb.] (Skedestilket S.) F. D. 2249 og 1049 (C. distans); H. N. VI, 73; C. distans H. 941; C. Hornschuchiana Hoppe, Drej. n. 922; Rchb. 621; And. VIII, 95; C. biformis β, fertilis Schultz.

Rodstokken udskyder korte, bueformigt opstigende Udlöbere; *Bladene* med en kort afskaaren, Bladpladen modsat Hinde; *Dækbladene* med en lang Skede, bladagtige, smale, lidet længere end det tilhörende og ikke naaende det fölgende ♀ Ax; ♂ *Axenes Dækskjæl* glindsende rödbrune med hvid-hindeagtig Rand og grön Rygnerve; ♀ *Axene* 2—3, fjerne, alle stilkede, ægformet-ovale; *Dækskjællene* ægformede, spidse, brune med hvidhindet Rand og grön, næsten udlöbende Rygnerve; *Frugterne* længere end Dækskjællene, skjævt-ægformede, opstigende, paa begge Sider convexe, nervede, tilspidsede i et ru *Næb* uden Smaatorne i Spaltningen.

½—1' höi. Bld. korte, af blaagrön Farve. Forekommer ofte med 2 ♂ Ax. 6—7. ♃.

I Enge og Törvmoser, ikke sjelden i de fleste Egne af Danmark.

* 1179. **C. fulva** [Good. l. c. p. 177] (Bruunguul S.)

H. 942; Drej. n. 921; F. D. 2435 og 1768 (?); Rchb. 620; And. VIII, 94; H. N. V, 86; C. biformis a, sterilis Schultz l. c.

Rodstokken udskyder meget korte, svagt opstigende eller næsten rette Bladknipper; *Straaet* ru; *Dækbladene* bredere, det nedre af Straaets Længde eller idetmindste naaende ♂ Axet; *Frugterne* med ret Næb; forövrigt som foreg., men Bladene længere, mere frisk grönne; ♀ Dækskjællene rödgule.

1—1½′ höi. 6—7. ♃.

Paa Enge mellem Buske, sjeldnere end foreg.: *J.* Koustrup i Thy (Dr.), Haraldslund! *Sl.* Rödding (7), Gram (Reimers), Husum (16); *Sj.* Sorö! mellem Rönnede og Kjöge (Dr.), Mose mellem Raavaddam og Strandmöllen!

Anm. Nogle Forff. (Schultz l. c., cf. Lang i Flora 1847) ansee denne for en ved forandret Voxested frembragt Form af foreg., Andre for en Bastardform af C. flava og speirostachya. Mod den sidste Mening strider det, at den ogsaa findes i Egne hvor den sidstnævnte ikke forekommer. Uagtet den Omstændighed, at den altid (?) findes med golde Frugter, vidner imod dens Berettigelse som egen Art, optages den dog indtil videre her som saadan, fordi den sjedse har et fra foreg. tydeligt forskjelligt Udseende, Overgangsformer har jeg ikke seet. — Fig. i F. D. 1768 er tegnet efter Have-Exemplarer, opkomne af Fröe fra Norge, og har et meget forskjelligt Udseende fra den vildvoxende.

ββ. ♀ Axene langstilkede, mod Frugtmodningen hængende.

1180. **C. strigosa** [Huds. fl. angl. p. 411] (Tyndaxet S.) H. 944; F. D. 1237; Rchb. 602; And. VIII, 99; H. N. XI, 74.

„*Rodstokken* med Udlöbere"; *Straaet* jævnt; *Dækbladene* bladagtige, langt omskedende, omtrent naaende Spidsen af Straaet; ♀ *Axene* 3—5, smalt linieformede, fjerntblomstrede, alle fjernede fra hinanden, *de övre* kortstilkede; *Dækskjællene* æg-lancetformede, spidse, hvid-hindeagtige med grön Rygnerve, kortere end de elliptiske, nervede, i et skjævt-afstumpet, jævnt, udeelt *Næb* tilspidsede *Frugter.*

1—2′ höi, slap, med brede Bld. af frisk grön Farve. 5—6. ♃.

I Skove, meget sjelden og kun bekjendt fra *Sl.*: Kobbermölleskoven ved Flensborg (H.), Pulverholz og Louisenlund ved Slesvig (16). ☞

1181. **C. silvatica** [Huds. l. c.] (Skov-S.) H. 948; Schum. n. 799; Drej. n. 925; F. D. 404; Rchb. 603; And. VIII, 100; H. N. VII, 81; L. Herb. VIII, 143; C. Drymeja Ehrh.

Rodstokken sammentrængt, med bueformigt opstigende Bladknipper; *Straaet* forneden jævnt, foroven ru; *Dækbladene* bladagtige, langt omskedende, af Længde med eller kortere end Straaet; ♀ *Axene* 3—4, linieformede, fjerntblomstrede, alle fjernede fra hinanden og langstilkede, med traadformede Axstilke; *Dækskjællene* lancetformede, langt tilspidsede, paa Ryggen og i Spidsen saugtakket-rue, hindeagtige med grön Rygnerve, næsten af Længde med de elliptiske, nervelöse, i et langt, 2-klövet, jævnt *Næb* tilspidsede *Frugter*.

1—1½' höi; i Hens. til Bld. og Plantens Farve meget lig foreg., men ved Frugter og Dækskjæl aldeles forskjellig fra denne. 6—7. ♃.

I skyggefulde Lövskove, alm. udbredt.

1182. **C. pseudocyperus** L. (Knippeaxet S.) H. 949; Schum. n. 800; Drej. n. 924; F. D. 1117; Rchb. 657; And. VIII, 111; H. N. XI. 75.

Rodstokken tueformet, uden Udlöbere; *Straaet* skarpt 3-kantet med rue Kanter; *Dækbladene* bladagtige, naae langt ud over ♂ Axet, de nedre med en kort, de övre uden Skede; ♀ *Axene* 3—6, tætsiddende, valseformede, tætblomstrede, alle langstilkede; *Dækskjællene* sylformede, langt tilspidsede, fra Midten til Spidsen randhaaret-rue, af Længde med eller længere end de bueformigt-böiede, nervede, i et langt, dybt 2-klövet, jævnt *Næb* tilspidsede *Frugter*.

1½—2' höi, stor og smuk Starart, hele Pl. frisk grön, Bld. brede, meget rue, de nedre Bladskeder med optrævlet Næt.

I dybe Moser og ved Söbredder, ikke sjelden; i enkelte Egne af Jyll. sparsom, f. Ex. omkring Randers og Aarhuus.

β. ♂ Axene i Regelen flere.

αα. Frugterne glatte.

1183. **C. vesicaria** L. (Blære-S.) H. 952; Schum. n. 807; Drej. n. 933; F. D. 647; Rchb. 658; And. VIII, 107.

Rodstokken krybende; *Straaet* skarpt 3-kantet med rue Kanter; *Bladene* flade, frisk grönne; *Dækbladene* bladagtige, det nedre med en meget kort, öreformet Skede, omtrent naaende Spidsen af Straaet; 1—3 ♂ *Ax*; ♀ *Axene* 2—4, elliptiske eller ovale, *de nedre* stilkede, mod Modenheden

nikkende; *Dækskjællene* lancetformede, spidse, jævne, kortere end de opret-aabne, opblæst-ægformede, nervede, i et 2-klövet *Næb* tilspidsede *Frugter*.

1—2′ höi. Hele Pl. frisk grön, de nedre Bladskeder nætformigt optrævlede. 5—6. ♃. Var. i Henseende til ♀ Axenes Form og Axstilkenes Længde.

I Moser og ved Söbredder, alm. i Danmark.

1184. **C. ampullacea** [Good. l. c. p. 207] (Tosnablet S.) H. 952; Schum. 808 og 809 (C. obtusangula); Drej. n. 932; F. D. 2248; Rchb. 659; And. VIII, 106; H. N. X, 73.

Rodstokken krybende; *Straaet* budt 3-kantet med rue Kanter (foroven mellem Axene lidet rue); *Bladene* blaagrönne, rendede med indrullet Rand; ♀ *Axene* 2—4, valseformede, oprette eller *de nedre* nikkende, kortstilkede; *Frugterne* næsten kugleformet-opblæste, udspærrede; forövrigt som foreg.

Let kjendelig fra foreg. ved den mere blaagrönne Farve og de mere guulagtige ♀ Ax. Fr. mindre, men mere kugleformede. 6 (omtr. 8 Dage senere end foreg.). ♃.

I Törv- og Hedemoser, Enggröfter o. s. v., meget alm.

1185. **C. riparia** [Curt. fl. Lond. IV, t. 60] (Tykaxet S.) H. 951; Schum. n. 806; Drej. n. 935; F. D. 1118; Rchb. 647; And. VIII, 110; H. N. IX, 78.

Rodstokken med krybende Udlöbere; *Straaet* skarpt 3-kantet, oventil ru; *Bladene* flade; *de nedre Dækblade* med en kort Skede, naae op til eller ud over Spidsen af Straaet; ♂ *Axene* 2—5, tykke; ♀ *Axene* 3—4, elliptisk-valseformede, *de nedre* langstilkede, mod Modenheden nikkende, *de övre* kortstilkede, oprette; *Dækskjællene* æg-lancetformede, langt tilspidsede, i Spidsen saugtakket-rue, omtrent ligelange med de ægformede, paa begge Sider convexe, ∞-nervede, i et kort 2-klövet *Næb* tilspidsede *Frugter*.

2—4′ höi (den störste af de danske Carices), Bld. brede (indtil ½″) ♂ og ♀ Axenes Dækskjæl brune. 6—7. ♃.

β, gracilescens Hartm. (Anders. l. c.) Straaet mere ru, Bladene smalere, ♀ Axene forlængede, oprette; Frugternes Næb mere dybt klövet.

I dybe Moser og Kjær, ved Aa- og Söbredder: funden i alle Provindser (undt. Bornh.), men ikke alm. — β, Ordrups Mose ved Kbhavn!

1186. **C. paludosa** [Good. l. c. p. 202] (Kjær-S.] H. 951; Schum. n. 805; Drej. n. 934; F. D. 1767 (et ungt Expl.); Rchb. 644; And. VIII, 109; H. N. IX; 77.

Straaet skarpt 3-kantet, ru; ♂ *Axene* 1—2; ♀ *Axene* 2—4, oprette, det nedre kortstilket, de övre siddende; *Frugterne* ægformet-elliptiske, budt 3-kantede; *de nedre Bladskeder* nætformigt optrævlede; forövrigt som foreg. fra hvilken den desuden kjendes ved smalere og mere rue *Blade*, færre og tyndere Ax.

2—3' höi og stiv, blaagrön, meget ru. 6. ♃. Var. med 2 og 3 Ar, samt i Hens. til Antal og Form af Axene, Dækskjællenes Længde o. s. v. De meest afvigende Former ere:

β, *spadicea* Roth (β, elongata Schum. l. c.; C. Kochiana DC., Rchb. 651.) ♀ Axene længere og tyndere, alle stilkede, tilsidst udstaaende; Dækskjællene langt og hvast tilspidsede, lidet længere end Frugterne; Bladene alm. smalere.

γ, *depauperata*! (Bot. not. 1849 p. 165) C. æmulans Drej. (tildeels). 1 kölleformet ♂ Ax, 3 ovale eller rundagtige ♀ Ax; Bladene smalere; oftest 2 Ar.

Paa lignende Steder som foreg., men mere alm. udbredt. β, Skoven mellem Ermelund og Ordrups Mose! γ, paa udtörret Mosebund: ved Lyngby Sö! Örholm! ved Fuxveien indenfor Dyrehavsgjærdet!

Anm. Den under γ, anförte Form, som synes at være en ved et mere tört Voxested frembragt, i Delenes Antal og Störrelse reduceret Form, er af Drej. l. c. p. 291 forenet med C. æmulans, men er aldeles forskjellig fra det Expl., hvorpaa hiin Arts Beskrivelse fornemmelig var grundet.

ββ. *Frugterne haarede.*

1187. **C. filiformis** L. (Traad-S.) H. 950; Schum. n. 790; Drej. n. 936; F. D. 379 (C. hirta) og 1344; Rchb. 643; And. VIII, 103; H. N. IX, 79.

Rodstokken krybende; *Straaet* budt-kantet, jævnt, oventil lidet ru; *Bladene* og *Dækbladene* traadformigt indrullede, glatte, paa Overfladen rue; Dækbladene længere end Straaet, uden Skede, det nedre med korte Örer ved Grunden; ♂ *Axene* 1—2, linie-lancetformede, med glatte, lancetformede, spidse

Dækskjæl: ♀ *Axene* 2—3, siddende eller det nedre kortstilket, lancetformede eller elliptisk-valseformede, oprette; *Dækskjællene* tilspidset-lancetformede, brune med hvidguul Rygnerve; *Frugterne* elliptiske, opblæste, med et kort, dybt 2-klövet *Næb*.

1½—3′ höi, tynd og rank, lettest kjendelig ved de traadsmale, sammenrullede Bld. De nedre Bladskeder med Trævlenæt. 6—7. ♃.

I dybe Kjær og ved Söbredder, hist og her, men ikke alm. Fra Fyen og Bornh. har jeg ikke seet Expl.

1188. C. **hirta** L. (Haaret S.) H. 953; Schum. n. 810; Drej. n. 937; F. D. 425; Rchb. 628; And. VIII, 101.

Rodstokken vidtkrybende; *Straaet* skarpt 3-kantet, jævnt; *Bladene* flade, tilligemed Skederne haarede; *Dækbladene* bladagtige, omskedende, omtrent af Længde med Straaet; ♂ *Axene* 1—2, lancetformede, med omvendt-ægformede, i Randen og paa Ryggen haarede Dækskjæl; ♀ *Axene* 2—3, elliptiske eller lancetformede, oprette, stilkede; *Dækskjællene* æg-lancetformede, langt tilspidsede, i Spidsen randhaarettrue, hindeagtige, i Midten grönne, omtr. 5-nervede; *Frugterne* ægformede, tilspidsede i et langt 2-klövet *Næb*.

½—1½′ höi. Graaagtig af den tætte Beklædning. 6—7. ♃. Var. *β*, *sublaevis* Horn. F. D. 1711; C. hirtaeformis Pers. Hele Planten, undtagen Frugterne, glat, grön.

Meget hyppig, saavel paa törre som oversvömmede Steder, især paa Sandgrund. — *β*, ved Strandbredder og paa fugtige Steder: *Sj.* en Gröft ved Frederiksdal! *Als* ved Sönderborg (H.).

14. Amarantus. Amarant.

† 1189. A. **Blitum** L. (Fremliggende A.) H. 957; F. D. 2246; Rchb. ic. V, 663; H. N. I, 55.

Stænglerne fremliggende; *Bladene* afvexlende, æg-rudeformede, budte, i Spidsen indtrykte; *Blomsterne* nögleformigt samlede i Bladhjörnerne og i Spidsen af Stængelen dannende et bladlöst Ax.

Bld. var. plettede. Blst. grönlige. 7—9. ⨀.

Ukrudsplante i Haver o. a. dyrkede Steder, formodenlig indfört

med Urtefrö og hidtil kun funden paa faae Steder: *Sj.* Fredensborg Slotshave (9), Amager ved Götchens Batteri! *Möen* ved Stege (H.); *Loll.* Nakskov i Haver (9). *

IV. Tetrandria.

15. Littorella. Strandbo.

1190. **L. lacustris** L. (Liden S.) H. 954: Drej. n. 940; Plantago uniflora F. D. 170.

Bladene meget smalt linieformede, rendede, ved Grunden omskedende, tilligemed de 1-blomstrede *Blomsterstilke* udgaaende fra Rodstokken; *Stövtraadene* lange, haarfine.

1-2″ höi. 6—7. ♃.

Ved Söbredder, især paa sandig Grund: paa Bornholm og Halvöens Hedeegne ikke sjelden, paa Öerne sparsom: *F.* Hals ved Hofmansgave (H.); *Sj.* Nykjöbing (H.), Rörvig (20), Skarritsö! Frederikssund (H.), Gurre Sö (11), Donze (H.), Ruderhegn (26), Emdrup, Damhuset (H.). Paa Loll.-Falst. ikke bemærket.

16. Urtica. Nælde.

1191. **U. urens** L. (Brænde-N.) H. 957; Drej. n. 941; F. D. 739; Rchb. fl. g. XII, 1320.

Bladene modsatte, ovale eller elliptiske, fliget-saugtakkede; *Blomsterne* enboe, i parviis stillede Nögler fra Bladhjörnerne; Nöglerne kortere end Bladstilken.

½—1′ höi, frisk grön. 6—9. ⊙.

Paa dyrket Jord, især i Haver, et almindeligt Ukrud.

1192. **U. dioeca** L. (Tvebo-N.) H. 958; Drej. n. 942; F. D. 746; Rchb. l. c. 1324.

Rodstokken krybende; ***Bladene*** modsatte, æg-hjerteformede, langt tilspidsede, skarpt saugtakkede; ***Blomsternöglerne*** samlede i grenede Ax, 2—3 fra hvert Bladhjörne, hængende, længere end Bladstilken. ***Tvebo.***

1—3′ höi. Mat grön. Bld. var. bredere eller smalere, paa unge Skud ofte dybt haandfligede. 7—8. ♃.

Ved Gjærder, i Skove og paa andre udyrkede Steder alm.

Anm. Begge Arter ere beklædte med Brændebörster, som ved Beröring udgyde en brændende Saft i Huden.

17. Alnus. Æl.

1193. **A. glutinosa** [Gärtn. fruct. 2 t. 90] (Röd Æ.) H. 955; Drej. n. 939; F. D. 2301; Rchb. 1295; Betula Alnus L.

Bladene rundagtige, ved Grunden kileformede, i Spidsen budte eller udrandede, uregelm. tandet-saugtakkede, rynkede, i Vinklerne mellem Aarerne paa Underfladen dunede, forövrigt glatte, paa begge Flader grönne, klæbrige; ♀ *Raklerne* ovale.

Höit Træ med rödguult Ved og mörk graabruun, tidligt revnende Bark. 3–4. ♄.

I fugtige Skove og Moser, alm. udbredt.

1194. **A. incana** [DC. fl. fr. 3, 304] (Graa Æ.) H. 956; Drej. n. 938; F. D. 2301; Rchb. 1291; Betula L. fil., B. Alnus *β*, L.

Bladene ægformede, spidse, dobbelt saugtakkede, rynkede, paa Underfladen overalt graaagtigt duunhaarede; ♀ *Raklerne* ovale, længere end hos foreg., men paa kortere Stilke.

Vedet mere hvidt; Barken graa, glat. 3—4. ♄.

Plantes ikke sjeldent; forekommer desuden stundom i Udkanten af Skove og Moser, men sjeldnere end foreg. (f. Ex. mellem Bagsværd og Johnstrup!), og maaskee ikke oprindeligt vildvoxende. I*

18. Betula. Birk.

1195. **B. verrucosa** [Ehrh. Beitr. 6, 93] (Rugrenet B.) Fr. S. Veg. Sc. p. 211; B. alba Koch Syn. II, 760, B. odorata Rchb. 1288.

Bladene æg-triangelformede eller rudeformede, langt tilspidsede, grovt og dobbelt saugtakkede; ♀ *Rakleskjællene* langstilkede, med bredt triangelformet, tiltrykt Midtflig og halvmaaneformet tilbageböiede Sideflige; *Frugten* med en *Vinge* dobbelt saa bred som det elliptiske *Frö* og naaende op til Spidsen af Griflerne.

Höit Træ. Barken hvid, hos det gamle Træ bruun, revnet, Grenene tynde, ofte hængende (*β*, pendula), de unge alm. rue af talrige gjennemsigtige Vorter. 4—5 (fr. 7). ♄.

I Skove og Törvmoser: paa Bornh. og i enkelte Egne af Halvöen ikke sjelden i Skovene, sparsommere paa Öerne.

1196. **B. odorata** [Bechstein Diana I, p. 74 t. 1] (Klæbrig B.) Hentze i Bot. Zeit. 1848 p. 73 o. fölg.; B. alba L. (Fr.), F. D. 1467; Rchb. 1282; B. glutinosa Wallr. Fr. S. Veg. Sc. p. 212, cf. 556; H. N. II, 54.

Bladene ægformede eller æg-hjerteformede, spidse, enkelt- eller dobbelt- og mere fiint-saugtakkede; ♀ *Rakleskjællene* kortstilkede med en udstaaende Midtflig, Sidefligene afrundede, lige udstaaende; *Frugtens Vinger* bredere end (ikke dobbelt saa brede som) det omvendt-ægformede *Frö* og kun lidet længere end dette.

Höit Træ med hvid Bark, Grenene tykkere end hos foreg. (sjeldnere hængende), Knopperne og de unge Bld. klæbrige. 4—5 (fr. 7). ♄.

* *pubescens* (B. pubescens Ehrh., H. II, 284)? Lavere, oftest buskagtig, Bladene og de unge Grene duunhaarede; ♀ Rakleskjællenes Midtflig forlænget, Sidefligene afrundede, noget bueformigt tilbageböiede.

Hovedarten hyppigt plantet i Skove, sjeldent eller maaskee aldeles ikke vildvoxende: *Sj.* Tibirke Mose! Holmegaardsmosen! — * ikke sjelden i Moser og fugtige Kratskove.

Anm. Birkearternes rette Begrændsning er endnu langt fra at være klar, og om Synonymien ere de fleste Forff. uenige, hvorfor Prof. Fries's lovede Monographi over denne Slægt maa imödesees med Længsel. Den udförlige Beskr. af B. odorata Bechst., som er meddelt af Hentze (l. c.), passer aldeles paa den Art, som alm. er kaldt B. glutinosa, men Formen pubescens er meget forskjellig derfra (Frugterne paa Expl. som jeg har samlet ved Helsingör og Nörholm i Jyll. ligne mere B. verrucosa) og maaskee en egen Art, hvorfra i saa Fald maa skilles de unge eller buskagtige Expl. af B. odorata, som have en stærk Haarbeklædning. Behaaringen kan overhovedet vist neppe benyttes til Adskillelse mellem Arterne, da ogsaa B. verrucosa forekommer haaret i ung Tilstand.

V. Pentandria.

19. Atriplex. Mælde.

α. Euatriplex (Mey.) Fleerbo: ♀: Blomsterdækket 2-bladet, Frugten lodret, ☿: Blomsterdækket 3—5-deelt, Frugten vandret.

† *A. hortensis* L. (Have-M.) H. II, 151; Schk. Handb. t. 349.

Stængelen opret; *Bladene* muurskeeformede eller hjerteformede, tandede, de övre aflang-spydformede; de frugtbæ-

rende *Blomsterdække*r rundagtigt-ægformede, heelrandede, nætformigt aarede.

Hele Pl. lysgrön, undertiden findes en Var. med blodröde Bld. 7—8. ⊙.

Dyrkes i Haver og forekommer stundom forvildet.

β. Schizotheca (Mey.) Enbo. ♀ Blomsterdækket 2-klövet; Frugten lodret.

1197. **A. crassifolia** [C. A. Mey. i Ledeb. ic. fl. Ross. tab. 42] (Tykbladet M.) Fr. mant. 3, 163; S. Veg. Sc. p. 201; A. laciniata H. 288; F. D. 1288; A. rosea Rafn 2, 236?

Stængelen udbredt eller opstigende, med udspilede Grene; *Bladene* æg-muurskeeformede, bugtet-tandede, næsten 3-lappede, de övre spydformede; ♀ *Blomsterdækkets Flige* rudeformet-spydformede, tandede, paa Ryggen vortede; *Fröene* ujævne, glandslöse.

Bld. kjödfulde, graaagtige af en tæt Beklædning med hvidgraae Skjæl. 8—9, ⊙.

Ved Strandbredder, sjelden: *J.* Röddal ved Limfjorden (Beck); *Föhr* (M. Vahl, Nolt.); *Sl.* Husum! (?) *Falst.* ved Gjedserodde (H.); *Sj.* Fredrikssund (17)?

Anm. Fries henförer F. D. l. c. til A. crassifolia Mey., og saavel bemeldte Fig. som Original-Expl. i Vahls Herb. have stor Lighed med denne, som dog kommer meget nær *A. laciniata* L. Sp. (ikke Fl. Suec.), der synes at adskille sig ved mere opret Stgl., smalere og mere spidse Bld. Da jeg fra flere af de anförte Voxesteder savner Expl. og jeg overhovedet ikke har seet indenlandske Expl. i frugtbærende Tilstand, kan jeg ikke have nogen Mening om hvorvidt alle Voxestederne vedkomme 1 Art eller flere. (*A. rosea* L. har ogsaa i mange Henseender Lighed med den beskrevne Art, men denne findes neppe hos os).

1198. **A. calotheca** [Fr. mant. 3, 164] (Skjönbægret M.) H. N. VIII, 45; A. hastata-calotheca Rafn II, p. 240; H. 289; F. D. 1638; A. laciniata L. fl. Suec.; A. hastata Sm., Drej. n. 304; Rchb. ic. I, 33.

Stængelen opret eller opstigende; *de nedre Grene* udspilede; *de nedre Blade* spydformede, dybt bugtet-tandede, med opadvendte Tænder ved Grunden, *de övre* lancet-spydformede; *Blomsternöglerne* danne afbrudte Ax; ♀ *Blomsterdækkets Flige* triangelformede, tilspidsede, dybt fligede med sylspidsede Flige; *Fröene* glandslöse.

Alm. större og kraftigere af Væxt end de fölg. Var. grönagtig eller beklædt med hvidgraae Skjæl, med större eller mindre Blomsterdække o. s. v. 8—9. ⊙.

Ved Strandbredder: alm. i de fleste Egne af Danmark. !*

1199. **A. hastata** L. [Fr. mant. 3, 162] (Spydbladet M.) Rafn II, 238; H. 288 (undt. var. 3); F. D. 1286; A. latifolia Wahlenb., Drej. n. 302.

Stængelen opret eller nedliggende; *de nedre Grene* udspilede; *Bladene* spydformede, med vandret udstaaende Lapper, tandede, *de övre* lancetformede, heelrandede; *Blomsternöglerne* samlede til mellembrudte Ax; ♀ *Blomsterdækkets Flige* triangel-murskeeformede, heelrandede eller svagt tandede ved Grunden; *Fröene* glindsende.

Var. grön eller graaagtig. 7—9. ⊙.

β, microcarpa Koch (A. microsperma W. Kit., Drej. n. 301; A. hastata microtheca Rafn II, 239; H. 289; A. ruderalis Wallr., Koch i Sturm D. Fl. h. 79. ♀ Blomsterdækkets Flige lidet större end Frugterne, æg-lancetformede, convexe.

γ, salina Wallr. A. Sackii og oppositifolia Koch i Sturm D. Fl. h. 79; A. prostrata Bab. man. p. 269. Bladene modsatte, Planten beklædt med Skjæl og derved graaagtig.

Ved Strandbredder (især γ) og paa dyrkede, gjödede Steder omkring Byer alm.

* 1200. **A. longipes** [Drej. fl. exc. n. 303] (Stilkblomstret M.).

Ssængelen opret, med opstigende *Grene*; *de nedre Blade* forlænget-spydformede med opadvendte Lapper, næsten heelrandede, *de övre* æg-lancetformede, heelrandede; *Blomsternöglerne* i mellembrudte Ax; *Blomsterdækket* langstilket, med ægformet-sylformede, paa Ryggen ophöiet-nervede *Flige*; *Fröene* jævne, glindsende. 7—9. ⊙.

Paa Marker (Drej.) og ved Strandbredder (!) ved Flaskekroen, Amager!

Anm. De af mig samlede Expl. stemme aldeles overeens med Beskr. hos Drej., men Forf. yttrer selv Tvivl om denne Arts Bestandighed, og jeg er ogsaa tilböielig at ansee de af mig samlede Expl. for omdannede Former af fölg. med stilkede Blst., hvis Flige var. hele eller

ved Grunden dybt fligede. Babington og Fr. henföre den til A. deltoidea Bab. l. c., som efter Beskr. og de i E. Bot. Suppl. 2860 afbildede Exemplarer er meget forskjellig fra vor Art, og nærmest beslægtet med foreg.

1201. A. **patula** L. (Svine-M.) Rafn II, 241; H. 290; Drej. n. 306; F. D. 1285; H. N. VIII, 53 (ikke Bab.).

Stængelen opret eller opstigende; *de nedre Grene* udspilede; *Bladene* spydformet-lancetformede, med opadrettede Lapper ved Grunden, *de övre* linie-lancetformede, heelrandede; *Blomsternöglerne* samlede i stivt oprette, kortgrenede Ax; ♀ *Blomsterdækkets Flige* spydformet-rudeformede, paa Ryggen ofte vortede; *Fröene* glindsende.

Bld. eensfarvet-grönne. 7—9. ⊙. Var.

β, angustifolia (A. angustifolia Sm., Drej. n. 299; H. II, 150; F. D. 2226). Stængelen ofte nedliggende, Bladene heelrandede, de övre linieformede.

γ, erecta (A. erecta Huds., Sturm D. Fl. h. 79). Stængelen opret, med opstigende Grene; Bladene alm. tandede; Blomsterdækket lidet större end Frugten, paa Ryggen vortet.

Alm. paa dyrkede Steder omkring Byer, mellem Sæden (især *β*), sjeldnere ved Strandbredder. *γ*, sjeldnere end *α* og *β*: Ordrup, Kjöbenhavn!

1202. A. **littoralis** L. (Strand-M.) H. 291; Rafn II, 241; H. 291; Drej. n. 298; F. D. 1287; H. N. V, 58.

Stængelen opret, med oprette eller tilsidst udspærrede *Grene*; *Bladene* linieformede eller smalt lancetformede, heelrandede; *Blomsternöglerne* danne mellembrudte Ax; ♀ *Blomsterdækkets Flige* triangel-rudeformede, tilspidsede, i Randen og paa Ryggen tandede; *Fröene* glindsende.

Pl. alm. hvidmelet. 7—9. ⊙.

* *marina* (A. marina L., Rafn 243; Bab. man. p. 268; Koch i Sturm l. c. h. 80; H. N. V, 59). Bladene bredere, tandede; Blomsterdækkets Flige triangel-hjerteformede, næsten budte.

Ved Strandbredder, meget alm. * sjeldnere end Hovedarten.

20. Halymus. Kilebæger.

1203. **H. pedunculatus** [Wallr. Sched. crit. p. 117] (Stilket K.) Drej. n. 305; H. N. I, 57; Atriplex L., Rafn 244; H. 291; F. D. 304 (ikke god).

Stængelen urteagtig; *Bladene* omvendt-ægformede, budte, heelrandede, spredte eller de nedre modsatte; ♀ *Blomsterdækket* ved Modenheden omvendt-hjerteformet med en Tand i Indskjæringen, paa tilsidst forlængede, udspærrede *Blomsterstilke.*

Hele Pl. blaagraa, ½—1½' höi. 7—9. ⊙.

Ved Strandbredder paa Leer- eller Marskbund; funden i alle Provindserne (undt. Bornh.), men ikke alm. *

1204. **H. portulacoides** [Wallr. l. c.] (Stilklös K.) Atriplex L., H. II, 150; F. D. 1889.

Stængelen buskagtig, opstigende; *Bladene* modsatte, omvendt-ægformet-lancetformede, heelrandede; *de frugtbærende Blomsterdækker* ustilkede, 3-lappede, paa Ryggen vortede.

Hele Pl., ligesom foreg., beklædt med hvidgraa Skjæl. 7—8. ♄.

Ved Strandbredder, sjelden og hidtil kun funden paa Slesvigs Vestkyst, hvor den efter Nolte er hyppig udenfor Marskdigerne (f. Ex. Husum) og paa Halligerne (f. Ex. Beenshallig), Amrom (Jessen). *

VI. Hex-Polyandria.

21. Sagittaria. Piilblad.

1205. **S. sagittaefolia** L. (Spids P.) H. 962; Drej. n. 943; F. D. 172; Rchb. fl. g. VII, 94.

Bladene langstilkede, spidse, piilformede med forlænget-triangelformede, spidse Grundflige; *Skaftet* bladlöst, med krandsstillede *Blomster* foroven, dannende en fjernblomstret Klase.

2—3' höi. Rodstokken skyder fra de nedre Bladhjörner Udlöbere, hvis knolleformigt opsvulmede Spidse lösrives fra Moderplanten og i det fölg. Aar danner en ny Plante. De yngre og under Vandet nedsænkte Bld. ere baandformede. Kronbld. hv. med röd Negl. 7. ♃.

I Aaer og Söer, hyppigst i de store Aaer paa Halvöens Vestkyst, sparsommere paa Öerne. (Paa Loll., Falst. og Bornh. ikke bemærket).

22. Myriophyllum. Tusindblad.

1206. **M. spicatum** L. (Axblomstret T.) H. 961; Drej. n. 945; F. D. 681.

Bladene krandsstillede, börsteformigt kamdeelte med modsatte *Flige*; *Blomsterne* i Krandse, danne et mellembrudt, för Udspringningen opret Ax; *de nedre Dækblade* indskaarne, af Længde med eller lidet længere end Blomsterkrandsene, *de övre* kortere, heelrandede.

Stgl., som hos de fölg., flydende. Stövknapperne för Bestövningen röde. 7—8. ♃.

I Færsk- og Brakvand, alm., og kun i enkelte Egne ikke tilstede, f. Ex. Thy (Dr.), Sydvest.-Sjæll. (14).

1207. **M. alterniflorum** [DC. fl. fr. 5, 529] (Haarfliget T.) Drej. n. 944; F. D. 2061; H. N. IV, 82.

Bladene krandsstillede, haarformigt kamdeelte, med alm. afvexlende *Flige*; *Dækbladene* som hos foreg.; *Blomsterne* i et mellembrudt, för Udspringningen nikkende Ax, dannet foroven af afvexlende ♂ Blomster, forneden af 2—3 krandsstillede ♀ Blomster.

Finere og spædere end foreg. og fölg. 7—8. ♃.

I Söer, Bække og Törvgrave, sjeldnere end de andre Arter: *J.* Vadum i Vendsyssel, i Thy den hyppigste Art (Dr.), Fiilsö! i Kongeaaen og Törvgrave i Nærheden af samme mellem Skodborg og Kolding (28); *Sj.* Gurre Sö (11); *Bornh.* en Sö i Almindingen!

1208. **M. verticillatum** L. (Krands-T.) H. 962; Drej. n. 946; F. D. 1046 (β).

Bladene krandsstillede, börsteformigt kamdeelte, med modsatte *Flige*; alle *Dækbladene* kamdeelte, længere end de regelm. krandsstillede *Blomster*.

Alm. mere frisk grön end de foreg. Stövknapperne gule. 6—8. ♃. Var.

α, *pinnatifidum* Wallr. (M. verticillatum DC.) Dækbladene ∞ Gange længere end Blomsterne.

β, *pectinatum* Wallr. (M. pectinatum DC.) Dækbladene lidet længere end Blomsterkrandsene, hvorved disse danne et Ax.

I Söer, Damme og Gröfter alm.

23. Ceratophyllum. Hornblad.

1209. **C. oxyacanthum** [Chamisso i Linnæa 1829 p. 504] (Tornfröet H.) Drej. n. 948; C. demersum L., H. 961; F. D. 2000; H. N. IX, 63.

Bladene haandsnitdeelte, dobbelt gaffeldeelte, med omtrent 4 bruskagtigt tandede *Flige*; *Frugten* med 2 tilbageböiede Torne ved Grunden og en vedblivende *Griffel* af Frugtens Længde (eller længere) i Form af et Horn i Spidsen.

7—9. ♃. Var. med Tornene ved Grunden indskrænkede til korte Vorter (C. apiculatum Cham.).

I Söer og Damme, alm. i Danmark.

1210. **C. muticum** [Cham. l. c.] (Tornlös H.) Drej. n. 947; C. submersum L., H. 961; Nolt. nov. p. 75; F. D. 510 (ikke god); H. N. IX, 64.

Bladene krandsstillede, 3-dobbelt gaffeldeelte, med 5—8 finere og svagere tandede *Flige*; *Frugten* ved Grunden vortet, uden Torne, med et Horn (af den vedblivende Griffel) i Spidsen, som er meget kortere end selve Frugten.

Bladfligene finere og mere oprette end hos foreg. 6—7. ♃.

Paa lignende Steder som foreg., men meget sjeldnere: *Sj.* Roeskilde (Nolt.), mellem Hvedstrup og Heringelöse (15); *Sl.* (N.), Frederiksstad (F. D.).

24. Poterium. Bibernelle.

1211. **P. Sanguisorba** L. (Blodstillende B.) H. 963; F. D. 1939; H. N. VII, 52.

Stængelen kantet; *Bladene* uligefinnede med modsatte, ægformet-ovale, dybt saugtakkede *Smaablade*; *Blomsterhovedet* ovalt eller kugleformet; *Skalfrugten* beenhaard, nætformigt rynket, aflang med 4 budte, svagt vingede Kanter.

1—2′ höi. Var. med glatte eller duunhaarede Bld. 6—7. ♃.

Paa Kalkgrund, sjelden og kun funden paa Halvöen: *J.* Aagaards Kalkbakker (16), Aalborg (Brix), Viborg (H.), Töihuushaven ved Randers (7), Thyrsbæk (forvildet) (10). *

25. Carpinus. Avnbög.

1212. **C. Betulus** L. (Almindelig A.) H. 969; Drej. n. 951; F. D. 1345; Rchb. fl. g. XII, 1296.

Bladene ægformede, tilspidsede, rynket-fjernervede, skarpt og dobbelt saugtakkede; ♀ *Rakleskjællenes Midtflig* forlænget, saugtakket eller heelrandet, *Sidefligene* spidse; *Nödden* stribet; *Stövknapperne* i Spidsen skjæghaarede.

Höt Træ med lys askegraa Bark. 5. (fr. 7—8). ♄.

I Skove: paa *Halvöen* og i *Nordsjælland* sparsom, i *Fyen*, *Sydsjælland* og paa de sydlige *Öer* temmelig hyppig, især i Mængde paa *Bornholm*, hvor den træder istedetfor Bögen. *

26. Corylus. Hassel.

1213. **C. Avellana** L. (Almindelig H.) H. 970; Drej. n. 952, F. D. 1468; Rchb. l. c. 1300.

Bladene æg-hjerteformede eller rundagtige, tilspidsede, dobbelt tandede; *Griflerne* purpurröde; *Hasen* klokkeformig-aaben, i Spidsen uregelmæssigt fliget.

Buskagtig, sjeldnere middelstort Træ, Bladstilkene og de unge Grene alm. kirtelhaarede. 3—4 (fr. 8—9). ♄.

I Kratskove alm., forekommer desuden overalt plantet ved levende Hegn og i Haver formedelst dens spiselige Frugter.

† *C. tubulosa* Willd. (Lamberts-N.) Rchb. 1301. Hasen bladagtigt forlænget ud over den ægformede, fladtrykt-tilspidsede Nöd.

Dyrkes i Haver.

27. Fagus. Bög.

1214. **F. silvatica** L. (Almindelig B.) H. 965; Drej. n. 953; F. D. 1283; Rchb. 1304; H. N. I, 59.

Bladene ægformet-elliptiske, spidse, utydeligt bölget-tandede, i Randen og paa Nerverne silkehaarede; *Axelbladene* lancetformede, bruunt-hindeagtige, hurtigt affaldende; *Skaalen* beklædt med Blödpigge.

Fröbladene nyreformede, kjödfulde, paa Underfladen hvide. 5. (fr. 8.) ♄.

Det almindeligste Træ i de danske Skove, mangler paa Bornholm og i Halvöens Hedeegne.

28. Quercus. Eg.

1215. **Q. pedunculata** [Ehrh. arb. n. 77] (Stilk-E.) H. 963; Drej. n. 954; Rchb. 1313; Q. foemina F. D. 1180; Q. Robur α, L.

Bladene meget kortstilkede eller næsten siddende, fjer-lappede med hjerteformet Basis; *Knopskjællene* regelm. tag-lagte i 5 Rader; ♀ *Blomsterstilkene* ved Modenheden mange Gange længere end Bladstilkene.

Höit Træ med glatte, om Vinteren affaldende Bld. 5 (fr. 8—9). ♄. Almindelig i de danske Skove.

1216. **Q. sessiliflora** [Sm. fl. brit. 3, 1026] (Vinter-E.) H. 965; Q. Robur *β*, L., Rchb. 1309.

Bladene stilkede med afrundet eller tilspidset Basis, de *frugtbærende Blomsterstilke* af Længde med eller kortere end Bladstilkene; *Frugterne* kortere og mere afrundede; forövrigt som foreg.

Bld. blive henvisnede siddende paa Træet om Vinteren. 5. ♄.

I Skove og Krat, sjeldnere end foreg. og kun i enkelte Egne: *J.* Buderupholm, Silkeborg (H.), i Skovene paa og omkring Himmelbjerget hyppig og den eneste Art; *Sj.* Dyrehaven (1 Træ, formodenlig plantet); *Falst.* (H.); *Bornh.* den hyppigste Egeart i Almindingen! I Törvmoser findes (efter Steenstrup Vid. Selsk. Skr. 9, p. 53) kun Levninger af denne Art.

Anm. Prof. Fries anseer den sidstnævnte Eg for en ældre, ved Culturforhold efterhaanden i den foreg. overgaaet Art, og anförer til Grund for denne Mening dens tidligere alm. Udbredelse og dens nuværende til golde og udyrkede Egne bundne Forekomst. (S. Skand. Naturf. 5. Möde p. 139).

Juglans. Valnödtræ.

† *J. regia* L. Hayne Arzneygew. 4. B. *Bladene* vellugtende, uligefinnede; *Smaabladene* 3—4 Par, ovale, næsten heel-randede; *Steenfrugten* oval-kugleformet; *Stenen* 2-klappet.

5 (fr. 10). ♄.

Dyrkes alm. i Haver paa Grund af de spiselige Frugter.

VII. Monadelphia.

29. Xanthium. Braadfrö.

╳ 1217. **X. strumarium** L. (Skræppeagtig B.) H. 959; Drej. n. 955; F. D. 970.

Bladene 3-nervede, hjerteformede eller nyre-hjerteformede, grovt og uregelm. tandet-lappede (alm. 3-lappede); flere halvkugleformede ♂ Blomsterhoveder i Spidsen af Stæn-

gelen; ♀ *Blomsterne* samlede til siddende eller kortstilkede Nögler fra Bladhjörnerne; *Frugterne* duunhaarede og beklædte med stive, i Spidsen hagekrummede Torne.

Blst. grönne. 7—9. ⊙.

I Nærheden af Byer og beboede Steder: tidligere funden sporadisk i Danmark, f. Ex. *Sj.* Græse (Kyll.), Amagerport og Salpeterværket udenfor Österport ved Kbhavn, Kjöge (H.), *Möen* ved Stege; *Falst.* ved Nykjöbing (H.), men er i de senere Aar hverken funden paa de anförte Steder eller andetsteds og er maaskee nu aldeles forsvunden af Floraen. ⚹

VIII. Polyadelphia.

30. Bryonia. Galdebær.

1218. **B. alba** L. (Enbo-G.) H. 974; Drej. n. 956; F. D. 813.

Stængelen klattrende ved Hjælp af *Slyngtraade*; *Bladene* rue, hjerteformede, haandlappede, med 5 grovt tandede *Lapper*; *Bægeret af* ♀ *Blomsten* af Længde med Kronen; *Arret* glat.

Blst. guulgrönne, Bær sorte. 6—8. ♃.

Ved Gjærder, især omkring Byer, funden i alle danske Provindser, men sporadisk og ikke alm. ⚹

1219. **B. dioeca** [Jacq. fl. austr. 2, t. 199] (Tvebo-G.) H. 975; F. D. 1830.

Stængelen som foregaaende; *Bladene* rue, hjerteformede, haandfligede med omtrent 5, heelrandede eller faatandede *Flige;* ♀ *Bægeret* af Kronens halve Længde; *Arret* haaret.

Bladfligene smalere end hos foreg., Blst. skidengule, Bær höiröde. 6—8. ♃.

Ved Gjærder, sjelden: *J.* alm. omkring Ribe (6); *Slesvig* (16); *F.* Sanderumgaard, Faaborg (H.). ⚹

22de Klasse. Dioecia (Tvebo).

1. Orden. Monandria (Enhannede).

Najas (21, 1).
Salix purpurea (22, 2).

2. *Orden. Diandria (Tohannede).*

1. **Salix** L. ♂ og ♀ Blomsterne i Rakler; Blomsterne omgivne af 1 Skjæl og 1—2 Kirtler; ♂: Stövdragere 1—8; ♀: 1 Frugtknude med 1 Griffel og 2 hele eller 2-klövede Ar; Frugten 2-klappet, mangefröet Kapsel; Fröene med Fröuld ved Grunden. (N. F. Salicineæ).

Fraxinus. Fr. Vingefrugt (2, 1).

3. *Orden. Triandria (Trehannede).*

2. **Empetrum** L. Blomsterne i Bladhjörnerne; Bæger og Krone 3-bladede; ♀: Arret straaleformet; Frugten et fleerfröet Bær. (N. F. Empetreæ).

Salix amygdalina (22, 2).
Carex dioeca (21, 3).
Valeriana dioeca (3, 1).

4. *Orden. Tetrandria (Firehannede).*

a. Urteagtige Væxter.

Urtica dioeca (21, 4).

b. Buskvæxter.

aa. Blomsterne enlige eller i Knipper, Frugten bæragtig.

3. **Hippóphaë** L. ♂: Blomsterdækket 2-bladet, med i Spidsen sammenhængende Blade; ♀: Blomsterdækket 2-fliget, tilsidst kjödfuldt og omgivende Frugten (et falsk Bær); Arret udeelt, linieformet (Busk med Vedtorne og skjældækte Blade). (N. F. Elaeagneæ).

4. **Viscum** L. ♂: Blomsterdækket 4-deelt, Stövknapperne siddende paa Blomsterdækkets Flige; ♀: Bægeret en svag, oversædig Rand; Kronen 4-bladet; Griffelen 0; Arret afstumpet*) (Snyltevæxt med Blomster i Vinklerne af gaffeldeelte Grene). (N. F. Loranthaceæ).

Rhamnus cathartica (5, 1).

---

*) Efter Schleiden har Viscum et nögent Æg (uden Frögjemme), omgivet af den kjödfuldt tilvoxende Frugtbund.

b. Blomsterne i Rakler, Frugten nödagtig.

5. **Myríca** L. ♂: Blomsterne nögne; 4—6 Stövdragere befæstede ved Grunden af Rakleskjællene; ♀: Blomsterdækket skjælformet, 2—4-fliget; 1 Frugtknude med 2 traadformede Ar. (N. F. Myriceæ).

5. *Orden. Pentandria (Femhannede).*

a. Urteagtige Væxter.

6. **Húmulus** L. ♂: Blomsterne i grenet Klase; Blomsterdækket 5-deelt; ♀: Blomsterne i Rakle med 2—3-blomstrede Rakleskjæl; Blomsterdækket skjælformet, 2 Grifler; Frugten nödagtig. (Slyngende Væxt med haandfligede Blade).

† *Cánnabis* L. ♂ og ♀ Blomsterne knippestillede i Bladhjörnerne; ♂: Blomsterdækket 5-deelt; ♀: Blomsterdækket spaltet i den ene Side og omgivende den nödagtige Frugt; 2 Grifler; (Opret Væxt med fingrede Blade). (6—7. N. F. Urticaceæ, b.).

b. Træagtige Væxter.

7. **Juníperus** L. ♂: Blomsterne i Rakler; Stövknapperne befæstede til Underfladen af skjoldformede Rakleskjæl; ♀: Blomsterne i en kort Rakle, de nedre Rakleskjæl tomme, de 3 övre ved Grunden sammenvoxne, tilsidst kjödfuldt tilvoxende og omsluttende de 3 ♀ Blomster (dannende et falsk Bær). (N. F. Coniferæ).

Ribes alpinum (5, 1).
Salix pentandra (22, 2).

6. *Orden. Hex-Polyandria (Sex-Mangehannede).*

a. Træagtige Væxter.

aa. Blomsterne i Rakler.

8. **Pópulus** L. Blomsterne af begge Kjön i Rakler, med saugtakket-fligede Rakleskjæl; ♂: 8—12 Stövdragere befæstede paa en skaalformet Udvidelse af Frugtbunden, ♀: 1 Frugtknude (ved Grunden omgivet af et skaalformet Legeme

som ♂) med 2 fligede Ar; Frugten 2 klappet Kapsel; Fröene talrige, med Fröuld ved Grunden. (N. F. Salicineæ).

Salix pentandra (22, 2).
Myrica (22, 4).

bb. Blomsterne i Klase eller Halvskjærm.

Acer. 2-delelig Vingefrugt (8, 1)

b. Urter.

aa. Blomsterdækket undersædigt.

9. **Mercuriális** L. Blomsterdækket enkelt, 3-deelt, grönt; ♂: 9—12 Stövdragere; ♀: 2 Bistövdragere, 1 2-rummet Frugtknude med 2 næsten siddende Ar; Frugten 2-delelig Spaltefrugt med 1-fröede, 2-klappede Smaafrugter (Hindefrugter). (N. F. Euphorbiaceæ).

Rumex Acetosa og Acetosella (6, 3).
Melandrium vespertinum og diurnum (10, 4).
Rubus Chamaemorus (12, 3).

bb. Blomsten oversædig. (11—12. N. F. Hydrocharideæ).

10. **Stratiótes** L. Bæger og Krone 3-bladede; talrige Bistövdragere; ♂: 12 frugtbare Stövdragere; ♀: 6 2-klövede Grifler, Frugten 6-rummet, ∞-fröet, uopspringende. (Bladene linieformede).

11. **Hydrócharis** L. Bæger og Krone 3-bladede; ♂: 9 Stövdragere, 3 ufrugtbare Grifler; ♀: 3 traadformede Bistövdragere og 3 kjödfulde Skjæl, 6 2-klövede Grifler, Frugten 6rummet, ∞-fröet, uopspringende (Bladene nyreformede).

7 Orden. Syngenesia (Rörhannede).

Antennaria }
Petasites } (19, 2).

I. (II) Diandria.

1. Salix. Piil.*)

a. *Amerinae* Fr. (Skjörpile) Raklerne stilkede, med bladet Stilk, udvikles samtidigt med Bladene; Rakleskjællene ensfarvede; Blomsterne (idetmindste ♂) med 2 Kirtler ved Grunden.

aa. *Fragiles.* Træagtige med skjöre Grene, affaldende ♀ Rakleskjæl.

1220. **S. pentandra** L. (Laurbær-P.) H. 980; Fr. mant. 1, p. 41; Drej. n. 957; F. D. 943; Rchb. fl. g. XI, 1268; H. N. IX, 60.

Bladene ægformet-elliptiske, spidse, fiint og kirtlet-saugtakkede med flere Kirtler ved Grunden af Pladen, mörkgrönne, glatte; *Stövdragerne* 5—7, med haarede Stövtraade; *Kapselen* glat, kortstilket; *Stilken* 2 Gange længere end Kirtlerne; *Griffelen* af Middellængde, *Arrene* i Spidsen 2-klövede.

Saavel Grene som Blade glindsende, glatte. $\frac{5}{2}$—$\frac{6}{1}$ (den sildigst blomstrende af de danske Pile). ♄.

I Moser og fugtige Kratskove ikke sjelden.

Anm. Axelbladene beskrives som „ovatæ, rectæ"; jeg har kun

---

*) Pilearterne maa undersöges deels om Foraaret under Blomstringen, deels senere paa Aaret naar *Bladene* ere fuldkomment udviklede, til hvilken Tid ogsaa *Axelbladene* först kunne tydeligt erkjendes, medens disse ofte paa de yngre Grene ere ufuldkomne eller endog aldeles ikke tilstede. *Stövdragernes* Antal er hos de fleste Arter 2, og kun naar et andet Antal findes, er dette udtrykkeligt nævnt i Beskrivelserne. En stor Deel af de her anförte Pile ere ikke oprindeligt indenlandske, men da det om mange er vanskeligt at afgjöre hvorvidt de ere vildvoxende eller ikke, ere alle Arter, som ikke ere fundne i Moser o. a. udyrkede Steder og altsaa öiensynligt tilhöre vor Flora, betegnede med †. Blandt disse ere nogle kun fundne paa faae Steder forvildede og aldeles sikkert indförte, andre plantes overalt og ere at betragte som acclimatiserede. Flere Arters fremmede Herkomst antydes ved at Spidserne af de unge Grene bortfryse om Vinteren, eller derved at kun det ene Kjön findes hos os. (Efter Fries forekomme af de nordligere Arter mod disses Sydgrændse kun ♂, af de sydlige mod Nordgrændsen kun ♀). De fleste dyrkede Pile, selv de som efter deres Natur have en höi Stamme, sees her i Landet næsten altid kun som Buske, fordi Grenene afkappes og benyttes til Gjærder, Kurve o. s. v.

yderst sjeldent fundet disse tydeligt udviklede (kun hos meget storbladede vilde Skud) og selv da som meget smaae, kirtellignende Legemer, hvorfor jeg har udeladt disses Beskr. blandt Kjendetegnene paa Arten.

† *S. cuspidata* [Schultz fl. Starg. Suppl. p. 47] F. D. 2487; S. Meyeriana Willd.; Rchb. 1266.

Bladene lancetformet-elliptiske, tilspidsede; *Axelbladene* halvt hjerteformede, skjæve; *Stövdragerne* 3—4; *Kapselens Stilk* 3—4 Gange længere end Kirtlerne; *Arrene* udrandede; forövrigt som foreg. 5.

Sj. ved Gjærder mellem Maskinhörspinderiet og Frederiksberg 1 Expl. (♂) *

† 1221. **S. fragilis** L. (Skjör-P.) H. 983; Fr. l. c. p. 42; Drej. n. 958; F. D. 2184; Rchb. 1264; H. N. I, 60.

Grenene næsten retvinklet udspærrede; *Bladene* lancetformede, tilspidsede, saugtakkede, guulgrönne, paa Underfladen mat-grönne; *Axelbladene* halvt hjerteformede; *Stövtraadene* glatte; *Kapselen* glat, stilket; *Stilken* 2—3 Gange saa lang som Kirtlerne; *Griffelen* af Middellængde, *Arrene* 2-klövede.

Grenene (i Vinklerne) meget skjöre; Bld. glatte, i yngre Tilstand ofte silkehaarede. $\frac{4}{5}$. Var.

β, pendula (Ser.) S. Russeliana Sm.; Rchb. 1265. Grenene tyndere, mindre skjöre, tilsidst nikkende; Blade smalere, silkehaarede.

Ved Gjærder, omkring Byer ikke sjelden. (Egenlig vildvoxende har jeg ikke fundet den her i Landet). *β*, som i Udseende nærmer sig endeel til S. alba, forekommer sjeldnere plantet.

1222. **S. viridis** [Fr. nov. p. 283] (Grön P.) F. D. 2186; H. N. 1, 61.

Grenene oprette (i en Vinkel mod Stammen af omtr. 60°); *Bladene* smalt lancetformede, tilspidsede, glatte, de yngre paa Underfladen blaagraae; *Axelbladene* meget smaae, ægformede (eller 0); *Raklerne* oprette eller udstaaende; *Stövtraadene* ved Grunden haarede; *Kapselen* glat, stilket; *Stilken* mod Frugtmodningen dobbelt saa lang som Kirtelen, *Griffelen* kort; *Arrene* udrandede.

Ved Grenenes Retning og de smalere, mörkere grönne Bld. let kjendelig fra foreg. (Hos ♀ Blomsterne har jeg kun fundet 1 Kirtel). $\frac{4}{5}$—5. Ved Gjærder, omkring Byer o. s. v., meget alm. og hyppigere end

foreg. I Moser ved Helsingör har jeg fundet den, som det synes, vildvoxende. ⚹

† 1223. **S. alba** L. (Hvid P.) H. 994; Fr. l. c. p. 44; Drej. n. 959; Rchb. 1263; H. N. 1, 62.

Grenene oprette; *Bladene* lancetformede, tilspidsede, saugtakkede, paa begge Flader tiltrykt-silkehaarede; *Axelbladene* meget smaae, lancetformede (eller 0); *Raklerne* bueformigt krummede; *Stövtraadene* fra Midten til Grunden haarede; *Kapselen* glat, meget kortstilket; *Stilken* kortere end Kirtlerne; *Griffelen* meget kort; *Arrene* udrandede.

♂/♀. Var.

β, vitellina Koch. (S. vitellina L. ?). Grenenes Bark smukt rödbruun, Rakleskjællene mönnieröde.

Ved Landsbyer og Gjærder ikke sjelden. *β*, ved Overdrevskroen mellem Roeskilde og Ringsted!

bb. *Amygdalinae*. Buskagtige, med vedblivende ♀ Rakleskjæl.

1224. **S. amygdalina** L. (Glat P.) Fr. l. c. p. 42; Drej. n. 960; Rchb. 1256; H. N. III, 5; S. triandra L., H. 980.

Bladene kortstilkede, æg-lancetformede, tilspidsede, saugtakkede, glatte; *Axelbladene* store, halvt hjerteformede, takkede; *Rakleskjællene* i Spidsen glatte; *Stövdragerne* 3; *Kapselen* glat, stilket; *Stilken* 2—3 Gange længere end Kirtlerne; *Griffelen* meget kort; *Arrene* udspærrede, udrandede.

Ved de store, allerede paa de unge Grene kjendelige Axelblade let at adskille fra de foreg.: 5. Var. i Bladformen og:

α, concolor. Bladene paa begge Flader grönne.

β, discolor. Bladene paa Underfladen blaagraae.

Ved Gjærder og Plantninger, hist og her (ikke alm.), sjelden i Moser: *J.* Vendsyssel (H.), ved Kolding Aa (28), *Sj.* en Mose v. Gröndal mellem Kbhavn og Bröndshöi! (♂ er hos os meget sjeldnere end ♀).

† 1225. **S. undulata** [Ehrh. Beitr. 6, p. 101] (Bölgebladet P.) H. 980; Fr. l. c. p. 62; Drej. p. 307; Rchb. 1261; H. N. III, 55.

Bladene linie-lancetformede, langt tilspidsede, i Randen saugtakkede og svagt bölgede; *Axelbladene* halvt hjerteformede, tilspidsede, takkede; *Rakleskjællene* uldhaarede; *Stövdragerne* 3; *Kapselen* duunhaaret (sjeldnere glat), stilket; *Stilken* dob-

belt saa lang som Kirtelen; *Griffelen* forlænget; *Arrene* 2-klövede.

Bld. i yngre Tilstand duunhaarede, ældre glatte. 5.

Ved Gjærder: *Sj.* Kbhavn ved Stadsgravene, gamle Kongevei, Lygten! *J.* Vendsyssel og Thy (Viborg).

b. *Vetrix* (Baandpile). Grenene langstrakte, Raklerne siddende, udvikles för Bladene; Rakleskjællene i Spidsen forskjelligfarvede, 1 Kirtel.

aa. *Pruinosae.* Yderbarken overtrukken af en blaaagtig Dug, Inderbarken citronguul. Stövknapperne för Bestövningen brandgule, efter samme skidengule.

† S. *acutifolia* [Willd. sp. pl. 4. p. 668] (Blaadugget P.) Fr. l. c. p. 46; H. N. VIII, 58; S. pruinosa Wendl., Rchb. 1255.

Grenene mörkt violet-purpurröde, om Efteraaret (og i törret Tilstand) blaaduggede; *Bladene* linie-lancetformede, langt tilspidsede, saugtakkede, glatte og glindsende; *Axelbladene* lancetformede, tilspidsede; *Kapselen* glat, næsten siddende; *Griffelen* forlænget; *Arrene* linieformede, udeelte.

Ved Stadsgravene udenfor Nörreport i Mængde (♂)! 3—4. ☞

bb. *Purpureae.* Yderbarken uden Dug, Inderbarken citronguul, Stövknapperne för Bestövningen rödgule, efter samme sorte.

1226. **S. purpurea** L. (Purpur-P.) H. 984; Fr. l. c. p. 63; Drej. n. 961; Rchb. 1230; H. N. II, 56; S. monandra Hoffm.

Buskagtig; *Bladene* lancetformede, foroven bredere, tilspidsede, svagt saugtakkede, paa Underfladen blaagraae; *Axelblade* 0; 1 *Stövdrager* dannet af 2 sammenvoxne Stövtraade med 1 (4-rummet) eller 2 (2-rummede) Stövknapper; *Kapselen* uldhaaret, siddende; *Kirtelen* naaende op over dens Basis; *Griffelen* meget kort, *Arrene* udrandede.

De unge Grenes Yderbark alm. mörkröd, sjeldnere guulbruun eller graaagtig, Grenene, især paa ♂ Expl., ofte i Spidsen henvisnede efter Vinterkulden. Bld. glatte eller i yngre Tilstand silkehaarede. 4—5. Var.

β, Helix (L.) Rchb. 1232. Grenene opret-aabne, Bladene bredere, Griffelen længere.

γ, *Lambertiana* (Sm.) Rchb. 1235. Höiere af Væxt, med bredere Blade, tykkere Rakler.

Forekommer hyppigt plantet, f. Ex. ved Gjærder. β, anföres af H., er mig ubekjendt; γ, ved Sorö Sö!

† 1227. **S. rubra** [Huds. fl. angl. p. 428]. (Röd P.) Fr. l. c. p. 63; Rchb. 1236; H. N. X, 60.

Höi Buskvæxt; *Bladene* langstrakt-lancetformede, tilspidsede, glatte eller duunhaarede, i Randen tilbagerullede og svagt saugtakkede, *Axelbladene* linieformede; *Stövdragerne* 2, sammenvoxne til Midten; *Griffelen* forlænget, med udeelte *Ar*; forövrigt som foreg. 4—5.

Sjelden: *Sj.* i Langholmsmosen ved Dronninggaard (9), Valdby! (?)

cc. *Viminales.* Buskagtige med lange riisformede Grene, Yderbarken uden Dug, Inderbarken grönlig-hvid.

† 1228. **S. mollissima** [Ehrh. Beitr. 6, p. 101] (Blöd P.) H. 993; Fr. l. c. p. 62; Rchb. 1250 (?); H. N. I, 65.

Bladene langstrakt-lancetformede, tilspidsede, utydeligt saugtakkede, paa Overfladen grönne, paa Underfladen blödhaaret-graafiltede; *Axelbladene* ægformede, spidse (eller 0); *Kapselen* tæthaaret, siddende; *Griffelen* forlænget; *Arrene* 2-klövede, under Blomstringen af Længde med Raklernes Haar.

Sjelden: *Sj.* Kongens Enghave nær gl. Pesthuus (9); *Sl.* ved Bredderne af Eideren N. for Rendsborg! 4—5. *

Anm. Den hos Rchb. (l. c.) afbildede Plante af dette Navn afviger fra Beskrivelsen ved langstilkede Kapsler og indtil Midten sammenvoxne Stövtraade. Da jeg ikke har seet ♂ Expl. og kun ♀ i yngre Tilstand (med siddende Kapsler) har jeg ikke afveget fra Beskr. hos Fries og Koch. Maaskee hörer Reichenbachs Afbildning endog ikke til den af de nævnte Forff. beskrevne Art, da han betragter den som en Bastard af S. purp. og capraea, hvilket aldeles ikke kan passe paa de Expl. jeg har seet, som snarere minde om S. Smithiana eller undulata end om S. capraea.

† 1229. **S. viminalis** L. (Baand-P.) H. 994; Fr. l. c. p. 61; Drej. n. 962; F. D. 2485; Rchb. 1248; H. N. I, 64.

Bladene linie-lancetformede, spidse, heelrandede med tilbagerullet Rand, paa Overfladen graagrönne, paa Under-

fladen silkehaarede og sölvglindsende; *Axelbladene* linieformede; *Raklerne* tætsiddende; *Kapselen* hvidfiltet, næsten siddende, *Griffelen* forlænget; *Arrene* linieformede, udeelte, fremragende ovenfor Rakleskjællenes Haar.

Ved de meget smale og stedse i Randen tilbagerullede Blade let kjendelig fra de övrige Arter. Spidsen af Grenene bortfryser ofte om Vinteren. $\frac{4}{2}$—$\frac{5}{1}$.

Meget alm. ved Gjærder overalt i Danmark.

† 1230. **S. Smithiana** [Willd. en. h. berol. 2, p. 1008.] (Lancetbladet P.) H. II, 303; Rchb. 1251; S. lanceolata Fr. nov. p. 283, mant. 1, p. 61; Drej. n. 963; H. N. I, 63 og II, 59.

Bladene lancetformede, spidse, heelrandede eller svagt bölget-tandede, paa Overfladen graagrönne, paa Underfladen silkehaarede og sölvglindsende; *Axelbladene* halvt piilformethjerteformede; *Knopskjællene* næsten glatte; *Raklerne* siddende, alm. buekrummede; *Kapselen* graafiltet, kortstilket; *Stilken* af Længde med Kirtelen; *Griffelen* af Middellængde, kortere end de 2-klövede *Ars* tæt sammenklæbede Flige.

Alm. ved Gjærder (en af de hyppigst plantede Pilearter her i Landet, hvor jeg dog stedse kun har fundet ♀ Expl.). $\frac{4}{2}$—$\frac{5}{1}$.

† 1231. **S. acuminata** [Sm. fl. brit. 3, 1068, (ikke Hoffm.)] (Spidsbladet P.) Rchb. 1252; H. N. XI, 60.

Bladene elliptisk-lancetformede, tilspidsede, i Randen bölgede, fjernt og utydeligt saugtakkede (med i yngre Til stand ved Grunden tilbagerullet Rand), paa begge Sider blaagraa-filtede; *Axelbladene* halvt hjerteformede, tilspidsede; *Rakleskjællene* næsten heelt sortbrune, filtede, med Haar af Længde med den hvidfiltede, kortstilkede Kapsel; *Kirtelen* ligelang med Kapselens Stilk; *Griffelen* af Længde med det udeelte eller udrandede *Ars* Flige.

Grene og Knopskjæl tæt beklædte med sortgraa Filt. Herved, samt ved de bredere Bld., tykkere Rakler let kjendelig fra foreg., med hvilken den forövrigt har nogen Lighed. Ogsaa er den noget lig S. salviaefolia Willd., Rchb. 2028, men denne hörer til fölg. Afdeling. $\frac{4}{2}$—5.

Ved Gjærder, sjelden: *Sj.* mellem Gl. Kongevei og Falkoneer-Alleen ved Kbhavn! Strædet ved Sorö! (Paa begge Steder kun ♀). *

c. *Capraea* Fr. (Graapile, Vidier). Grenene korte, knudrede; Raklerne siddende eller tilsidst stilkede, udvikles förend (hos Nr. 1236 samtidigt med) Bladene.

aa. *Cinerascentes.* Griffelen 0 eller meget kort, Bladene rynkede, tæthaarede (Forekomme typisk som Træer).

1232. **S. cinerea** L. (Graa P.) H. 992; Fr. l. c. p. 54; Drej. n. 965; Rchb. 1222; H. N. VII, 59.

Grenene og *Knopskjællene* graafiltede; *Bladene* elliptiske eller omvendt-ægformet-lancetformede, spidse, paa begge Flader graagrönne, paa Overfladen duunhaarede, paa Underfladen filtede, svagt bölget-saugtakkede; *Axelbladene* nyreformede; *Raklerne* siddende, valseformede; *Kapselen* hvidfiltet, langstilket, Stilken 4 Gange længere end Kirtelen; *Arrene* siddende, ægformede, 2-klövede.

4—5. En Monstrositet med androgyne Rakler forekommer af og til. Bld. i Form meget foranderlige: *β, aquatica* (Sm.), H. 992; Rchb. 1223, har omvendt-ægformede, kort tilspidsede Bld., endeel lignende Bld. af S. aurita.

I Moser og fugtige Kratskove, meget alm.

1233. **S. capraea** L. (Vidie-P.) H. 993; Fr. l. c. p. 54; Drej. n. 966; F. D. 245 (slet); Rchb. 1224.

De ældre Grene og *Knopskjællene* glatte; *Bladene* bredtelliptiske, ovale eller ægformede, spidse, svagt rundtakkede, i yngre Tilstand paa begge Flader graafiltede, ældre paa Overfladen glatte og grönne; *Axelbladene* nyreformede; *Raklerne* ovale eller æg-valseformede; *Kapselen* hvidfiltet, langstilket, Stilken 4—6 Gange længere end Kirtelen; *Griffelen* meget kort; *Arrene* 2-klövede.

Bld. var. betydeligt i Form (fra elliptiske til næsten hjerteformede eller kredsrunde), Randen snart heel, snart rundtakket. Forekommer undertiden med tydeligt stilkede ♀ Rakler paa en bladet Stilk. 4—5.

I Moser og Skove alm. udbredt. Som höit Skovtræ forekommer den hyppigst paa Bornh.

1234. **S. aurita** L. (Öret P.) H. 989; Fr. l. c. p. 55; Drej. n. 964; Rchb. 1220; H. N. VII, 60.

Knopskjællene glatte; *Bladene* omvendt-ægformede, spidse eller budte med en kort, tilbageböiet Spids, tandet-rundtakkede, nætformigt-aarede og rynkede, paa Overfladen duun-

haarede, paa Underfladen blaagraa-filtede; *Axelbladene* halvtnyreformede; *Raklerne* ovale; ♀ Raklerne kortstilkede, med bladet Stilk; *Kapselen* hvidfiltet, stilket, Stilken 3—4 Gange længere end Kirtlen; *Griffelen* 0 eller meget kort; *Arrene* udrandede eller 2-klövede.

Lavere af Væxt end de foreg., med spædere Grene og alm. mindre Bld., som var. i Formen (men altid med störst Brede ovenfor Midten. 4—5.

I fugtige Enge og Moser, sumpige Steder i Skove alm.

1235. S. **plicata** [Fr. fl. Hall. p. 148] (Lav P.) H. N. XI, 64; S. incubacea (L.) Fr. mant. p. 66; S. ambigua (Ehrh.?) Koch Syn. II, 753; Rchb. 1243 b; S. aurito-repens Wimm.

Stængelen lav, buskagtig; *Bladene* omvendt-ægformet-elliptiske, spidse med tilbageböiet Spids, i Randen tilbagerullede, fjernt tandede eller heelrandede, paa Overfladen nedtrykt-, paa Underfladen fiint og ophöiet-aarede, silkehaarede; *Axelbladene* halvt ægformede; *de frugtbærende* ♀ *Rakler* kortstilkede med bladet Stilk; *Kapselen* silkehaaret, stilket, Stilken 2—3 Gange længere end Kirtelen; *Arrene* næsten siddende, udrandede.

Var. i Bladenes Form og Beklædning (paa Overfladen duunhaarede eller glatte, paa Underfladen alm. silkehaarede). 4—5.

I Moser: *Sj.* Pedersborg ved Sorö!

Anm. Denne Art danner et Mellemled mellem S. aurita og repens, og ligner denne i Udseende, hiin i de fleste Characterer, hvorfor den af Wimmer ansees for en Bastardform af disse 2 Arter. Navnet S. incubacea L., som i de senere Skrifter af Fr. overföres paa denne, er meget omtvistet af Forff. og jeg har derfor foretrukket at betegne denne Art ved det den tidligere af Fr. tillagte Navn. Hartm. söger S. incubacea L. i S. repens, Sm. (efter Linn. Herb.) i S. angustifolia; S. incubacea Hornem. p. 991 er utvivlsomt en Form af S. repens. Den er langt sjeldnere hos os end S. repens, men dens Udbredelse i Floraen bör nærmere paaagtes.

bb. *Virescentes.* Buskagtige, med idetmindste de ældre Blade glatte; Griffelen forlænget.

1236. S. **hastata** L. (Spydbladet P.) H. 982; Fr. l. c. p. 48; Drej. n. 967; F. D. 1238; Rchb. 1213; H. N. III, 53.

De unge Grene hvidfiltede; *Bladene* elliptiske, ægformede

eller æg-hjerteformede, fiint saugtakkede, glatte, paa Underfladen blaagraae og fiint aarede; *Axelbladene* store, halvt hjerteformede, saugtakkede; *Raklerne* stilkede med bladet Stilk*); *Rakleskjællene* kruset-uldhaarede; *Kapselen* glat, stilket, Stilken omtr. dobbelt saa lang som Kirtelen; *Arrene* 2-klövede.

Bld. forandre ikke deres Farve ved Törring. Herved, samt ved de store Axelbld. og fra Begyndelsen stilkede Rakler let kjendelig fra fölg. 5—6.

I Moser, især paa Hedegrund, paa Halvöen hist og her, men ikke alm.: *J.* Hanherrederne, Thy, Eveldrup (Dr.), Östrup Krat ved Randers (7), Aarslev (H.), Skjern! paa Öerne sjeldnere: *Sj.* Tibirke Mose mod Arresö! Langholmsmosen ved Dronninggaard (H.).

1237. **S. nigricans** [Sm. Trans. Linn. soc. 6, 120] (Sortagtig P.) H. 981; Fr. l. c. p. 52; Rchb. 1217; H. N. V, 62 og VIII, 62; S. phylicaefolia *β*, L., F. D. 1053.

Höi Busk; *de yngre Grene* röd- eller sortagtige med hvidgraa-duunhaaret Beklædning; *Bladene* elliptiske eller ægformede, saugtakkede, paa Underfladen blaagraae, under Lupen fiint hvidpunkterede, med silkehaaret Midtnerve, forövrigt alm. glatte; *Axelbladene* halvt hjerteformede med ret Spids, kirtlet-saugtakkede; *Raklerne* udvikles förend eller samtidigt med Bladene; ♂ *Raklerne* siddende, ♀ först kort-, tilsidst tydeligt stilkede, *Rakleskjællene* langhaarede; *Kapselen* stilket, med en Stilk 3—4 Gange længere end Kirtelen; *Arrene* 2-klövede eller udrandede.

Bld. var. betydeligt i Formen (fra ægformede til lancetformede), i frisk Tilstand grönne, törrede blive de sorte og meddele Papiret, hvori de opbevares, en sort Farve. ♀ Raklerne var. fra forlænget-valseformede til ovalt-kugleformede; Kapslerne snart glatte (lejocarpa), snart mere eller mindre filthaarede (eriocarpa Koch). Knopskjællene har jeg alm. fundet haarede hos ♀, ofte glatte hos ♂.

---

*) Denne Art afviger ved stilkede Rakler og samtidig Udvikling af Bld. og Blst. fra de övrige Arter i samme Afdeling (c), men kan paa Grund af naturligt Slægtskab ikke adskilles fra denne. En kunstig Gruppering af Pilearterne er paa Grund af de foranderlige Forhold hos mange Arter neppe mulig. Jeg har derfor i det Væsenlige fulgt den ypperlige naturlige Anordning, som er givet af Fries.

I fugtige Enge, sjelden i Danmark: Vildvoxende har jeg fundet den i Flommen ved Sorö (♀), plantet ved Gjærder mellem Falkoneer-Alleen og gl. Kongevei udenfor Kbhavn (♂).

cc. *Argenteae.* Lave Buskvæxter med (oftest) underjordisk Stamme, alm. silkehaarede Blade; Griffelen kort.

1238. **S. repens** L. (Krybende P.) H. 990 og S. incubacea 991; Fr. l. c. p. 65; Drej. n. 968; F. D. 2489; Rchb. 1239; H. N. VI, 55; L. Herb. IX, 165.

Stængelen krybende med udstrakte eller oprette *Grene*; *Bladene* fra lancetformede til kredsrunde, heelrandede med tilbageböiet Rand og Spidse; *Axelbladene* lancetformede (eller 0); *Raklerne* valseformet-ovale, under Blomstringen siddende, efter samme kortstilkede, med bladet Stilk, udvikles för Bladene; *Kapselen* glat eller haaret, med en Stilk 2—3 Gange længere end Kirtelen; *Griffelen* meget kort; *Arrene* 2-klövede. 4—5. En yderst foranderlig Plante i Henseende til Bladenes Form og Beklædning, Raklernes Form, Kapselens Beklædning o. s. v. Blandt de talrige Former nævnes som de vigtigste:

β, fusca Sm., S. fusca L. (part.) Grenene ofte forlængede; Bladene elliptiske eller ovale; Kapselen filtet.

γ, argentea (Sm.) Rchb. 1243; S. arenaria L.; S. fusca H. 991; Bladene ovale eller kredsrunde, paa begge Flader (eller idetmindste paa Underfladen) tæt og tiltrykt silkehaarede, sölvglindsende; Kapselen filtet.

δ, lejocarpa Koch. Bladene glatte eller paa Underfladen silkehaarede; Kapselen glat.

I Törvmoser og Enge, paa fugtig Hede- og Sandgrund, alm. Af *β*, har jeg fundet en udmærket Form i Jægersborg Allee mellem Ordrup og Charlottenlund (svarende til Fig. 1240 hos Rchb. og foruden de anförte Kjendetegn mærkelig ved tilsidst langstilkede Rakler); *γ*, i Klitter, f. Ex. *J.* Klitterne ved Vesterhavet; *Sj.* ved Tidsvilde! *Bornh.* alm.! *δ*, med Hovedarten, f. Ex. Heder mellem Flaskekroen og Kjöge! Lundehuusmosen.

1239. **S. rosmarinifolia** L. (Rosmarinbladet P.) H. 991; Fr. l. c. p. 64; Drej. n. 969; Rchb. 1242; H. N. VI, 56.

Stængelen krybende, med langstrakte, oprette *Grene*; *Bladene* linieformede eller linie-lancetformede, flade, med ret Spidse, *Raklerne* ægformet-rundagtige; forövrigt som foreg. 5.

I Moser, meget sjeldnere end foreg.: *Sj.* Lyngby Mose (28), Lundehuusmosen! Ordrups Mose mod Ermelund!

* 1240. S. **angustifolia** [Wulf. i Jacq. coll. 3 p. 48] (Smalbladet P.) Fr. l. c. p. 65; Rchb. 1238; H. N. II, 60; V, 65.

Stængelen krybende, med opstigende *Grene*; *Bladene* stivt oprette, langstrakt linie-lancetformede; *Raklerne* ovale; *Kapselens* Stilk kortere; *Griffelen* længere; forövrigt som foreg.

Bladene ligne Bld. af S. viminalis, i Characterer staaer den forövrigt meget nær S. rosmarinifolia. Efter Fig. hos Rchb. og de törrede Expl. som jeg har seet, at dömme, synes den let at kunne forenes med S. rosmarin., men den er mig for lidet bekjendt til at jeg tör afvige fra de fleste Forff., saa meget mere som Koch (Syn. II, 755) siger om denne og de 2 foreg.: „aegre hae species describuntur, quae vivae non difficile distinguuntur".

Ved Veien i Frederiksborg store Dyrehave (9). Andre Voxesteder i Danmark ere mig ikke bekjendte. *

II. (III) Diandria.

2. Empetrum. Krækling.

1241. **E. nigrum** L. (Revlingbær) H. 996; Drej. n. 970; F. D. 975; Rchb. l. c. V, 4810.

Stænglerne fremliggende; *Bladene* krandsstillede eller tæt spiralstillede (3/8), smalt oval-linieformede, budte, læderagtige, mörkgrönne med lysere Midtnerve paa Underfladen; *Arret* 9-straalet; *Fröene* 6—9.

Lynglignende Halvbusk med næsten naaleformede Bld. Kr. mörkröd, Bærrene sorte. 5. ♄.

I Törvmoser og paa Lyngheder: paa Halvöen meget alm. i Hedeegnene, sjeldnere i de frugtbare Egne mod Ö. og paa Öerne: *F.* Hals ved Hofmansgave (H.); *Sj.* Aamosen (15), i det nordöstlige alm.! Lyngby Mose! Kjöge (9), Holmegaardsmosen! *Loll.* (5); *Falst.* Horreby Lyng (H.); *Bornh.* ikke sjelden i Höilyngen.

III. (IV) Tetrandria.

3. Hippophaë. Tidse.

1242. **H. rhamnoides** L. (Sand-T.) H. 999; Drej. n. 972; F. D. 265; Rchb. XI, 1165.

Bladene lancet-linieformede, heelrandede, paa Underfladen sölvglindsende, paa begge Flader beklædte med hvidgraae, stjerneformede (Blomsterdækket med rustfarvede) *Skjæl*; ♂ *Blomsterne* i korte, alm. 4-radede Ax ved Grunden af de unge Grene.

Busk med stærke Vedtorne. Bærrene gule. 5—6. ♄.

Strandklinter (paa Leer eller Kalk) og Sandklitter, i den nordl. og nordvestl. Deel af *Jyll.* alm., sjeldnere mod S. (Riis Skov ved Aarhuus!) og paa Öerne! *F.* Vedelsborg (H.); *Sj.* Lerchenborg, Stevns Klint (H.); *Möens* Klint i stor Mængde; *Falst.* mellem Corselitze og Grönsund (H.); *Bornh.* (H.).

4. Viscum. Fugleliim.

1243. **V. album** L. (Misteltein) H. 997; Drej. n. 971; F. D. 1657.

Grenene trinde, leddede, gjentaget-gaffeldeelte; *Bladene* modsatte, lancetformet-tungeformede, budte, 3—5-nervede, heelrandede; *Blomsterne* 3—5 nögleformigt samlede i Greenvinklerne.

Bld. immergrönne, læderagtige, Blst. guulgrönne, Bær hv. 4—5. ♄.

Snyltende Busk paa Træstammer, især Æbletræer, ikke alm.: *Sj.* store Elmue ved Lindersvold (Mörch)! Petersværk (H.); *Loll.* Soesmark (5), Oureby (Rosenörn Lehn); *J.* Trelde Skov ved Fredericia (H.); *Sl.* Bockholt pr. Arnis (16).

5. Myrica. Pors.

1244. **M. Gale** L. (Mose-P.) H. 998; Drej. n. 973; F. D. 327; Rchb. XI, 1277.

Bladene lancetformede med störst Brede ovenfor Midten, fra Midten til Spidsen saugtakkede; *Raklerne* ovale, siddende tæt sammen i Spidsen af Grenene; *Rakleskjællene* bredt-ægformede med en kort Spids, bruunt-hindeagtige.

Lav Busk. Blst. udvikles för Bld. Vellugtende af en harpixagtig Saft, som udskilles i Form af Draaber fra Bld. og Rakler. 4—5. ♄.

I Moser, især i Hedeegne: alm. i den vestlige og midterste Deel af Halvöen, sjeldnere mod Ö. og paa Öerne: *F.* Sanderumgaard, Rönninge (H.), *Sj.* Tidsvilde! Frederiksværk, Gilleleie, Nykjöbing (H.), Aamosen (15), Bromme ved Sorö (7), Særlöse (19) og Skov-Hastrup ved Roeskilde (15), Holmegaardsmosen! *Loll.* Söholt (H.), Alsö (5); *Bornh.* ved Snogebæk (Lotze).

IV. (V) Pentandria.

6. Humulus. Humle.

1245. **H. Lupulus** L. (Almindelig H.) H. 999; Drej. n. 974; F. D. 1239; Rchb. XII, 1326.

Stængelen slyngende, svagt kantet og paa Kanterne ru af hagekrummede Börster; *Bladene* modsatte, rue, haandlappede, med tilspidsede, saugtakkede Lapper; *Axelbladene* ovale eller ægformede, hele eller i Spidsen 2-klövede.

Blst. grönne. ♀ Raklerne (Humlekopper) vellugtende, af bitter Smag. 6—7. ♃.

I Skove og ved Gjærder, alm. ♀ Planten dyrkes.

Cannabis. Hamp.

† *C. sativa* L. (Almindelig H.) Rchb. 1325.

Bladene 5—9-koblede; *Smaabladene* lancetformede, tilspidsede, saugtakkede, rue.

♀ Planten större og mörkere end ♂. Blst. grönne. 7—8. ⊙.
Dyrkes som Handelsplante.

7. Juniperus. Ene.

1246. **J. communis** L. (Almindelig E.) H. 1007; Drej. n. 975; F. D. 1119; Rchb. XI, 1141.

Bladene krandsstillede (1/3), linie-sylformede, stikkende, paa Overfladen rendede, paa Underfladen kjölede; *Frugten* (Enebær) kugleformet, sortagtig, overtrukken med blaagraa Dug.

5—6 (Fr. modnes först i det andet Aar). ♄.

Paa Lyngheder og törre Bakker: forekommer oftest buskagtig, men danner flere Steder i det midterste *Jyll.* Skove; hyppig i de magre Egne af Halvöen, i *Nordsjæll.*, paa *Möens* Klint og *Bornh.*, i de övrige Egne sjelden, og mangler i de mere frugtbare og dyrkede Dele af Landet.

V. (VI) Hex-Polyandria.

8. Populus. Poppel.

a. *Leuce* Duby. Rakleskjællene randhaarede; 8 Stövdragere; de unge Grene (idetmindste hos unge Planter) filtede eller haarede.

† 1247. **P. alba** L. (Sölv-P.) H. 1001; Drej. n. 978; F. D. 2182; Rchb. 1270; H. N. XIII, 69.

Bladene æg-hjerteformede, bugtet-tandede, *paa de unge Grene* hjerteformede eller ovale med hjerteformet Basis, 3—5-lappede, alle Bladene paa Underfladen og *Smaagrenene* sneehvidt filtede; ♀ *Rakleskjællene* lancetformede, saugtakkede; „*Arrene* 2-deelte"; *Knopperne* filtede.

Höit Træ. 4—5. ♄.

Alm. plantet omkring beboede Steder, sjeldnere i Skove og maaskee ikke oprindeligt vildvoxende. *

† 1248. **P. canescens** [Sm.? Koch Syn. II, 759] (Graa P.) H. 1002; Drej. n. 979; F. D. 2183; P. hybrida M. Bieb., Rchb. 1271.

Bladene rundagtigt-ægformede, alle bugtet-tandede, paa Underfladen tilligemed *Smaagrenene* og *Knopperne* hvidgraa-filtede, tilsidst glatte; ♀ *Rakleskjællene* lancetformede, saugtakket-fligede; „*Arrene* 2-deelte."

4—5. ♄.

Omkring Byer og beboede Steder med foreg. *

1249. **P. tremula** L. (Bævre-Asp) H. 1002; Drej. n. 977; F. D. 2184; Rchb. 1274.

Bladene ægformet-kredsrunde, tandet-rundtakkede, glatte; *Knopperne* klæbrige, glatte; *Grenene* glatte, hos det unge Træ eller paa Rodskuddene haarede; ♀ *Rakleskjællene* omvendt-ægformede, dybt haanddeelte.

Bladstilken vender Kanten (den smaleste Side) mod Pladen hos alle Poppelarter; men da Stilken hos denne er fladere end hos de övrige, bevæges Bld. let af Vinden, hvilken Egenskab den skylder sit Navn. 4—5. ♄.

* *villosa* (Lang) P. canescens (Sm.) Rchb. 1273. Bladene paa begge Flader eller paa Underfladen tiltrykt-silke-haarede, tilsidst glatte; „*Arrene* 4-klövede."

I Skove og Krat, alm., ogsaa i Hedeegne, danner f. Ex. i Halvöens Hedestrækninger ofte Kratpartier (alene eller i Selskab med andre Træarter. * sjeldnere, f. Ex. *Sj.* Sorö Sönderskov! Charlottenlund! (Rchb. anseer denne for en egen Art og henförer til den Navnet P. canescens Sm. Da jeg ikke har fundet den i blomstrende Tilstand, er det mig ubekjendt, hvorvidt det Kjendetegn, som hentes fra Arrene, er bestandigt eller ikke. Den hele övrige Plante er aldeles lig P. tremula).

b. *Aegiros* Duby. Rakleskjællene glatte, Stövdragerne 12—30; alle Smaagrenene glatte.

† 1250. **P. monilifera** [Ait. h. Kew. ed. 1, 3, p. 407] (Kanadisk P.) Drej. p. 312.

Grenene udstaaende; *Bladene* triangel-ægformede, tilspidsede, saugtakkede, i Randen duunhaarede. 4—5. ♄.

Plantes alm. omkring Byer og i fugtige Skove, oprindelig indfört fra Nordamerika.

† 1251. **P. nigra** L. (Sort P.) H. 1003; Drej. n. 976; Rchb. 1275; H. N. XII, 64.

Grenene udstaaende; *Bladene* triangel-ægformede, langt tilspidsede, i Randen glatte, saugtakket-tandede. 4—5. ♄.

Paa lignende Steder som foreg., men sjeldnere. Jeg har aldrig fundet den vildvoxende, men den er sandsynligviis indfört fra Syd-Europa. (Den ældste og störste Poppel i Danmark, ved Herlufsholm, er et Expl. af denne Art).

† 1252. **P. pyramidalis** [Rozier i Lam. dict. 5, 235] (Pyramide-P.) Drej. p. 312; P. dilatata Ait.

Grenene opret-tiltrykte; *Bladene* rudeformede, tilspidsede, i Randen glatte, saugtakkede, nedenfor Midten heelrandede. 4—5. ♄.

Plantes ofte omkring beboede Steder, oprindelig indfört fra Orienten eller Sydeuropa.

† 1253. **P. balsamifera** L. (Balsam-P.) Duham. II, t. 50.

Bladene ægformede, tilspidsede, fiint og tiltrykt-saugtakkede, *de yngre* og især *Knopperne* stærkt klæbrige, vellugtende. 5. ♄.

Plantes som de foreg., ikke sjelden, indfört fra Amerika.

9. Mercurialis. Bingelurt.

1254. **M. perennis** L. (Vedvarende B.) H. 1004; Drej. n. 980; F. D. 400; Rchb. l. c. V, 4804.

Rodstokken krybende; *Stængelen* udeelt; *Bladene* ægformet-elliptiske, rundtakket-saugtakkede, ruhaarede; ♀ *Blomsterne* langstilkede.

Pl. bliver ved Törring mörkblaa eller viol. ♀ Pl. mörkere end ♂. Blst. grönne. 4—5. ♃.

I skyggefulde Lövskove, meget alm.

† 1255. **M. annua** L. (Enaarig B.) H. 1005; Drej. n. 981; F. D. 1890; Rchb. 4801.

Stængelen opret, grenet med korsviis modsatte *Grene* (½. ¼); *Bladene* ægformede eller ægformet-elliptiske, saugtakkede, glatte; ♀ *Blomsterne* kortstilkede eller siddende.

Pl. lysere grön end foreg. Blst. grönne. 7—8. ⊙.

Ukrud i Haver, ikke alm.: *Sj.* Marienlyst ved Helsingör (Holböll), Kongens Have ved Fredriksborg (A. Rafn), Rosenborg Have (20); *J.* Aalborg; *Bornh.* (H.).

10. Stratiotes. Krebsklo.

1256. **S. aloides** L. (Aloebladet K.) H. 1006; Drej. n. 983; F. D. 337; Rchb. l. c. VII, 111.

Bladene rosetteformigt samlede ved Roden, linie-sværdformede, kjölede, i Randen tornede; *Skaftet* fladtrykt, med 2 Blomsten omgivende *Hylsterblade* i Spidsen, forövrigt bladlöst.

Fra Rodstokken udgaae lange og talrige Rodtrævler samt Udlöbere med en Knop i Spidsen, der tilsids tlösrives fra Moderplanten. Pl. för og efter Blomstringen nedsænkt under Vandet. Kr. hv. 7—8. ♃.

I Törvmoser, Söer og Bække: hyppig paa Halvöen, især i Aaer og Marskgröfter mod V., sparsommere paa Öerne. (Jeg har kun fundet ♀ Planter hos os, og maaskee forekommer ♂ Planten ikke i vor Flora. Sml. Nolte Stratiotes u. Sagittaria p. 31).

11. Hydrocharis. Fröbid.

1257. **H. morsus ranae** L. (Vand-F.) H. 1005; Drej. n. 982; F. D. 878; Rchb. 112.

Stængelen svömmende, med forlængede Ledstykker, fra Ledene udgaae *Rodtrævler* og langstilkede, kredsrundt-nyreformede, heelrandede *Blade;* ♂ *Blomsten* omgivet af 1—2 hylsterformede *Dækblade*.

Kr. hv. Overvintrer ved Endeknopper fra Udlöbere ligesom foreg. 7—8. ♃.

I Törvgrave, Söer og Aaer, alm. overalt i Danmark.

23de Klasse. Cryptogamia (Lönbo).

1. Orden. Filices (Brægner).

Frugterne (Kapsler) i Hobe (sori) paa Bagsiden af det oftest finnetdeelte Löv eller hos nogle (ved Bladkjödets Forsvinden) paa Bagsiden af den tilbageblivende Nerve og dennes Forgreninger.

a. Kapslerne omgivne af en leddet Ring. Frugthobene paa Bagsiden af Lövet,

aa, omgivne af et hindeagtigt Svöb (Slöret, indusium),

α, linieformede eller aflange.

1. **Asplénium** L. (part.) Frugthobene rette eller krummede, omgivne af et enkelt Slör, som er fasthæftet ved den ydre og aabner sig paa den indre Side*).

† 2. **Scolopéndrium** Roth. Frugthobene rette, parallele, i Retning med Lövets Sideaarer, 2 og 2 samlede og fra hver Side omgivne af et Slör, tilsidst sammenflydende.

β, Frugthobene kredsrunde.

3. **Aspidium** R. Br. Slöret kredsrundt, skjoldformet og befæstet i Midten af de rundagtige Frugthobe.

4. **Lastraéa** Presl. Slöret nyreformet, forövrigt som foreg.

5. **Cystópteris** Bernh. Slöret rundt eller ægformet, befæstet med Randen til de rundagtige Frugthobe, tidligt affaldende.

bb. Frugthobene omgivne af Lövets tilbagerullede Rand (et falsk Slör).

α, de frugtbærende og golde Löv censformede.

6. **Pteris** L. Frugthobene uafbrudt fortlöbende langs Randen af Lövets secundære eller tertiære Smaablade.

β. de frugtbærende og golde Löv forskjelligformede.

7. **Blechnum** L. Lövet fjersnitdeelt med heelrandede Afsnit; Frugthobene i 2 parallele Rækker langs Afsnittenes Midtnerve, bedækkede af de indböiede Rande.

---

*) Brægnerne maa undersöges medens Frugterne endnu befinde sig paa et yngre Udviklingstrin; i ældre Tilstand forstyrres ofte Forholdet, idet deels Slöret falder af, deels Frugthobene sammenflyde og saaledes tabe deres oprindelige Form.

8. **Struthiópteris** Willd. Lövet finnet med halvfinnede Smaablade; Frugthobene beklæde Smaabladenes grenede Sidenerver og tilsidst deres hele Underflade, (i Begyndelsen bedækkede af Smaabladenes lige til Midtnerven indrullede Bladsubstans, tilsidst frie, idet Randen udbredes og spaltes fjerformet).

cc. Frugthobene uden Slör.

9. **Polypódium** L. (part.) Frugthobene kredsrunde, spredte eller i regelmæssige Rækker.

b. Frugterne uden Ring, i enkelte eller grenede Ax paa samme Stængel som (men af forskjelligt Udseende fra) de golde Löv.

aa. Frugterne nætformigt stribede, kortstilkede.

10. **Osmúnda** L. (part.) Frugterne kugleformede; 2-klappede, i grenede Ax.

bb. Frugterne uden Striber, siddende.

11. **Botrýchium** Sw. Frugterne adskilte, i grenede Ax.

12. **Ophioglóssum** L. Frugterne sammenhængende med deres Sider, 2-radet ordnede til et ensidigt, enkelt Ax.

2. Orden. *Lycopodiaceae* (*Ulvefödder*).

Bladene taglagte, skjæl- eller sylformede, Frugterne opspringe i Klapper, siddende enlige i Bladhjörnerne eller samlede til Ax og omgivne af Dækblade forskjellige fra Stængelbladene.

13. **Lycopódium** L. (part.) Frugterne (Sporefrugter) ensartede, i Form af rundagtige eller nyreformede, 2-klappede, 1-rummede Kapsler med frie, stövlignende Sporer.

14. **Selaginélla** Spring. 2 Slags Frugter: nogle som hos foreg., andre 3—4-klappede med 3—4 större Sporer.

3. Orden. *Isoeteae* (*Brasenurter*).

15. **Isoëtes** L. Sporefrugterne rundagtigt-ovale, omgivne af en uopspringende Hinde og indsænkte i de linieformede Blades udvidede Basis.

4. Orden. Rhizocarpeae (Rodfrugtvæxter).

16. **Pilulária** L. Bladene linie-börsteformede, för Udviklingen sneglehuusformigt sammenrullede; Sporefrugterne (?) paa Rodstokken ved Bladenes Basis, kortstilkede, kugleformede, 4-rummede og i udviklet Tilstand 4-klappet opspringende.

5. Orden. Equisetaceae (Padderokker).

17. **Equisétum** L. Stængelen leddet, med en tandet Skede ovenfor hvert Led; Sporefrugterne i Form af Lapper befæstede paa Underfladen af skjoldformede Forgreninger fra Hovedaxen, der danne et endestillet Ax.

I. Filices.

1. Asplenium. Radelöv.

a. *Athyrium* Roth. Frugthobene aflange, böiede (Lövets Smaablade tiltage i Störrelse mod Midten).

1258. **A. Filix foemina** [Bernh. i Schrad. n. Journ. V, p. 2] (Mangefinnet R.) Polypodium L.; Aspidium Sw., H. II, 360; Athyrium Roth, Drej. n. 991; F. D. 2436.

Lövet i Omkreds elliptisk, dobbelt finnet; *Smaabladene* lancetformede, tilspidsede; *Bismaabladene* halvfinnede eller fjersnitdeelte med i Spidsen tandede Flige; *Slöret* fryndset, med Tilhæftningspunktet mod Randen af Bismaabladene; *Frugthobene* talrige, tilsidst rundagtige.

1—2′ höi, Lövets Skaft kantet, nedentil beklædt med Avner. Var. betydeligt i Henseende til Störrelse, Lövets Indskjæring o. s. v. 7—9. ♃. I Skove og ved Steengjærder, alm. i Danmark.

b. *Asplenium* s. s. Frugthobene linieformede, rette.

aa. Lövet finnet, med rundtakkede Smaablade, de midterste störst.

1259. **A. Trichomanes** L. (Rundfinnet R.) H. II, 363; Drej. n. 987; F. D. 119.

Lövet i Omkreds linie-lancetformet; *Smaabladene* skjævt ægformet-ovale, budte; *Skafterne* glatte, i ældre Tilstand

sortbruunt-glindsende, paa Overfladen rendede med smal hindeagtig Rand.

4—6″ höi. (En af vore mindste, men smukkeste Bregner). 6—10. ♃.

I Klipperidser og mellem Stenene i Steengjærder, sporadisk og ikke alm.: *Bornh.* hist og her i Granit-Terrainet! *Falst.* ved Idestrup (Krebs); *Sj.* Ravnholms Hegn (13), Birkeröd (H.), Rudersdal! Hareskoven, Fuglevad Mölle (H.), Lundtofte (24), Ermelundsskoven mod Lyngby (Dr.), Sonnerupgaard (H.), Grydebjerg ved Sorö! *F.* Örbeklunde! Hundstrup! *J.* Fredrikshavn (H.); *Sl.* Sundeved (H.); *Als* v. Adserballig (10).

bb. Lövet dobbelt finnet, Smaabladene tiltage i Störrelse nedadtil.

1260. **A. Adianthum nigrum** L. (Sort R.) H. II, 365; F. D. 250; H. N. X, 98.

Lövet glindsende grönt, i Omkreds smalt og tilspidsettriangel-ægformet, dobbelt eller ved Grunden 3-dobbelt finnet; *Bismaabladene* rudeformet-elliptiske, ved Grunden heelrandede, i Spidsen sauglakkede; *Slöret* heelrandet.

6—10″ höi. Lövskafterne nedentil glindsende mörkbrune. 6—9. ♃.

I Ridser af Granitklipperne paa Bornholm hist og her: Hammershuus, Kleven (19), Röe! Gudhjem (H.), Svanike (11).

1261. **A. Ruta muraria** L. (Muurrude). H. II, 365; Drej. n. 989; F. D. 190.

Lövet mat grönt, i Omkreds bredt og budt-triangel-ægformet; *Bismaabladene* omvendt-ægformede, med kileformet, heelrandet Basis, i Spidsen lappet-rundtakkede eller næsten heelrandede; *Slöret* fryndset.

2—4″ höi. (Smaae Expl. ere alm. kun enkelt finnede). Lövskafterne grönne, sparsomt beklædte med Avner. 6—9. ♃.

I Klipperidser og Steengjærder, sjelden: *Bornh.* i Almindingen (F. D.. 17); *Als* paa Sönderborg Slotsmuur (19); *Sl.* Beftoft og Nustrup Kirkemure (Kyll.).

cc. Lövet fingerformigt gaffeldeelt med linieformede Smaablade.

1262. **A. septemtrionale** [Sw. Synops. filic. 75] (Nordisk R.) H. II, 364; Drej. n. 988; Acrostichum L., F. D. 60.

Lövet langskaftet, ovenfor Midten 1—2 Gange gaffeldeelt; *Smaabladene* foroven spidst og dybt 2—3-fligede, heelt bedækkede af Frugthobene.

4—6″ höi. Lövskafterne tilsidst ved Grunden mörkbrune. 6—10. ♃.

Paa lignende Steder som foreg., sjelden: *Bornh.* i Granitterrainet hist og her (f. Ex. Bobbeaaen! Gudhjem (11), Kleven (19)); *Sj.* Pæle-

eien i Gribs Skov! Rudehegn mod Dumpedals Mölle! Farumgaard (Mörch), Fuglevad Mölle (20); J. Frederikshavn (H.), Torslev og Hörby Kirkemure i Vendsyssel (Lgby).

2. Scolopendrium. Miltbrægne.

X 1263. **S. officinarum** [Sw. syn. fil. 89] (Hjortetunge) H. II, 366; Drej. n. 990; H. N. X, 99; Asplenium Scolopendrium L.

Lövet lancet-tungeformet, spidst, med hjerteformet Basis, heelrandet eller bölget, længere end Skaftet; de 2 samlede *Frugthobe* sammenflyde tilsidst til een.

Lövskafterne og Midtnerven beklædte med Avner. De unge Löv hjerteformede. 7—8, ♃.

Angives fra Dronninggaard af Kyll., men er siden hans Tid ikke fundet der eller andetsteds, og altsaa nu sandsynligviis forsvunden af vor Flora.

3. Aspidium. Skjoldbrægne.

1264. **A. angulare** [Kit. i Willd. sp. V, 257] (Tornfliget S.) E. Bot. Suppl. 2776; H. N. XIII, 96; Polystichum Presl.

Lövskaftet og *Lövets Midtnerve* tæt beklædte med brune, ægformede, tilspidsede Avner, Lövet i Omkreds lancetformet, dobbelt finnet; *Smaabladene* tilspidsede; *Bismaabladene* skjævt ægformet-rudeformede eller halvt spydformede, braadspidsettandede, det nederste i den övre Rad af hvert Smaablad störst.

De unge Löv paa Underfladen beklædte af finere Avner. (Ved den tætte Beklædning og Bismaabladenes Form let kjendelig fra vore andre Brægnearter). 7—8. ♃.

Paa Græsholmen ved Christiansö (Didrichsen 1849), det eneste bekjendte Voxested i vor Flora.

Anm. De hos os fundne Expl. höre til A. angulare Kit., men efter Koch er denne ikke engang som Var. at adskille fra Hovedarten, *A. aculeatum* Döll.

4. Lastraea. Mangelöv.

1265. **L. Thelypteris** [Presl Pteridogr. p. 76] (Kjær-M.) Polypodium L., F. D. 760; Aspidium Sw., H. II, 358; Drej. n. 998; Polystichum Roth, Koch Syn. II, 977.

Rodstokken vandret-krybende; *Lövet* finnet (de 1—2 nedre Par Smaablade mindre end de övrige); *Smaabladene*

linie-lancetformede, nærmest Axen fjersnitdeelte, mod Spidsen halvfinnede, med budte, heelrandede eller rundbugtede (paa de frugtbærende Löv i Randen tilbagerullede og derved tilsyneladende spidse) *Flige*; *Frugthobene* i 2 Rækker langs Forgreningerne af Fligenes 2-deelte Sideaarer, tilsidst sammenflydende.

1—1 1/2′ höi, Skaftet meget skjört, glat; Lövet glat, mat-blaagrönt. (Frugtbærende Expl. ere temmelig sjeldne). 7—8. ♃.

I Moser og fugtige Enge alm. udbredt.

1266. **L. Oreopteris** [Presl l. c.] (Bjerg-M.) Polypodium Ehrh., F. D. 1121; Aspidium Sw., H. II, 359; Drej. n. 997.

Rodstokken tueformigt sammentrængt; *Lövet* finnet; *Smaabladene* aftage efterhaanden i Störrelse fra Midten nedad, linie-lancetformede, tilspidsede (de nedre korte, triangelformede), fjersnitdeelte med budte, heelrandede eller rundbugtede, i Randen lidet tilbagerullede *Flige*; *Frugthobene* i 2 Rækker tæt indenfor Randen af Fligene og naaende næsten til Spidsen af disse; *Slöret* tidligt affaldende.

2—3′ höi. Skaftet sparsomt beklædt med Avner, Lövets Underflade med spredte, kun under Lupen synlige Kirtler. 7—8. ♃.

Ved Steengjærder og i höitliggende Skove, sporadisk og sjelden: *J.* Frysenborg Skov (Dr.), Skove S. for Veile-Fjord (12); *Sl.* Huusby (28), Flensborg (1); *Sj.* Fredensborg (Herb. H. Hafn.), Birkeröd (H.), Gjærder mellem Nærum og Sölleröd! Hvide Overdrev ved Særlöse pr. Roeskilde (15); *Bornh.* i Almindingen (19).

1267. **L. Filix mas** [Presl l. c.] (Almindelig M.) Polypodium L.; Aspidium Sw., H. II, 360; Drej. n. 995.

Rodstokken lodret; *Lövet* finnet; *Smaabladene* lidet aftagende i Störrelse nedenfor Midten, lancetformede, fjersnitdeelte (i Spidsen halvfinnede), med afrundede eller afstumpede, rundtakkede, i Randen ikke tilbageböiede *Flige*; *Fligenes Sidenerver* svage, gaffeldeelte; *Frugthobene* i 2 Rækker fra Grunden til Midten af Fligene; *Slöret* vedblivende.

2—4′ höi. Lövene kredsformigt samlede i Spidsen af Rodstokken, glatte eller beklædte med faae Avner paa Underfladen, Skaftet mere eller mindre tæt beklædt med bruunt-hindeagtige Avner. 6—8. ♃.

β, erosum Döll (Aspid. erosum Schk. crypt. IV, t. 45). Smaabladene og deres Flige fjernere fra hinanden, Fligene

spidse, dobbelt saugtakkede eller fjerlappede med saugtakkede Lapper.

I Skove og ved Steengjærder meget alm. — β, (maaskee en tilfældig Monstrositet) ved Kjölstrup i Fyen (18).

1268. **L. cristata** [Presl l. c. p. 77] (Budtfinnet M.) Polypodium L., Aspidium Sw., H. II, 359; Drej. n. 996; F. D. 1591; H. N. IX, 98.

Rodstokken sammentrængt; *Lövet* finnet, i Omkreds smalt (lancetformet eller linie-lancetformet); *Smaabladene* kun lidet aftagende i Störrelse nedenfor Midten, triangel-ægformede, fjersnitdeelte (i Spidsen og hos de ufrugtbare Löv halvfinnede), med afrundede, braadspidset-saugtakkede, i Randen ikke tilbageböiede *Flige*; *Fligenes Sidenerver* tydelige, fleerdeelte; *Frugthobene* i 2 Rækker fra Grunden til Spidsen af Fligene; *Slöret* vedblivende.

1½—2′ höi. Skaftet paa det frugtbare Löv temmelig langt, beklædt med spredte Avner.

Paa Tuer og mellem Krat i Törv- og Hedemoser, sporadisk og ikke alm.

1269. **L. spinulosa** [Presl l. c. excl. *] (Skarpfinnet M.) Polypodium Müll. fl. Fredriksd., F. D. 707; Aspidium Sw., H. II, 361; Drej. n. 994; H. N. XIII, 97.

Rodstokken sammentrængt; *Lövet* i Omkreds æg-lancetformet, dobbelt finnet, *det nedre Par Smaablade* kortere end de övrige; *Bismaabladene* ægformet-elliptiske, spidse, fra Grunden braadspidset-saugtakkede med indböiede Takker (eller halvfinnede med braadspidset-saugtakkede Flige); *Frugthobene* (mindre end hos foreg.), i 2 Rækker fra Grunden til henimod Spidsen af Bismaabladene.

1—3′ höi, mörkgrön. 7-9. ♃. Lövskaftet i forskjellig Grad beklædt med hindeagtige Avner, var. desuden i Henseende til Indskjæringens Grad, Smaabladenes og Fligenes Form o. s. v. Flere Former ere opstillede som egne Arter, blandt disse:

* *dilatata* (Presl) Aspidium dilatatum Sw., H. II, 362; F. D. 759 (Polypod. Dryopteris, ikke god) og 1346 (Aspidium Filix mas). Lövet triangel-ægformet (det nedre Par Smaablade af Længde med eller længere end de övrige),

3-dobbelt finnet med saugtakket-halvfinnede eller dobbelt finnet med fjersnitdeelte Bismaablade.

I Skove, især paa fugtig Grund, ved Steengjærder o. s. v. alm. — * sjeldnere: *Bornh.* i Almindingen! *Sj.* Hösterkjöb! Hammermöllen, Dragerup Skov ved Holbek (18), Feldskoven ved Sorö! *J.* Aalborg (Strandg.).

Anm. De Kjendetegn, der angives for at adskille * som egen Art forekomme mig varierende, og da jeg ikke har kunnet finde nogen fast Grændse mellem denne og L. spinulosa, har jeg indtil videre kun opfört den som en Var. af denne.

5. Cystopteris. Bægerbrægne.

1270. **C. fragilis** [Bernh. i Schrad. n. Journ. v. 1, p. 2, pag. 26] (Skjör B.) Drej. n. 992; Polypodium L., F. D. 401; Aspidium Sw., H. II, 362.

Lövet i Omkreds lancetformet eller elliptisk (det nederste Par Smaablade lidet kortere end de övrige), dobbelt finnet; *de nedre Bismaablade* halvfinnede eller fjersnitdeelte med spidse eller budte, saugtakkede eller tandede *Flige*; *Frugthobene* uordenligt spredte, især henimod Randen af Bismaabladene.

½—1' höi, Skaftet skjört, alm. kortere end Lövet, forneden rödligbruunt, med faae Avner; Lövet fiint, lysgrönt, var. i Henseende til Smaabladenes Form og Indskjæring. 6—7. ♃.

I Steengjærder: fra Halvöen er intet Voxested mig bekjendt, paa Öerne sporadisk, ikke alm.: *F.* Peirup (12); *Sj.* Haverup ved Sorö! Kongsdal! Rudersdal, Brede, Fredriksdal, Kulhusene! Vemmetofte (9); *Loll.* ved Musse (5); *Möens* Klint (Mörch); *Bornh.!*

1271. **C. montana** [Bernh. l. c.] (Bjerg-B.) Drej. n. 993; F. D. 2250; Aspidium Sw., H. II, 363; H. N. III, 96.

Lövet i Omkreds triangelformet, 3-dobbelt finnet; *det nederste Par Smaablade* længere end de övrige, med meget större nedadvendte end opadvendte *Bismaablade*; *de tertiære Smaablade* halvfinnede med tandede (eller fjersnitdeelte med halvfinnede) *Flige*; *Frugthobene* uordenligt spredte.

½—1' höi, Skaftet længere end Lövet, med faae, spredte Avner, Lövet meget fiint deelt, i Omkreds næsten ligt P. Dryopteris. 6—7. ♃.

I en udtörret Ellemose ved Knapstrup i *Sjæll.* (4), det eneste bekjendte Voxested i Danmark.

6. Pteris. Örnebrægne.

1272. **P. aquilina** L. H. II, 367; Drej. n. 999; F. D. 2303.

Lövet 3-dobbelt finnet; *de tertiære Smaablade* oval-linieformede, budte, heelrandede, rundbugtede eller ved Grunden med 1—3 Par Flige (eller dobbelt finnet med fra Grunden til Spidsen fjersnitdeelte *Bismaablade*).

1—6′ höi (i Skove ved Svendborg har jeg fundet Expl. 12′ lange). Det nederste Par Smaabld. meget större end de övrige, ofte af Længde med Hovedaxen, hvorved Lövet bliver 3-koblet; Lövet i yngre Tilstand paa Underfladen ofte duunhaaret, ældre glat, læderagtigt, med stærkt fremtrædende Nerver. Karbundterne i Skaftets underjordiske Deel danne i Tværsnit en flakt Örn. 7. ♃.

I Skove, paa Heder mellem Krat o. s. v. meget alm.

7. Blechnum. Kambrægne.

1273. **B. Spicant** [Roth. fl. germ. 3, p. 44] Osmunda L., F. D. 99; Lomaria Desv., Drej. n. 1000; Blechnum boreale Sw., H. II, 366.

Lövet i Omkreds langstrakt-lancetformet, fjersnitdeelt, med bueformigt-opadböiede, paa de golde Löv tætsiddende, bredt linieformede, budte, paa de frugtbærende fjerne, smalt linieformede, spidse *Afsnit*; de nederste Afsnit af de golde Löv meget korte, budt ægformede.

8—12″ höi. 7—8. ♃.

I Skove, især paa fugtig Grund mellem Mos og Stene, sporadisk og fortrinsviis i Hedeegne: paa Halvöen ikke sjelden, sparsommere paa Öerne: *Sj.* Birkeröd, Rudergaard, Fredriksdal (H.), Særlöse ved Roeskilde (19), Gisselfeld (H.); *Bornh.* i Almindingen (25).

8. Struthiopteris. Strudsvinge.

1274. **S. germanica** [Willd. en. hort. ber. p. 1071] H. II, 371; S. europaea Drej. n. 1001; Osmunda Struthiopteris L., F. D. 169.

Det ufrugtbare Löv i Omkreds elliptisk-lancetformet, finnet, *Smaabladene* aftage efterhaanden i Störrelse fra Midten af, halvfinnede med heelrandede, seglformigt udadböiede, budte eller kortspidsede *Flige* (det nederste Par Flige i

hvert Smaablad tiltrykte til Hovedaxen), *det frugtbærende Löv* langskaftet, lancetformet, finnet med linieformede, först sammenrullede, tilsidst fladt udbredte *Smaablade*.

Rodstokken tyk, kugleformigt sammentrængt, de ufrugtbare Löv yderst, i en tragtformet Kreds (2—3' höie), de frugtbare Löv i Midten, mörkbrune. 8—9. ♃.

Paa fugtige Steder i Skove: i det nordöstl. Sjæll. (fra Hammermöllen og Egebæksvang v. Helsingör til Fredriksborg og Blouströd!) hist og her, ofte i stor Mængde; i de andre Egne af Landet sjelden: *Sj.* Skovsborg (15), Skjoldnæsholm, Gisselfeld (H.), Sparresholm (Dr.); *F.* Holkenhavn, Hvidkilde, Vissenberg (H.). Paa Halvöen er det mig ikke bekjendt at den er funden. !*

9. Polypodium. Engelsöd.

1275. **P. vulgare** L. (Almindelig E.) H. II, 354; Drej. n. 984; F, D. 1060.

Lövet fjersnitdeelt, med afvexlende, linieformede, budte, heelrandede eller svagt rundbugtet-tandede *Afsnit*; *Frugthobene* i 2 Rækker langs Afsnittenes Midtnerve.

Rodstokken tyk, krybende, tæt beklædt med brune Skjæl; Lövet mörkgrönt, tilligemed Skaftet glat; Frugthobene store, med brandgule Kapsler. 6—10. ♃.

Ved Steengjærder, i aabne Skove o. s. v. meget alm.

1276. **P. Phegopteris** L. (Duunhaaret E.) H. II, 355; Drej. n. 985; F. D. 1241.

Lövet i Omkreds triangel-ægformet, dobbelt fjersnitdeelt; *Afsnittene* modsatte, lancetformet-tilspidsede, duunhaarede, jævnt aftagende i Længde mod Spidsen, *det nederste Par* nedadvendte; *de secundære Afsnit* linieformet-ovale, budte, de nederste Par paa begge Sider af Hovedaxen indbyrdes sammenvoxne; *Frugthobene* uregelm. spredte omkring Hovedafsnittenes Midtnerve.

Rodstokken tynd, krybende, tilligemed Skafterne af de unge Löv beklædt med faae brune Avner. Lövet blegt og mat grönt; Frugthobene smaae, med skidenbrune Kapsler. 6—8. ♃.

I Skove, især paa fugtig Grund, sporadisk: paa *Halvöens* Östkyst og i *Sjæll.* hist og her, sjeldnere i *Fyen*, ikke bemærket paa *Loll.-Falst.*

1277. **P. Dryopteris** L. (Tredeelt E.) H. II, 356; Drej. n. 986; F. D. 1943.

Lövet i Omkreds bredt triangel- eller muurskeeformet,

3-koblet, glat; *Smaabladene* finnede med foroven fjersnitdeelte, i Midten halvfinnede og i Spidsen tandede eller hele *Bismaablade*; *Fligene* linieformet-ovale, budte, heelrandede eller svagt rundtakkede; *Frugthobene* i 2 Rækker langs Randen af Bismaabladene.

Rodstokken tynd, krybende, sort, beklædt med faae brune Avner, Skafterne næsten glatte, glindsende, tilsidst sorte, Lövet blaagrönt; Frugthobene smaae, med blegbrune Kapsler. 6—8. ♃.

I höie Skove: ikke sjelden paa *Bornh.*, i *Sjæll.* og paa Östkytsen af *Jyll.* (I *Fyen* og paa *Loll.-Falst.* har jeg ikke fundet den).

10. Osmunda. Kongebrægne.

1278. **O. regalis** L., H. II, 372; Drej. n. 1002; F. D. 217; H. N. XII, 98.

Lövet dobbelt finnet; *Bismaabladene* linie-lancetformede med æg-hjerteformet, ofte 2-öret-lappet Basis, heelrandede eller med svagt saugtakket Rand af de stærke, heelt udlöbende Nerver; *Frugterne* samlede i Spidsen af Lövet til en dobbelt finnet Top, sammensat af linieformede Ax.

3—5' höi. (Ved Grunden af det ufrugtbare Lövs Smaabld. findes ofte nogle Rækker af Frugter, i Spidsen af de frugtb. Grene ofte fladt udbredt Löv). 6—8. ♃.

I fugtige Skove, Overdrev og Törvmoser mellem Krat, sporadisk og temmelig sjelden: *Sj.* Helsingör (H.), Frydenlund (11), Söer i Ruderhegn Ö. for Landeveien til Hirschholm! Sölleröd (Dr.), Feddet ved Lindersvold! *F.* Holkenhavn (F. D.), Græsholmskoven ved Svendborg (H), Moser N. for Ollerup! Trolleborg, Bommelund (24); *Sl.* Jels (7), Dravit Skov (17), Marieskoven ved Flensborg (16); *Loll.* ved Stokkemarke (Rostrup), Söholt (5); *Bornh.* ved Borre Sö (F. D.). ⚹

11. Botrychium. Maanerude.

1279. **B. Lunaria** [Sw. Syn. fil. p. 171] (Almindelig M.) H. II, 369; Drej. n. 1003; Osmunda L., F. D. 18 (venstre Fig.).

Det ufrugtbare Löv udgaaer omtrent fra Midten af Skaftet, i Omkreds oval-hjerteformet, finnet; *Smaabladene* vifteformet-halvmaaneformede med kileformet, heelrandet Basis, i Spidsen hele, rundbugtede eller rundtakket-lappede.

2—6" höi. Skaftet ved Grunden omgivet af brune Skeder. Under-

tiden findes Frugter i Spidsen af det golde Lövs Smaablade som hos foreg. 6—7. ♃.

* *rutaceum* Fr. nov. p. 289; B. maticariaefolium A. Braun, Koch Syn. II, 972; F. D. 18 (höire Fig.)? Det ufrugtbare Löv triangel-ægformet, finnet, med fjersnitdeelte Smaablade.

Paa Græsmarker, Bakker og Lyngheder, sporadisk og ikke alm., hyppigst har jeg fundet den paa Möens Klint. * paa lignende Steder som Hovedarten, men meget sjeldnere: *Sj.* Lyngheder mellem Kjöge og Kjöbenhavn! *Möen* (H.).

Anm. Formen * betragtes af flere Forff. som egen Art, men uagtet den i Udseende er temmelig afvigende fra B. Lunaria, er den dog neppe andet end en Form af denne med i höiere Grad indskaaret Löv, hvilket Overgangsformer (fra Möen) have overtydet mig om.

1280. **B. rutaefolium** [A. Braun i Doell Rhein. Fl. p. 24] (Stilkbladet M.) Koch Syn. II, 972: B. rutaceum Sw. (tildeels), H. II, 370 (undt. Voxest.); B. matricarioides Willd., Fr. nov. p. 288; H. N. III, 99; F. D. 18 (överste Fig.).

De ufrugtbare Löv alm. 2, det nedre omskedende, det övre tilvoxet til Basis af Skaftet, i Omkreds bredt muurskeeformede, 3-koblede med enkelt eller dobbelt fjersnitdeelte *Smaablade*; *Afsnittene* bredt ægformede, budte, heelrandede eller rundtakkede.

2—4″ höi. 6—7. ♃.

Paa Lyngbakker, sjelden: *Sj.* Tidsvilde (27), Bagsværd (Benzon!). !*

12. Ophioglossum. Slangetunge.

1281. **O. vulgatum** L., H. II, 369; Drej. n. 1004; F. D. 147.

Det ufrugtbare Löv ægformet-elliptisk eller hjerteformet, heelrandet, befæstet lidet ovenfor Midten af det nedentil meget tynde *Skaft*; *Axet* linieformet.

4—10″ höi. Rodstokken ofte knolleformigt opsvulmet, Rodtrævlerne i frisk Tilstand gule, Lövet frisk grönt, glindsende. 6—7. ♃.

Paa Enge, især i Nærheden af Stranden, fugtige Steder i Skove, funden i alle danske Provindser, men sporadisk og ikke almindelig.

II. Lycopodiaceae.

12. Lycopodium. Ulvefod.

a. Frugterne i Hjörnerne af Stængelbladene.

1282. **L. Selago** L. (Otteradet U.) H. II, 350; Drej. n. 1005; F. D. 104.

Stænglerne oprette eller opstigende, flere Gange gaffeldeelte med ligehöie *Grene*; *Bladene* tiltrykt-taglagte eller tilsidst udstaaende, i 8 Rækker, lancet-ægformede, tilspidsede, læderagtige.

4—8″ höi, glindsende mörkgrön. I Spidsen af Grenene udvikles ofte flere Rækker af fladtrykte Knopper, som lösrevne fra Moderplanten, spire til nye Planter. 6—8. ♃.

I Hedemoser, sandige Overdrev ved Kildevæld, sporadisk og ikke alm.

b. Frugterne omgivne af Dækblade forskjellige fra Stængelbladene og samlede til Ax.

aa. Axene siddende.

1283. **L. inundatum** L. (Krybende U.) H. II, 352; Drej. n. 1006; F. D. 336.

Stængelen krybende, tiltrykt til Jorden, grenet, *de frugtbærende Grene* oprette; *Bladene* linie-traadformede, tilspidsede, paa Hovedstængelen ensidigt opadrettede, paa de frugtbærende Grene alsidigt spredte, opret-tiltrykte; *Dækbladene* ved Grunden udvidede, forövrigt ligeformede med Stængelbladene; *Axet* kölleformet.

7—8. ♃.

Hedemoser og fugtige Overdrev: paa Halvöen hist og her, paa Öerne sparsom: *F.* Hals ved Hofmansgave (H.); *Sj.* Tidsvilde, Rudersdal (H.), Heder ved Kjöge Bugt (15), Kjöge Kro (9).

1284. **L. annotinum** L. (Femradet U.) H. II, 351; Drej. n. 1007; F. D. 127.

Stængelen langstrakt, krybende, mangegrenet; *Grenene* oprette eller opstigende; *Bladene* oprette, i 5 Rækker, udspærrede eller tilbageböiede, lancet-sylformede, tilspidsede, svagt rundtakkede; *Dækbladene* bredt-ægformede, langt tilspidsede, med hindeagtig, fryndset-tandet Rand forneden; *Axet* valseformet.

7—8. ♃.

I höitliggende Skove og paa Lyngheder: ikke sjelden paa Halvöen, mindre hyppig paa Öerne: *Sj*, Skoven ved Marianelund (21), Gribs Skov! Gjels Skov (1), Mose i Dyrehaven mod N. (7), Kollekolle (13), Roeskilde (Albrecht); *Möens* Storeklint (9); *Bornh.* Almindingen (19).

Anm. L. alpinum L. (F. D. 79), ved convexe, heelrandede, 4-radet tiltrykte *Blade* forskjellig fra foreg., ved siddende *Ax* fra de fölg., angives at være funden i Egnen af Hjörring (Drej. i Kröy. TidsKr. II, 191) men da denne Angivelse beroer paa et enkelt Expl. fra et Herb., maa jeg indtil videre ansee denne Fjeldplantes Forekomst i vor Flora for tvivlsom, saa meget mere som en Forvexling med L. Chamaecyparissus, der ofte har stor Lighed med hiin, kunde antages at have fundet Sted.

bb. Axene stilkede.

1285. **L. complanatum** L. (Flad U.) H. II, 351; F. D. 78.

Stængelen krybende; *Grenene* opstigende, gaffeldeelt-mangegrenede; *Smaagrenene* vifteformigt udspilede, paa den indadvendte Side plane, paa den udadvendte convexe; *Bladene* sylformede, convexe, paa de flade Sider tiltrykte (det indadvendte meget mindre end det udadvendte), paa de skarpe Sider ligestore, i Spidsen udstaaende; *Axstilkene* gaffeldeelte, med 2—4 Ax samlede; „*Dækbladene* rundagtigt-ægformede, jævnt tilspidsede i en under Modningen tilbageböiet Spids.“

7—8. ♃.

Paa Lyngheder, sjelden: *J.* Mors (H.), i Viborg Amt hyppig (7), Eveldrup (Dr.), Mariager (7). *Ö.* Nykirke! Skjærhoved (12); *Sl.* (H.); *Sj.* Tidsvilde Indhegning (H.). |*

* 1286. **L. Chamaecyparissus** [A. Braun i Doell Rhein. Fl. p. 36] (Cypresbladet U.) Koch Syn. II, 970; L. sabinaefolium Willd. sp. pl. V, p. 20; H. N. XIII, 100.

Smaagrenene knippeformigt samlede; *Bladene* alle tiltrykte, de til hinanden svarende paa de flade Sider omtrent ligestore; *Axstilkene* gaffeldeelte, med 2—6 Ax samlede; „*Dækbladene* rundagtigt-ægformede, tandede, pludseligt tilspidsede i en ved Modenheden vandret udstaaende Spids;“ forövrigt som foreg. 7—8. ♃.

Lyngheder: *J.* Randböl Hede! *Sj.* Svenstrup (I. Hofm. Bang); *Bornh.* i Almindingen (25!). |*

Anm. Denne Pl. er maaskee kun en Form af foreg., skjöndt den i Habitus er endeel afvigende og ikke ulig Former af L. alpinum. Jeg har ikke havt Leilighed til at undersöge den ofte nok for at overbevise mig om Bestandigheden af de anförte Kjendntegn og maa derfor anbe-

fale den til de danske Botanikeres nærmere Undersögelse. Maaskee höre nogle af Voxestederne fra foreg. til denne, da der fra flere af disse Steder savnes Expl. for at kunne afgjöre dette.

1287. **L. clavatum** L. (Almindelig U.) H. II, 349; Drej. n. 1008; F. D. 126.

Stængelen krybende, mangegrenet; *Grenene* opstigende; *Bladene* spredte, i mange Rækker, udstaaende med indböiet, i et Haar endende, Spidse, linieformede; *Axene* parviis samlede, paa en fælles, tæt skjældækt *Axstilk*; *Dækbladene* bredt ægformede, tandede, haarspidsede og udstaaende.

Pl. lysgrön (Sporerne bekjendte under Navn af Hexemeel). 7—8. ♃.

Paa Lyngheder, i höitliggende Skove: alm. i *Nordsjæll.* og paa *Halvöen*, sparsom i *Sydsjæll.*, *Fyen* og paa de mindre Öer.

14. Selaginella. Dværg-Ulvefod.

1288. **S. spinulosa** [A. Braun l. c. p. 38] H. N. XI, 100; Lycopodium selaginoides L., H. II, 352; F. D. 70.

Stængelen nedliggende, med opstigende *Grene*; *Bladene* spredte, udstaaende, lancetformede, tilspidsede, i Randen tornet-tandede; *Axene* langstrakt-kölleformede, enlige i Spidsen af Grene; *Dækbladene* af Form med (men noget större end) Stængelbladene.

Spæd Væxt med smukt grönne Bld. og tilsidst guldgule Ax. 7—8. ♃.

I Hedemoser og fugtige Steder mellem Klitterne, kun funden i det nordöstlige Jylland: Aagaard i V. Hanherred (16), Hillerslev og Klitmöller i Thy (23), Lögstör (Dr.).

III. Isoëteae.

15. Isoëtes. Brasenföde.

1289. **I. lacustris** L., H. II, 248; F. D. 191; Rchb. fl. g. VII, 1; H. N. XI, 99.

Rodstokken sammentrængt med knippestillede *Rodtrævler*; *Bladene* tæt samlede, linieformede, halvtrindt-4-kantede, paalangs 4-rummede. 7—9. ♃.

I Söer (under Vandet), meget sjelden: *Sl.* Tolkvade Sö (16). Angives at være funden i en Dam i Frueskov ved Bagsværd (O. F. Müller),

men da dette ikke senere har bekræftet sig, kan muligviis en Forvexling have fundet Sted, f. Ex. med Littorella, som naar den voxer under Vandet, ikke er ulig Isoëtes.

IV. Rhizocarpeae.

16. Pilularia. Pilledrager.

1290. **P. globulifera** L., H. II, 347; F. D. 223.

Rodstokken krybende, traadformet; *Sporefrugterne* omtrent af Störrelse som et Frö af Vicia sativa, udvendig bruunfiltede. 7—8. ♃.

I Lyngmoser, Söer og Vandhuller, sjelden: *Bornh.* alm. i smaae, om Sommeren udtörrede Söer i Höilyngen! *Sj.* Söen mellem Lyngby og Frederiksdal (F. D.), Nykjöbing (H.); *J.* Vang i Vendsyssel (Dr.), Paderup Mose ved Randers (7); *Sl.* Jels Sö (7), Tolker Mose ved Slesvig (Jessen).

V. Equisetaceae.

17. Equisetum. Padderokke.

a. *Vernalia.* De frugtbærende og golde Stængler forskjellige: hine ugrenede, ikke grönne, tidligt fremskydende og efter Sporernes Udtömmelse henvisnende, disse grenede, grönne og senere udviklede.

1291. **E. arvense** L. (Almindelig P.) H. II, 342; Drej. n. 1013; F. D. 2001.

Det frugtbærende Skaft gjennemsigtig-guulbruunt, med fjerne, klokkeformet-tragtformede *Skeder*, der i Spidsen ere klövede i 8—10 tilspidset-lancetformede Tænder; *den golde Stængel* stribet-furet, krandsgrenet, *Grenene* 4-kantede med 4-tandede Skeder; *Tænderne* 1-nervede, tilspidsede, grönne med hvidagtig Rand.

Rodstokken langstrakt og vidtkrybende, ved Ledene ofte knolleformigt opsvulmet. Grenene rue. 4—5. ♃.

β, serotinum Mey. chl. hanov. p. 666. De grenede Stængler i Spidsen axbærende. (Frugtbærende i Juli—Aug.).

Paa dyrkede Marker, ved Veigröfter o. s. v., især paa Leergrund, meget alm. — *β,* sjelden: *Sj.* Bakker ved Nymölle!

1292. **E. Telmateja** [Ehrh. Beitr. 2. p. 159] (Elfen-

beens-P.) H. II, 343; Drej. n. 1014; F. D. 1469 (*β*.); E. eburneum Roth.

Det frugtbærende Skaft bruunagtigt, med tætsiddende, tragtformede, 20—30-tandede *Skeder*; *Tænderne* börsteformet-sylspidsede; *den golde Stængel* hvidagtig-gjennemsigtig, glindsende, med talrige, krandsstillede, furet-8-kantede *Grene*; *Skederne* 4-tandede med 2-nervede, sylspidsede Tænder.

Den frugtb. Stgl. tyk, ½—1′ höi med omtr. 2″ langt Ax, den golde smukt elfenbeenshvid, 3—6′ höi, med rue Grene. 5—6. ♃.

β, *serotinum.* Den grenede Stængel i Spidsen axbærende. 6—7.

I fugtige Skovdale, ved Randen af Gröfter og Bække, især paa Leer- og Kalkgrund, ikke sjelden i Skovene paa Halvöens Östkyst, mindre hyppig paa Öerne: *F.* Middelfart (1), Hvedholm (H.), Magaard! *Falst.* ved Tromnæs! *Möen* ved Maglevandsfaldet i stor Mængde! *Sj.* Haraldsted Skov ved Kilden (Aaby), Ledreborg (H.)! Egebæksvang (21)! — *β*, sjeldnere: paa *Möen* med Hovedarten! *F.* Hvedholm (H.). *]

b. *Subvernalia* A. Braun. De frugtbærende Stængler brune, udvikles omtr. samtidigt med de golde (grönne), Frugtaxet efter Sporernes Udtömmelse henvisnende, men selve Frugtskaftet vedblivende og tilsidst grenet.

1293. **E. umbrosum** [Willd. sp. pl. 5, p. 3] (Lund-P.) H. II, 344; Drej. n. 1615; F. D. 1770; E. pratense Ehrh.; H. N. VI, 99.

Det frugtbærende Skaft med fjerne, dybt stribede, hvidgrönne *Skeder*, spaltede til Midten i 12—15 smalt sylspidsede, sortbrune *Tænder*; *Grenene* udspilede eller bueformigt nedböiede, ugrenede, 3—4-kantede med 3—4-tandede Skeder; *Tænderne* ægformede, spidse, 1-nervede, Nerven forsvindende nedenfor Spidsen.

½—1½′ höi, Stgl. og Grene rue; Furerne paa Stgl. talrigere og dybere end hos fölg. 5. ♃.

I fugtige og skyggefulde Lövskove, paa Skovenge, sporadisk, men ikke sjelden.

1294. **E. silvaticum** L. (Skov-P.) H. II, 344; Drej. n. 1016; F. D. 1182.

Det frugtbærende Skafts Skeder tragtformede, grön- og bruunstribede, i Spidsen 5—6-lappet-tandede, med budt-

ægformede, rödbrune *Tænder; Grenene* nedböiede, 4-kantede, med 3-kantede *Smaagrene* og 3—4-tandede *Skeder*, hvis *Tænder* ere sylformede, 1-nervede med Nerven udlöbende til Spidsen.

1—2' höi, mindre ru end foreg. 5. ♄.

I Skove, paa Skovenge og side Marker, alm. udbredt.

c. *Aestivalia* A. Braun. De frugtbærende og golde Stængler eensartede (grönne), henvisnende mod Vinteren, Frugtaxet budt.

1295. **E. palustre** L. (Kjær-P.) H. II, 345; Drej. n. 1010; F. D. 1183.

Stængelen grenet, dybt 6—8-furet, indvendig flerrummet; *Skederne* 6—8-tandede, med sylspidsede, i Spidsen brune, i Randen bredt-hindeagtige *Tænder*; *Grenene* 5—6-furede, med 5—6-tandede Skeder.

Pl. næsten jævn, $1/2$—1' höi. 6—7. ♃.

β, polystachion. Alle Grenene i Spidsen axbærende.

γ, arenarium Fr. Stængelen ved Grunden nedliggende, Grenenes Skeder dybt og tilspidset-tandede.

Paa Enge og i Moser alm. og ofte et skadeligt Ukrud. *β*, med Hovedarten, men sjeldnere; *γ*, paa sandige Marker, ikke alm.: *J.* ved Haraldslund!

1296. **E. limosum** L. (Dynd-P.) H. II, 345; Drej. n. 1012; H. N. XI, 98.

Stængelen ugrenet eller faagrenet, i frisk Tilstand svagt, i törret dybt stribet, indvendig huul (1-rummet); *Skederne* 10—20-tandede; *Tænderne* smalt sylformede, i Spidsen sortbrune med en meget smal, hindeagtig Rand; *Grenene* 5—6-furede med 5—8-tandede Skeder.

1—2' höi, i alle Dele större end foreg., jævn, Stgl. og Skederne forneden glindsende. 5—6. ♃.

* *fluviatile* H. II, 345; E. fluviatile L. fl. Suec., Drej. n. 1011; F. D. 1184; H. N. XI, 97. Stængelen mangegrenet, Skedernes Tænder bredt sylformede, tilligemed Skedens överste Rand sortbrune.

I Kjær, ved Sö- og Aabredder alm. — * i Aaer og Söer hist og her.

Anm. Jeg har hidtil forgjæves sögt at udsondre E. fluviatile som Art fra E. limosum blandt de talrige og foranderlige Former som denne

Art frembyder. Grenenes Antal og Længde samt Tændernes Form forekomme mig idetmindste at være uden bestemt Grændse, og jeg har derfor, indtil mere bestandige Kjendetegn angives, med Koch, Hartm. o. Fl. ikke adskilt disse 2 som forskjellige Arter.

d. *Hiemalia* A. Br. De golde og frugtbærende Stængler eensartede, immergrönne og vedvarende om Vinteren; Frugtaxet spidst.

1297. **E. hiemale** L. (Skavgræs) H. II, 345; Drej. n. 1009; F. D. 1409.

Skafterne ugrenede, 14—20-furede, rue; *Skederne* korte, valseformede og tæt sluttende omkring *Stængelen*, sorte eller hvide med en sort Rand forneden og foroven; *Tænderne* meget korte, budte med en hurtigt affaldende Spids.

1—3′ höi. Fra alle de foreg. let kjendelig ved de rue Striber, som ridse Neglen. 6—7. ♃.

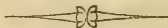
I fugtige Skove, ved Kildevæld paa Sandgrund, sporadisk og ikke alm. (fra Fyen er mig ikke noget Voxested bekjendt, forövrigt funden i alle de danske Provindser).

1298. **E. variegatum** [Schleich. cat. pl. helv. p. 27] F. D. 2490.

Skafterne ugrenede eller ved Grunden faagrenede, 6—8-furede, rue; *Skederne* korte, forneden grönne, i Midten sorte, i Spidsen udvidede, hvidhindede med 6—8 korte, spidse, vedblivende eller affaldende (i Midten sorte, i Randen hvidhindede) *Tænder*.

½—1′ höi og meget finere end foreg. 7—8.

Paa fugtige Steder i Sandegne: Det eneste Expl. jeg har seet fra Danmark findes i Drejers Herb. under Navn af E. palustre arenarium, samlet i Klitterne i Thy.

Register

over

de i Haandbogen indeholdte Arters og Varieteters Navne

(De med *Cursiv* trykte Navne ere Synonymer).

B.

F.

G.

H.

I.

K.

L.

M.

N.

Q.

S.

W.

X.

Z.

Alphabetisk Fortegnelse

over

de danske Plantenavne.

(Slægtnavnene ere trykte med opretstaaende Typer, de meest bekjendte og i Folkesproget optagne Navne for enkelte Arter med *Cursiv*).

Æ.

Ö.

Rettelser og Tillæg,

som bedes bemærkede för Brugen af Bogen.

Side 5, Lin. 18 f. o. vinget rettes til: rendet, uvinget.
— 20 — 5 - - Ryggen rettes til: Fladen.
— 33 — 12 f. n. efter Ausacker tilföies: Leck (Heiberg).
— 46 — 13 f. o. Slesvigs Vestkyst rettes til: *Halvöens* Vestkyst, f. Ex. Öen Langlig Bjerge i Hjerting Bugt (16), Ballum o. s. v.
— 53 — 14 f. n. efter Ribe tilföies: Veile, Kolding, Haderslev (7).
— 55 — 15 f. o. udgaaer „og paa Bornholm"; i dets Sted tilföies: *Bornh.* ved Hammershuus (19).
— „ — 12 f. n. tilföies: *Bornh.* ved Hammershuus (19).
— 97 — 10 f. o. efter Aarhuus tilföies: Horsens (2).
— 102 — 7 f. n. 1052 rettes til: 1025.
— 104 — 20 - - Vahl rettes til: Hornemann.
— „ — 5 - - tilföies: Svogerslev Mose ved Roeskilde (19).
— 106 — 1 f. o. 228 rettes til: 222. (Som Fölge af denne Uagtsomhedsfeil bliver Totalsummen af Planter 7 lavere end anfört, eller 291 istedetfor 298).
— 112 — 17 - - indrullede rettes til: trindt-fladtrykte.
— 137 — 5 f. n. efter *Verbascum* tilföies:
a. Bladene heelt eller halvt nedlöbende.
— 173 — 7 - - Spvalderkaal rettes til: Sqvalderkaal.
— 175 — 14 - - Rudbjerggaard rettes til: Rubjergmark.
— 187 — 15 - - Skove rettes til: Haver.
— 199 — 6 f. o. Polygonatum rettes til: Polygonatum anceps.
— 205 — 15 - - tilföies: *F.* Hofmansgave (18).
— 211 — 1 f. n. Egn rettes til: Eng.
— 246 — 5 f. o. Helobiæ c. rettes til: Alismaceæ.
— 276 — 1 - - triangelformede rettes til: lancet-triangelformede.
— 314 — 9 f. n. *Sj.* rettes til: *J.*
— 320 — 15 - - uregelret rettes til: regelret.
— 331 — 17 f. o. tilföies: Thorö ved Svendborg (12).

Side 339, Lin. 12 f. n. Bægerbladene talrige o. s. v. rettes til: Bægerbladene talrige, kredsrunde, lysgule, lukkede omkring de linieformet-kileformede, safrangule Kronblade.

— 342 — 10 f. o. Knipper rettes til: Krandse.

— „ — 3 f. n. tilföies: (N. F. Scrophularineæ, b.).

— 372 — 1 - - (°) rettes til: ○()

— 379 — 10 f. o. tilföies: Kattinge Værk pr. Roeskilde (19).

— 390 — 11 - - efter Sisymbr. officin. tilföies:

† 860 a. S. **Irio** L. (Glatbladet G.) H. 719; Rchb. 4408.

Bladene som hos foreg.; *Skulperne* bueformigt opstigende, 4—5 Gange længere og lidet tykkere end de udstaaende, meget tynde *Blomsterstilke*; de övre Skulper naae op over den blomstrende Deel af Klasen.

Bld. glatte, Stgl. var. glat eller haaret. Krbld. bleggule, smaae (men större end hos fölg.). 7—8. ⊙.

Funden paa Christiansöes Fæstningsmure af Fröken Rosenberg, Nov. 1850 (sandsynligviis indfört).

— 393 — 12 f. o. 868 rettes til: 869.

— 396 — 13 f. n. Bæverö rettes til: Bæverör.

— 466 — 7 - - tilföies Voxesteder for *Carduus acanthoides:*

Ved Veie og omkring Byer: paa *Bornh.* og i *Sjæll.* meget alm., ligesaa paa Hindsholm! I det övrige *Fyen*, paa *Loll.-Falst.* og de mindre Öer ikke bemærket; paa *Halvöen* er den mig kun bekjendt at være funden ved Haderslev (16).

— 468 — 2 f. n. forskjelligformede rettes til: forskjelligfarvede.

— 474 — 10 f. o. efter rettes til: för.

— 510 — 9 f. n. Fusing, Vasehuus rettes til: Fusing Vasehuus.

— 531 — 1 f. o. forörrigt rettes til: forövrigt.

— 536 — 6 f. n. 1163 rettes til: 1164.

— 594 — 9 f. o. Östkytsen rettes til: Östkysten.

— 596 — 10 f. n. tilföies: *Bornh.* (19).

